

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele.

Læs mere om fordele og sponsorat her:

<https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

Et Tidsskrift til kristelig Oplysnings og Opbyggelses Fremme

Udgivet af

Ansgarius Foreningen

Redigeret af

NIELS HANSEN

cand. mag.

---

68. Aargang

KØBENHAVN

FREMMEDSPROG-TRYKKERIET „ATHENE“

1920

Indholds-Fortegnelse.

I. Smaa Indledninger.

482	Nytaar	1
483	Børneopdragelse (<i>G. S.</i>)	17
484	Jesus og den spedalske (<i>Bi</i>)	49
485	St. Ansgar (<i>Jakob Olrik</i>)	65
486	Sædemanden og Sæden (<i>Resch</i>)	81
487	Den hellige Thomas af Aquino (<i>Dr. Kiefer</i>)	145
488	Brev fra Landet (<i>X.</i>)	161
489	Tre Kors (<i>Fr. Ludolf</i>)	177
490	Palmesøndag (<i>St.</i>)	193
491	Hvide Søndag (<i>Ch. Raabe</i>)	225
492	»Jeg har ogsaa andre Faar.« (<i>Fidelis</i>)	241
493	Kun en liden Stund (<i>Fr. Jaworski</i>)	257
494	»Ørnen løfter med stærke Slags.« (<i>Jakob Olrik</i>)	273
495	Bønner — det store Naademiddel (<i>Meschler</i>)	289
496	»Herren er mit Lys« (<i>Bi.</i>)	305
497	Den Helligaands syvfoldige Gave (<i>Guéranger</i>)	321
498	Bøn paa Hellig Trefoldigheds Fest	337
499	Et Brev (<i>X.</i>)	353
500	Fortvivl ikke!	369
501	Far ud paa Dybet (<i>H. Skr. P.</i>)	385
502	Farisæisk Moral og kristelig Moral (<i>Fidelis</i>)	401
503	Naar det overnaturlige Liv mistes (<i>Weiss</i>)	449
504	For Frihed og Sandhed (<i>A. F. Beyer</i>)	465
505	En ofte modsagt Trossandhed (Efter <i>Pax</i>)	481
506	Marias Optagelse (<i>N. H.</i>)	513
507	Strø Ordet ud (<i>N. H.</i>)	529
508	Alt for alt (<i>St.</i>)	545
509	Broen til Gud (Efter <i>America</i>)	561
510	Marias Navnedag (<i>X.</i>)	577
511	Taknemmelig Kærlighed til Gud (<i>Fr. Ludolf</i>)	593
512	»Vær ved godt Mod...!«	609
513	Min Rosenkrans (<i>O.</i>)	625
514	Tak — altid og for alle Ting (<i>H. Skr. P.</i>)	641
515	Guds Barmhjertighed (<i>P. M. Back</i>)	657
516	»Gud, vor Tilflugt!« (<i>Bernh. Jensen</i>)	673
517	Sammenhæng og Samarbejde (<i>A. F. Beyer</i>)	689
518	Aarvaagenhed (<i>G. Schmiderer</i>)	705
519	Sennepskornet og Surdejen (<i>Küpferle</i>)	721
520	Den yderste Dag (<i>Fidelis</i>)	737
521	Sursum corda (<i>N. H.</i>)	753
522	Er du den, som skal komme? (<i>P. S.</i>)	769
523	Virgo immaculata (<i>J. Koch</i>)	785
524	Hvem er du? (<i>S.</i>)	801
525	Julekommunion	817

II. Aktstykker, Afhandlinger og større Artikler.

Ved Aarsskiftet med Oversigt over 1919	2
Pater Amand Breitung	4
Berømt engelsk Astronom og Jesuit	19

IV

St. Andreas Kollegium	22
Biskoppens Diamantjubilæum som Præst	10. 33. 67. 74
Lidt om Christus og Socialisterne (<i>F. F. M.</i>)	69
To danske middelalderlige Prædikener (Ved <i>Johs. Hansen</i>)	83. 102
Fastemandat	97
Biskoppeligt Hyrdebrev Fasten 1920	113
Min Vej til Kirken (<i>Gustaf Baron Armfelt</i>)	99. 119. 132. 163. 179. 194. 211. 243. 259. 298. 307. 323. 346. 355. 371. 387. 422. 433. 467
Lydighed (<i>Holger Begtrup</i>)	129
Pater J. L. Brems, 25 Aar Præst	147
Ansgariusforeningens Generalforsamling	151
En ny Zanzibar-Affære	215
Europas Genoprettelse — i Frankrig og alle Vegne	227
En Henvendelse til Konvertitter	247. 263. 280. 313. 328. 343. 374 390. 482. 505. 536. 553. 569. 587. 605. 614. 630
Den smilende Gud (<i>A. Menzinger</i>)	275. 290
Jeanne d'Arcs Helgenkroning (<i>Desnos</i>)	338
Katholsk Kunst (af Skikkild) paa Charlottenborg (<i>A. Meyer</i>)	360
— — — — — (<i>Eva Petersen</i>)	394
— — — — — (<i>Skikkild</i>)	409
Pavelig Rundskrivelse (<i>Pacem dei</i>) om Freden	403. 417
Genforeningen (<i>Niels Hansen</i>)	451
Christopher Holfeldt-Houen	457
St. Andreas Kollegium	460. 470
Valfarten til Haraldsted 4. Juli	472
Amalie v. Gallitzin (<i>L. Stampe-Charisius</i>)	499
Den danske Folkehøjskole (<i>A. Meyer</i>)	514. 530. 562. 579. 595. 612
Motu proprio om Fester for St. Josef	546
St. Teresa som Forfatter	550
Solstraale (<i>En gammel Protestant</i>)	599
Christian den Tiende	611
Den katholske Propaganda (efter <i>Credo</i>)	626
Den moderne Samfundsudvikling (<i>P. Husslein</i>)	659
Helene Most	675. 691. 707. 723. 741. 786. 803
Pastor Kerff's Død	739. 771
Fange i halvtredsindstyve Aar	754
En hellig og heldbringende Tanke (<i>P. v. Kettenburg</i>)	789. 806
Bethlehem (<i>Dom Bede Canm</i>)	819

III. Mindre Artikler af forskelligt Indhold.

Et lille Brev fra Roskilde	11
Den vantro Theologis Farer for Protestantismen	23
Protestantisk Apologetik (<i>A. Menzinger</i>)	26. 54
Arbejderen (<i>Dr. Kiefer</i>)	36
Reformationen fortsættes	40
Rom og Folkene (<i>Armfelt</i>)	50
Et Par Spørgsmaal (om Kollegiet)	52
Brudstykker	74. 91. 647. 669
Polens Betydning (<i>Helge Kiærulff</i>)	87
Strejker (<i>H. K.</i>)	106
At være Redaktør (<i>N. H.</i>)	122
Jesu Hjertes Intronisering i Hjemmene (<i>Stampe Charisius</i>)	137
Den internationale Børnehjælp	150
St. Ansgar (<i>Fr. Kerff</i>)	154
Betragtninger over Rigdom og Reaktion (<i>H. K.</i>)	166
Hjælpen til de østrigske Børn (<i>P. v. K.</i>)	181
»Ungdomsværn« (<i>L. G.</i>)	185
Var Pasteur en god Katholik?	198

V

Rundskrivelse fra Père Mathéo.....	295
Ny Ungdomshelgen: Gabriel Possenti.....	299
Fra et Besøg i Lourdes.....	311
Svar til forskellige (<i>Johannes Jørgensen</i>).....	408
En »sjælden« Fest (<i>Hofjægerm. Garth-Grüner</i>).....	411
Tysk eller Fransk (<i>Vøltz</i>).....	426
Lidt om »Fædernas Kyrka« (<i>Bern. Jensen</i>).....	436
Nærhedens foruroligende Virkning (<i>Floyd Keeler</i>).....	491
P. Augustinus Sträter (<i>F. Esser</i>).....	504
Danske katholske Børn fra Landet (<i>A. Smitz</i>).....	508
Pater Josef Haas †.....	518
Mindestensafsløring paa St. Andr. Koll.....	519
Katholsk Arbejdsanvisningskonter (<i>A. Smitz</i>).....	566. 603
Fra St. Hans Kapels Indvielse i Hørsholm.....	523. 567. 591. 599
Tag Eksempel af Belgiens katholske Kvinder.....	583
Den lille Wienerpiges Begravelse.....	618
Den irske Borgemesters Sultestrejke.....	635
Det fotografisk nøjagtige Billede af Christus (<i>Olrik</i>).....	643
Musikkens Betydning for Hjemmet.....	648
Spørgsøften om Billedet af Christus (<i>Olrik</i>).....	663
Indtrykket af Christus-Billedet.....	680. 695. 724. 763
Kan der læses Messe for en Protestant? (<i>Menzinger</i>).....	662
Spangsbjerg Sanatorium.....	666
St. Hans Kapel i Hørsholm.....	699
Biskop Ludwigs retter.....	700
En Djævlbesættelse.....	711
Ned med Adjektiverne (<i>Helge K.</i>).....	713
Nye katholske Salmer for Kirke og Hjem (<i>Menzinger</i>).....	715
Fire Foredrag om Ny Testamente.....	717
Tilbage til Kirken (<i>Elisabeth Rosenkrantz Charisius</i>).....	744
Jesu Hjertes Kirkes Jubilæum (<i>Johs. H.</i>).....	745
Artikel i Kr. Dagblad med Kommentarer af F. Olrik.....	759. 715
Nogle Bemærkninger om Turinerbilledet (<i>Jos. Koch</i>).....	763
Kirken og Familierne (<i>Ove Jensen</i>).....	792
Om Turinerbilledet (<i>J. Olrik</i>).....	794
Kath. Kirkes Udvikling i De forenede Stater i Amerika.....	811
Under St. Peters Grav.....	824
Hvidebrødrenes 800 Aars Jubilæum.....	827

IV. Digte og Fortællinger.

Epifanihymner (<i>Johs. Frederiksen</i>).....	37
Gud ske Lov (<i>H. Skr. P.</i>).....	90
Hvad det kommer an paa (Fra Engl. ved <i>T. F.</i>).....	121
Det sidste Besøg.....	169
Paaskemorgen (<i>K. Kjelstrup</i>).....	209
»Græd ikke - « (<i>P. Fr. B.</i>).....	443
Ave, rex gloriae (<i>K. Kjelstrup</i>).....	497
Vore Ordenssøstre (efter <i>René Bazin</i>).....	533
Messeklippen i Cushendum.....	650

V. Nye Bøger.

Ora et labora (<i>Benediktiner-Laienbrøder</i>).....	29
Der hl. Joseph etc.....	30
Ing. M. Sick: Ad Sti og Alfavej.....	39
Ole Lauritzen: Rosenkransbønnen.....	39
Erik Thaning: Den store Drøm (<i>Magister</i>).....	89
S. v. Oer: Das Tagebuch meiner Mutter.....	89

VI

Bihlmeyer: Wahre Gottsucher	90
M. Scharlau: Kämpfe (<i>M. M. H.</i>)	172
Freds-Varden. 7. Aargang	173
Jugendborn	186
Theokista aus Byzanz	187
Geheiligt werde dein Name	187
O'Donnell: The menace of Spiritualism (<i>N. H.</i>)	199
Krebs: Was kein Auge gesehen (<i>Menzinger</i>)	201
Meschler; Unsre liebe Frau (<i>Menzinger</i>)	220
Blosius: Anl. z. innerlich. Leben (<i>Menzinger</i>)	220
P. P. Jørgensen; H. P. Kofoed-Hansen (<i>N. H.</i>)	233
E. Lehmann; Om Teosofien (<i>N. H.</i>)	234
Vom Sozialismus zum Priestertum (<i>M. M. H.</i>)	262
Der Roman eines Missionars (<i>M. M. H.</i>)	262
Anleitung zur wahr. Gottseligkeit (<i>M. M. H.</i>)	284
Martensen-Larsen: Broder og Søster (<i>N. H.</i>)	327
Förster; Für unsr. Herrn Tischgäste (<i>M. M. A.</i>)	328
Abraham a S. Clara: Blütenlese etc. (<i>F. J. W.</i>)	360
Jesu Hjertes Herredømme i de kristne Hjem (<i>L. St. Ch.</i>)	424
Verkade: Die Unruhe zu Gott (<i>N. H.</i>)	439
Morawski; Aftnar vid Genève sjön (<i>Fader Olrik</i>)	440
Edv. Lehmann: Religionerne (<i>N. H.</i>)	489
Pax. Quarterly Review (<i>N. H.</i>)	490
Kasteren: Was Jesus predigte (<i>Bernh. Jensen</i>)	490
Nilsson: Kirken og det antike Samfund (<i>Bernh. Jensen</i>)	521
Credo (<i>N. H.</i>)	565
Dansk Tidsskrift Index	633
Carl Koch: Hans Adolf Brorson	633
Johs. Jørgensen: Alvernerbjerget	634
Norlev; Brændende sociale Spørgsmaal	667
Herders Wochen-Kalender 1921	668
Glöckleins-Kalender 1921	668
Maurer: Im Rettungsschiff	668
Steven: Gott und die Wahrheit (<i>A. Mr.</i>)	762
6 forskellige Julebøger	794
Edelsteine aus reicher Schatzkammer	810

VI. Aarsberetninger, Kollekter og andre Smaating.

Ungdommens Indsamling	78
Elisabeth-Vincent's Konferens K. & N.	96
— — — F.	175
— — — Ø. C. & S.	719
Kath. Højskoles Aarsberetning	326
Dansk-kath. Kirkesag (Ans.-Bonif.) Aarsregnskab	383
St. Josefs Hospital i København	683

Kollekter:

Til Børnene i Mellem-Europa	63. 205
Peterspenge	79. 511
Afrikanske Missioner	79
Danske katholske Kirkesag (Ansg.-Bonif. Kollekt)	127. 367. 575. 686
Langfredags-Kollekt til den hellige Grav	287
Elisabethforeningen	799

Brevkasse 14. 31. 61. 77. 94. 110. 126. 143. 158. 190. 206. 271. 286.
303. 319. 350. 398. 510. 526. 607. 623. 638. 734. 751.

767. 815	
Af et Brev fra Père Mathéo	219
St. Hans Kirke i Hørsholm	279. 379. 431

VII

Foyer du Marin.....	302
Katholsk Syge- og Begravelseskasse.....	350
Genforenings-Gudstjeneste.....	415
Opfordring til Valfart til Haraldssted.....	414
Tak til St. Andreas Kollegiet.....	479
Afskedsord til P. Breitung (<i>Albert Hansen</i>).....	508
Om Hjælp til Polen (<i>Ledochowska</i>).....	511
Nødraab fra Innsbruck.....	525.
Prisforhøjelse paa Bøger.....	607
Afladsbevilling.....	685

VII. Efterretninger.

A. Udenlandske.

Afrika 125. *Asien* 61. 125. 270. 382. 525. 637. 733. 815. *Australien* 76. 286. 703. 750. *Belgien* 60. 141. 222. 543. 583. 606. *Czeko-Slovakiet* 46. 61. 124. 142. 222. 334. 413. 750. 767. *England* 93. 173. 189. 205. 222. 252. 318. 365. 430. 494. 525. 543. 558. 620. 635. 655. 684. 702. 718. 732. 749. 781. 797. 830. *Finland* 749. *Frankrig* 13. 94. 109. 141. 157. 174. 190. 205. 318. 447. 510. 574. 621. 654. 702. 718. 797. *Grækenland* 76. 798. *Holland* 13. 188. 365. 379. 446. 463. 494. *Italien* 46. 318. 591. 685. 798. *Jugo-Slavien* 190. 447. 750. *Lithauen* 494. *Luxembourg* 124. 252. 636. *Nord-Amerika* 30. 125. 143. 222. 254. 270. 301. 366. 382. 398. 622. 734. *Norge* 46. 205. 270. 718. *Polen* 46. 109. 205. 270. 334. 379. 671. *Rom* 14. 60. 110. 125. 143. 238. 301. 319. 349. 365. 380. 398. 495. 543. 575. 637. 718. 749. 797. *Rusland* 30. 254. *Schweiz* 30. 463. 606. 637. *Spanien* 60. 238. 622. *Sverige* 93. 109. 269. 430. 478. 747. 766. 796. *Syd-Amerika* 606. 655. 767. *Tyskland* 60. 93. 286. 318. 333. 349. 365. 479. 510. 524. 558. 606. 654. 718. 732. 797. 814. *Ungarn* 75. 413. 430. 671. *Østerrig* 175. 253. 430. 733.

B. Indenlandske (udenfor København).

Aalborg 237 (»Konfirmationsdag«). 478 (P. Tembories atter Sognepræst). 731 (Foredrag af P. Jaworski). 829 (Jubilæum). *Aarhus* 93 (Wienerbørn). 285 (P. Schmid rejser til Rom). 595 (Wienerbørn her og i Odder). 731, 766 (Eksercitier). *Esbjerg* 397 (Forflyttelser). 478 (Spangsbjerg modtager Sønderjyder). 620 (P. Brems statsanerkendt). 655 og 666 (Spangsbjerg overdraget til Staten). 731 (Kapellet restaureret). *Faxe* 157 (Wienerbørn). *Fredericia* 251 (P. Sialm holder »Mission«). 730 (Fru Gerlach begravet). *Helsingør* 317 (Priorinden rejst til Rom). 493 (Triduum). *Holbæk* 43 (Wienerbørnene). *Horsens* 683 (Enkefru Busk død). 739. 771 (Pastor Kerff død). *Hørsholm* 279 (Kirkeplaner). 396 (Trækapel under Opførelse). 523 (Kapellets Indvielse). 591 (Gæld). 567 og 699 (Kapellets Udseende). *Kolding* 140 (Eksercitier). 590 (Unios Sommerudflugt). *Køge* 108 (Wienerbørn). 413 (Biskop Diepens Visitation). *Maribo* 204 (polske Børn). 605 (det polske Børnehjem). *Nakskov* 508 (Kostskole aabnes). 702 (Kostskolens Gang). *Næstved* 397 (Forflyttelser). 618 (Begravelse i Vordingborg). 654 (P. Cupers statsanerkendt). *Odense* 269 (Kirkens Aarsregnskab). *Ordrup* 13 30 (Julefest, Gave til P. Evers). 156 (om Kollegiets Udlejning). 269 (Højskolens sønderjyske Fest). 317 (forhastet Meddelelse af Nyheder i Dagbladene). 349 (Aarsberetning for 1919). 395 412 (Meddelelse om mange Forflyttelser. Assumptionssøstrene lejer Kollegiet. Mindesten). 429 (10aarigt Studenterjubilæum). 446 (St. Andreas Kollegiums Afslutningsfest). 477 (P. Drostes Forflyttelse). 523 542 (P. Haas død). 574 (Pater Breitung 70 Aar). 620 (Assumptionssøstrenes Kostskole), 747 766 (St. Andreas Menighed's Børnekreds). *Randers* 463 (P. Gethmann Præst i 25 Aar). *Ringsted*

VIII

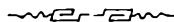
44 (Præsteskifte). 285 (Wienerbørn). 446 (Pilegrimsfærd). 670 (Pastor Houben statsanerkendt). *Roskilde* 378 (Basar). 396 (Efterretning om Menighedslivet). 747 (forkerte Meddelelser). 780 (Pastor Kerckhoffs forflyttet til Holland). *Rønne* 221 (Wienerbarns Død). 495 (Maleri til Kapellet). 557 (P. Nielsens Jubilæum). *Svendborg* 558 (P. Hillebrandt statsanerkendt som Sognepræst). *Vejle* 187 (P. Brems's Jubilæum). *Island* 44.

C. Københavnske.

12 (om Frøken, Museumsunderdirektør Mogensen). 30 (Bladet »Katholsk Ungdom«). 60 (Højskolen. St. Josefs Gildes Juletræsfest). 74 (Højskolen. Stringendos Koncert). 92 (Højskolen. Ordrede Sanglege. Ungdomsfest). 108 Pavens Kalk til Sakramentskirken. Højskolen). 124 (Fru Seitzbergs Koncert. Højskolen). 139 (Højskolen. Vincentskonferensernes 1. Generalmøde). 156 (Højskolen. Sygekassens Generalforsamling). 173 (Højskolen). 187 (»Katholsk Ungdom«, Højskolen). 220 (Højskolen). 235 (Ungdomsværnets Generalforsamling. Murermester A. V. Günther 50 Aar. Rosenkranskirken Aarsregnskab. To Fester). 251 (Forsamlingssal i St. Annæ Sogn. Foyer for franske Soldater i Marienhjemmet). 267 (Gudstjeneste i St. Ansgars Kirke for franske Søfolk. Ungdomsfest. Stringendo skal have Koncert. Sakramentskirken Aarsregnskab). 284 (Dramatisk Klub). 301 (Firmelse og Første Kommunion. P. Ravelli rejst. Stringendos Koncert). 316 (Vincentskonf. 2. Generalmøde. Katholsk dramatisk Forenings Forestilling). 332 (St. Jeanne d' Arc Møde i Ørstedsparken. Om Sommerfesten i Ballerup). 348 (Assumptionssøstrenes franske Forestilling. St. Annæ Sogns Aarsregnskab for 1919). 364 (fransk Fest i Stenosgade. Johs. Jørgensens Hjemkomst. Ungdomsfest i Ballerup). 395 (Firmelse i St. Ansgars Kirke. Biskop Diepens Rejser). 412 (»Katholsk Ungdom« Genforeningsnummer. Forskellige Festmøder). 428 (Afskedsfest for Biskop Diepen. Unio). 445 (Pastor N. J. J. Lunds Død. Forandringer ved St. Knuds Skole). 492 (St. Josefsøstrenes Skoles Eksaminer. P. Fonlupt rejst). 509 (Vincentskonferensernes tredje Generalmøde. P. Esser rejst). 541 (Grosserer Hitzinger død. Frk. Thea Møller ansat i Ordrup). 557 574 (om Ungdomsfest i Lyngby). 573 (St. Ansgars Kirkes Regnskab). 589 (H. C. Ørstedes Mindefest i St. Knuds Skole. P. Raabe statsanerkendt). 670 (Højskolen. Biskop Bernings Besøg. P. Rijckevorsel kommet). 683 (St. Josefs Hospitals Aarsberetning. Højskolen. Josefsøstrenes Generalpriorindes Besøg). 701 (Højskolen. Postekspedient C. F. Møllers Død i St. Ansgars Kirke). 718 (Højskolen). 729 (Højskolen. Ungdomsværnets Generalforsamling og Ungdomsfest). 747 (Højskolen). 764 (Thorvaldsen-Fest i St. Knuds Skole. Højskolen. Kapel i Elisabethsøstrenes Villa i Sundby. St. Josefs Gildes Agitationsmøde). 779 (St. Josefsøstrenes Basar. Cæciliaforeningens Koncert. Eksceritier i Stenosgade. Franske Kriegergrave paa Vestre Kirkegaard overdrages Spejderne). 795 (Højskolen. Kollegianer-Samfundets Fest. K. U. V.s ekstraord. Generalforsamling). 814 (Højskolen). 828 (Vincentsforeningens fjerde Generalmøde. Højskolen)

Billeder.

Pater Breitung	5	Grosserer Hitzinger	543
Biskop Johannes von Euch . .	67	St. Hans Kapel i Hørsholm —	
Pater Brems	147	dets Indre	568
Murermester A. V. Günther . .	236	do.	dets Ydre 699
Christopher Holfeldt-Houen . .	457	Pastor Kerff	739

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

68. AARGANG

»Nordisk Ugeblad« udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 1 Kr. 50 Ø. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Tlf. Palæ 654). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 10 Kr. aarligt. — Redaktør: Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14. Charlottenlund. Tlf. Helrup 657 y. Træffes bedst Kl. 4—5 Eftermiddag.

Nr. 1.

Søndag den 4. Januar.

1920.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Ved Aarsskiftet. — Højærv. Pater Amand Breitung. — Biskoppens 60-aarige Jubilæum. — Et lille Brev fra Roskilde. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Ordrup. Holland. Frankrig. Rom. Nord-Amerika. — Brevkasse. — Katholsk Højskole. — Avertissementer.

Smaa Indledninger.

482.

Nytaar.

Der fortælles om Profeten Samuel i den gamle Pagt, at han en Gang, efter at Israels Folk længe havde været undertrykt af Filistrene, rejste det til ny Kraft, Gudsfrygt og Mod, og at det saa fik Sejr over sine Fjender. Derefter samlede Samuel Folket om sig og oprejste en Mindestøtte, han kaldte Eben-Ezer, d. e. Hjelpe-Stenen, idet han sagde:

Hidtil har Herren hjulpet os.

Alle vi, der stoler paa Guds Faderkærlighed i Jesus Christus, vor Herre, vil være enige om at gentage hint Ord af Samuel som vort Nytaarsord, nogle med et glad Smil ved Mindet om megen Glæde i det svundne Aar, andre under Taarer og Suk, men alle i oprigtig Taknemmelighed, fordi vi ved, at al Velsignelse, baade af Tiden, der svandt, og af det, der skal komme, beror paa, at vi helliger det ved i Jesu Navn at modtage det af Guds Faderhaand,

Nytaarsdag skal være os en saadan Eben-Ezer Dag, paa hvilken vi mere inderligt og mere bevidst end ellers i os opvækker Tanken om Guds Forsyns- og Fadernaade i Jesu Navn, det Navn, der just er det straalende Centrum i Evangeliet paa Aarets første Dag.

Afen gammel Prædiken.

Ved Aarsskiftet.

Aaret, der svandt, bragte den Fred, Verden havde suk- ket og liget efter i næsten fem Aar. Store og nye For- haabninger havde Mennesker gjort sig, om hvor herligt det vilde blive, naar Freden alter raadede paa Jorden. Og noget af det, der var ventet, er ogsaa gaaet i Opfyldelse: mange, der Aar igennem havde været skilt fra deres kære, vendte tilbage til Hjem og Fædreland, og det planmæssige, regulære Menneskedræberi mellem de store Stater hørte i alle Tilfælde op.

Men meget er ikke gaaet i Opfyldelse, og Tiden efter Freden er for mange bleven en umaadelig Skuffelse. Men i Grunden med Urette. Thi enhver, der blot kender en lille bitte Smule til Verdenshistorien, ved godt, at efter en stor Krig oprinder der aldrig straks paradisiske Tilstande rundt om i Landene. Krigens onde Frø er fløjet altfor viden om og har slaaet Rod i altfor mange Hjerter, til at der ikke skulde og maatte komme Utilfredshed og Selv- tægt og Borgerkrig mange Steder. Ingen maa af den Grund tabe Modet og tænke, at al Verden er gaaet af Lave og aldrig kan komme i Orden igen.

Det kan den sikkert, saa længe Kristendommen endnu er til, saa længe den katholske Kirke endnu ligger der som Staden paa Klippen, der ikke kan rokkes. Og det synes nærmest, som om den katholske Indflydelse i Ver- den er i Fremgang. Hvad Paven mener og vil, hvad Bi- skopper og Kardinaler udtaler og raader til, tages der nu ganske anderledes Hensyn til end for Eksempel for 100 Aar siden, da Europa ogsaa var kommen af Lave efter Napoleons lange Herredømme. Herpaa tør vi bygge et godt Haab om, at Guds Forsyn vil raade Bod paa mangt og meget, der nu ser ret trøstesløst ud, ja vende meget af det onde og gale, som nu forskrækker os alle, om til noget godt og lyst. Lad os i det Haab gaa ind i det nye Aar, idet vi naturligvis fremfor alt husker, at skal det gaa godt, maa alle tilsammen og hver enkelt ved sin Bøn drage Velsignelse ned dertil.

Mange mærkelige Ting i kirkelig Henseende er ikke

hændt i det afsluttede Aar. De vigtigste vil findes i efterfølgende lille Oversigt.

Kalendarisk Oversigt over 1919.

12. Januar. St. Knuds Skole i København har bestaaet i 50 Aar.
- Februar. Pastor Günther overtager Redaktionen af »Katholsk Ungdom« og Premierlieutenant Wissum Ledelsen af Spejderne.
- Pastor Hillebrand kommer tilbage til Danmark og bliver foreløbig ansat i Svendborg.
8. Marta. Baronesse Agnes Beaulieu, født Ahlefeldt Laurvigen, afgaaet ved Døden i København, 93 Aar gammel.
- Marts. Kardinal-Biskoppen af Frascati, Franz Cassetta, afgaaet ved Døden.
7. April. Pastor Ravelli fra Nyborg ansat som Kapellan ved Sakramentskirken i København.
22. April. Jubilæumsfest i St. Knuds Skole i København i Anledning af Skolens 50aarige Bestaan.
1. Maj. Mariahjemmets Husholdningsskole i København nedlægges, og Katholsk Ungdoms Værn faar Brugsretten af Ejendommen »Vestehus« til Gavn for Ungdomssagen.
27. Juni. I Nykøbing (Sj.) læses for første Gang siden Reformationen den hellige Messe.
29. Juni. Under stor Tilslutning afholdes Ungdomsfest i Lyngby.
16. Juli. Pastor Slump, Sognepræst ved Rosenkranskirken i København, pludselig afgaaet ved Døden.
5. Aug. Pastor Meulenberg forlader København og rejser tilbage til Island.
8. — Kontorchef A. H. Wulff, Kirkeforstander ved St. Andreas Kirke i Ordrup, afgaaet ved Døden.
13. Aug. Pater Hausmann ved St. Andreas Kollegium i Ordrup forflyttet til Holland.
26. Aug. Direktør Josef Blatt af Gentofte udnævnt til Kirkeforstander ved St. Andreas Kirke i Ordrup.
22. Septbr. Præsterne Werhahn og Fels fra St. Andreas Kollegium i Ordrup forlader efter henved 50 Aars Ophold Danmark og rejser til Tyskland.
12. Oktbr. Biskop Johannes von Euch afholder stor Firmelse i St. Albani Kirke i Odense.
26. Oktbr. Pastor van Thiel ansat som Præst ved Klosterkirken paa Jagtvejen i København.
30. Oktbr. Pastor Kerff i Horsens fylder 70 Aar.
- Pastor S. Janssen og Pastor A. Smitz statsanerkendt som Sognepræster henholdsvis i Nykøbing F. og Nakskov.
11. Novbr. Ærkebiskoppen af Köln, Kardinal Felix von Hartmann, afgaaet ved Døden.
8. Decbr. Pastor Chr. Raabe udnævnt til Sognepræst og Pastor Bernhard Jensen til Kapellan ved Rosenkranskirken i København.
- Pastor Emil Fiedler udnævnt til Kapellan ved St. Josefskirke i Horsens.
15. Decbr. Pave Benedikt XV. afholder Konsistorium og udnævner 6 nye Kardinaler.

Højærv. Pater Amand Breitung.

Hellig tre Kongers Dag er det et halvt Aarhundrede siden, at den, hvis Navn staar over disse Linjer, traadte ind i Jesu Selskab, og det er saaledes en betydningsfuld Mindedag for ham saa vel som for de mange Venner, han i Aarenes Løb har vundet, og som vil være glade for i Aanden at fejre den sammen med ham. Det er ikke efter Jubilarens Ønske, at hans Billede og disse Linjer fremkommer i Dag i Ugebladet, men da der er saa mange andre, der vil være glade derfor, vil han nok tilgive deres Fremkomst.

Allerførst skal jeg da paa egne og overordentlig manges Vegne — dette sidste er bogstavelig Sandhed, ikke blot en almindelig Formel — bringe højærværdige Pater Breitung en hjertelig Lykønskning til de mange Aar, han som trofast Ordensmand har tjent Gud og sin Næste, og takke ham for al den Nytte og aandelige Hjælp, han har faaet Naade til at bringe saa mange Mennesker. Mange er ham taknemmelige herfor, og Ugebladet vil gerne i al Jævnhed og Ligeformhed gennem denne Hilsen have Lov til at være alle disses Tolk og ligeledes bringe sin egen hjertelige Tak.

Pastor Breitung fødtes i Fulda i Tyskland den 29. August 1850. Sine Studier begyndte han i det biskoppelige Seminarium samme Steds, men indtraadte allerede, som nævnt, den 6. Januar 1870 i Jesu Selskab i dettes Noviciatshus i Gorheim ved Sigmaringen. Sine første Løfter aflagde han den 7. Januar 1872 i Münster i Westphalen, men delte snart efter saa mange andres Skæbne, idet han blev landsforvist i den tyske »Kulturkamp«. Sine Studier fortsatte han i den hollandske Provins Limburg, fra Efteraaret 1872—74 i Wijnaradsrade, fra 1874—1877 i Blyenbeck (Filosofi).

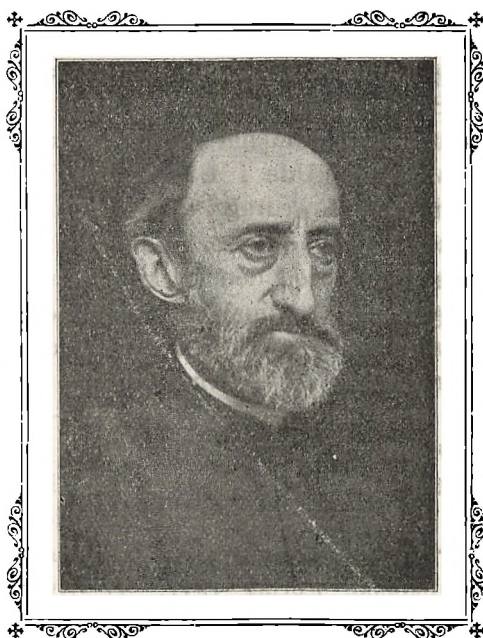
Efter først i nogen Tid at have undervist sine Ordensbrødre i Naturvidenskaberne, kom han Efteraaret 1878 til St. Andreas Kollegium, hvor han foruden i disse Fag ogsaa underviste i de klassiske Sprog indtil 1882.

Efteraaret i samme Aar rejste Pater Breitung til Eng-

land, hvor han i Ditton Hall studerede Theologi i fire Aar, som Ordenens Regler foreskriver, hvorpaa han blev præsteviet, ogsaa i Ditton Hall. Sit tredje Prøveaar tilbragte han fra 1887—1888 i Portico i Lancashire i England.

Fra 1888—1890 var Pater Breitung saa Lærer i Naturhistorie i Feldkirch i Østerrig, hvor han den 2. Februar 1889 aflagde de sidste Ordensløfter. Derfra kom han i Efteraaret 1890 tilbage til St. Andreas Kollegiet, hvor han

1870

1920

siden har virket som Lærer i Naturfagene og de klassiske Sprog.

Pater Breitung er vistnok den af Kollegiets Lærere, der er bleven mest kendt udenfor dette. Grunden hertil er den energiske Maade, hvorpaa han, især i det sidste Tiaar af det 19. og det første Tiaar af det 20. Aarhundrede, er optraadt mod en Del saakaldte »populære Videnskabsmænd« her hjemme, der søgte at sprede den fladeste idéforladte Darwinisme i Folkets bredere Lag. Ingen var her i Danmark saa godt udrustet som Pater Breitung til denne Kamp, da han ved Siden af udmærkede theologiske Kund-

skåber besad en nøje Indsigt i adskillige af Naturfagernes Grene, ikke mindst i Embryologien. Pater Breitung var virksom ved Foredrag og paa Møder, f. Eks. i forskellige Studenterforeninger, hvor han forsvarede den kristne Skabelsestro og samtidig gav de moderne naturhistoriske Opfattelser Ret paa alle de Punkter, hvor de utvivlsomt havde det. Just derfor blev Pater Breitung's Virksomhed saa betydningsfuld, og mange er ham endnu taknemmelige for den Haandsrækning, han rakte dem paa et Tidspunkt, hvor en falsk Videnskabelighed syntes at true deres religiøse Livsanskuelse. Den katholske Studenterforening A. C. og Katholsk Højskole har ogsaa Grund til at takke Pater Breitung for mange værdifulde Foredrag og Indlæg i Diskussioner, som har været vor katholske Ungdom til megen Støtte. Ude i Landet har Pater Breitung ligeledes holdt flere Foredrag, endog i indremissionske Forsamlingshuse i Jylland, hvor man ogsaa var taknemmelig for hans Hjælp mod den falske Videnskabs Angreb.

Endnu længere end ved sine Foredrag naaede Pater Breitung dog ved sine talrige Artikler i danske og tyske Blade og Tidsskrifter om Emner i samme Retning og ved de fire Bøger, han — med flere Aars Mellemlum — har udsendt om disse Spørgsmaal. Deres Titler er: 1) »Abeteoriens Bankerot«, Høst 1899, udsolgt. 2) »Udviklingslæren og Kristentroen«, i Kommission hos Milo, Odense 1905. 3) »Overraskelser fra »Abeteoriens« og Udviklingslærens Omraade«, Schönbergske Forlag 1917. 4) »Aper og mennesker«, St. Olavs forlag, Kristiania 1918.

Saa vidt om denne ene, højst betydningsfulde Side af Pater Breitung's Virksomhed. Om de andre Sider har andre været saa venlige at skrive nogle smaa Indlæg, ja har været glade for at skrive nogle Ord om en Mand, de satte saa højt. Først skal en af Pater Breitung's gamle Elever have Ordet.

Som Lærer var og er Pater Breitung en af de mest afholdte paa St. Andreas Kollegiet. Han stod altid for os som Idealet af en Lærer. Ingen anden kunde som han indgyde os Respekt og Interesse for vort Arbejde. Det er som Lærer i Naturhistorie, Latin og Græsk, at Pater

Breitung særlig er kommen i Berøring med Eleverne. Naar han traadte ind i en af de højere Klasser for at begynde en Græsk- eller Latin-Time, blev der straks Stilhed, og der var Alvor i disse Timer. Undervisningen begyndte, og vor Lærer viste en saa stor Interesse for de gamle Klassikere, at det virkede paa Eleverne, som om det var første Gang, han gennemgik denne Klassiker med en Klasse, og dog havde han gennemgaaet dem Snese af Gange de mange Aar igennem. Ja, P. Breitung har været en glimrende Lærer og Pædagog. Var P. Breitung til Tider streng, endog meget streng, naar en Elev ikke kunde en latinsk eller græsk Glose, var han til Gengæld meget mild i sin Karaktergivning, hvilket sidste gav hans Elever større Iver og Glæde ved Arbejdet.

Naar man taler om Læreren P. Breitung, da maa man ikke glemme den Retfærdighed, han altid udviste overfor sine Elever. Hvad enten det var den gode Elev eller den ikke saa gode Elev, der forbrød sig, de blev behandlet ens og med samme Alvor. Dette var en af Grundene til, at P. Breitung blev saa afholdt og æret af samtlige Elever. Retfærdighed har sikkert været Grundpillen i hans Lærer-Virksomhed, og for dette vil vi ikke glemme at bringe ham en hjertelig Tak. Pater Breitung's gamle Elever er nu spredt i Hundredevis over hele Jorden, og mange af dem er allerede noget til Aars; men fra den Dag, de forlod Skolen, havde de altid en trofast Ven og Vejleder i deres gamle Lærer, som altid senere med Glæde modtog dem og hørte paa dem. Og hvor mange unge Mænd er ikke gaaet fra P. Breitung's bekendte Værelse med Trøst — og som et nyt Menneske. P. Breitung's kærlige Ord var altid: »Hvis I i den ene eller anden Retning har Vanskeligheder, saa kom til mig, og vi kan drøfte disse Vanskeligheder sammen.« Mange kom, men mange andre blev borte.

Det er jo ikke lutter Glæde at være Lærer, og det kan visnok P. Breitung bevidne. Det var vor gamle Lærer den største Sorg, naar han saa en af sine gamle Elever gaa andre Veje, end han havde lært ham i Skolen. P. Breitung har sikkert med stor Varme og Iver bedt til Gud for mangan en gammel Elev. Det var jo netop det

ved P. Breitung, at Sjælene for ham var det vigtigste og kæreste.

For alt dette vil sikkert alle hans gamle Elever paa denne hans gyldne Højtidsdag bringe ham en hjertelig Tak. De gamle Elevers Kærlighed har han i fuldt Maal, og han har rigelig fortjent den. Men endnu mere har vor kære P. Breitung for sin store Lærervirksomhed fortjent Guds store, uendelige Kærlighed og Hengivenhed; thi han har sandelig saaet, og saaledes skal han engang ogsaa høste — — *Silc.*

Om Pater Breitung's Betydning for Ordrup Menighed har et Medlem af Maria-Kongregationen udtalt sig saaledes:

I den hyggelige Sankt Andreas Kirke i Ordrup er det ikke ret ofte, at Menigheden i den senere Tid har haft Lejlighed til at høre Pater Breitung prædike. Men den, som en Gang har hørt ham, vil huske hans klare, brede Fremstilling, som belyser Emnet fra mange Sider for til sidst at samle sig i en enkelt praktisk Følgeslutning. Foredraget er livligt og energisk, der er ingen døde Punkter, man mærker ingen Afslappelse.

Derimod vil Menighedens Medlemmer sikkert have lagt Mærke til, at Mændene i de sidste fem Aar i større Antal end før har søgt Guds Bord. Omtrent hver Maaned har en stor Del af Menighedens Mænd i 7³/₄ Messen samlet sig til fælles Altergang, og man vil da i den bageste Række have bemærket Pater Breitung's magre Skikkelse med de karakterfulde Træk.

Saa længe man i et Sogn uden for de store Højtider næppe ser andre end Kvinder og Børn gaa til Alters, vil Religionen ikke blive rigtig respekteret og vil derfor heller ikke kunne udøve den Indflydelse i Familien og Samfundet, som tilkommer den. Det er derfor af afgørende Betydning at faa Mændene i Tale, og skal Paavirkningen have Varighed, maa den gentages, helst med regelmæssige Mellemlum. Denne særlige Opgave har Mariakongregationen for Mænd taget op.

I Ordrup Sankt Andreas Menighed blev Mændenes Kongregation efter nogle Forberedelser grundlagt i Decem-

ber 1914 under Titelen »Marias ubesmittede Undfangelse«. Som Leder af denne Forening blev udpeget Pater Amand Breitung, der ved sin Virksomhed til Forsvar for Troen, særlig imod Darwinisternes populærvidenskabelige Skrifter, havde vundet Anerkendelse i vide Kredse. De særlige Evner og Kundskaber, som Pater Breitung sidder inde med paa dette Omraade, har han ogsaa ladet Mændenes Kongregation faa Gavn af, idet han i Form af Diskussionsmøder, som han indledede med et grundigt og vel tilrettelagt Foredrag, har fremlagt nogle af de vanskelige Spørgsmaal, som Vantroens ubeherskede og tit overilede Angreb paa Kristendommen har rejst, og som ved Dagspressens Tilbøjelighed til at bringe til Torvs alt, hvad der kan vække Opsigt, er naaet ud til alle. Men i de fleste Møder i Kongregationen har Pater Breitung dog holdt rent religiøse Foredrag, idet han enten har taget op Emner af Kirkens Historie og med Forkærlighed dvælet ved Oldkirkens Blodvidner eller behandlet Jesu Liv og Frelsergerning, saaledes som det har maattet afspejle sig i den hellige Jomfrumoders Sind og Tanke. Skal man kort karakterisere Pater Breitungs Methode, bliver det med de Ord, som han selv ofte har gentaget: *per Mariam ad Jesum.*

F. J. West.

Om Pater Breitungs Betydning som Deltager i Møder og Diskussioner blandt den akademiske Ungdom har Hr. N. B. Hiort efter Redaktørens Anmodning udtalt sig med følgende Ord:

De se ipso nihil tenere, de aliis semper bene et alte sentire. (Ikke at regne sig selv for noget, men altid at tænke godt og højt om andre.) I disse Thomas à Kempis' Ord ligesom samles det Billede, jeg i Aarenes Løb har dannet mig af Pater Breitung.

Det er snart 20 Aar siden, jeg første Gang havde Lejlighed til at høre Pater Breitung i »A. C.«, hvor han med Iver og Varme deltog i Diskussionen, idet han med den ham egne Mildhed og Inderlighed sagde sin Mening og ydede sit Bidrag til Emnets alsidige Belysning ud af sin vidtspændende Viden. Hvad der især gjorde Indtryk paa mig, var den Optimisme, som prægede Pater Breitungs

Udtalelser, det være sig om religiøse eller videnskabelige Emner. Paa mig som ikke-Katholik virkede denne Optimisme helt overraskende, og jeg lærte først gennem de mange Samtaler, jeg i Aarenes Løb har ført med Pater Breitung, at forstaa denne Optimismes Kraft og Bæreevne: den overbevistes Tro paa Sandhedens Sejr.

Og endelig har en af Pater Breitung's ældste Elever her i Landet gerne villet slutte denne Mindeartikel med en Hilsen til sin gamle Lærer. Den lyder saaledes:

Pater Breitung! For os gamle Elever fra Firsernes Begyndelse staar han som den stærkt interesserede Lærer, den kloge og kyndige Vejleder i Botanikkens Mysterier og — *last not least* — sikkert som den, der trods nogen forstod at fange Elevernes Interesse for det Emne, der særlig laa ham paa Hjerte: Darwinismen. En af hans Elever fra den Gang, en, der med kærlig Beundring ser op til ham, ønsker ham herved hjertelig til Lykke. *In grege gratulantium ne desit humillimus!* A. H.

Biskoppens 60aarige Præstjubilæum.

Vor højærværdigste Hr. Biskop Johannes von Euch kan Søndag d. 18. Januar fejre den 60. Mindetag for sin Præstevielse. Det var Biskoppen af Osnabrück, Paulus Melchers, som den nævnte Dag i Aaret 1860 lagde Hænderne paa den for Guds Riges Udbredelse begejstrede unge Mand, som endnu samme Aar tiltraadte sin præstelige Virksomhed i de danske Lande.

Efter nogle Aars Præstegerning ved St. Ansgars Kirke, hvor den senere Apostoliske Præfekt Herman Grüder den Gang var Sognepræst, blev i 1864 Fredericia, ja hele Jylland, den ivrige unge Præsts Virkefelt. Dog alt dette mindedes vi for 10 Aar siden ved Biskoppens gyldne Præstjubilæum. I de siden da henrundne 10 Aar har den højærværdigste Biskop paa mangfoldig Maade, trods sin tillagende Alder, vist usvækket Omsorg for den ham betroede lille Flok. Vi alle har været Vidner til Kirkens stadige Fremvækst. Vi takker Guds Naade derfor; dog

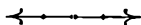
der, bør man dog ikke fuldtud henregne ham til de udenlandske Komponister. Dertil er han med altfor stærke Baand knyttet til den ældgamle danske By Roskilde, og Roskildenserne regner ham ogsaa for en af deres egne. Ved sit Ægteskab med en dansk Dame, ved sit lykkelige Arbejde som Kordirigent for flere danske Sangforeninger, ved sin Virksomhed som en meget søgt Musiklærer og ikke mindst ved sine klangfulde Kompositioner af danske Sange har han skabt sig en smuk Stilling blandt alle Musikkens Venner i Byen, og man kan altid være sikker paa fuldt Hus, naar Organist Kerkhoffs hæver sin Taktstok over Kor og Orkester.

Af hans verdslige Kompositioner til dansk Tekst maa særlig fremhæves hans »Vuggevise« og hans Fædrelands-sang »Danmark«. Men det er dog navnlig Kirken, han har haft den Lykke at kunne skænke adskilligt af ejendommelig Skønhed, bl. a. »Ave Maria«, »Salve Regina« flere Tantum ergo, Julehymne o. s. v. Disse Værker burde ikke gemmes hen i St. Laurentii Kirke alene, men fortjente at høres i alle danske katholske Kirker.

Men — alting har sine Skyggesider. Skulde man tro, at St. Laurentii Kirke med en saa dygtig Organist kunde have Bekymringer i musikalsk Henseende? Jo, sandelig! Denne skønne Kirke staar endnu uden Orgel.

Man naaede det ikke før Krigen, og nu er Udsigterne des værre ikke lyse. Da jeg ikke selv hører til St. Laurentii Menighed, men ved, hvor stort Ønsket her er om med Tiden at tilvejebringe de fornødne Midler, havde jeg tænkt mig at opfordre alle Katholikker i hele Landet til at yde et Bidrag, som modtages af Sognepræsten og Organisten.

En hyppig Gæst i Roskilde.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Flere Dagblade og andre Tidskrifter har bragt lange, velvillige Biografier af Museumsunderdirektør, Frk. Maria Mogensen paa Glytotheket her i Byen, som nylig af den svenske Konge er bleven hædret med den fine Dekoration *pro litteris et artibus*. Frøken Mogensen, som i mange Aar har studeret Ægyptisk, Koptisk og beslægtede Sprog, og som nu bestyrer den ægyptiske Afdeling paa Glyptotheket, var i Fjor i Stockholm og reorganiserede den derværende ægyptiske Afdeling, i hvilken Anledning hun fik den omtalte Udmærkelse. Det vil glæde Ugebladets Læsere at erfare, at den lærde og dygtige Dame i omtrent

en halv Snes Aar har tilhørt den katolske Kirke. Frøken Mogensen er meget stilfærdig og tilbagetrukken og desværre af et noget skrøbeligt Helbred; dog tør man maaske alligevel haabe, at hun til næste Vinter vil kunne holde et Foredrag paa Katholsk Højskole. I Fjor og i Aar har Frøken Mogensen udgivet to lærde Værker paa Ægyptisk.

Ordrup. St. Andreas Menigheds Julefest Søndag den 28. December havde samlet 100 Deltagere, deraf Halvdelen Børn, og den forløb overordentlig smukt og fornøjeligt. Et mægtigt Juletræ straaede i Midten af den store Sal, og Vægge og Vinduer var smykkede paa det smagfuldeste. Efter en kort Tale af Sognepræsten, Hr. Pastor Evers, spilledes et lille alvorligt Skuepil, hvorefter Pastor Evers blev lykønsket i Anledning af hans 70 Aars Fødselsdag d. 30. ds., ligesom der overraktes ham 75 smukt indbundne Bøger til Sognebibliotheket, deriblandt 29 Bind Charles Dickens, 6 Bind Johannes Jørgensen, 6 Bind Selma Lagerløf, 3 Bind Sophus Bauditz, 15 Bind af Schönbergs Biografier af berømte Mænd og Kvinder, endvidere Fortællinger og Skildringer af Knud Bokkenheuser, Joh. Paludan-Müller, Carl Koch, Lucie Hørlyk o. s. v. Derefter dansede de smaa om Juletræet, og der uddeltes en Mængde udmærkede Gaver til dem. 12 ganske unge Piger fremviste saa de smukke Sanglege, der er indført blandt os i Fjor, og som gjorde megen Lykke. Under Leg og Samtale gik Resten af Aftenen, der endte med hjertelige Leve- raab for alle dem, deriblandt især Pastor Meyer, der havde medvirket til, at Aftenen fik saa smukt et Forløb.

Holland. Her er vedtaget en meget frisindet Skolelov, der i høj Grad begunstiger private Skolers Fremkomst og Eksistens. Saaledes vil de private Skolers Lærere af offentlige Midler faa de samme Gager udbetalt som de offentlige Skolers. Der er ikke noget Land i Verden, hvor det er gjort saa let for enhver Familiefader at faa sine Børn opdraget paa den Maade, der stemmer bedst overens med hans Tro og Anskuelse paa alle Punkter. Den hollandske Skolelov er endnu mere frisindet end den belgiske, der ogsaa giver Privatskolerne en god Støtte. Ogsaa i de offentlige hollandske Skoler vil Børnene kunne faa den Religionsundervisning, som Hjemmet ønsker, de skal have.

Frankrig. Vi refererer med Forbehold følgende Historie, der stammer fra et amerikansk Blad, *The Denver Catholic Register*: Det har vakt Bitterhed mange Steder, at Guds Navn ikke var nævnt i Fredstraktaten. Derfor er det meget betegnende, at Præsident Wilsons Farvel til Frankrig lød saaledes: »Jeg tager mig den Frihed at ønske Frankrig den guddommelige Beskærmelse.« Den Dag, Freden blev underskrevet, sagde Marchal Foch følgende: »Hvis

Frankrig ønsker at leve, maa det ikke glemme Kristi Ord: »Jeg er Vejen, Sandheden og Livet«. Disse to Fakta har den officielle Presse ikke vovet at offentliggøre. Men nu viser det sig, underligt nok, at ved Slutningen af Fredstraktaten er ifølge en guddommelig Styrelse Guds Navn alligevel kommet med. Jules Cambon, forhenværende Ambassadør i Washington og Berlin, satte foruden sit Navn ogsaa sit Familiesejl under Traktaten, og dette bærer følgende Motto: *Non sine Deo* — »ikke uden Gud«. — De amerikanske Protestanter har store Planer om at erobre Frankrig for Protestantismen. Det er umaadelige Summer, de forskellige amerikanske Sekter har samlet, der skal anvendes til at opbygge de ødelagte Egne i Landet og samtidig anbringe Missionærer og Missionærer der, som skal erobre »maaske ikke dette Slægtled, saa deltes Børn og den næste Generation«. Amerikanske Katholikker, særlig Kolumbusridderne, giver nøje Agt paa denne Virksomhed og er rede til at sende Mænd og Kvinder, ogsaa Præster, til de Byer og Landsbyer, der er truede af dette underjordiske Arbejde, for paa selve Stedet at advare mod den Fare, der truer. — Kardinal Dubois, Ærkebiskop af Rouen, er paa et fransk Krigsskib rejst en Tur til Tyrkiet og Syrien. Han er ledsaget af to Biskopper og to Abbeder. Rejsen, som i nogen Tid har været planlagt, foregaar efter Aftale med den franske Regering. Til en Journalist har han udtalt, at hans Sendelse er »mere end halvofficiel, men mindre end officiel«.

Rom. Ved Konsistoriet den 15. Marts blev de i Ugebladets Nr. 50 i Fjor nævnte 6 Prælater udnævnt til Kardinaler. Fyrstbiskop Bertrams Udnævnelse skriver sig dog egentlig allerede fra 1916, da han blev udnævnt *in petto*, d. v. s. hemmeligt, hvilken Udnævnelse altsaa først nu er bleven offentliggjort. — Den første Dame, der er bleven modtaget i pavelig Audiens uden Mantilla og Slør, er en Frøken Gladys Sheridan af New York. Hun bar de amerikanske Kolumbusridderes Velgørenhedsdragt og blev standset af Schweizergarden ved Vatikanets Indgang, indtil den blev underrettet om, at Dragten var anerkendt som formel Paaklædning ved en Audiens.

Brevkasse.

Til Hr. Poulsen, vistnok *Fiskebæk*. De bedes venligst meddele mig, hvad de 13 Kr., som De har sendt mig, skal anvendes til.
Ærbødigst N. H.

Kalenderen for 1920 er udkommen og kan faas paa **Menighedskontoret**, Bredgade 69, 2. S. o. G. (1-4, Telefon Palæ 654) samt ved Kirkerne og i Boghandelen. Pris **35 Øre**. Ved Indsendelse af 40 Øre i Frimærker tilsendes Kalenderen portofrit. *Ansgariusforeningen.*

Katholsk Højskole.

Møde hver Tirsdag Aften Kl. 8 i St. Knudssalen i Stenosgade. Adgang 25 Øre. Højskoleforeningens Medlemskort, som koster 3 Kr. en Gang for alle, giver gratis Adgang til alle Vintermøder (fra Oktbr. til Marts incl.). Indmeldelser modtages hos Hr. Johs. Hansen, Svanholsvej 12^a, samt ved Indgangen til Foredragssalen.

Januar — Februar — Marts 1920.

Datum	Foredragsholder	Emne
13. Jan.	Magister Jens Rosenkjær	Gregor Mendel, Arvelighedsforskningens Grundlægger.
20. —	Baronesse Rosenørn-Lehn	Den salige Louis-Marie af Montfort.
27. —	Grevinde Ledochowska	Polen, som det nu ser ud.
3. Febr.	Pastor L. Günther	Oplæsning.
10. —		
17. —	Pastor Olrik	Om Hjælp til Konversion.
24. —	Frøken Paula Barfod	Pius VII og Napoleon.
2. Marts	Pastor Koch	R. Hugh-Bensons Konversion.
9. —	Pastor B. Jensen	Om Rom og Danmark I.
16. —	Pastor A. Meyer	Om Johannes' Aabenbaring.
23. —	Pastor A. Meyer	

Den danske katolske Kirkesag.

(Ansgarius-Bonifacius-Foreningen.)

Samtlige Lokal-Komiteer gøres opmærksom paa, at deres Aarsbidrag forventes indsendt inden d. 15. Januar til Vikariats-Komiteens Kasserer, Hr. cand. phil. *Jos. L. M. Hoffmann*, Købmagergade 48, København, K.

Ansøgning om Understøttelser til de respektive Menigheder bedes indsendt af d'Herrer Sognepræster til Hr. Pastor A. *Neuvel*, Formand for Vikariats-Komiteen, ligeledes inden d. 15. Januar.

Bekendtgørelse til Rosenkranssognet.

Da Menighedens Regnskab for Aaret 1919 vil blive sluttet Torsdag den 15. Februar, bedes de resterende Bidrag (Kirkeskat, Præstepenge m. m.) forinden indbetalt til Sognepræsten, Hr. Pastor Chr. Raabe, eller til Kirkeforstander P. Stagno Balestrini, St. Thomas Allé 6^a, Kl. 7—8. *Forstanderskabet.*

Danske katolske Børn paa Landet. Gennem Hr. P. A. Smiltz har jeg til disse modtaget en anonym Gave paa 30 Kr., hvorfor kvitteres. Ligeledes 2 Kr. fra August. *Niels Hansen.*

Tak. Fra Hr. Direktør H. Jacobsen har jeg modtaget 100 Kr. til Nordisk Ugeblad, hvorfor der herved bringes Direktøren en hjertelig Tak. *Alfr. Silcowitz.*

Tak. Til de nødlidende østrigske Børn har jeg yderligere modtaget: Kr. 5 (fem Søskende paa Nørregade + 10 (Fru A. M.) + 200 + (50 + 50) + 13.50 + 50 + (350 + 350 + 200 + 100 + 100) + 10 (Hugo). — Gaverne har i faldeste Forstand været kærkomne Juleoverraskelser. *Pastor v. Kellenburg.*

Til Bedste for Børnehjemmet i Bovesgade er et fortrinligt taffelformigt Piano snarest til Salg. Maristbrødrene, Boyesg. 8 A.

Kirkelig Kalender.

4. Jan. S.	Jesu Navnefest.	11. Jan.	1. Sønd. e. Epifani.
5. — M.	Vigilie.	12. — M.	Oktavdag.
6. — Ti.	Epifani (H. 3 K.).	13. — Ti.	Oktav af H. 3 K.
7. — O.	Oktavdag. (Knud Hertug, Martyr.)	14. — O.	Hilarius, Biskop og Kirkelærer.
8. — To.	Oktavdag.	15. — To.	Paul Eremit, Bek.
9. — F.	Oktavdag.	16. — F.	Marcellus I, Pave og Martyr.
10. — L.	Oktavdag.	17. — L.	Antonius, Abbed.

Sakramentskirken. Hellig tre Kongers Dag. Kl. 7 stille Messe. Kl. 8 Højmesse. Kl. 8 Aftenandagt.

St. Ansgars Kirke. Søndag d. 4. Januar er der ved Aftenandagten Kl. 6 Procession, i hvilken Rosenkransbroderskabet og de unge Pigers Foreninger deltager.

Kirkekollekt. I alle Vikariatets Kirker afholdes Hellig tre Kongers Dag ifølge pavelig Bestemmelse Kollekt til de afrikanske Missioner.

Den eukar. Sektion af begge Mariakongregationerne holder Fælleskommunion Fredag d. 2. Jan. Kl. 6 i Jesu Hjertes Kirke.

Mariakongregationen af Apostlenes Dronning holder Fælleskommunion i St. Ansgars Kirke Sønd. d. 4. Januar Kl. 8.

Katholsk Ungdoms Værn. Ekstraordinær Generalforsamling Fredag d. 9. Januar Kl. 8 i Stenosgade 4 (Lille Sal). Dagsorden: Forretningsudvalget stiller Forslag om Anvendelse af en Del af Fondet »Absalons Gaard«.

R. I. P.

Vor inderlig elskede Søn, Broder og Forlovede
Elith Harry Johannes Aloysius Suhr
afgik d. 28. Decbr. ved Døden vel forberedt ved de hh. Sakramenter. Han anbefales til de troendes Forbøn.

Begraves Søndag d. 4. Jan. fra Sakramentskirken Kl. 12¹/₄.
*Emil Suhr. Maria Suhr, f. Kjeldsen. Kai. Ellinor.
Ester Mogensen.*

Vor kære lille Angela afgik ved Døden d. 19. Decbr., velforberedt ved Kirkens hh. Sakramenter. Begravelsen har fundet Sted i Ordrup. Paa Familiens Vegne
Sofie Martinsen, f. Sahner.

Frøken **Flora Hessel** døde Juleaften. Begravelsen har fundet Sted.
Den kære afdøde anbefales til de troendes Forbøn.

Til Abonnenterne!

Løftet om at udsende Nytaarsnummeret en Dag tidligere end ellers har ikke kunnet holdes, da Postvæsenet i den forløbne Juletid har fungeret overordentlig daarligt.

FREMMEDESPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN),
Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

68. AARGANG

«Nordisk Ugeblad» udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 2 Kr. 50 Ø. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Bogluder og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 69, 2. S. o. G. 1-4. Tlf. Palæ 654). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 16 Kr. aarligt. — Redaktør: Niels Hansen, cand. mag., Viggo Røthes Vej 14, Charlottenlund. Tlf. Helrup 657 y. Træffes bedst Kl. 4-5 Eftermiddag.

Nr. 2.

Søndag den 11. Januar.

1920.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Berømt engelsk Aastonom og Jesuit. — St. Andreas Kollegium. — Den vantro Theologis Farer for Protestantismen. — Protestantisk Apologetik. — Nye Bøger. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Ordrup. Schweiz. Rusland. Nord-Amerika. — Brevkasse. — Avertissementer.

Smaa Indledninger.

483.

Børneopdragelse.

I Tilknytning til Søndagens Evangelium prædikes der paa første Søndag efter Herrens Aabenbarelse i mange katholske Kirker om Børnenes kristelige Opdragelse. Man kan næppe sige, at vor højt kultiverede Tid udmærker sig særlig fremfor tidligere Aarhundreder paa Børneopdragelsens Omraade til Trods for, at den videnskabelige Pædagogik jo staar paa et højt Stade. Hovedmangelen ligger baade for Theoriens og det praktiske Livs Vedkommende deri, at man tager for lidt Hensyn til Menneskets fordærvede Natur og til det eneste virksomme Lægemiddel derimod: Kristendommens Grundsætninger og Naademidler. Der mangler det bedste ved Opdragelsen: det kristelige Præg. I saa Henseende var man i tidligere Aarhundreder naaet højere; der var mere Tilforladelighed hos Menneskene, end der nu er. — Lad os derfor se paa nogle Regler for kristelig Børneopdragelse:

1. Væn dine Børn allerede i deres tidligste Alder til punktlig Lydighed.

2. Foren Alvor og Strenghed med Kærlighed. Overbevis dine Børn om, at du mener det godt og ved, hvad du siger.

3. Paalægger du dit Barn at gøre noget, saa vis det første Gang, hvorledes det skal gøres, og gentag Anvisningen, naar det ikke let fatter det. Viser det sig genstridigt eller forsømmeligt, da straf det.

4. Straf Barnet kun, naar det med Vidende og Vilje har været ulydigt, men straf ikke i Lidenskabelighed.

5. Lad dig ikke bedrage af dine Børn. Gør ikke noget, der kunde formindske den Respekt, de har for dig.

6. Viser Børnene sig opirrede eller lunefulde, da bryd deres Trods ved en følelig Straf. Vent derpaa, til de har beroliget sig, og forestil dem med Kærlighed det forkerte i deres Opførsel.

7. Husk paa, at en ringe Straf, naar den overhovedet er nødvendig, virker bedre end Trusel om en større Straf i Gentagelsestilfælde.

8. Giv aldrig dit Barn noget, blot fordi det skriger, ellers bliver du en Træl for dets Egensindighed.

9. Indprent Børnene stadig den Sandhed, at der ikke er noget, der gør Mennesket lykkeligere i denne Verden, end Bevidstheden om trofast at have gjort sin Pligt mod Gud, mod sine Medmennesker og mod sig selv.

10. Væn dine Børn til Arbejdsomhed, saa at de hver Dag flittigt og paa bedste Maade udarbejder deres Opgaver og læser deres Lektier. Taal ikke Overfladiskhed, Flygtighed og Sjuskeri.

11. Bed hver Dag for dine Børn. Bønnen er mere nødvendig, end at man underviser, belærer og føder dem. Dette er Børneopdragelsens vigtigste Punkt, fordi alt afhænger af Guds Velsignelse.

12. Søg ved dit eget Eksempel at bevirke, at Børnene holder af at bede og gaa i Kirke. Har du vænnet dem til det for hele deres Liv, saa efterlader du dem den kosteligste Arv, der kan tænkes, saa har du baaret Omsorg baade for deres timelige og evige Lykke. Ved G. S.

Berømt engelsk Astronom og Jesuit.

Af

A. L. Cortie S. J., F. R. S.

Pater Walter Sidgreaves, S. J., som døde paa Stonyhurst Kollegium i England den 12. Juni 1919, havde et verdenskendt Navn som Astronom. Hans Medbrødre ærede ham som en udmærket Præst og et Mønster paa alle en Ordensmands Dyder. Hans nøjagtige Udførelse af alle Ordenslivets Pligter var beundringsværdig, navnlig i hans sidste Levetid, da hans Kræfter svandt, og han bar sin sidste lange, triste og tit meget smertefulde Sygdom med en uforlignelig Taalmodighed.

Lancasterboernes Karakter er saa trodsig og stejl, at den er blevet til en ren Fabel. Pater Sidgreaves, som tilhørte en gammel Lancasterfamilie, havde alle sine Slægts Karaktertræk; men hos ham var de forædlede og mildnede af Guds Naade. Han var i Besiddelse af et ukueligt Mod og en aldrig svigtende Udholdenhed paa Pligtens Vej og en uhyre Taalmodighed og Omhu i sit videnskabelige Arbejde. Men han var aldrig haard, tværtimod, han var overordentlig venlig og hjertelig, deltagende over for alle, der kom i Forbindelse med ham, og aldrig streng i sin Dom.

»Han havde en venlig og sympatetisk Karakter,« stod der i en Artikel i *The meteorological Office Circular* af 1ste Juli 1919. »Pater Sidgreaves havde en meget høj Stjerne hos mig. Han er en af mine første Erindringer fra Stonyhurst; meget venlig og imødekommende var han, og han var en sand Videnskabsmand.« Saaledes udtalte en tidligere Docent i Kemi ved Stonyhurst sig. En forhenværende Præsident for det kongelige astronomiske Selskab skrev: »Jeg blev dybt bevæget ved at høre om min kære gamle Præsts Død. Der er ikke ret mange, som er saa elskelige som han, og de, der er det, fortjener i Sandhed deres Belønning.« »Jeg har en levende Erindring om Pater Sidgreaves Elskværdighed,« sagde en Sekretær i det kongelige astronomiske Selskab.

Disse og mange andre lignende Vidnesbyrd om hans

elskelige Karakter stammer fra ikke-katholske Videnskabsmænd og er Tegn paa den Agtelse, han nød uden for sin egen Kreds. Men alligevel nærrede han stærk Modvilje mod al offentlig Fremtræden og var af Naturen tilbageholdende. Han var meget døv, især i sine sidste Leveaar, og brugte derfor dette som Undskyldning for sin Tilbageholdenhed. Han var tilfreds med at udføre det jævne, slidfulde Arbejde i Observatoriet og overlod andre Lejligheden til Undersøgelser og offentlig Fremtræden.

En af hans jævnaldrende har fortalt, at han allerede som Dreng udmærkede sig ved sin store Fromhed; hele hans Liv var gennemtrængt af en urokkelig, ivrig, men stilfærdig Fromhed.

Walter Sidgreaves blev født den 4de Oktober 1837 som anden Søn af Edward Sidgreaves fra Grimsargh ved Preston i Lancashire. I 1848 kom han i Skole i Stonyhurst, og den 7. September 1855 indtraadte han i Jesu Selskab. Han begyndte sit Noviciat i Beaumont ved Windsor, et af Ordenens blomstrende Kollegier, under Pater Tracy Clarke, som han hele sit Liv nærrede en overordentlig Beundring for.

I 1857 vendte han tilbage til Stonyhurst, i hvis Seminarium han blev, til han i 1861 havde fuldendt sine litterære og filosofiske Studier. Det sidste Aar begyndte han at undervise paa Kollegiet, og hans Lærergerning der strakte sig i alt over syv Aar, fra 1861—65.

1863—68 fungerede Pater Sidgreaves som Direktør for Observatoriet, medens Pater Perry var optaget af sine theologiske Studier. 1868—72 studerede han selv Theologi, og den 24. September 1871 blev han præsteviet. I 1873 kom han tilbage til Stonyhurst, hvor han blev Pater Perrys Medhjælper og ledsagede denne paa den engelske Regerings Ekspedition til Kerguelen-Øen for at undersøge Venus-Gennemgangen den 9. December 1874.

De to Jesuitter og deres Hjælpere blev ført fra Kap det gode Haab til den øde Ø, hvorpaa de skulde opholde sig fra den 8. Oktober 1874 til den 27. Februar 1875, om Bord paa Krigsskibet »Volage.« Rejsen blev vanskeliggjort af frygtelige Storme, og høje Styrtesøer slog ind over Skibet. Pater Perry sagde ofte, at Pater Sidgreaves,

som arbejdede trods Sne og Slud og Storm, havde været ganske storartet. Han stillede alle Instrumenter op, foretog de fleste af de magnetiske Observationer og bidrog i høj Grad til Ekspeditionens heldige Udfald.

I 1882 ledsagede han igen Pater Perry, denne Gang til Nos Vey paa Madagascar for at iagttage Venus' anden Gennemgang. Ved denne Lejlighed blev Astronomerne bistaaet af Officerer og Besætning paa Orlogsskibet »Faron«, som Admiralitetet havde stillet til deres Raadighed.

Pater Sidgreaves havde en overordentlig høj Mening om den engelske Marines Befalingsmænd og menige. Han beundrede deres Lydighed og Disciplin, deres Raadsnarhed og deres gode Humør, selv under de mest ubehagelige Forhold, og sagde tit, at efter hans Mening var den engelske Marine den mest udmærkede Institution næst efter Jesu Selskab.

Da Pater Perry døde om Bord paa Orlogsskibet »Comus« under Solformørkelsesekspeditionen i December 1889, overtog Pater Sidgreaves Ledelsen af Stonyhurst-Observatoriet. Den Gang var han (fra 1881 til 1893) Forstander for Scholastikatet i St. Mary's Hall, Stonyhurst — en Forstander, der var elsket af alle sine undergivne. Desuden var han fra 1883 Docent i eksperimental Fysik. Som Lærer fulgte han meget nøje med Tiden, og hans Undervisning blev aldrig forældet eller stillestaaende; enhver ny Opfindelse blev behandlet i hans Forelæsninger, der skulde gøre de unge vordende Præster bekendt med den moderne Videnskabs Veje.

Han var skeptisk af Naturen, og der skulde mange ubestridelige Kendsgerninger til for at overbevise ham om noget. Hans Venner sagde om ham, at hvis han ikke ved Guds Naade var blevet Jesuit, var han blevet videnskabelig Agnostiker. Blandt adskillige andre Ting havde han ogsaa et nøje Kendskab til Galilei-Striden. Han havde læst alle Galileis Breve og Værker i den monumentale Udgave, som den italienske Regering havde udsendt. Derfor var han en dygtig Forfægter af Sandhedens Sag paa Kirkens Side, hvad man tydelig ser af nogle Breve, der blev offentliggjort i astronomiske Tidsskrifter. Men han var alligevel meget omhyggelig for ikke at skrive eet Ord, der

kunde saare nogens Følelser, og dette anerkendes af alle, selv af hans ivrigste Modstandere.

Et langt og daadrigt Liv afsluttedes, da Pater Sidgreaves døde den 12. Juni 1919. Den 14. Juni blev han begravet i Stonyhurst — mellem Kirken og Observatoriet — de to Steder, som han havde indviet sit Liv til.

Pater Sidgreaves Liv er et Vidnesbyrd om, at Religion og Videnskab ypperligt lader sig forene.

St. Andreas Kollegium.

St. Andreas Kollegiets øverste Ledelse har under den 21. og 29. November 1919 besluttet Anstaltens Nedlæggelse med Ugangen af Skoleaaret 1919—1920.

Efterretningen vil komme overraskende for mange og virke nedtrykkende paa Kollegiets talrige Venner. Men overfor de uoverstigelige Vanskeligheder har de ansvarshavende set sig nødsaget til at foretage dette afgørende Skridt.

Under hvilke trykkende Forhold Kollegiet siden 1914 har kunnet opretholdes, ved kun de, der har været med til Arbejdet. I Haab om, at Krigens Afslutning vilde bringe en Bedring, har man ved næsten overmenneskelige Anstrengelser og ved private Tilskud af flere store Beløb vedligeholdt Driften. Men da den økonomiske Situation paa Grund af den vedvarende Dyrtid og de forhøjede Lærergager nu yderligere har forværret sig, og dertil er kommet Vanskeligheder af en anden Art, overfor hvilke Kollegiet staar lige saa afmægtigt som overfor de pekuniære, maatte det finde sig i det uundgaelige.

Om faa Aar, i 1923, kunde Kollegiet have fejret sin 50-aarige Fødselsdag, en Festdag, som man allerede med Glæde havde set nærme sig. Nu afsluttes Skolens Liv med dens fuldendte 47. Aar, ikke det letteste af de mange tunge, der gik forud. Men med Tak til Gud kan

det siges, at dette for korte Liv dog ikke har været for-gæves.

Kollegiets Personale benytter Lejligheden til at sige den hjerteligste Tak for al Imødekommenhed og Tillid fra saa mange gamle og unge Venner. Naar Jesu Selskabs Præster paa Ordrupshøj opgiver deres kære Arbejde i Ungdommens Tjeneste, saa haaber de andet Steds i Landet at kunne genoptage det samme eller et lignende paa et andet Felt, men dog altid efter deres Livs Devise: Til Guds større Ære og Menneskenes sande Vel!

Ordrupshøj, den 6. Januar 1920.

Kollegiets Rektor.

Den vantro Theologis Farer for Protestantismen.

Efter et amerikansk Blad Folke-Vennen, der udkommer i Chicago, tillader vi os at aftrykke følgende interessante Artikel. Skønt Sproget flere Steder er stærkt præget af de engelske Omgivelser, har jeg dog ikke villet rette paa det — det viser, hvorledes Dansk(-Norsk) skrives og tales i De forenede Stater. *N. H.*

Hvad Spurgeon kaldte den »nedadgaaende Theologi« har i 25 Aar været den Plage, som har hentæret Kirken og frarøvet den sin Magt og Verdens Tiltro og bragt Nedgang i Kirkebesøget. Den tyske Rationalisme har gjort for Kirken og Søndagsskolen, hvad de tyske Granater gjorde for Frankrigs og Flanderns Byer. En af denne Bevægelses Ledere tilstaar aabenlyst, at han har taget Del i dette Bombardement paa denne Sandhedens Kathedral, som vi kalder Bibelen, indtil den er bare et Vrag, af hvad den plejede at være, og nu raaber han til os om Hjælp til at bygge den op igen efter de samme Regler, som han og hans Medødelæggere har vedtaget. Men vi er tilfredse med den gamle Bygning, bygget af de hellige Mænd under den store Arkitekts Ledelse. Med alle dens hellige Minder er den bedre end den nye Bygning med alle dens »sikre Resultater«. Disse »sikre Resultater« har vist sig allerede ikke at være haarde Stene, men løs Kalkpuds, som smuldrer hen, naar man rører ved det.

Vi maa indrømme, at Mænd i høje Stillinger i Kirken skriver Stykker baade i Blade og Bøger, hvor de gør den Paastand, at den nedbrydende Bibelkritik har opfyldt de Krav, som var stillet til den. De giver os en ruineret Bibel og gør Krav paa, at Ruinerne er skønnere og nyttigere end Bogen i al dens svundne Herlighed. I Fodsporene af Bogens Ruining har fulgt Skibbrud paa deres evangeliske Tro. En fremstaaende Leder i Bevægelsen for Forening af alle Kirkesamfund tilstod aabenlyst, at hans Tro var i Drift, og idet han troede, at mange var ham lig i dette, raadede han til at udsætte alt evangelisk Arbejde, indtil man vidste, hvor det bar hen. En Leder, som saa fuldstændig har tabt sin Vej, er et sørgeligt Syn. Kan vi følge en theologisk Leder, som er selv theologisk tabt? Vil ikke dette blive til Tilfælde, hvor en blind leder en blind, og begge falder i Grøften?

Det sørgeligste ved hele Situationen er, at nogle af vore Ledere har nægtet at betragte Jesus som den ypperste paa Kundskabens Omraade, og deres Grund for dette vil tvinge enhver klar og logisk Tænkning til at nægte at anse ham som den ypperste paa det ethiske Omraade. Hvis deres Paastand er sand, kan man ikke stole paa ham paa noget Omraade.

Det siges os, at i Jesu Fornedrelse valgte han at saa udtømme sig selv, saa han blev absolut uvidende om visse Ting. Som Menneskesønnen var han uvidende om Tiden for sin Genkomst.

Lad os betragte nogle Kendsgerninger og de rimelige Slutninger, vi kan drage fra dem. Det siges, at Jesus troede paa onde Aander, ikke fordi der eksisterede onde Aander, men fordi det var den Tids almindelige Opfattelse. Det er sikkert, at Jesus lærte, at onde Aander eksisterede. Jesus er saaledes fremstillet for os som en, der lærer falske Lærdomme. Den ethiske Stilling bliver endda værre, naar de paastaar, at under sin Fornedring gjorde Jesus sig med Vidende og Villie uvidende om, hvad han lærte. Et saadant Menneske vilde vi ikke vælge til Søndagsskolelærer. Selv en Komité af verdslige Mennesker vilde ikke vælge til Skolelærer en Mand, som de vidste med Vidende og Villie var uvidende om Ting, som han erklærede sig at være en Lærer i.

I denne Paastand, at Jesus fornedrede sig til absolut Uvidenhed om, hvad han lærte, ligger en stor Fare for Kristendommen, da den tilintetgør vort Haabs eneste Grundvold, Kristi Ufejlbarehed, det pletfri Guds Lam, som »bar Verdens Synd«. Det er umuligt at holde en saadan Anskuelse og paa samme Tid hævde, at han var syndefri,

og naar hans Syndefrihed først er opgivet, da har det kristne Haab lidt Skibbrud.

Igen siger vi, at i denne Fortolkning af hans Fornedrelse ligger en stor Fare for den protestantiske Kirke. En intelligent Arbejdsmand standsede efter et Søndags Aftenmøde i »The Metropolitan Tabernacle« i London for at faa en Samtale med mig, og da jeg forsøgte at faa Rede paa hans aandelige Stilling, svarede han uden at tøve: »Jeg skal forene mig med den romersk-katholske Kirke«, og da jeg spurgte »hvorfor?« svarede han: »Jeg har overværet et Søndags Eftermiddagsmøde, hvor Prædikanten fortalte os, at Bibelens Fortællinger er Myther, og at, hvis Jesus levede nu, vilde han vide bedre end at sige mange Ting, som han sagde paa den Tid. Jeg har hørt, at de Romersk-Katholske ikke taler paa denne Maade, og jeg skal forene mig med dem.« Forgæves forsøgte jeg at overbevise ham om, at der var protestantiske Prædikanter og Menigheder, som ikke troede dette, men han stod fast ved sit Forsæt.

Der er en romersk-katholsk Orden, som er kendt som de »Paulinske Fædre«. Ethvert Medlem i denne Orden er en saadan, som er gaaet over fra Protestanterne til den katholske Tro. Alene Mænd, som har været Protestanter, kan blive optaget i denne Orden, og som Regel er de først sendt til Rom, hvor de i flere Aar bereder sig for sit Arbejde. Disse »Paulinske Fædre« holder »Missionsmøder«, som minder os om Moody og Sankey. De tilmed bruger evangeliske Sange. Da jeg var Pastor i Boston, Mass., holdt de saadanne »Missionsmøder« der i fem Uger med Kathedralen som Midtpunkt. Ingen Katholik fik Adgang, uden han havde en Protestant med sig, og Kathedralens store Sal var for det meste overfyldt. Dagbladene trykte Prædikenerne; den første var om »Gud« — en saadan Prædiken, som Philips Brooks kunde have prædikeret. Den anden var om »Guddommen«, og Charles Spurgeon kunde prædikeret den uden at forandre et Ord. Den tredie var om det »forsonende Blod«, og D. L. Moody kunde prædikeret den. Den fjerde var om »Bibelens Inspiration«, og den tilfredsstillede selv dem, som troede paa en verbal Inspiration. Hele Byen var i Bevægelse. Vi blev fortalt, at her prædikede en romersk-katholsk Præst et bedre Evangelium end det, vi havde hørt i protestantiske Kirker. Det var blevet os fortalt, at de undervurderede Bibelen endnu mere end de højere Kritikere, som har revet det gamle Testamente i Stykker, men de ophøjede den nu som Guds inspirerede og ufejlbare Ord.

Paa denne Maade fik de Folkets Opmærksomhed og Velvillie, og da dette var naaet, kom en Række af Prædi-

kenes, som fremholdt Katholikernes særegne Læreopfatninger. »Alt, vi har sagt om Gud, er sandt,« sagde de, »men hvem repræsenterer Gud paa Jorden? Alt, vi har sagt om Kristi Guddom, er sandt; men vi maa huske paa, at Paven repræsenterer Kristus her paa Jorden. Alt, vi har sagt om Kristi sonende Blod, er sandt; men det kan anvendes paa Sjælen alene gennem Sakramenterne, meddelt af Apostlenes befuldmægtigede Efterfølgere. Alt, vi har sagt om Bibelen, er sandt, den er Guds Ord, men Kirken maa fortolke den. Den højere Kritik har vanæret den. Kom til os. Vi vil give eder den gamle kære Bog tilbage med Kirkens autoriserede Fortolkning af dens Sandheder.«

Det blev oplyst, at som Følge af denne »Mission« forenede 17,000 nye Medlemmer sig med de romersk-katholske Kirker i Boston — ti Tusind Kvinder og syv Tusind Mænd. Jeg tror, at denne Rapport var overdrevet, men der er ingen Tvivl om, at den Fremgangsmaade, som de »Paulinske Fædre« brugte — mange af dem uden Tvivl drevet til Rom i sin Søgen efter en Grundvold at bygge paa, efter at Bibelen er bleven bragt i Vanry af de Universiteter og theologiske Skoler, hvor de var oplærte — er en virkelig Fare for Protestantismen. *A. C. Dixon.*

Protestantisk Apologetik.

Der gives to Slags Lande: de, der er rustede til at forsvare deres Grænser, og de, der sløjfer Fæstningerne og afskaffer Værnepligten. Den katholske Kirke ligner de første; den har altid betragtet det som sin Pligt at forsvare Troen og dens Forudsætninger, idet den havde Skriftens Ord for Øje, at vi stedse skal være »rede til Forsvar over for enhver, som kræver Regnskab for det Haab, som er i os« (1. Petr. 3, 15). I Kampen mod den moderne Vantro har der efterhaanden dannet sig en hel Videnskab, en Sidegren af den kirkelige Filosofi og Theologi: Apologetikken.

Protestantismen derimod — i hvert Fald den hjemlige — ligner de »aabne« Lande. Vantroens Angreb mod Kristendommen møder saa godt som ingen direkte Modstand der. De liberale Kredse ligefrem fraterniserer med Fri-

tænkeriet; de troende trækker sig tilbage paa Subjektivitetens Enemærker; kun faa, ganske faa, tager Kampen op.

I Aargang 1918 (20. Okt.) omtaltes en af disse sjældne Undtagelser. Det var L. P. Lund-Larssens Bog: Imod den moderne Bibelkritik — en troende Lægmands Selvhjælp overfor Vantroens Angreb paa Protestantismens eneste Troskilde. Nu foreligger der igen et apologetisk Forsøg, denne Gang fra en Theologs Haand: Pastor Oluf Rothes »Jesus, Guds Søn. Religiøse Problemer, belyst for Lægfolk«. Det er glædeligt at se, at netop Forfatteren af »Hvorfor vi ikke er Katholikker« ved dette sit nyeste Skrift nærmer sig den katholske Opfattelse, at Kristendommen kan og skal forsvares overfor Vantroens Angreb. Hidtil har vi Katholikker næsten været ene om denne vigtige Opgave. Vilde det være for optimistisk at tro, at Apologetikken er et af de Omraader, paa hvilke Katholikker og Protestanter kunde mødes i gensidig Forstaaelse, som Forbundsfæller i Kampen mod den fælles Fjende?

Alligevel er der et Skaar i Glæden over Pastor Rothes Bog. Den er ikke blot protestantisk Apologetik i den Forstand, at Forfatteren er protestantisk Theolog, men den afviger i sin Tankegang paa mange Punkter væsentlig fra den katholske Apologetik. Langt mere end L. P. Lund-Larssens er Pastor Rothes Bog et typisk Eksempel paa protestantisk Apologetik.

Modsætningen mellem katholsk og protestantisk Apologetik ligger ikke saa meget i de forskellige dogmatiske Forudsætninger, som deri, at den protestantiske Apologetik mangler et fast filosofisk Grundlag. Apologetik er efter sin Natur mere Filosofi end Theologi. Den nyere Protestantisme har forladt den gamle skolastiske Filosofi og udkaaret Kant til sin Filosof. Kantianismen er Grunden til, at Protestantismen enten slet ikke har nogen Apologetik, eller at dens Apologetik ikke naar den Klarhed og Bestemthed, der altid har udmærket den katholske. I Kants Filosofi er en Apologetik af Kristendommen lige saa overflødig som umulig, og protestantisk Apologetik paa kantiansk Grundlag vil altid lide af en vis Dualisme, og indre Modsigelse.

Det er saaledes interessant at se, hvordan ogsaa i Pastor Rothes Bog Apologeten kommer i Konflikt med Kant-

ianeren. Side 42 naar Forfatteren efter en udførlig Gen-
drivelse af Hallucinationshypotesen til det Resultat: »Alene
den Forklaring, at Jesus virkelig er opstanden, vil kunne
strække til.« Men saa vaagner hans kantianske Samvit-
tighed, der forbyder hans Forstand at begive sig paa det
transcendente (kun for Troen tilgængelige) Omraade, som
den religiøse Sandhed er, og han fortsætter: »Vil dette
da ikke sige, at Jesu Opstandelse er videnskabelig bevist?
Absolut ikke . . . Den kristne Tro spørger nok om Grunde,
men ikke om videnskabelige Grunde.« Der har altsaa
Kantianeren faaet Bugt med Apologeten! Ogsaa Pastor
Rothe opfatter vel Apologetik som Forsvar for Troen
overfor Videnskaben, overfor Forstandserkendelsen — men
han afleverer sine skarpe Vaaben til Kantianismen og
møder med »videnskabelige« Grunde.

Han betragter dette — atter i Overensstemmelse med
Kant — som en Fordel: »Den kristne Tro hviler . . .
paa en langt sikrere Grund end Videnskaben, thi, som
det maa staa klart: hvad Videnskaben i Dag beviser er
sandt, kan den i Morgen, naar nye Kendsgerninger er
bragt for Dagen, bevise er usandt« (Side 42). Protestant-
ismen forekaster ellers den katholske Kirke Fjendskab
mod Videnskaben. Men hvad er alle den katholske Kir-
kes »Indgreb« i Forskningsfriheden mod den Ringeagt for
Videnskaben, som kommer frem i de anførte Ord?

Kant har baade slaaet Videnskaben ihjel og forgudet
den. Saaledes findes der ogsaa i Pastor Rothes Bog ved
Siden af skeptiske Udfald mod Forstandserkendelsen en
overdreven dyb Respekt overfor den saakaldte Videnskab.
Det er i Bogens fjerde Kapitel: Skabelsen og Udviklings-
læren. Skønt han mener, at Nedstammingshypotesen »ikke
har det fjerneste med Religion at gøre«, kommer han al-
ligevel til at ofre den ikke blot Skabelsesberetningen, men
saa godt som hele Bibelens Fremstilling af Stamforældre-
nes Historie, som han selv føler danner den nødvendige
Forudsætning for Kristendommens Lære om Arvesynden
og Forløsningen (Side 53).

Overfor disse darwinistiske Paastande havde en sund
Skepsis været paa sin Plads. Her gælder bogstaveligt,
at, hvad der endnu i Gaar ikke var, men udgaves for at

være Videnskab, er i Dag modbevist af selve Videnskaben. Man behøver jo blot at nævne W. Johannsen og hans Arvelighedsforskning for at vide, hvor dybt Nedstammingslærens videnskabelige Valuta er sunket. En Apologets første Pligt er at skelne: ikke blot Menneskedogmer fra virkelige Aabenbarings sandheder, men ogsaa ubeviste Paastande fra solid Videnskab og dernæst at have den Tillid, at ægte Aabenbaring og ægte Videnskab ikke kan modsige hinanden, da de kommer fra samme Sandhedskilde.

Der er ganske vist meget andet endnu, hvorved Pastor Rothes apologetiske Indlæg afviger fra en katholsk Behandling af de samme Problemer. Men i Modsætning til de nævnte fundamentale Indvendinger turde de andre ukatholske Tanker nærmest være Forfatterens egen personlige Opfattelse. De falder derfor udenfor Rammen af denne Undersøgelse, der kun vil fremhæve den principielle Forskel mellem Katholikkernes og Protestanternes apologetiske Standpunkt. Skønt vi altsaa ikke kan lyse Pastor Rothes Bog i Kuld og Køn, glæder vi os dog oprigtigt over, at han overhovedet har skrevet denne Bog, og endnu mere, at han paa de fleste Punkter — ganske vist ikke altid ad den klassiske Apologetiks Veje — er naaet til væsentlig de samme positive Resultater, som den katholske Apologetik altid har hævdet. Bogen vil derfor sikkert hos protestantiske Læsere virke gavnligt og befæste dem i Troen paa Kristendommens Grundsandheder. *Vivant sequentes!*

A. Menzinger.

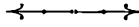
Nye Bøger.

Ora et labora! Leben und Sterben von Laienbrüdern der Beuroner-Benediktiner-Kongregation geschildert von Sebastian von Oer O. S. B. (12mo. VIII u. 196 S.; 1 Bild. Freiburg im Br. 1919. Herdersche Verlagshandlung. Kart. Mk. 3.75; dazu die im Buchhandel üblichen Zuschläge.)

Der gaar ikke saa faa Helgener omkring i ukendte jævne Lægbrødres og Lægsøstres Skikkelser baade her i vort Fædreland og rundt om i andre Lande. Selv om dette naturligvis ikke kan bevises af denne Bog, der indeholder godt halvtreds Biografier af fromme benediktinske Lægbrødre i vore Dage, viser den dog, hvor enfoldigt og kristeligt der leves i de katholske Klostre. Disse jævne Menneskeliv er virkelig opbyggelig og god Læsning.

Der hl. Joseph in dem Leben Christi und der Kirche von Moritz Meschler S. J. Mit 8 Bildern nach J. Schraudolph. (Fünfte u. sechste Auflage. 8vo. XII u. 160 S. Freiburg im Br. 1919. Herdersche Verlagshandlung. Kart. Mk. 5.60; dazu die im Buchhandel üblichen Zuschläge.)

Hvor yndet og udbredt Andagten til den hellige Josef er, ses klart deraf, at foreliggende Bog i saa kort Tid har oplevet femte og sjette Oplag. I første Del skildres den hellige Josefs Liv efter Evangeliet, og i anden Del hans senere Liv i Kirken, baade de troendes Andagt til ham og de velsignelsesrige Virkninger, denne Andagt har haft paa de troende.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Bladet »Katholsk Ungdom har begyndt sin anden Aargang i en helt ny og langt klædeligere Udstyrelse end tidligere. Formatet er mindre, et gult Annonceomslag beskytter Bladet, og Indholdet er livligt og afvekslende. Titelbilledet, der forestiller »Katholsk Ungdom«, formodentlig som en opgaaende Sol, er ganske kønt. Ugebladet ønsker Ungdomsbladet Lykke til at vække og interessere de unge Katholikker for alt, hvad der er sundt og godt, i en Tid som vor, da saa meget drager og lokker dem bort fra Kirken.

Ordrup. Det beror paa en Trykfejl, naar det i forrige Nummer meddeltes, at der kun var 100 Deltagere ved St. Andreas Menigheds Julefest. Der var mindst 300, unge og gamle, som den 28. December fejrede den smukke Fest med hinanden.

Schweiz. Den nylig valgte Præsident for de forenede Kantoner i Schweiz, Netta, er Katholik. Ved samme Valg blev M. Musy fra Kanton Fribourg, ogsaa en Katholik, valgt til Medlem af det schweiziske Forbundsraad.

Rusland. Den kathoiske Ærkebiskop af Mohilev, Edvard de Ropp, der længe har været holdt i Fangenskab af Lenin som Gidsel, er endelig bleven sat i Frihed efter indtrængende Anmodning af Paven, der selv har skrevet til Bolshevikføreren. Ærkebiskop Ropps Helbred har lidt meget ved Fangenskabel, idet han har været inde-spærret i fem forskellige Fængsler sammen med almindelige Forbrydere.

Nord-Amerika. I De forenede Stater udkommer der noget over 300 katholske Aviser og Tidsskrifter. Af disse er 35 Kvartalskrifter, 7 tomaanedlige, 105 maanedlige, 7 fjortendages og 37 ugentlige. De er skreven paa følgende Sprog: Engelsk, Fransk, Italiensk, Spansk, Russisk, Tysk, Polsk, Litavisk og Slovensk.

— Ugebladet bragte for nogen Tid siden Efterretning om, at den anglikanske Biskop Dr. theol. Kinsman af Wilmington i De forenede Stater havde nedlagt sit Bispembede, fordi han ikke kunde udholde at være Tilsynsmand i en Kirke, hvor enhver Afvigelse fra den kristne Tro blev set paa med lemfældige Blikke — en saadan Kirke kunde ikke være Vogter af den Sandhed, Kristus var kommen til Verden for at skænke Menneskene. I nogen Tid hørte man saa ikke noget om Biskop Kinsman, indtil det nu kort før Jul meldes, at han den 25. November er bleven optaget i den katholske Kirke af den ærværdige, gamle Kardinal Gibbons i Baltimore. Den nye Konvertit opholder sig hos St. Sulpicius-Patrene i deres Hus ved det katholske Universitet i Washington, hvor han vil studere Theologi for at blive en virkelig Præst.

Brevkasse.

Hr. Redaktør! I Ugebladets Nr. 50 for 14. Decbr. staar i en Meddelelse fra Asien, at Jesuitpater Goodier er udnævnt til Ærkebiskop. Da jeg altid har været af den Formening, at Jesuitpater ifølge deres Ordensregler ikke kunde modtage en saadan Udnævnelse, vilde jeg bede Ugebladet være saa venlig at oplyse mig om, hvad der ligger til Grund for denne. Ærbødigst E. P.

Hr. E. P. Jesuiter — saa vel som adskillige andre Ordensfolk — modtager i Reglen ikke Udnævnelser til overordnede kirkelige Embedsstillinger, undtagen ganske særlige Grunde taler derfor, og Paven udtrykkelig befaler vedkommende at tage imod en saadan Stilling. Begge disse Grunde har sikkert ogsaa foreligget i det af Dem fremdragne Tilfælde. Ærbødigst N. H.

Tak. *Alle dem, som har glædet mig paa min 70 Aars Fødselsdag ved deres Lykønskninger, Bønner og Gaver, bringer jeg herved min hjerteligste Tak; en særlig Tak til St. Andreas Sogn, som har tilvejebragt den betydelige Forøgelse af Menighedens Bogsamling.* Fr. Evers.

St. Josefs Gilde, stiftet 1885, holder Møde Mandag d. 12. Jan. Kl. 8 Aften Bredg. 67.

Ved **St. Josefs Gildes Julefest** den 29. Decbr. blev følgende Nr. udtrukne: 29 — 41 — 114 — 153 — 176 — 236 — 269 — 273 — 313 — 352 — 368 — 397 — 416 — 425 — 434 — 460 — 487 — 518 — 558 — 577 — 701 — 706 — 734 — 765 — 769 — 800 — 816 — 843 — 904 — 954 — 978. Gevinsterne kan afhentes hos F. Kobell, Hj. Lorenzensg. 23, Hverdage fra Kl. 6—8 indtil 1. Februar.

Tak. Til de nødlidende østrigske Børn er der endvidere indkommet: Kr. 10 + 10 + 3 + 20 + 10 + 20 + 3 + 2 + 5 (E. S.) + 5 + 5. *Pastor v. Kellenburg.*

Pianistinden Fru L. R. Seitzberg agter at give Koncert i Begyndelsen af Februar Maaned. Nærmere i næste Ugeblad.

Kirkelig Kalender.

<p>11. Jan. 1. Sønd. e. Epifani. 12. — M. Oktavdag. 13. — Ti. Oktav af H. 3 K. 14. — O. Hilarius, Biskop og Kirkelærer. 15. — To. Paul Eremit, Bek. 16. — F. Marcellus I, Pave og Martyr. 17. — L. Antonius, Abbed.</p>	<p>18. Jan. 2. Sønd. eft. Epifani. 19. — M. Knud Konge, Martyr 20. — Ti. Fabianus og Sebastianus, Martyrer. 21. — O. Agnes, Jomfru og Martyr. 22. — To. Vincentius og Anastasius, Martyrer. 23. — F. Raymund af Pannafort, Bekender. 24. — L. Timotheus, Biskop og Martyr.</p>
---	---

Den danske katolske Kirkesag. (Ansgarius-Bonifacius-Foreningen.)

Samtlige Lokal-Komiteer gøres opmærksom paa, at deres Aarsbidrag forventes indsendt inden d. 15. Januar til Vikariats-Komiteens Kasserer, Hr. cand. phil. *Jos. L. M. Hoffmann*, Købmagergade 48, København, K.

Ansøgning om Understøttelser til de respektive Menigheder bedes indsendt af d'Herrer Sognepræster til Hr. Pastor *A. Neuvel*, Formand for Vikariats-Komiteen, ligeledes inden d. 15. Januar.

Bekendtgørelse til Rosenkranssognet.

Da Menighedens Regnskab for Aaret 1919 vil blive sluttet Torsdag den 15. Februar, bedes de resterende Bidrag (Kirkeskat, Præstepenge m. m.) forinden indbetalt til Sognepræsten, Hr. Pastor Chr. Raabe, eller til Kirkeforstander P. Stagno Balestrini, St. Thomas Allé 6², Kl. 7—8. *Forstanderskabet.*

Katolsk Højskole. Tirsd. d. 13. Januar Kl. 8 Aften i St. Knuds-salen i Stenosgade 4 B. *Mag. Jens Rosenkjær*: Gregor Mendel, Arvelighedsforskningens Grundlægger. Adgang for alle. 25 Øre. »Sursum corda« bedes medtaget. Thebordene er dækkede i Spisesalen efter Foredraget.

Conventus missionariorum insulæ Selandiæ erit die duodecimo mensis Januarii loco ac tempore assuetis.

Assumptionskapellet. Fredag den 16. Januar læses Kl. 6^{1/2} Messe for den nordiske Bønneforenings Anliggender. Kl. 4^{1/2} fransk Prædiken og Kl. 5 Velsignelse.

St. Franciskus' III. Orden har Møde Kl. 8 Fredag d. 16. Januar i St. Knuds Kapel.

Maria-Kongregationen for Ynglinge har Fælleskommunion Søndag d. 11. ds. Kl. 8^{1/2} i Jesu Hjertes Kirke.

St. Knuds Kapel. Mandag d. 12. Januar Kl. 8 Aften holder Mariabørns-Kongregationen Møde med Optagelse. — Søndag d. 18. Fælleskommunion Kl. 7 Morgen.

De Herrer Præster gøres herved bekendt med, at Directoriet for 1920 er kommet. Prisen er som sædvanlig 1 Kr. 50 Øre.

København den 5. Januar 1920. *Det Apostoliske Vikariat.*

Husk de to **polske Børnehjem**: i Aalborg (Grevinde Ledochowska, Villa Skrænten) og Maribo (St. Josefsøstrene).

Juleindsamlingen i St. Ansgars Sogn indbragte i Aar 1167 Kr., som uddeltes i Pengegaver til 140 Familier og enligstillede. Alle Bidragydere bringes herved vor hjerteligste Tak. *Komiteen.*

FREMMEDSPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN),
Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

68. AARGANG

•Nordisk Ugeblad« udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 2 Kr. 50 Ø. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Studiestr. 27-29. 9¹/₂ -5, Lørdag til 4. Tlf. 12327). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 16 Kr. aarligt. — Redaktør: Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. Tlf. Helrup 657 y. Træffes bedst Kl. 4—5 Eftermiddag.

Nr. 3.

Søndag den 18. Januar.

1920.

INDHOLD: Biskoppens 60-aarige Præstjubilæum. — 1860—1920. — »Arbejderen«. — To Epifanihymner. — Nye Bøger. — Reformationen fortsættes. — Efterretninger fra Ind- og Udland: Holbæk. Ringsted. Island. Norge. Polen. Czeko-Slovakiet. Italien. — Avertissementer.

Den højærværdigste Biskop
Johannes von Such,

pavelig Tronassistent og
Kommandør af Danebroge,

Præst i tresindstve Aar

og lige saa mange Aar i lyse og i tunge Tider
nidkær og trofast Præst og Biskop i vort
Fædreland

bedes modtage Nordisk Ugeblads hjertelige
og ærbødige Øvkønskning til sit
Diamant-Jubilæum.

1860—1920.

Biskoppens Diamantjubilæum som Præst.

Af de ikke saa faa Fester, den højærværdigste Biskop i de senere Aar har fejret — det gyldne Jubilæum som Præst i 1910, den firsindstyveaarige Fødselsdag i 1914, det fem og tyveaarige Bispejubilæum i 1917 -- er vel nok denne Mindefest, 60 Aars Dagen for Præstevielsen, den sjældneste af dem alle. Selv om nu ogsaa Biskoppen paa Grund af de trange Tider, sin høje Alder og de talrige tidligere Fester har ønsket, at hans Diamantjubilæum som Præst skal fejres i al Stilhed uden baade større og mindre Fester, er det dog en Selvfølge, at mangfoldige — deriblandt først og fremmest Nordisk Ugeblad for katolske Kristne — ikke vil lade Dagen gaa hen uden at frembære en hjertelig og inderlig Lykønskning og et Øjeblik dvæle ved den sjældne Fest.

Ved denne Lejlighed igen at fortælle Hovedbegivenhederne i Biskoppens Liv og fremhæve den enestaaende Betydning, hans Virksomhed har haft for den katolske Kirkes Udvikling og Fremgang her i Landet, er der ikke tilstrækkelig Grund til; de af Læserne, som kunde ønske at faa noget nærmere herom at vide, maa vi henvise til det meget Stof, der fandtes i Aargangene 1910, 1914 og 1917 af Ugebladet samt til den fortrinlige Bog »Johannes von Euch«, som Pater Metzler udsendte i 1910, og som der endnu er et lille Oplag tilovers af; der vil paa de nævnte Steder være saa meget at finde om Biskoppens Liv og de første 50 Aar af hans Virksomhed her i Landet, at det maa antages at kunne tilfredsstille alle rimelige Krav.

Derimod var der maaske Grund til at dvæle et Øjeblik ved de sidste ti Aar af Biskoppens Liv, der i flere Henseender jo er kommet til at forme sig anderledes, end det var ventet. Den store Krig, der bragte saa vældige og uanede Forandringer overalt i Verden, deler ligesom disse 10 Aar i to skarpt adskilte Afsnit: de fem Aar til Krigens Udbrud og de fem Aar derefter. Kirken her hjemme er

gaaet frem i dem alle, men i de sidste fem Aar har der sammen med Fremgangen været ikke saa faa Vanskeligheder af økonomisk, national og social Natur at kæmpe imod.

I Aaret 1910 begyndte den store Bevægelse for bedre at komme den katholske Ungdom til Hjælp i alle de Farer og Fristelser, der i vore Dage truer den, en Bevægelse, som under Opgangs- og Nedgangstider har ført til betydelige Resultater for Kirkens Udvikling. Samtidig begyndte Katholsk Højskole sine ugentlige Foredrag, som jo uafbrudt er bleven fortsat siden. Begge Virksomheder var og er Genstand for Biskoppens store Interesse og Støtte.

I Aaret 1912 fandt en rig og god Udvikling Sted. Sjælesorgen blandt Polakkerne blev bedre ordnet, der blev begyndt eller fuldført flere store Byggeforetagender, baade i København, i Jylland og andre Steder, og der holdtes Prædikener i St. Ansgars Kirke af en fransk Dominikaner.

De to følgende Aar var ogsaa Vidner til megen Fremgang og lykkelig Udvikling. Der holdtes flere store Møder og Fester, og kirkelige og klosterlige Nybygninger fremmedes med Kraft; bl. a. var Klosteret paa Jagtvejen i Efteraaret 1914 saa vidt færdigt, at en Del af Bygningen kunde tages i Brug af Søstrene. Men kort forinden var den store Krig brudt løs, og den gode Pave Pius død af Sorg over de utallige Ulykker, der skulde hjemsøge Menneskene.

Trods Krigens Ulykker i de fremmede Lande fortsattes i 1915 Nybygningerne. St. Josefssøstrene byggede i Odense og Randers, den store Skole paa Østerbrogade indviedes, der nedlagdes Grundsten til Sakramentskirken, Dominikanerne begyndte paa Bornholm o. s. v., og den gamle Biskop var med Iver og Glæde med til saa meget heraf, han kunde overkomme. I 1916 begyndte Dyrtiden at gøre sig gældende her hjemme, og der byggedes ikke saa meget, selvom enkelte Provinsbyer saa katholske Smaakirker og Kapeller rejse sig. I de to sidste Aar har man mærket endnu mere til de lammende Virkninger, Dyrtid og Nød paa saa mange Omraader har ført med sig, og flere Virksomheder har des værre maattet ophøre, som man satte store Forhaabninger til.

Trods alle Vanskeligheder kan vi glæde os over Frem-

gang, og betydelige Mænd og Kvinder træder stadig over til den katholske Kirke. Og trods alle Besærligheder af forskellig Art er vor gamle, ærværdige Biskop ukuet og tillidsfuld, med Fortrøstning ser han Fremtiden i Møde, og hans lyse Sind, der i dybeste Forstand hviler paa Guds-frygt, er ikke formørket. Danmarks Katholikker kan og bør derfor med Glæde og Fortrøstning fejre deres Overhyrdes sjældne Fest og efterligne ham i med Tillid at se Fremtiden i Møde og lægge alt i Guds Haand.

Og bliver der saa ingen store udvortes Festligheder som flere Gange før, kan alligevel ogsaa denne Fest blive til Velsignelse, naar vi alle er enige om at forny vor Beslutning om i Sandhed at forlade os paa det guddommelige Forsyn for de kommende Dage.

„Arbejderen“.

En modig Folketaler havde en Dag i en af Paris' Forstæder Lejlighed til i en yderst stormfuld Forsamling at lytte til Arbejdernes mange Klager. Til sidst tog han Mod til sig og kastede nogle Ord ind i Forsamlingen, hvilke man kunde ønske ogsaa i vore Dage maatte finde Paaagtelse i alle Arbejderkredse.

»I klager over«, saaledes indledede han sin Tale, »at Arbejderen ikke bliver behandlet, som han burde behandles. Man yder ham ikke, hvad man skylder ham; man foragter ham, og dog er det Arbejderen, der producerer alt det, de velhavende behøver til deres behagelige Liv. Hvad findes der vel i Verden, som ikke ved denne Arbejders Hænder bliver tilberedt til Menneskenes Brug? Og dog faar han ikke, hvad der tilkommer ham, tværtimod, man foragter ham«. Stormende Bifald lønnede Talerens Ord. Men han fortsatte med uforstyrret Ro:

»Ved I ogsaa, hvilken Arbejder det er, jeg taler om? Hvem er det, der har fremstillet alt paa hensigtsmæssig Vis, saa Menneskene kan bruge det til deres Bedste, og som dog kun høster Foragt og Utak til Løn? Jeg skal sige eder det: Denne Arbejder er Gud. Vi efterligner kun hans store Virken. Men det er Gud, der har dannet Jorden og skabt Solen, som giver os Lys og Varme. Det er Gud, der har formet det menneskelige Legeme, skønnere og kunstigere, end alle Billedhuggere vilde være i Stand til at danne det. Det er Gud, der har kaldt Træerne og

Planterne frem i Tilværelsen, ligesom ogsaa Luften, uden hvilken vi ikke kunde leve.

»Og I, I anser eder for Arbejdernes store og uundværlige Klasse, fordi I prøver eders Kraft ved Jorden. I kaster Sæden i dens Skød, og derpaa trækker I eder tilbage. Men det er Gud, den sande Arbejder og Værkmester, der 365 Dage i Træk lader sin Sol skinne og Regnen drysse ned, og som hverken Dag eller Nat drager sin signende Haand tilbage; det er ham, som med den ene Haand ifører Himmelen Morgenrødens Klædebon, medens han med den anden giver Jorden Middagens Varme; det er ham, der aabner Blomsterkalkene og bringer Kornet til at modne.

»Se, det er den sande Arbejder, uden hvem I hverken kan røre Haand eller Fod — og I, som klynker og klager over, at man ikke behandler eder retfærdigt, yder I mon Gud, den store Arbejder og Værkmester, det lidet, han forlanger af eder? Han, som Dag og Nat sørger for eders Velgaaende uden at blive træt, han, som yder eder alt, hvad I trænger til, ikke blot Næring og Klædning, ikke blot Ved og Lys, men ogsaa Sundhed og Liv?

»Se her Eksemplet paa en Arbejder, der arbejder mere og bedre end I alle tilsammen. Og naar saa Herrens Dag kommer, og han forlanger af eder intet andet end nogle Bønner og den tilbørlige Søndagshvile, saa vægrer I eder ved at opfylde eders Pligt at give Gud, hvad Guds er. Har I da vel Ret til at anke over, at der sker eder Uret? Hvem har vel nogen Sinde behandlet eder saa ilde, som I behandler Gud? Begynd først engang at behandle Gud, som I vil, at han skal behandle eder; da kan I rejse eders Stemme til at forlange eders Ret, og da tør I haabe, at Gud vil velsigne eders Anstrengelser.«

Alle Tilhørerne følte Sandhedens Vægt i disse Ord, og ingen havde noget at indvende derimod.

(Efter Historisch-politische Blätter,
Bd. 164, S. 603 f.)

Dr. Kiefer.

To Epifanihymner

af Festens Officium.

Herodes; grumme, hvorfor ræd
For Gud som Konge end saa spæd?
Ej Jordens Kroner den attraar,
af hvem vi Himmelkroner faar.

En Stjerne randt for vise Mænd,
den viste Vej, de fulgte den;
til Lys de vandt i Lysets Spor
og hylded ofrende Guds Ord.

De rene Vande tvætted ham
det himmelsendte Offerlam;
selv lydeløs han aksled jo
al Syndens Vægt for os at to.

Hans Ørke fatter ingen Sans,
hvad nys var Vand, faar Purpurglans;
det skifter Art, og paa hans Bud
af Karret Vin der strømmer ud.

Vær priset, Jesus, som i Dag
blev kundgjort Jordens Folkeslag,
med Fader og med Helligaand
evindeligt i Enheds Mon.

Coelius Sedulius c. 430.

Blandt store Stæder allerstørst
er Bethlehém, der øjned først
den Livets Drot, som Liv os bød,
den Guds enbaarne, som blev Kød.

En Stjerne mageløs, hvis Skær
al Solens Glans ej kommer nær,
forkyndte Jorden himmelsk Bud,
at født i jordisk Kød var Gud.

Af Vismænd han sig finde lod,
de lagde Gaver for hans Fod,
i Bøn de bøjed sig i Muld
og bød ham Virak, Myrrha, Guld.

Det Guld blev ham som Konge rakt,
men Virak for hans Guddomsmagt,
den beske Myrrha tidlig gav
et Fingerpeg om Død og Grav.

Vær priset, Jesus, som i Dag
blev kundgjort Jordens Folkeslag,
med Fader og med Helligaand
evindelig i Enheds Mon.

Prudentius, † 415.

Den første af disse Hymner findes oversat i Salmebogen Nr. 106, efter mit Skøn lovlig frit. Disse gamle Hymner har deres egen haardføre Skønhed lige langt fra Horats og Grundtvig. Deres Forfattere gik i Toga og ikke i Skødefrakke, og skal deres ejendommelige Duft af vallefri Betragtning bjerges, maa man piske det danske Sprog ind paa Livet af Latinen. Og det kan man, enten saa jeg kan eller ikke.

Hymnen er i øvrigt sammenplukket forskellige Steder fra hos Sedulius for at samle Epifanifestens rituelle Indhold: Jesu Guddoms Aabenbarelse ved Stjernen, Daaben i Jordan og Underet i Kana. *Johs. Frederiksen.*

Nye Bøger.

Ingeborg Maria Sick: Ad Sti og Alfarvej. (180 S. Gyldendal. København. 1919.)

Det er en Samling smukke, ofte lidt vemodige Fortællinger, Frøken Sick her har udsendt under ovenstaaende Titel. De tre: »Beth Chajim«, »San Franciscos Arv« og »Den lille Catarina i Siena« (saaledes, ikke »af« Siena) har særligt Ærinde til katholske Læsere og vil — de andre Fortællinger for øvrigt ogsaa — blive paaskønnet af disse. I den midterste af de tre nævnte Historier fortælles det, hvorledes den hellige Franciscus velsigner sin Fødeby og lover den altid at skulle være til, men stadig forblive fattig. Og Frøken Sick forsikrer os, at det virkelig er gaaet i Opfyldelse, i Assisi findes hovedsagelig kun fattige Folk. Men Assisis Beboere er venlige og gode mod alle, ogsaa mod Dyrene, det er en Arv fra den store Helgen. Ogsaa mod de fremmede, »som Assisis Beboere omfatter med Taknemmelighed, »fordi de er saa rige og gode« — og med venlig Deltagelse, »fordi de er saa grimme« . . . «

Ole Lauritzen: Rosenkransbønnen. Forklaret for Protestanter. (32°. Andet Oplag. Katholsk Forlag. København. 1919. 16 Sider. 20 Øre.)

Det er en sjælden praktisk og fortrinlig Forklaring af Rosenkransbønnen, som Katholsk Forlag har udsendt i

andet Oplag. Man kan kun ønske den saa megen Udbredelse som muligt baade i katholske og protestantiske Kredse; i de første kan den yde en Haandsrækning til Forsvar mod dem, der angriber Kirken og dennes Bønner og Skikke, i de sidste kan den sprede mange nedarvede Fordomme. Køb den blot, Katholikker, og spred den blandt Venner og Bekendte.

Reformationen fortsættes.

Vi bragte i forrige Nummer en Artikel om den vanthro Theologis Farer for Protestantismen. Den handlede om amerikanske Forhold, men den samme Bevægelse gør sig gældende her hjemme og i vore nordiske Nabolande. Ja, i disse er det endnu værre end i Danmark; thi selv om der ogsaa her findes adskillige protestantiske Præster, som egentlig er langt borte fra positiv Kristendom, er Forholdene endnu værre i Norge og i Sverige.

Om Forholdene i det sidste Land afgiver en i 1919 udkommet Bog et sørgeligt Vidnesbyrd. Den er skrevet af forskellige, men indledes af Ærkebiskop Søderblom selv, der altsaa maa antages, om end ikke helt at billige, saa dog at tolerere den fuldstændige Kristendomsforfølgelse i den svenske Statskirke.

Der har om denne Bog været fortalt ret oplysende i Randers Dagblad af Hr. Anders Malling, af hvis udmærkede Artikel vi tillader os at bringe nogle Uddrag.

Hovedinteressen knytter sig dog til Docent, Dr. theol. Linderholms Indlæg, der er langt udførligere end de andre og ogsaa det mest ejendommelige. Linderholms bærende Tanke er, at vort Slægtled maa føre den lutherske Reformation videre; thi denne standsede for tidligt. Luther kastede vel alt det katholske Menneskeværk til Side og vendte tilbage til Oldkirkens Tro, særlig til »Guds Ord«, som det fandtes i Skriften. Men han gjorde Holdt foran de gamle Dogmer om Kristus som Guds Søn og Menneskehedens Forsoner. Ligeledes fastholdt han Oldkirkens Treenigheds-lære. Videre kunde han i sin Tid ikke komme. Men her er det, vi efter Lindholms Mening skal fortsætte hans Gerning og rive de gamle Dogmer ned. Og den theologiske Forskning i de sidste Aarhundreder har banet Vejen for os.

I stor Tillid til den radikaleste tyske Theologi, hvis Resultater Linderholm anser for usvigelige Sandheder, »fortsætter« han saa Luthers Gerning og afskaffer Jomfruføds-

len, Jesu Undergerninger. Korsets forsonende Betydning og den legemlige Opstandelse — kort sagt, der bliver ikke meget tilbage af vor gamle Trosbekendelse. Vi skal nemlig bort fra Dogmerne, forbi Paulus tilbage til »Jesu enkle Forkyndelse og arbejde paa dennes Indorientering i den nye Kultur og det nye Verdensbillede«. Alt dette er i og for sig ikke noget nyt og epokegørende. Den Slags theologiske Varer er i rigt Maal blevet importeret hertil fra Tyskland i den sidste Menneskealder.

Men det, der har Nyhedens Interesse, er at se en af de radikale Theologer forsøge paa virkeligt at bygge op. Linderholm siger selv, at »det er den liberale Theologis største Mangel, at den ikke har formaaet at lægge Grunden til en ny, enklere, men dybere og stærkere religiøs Forkyndelse«. Det er da det, Linderholm prøver at gøre, idet han betoner, at han ikke vil forfægte en ny Rationalisme i den gamle Stil med saa faa Vanskeligheder for Troen som muligt; thi en religiøs Tro uden Vanskeligheder kender han ikke. Men han vil gaa »theologisk, religiøst konservativt« til Værket. All det, som var af »væsentlig« Betydning indenfor den gamle Kristentro, tages med over i den ny.

Hvis Docent Linderholms Tanker blev gennemført i Livet, vilde den gamle Kristentro komme til at se ganske anderledes ud, end den gør i Øjeblikket. Da vilde vi i Sandhed paa det religiøse Omraade opleve en enestaaende Revolution. Den Kristnes Grundstilling til Gud og Verden vilde blive fuldstændig forandret. Nu er Kristus Genstand for de troendes Tilbedelse; det vilde i Fremtiden blive udelukket. Nu er han den, som har taget al vor Synd paa sig, har baaret den til Golgatha, hvor han vandt den store Sejr over Synden og Døden, den Sejr, som hans Brødre efter ham maa kalde deres. Men i Fremtiden vilde han kun være det store menneskelige Forbillede, og vi maatte selv høre vore Synder til Gud og se, hvorledes vi kunde affinde os med ham. Men ganske vist vil Synden, om den radikale Theologis Revolution gennemføres, ikke være nær saa alvorlig som nu. Den vil kun være Svaghed og Ufuldkommenhed, som efterhaanden vil overvindes, og hele Udviklingen vil føre hen imod en Guldalder, i hvilken alle Mennesker er gode. Men naar de gamle Dogmer er blevet omstødt, saa maa man jo have en ny Trosbekendelse. Linderholm foreslaar følgende:

»Vi tror paa en evig, almægtig Gud, som har skabt alt og opretholder alt gennem evige Love og Kræfter, vor himmelske Fader, af hvem vi er og til hvem vi er, at vi maa søge og finde ham, vor eneste Herre og Konge, som alene bør tilbedes og æres.

Vi tror ogsaa, at han mest fuldkomment har aabenbaret sig som den hellige Kærlighed og Retfærdighed for Gudsmennesket (d. v. s. det gudvelbehagelige Menneske) Jesus Kristus, og ved hans Vidnesbyrd, ved hans Liv og Død i Lydighed har vist os Vejen til sig og til Virkelig-gørelsen af sit Rige i Verden.

Vi tror ogsaa, at han ved sin Aand, som i Jesus Kristus er aabenbaret som Naadens, Sandhedens og det nye Livs hellige Aand, til Syndernes Forladelse, Tro og Hellig-gørelse, virksom i sin Kirke og i alle, som søger Sandheden, til sidst, om end gennem Lidelse og Tugt, skal forene sig med alle af vor Slægt til et fuldkomment og saligt evigt Liv, for at han maa være alt i alle. Amen.«

At der findes en dyb religiøs Følelse i det sidste Forslag, kan ikke nægtes. Men for at denne Religiositet kan faa Lov til at benævne sig med Kristendommens Navn, maa først og fremmest een Ting føjes til, og det er Korset. Thi Kristendommen er Korsets Religion.

Da Paulus kom til Korinth, traf han der et Hedningesamfund, der i mangt og meget kunde minde om vort moderne Hedenskab. Korinthierne var aandsaristokratiske og dog overfladiske; de var nydelsessyge og sanselige. De lod sig let opflamme af en blomstrende Tale, men lige saa let blev de lunkne igen. De var indbildske og vigtige paa Grund af deres højtstaaende Kultur, ganske som vor Tid er det. Det er ikke mærkeligt, at Apostelen kom dertil i Frygt og Bæven, Men han gik ikke paa Akkord for at bejle til deres Gunst. Netop i Korinth »agtede han ikke at vide andet end Jesus Kristus og ham korsfæstet«. Der ligger noget forunderlig dybt heri, som ogsaa faar Anvendelse paa vor Tid.

Intet tidligere Slægtled i Verdenshistorien har haft saa gode Grunde til at overveje Syndens Alvor som vi. Aldrig har Had og Ondskab triumferet som nu. Aldrig har nogen Tid set større Elendighed. Men Mennesket bærer sig ad som Strudsen, der stikker Hovedet i Busken, naar Faren truer. Netop i en saadan Tid opstaar der Tanker om, at det stadig gaar fremad mod en bedre og lykkeligere Verden. Blot man vil det gode, saa skal vi nok faa Guldalderen at se til sidst! Det er Linderholms, ja tusinde andre moderne Menneskers evigglade Optimisme. Ja, men nu har Mennsker virkelig villet det gode i mange Tusinde Aar, og dog har vi ingen Sinde set Mage til Nutidens Elendighed! Den alvorlige Sandhed, som vi maa se lige i Øjnene, er den, at Mennesker kan ikke selv! De maa have en Frelser, som selv har besejret Fristelserne og det onde, som har lagt Døden selv i Lænker og givet Løfte om evigt Liv til dem, som vil følge ham. De maa

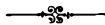

have en Forsoner, som har taget den Synd paa sig, som ingen menneskelig Magt er i Stand til at bære Følgerne af.

Nej, lad os blive fri for Revolutioner, som afskaffer Kristi Kors. Det er vort dyreste Klenodie. Og vor Slægt kan mindre end alle andre Slægter undvære det. Lad os hellere betragte Korset endnu mere end hidtil. saa det kan faa Lov til at vise sin evige, revolutionerende Kraft. Thi der er vel paa Golgatha skjult Skatte, som endnu ikke helt er draget frem, og som vor Tid netop har Brug for. Korset har, som omtalt, altid været Syndsforladelsens Kilde. Det er det første, som vor Tid trænger til. Dernæst har Korset været en Kraft til at sige Farvel til det gamle og til at begynde et nyt Liv. Det trænger vi vist ogsaa til. Dette er gamle, anerkendte og altid gyldige Sandheder. Men derimod er det ikke blevet tilstrækkelig klart opfattet, at Korset er en Dom, dels over det onde i Almindelighed, dels over den Slags Rationalisme, som rummer Hedenskabet's Aand i sig. En af Grundene til, at Jøderne korsfæstede Kristus, var, at han ikke vilde være deres nationale Befrier. Det er vel ogsaa et alvorligt Ord til vor Tid.

Endelig er Korset vor store Trøst og vort eneste Haab. Den, som lukker sine Øjne op og ser alvorligt paa vor Tid, synes dømt til at leve i Fortvivelse. Og mange af de dybeste Naturer kunde ønske at leve i en evig Bod for deres Andel i Verdens Synd. Ja, de kunde ønske helt at udslette for deres Overtrædelsers Skyld. Men Jesus har givet de sørgende og bodfærdige Lov til at leve Livet, idet han selv har baaret alle Overtrædelserne og er blevet knust for vore Misgerninger. Han har paa Golgatha løskøbt os og givet os en Fremtid og et Haab. Han har givet os Lov til at sige Ja til Livet, og han har givet os en Livsglæde, der er langt dybere end den før omtalte Optimisme, fordi den er gaaet igennem Døden.

Men under alt dette maa man huske paa, at kun den faar Del i Korsets Gaver, som er eet med den Korsfæstede.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

Holbæk. I denne By er der dannet en Komité, bestaaende af Pastor Wijnen, Bogholder Axel Christiansen, Stabssergent Hansen, Fru Sagfører Christiansen og Frk. Ehlers, som alle har gjort et stort Arbejde for at skaffe de hungrige Børn fra Wien nogle Maaneders Ophold her i Landet. Ca. 300 Tilbud om Plejehjem fik Komiteen, men der ankom kun 250 Børn, som blev fordelt i ca. 200 Hjem i Holbæk og Omegn; selv fra Hedehusene, Helsingør

og Bornholm kom Tilbud fra gode Mennesker, der ønskede et Wienerbarn. Den 27. December samledes Børnene med deres Plejeforældre og Katholikerne fra Holbæk paa Hotel Postgaarden til Juletræ. Pastor v. Kettenburg fra København var indbudt og holdt en smuk Tale til Børnene paa Tysk og henvendte sig derefter til Plejeforældrene og Komiteen, som han takkede for det store og nidkære Arbejde i den gode Sag. Til Juletræet havde Byens Købmænd givet gratis Godter og andet Juleknas, en Manufakturhandler gav Gaver til alle Børnene, gratis Julefilm blev forevist, og 8 Musikere spillede hele Aftenen, ligeledes gratis, o.s.v. Med Hensyn til Børnenes Forplejning i Sygdomstilfælde kan Børnene konsulere Byens Læger, faa udleveret Medicin paa Apothekerne og i paakommende alvorligere Sygdomstilfælde blive indlagt paa Amtssygehuset, alt uden Honorar. Paa teknisk Skole faar Børnene Undervisning 3 Timer om Dagen. En Familie har aabnet sit Hjem for Pigerne, som der bliver undervist i Haandarbejde; ligeledes har den samme Familie tilbudt gratis Ophold for Læreren, der skal undervise Børnene. Med Hensyn til alt dette »gratis« er der ingen, der maa tro, at det kommer ganske af sig selv, nej, der ligger et stort Arbejde bagved. Hvad der er særlig glædeligt i denne Forbindelse, er, at de to Komitémedlemmer er Katholikker, den ene endda katholsk Præst. Naar man tænker paa, at af de 250 Børn er kun ca. 25 protestantiske, saa forstaar man, at der alle Vegne burde være en eller flere Katholikker i Komiteerne. Naar man ligeledes betænker, at en Del protestantiske Plejeforældre vil adoptere et forældreløst katholsk Barn, er det en Nødvendighed, da netop dette er et meget vanskeligt Problem at løse. Forberedelserne til at modtage det næste Hold Wienerbørn her i Byen er allerede i Gang.

X.

Ringsted. Atter har vi maattet bringe det Offer, at skilles fra vor Sognepræst, eftersom Hr. Pastor Quadvlieg er kaldet til en Virksomhed ved et Kloster i Holland. Pastoren var en god og nidkær Sjælesørger og afholdt af alle, hvem han kom i Berøring med i By og paa Land. Det er med Vemod, at Præst og Menighed skilles; vi ønsker ham Held og Lykke i hans nye Virksomhed, hvor han sikkert snart vil vinde sig mange Venner, I Stedet for Pastor Quadvlieg er ansat Hr. Pastor Houben og Hr. Pastor Boaths, begge fra Roskilde. *Emil Klint.*

Island. Vor lille Menighed i Reykjavik overrakte, da alle var forsamlede omkring Juletræet, Patrene 400 Kroner, bestemt til den paatænkte nye Kirke. Alle Katholikker havde ydet deres Bidrag, mange mere, end deres Midler egentlig tillod. Meget rørende er det, hvor-

ledes en af vore smaa Ministeranter har hjulpet. Hermann — saaledes hedder den gode Dreng — havde i sin lille Sparebøsse 5 Kroner i Guld. Dette lille Guldstykke havde han gemt i 5 Aar, og det var det kæreste, han ejede. En skønne Dag kommer to unge Damer til hans Forældre for at spørge, om de ikke vilde yde et Bidrag til den nye Kirke. Og se, Hermann løber hen, tager sine 5 Kroner i Guld og lægger dem til Forældrenes Gave. Det er allerede bekendt blandt Protestanterne, at Katholikerne har i Sinde at erstatte den tarvelige og skrøbelige Trækirke med en Stenkirke. En protestantisk Læge fra Landet skulde indlægge sin Broder paa St. Josefs Hospital i Reykjavik, hvor han skulde underkastes en farlig Operation. I sit stille Sind lovede Lægen: »Bliver min Bioder rask, vil jeg give 50 Kroner til den nye katholske Kirke«, og han blev rask, og Lægen bragte de 50 Kroner. — Allerede i mange Aar har vi ønsket en Kirke, der kunde opvarmes i den lange islandske Vinter. Vi har nok en stor Kakkellovn, men til hvad Nytte er det hver Søndag at bruge for mange Penge Kul, naar den iskold Vind blæser gennem Væggens Brædder. Vore Fremtidsplaner er derfor at bygge en ny Kirke, og Hans biskoppelige Højærværdighed har bifaldet vort Ønske. Vi er endnu ikke kommet saa langt, at vi kan fremlægge nogen Plan. Vi haaber at faa en hollandsk Arkitekt til at lave os en Plan gratis; de hollandske Arkitekter er jo meget medgørlige, naar det gælder at hjælpe i Udlandet. Vort Ønske er at bygge en beskeden, men solid Kirke med et værdigt Taarn uden Spir. Taarnets øverste Del skulde dannes af en Kuppel, og oven paa Kuppelen skulde der staa en stor, forgyldt Jesu Hjertes Statue, der udbreder sine Arme over By og Land, og som vil straa langt ud over Havets Bølger. Den største Del af Byen ligger nemlig lavere end Landakot, der er Navnet paa Kirkens Ejendom. Fra Landakot kan man se over hele Byen til alle Sider, og den betragtes som Byens smukkeste Sted. Den nye Kirke skulde i det mindste have 2 Klokker, hvoraf den største skulde være Jesu Hjertes Klokke og den anden vor Frues Klokke. Højalteret skulde prydes af en smuk Jesu Hjertes Statue. — Bare det nu maa gaa med Kirken som med den første islandske Bønnebog. Det har været et stort Savn for de islandske Katholikker ikke at have en Bønnebog paa deres eget herlige Sprog. Nu er en saadan under Arbejde. Nogle danske Katholikker har gennem St. Josefssøstrene sendt os 1190 Kroner, som jeg hermed, paa den islandske Menigheds Vegne takker for af hele mit Hjerte. En særlig Tak vil jeg sige den Arbejdsmand, hvis Navn jeg ikke

kender, som har givet den største Del af ovennævnte Sum.

M. Meulenberg, Sognepræst.

Norge. Gennem *Die katholischen Missionen*, hvori Biskop Fallize har skrevet et Brev fra Norge, erfarer vi lidt nærmere om Biskoppens Sygdom. Fra Marts til August i Fjor har Biskop Fallize været saa syg, at han ikke har kunnet læse den hellige Messe, ja ofte ikke engang modtage den hellige Kommunion. Men efter et Ophold ved Badet Modum er Biskop Fallize bleven saa godt hjulpet, at han siden den 8. August atter daglig har kunnet læse Messen. — To nye Ordenshuse ventes oprettet i Norge med det første, men Biskoppen vil endnu ikke røre noget om denne Plan.

Polen Her er i den sidste Tid bleven indført uanstændige Films i stor Stil, hvilket med Rette har fundet skarp Paatale fra Kardinal Kakowski, Ærkebiskop af Warszawa. Kardinalen har overfor Kultusministeren paa-peget den store Fare, der herfra truede Landet paa alle Kanter, og Ministeren har straks svaret med en Beklagelse af, at noget saadant overhovedet havde kunnet hændes, samt Meddelelse om, at Indenrigsministeren med Kraft vil tage Sagen i sin Haand og sørge for Fjernelsen af alle disse Films. — Polakkerne har med stor Energi tvunget Bolshevikerne til at frigive deres kirkelige Fanger. De har ogsaa befriet to russiske, skismatiske Ærkebiskopper og saaledes gengældt lidt af alt det onde, de har lidt af Russerne, med noget godt.

Czeko-Slovakiet. Gennem Dagbladene gaar i deane Tid en Meddelelse om, at 140 katholske Præster i Bøhmen skal være faldet fra og have dannet en Nationalkirke. Nærmere derom har Ugebladet ikke erfaret; kun kan vi forsikre vore Læsere, at dermed falder ikke den katholske Kirke i Bøhmen; den tæller i hvert Fald mindst 3100 Præster. Det er selvfølgelig et meget beklageligt Tab for Kirken, men denne er sikkert ikke i Fare; da truede det anderledes stygt i Tyskland, da Gammelkatholikerne i Halvfjerdserne med al mulig Støtte fra det nyoprettede mægtige tyske Riges Side syntes at kunne tage Magten fra den katholske Kirke i dette Land — nu er de en døende, ja næsten død lille Sekt uden Gran af Indflydelse. Ærkebiskop Kordac har udtalt sig om den nye Bevægelse i et Hyrdebrev, hvoraf vi i næste Nummer skal bringe et Uddrag.

Italien. Som et smukt Eksempel paa den kristne Kærligheds Magt kan det meldes fra dette Land, at Borgmesteren i Wien har faet Bud fra det italienske Røde Kors, at man er rede til i Italien, hovedsagelig i Rom, at modtage 15000 nødlidende østrigske Børn. Naar man

tænker paa, hvor megen Nød de italienske Børn har maattet udstaa i de af Østrigerne besatte Provinser, og at der næppe er en Familie i Italien, uden at den sørger over en Søn eller anden Slægtning, der er falden i Krigen, kan man ikke andet end beundre denne, som Kendere af den italienske Karakter kalder typiske, Barmhjertigheds-handling fra italiensk Side.

Biskoppens 60aarige Præstejubilæum.

Søndagen den 18. Januar Kl. 8 vil den højærværdigste Biskop i St. Ansgars Kirke læse en højtidelig Prælatmesse med efterfølgende sakramental Velsignelse. Ellers vil Festen med Henblik paa Tidens Alvor og Jubilarens høje Alder blive fejret i største Stilhed.

St. Ansgars Menighedskontor, Bredgade 69,

er foreløbig lukket fra den 19. Januar at regne.

Ekspeditionskontoret for Nordisk Ugeblad overtages af Hr. Alf. Silcowitz, Studiestræde 27-29, Telefon 12327 (9¹/₂-5, Lørdag til 4), som i Forvejen har Annonceafdelingen for Omslagene.

Ansgariusforeningens øvrige Sager (*Medlemsbidrag, Kalendarer* m. m.) overtages ligeledes af Hr. Silcowitz. Salg og Udlevering af *Bøger* fra Ansgariusforeningens Oplag besørges dog af P. v. Kettenburg, Bredgade 64, Telefon Palæ 58 (11-12).

Begravelseskontoret for de katolske Kirkegaarde henflyttes til Købmagergade 48 Mez. (Johs. Hoffmann & Søn), Telefon C. 1389 (1-4).

Kirkeskat o. l. for St. Ansgars Sogn opkræves som hidtil, men kan ogsaa indbetales paa Købmagergade 48.

Tak. Til de nødlidende østrigske Børn har jeg modtaget: Kr. 20 + 1 + 2 + Mk. 100 + 161,40. *Pastor v. Kettenburg.*

Kokkepige.

En dygtig og velanbefalet Kokkepige, ikke under 25 Aar, der paa egen Haand kan paatage sig saavel den daglige som finere Madlavning, kan faa en vellønnet Plads til 1. April.

Familien bestaar af 3 voksne Medlemmer.

Billet med Anbefalinger bedes sendt til

Fru Consul Valborg Loehr,
Tutavallis,
Fredericia.

Fru L. Seitzbergs Koncert

finder Sted i St. Knuds Skoles Festsal Stenosgade 4 B.

Søndag den 8. Februar Kl. 7¹/₂ Aften pr.

med velvillig kunstnerisk Assistance. — Billetter à 2 og 1¹/₂ Kr. faas i Katholsk Boghandel, Stenosgade 3, og i mit Hjem, Dannebrogsgade 9, 2. Sal t. v. B.

Kirkelig Kalender.

18. Jan. 2. Sønd. eft. Epifani.	25. Jan. 3. Sønd. eft. Epifani.
19. — M. Knud Konge, Martyr	26. — M. Polycarpus, Biskop og Martyr.
20. — Ti. Fabianus og Sebastianus, Martyrer.	27. — Ti. Johannes Chrysostomus, Biskop og Kirkelærer.
21. — O. Agnes, Jomfru og Martyr.	28. — O. Agnes, Jomfru og Martyr.
22. — To. Vincentius og Anastasius, Martyrer.	29. — To. Franz af Sales, Biskop og Kirkelærer.
23. — F. Raymund af Pennafort, Bekender.	30. — F. Martina, Jomfru og Martyr.
24. — L. Timotheus, Biskop og Martyr.	31. — L. Messen af 4. Søndag efter Epifani.

Tak. Alle de kære Venner, som har villet glæde mig ved deres kærlige Bønner og Lykønskninger i Anledning af mit Ordens-jubilæum, beder jeg herved modtage min hjerteligste Tak.

Amand Breitung, S. J.

Juleindsamlingen i Rosenkranskirkens Sogn indbragte 674 Kr., som i Aar uddeltes i Pengegaver til ca. 50 Familier og enligstillede; navnlig blev ældre og svagelige taget i Betragtning. Alle Bidragydere bringes herved en hjertelig Tak. *Komiteen.*

Katholsk Højskole. Tirsd. d. 20. Januar Kl. 8 Aften i St. Knuds-salen i Stenosgade 4 B. *Baronesse Rosenørn-Lehn:* Den salige Louis-Marie af Montfort. Adgang for alle. 25 Øre. »Sursum corda« bedes medtaget.

Foredrag og Optræden af Hurtigmaleren A. Martini i St. Mariæ Skoles Gymnastiksal i Boyesgade Søndag d. 25. Januar Kl. 6. Billetter à 50 Øre (for Børn 25 Øre) faas hos Søstrene og Brødrene i Boyesgade.

NB. Overskuddet tilfalder Søstrene og Brødrene.

Husk de **to polske Børnehjem:** i Aalborg (Grevinde Ledochowska, Villa Skrænten) og Maribo (St. Josefssøstrene).

Herrer med Sangstemme vil være i høj Grad velkomne i Sakramentskirkens Kor. — Henvendelse til Hr. Kordirigent A. Husson, enten paa Bopælen, Stenosgade 5, eller ved Kirken efter Gudstjenesten.

Lagerekspedient. Paa et herværende *en-gros* Lager kan en ung Mand faa fast Plads. Billet med Oplysninger om tidligere Stilling samt Anbefalinger bedes under Mrk. E. L. sendt til Ugebladets Annonce-Ekspedition, Studiestræde 27-29.

Værelse søges. Ung, dannet Herre ønsker et hyggeligt, møbl. Værelse. Billet, mrkt. Værelse, modtager Bladets Kontor, Studiestræde 27-29. K.

Min elskede, opofrende Moder
Fru Hedevig Reiffenstein-Hansen
 hensov stille Natten til den 7. Januar. Bed for hende.
 Begravelsen har fundet Sted. *Gerda Hartlov.*

FREMMEDESPROGTRYKKERIEET »ATHENE« (ALB. HANSEN),
 Svanemosegaardsvvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Sendt fra Redaktionen Tirsdag Aften. fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

68. AARGANG

«Nordisk Ugeblad» udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 2 Kr. 50 Ø. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Studiestr. 27-29. 9^{1/2} -5, Lørdag til 4. Tlf. 12327). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 16 Kr. aarligt. — Redaktør: Niels Hansen. cand. mag., Viggo Rothes Vej 14. Charlottenlund. Tlf. Helrup 657 y. Træffes bedst Kl. 4—5 Eftermiddag.

Nr. 4.

Søndag den 25. Januar.

1920.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Rom og Folkene. — Et Par Spørgsmaal. — Noget nærmere om protestantisk Apologetik. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Tyskland. Belgien. Spanien. Rom. Czeko-Slovakiet. Asien. — Brevkasse. — St. Ansgars Menighedskontor. — Avertissementer.

Smaa Indledninger.

484.

Jesus og den spedalske.

»Og se, der kom en spedalsk og faldt ned for ham.« Det har været underligt at se en spedalsk for Herrens Fødder; en større Modsætning end disse to Skikkelser kan næppe tænkes. Jesus straalere i hele sin menneskelige Skønhed, hvori Guddomsglansen er skjult. Man ser ganske vist kun et Menneske, og dette Menneske kommer ikke i et pragtfuldt Optog, smykket med Rigdom og Glans, men fattig og stille, men alligevel — han er ogsaa i sit Ydre mere imponerende end den mægtigste Kejser i Rom. Hele Jesu indre Rigdom mærkes i det ydre, i hans Holdning, hans Ansigt. Hver en, der møder ham, maa standse og studse og følge ham med Øjnene, saa langt han kan; og ingen, der har set Jesus af Nazareth, glemmer det nogen Sinde.

»Og se, der kom en spedalsk og faldt ned for ham.« Han saa helt anderledes ud. Hvis vi mødte ham, vilde vi maaske ogsaa standse og studse og aldrig glemme det Syn; det er saa elendigt og hæsligt. Det er en stakkels syg Mand, der ligger i Støvet foran Herren, en af dem, som kun faa har Medlidenhed med, som alle foragter og afskyer, ja de flygter for ham, naar de ser eller hører ham

komme, saa skrækkelig er hans Sygdom. Hos Jesus søger og finder denne Stakkel Helbredelse.

Hver eneste Dag, hver eneste Time kommer der en spedalsk og falder ned for Herren. Hver Gang en Synder tyer hen til ham og beder om hans Hjælp, er det et lignende Møde. Gud overfor en Synder, det er som Jesus og den spedalske. Alle har vi saaledes som spedalske ligget i Støvet for Herren, og vi kommer vel ogsaa til det mange Gange endnu. Bare vi dog altid maa huske, hvor elendige vi er, at vi lider af Sjælens frygtelige Sygdomme! Det skal vi huske og saa komme og falde ned for Herren. Vi vil hos ham altid faa det samme Svar: »Jeg vil, bliv ren!« Aldrig nægter Herren det, naar vi blot selv vil, vil komme til ham og bede ham om Renselse og Helbredelse. Han kræver kun, at vi er ydmyge og erkender vor Elendighed og søger hans Hjælp. Alle, der har denne Ydmyghed, vil blive stedse renere, ja de vil komme til at ligne Jesus selv engang, helbredte for al Spedalskhed.

Bi.

Rom og Folkene.

Den i Berlin udkommende polske Avis *Dziennik Berliński* meddeler følgende i sit Nummer af 10. Januar:

»Den 17. December foregik i Vatikanet den højtidelige Overrækkelse af Kardinalhattene til de nyudnævnte Kardinaler.

Nærmest ved den pavelige Trone saas Ambassadørerne ved den Hellige Stol, blandt dem den polske Gesandt Wierusz-Kowalski og hans Frue. Salen var overfyldt af Herrer og Damer, som havde faaet Indbydelse til at overvære Ceremonien.

De nye Kardinaler fremtraadte een efter een for den Hellige Fader, bøjede Knæ, modtog Hatten af Pavens Haand og vendte med en dyb Bøjning atter tilbage til deres Pladser.

Kardinal Bertram, Fyrstbiskop af Breslau, holdt derpaa en Tale, i hvilken han udtalte, at under Verdenskrigen havde der været een Solstraale, den Hellige Faders

Kærlighed, som med ens Godhed havde omfattet alle lidende og søgt at bringe Hjælp og Trøst til alle.

I Tilslutning hertil svarede Paven, at en af de Solstraaler, som bringer Kirken og Folkene Glæde, er de nye Kardinalers Udnævnelse. Efter at have fremhævet deres Fortjenester vendte han sig mod de polske Kardinaler*).

»Polen er genopstanden«, udraabte den Hellige Fader med høj Røst, »Polen er vaagnet til nyt Liv, det er den største Glædesstraale, som fremfor alle er os en stor Trøst. Den Hellige Stol har aldrig tvivlet om Polens Genrejsning. Et Bevis herpaa er de profetiske Ord, som Vor Forgænger, Pius IX, rettede til Studenter ved det polske Kollegium, da han i Aaret 1867 overrakte dem et stort Vokslys, hvilket var blevet ham skænket i Anledning af den polske Martyr St. Josafats Kanonisation. »Tag dette Vokslys og gem det i det polske Kollegium, indtil I kan føre det til det befriede Warszawa,« var Pius IX's Ord til Studenterne. Hans Forudsigelse er nu gaaet i Opfyldelse, et synligt Under af Guds Almagt er sket. Warszawa er fri, og Polen er uafhængig. Nu maa de nye polske Kardinaler tage Vokslyset og bringe det til Warszawa og opstille det i St. Johannes Kathedralen paa den Maade, de maa finde det værdigt og bedst.«

Man saa tydelig den Bevægelse, med hvilken Benedikt XV talte om Polen, da han erklærede sig overbevist om, at dette Land vilde vise sig taknemmelig mod Gud for de modtagne Velgerninger og forblive en trofast Datter af den katholske Kirke.

Efter at have sluttet sin Tale rejste den Hellige Fader sig fra sin Trone og begav sig hen til den polske Gesandt for i hans Person, i Nærværelse af de forskellige Nationers Repræsentanter, at hilse det genopstandne og uafhængige Polen.

Efter at have meddelt alle tilstedeværende sin Velsignelse begav den Hellige Fader sig til sine Værelser, fulgt af de polske Kardinaler, med hvem han endnu nogen Tid underholdt sig.«

---

*) Kakowski, Ærkebiskop af Warszawa, og Dalbor, Ærkebiskop af Gnesen-Posen.

Saa vidt den polske Avis. Ligesom Pius IX, hvis ædle Hjerte slog varmt baade for et søndertrampet Polen og et undertrykt Irland Aar 1867, den Gang alt saa mørkest ud for Polen, og skænkede det et Haabets Lys, Opstandelsens Sindbillede, saaledes findes der endnu paa Jorden kun en eneste Magt, der i vore Dage er i Stand til at bringe Fred og Orden tilbage i en Verden, som er ødelagt af Krigen, forgiftet af Had mellem Folkene, truet af Anarkiets Vold, nemlig den katholske Kirke, styret af St. Petri Efterfølgere, hvis Statskunst kan sammenfattes i Pius X's Valgsprog: *Instaurare omnia in Christo* — fornye alt i Christus.

Gustaf Baron Armfelt.

Et Par Spørgsmaal.

Det var en sørgelig Nyaarsgave, Menigheden fik i St. Andreas Kollegiets Opløsning; og saa kom Meddelelsen saa pludselig, at den næsten tog Vejret fra os. Hvorfor har vi ikke hørt det mindste derom i Forvejen? Hvorfor blev der ikke givet os en Mulighed for at hjælpe? Det Spørgsmaal hører man overalt blandt Katholikker, og saa tilføjes der stadig: Jeg vilde have givet alt, hvad jeg paa nogen Maade kunde, for at hjælpe Kollegiet, naar jeg blot havde hørt lidt derom.

St. Andreas Kollegiet er jo dog — foruden at det er Patrenes Ejendom — ogsaa Menighedens eneste Gymnasium, og naar det lukkes, lukkes al Mulighed for, at vore unge Mænd kan faa en fuldstændig, højere Skoleuddannelse paa katholsk Grund; nu skal de, netop i de vanskelige Overgangskaar, ud i protestantiske Omgivelser.

Havde der ikke været Grund til at lægge Kortene paa Bordet og sige: Saadan er det; nu maa I, som har nydt saa meget godt for Udlandets Penge, vise, at I bryder eder om det katholske Gymnasium, og hjælpe det paa Fode igen. Det havde i alt Fald været et Forsøg værd, et Forsøg, som maaske slet ikke var faldet saa daarligt ud.

Der siges, at Gymnasiets Elever, endnu før Meddelelsen

om Ophævelsen forelaa, er blevet anbragt i en Latinskole i København.

Agter Patrene da intet at give os som Erstatning for det, de fratager os? Kunde der ikke, i Stedet for en Real- og en Latinskole, blive Tale om een fuldstændig højere Almenskole (ikke Kostskole) under Jesuiternes Ledelse og støttet af Menigheden? Eller betyder den danske Menighed saa lidt, at man uden videre kan sætte dens Skolevæsen tilbage til det Standpunkt, det indtog, før Kulturkampen jog Jesuiterne ud af Tyskland, ja til et endnu lavere Standpunkt, idet det altsaa nu vil vise sig at være i en sørgelig Tilbagegang, medens det da var i Fremgang?

St. Andreas Kollegiets Jesuiter vil vel i Udlandet faa en større Virkekreds, i Forhold, der er saa store, at de faa. Mænd ikke gør ret meget fra eller til. Her hjemme, i vore endnu saa smaa Forhold, vil Kollegiets Forsvinden betyde en Ødelæggelse, som der skal meget til at raade Bod paa.

Quidam.

Efter indtrængende Opfordring skal jeg gerne optage ovenstaaende Linjer. Paa mig kom Meddelelsen ogsaa som et Lyn fra klar Himmel, og det ramte jo haardt — af mere end een Grund.

Et enkelt Spørgsmaal kan jeg besvare. Det er ikke sandt, at nogen Elev fra Kollegiet er bleven anbragt i Latinskole i København, før Meddelelsen om Kollegiets Ophævelse kom, saadan Anbringelse har først fundet Sted hagefter.

Indsenderen har ganske Ret i. at Kollegiets Nedlæggelse er en meget sørgelig Begivenhed. Eet maa vi dog i denne Sammenhæng ikke glemme. En katholsk højere Skole betød tidligere i een meget vigtig Henseende noget, i hvilken den nu ikke betyder saa meget: den var i økonomisk Henseende en mægtig Hjælp for mange ikke velstillede Forældre til at faa deres dygtige Børn hjulpet igennem til en Studenter-eksamen; nu har Forholdene betydelig ændret sig; alle Forældre, fattige som rige, kan faa deres Børn frem til Studeringerne, naar de har Evner, da alle højere Skoler jo nu, saa vel som de lavere, praktisk talt er gratis. I den Henseende betyder Kollegiets Nedlæggelse ikke en saadan

Kalamitet nu, som den for en hel eller en halv Snes Aar siden vilde have været. Vore unge maa nu undvære de mange Aars katholske Paavirkning Skolen igennem; det er selvfølgelig et stort Tab, men eet kan man i hvert Fald trøste sig med: der findes adskillige brave katholske Studenter, som har gennemgaaet en offentlig Latinskole. Vore dygtige Ungdomsvejledere kan og vil sikkert ogsaa finde nye Veje til at paavirke Ungdommen ad, end de før havde, saa Tabet i det lange Løb maaske noget kan lade sig opveje.

Der er for øvrigt overhovedet et Forhold, vi ikke saa sjældent rigtig mangler Syn for, og det er, at Formerne for vort eget Arbejde maa forandre sig med Udviklingen i Landet paa alle andre Omraader. Der er, som allerede nævnt, een betydelig Grund til, at en katholsk Latinskole nu bedre kan undværes, end den kunde før. Vore Vincentsforeninger maa jo vel ogsaa i de senere Aar i betydelig Grad have forandret deres Virksomhed; der er f. Eks. ikke mindste Grund til at give fattige gamle over 60 Aar Pengegaver, da de i Alderdomsunderstøttelsen af offentlige Midler kan faa nogenlunde god Hjælp. Dette, jeg her paapeger, er af stor Betydning ved alt vort Arbejde. Det maa vejlede os ved vor fremtidige Virksomhed, og det kan være os en lille Draabe Nektar i det beske Bæger, som Andreas Kollegiets Nedlæggelse jo unægtelig er.

Niels Hansen.

Noget nærmere om protestantisk Apologetik.

Af A. Menzinger.

Fra Hr. Pastor Rothe har jeg modtaget følgende Svar paa min Omtale af hans Bog; da flere Punkter deri er typiske for protestantisk Tankegang, vil jeg gerne fremlægge det for Ugebladets Læsere og knytte nogle Bemærkninger dertil. Hr. Pastor Rothe skriver saaledes:

Modtag først min Tak for Deres venlige Omtale af min Bog »Jesus Guds Søn«. Men tillad mig dernæst, ved at

fremføre et Par Tanker, yderligere at belyse disse Forhold, der dog har fælleskristelig Interesse.

De anholder først min Kantianisme og beklager, at den fører mig til i det afgørende Øjeblik at »aflevere mine skarpe Vaaben«. Ja, jeg maa altsaa bekende, at jeg anser det for aldeles umuligt ad Videnskabens Vej at bevise baade Guds Tilværelse og Kristi Opstandelse. Maaske det kunde fjerne nogle Misforstaaelser, naar jeg yderligere siger hvorfor. En Sandhed, der bevises videnskabeligt, kan godt behøve nogen Tid til at trænge igennem i den almindelige Bevidsthed, især hvor den møder indgroede Fordomme. Saaledes gik det f. Eks. den Gang, Videnskaben tog sig for at bevise, at Jorden er rund. Men til sidst maa Sandheden sejre, og den, der nu vilde sige, at Jorden er flad, vilde vel nærmest blive betragtet som aandssvag. Nu har den kristne Kirke haft 1900 Aar til, med stedse finere videnskabelige Midler, at bevise Guds Tilværelse og Kristi Opstandelse, men endnu er det ikke lykkedes. Thi hvis det var lykkedes, vilde disse Kendsgerninger nu kun kunne benægtes af Folk, der ikke var i Stand til at forstaa, at to og to er fire. Saaledes ligger Sagen jo imidlertid ikke, idet der findes baade begavede og ubegavede Folk i begge Lejre. Med andre Ord: saa længe der endnu hersker Strid om en Sag, kan den ikke siges at være videnskabelig afgjort. Jeg finder dette Standpunkt saa klart, at det maa forundre mig, nogen kan se anderledes derpaa. Derfor kan jo alle »Beviserne« godt være rigtige efter deres Indhold, men de kan blot ikke være videnskabeligt tvingende. Ellers maatte det, der danner Grænseskellet mellem Kristne og Ikke-Kristne, udgaa fra Hjernen og ikke fra Hjertet.

Det er jo muligt, at der findes en Del Kristne, som er Kristne væsentlig af intellektuelle Grunde; maaske Fler-tallet af dem findes i den Kirke, der har lyst »Beviserne« i Kuld og Køn. Og dog vilde jeg sige til saadanne Men-nesker: »Hvis I kun er Kristne af intellektuelle Grunde, vil I være meget langt fra Guds Rige, thi for at blive Kristen maa man give Gud sit Hjerte.« Og naar en af Deres Confratres skrev til mig i et Nytaarsbrev, at Livsnerven i »Societas Jesu« er en Kærlighed til Jesu Kristi Person af en ubetinget Hengivenhed, saa viser det mig, at selv der,

hvor »Beviserne« holdes i allerstørste Hævd, betyder de kun saare lidt for Hjertets Tilslutning. Det er dette, jeg har ment med i min Bog at skrive, at den kristne Tro nok spørger om Grunde, men ikke om videnskabelige Grunde. Videnskabelige Grunde kan aldrig blive tvingende, end sige bevarende for Kristenlivet, men der er andre Grunde, der kan, nemlig Hjertets.

Dernæst bebrejder De mig, at jeg ikke nærer tilstrækkelig Skepsis mod Darwinismen. Lad os lade dette Ord fare, men hellere holde os til Udviklingslæren. Men sæt, jeg nu havde givet mig til at bekæmpe denne Lære, hvad vilde der saa ske? Saa vilde der maaske sidde en Læser, der sagde: Ja, det er jo meget godt, men der er saa mange kloge Hoveder, der paastaar det modsatte, og hvem skal man saa holde sig til? Mon ikke Naturforskerne har bedre Forstand paa dette end Præsterne? Og saa vilde en saadan Læser faa den forunderlige Opfattelse, at den kristne Tro som saadan var interesseret i Sagen; men saa vilde ogsaa det Maal, jeg har sat mig for denne Bog, være ganske forfejlet. Jeg lader nemlig Videnskabsmændene afgøre slige Spørgsmaal imellem sig, som de er Venner til, men det, jeg vil opnaa, er at vise mine Læsere, at Nedstammingslæren »ikke har det fjerneste med Religion at gøre«, og at ganske uanset, hvor mange af det gl. Testaments Urfortællinger der kan staa for den historiske Kritik, og ganske uanset, om Mennesket er blevet til ved Nedstamning eller ved en ny Skaberakt paa bar Bund, er Mennesket skabt i Guds Billede, og Jesus Kristus Verdens Frelser. Derfor vilde jeg ikke have kunnet begaa noget større Fejlgreb end, ved at bekæmpe Udviklingslæren, at knytte Evangeliets Sag til en bestemt videnskabelig Opfattelse af Verdens og Menneskets Tilblivelse. Hvis den kristne Tro tager Parti i denne Strid, vil den, forekommer det mig, paa Forhaand have tabt sin Sag. —

Saa vidt Pastor Rothe.

Det forekommer mig, at Forstaaelsen mellem katolsk og protestantisk Apologetik vanskeliggøres ved nogle Misforstaaelser. Naar vi hævder, at Kristendommens Forudsætninger kan bevises, skal dermed ikke være sagt, at

man ikke ogsaa ad andre Veje kan komme til Troen eller blive bestyrket i den. Der er dem, der overhovedet ikke trænger til den Slags Beviser. Erfaringen lærer os, at ikke saa faa er bleven Kristne og Katholikker ad Pragmatikkens Vej (jvnf. undertegnede's lille Bog: Fra før Kant Side 21). Den subjektive Apologetik, ρ : de Tankegange, som kan føre den enkelte til Troen, behøver ikke altid at dække sig med den objektive, almengyldige Apologetik. Med Troen er det her ligesom med Sprogtilegnelsen. Mangen en lærer et fremmed Sprog uden teoretisk Undervisning eller Studium blot ved at opholde sig i Udlandet og opleve Sproget, og denne Fremgangsmaade er maaske den bedste for ham. Men dermed gøres den videnskabelige Sprogtilegnelse, Grammatik, Syntaks, Fonetik m. m. ingenlunde værdiløs eller overflødig. Den er tværtimod nødvendig for den fuldkomne Tilegnelse af Sproget. Naar man saaledes mener at kunne undvære de apologetiske Beviser, bør man ikke glemme, at de derfor dog beholder deres Betydning for andre, og at ingen Begrundelse af Troen kan tilfredsstille et tænkende Menneske, medmindre den kan udformes til et virkeligt Bevis.

En anden Misforstaaelse er denne: Troen kan ikke bevises. Thi kunde den det, maatte alle tænkende Mennesker være troende. Ja, hvorefter kommer det, at Mennesket kan føle sig frit overfor de Beviser, som vi begrunder vor Tro med? Hvis Troen kunde bevises med den eksakte Videnskabs Midler, ρ : hvis Gud optraadte som x i en matematisk Ligning, eller hans Virksomhed kunde isoleres ved et fysisk eller kemisk Eksperiment, eller hans Nærværelse kunde iagttages gennem Mikroskopet eller den astronomiske Kikkert, saa vilde der formodentlig ingen vantro findes blandt tænkende Mennesker. Thi disse Erfaringssandheder kan ikke benægtes, uden at Virkeligheden og selve Livet protesterer. Troens Forudsætninger derimod berører ikke saa umiddelbart vore Livsinteresser. Allerede af den Grund staar vi friere overfor dem.

Dette gælder selv om Vidunderet, som dog kommer det eksakte Erfaringsbevis nærmest. Kan der tænkes et kraftigere Bevis for Troen end Jesu Mirakler? Og dog unddrog Jøderne sig deres Beviskraft.

For os, der ved Aarhundreder er skilte fra Aabenbaringens Begivenheder, er de historiske Beviser af afgørende Betydning. Ogsaa her har vi Beviser — for Evangeliernes apostoliske Oprindelse og Ægtheden af deres Indhold m. m. Kirken har altid fremsat dem, men først i de sidste tyve Aar har den ikke-kirkelige historiske Kritik anerkendt dem. Det er altsaa videnskabelige Beviser — og dog findes der stadig begavede Mennesker endnu, der ikke blot ikke drager Følgeslutningerne deraf, men forholder sig tvivlende eller benægtende overfor selve Kendsgerningerne.

Saa er der endelig de filosofiske, metafysiske Tankegange, der udgør Apologetikkens Rygrad. Det er især dem, man fra protestantisk Side frakender Karakteren af Bevis. Dette har vi Kant at »takke« for. Den kantianske Filosofi har til Trods for Fichte og Hegel ikke blot berøvet den moderne Tænkning al metafysik Træning, men simpelthen skabt en metafysikfjendtlig Habitus hos moderne Mennesker, en Aandsretning, der forholder sig uforstaaende eller ligefrem afvisende overfor alt, der fører ud over Erfaringsvidenskabernes snævre Horisont. Gud ske Lov, paa adskillige Omraader har man allerede emanciperet sig fra Kants Formynderskab. Naar saaledes Materialismen er et overvundet Standpunkt, naar man antager en Livskraft hos Organismerne, en altomfattende Plan og Hensigt i Naturens Udvikling, et altudfyldende, uvejeligt Stof: Æteren o. s. v., saa er det væsentlig metafysiske Overvejelser, der har ført til disse Erkendelser. Og dog vil vore moderne Forskere protestere, dersom man kaldte disse deres videnskabelige Overbevisninger for en Slags religiøs Tro, der ikke har med Videnskab at gøre. Af ganske lignende Art er de Tankegange, som udgør Apologetikkens Hovedbeviser. At frakende dem videnskabelig Beviskraft, blot fordi de hører den metafysiske Orden til, turde derfor mildest talt være »naiv Kantianisme«.

En stor Del af Uklarheden i den protestantiske Apologetiks Standpunkt synes mig endelig at stamme fra, at Ordet videnskabeligt bruges som en variabel Størrelse, der snart har positiv, snart negativ Værdi. Videnskab er snart en Vished og Sikkerhed, som Trosgrundene ikke naar op

til, og som i Tilfælde af Uoverensstemmelse de religiøse Sandheder maa vige for; snart er den noget svigeføldt. ubestandigt, der umuligt kan være Grundlaget for Troen.

Den protestantiske Apologetik synes ikke at være sig bevidst, at den ved denne Dualisme udsætter sig for en dobbelt Fare. Paa den ene Side vil den altfor let svigfe sin Opgave overfor Videnskabens Overgreb, idet den prisgiver, hvad den absolut burde forsvare. For øvrigt berører vi her et af Protestantismens ømmeste Steder: hvorfra véd den protestantiske Apologet, hvad der er Aabenbarings-sandhed? Hvad den ene mener, absolut burde fastholdes og forsvares, opgives af andre uden Kamp som »uvæsentlig« Del af Aabenbaringen.

Paa den anden Side mener den protestantiske Apologetik at gøre Troen en Tjeneste ved at rive den løs fra Forstandserkendelsen, og den videnskabelige Begrundelse af Troens Forudsætninger. Det er den værste Tjeneste, man kan gøre Troen. Dermed gør man Troen til en ren og skær Følelsessag. Men saa kan jeg ikke indse, hvorledes Troen er forskellig fra religiøst Sværmeri og Fanatisme. Saa er den lige saa uvidenskabelig som Erotik.

Og endelig den sidste Følgeslutning af den protestantiske Apologetiks Mistillid til Videnskaben. Den er i sin dybeste Grund behersket af Frygten for, at det, som Troen holder for sandt, en skønne Dag erklæres af Videnskaben for usandt. Den mangler den sunde, tillidsfulde Overbevisning om, at der er Harmoni i Tilværelsen, at den, der har givet den overnaturlige Aabenbaring, ogsaa er Kilden til al Sandhed i den naturlige Orden, og at denne ogsaa har den Opgave at føre os tilbage til Tilværelsens Ophav. Denne pessimistiske Verdensopfattelse, som er uforenelig med det kristne Gudsbegreb, er det, der mest af alt gør den protestantiske Apologetik uantagelig for os.

Og saa blot til Slut: Gid jeg maa have set for sort og lagt for meget ind i Ord, der maaske i Grunden kun er uheldige eller ensidige Udtryk for, hvad ogsaa vi mener.

A. Menzinger.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Hr. Magister Jens Rosenkjærs (fra Askov) Foredrag ved Katholsk Højskoles første Møde i Aar den 13. Januar havde ikke samlet nær saa mange Tilhørere, som det ypperlige Foredrag havde fortjent. Taleren fortalte med Inderlighed og Liv om den berømte østrigske Præst Mendels Liv og banebrydende Undersøgelser paa Arvelighedsforskningens Omraade og forstod paa sjælden instruktiv Maade at gøre Rede for de hertil hørende, ikke altid saa lette Spørgsmaal. Bagefter samledes en Del af Tilhørerne omkring Højskolens hyggelige Theborde.

— St. Josefs Gilde afholdt i Lighed med tidligere Aar Juletræsfest den 29. December 1919. Denne Fest bliver Aar for Aar større og mere festlig; denne Gang deltog ikke færre end 200 voksne og 150 Børn i den. Alle Børnene blev trakteret med Chokolade, Julegodter og Legetøj. Foreningen havde ogsaa i Aar inviteret 50 fattige katholske Børn. Det er absolut en smuk Opgave, som Foreningen her vedligeholder.

Tyskland. Som Ugebladet allerede længst har formodet, er Biskop *Carl Joseph Schulte* af Paderborn bleven udnævnt til *Ærkebiskop af Köln*. Den nye Ærkebiskop, som under den store Krig har udfoldet et energisk og meget dygtigt Arbejde for Krigsfanger af alle Nationer og for øvrigt er en meget dygtig, anset og afholdt Mand, er ikke mere end 48 Aar gammel og har i omtrent 10 Aar været Biskop af Paderborn.

Belgien. Advokat *Ferdinand Passeleeg* af Bruxelles, der under Krigen havde en vigtig Stilling ved den belgiske Regering i Le Havre, offentliggør i *Libre Belgique* en Artikel, i hvilken han erklærer, at han har bidraget til den Kollekt, der efter Pavens Ønske afholdtes i alle belgiske Kirker til Fordel for de lidende Børn i Mellem-Europa. Han siger i sin Artikel: »Fredstilstanden vilde ikke betyde noget, hvis den ikke bragte Genoprettelse af Forbindelsen mellem de Folkeslag, der nylig har ført Krig med hinanden.« Ogsaa Kardinal Mercier har anbefalet Kollekten.

Spanien. Den 17. December i Fjor afgik Ærkebiskoppen af Valladolid, Kardinal Cos y Macho, ved Døden. Afdøde, som havde været Biskop i 33 Aar paa forskellige vanskelige Poster, havde beklædt sit Ærkesæde siden 1901 og var ved sin Død 81½ Aar gammel.

Rom. Den finske Præst Wilfred de Christierson, der jo, som Ugebladet før har meddelt, opholder sig i Rom paa den finske Stats Vegne for at forhandle med Vatikanet, holdt Anden Juledag svensk Prædiken i Birgittiner-

indernes Klosterkapel paa *Via della Isola 34*. I det med Blomster rigt smykkede Kapel var den skandinaviske Koloni i Rom samlet tillige med de der boende Finner med deres Minister Summerus. »Stille Nat« blev afsunget, og Søstrenes friske, fyldige Røster gjorde sig fordelagtigt gældende, ligesom deres Udtale af de svenske Ord var, takket være Priorinden, Moder Elisabeth, ganske god. Bagefter samledes alle Skandinaverne i Klosterets Samtaleværelse, hvor der, efter Skik og Brug i engelske Klostre, serveredes The af Søstrene og nogle andre Damer. Klosteret synes, efter alt at dømme, at være en ypperlig Samlingsplads for Skandinaver i Rom, ganske som Birgittinerklostrene i Mid-delalderen var det. *Fanny Cederblad.*

Czeko Slovakiet. *Ærkebiskop Kordac* i Prag har den 17. December udsendt et meget alvorligt Hyrdebrev i Anledning af de ikke saa faa modernistisksindede Præster indenfor hans Ærkebispedømme. I Anledning af de mange Raab om Reformer anbefaler han som den bedste Reform »Gennemforskning og kritisk Udgivelse af de i romerske Arkiver beroende, endnu ikke udgivne Kildeskrifter fra den hussitiske Tid og Modreformationens Periode og Oprettelse af et historisk Seminarium i Rom.« Han har faaet imødekommende Svar paa disse sine Opfordringer. »En saadan Reform af Historieforskning vil være en Paavisning af den katholske Kirkes Storhed i Bøhmen,« hævder Ærkebiskoppen, sikkert med Rette. — Af Hyrdebrevet skal vi ikke fremhæve mere, da der er stillet Ugebladet i Udsigt *en lidt længere Redegørelse* for de ulykkelige Forhold i Bøhmen.

Asien (Palæstina). Kardinal Dubois, Ærkebiskop af Rouen, er ankommet til Jerusalem og har taget Ophold hos den latinske Patriark. Han blev modtaget med store Æresbevisninger, og de franske og engelske civile og militære Myndigheder bød ham velkommen i deres Regeringers Navn.

Brevkasse.

Ærede Hr. Redaktør! — I »Politiken« for den 13. Januar læser jeg, at 100 Børn fra Wien skal adopteres af islandske Familier. Da man maa gaa ud fra, at de fleste af disse Børn er Katholikker, rummer det jo den frygtelige Fare, at de kan miste deres katholske Tro. Kan de paa nogen Maade sikres en nogenlunde god, katholsk Opdragelse, eller er de uhjælpelig hjemfaldne til Protestantisme? Hvis de er det, er jeg sikker paa, at deres Forældre meget hellere saa dem døde i Wien som Katholikker, end at de skulde leve videre uden deres gode Tro. Vil Redaktøren omtale den Sag i Ugebladet, jeg mener, den er af Vigtighed.

Ærbødigst K. Poulsen.

Ærede Hr. K. Poulsen! — Saa vidt jeg ved, er de omtalte 100 Børn forældreløse, saa deres Forældre har i alt Fald ingen Indflydelse paa deres Anbringelse haft. Der er selvfølgelig stor Fare for mange af de Børn, der anbringes baade paa Island og i mange andre Lande, ogsaa Danmark; dog ved jeg, man har Øje derfor fra katholsk Side og vil prøve paa at tage de Forsigtighedsforholdsregler, der i saa Henseende lader sig tage.

Ærbødigst N. H.

Hr. Redaktør! — Er det rigtigt, som det siges i sidste Nummer af »Katholsk Ungdom«, at Jesu Hjertes Kirke paa Montmartre i Paris er bygget »under Krigen som en Sonekirke for Frankrigs Synder«.

Ærbødigst P. J.

Hr. P. J. — Nej, det er langt fra rigtigt; Grundstenen til nævnte Kirke lagdes allerede 1875, den første Messe i den læstes 1881, og den indviedes i 1891. I Fjor fik Kirken sin højtidelige Konsekration — heraf maaske den mærkværdige Fejltagelse i Bladet.

Ærbødigst N. H.

St. Ansgars Menighedskontor, Bredgade 69,

er foreløbig lukket fra den 19. Januar at regne.

Ekspeditionskontoret for Nordisk Ugeblad overtages af Hr. Alf. Silcowitz, Studiestræde 27-29, Telefon 12327 (9^{1/2}-5, Lørdag til 4), som i Forvejen har Annonceafdelingen for Omslagene.

Ansgariusforeningens øvrige Sager (*Medlemsbidrag, Kalendarer m. m.*) overtages ligeledes af Hr. Silcowitz. Salg og Udlevering af *Bøger* fra Ansgariusforeningens Oplag besørgeres dog af P. v. Kettlenburg, Bredgade 64, Telefon Palæ 58 (11-12).

Begravelseskontoret for de katholske Kirkegaardene henflyttes til Købmagergade 48 Mez. (Johs. Hoffmann & Søn), Telefon C. 1389 (1-4).

Kirkeskat o. l. for St. Ansgars Sogn opkræves som hidtil, men kan ogsaa indbetales paa Købmagergade 48.

Ungdomsfest.

Aftenunderholdning og Bal,

arrangeret af de herværende *katholske Ungdomsforeninger* i Forbindelse med Foreningen »Unio«, afholdes

Onsdag den 11. Februar Kl. 7 pr.

i Studenterforeningens store Sal.

K.U.F.s Strygeorkester. — Kvartetten Berggreen.

Billetter à 1 Kr. for Medlemmer af de nævnte Foreninger og Kr. 1.50 for besøgende, indførte af et Medlem, faas hos Johs. Hoffmann & Søn, Købmagergade 48, i Katholsk Boghandel og hos de forskellige Foreningers Bestyrelser.

Intet Billetsalg ved Indgangen.

Sakramentskirken. Søndag den 25. ds., 3. Søndag efter Epifani, foretager efter Aftenandagten Kl. 6 Medlemmerne af den h. Families Forening den højtidelige aarlige Fornyelse af deres Indvielse til den h. Familie af Nazareth.

Mariakongregationen for Mænd afholder Fælleskommunion i Jesu Hjertes Kirke Søndag den 25. Januar Kl. 8¹/₂.

Tak. Til de nødlidende østrigske Børn har jeg yderligere modtaget: Kr. 10 + 50 + 5 + 2 + 100 + 15 + 10 + 13 + 10.
Pastor v. Kettenburg.

Kollekten, afholdt den 28. December 1919,

til Fordel for

Børnene i de mellemeuropæiske Lande.

Aakirkeby.....	64.50	Amalievej.....	15.00
Aalborg.....	27.61	Tilbedelseskirken.....	23.29
Aarhus.....	50.00	Østerbro.....	24.60
Dalum.....	123.25	Køge.....	11.25
Esbjerg.....	88.22	Maribo.....	52.00
Fredericia.....	50.00	Nakskov.....	40.00
Helsingør.....	185.42	Nyborg.....	26.00
Holbæk.....	45.00	Nykøbing F.....	126.72
Horsens.....	66.00	Næstved.....	5.00
Hørsholm.....	00.00	Odense.....	307.00
Kolding.....	16.00	Randers.....	87.05
København:		Ringsted.....	265.00
St. Ansgar.....	467.91	Roskilde.....	31.00
Rosenkranskirken.....	194.50	Rønne.....	25.00
St. Annæ.....	225.00	Silkeborg.....	50.00
St. Andreas.....	350.00	Slagelse.....	70.00
Sakramentskirken.....	362.05	Svendborg.....	30.00
St. Knud.....	14.50	Vejle.....	43.42
St. Josef.....	178.84		
Jesu Hjerter.....	624.00		
Immaculata.....	41.60		
			<u>Talt: 4426.73</u>

København den 14. Januar 1920.

Det Apostoliske Vikariat.

Opvisning af Sanglege.

Onsdag den 28. Januar afholdes Kl. 8¹/₂—10 Aften i St. Knuds-salen i Stenosgade Opvisning af Sanglege. Adgang 25 Øre.

Herrer med Sangstemme vil være i høj Grad velkomne i Sakramentskirkens Kor. — Henvendelse til Hr. Kordirigent A. Husson, enten paa Bopælen, Stenosgade 5, eller ved Kirken efter Gudstjenesten.

Katolsk Ungdoms Forbund, København, afholder ordinær Generalforsamling Fredag den 13. Febr., Kl. 8 Eftm., »Vesterhus«, Vestervoldgade 115. Dagsorden: 1. Aarsberetning. 2. Regnskab. 3. Forslag til Lovændring. 4. Diskussion. 5. Bestyrelsesvalg.

Undervisning i Engelsk for Begyndere os viderekomne. — Speciale: Konversation. *H. K.-Hafström*, cand. phil., Lærer.
13³, Larslejrstræde. Træffes Kl. 3¹/₂—4¹/₂.

En ung Mand (Skibskonstruktør) søger til 1ste Februar, hos katolsk Familie i København, hyggeligt møbl. Værelse med eller uden Kost. Billet, mrkt. »O. S. V.«, bedes tilsendt Ugebladets Kontor, Studiestræde 27-29.

Kirkelig Kalender.

25. Jan. 3. Sønd. eft. Epifani.	1. Feb. Søndag Septuagesima. I Højmessen: Ansgar.
26. — M. Polycarpus, Biskop og Martyr.	2. — M. Marias Renselse (Kyndelmisse).
27. — Ti. Johannes Chrysostomus, Biskop og Kirkelærer.	3. — Ti. Ansgar, Biskop og Bekender.
28. — O. Agnes, Jomfru og Martyr.	4. — O. Andreas Corsini, Biskop og Bekender.
29. — To. Franz af Sales, Biskop og Kirkelærer.	5. — To. Agathe, Jomfru og Martyr.
30. — F. Martina, Jomfru og Martyr.	6. — F. Titus, Biskop og Bekender.
31. — L. Messen af 4. Søndag efter Epifani.	7. — L. Romualdus, Abbed.

St. Ansgars Kirke. Søndag d. 25. Januar Kl. 6 Aften fejres den hellige Families Fest.

Bekendtgørelse til Rosenkranssognet.

Ved en Misforstaaelse blev Afslutningsdagen for Menighedens Regnskab for Aaret 1919. angivet til den 15. Februar i Stedet for den 15. Januar.

Regnskabet vil nu blive sluttet Onsdag den 4. Februar. De resterende Bidrag (Kirkeskat, Præstepenge m. m.) bedes derfor forinden indbetalt til Sognepræsten, Hr. Pastor Chr. Raabe, eller til Kirkeforstander P. Stagno Balestrini, St. Thomas Allé 6², Kl. 7—8.

Forstanderskabet.

Kollekt for den danske katolske Kirkesag.

Søndag den 1. Februar holdes den af det Apostoliske Vikariat foreskrevne **Ansgarius-Bonifacius-Kollekt** i alle Kirker og Kapeller til Bedste for vore mest trængende kirkelige Institutioner.

Katolsk Højskole. Tirsd. d. 27. Januar Kl. 8 Aften i St. Knuds-salen i Stenogade 4 B. *Grevinde Ledochowska*: Polen, som det nu ser ud. Adgang for alle. 25 Øre. »Sursum corda« bedes medtaget.

Katolsk Syge- og Begravelseskasse af 1867.

Aarlig Generalforsamling agtes afholdt i sidste Halvdel af Februar Maaned. Forslag, som ønskes behandlet paa nævnte Generalforsamling, maa være indsendt senest 8. Februar 1920 til Formanden, Hr. Brix-Hansen, Grenaagade 1 (Østerbro). *Bestyrelsen.*

St. Josefs Gilde, st. 1885. St. Ansgars Fest holdes 1. Februar i St. Ansgars Kirke Aften Kl. 6. Medlemmerne bedes alle møde for at deltage i Processionen og indtage Pladserne omkring Fanen.

Bestyrelsen.

Fru L. Seitzbergs Koncert

finder Sted i St. Knuds Skoles Festsal Stenogade 4 B.
Søndag den 8. Februar Kl. 7¹/₂ Aften pr.
 med velvillig kunstnerisk Assistance. — Billetter à 2 og 1¹/₂ Kr. faas i Katolsk Boghandel, Stenogade 3, og i mit Hjem, Dannebrogsgade 9, 2. Sal t. v. B.

FREMMEDESPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN),
 Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne

68. AARGANG

•Nordisk Ugeblade udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 2 Kr. 50 Ø. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Studivstr. 27-29. 9¹/₂ -5, Lørdag til 4. Tlf. 12327). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 16 Kr. aarligt. — Redaktør: Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. Tlf. Helrup 657 y. Træffes bedst Kl. 4—5 Eftermiddag.

Nr. 5.

Søndag den 1. Februar.

1920.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Biskoppens Festdag. — Lidt om Kristus og Socialisterne. — Brudstykker. — Tak. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Ungarn. Grækenland. Australien. — Brevkasse. — Ungdommens Indsamling. — Avertissementer.

Smaa Indledninger.

485.

St. Ansgar.

Er det længere Tid, siden man sidst har læst St. Ansgars Levned, og staar Enkelthederne derfor i Øjeblikket mindre klart og skarpt for ens Erindring, saa bliver der dog et Hovedindtryk tilbage, et Helhedsbillede, der, ligesom et Bjerg eller en Kirke i det fjerne, let lader sig tegne i en enkelt Linje. St. Ansgar, Nordens Apostel, byggede kun lidt paa menneskelig Kraft og Beregninger, men saa meget mere paa Guds Forsyn og Naade. Fromheden var Kernen i den hellige Ansgars Væsen fra Barndommen af og indtil det sidste, barnlig og oprigtig Fromhed og ægte Fromhed, der, som den hellige Paulus siger, »er nyttig til alt«. Den danske Konge raadførte sig særlig gerne med Biskop Ansgar.

Skønt St. Ansgars Værk fik Bestand og det igennem 700 Aar, saa tillod dog Guds uransagelige Visdom, at der

kom en Tid, hvor det gik i Ruiner. Derfor maa nu St. Ansgars Værk for en stor Del begyndes forfra. Og Gud ske Lov, der arbejdes med Iver og Lyst derpaa. Enhver god Katholik maa være og er lidt af en Apostel. Men gid nu St. Ansgars Aand ogsaa maa hvile over dem alle. Vi skal ikke sætte vor Lid til menneskelige Beregninger, men meget mere til Guds Naade og Forsyn. Bønnen maa indlede og slutte alt, hvad vi foretager os, Bøn og ikke Snak og Sladder og Kritik. Barnlig, oprigtig og ægte Fromhed ligesom St. Ansgars, den vil give hvert lille Arbejde Lødighed og Bestand.

De menneskelige Beregninger duer grumme lidt, de faar saa ofte dem, der bruger dem, til blot, i overført Betydning, at falde over deres egne Ben. Lad os tage os i Agt for de menneskelige Beregninger; det er ikke saa vanskeligt at kende dem, navnlig naar vi selv er ved at komme ind paa dem. At Beregninger er menneskelige, og at de ikke stammer fra Gud, det kender man paa, at de er imod Ydmygheden og den hellige Lydighed og Ærbødighed. Naar en Beregning ikke tager Hensyn til disse tre Ting, stammer den ikke fra Gud. Man kan ogsaa kende de blot menneskelige Beregninger paa den Vægt, de fortrinsvis lægger paa Penge og paa, hvad Folk vil sige.

Nej, det er bedre at se paa, hvad Gud har sagt til os, at vi skal gøre.

Saa kan vi som St. Ansgar trygt stole paa, at Guds Forsyn og Naade er mægtigt at klare alle Vanskelighederne og gøre vor Gerning lysende i Guds Øjne, lysende med lidt af den Glans, hvormed St. Ansgars Gerning nu straalere ogsaa i vore Øjne.

Jakob Olrik.

Biskoppens Festdag.

Som den højærværdigste Jubilar havde ønsket det, forløb hans skønne og sjældne Fest i Stilhed og under ganske jævne Former. Allerede saa tidligt som Kl. 8 om

Morgenen læste Biskoppen Prælatmesse i St. Ansgars Kirke, som var fyldt til sidste Plads. Der var saa mange, der den Morgen begærede at modtage den hellige Kommunion af deres gamle Overhyrdes Haand, at denne har erklæret, at han aldrig nogen Sinde har uddelt den

hellige Kommunion til saa mange paa een Gang som ved dette sit præstelige Diamant-Jubilæum.

Opfordringen til at skænke Biskoppen en Gave var, trods den blev udsendt saa sent og ikke var rettet til nogen enkelt, men til alle i Almindelighed, dog bleven optaget saa vel, at der indkom en Sum paa næsten 8000 Kroner. Denne Gave overrakte Biskoppen ved et lille festligt Møde af Repræsentanter for de fem Sognes Kirkeforstanderskaber, som Kl. 12^{1/2} samledes i den lille Forsamlingsstue Bredgade 64, under Biskoppens Bolig. Da Biskoppen traadte ind, traadte alle hen i en Halvkreds foran denne, og Pastor Braun oplæste følgende Adresse, prydet med de nydeligste Miniaturmalerier og underskrevet af de fem Sognes samtlige Forstanderskabs-Medlemmer, i alt 23:

»Højærværdigste

Hr. Biskop Johannes von Euch,

Kommandør af Dannebrog,

Pavelig Tronassistent og romersk Greve,

Apostolisk Vikar for Danmark og Island.

Med Glæde og Beundring ser alle Danmarks Katholiker Deres biskoppelige Højærværdighed opleve den sjældne Mindedag: Diamant-Jubilæet for den præstelige Ordination og frembærer i den Anledning deres dybtføjte Lykønskninger og inderligste Tak for alt, hvad Deres biskoppelige Højærværdighed i de henrundne 60 Aar som Præst og Biskop har udrettet i de danske Lande til Sjælenes Frelse og til Fremme af vor hellige Kirkes Sag, overbeviste om, at næst efter Guds Naade skyldes den store Fremgang, det kirkelige Liv i den sidste Menneskealder har taget her i Landet, væsentligst Deres biskoppelige Højærværdigheds ihærdige og omsorgsfulde Ledelse.

Undertegnede Forstanderskaber for de fem københavnske Sogne tillader sig herved at gøre sig til Tolk for disse Følelser og bringer en Tak til Gud og en Tak til Herrens nidkære Tjener, idet vi lover altid at forblive Kirkens trofaste Børn og efter Evne at støtte Deres biskoppelige Højærværdighed i Deres omsorgsfulde og byrdefulde Gerning. Vi beder Gud den Almægtige skænke sin rigeste Velsignelse til Fremme af al Deres Gerning og vedligeholde Legemets og Sjælens Kræfter, saa at det maa forundes Deres bi-

skoppelige Højærværdighed endnu at skue mangen en Frugt af den Sæd, der under stor Møje er bleven nedlagt, idet saaledes Salmistens Ord maa sandes: »De, som saar med Graad, skal høste med Frydesang«.

Kjøbenhavn, den 18. Januar 1920.

I Ærbødighed og Taknemmelighed«

Biskoppen takkede, dybt grebet, i hjertelige Ord alle dem, der havde villet ønske ham til Lykke og med den smukke Gave hjælpe ham med at bære den ikke ringe Byrde, der var lagt paa hans Skuldre. Han opfordrede alle til *unitis viribus* (med forenede Kræfter) at holde ud i den gode Sag og meddelte den lille Forsamling, der knælede ned, sin biskoppelige Velsignelse.

Ikke saa faa aflagde i øvrigt i Dagens Løb Besøg for at lykønske til den sjældne Fæst, som det næppe falder i en af hundrede Præsters Lod at opleve.

Lidt om Kristus og Socialisterne.

». . . og han kom til Nazareth og var dem underdanig.«

Hvad var Nazareth? En smuk, men lille By i en Afkrog i det afsides liggende Palæstina. Man kunde lige saa godt spørge en Udlænding: Hvad er Skive eller Thisted eller Køge? — —

Og *hvem* kom til Nazareth? Den evige Visdom, som Johannes med en fra den hellenske Filosofi laant Betegnelse kaldte »Ordet« — det, der »blev Kød og har boet iblandt os« (Joh. 1).

Og hvad lærer dette Barn os, der altsaa var »Gud af Gud, Lys af Lys, sand Gud af sand Gud«? At han vilde leve i en Afkrog af Verden, vilde være en Haandværkers Søn, selv en Haandværker, at han — Himlens Konge — vilde være — *underdanig!*

Det sidste Begreb er jo ved at svinde af Folks Bevidsthed, det er noget, der hører de mørke Perioder i Historien til . . . . At leve i en lille Provinsby kan allerede være haardt nok for unge Folk, der føler sig kaldede til Livets

større Stillinger — men ikke at læse Aviser, ikke at besøge politiske Møder, ikke engang et Biografteater — thi der var vistnok intet i Nazareth — det er for haardt for yngre Nutidsmennesker, særlig naar de har naaet den modne Alder af 20 Aar og har Lovens Ret til at bestemme et helt Folks Skæbne, nemlig Valgret*).

Men vor Frelser blev ved med at leve i smaa Forhold, at arbejde — maaske for en meget ringe Løn — og at være underdanig. Evangeliet fortæller, at han først begyndte paa sin Lærervirksomhed, da han var henved 30 Aar gammel. (Luc. 3,23.)

Man kan i Sammenhæng hermed spørge: *Hvad var da i Grunden Meningen med Jesu Optræden her paa Jorden?*

Det er besynderligt, hvor lidt dette Grundspørgsmaal har beskæftiget mange Verdensforbedrere, der tog Kristus til Indtægt for deres Ideer.

For blot at holde os til den senere Tid, saa har *Rationalisterne* gjort Herren til »Menneskevennen«, som uden bestemte Krav, kun i Almindelighed, prædikede Broderskab og »Tolerance«. Dette Billede har virket forførerisk paa mange, thi nogle Streger deri er jo taget fra den virkelige Kristus i Evangelierne. Men disses øvrige Beretninger om Herren, der »bragte Sværdet ned paa Jorden«, der indstiftede en Kirke og en Hyrdemyndighed, har *de naturligvis udeladt* ligesom alle øvrige ubehagelige Ting om Dommen og Helvede o.s.v.

I den franske Revolution 1789 gik man saa vidt at kræve Herren som Forbundsfælle imod »Aristokraterne«. Man kaldte ham for »den første Sansculot«, men vilde naturligvis ikke vide noget om hans Lære og Bud . .

Fra *Socialisternes* Side kan man høre Udtalelser, som lyder helt kristelige, Bibelord, som skal bevise, at Kristus egentlig var »den første Socialist«. Han havde jo talt om »den rige Fraadser og den fattige Lasarus« og om Kameleen, der lettere gik gennem Naaleøjet end den rige gennem Himmelporten o.s.v.

---

*) I Tyskland, hvor naturligvis Socialisterne spekulerer med denne unge Alder for at faa flere Vælgere. De formoder med Rette, at adskillige i en virkelig modnet Alder vilde være mindre begejstrede for Statsomvæltninger.

Paa denne overfladiske Maade argumenteres i populære Bøger, og intet er lettere end at faa Folk til at tro, hvad de selv gerne vil.

Men vor h. Kirke gaar den — for dens »Popularitet« i almindelig Forstand højst besværlige — Vej at faa Folk til at tro, hvad de »efter Kød og Blod« *ikke* vil, hvad kun ydmyg Sandhedskærlighed og Offervillighed kan faa dem til. Og hertil hører, at *Kristus ikke kom til Verden for at lykسالiggøre Menneskene med »Fremskridt«, »Kultur«, »Videnskab« og med den Slags politiske, sociale, tekniske Forbedringer. . . .*

»Han kom til sit eget, og hans egne modtog ham ikke. Men alle, som modtog ham, gav han Kraft til at blive Guds Børn.« (Joh. 1,11.)

Se, det lyder anderledes! Herrens Opgave var at være »det Guds Lam, der borttager Verdens Synder«, og at hjælpe os til at komme ind i Himlen, at vinde »Livets Krone«.

En anden Sag er, at der med Kristi Lære og hans Kirkes Virksomhed fremkom en hel Række Forbedringer, ogsaa paa det sociale Omraade, og at Kunst og Videnskab dyrkedes i Kirken. Men Kristi og hans Kirkes egentlige Opgave har aldrig været og vil aldrig blive verdslige Fremskridt, men Sjælenes Opdragelse til det evige Liv.

Dette maa siges, navnlig nu til Dags. Ellers skuffes ogsaa mange Kristne, der ved Læsning af socialistiske Bøger kan faa et noget forkert Syn paa Kirkens Opgaver. Visselig er der indenfor disse Opgaver det store Kærlighedsbud og et vældigt Spillerum for Kirkens sociale Interesser og Kræfter.

Men at arbejde socialt er ikke det samme som at arbejde socialistisk og at tage sig af Folket er ikke det samme som at prædike Klassehad eller tage aktiv Del i Folkets »politiske Frigørelse«.

Forstaa mig vel, kære Læser. Jeg siger ikke et ondt Ord om en berettiget politisk Frihedsbevægelse. Jeg siger kun, at Kirken, som har det evige Liv for Øje og bedømmer alt jordisk sub specie æternitatis, under Evighedens Synspunkt, slet ikke er saa interesseret i at knuse Samfundsformer og at lave nye. Den ved, at Menneskene under Enevælde som under Konstitution, under en Repu-

blik som under et syndikalistisk Rædselsregimente, er Adams og Evas Børn, som skal kæmpe Livets Kamp og helst se at kæmpe den rette Kamp og sejre.

Og i det stille virker Kristus og hans Kirke usigelig meget. *Der gaar en sagte, bred og dyb Strøm af Kærlighed og Opofrelse, af social Hengivenhed og socialt Arbejde gennem Kirkens forskellige Virksomheder.*

Men dette sociale Arbejde er vidt forskelligt fra Socialismens Planer, eller rettere: det berører Socialismens virkelige gode Sider uden at gaa med til det forkerte og uigen-nemførlige i deres Planer.

Lad os se! Kristi »Frihed« er ikke Socialismens saakaldte Frihed, thi Kristus siger: »Giv Kejseren, hvad Kejsereens er« og Apostelen: »Ærer Kongen« og »Der er ingen Øvrighed uden af Gud.« »I Tjenere, adlyd Eders Herrer, ikke alene de gode og milde . . .« (1. Petr. 2,18).

Den *Lighed*, Kristus bringer, er ikke Socialismens Lighed, thi vel vil Herren frelse *alle* Mennesker, men han giver dem *ikke* alle lige Naade og *ikke* det samme Antal Talerer at virke med.

Det *Broderskab*, Kristus bringer, er ikke Socialismens Broderskab, thi bortset fra, at dette sidste paa deres Partidage og i det daglige Liv ikke ser videre godt ud, har Herren klargjort og uddybet Begrebet om det eneste sande Broderskab, der findes, nemlig ud fra »Fader vor«, »som er i Himlen.« Uden Gud gives der intet Broderskab, men kun Opløsning.

Socialismen har ved at nedbryde Guds Autoritet, ved at spotte over Kirken berøvet sig det eneste Grundlag for sand Samfundsfølelse af Offervillighed.

Og har da Herren opfordret til Klassehad? Har han bebredt noget Menneske, f. E. den rige Fraadser, hans Rigdom? *Nej, kun den daarlige Anvendelse deraf.* Har Herren eller Apostlene nogensinde lært socialitiske Principper? Aldrig. Herren har aldrig sagt, Privatejendom er Tyveri, eller at alle Mennesker skulde leve kommunistisk — for at belyse Socialismens yderliggaaende Krav. Vel har Herren *raadet* dem, »der kan fatte det«, baade til at leve i Cølibat og at forsage alt jordisk Gods. *Men hvis dette Raad laves om til et Samfundsprincip for en Fremtidsstat, vil den-*

ne Stat ikke kunne leve længe. Men Socialisterne taler heller ikke om Cølibat-Raadet, kun om de enkelte Sætninger, der tilsyneladende kan bruges til Fordel for deres Broderskab og Klassehad.

Ganske vist har der jo en kort Tid igennem virkelig hersket *en Slags* Kommunisme iblandt de første Kristne, der vilde udøve Kærlighedsbudet og ved Apostlenes Prædiken og de vanskelige Tider mere end vi senere Kristne var grebne af denne Tids Forkrænkelighed og det evige Livs altovervejende Betydning.

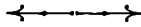
Men det er et stort Spørgsmaal, om denne Beretning skal forstaas bogstaveligt eller kun giver Udtryk for, at Kærligheden var saa stor, at de faktisk levede, ligesom om de ejede alt i Fællesskab. I hvert Fald har da allerede Apostelen Paulus formanet til at »holde Kollekt«, og fra de første Kærlighedsmaaltider ved vi, at disse snart blev vanskelige at gennemføre, da der var saa stor en Forskel imellem de formuendes og uformuendes Mad [i Korinthier-Brevene]. *Disse sidste Omstændigheder beviser, at Beretningen om det nævnte »Fællesskab« maa tages med store Forbehold.* Ogsaa Ananias og Safira blev ikke straffet, fordi de ikke vilde leve »kommunistisk«, men fordi de havde løjet. (Ap. G. 5, 4).

Der findes overhovedet hverken i Kristi eller i Apostlenes mangfoldige Udtalelser om, hvorledes man burde leve, et eneste Ord om at eje alt i Fællesskab, eller om, at Rigdom er Synd — saa meget end Herren henviser til Rigdommens Farer og opfordrer os til at elske vor Næste »som os selv«.

Den Slags Udtalelser vil altid være lysende Vejvisere paa Kristenlivets Sti, men saa snart de presses og bogstavelig kræves udførte af alle Mennesker, spørger man uvilkaarlig: Hvem er da den, der stiller den Slags Fordringer? Er det en Helgen, som har givet alt bort, saasom Sankt Franciscus af Assisi? Eller er det den h. Vincenz af Paul eller en af Apostlene, der blev »alt for alle«? Nej, tværtimod. Disse Helgeners og Apostlenes Udtalelser er meget rimelige, navnlig naar de prædiker for det jævne Folk. *Men den Slags Bibelord foreholdes os af Folk, der ellers ikke bryder sig Spor om Bibelen, der slet ikke prøver*

paa at udføre Kristi Bud, end sige hans Raad. — —

Alle disse Folk burde i Aanden først gaa til Nazareth og se, hvad den Mester, med hvis Udtalelser de vil argumentere, har lært os: at tjene Gud først og fremmest, at bede og at arbejde og at være de forskellige Myndigheder underdanig. *Og saa kan man alligevel tage fat paa ethvert virkeligt socialt Fremskridt.* F. F. M.

Brudstykker.

74. I Fredericia Avis fandtes for ikke længe siden følgende Meddelelse: »Blandt Relikvierne i en romersk Klosterkirke findes det Tov, som Judas hængte sig i, Kammen af den Hane, som galede, da Peter fornægtede sin Mester, Noahs Skæg og — som det værdifuldeste — en af Ærkeengelen Gabriels Vinger!« — Hertil svarer Pastor Schreiber: »Undertegnede har været 4 $\frac{1}{2}$ Aar i Rom og har aldrig hørt Tale om et Kloster, hvor slige mærkelige og umulige Relikvier skulde findes. Jeg er mest tilbøjelig til at antage, at de bør søges i et Museum, der opbevarer Ting som det Reb, der bl. a. var tilvirket af Kvindeskæg, Lyden af Kattetrin og Fuglespyt, og som brugtes til at binde Midgaardsormen med, eller den Hjerne, der har udklækket slige Dumheder.«

Tak!

*D*ybt rørt ved de mangfoldige Tilkendegivelser af Hengivenhed og Deltagelse paa mit 60aarige Jubilæum baade fra mine gejstlige Medbrødrer og fra de enkelte Menigheders Side, som er bleven mig til Del, udtaler jeg ligeoverfor dem alle herved min hjerteligste Tak. Det er mig des værre umuligt enkeltvis, det være sig skriftligt eller mundligt, at ytre min Taknemmelighed, men jeg vil bevare disse Følelser i mit Indre, indtil mine Levedage udrinder. Haarde og uheldsvangre er de Tider, vi lever i, men vi vil dog ingenlunde forsage: urokkelig Tillid til Gud, Kærlighed og Enhed er vort uovervindelige Værn.

Angaaende Jubilæumsgaven paa 8000 Kr., der er bleven indsamlet i de forskellige Menigheder, har jeg truffet følgende Bestemmelser:

- 1) 3000 Kr. til Præsternes Pensionsfond,
- 2) 2000 Kr. til Lærernes Pensionsfond,
- 3) Resten af Jubilæumsgaven tilflyder de mest trængende Kirker, Skoler og Børnehjem.

†Johannes von Euch,
Biskop, Apostolisk Vikar
for Danmark og Island.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Baronesse Rosenørn-Lehns Foredrag om den salige Grignon de Montfort paa Katholsk Højskole i Tirsdags var meget godt besøgt. Det var en indholdsrig Skildring af et Liv paa de store Højder, hvor Luften er frisk og sund som ingen andre Steder, men hvor det jo ikke er givet saa mange at færdes.

— Foreningen Stringendos Koncert i Søndags Aftes i Studenterforeningen havde samlet 700—800 Tilhørere, saa mange, som den store, smukke Sal kunde rumme. Assistanzen, som Foreningen havde skaffet sig, Frøken Stockmarr og Breuning-Bache Kvartetten, er jo den fineste, vor hjemlige Musikverden kan yde, og dens Præstationer kan derfor egentlig ikke vurderes i Ugebladet, udenfor hvis Rammer saadanne Emner jo ligger. Den fine Musik blev modtaget med stormende Begejstring, og de udmærkede Kunstnere blev fremkaldt Gang paa Gang. Ogsaa Foreningens egne Præstationer — Orkesteret under Hr. Lauritz Hansens Direktion talte 45 Stemmer — var fortrinlige og vidnede ved det ypperlige Sammenspil om megen forudgaaende Øvelse.

Ungarn. I Bladet Nordsjælland fortæller Provst Th. Elmquist følgende om Begivenheder i dette Land: En under Sovjetregeringen frafalden katholsk Præst, Oskar Faber, kaldte sig »Likvidator i Kirkeanliggender« og ledede de Rødes Forfølgelser. Han sagde: »I vil lave Jødepogromer. Vel, I skal faa dem. Men saa vil jeg for min Del vade til Knæene i katholske Præsters Blod!« Man kender heri den frafaldnes Raseri mod sine tidligere Trosfæller. Først konfiskerede Faber Kirkens og Klostrenes Gods og udjog Munke og Nonner af Klostrene. Nogle af de katholske Præster blev korsfæstet, andre blev bundet sammen to og to, ganske ligesom ved de »republikanske Ægteskaber« under den franske Revolution, og dømtes til at sultes ihjel; viste en Præst sig i Ornat paa Gaden, blev han gennempryglet. Samtlige Bønnebøger opbrændtes. Professorerne i Theologi maatte afsværge deres Tro, eller de blev jaget bort, alle Kors og Billeder reves ned af Væg-

gene, og al Bøn var forbudt. Dette Rædselsherredømme varede dog kun en Uge, saa rejste Folkestemningen sig imod det. Men de Røde vedblev at lægge Religionen alle mulige Hindringer i Vejen, ja forklædte sig endog som Præster for at faa Adgang til Skriftestolene. Der henrettedes i alt 30 Præster. En gammel Præst, Franciscus Huczova, blev hængt lige efter Messen, da han havde prædiket mod Kommunismen, en anden Præst blev stillet paa en Mødding og skudt. Følgerne af denne Udryddelseskrig var, at Kirkerne var saa fulde som ingensinde før. Alene i Budapest oprettedes der under Revolutionen 30 nye Menigheder. Et Sted, hvor Faber besøgte en Pigeskole, stod en 16-aarig Pige og holdt en Tale, fuld af Fromhed og Patriotisme. Og da Faber fo'r op i Raseri imod hende og raabte: »Borgerinde, ved du, at jeg efter dette har Ret til at lade dig hænge«, svarede den unge Pige: »Jeg ved det, men hvis De gør det, vil jeg i den anden Verden bede for Deres Omvendelse!« Nu er alt vendt tilbage til den gamle Orden. Ungarn har faaet en Katholik til Kultusminister, som arbejder paa at bevare Landet i den gamle Tro. Men det er opmuntrende at se, hvorledes Troen endnu i vore Dage ejer den gamle Kraft til at styrke Mennesker til Troskab.

Grækenland. Den anglikanske Kirke har som bekendt adskillige Gange gaaet paa Frierfodder overfor den saakaldte orthodoxe Kirke, uden at der endnu er kommet noget ud af disse Tilnærmelsestilbøjeligheder. Nu er atter Forhandlingerne i Gang for at søge en Tilknytning mellem de to ret ulige religiøse Samfund. Ærkebiskoppen af Canterbury har nedsat en Komité med Dr. Gore, forhenv. Biskop af Oxford, i Spidsen, og Ærkebiskop Meletius i Athen har ogsaa nedsat en Komité af »orthodoxe« Bisper og Præster, begge med det Formaal at nærme Samfundene til hinanden. Selv om der sandsynligvis ikke kommer noget ud af disse Planer, er de jo et interessant Tidernes Vidnesbyrd, ogsaa om den Trang til Enhed, der viser sig saa mange Steder blandt de Kristne.

Australien. Ærkebiskop Cerretti henvendte sig, som allerede meddelt, i Sommer paa Fredskonferensen i Paris for paa Pavens Vegne at nedlægge Indsigelse mod den Maade, hvorpaa Spørgsmaalene om Hedningemissionens Ordning ikke saa sjælden blev afgjort. Denne Henvendelse har ved flere Lejligheder baaret Frugt, saaledes ogsaa overfor Carolinerne og Marshalløerne, hvilke Øgrupper som bekendt er overdraget Japan. Kommandør Yamamoto, der selv er en ivrig Katholik, har paa den japanske Regerings Vegne forhandlet med Vatikanet angaaende disse Spørgsmaal. Carolinerne er betroet til Kapuciner-Ordenen

Marshallsøerne til Jesu Hjertes Patrene, paa Betingelse af, at ingen Missionærer af tysk eller østrigsk Herkomst bliver sendt derover. Pavestolen og Japan har begge antaget Overenskomsten.

Brevkasse.

Hr. Redaktør! — Tillad mig denne Henvendelse gennem Ugebladet. —

Jeg er Konvertit; men jeg har som Ikke-Katholik ofte bivaanet den katholske Gudstjeneste i Udlandet (Schweiz). Da saa jeg, at man næsten ved alle — i det mindste ved de mest besøgte — Søndagsmesser holdt en lille Prædiken paa 8—10 Minutter. Det gjorde altid et godt Indtryk paa mig, og jeg var ligefrem glad for dem. Det samme gælder ogsaa f. Eks. for Norge, hvor der hver Søndag er en lille Tale ved Fromessen.

Tror Redaktøren ikke, at det vilde være til stor Gavn for mange, dersom man ogsaa her hjemme fik en kort Prædiken ved den ene eller den anden af vore stille Messer, f. Eks. ved 8 $\frac{1}{2}$ -Messen i Stenosgade, som er besøgt af mange. Saa havde man da en god Tanke med sig, og man følte mere, at det var Søndag. — Der er vistnok ogsaa mange, som næsten aldrig kan komme i Højmessén, enten fordi de vil gaa til den h. Kommunion, eller fordi deres Forhold ikke tillader dem det; — disse mange faar da næsten aldrig Guds Ord at høre.

Kunde Redaktøren ikke lægge et godt Ord ind for denne — synes mig — gode Sag?

Med Tak for Optagelsen

ærbødigst *Cæcilia*.

Ærede Cæcilia! — Kom blot ud en Søndag i St. Andreas Kirke i 8 $\frac{1}{2}$ -Messen, saa vil De faa Deres Ønske opfyldt. Vi har her i flere Aar haft en 10 Minutters Prædiken ved denne Messe, og den er meget skattet af Menigheden. Ogsaa andre Steder her i Landet bruges det. I Norge er der almindeligt Paabud derom fra den kirkelige Øvrigheds Side. — De har ganske Ret i, at det vilde være ønskeligt, om det blev almindeligere her; en god 10-Minutters Prædiken er bedre end en daarlig paa en halv Time og somme Tider lige saa god som en anden god af denne Længde.

N. H.

Ærede Hr. Redaktør! De bedes venligst i næste Nr. af Deres ærede Blad besvare mig følgende Spørgsmaal: 1) Hvorledes er den katholske Kirkes Stilling i Sønderjylland, er der mange Katholikker, saa vi kan vente en betydelig Forøgelse af Vikariatet nu ved Genforeningen? 2) Er der truffet nogen Bestemmelser om, hvorvidt og hvorledes vi Katholikker skal fejre Genforeningen og hilse vore Trosfæller i Sønderjylland velkommen i det danske Vikariat?

Paa Forhaand takkende

ærbødigst S. P. F.

Hr. S. P. F. — Spørgsmaal 1) har jeg allerede besvaret for et Aar siden i Ugebladet; De bedes venligst se efter i Nr. 5, 1919. Hvad Spørgsmaal 2) angaar, skal vi naturligvis, saa vel som alle andre Danske, fejre Genforeningen og vil gøre det af hele vort Hjerte. Hvorledes vi skal byde Katholikkerne i Sønderjylland velkommen, er en anden Sag; de fleste af dem er af tysk Herkomst og er formodentlig ikke særlig glade ved de nye Tider og Forhold.

N. H.

A.C. Møde i Studenterforeningen Onsdag den 4. Febr. Kl. 8 $\frac{1}{2}$. Prmltn. E. Wissum: »Militær Aand og Militarisme.« Gæster kan medtages.

„Ungdommens Indsamling“.

En Kreds af unge, der efter ringe Evne ønsker at bidrage til at lette de store Byrder, der paahviler »Det apostoliske Vikariat« i disse vanskelige Tider, har dannet en Indsamling til Vikariatet under ovenstaaende Navn.

INDSAMLINGENS LOVE.

Formaal:

U.I.'s Formaal er at indsamle Pengebidrag, især blandt de unge, til »Det apostoliske Vikariat«.

Ledelse:

Al Ledelse af U.I. ligger i Bestyrelsens Haand.

Denne supplerer sig selv efter nærmere derom foreskrevne Regler i Bestyrelsens Statuter og Arbejdsfordeling.

- a) Ledelsen af Indsamlingen i sin Helhed ligger hos Formanden.
- b) De indkomne Penge administreres af Forretningsføreren.

Organisation:

Der indsamles dels ved større Bidrag, dels ved Kuponsalg i Indsamlingskredsene (Skoler og Foreninger) og Fødselsdagskroner. Indsamlingskredsenes Afdeling ledes af en Generalsamler; Fødselsdagskronen har en særlig Leder.

Repræsentation:

U.I. repræsenteres overalt ved sin Formand, hvor Repræsentationen ikke kræver en forretningskyndig Mand, i hvilke Tilfælde Repræsentationen overgaar til Forretningsføreren.

Aarsregnskabet offentliggøres d. 15. Januar i »Nordisk Ugeblad for katholske Kristne« og »Katholsk Ungdom«.

Bestyrelsen staar til Ansvar overfor den apostoliske Vikar.

H. H. Biskoppens Godkendelse:

»Med Tak har jeg modtaget Ungdommens prisværdige og højmodige Tilbud om ved personlige Indsamlinger at støtte »Det apostoliske Vikariat« i disse vanskelige Tider. Da Maalet er smukt og ideelt, anbefaler jeg dette Ungdomsarbejde paa det varmeste.
København, 11. December 1919.

(sign.) *f*Johannes von Euch,
Biskop,

Apostolisk Vikar for Danmark og Island.«

Indsamlingens Bestyrelse bestaar af: Formand S. P. Fornjotur, Viceformand: H. I. J. Præstmark, Forretningsfører: Grosserer H. N. Holten, Sekretær: P. E. Østrup-Nielsen. Bestyrelsen vil blive udvidet med en Inspektør for Arbejdet samt eventuelt en Leder af Fødselsdagskronen.

Eventuelle Henvendelser bedes rettet til Formanden (Gl. Kongevej 95) eller til Sekretæren (Asmussens Allé 1).

P. B. V.

S. P. Fornjotur, Formand.

Kollekt af Peterspenge

afholdt den 1. Januar 1920 i København:

St. Ansgar	148.00	St. Josef	66.00
Rosenkransk	66.33	Jesu Hjerter	265.00
St. Anna	45.00	Immaculata	40.00
St. Andreas	93.34	Assumptionsk.	5.00
Sakramentsk.	46.50	Tilbedelsesk.	32.00
St. Knud	7.00	Østerbro	10.00
		<u>Ialt: Kr. 824.16</u>	

Kollekt til Fordel for de Afrikanske Missioner,
afholdt paa Hellig tre Kongers Dag:

Aakirkeby	0.00	Amalievej	45.25
Aalborg	5.17	Tilbedelseskirken	13.00
Aarhus	35.25	Østerbro	0.00
Dalum	0.00	Køge	3.00
Esbjerg	3.86	Maribo	14.00
Fredericia	19.00	Nakskov	25.00
Helsingør	4.25	Nyborg	6.00
Holbæk	7.00	Nykøbing F.	44.00
Horsens	18.04	Næstved	2.00
Hørsholm	0.00	Odense	25.00
Kolding	7.95	Randers	15.90
København:		Ringsted	9.30
St. Ansgar	70.57	Roskilde	12.80
Rosenkranskirken	40.79	Rønne	0.00
St. Annæ	37.00	Silkeborg	10.00
St. Andreas	28.92	Slagelse	102.00
Sakramentskirken	15.00	Svendborg	9.00
St. Knud	0.00	Vejle	10.21
St. Josef	34.50	<u>Ialt: 982.96</u>	
Jesu Hjerter	211.70		
Immaculata	97.50		

København den 24. Januar 1920.

Det Apostoliske Vikariat.

Tak. Til de nødlidende østrigske Børn har jeg modtaget: Kr. 2 + 5 (E. O.) + 1,10.

Er der mon nogen, der er i Stand og villig til at skænke passende tyske Bøger (underholdende Lektüre) til Wienerbørnene, især dem, der er anbragt paa Landet, hvor de er langt borte fra katolske Kirker. Jeg er rede til at tage mod saadanne Gaver og befordre dem videre, saafremt man ikke foretrækker at henvende sig til nærmeste Lokalkomité. Der eksisterer jo saadanne Komiteer i alle større Provinsbyer. *Pastor v. Kettenburg.*

Ungdomsfest.**Aftenunderholdning og Bal,**

arrangeret af de herværende *katholske Ungdomsforeninger* i Forbindelse med *Foreningen »Unio«*, afholdes.

Onsdag den 11. Februar Kl. 7 pr.

i Studenterforeningens store Sal.

K.U.F.s Strygeorkester. — Kvartetten Berggreen.

Billetter à 1 Kr. for Medlemmer af de nævnte Foreninger og Kr. 1,50 for besøgende, indførte af et Medlem, faas hos Johs. Hoffmann & Søn, Købmagergade 48, i Katholsk Boghandel og hos de forskellige Foreningers Bestyrelser. Intet Billetsalg ved Indgangen.

Kirkelig Kalender.

<p>1. Feb. Søndag Septuagesima. I Højmessen: Ansgar.</p> <p>2. — M. Marias Renselse (Kyndelmisse).</p> <p>3. — Ti. Ansgar, Biskop og Bekender.</p> <p>4. — O. Andreas Corsini, Bi- skop og Bekender.</p> <p>5. — To. Agathe, Jomfru og Martyr.</p> <p>6. — F. Titus, Biskop og Be- kender.</p> <p>7. — L. Romualdus, Abbed.</p>	<p>8. Feb. Søndag Sexagesima. I Højmess.: Kyndelmisse.</p> <p>9. — M. Cyrillus af Alexan- dria, Biskop og Kir- kelærer.</p> <p>10. — Ti. Oktav af Ansgar.</p> <p>11. — O. VorFrue af Lourdes.</p> <p>12. — To. Serviternes Grund- læggere, Bekendere.</p> <p>13. — F. Ferialdag.</p> <p>14. — L. Marias Officium.</p>
---	---

St. Ansgars Kirke. Søndag den 1. Februar Kl. 6 Aften holdes Procession med St. Ansgars Relikvieskrin.

St. Josefs Gilde, st. 1885. St. Ansgars Fest holdes 1. Februar i St. Ansgars Kirke Aften Kl. 6. Medlemmerne bedes alle møde for at deltage i Processionen og indtage Pladserne omkring Fanen.

Kollekt for den danske katolske Kirkesag.

Søndag den 1. Februar holdes den af det Apostoliske Vikariat foreskrevne **Ansgarius-Bonifacius-Kollekt** i alle Kirker og Kapeller til Bedste for vore mest trængende kirkelige Institutioner.

Den eucharistiske Forenings Medlemmer bedes erindre Tilbedelsen i St. Ansgars Kirke Fredag d. 6. Feb. til de aftalte Tider.

Mødreforeningen i St. Ansgars Sogn. Tirsd. d. 3. Febr. Kl. 8¹/₄ læses den h. Messe for Foreningens Medlemmer og Anliggender.

Katolsk Højskole. Tirsd. d. 3. Februar Kl. 8 Aften i St. Knuds-salen i Stenosgade 4 B. *Pastor L. Günther:* Oplæsning. Adgang for alle. 25 Øre. »Sursum corda« bedes medtaget.

I næste Uge holdes Foredraget **Mandag** i Stedet for Tirsdag.

St. Andreas Kirke (Ordrup). Mariakongregationerne holder Fælleskommunion Søndag d. 8. Febr. (Maria Renselses Fest, Kyndelmisse) under den h. Messe Kl. 7³/₄. Om Aftenen Kl. 5 Festandagt med højtidelig Optagelse af nye Medlemmer.

Katolsk Syge- og Begravelseskasse af 1867.

Aarlig Generalforsamling agtes afholdt i sidste Halvdel af Februar Maaned. Forslag, som ønskes behandlet paa nævnte Generalforsamling, maa være indsendt senest 8. Februar 1920 til Formanden, Hr. Brix-Hansen, Grenaaagade 1 (Østerbro). *Bestyrelsen.*

Katolsk Ungdoms Forbund, København, afholder ordinær Generalforsamling Fredag den 13. Febr., Kl. 8 Eftm., »Vesterhus«, Vestervoldgade 115, Dagsorden: 1. Aarsberetning. 2. Regnskab. 3. Forslag til Lovændring. 4. Diskussion. 5. Bestyrelsesvalg.

Undervisning i Engelsk for Begyndere og viderekomne. — Speciale: Konversation. *H. K.-Hafström,* cand. phil., Lærer. 13³, Larslejstræde. Træffes Kl. 3¹/₂-4¹/₂.

Tak. Til danske katolske Børn paa Landet har jeg modtaget 25 Kr. (fra Vincentsforeningen i Ordrup) og 25 Kr. (fra N. N.)
Niels Hansen.

FREMMEDESPROGTRYKKERIEET »ATHENE« (ALB. HANSEN),
Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

68. AARGANG

«Nordisk Ugeblad» udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 2 Kr. 50 Ø. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Studivest. 27-29, 1-4, Tlf. 12327). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 16 Kr. aarligt. — Redaktør: Niels Hansen, cand. mag., Viggo Roth's Vej 14, Charlottenlund. Tlf. Helrup 657 y. Træffes bedst Kl. 4-5 Eftermiddag.

Nr. 6.

Søndag den 8. Februar.

1920.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — To danske middelalderlige Prædikener. — Polens Betydning. — Nye Bøger. — Gud ske Lov. — Brudstykker. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København, Sverige, Tyskland, England, Frankrig. — Brevkasse. — Avertissementer.

Smaa Indledninger.

486.

Sædemanden og Sæden.

Denne Lignelse hører til de smukkeste og de mest lærerige i hele Evangeliet. Her er det Kristus selv, som forklarer Lignelsen.

Sædemanden er selve vor Herre, Sæden er hvert Ord, som udgaar fra hans Mund, men Jordbunden er vort eget Hjerte. For saa vidt er Lignelsen klar og lys, men nu begynder det, som er vigtigst, og det, som alt kommer an paa — hvilken Frugt den bærer i vore Hjerter. I Sandhed en Lignelse, som nu snart er 2000 Aar gammel, som er bleven hørt fra Slægt til Slægt, men som er saa frisk og ung og ny, som om vor Frelser først i Gaar eller i Dag havde lært os den! Man mener, at hvert eneste Ord netop er talt for vor Tid, for vore Forhold, for os Mennesker, der lever i Aarene mellem 1900 og 1920!

Hør engang! »De ved Vejen er de, som hører; da kommer Djævelen og tager Ordet bort fra deres Hjerter, for at de ikke skal tro og blive salige.« Hvor mange er der ikke, som hører Guds Ord, maaske hver Søndag, men

det forsvinder som Nattedug for den brændende Solstraale, det forsvinder ligesaa hurtigt, som det kom; man ved ofte ikke, hvordan det kan være, at det, man har hørt og læst og betragtet, forsvinder som ingenting, som om man ikke havde hørt det. Her gælder da vistnok ofte: da kommer Djævelen og tager Ordet bort fra deres Hjerter, for at de ikke skal tro. Man vedbliver til Trods for mange Prædikener og Betragtninger at være kold og uvirksom og upaavirket.

»De paa den stenede Grund er de, som, naar de har hørt Ordet, modtager det med Glæde; men de har ingen Rod; de tror til en Tid og falder fra i Fristelsens Stund.« Et Billede paa mange — ogsaa paa os. Mange har begyndt med Glæde at være og at leve som Katholikker, de var begejstrede for deres Tro — men de troede kun til en Tid; vi selv var ofte løftede af en Prædiken, vort Indre var fuldt af hellige Beslutninger, vi var glade ved vor h. Kirke, ved vor h. Religion, vi holdt os for at være en urokkelig Klippe, men da kom Fristelsens Time — og vi faldt fra; hvorfor? Guds Ord havde ingen Rod i vort Hjerte, det var kun et Øjeblikks Begejstring.

»Og det, som faldt iblandt Torne, er de, som vel har hørt, men de gaar hen og kvæles af Livets Bekymringer, dets Rigdomme og Nydelser og bærer ingen Frugt.« Vore Kirker er hver Søndag udmærket godt besøgte, mange hører Guds-Ordet, men mange gaar hen og kvæler de gode Tanker i det daglige Liv. Dels er det Livets Sorger og Bekymringer, som er stærkere end Guds-Ordet; i Stedet for, at Guds-Ordet skulde lede og styre og ordne Livets Sorger, er det omvendt: Guds-Ordet og de højere Tanker kvæles under Dagens Byrde. Dels er det Rigdom med de mange Nydelser, dels er det Nutidens utallige Forlystelser — maaske pæne, maaske mindre pæne — som kaster det fra Kirken medbragte Ord og gode Tanker til Jorden, de bliver traadt under Fødderne, kvalt — og bærer ikke nogen Frugt! Ja, ganske naturligt! Noget, man kan se hver eneste Dag.

»Men det, som faldt i den gode Jord, er de, som bevarer Ordet i et godt og særdeles godt Hjerte og bærer Frugt i Taalmodighed! Det er Frugten af det almægtige Guds Ord, det kan fuldstændig forandre et Menneske — det gør os til fromme, gode, udholdende Kristne, ja, det gør os salige.

P. Jos. Resch.

To danske middelalderlige Prædikener.

(Ved *Joh.s Hansen.*)

I en gammel Pergamentkodex, som opbevares paa det kgl. Bibliothek i København (Gl. kgl. Saml. 1390, 4to), findes en Prædikensamling, omfattende Evangelieteksterne, med Udlægning fra Advent til Langfredag. Prædikenerne, som oprindeligt stammer fra Sverige, er afskrevet og oversat fra Svensk til Dansk i Begyndelsen af det 15. Aarhundrede. I Ugebladets Nr. 7 og 8 for 1919 gengaves en af disse Prædikener. Af samme Håndskrift skal her gives Prædikener for Nytaarsdag og Helligtrekongersdag, omskrevet paa Ny-Dansk, dog med Bibeholdelse af Originalens Form.

Paa Julens ottende Dag.

Nu er mærkende os til Lærdom, at ingen retteligere kan give nogen Ting Navn end den, som nøje kender dennes naturlige Ejendommelighed. Og da Engelen vidste, at Jesu Kristi naturlige Ejendommelighed var at frelse Synderne, kaldte han hans Navn Jesum. Thi som Petrus siger: Ej er i noget andet Navn Frelse end i vor Herres søde Jesu Kristi, og ej er andet Navn under Himlen givet Menneskene, i hvilket os bør vorde Frelse. Og derfor sagde Engelen til Josef: Du skal kalde hans Navn Jesus, thi han skal frelse sit Folk af deres Synder. Og Apostelen Johannes siger: O Sønner! Jeg skriver eder, at eders Synder forlades eder for Jesu Navn. Derfor er at mærke, at Jesu velsignede Navn først er til Styrke og Hjælp for dem, som strider imod Synden og Djævelen. Thi Skriften siger, at Jesu Disciple kom til ham med Glæde og sagde: O Herre! Djævlene undergives os i dit Navn. Og Jesus siger: De, som standhaftig tror paa mig, skal uddrive Djævlene i mit Navn. Endvidere staar skrevet: Vor Herres Navn er det stærkeste Taarn, retfærdig Mand løber til det med from Paakaldelse, og han skal ophøjes til Ære.

Andentid er Jesu Navn til Trøst for dem, der lider Sorg. Thi Jesus siger: Salige er I, naar Menneskene bander eder og hader eder og siger alt ondt mod eder, og I

taaler dette for mit Navn; glædes og frydes, thi eders Løn skal være stor i Himmerige! Der staar skrevet, at Apostlene gik glade frem for deres Aasyn, som havde hudstrøget og behandlet dem ondt, og at de glædedes, fordi de var værdige til at lide Forhaanelse for Jesu Navn. Og Paulus sagde: Jeg er rede til ikke blot at fængsles, men endog til at dø i Jerusalem for Jesu Navn.

Tredietid er Jesu Navn til Støtte for de nedbrudte. Petrus sagde til den halte Mand: I Jesu Navn, staa op og gaa. Og straks sprang han op, gik ind i Templet og lovede Gud. Til en Mand, som i otte Aar havde ligget i Sygeseng, sagde Petrus: Jesus Kristus helbreder dig, staa op! Ogsaa han rejste sig straks, og alle, som saa det, omvendtes til Gud. Derfor siger Bernhard: Jesus Kristus opvækker min Ladhed med sit Eksempel som Menneske og frelser mig med sin Hjælp som Gud.

Fjerdetid er hans Navn til Hæder for tro Tjenere, som Skriften siger: Han gav dem, der tror paa hans Navn, Magt at blive Guds Børn. Og som Profeten siger: Hver den, som tror paa Guds Navn, skal blive frelst. Endvidere er skrevet, at Guds Tjenere skal tjene ham og se hans Aasyn og hans Navn i deres Ansigt, og de skal styre og raade evindeligt. Der er mange, som hverver sig saa stort Navn i Verden, at de taber Himmerige. Saa sagde Jesus om en Mand: Denne gik med al Længsel efter Verdens Forfængelighed, hvorved han skaffede sig et stort Navn i Verden og lagde en stor Syndebyrde paa sin Ryg. Derfor har han nu et stort Navn i Helvede og stor Pinebyrde til Løn og højt Stade i Pinen, hvortil nogle nedfor sør ham, nogle med ham og nogle efter ham. Før ham nedfor de, der havde styrket ham med deres Raad og Hjælp til at udbrede hans Ondskab. Med ham nedfor hans Gerningers Løn. Og efter ham nedfor de, der fulgte hans onde Eksempel. De første raaber til ham som i Strid og siger: Fordi du fulgte vort Raad, brænder vi end hedere ved din Nærværelse. Derfor være du forbandet og fortjent til at hænge i Helvedes Galge, hvis Reb aldrig brister, og hvorunder Ilden evig bliver og brænder. Hans Gerninger raaber og siger: O usalige, Jorden formaade ikke at føde dig med sin Frugt, og derfor begærede du al Ting. Guld

og Sølv formaaede ikke at opfylde dit Begær, derfor er du nu tom for alt godt, og levende Ravne skal slide din Sjæl.

Femtetid er mærkende, at Jesu Kristi Navn var hjertelig forventet af Profeten, som skrevet er: O Herre Gud, dit Navn og dit Minde er i min Sjæls Længsel, og min Sjæl forventer dig. Og Profeten sagde: O Herre Gud: Jeg vilde, at du søndersled Himlen og nedfor til Verden. Og Bjergene skulde bortflyde for dit Aasyn, som om de var opbrændt af Ild og blevne til Aske. Det er, at hovmodige og vredagtige skal faa Guds frygt og Kærligheds Anger over deres Synder samt Villie til at forbedre sig og at tænke paa deres yderste Time, i hvilken deres Legemer skal opløses i Muld og Aske og deres Sjæle kaldes til Guds Dom for at svare og gøre Regnskab for deres Gerninger. Ligeledes ønsker Profeten, at Vandet maatte opbrændes af Ilden, og dit Navn, Herre Gud, kundgøres for dine Uvenner. Det er, at Skørlevnere og Drankere skulde optændes med Guds Kærligheds Ild og frygte og vedkendes Guds Navn, som de før forhaanede med deres Synder, som Paulus siger til Synderne: Guds Navn vanæres af eder. De gør sig fortjent til Helvede, som haaner Guds Ydmyghed med deres Hovmod, hans Fattigdom med deres Begærlighed, hans Renhed med deres Drukkenskab og Skørlevned. Thi der er skrevet: Den, der haaner Guds Navn, skal dø med evig Død.

Sjettetid er mærkende, at Jesu Navn var forudsagt af Profeten, som sagde: Kristus, dig skal gives nyt Navn af Gud, den evig retfærdige, Fred og Mildheds Hæder. Det nye Navn er Jesus, som betyder Frelser. Thi som Skriften siger: Jesus kom til Jorden for at oplede vildfarne Mennesker. Han er retvisende Fred. Paulus siger: Jesus er vor Fred, som gjorde begge til eet. Det er, at han gjorde et Rige af Engle og Mennesker, som før var adskilte ved Adams Synd, gjorde Fred og Forlig mellem Gud og Menneskene ved sin Død paa Korset og dræbte Fjendskabet, som var mellem Gud og Mennesker. Og som der staar skrevet, er hans Navn kundgjort over al Verden, som Paulus siger: Fordi Jesus ydmygede sig selv og var Gud Fader lydige til Korsets Død for vor Skyld, ophøjede Gud ham

og gav ham Navn, som er over alle Navne, at i Jesu Navn skal hvert Knæ bøjes, i Himmerige, paa Jorden og i Helvede. Og Jesus siger til dem, der tvinger deres Legeme og følger ham i strengt Arbejde og Levned: Den, som med Ydmyghed forsager Djævelens Hovmod, med selvvalgt Fattigdom Verdens Begærlighed, med Renhed og Maadehold Drukkskab og Skørlevned, han skal klædes i Renhedens hvide Klædebon, og jeg skal ikke udslette hans Navn af Livets Bog. Ja, han maa sandelig glædes ved Jesu Ord: Glædes, at eders Navn er skrevet i Himmerige. Men de, som ikke er skrevne, maa sørge, fordi de er fordømte til Helvede, thi Bøgerne oplades, og de døde dømtes efter de Ting, som var skrevne i Bogen efter deres Gerninger. Og hver den, som ikke er fundet skrevet i Livets Bog, er sendt i den brændende Ildsø, som er Helvedes Ild.

Syvendedetid er mærkende, at Jesu Navn var vist i Aabenbarelse, som Profeten siger: Hans Navn er Menneskets Oprindelse, ved at han fødtes som sandt Menneske, og hver den, som gør noget godt, oprinder under ham, som han selv siger: Uden mig formaar I intet godt at gøre. Han skal opbygge Guds Tempel, thi for hans Lærdom bliver mange Sjæle Guds Tempel. Han skal bære Ære, som Paulus siger: Vi ser Jesus Kristus kronet med Hæder og Ære for Dødens Pine. Han skal sidde og være Herre paa sin Domstol, som Profeten siger: Hans Domstol skal tilredes i Miskund, og han skal sidde paa den i Sandhed og dømme retfærdig Dom. Og skal snarlig gengælde enhver efter det, som retfærdigt er. Han skal være Præst over sin Stol. Præsteembedet er at ofre for syndige Mennesker og at bede for dem til Gud. Saa gjorde Jesus, som Paulus siger: Fordi Jesus er evig, har han evigt Præstedømme og gaar selv til Gud, sin Fader, for at bede for os. Og da han har evigt Liv, formaar han evig Frelse. Saaledes burde sig den Præst at være hellig, skyldfri, ubesmittet, skilt fra Synden, gørende Himlen højere, der ikke som andre Præster har Behov først at ofre for sine egne Synder og for Folkets Synder; thi vor Herre Jesus Kristus gjorde det een Gang, ofrende sig for vore Synder. Han er og Fredens Raad mellem Gud og Mennesker, som sagt

er. Thi som Profeten siger: Hans Herredømme skal mangfoldiggøres, og ej skal endes hans Fred, til hvilken os værdiges at lede den samme Jesus Kristus*).

(Sluttes.)

Polens Betydning.

I sit Foredrag i »Katholsk Højskole« understregede Grevinde Ledochowska med stor Styrke og gentagne Gange en historisk Kendsgerning. Grevinden erklærede Gang paa Gang, at Polen har været Europas Bolværk mod Øst, saa længe den polske Stat har eksisteret, og at det ny polske Rige i sin Genfødelses Time paa ny skal redde Europa fra Østen. Denne Kendsgerning, der er en soleklar geografisk Selvfølgelighed, er en Kendsgerning, der forties. Det er ikke blot i Danmark, at Grevinden kan møde en næsten eneraadende Uvidenhed om Polens Betydning, den kan træffes overalt, i hvert Fald i de ikke-katholske Lande. Grundene hertil skal jeg ofre et Par Ord; jeg vil imidlertid først fastslaa Betydningen af et nyt og kampkraftigt Polen.

Af alle de Opgaver, der forelaa for Fredskonferensen i Paris, var Polens Genoprettelse den vigtigste. For det første maatte enhver anerkende Polens nationale Krav som det mest tvingende nationale Krav, fordi den polske Nation havde lidt mere end alle andre Nationer (selv mere end den irske). For det andet var det for Diplomaterne en iøjnefaldende Sag, at den eneste Hindring imod Bolshevismens Erobring af Tyskland (og dermed sandsynligvis Skandinavien, Schweiz, Italien og videre frem) ikke var Noskes Regimente, men Dannelsen af en Bom, bestaaende af et Folk, der ifølge sin Religion var lidet udsat for den anarkistiske Smitte. Og for det tredje vidste enhver Udenrigspolitikker, at Tysklands fremtidige Stormagtschance (og dermed Chancen for nye Krige) laa i Forbundet mellem Tokio, Petrograd og Berlin, der kun kunde hindres ved den Kile, den polske Stat kunde danne. Paa een Gang at kunne gøre aarhundredgammel Uret god igen og frelse sig selv og hele Europa fra Anarkiet og militaristiske Alliancer med Østen — den store Opgave laa det i Pariserkonferensens Magt at løse; men den blev ikke løst.

*) Den, som har læst denne og lignende Prædikener fra Middelalderen, vil med Forbavselse mindes, hvad han saa ofte i protestantiske Fremstillinger har læst, at før Luthers Tid, i Middelalderen, prædikedes der ikke om Kristus, men kun om Helgener, Skærsild, Aflad og lign.

Hvorfor? Fordi Polens Styrke og Tysklands Afspærring fra Alliancer med Østen vilde skabe et fast Forbund mellem Europas katolske Nationer og spærre for Dan- nelsen af en anden Magtgruppe til Opretholdelsen af det Ligevægtssystem, der er Englands gamle udenrigspolitiske Tanke. Fra engelsk Side er der i dette Spørgsmaal arbejdet Haand i Haand med Tyskland. Dette Arbejde er foregaaet ved ikke at sende nogen Hjælp til Polen og ved i øvrigt at tie. Lignende kortsynede Synspunkter har be- hersket vor Stilling. Man mente ikke her hjemme f. Eks. at kunne staa sig ved Tysklands yderligere økonomiske Foringelse, hvis Landet mistede Øvre-Schlesien. Et her- værende Blad syntes, Sagen var selvindlysende, man op- fordredes til at tænke sig Forskellen mellem, hvad det højtannede tyske Folk og det polske Folskeslag af Roearbejdere kunde faa ud af den rige Provins. De Uhyrlig- heder (der ikke staa tilbage for Skændslerne i Belgien), som Tyskerne med Henblik paa Afstemningen har be- drevet i Øvre-Schlesien, har ikke fundet Vej til Danmark. (Et enkelt hæderligt Eksempel paa en Undtagelse er »Jyl- landsposlen«.) De heftige og ganske falske Jødeangreb paa Polen har med en enkelt Undtagelse (som jeg er glad for at have bevirket, men som jeg ikke har kunnet forøge til flere) heller ikke fundet ledige Spalter i Pressen til Gen- drivelse. Deraf den bundløse Uvidenhed om, hvad Polen betyder, det Spørgsmaal, hvis Løsning har større Betyd- ning for vor Verdensdels Fremtid end noget andet.

Havde Polen ikke haft sin Patriotisme, haft en Patriot- isme saa glødende, som kun stærkt religiøse Lande kan have den, fordi Patriotisme er en Slags Religion, saa havde Europas Skæbne (hvis man maa udtale en stærk Formod- ning) allerede nu eller om kort Tid været i Anarkiets Haand. Hvis ikke Præsident, General Pilsudski havde haft sin frivillige Hær, stampet frem den Gang næsten hele Polens vaabenføre Ungdom var udskrevet af de tre Lande, der havde delt Polen, og bragt den op til en imponerende Millionhær, havde General Pilsudski ikke efter Ruslands Nederlag nægtet at lade Tyskerne benytte sig af denne Hær og selv døjet Deportation for sit Afslag, og gik ikke en begejstret Hær paa to Millioner Mand (Grevinde Ledo- chowska siger kun een, men andre Kilder har det Tal, jeg benytter) paa Vagt ved den russiske Grænse, store Dele af den uden Støvler paa Fødderne og $\frac{3}{5}$ af den uden Vaa- ben, fandtes der kort sagt ikke de utallige Tegn paa den Patriotisme, jeg tror vil frelse Europa, saa var der ikke andet for end at vente Ankomsten af ny, mørke Aar- hundreder, som til sidst en ny Middelalders kristne Lys vilde sprede.

Det viser sig i Europa, at kun de katolske Lande forstaar Polens Betydning, det vil vise sig i Danmark, at den katolske Menighed ogsaa forstaar. For det er i den dybeste Overensstemmelse med Kristendommen, at kun, naar den polske Ørn gøres stærk, kan den vende hjem fra Slagmarkerne og lyse i Solen som den Due, der bringer Fred.

Helge Kierulff.

Nye Bøger.

Erik Thaning: Den store Drøm. (De Unges Forlag. Aarhus. 1919.)

Mange Bøger har Verdenskrigen fremkaldt, og mange af disse er afgjort kristenfjendske: var Gud til, kunde han ikke tillade noget saadant — eller, da Gud er til og tillader disse Rædsler, er han en ond Gud. Saaledes lyder det — men saa kommer Thanings Bog og slaar ned som et Lyn i alt det Væv af Misforstaaelse, hvorpaa disse to Anskuelser er bygget. Han viser os, at Krigens Rædsler maa ses ud fra det Synspunkt, at der er som en Kræftbyld af moderne Hedenskab og Ukærlighed, der altsaa er frembragt af os selv, og som naturnødvendigt maa briste med ødelæggende Virkninger. Han fremhæver stærkt, at det eneste Lægemiddel er en kraftig Venden tilbage til Kristus; det vil sige en Venden tilbage, der medfører, at vi virkelig lever efter hans Ord, at vi forsøger at gennemføre hans Tanker i vort Liv og i Samfundet. Thaning er ikke bange for at sige den moderne Verden, at dens Kultur ikke kan ordne Forholdene, men at Kristendommen kan. Her maa man beklage, at Forfatteren ikke er katolsk Theolog, thi han ser ikke, at for at Kristendommen skal kunne gøre det, maa den ikke være splidagtig med sig selv, men maa være een Lære og eet Liv. Der er ogsaa i hans Fremtidssyn nogle fra et katolsk Standpunkt urigtige dogmatiske Paastande, f. Eks. om Tusindaarsriget. Han er ogsaa tilbøjelig til at gøre Religionen for meget til en Følelsessag. Men Bogen er værd at læse. *Magister.*

Das Tagebuch meiner Mutter. Herausgegeben von Sebastian von Oer, Benediktiner der Erzabtei Beuron. Mit 3 Bildnissen. 12° (VI u. 88 S.) Freiburg i. Br. 1920, Herdersche Verlagshandlung. Kart. M. 3.60 (dazu die im Buchhandel üblichen Zuschläge).

En jævn og fordringsløs lille Bog, man alligevel læser med stor Interesse paa Grund af dens naturlige og hjertelige Præg. Dens Hovedindhold er de indre Kampe, de bekendte Søkende von Oers Moder gennemgik, inden hun i en Alder af godt 50 Aar traadte over til den katolske

Kirke, som hendes Mand og otte Børn alle tilhørte. — Men sikke Priser man nu maa betale for de før saa billige tyske Bøger. N. H.

Wahre Gottsucher. Worte und Winke der Heiligen. Von P. Hildebrand Bihlmeyer O. S. B. Erstes Bändchen. (Dritte, vielfach verbesserte Auflage). 12° X u. 100 S. Freiburg i. Br. 1920, Herdersche Verlagshandlung. M 3.60; geb. M 5.20; (dazu die im Buchhandel üblichen Zuschläge).

En smuk, fin lille Helgenlegende i hel anden Stil end f. Eks. Alban Stolz. Pater Bihlmeyer, den bekendte Helgenforfatter, tegner ved et enkelt karakteristisk Træk ligesom en yndefuld Silhuet af den enkelte Mand eller Kvinde, hvis ægte menneskelige Egenskaber han fremhæver. Sproget er moderne, fint slebent og ofte af poetisk Skønhed. De to smaa, smukt udstyrede Bind — andet Bind udkom i Fjor — egner sig ypperligt som Festgaver. N. H.

Gud ske Lov!

*Gud ske Lov for Herrens Naade,
for det Lys, som slukkes ej;
naar jeg lader Herren raade,
intel ondt kan ramme mig.
Naar jeg i Guds Naade staar:
Gud ske Lov, hvordan det gaar!*

*Gud ske Lov for Lys og Lykke,
for hvert Solglimt paa min Vej;
Gud ske Lov, naar Sorger trykke,
og jeg finder Trøst hos dig.
Gud ske Lov for ondt og godt —
staar jeg i din Naade blot.*

*Gud ske Lov for Storm og Stille,
Gud ske Lov for Vaar og Høst,
Gud ske Lov, naar Taarer trille,
Gud ske Lov for himmelsk Trøst.
Gud ske Lov for Sol og Blæst,
som Gud vil er alting bedst.*

*Gud ske Lov for Sakramentet,
hvor du kommer selv til os,
dør har Mod og Kraft jeg hentet
til at byde Fjenden Trods.
Gud ske Lov for Herrens Bord,
Gud ske Lov for Naaden stor!*

*Gud ske Lov, vi kan os svinge
op til Gud i Bønnens Ord,
den er Sjælens Englevinge,
hæver os til Himlens Kor.
Gud ske Lov for Barnekaar,
Gud ske Lov for Fadervor!*

*Gud ske Lov for Kirkens Goder,
vi paa Klippen bygger trygt.
Gud ske Lov for Jesu Moder:
Vær vor Hjælp, er Sindet sygt;
bær du vore Bønner frem,
modtag os i Lysets Hjem!*

*Gud ske Lov for Paaskemorgen.
Jesus Døden overvandt,
bort fra Graven flygted' Sorgen,
Lysed sejred', Mørket svandt.
Gud ske Lov for Haab, du gav;
Gud ske Lov for Liv bag Grav!*

*Gud ske Lov — vær glad til Mode,
intel ondt dig hænde vil;
alting tjener den til Gode,
som vil høre Herren til.
Gud ske Lov — hav frejdigt Mod!
Gud ske Lov — hvor Gud er god!*

H. Sk. P.

Brudstykker.

75. I et norsk Smudsblad, hvis Mage vi næppe har paa Dansk — heldigvis — og som pryder sig med en klassisk Titel, har den danske Forfatter Thorkild Barfod offentliggjort en modbydelig Parodi paa Grundtvigs smukke Salme: »O Kristelighed, du skænker vort Hjerter, hvad Verden ej véd.« Af Versene kan vi kun være bekendt at citere det mindst afskyelige, der lyder saaledes:

»Livsalige Land,
 hvor Glasset ej rinder med Graad eller Sand,
 hvor Ølbjæren skummer og Sjussen er dyb,
 hvor hvide Høns og Rotter og andet Slags Kryb
 blev Følgerne af vores Afsky for Vand —
 Livsalige Land!«

76. Som en Efterskrift til Forfatteren Gudbrandur Jonssons Foredrag forrige Aar paa Katholsk Højskole om Brugen af de islandske Kirker kan anføres, hvad Berlingske Tidende beretter om en mægtig Film, der for ikke længe siden er bleven optaget paa Island. Det hedder i denne Beretning: Blandt andre medvirkede ogsaa flere Præster i Filmen, ligesom Kunstnerne ofte fik Tilladelse til at sove og sminke sig i Kirkerne.

77. Vi har før meddelt Læserne Prøver paa Rationalismen i Danmark og Norge. Ogsaa vore hjemlige Rationalister, som Arboe-Rasmussen og Dr. Krarup i Sorø, har været fremdraget. Vi skal her, efter Menighedsbladets gode Sammendrag, give en Fremstilling af Rationalisme indenfor den grundtvigske Lejr. Det er Pastor Thorkild Skat Rørdam, et meget uklart Hoved, der er Ophavsmand til efterfølgende forvirrede og absolut kristendomsfornægtende Tøjeri, hvis Uklarhed og ligefremme Vrøvl ikke trænger til nærmere Paavisning. Det lyder saaledes:

En af Kirkens Kræftskader er dens Jagt efter Garantier for Kristendommens Sandhed (Katholikkernes Pave, Lutheranernes »Papirpave« Bibelen og Grundtvigianernes »Trosord«). I Kraft af denne Jagt er »et religiøst Snylterliv« opelsket, Kristendommen blevet til »Autoritetsreligion«. De Kristne fik ikke »Aandens Pant i Hjertet«, men en ydre Garanti. Resultatet blev, »at der næsten ikke kendes aandsdrevne Kristne«. De lukker Øjnene lige overfor historiske o. lign. Vanskeligheder. »De tror for Alvor, at Guds Aand helst vil bo i et Hus, hvor der tilsyneladende er lyse og luftige Stuer, men hvor Sandhedens myrdede Lig ligger nede i den dybeste Kælder!«

Det gælder imidlertid om at have den levende Kristus i Hjertet. Den eneste Autoritet, der duer, er den aandelige, som »findes overalt, hvor der er Livsstrøm i Menigheden«. Livsstrømmen sprang frem Paaskedag. Da blev

Disciplene forvissel om, at Gud har oprejst Jesus Kristus fra de døde og givet ham Sæde i det himmelske. Hvordan dette skete, er et underordnet Spørgsmaal. Disciplenes Oplevelser kan forklares som »Syner, der rent ydre set havde Rod i Disciplenes Sind«. Er nu denne Livsstrøm i Menigheden fra Gud eller ej? Dette er det afgørende, ikke, paa hvilken Maade Gud har givet Livsstrømmen.

Opstandelsesberetningen (selv i de saakaldte »senere Udformninger« — herved hentydes f. Eks. til Luc. 24,36 ff.) er Anskuelsesundervisning, en nødvendig Undervisning, da en evig Aandsvirkelighed ikke kan opfattes af os, Tidens Børn, med almindelige jordiske Sanser. Pastor Rørdam foretrækker Anskuelsesundervisningens ældste Form, men kan et Menneske med Sandhed fastholde den senere »le-gendariserede«, har han Ret dertil.

Den omtalte — og afgørende — Livsstrøm i Menigheden kendes ikke paa Læren (som godt kan være forkert), men erfares i det »Virkelighedsindtryk af den levende Gud og af, at Jesus er blevet Vejen for Mennesker til den levende Gud,« som vi faar i Menighedslivet og hos kristne Mennesker (Fader, Moder, Venner).

Autoriteten er af aandelig Art (Joh. 4,42), uberørt af historiske Vanskeligheder. Blot Trosspringet voves, faas Sikkerheden. Gammeldags Kristne vil maaske græde over denne Nyhed, som imidlertid rummer Herlighed. Thi Grundstenen til det nye Tempel — den levende Frelser — er lagt af Gud selv.

Hvis man tør bygge paa denne Grundsten, ogsaa »naar Spørgsmaalet er om aandelig Redelighed«, befries man for Tvivl, som Bibeldyrkelse kan afføde. Og man bliver uafhængig »af den historisk uholdbare, gammelgrundtvigske Doktrin om Trosordet som Herrens Mundsord«.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Omtrent 300 Mennesker overværede i Tirsdags Højskolens Møde, ved hvilket Grevinde Ledochowska med Inderlighed og Glød talte om sit polske Fædreland, dettes store Betydning for hele den kristne Civilisation og dets umaadelige Nød og Ødelæggelser, der paa nogle Steder er endnu større end Nord-Frankrigs. Ikke saa faa Gaver, henved halvtredje Hundrede Kroner, blev af Tilskuerne ofret til de nødlidende polske Børn.

— Højskolens Kursus for ordnede Sanglege, der har været søgt af henved 50 unge, næsten udelukkende Kvinder, afsluttedes i Onsdags med en Opvisning, der gav forøget Interesse for den smukke og stilfulde Øvelse hos

Tilskuerne. Ungdommen samledes bagefter ved Thebordene i Spisesalen og bragte deres Lærer Hr. Kildemose fra Grundtvigs Højskole ved Lyngby, deres hjerteligste Tak for hans ypperlige og fornøjelige Undervisning.

— Som Læserne vil have bemærket gennem Annoncer her i Bladet, arrangerer de herværende Ungdomsforeninger sammen med Foreningen »Unio« paa Onsdag en Ungdomsfest i Studenterforeningens store Sal. Da det er den eneste Fest af denne Art, der afholdes i denne Sæson, tør den vel allerede derfor gøre Regning paa fuldt Hus; men ogsaa den fortrinlige Assistance til Aftenunderholdningen og det Ry, der er gaaet af lignende Fester i tidligere Aar, synes at borge for, at Deltagerne vil faa en fornøjelig Aften. Vi opfordrer derfor vore Læsere blandt Ungdommen til i god Tid at sikre sig en Billet paa et af de i omstaaende Annonce nævnte Billetsalgssteder.

Aarhus. Om kort Tid vil der komme c. 1600 Wiener-Børn her til Byen og nærmeste Omegn. Da der snart vil være Efterspørgsel efter Underholdningslekture for disse Børn, har vi henvendt os til den stedlige Komité om Hjælp til at tilvejebringe et Lejebibliothek. Med det Tilskud, som Komiteen beredvilligst stillede til Raadighed, har vi allerede skaffet en statelig Bogsamling paa 1500 Bind af de bedste Fortællinger, Romaner og Eventyr, som findes hos Bachem i Köln, Bonifatius-Druckerei i Paderborn, Habel i Regensburg o. a. Samlingen, der vil blive forøget til 2000 Bind, er anbragt i Pigeskolen i Ryesgade, hvor St. Josefsøstrene besøger Udlaanet og ogsaa Udsendelse af Pakker til Grenaa-, Hammel- og Oddereggen. Alle Sendelser fra ovennævnte Forlag har ti Dage efter den telegrafiske Bestilling været i vore Hænder.

Sverige. I et af de næste Numre af Ugebladet paa-begyndes Offentliggørelsen af en længere Artikelserie, Min Vej til Rom, i hvilken den svenske Konvertit, Baron Gustaf Armfelt, vil fortælle om sin Konversion. Artiklerne vil fremkomme paa Dansk, da det vel nok tør antages, at de fleste danske Læsere (desværre!) ikke har rigtig Energi og Lyst til den lille Anstrengelse, det koster, at læse det saa nært beslægtede svenske Sprog.

Tyskland. Naar den fuldstændige Afstaaelse af de Omraader, dette Land skal give Afkald paa, engang er bleven gennemført, vil der gaa 3.800.000 Katholikker og 2.250.000 Protestanter tabt for Riget. Som Følge deraf vil Katholikkerne, der før Krigen udgjorde 37% af Befolkningen, i Fremtiden kun komme til at udgøre 32,5% af den (19 Mill. Katholikker mod 39 Mill. Protestanter).

England. En af Verdens berømteste Assyriologer, Pater Johan Nepomuk Strassmaier, S. J., er for ny-

lig afgaaet ved Døden i Jesuiternes Kollegium i Farm Street i London. Afdøde var født i Bayern i 1846 og viste allerede som Skoledreng udprægede Evner for hebraiske og orientalske Studier overhovedet. I 1872 flygtede han til England under den tyske Kulturkamp. I London studerede han i den assyriske Afdeling i Britisk Museum, hvor han gjorde flere betydningsfulde Opdagelser og fik europæisk Ry som dygtig Assyriolog. Pater Strassmaier nærede en ligefrem Lidenskab for nye og sjældne Tungemaal. Han var lige saa fortrolig med en kinesisk Avis som med en persisk Indskrift eller en nylig opdaget indisk Dialekt. Hans Mening om vanskelige orientalske Spørgsmaal søgtes af lærde fra hele Verden.

— I England er der indsamlet over 2¼ Millioner Kroner til de nødlidende Børn i Mellein-Europa.

Frankrig. 14. Decbr. 1919 fejredes i Lyon under stor Tilslutning og under Forsæde af Byens Ærkebiskop, Kardinal Maurin, Hundredaarsmindedagen for Oprettelsen af Foreningen *La propagation de la foi* (til Troens Udbredelse), som i Løbet af de hundrede Aar hele Verden over har virket saa overordentlig meget til Opnaelsen af sit ophøjede Formaal. Det var en ung Pige paa tyve Aar, Pauline Marie Jaricot, der tilhørte en rig, meget from Familie, som paa vistnok overnaturlig Vis fik Ideen og Planen til sin verdensomspændende Forening. Den unge Pige gennemgik siden mange og trange Trængsler og Forfølgelser, som saa mange, hvem Gud har bestemt til noget stort, men nævnes nu med den største Ærefrygt, saa man endog venter hendes Saligerklæring. Ogsaa her i Landet har den af hende stiftede Forening udrettet meget godt.

Brevkasse.

Hr. Redaktør! — Vær venlig og skaf mig Oplysning om følgende: I et Selskab, hvor jeg som eneste Katholik var til Stede, faldt Talen paa Ægteskabets Opløsning, og jeg hævdede, hvad jeg i min Barndom har lært, hvad der altid har været og fremdeles er min faste Overbevisning, at saa længe ens tidligere Ægtefælle lever, kan nyt Ægteskab under ingen Form indgaaes i den kath. Kirke. I Diskussionen om dette Emne fremkom en af de tilstedeværende med følgende Argument: Naar den katholske Kirke lærer, at Indgaaelse af borgerligt Ægteskab er ugyldigt og absolut ikke anerkendes, maa man ifølge dette, efter at lovformelig Skilsmisse er opnaaet gennem de verdslige Myndigheder, og man er optaget i den katholske Kirke, kunne indgaa nyt Ægteskab, uanset om ens tidligere Ægtefælle lever eller ej, da det første Ægte-

skab af den katholske Kirke kun vil blive betragtet som forargeligt Samliv, og at der for saadant gennem Bodens Sakrament maa kunne opnaas Absolution, saafremt det viser sig nødvendigt. — Jeg protesterede selvfølgelig ud fra min Overbevisning, men ved senere Eftertanke er jeg kommet til det Resultat, at selv om jeg ikke deler vedkommendes Anskuelse, er der dog for Ikke-Katholikker en vis Logik i Paastanden. Ved en senere Uddybning af Diskussionen fremkom følgende: Naar en af Ægtefællerne i et Ægteskab, der er indgaaet borgerligt, bliver optaget i den katholske Kirke, er saa dette Ægteskab ugyldigt, og kræver Kirken, at katolsk Ægteskab skal indgaaes? *Abonment.*

Hr. Abonnent! Det er kun borgerligt Ægteskab mellem to Katholikker eller en Katholik og en Protestant, som Kirken erklærer for ugyldigt. To Protestanter (døbte), som indgaaer borgerligt Ægteskab, knytter derfor en uopløselig, sakramental Forbindelse, som anerkendes af Kirken. I Overensstemmelse hermed finder ved den enes eller begges Overgang til den katholske Kirke ingen Vielse eller Fornylse af Ægteskabsløftet Sted (jvnf. Rauschen, Troslære, Side 126). *N. H.*

Tak. Til de nødlidende østrigske Børn har jeg yderligere modtaget: Kr. 1.50 + 10 + 2 + 15. *P. v. Kettenburg.*

St. Josefs Gilde, stiftet 1885, holder Møde Mandag d. 9. Feb. Kl. 8 Aften Bredg. 67.

Ungdomsfest.

Aftenunderholdning og Bal,

arrangeret af de herværende *katholske Ungdomsforeninger* i Forbindelse med Foreningen »Unio«, afholdes

Onsdag den 11. Februar Kl. 7 pr.

i Studenteforeningens store Sal.

K.U.F.s Strygeorkester. — Kwartetten Berggreen.

Billetter à 1 Kr. for Medlemmer af de nævnte Foreninger og Kr. 1.50 for besøgende, indførte af et Medlem, faas hos Johs. Hoffmann & Søn, Købmagergade 48, i Katholsk Boghandel, hos Portneren i Stenosgade og hos de forskellige Foreningers Bestyrelser. Intet Billetsalg ved Indgangen.

Aarhus. Familie Aften Søndag den 15. Februar. Der opføres »Sagt op« og »Høje Gæster«. Overskudet gaar til Wiener Børnene.

„Die katholischen Missionen“.

Illustreret Maanedsskrift.

Anbefalet af Paven, Kardinaler, Ærkebiskopper og Biskopper.

Dette Tidsskrift bringer Efterretninger om den katholske Kirkes samlede Missionsvirksomhed paa hele Jorden. Talrige og fortræffelige Illustrationer ledsager Teksten. Der kommer aarlig 12 store, rigt illustrerede Hæfter for kun 6 Mark i alt (hos Herder, Freiburg im Breisgau). — Bestillinger modtages i enhver Boghandel og paa alle Postkontorer.

Kirkelig Kalender.

8. Feb. Søndag Sexagesima. I Højmesse.: Kyndelmisse.	15. Feb. Fastelavnssøndag.
9. — M. Cyrillus af Alexandria, Biskop og Kirkelærer.	16. — M. Ferialdag.
10. — Ti. Oktav af Ansgar.	17. — Ti. Ferialdag.
11. — O. VorFrue af Lourdes.	18. — O. Askeonsdag.
12. — To. Serviternes Grundlæggere, Bekendere.	19. — To. Ferialdag.
13. — F. Ferialdag.	20. — F. Ferialdag.
14. — L. Marias Officium.	21. — L. Ferialdag.

St. Ansgars Kirke. Søndag den 8. Februar Kl. 9^{1/2} Lysevielse og Procession. derefter Højmesse.

Katholsk Højskole. Mandag d. 9. Februar Kl. 8 Aften i St. Knudssalen i Stenosgade 4 B. Lærer *Johan Johnsen*: Biskop Jens Andersen, Fyen. Adgang for alle. 25 Øre. »Sursum corda« bedes medtaget. Husk altsaa **Mandag**.

Regnskab for St. Elisabeth-Vincentskonferens

for København K. og N.

1. Januar—31. December 1919.

Foreningen talte 42 Medlemmer og har understøttet 54 Familier.

INDTÆGT:		UDGIFT:	
Kontingent.....	647.00	Indkøb til Systuen.....	233.49
Gaver til Syforeningen til Brændsel og Møder	682.30	Brændselshjælp.....	210.00
Rest fra forr. Aar.....	7.35	Urtekramvarer.....	243.00
		Kapsko.....	77.00
		Udgift til Møder.....	294.46
		Kontant Hjælp.....	152.40
		Kødkort.....	126.00
		Kassebeholdning.....	0.30
	<u>1336.65</u>		<u>1336.65</u>

Af Gaver har Foreningen modtaget: 331 Stk. brugt Tøj, 1 Barnevogn og en Del Legetøj.

Uddelt til Drengene og Piger: 46 Drengeluser, 46 Par Drengeluser, 29 Skjorter, 27 Livstykker, 42 Chemiser, 41 Par Pigeblæder, 19 Skjorter, 14 Huer, 22 Par Strømper, 47 Forklæder, 48 Kjoler, 4 Liv, 13 Par Muffediser, 12 Tørklæder, 13 Hatte, 10 Natdragter, 12 Uldtrøjer, 15 Stk. Babytøj, 1 Barnetrøje, 1 Par Sko, 6 Par Støvler, 14 Par Kapsko. Til voksne: 46 Stk. brugte Beklædningsgenstande. I alt har Foreningen uddelt: 507 Stk. Tøj, 1 Par Sko, 6 Par Støvler, 14 Par Kapsko, 1 Barnevogn og en Del Legetøj samt 80 Potter Mælk.

Min kære Hustru døde stille 28. Januar vel forberedt ved Kirkens hh. Naademidler. Begravelsen har fundet Sted. Hjertelig Tak for udvist — og fremtidig Deltagelse. R. I. P. I. W. Pruser.

Ekspeditionen af Nordisk Ugeblad, Studiestræde 27—29, er daglig aaben fra Kl. 1—4.

FREMMEDSPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).

Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

68. AARGANG

»Nordisk Ugeblad« udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 2 Kr. 50 Ø. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Studiestr. 27-29. 1-4, Tlf. 12327). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 16 Kr. aarligt. — Redaktør: Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rolhes Vej 14, Charlottenlund. Tlf. Helrup 657 y. Træffes bedst Kl. 4-5 Eftermiddag.

Nr. 7.

Søndag den 15. Februar.

1920.

INDHOLD: Fastemandat. — Min Vej til Kirken. — To danske middelalderlige Prædikener. — Strejker. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Køge. Sverige. Polen. Frankrig. Rom. — Brevkasse. — Avertissementer.

Fastemandat

for det Apostoliske Vikariat Danmark og Island.

I. Fastebudet — som kun tillader een fuldstændig Mættelse, eet mindre Maaltid og om Morgenen en Smule Brød*), men udelukker al anden Spise — gælder for alle Dage af den 40 Dages Fastetid fra Askeonsdag indtil Paaskelørdag Middag med Undtagelse af Søndagene, desuden for alle Tamperdage — 26., 28. og 29. Maj, 15., 17. og 18. September og 15., 17. og 18. December — og for Vigilie-Fastedagene før Pinse, før Marias Optagelse (∩: den Søndag, hvor Festen fejres offentlig), før Alle Helgen og før Jul. Forpligtede til at faste paa disse Dage er alle, som har fyldt 21 Aar, men endnu ikke har begyndt det 60. Aar. Fastedagene skal hver Gang Søndagen forud forkyndes fra Prædikestolen.

II. Abstinensbudet, som forpligter alle, der er fyldt 7 Aar, til fuldstændig Afholdelse fra Kødspise, gælder for Askeonsdag, Lørdagene i Fastetiden, alle Tamperdage og Aarets samtlige Fredage (jvf. dog Nr. III). De øvrige Dage tillades Nydelsen af Kødspiser med den Indskrænkning, at paa samtlige paabudte Fastedage (jfr.

---

*) Theologerne regner indtil 60 Gram.

Nr. I) tillades Nydelsen af Kød kun een Gang, nemlig ved Hovedmaaltidet. De, som paa Grund af deres Alder eller formedelst Dispens er fritagne for at faste, er ogsaa fritagne for Abstinenspligten paa de Fastedage, som ikke tillige er Abstinensdage.

III. Abstinenspligten bortfalder paa alle paabudte Festdage.

IV. Spiser, der er tilberedte med Flæsk, Fedt eller Blod, for saa vidt de enten slet ikke eller kun i uvæsentlig Grad indeholder Køddele, kan nydes hver Dag, med Undtagelse af den hellige Langfredag.

V. Følgende Personer er — undtagen paa Langfredag — aldeles fritagne for Abstinensen: a) De i aktiv Tjeneste staaende Militærpersoner og, hvis disse fører egen Husholdning, ogsaa deres Hus- og Bordfæller. b) Gæstgivere og Spiseværter og deres Gæster samt alle de, der jævnlig faar deres Mad fra et offentligt Spisested. c) Handelsbetjente, Svende, Lærlinge, Arbejdere og andre, som holdes med Kost af Ikke-Katholikker. d) De af Ikke-Katholikker indbudte Gæster. e) Medlemmer af og Tjenestefolk i Familier, hvor enten Mand eller Hustru ikke er Katholik. f) Fattige, rejsende og de paa offentlige Bade eller Kuranstalter under Kur værende Personer.

VI. Alle Sognepræster har, og alle øvrige af Os approberede Skriftefædre meddeles der herved Myndighed til i paatrængende Tilfælde — hvor der nemlig foreligger vægtigere Grunde end blot overdrevent Hensyn til det legemlige Velvære — at forandre Faste- og Abstinensbudet for enkelte troende til en eller anden form for Gerning; dog kan kun Sognepræsterne og Rektorerne gøre Brug af denne Fuldmagt udenfor Skriftemaalet. Sognepræsterne har ydermere Ret til at dispensere en hel Familie ad Gangen.

VII. Af Hensyn til, at Faste- og Abstinensbudets oprindelige Strenghed for alles Vedkommende er bleven mildnet, skal alle troende, som er i Stand dertil, i Faste-tiden nedlægge en Almisse i de Bøsser, som i denne Hensigt bliver at anbringe i alle Kirker og Kapeller med Paaskrift: Faste-Almisse. Bøsserne skal anbringes paa et bekvemt og let synligt Sted. Disse Fastealmitter, som anvendes til Bedste for Vikariatets kirkelige Anstalter, skal indsendes til Vikariatet straks efter Fastetidens Afslutning. Den, som ikke er i Stand til at give en saadan Almisse, skal paa Søndagene i den hellige Fastetid bede den smertefulde Rosenkrans for Kirkens Anliggender.

VIII. I Overensstemmelse med Kirkelovbogens Canon 1346 og det hellige Tridentiner-Koncil's Bestemmelser (S. XXIV de ref. c. 4) forordner Vi, at der i samtlige Sognekirker i den hellige Fastetid skal holdes en særlig Faste-

andagt, bestaaende af en Prædiken, Salmer og Bønner, hvorom Vi overlader Sognepræsterne at træffe nærmere Bestemmelse. Disse Andagter skal slutte med den sakramentale Velsignelse og Prædikenerne have Menneskets sidste Ting eller Frelserens Lidelse og Død eller et andet dermed i nær Forbindelse staaende Emne til Genstand. — Paa Søgnedagene i Fastetiden bliver under eller efter Skolemessen den smertefulde Rosenkrans eller andre passende Bønner at forebede for Kirkens Anliggender.

IX. I de saakaldte lukkede Tider, d. e. fra Askeonsdag indtil Første Paaskedag og fra den første Adventsøndag indtil Første Juledag inkl., maa ingen højtidelige Bryllupper finde Sted. I Faste- og Adventstiden bør de troende ogsaa afholde sig fra alle Danse og andre støjende offentlige Forlystelser.

X. Tiden for Opfyldelsen af det kirkelige Bud om Paaske-Kommunionen fastsættes i Medfør af en pavelig Tilladelse at skulle vare fra Palmesøndag indtil Christi Himmelfart og for de Katholikker, som bor langt borte fra en Kirke, indtil Anden Pinsedag. I Overensstemmelse med Kirkelovbogens Canon 859 § 3 tilraades det de troende at opfylde deres nævnte Paaskepligt hver i sin Sognekirke, og de, der har opfyldt den i et fremmed Sogn, bør sørge for at underrette deres egen Sognepræst om, at de har opfyldt Kirkens Bud.

København den 6. Februar 1920.

† Johannes,

Biskop af Anastasiopolis.

Apostolisk Vikar for Danmark og Island.

Min Vej til Kirken.

Af Gustaf Baron Armfelt.

»Alle Veje fører til Rom«, siger et gammelt Ordsprog, og da man ofte har spurgt mig, hvad der førte mig derhen, maa det — som en ringe Afbetaling af min Taknemmelighedsgæld til Gud — være mig tilladt i Korthed at skildre min Vej til Kirken.

Født i Stockholm 1866 voksede jeg op i et Hjem, hvor Ærbødighed for Religionen hørte til god gammel Tradition. Fra de tidligste Aar blev Børnenes Hænder foldet til Bøn af Mor og Mormor, og, skønt ganske fri for alt

Pietisteri, vaagede Forældrene over, at der hver Søndag, hvis man ikke besøgte Kirken, dog i Hjemmet blev oplæst en Prædiken, i Regelen af Johan Olof Wallin, den berømte Salmedigter.

Mine Forældres Hjem i Stockholm var yderst gæstfrit, et Samlingssted ikke alene for talrige svenske Venner og Slægtninge, men ogsaa for ikke saa faa Udlændinge, mest Diplomater og Kunstnere. Jeg husker endnu, hvor jeg følte mig tiltalt, da jeg som en lille Dreng for første Gang fik et Krucifiks og et Madonnabillede at se hos nogle af mine Forældres katholske Venner, Imidlertid talte hverken Katholikker eller Anglikanere eller reformerte om Religion med os, og heller ikke dreves der noget Proselytmageri, hverken af den reformerte Schweizerinde, som i mine tidligste Barndomsaar underviste mig i Fransk, eller af den katholske franske Dame, som afløste hende; jeg skulde blot lære Fransk og lærte det ogsaa, thi min Far havde bestemt mig for den diplomatiske Løbebane, og det var ham magtpaaliggende, at jeg tidlig skulde blive hjemme i det franske Sprog. Den gamle katholske Lærerinde talte ikke om sin Religion, men hendes stille, jævne, bramfri Væsen og store Offervillighed vidnede godt om denne. Som et Kuriosum kan tilføjes, at hun var meget afholdt af vore Tjenere, skønt jo ellers Personer i hendes Stilling i Regelen ikke er afholdte af disse.

Den gamle svenske Almues Gudsfrygt øvede stærk Tiltrækningskraft paa mig, og jeg havde god Lejlighed til at iagttage den, naar vi om Sommeren opholdt os paa mine Forældres Ejendom Kulla i det smukke Tjust. Kristendom i Gerningen uden salvesfulde Fraser var et Særpræg for disse Bønder, Husmænd og Forpagtere, af hvilke mange Slægtled havde opholdt sig paa Godset. Det var opbyggeligt at se dem i Kirken; naar Jesu Christi hellige Navn nævnedes, bøjede de deres Hoveder, og naar de gik til Nadveren, gjorde de en dyb Bøjning, et Minde fra den katholske Tid, da det hellige Sakramente gemtes paa Alteret.

De gamle hæderlige Bønder var kloge nok til at skelne mellem Præstens Embede og hans Person. Af dem hørte man ikke Ytringer, som var almindelige i Stockholm: »I

Dag gaar jeg ikke i Kirke, thi det er ingen dygtig Prædikant, der taler.« De gamle Mænd og Koner gik til Guds Hus for Guds Skyld, ikke blot for Prædikantens, og naar jeg siden i modnere Alder rejste rundt i Europa, især i Schwaben, Tyrol og Polen, blev jeg slaaet af, hvor meget vor gamle svenske Almue havde bevaret af de fra Fædrene nedarvede katholske Skikke.

Fra mine Drengaar af syntes jeg bedst om den liturgiske Del af den svensk-lutherske Gudstjeneste, selv om jeg ikke da forstod, at den er en Arv eller rettere *les beaux restes* (de skønne Levninger) af den katholske Messe.

Som alle ægte Stockholmere vilde ogsaa jeg Paaskedag i den katholske Kirke paa Norra Smedjegatan, og da jeg var 12 Aar gammel, bad jeg mine Forældre om Lov til at gaa derhen. Jeg blev meget greben af, hvad jeg saa og hørte, og da jeg kom hjem, skyndte jeg mig at lave et lille Alter og skrev en Slags Messeordning paa et Sprog, som skulde være Latin — jeg var lige begyndt paa det stolte Romersprog, som jeg altid siden har elsket. Snarest muligt anskaffede jeg mig i en Boghandel et Par Fotografier, der skulde tjene som Alterprydelser. Det ene var Rafaels »Jesus Christus bærer sit Kors«, det andet hans »Madonna della sedia«. Da mit Hjerte følte sig inderlig draget til den hellige Jomfru, sagde jeg til hende: »Din for stedsel«

Allerede som Dreng troede jeg nemlig fuldt og fast paa, at Jesus Christus er sand Gud, og fandt det derfor soleklart, at man burde ære hans Moder (Luk. 1, 43. 48) eller, for at anvende den danske Eventyrdigter H. C. Andersens Ord: Er Christus Gud, »da maa Maria være det reneste, det fuldkomneste kvindelige Væsen, da Gud fandt hende værdig at føde Sønnen, den enbaarne; hun bliver da saa hellig, som et Menneske kan blive det, og vi maa bøje os dybt for den rene, den ophøjede« (H. C. Andersen, »Samlede Skrifter«, København 1876, 2det Oplag, III, Side 17).

(Fortsættes)

To danske middelalderlige Prædikener.

(Ved *Johs. Hansen.*)

(Fortsat)

Paa Julens trettende Dag.

I hørte af Skriften, hvorledes Kongerne spurgte og sagde: Hvor er den Jødernes Konge, som er født. Og da Stjernen havde ledet dem til ham, ofrede de ham Guld, Røgelse og hvid Myrrha. Saa bør det os at søge vor søde Jesus med gode Gerninger, finde ham med from Kærligheds Længsel og ofre ham Guld, som betegner from Kærlighed, med hvilken vi skal takkes Gud, idet vi flittig tænker paa hans Lidelse og Velgerninger og deraf opvækkes til hans Kærlighed. Han raader os at købe af sig, sigende: Jeg maner dig at købe hos mig brændende Guld, som er brændende Kærlighed til Gud, at du maa blive rig. Som Augustinus siger: From Kærlighed er den Dyd, med hvilken fattige er rige, og uden hvilken rige er fattige. Ligesaa bør det os at ofre ham Røgelse, der betegner fromme Bønner, som der staar skrevet: Røgelsens Røg opsteg for Gud ved Englehænder, af hellige Menneskers Bønner. Thi Englene ofrer fromme Bønner for Gud, som Englen sagde til Tobias: Dengang du med grædende Taarer bad til Gud, da ofrede jeg Gud dine Bønner. Trediedag bør det os at ofre Gud den beske Myrrha, som betegner den bitre Anger og Skriftemaal med Syndebedring.

Der staar skrevet, at Judith, som betyder Tilstaaelse, der dræbte Holofernes, som betegner Djævelen, smurte sig med bitter Myrrha, thi med bitter Anger, ret Skriftemaal og Omvendelse dræbes og bortdrives Djævelen, som Augustinus siger: Skriftemaalet bortdriver Djævelen og opriver Synden, og ingen Sag finder nogen til at anklage dig, hvis du anklager dig selv. Med saadant Offer bør det os at søge Gud og spørge først, hvor hans Barmhjertighed er, sigende med Profeten: O Herre Gud, hvor er din gamle Miskund? da svarer Profeten og siger: Vor Herre er nær dem, som paakalder ham. Kald derfor paa ham i Sandhed, hvilket de gør, som beder om Guds Barmhjertighed, med den Villie aldrig mere at ville synde. Hvad ikke mange gør, fordi de ikke ser, hvad de er. Til dem raaber

Profeten og siger: Syndige Sjæl, opløft dine Øjne og se, hvorledes du nu er neddraget i Synden. Og de betænker ikke, hvor de skal være for deres Synders Skyld, nemlig i Helvedes Mørke, evig Død og Djævelens Afskyelighed. Dette saa Job, hvorfor han frygtede og bad til Gud og sagde: Lad mig leve endnu nogle Stunder, at jeg kan græde og sørge over mine Synder, førend jeg skal forlade Verden, at jeg ikke skal gives til Jordens Mørke, som er Helvede, fyldt af Dødens Mørke, hvor Dødens Skygger er og ingen god Skæbne. Thi der er alt ondt til Overflod, og der har evig Sorg til Huse, af Lidelser og Djævlens Omgængelse. Og derfor, o syndige Mennesker, omvend eder til Gud og Syndebedring og frygt ikke en liden Legemets Trang og Møje til Syndernes Renselse. Og tænk paa, hvad den hellige Petrus siger: Naar retfærdig Mand næppe skal frelses, hvorledes skal da den uretfærdige og syndige Mand, som ikke vil bedre sine Synder, undgaa Helvede.

Andentid bør det os at spørge, hvorledes vor søde Herre Jesu fattige og haarde Levned er, og da svares der os, at han nyfødt svøbtes i fattige Klæder og lagdes i trange Krybberum. Derefter var han i Arbejde, i Faste, i Bøn, staaende, vaagende og gaaende; han prædikede, taalte Had og Spot, tiggede af andre til sit Livs Ophold og var saa fattig paa Jorden, at skønt han var alle Tings Skaber, ejede han end ikke det, hvortil han kunde hælde sit Hovede. Spørg fremdeles med hellige Sjæle og sig: O Jesus, hvor ligger du om Middagen? Da svares, at han ved den niende Time døde paa Korset i bitreste Kval. Og spørg med Apostlene: O Mester, hvor bor du om Nætterne. Da svares: Kom og se, hvorledes han er fanget i Urtehaven, spottet, haanet og slaet i Ypperstepræstens Hus, taabeliggjort i Herodes's Hus, hudstrøget og dømt i Pilati Hus, korsfæstet paa Kalvaria og jordet i Urtehaven. Kom og se Stedet, hvor han blev begravet og pint, og bed til Gud i det Sted, hvor hans Fødder stod. Thi siger Jeronimus: Se hele vor Frelsers Jesu Kristi Liv fra hans Fødselsstund til Døden paa Korset, og du vil ikke finde andet i hans Levned end Fattigdom og Lidelse.

Den, som ikke elsker Gud for hans Lidelser og Vel-

gerninger, han fordømmes sørgelig, saaledes som vor Herre klagede i den hellige Birgittas Paahør: De vender sig desmere fra mig, jo mere jeg kalder dem. De elsker deres Venner, som er Verden og Legemet, mere end mig, og derfor skal den tredie, som er Djævelen, tage dem og aldrig slippe dem. Denne, som nu dør, havde tre Ting: Hovmod, hvori han klædte sig dyrt. Andentid pristest han for sit Snilde. Tredietid bøjede han sin Villie til alt det, han vilde, og som tækkedes hans Legeme. Men hvad nytter det ham nu? For sit Hovmod er han for mig som en ildelugtende raadden Krop, fyldt med Byldesaar. For Menneskenes Ros er han glemt for mig og skal glemmes af Menneskene. For Kødets Lyst tager nu Ormene hans Legeme og Djævelen hans Sjæl, til Pine uden Ende. Se nu, hvad usle Mennesker elsker, og hvad de gør, hvor er nu hans Venner, hvor er hans Gods, hvor er hans Ære og Hæder? For alle disse Ting skal han nu have evig Skam. De tog det lidet, som er Verdens Hæder, og mister det meget, som er den evige Glæde. Ve disse Mennesker, at de blev født. Profeten spørger og siger: Hvor er Almuens Førere, der sankede Guld og Sølv, hvortil Menneskene sætter deres Lid og derefter gaar bort fra Verden og nedfarer til Helvede, hvorefter andre opstaar i deres Sted. Videre spørger Profeten og siger: Syndige Mennesker, hvad skal I gøre i Dødens og Elendighedens Dag, der daglig nærmer sig eder; til hvis Hjælp skal I da fly, hvor skal I da efterlade eders Ære. Thi der staar skrevet: Rigdommen nytter intet paa Hævnens Dag, Dommerens Vrede sparer ingen paa Dommedag og mildnes ikke af nogens Bøn, og han tager ingen, selv den største Gave for deres Forløsning, som dør i den svære Synd og Villien til at synde. For at du maa finde Gud mild i sin Dom, da søg ham nu med Kærlighed, hvor han er, og find ham nær dig selv, thi han siger: Hvor to eller tre er samlede i Kærlighed til mit Navns Ære, vil jeg være midt iblandt dem. Profeten formaner os og siger: Lær, hvor fromt Snilde er, hvor Dyden er, hvor Visdom er til at styre sig rettelig i Guds Tjeneste, at du maa vide, hvor Livets Længde er i Himmerige, hvor Øjnene skuer Lys og Fred. Jesus Christus selv siger: Den, som tjener

mig, skal følge mig, og hvor jeg er, der skal min Tjener være. Og han sagde til Gud, sin Fader, for sine Tjenere: O Fader, jeg vil, at hvor jeg er, der være og de med mig, at de maa se min Æres Glans.

For at vi maa blive værdige til at komme for Guds ærefulde Aasyn, bør vi leve saaledes, at vi maa ligne de tre Konger, om hvem er skrevet, at alle Konger gjorde Synd undtagen David, Ezechias og Josias. Og med David, som betegner Styrke i Haand og Længsel i Aasyn, ofre Gud, rent Guld, hvorom skrevet er: En Mand saaes i linnede Klæder og gjordet om Lænden med rent Guld. Linnedklædet betegner Omgængelse i Renhed, og Lænden gjordes med Guld, naar Renheden borttrænger Ukyskheden. Og der staar skrevet: Intet af det, som vejes, i Guld eller lignende, kan lignedes ved en afholdende Sjæl. Til sin velsignede Moder Maria siger Christus: Dit Hovede er som straalende Guld, af din reneste Jomfruelighed og din Afholdenhed fra al ulovlig Rørelse, som i al Ydmyghed lyser for mit Aasyn og tækkes mig. Ukyske Mennesker nedtramper Renhedens Guld som Skam, saaledes som der staar skrevet: Ukyske Mennesker kaster Guldet, som er Renhed, under sig. Og derfor skal de nedtrædes til Helvede, som der staar: Hvert ukysk Menneske skal nedtrampes af Djævelen som Skarn paa Vejen.

Andentid skal vi med Ezechias, som betyder vor Herres Hjælp, ofre Fattigdommens Myrrha, som er bitter og bevarer de Ting friske, hvormed den blandes. Saaledes bevarer Fattigdommen Sjælenes Frelse, selv om den er bitter at bære. Thi vor Herre siger: Salige er de, som frivillig er fattige i Aanden, thi Himmerige hører dem til, og de hjælpes af Gud. Apostelen Jacobus siger: Gud udvalgte fattige Mænd i denne Verden. Og Profeten siger: Gud hjælpe fattige af Fattigdom. Og der staar skrevet: Den, som sætter sin Lid til sine Rigdomme, han skal falde i Pinen.

Tredietid skal vi ofre Gud Lydighedens Røgelse med Josias, som betyder Offer. Thi ligesom Røgelsen hæver sig højt, saaledes skal vi til Guds Ære gerne lyde vore foresatte. Som Jeronimus siger: Frygt din foresatte som

Herre, elsk ham som Fader. Tro, at alt det, han byder dig, vil være heldbringende, og døm ikke hans Dom, naar din Gerning er at adlyde. Hvilket Gud give os at gøre. Amen.

Strejker.

For nogen Tid siden indeholdt et Nummer af »Ugebladet« en dygtig Artikel om den sociale Uro. Et Par enkelte Punkter var maaske nok Modsigelse værd, men Helheden var saa uimodsigelig rigtig, at der ingen Diskussion paafulgte. Imidlertid sigtede Artiklen kun paa en Beskrivelse af den sociale Uro i al Almindelighed, hvilket giver disse Linier deres Berettigelse. Her skal der nemlig, saa kort som muligt, tales om den foreliggende Strejkesituation og dens Betydning.

I det Øjeblik, dette skrives, synes Telefonstrejken at nærme sig sit Ophør, uden at dens Resultat er kendt. Det er saaledes nu umuligt at udtale sig om Parternes Tab og Gevinst, men det er dog muligt at angive, hvorledes disse skal bedømmes. Det synes maaske ikke at behøve Paapegelse, fordi det anses for at være et simpelt Stykke Aritmetik. Netop af den Grund er det, at dette bliver skrevet. Det er muligt, at et Regnestykke viser Arbejdernes Sejr, og at dog det modsatte er Tilfældet. Det omvendte er ogsaa tænkeligt. For lige saa vel som Tyskland mistede færre Menneskeliv og færre Værdier end sine Modstandere og dog tabte Krigen, lige saa vel kan i en Strejke den ene Parts Krav tilsyneladende sejre og vedkommende Part dog have tabt. Til Bedømmelsen af Resultatet af en Strid kræves Kendskab til de stridendes Kampformaal; er disse Formaal kendt, kan Bedømmelsen foretages, ellers ikke.

Nu er Telefonstrejken ikke andet end en Forpostfægtning før den virkelige Kamp. Dens egentlige Betydning ligger i dens moralske Virkning paa Tropperne. Dette læses mellem Linierne, ja næsten paa Linierne, i enhver Avis. Under Kampen vises altid større Ærlighed om den faktiske strategiske Stilling end i de indledende Kampe, der betyder saa overvældende meget for Resultatet. Derfor ser man Arbejdsgivernes Presse daglig og utrættelig kalde Strejken for tabt, derfor ser man Arbejdernes Presse med samme Udholdenhed tale om, at for deres Skyld kan den vare saa længe det skal være, ♂ til Modparten er træt. Alt dette har Betydning for Resultatet, men kun den, man sør-

gelig nok maa kalde Løgnens moralske Betydning. Ingen af Delene *er* sande, men de *kan* blive det.

For nu at vende os til Sagens Kærne, hvilke Formaal kæmpes der for bag alle Argumenternes Camouflage? I Virkeligheden er det let for alle at svare. Arbejdsgivernes Formaal er det, begunstiget af saa mange Forhold som aldrig før, at knække Arbejdernes Organisationers Magt og fratage dem Strejkevaabenet. Arbejdernes Formaal er at føre det afgørende Slag mod Arbejdsgiverne og tiltvinge sig en Medbestemmelsesret overalt, hvor de før ingen Stemme har haft, f. Eks. ved Antagelser og Afskedigelser og i selve de økonomiske Dispositioner. Arbejdsgivernes Midler til deres Formaal er Indrømmelsen af en vis Skin-Medbestemmelsesret, der gør enkelte af Arbejdernes Tillidsmænd til en Art Kapitalens Repræsentanter og dermed Arbejderne til (efter Bogstaven — ikke faktisk) lignende Medinteressenter i Kapitalen, der naturligvis ikke kan benytte sig af Strejken, samt Lammelsen af forskellige Storstrejker der for en Aarrække vil umuliggøre effektiv Kampførelse af Arbejderne. Arbejdernes Midler er de stadige Lønkrav, med eller uden bevidst Skrue, der skal matte og efterhaanden lamme Arbejdsgivernes Modstand. Disse Linier kan ikke overkomme at foretage den moralske Bedømmelse af Formaal og Midler eller Bedømmelse af de sidstes Virkningsfuldhed, blot er det nødvendigt at paapege, at Arbejdernes Mittel med Lønkravene allerede har vendt sig en Del mod dem selv, fordi de efterhaanden stiger til en saadan Højde, at de yder Modparten et værdifuldt Argument.

At anvende ovenstaaende paa den foreliggende Strejke er nu ikke vanskeligt. Ved en systematisk Pressekampagne er det lykkedes Arbejdsgiverne i den Grad at paavirke den offentlige Mening, at denne i Overbevisningens Styrke har overset Strejkens Ulemper. Dertil har man benyttet det Argument, Modstanderne har spillet en i Hænde. Paa den anden Side har man ikke vovet at bryde Strejken ved ny eller frivillig Arbejdskraft, fordi man kendte Modpartens Styrke. Paa dette Punkt staar Sagen, medens disse Linier skrives. Sandsynligheden taler (i dette Øjeblik) for, at man gaar den Vej, at man indrømmer en Del af Arbejdernes Krav (dem, der mindst har været Genstand for offentlig Diskussion) og derved giver Arbejderne Mulighed for at prale med Sejr, medens man selv med Tryghed gaar ud til den senere virkelige Storkamp. Faktisk vil ogsaa Telefonfolkens Tillid til Strejkevaabenet være rokket alvorligt og med Telefonfolkene hele Arbejderstandens. Betydningen ligger nemlig slet ikke i den økonomiske Strid og dens Udgang, men i Spørgsmaalet om Strejkens Effektivitet. Strejken kunde ikke brydes, men den kunde bæres, og

derfor tør man før dens Udløb udtale sig om dens sand-synlige Resultat.

For Katholikker er der næppe andet at $\ddot{a}$ gøre end at støtte den Sag, der har deres Sympati. Man er for faa og uenige til at danne et tredje Parti og for faa til at tvinge de andre til større Ærlighed og hæderligere Metoder. Men man kan i hvert Fald være nøgtern Iagttager og ikke lade sig indrullere i den Faareflok, der dumt følger en uærlig Presses slet udtrykte Meninger. Som Lem af Kirken staar man i den anden Faareflok, der følger en bedre Hyrde, og hvis Pligt det er ikke blot selv at være sand, men at erkende Sandheden i alle Forhold.

H. K.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København (Sakramentskirken). Det har vistnok tidligere været meddelt i Ugebladet, at den Hellige Fader, Pave Benedikt XV, i Anledning af Sakramentskirkens Indvielse skænkede et Ciborium (en Hostiekalk) til Kirken. Paa Grund af Krigssituationen maatte Gaven foreløbig blive i Rom og vente paa roligere Tider. Nu er Ciboriet imidlertid ankommet, og i Søndags havde Menigheden Lejlighed til at bese det efter Højmessens. Den sølvforgyldte Kalk har en meget smuk og tiltalende Form (romansk Stil) og er rigelig besat med Granater og smaa Diamanter. Laaget er prydet med en Guirlande, hvori der ogsaa er anbragt ædle Stene. Paa Undersiden af Foden er indgraveret en Inskription. saalydende:

BENEDICTVS · XV · P. M. · AEDI · HAVNIEN · SACRAMENTI · AVG · CUM · DEDICATA · EST · AN · MCMXVII.
(d. e. Fra Pave Benedikt XV. til Sakramentskirken i København ved dens Indvielse 1917).

— Hr. Pastor Günthers fortrinlige Oplæsning af nogle moderne Digterværker paa Katholsk Højskole i Tirs-dags dannede en fornøjelig og god Afbrydelse af Foredragens Række. Oplæsningen paahørtes med stor Opmærksomhed af Tilhøjerne, af hvilke en ikke lille Del bagefter var samlet en halv Times Tid omkring Thebordene.

Køge. Wiener-Børnene udgør for Øjeblikket en ret betydelig Forøgelse af vor lille Menighed. Der regnes med, at der bliver henved 750 Børn i Østsjælland, Man maa anerkende den Godhed, med hvilken Folk her paa Egnen omgiver de Børn, der er dem betroede. Ogsaa i religiøs Henseende lægges der dem ingen Hindringer i Vejen, tvært-

imod bringer adskillige Protestanter deres Plejebørn hen til Kapellet. St. Josefssøstrene har fra først af tilladt en Del Wiener-Børn at komme til Skole, og nu, da deres Tal er steget saa betydeligt, samler de Børnene et Par Gange om Ugen. Byen har venligst stillet Gymnastiksalen til Raadighed for en Kommune-Lærerinde, der uden Vederlag har overtaget at undervise Børnene i Gymnastik. Fra Wien kommer der mange Breve, som paa en rørende Maade udtaler Forældrenes Glæde over, at deres Børn er saa vel anbragte og har Lejlighed til at gaa i Kirke.

Sverige. Det med saa megen Længsel ventede katolske Tidsskrift har nu endelig set Dagens Lys. Det er et kønt, 12 Sider stort Maanedsskrift ved Navn Credo, der redigeres af en Redaktionskomité, bestaaende af Pastor Nordmark, Kandidat Sandquist, Redaktør Lindblom, Magister Bodstrøm og Pastor Assarson; sidstnævnte er Formand og maa som saadan vel ogsaa være ansvarhavende Redaktør for det nye Foretagende. Side 1 bringer et pænt Billede af Biskop Bitter tillige med hans Anbefaling og biskoppelige Velsignelse; Biskoppen synes at være ganske hvid paa Haar og Skæg, men han er jo med sine 71 Aar heller ikke nogen ung Mand længere. En Del svenske, danske og norske Katholikker har efter Redaktionenens Ønske skrevet nogle venlige Broderord i Anledning af det nye Blad, der kommer »uanselig af Skikkelse og med lydløs Gang og strør fine Korn ud, saa smaa, at man næppe kan se dem«, som Redaktøren skriver, Ugebladet ønsker hjertelig til Lykke; det er jo det første Skridt, der koster. Bladet faas for 6 Kroner om Aaret og kan bestilles paa alle Postkontorer.

Polen. Da Kardinal Kakowski, Ærkebiskop af Warszawa, vendte tilbage til sin Residens fra Rom, blev han modtaget baade fra Øvrighedens og Befolkningens Side paa en Maade, hvis Storslaaethed og Hjertelighed længe vil blive mindet i Landet. Regeringen gør overhovedet alt, hvad den formaar, for at ordne de kirkelige Forhold efter Roms Ønske, hvad den pavelige Nuntius, Mgr. Ratti, ogsaa har udtalt sin oprigtige Anerkendelse af. Saaledes søger Regeringen at genindsætte de katolske Biskopper paa de Bispestole, som det tyranniske Czarregimente berøvede dem. Nylig er Biskop Mankowski vendt tilbage til sit Diöces Kamieniec Podolski.

Frankrig. Nogle Fredens Ord i Ufredens og Hadets Efterdønningernes Tid har forleden Monseigneur Baudrillart, Rektor ved det kath. Universitet i Paris, udtalt overfor Redaktøren af Tidsskriftet *la Renaissance* angaaende det intellektuelle Frankrigs Stilling overfor Tyskland: »Tyskland er besejret, men det kommer til at

hævde sin Storhed. Det vilde være Daarskab og Gemenhed at forhaane det, at hade det vilde være uværdigt, baade menneskeligt set og kristeligt . . . At afvise al tysk Kultur i Flæng røber Uvidenhed og Ufornuft. Og dog maa Klogskaben sige os, Tyskland kan ikke glemme . . . Lad os derfor være militærisk stærke og skaffe os Agtelse hinsides Rhinen; lad os behandle Tyskland som vor Lige-
mand, hellere med en vis Beskedenhed end med stolt Sejrsgebærde . . . Man maa stræbe efter en virkelig Fred; Kristendommen og Menneskehedens Vel kræver det. Vi maa tage Hensyn til Tysklands legitime Interesser og forstaa, at det paa Grund af sin Befolkning, sin Rigdom, sin virksomme Aand har Krav paa en vis Ekspansion. Siden Præliminærfreden har jeg derfor beklaget, at man har frataget Tyskland Kolonierne . . . Paa videnskabeligt Omraade er et Samarbejde muligt, men under det udtrykkelige Forbehold, at vi forstaaer at hævde vort Særpræg.« Disse Udtalelser bør paaskønnes saa meget mere, som Monseigneur Baudrillarts Domme og Ord om tysk Væsen og Kultur har været alt andet end blide under Krigen.

Rom. I dette Foraar er der berammet store Festligheder i St. Peterskirken, hvilke ikke har fundet Sted under hele den store Krig. En af de største Dage bliver uden Tvivl Søndag den 23. Maj, paa hvilken Dag den Hellige Fader agter at erklære St. Jeanne d'Arc af Frankrig for Helgen. Ved saadanne Lejligheder, hvor mange Snese Tusinde Mennesker kommer til Stede, oprejses mægtige Tribuner i Kirken, der tidligere hver Gang blev købt og opført; men Pius X lod alt Tømmerværket saaledes indrette, at det kunde skrues fra hinanden, og det ligger nu færdigt, lige til at sætte op; derved reduceres Udgifterne til Festen ved en Helgenerklæring med en meget stor Sum Penge.

Brevkasse.

Hr. Redaktør!

»Og de troede, at Hjertebaand kan briste,
og de troede, at glemmes kan vor Ret.«

Da jeg forleden i »Katholsk Ugeblad« saa, at Redaktøren som Svar paa et Spørgsmaal om, hvorledes Katholikkerne skulde modtage de katholske Sønderjyder, skriver, at de katholske Sønderjyder er af tysk Herkomst og derfor ikke modtager Genforeningsbudskabet med Glæde, saa har Redaktøren maaske Ret, maaske ikke, jeg ved det ikke, og det interesserer mig heller ikke; men hvorfor skulde vi Danske paa en særlig Maade modtage de tysk-sindede Katholikker? Her gælder det ikke en Trossag, men en Hjertesag; de Mennesker, som vi af Hjertet bør ønske velkom-

men, det er dem, som af Hjertet har vist sig som ægte Danskere, dem, om hvem man kan sige, at deres eet og alt var at bevare Danskheden; Katholik, Protestant, aldeles ligegyldig, ligesom det ogsaa er enhver virkelig Dansker ligegyldigt, om Tyskerne modtager Genforeningsbudskabet med Glæde eller ej; thi da Landet med Vold er frarøvet os, saa kan vi ikke beklage, at Voldshandlingen maa godtgøres, nej, fra alle danske Læber kan kun lyde en inderlig, varmtfølende Tak for, at »Ledet kom i Lave.« — Takker paa Forhaand for Optagelsen; har for Resten undret mig over, at Ugebladet ikke har haft nogen Indsamling til Sønderjyderne. *Ærbødigst Agnes Dunny Blankensteiner.*

Frøken Blankensteiner. — De begynder Deres Skrivelse med den Bemærkning, at hvad jeg skrev, er maaske rigtigt, maaske forkert, det ved De ikke; men jeg kan forsikre Dem, at naar jeg skrev, at de fleste Katholikker i Sønderjylland er af tysk Herkomst, er det, fordi jeg ved, at de er det; det er en Kendsgerning, som hverken har med Tro eller Hjerte at gøre. Derefter tilføjer De, at det heller ikke interesserer Dem, hvorledes det forholder sig — højst mærkværdigt! De tillader Dem altsaa at udtale Tvivl om en Mands Udsagn, om hvilket De siger, at De ikke selv ved, om det passer, og at det ikke interesserer Dem. Hvad kalder man en saadan Optræden? . . . . Saa tilføjer De: »Hvorfor skulde vi Danske paa særlig Maade modtage de tysk-sindede Katholikker?« Ja modtage dem maa vi da, for De ønsker vel ikke, at de katholske Kirker i Haderslev, Sønderborg o. s. v. stadig væk skal staa under Biskoppen af Osnabrück? Men nogen særlig Modtagelsesfest har jeg sandelig ikke foreslaaet. Derimod vil Katholsk Højskole, om hvis Eksistens de fleste af vore unge synes at være ganske uvidende, en Gang i Foraaret afholde en større Fest i Andreas Kollegiets Festsal i Anledning af Genforeningen, ved hvilken Lejlighed jeg selv haaber at at kunne udtale nogle af de Tanker, der særlig kan fylde en dansk Katholiks Hjerte ved denne for vort Fædreland glædeligste Begivenhed i maaske de sidste fem Hundrede Aar. — Om den Voldshandling, der for godt 50 Aar siden berøvede os det danske Sønderjylland, kan vi saa udmærket blive enige; selv tyskfødte vil underskrive Deres Ord herom, sammenlign f. Eks. Pastor Drostes Artikel i »Katholsk Ungdom« i Fjor, hvor han udtalte sig saa fordomsfrit og retfærdigt, at enhver Dansk kan erklære sig i fuld Overensstemmelse med ham. — Og endelig spørger De, hvorfor Ugebladet ikke har haft Indsamling til Sønderjyderne. Fordi ingen har sat saadan Indsamling i Gang og bedt Ugebladet optage Meddelelser herom. Jeg har villigt modtaget, hvad man har bedt mig bekendtgøre angaaende Hjælp til ulykkeligstillede i forskellige Lande, men har ikke selv aktivt taget mig af nogen Indsamling uden til vore egne danske katholske Børn fra Landet, der lever langt fra Kirke og Præst; der er ingen Indsamling, der har mere Ærinde til alle danske Katholikker end den Indsamling, men den kvaæles jo omtrent af alle de andre Indsamlinger, som det næsten snart — ja, jeg tør ikke ret sige det, men lad det alligevel blive sagt — kan være nok med; thi naar, som man hører af *St. Olaf* efter *Reichspost*, det er et Faktum, at Bønderne i Østrig har tjent saa mange Penge under Krigen, at deres Døtre gaar klædt i Silke og deres Sønner ødelægger store Summer ved Drik og Spil, kunde man jo overlade Landbefolkningen der Omsorgen for de ulykkelige Wiener-Børn, af hvilke mange snart har berejst en Tredjedel af Europa, men »Bønderne i Østrig bryder sig ikke om dem«.

Ærbødigst Niels Hansen.

Kirkelig Kalender.

15. Feb. Fastelavnssøndag. 16. — M. Ferialdag. 17. — Ti. Ferialdag. 18. — O. Askeonsdag. 19. — To. Ferialdag. 20. — F. Ferialdag. 21. — L. Ferialdag.	22. Feb. 1. Søndag i Fasten. 23. — M. Petrus Damiani, Biskep og Kirkelærer. 24. — Ti. Ferialdag. 25. — O. Mathias, Apostel. 26. — To. Ferialdag. 27. — F. Tamperdag. 28. — L. Tamperdag.
--	---

Sakramentskirken. Askeonsdag Askevielse før begge Messer Kl. 7 og Kl. 8. — Paa Fredag og fremdeles hver Fredag Aften Kl. 8 i Fastetiden Korsvejsandagt.

Korsvejsandagt. Fredag Aften: St. Ansgars K. Kl. 8, Rosenkransk. Kl. 7¹/₂, St. Annæ K. Kl. 8, St. Andreas K. Kl. 7¹/₄, St. Josefs K. Kl. 7¹/₂, Sakramentsk. Kl. 8.

Torsdag Aften: Jesu Hjertes K. Kl. 8¹/₄ (med Prædiken).

Assumptionskapellet. Fredag den 20. Februar læses Kl. 6¹/₂ Messe for den nordiske Bønneforenings Anliggender. Kl. 4¹/₂ fransk Prædiken og Kl. 5 Velsignelse.

St. Franciskus' III. Orden har Møde Fredag d. 20. Februar Kl. 8 Aften i St. Knuds Kapel.

Maria-Kongregationen for Ynglinge har Fælleskommunion Søndag d. 15. ds. Kl. 8¹/₂ i Jesu Hjertes Kirke.

Husk de **to polske Børnehjem:** i Aalborg (Grevinde Ledochowska, Villa Skrænten) og Maribo (St. Josefsøstrene).

Vincentiskonferensernes første Generalmøde finder Sted Søndag den 22. Februar (efter Højmessen i St. Ansgars Kirke) Kl. ca. 11¹/₂ i Bredgade 67 o. G. Til Mødet indbydes alle aktive og bidragydende Medlemmer.

Katholsk Højskole. Tirsdag den 17. Februar Kl. 8 Aften i St. Knudssalen i Stenogade 4 B. Pastor *Olrik:* Om Hjælp til Konvention. Adgang for alle. 25 Øre. »Sursum corda« bedes medtaget.

Da **Ungdomsfesten er aflyst**, kan mulig købt Billetter tages tilbage paa samme Sted, hvor de er købt, indtil 1. Marts.

Tak. Til de nødlidende østrigske Børn har jeg modtaget: Kr. 20 + 5 + 30. *Pastor v. Kettenburg.*

Katholsk Syge og Begravelses-Kasse af 1867. Aarligt Generalmøde afholdes Onsdag den 25 Februar Aften Kl. 7¹/₂ i Forsamlingsværelset Bredgade 64. Medl. anmodes meget indtrængende at give Møde. *Bestyrelsen.*

Ekspeditionen af Nordisk Ugeblad, Studiestræde 27—29, er daglig aaben fra Kl. 1—4.

R. I. P. Min kære Hustru, min lille Drengs gode Mor,

Kaja Cavagnaro,

født Paulmann,

er død den 6. Februar 1920, vel forberedt ved Kirkens hh. Naademidler.

R. Cavagnaro.

FREMMEDSPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN),
Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne

68. AARGANG

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 2 Kr. 50 Ø. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Studivest. 27-29. 1-4, Tlf. 12327). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 16 Kr. aarligt. — Redaktør: Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. Tlf. Helrup 657 y. Træffes bedst Kl. 4-5 Eftermiddag.

Nr. 8.

Søndag den 22. Februar.

1920.

INDHOLD: Biskoppeligt Hyrdebrev. — Min Vej til Kirken. — Hvad det kommer an paa. — At være Redaktør. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København, Luxemburg, Czeko-Slovakiet, Rom, Asien, Nord-Amerika, Afrika. — Brevkasse. — Avertissementer.

Biskoppeligt Hyrdebrev i Anledning af Fastetiden.

Johannes,

ved Guds Barmhertighed og den Apostoliske
Stols Naade

**Biskop af Anastasiopolis,
Hs. Helligheds Tronassistent og Husprælat,
Apostolisk Vikar for Danmark og Island,**

til det højærværdige Præsteskab og det Apostoliske
Vikariats troende

Hilsen og Velsignelse i Herren!

Højtelskede i Herren!

Den hellige Fastetid nærmer sig; kun endnu nogle Dage, saa kalder Askeonsdag de troende til Gudshuset. Ingen vil let undlade at bivaane den alvorlige Gudstjeneste paa denne Dag; alle sætter Pris paa at deltage i den betydningfulde Ceremoni, af hvilken Dagen har faaet Nav-

net Askeonsdag, idet nemlig Præsten med den i Forvejen viede Aske tegner et Kors paa Panden af de enkelte Kristne. — I Sandhed et gribende Billede! Oldinge, som staar paa Grænseskillet til Evigheden, Mænd og Kvinder i deres kraftigste Alder, Ynglinge og Jomfruer, som endnu i fulde Drag nyder Livets Foraarsglæder, Børn, som ser op til Kirkens Tjenere med uskyldige, forventningsfulde Øjne — de knæler alle ved Alterets Trin, de modtager alle Askekorset paa deres Pande og hører det Ord, som Gud har udtalt i Paradiset: »Du er Støv og skal igen vorde til Støv.« De uindviiede ser i denne Ceremoni kun en Paa-mindelse om Livets Flygtighed og Skrøbelighed, der fremkalder Angest og Skræk; de indviiede ser langt mere deri: de ser ogsaa dens lyse Side, de forstaar dens kærlige Formaning om at tragte efter evige Maal, de opfatter den som en kraftig Opfordring til at udnytte den hastigt bortflygtende Tid til at samle Skatte for Evigheden. Den ægte og sande Forklaring af Askekorset finder vi derfor i Frelserens Ord: »Jeg maa gøre hans Gerning, som har sendt mig, saa længe det er Dag; der kommer en Nat, da ingen kan arbejde« (Joh. 9,4). Saare snart kommer den Nat for os alle. Selv det længste Liv flyver bort som en Skygge paa Væggen. Vi glemmer det saa let i Arbejdets Travlhed og i dagligdags Afveksling. Da retter vor Kirke som en kærlig Moder til os den Formaning: Ihukom dit sidste og højeste Maal; benyt Tiden og de Naadegaver, som Gud endnu vil give dig.

Og spørger vi saa, hvorledes skal dette Arbejde, dette Virke i Fastetiden være, saa svarer Kirken med Christi Ord: »Guds Rige er inden i eder« (Luk. 17,21). Derved peger Frelseren hen paa den Arbejdsmark, hvor ethvert Menneske har den vigtigste Gerning at gøre, nemlig Menneskets eget Hjerter, og Kirken anbefaler os med Flid at benytte Fastetiden til at grundlægge og grundfæste dette Gudsrige i vore Hjerter.

For at grundlægge Jesu indre Rige i Hjertet bør allerførst og fremfor alt Syndens Magt svækkes og overvindes. Det er Fastetidens første Formaning; i langt højere Grad end i Kirkeaarets andre Tider er den netop Tiden til at rense Hjertet for Syndeskyld og syndige Tilbøjeligheder:

Thi paa Dørtærskelen til Fastetiden staar den guddommelige Formaning: »Bærer Bodens værdige Frugter« (Luk. 3,8). At øve Bodens Gerninger, at lutre Hjertet ved bodfærdigt Sindelag, det er en af Grundlovene i den Korsfæstedes Evangelium. Ser kun hen til de Tider i den kristne Kirkes Historie, da Troen var stærk og Kærligheden brændte i Hjerterne! Hvilken Begejstring, hvilken Villighed til at paatage sig de strengeste Bodsøvelser, naar man havde overtraadt Guds Bud! Ved at betragte den lidende og fastende Frelser syntes intet Offer dem for stort. Vel har Kirken i Tidernes Løb af vægtige Grunde formildet de strenge Bodsøvelser. Men fra een Fordring vil Kirken aldrig dispensere: fra Budet om en inderlig Anger og et bodfærdigt Sindelag, Jesu Formaning gælder for alle Tider, at kun den skal forlades mange Synder, der har elsket meget.

Saa bliver det da, højtelskede i Herren, vor Opgave i Fastetiden ved hjertelig, overnaturlig Anger at løsrive os indvortes fra Synden og modig at stride imod vore syndige Tilbøjeligheder. Lad den moderne Verden end nok saa meget protestere imod det ubehagelige Ord »Synd«, lad den i tusind Vendinger nægte Synden eller i vanvittig Rus forherlige den, lad dybsindige Verdensvise vedblive at søge nye Veje til at finde et Hvilepunkt for den hvileløse Menneskesjæl; der findes dog ingen anden Vej til Freden end den, som Christus har vist: Bodens og Guds-kærlighedens Vej, den alvorlige Omvendelses Vej, den værdige Annammelse af Bodens hellige Sakrament.

Ad denne eneste af Christus os anviste Vej vil Kirken føre os i Fastetiden. Alle Øvelser i denne bellige Tid peger mod det ophøjede Maal, at udvide, at befæste i os det usynlige Guds Rige, som er grundlagt af Gud i vort Hjerte. Kirken anbefaler derfor den daglige Samvittighedsransagelse, den opmuntrer til den oftere værdige Annammelse af det h. Bodssakrament; den foranstalter særlige Fastepredikener for at minde os om, hvilke Krav Gud stiller til os, og at vi ikke tør lade os nøje med blot flygtigt og overfladisk at ransage vor Samvittighed.

Til visse kræver »Guds Rige i os« megen Selvovert-

vindelse. Med klare Ord lærer Frelseren det, idet han siger: »Himmerige lider Vold, og kun de, som bruger Vold, river det til sig« (Math. 11,12). Det er et Kamp-raab, som den ellers saa milde og sagtmodige Fredskonge udstøder — et Opraab til den aandelige Kamp. Til alle henvender Jesus dette Opraab, han siger jo udtrykkelig, at kun de, som bruger Vold, naar Maalet. Ikke ydre Magt kræves i denne indre Strid, som den vise Job betegner med de Ord: »En Krigstjeneste er Menneskets Liv paa Jorden« (Job. 7,1). Det er en Kamp imod aandelige Magter, imod Forførelsen til Vantro og Sanselyst, men fremfor alt imod de syndige Rørelser i vort eget Hjerter.

Men vi bør ikke være forsagte i denne Kamp. Er ikke Jesus Christus selv, min Kristen, i denne Kamp din Hærfører, lægger han ikke selv i denne hellige Fastetid sine hellige Vaaben i dine Hænder? I Evangeliet paa den første Fastesøndag ser vi Frelseren drage ud til Kampen imod Sanseligheden, idet han fastede i 40 Dage og 40 Nætter. Ham følger vor h. Kirke ved Fastebudet, som lærer os at overvinde den sanselige Attraa og at øve os i gavnlige Afholdenhed. Og som Stridsmand drager Frelseren ud mod de Fristelser, som Djævelen bereder ham ved det tredobbelte Blændværk, Øjnenes Lyst, Kødets Lyst og Livets Hoffærdighed. Men hver Gang afslaar Frelseren Angrebet med et Ord af den h. Skrift, og ved Lysets Ord gør han de svigefulde Fristelser til Skamme. Derfor bør ogsaa I, højtelskede i Herren, i denne Fastetid stræbe efter at iføre eder en aandelig Rustning, der kan sikre eder imod Djævelens Angreb, og denne Rustning bestaar i en dybere Erkendelse af Jesu Liv og Lære. Regelmæssig burde man derfor, men særlig i denne Tid, tage det Nye Testament i Haanden; vi har Gud ske Lov en god dansk Oversættelse med fortræffelige Anmærkninger, til hvilken vi trøstigt kan henvise alle Katholikker.

Den hellige Skrift er jo, for at tale med Pave Leo XIII's Ord i hans Rundskrivelse »Providentissimus Deus« af 18. November 1893 »det Brev, som Faderen i Himmelen har fremsendt til Menneskeheden, der er paa Pilegrimsvandringen til det fjerne Fædreland,« den »indeholder Guds

dybeste Hemmeligheder, Raadslutninger og Gerninger;« i den »træder Christi levende Billede frem for vore Øjne.« — Men endnu en anden lille Bog ligger det mig paa Hjerte i denne Sammenhæng at anbefale til eder alle, baade unge og gamle: det er vor katholske Katekismus. Vi er kun altfor tilbøjelige til at lægge den til Side, naar vi bliver ældre. Med Urette! Hvo som tror paa en personlig Gud, paa et evigt Liv og paa en evig Gengældelse, hvo som ikke lader sig nøje med en ubestemt Religiøsitet, med usikre Formodninger og taagede Følelser, han finder i sin Katekismus den bedste Ven og den sikreste Raadgiver. Han finder i den den virkelige kristne Religion saaledes, som den er bleven prædikeret af Apostlene og bevaret i de hellige Skrifter — som den er bleven bevidnet af alle Aarhundreders Bekendere og Martyrer — som den endnu den Dag i Dag forkyndes af den katholske Kirke i alle Verdensdele. Enhver, som har en god Villie, faar ved sin Katekismus et klart og sikkert Svar paa de vigtigste Tids- og Evighedsspørgsmaal, som beskæftiger og foruroliger alle Menneskehjertes. Skulde vi da ikke med glad Taknemmelighed modtage den velkomne Hjælp, som Katekismen byder os, idet den som tilforladelig Vejviser fører os igennem Livets Labyrinth til det attraaede evige Maal? Hvor vilde det da glæde mig, om den kære og uundværlige Bog atter fandt Husrum i alle Hjem, i de fattige saa vel som i de rige — og at den maatte blive læst, forstaaet og drøftet. Det vilde være til usigelig Gavn baade for Forældrene og for Børnene.

Men idet jeg taler om Kamp- og Hjælpemidler i Kristens livets aandelige Strid, tør jeg ikke undlade at paapege et Vaaben af hemmelighedsfuld Kraft, et Vaaben, som Barnet lige saa vel som den modne Mand, Arbejderen saa vel som den Lærde daglig skal bruge, et Vaaben, som du efter Christi Ord ikke skal give Slip paa en eneste Time i Livet; dette Vaaben er Bønnen. Hvo som beder, staar i Samfund med Gud, oplyses af ham og støttes af ham, hvo som beder, aander Himmelluft og Englefred. Hvo som beder, aabner i Fristelsens Time sit Hjerte for Naa-

dens hemmelighedsfulde Indvirkning, og Sanserne og Lidenskaberne mister deres dragende Magt. Standhaftig Bøn skænker Sjælen den taalmodige, standhaftige Udholdenhed, der vinder Sejr i de heftigste Sjælekampe og i de mørke Livsstunder, der kan falde i ethvert Menneskes Lod. Hvo som elsker Bønnen, i hans Hjerter bor hin Ro og Tilfredshed, der stadig er den ægte kristne Fromheds Løn. Derfor, mine Kristne, saaledes som den fyrretyve Dages Fastetid for vor Herre og Frelser var en Bønnens og Betragtningens Tid, lad den efter vor ringe og svage Evne ogsaa være det for os.

Arbejder, saa længe det er Dag; der kommer en Nat, da ingen kan arbejde. Det var denne Formaning, som Askeonsdagen tilraabte os, og som vi derfor gjorde til en Ledestjerne for vor Fastebetragtning. Arbejder indvortes, arbejder i bodfærdigt og helligt Sindelag paa eders indvortes Helligelse, aabner eders Hjerter for Guds Riges Hemmeligheder, og søger ved Bøn og ved Troskab i Modtagelsen af Bodens¹ og Alterets hellige Sakramenter Vejen til Guds Hjerter.

Det er ikke ydre Bodsgerninger og udvortes Ceremonier, der er Kernen i den katholske Fastetid; de er kun et Symbol, kun et gavnligt Hjælpemiddel til at sanke desto rigere aandelige Frugter paa de Naadens Dage, som Gud skænker os i saa rig Mangfoldighed i Kirkeaarets Løb. Det er Troen, der bør være Lyset for vore Fødder, og det er Kærligheden, der bør blive Hjertet i vort Arbejde. »Christi Kærlighed trænger os« (2. Kor. 5, 14), udraabte Verdensapostelen, den Gang han bragte Evangeliets Budskab fra det ene Land til det andet. »Christi Kærlighed trænger os,« udraabte de hh. Martyrer, hvis Blod befrugtede den unge Kirke; saaledes udraabte de svage, men heltemodige Kvinder, der opofrede deres Liv i de fattiges og de syges Tjeneste. De forstod til fulde Askekorsets Formaning: Virker, arbejder, saa længe det er Dag; Natten kommer, hvor ingen mere kan virke. Naar denne Evighedsnat er kommen, da anvender Kirken paa os de mægtige og indholdsrige Ord: »Salige er de døde, som dør i Herren; de skal hvile efter deres Arbejder, thi deres Gerninger følger dem« (Joh. Aabenb. 14, 13).

Ja, naar Jordelivets Lys er udslukket for os, da skal Lyset af vort Eksempel og af vore Gerninger ikke være udslukket. Dette Lys vedbliver i Stilhed at lyse paa vor Gravhøj; det vedbliver at lyse i Menneskenes Erindring og i alle de Følger og Virkninger, som vor Gøren og Laden har haft. Men det vil ogsaa lyse over os paa den alt afgørende sidste Dommedag, hvor vi vil blive dømt efter »den Tro, der er virksom i Kærlighed« (Gal. 5,6). — Den almægtige Gud, Faderen, Sønnen og den Helligaand, velsigne eder! Amen.

København, den 3. Febr. 1920.

† Johannes,
Biskop, Apostolisk Vikar.

Min Vej til Kirken.

Af *Gustaf Baron Armfelt.*

(Fortsat.)

Imidlertid nærede jeg ikke den Gang den ringeste Tanke om at blive Katholik, og det varede hele 16 Aar, inden jeg atter besøgte en katholsk Kirke. Den Opdragelse, jeg fik, var jo heller ikke egnet til at fremme katholske Sympathier. Thi vore Religionslærere var ivrige Lutheranere, som ikke undlod varmt at rose Luther og hans Virksomhed og male Catholicismen med de mørkeste Farver. Flere af dem var fint dannede Mænd, som ejede den Gave at gøre Undervisningen fængslende, og Drengene fulgte med Opmærksomhed deres Fremstilling, især da de religiøse Spørgsmaal den Gang stod paa Dagsordenen i Sverige og var Genstand for livlig Diskussion, ikke mindst blandt mange af os Gymnasiaster i Skolen.

Især var der tre Mænd, som paa den Tid tiltrak sig Opmærksomheden: Viktor Rydberg, August Strindberg og P. Waldenstrøm. Men hvem kunde den Gang, da Strindberg optraadte som himmelstormende Titan, have tænkt sig, at han paa sit Dødsleje til sine Læber skulde

have trykket det lille katholske Krucifiks, som hans Datter, Fru Dr. Greta von Philip*), Konvertit og ivrig Katholik, havde skænket ham, eller at han i sine Ungdomsaar erklæret Fritænker, skulde have udtalt det Ønske, at der paa hans Grav maatte blive rejst et Kors med Indskriften: *O Cruæ ave, spes unica* (O Kors, vær hilsæt, du eneste Haab), Ord, der som bekendt er hentet fra Hymnen *Vexilla regis prodeunt* (Vor Konges Banner skrider frem), der synges paa Langfredag i de katholske Kirker.

Den Bevægelse, som disse tre Førere frembragte hver paa sit Omraade, var stor og gjorde sig gældende i alle Samfundskredse. Særlig erindrer jeg mig en Episode fra en Dampskibsrejse, jeg foretog sammen med mine Forældre. Det var just paa den Tid, Stridens Bølger gik højest angaaende Waldenstrøm og hans Lære. Passagererne paa Dampskibet tilhørte forskellige protestantiske Retninger, og Diskussionen var snart i fuld Gang.

Først paaberaabte man sig Bibelsprog for og imod — et fuldstændigt Boldspil med Bibelsprog fra de modstridende Anskuelsers Forkæmpere.

Naar Bibelsprogene *saa ikke gjorde det tilstrækkelige Indtryk, begyndte man at tale om »Grundteksten« — ret komisk for øvrigt at paahøre en Grundtekstdebat af Personer, der hverken forstod Hebraisk, Græsk eller Latin.

Da heller ikke Grundtekstargumenterne var i Stand til at udrede de indviklede Spørgsmaal, begyndte Deltagerne at beraabe sig paa den Helligaands Vidnesbyrd i Hjerterne: kun den, som virkelig var opfyldt af den Helligaand, kunde med Rette fortolke Skrifterne. Men da alle de stridende ansaa sig for oplyste af den Helligaand, kom man heller ikke ved dette Argument af Pletten.

Denne Religionsdebat gav mig adskilligt at tænke paa, og de Overvejelser, jeg gjorde mig, lignede til Punkt og Prikke dem, jeg mange Aar senere fandt udtalt af den bekendte danske Politiker og Konvertit, Grev Holstein-Ledreborg, der ogsaa havde overværet en lignende Diskussion. »Alle«, skriver han, »som tror Ordet, har Aanden som deres ,Aand', der leder dem i al Sandheden, og dog er

---

*) Fru Dr. Philip afgik ved Døden ikke længe efter sin Fader.

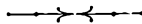
de alle — alle de, som tror Ordet — indbyrdes uenige i alt muligt, og ikke mindst, naar det kommer an paa en klar, nogenlunde bestemt Forstaaelse af selve 'Ordet'. Det kan da næppe hænge ganske rigtigt sammen, og ad denne Vej kommer vi ingenlunde til den bestemte Tro med det bestemte Indhold!« (J. L. Grev Holstein: »Evangelisk-Luthersk«, en negativ Bestemmelse«, Kjøbenhavn 1872, Side 45).

1883 fejredes 400-Aarsdagen for Luthers Fødsel, og en af vore Lærere i Skolen, som rigtig vilde indprente os Luthers store Betydning, ytrede sig saaledes: »Der findes i Verdenshistorien to epokegørende Begivenheder, som staar i nøjeste Forbindelse med hinanden: Luthers Reformation og den store franske Revolution.«

Vor Lærers Paastand forekom mig meget besynderlig. Thi fra et kristent Standpunkt kunde jeg ikke finde, at det var en Hæder for Reformationen at betragtes som Revolutionens Forløber, ej heller for Luther at regnes for aandelig Slægtning af og Stamfader til Folkeførere af Marats Kaliber. Det forekom mig nok at staa i Fælterskab til Gendøberne paa Reformationstiden, man behøvede ikke at gøre Krav paa Slægtskab med Jakobinerne et Par Aarhundreder senere. Jeg besluttede derfor, saa snart Tid og Lejlighed tilbød sig, i det mindste naar jeg kom til Universitetet, at studere Luther og hans Virksomhed nærmere.

For at holde mit religiøse Liv ved lige i en i aandelig Henseende urolig Tid brugte jeg hver Aften at læse lidt i »Nye Testamente«. Her var der især et Sted, som altid gjorde dybt Indtryk paa mig, Frelserens Ord i Johannes Evangelium Kap. 17: »At alle maa være eet.«

(Fortsættes)

Hvad det kommer an paa.

Du vil saa gerne, siger du, men „tror ej, at det gaar“ —
 saa er det ganske givet, at du ingen Begue naar.

Er vis du paa at tabe, taber du naturligvis;

kun den, som tappert kæmper løs, kan vinde Sejrens Pris.

Saa mangt et Bæddeløb blev tabt, før Startsignalet lød,
 og mangen Krysters Gerning er paa Forhaand spildt og død.
 Af store Tanker vil der vokse Stordaad paa din Vej,
 mens hver en modløs Tante kun i Farten sinker dig.

Saa snart du siger: „Ja, jeg kan!“ ja kan du ogsaa nok;
 men den, som „distnot ikke kan“, er kun et sølle Pjot.
 Vær sikker paa dig selv, ja vil engang du vinde frem.
 Men aldrig har Forsagthed baaret Sejerspalmen hjem.

Dit eget Sindelag har altid Resultatet skabt.
 Ved Modgangen alene gik aldrig noget tabt.
 Vær frejdig, og dit Værk vil blive større Dag for Dag;
 det kommer altid an kun paa dit eget Sindelag.

(Fra Engelsk ved T.F.)

At være Redaktør.

Der er en meget morsom Vise af Erik Bøgh:

Ved du en forhærdet Sjæl,
 en, som Rang og Stand ej ænsrer,
 som saagar tør være grov
 imod Excellencer — o. s. v.

hvis Moral er, at en, som har de nævnte og adskillige andre Egenskaber, er god til at være — Redaktør. Naar man har været det i over ti Aar, deraf de fem under den store Verdenskrig, selv af et mindre Blad som Katholsk Ugeblad, vil man have gjort mange Erfaringer, der stemmer overens med det tragisk-lystige Billede, vor store Vise-digter tegner af en Redaktør i ovenfor citerede Sang.

Ja, der skal tykke Trommehinder og haard Hud baade paa Ører og Ryg for Aar ud og Aar ind at holde ud paa Redaktørstolen. Og en — ja undskyld, jeg siger det — ikke saa lille Taalmodighed. Man kan skrive den samme Ting Gang paa Gang i Bladet, ingen læser det eller — i hvert Tilfælde — husker det. Hvor mange Henvendelser faar Redaktøren ikke Aaret igennem om, at det eller det Ugeblad ikke er kommet Abonnenten rettidigt i Hænde, skønt han intet har med den Sag at gøre, ikke engang

saa meget som Abonnenten selv, der har bestilt og betalt Bladet paa sit lokale Posthus. Og hvor mange Gange sendes der ikke Penge for Abonnement og lign. til Redaktøren, som intet har dermed at gøre, og som blot maa sætte nye Frimærker paa Forsendelsen og lade den gaa videre til Ekspeditionen. Og omvendt! Hvor ofte sendes ikke Artikler til Bladet, Forespørgsler, Anmodninger om at bytte Blade og lign. til Ekspeditionen, som slet intet har dermed at gøre, men kun maa omadressere og omfrankere Henvendelserne til Redaktøren. Der er Uger, hvor der gaar flere Breve saaledes frem og tilbage.

Og saa er der mange, der ikke aner Redaktørens Adresse, skønt den siden 1909 har været offentliggjort over 600 Gange. Redaktøren formodes at bo i Bredgade 69 eller 64 og adskillige andre Steder, end hvor han har boet de sidste 10 Aar. Mangeaarige Abonnenter ved ikke Redaktørens Navn, men kalder ham med Forkærlighed Hr. Nielsen, andre kan ikke skrive Dansk endnu, skønt de har boet i Danmark baade 10 og 15 Aar; de sidste Par Unøjagtigheder og Mangler betyder dog ikke saa meget; de anføres mest for Kuriositetens Skyld, og for at de, som bryder sig om at høre det, kan faa at vide, hvor grinagtigt det er at være Redaktør.

Og saa naturligvis selve Bladets Indhold — ja, der kommer de største Vanskeligheder. Under den store Krig fik jeg truende Skrivelser, fordi jeg ikke var tyskvenlig, andre afsagde Ugebladet under store Fagter, fordi jeg haaned Englænderne, og atter andre var højst opbragte, fordi jeg var saa fjendtligsindet mod Franskmændene. Nogle finder Ugebladet for højt, for vanskelig tilgængeligt, andre har andet, atter andre noget helt andet at indvende. Forleden Dag priste en Herre nogle Artikler, der havde staaet i Bladet: det var noget, Læserne rigtig syntes om; jeg maatte le, thi samme Dag havde jeg faaet Brev fra en Præst om netop disse Artikler, der havde faaet en i hans Menighed til at afbestille Bladet.

Det er virkelig meget underholdende at være Redaktør — naar man bare ikke taber Taalmodigheden og er ret lige glad, hvad den ene og den anden siger. Naturligvis maa man passe paa, ingen Indsigelser at faa fra sin Samvittighed, ellers kan man tage sig alle andre nogenlunde let. Deraf følger ikke, at jeg er lige glad, om jeg har mine Læseres Sympathi og Støtte og gode Raad, tværtimod: alle gode Raad og al værdifuld Hjælp og Støtte kan ingen være mere taknemmelig for end undertegnede.

Niels Hansen.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Til Fru Pianistinde Seitzbergs Koncertaften i St. Knuds Skoles Sal, Søndag d. 8. ds., havde der desværre -- formodentlig paa Grund af Epidemien -- ikke samlet sig et saa talrigt Publikum, som de medvirkende Præstationer fortjente. Fru Leopoldine Seitzbergs fra tidligere Lejligheder noksom bekendte Dygtighed i Klaverspillet svigtede heller ikke denne Gang og høstede velfortjent Bifald. Ligeledes gav den purunge Violinistinde Frk. Adda Varnung, der akkompagneredes af sin Søster Lillian, fornyede Beviser paa sit udprægede Talent ved fint og rent Solospil, som med en yndefuld Bueføring blev til Fryd for baade Øre og Øje. Koncertsangerinde Fru Johanne Sæmundsen, der udførte den vokale Del af Programmet, sang sikkert og godt og gengav især Fini Henriques' »Det døende Barn« paa en virkningsfuld Maade, hvortil Fru Mary Hornemanns øvede Haand ydede et velafpasset Akkompagnement. *Bw.*

— Paa Højskolen gav Hr. Lærer Johan Johnsen i sit Foredrag om Biskop Jens Andersen (Beldenak) en levende Skildring af den energiske og selvbevidste Biskop og hans urolige, svigefulde Samtid.

Luxemburg. Pastor Mommesch, Dekan af Bettemburg, er bleven udnævnt til Biskop af Luxemburg. Den biskoppelige Konsekration vil vistnok blive foretaget af Biskop Felix Korum af Trier. Den nye Biskops Stilling er omgivet af mange Vanskeligheder, af hvilke nogle stiller Fordringer om overordentlig diplomatisk Dygtighed. Blandt disse er f. Eks. det uafviselige Krav om en endelig Ordning af Skolespørgsmaalet. Alle Skoler i Landet er under Statskontrol, og den antiklerikale Agitation for at forhindre al religiøs Undervisning i Skolerne er meget kraftig. I de sidste 10 Aar er endvidere Antallet af unge Theologer taget betydelig af, og Præsteinangelen bliver mere og mere følelig. Der er bleven foreslaaet, som Middel herimod, at der skulde oprettes et Præsteseminarium, hvor de unge i deres Hjemland kunde faa en fuldstændig Uddannelse til deres Gerning.

Czeko-Slovakiet. Biskopperne i dette Land har fra 14.—19. Januar afholdt en meget vigtig Konferens i Landets Hovedstad Prag og besluttet følgende: 1) Indførelse af Modersmaalet i Liturgien undtagen i den hellige Messe, i hvilken det dog efter en tidligere Afgørelse fra Rom maa bruges ved Epistelen og Evangeliet. 2) Benyttelse af det gammelslaviske Kirkesprog i Emaus og Velehrad, hvor det brugtes i gamle Dage. 3) Tildeling af Jurisdiktion over hele Czeko-Slovakiet til Ærkebiskoppen

af Prag. 4) Forholdsregler overfor Præsteforeningen »Jednota«, som Rom ønskede ophævet, men som Biskopperne af opportune Grunde mente, der foreløbig ikke burde skrives for strengt ind imod. — Selvfølgelig er Beslutningerne sendt til Rom til Anerkendelse. I Konferensen deltog samtlige Biskopper, ogsaa de to Hjælpebiskopper fra Prag. Skismaet synes for øvrigt ikke at vinde megen Tilslutning eller Anerkendelse; især fordømmes det skarpt af den her for Øjeblikket dvælende amerikanske Mission.

— De ulydige czekiske Præster, som dannede »en national Kirke«, er under 15. Januar bleven udelukket af den katolske Kirke. De er altsaa ikke længere Urøstflere i Kirken, men en Sekt udenfor denne.

Rom. Herfra meldes, at Paven i Slutningen af Marts agter at afholde Konsistorium (d. e. Kardinalforsamling), ved hvilket han vil udnævne nye Kardinaler, deriblandt Ærkebiskop Schulte af Köln — Mgr. Francesco Ragonesi, pavelig Nuntius i Madrid — Mgr. Giovanni Tacci, Major-domo i Vatikanet. Man venter, at Paven ved denne Lejlighed vil holde en vigtig Allocution (Tale) om den fra Krigen kommende sociale Ufred, som kun kan inødegaaes ved religiøs og aandelig Indflydelse. Sandsynligvis vil den Hellige Fader ogsaa hentyde til Genoptagelsen af den diplomatiske Forbindelse med Frankrig, »Kirkens ældste Datter«, hvilket nu kun er et Tidsspørgsmaal. Mgr. Cerretti eller Mgr. Tedeschini nævnes som sandsynlig Indehaver af den vanskelige Plads som pavelig Nuntius i Paris.

Asien (Palæstina). Det berømte Cōnaculum (Stedet, hvor det Hus laa, i hvilket den hellige Nadver blev indstiftet og Aanden udgydt over Apostlene, og hvor senere en stor Kirke blev bygget) er bleven overgivet i Franciskanernes Hænder, en Begivenhed, der har vakt stor og berettiget Glæde. I mange Aar har Tyrkerne haft det i deres Hænder og ikke villet give Slip derpaa, idet de paa stod, Davids Grav fandtes deri, hvilken de vilde vogte. Under Salen havde de indrettet et Harem for Byens fornemme Mænd.

Nord-Amerika (U. S. A.). Det officielle Direktoratium for 1919 beretter, at der findes godt 17½ Mill. Katholikker i de 48 Stater, som Unionen nu tæller. Dette betyder en Tilvækst paa 8½ Mill. i de sidste 25 Aar. Regner man Alaska, Kanal-Zonen, Guan, Hawaii, Porto-Rico og Filippinerne med, lever der henved 26½ Mill. Katholikker med 20,588 Præster under Sijernebanneret.

Afrika. Ved Postdamperen L' Afrique's Undergang den 12. Januar er mange Menneskeliv gaaet tabt. Den lange Uvished over Ofrenes Antal er nu vejet for den

frygtelige Kendsgerning, at af de 465 Passagerer er kun 43 reddet. Der fandtes paa Skibet 18 Missionærer C. S. Sp., Congregationis S. Spiritus, Fædre af den Helligaand, tilhørende den franske Ordensprovins. De har alle mistet Livet: den gamle Biskop Jolabert, der nu for 6. Gang drog over Havet, 10 Præster og 7 Lægbrødre. Deres Rejse Maal var de franske Kolonier i Senegambien, Ubangti-Sebari, Kongo o. s. v. Ved Vulkanudbruddet paa Marlinique i 1902 mistede Kongregationen ligeledes 12 Medlemmer. Denne Katastrofe paa Havet rammer den altsaa allerede talmæssig set haardere; Tabet af de mange Menneskeliv er desuden saa meget mere føleligt, som Tiderne er tunge for Missionsfolkene. Krigen har berøvet dem mange Kræfter og standset mange Arbejder, og ved Freden er mange tyskfødte Præster, Brødre og Søstre bleven udvist fra deres Arbejdsmark. L'Afrique's Undergang er derfor bitre Draaber Malurt i de franske Missioners Offerkalk.

Brevkasse.

Hr. Konvertit! — Deres lange Skrivelse, i hvilken De er saa venlig at minde om min »simple, smaalige og ligefrem raa Udtalelse«, kan jeg bl. a. ikke tage Hensyn til af den Grund, at den er anonym. Med udmærket Højagtelse *Niels Hansen.*

Hr. Redaktør! I Anledning af Brevkassen i forrige Nummer vil jeg tillade mig at minde Dem om, at De, til manges store Glæde, for et Par Aar siden samlede ind til sønderjyske Kirkeklokker og ved Henvendelse til Indsamlingens Bestyrelse opnaaede Tilsagn om, at ogsaa de katolske Kirker i Sønderjylland, der maatte have mistet Klokker under Krigen, skulde blive hjulpet af Indsamlingen. Med Tak. Ærbødigst *P.*

Ansgariusforeningen.

Ordinær Generalforsamling afholdes Søndag den 29. Februar Kl. 12 Middag i Bredgade 67 2. Sal o. G. Eventuelle Forslag bedes under Formandens Sygdom indsendt til Næstformanden, Pastor Fr. Ronge, Nørrebrogade 27 C, inden den 26. Februar.

Husk de **to polske Børnehjem**: i Aalborg (Grevinde Ledochowska, Villa Skrænten) og Maribo (St. Josefssøstrene).

Tak. Til de nødlidende østrigske Børn har jeg modtaget: Kr. 5 + 10. *Pastor v. Kettenburg.*

Østrigsk Lærerinde.

En Lærerinde fra Wien, som under Krigen har været Sygeplejerske, søger Beskæftigelse her i Danmark, helst paa Landet hos en Familie, hvor der findes et Par Børn, som hun kan give Undervisning. Nærmere Oplysninger gives ved Henvendelse til Kobmand *Joseph Nielsen, Faxø.*

Ansgarius-Bonifacius Kollekt.

(Den danske katolske Kirkesag.)

St. Ansgars Fest Søndag d. 1. Febr. 1920.

Aakirkeby.....	4.00	Amalievej.....	20.00
Aalborg.....	20.67	Tilbedelseskirken.....	17.00
Aarhus.....	71.04	Østerbro.....	5.63
Dalum.....	0.00	Køge.....	8.50
Esbjerg.....	6.32	Maribo.....	10.00
Fredericia.....	157.00	Nakskov.....	15.00
Helsingør.....	12.00	Nyborg.....	8.00
Holbæk.....	10.00	Nykøbing F.....	32.00
Horsens.....	24.00	Næstved.....	2.50
Hørsholm.....	0.00	Odense.....	55.00
Kolding.....	13.57	Randers.....	50.76
København:		Ringsted.....	13.24
St. Ansgar.....	203.10	Roskilde.....	41.18
Rosenkranskirken.....	120.76	Rønne.....	0.00
St. Annæ.....	57.00	Silkeborg.....	25.00
St. Andreas.....	96.14	Slagelse.....	12.25
Sakramentskirken.....	48.63	Svendborg.....	10.00
St. Knud.....	16.30	Vejle.....	19.00
St. Josef.....	239.33		
Jesu Hjerte.....	250.60		
Immaculata.....	33.30		
			<u>Ialt: 1728.82</u>

København den 9. Februar 1920.

Det Apostoliske Vikariat.

Katolsk Ungdoms Værn.

Indkaldelse. Samtlige Bidragsydere til Fondet »Absalons Gaard« indkaldes herved til at give Møde i Stenosgade 4 (Lille Sal) Onsdag den 10. Marts d. A. Kl. 7^{1/2} Aften, idet Bestyrelsen for »Katolsk Ungdoms Værn« paa en sammesteds Kl. 8 samme Aften stedfindende Generalforsamling vil fremsætte Forslag om en Ændring i Lovenes Formulering af Formaalet for Fondet »Absalons Gaard«. De Bidragsydere, der ikke ønsker Fondets Formaal ændret og derfor kræver Tilbagebetaling af erlagte Bidrag, anmodes om paa Mødet at fremsætte og bevisliggøre deres Krav.

Ekstraordinær Generalforsamling. I Henhold til Lovenes § 11 indvarles herved en ekstraordinær Generalforsamling til Onsdag den 10. Marts Kl. 8 Aften i Stenosgade 4 (Lille Sal). Dagsordenen er følgende: *Punkt 1* (overført fra Generalforsamlingen d. 6/1 20): Generalforsamlingen giver sit Samtykke til, at der af Fondet »Absalons Gaard«s Kapital anvendes 1000 Kr. (Mogens Ballins Gave af 1912) til Indrettelse af et Ungdomslokale i Rummet oven over St. Anna Kirke i Sundby. — *Punkt 2* (nyt Forslag): Lovenes § 12 faar følgende Ordlyd: »Formaalet med Fondet »Absalons Gaard« er Tilvejebringelse af Lokaler til de katolske Foreninger, særlig Ungdomsforeninger, i København og nærmeste Omegn, det være sig ved Opførelse af en større, centralt beliggende Forsamlingsbygning eller paa anden Maade.« — *Punkt 3* (nyt Forslag): I Lovenes § 13 ændres Ordene »samt Lederen af de Unge Indsamling til Absalons Gaard« til »samt Forretningslederen for den til enhver Tid værende Indsamling til Absalons Gaard«. — NB. Skulde Generalforsamlingen ikke være beslutningsdygtig til Vedtagelse af de to sidste Punkter, indkaldes allerede nu en ny ekstraordinær Generalforsamling — med de to nævnte Punkter som Dagsorden —, der afholdes umiddelbart før den ordinære Generalforsamling Onsdag d. 24. Marts.

Forretningsudvalget.

Tak. Til Fonden for vore katolske Børn paa Landet har jeg modtaget 100 Kr. fra Hs. Højærv. Biskoppen og 25 Kr. (fra N. N.), med det før indkomne i alt Kr. 307.50. Niels Hansen.

Kirkelig Kalender.

<p>22. Feb. 1. Søndag i Fasten.</p> <p>23. — M. Petrus Damiani, Biskop og Kirkelærer.</p> <p>24. — Ti. Ferialdag.</p> <p>25. — O. Mathias, Apostel.</p> <p>26. — To. Ferialdag.</p> <p>27. — F. Tamperdag.</p> <p>28. — L. Tamperdag.</p>	<p>29. Feb. 2. S. i Fasten.</p> <p>1. Marts M. Ferialdag.</p> <p>2. — Ti. Karl d. Gode, Martyr.</p> <p>3. — O. Ferialdag.</p> <p>4. — To. Kasimir, Bekender.</p> <p>5. — F. Ferialdag.</p> <p>6. — L. Perpetua og Felicitas, Martyrer.</p>
--	---

St. Ansgars Kirke. Hver Søndag i Fastetiden holdes om Aftenen Kl. 6 Prædiken af Hr. Pastor Back.

Sakramentskirken. I Fastetiden holdes hver Søndag Aften Kl. 6 Fasteandagt med Prædiken af Hr. Pastor Günther. — Hver Fredag Aften Kl. 8 Korsvejsandagt.

Korsvejsandagt. Fredag Aften: St. Ansgars K. Kl. 8, Rosenkransk. Kl. 7½, St. Annæ K. Kl. 8, St. Andreas K. Kl. 7¼, St. Josefs K. Kl. 7½, Sakramentsk. Kl. 8.

Torsdag Aften: Jesu Hjertes K. Kl. 8¼ (med Prædiken).

Mariakongregationen for Mænd afholder Fælleskommunion i Jesu Hjertes Kirke Søndag d. 22. Febr. Kl. 8½.

Eksercitier paa St. Andreas Kollegium. I Lighed med de to sidste Aar afholdes ogsaa i Aar paa St. Andreas Kollegium lukkede Eksercitier for studerende og ældre Mænd i den stille Uge fra Tirsdag d. 30. Marts Aften indtil Lørdag d. 3. April Morgen. Anmeldelser bedes sendt til Kollegiets Rektor inden 20. Marts.

Katholsk Syge og Begravelseskasse af 1867. Aarligt Generalmøde Onsdag d. 25. Februar Kl. 7½ Aften, ikke, som før nævnt, Bredgade 64, men **Bredgade 67, 2. Sal o. G.** Medl. anmodes meget indtrængende om at give Møde. *Bestyrelsen.*

Jesu Barndoms Forening. De Menigheder og Skoler, som endnu ikke har indsendt de i Aaret 1919 indsamlede Beløb, bedes om snarest at gøre det. *H. Gamél.*

Katholsk Højskole. Tirsdag den 24. Februar Kl. 8 Aften i St. Knudssalen i Stenosgade 4 B. Frk. *Paula Barfod*: Pius VII og Napoleon. Adgang for alle. 25 Øre. »Sursum corda« medtages.

Vincentskonferensernes første Generalmøde finder Sted Søndag den 22. Februar (efter Højmessens i St. Ansgars Kirke) Kl. ca. 11½ i Bredgade 67 o. G. Til Mødet indbydes alle aktive og bidragydende Medlemmer.

A.C. holder Møde Onsdag d. 25. ds. Kl. 8¼ i Vesterhus. Foredrag af Pastor Olrik: Er Farverne alligevel til saadan, som vi ser dem? Forsøg paa en ny Løsning af Spørgsmaalet paa Grundlag af en formentlig Opdagelse paa fysisk-kemisk og oftalmologisk Omraade. (I Anledning af Kap. V i P. Menzinger: Fra før Kant.)

NB. Mandag Aften er sidste Frist for Indlevering af Smaameddelelser, Annoncer etc. *Redaktionen.*

FREMMEDESPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN),
Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Kærligt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

68. AARGANG

»Nordisk Ugeblad« udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 2 Kr. 50 Ø. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglæder og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Stadiesstr. 27-29, 1-4, Tlf. 12327). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 16 Kr. aarligt. — Redaktør: Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rolhes Vej 14, Charlottenlund. Tlf. Helrup 657 y. Træffes bedst Kl. 4-5 Eftermiddag.

Nr. 9.

Søndag den 20. Februar.

1920.

INDHOLD: Lydighed. — Min Vej til Kirken. — Jesu hellige Hjertes Intronisering i Hjemmenc. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Kolding. Belgien. Frankrig. Czeko-Slovakiet. Rom. Nord-Amerika. — Brevkasse. — Avertissementer.

Lydighed.

Brudstykke af et Foredrag af Holger Begtrup i Frederiksborg Højskoles Aarsskrift 1919.

Grundlaget for al virkelig Opdragelse er Lydighed. — Vil man dømme om Aanden i et Hjem, ser man først efter, om Børnene er lydige imod deres Forældre. Og vil man prøve, om en Lærer duer til sin Gerning, spørger man først, om han paa en god Maade kan faa Børnene til at lyde.

Lydighed kan alene skabe det Fællesskab mellem gamle og unge, den ubrydelige Forbindelse, der kræves, for at Slægtens aandelige Arv kan blive overført uforfalsket og ubeskaaret til vore Børn og Efterkommere.

Derfor er det en Hovedsag for Hjem og Skole at faa et klart og sundt Begreb om, hvad Lydighed vil sige, og hvorledes den bedst tilvejebringes i den daglige Omgang med Børnene.

Men dertil kan vi faa en god Hjælp ved at agte paa, hvad Ordet Lydighed oprindeligt betyder.

Navneordet »Lydighed« kommer af Tillægsordet »lydig«, der alter kommer af Udsagnsordet »at lyde«, som egentlig betyder at »høre« eller »lytte«.

Vi har et andet Ord, som er i Slægt dermed, men som langtfra gør et saa behageligt Indtryk paa vort Sind. Det er Udtrykket »at lystre«, der jo ogsaa spiller en anselig Rolle i Opdragelsen, og som oprindeligt betyder det samme som »at lyde«.

Men »lystre« er ikke noget dansk Ord, det er neder-sachsisk og i en sen Tid laant fra det nedertyske »lû-steren« og vistnok indført med Soldatervæsenet. De tyske Underofficerer, der skulde ekse med de arme Landsoldater, som var dømte til at ligge otte-ni Aar i »Malicen«, havde jo mange Midler i Mund og Haand til at faa dem til at lystre, men det var altsammén kun en ydre Afretning.

Ved Ordet »Lydighed« vækkes derimod Tanker om et menneskeligt Forhold, hvori begge Parter tager Del med Liv og Sjæl. Det betegner vel noget udvortes, men dette bliver samtidig et rammende Billede paa et dybt indre Liv — saaledes som alt hjerteligt og aandeligt paa Moders-maalet udtrykkes i jævne Billeder fra den daglige udvortes Verden. Og i denne naturlige Overgang fra det ydre til det indre ligger der en god Vejledning til den rette Op-fattelse af Ordets Indhold.

Naar »Lydighed« ligefrem tilkendegiver det »at høre«, saa vises vi dermed hen til Ordet som Lydighedens Op-hav og Fylde. En Fløjte eller en Tromme kan man lystre; men Ordet er alene egnet til at lydes. Og saaledes fører da selve Navnets Forklaring os lige ind til det, som dan-ner Kernen i alt det aandelige Liv hos Mennesker.

Ordet er det underfulde Bindeled imellem den synlige og usynlige Verden, det beundringsværdige Middel, hvor-ved aandeligt Liv kan overføres ved Sansernes Hjælp fra Sjæl til Sjæl, ja, fra Himmel til Jord. Og da det er det eneste paalidelige Middel, vi kender, til saadan Livsmed-delelse, saa rummes jo i Virkeligheden alt aandeligt Liv i Ordet. Derfor er Hjem og Skole først og sidst Ordets Arnsted og Virkeplads.

Det er et Guds Under, som vi stadig trænger til at mindes om, at Ordet som et Sædekorn bogstavelig kan flyve gennem Luften og rodfæstes med hele sit Livsindhold i ny Sjælegrund, hvor det modtages med aabne Øren.

Det er en kostelig Egenskab ved Ordet, at det, netop

som et Sædekorn, kan gemme sit Livsindhold i lange Tider uden at miste Spirekraften. Hvor ofte har man ikke erfaret, at et Ord, der syntes af liden Virkning, da det blev sagt, som et lille Frø med Genhager har kunnet blive hængende i en ydre Fold i Tilhørernes Sjæl og maaske gennem Aaringer har ligget upaaagtet der, indtil ny Oplevelser, Sorger, Sjælekampe, eller hvad det nu er, har slaaet dybe Kløfter i denne Sjæl, og Ordet gennem en saadan Kløft omsider er sunket ned til Hjertegrunden, hvor det da kommer i Vækst og bærer sin gode Frugt!

Men paa den anden Side maa man ikke være blind for, at Ordet paa sin Luftvej fra Sjæl til Sjæl er udsat for den Fare at henvejres og forspildes. Dette gælder jo selv Guds Ord til os, efter Herrens Lignelse om Sædemanden. Det er mer end Overtro, at der i Luften findes Uaander, som driver deres onde Spil med den flyvende Sæd. Det er dem, Herren sigter til med de slemme Fugle, der æder de Korn, som ikke naar frem til den gode Muld.

Det er ogsaa en stor Fare paa Ordets Vej, at Mennesker, i Steden for at give det Rum i deres Indre, lader det blive liggende paa Sjælens Overflade og vender og drejer det med deres Kritik, indtil det visner og mister alt sit Livsindhold.

For at forebygge disse Farer og saa vidt muligt sikre Ordet den lige Vej fra Sjæl til Sjæl, gælder det om, at der findes Myndighed hos den, som fører Ordet, og Lydighed hos den, som hører det. — Myndigheden giver Ordet dets Kraft i Farten og dets sikre Retning mod Maalet. Lydigheden bereder Aabenhed for Ordet, saa det kan synke i tjenligt Muld i Steden for at vindtørres og siden blæses bort.

Saaledes bliver Lydigheden altsaa den nødvendige Forudsætning for et umiddelbart og fuldstændigt Samliv i Ordet mellem Forældre og Børn, Lærere og Elever. Ordet, talt med Myndighed og hørt med Lydighed — det er Hovedindholdet af al Opdragelse. I disse tre Træk: Myndigheden, Ordet og Lydigheden, er Grundloven for al god Skole tydelig skrevet.

Hvad der ellers kan forekomme i »Pædagogiken«, drejer

sig om de tusinde Biting, som kan tjene til at sikre denne lige og fuldstændige Forbindelse mellem Sjælene.

Der kan for Eksempel nævnes, at et mildt og elskværdigt Væsen hos Opdrageren gør det lettere for Barnet at aabne sit Sind i Myndighed. Der kan, modsat, fremhæves, at Strenghed tit kan tjene til at fæste Opmærksomheden og sikre Ordets Bane. — Ja, selv »en Haandsrækning« kan vel hjælpe til at forberede Barnets Modtagelighed.

Det er sagt af en prøvet Opdrager, at et Barn skal have de Prygl, det fortjener, inden det er to Aar gammelt. Og Meningen hermed er, at i denne syndige Verden skal Barnet lære at lystre, mens det endnu er saa lille, at det ikke kan lyde et Ord. Der kan gennem en saadan Optugtelse lægges faste Rammer om det Liv i Lydighed, som ret begynder, naar den lille har lært at tale og høre sit Modersmaal.

Meningerne om dette Spørgsmaal kan være stærkt delte hos retskafne Folk. Men eet burde vi kunne enes om: at det er overfladisk kun at dømme en Opdrager efter det udvortes Træk, om han »slaar« eller ikke. Der kan være gode Forældre og Lærere, der slaar, og daarligere, der ikke gør det. Hovedsagen er og bliver, om man magter at tale med Myndighed og fremkalde Lydighed hos Børnene overfor det Ord, man fører.

Min Vej til Kirken.

Af Gustaf Baron Armfelt.

(Fortsat.)

Hvorledes faa Enhed blandt alle disse hinanden bekæmpende kristne Konfessioner: Lutheranere, Kalvinister, Anglikanere, Baptister, Methodister, Herrnhutere, Unitarer o. s. v.? Thi at al denne Søndring ikke var egnet til at hjælpe Verden til Tro, stod klart for mig, og jeg mindedes ofte Anekdoten om den kinesiske Mandarin, som sagde til nogle Missionærer, der tilhørte slige protestantiske Bekendelser: »Rejs først hjem til Europa og klar jeres Stridigheder. Og naar I saa er bleven enige, kan I komme

tilbage og prædike for os. Thi hvilken af alle disse Kristendommer skal vi vel tro?»

Med en anden ung Mand, der ogsaa var kirkelig interesseret, drøftede jeg ofte Spørgsmaalet om den søndrede Kristenheds Genforening. Hvorledes fæa en saadan til Veje? Maaske gennem en Kongres af Statsmænd og Diplomater? Eller gennem en Konferens, bestaaende af Repræsentanter for de uenige Religionssamfund? Men hvilken Autoritet havde vel saadanne Diplomat-Kongresser og Kirke-Konferenser? En følgende kunde jo med lige saa god Ret forkaste, hvad den foregaaende havde stadfæstet.

Skulde Kirkens Enhed — ikke alene en indre, men endog en blot ydre — kunne realiseres, maatte den hvile paa en af Gud selv lagt, altid bestaaende Grundvold, sagde jeg til mig selv. Fandtes en saadan? Og hvor?

Under min ivrige Søgen efter Enhed og Autoritet mødte der mig i Verdenshistorien to Skikkelser, som hurtigt vandt min Beundring og Kærlighed. Det var Pave Gregorius VII († 1085) og hans Ideers Forkæmper et Aarhundrede senere, Thomas Becket eller St. Thomas af Canterbury († 1170), som ofrede sit Liv for Kirkens Sag.

Af hele mit Hjerte gav jeg den protestantiske Historiker Gregorovius Ret, naar han om Gregor VII skrev: »Den vaabenløse Munks Sejr har større Ret til vor Beundring end alle en Alexanders, Cæsars eller Napoleons Sejre. De Kampe, som Middelalderens Paver førte, udkæmpedes ikke med Jern eller Bly, men med moralsk Magt, og Anvendelsen af saa fine aandelige Midler hæver undertiden Middelalderen over vor Tid« (Gregorovius: Geschichte der Stadt Rom im Mittelalter, Bind IV. Side 107. Stuttgart, 1870).

Mit ungdommelige Hjerte bankede af Stolthed ved Tanken om, at det var en Vikinge-Ætling, Normannerhøvdingen Robert Guiscard, som befriede Gregor, da denne blev belejret paa San Angelo. Men den virkelige, dybe Grund til min Begejstring for den store Pave var hans Arbejde for Præstestandens Højnelse og hans uforfærdede Kamp mod verdslige Magthaveres tyranniske Fremfærd mod Kirken. Han stod for mig som en fuldlødig, helstøbt Efterfølger af Apostelen Petrus, som til den unge Kirkes Un-

dertrykkere sagde de berømte Ord: »Man bør adlyde Gud mere end Mennesker« (Ap. Gern. 5,29).

Gregorius VII.s Strid for Kirken syntes mig ogsaa fuldt aktuel. Thi i de kirkelige Kredse, hvor jeg hørte hjemme, lød allerede den Gang Klager over Statens Indgreb i Kirkens Frihed og Rettigheder, selv om disse Klager ikke fremtraadte saa stærkt, som de i den senere Tid har gjort, f. Eks. i et af den lutherske Kontraktsprovst G. Svenson i 1912 udgivet Skrift med det meget betegnende Navn »Kirken i Statens Vold«, i hvilken han om den lutherske Kirkes Stilling bl. a. udtrykker sig saaledes: »Vort Lands Kirke i vore Dage giver os maaske det mest typiske Billede af en Kirke i Lænker, og meget i Nutiden varsler om kommende Dage, da Baandene skal snære end haardere, medmindre Kirken i Mellemtiden vaagner til Syn for Faren og bereder sig til Kamp for sin Frihed« (G. Svenson: Kirken i Statens Vold. Stockholm, 1912. Side 7),

Paa Grund af mit kirkelige Standpunkt begav jeg mig efter aflagt Studentereksamen til Lund, som paa den Tid var den højkirkelige Retnings Sæde og, som en engelsk *high-churchman* (Højkirkeemand) har sagt, Nordens Oxford. Denne Lunds Stilling daterede sig fra Tiden omkring 1850, da de højkirkelige Ideer der fremførtes af tre berømte Professorer A. N. Sundberg, E. G. Bring og W. Flensburg i det af dem fra 1855—1864 udgivne Tidsskrift *Svensk kyrkotidning*. Efter at de tre havde forladt Professoraterne ved Lunds Universitet — Bring blev Biskop i Linköping. Flensburg i Lund og Sundberg i Karlstad og senere Ærkebiskop i Uppsala — optoges deres Kappe af Dr. Carl Olbers, som ved mit Komme til Lund var første Professor i Theologi og Domprovst.

I Lærdom og omfattende Dannelse var han deres Lige, medens han som Tænker overgik dem i Skarpsindighed. Foruden fremragende Videnskabsmand var Olbers ogsaa en varm Beundrer af Kunsten, særlig af Malerkunsten og Musikken. Musikaftenerne i hans gæstfri Hjem hørte til Universitetslivets Højtidsstunder. Men ikke blot ved højtidelige Lejligheder kom jeg i hans Hjem. En eller to Aftener om Ugen tilbragte jeg hos den gamle Professor i hans Studerekammer og kunde lytte til hans lærerige Sam-

taler. Og jo nærmere man kom ham, desto mere mærkede man, at han ikke blot udmærkede sig ved usædvanlig Begavelse, men ogsaa ved et varmt og godt Hjerte. Saaledes hørte jeg i Studenterkredse ofte tale om hans store Hjælpsomhed mod fattige studerende.

Hvad man straks bemærkede, naar man traadte ind i hans hyggelige Studerekammer med de vældige Reoler fulde af Bøger, var en stor Gengivelse af Rafaels Sixtinske Madonna. Den gamle Videnskabsmand, der troede urokkelig paa Christi Guddom, talte med stor Ærbødighed om Christi Moder. Herfor kunde han jo paaberaabe sig selve Luther, som i sin Forklaring til *Magnificat* (Marias Lovsang i Luc. Ev. Kap. 1, V. 46-56) af Aaret 1521 skriver saaledes: »De store Ting, som den Mægtige har gjort imod hende, er ikke noget mindre, end at hun er blevet Guds Moder, hvorved der er givet hende saa mange og saa store Skatte, at ingen kan begribe dem; thi deraf følger al Ære og Salighed, samt at hun i hele Menneskeslægten er en enestaaende Person, ophøjet over alle, hvem ingen er lig.« (Der erste Theil aller Bücher und Schriften Dr. M. Luther. Ihena. 1555. 450—51).

Professor Olbers var en af de fornemste Repræsentanter for den bekendelsestro Lutheranisme, men hans Opfattelse af mangt og meget var langt mere fordomsfri og dyb end den, man sædvanlig træffer hos protestantiske Theologer, baade orthodoxe og ikke-orthodoxe. Saaledes talte han ikke alene med varm Beundring om Kirkefædrene og raadede mig til at læse Martyrbiskoppen Ignatius's Brev, Irenæus og Cyprianus, især dennes Skrift *De unitate ecclesiae* (Om Kirkens Enhed), men viste ogsaa fuld Retfærdighed overfor Middelalderen, som jeg bl. a. ved Læsning af Dantes *Divina Commedia* (Den guddommelige Komædie) havde lært at kende og elske.

I sin Opfattelse af Middelalderen stod Olbers omtrent paa samme Standpunkt som en anden berømt højkirkelig luthersk Theolog, Professor Vilmar († 1868) i Marburg, der skriver saaledes: »Kristendommens Aand var hos Occidentens (Vest-Europas) Folk bleven den egentlige Folkesjæl, som visselig i højeste Grad inspirerede de højere Stænder: Adelen og Præsteskabet, men ogsaa fuld-

stændig gennemtrængte Masserne, ikke alene som Lære, men som Faktum, som Livselement; der var en Glæde ved den kristne Kirke og dens indre og ydre Herlighed og en Fornøjelse ved dens Gaver, som der siden ikke har været, og som tilmed var saa stærk, at Kejsernes og Pavernes Stridigheder to Aarhundreder igennem ikke formaaede at røve denne højeste aandelige Tilfredsstillelse« (Dr. F. Hettinger: Die göttliche Komödie des Dante Alighieri. Freiburg 1889. 2. Oplag. Side 2).

Særlig karakteristisk er en Anekdote, som Professor Olbers fortalte mig. Nogle lutherske Præster af ultraprotestantisk og antikatholsk Farve var en Dag paa Besøg hos Ærkebiskop Reuterdahl. Da Samtalen kom ind paa den katholske Kirke, udtalte de det Ønske, at den Dag maatte komme, da Pavedømmet endelig skulde styrte sammen. »Kære Herrer«, svarede Reuterdahl, »først og fremmest gaar det Ønske aldrig i Opfyldelse, thi Pavedømmet styrter aldrig sammen. Dernæst er det noget, der ikke er mindste Grund til at ønske. Thi hvis St. Peters Stol styrtede, vilde ogsaa al Autoritet og Orden i Verden styrte sammen, og det første, som vilde rives bort, var det lutherske Præsteskab.«

Dette Svar af den lutherske Ærkebiskop omtalte Olbers med synlig Tilfredshed. Aldrig hørte jeg fra hans Læber de sædvanlige ultraprotestantiske Udfald mod Pavedømmet. Endog naar han talte om det Dogme, som oftest er Genstand for Misforstaaelse fra protestantisk Side, Dogmet om Pavens Ufejlbarhed, udtalte han sig klart og rigtigt, idet han fremhævede, at den katholske Kirke lærer, at »Paven er ufejlbar, naar han som Kirkens øverste Hyrde og Lærer om Tros- eller Sædelæren fremsætter en Udtalelse, der er bestemt for hele Kirken«, ganske som jeg siden genfandt Definitionen i den katholske Katekismus.

(Fortsættes)

Jesu hellige Hjertes Intronisering i Hjemmene.

En Jesu Hjerter Andagt under ovenstaaende Navn har i de sidste 10—12 Aar vundet overordentlig Tilslutning i Europa og i de andre Verdensdele. Alle Stænder, unge og gamle, Mænd og Kvinder, ja endog Børn har med Begejstring sluttet sig til den.

Guds udvalgte Redskab til at opflamme Hjerterne og indføre denne Andagt i Hjemmene er Pater Mathéo, Ordenspræst af Jesu og Marias hellige Hjertes Kongregation i Chile.

En efter Lægernes Udtalelser uhelbredelig Hjertesygdom foranledigede Pateren i Aaret 1907 til at rejse til Frankrig, dels for at raadspørge franske Læger, der imidlertid heller ikke gav ham Haab om Helbredelse, og dels for at valfarte til Paray le Monial, som han længe havde ønsket at besøge, hvilket var saare naturligt, da det jo var her, i den lille Klosterkirke, at vor Frelser i Aarene 1673—74—75 aabenbarede sit Hjertes brændende Kærlighed for den unge Nonne, Marguerite Maria Alacoque. Vor Frelser beklagede sig til hende over Menneskenes Ligegyldighed for hans Kærlighed og sagde bl. a., at han ønskede, at et Billede af hans hellige Hjerter skulde indtage Hæderspladsen i ethvert Hjem, og at det skulde æres, som man ærer en Konge paa hans Trone.

Pater Mathéo kom altsaa i Aaret 1907 til Paray le Monial, og næppe havde han betraadt Naadekapellet, før han følte sig helbredet paa overnaturlig Vis.

Under sin brændende Taksigelse for denne Naade forstod han, at Jesu hellige Hjerter havde en Mission til ham, som han skulde udføre, og som væsentlig bestod i, at han skulde vie sit Liv til Indfrielse af vor Frelseres Krav om, at Billedet af hans hellige Hjerter skulde indtage Hæderspladsen i ethvert Hjem og æres som en Konge.

Fra Paray le Monial begav Pater Mathéo sig til Rom for at opnaa den Hellige Faders, Pave Pius X.s Tilladelse til at indvie sit Liv til dette Apostolat.

Den Hellige Fader billigede fuldkomment hans Planer og sagde til ham: »Nej min Søn, jeg giver dig ikke min Tilladelse dertil, men jeg befaler dig at gøre det. Forstaa mig ret, jeg befaler dig at indvie hele dit Liv til denne Sag.«

Lykkelig vendte Pater Mathéo hjem til Chile, og i Løbet af nogle Aar prædikede han ikke alene i sit Hjemland,

men ogsaa i De forenede Stater i Amerika, i Syd-Amerika, i Asien og i mangfoldige Egne af Verden, og overalt opflammede han Hjerterne til at indvie sig til Jesu Hjerter og give et Jesu Hjerter Billede Hæderspladsen i Hjemmene for paa denne Maade at ære Frelseren, som man ærer en Konge paa hans Trone — deraf Navnet Intronisering, som ikke lader sig oversætte paa Dansk, uden at Meningen forandres.

I Aaret 1914 var Pater Mathéo paany undervejs til Frankrig netop paa den Tid, da Krigen udbrød. Hans overordnede i Chile frygtede meget for, at hans Mission under disse Forhold skulde blive forgæves; men netop det modsatte skete. Han modtoges med Begejstring de fleste Steder, hvor han kom frem, og han blev en Trøst i de tunge Tider for mange, som hidtil havde lukket deres Hjerter for Troen.

I Aaret 1915 begav Pater Mathéo sig atter til Rom for at faa sit Apostolat velsignet og anerkendt af den nye Pave, Benedikt XV, og han opnaaede det i fuldeste Maal. Han blev flere Gange modtaget i Audiens af den Hellige Fader, der varmt opfordrede ham til at fortsætte sit Kærlighedens Korstog gennem Verden. I et Brev til Pateren af 27. April 1915 gentog den Hellige Fader dette og udviklede den store Betydning af dette Apostolat.

I Aaret 1919 har den Hellige Fader udtalt sig om Værkets Navn: Intronisering. Mange mente nemlig, at Navnet var uheldigt, bl. a. ogsaa fordi det ikke saa godt lader sig bruge paa Italiensk, og det var bleven fortalt, at ogsaa den Hellige Fader misbilligede Navnet. I en Audiens d. 16. Januar 1919 fik Kardinal van Rossum Lejlighed til at bede Paven udtale sig om dette Spørgsmaal. Den Hellige Fader svarede, at det ingenlunde var hans Mening at misbillige Navnet. Alle Vegne, hvor man er tilfreds med Navnet, billiger han fuldkomment, at man benytter det. Kun fandt han ikke, at det egner sig for det italienske Sprog, uden at han dog derfor paa nogen Maade modsætter sig Brugen af det paa Italiensk. Den Hellige Fader tilføjede, at han i øvrigt lægger Hovedvægten paa, at vor Frelser bliver æret i Familierne som en Konge paa sin Trone — ikke flygtigt, men udholdende og for bestandig.

Et Apostolat som dette, der paa en Maade er bleven knæsat af to Paver, billiget og varmt anbefalet af mange Kardinaler og Biskopper, og som har baaret rige Frugter i katholske Hjerter, saa over 4 Millioner Familier har indviet sig til Jesu hellige Hjerter og givet det Hæderspladsen i deres Hjem — et saadant Apostolat behøver ingen videre Anbefaling. Det hellige Hjerter er jo Jesus,

det menneskevordne Ord, som elsker os, og som viser os sit Hjerte som Udtrykket for sin Kærlighed. Og Jesus Christus er, som det menneskevordne Ord, den usynlige Guds Billede, den førstefødte før alle Skabninger, og derfor har han Ret til at være vor Konge og Hersker. Engelen Gabriel sagde til Maria om ham, at »Gud vil give ham hans Faders Davids Trone, og han skal herske i Jakobs Hus evindeligt, og der skal ikke være Ende paa hans Rige« (Luc. Kap. 1). Og da vor Frelser skulde dømmes af Pilatus, og et af Klagepunkterne mod ham var, at han »sagde sig at være Christus, en Konge«, spurgte Pilatus ham: »Er du Jødernes Konge?« og Christus svarede: »Du siger det« (Luc. Kap. 23).

Utrættelig og fuld af apostolisk Iver har Pater Mathéo i Krigsaarene besøgt mange europæiske Lande, ogsaa protestantiske, og overalt har han prædikeret Korstog mod Synden og forkyndt Naadens Evangelium i Jesu allerhelligste Hjerte. Ogsaa her i Danmark har Pater Mathéo ønsket at prædike og har ladet vor højærværdigste Biskop forespørge, om han vilde give Tilladelse dertil. Efter at have overvejet Sagen og navnlig forvisset sig om, at Pateren ikke ventede eller ønskede at prædike i en stor Kirke, men vilde foretrække at prædike i et mindre Kapel, besvarede Biskoppen hans Forespørgsel paa den mest forekommende Maade, og det blev bestemt, at i St. Knuds Kapel skulde i det mindste den første Række Foredrag holdes.

Sandsynligvis vil Pater Mathéo komme til København midt i Marts, og der vil da blive Adgang for saa mange, som Kapellet kan rumme, til at høre Pateren prædike paa Fransk 5—6 efter hinanden følgende Dage — maaske ved 4-Tiden. De nærmere Bestemmelser vil Pater Mathéo selv tage, og disse vil senest blive bekendtgjort i Nordisk Ugeblad for 14. Marts.

Pater Mathéo vil altsaa forhaabentlig snart ogsaa her i København faa Lejlighed til at tale indgaaende om sit Apostolat. Maatte Jesu allerhelligste Hjerte lægge sin Velsignelse dertil!

Mariahjemmet i Februar 1920.

L. Stampe Charisius.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Ved Højskolens Møde Tirsdag den 17. ds. talte Hr. Pastor Olrik om Hjælp til Konversion og gav en hel Del gode Raad i baade positiv og negativ Retning. Han nævnede Forbøn som den vigtigste Hjælp,

man kunde yde en Konvertit, og advarede indtrængende mod alle Arrangementer for at hjælpe Mennesker til den katholske Tro; i saa Henseende var det bedst at stole paa det guddommelige Forsyn, der ene og alene forstod at »arrangere« baade i denne og alle andre Sager.

— Vincentskonferensernes første Generalmøde fandt Sted d. 22. Februar i Bredgade. Der var mødt 25 Medlemmer. Den højærværdigste Biskop gav Meddelelse om Kollekten til Wienerbørnene, som havde givet et smukt Resultat, og hvoraf en Del bl. a. var kommen »Hjælpeforeningen for forældreløse« i Wien til Gode. Biskoppen mindede i denne Forbindelse om vore egne katholske Børn paa Landet. Der udstedtes hvert Aar 100—150 Dispenser til Ægteskaber mellem danske Mænd og polske Kvinder. Børnene blev døbt katholsk, men naar der hverken fandtes nogen katholsk Kirke eller Skole paa Stedet, var saadanne Forældre afskaaret fra at give deres Børn en katholsk Opdragelse. Her laa en stor Opgave for Vincentsforeningerne, som kunde sørge for, at Børnene, i alt Fald det sidste Aar før den første hellige Kommunion, blev anbragt paa et katholsk Børnehjem. Pastor Olrik vilde særlig henlede Opmærksomheden paa fattige Familier med mange Børn, som fortjente baade moralsk og materiel Støtte. Cand. phil. Vöhtz forespurgte, om der ikke kunde gives Mænd, som havde boglige Interesser, Lejlighed til en videregaaende Undervisning i Tros læren, saa at de kunde anvendes som Kateketer. Biskoppen billigede Tanken, men vilde dog til Slutning minde om, at man ikke over Arbejdet for Børnene maatte glemme de fattige og enligstillede gamle Mænd og Kvinder, som først og fremmest trængte til Hjælp og Støtte. Her var det særlig de modne, yngre Elementer, som maatte træde til.

Kolding. Den 8—15. Februar afholdt Hr. Pastor Sialm aandelige Øvelser i St. Mikael's Kirke. Med Mottoet »Frels din Sjæl« var de forskellige Afteners Foredrag bygget over Menneskets sidste Ting. — Med en betagende Styrke førte den højærv. Leder Tilhørernes Tanker igennem Adskillelsen fra det jordiske til den uundgaaelige Dom, Regnskabet's Dag, Lønnens og Straffens Fuldbgyrdelse efter den Almægtiges Lov. Efter forudgaaende Skrifteaften mødtes samtlige Deltagere ved Herrens Bord under den højtidelige Messe Søndag Morgen Kl. 7½. Søndag Aften sluttede Øvelserne med Afskedsprædiken, Te Deum og sakramental Velsignelse. — Den paafølgende Mandag Aften inviterede vor Sognepræst Menigheden til Kaffe i Selskab med Pastor Sialm. Vor gæstfrie Vært takkede denne i en lille Velkomsttale for de nylig afsluttede Øvelser, hvorefter P. Sialm fortalte nogle Træk fra det køben-

havnske Kirkeliv baade fra dets Lys- og Skyggesider, dog væsentlig de første. Særlig Indtryk paa Forsamlingen gjorde Pastorens Skildringer hentet fra Jesu Hjerte Dyrkelsen og Eksemplerne paa denne Andagts velsignelsesrige Virkninger. P. Klemp takkede for de udmærkede Billeder, vor Gæst saaledes havde oprullet, og han opstillede den smukke Side af Kirkelivet i København som Eksempel for vor Menighed i Kolding. Staaende blev derefter Menighedens Yndlingssalme »Jesu Hjerte Sind og Tanke« afsunget. Paa Baggrund af disse Dages for vort Fædreland saa glædelige Begivenheder formede Resten af Aftenen sig som en national Fest i den med Dannebrog og Paveflag smykkede Sal. Taler afvekslede med nationale Sange, hvis Kraft og Fylde næsten maatte kunne høres helt over den gamle Grænse. Kl. 11 forestog vor Vært »Fast skal min Daabspagt evigt staa«, og inden man skiltes, udbragtes et Leve for Festens Giver, der sikkert ikke mindre end Gæsterne havde tilbragt en fornøjelig Aften. —*lan.*

Belgien. Med det første udkommer der i Bruxelles et Værk paa ti Bind, indeholdende alle Aktstykker angaaende det tyske Indfald i Provinserne Namur og Luxembourg. Udgiverne er Canon Smitz, Sekretær hos Biskoppen af Namur, og Dom N. Nieuwland, Benediktiner fra Maredsous, og det udkommer med Anbefaling af Ærkebiskop, Kardinal Mercier af Malines og Biskop Heylen af Namur.

Frankrig. I Onsdags, 18. Febr., har den franske Republik nye Præsident Deschanel holdt sit Indtog i Embedsboligen. Har Præsidentskiftet Betydning for den katolske Kirke i Frankrig? Man maa nok antage det, naar man ser, med hvor megen Velvillie Bladene, med *la Croix* i Spidsen, omtaler den nye Mand. De bringer med rosværdig Iver Clémenceau Hyldest og Tak for det store, han med ukuelig Energi har udrettet, da Landet var i Vaande, men de tvivler, om han havde kunnet finde sig, nu hvor Sejren er hjembragt, i en Præsidents udjævnende Rolle. De er derfor glade for, at ikke han, men Deschanel blev Poincarés Alløser. Deschanel, mener de, sidder netop inde med de Evner og Fortrin, de var kommet til at savne hos Clémenceau. Den mangeaarige Formand for Kammeret — Deschanel — har jo altid gjort sig afholdt hos alle Partier ved vindende, elskværdigt Væsen og beundringsværdig Takt; han stod altid over Partierne, forstod i særdeles Grad at afveje, at temperere, hvad der var de modsatte Standpunkter imellem, og det ikke mindst i de religiøse Spørgsmaal. Nogle Kendsgerninger? I Aaret 1889 havde Fallières som Undervisningsminister bestemt, at Universitetet i Paris skulde sende en Deputation Studen-

ter til Fritænkerkongressen i Rom. Det gjaldt, under Øjnene af Fangen i Vatikanet, Logernes Hyldest til Giordano Brunos Minde. Med Grev *de Mun* og *Wallon* forhindrede Deschanel Bestemmelsens Udførelse, til Frankrigs Hæder og Ære. Deschanel er en af de faa Politikere, der i de sidste Aartier baade i Institut de France og i Kammeret har taget Ordet Gud i Munden og vovet at tale om Forsynets Styrelse. — Efter Krigen har han gjort sin fulde personlige Indsats for, at Regeringen officielt skulde tage Del i det højtidelige *Te Deum* ved Sejrsfesten — som bekendt satte »Tigeren« sit haarde, bestemte Veto imod! — I mange Aar har Deschanel været Præsident for det franske Kammer, d. v. s. siden 1898. I Combes' Æra blev han fortrængt for en kort Stund ved et Magtbud fra oven, og Brisson, en Mand fra Logen, sat i hans Sted. Som Deputeret var han den Gang ubønhørlig i sin Kamp mod Landets daværende Tyranner: Socialisterne og Radikalsocialisterne, og Kammeret besluttede, at hans store Tale mod Jaurès skulde opslaaes paa Portene af offentlige Bygninger Landet over. Verdenspressen tildeler ham i det private og det politiske Liv Hæderslitelen *arbitrator elegantiae*, d. v. s. Typen paa værdig Fornemhed; maaske kunde man tilføje (efter et spansk Blad) det meget sigende Skudsmaal, at han er en af de faa Nutidens Politikere, der har en ren Vest. — Til Slut et enkelt Træk fra hans Privatliv. Deschanel blev i Aaret 1900 gift med en Datter af den katholske Deputerede Brice, en af Førerne for Progressisterne. Brylluppet stod i Kirken St. Germain, den gamle Meringerkryptkirke, under Udfoldelsen af mere end fyrstelig Pomp. En saadan aaben Bekendelse til kirkelig Tro bragte ham den Gang stygge Angreb og harmdirrende Protester fra mange Hold, ikke mindst fra Blade som *Lanterne* og *Humanité*. Men netop en Stilling til Kirken, som en saadan Vielse er et storslaaet Udtryk for, bringes Deschanel for den katholske Følelse i en heldig Modsætning til Forgængeren Poincaré, der lever i en borgerlig lovlig, men ukirkelig Forbindelse: Kirkens ubøjelige Moralkodeks har for Poincaré altid været den stumme Anklager og Dommer, og Kirkens ufravelige *non licet* (det er ikke tilladt) forklarer den afgaaede Præsidents kolde Had. Man kan altsaa godt forstaa de franske Katholikkers Haab, at Deschanel i Forsynets Planer er den Mand, der skal gengive Landet den længe attraaede religiøse Fred.

Czeko-Slovakiet. Spirene til det nuværende Røre mellem Præsterne kan spores saa langt tilbage som til de uheldige kirkelige Forhold under Josef II i Slutningen af det 18de Aarhundrede. Antallet af de oprørske Præster

er dog ikke saa stort som i den første Forskrækkelse angivet; det er ikke et Par Hundrede, der er bleven ekskommuniceret, men højst 60.

Rom. Kardinal Aristides Rinaldini er afgaaet ved Døden i en Alder af 76 Aar. Hans Virksomhed har hovedsagelig været af diplomatisk Natur; saaledes har han i omtrent 40 Aar beklædt diplomatiske Poster i Portugal, Belgien, Holland, Luxembourg og Spanien. 15. April 1907 blev han af Pius X udnævnt til Kardinal med St. Pancratius Kirke som sin Titelkirke.

Nord-Amerika (U. S. A.). Den skismatiske Ærkebiskop *de Berghes et de Rache*, Overhovedet for den gammel-katholske Sekt i De forenede Stater, er traadt over til den katholske Kirke. Den nye Konverlit tilhører en fornem engelsk Familie, er født 1873 og blev i 1916 Ærkebiskop for Gammel-Katholikerne i Amerika, som tæller 120.000 Personer, af hvilke man mener mange vil følge hans Skridt. Han har nu foreløbig taget Ophold i et Kloster.

Brevkasse.

Ærede Hr. O. R. — Hjertelig Tak for Deres venlige Brev. Af alt det anerkendende, De skriver om Ugebladet og mig, vil jeg intet aftrykke; jeg vil kun citere en enkelt Sætning af Deres Brev, som kan være til Nytte i videre Kredse, nemlig følgende Ord: »Der er naturligvis Ting i Bladet, som er mig ligegyldige, men jeg ræsonnerer altid saaledes, at saa er det noget, som andre synes om, eller for hvem det er af Betydning«. — Naturligvis, men saa fornuftige er ikke alle. Med hjertelig Hilsen N. H.

Ansgariusforeningen.

Ordinær Generalforsamling afholdes Søndag den 29. Februar Kl. 12 Middag i Bredgade 67, 2. Sal o. G. Eventuelle Forslag bedes under Formandens Sygdom indsendt til Næstformanden, Pastor Fr. Ronge, Nørrebrogade 27 C, inden den 26. Februar.

Elisabethforeningen.

Palmesøndagbasaren, Basaren for de forældrelose Børn, kommer i Aar som de andre Aar. Med fuld Tillid til Menighedernes Vilje til at ville hjælpe Bestyrelsen i dens overordentlig svære Arbejde, beder vi, om de vil tænke paa Gaver til Basaren. Det bliver svært at fylde de lange Borde, men hjælper alle til, ogsaa Ungdommen, bliver det let. De unge kan lave saa mange nydelige Smaating, og med Tanken paa de forældrelose Børn gaar Arbejdet let.

C. T.

Kirkelig Kalender.

29. Feb. 2. Søndag i Fasten.	7. Marts. 3. Søndag i Fasten.
1. Marts M. Ferialdag.	8. — M. Johannes af Gud. Bekender.
2. — Ti. Karl d. Gode, Martyr.	9. — Ti. Franciska af Rom. Enke.
3. — O. Ferialdag.	10. — O. De 40 Martyrer fra Sebaste.
4. — To. Kasimir, Bekender.	11. — To. Ferialdag.
5. — F. Ferialdag.	12. — F. Gregor I, Pave og Kirkelærer.
6. — L. Perpetua og Felicitas, Martyrer.	13. — L. Ferialdag.

Ungdomsgudstjeneste i Rosenkranskirken Søndag den 29. ds. **Kl. 9.** NB. Adgang kun for unge.

Korsvejsandagt. Fredag Aften: St. Ansgars K. Kl. 8, Rosenkransk. Kl. 7¹/₂, St. Annæ K. Kl. 8, St. Andreas K. Kl. 7¹/₄, St. Josefs K. Kl. 7¹/₂, Sakramentsk. Kl. 8.

Torsdag Aften: Jesu Hjertes K. Kl. 8¹/₄ (med Prædiken).

Mødreforeningen i St. Ansgars Sogn. Tirsdag den 2. Marts Kl. 8¹/₄ læses d. h. Messe for Foreningens Medl. og Anliggender.

Den eucharistiske Forenings Medlemmer bedes erindre Tilbedelsen i St. Ansgars Kirke Fredag d. 5. Marts til de aftalte Tider.

Katholsk Højskole. Tirsdag den 2. Marts Kl. 8 Aften i St. Knudssalen i Stenosgade 4B. Pastor Koch: R. Hugh Bensons Konversion. Adgang for alle. 25 Øre. »Sursum corda« medtages. Efter Mødet er Thebordene dækkede i Spisesalen.

Katholsk Ungdoms Værn. Angaaende Indkaldelse og Generalforsamling henvises til forrige Nummer.

Tak. Modtaget 25 Kr. fra J. F. til vore katolske Børn paa Landet. (Ialt Kr. 332,50.) *Niels Hansen.*

Min kære, trofaste Søster,
Eudoxie Hansteen,
døde i Dag stille og rolig efter at have modtaget de hh.
Sakramenter.

R. I. P.

København, d. 17. Febr. 1920.

Signe Berling,
f. Hansteen.

R. I. P.

Min kære Mand,
Grosserer **Ansgar Lohrer,**
er i Dag død fra mig og vore to Døtre.

København, d. 21. Februar 1920.

Martha Lohrer.

NB. Mandag Aften er sidste Frist for Indlevering af Smaameddelelser, Annoncer etc. Redaktionen.

FREMMEDESPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN),
Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

68. AARGANG

•Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 2 Kr. 50 Ø. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Studiestr. 27-29. 1-4, Tlf. 12327). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 16 Kr. aarligt. — Redaktør: Niels Hansen. cand. mag.. Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. Tlf. Helrup 657 y. Træffes bedst Kl. 4-5 Eftermiddag.

Nr. 10.

Søndag den 7. Marts.

1920.

• INDHOLD: Smaa Indledninger. — Højærv. Pater J. L. Brems. — Den internationale Børnehjælp. — Ansgariusforeningens Generalforsamling. — St. Ansgar. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Ordrup. Faxe. Frankrig. — Brevkasse. — Avertissementer.

Smaa Indledninger.

488.

Den hellige Thomas af Aquino.

Vor Herre kalder sin Kirke for en Stad, der ligger paa et Bjerg, saa den kan ses af alle Folk og drage dem inden for sine hellige Mure. Og atter kalder han Kirkens første Lærere — Apostlene — det gælder selvfølgelig ogsaa om deres retmæssige Efterfølgere — for »Verdens Lys«.

I Virkeligheden har Kirken stadig lyst for Verden med sin hellige Lære, som stedse straalere i den guddommelige Sandheds Lysskær, uden at nogen Vildfarelses mørke Sky kan fordunkle den. Og stedse har Kirken af sit Moderskød frembragt store, hellige Mænd, som lyste for Verden ved deres Trosiver og Lærdom og sejrrikt forsvarere dens Lære mod Kætterierne.

Blandt Kirkens store Lærere er Thomas af Aquino den største. Udsprungen af adelig Slægt forsvarede han sin Uskyldighed i haarde Kampe, dels mod sine egne Brødre, dels mod letsindige Skolekammeraters daarlige Eksempel. Med ikke mindre Fasthed gennemførte han sin Beslutning: at vie sig til Gud i Ordensstanden. 17 Aar gammel tog han Dominikanernes Ordensdragt, og hverken hans Forældres Bønner eller hans Brødres Voldshandlinger

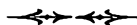
var i Stand til at rokke hans Beslutning. Det lykkedes ham omsider at flygte og naa et Kloster i Frankrig, hvor han ved de evige Løfter indviede sig til Gud.

I Skolen skjulte han af Beskedenhed sin store Viden, saa hans Skolekammerater spottende kaldte ham en stum Okse. Men hans Lærer, den salige Albert den Store, sagde profetisk: »Vent I bare! Denne Okse vil fylde hele Verden med sit Brøl.« Hans Spaadom er gaaet i Opfyldelse. Ligesom Augustinus nævnes som den største blandt Kirkefædrene, saaledes Thomas blandt Kirkelærerne. Han beherskede med lige stor Fuldkommenhed Filosofien, Theologien og Retsvidenskaben. Og de Værker, han har skrevet, vil til alle Tider være et Arsenal, hvor de, som vil forsvare Kirkens Lære, finder deres bedste Vaaben. Et interessant Vidnesbyrd aflægges en af de største tyske Retslærde, Rudolf v. Jhiring, som først henimod Slutningen af sit Liv fik fat i Thomas's Værker. Efter at have studeret dem sukkede han: »Gid jeg havde kendt dem fra først af! Da kunde jeg have sparet mig alle mine Studier.«

Trods al den Anerkendelse, han vandt blandt sine Ordensbrødre, hos Paven og Kongen af Frankrig bevarede han stedse sin dybe Ydmyghed. Han gav Gud Æren og ikke sig selv. Og lige saa stor som hans Ydmyghed var ogsaa hans Fromhed, især hans Kærlighed til Alterets Sakrament. Vor Herre selv gav ham et Tegn paa sin Kærlighed. En af hans Ordensbrødre saa ham engang knælende foran et Krucifiks og hørte, hvordan Herren tiltalte ham: »Du har skrevet godt om mig, Thomas. Hvad vil du, jeg skal give dig til Gengæld?« Og Thomas svarede: »Intet andet end dig selv.« Det er ham, vi har at takke for de vidunderlige Hymner til Ære for Alterets allerheligste Sakrament: *Adoro te* og *Sacris sollemniis*. Der fortælles, at Paven havde befalet Thomas og den h. Bonaventura at skrive Hymnerne til Officiet for Kristi Legems Fest. Da nu Thomas oplæste sine Hymner, kastede Bonaventura sine i Ilden, idet han sagde: »Du har sejret, Thomas. Smukkere Hymner kan ikke skrives.«

Den h. Thomas døde paa Rejsen til Lyon, hvorhen Pave Gregor IV kaldte ham til at tage Del i Koncilforhandlingerne. Han var lige naaet til Klosteret Fossæ Novæ, da han følte, at Døden nærmede sig. Døende lod han sig lægge paa Aske og modtog saaledes de sidste Sakramenter. En Ordensbroder, som spurgte ham om, hvad man skulde gøre for stedse at leve i Guds Naade, gav han det Svar: »Hvo som stedse lever i Guds Nærværelse, vil altid være beredt til at aflægge Regnskab for sine Handlinger og aldrig miste hans Kærlighed ved nogen Synd.«

Dr. Kiefer.

Højærv. Pater J. L. Brems.

Præst i 25 Aar.

Hvor Tiden dog løber! De fleste af os synes vel, det hører til vore Dages senere kirkelige Begivenheder, at vi fik katholsk Kirke og katholske Præster i Vejle, og saa er det virkelig seksten Aar, siden Pastor Brems holdt sin første danske Prædiken i den smukke jydsk Fjordby, og

1895

1920

nu i disse Dage 25 Aar, siden den venlige, muntre Mand i den smukke, hvide Præmonstratenserdragt modtog Præstevielsens Sakramente. Det er altsaa snart længe siden, begge de to nævnte Begivenheder fandt Sted, og der er nu Jubilæum i Vejle, og Ugebladet vil ved dette Billede og med disse Linjer bringe den højærværdige Jubilar en hjertelig og oprigtig Lykønskning, uden Tvivl paa alle de Læseres Vegne, der kender ham, og vistnok paa mange fleres.

Det var en virkelig Begivenhed, da vi her i Danmark for seksten Aar siden atter kunde byde den gamle Præmonstratenserorden velkommen her i Landet, hvor den i

gamle Dage havde spillet saa stor og velsignelsesrig en Rolle. Det gamle Børglum Kloster i Vendsyssel, som knejser højt midt i Landet og er synligt i flere Miles Omkreds paa alle Kanter, og som endnu gemmer saa mange Minder fra Middelalderen, blandt andre den gamle Klosterkirke, var i gamle Dage Præmonstratensernes Eje, og deres Abbed var født Biskop i Vendsyssel Stift. Des værre lykkedes det ikke Ordenen at erhverve sin gamle Ejendom tilbage, selv om den enkelte Gange med Længsel kastede sine Blikke derhen, men tilbage til Landet kom den dog, og glade var vi, da vi fik den tilbage; thi alt, hvad der kan knytte den katholske Fortid og Nutid sammen, har for danske Katholikker en særegen Værdi; og glade har alle kunnet være for Ordenens første Repræsentant, der allerede, som sagt, har været her i seksten Aar og nu paa Tirsdag den 9. Marts fejrer sit 25-aarige Præstejubilæum.

Pastor J. L. Brems er Belgier og født den 7. August 1870 i Testelt, ikke langt fra Louvain i Belgien. Allerede meget tidlig viste Pastor Brems udpræget Talent for Musik, og at spille var hans bedste Fornøjelse. Som 10aarig Dreng kunde han ledsage Requiems-Messen paa Orgelet, en overmaade sjælden Præstation af et Barn i den Alder. Sine Latinskolestudier begyndte den unge Brems paa det flamske Kollegium i Bree i Provinsen Limburg og fortsatte senere i Seminariet St. Roch.

Men allerede i Efteraaret 1889 meldte den unge Student sig hos Præmonstratenserne, i hvilken Orden han blev optaget den 11. Oktober samme Aar i Abbediet Averbode i Belgien. Efter flere Aars Uddannelse her præstevedes han den 9. Marts 1895 af den daværende pavelige Nuntius i Bryssel. Ogsaa i Klosteret, ligesom i Hjemmet, forstod man at vurdere Pastor Brems' musikalske Evner, og i otte Aar var han Organist i Klosteret, som ejer et af de største Orgeler i Europa.

Efter sin Præstevielse blev Pastor Brems Kapellan i den lille By Eindthaut, hvor han vandt sig mange Venner, og fra hvilken Tid han gemmer ikke saa faa gode Minder. Det var vel derfor ogsaa med lidt blandede Følelser, at Pastor Brems den 29. Juli 1903 brød op fra sin første Virksomheds Plads og drog til vort Fædreland.

Her i Danmark slog Pastor Brems sig først ned i Randers hos Pastor Osterhammdl, hvor han sammen med en Ordensbroder med Lyst og Energi satte sig ind i det danske Sprog, der jo for den, der i Forvejen kan Flamsk, frembyder ikke saa faa Ligheder og Overensstemmelser; det gik ogsaa godt med Arbejdet, thi ved Nytaarstid 1904 kom Pastor Brems til Vejle, hvor han paa St. Ansgars Fest holdt sin første Prædiken paa Dansk.

Siden har Pastor Brems med Udholdenhed og Troskab virket i Vejle. Det er et stort Areal, Præmonstratenserne der er i Besiddelse af, i en Udkant af Byen med herlig Udsigt over Landet og dog kun 2 Minutters Gang fra Byens Raadhus. (Det er Vejles ejendommelige lange, smalle Form, der muliggør en saa central Beliggenhed i Byens Udkant.) De to mindeværdigste Begivenheder i de Aar er vel nok Opførelsen af Skolen, som blev indviet den 15. Oktober 1908, og Maria-Hospitalets Opførelse i 1913. Kapellet er foreløbig indrettet i Skolen, og de store Planer om en smuk Kirkes Opførelse har foreløbig, paa Grund af Krigen, ikke kunnet realiseres, men gemt er jo ikke glemt, og formodentlig vil der snart ude paa Bleg-banken rejse sig en smuk Kirke; forskellige betydelige Forandringer i Gade- og Vejanlæg i Kvarteret der omkring har forbedret dets hele Udseende og vil afgive langt fortrinligere Omgivelser for en Kirke. For Ungdommen i Vejle har Pastor Brems ogsaa gjort et stort Arbejde, og i saa Henseende har naturligvis Musik og Sang været af største Betydning.

Pastor Brems er endnu en ung Mand og fylder først i August Maaned 50 Aar. Hans Helbred var i nogen Tid lidt skrøbeligt, men er efter et Hospitalsophold for nogen Tid siden bleven meget bedre. Manges Ønsker mødes med Ugebladets, naar her til Slut udtales Haabet om fortsat Virksomhed i en lang Aarrække til Sjælenes Velsignelse og Guds bestandig større Ære.

Niels Hansen.

Den internationale Børnehjælp.

(Efter Roskilde Dagblad.)

En ukendt Indsender offentliggør følgende interessante lille Artikel i ovennævnte Dagblad:

I Genève afholdtes i Dagen 6.—8. Jan. et stort Møde, sammenkaldt af det engelske *Save the Children Fund*, af den internationale Hjælpekomité for Børnene, der har sit Sæde i Bern, og af den internationale Komité for »Røde Kors«. Formaalet med Mødet var at grunde den internationale Union til Hjælp for de nødlidende Børn, en Union, hvis Opgave det er at samle og fordele alle de Midler, som en hel Verdens Barmhjertighed har skænket og vil skænke, idet den efterkommer det gribende Opraab, som Pave Benedikt XV. udstedte d. 24de November i Fjor.

I den lange Liste over Mødets Deltagere findes Repræsentanter for de forskelligste Nationer, Religionssamfund og politiske Partier. Som provisorisk Præsident aabnede den fhv. schweiziske Deputerede, Horace Micheli, Mødet. Han henvendte allerførst en Velkomsthilsen til Mødets Æresgæst, Mgr. Maglione, pavelig Udsending ved Regeringen i Bern. I varme Ord skildrede han Benedikt XV.s Omsorg for Børnene; derefter bragte han en Tak til Frankrig, Italien, de skandinaviske Lande og Holland, som alle yder kraftig Bistand til Arbejdet for Børnenes Redning. Endelig nedbad han Guds Velsignelse over dette Arbejde og opfordrede Forsamlingen til at vælge Pavens Repræsentant til Mødets Præsident, et Forslag, som vedtoges enstemmigt.

Mgr. Maglione takkede for den Ære, der igennem hans Person vistest selve Pavestolen og udtalte derefter i et kort Foredrag sin Glæde over, at Redningsarbejdet for Børnene var blevet internationalt, og sin Forhaabning om, at det Baand, som derved knyttedes mellem Hjerterne i Nationer, der nylig havde staaet som Fjender overfor hverandre, maatte blive stærkt og varigt.

Iblandt Mødets mange Talere var der næppe nogen der i den Grad fængslede sine Tilhøreres Interesse som Miss Jebb, Sekretær for *Save the Children Fund*. Hun gav en rystende Skildring af de ulykkelige Børns Lidelser og af Mødrenes Kvide, naar de ser Døden rive Børnene bort, det ene efter det andet. Hun fremsatte det som enhver Pligt at bidrage efter Evne til at redde de kostbare Liv, som Samfundets Fremtid og Haab hviler paa. Hun

nævnte Italien med Hæder som det af alle de krigsførende Lande, der først havde aabnet sine gæstfrie Døre for sine Fjenders Børn. Det italienske »Røde Kors« havde straks faaet anbragt 15.000 østrigske Børn i italienske Hjem. Rørende er det ogsaa at se de hjemsøgte norditalienske Egne med sand evangelisk Offervillighed skænke store Summer til Hjælp for deres Børn, som har hærget og plyndret deres Land.

Miss Jebb lagde stærk Vægt paa Vigtigheden af det almindelige Samarbejde i Sagen og fremhævede, at dette ogsaa var Pavens Opfattelse. Hun meddelte Pavens egne Ord til hende, da hun nylig havde den Ære at være til Audiens hos ham. Han havde med største Bestemthed hævdet, at de Bidrag, som indkom ved den Kollekt, han havde paabudt i alle katholske Kirker, de skulde ikke alene komme de katholske Børn til Gode, men alle nødlidende Børn uden Forskel. Ved at paabyde ikke blot denne Kollekt, men ogsaa tilskynde alle Katholikker til at gøre deres yderste for at støtte Sagen har den Hellige Fader aabnet en meget vid Horisont for denne og skaffet den uvurderlig Hjælp. Miss Jebb sluttede sin Tale med en til Mgr. Maglione henvendt Tak til Paven og til Katholikkerne i det hele.

Forsamlingens stormende Bifald hilste den Meddelelse, at Pave Benedikt havde tegnet sig for et første Bidrag paa 100.000 Francs.

Et Generalraad og en udøvende Komité dannedes for at varetage Arbejdets videre Interesser. Komiteen bestaar af 10—15 Repræsentanter for de forskellige i Arbejdet samvirkende Foreninger og Institutioner og af forskellige højtstaaende katholske og protestantiske gejstlige.

Ansgariusforeningens Generalforsamling.

Søndag d. 29. Februar Kl. 12 afholdt Ansgariusforeningen sin aarlige Generalforsamling i Forsamlingsalen, Bredgade 69. 25 Medlemmer havde givet Møde. Af Bestyrelsen var Formanden paa Grund af Sygdom forhindret i at være til Stede, og Sekretæren og Assistenten havde sendt Afbud.

Næstformanden, Hr. Pastor Ronge, aabnede efter en

kort Bøn Generalforsamlingen, konstaterede dens Lovlighed og oplæste Dagsordenen.

I Sekretærens, Trafikassistent Gravgaards Forfald, oplæste Kassereren, Hr. Jos. L. M. Hoffmann Protokollen fra sidste Generalforsamling, hvorefter Formanden aflagde Beretning om Foreningens Virksomhed i 1919:

Foreningens aarlige Generalforsamling blev afholdt Askeonsdag d. 5. Marts, Kl. 8 Aften, i St. Knuds Skoles lille Sal. Pastor *J. Otrik* holdt før Generalforsamlingen et kort Foredrag om Betydningen af at virke i katholsk Aand. Kun ca. 30 Medlemmer havde givet Møde. Foreningens tidligere Bestyrelse blev genvalgt; i øvrigt henvises til Referat i Ugebladet (1919 Side 199 ff.).

Nordisk Ugeblad har med 1919 fuldendt sin 67. Aargang. Der udkom 52 Numre med et Sideantal paa 908 + VIII. 12 Billeder har været optaget i Teksten. Abonnentantallet har i 1919 været ca. 150 større end i 1918. Fra 1. Januar 1920 er Abonnementsprisen bleven forhøjet fra 1,50 Kr. til 2,50 Kr. Kvartalet, en bydende Nødvendighed, som Regnskabet for 1919 desværre bekræfter, idet Ugebladet — Annonce-Omslagenes Indtægt medregnet — viser et Underskud paa ca. 3500 Kr. En ekstraordinær Generalforsamling afholdtes i den Anledning d. 24. Oktober. (Jfr. Referat i Ugebladet 1919 S. 773.) Indtil nu har Forhøjelsen heldigvis ikke foraarsaget Nedgang i Abonnent-Antallet.

Annonce-Tillægene, som er forpagtet af Hr. *Alfr. Silcowitz*, har givet en Indtægt paa 1410 Kr. (forrige Aar: 1530 Kr.).

Kalenderen for 1919 blev trykt i et Oplag af 1350 og blev redigeret af Hr. Pastor *C. Bannwart*. Prisen var 30 Øre, og Kalenderen gav et Overskud paa 90 Kr. 83 Øre. For 1920 blev Prisen dog sat til 35 Øre.

Bogforlaget er i 1919 bleven forøget med et Særtryk af *P. Maurers* Artikler i Ugebladet: »Fader vor«. Der blev taget 375 Særtryk (100 Sider). Bogladeprisen er 1 Kr. 50 Øre.

Foreningens Medlemsantal, som i 1918 var 591, var i 1919 604; 20 døde eller udtraadte af Foreningen, medens 33 nye blev indmeldt. Efter 1. Januar i Aar er der yderligere indmeldt 12 Medlemmer. Medlemsbidraget er som bekendt i Lovene (fra 1853!) fastsat til 2 Kr. om Aaret; men baade paa den ordinære og den ekstraordinære Generalforsamling i 1919 blev der fra alle Sider stærkt betonet, at de 2 Kr. skulde betragtes som et Minimum. De i Aar udsendte røde Ekstra-Kvitteringer paa 2 Kr. blev ogsaa godt modtaget, saaledes at Medlemsbidragenes Beløb i 1919 androg ca. 1800 Kr. mod 1150 Kr. i 1918.

For 1919 er der kun trykt en Supplementsliste til Listen over Medlemmerne fra 1918.

2 nye Udhængsskabe til Nordisk Ugeblad har Foreningen bekostet i 1919: et til Svendborg og et til Rønne.

Foruden andre mindre Gaver har Foreningen faaet 111 Kr. 25 Øre fra en udenlandsk Abonnent og 100 Kr. fra H. J.

Regnskabet udviser ifl. Status en Formueforringelse paa ikke mindre end 1588 Kr. 04 Øre. Foreningen har i den Anledning været nødsaget til at sælge sin Hypothek-Obligation paa 2000 Kr. og optage et Laan paa 700 Kr., idet Foreningen ved Aarets Begyndelse havde en Gæld paa 800 Kr.

Som bekendt har Ekspeditionen af Nordisk Ugeblad fra $\frac{1}{5}$ 1907 været henlagt under St. Ansgars Menigheds-kontor, idet Ansgariusforeningen som Tilskud til Kontorets Udgifter betalte 5—600 Kr. Fra d. 19. Januar i Aar er Kontoret indtil videre nedlagt, og Hr. Alf. Silcowitz har indtil videre overtaget Ekspeditionen af Nordisk Ugeblad, Kalenderen, Annoncerne i selve Bladet samt Opkrævning af Medlemsbidragene. —

Under den følgende Forhandling foreslog Hr. Pastor Braun Anbringelsen af en Indsamlingsbøsse til Ansgariusforeningen i alle vore Kirker, medens Hr. Pastor Olrik henstillede, at Redaktørens Løn blev noget forhøjet.

Hr. Pastor Koch foreslog, at Lovens § 23, der lød: »Medlemmerne yder et Bidrag til Foreningen af 50 Øre hvert Fjerdingaar eller af 2 Kr. om Aaret«, for Fremtiden faar følgende Ordlyd: »Medlemmerne yder et Bidrag til Foreningen af mindst 5 Kr. om Aaret. Livsvarigt Medlem bliver den, som indbetaler mindst 100 Kr. een Gang for alle. De af livsvarige Medlemmer indbetalte Beløb skal danne en særlig Fond, hvoraf kun Renterne maa benyttes«, hvilket enstemmig vedtoges.

Paa Forslag af Hr. Redaktør Niels Hansen føjedes til omtalte § 23 følgende Ord: »Æresmedlemmer kan optages paa en Generalforsamling«, hvorpaa Hr. Fabrikant, cand. phil. Jos. Hoffmann, der efter omtrent 20 Aars energisk og opofrende Virksomhed som Kasserer foreløbig maatte nedlægge denne Gerning, optoges som Æresmedlem.

Ved det efterfølgende Valg genvalgtes Hr. Arkivar West til Formand og Hr. Pastor Ronge til Næstformand, medens Hr. Direktør Chr. Henrichsen nyvalgtes til Sekretær og Hr. Kontorist Johannes Hansen til Assistent. Da det ikke lykkedes at finde noget Emne til Kassererposten, be-myndigedes Bestyrelsen til at fortsætte Foreningens Drift

som hidtil og forhaabentlig finde en Kasserer. Til Revisorer nyvalgtes Hr. Grosserer, cand. phil. Bredholt og Hr. Repræsentant Otto Barfred og Hr. Bogtrykker Olsen til Revisor-Suppleant.

Kl. henad 2 sluttede Næstformanden Generalforsamlingen med Bøn. Ref.

St. Ansgar.

Iblandt Bladets »Smaa Indledninger« fandtes i Nr. 5 med Overskrift »St. Ansgar« nogle Bemærkninger underskrevet Jakob Olrik, som forekommer mig mindre heldige med Hensyn til den hellige Ansgar.

Der siges, at som et Helhedsbillede af St. Ansgar kan siges: »St. Ansgar, Nordens Apostel, byggede kun lidt paa Menneskekraft og Beregninger, men saa meget mere paa Guds Forsyn og Naade. Fromheden var Kærnen i den hellige Ansgars Væsen fra Barndommen af . . . og ægte Fromhed er nyttig til alt.« Senere siges: »Bønnen maa indlede og slutte alt, hvad vi foretager os. Bøn og ikke Snak og Sludder og Kritik(?)« . . . »De menneskelige Beregninger duer grumme lidt; de faar saa ofte dem, der bruger dem, til blot — i overført Betydning — at falde over deres egne Ben.« Henimod Slutningen siges endnu: »Man kan ogsaa kende de blot menneskelige Beregninger paa den Vægt, der fortrinsvis lægges paa Penge og paa, hvad Folk siger.« Af dette lidt uklare Helhedsbillede faar man nemt det Indtryk, at han var en from Helgen — hvad alle er enige om — men hvad der laa udenfor dette, var for Ansgar Biting.

Jeg vil her anføre et Helhedsbillede af afdøde A. D. Jørgensen i hans første Bog om den nordiske Kirkes Grundlæggelse Side 162.

»Man har sagt, at Ansgar vel var en from og nidkær, men ingenlunde nogen stor og genial Mand. dertil var han for blød og for stilfærdig. Det vil være vanskeligt at sige, hvori den menneskelige Storhed bestaar, naar ikke den, som tilbringer en Menneskealder i Kamp og Livsfare for en stor og ædel Tanke, bærer dens Mærke; — eller hvad der er Genialitet, om ikke det at gaa til et fremmed Folk og fjerne Egne, at blive optaget i en fjendtlig Konges hemmelige Raad, ved sin Tales Magt og sine Tankers Glød at samle lunkne Landsmænd og fjernt staaende fremmede

om en Gerning, der stod i saa stærk Strid med hele Tidens Retning, med sikkert Blik at opdage de heldigste Udgangspunkter for sin Virken og at grundlægge denne og sikre den efter alle Lovens Former, saavel i Kirken som i alle tre Riger: Tyskland, Danmark og Sverige, uden nogensteds eller i nogen Retning at opgive blot en Del af Tankens oprindelige Krav. Hvad han udrettede i sit Bispedømmes 33 Aar var derfor ogsaa stort og af uforgængelig Betydning for de Folk, som han havde viet sine Kræfter. Den eneste Løn, han attraaede for sin Møje, »Martyriets Palme«, blev ham ikke til Del; men hvad der var Apostelens Sorg, det skal være Nordens Hæder: at det ikke plettede sig med denne Mands Blod.«

Denne Skildring af St. Ansgar finder jeg den rette. Samme Forfatter bemærker andensteds, at da Ansgar byggede sine to Kirker, valgte han netop de mest hensigtsmæssige Steder, Byerne Ribe ved Vesterhavet og Hadeby i Slesvig ved Slien, de to fornemste Handelsbyer i Vest og Øst. Man læser endvidere i hans Levnedsbeskrivelse af Rembert, at han medbragte sydfra Foræringer til de hedenske Konger heroppe for at give hans Bestræbelser et værdigere Præg i disse Folks Øjne. Han forskaffede sig særlige Indtægter fra Klosteret i Turhaut ved Brygge i Flandern, for at han kunde faa opdraget og undervist de Hedningedrenge, han opkøbte. Han modtog Bremens Ærkestol ogsaa som Hjælpe middel til hans Missionsvirksomhed, og naar der fortælles, at han daglig kunde bispise et Dusin fattige ved sit Bord, da vidner det om de anselige Midler, der stod til hans Raadighed, og som han vidste at benytte til sin Missionsvirksomhed i Norden.

Den baade fromme og kloge Helgen Bernhard af Clairvaux var — saaledes fortælles — engang samlet med sine Munke, da der skulde vælges en ny Klosterabbed. Man foreslog ham først en Mand, der var usædvanlig from, hvortil Bernhard svarede: »Er han hellig, kan han bede for os.« (Ora pro nobis!) Derefter foreslog man en meget lærd Munk, hvortil Bernhard svarede: »Den Lærde kan undervise os.« (Doctus docet nos!) Til sidst foreslog man ham en klog Mand, hvortil Bernhard svarede: »Han skal styre!« (Prudens est, gubernat nos!)

Denne Bernhards Regel kan ogsaa anvendes paa St. Ansgar: from og klog. Fromhed uden Klogskab kan ofte gøre Skade. Fromhed derimod, parret med Klogskab, skal være de styrendes Egenskab. »Kloge som Slanger, enfoldige som Duer.«

I Slutningen af samme Ugeblads Nr. 5 findes en Tak fra Biskoppen til en Ungdomsforening i København, fordi den vil støtte Biskoppens Arbejde ved Indsamling af Penge-

bidrag til Missionens Fremme. Det er praktisk Fromhed, som Biskoppen paa det varmeste anbefaler som nødvendig til Missionens Opretholdelse. Vi er i Fastetiden og bør ikke glemme de Bøsser i Kirkerne med Paaskriften: »Fastealmsisser«, der anvendes til samme Formaal, og den hel- lige Ansgar vil sikkert bede Herren velsigne i overført Be- tydning saavel den fattige Enkes Skærv som den rige Hovedsmands Gave i Kapharnaum. *Fr. Kerff.*

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Tirsdag den 24. Februar holdt Frøken Paula Barfoed paa Katholsk Højskole et interessant historisk Foredrag om Pius VII og Napoleon, i hvilket hun i store Træk skildrede de bevægede Aar for godt hundrede Aar siden, da Kejsler Napoleon efter Forgodtbefindende skaltede og valtede med den katholske Kirkes Kardinaler og Biskopper, ja med Paven selv, indtil al hans Herlighed og Magt styrtede sammen, medens Kirken rejste sig med nye Kræfter til nye Kampe og frisk Daad.

— Katholsk Syge- og Begravelseskasse afholdt sin aarlige Generalforsamling Onsdag den 25. Februar. Mødet var i Lighed med tidligere Aar godt besøgt. Denne Forening har ogsaa sine Vanskeligheder ved at komme igennem Dyrtiden; det var nødvendigt at forhøje Kontingentet, og det blev da ogsaa vedtaget, saaledes at Damer nu skal betale 4 Kr. 40 Øre, Herrer 5 Kr. 05 Øre Kvartalet, fra 1 April d. A. Selv om Kontingentet er forhøjet, tror vi nok, at Sygekassen er, om ikke Landets billigste, saa dog en af de billigste Sygekasser. — Sygekasseinspektoratet har da ogsaa kun smukke Ord at sige om Foreningen. Det var rart, om Trosfæller vilde slutte sig lidt mere til Sygekassen; de fleste Damer og Herrer er jo Medlemmer af en Sygekasse, og det er da uforstaaeligt, at Tilgangen til Menighedens egen Sygekasse ikke er større. Foreningen har dygtige og ansete Læger i alle Byens Kredse og lader sine syge, der ønsker det, indlægge paa St. Josefs eller St. Elisabeths Hospital. Foreningens Kontor er St. Jørgens Allé 11. Telefon Vester 3787.

Ordrup. Ugebladet Strandvejs-Kommunerne med- deler i sit Nummer af 26. Febr., at Bestyrelsen for Ansgarstiftelsen har tilbudt Gentofte Kommunalbestyrelse at udleje de Stiftelsen tilhørende Skolebygninger m. m. i Ordrup. Kommunalbestyrelsen har i et Møde for lukkede Døre vedtaget at svare Bestyrelsen, at Kommunalbestyrel-

sen ikke ser sig i Stand til at afslutte Lejemaal angaaende de Stiftelsen tilhørende Skolebygninger paa de angivne Vilkaar, idet man tilføjer, at saafremt Ansgarstiftelsen mener at kunne modificere Betingelserne, er Kommunalbestyrelsen rede til at optage nye Forhandlinger derom,

Faxe. I Mandags den 23. ds. Kl. 9 $\frac{1}{2}$ blev for første Gang afholdt en offentlig katholsk Gudstjeneste her i Byen for Wienerbørnene. Af Kolonien, som omfatter Karise, Spjellerup, Faxe Ladeplads og Faxe, i alt 72 Børn, var mødt 60, et smukt Resultat, naar man tager de lange Veje i Betragtning. Lokal-Komiteen for Wienerbørns Ophold i Faxe havde lejet Salen i Loge-Bygningen paa Rønnedvej, hvor der var rejst et smukt Alter. Sognepræsten, Hr. Pastor Maurer fra Køge, som læste den hellige Messe, indviiede her ved samme Lejlighed et Rejsealter, der er i privat Ejendom her i Byen. Under Talen henvendte Pastoren sig først til de af Børnenes Plejeforældre, der var til Stede, for i korte Træk at forklare dem den hellige Messes Betydning. Derefter talte Pastoren til Børnene og formanede dem til Lydighed over for deres Plejeforældre og til ofte at skrive hjem til deres Familie, som med tungt Hjerte havde sendt dem til et fremmed Land, men til gode Mennesker, som kun vilde deres bedste. — Med passende Mellemrum vil der, saa længe Wienerbørnene er her paa Egnen, blive afholdt Gudstjeneste for dem.

Frankrig. Ved Universitetet Sorbonne i Paris var der forleden Forhandlinger om Folkenes Forbund, til hvilke man havde inviteret Kardinal Amette, Ærkebiskop af Paris. Desværre kunde han ikke personlig give Møde, men hans Hjælpebiskop, Mgr. Polend-Gosselin, læste paa hans Vegne en længere skriftlig Erklæring, der som en Lynstraale skar gennem de frimurerske Fraser, L. Bourgeois, P. Appell og Poincaré havde fremsat om Emnet. Kardinalens Udgangspunkt var, at Folkenes Forbund hviler paa en i Bund og Grund kristelig Tanke, og paaviste det ved vor hellige Tros Lære. Alle Mennesker er Brødre, skabte af Gud til samme Maal og samme evige Frelse. Lignende Baand som mellem den enkelte Families Medlemmer og mellem et enkelt Lands Familier maa der være mellem de enkelte Nationer. To Love maa ordne disse gensidige Baand og Forhold: Retfærdighed og Næstekærlighed. Retfærdigheden siger til Folkene og til de enkelte: Giv hver, hvad der tilkommer ham, og Næstekærligheden tilføjer: Elsk hverandre. Endvidere viste Kardinalen, at Retfærdigheden hersker ved at agte andres Ret og ved at gøre godt igen, naar Krænkelser har fundet Sted. Her er Grundlaget for Freden. I Middelalderen søgte den katholske Kirke, der efter sit Navn omfatter alle Nationer og skal

udbrede sig over hele Verden, at virkeliggøre Folkenes Forbunds ideale Tanker blandt dem, der holdt sig til dens Lære og Lov. I vore Dage bestaar Troens Enhed ikke længere, men der gives Moralprincipper, der anerkendes af alle civiliserede Folk. At enes paa disse fælles Grund-sætningers Grundlag om Midler, der kan betrygge Freden og hevare Verden for skrækkelige Konflikter, er ædelt og rosværdigt. Kirken kan kun med Glæde hilse et saadant Foretagende og ønske det Held og Fremgang. Han slutter med Ordene: »Da de, der hos os vil virkeliggøre disse Tanker, indtrængende har ønsket at høre mine Ord i denne højtidelige Forsamling, vilde jeg gerne have Lov til at fremsætte det Ønske, at der i Folkenes Forbund blev givet en Hædersplads til den ypperste Repræsentant for den højeste moralske Autoritet, som er i denne Verden, og i Kraft af hvilken han ved at tale i Guds Navn med højeste Myndighed formaner alle til at være retfærdige mod hinanden og at elske hinanden.«

Brevkasse.

Hr. Redaktør! Svaret paa en Abonnents Spørgsmaal for nogle Uger siden forstod jeg ikke rigtigt. De skriver »To protestanter, som indgaar borgerligt ægteskab, knytter derfor en uop-løselig sakramental forbindelse« — Hvorfor? Hvis det er, fordi det er de to mennesker, der gensidigt meddeler hinanden ægteskabets sakramente, hvorledes motiverer kirken saa, at ægteskabet er ugyldigt. — Vi sætter, at det drejer sig om en katolik og en protestant, og hvis ægteskabet er ugyldigt, ∴ ikke har eksisteret, kan der jo ikke være tale om nogen »skilsmisse,« som hindrer indgaaelse af et katholsk ægteskab, naar man har opnaaet absolution for det forrige utilladelige forhold. Ærbødigst

H. K.-H.

Hr. H. K.-H. Deres andet Spørgsmaal har jeg udeladt, da det angaar en Forening, paa hvis Generalforsamling der er blevet givet Svar paa det, De vilde vide Besked om, saaledes som jeg har erfaret det hos vedkommende Forenings Formand. Deres første Spørgsmaal har jeg ladet en anden svare paa, hvilket herved sker i efterfølgende.

Svar: Forstaaelsen af Kirkens Ret til at gøre Ægteskabets Gyldighed — ikke blot dets Tilladelighed — afhængig af den saakaldte »Tridentinske Form« (Indgaaelse af Ægteskabet i Nærværelse af Sognepræsten og to Vidner) vanskeliggøres for Nutidens Kristne en Del ved den desværre ret udbredte Opfattelse, at Ægteskabet er en ren personlig Sag, der kun angaar de to Ægtefæller. Det er ganske vist sandt, at den Kontrakt, som udgør Ægteskabets Væsen, indgaaes af selve Ægtefællerne. Derfor modtager — i Modsætning til alle andre Sakramenter — Brudefolkene heller ikke Ægteskabets Sakrament af den Præst, der vier dem, men det er dem selv, der meddeler hinanden Sakramentet. Forsaa vidt kunde man ved en overfladisk Betragtning synes, at naar blot to Mennesker slutter denne Kontrakt, saa var det et gyldigt Ægteskab, som det jo virkelig er Tilfældet, naar begge Parter er Protestanter. Alligevel er det ikke hvilken som helst Overenskomst

mellem Brudeparret, der er ægteskabsstiftende. Den ægteskabelige Kontrakt berører i højeste Grad Samfundets naturlige og overnaturlige Interesser; derfor skal den indgaa i en for Samfundet betryggende Form; hvilken det er, kan det ikke overlades til Parterne at afgøre. Naar allerede en Handelsoverenskomst mellem to Mennesker skal følge den af Loven bestemte Form for at være gyldig, hvor meget mere da den ægteskabelige Forbindelse! Desuden har Christus ophøjet Ægteskabet til et Sakrament, ∴ to Kristne kan ikke indgaa Ægteskab, uden at de derved meddeler hinanden et af Christus indstiftet Helliggørelsesmiddel. Da altsaa det kristne Ægteskab efter sit Væsen ikke længere er en ren borgerlig Kontrakt, men en sakramental Handling, er det dermed ogsaa unddraget Statens umiddelbare Jurisdiktion og overgivet til Kirkens. En Stat, der ikke nøjes med at ordne Ægteskabets borgerlige Virkninger, men paa egen Haand opstiller Krav for Ægteskabets Gyldighed, overskrider sin Kompetence. Denne Ret er udelukkende Kirkens. »Hvad Lovgivningen om Sakramenterne angaar,« siger Leo XIII, »tilkommer den ene og alene Kirken, og det kan slet ikke tænkes, at noget-somhelst af denne Fuldmagt skulde overdrages til den borgerlige Myndighed.« Naar Kirken altsaa betegner den ægteskabelige Kontrakts Hemmeligholdelse (*Clandestinitas*) som Ægteskabshindring og foreskriver en bestemt Form for Ægteskabets Indgaaelse, gør den det som den af Christus indsatte Forvalter af Sakramenterne. I samme Egenskab maa den protestere mod den Form (borgerligt Ægteskab), som mange Stater forlanger, for at Ægteskabet skal være gyldigt. Der er næppe noget, der mere viser det unaturlige i en Adskillelse mellem Stat og Kirke end Ægteskabet. Det kristne Ægteskab hører ikke blot til de saakaldte *res mixtæ* (blandede Sager) som f. Eks. Skolerne, men er en af Gud selv privilegeret Handling, ∴ et Sakrament, som Staten ikke kan inddrage under sin direkte Lovgivning uden at angribe guddommelige Rettigheder. Naar alligevel Protestanternes Ægteskab, der ikke opfylder Kirkens Krav, er gyldige, er det kun, fordi Kirken ikke har villet gøre sin Ret gældende overfor dem.

A. Menzinger.

Katholsk Ungdoms Værn.

10. Marts. Indkaldelse Kl. 7¹/₂ og **Ekstraord. Generalforsaml.** Kl. 8 i Stenogade 4, Lille Sal (se Annoncen i Ugebladets Nr. 8).

24. Marts. Ekstraord. Generalforsaml. Kl. 7¹/₂ i Stenogade 4, Lille Sal (se herom Slutningen af Annoncen i Ugebladets Nr. 8).

Ordinær Generalforsaml. Kl. 8 sammesteds: Adgangs- og stemmeberettigede paa K.U.V.'s Generalforsamlinger er kun de katholske Medlemmer, der er fyldt 21 Aar. Dagsordenen er følgende: 1. Kort Foredrag af Hr. *Johannes Hansen*. 2. Beretning og Regnskabsafregning. 3. Valg af 5 Medlemmer til Raadet i Stedet for de efter Tur afgaaede. Genvalg kan finde Sted. 4. Valg af tre Suppleanter. 5. Valg af to Revisorer. 6. Eventuelt indsendte Forslag.

Forslag, der ønskes vedtaget paa Generalforsamlingen, maa være indsendt til Sekretæren, Cand. phil. *Jos. L. M. Hoffmann* (H. C. Ørstedstvej 7 A, Kbhv. V.), senest d. 14. Marts.

Da Generalforsamlingen kun er beslutningsdygtig, naar mindst ¹/₅ af K.U.V.'s stemmeberettigede Medlemmer er til Stede, bedes indstændigt alle dem, der kan komme, om at give Møde

NB. Indmeldelse i »Kath. Ungd. Værn« sker ved Indsendelse af Aarskontingent (mindst Kr. 2,60) til Kassereren, Murermester *A. V. Günther* (Bangertsgade 11, Kbh. N.). Indmeldelse kan ske ved Indgangen til Lokalet (aabnes Kl. 7) før Generalforsamlingen.

Forretningsudvalget.

Kirkelig Kalender.

7. Marts. 3. Søndag i Fasten.	14. Marts. 4. Søndag i Fasten.
8. — M. Johannes af Gud, Bekender.	15. — M. Ferialdag.
9. — Ti. Franciska af Rom, Enke.	16. — Ti. Ferialdag.
10. — O. De 40 Martyrer fra Sebaste.	17. — O. Patrick, Biskop og Bekender.
11. — To. Ferialdag.	18. — To. Cyrillus af Jerusa- lem, Biskop og Kir- kelærer.
12. — F. Gregor I, Pave og Kirkelærer.	19. — F. Josefs Ihukommelse.
13. — L. Ferialdag.	20. — L. Ferialdag.

Conventus missionariorem insulæ Selandiæ erit die octavo mensis Martii loco ac tempore assuetis.

St. Andreas Kirke. Mariakongregationerne holder den 4de Fastesøndag, den 14de Marts, Fælleskommunion under Messen Kl. 7^{3/4}.

St. Ansgars Kirke. Søndag den 7. Marts er der ved Aftenandagten Kl. 6 Procession, hvori Rosenkransbroderskabet og de unge Pigers Foreninger deltager.

St. Franciskus' III. Orden har Møde Fredag den 12. Marts Kl. 8 Aften i St. Knuds Kapel. Der meddeles den pavelige Velsignelse.

Fra Søndag d. 7. Marts og indtil videre afholdes der for de i Kbhvn. boende katolske »**Wienerbørn**« en særlig **Guds-tjeneste** hver Søndag Form. Kl. 11^{1/2} (Sangmesse med kort tysk Prædiken og fælles Bøn) i **Jesu Hjertes Kirke**, Stenosgade 4.

St. Knuds Kapel. Mariabørns-Kongregationen af den ubesmitte Undfangelse holder Møde Mandag den 8de Marts Kl. 8 Aften og Fælleskommunion Søndag den 21de Marts Kl. 7 Morgen.

Katolsk Højskole. Tirsdag den 2. Marts Kl. 8 Aften i St. Knudssalen i Stenosgade 4 B. Pastor *B. Jensen*: Om Rom og Danmark I. Adgang for alle. 25 Øre. »Sursum corda« medtages.

Mariakongregationen af Apostlenes Dronning holder Fælleskommunion Søndag d. 7. Marts Kl. 8 i St. Ansgars Kirke.

St. Josefs Gilde. St. 1885. Maanedsmøde afholdes Mandag d. 8. Marts Aften Kl. 8 Bredgade 67. *Bestyrelsen.*

St. Josefs- og Requiemmessens Præfationer, med og uden Noder, i almindeligt Messebogsformat, otte Sider stort, kan faas portofrit tilsendt ved Indsendelse af 40 Øre (ogsaa i Frimærker) til Pastor v. Kettenburg, Bredgade 64, København K.

»De unges Indsamling til Absalonsgaard« er under den 11. Decbr. f. A. ophævet.

Vi beklager, at ovenst. Bekendtgørelse paa Grund af indtrufne Omstændigheder først fremkommer nu. *S. P. Fornjotur*, Formand.

NB. Ungdommens Indsamling til det Apostoliske Vikariat meddeles herved, at de gamle Kuponer for »D.U.I.t.A.« stadig er gyldige, naar de er overstemplede »U.I.« *H. P. Præstmark*, Formand.

Rettelser. I forrige Nummer skal paa Side 132, Linje 5 fra oven, »Myndighed« naturligvis være »Lydhighed«.

FREMMEDESPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN),
Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

68. AARGANG

•Nordisk Ugeblade udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 2 Kr. 50 Ø. Kvarialet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Bogluder og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Studieslr. 27-29. 1-4, Tlf. 12327). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 16 Kr. aarligt. — Redaktør: Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14. Charlottenlund. Tlf. Helrup 657 y. Træffes bedst Kl. 4-5 Eftermiddag.

Nr. 11.

Søndag den 14. Marts.

1920.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Min Vej til Kirken. — Betragtninger over Rigdom og Reaktion. — Det sidste Besøg. — Nye Bøger. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København, England, Frankrig, Øst-rig. — Meddelelse fra Ansgariusforeningen. — Avertissementer.

Smaa Indledninger.

488.

Landet.

Søndagen Laetare, 1920.

Min kære Ven!

Laetare! Fryd dig! Fryd dig med os! Vi har ny-
lig fejret en Festdag, som jeg længes efter at fortælle dig
om. Afvigte 1ste Fredag blev Jesu allerhelligste Hjerte
introniseret her i vort Hjem, og vor Familie blev ind-
viet til sin himmelske Konge og Fader.

Vi havde selvfølgelig forberedt os til den store Dag ved
en Novene, bedet hver Aften ved den fælles Aftenbøn; paa
selve Dagen overværede vi alle Højmesse (Jesu Hjertes
Votivmesse), som blev læse for vort Hjem, og i hvis Me-
mentø vi nedlagde al vor Tak og al vor Bøn. Vi kom-
municerede alle sammen. Da vi kom hjem, fik vi travlt
med at indrette et lille improviseret Alter i vor Dagligstue:
den allerfineste Dug blev lagt paa Bordet, som den foran
dækkede lige til Jorden; store Buketter af Laurbærgrene
og andre stedsegrønne Grene fra Haven fyldte vore smukke
italienske Vaser. Rødgyldne Tulipaner og gule Paaske-

liljer straaledede imellem det grønne. Midt imellem Blomsterne stod saa, omgivet af en Mængde brændende, indviede Lys, vort Jesu-Hjerte-Billede. Ja, du kender det jo, det, som allerede i saa mange Aar har hængt paa Hæderspladsen, det, som vi hver Aften tænder vore Lys foran, naar vi samles til Bøn: Jesusskikkelsen fra Montmartre, der som en Solstraale bryder gennem Skyerne og aabner Vej til den blaa Himmel. Du husker, det var det Billede, der hang over min Moders Sybord, og som var hendes Trøst i de tyve lange Lidelsens Aar, der gik forud for hendes Død; foran det har hun opsendt talløse Bønner — om min Konversion. Hvor følte jeg det ikke som en Krone paa hendes Moderkærlighed, at netop det Billede blev introniseret i vort Hjem. Klokken halvti kom Præsten og foretog Indvielsen og Introniseringen med de smukke, gribende Bønner, som findes i det lille Bilagshæfte til Nytaarsnummeret af »Jesu Hjertes Budbringer«; jeg selv læste Familiens Indvielsesbøn og følte, at hvert Ord knyttede Hjertebaandet fastere mellem Himmel og Jord.

Saa var det gjort! Men da siden alle var gaaet hver til sit i Huset, og jeg var bleven alene foran Billedet, hvor stadig to slanke Voksllys brændte, saa maatte min Sjæl bryde ud i et *Magnificat!* Den Dag, kære Ven, da du lader Jesu Hjerte tage dig og din Familie og dit Hjem i Besiddelse ved Introniseringen, da vil du forstaa, da vil ogsaa du bryde ud: *Magnificat anima mea Dominum!*

Hver Aften slutter vi nu Aftenbønnen med Fornyelsen af vor Indvielse: »Guddommelige Frelser, ihukom, at vor Familie har indviet sig til dit helligste Hjerte. Bevar og beskyt den som din Ejendom og Besiddelse,« og saa de tre »Jesu allerhelligste Hjerte — forbarm dig over os!« Jesu Hjerte er bleven vort faste Anker for alle kommende Dage og Tider — de være sig lyse eller mørke. Idet jeg slutter mit Brev, gør jeg det med et varmt Ønske for dig og dine kære, om at Jesu Hjerte snart, meget snart, maa blive Midtpunktet i eders Hjem!

Din hengine Ven

X.

Min Vej til Kirken.

Af *Gustaf Baron Armfelt.*

(Fortsat.)

Hvor udmærkede Olbers sig ikke ved sin saglige Indsigt fremfor en høj svensk Embedsmand, som flere Aar senere, kort efter min Konversion, sagde til mig: »Hvor er det muligt, at De, der er en forstandig Mand, kan bilde Dem ind, at Paven er syndefri?« »Hverken jeg eller nogen anden Katholik bilder sig noget saadant ind,« svarede jeg. »Om Hr. Statsraaden tillader det, skal jeg læse Katekismens egen Forklaring op. Og skulde der ønskes en Kommentar dertil, saa findes der en udmærket en af den bekendte lutherske Theolog D. G. Monrad, hvilken, foruden meget andet lærerigt, staar at læse i den danske Oversættelse af L. von Hammersteins »Edgar eller fra Vantroen til den fuldkomne Sandhed« (København, 1888, S. 303—305).

En Episode af de senere Tiders Historie gjorde særligt Indtryk paa Olbers, den, som opførtes i Rom 1845, da Pave Gregorius XVI modtog Czar Nikolaus I. i Audiens, dette mærkelige Møde mellem den katholske Kirkes Overhovede paa den ene Side og Chefen for Ruslands i Aarhundreder fra Rom skilte skismatiske Kirke paa den anden. Da Gregorius kraftigt bebrejdede Czaren de forfærdelige Forfølgelser af Katholikkerne i det russiske Rige, særlig i Polen, søgte Kejseren først at komme med Udflugter. Men den gamle Pave gik saa kraftigt løs paa Kejseren, at denne til Slut begyndte at blegne og skælve. »At faa Czar Nikolaus til at skælve, ja det formaaede kun en Pave,« sagde Olbers med Begejstring.

Hvert Forsøg fra Statens Side paa at lænkebinde Kirken opponerede Olbers kraftigt imod — som de fleste Højkirke mænd. Og i sine sidste Leveaar udkæmpede den gamle Theolog en ivrig Kamp imod den svenske Statsmagts Indgreb i, hvad han regnede for den svensk-lutherske Kirkes helligste Rettigheder.

Da nemlig den svenske Rigsdag i 1889 besluttede, at visse Bekendelsesskrifter skulde ophøre med at eje forpligtende Kraft indenfor den svensk-lutherske Kirke, optraadte Olbers meget energisk herimod, bl. a. ved sit

»Votum i den svenske Kirkes Bekendelsesspørgsmaal«, hvori han forsvarede Bibeholdelsen af de symbolske Bøger, der danner den lutherske Kirkes Grænsemure ikke alene mod Rom, men ogsaa mod Genève. Hans »Votum« vakte stort Røre i kirkelige Kredse.

Selv oplevede den aldrende Kæmpe ikke Stridens Udgang, thi inden den var forbi, afgik han ved Døden den 5. April 1892 efter med stor Taalmodighed og kristen Hengivenhed at have baaret sine svære legemlige Lidelser.

Jeg kunde ikke naa til min gamle faderlige Vens Dødsleje. Thi kort før han døde, blev jeg selv farlig syg af Typhus. Jeg kom mig kun langsomt og var bagefter saa medtaget af Sygdommen, at jeg blev nødt til i nogle Aar at afbryde mine Eksamenstudier.

Denne Afbrydelse var jo meget bekostelig for mig, men jeg sagde til mig selv, at Han, som havde lagt Korset paa mig, ogsaa nok vilde give mig Kraft til at bære det. Denne ufrivillige Hviletid gav mig ogsaa ved Forsynets kærlighedsfulde Styrelse Lejlighed til at finde Klarhed i de Spørgsmaal, som rørte sig i mit Indre, og blev saaledes et Middel i Guds faderlige Haand til at føre mig til Sandheden.

At højkirkelige Kredse dengang syslede med Spørgsmaal om de lutherske Stats- og Landkirkers strenge Undertrykkelse fra Statens Side, fremgaar bl. a. af Bogen »Kirken og Reformationen (Christiania, 1892), hvori den lutherske Statskirkes »principielle, systematisk begrundede Verdsliggørelse« (Side 67) klart og tydeligt paavises. Bogens Forfatter, Dr. theol. K. Krogh-Tønning, ansaas for at være en af Nordens lærdeste lutherske Theologer og en af den højkirkelige Retnings ypperste Bannerførere, siden endnu mere kendt langt udenfor Skandinavien Grænser gennem sine videnskabelige Arbejder, der er oversatte paa flere Sprog, og sine opbyggelige Værker (f. Eks.: »Guds Ord og Bøn«, »Kirkeaaet« o. s. v.), hvori hans varme, levende Fromhed saa klart lægger sig for Dagen.

Hvad den svensk-lutherske Statskirke angik, var der adskillige Forhold, som bidrog til at fremhæve Statens Formynderskab over den. Et af disse var Pligten for Statskirkens Præster til at vi fraskille Ægtefolk, hvad

flere af dem havde svære Samvittighedsbetænkeligheder ved paa Grund af mange Steder i det nye Testamente (Matth. 19, 9; Mar. 10, 11-12; Luc. 16, 18; 1. Kor. 7, 10-11).

Da denne Sag drøftedes i det svensk-lutherske Kirke-møde, raadede en af Kirkens øverste Embedsmænd af oportune Grunde Præsterne til at vise Lydighed mod Statsmyndighedernes Paabud og vi fraskilte, »dog under bestandige Protester«, i hvilken Anledning en anset luthersk Theolog rettede det Spørgsmaal til Kirkemødet: »Skal vi lutherske Præster, om Staten paalægger os det, ogsaa gaa ud og stjæle, dog under bestandige Protester«.

Da der saaledes indenfor kirkelige Kredse klagedes over Statens Formynderskab, spurgte jeg ofte mig selv: Gaar Statsmagten nu ikke frem paa samme Maade som i Reformationens første Dage? Var det ikke ved en Rigsdagsbeslutning i Vesterås 1527, at Reformationen indførtes i Sverige? »Rigsdagsbeslutningen, som er kendt under Navn af Vesterås-Recessen, bestemte, foruden Inddragning af Kirkens Gods, at Guds Ord skulde prædikes rent og uden Menneskepaafund«. Ved et Tillæg til Recessen, Vesterås-Ordinansen, »ordnedes Kirkens nye Stilling; i Stedet for Paven blev nu Kongen Kirkens øverste Styrer og fik Tilsyn med alle aandelige Embeder.« Saaledes hedder det bl. a. i T. Odhners »Lärobok i Sveriges, Norges oc Danmarks historia« (Stockholm, 5 uppl., side 123).

Altsaa havde Gustaf Wasa gjort sig til baade Lands- og Religionsherre, ganske som de protestantiske Fyrster i Tyskland og Henrik VIII i England og senere Peter den Store i Rusland.

At Gustaf I.s statsreligiøse Virksomhed imidlertid kritiseredes ret skarpt ogsaa af Hyrder i hans egen Kirke, erfarede jeg bl. a. af en Anekdote, som jeg hørte fortælle i Lund. En Dame, der i sin Ungdom ivrigt beundrede Kong Gustav og skulde rejse til Stockholm, sagde til Professor i Theologi A. N. Sundberg, at hendes første Gang i Hovedstaden skulde være til Gustav Wasas Statue paa Ridderhustorvet, hvortil Sundberg paa sin sædvanlige ligefremme Maner svarede: »Hvorfor I al Verden vil Fru Professoren dog gaa hen og se paa den Kirketyv og Ærkefilister?«

(Fortsættes).

Betragtninger over Rigdom og Reaktion.

»Vi er snart fattige«. Saaledes sukker enhver trofast Avislæser. For nu har vi læst Maaneder igennem, at det var saa. Vi har ogsaa læst om, hvorfor. Det var Arbejds-lønningernes Højde og Arbejdsstandsningernes Hyppighed. Vi har endvidere læst om det eneste Middel imod Misæren. Det var Produktion og Sparsommelighed.

Er dette sandt? Til en vis Grad. Høje Lønninger og mindre Arbejdsintensitet skaber ikke »Nationernes Rigdom«. Produktion og Sparsommelighed gør det derimod. Men Sagen er ikke saa ligetil. Det, Mennesker ønsker, er ikke Nationens Rigdom, men deres egen. Nu vil de brede Lags Sparsommelighed skabe Ro i Lønstridighederne og vil sammen med øget Produktion betyde Penge i Fabrikanternes Lommer. Derfor har disse Feltraabet: Produktion og Sparsommelighed. Paa den anden Side fyldes Arbejderens Lomme kun, naar Lønnen stiger, og naar han har Ret til at strejke, hvis den ikke gør det — derfor er han Tilhænger af Produktion og Sparsommelighed, og Fabrikantens Sparsommelighed, saa Arbejderen kan betales bedre, og forøget Produktion, saa han kan kræve mere.

Saa meget ligger der i den fortærskede Frase. Intet andet. Enhver kan se den uløselige Knude, som er blevet bundet. Mange ser ogsaa Maader, hvorpaa den kan hugges over. Socialisme er en Maade, Syndikalisme en anden, Slaveri en tredje — og en fjerde er den, at gøre alle Mennesker til fri, besiddende Borgere, en Tilstand, den katholske Middelalder kan rose sig af.

Men Sætningen »Vi er snart fattige« er nævnt her af en Grund til foruden den at vise, hvad der ligger bag Avisernes Anvendelse af den. Er selve Sætningen sand? Til en vis Grad. Vi er snart fattige i den Forstand, at vi snart er fattigere, end vi før var. Men vi er ikke snart fattige, fordi vi før var rige. Dette skriver alle religiøse Mennesker villigt under paa, men de gør det, fordi de finder, at vor materialistiske og maskinelle Tid er saa aandsforladt, og fordi de kalder det Fattigdom. Selvfølgelig har de Ret, men de Mennesker, der er glade for deres Maskiner og deres Materialisme, bør ikke imødegaa med det Argument, at de mangler Ting, som de slet ikke bryder sig om. De skal imødegaa ved, at man viser, at deres materielle Rigdom er materiel Fattigdom, ikke alene sjælelig Fattigdom. Og det Bevis kan føres. Desværre ikke af mig. Jeg kan kun angive den Tid, man skal sammenligne vor Tid med, den Maalestok, man skal anvende ved Sammenligningen, samt føre enkelte Ting i Marken til Ugunst for min Samtid.

Den katholske Middelalder, som allerede er nævnt, skal stilles op imod Nutiden. Maalestokken er selvfølgelig. Rigdom vil sige almindelig Rigdom eller tilstrækkelig Forsyning af alle Menneskers materielle Førnødenheder. Det Samfund er rigt, hvor hvert Menneske kan have »en Høne i Gryden«, god Varme i sin Ovn, gode Klæder paa sin Krop, Tobak i Piben (dog ikke for Kvinder og Børn) og Øl, om det ønskes, til sin Mad, og hvor alle nødvendige Krav og alle u-ekstravagante Luksus-Krav kan tilfredsstilles (og fremmest blandt Kravene maa huskes de to [der er gode katholske Krav]: Frihed og Ejendom).

Indtil videre er vi personligt fri, vi har Lov til at arbejde eller ikke, som vi ønsker (og vi har Ret til at strejke), men enhver, der med vaagent Blik følger de Tanker, der er oppe i Øjeblikket, ængstes og spørger: Hvor længe? Vi er ikke besiddende, det vil sige, de fleste af os er det ikke, vi har Proletariatet, som Middelalderen ikke kendte. Og hvad faar vi at spise (selv i Fredstid)? Margarine og Konserves, for at nævne to Typer — Surrogater og ufriske Varer. Byernes Størrelse tillader ikke, at vi faar ægte og friske Varer. Byernes Størrelse tillader os heller ikke at faa Luft og Lys, Sundhed og Livets større Visdom, og Byernes Størrelse skylder vi vore Maskiner (specielt vore Jernbaner). Selv jeg var i Stand til at fortsætte et Stykke endnu, men her kunde gøres et virkelig godt Stykke Arbejde, hvis en eller anden, der kendte til det, jeg kender for lidt til, vilde give en Beskrivelse af de Klæder, man bar i Middelalderen, den Mad, man spiste, og Mængderne deraf, den almindelige Lefefod kort sagt. Selv jeg ved saa meget, at Vin og Øl kunde faas paa den Tid til rimelig Pris. Hvis nogen Læser af disse Linier vilde forsøge det Arbejde, og jeg maatte hjælpe med ved Sammenligningen med Nutiden, tror jeg, et smukt Stykke Propaganda var gjort for den Tidsalder, der ligger Katholikkens Hjerte nærmest.

*

*

*

De ovenfor anstillede to Betragtninger førte mig begge til den katholske Middelalder som Idealet. Det er intet nyt. Mange har naaet samme Resultat ved ganske andre og ved de samme Betragtninger. Men jeg har altid haft en Følelse af, at man halvt skammede sig for Idealet, fordi det syntes saa upraktisk. Man har fundet, at det i vor Tid kun paa een Maade var gør ligt at prise Middelalderen — i Poesi, der sjælden tages ganske alvorligt. Slutningen af disse, allfor spredte, Ord skal anvendes til en Imødegaaelse heraf.

For blot 20 à 25 Aar siden saa intet Menneske andet end fremad. Større Lokomotiver, større Fabrikker, større

Fart — saaledes var Billedet af Fremtiden. Nu finder man overalt Mennesker, der ser sig tilbage for at kunne forestille sig Fremtiden. Den yngste Malerkunst er delt i to Grupper, den, der vil tilbage til Middelalderen, og den, der vil tilbage til Huleboernes Tegninger. De første efterligner vel kun Middelalderens Malerkunsts Form, slet ikke dens Indhold, men Reaktionen er der. Digtekunsten fremviser det samme: Hans Hartvig Seedorfs Form er en virkelig Reaktion (hans Indholds Blanding af Stolthed og Raahed er selvfølgelig saa u-katholsk som noget), Emil Bønnelyckes enfoldige Glæde over Tingene i deres Haandgribelighed er en virkelig Reaktion, og der kunde nævnes flere. De sociale Fremtidsdrømme viser stadig større Brud med Nutiden og en Reaktion henimod netop Lavsaand og Bondaand, skønt den sociale Udvikling stadig gaar i Retning af »ingen Frihed og ingen Ejendom«. Jævnside med »Dogmeophævelses«-Bevægelsen gaar en (omend svag) modsat Bevægelse. Naturligvis har Reaktionen intet Steds vundet nogen absolut Sejr, men jeg stillede ogsaa blot Tilstanden for ca. et kvart Aarhundrede siden op til Sammenligning.

Rent praktisk — hvad er der at gøre? Selvfølgelig den Ting at prøve paa at lede Strømmen ind i det rette Leje. Tager man f. Eks. Kunsten og Litteraturen, er det utvivlsomt, at den meget kraftige Reaktion, der faktisk er foregaaet, ikke har fundet noget Hvilepunkt, fordi den intet har haft til at retlede sig. Reaktion er ikke et absolut Gode, megen Reaktion er Reaktion hen imod Hedskab. Det, der tiltrænges, er en Deltagelse i Reaktionen af en Ungdom, der ved, hvorimod Reaktionen skal stiles, og som derved retleder de andre. Naar man ser det rent ud forbløffende Resultat, de to engelske (nu midaldrende) Katholikker Hilaire Belloc og G. H. Chesterton har opnaaet, det at skabe en stor Bevægelse blandt talrige af Englands yngre Aander tilbage mod Middelalderen, baade i poetisk og social Henseende, tør man nære et sikkert Haab. Jeg kan nævne Nayne blandt de saaledes paavirkede unge Englændere, hvis nogen ønsker at stifte deres Bekendtskab: Charles Williams, C. K. Scott-Mentcrieff, W. R. Titterton og først og fremmest Theodore Maynard.

Skulde danske Katholikker være uegnede til en saadan Mission? Jeg ved det selvfølgelig ikke, men beder herved »Ugebladets« Redaktør om at faa nogen blandt de unge til at udtale sig derom, og jeg retter ogsaa min Opfordring direkte til disse.

H. K.

Skulde Forfalleren af ovenstaaende Linjer ikke selv have Lyst til at gøre Ugebladets Læsere bekendt med

nogle af Chestertons og Bellocs geniale Ideer ved at oversætte nogle af deres Udtalelser paa Dansk? I øvrigt ser jeg ogsaa gerne andre af Læserne, ikke mindst blandt de unge, udtale sig om de her fremdragne vigtige Spørgsmaal.

N. H.

Det sidste Besøg.

I »St. Kamillusblatt« fortæller P. Bender i Aalborg følgende lille rørende Oplevelse fra sin Virksomhed som Præst for Polakkerne i Nørrejylland:

En polsk Pige, som allerede længe havde lidt af Tæring, havde inderligt ønsket at komme i Kirke til Paaske for at modtage de hh. Sakramenter. Onsdag efter Paaske vilde jeg opfylde hendes Ønske, men maatte desværre høre af Polakkerne, at hun allerede Dagen før var blevel ført til Skørping Sanatorium. Tidlig den næste Dag begav jeg mig derfor af Sted paa Motorcykle til det nævnte Sanatorium, som ligger omtrent 30 Kilometer syd for Aalborg.

Det var en yndig Foraarsmorgen, skønt der blæste en stærk Østenvind, og dog forekom det mig, som vilde ogsaa den hylde den guddommelige Frelser, som jeg bar hos mig i Brødets Skikkelse. Menneskene i Byen skyndte sig til deres Forretninger; ingen anede, at Frelseren selv velsigende drog gennem deres Gader. Jeg maatte opgive mit Forsøg paa at bede nogle Salmer til Ære for det Allerhelligste; i Byen var det umuligt at gøre det paa Motorcyklen paa Grund af den stærke Færdsel, og paa Landevejen hindredes jeg deri ved den hurtige Kørsel. Men hele Naturen syntes at hylde Skaberen! Træer og Buske højede sig dybt, og deres Susen lød som en Hymne. Solstraalerne tittede muntert gennem Grenenes friske Grønne. De hvide Skyer jog hilsende frem over den blaa Himmel som hvide Sejlskiibe paa det blaa Hav, og Fuglene sang og jubledes saa frejdigt og glad i Takt med Motoren, som kendte de Øjeblikkets Storhed. Det sang og klang i hele Naturen til Ære for Skaberen.

I Nærheden af en lille Landsby kom en Skare Børn løbende med vild Jubel fra en Eng i Skoven. I Haanden holdt de de første Foraarsblomster, som de venligt rakte hen imod Frelseren. Mon ikke den guddommelige Børneven smilende har velsignet disse uskyldige smaa? I Lands-

byen laa den gamle Kirke drømmende i Solskinnet. Blev den opskræmmet af sin Drøm? Sikken en Glimren og Glitren fra det metalskinnende Kirketag, som Solen spillede paa! Ak ja! dens Mure havde engang beskyttende og beskyærmende omsluttet Tabernaklet, i hvilket Kongernes Konge tronede, de havde lyttet til det vidunderlige Alleluja, som Engleskarerne sang for den skjulte Gud! Her drog nu denne samme Konge og Herre, fra hvem man med raa Hænder havde revet det, der skulde skærme ham, forbi; de raabte saa højt og bønligt: »Kom tilbage!« og fra alle Hjørner og Kanter af Kirken summede og brummede Ekkoet: »Kom tilbage!«, mens den gamle Sørgepil henne ved den smuldrende Dørhvælving nikkede lykkelig ved denne Fremtidsdrøm — — —

Pludselig dukker der en Vejviser op. De halvt ud-slettede Bogstaver anviser mig, at jeg skal forlade den stenede Landevej og slaa ind paa en Sidevej. Stejl og stenet slyngede denne sig op ad en Bakke. Det var slet ikke behageligt paa en Motorcykle; men den bar mig dog roligt og sikkert opad. Langs begge Sider af Vejen var der et endeløst Hav af Lyng i hele dens brogede Farveprægt; paa Toppen af Højen kigede to smaa Huse frem mellem nogle Frugttræer, fulde af snehvide Blomster. En Hund kom ved Larmen af Motoren farende ned ad Bakken i vældige Sæt og forfulgte mig længe med en høj Gøen, til Vejen bøjede ind i en tæt Granskov. En frisk, krydret Granlugt bølgede mig i Møde som Duften af Røgelse. Vindens Susen i de mørke Graner lød snart stærk og mægtig, snart svagt og sagte som Orgeltoner. Naturen havde bredt det friske, grønne Mos paa Vejen for den eukaristiske Frelser. Paa engang saas et Taarn mellem de slanke Grene, og faa Minutter efter holdt jeg foran Sanatoriets mægtige Portal. Noget stiv af Turen og helt bedækket med det fine, graa Landevejsstøv stod jeg af Motorcyklen og gik op ad den brede Trappe. Jeg var lykkelig over at være naaet til Maalet og glædede mig i mit stille Sind til den syges Overraskelse. Men hvilken Skuffelse! Portnersken kendte ingen polsk Pige paa Sanatoriet, og hendes Navn fandtes ikke i Fortegnelsen over Patienterne. For Lægen, som kom til Stede, var den syge ligeledes ganske ukendt. Nu var der ikke mere nogen Tvivl — jeg havde faaet fejl Underretning. Saa glad, som jeg var kommen, ilede jeg atter hjemad til Trods for Skuffelsen. Den guddommelige Frelser havde jo selv ledsaget mig paa min første Missionsrejse paa Motorcykle og havde gjort en Køretur med mig paa den gyldne, sollyse Foraarsdag. —

Da jeg var kommet hjem, var det min første Opgave at forhøre mig om den syges Opholdssted. Paa telefonisk

Forespørgsel hos Godsejeren fik jeg nu at vide, at den syge, som jeg havde søgt saa langt borte, var lige i Nærheden, paa Tuberkulosehospitalet i Aalborg. Jeg besøgte hende der endnu den samme Eftermiddag. Et Smil for som en Solstraale over hendes blege, afmagrede Ansigt, da jeg traadte ind i Sygeværelset. Hun var knap til at kende igen, saa meget havde hun forandret sig i de sidste 14 Dage; men en overjordisk Skønhed hvilede over hendes blege Ansigt og lyste ud af de mørke Øjne. I de hvide Hænder holdt hun sin Rosenkrans, og paa den hvide Stol ved Siden af Sengen laa hendes slidte Bønnebog. Den nedgaaende Sol faldt netop lige gennem det høje Vindue og indhyllede alt i rødgyldent Lys.

»Jeg vidste, at De vilde komme,« sagde den syge sagte, »jeg har ventet Dem.« Og hun fortalte mig med svag Stemme, hvor inderligt hun længtes efter den hellige Kommunion, at hun ganske sikkert kun kunde leve nogle faa Dage til, og at hun saa skulde forenes med sin himmelske Brudgom. Hendes Ord lød som den yndige, himmelske Musik, der synger om Hjertefred, om Jomfruernes Renhed. Jeg lovede, at jeg vilde bringe hende den h. Kommunion næste Morgen, og tog saa Afsked med hende, da hun var meget udmattet af Samtalen. Næste Morgen begav jeg mig paa Vej for at bringe den stakkels syge den naaderige Trøst, som den guddommelige Frelser har efterladt os for den sværeste Time. Ved Ordene: »*Ecce Agnus Dei*« løftede hun de hvide Hænder, og med en Bevægelse fuld af Længsel og Iver modtog hun Herrens Legeme. Med forklaret Ansigt og saligt Udtryk laa hun der — hun havde Pantet paa sin tilkommende Opstandelse i sit Hjerte. Efter Taksigelsesbønnen, som jeg bad for, og hun sagte gentog, meddelt jeg hende den sidste Salvelse og Afladen for de døende. Saa lod jeg hende være ene i salig Lykke. »Jeg vil bede for Dem,« var hendes Afskedsord og Tak.

Ad en Omvej gik jeg gennem Byens Anlæg til mit Hjem. Jeg var saa glad og lykkelig til Mode. Buskene og Blomsterne paa begge Sider af den ensomme Sti flammede og brændte i Foraarsolen, og Fuglene jublede og sang i den ellers saa stille Natur, som om de kendte min Lykke. En Sjæl moden til Himlen! Hvilken Trøst i Missionen, hvor man maa kæmpe med saa mange Savn og Skuffelser, at finde en Sjæl, som tilhører Frelseren. Det forsøder Missionærens haarde Arbejde og giver ham fornyet Kræft til at paatage sig nye Ofre af Kærlighed til Menneskesjælene.

Allerede samme Aften, da Aftenrødmænd igen faldt ind over Sygeværelset, steg Dødsengelen ned paa bløde Vinger

for at hente den jomfruelige Sjæl til Himmelen. Hendes inderlige Ønske havde længe været dette: Tilbage til mit Hjem! Tilbage til mine Forældre! Nu kaldte Gud hende til det himmelske Hjem, til det himmelske Faderhus! I den hvide Ligklædning, smykket som et Mariabarn med Gudsmodermedaillen i det blaa Baand, Rosenkransen i de hvide, foldede Hænder, omgivet af friske Blomster og smilende i vidunderlig Fred, lignede hun paa sin Dødsbaare mere en sovende end en død. Jeg knælede ved Baaren og bad et »*De profundis*« for hendes Sjælefred. Da jeg atter rejste mig og endnu engang skuede ind i dette Aasyn, der smilede i sød Fred, hørte jeg endnu engang som en sølvklar Hvisken hendes Afskedsord: »Jeg vil bede for Dem . . . .«

Nye Bøger.

Kämpfe. Erinnerung und Bekenntnisse von M. Scharlau (Magda Alberti). Mit einem Bild der Verfasserin. 8vo. (VIII u. 286 S.) Freiburg i. Br. 1919. Herdersche Verlagshandlung. Mk. 7,40, kart. Mk. 8,60 (dazu die im Buchhandel üblichen Zuschläge).

Denne udmærkede Bog vil sikkert ogsaa interessere danske Læsere, saavel Katholikker som Protestanter. Forfatterinden er født i Holsten, hvor hendes Fader var Direktør for Blindehjemmet i Kiel, og er for Tiden bosat i Neumünster. Inden sin Konversion skrev hun flere moderne Romauer, først »Gesa Plitt«, der vakte megen Røre i katholske Kredse, da den udkom i »Kölnische Volkszeitung«. Jævnt og ligefrem fortæller Magda Alberti sit Livs Historie, om sit Besøg som ung Pige hos den katholske Pastor Plagge i Kiel, der gengav hende Troen paa Gud, og om de mange Aar i Bøn og indre Kampe inden hendes endelige Konversion, og om hvorledes det især var hendes Ægtefælles, Pastor Albertis, Stilling, der holdt hende saa længe tilbage. — Her genfinder vi atter i en protestantisk Præstegaard Alban Stolz's Skrifter; hendes Mand forærer hende selv den første Bog »Das Vaterunser«; om det Indtryk, den gjorde paa hende, skriver hun: »Vel havde jeg siden mit Ægteskab ikke hørt op med at bede om, at Gud vilde lade mig erkende Sandheden, men havde dog søgt at slaa Rod og finde Næring i den »evangeliske Tros-lære«, — men nu, da jeg læste »Das Vaterunser«, blev mine katholske Tilbøjeligheder igen levende.« Hun skildrer smukt og belærende for vordende Mødre, hvorledes hun forholdt sig i Tiden før sit første og eneste Barns Fødsel. Det var atter her en katholsk Bog, der belærte

hende, »Die christliche Mutter« af Viebiskop Dr. Cramer. »Allerede dengang«, siger hun, »havde den katholske Tro saa stor Magt over mig, at jeg bad, at dersom Gud skænkede mig en Søn, han da maatte blive Præst i Jesu Christi Kirke«. Det blev en Søn, der som Student kom til Münster, hvor han konverterede og nu studerer til Præst. Bogen indeholder ogsaa mange gode og klare Svar paa protestantiske Indvendinger.
M. M. H.

Freds-Varden. Udgivet af Kristeligt Fredsforbund. 7. Aargang. (1919. København.)

Det er kun en Glæde at minde om, at der er en Del idealt anlagte Mennesker, som paa kristeligt Grundlag fører en energisk Kamp for Fredssagens Udbredelse. Enhver katolsk Kristen ser med Venlighed paa denne Bevægelse, saa sandt ingen under den store Krig har gjort saa stort et Arbejde i Fredens Tjeneste som Paven i Rom. Fra de Anskuelse, som kommer frem i det fredsstiftende Organ, maa vi dog desværre tit tage bestemt Afstand; de er ofte prægede af en vis sekterisk Smaalighedsaand, der ikke kan kaldes frikirkelig; thi frikirkelige er vi, saa sandt intel Samfund er saa frikirkeligt som den katholske Kirke, Verdens største Frikirke. Der findes megen god, rammende Kritik af vore Dages Kapitalisme, der med sine Aktieselskaber og Børssvindler maaske har forvoldt lige saa store Ulykker som den store Krig. Freds-Varden redigeres af Hr. Holger Larsen, Underbibliothekar ved Store kongelige Bibliothek.
N. H.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Paa Katholsk Højskole fortalte Hr. Pastor Koch Tirsdag den 2. Marts meget interessant om Mgr. Robert Hugh Bensons Livsførelse og Konversion og stillede i Udsigt i et senere Foredrag at ville skildre den fremragende Digters og Kirkemands Forfattervirksomhed og øvrige Liv. C. 200 Tilhørere overværede Foredraget.

England. Biskop Bernard Ward af Brentwood i Ærkebispedømmet Westminster fandtes for nogle Dage siden død i sin Seng og er nu bleven jordfæstet efter en højtidelig Gudstjeneste, der overværedes af Kardinal Bourne og fem andre Biskopper. Aldøde, der blev 62 Aar gammel, var Søn af den fra Oxford-Bevægelsens første Dage berømte D. G. Ward, Kardinal Newmans gode Ven, og er mest kendt fra sin Virksomhed som Præsident for St. Edmund's College, hvilken Stilling han beklædte i 23 Aar.

Hans Bispedømme var ganske nyt, oprettet for 4 Aar siden, og han havde kun beklædt det i 3 Aar.

— I St. George's Cathedral i Southwark (Syd-London) har Tyve gjort Indbrud, stjaalet de hellige Kar i Tabernaklet og spredt det allerhelligste Sakramente paa Alteret og Gulvet. For et Par Dage siden holdtes en Sonings-Gudstjeneste, ved hvilken Prædikanten i sin Prædiken omtalte, hvorledes alle religiøse Mennesker var bleven rystet ved den Forbrydelse, der var bleven begaaet; dog skulde de ikke tænke med Vrede eller Had paa Forbryderne, thi ogsaa i det jordiske Liv havde Frelseren taalt saa megen Had og Spot uden at vredes paa nogen derfor.

Frankrig. Præsident Deschanel har i Anledning af sit Valg til Landets højeste Embede faaet et Lykønsknings-telegram fra den Hellige Fader og har sendt denne en ærbødig Takkeskrivelse herfor. De, som mener, at heri ligger antydet en snarlig Genoptagelse af den diplomatiske Forbindelse mellem Frankrig og V. tikanet, dømmer vistnok for rask; Genoptagelsen kommer utvivlsomt, men der vil sandsynligvis hengaa adskillige Maaneder endnu, før den foreligger som Kendsgerning.

Østrig. Det norske St. Olaf meddelte i sit Nr. 6, med den østrigske Reichspost som Kilde, at »Bønderne i Østrige ikke bryder sig om dem (d. e. de fattige, sultne Børn fra Wien). Bønderne har under Krigen tjent mange Penge; Pigerne gaar klædt i Silke, Gutterne ødelægger store Summer ved Drik og Spil.« I Tillid til denne Efterretnings Paalidelighed mente Ugebladets Redaktør i dettes Nummer 7, at det dog var rimeligere at lade de østrigske Bønder sørge for Børnene fra Landets Hovedstad end sende disse vidt om over Land og Sø. En af vore Præster i Danmark, født i Østrig, har rettet en Henvendelse til Redaktøren af Reichspost, som har givet et Svar, der i ikke saa ringe Grad forandrer Indholdet af St. Olafs Efterretning. Han skriver saaledes: »Vi har gjort opmærksom paa, at i enkelte Dele af vort Land — Egnen var udtrykkelig betegnet — havde enkelte Bønder haft stor Gevinst af Smughandel. Der var i Artikelen udtrykkelig advaret mod at generalisere og fremhævet, at disse Kendsgerninger ikke angik Bønderne som saadanne, men kun enkelte. Det er falsk og uretfærdigt at rive en Del ud af Helhedsbilledet i vort Blad og i Modsigelse med Indholdet at fremstille de af os dadlede uheldige Forhold hos enkelte som et almindeligt Fænomen.« Videre hævder Redaktøren af Reichspost, at de østrigske Bønder har bragt overordentlige Ofre for Wienerbørnene under Krigen.

Meddelelse fra Ansgariusforeningen.

Det aarlige Medlemsbidrag er i Henhold til Lovændring (§ 23) paa sidste Generalforsamling fastsat til mindst 5 Kr.

Ved Indbetaling af mindst 100 Kr. een Gang for alle bliver man livsvarigt Medlem af Foreningen, Disse Indbetalinger danner en særlig Ford.

Fra 1. April d. A. er endvidere Prisen for Annoncer (Foreningsmeddelelser, Dødsannoncer, pladssøgende o. l.) i selve Bladet forhøjet til 15 Øre pr. mm af Sdens Bredde. Rent religiøse Foreninger har fri Annoncering; andre Foreninger efter nærmere Aftale halv Pris.

Ekspeditionen for Nordisk Ugeblad, Studiestræde 27-29 (1—4), Telf. 12327, modtager Medlemsbidrag samt Betaling for Annoncer og Kalendere.

Pater Mathéos Konferencer i St. Knuds Kapel.

Da det ikke er lykkedes at faa den nøjagtige Datum at vide for ovennævnte Konferencers Afholdelse, henvises Læserne herved til at se efter i Berlingske Tidendes Morgennumre, hvor Meddelelsen derom vil fremkomme, saa snart den er modtaget.

Assumptionskapellet. Fredag den 19. Marts Kl. 7 Uddeling af den h. Kommunion, Kl. 8 Højmesse, Kl. 4 $\frac{1}{2}$ fransk Prædiken, Kl. 5 sakramental Velsignelse.

A. C. (De unges Sektion.) Besøg i Glyptotheket, Søndag den 14. Kl. 2. (Forevisning af Samlingens oldkristelige Værker. Man mødes ved Indgangen.

Aarsberetning for St. Elisabeth-Vincentiskonferensen F.

1. Januar—31. December 1919.

Konferensen talte 31 Medlemmer, 20 passive og 11 aktive. 21 Familier og enligstiledede er blevet understøttet. Paa Systuen forfærdigedes 85 Beklædningsgenstande. To Familier har tilsendt Systuen 1 Pakke Kjoleflonel og 1 Pakke Stofrester. Alle, der har ydet Konferensen aktiv eller passiv Hjælp, bringes herved en hjertelig Tak. Gaver, saavel Pengebidrag som brugte Klædningsstykker, gode Bøger o. s. v., modtages med Tak paa Systuen, Boyesgade 8¹ Torsdag fra Kl. 1 $\frac{1}{2}$ —4.

INDTÆGTER:	
Kassebeh. 1. Januar 1919	57,81
Faste aarlige Bidrag	196,00
Ekstra Gave	5,00

UDGIFTER:	
Maanedlig Hjælp til to enligstillede	48,00
Kontant Hjælp	41,00
Indkøb til Systuen	82,79
3 Eksp. af Ugebladet	9,00
2 Messestipendier	5,00
Kassebeh. 1. Januar 1920	73,02

Kr. 258,81

Kr. 258,81

Kirkelig Kalender.

<p>14. Marts. 4. Søndag i Fasten.</p> <p>15. — M. Ferialdag.</p> <p>16. — Ti. Ferialdag.</p> <p>17. — O. Patrick, Biskop og Bekender.</p> <p>18. — To. Cyrillus af Jerusalem, Biskop og Kirkelærer.</p> <p>19. — F. Josefs Ihukommelse.</p> <p>20. — L. Ferialdag.</p>	<p>21. Marts. Passions søndag.</p> <p>22. — M. Ferialdag.</p> <p>23. — Ti. Ferialdag.</p> <p>24. — O. Ferialdag.</p> <p>25. — To. Marias Bebudelse.</p> <p>26. — F. Marias 7 Smerter.</p> <p>27. — L. Johannes af Damaskus, Bekender og Kirkelærer.</p>
---	--

St. Annæ Kirke. I Anledning af den h. Clemens Maria Hofbauers Dødsdag holdes der et Triduum med Sangmesse Kl. 8 om Morgenen og Prædiken Kl. 8 om Aftenen den 19., 20. og 21. Marts. Alle indbydes!

Korsvejsandagt. Fredag Aften: St. Ansgars K. Kl. 8, Rosenkransk. Kl. 7 $\frac{1}{2}$, St. Annæ K. Kl. 8, St. Andreas K. Kl. 7 $\frac{1}{4}$, St. Josefs K. Kl. 7 $\frac{1}{2}$, Sakramentsk. Kl. 8.

Torsdag Aften: Jesu Hjertes K. Kl. 8 $\frac{1}{4}$ (med Prædiken).

Eksercitier paa St. Andreas Kollegium.

I Lighed med de to sidste Aar afholdes ogsaa i Aar paa St. Andreas Kollegium lukkede Eksercitier for studerende og ældre Mænd i den stille Uge fra Tirsdag d. 30. Marts Aften indtil Lørdag d. 3. April Morgen. Anmeldelser bedes sendt til Kollegiets Rektor inden 20. Marts.

Et tre Dages Eksercitiekursus for unge Piger

holdes i Assumptionskapellet (Amalievej 16) fra Tirsdag den 30. Marts Kl. 6 Efterm. til Lørdag den 3 April Kl. 11 Form. Deltagerne vil komme til at bo i Klosteret og følge den til de lukkede Eksercitier hørende Dagsorden. For Ophold og fuld Pension beregnes 15 Kr. pro persona, der bedes betalt ved Indmeldelsen. Deltagelse bedes meldt snarest til *Frk. Marie Wissum*, Strandboulevard 33^a, Kbhvn. Da Kongregationerne i København og Ordrup indbyder til disse Eksercitier, har deres Medlemmer Forret indtil den 20. Marts; efter dette Tidspunkt har Ikke-Kongreganister samme Ret som Kongreganister. Sidste Anmeldelsesdag er den 25. Marts.

Katholsk Højskole. Tirsdag den 16. Marts Kl. 8 Aften i St. Knudssalen i Stenosgade 4 B. Pastor *A. Meyer*: Om Johannes' Aabenbaring I. Adgang for alle. 25 Øre. »Sursum corda« medtages.

Husk de **to polske Børnehjem**: i Aalborg (Grevinde Ledochowska, Villa Skrånten) og Maribo (St. Josefsøstrene).

Tak. Til de nødlidende østrigske Børn har jeg yderligere modtaget: Kr. 1 + 5 + 152.25 (»Negerdukken«) + 10 + Mk. 300.

Pastor v. Kellenburg.

»**Credo**«, Katolsk Tidsskrift, Nr. 2, 1920. Indhold: Credo, Digt af Johannes Frederiksen. — Kyndelmässe. — Nordens Apostel, Digt af Dag. — Vad læget kræver. — Søndag, Digt af Tore Kilman. — Från Credos torn. — Tankar vid starten. — Ur föreningslivet. — Kyrklig kalender.

FREMMEDESPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN),
Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tilf. Nora 1008 x.

Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

68. AARGANG

»Nordisk Ugeblad« udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 2 Kr. 50 Ø. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Studiestr. 27-29. 1-4, Tlf. 12327). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 16 Kr. aarligt. — Redaktør: Niels Hansen. cand. mag., Viggo Rohes Vej 14, Charlottenlund. Tlf. Helrup 657 y. Træffes bedst Kl. 4-5 Eftermiddag.

Nr. 12.

Søndag den 21. Marts.

1920.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Min Vej til Kirken. — Hjælpen til de nødlidende østrigske Børn. — Ungdomsværn. — Nye Bøger. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Vejle. Holland. England. Frankrig. Jugo-Slavien. — Brevkasse. — Avertissementer.

Smaa Indledninger.

489.

Tre Kors.

Engang stod der tre Kors paa et Bjerg. Paa hvert af dem led og døde en korsfæstet.

1) Paa venstre Side hang en Røver; for ham var Korset en Stige ned til Helvede. I Fortvivelse, Sorg og Smerte vrider han sig paa Korset, uden Tro, uden Haab, uden Kærlighed. I Korset ser han ikke andet end sin Ulykke; bede vil han ikke, og sin ulykkelige Skæbne forbander han.

Hvor mangt et Kors, sendt af Gud til Frelse, bliver ikke til Fordærvelse ved Menneskets egen Skyld og Blindhed! Piner hans Skæbne ham — hvad nytter det ham at knurre imod den? Da han ikke handler i en god Mening, taber han Naadens Hjælp til at bære Prøvelsen med højhjertet Sind. Hans stadige Uro forøger det pinlige i hans Tilstand. — Eller han bliver plaget af en Lidenskah, som han ikke rettidigt har været opmærksom paa. Hans saarede Ærgerrighed krænker ham, Misundelsen gnaver hans Hjerte, naar han ser de andres Lykke, eller hans mislykkede Stræben antænder Vreden i hans Inderste, som et gloende Jern. Alt dette er Korset, som fører til Fordærvelse.

2) Paa højre Side led en anden Misdæder; denne skuede angerfuldt og ydmygt op til Frelseren og sagde: Med Rette bliver vi straffet, thi vi faar Løn som forskyldt, for hvad vi har gjort, men denne har intet utilbørligt gjort. For ham blev Korset en Stige opad til Himmelen.

Kast nu et Blik paa dit eget Liv. Ogsaa til dig be-reder den himmelske Fader en Stige af alle Livets Genvordigheder, som skal føre dig opad. — Du skal komme til Selverkendelse og bekende dine Synder. Du skal vende Blikket bort fra denne Verden, bort fra det Støv, som du kalder din Rigdom. Du skal løsrive dit Hjerte fra den kalkede Grav, som fortryller dig. Med Taalmodighed og Sagtmodighed skal du bære dine Prøvelser, selv naar Smer-ten saarer dit Hjerte. Du skal give Beviser paa Næste-kærlighed, selv naar Bagvaskelsen antaster dit gode Navn; thi »Guld og Sølv bliver lutret gennem Ild, men Guds udvalgte bliver lutret i Ydmygelsens Ovn«.

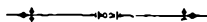
3) Paa Korset i Midten hænger frivillig den guddom-melige Uskyldighed. Den hænger der af frivillig Lydighed overfor Faderen, af Kærlighed til os. Til vor Belæring prædiker Kristus paa Korset den frivillige Offervillighed, thi han vil frie Tjenere, ingen Slaver.

Den gode Kristen tager mangt et Kors op, som Syn-deren ikke kender. Pligten og den fintfølede Samvittig-hed er aldrig uden Kors. Livets Vanskeligheder er for dig et Guld kors, hvis du bærer dem godvilligt, medens de tryk-ker Synderen, for hvem de er en tung Byrde. Vil du op ad til en højere Bestemmelse, saa stig op ad Lidelsens og Genvordighedens Stige. I al Sorg og Kummer er Kristi Kors den bedste Vejviser. Betragt aldrig et Kors uden sam-tidig at vække en god Tanke. Du trænger til Mod; nu vel, der ser du paa Korset, hvad Gud var rede til at gøre og lide for din Skyld. Du trænger til Trøst: Korset lærer dig, hvilken Betydning Lidelsen har. Du mangler Lys for at kunne se, hvad du har at frygte, hvad du har at stræbe efter; der paa Korset skinner Solen, som viser dig det jor-diske i den sande Belysning. Du trænger til Opmuntring i din Lunkenhed: der paa Korset bliver den Kærlighed aabenbaret, som Gud har skænket dig. Derfor holder den fromme Kristen af at kaste et Blik paa Korsets Billede.

Hvis nogensinde et Menneske for din Skyld skulde lide en Brøkdæl af, hvad Kristus har lidt for dig, da kunde du ikke undertrykke din Medlidenhed, og du vilde sige: »San-delig, den Stakkelt elskede mig, han havde ikke været saa ulykkelig, hvis han ikke havde elsket mig.«

Nu vel: Kærlighed uden Genkærlighed er et Spørgs-maal uden Svar.

Fr. Ludolf.

Min Vej til Kirken.

Af *Gustaf Baron Armfelt.*

(Fortsat.)

Hvad kunde Grunden vel være til denne Professorens skarpe Udtalelse om Gustaf Wasa, tænkte jeg med Undren.

Havde han maaske nylig læst den Kwittering, som Gustaf Wasa den 23. Februar 1541 havde udfærdiget for Tyskeren Georg Norman (»Os elskelig Trosfælle, Raad, Tjener«), hvoraf fremgaar, al han, den nysudnævnte Superintendent, alene fra Øster- og Vester-Götlands Kirker paa Kongens Befaling havde bortført 4670 lødige Mark forgyldt Sølv, 2386 lødige Mark uforgyldt Sølv, endvidere Alterkalke, Helgenbilleder, Kors, Bisperinge m. m. samt til Slut 13 Mark og 6 Lod Guld, taget fra den store Monstrans i Uppsala Domkirke (Riksregistr. H 1539—1542, fol. 124; senere udgivet i Trykken: Gustaf I.s Registratur 1540—1541. Stockholm 1891 XIII, Side 211—213).

Visselig havde Norman udvist stor Nidkærhed i at fratage Kirkerne deres Ejendele, men Sundberg mente maaske, at Nidkærheden var vel stor selv for en Mand, der havde kongelig Forordning for næst Majestæten at være den højeste Opsynsmand over alle Biskopper og Præster i Riget, og som ved Siden af sin øvrige Iver for det rene Evangelium i denne Henseende udførte sit Hverv saa grundigt, at mange Kirker af Mangel paa Alterkalke maatte bruge Lerskaale. (Jvfr. Dr. P. G. Alander: Fullständig Lärokurs i svenske historien, Skara, 1860, 3. uppl., sid. 508). Syntes han maaske, at Kong Gustaf selv blev ramt af den Bebrejdelse, han rettede mod Adelen i Øster-Götland, da han i et Brev skrev saaledes: »At tage Gods, Gaarde og anden Ejendom fra Kirker, Klostre og Præbender, dertil er alle ganske villige og redebonne, og i den Henseende er hver Mand kristen og evangelisk«. (Samme Bog, 1857, Side 292).

Eller følte Sundberg sig mindre tiltalt af det Brev af 24. April 1539, hvori Gustaf Wasa, efter grundigt at have irettesat den lutherske Ærkebiskop Laurentius Petri, gav Befaling til, at ingen Prædikener eller deslige maatte tryk-

kes, inden Kongen selv havde censureret og billiget dem? Mindedes han, hvorledes Olaus Petri og Laurentius Andree, Kongens Medhjælpere ved Reformationens Indførelse, af Gustaf paa Herredagen i Ørebro 1540 blev anklaget for Højforræderi, og, skønt Anklagepunkterne for en stor Del var uretfærdige, dømt til Døden, hvorfra det kun ved mægtige Bøder lykkedes dem at løskøbe sig? Eller hvorledes Laurentius Petri af Kongen blev tvungen til at fælde og underskrive Dødsdom over sin egen Broder Olaus? (Jvfr. C. T. Odhner, Lärobok i Sveriges, Norges och Danmarks historia. Stockholm 1880, 5. uppl., Side 127.) Eller hvorledes Kongen efter Olai Petri Død lod ødelægge saa mange Eksemplarer af dennes Krønike, han kunde overkomme, fordi Mester Olaf ikke havde talt ondt nok om den katholske Kirke og ikke godt nok om Kongen og dennes Slægt? Eller tænkte han paa Kongens Fremfærd i Dalarne og Smaaland?

Eller mente den lærde lundske Theolog, at ogsaa adskillige andre Begivenheder i Sveriges Historie kunde tjene som Bevis for Rigtigheden af Melanchthons bekendte Bedømmelse: »I Stedet for det pavelige Aag, som var af Træ, havde man lagt paa sin Hals et af Jern, nemlig *politico-rum* eller de verdslige Herrers, som havde anmasset sig en forskrækkeligere Magt end nogen Sinde Paven« (*Corpus doctrinæ. Præfatio*)? — — — Ja, noget saadant havde Sundberg vel i frisk Minde, da han udtrykte sig saa respektstridigt om Gustaf Wasa, Sveriges første lutherske *summus episcopus* (Overbiskop).

Næsten lige saa respektstridigt udtalte to andre bekendte lutherske Theologer sig om dette Overbispedømme i Almindelighed. Thi at en verdslig Øvrighedsperson udøvede biskoppelig Magt uden at besidde kirkelig Kaldelse og Indvielse, stemplede Rudelbach som det umuligste af alle kirkelige Embeder. Og K. Krogh-Tonning sagde herom: »Sin største Betydning turde Summepiscopatet have som Udtryk for vor Kirkeafdelings onde Samvittighed, for den Synd, den har begaaet ved Kirkens Verdsliggørelse, eller som en stadig Mindelse om, at den har svigtet sit oprindelige Program: en episcopal Styrelse, uafhængig

af Staten i Kirkens indre Anliggender« (Dr. K. Krogh-Tønning: »Kirken og Reformationen«, Side 66). (Fortsættes).

Hjælpen til de nødlidende østrigske Børn.

Det vil sikkert interessere alle dem, der har ydet Bidrag for at lindre Nøden blandt den ulykkelige Befolkning i Østrig, særlig Børnene i Wien, at faa noget nærmere at vide om, hvorledes Pengene er anvendt dernede.

Af de hidtil indkomne Beløb, som blev offentliggjort i Ugebladet (i alt Kr. 4050,50 + Mk. 461,40 + ø. Kr. 1000), fik den herværende Hovedkomité for Wienerbørnene 500 Kr.; nogle mindre Beløb blev anvendt til Fordel for Børneaktionen her i Landet, medens Størsteparten (Kr. 3450 samt den fremmede Valuta) i forskellige Rater blev sendt ned til Wien.

En fuldstændig og nøjagtig Liste over de Institutioner eller Formaal, som har nydt godt af Fordelingen, har jeg ikke i Hænde; men dersom nogen skulde ønske det, skal jeg nok skaffe et specificeret Regnskab. Dog kan jeg fremlægge Kvitteringer for de Pengeforsendelser, jeg har besørget videre.

Enkelte Modtagelsesbeviser og Takkeskrivelser er bleven tilstillet mig, og af disse skal i det følgende nogle Brudstykker gives i Oversættelse:

»Undervisnings- og Opdragelsesanstalten St. Ursula, Wien XVIII, Gentzgasse 18, takker paa de fattige Børns Vegne for den dem godhedsfuldt tildelte Gave paa 1000 Kr.*), som ved Hr. Prof. Schmalzhofer blev overgivet Anstalten d. 23. Decbr. 1919.«

»Det fyrstærkebiskoppelige Ordinariat bekræfter at have modtaget 2000 Kr. af danske Velgørere til Juleuddelingen ved St. Vincentskonferenserne d. 24. Decbr. 1919.«

»Med tusindfoldig Tak og »Gud lønne det!« anerkender jeg Modtagelsen af 1000 Kr. til Bedste for vore fattige Børn.

Sr. M. Mathilde, Priorinde.
St. Josefshjem for hjemløse Børn.«

*) Alle de anførte Summer er bleven uddelt i østrigsk Valuta. Af de store Tal vil man kunne se, hvor ganske overordentlig store og værdifulde de indkomne Bidrag har været, og hvor mangfoldig virksom Hjælp de har ydet.

»Den ærbødigst undertegnede bekræfter med inderlig Tak Modtagelsen af 1800 Kr. som Gave fra danske Velgørere til Juleuddelingen for trængende Børn og tillader sig samtidig at meddele, at dette Beløb blev fordelt paa følgende Maade: Til Drengaanstalten 600 Kr. Til Pige-hjemmet 600 Kr. Til den kvindelige Velgørenhedsforening 600 Kr. Gud lønne tusindfold de ædle Velgørere i Danmark. D. 15. 12. 1919. Karl Milde, Sognepræst.«

». . . . Jeg finder ikke Ord for at udtrykke min Glæde og udtale min Tak for den ganske uventede Hjælp i Nøden. Gid den kære guddommelige Børneven maa lønne Dem tusindfold, hvad De har gjort mod vore stakkels Børn! . . . . Hvilken Glæde vil disse ikke føle! Der er nu omtrent 50, næsten alle Krigsvajsenbørn, deriblandt smaa paa 4—6 Aar. Jeg vidste ikke Raad, hvorfra jeg skulde faa en lille Julegave. Deres godhedsfulde Understøttelse kommer derfor som en Vidundergave, der faldt ned fra Himmelen, og som gjorde det muligt endnu i sidste Øjeblik at gøre forskellige Indkøb . . . .

Seebenstein, ^{18/12} 1919. Sr. M. Annunciata, Priorinde.«

»Hvor lykkelige var vi ikke, da Frk. . . . Juleaften overbragte enhver af os en lille Pakke med varmt Tøj og en lille Eventyrbog . . . . Vi takker Dem saa varmt, som fattige Børn kan gøre det, og beder inderlig til den kære Gud for vore Velgørere. ^{25/12} 1919.

Franz Wällisch, Ferdinand Jurczec, Johann Janetzek.«

»Det til Pleje af stakkels uhelbredelige Børn i Dag os tilstillede velgørende Bidrag paa 500 Kr. har Anstaltsbestyrelsen tilført det af Dem bestemte Øjemed og udtaler paa de stakkels uhelbredeliges Vegne en oprigtig Tak og et hjerteligt »Gud lønne det!« ^{20/12} 1919.«

»Modtag vor hjerteligste, dybtføjte Tak for Julegaven paa 1000 Kr. til de fattige Børn. Den kom som sendt fra Himmelen, thi de stakkels Børn mangler alt; vi har 24, som ikke ejer andet, end hvad de har paa Kroppen. Alt andet maa vi skaffe til Veje i disse trange Tider. Gud lønne tusindfold de ædle Velgørere i Danmark; vi vil daglig bede for dem . . .

Retz ^{10/1} 1920.

Sr. Aquina, Priorinde.«

Den samme Priorinde skriver henholdsvis d. ^{22/1} og ^{14/2} følgende:

»Vor inderligste Tak for de 2000 Kr. Vi er saa taknemmelige, fordi vi faar saa god Hjælp til de stakkels Børn. Vi har jo saa mange, og at holde dem med Kost og at forsyne dem med Sko og Klæder volder ikke saa lidt Hovedbrud. Vi beder daglig for de gode Danskere;

Herren vil sikkert gengælde dem guddommeligt, thi i Børnene har de jo gjort det imod ham . . . .«

»De bedes modtage den varmeste, dybtfølte Tak for den nye Gave paa 10,000 Kr. Søstre har alle opofret en hellig Kommunion for de gode Danskere. I Morgen har vi hele Dagen Udstilling af det Allerehelligste; da skal vi slittig bede for den danske Mission. Gid den kære Gud maa lade vore Bønner bære Frugt! . . . .«

». . . . Af ganske Hjerter takker jeg Dem, fordi De saa kærligt har tænkt paa mine stakkels Børn. Jeg kan ikke udtrykke med Ord, hvor rørt jeg er derover og — hvor glad. En smukkere Julegave for mig gives der ikke mere i Aar. Og de kære stakkels Smaa børn, hvor vil de ikke glæde sig! Jeg kan saa godt forestille mig det . . . .

Mödling ^{19/12} 1919.

L.«

»Med hjertelig Tak bekræfter undertegnede Modtagelsen af 6000 Kr. d. ^{18/12} 1919 og 10,000 Kr. d. ^{15/1} 1920 af den danske Gavefond for Wien, til Fordel for de katolske Pigeforeningers Forbund i Wien.

Rosa von der Wense, Formand.«

»Et hjerteligt »Gud lønne det!« og inderlig Tak for den højhjertede Gave paa 1000 Kr. Det gjorde os meget ondt, at vi til Jul ikke kunde takke ved Brev for de 2000 Kr., som De i Sporvognen overrakte to af vore Søstre. Vi kendte jo ikke Adressen. Helt lykkelige vendte Søstre dengang hjem med denne Gave. Et saadant Held havde endnu aldrig mødt os. — — Det guddommelige Forsyn vaagede i det rette Øjeblik. I den største Nød vilde vi før Jul ikke kunnet have faaet det rationerede, i Forvejen meget ringe Melkvantum til vore hungrende Børn, hvis ikke Gud ved Deres Godhed var kommet os til Hjælp. Kun den, som selv har været stedt i lignende Nød, vil kunne forstaa vor Tak, vor Glæde over den uventede Hjælp. Vi alle, baade store og smaa, sang i vort lille, fattige Huskapel et taknemmeligt Te Deum; kun saaledes mente vi at kunne takke bedst. Da vi kun har de fattigste af de fattige og for mange slet ingen, for de øvrige kun meget ringe Kostpenge faar, er vi særlig nu i høj Grad henvist til fremmed Hjælp for ikke at maatte prisgive de smaa til den største Elendighed. Gid de uskyldige smaas Bøn maa nedkalde Guds rigeste Velsignelse over de kære Velydere i Danmark!

^{28/1} 1920.

M. Teresina, Karmeliterinde.«

I Betragtning af, at Nøden i Wien er saa ubeskrivelig stor blandt alle Befolkningsklasser og alle Alderstrin, og da tilmed adskillige af de til mig indsendte Beløb var be-

stemte til den nødlidende Befolkning i Almindelighed (ikke til Børnene alene), tør det vel anses for givet, at Bidragyderne ikke har noget at indvende imod, at ogsaa trængende voksne Personer er blevet understøttet.

Saaledes modtog bl. a. de uhelbredelig syge en Gave paa 1000 Kr., en fattig Kvinde 300 Kr., »de arme Sjæles Søstre« (*religieuses auxiliatrices des âmes du purgatoire*, en Kongregation af hovedsagelig franske Søstre, som plejer fattige og særlig tager sig af de døende, og som øver umaadelig meget godt) 1000 Kr., Foreningen, som plejer fattige syge i deres Hjem, 1000 Kr.

Søster Agnes (Komtesse Coreth) kvitterer for sidstnævnte Beløb og tilføjer: »Hjertelig Tak og »Gud gengælde det!« for den store Gave, som jeg allerede har ladet gaa videre til Stefanie W. Hun var helt lykkelig og takker mange Gange . . . .« Elendigheden er jo grufuld; jeg har ikke tænkt mig at skulle blive Vidne til, at fattige Folk daglig kommer Hungersdøden nærmere uden at kunne frelse dem. Plejer netop f. T. en stakkels forhenværende Overbibliotekar ved Akademiet for bildende Kunster, som lider ganske frygtelig af Knokkelblødhed*) ifølge Underernæring . . . .«

Den samme Forening »Hjemmeplejen af fattige syge« modtog senere endnu 10,000 Kr.

Hermed er Listen over de talrige Hjem eller Institutioner, som blev understøttet, imidlertid langt fra udtømt. De anførte Takkeskrivelser skulde kun vise, at de indkomne Bidrag er bleven vel anvendt, og omendskønt der er bleven uddelt rundelige Summer, er der alligevel endnu en Restbeholdning paa ca. 5000 Kr. tilbage, hvilken min Søster har gemt som Reservefond til Imødegaaelse af den stedse yderligere voksende Nød. Hun skriver: »Jeg kunde ønske, at de gode Givere i København maatte se Lykken og Taknemmeligheden hos de Mennesker, som jeg paa nogen Maade kan befri for en Del af deres Bekymringer. Naar allerede jeg som Mellemperson har saa megen Glæde deraf, hvor meget mere vilde da først de selv føle den. Sig dem det ved Lejlighed.«

Idet jeg herved efterkommer det mig overdragne Hverv, erklærer jeg mig rede til ogsaa fremdeles at modtage Gaver; dog beder jeg samtidig eventuelle Bidragydere om

---

*) »Knochenerweichung« = Knokkelblødhed, en særlig Slags Rachitis (engelsk Syge). Medens denne mest hærger Børn, er den anden Sygdom karakteristisk for voksne, hvis Ernæring i længere Tid har savnet de Stoffer, som er nødvendige til Knokkelsubstansens Vedligeholdelse og Fornyelse.

godhedsfuldt at give deres Samtykke til, at ikke blot Børn, men ogsaa andre trængende maa nyde godt af Understøttelserne. Særlig vil jeg henlede Opmærksomheden paa forskellige Slags Ordenssøstre, som tager sig af Børnene eller ogsaa af den opvoksende Ungdom, og som selv ofte lider Nød og bogstavelig sulter ihjel for at frelse dem, der er betroet til deres Omsorg. I et Kloster er Søstrenes Antal sunket fra 50 til 20, hvoraf de 4 er alvorlig syge. I Løbet af eet Aar har Døden bortrevet 13!

„Ungdomsværn.“

Som en lille Indledning til »Katholsk Ungdomsværn«s Generalforsamling paa Onsdag vil det formentlig være af Interesse at erfare, hvad der bl. a. blev talt om paa det to Dages Ungdomsforsorgsmøde, der fandt Sted her i Byen d. 11. og 12. Marts.

Sekretær *Hee-Andersen* forelagde et Forslag, der er bleven vedtaget af Forsorgsudvalget af 1919 og har været drøftet i Kommunelærerforeningen.

Forslaget sigter til Oprettelsen af vejledende Ungdomsværn, en særlig Institution, der skal have Indseende med de unge mellem 14 og 18 Aar. Det foreslaas, at der ved enhver Folkeskole føres en Protokol over de Elever, der udgaar fra Skolen, indtil deres fyldte 18de Aar, saaledes at det er muligt at følge de unges videre Vej.

Protokollen føres af en dertil skikket Lærer og Lærerinde, som i den Anledning søges frigjort for en Del af sine Skoletimer. Denne »Vejleder« — som man foreløbig har kaldt vedkommende — har, foruden at føre Protokollen, adskillige, meget vigtige Opgaver. Han skal 2—3 Gange om Aaret indbyde de større Børns Forældre til Sammenkomster, hvor de unges Valg af Erhverv drøftes. Videre skal han i Løbet af det sidste Aar, i hvilket Eleven gaar i Skole, sætte sig i Forbindelse med de enkelte Hjem og vejlede disse med Hensyn til at finde et passende Erhverv for Eleven. Paa Skolen skal han tale med selve Eleven om Erhvervsvirksomhed og henlede vedkommendes Opmærksomhed paa de kommunale Fortsættelseskursus, Folkehøjskoler og andre lignende Institutioner, der staar aabne for de unge. Efter Barnets Udgang af Skolen skal han med alle til Raadighed staaende Midler søge at vedligeholde Forbindel-

sen med det til det 18de Aar og gøre sin Indflydelse gældende baade paa det selv og paa Forældrene — paa en saadan Maade, at begge Parter gerne vil høre »Vejlederen«s Raad.

Endelig skal han ogsaa søge at danne en eller flere Elevforeninger — med Selvstyre — for udgaaede Elever mellem 14 og 18 Aar.

»Vejlederne« danner et Fællesraad, byvis eller landsdelsvis, der samles hvert Halvaar. Udgifterne afholdes halvt af Statskassen og halvt af Opholdskommunen. —

Som man ser, er der meget stor Lighed mellem det af Hr. Hee-Andersen forelagte Forslag og den Plan, »Katholsk Ungdoms Værn« har arbejdet efter i de ti Aar, det har bestaaet. Det er der altsammen — Protokollen, Møderne med de unge og deres Forældre, Forbindelsen med Hjemmene i en Række Aar efter de unges Udrædelse i Livet. Om det saa er Navnet — »Ungdomsværn« — saa er det der. Det er en kærkommen Opmuntring at se andre dele og optage de Tanker, man selv har, og Hensigten med disse Linier er at lade denne Opmuntring gaa videre til Menighedernes Medlemmer sammen med en Bøn om vedblivende at støtte »Katholsk Ungdoms Værn«, der d. 23. Februar begyndte sit andet Tiaar. Er Statens Ungdomsforsorg Støtte værd, hvad maa vi saa først sige om Kirkens, hvis Opgave det er at føre de unge til Gud og evig Frelse?

L. G.

Nye Bøger.

Jugendborn. Märchen und Erzählungen unter Mitwirkung von Johanna Arntzen — Franz Fasz binder — Ilse Franke-Oehl — Angelika Harten — Alberta Jansen — Heinrich Kautz — Laurenz Kiesgen — Josef Liensberger — Helene Pagés — Marie M. Schenk — Jón Svensson — Heinrich Zerkaulen — Odilo Zurkinder herausgegeben von Maria Köchling. Buchschmuck von Albert Reich. (Mit vielen Zeichnungen und sechs Kunstbeilagen. 8. (VIII, 353 Seiten.) Regensburg 1920. Verlagsanstalt vorm. G. J. Manz. Broschirt M. 9. Gebunden M. 12.)

Opmærksomheden skal ved ovenstaaende store Overskrift henledes paa denne »Ungdomsbrønd«, som formodentlig den tysktalende og tysklæsende Ungdom med Iver har kastet sig over og slukket en Del af sin Tørst efter Eventyr paa. Vor egen Pater Svensson fortæller en af sine Ungdomsoplevelser fra Island paa sin sædvanlige barnlige og spændende Vis og med betagende Naturlighed. Ogsaa flere af de andre Historier vil sikkert af Ungdom-

men blive betegnet som »gode« og skal derfor herved medgives en venlig anbefaling.

Theoktista aus Byzanz, die Mutter zweier Heiligen. Von Basilius Hermann O. S. B. (Mit 5 Bildern. 12°. VIII u. 114 S. Freiburg i. Br. 1919, Herder. Kart. M. 4,60, dazu die im Buchhandel üblichen Zuschläge.)

Nærværende Skildring af Theoktista fra Byzanz, som døde for godt 1100 Aar siden, fortæller i korte Kapitler en from kristen Kvindes Liv. Hovedkilden er den h. Theodors Ligtale over hans Moder, en højt begavet og i Lidelser prøvet Kvinde. Bogen er — lidt mærkværdigt — forsynet med Billeder, f. Eks. af det nuværende Konstantinopel, Brussa, Sophiakirken o. s. v

Geheiliget werde Dein Name! Nach P. Eymard von Klara Ida Schall-Rossi. (12° VIII u. 90 S. Freiburg i. Br. 1919, Herder. Geb. Mk. 3,50, dazu die im Buchhandel üblichen Zuschläge.)

Denne Oversættelse af P. Eymards eukaristiske Fader-
vor betegnes som et udmærket Middel til at lære, hvorledes man skal bede, ikke blot med sin Mund, men ogsaa med sin Forstand og Vilje. Den lille Bog er af et dybt religiøst Indhold.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Bladet Katholsk Ungdom redigeres fra April Kvartal ikke længere af Hr. Pastor Günther, der paa Grund af de forandrede Forhold paa St. Andreas Kollegium ikke længere mener at kunne forstaa Redaktionen; denne overtages af Hr. Pastor J. Koch med Hr. cand. phil. E. Rønnow som »Medarbejder i Redaktionen«. I samme Nummer af Bladet, hvor dette meddeles, oplyses ogsaa, at Udgivelsen af Katholsk Ungdom (24 Numre à 8 Sider 20^{1/2} × 26 cm. i Format) koster 10,00 Kroner i 1920.

— Ved Katholsk Højskoles Møde i Tirsdags holdt Hr. Pastor Bernhard Jensen Foredrag: Rom og Danmark I, hvori han gav et klart og vel ordnet Overblik over den Forbindelse, der havde været mellem Pavestolen og vort Fædreland i de fire Aarhundreder mellem c. 800 og 1200. — Der er i Aar endnu kun to almindelige Højskoleaftener igen, som vil blive optaget af et Dobbelt-Foredrag af Hr. Pastor Ansgar Meyer om Johannes's Aabenbaring.

Vejle. Der var stor Fest paa Blegbanken i Vejle Tirsdag den 9. ds. i Anledning af Pastor Brems' 25 Aars Præstestjubilæum, dog ikke alene en stor Fest, men ogsaa en

smuk og vellykket Fest. Overalt var der pyntet, hele Skolen stod i festligt Skrud, og mellem Skolen og Hospitalet var rejst en Allé af Graner og danske og belgiske Flag og en smuk Æresport, som bar følgende Inskriptioner: »Gid lykkelig i blide, glædelige Kaar, Jubilaren her leve i flere Aar.« »Modtag alle vore Hjertens Lykønskninger, og lev længe til Gavn for os alle.« I Skolen var ophængt følgende Inskription: »Elskelige Hyrde, leve længe, stedse lykkelig blandt Katholikerne i vor By.« Af Skolens Elever, Pigerne i hvide Kjoler og rødt Skærf, viftende med Flag og strøende Blomster, blev Jubilaren ført fra Hospitalet til et af Skolens festsmykkede Klasseværelser, hvor han modtog Menighedens Lykønskning og Gave, en meget smuk og kostbar forgyldt Sølv-Monstrans i romansk Stil, besat med ædle Stene, samt en smuk Messehagel og et Velum samt en Pengegave. Af Skolebørnene blev skænket en Messebog, indbunden i mørkeblaat Maroquin og dekoreret med haandforgyldte Ornamente. Bogens Forsats er haandmarmorert. Søstre fra Hospitalet skænkede to meget fine, kunstbroderede Messehagler samt en Messe-Alba med kostbart Kniplingsarbejde. Kl. 9 blev afholdt Levitmesse, som forløb meget højtideligt. Hr. Pastor Schreiber talte meget smukt om den katholske Præsteværdighed. Kapellet var overfyldt, og det varede længe, før Celebranten var færdig med at uddele Kommunionen. Et Kor af Søstre og unge Piger præsterede noget, som aldrig er hørt i Vejle før: de sang meget smukt Haller's bekendte tostemmige Messe. Pastor Brems fra Næstved akkompagnerede med samt to Violiner, første og anden Violin. Til Slut blev givet sakramental Velsignelse, og Te Deum blev sunget. — Dagen igennem strømmede det ind med Blomster, Gaver og Lykønskninger. Der var i alt over 100 Telegrammer. Om Aftenen samledes Menigheden med Pastor Brems og mange fremmede Præster om de smukt pyntede Kaffeborde, der var dækket i to Klasseværelser. Der blev holdt mange Taler, især talte Jubilaren meget smukt og takkede bl. a. for den store Opmærksomhed og for den Tillid, han i de mange Aar havde været Genstand for. To i Dagens Anledning forfattede Sange blev afsunget, og mangt et Leve og Hurra blev udbragt den Aften. Da Selskabet Kl. 11^{1/2} brød op med et Hurra og et Længe leve Jubilaren, var alle glade og vel tilfredse. Dagen igennem kunde man mærke, hvor agtet og afholdt vor kære Præst er; Gud give, vi maa beholde ham i mange, mange Aar endnu til Gavn for vore Sjæle. — Dagen efter var der Fest for Børnene, som blev trakteret med Chokolade og Kager. R. s.

Holland Hr. P. Wilhelm Schmitz, velkendt af de ældre Katholikker rundt om i Landet, er afgaaet ved Dø-

den den 19. Februar 1920, næsten 82 Aar gammel, i sin Ordens Hus Exaten i Holland. Der havde han tilbragt de sidste 8 Aar af sit Liv, beskæftiget, saa længe den tiltagende Alderdomssvaghed tillod det, med historiske Studier, som han altid havde haft stor Forkærlighed for. Født i Aachen d. 8. Marts 1838 traadte han ind i Jesuiterordenen d. 1. Oktober 1861. Efter at have fuldendt sin Uddannelse kom P. Schmitz den 25. April 1873 til Ordrupshøj, hvor Andreas Kollegiet endnu ikke stod, men Kirken var allerede færdig bygget og ventede paa sine Præster. En Maaned senere, d. 25. Maj, kunde den unge Pater være med til Andreas Kirkens og den 30. August til Kollegiets Indvielse. I Kollegiets første Aar beklædte han en Præfekts beskedne Stilling, medens den uforglemmelige P. Augustin Brinkmann var General-Præfekt for de 18 Elever. Den følgende Sommer forflyttedes P. Schmitz til den samme Aar som Kollegiet grundlagte Station i Aarhus, hvor han i 13 Aar var sin Sognepræsts, P. Aug. Stræters ivrige og virksomme Hjælper. Fra 1887 af boede P. Schmitz atter paa Kollegiet, hovedsagelig optaget af historiske Studier. Dog var han altid rede til at paatage sig apostoliske Arbejder nær og fjern, og det var ham som Historiker en Glæde at lære alle de enkelte danske Menigheder ved Selvsyn at kende. Efter at have tilbragt et Aar i Holland i Ordenshuset Wynandsrade i en betroet Stilling turde han igen vende tilbage til sit kære Danmark og fortsætte sine historiske Arbejder — 8 Aar i Stenosgade og 3 Aar paa Andreas Kollegiet. De offentlige Bibliotheker i København benyttede han flittigt, baade til sine egne Optegnelser og til Oplysninger, en eller anden lærd Ven bad ham om. Frugterne af hans stræbsomme Forsken er de ikke faa interessante Artikler i Ugebladets Aargange fra 1891—1909. Der omhandles populære Andagtsøvelser og den kristelige Børnelærdom i Middelalderen, Rosenkransens Oprindelse, Fader Vor og Hil dig Maria i sin ældste danske Form m. m. P. Wilhelm Schmitz var gennemtrængt af Nidkærlighed for Sjælens Frelse og af Kærlighed til den danske Kirke; han var en utrættelig Arbejder paa det historiske Omraade, og vi har ham at takke for, at mangt et Træk af den katolske Kirkes Historie i Danmark er blevet bevaret for Eftertiden; tillige var han en »anima candida«, en aabenhjertig og barnlig Sjæl, der ikke søgte sig selv, men indviede sine Kræfter til den Allerhøjestes Ære og til Kirkens Udbredelse. Gud give den ihærdige Arbejder den velfortjente Løn! R. I. P.

England. To sjældne Gæster besøger i denne Tid London, de syro-chaldæiske Prælater Patriark Emmanuel

Thomas af Babylon i Mossul i Mesopotamien og Biskop Aziz Hoh fra Salmas i Persien. De bor hos Redemptoristerne, og Hensigten med deres Besøg er at protestere mod, at deres Menigheder skal staa under de grusomme Tyrkere, der under Krigen har myrdet de fleste af dem. (Syro-Chaldæerne er forhenværende Nestorianere, der har sluttet sig til den katholske Kirke.)

Frankrig. I Bordeaux holdtes den 29. Februar i Kathedralen en stor Taksigelses-Gudstjeneste for Alsace-Lorraines Genforening med Frankrig, og Præsident Deschanel tog officielt Del i denne. Præsidenten modtoges efter gammel Skik som en katolsk Fyrste og tog Plads i Koret, lige ved Højalteret, hvor der var Sæder for ham, for Præsidenterne for Kamrene, Ministre, Repræsentanter for Alsace-Lorraine o. s. v. Efter Evangeliet holdt Ærkebiskoppen, Kardinal Andrieu, fra sin Trone en Tale, i hvilken han mindede om Telegrammerne mellem Paven og Præsidenten og tilføjede, at intet kunde opflamme Katholikkernes Patriotisme saa meget som et godt Forhold mellem Staten og Kirken. — Fra paalidelig Kilde meddeles, at Genoptagelsen af den diplomatiske Forbindelse mellem Rom og Frankrig er umiddelbart forestaaende, ja man udpeger endog Jules Cambon som Frankrigs første Gesandt ved Vatikanet og Mgr. Ceretti som den første pavelige Nuntius i Paris; det var den sidstnævnte, der var den Hellige Faders ekstraordinære Gesandt ved Fredskonferensen i Paris for at forhandle om de tyske Missioner.

Jugo-Slavien. Forhandlingerne mellem den jugo-slaviske Stat og Vatikanet er nu bleven afsluttet. Den Hellige Stol opretter nu i Belgrad et Nuntiatur af anden Klasse, som skal beklædes af den Apostoliske Internuntius paa Haiti, Ærkebiskop Franz Cherubini. Den jugo-slaviske Stat forfremmer til Gengæld sin Repræsentant ved Vatikanet til Ambassadør, hvortil er udnævnt Dr. Ludvig Bakotic, der har en Præst, Dr. Arric, til gejstlig Raadgiver.

Brevkasse.

Hr. Redaktør! Tillad mig at opstille et Par Eksempler paa, at protestantiske Ægteskaber er bleven erklæret ugyldige af den katholske Kirke i England. 1. I et protestantisk Ægteskab bliver den ene Ægtefælle Katholik. Vedkommende ønsker nu at faa sit Ægteskab erklæret ugyldigt og Ret til at indgaa et gyldigt katolsk Ægteskab og opnaar ogsaa at faa kirkelig Tilladelse til begge Dele. Der er nu intet i Vejen for, at vedkommende kan indgaa et katolsk Ægteskab med en Katholik eller Protestant. 2. I et protestantisk Ægteskab bliver paa udtrykkelig Opfordring af en af Ægtefællerne Ægteskabet erklæret ugyldigt af en katolsk Myndighed; den, der har indanket Sagen,

ønsker at indgaa et gyldigt katholsk Ægteskab med en Katholik, men bliver selv ikke Katholik. — Er Kirkens Kendelser rigtige, som Sagerne her er fremstillede, fordi de er bleven forelagt deu katholske Ret til Afgørelse og Kirken derfor har kunnet »gøre sin Ret gældende« i disse Tilfælde?

Ærbødigst *Alban.*

Hr. Alban! Hvis Sagen forholder sig som her fremstillet, er Forklaringen ikke den, at Ægteskaberne er bleven opløst, fordi Sagerne blev forelagt den katholske Ret, thi ingen saadan, ikke engang Paven og alle katholske Biskopper tilsammen, kan opløse et gyldigt, bestaaende Ægteskab, lige saa lidt som de kan gøre et gyldigt døbt Menneske til et udøbt. Sammenhængen kan alene være den, at de omtalte Ægteskaber fra Begyndelsen af maa have haft en eller anden Mangel, saa de efter Guds og Kirkens Lov aldrig har været gyldige. Jeg ved mere end eet Eksempel paa, at Præster ivrigt har ønsket et bestaaende Ægteskab opløst, da det var meget uheldigt, og arbejdet derfor, men ikke kunnet sætte det igennem for nogen katholsk Ret, fordi det var gyldigt og altsaa uopløseligt.

Ærbødigst *N. H.*

Katholsk Ungdoms Værn.

Den 24. Marts. Ekstraord. Generalforsaml. Kl 7¹/₂ i Stenosgade 4, lille Sal. Dagsorden: 1. (overført fra ekstraord. Generalfors. ¹⁰/₃). Lovenes § 12 faar følgende Ordlyd: »Formaalet med Fondet »Absalons Gaard« er Tilvejebringelse af Lokaler, Inventar o. l. til de katholske Foreninger, særlig Ungdomsforeningerne i København og nærmeste Omegn, det være sig ved Opførelse af en større, centralt beliggende Forsamlingsbygning eller paa anden Maade.« — 2 (overført fra ekstraord. Generalfors. ¹⁰/₃): I Lovenes § 13 ændres Ordene »samt Lederen af de unges Indsamling til Absalons Gaard« til »samt Forretningslederen for den til enhver Tid værende Indsamling til Absalons Gaard«. — Endvidere, under Forudsætning af, at Punkt 1 vedtages 3. (behandles som nyt Forslag): Generalforsamlingen giver sit Samtykke til, at der af Fondet »Absalons Gaard«s Kapital anvendes 1000 Kr. til Indrettelse af et Ungdomslokale oven over St. Anna Kirke i Søndby.

Ordinær Generalforsaml. Kl. 8 sammesteds: Adgangs- og stemmeberettigede paa K.U.V.'s Generalforsamlinger er kun de katholske Medlemmer, der er fyldt 21 Aar. Dagsordenen er følgende: 1. Kort Foredrag af Hr. *Johannes Hansen*. 2. Beretning og Regnskabsafreggelse. 3. Valg af 5 Medlemmer til Raadet i Stedet for de efter Tur afgaaende. Genvvalg kan finde Sted. 4. Valg af tre Suppleanter. 5. Valg af to Revisorer. 6. Eventuelt indsendte Forslag.

Forslag, der ønskes vedtaget paa Generalforsamlingen, maa være indsendt til Sekretæren, Cand. phil. *Jos. L. M. Hoffmann* (H. C. Ørstedesvej 7 A, Kbhv. V.), senest d. 14. Marts.

Da den ordinære Generalforsamling kun er beslutningsdygtig, naar mindst ¹/₆ af K.U.V.'s stemmeberettigede Medlemmer er til Stede, bedes indstændigt alle de, der kan komme, om at give Møde.

NB. Indmeldelse i »Kath. Ungd. Værn« sker ved Indsendelse af Aarskontingent (mindst Kr. 2.60) til Kassereren, Muremester *A. V. Günther* (Bangertsgade 11, Kbh. N.). Indmeldelse kan ske ved Indgangen til Lokalet (aabnes Kl. 7) før Generalforsamlingen. *Forretningsudvalget.*

Elisabethforeningens Basar

afholdes **Palmesøndag den 28. Marts fra 10—7.** og **Mandag den 29. fra 10—3** i Bredgade 69 o. G. **Salg af de indkomne Gaver, Tombola, Restauration. Thekoncert om Søndagen.** Ved Basarens Slutning om Mandagen holdes **Auktion.**

Sakristan. Et ældre Ægtepar, der tillige er godt kendt med Havearbejde, kan faa Plads snarest. Billet, mrkt. »Sakristan«, bedes indlagt paa dette Blads Kontor.

Kirkelig Kalender.

21. Marts. Passions søndag. 22. — M. Ferialdag. 23. — Ti. Ferialdag. 24. — O. Ferialdag. 25. — To. Marias Bebudelse. 26. — F. Marias 7 Smerter. 27. — L. Johannes af Damaskus, Bekender og Kirkelærer.	28. Marts. Palmesøndag. 29. — M. Ferialdag. 30. — Ti. Ferialdag. 31. — O. Ferialdag. 1. April. Skærtorsdag. 2. — Langfredag. 3. — Paaskelørdag.
---	--

St. Annæ Kirke. I Anledning af den h. Clemens Maria Hofbauers hundredaarige Dødsdag holdes Prædiken af Hr. *Pastor Maurer* Fredag den 19. Marts Kl. 8 Aften, Lørdag den 20. Kl. 8 Aften og Søndag den 21. Kl. 10 under Højmesse. Alle indbydes.

Korsvejsandagt. Fredag Aften: St. Ansgars K. Kl. 8, Rosenkransk. Kl. 7½, St. Annæ K. Kl. 8, St. Andreas K. Kl. 7¼, St. Josefs K. Kl. 7½, Sakramentsk. Kl. 8.

Torsdag Aften: Jesu Hjertes K. Kl. 8¼ (med Prædiken).

Katholsk Højskole. Tirsdag den 23. Marts Kl. 8 Aften i St. Knudssalen i Stenosgade 4 B. *Pastor A. Meyer*: Om Johannes' Aabenbaring II. Adgang for alle. 25 Øre. »Sursum corda« medtages.

Maria-Kongregationen for Ynglinge har *Fælleskommunion* Søndag d. 21. ds. Kl. 8½ i Jesu Hjertes Kirke. Mandag Aften *Maa-nedsmøde*: Den h. Paulus' Rejser. Lysbillede.

St. Josefs Gilde, st. 1885 Forslag, som ønskes behandlet paa Gildets Generalmøde, bedes sendt før 1. April til Form., Hr. Chr. Dose, Ahornsgade 13. *Bestyrelsen.*

K.U.B. (Katholsk Underretnings Bureau), et Samfund af katolske akademiske Lægfolk, tilbyder at korrespondere med Ikke-Katolikker, som maatte ønske at faa nøjere Kendskab til den katolske Kirke. Henvendelser, der alle behandles som fortrolige, bedes rettet til Sekretæren, Magister, kgl. Translatør Chr. M. Hansen, Odense.

Urmagerlærling fra et pænt Hjem søges. Løn, Kost og Logis. *Hylleholt, Charlottenlund.*

NB. Saafremt der ønskes nogen Forandring i de Skemaer for Paaskegudstjenesten, som i Fjor fandtes i Ugebladet Side 286 og 308, bedes dette snarest meddelt Redaktionen.

Vor kære, elskede Datter og Søster, Sproglærerinde
Elisabeth Julie Anna Marie Monnet,
 døde pludselig Torsdag Morgen den 11. Marts. R. I. P.
Pierre Antoine Monnet. *Ingrid Marie Monnet,*
f. Olsson.
Sophie Monnet. *Suzanne Monnet.* *Ingrid Monnet.*
Irénée Monnet. *Vilhelm Monnet.*
 Afdøde anbefales til Trosfællers Forbøn. Begravelsen har fundet Sted.

FREMMEDSPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN),
 Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
 Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

68. AARGANG

«Nordisk Ugeblad» udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 2 Kr. 50 Ø. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Studiestr. 27-29. 1-4, Tlf. 12327). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 16 Kr. aarligt. — Redaktør: Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. Tlf. Helrup 657 y. Træffes bedst Kl. 4-5 Eftermiddag.

Nr. 13.

Søndag den 28. Marts.

1920.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Min Vej til Kirken. — Var Pasteur en god Katholik? — Nye Bøger. — Efterretninger fra Ind- og Udland: Maribo. Norge. Frankrig. England. Polen. — Indsamlingen til de nødlidende Børn i Central-Europa. — Brevkasse. — Avertissementer.

Smaa Indledninger.

490.

Palmesøndag.

Blinde ser, spedalske renses, stumme taler og døve hører, lamme staar op, og vanføre læges, døde vaagner — alt dette havde denne Folkeskare set med Undren, og i alt dette havde de set Hans Herlighed; og med bevæget Sind og i endrægtig og overstrømmende Glæde ilede de Ham i Møde, fyldte af hellig Kærlighed og Begejstring; og med Palmer i Hænde sang de nu, ja, jublede af ærligt, oprigtigt Hjerte: Velsignet være den, som kommer i Herrens Navn. Ja, velsignet være Han!

I Dag svinger vi med Palmer — men vent kun. Paa Fredag — og hver Dag i Aaret er en Langfredag — da svinger vi Køllen og nagler i Vanvid hans velsignende Haand til Korset; og med hver af vore Synder — fra Dag til Dag — rammer vi et nyt Slag mod den Almægtiges Haand, saa den holdes tilbage fra at hjælpe og velsigne os; men Han forsøger stadig, om Han ikke skulde kunne vriste Haanden fri for endnu engang at kunne velsigne; til omsider ogsaa denne stærke Arm nagles for evigt fast.

Og for hvert Slag mod Haanden lider Hans Legeme i smertefuld Krampe; men allermest krymper sig Hans hellige Sjæl.

Men Jesus græd over Staden; thi i Aanden saa Han grant, hvad den kommende Uge vilde bringe; Han saa, hvad det var for et Paaskelam, - man var ved at berede; og Han gennemskuede Folkets Glæde og Begejstring: og den var som Straaet, der flammer op, saa man aner en voldsom Ild; men hurtigt er det forbi; den var som Græsset, der blomstrer i Dag og i Morgen er tørt og vissent, lige til Ovnens; det var paa stenet Grund, den Sæd var saaet.

Den stille Uge, Beredelsens Tid, den brugte hint Folk til at lægge Raad op mod Ham, som fordum førte dem ud af Ægyptens Trældom og nu var kommen for at føre dem ud af Syndens Trældom.

For os er denne stille Uge kommen, for at vi maa berede os til at fejre Hans Triumf, Hans Sejr over Synd og Død, for at vi ogsaa maa sejre over Synd og Død — ved Christus, vor Herre! St.

Min Vej til Kirken.

Af *Gustaf Baron Armfelt.*

(Fortsat.)

Jeg blev slaet ved den Paastand, at Kirken verdsliggjordes ved den lutherske Reformations Forsyndelser, thi i Almindelighed plejede de lutherske Theologer at tale om Middelalderens Fejl og Forsyndelser. Men jo mere jeg studerede Forholdene, desto mere maatte jeg give Krogh-Tonning Ret.

I faa Lande fremtraadte Følgerne af denne Forsyndelse baade saa hurtigt og saa iøjnefaldende som i det tyske Rige paa Reformationstiden. Thi der fandtes lige saa mange Religionsherrer, som der fandtes protestantiske Fyrster og fri Rigsstæder. Hver og en af disse forordnede, at Guds Ord skulde forkyndes rent og uden Mennesketilsætning, aldeles som Vesterås Rigsdag gjorde, og ved det rene Gudsord skulde naturligvis forstaas Landsherrens egen Anskuelse.

Da imidlertid nogle af disse protestantiske Religionsherrer og deres Theologer var Tilhængere af Luther, andre af Zwingli, andre af Kalvin — for ikke at fuldstændiggøre Samlingen med Gendøberkongen i Münster Jan Bockelson — saa kom Protestanterne allerede fra Begyndelsen af til i aandelig Henseende at afgive Billedet af et *bellum omnium inter omnes* (alles Krig mod alle). Uenige paa en Mængde Punkter var de næsten kun enige paa et eneste: hensynsløs Anvendelse af Grundsætningen: *Cujus regio ejus et religio* (Den, som er Herre i Landet, er ogsaa Herre over dets Religion).

Derpaa fandt jeg talende Eksempler i mange Landes Historie, ikke mindst i Kur-Pfalz. Da nemlig Pfalz-Greve Frederik III (1515—1576), som var Lutheraner, i 1561 blev reformert, fordrede han, at hans Undersaatter skulde følge hans høje Forbillede og ligeledes blive Calvinister. Hans Søn og Efterfølger Ludvig VI (1576—1583) var Lutheraner, og da fulgte der Paabud om Overgang til Lutheranismen og Afsættelse af de reformerte Prædikanter og theologiske Professorer. Men da Frederik IV (1583—1610), som var reformert, blev Kurfyrste i Pfalz, genindførte han Calvinismen og for frem mod Lutheranerne, som hans Forgænger havde gjort med Calvinisterne. Og i mange andre Stater gik det paa samme Maade som i Pfalz, f. Eks. i Anhalt, Hessen-Kassel m. fl.

Historien bekræfter virkelig de mørke Anelser, som Melanchthon udtalte i et Brev fra Augsburg til Camerarius: »Jeg forudser, hvad for en Kirke vi vil faa, naar den kirkelige Styrelse er opløst. Jeg forudser, at derefter vil der komme et Tyranni langt utaaleligere end nogen Sinde tilforn« (Dr. K. Krogh-Tonning: Kirken og Reformationen. Side 68).

Men hvad var da Resultatet af alle disse selvbestaltede Overbiskoppers og Religionsmagers Regimente, spurgte jeg mig selv. — At man, saa langt deres Magt rakte, i Stedet for een kristen Religion fik en Mængde indbyrdes uenige Konfessioner (Lutheranere, Zwinglianere, Calvinister, Anglikanere o. s. v.), som i Tidens Løb øgedes med en Række nye Partier og Sekter (Socinianere, Kvækere, Herrnhutere, Methodister, Baplistere, Adventister m. fl.).

Protestantismens Særpræg var Splittelse. Men havde Frelseren selv ikke sat Enheden som Kristendommens Kendemærke, da han i sin ypperstepræstelige Bøn sagde: »Men jeg beder ikke blot for disse, men ogsaa for dem, som ved deres Ord skal tro paa mig, at de alle maa være eet, ligesom du, Fader, er i mig, og jeg er i dig, at ogsaa de maa være eet i os, for at Verden maa tro, at du har udsendt mig. Og jeg har givet dem den Herlighed, som du har givet mig, for at de maa være eet, ligesom ogsaa vi er eet, jeg i dem og du i mig, at de maa være fuldkommede til eet og Verden erkende, at du har sendt mig og elsket dem, ligesom du har elsket mig« (Joh. 17, 20-23).

For mit Vedkommende kunde jeg ikke slaa mig til Ro med det Argument, som fra ultraprotestantisk Side fremførtes som Trøst overfor Protestantismens uendelige Splittelse: man burde holde sig til den usynlige Enhed.

At Frelseren imidlertid ikke vilde nøjes med en blot usynlig Enhed og Herlighed, derfor afgiver hans egne Ord det mest slaaende Bevis. »Han taler nemlig« — som Professor Olbers ogsaa fremhæver det i en Udlægning af Joh. 17 — »om et Maal, som skal naas derigennem, at hans Disciple er eet med hinanden. Han angiver dette Maal med de Ord, at »Verden skal tro og forstaa, at du har udsendt mig og elskede den, som du ogsaa elskede mig«. Verden udenfor Christi Kirke og Menighed kan ikke forstaa og fatte det Livsfællesskab, hvori denne Kirke staar med Faderen og hans Søn, om den ikke i Discipelkredsens, ∴ Kirkens Enhed ser et Bevis derpaa. Men skal denne Enhed kunne ses, kan den jo ikke være blot usynlig. Det ligger os ved denne Betragtning saa nær, at vi ikke kan lade være at tænke derpaa, hvor svært i vore Dage Verden har ved at forstaa og tro, hvad Herren i de nys anførte Ord har sagt. Det turde ikke kunne bestrides, at Forklaringen af dette Forhold nærmest er at søge i Kirkens Splittelse, i den uendelige Mangfoldighed af forskellige Afdelinger, af hvilke adskillige ikke mere befinder sig paa den økumeniske Grund, men paa Grænsen af det udenfor værende eller helt i dette« (Domprovst C. Olbers: Föreläsningar I, Kyrkans förhistoria och kyrkobegreppet. Göteborg; 1894, Side 125—126).

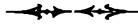
Blandt den uendelige Mængde af de protestantiske Kirkepartier og Sekter var det især Gendøberne, som tidligst fangede min Opmærksomhed. Deres overspændte Sværmeri og kommunistiske Omstyrtningsideer virkede i høj Grad frastødende paa mig. Deres Optræden allerede i Reformationstidens første Dage gjorde dem forbilledlige for senere Tidens sekteriske Bevægelser. Deres Kritik af Lærefaderen i Wittenberg var overordentlig skarp; allerede Titelen paa Gendøber-Høvdingen Thomas Münzer's Skrift *Schutz-rede . . . wider das geistlose sanftlebende Fleisch zu Wittenberg* (Forsvarstale . . . mod det aandløse, blødagtigt levende Stykke Kød i Wittenberg) var alt andet end smigrende for Luther. Under deres Stridigheder med denne lagde baade deres og hans Karakter sig for Dagen paa en iøjnefaldende Maade. Wittenberg-Reformatoren, der hidtil hovedsagelig var optraadt som Oppositionsmand mod den katolske Kirke, fandt i dem farlige Modstandere og blev tvunget til at forsvare sin egen Kirkes Eksistens overfor deres konsekvente Tillæmpning af hans egne opløsende Ideer.

Indenfor højkirkelige Kredse var det almindeligt just nu af Luthers Skrifter mod Gendøberne at hente Vaaben mod senere Tidens Oppositionsmænd overfor den lutherske Kirke, og Professor C. Olbers oversatte og udgav Luthers bekendte »Brev til Eberhard von der Tannen, Statholder paa Wartburg, Anno 1531« under den meget betegnende Titel »Om Conventikelfriheten, ett bref från Dr. M. Luther« (Lund 1878 — 5. uppl. 1901). Højkirkemænd opsøgte gerne de Træk hos Reformatorerne, der pegede i Retning af Enhed og Sammenhold. Jeg, som var gennemtrængt af Ærbødighed for Christi hellige Indstiftelser og inderlig overbevist om, at Kirken var et organisk Hele og ikke blot en Samling Individier, hørte med Glæde Luther forsvare Prædike- eller Naademiddelembedet mod Gendøbernes aandelige Anarki, de hellige Sakramenter mod disses løse Indfald, den hellige Skrifts Autoritet mod deres formentlige indre Lys — kort sagt det objektive i Religionen imod subjektivistisk Forgodtbefindende. *

Det forekom mig imidlertid mærkværdigt, at Luther af andre saa energisk fordrede Underkastelse under Bibelen,

naar han selv ringeagtede visse hellige Skrifter, f. Eks Hebræerbrevet, Johannes' Aabenbaring, Jakobs Brev o. s. v. Men samtidig med, at Luther stemplede Jakobs Brev som et »Straabrev«, betegnede Calvin det som et »Guldbrev«: den ene »Gudsmand« stod mod den anden »Gudsmand«, et tydeligt Bevis for, at Aandens indre Vidnesbyrd ikke forslaar, naar man forkaster Kirkens Autoritet.

(Fortsættes.)

Var^{TE} Pasteur en god Katholik?

(Efter *America* 7. Febr. 1920.)

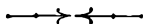
Der er i den senere Tid bleven skrevet ikke saa lidt i den katholske Presse om den store franske Videnskabsmand Pasteurs Religion. At han var Katholik, i hvert Fald af Navn, indrømmes af alle. Men levede han trofast efter sin Religions Forskrifter, kan man vise hen til ham som et Lys i den katholske Kirke og en Ære for denne? Pittsburger-Bladet *Observer* giver det sidste Bidrag, som skal aftrykkes her, til dette Spørgsmaals Besvarelse. Det fremkommer i Form af et Brev fra Mgr. Josef Guillot af St. Paul i Minnesota og lyder saaledes:

»For omtrent tre Aar siden offentliggjordes der fra Detroit et Brev, der gik rundt i Landets Presse, og hvori der erklæredes, at Katholikerne intet Krav havde paa Pasteur, en af de største Mænd i forrige Aarhundrede, at hans Religion var en ren Deisme, og at han aldrig var et virksomt Medlem af den hellige Kirke. Jeg søgte da autentisk Underretning om Sagen. Det er først for nylig, uden Tvivl paa Grund af de sidste frygtelige Aar, at jeg har faaet udtømmende Svar paa mine Forespørgsler, og de kan sammenfattes i et Brev, jeg har faaet fra Kansleren for Bispedømmet St. Claude i Frankrig. Dette Bispedømme omfatter Departementet Jura, hvor den lille kønne By Arbois ligger, i hvilken Louis Pasteur blev født og opdraget, og hvor hans jordiske Levninger hviler mellem hans gode katholske Forældre.

Den nævnte Kansler skriver saaledes: 1) Pasteur ansaas altid her for en god Katholik. 2) Selv naar han havde allertravleøst, undlod han aldrig at tage med Nattoget fra Paris for at naa Arbois om Morgenen paa Christi Legems Fest, saa han kunde deltage i Processionen med det allerhelligste Sakramente. Og han kom igen hvert Aar i Slut-

ningen af September for at være til Stede ved, hvad her kaldes Vinhøst-Festen, naar de første modne Druer af Byens bedste Mænd bringes til Sognekirken, hvor de velsignes af Sognepræsten. 3) Nogle faa Aar før sin Død, da han ved en festlig Lejlighed præsiderede ved Kollegiet i Dole i samme Departement, udtalte han for sine unge Tilhørere de smukke Ord, som den Gang blev citeret og diskuteret af Bladene: »Naar en har studeret meget, kommer han tilbage til en bretagnisk Bondes Tro; hvad mig angaar, vilde jeg, hvis jeg havde studeret mere, have en en bretagnisk Bondekones Tro.« 4) I April 1895, hans Dødsaar, vilde han absolut, med sin ypperlige Hustru, gaa til sin Sognekirke for at modtage sin Paaskekommunion. 5) Fredag den 25. September, hans Dødsdag, modtog han meget fromt de sidste Sakramenter af Præsten Richard, en af Kapellanerne, og var bagefter i Stand til at føre en lang Samtale med Dominikaneren Boulanger, som var den store Mands Skriftefader. — Jeg tror, dette vil tilfredsstille enhver som helst som Bevis for, at Pasteur var et trofast Barn af Kirken, og hans Eksempel er en yderligere Bekræftelse af Pascals Ord, at »liden Kundskab fjerner fra Gud, medens stor Kundskab bringer nær til Gud.«

Her har vi da en Række bestemte Kendsgerninger, hvoraf der utvivlsomt kan drages en sikker Slutning. Læseren kan heraf danne sig sin egen Dom.

Nye Bøger.

Elliot O'Donnell: The Menace of Spiritualism. Foreword by Father Bernhard Vaughan, S. J. (T. Werner Laurie, Ltd. 30 New Bridge Street London. E. C. 4 216 Sider. Helshirtingsbind. 5 sh. net.)

Uden at ville underskrive hver enkelt Sætning i denne Bog anbefaler den berømte engelske Jesuit, Father Vaughan, den dog oprigtig til enhver Læser som en god Fremstilling af den Fare, som Spiritismen rummer for enhver, der giver sig i Lag med den. Han siger, at vi kan stole paa, at naar den katolske Kirke saa absolut forbyder sine Børn at have noget med Spiritismen at gøre, er det, fordi der kun kommer Ulykke heraf og aldrig noget godt. Den har to Tusinde Aars Erfaring at tale af, har den katolske Kirke, vi staar os ved at lyde dens Raad. Samme Morgen, Father Vaughan skrev dette Forord, havde han hørt om en ung Pige, der havde druknet sig for at møde sin elskede, der ved en Séance havde sagt, at han ikke

kunde leve hinsides uden hende — i Himmelen mødtes de næppe, følger han til.

For at gaa over til Bogen selv, behandler Forfatteren i første Kapitel, hvad man forstaar ved Spiritisme. Denne karakteriserer han som Tro paa, at levende Mennesker er i Stand til efter Ønske at komme i umiddelbar, sanselig Forbindelse med de Menneskers Aander, som ved Døden er ført over i en anden Tilværelse. De uendelig mange Dødsfald under Krigen har givet talrige, der manglede den kristne Tro og Taalmodighed, Stødet til i dette Telefonens og Flyvemaskinernes Aarhundrede at søge den direkte og øjeblikkelige Forbindelse med deres kære afdøde gennem Spiritismen.

I de følgende Kapitler undersøger Forfatteren Spiritisternes højst uhyggelige Mishandling af den gamle og den nye Pagts hellige Skrifter. Alle de store Mænd i det gamle Testamente betegnes som Spiritister, fordi det fortælles, at de talte med Gud eller fik Aabenbaringer af Engle; men der gøres med Rette opmærksom paa den Ærefrygt, ja Skræk og Rædsel, der greb den, som fik en Aabenbaring fra den højere Verden, medens vore Dages Aandeseere med den største Koldblodighed modtager deres Syner, ja mod Betaling kommer der Aand efter Aand med automatisk Regelmæssighed, uden at et eneste Haar rejser sig paa deres Hoveder. — Det nye Testamente mishandles og fordrejes af Spiritisterne paa lignende Vis. Vor Frelser selv betegnes som et højt oplyst Medium, og mange af hans Ord søger de at give et dem ganske fremmed, spiritistisk Indhold. Saaledes paastaar de, at naar Herren taler om, at Mennesker skal blive som Børn og fødes paa ny for at indgaa i Guds Rige, saa har han tænkt paa den saakaldte Reinkarnation, d. v. s., at de samme Sjæle Gang paa Gang fødes til Verden som forskellige Mennesker, en vild Paastand, hvis Uholdbarhed enhver straks kan gennemskue. Eller hvad mener man om Betegnelsen af Apostlenes og Jomfru Marias Sammenkomst paa Pintsedag som den første spiritistiske Séance?

I fjerde Kapitel behandles de forskellige kristne Religionssamfunds Stilling til Spiritismen. Forfatteren gør gentagne Gange opmærksom paa den iøjnefaldende Mærkværdighed, at de mange Aander, der viser sig ved Spiritisternes Møder, aldrig har noget egentlig værdifuldt at meddele etler gøre; det er de mest trivielle, dagligdags Bemærkninger, de gør, og de taabeligste Ting, de udfører, f. Eks. banke i Borde, putte Konfekt i Munden paa Deltagerne, blæse i Trompeter o. s. v. Han betegner al Spiritisme som Bedrag, for største Delen fra listige Mediers Side, men ogsaa paa Grund af ukendte naturlige Aarsager

eller Indgreb fra Aanders Side, der ingenlunde er, hvad de foregiver at være. Det er derfor ikke saa underligt, at de kristne Samfund, fremfor alle og mest bestemt den katolske Kirke, med Energi afviser al Forbindelse med Spiritismen og forbyder sine troende en saadan.

Femte Kapitel handler om Spiritismens Indflydelse paa Helbred og Sundhed. Den er skæbnesvanger, hævder han med Rette, baade for Øje, Øre og Hjerte og især for Forstanden. Han anfører en Række Skildringer af sindssyge, hvis Oplevelser og Indbildninger i eet og alt ligner de spiritistiske Fænomener, hvis Fremkomst han for en stor Del tilskriver hypnotisk Indflydelse og kun sjældent Aander, som i hvert Fald ikke er de ædle afdødes Aander, de ofte foregiver at være, men Aander af en helt anden og saare uhyggelig Karakter. Forfatteren giver ogsaa en meget interessant Forklaring af det mærkelige Fænomen, at en Person pludselig faar en Færdighed, vedkommende ikke før har været i Besiddelse af, hvilket jo har faaet aktuel Interesse for de mange her hjemme, der har læst Julius Magnussens meget omtalte Bog: Guds Smil.

Det sidste — og længste — Kapitel i Bogen hedder: »Faren for Bedrag ved alle Slags Séances«. Heri paastaas, at 99 af 100 af de professionelle Medier er Bedragerer, der ved Hjælp af smaa Fif, Tilfældigheder og ofte stor Menneskekundsab formaar at bibringe Folk Overbevisningen om, at de faar et eller andet betydningsfuldt Budskab, skønt næsten alle de gennem Medier modtagne Meddelelser er af forbausende Ligegyldighed. Er der undertiden virkelig nogen Aand til Stede, er det ikke nogen, der stammer fra vort Kød og Blod, men snarere en af de Dæmoner, der saa ofte nævnes i den hellige Skrift. Forfatteren tvivler ikke om, at Aander kan aabenbare sig, somme Tider tage et Hus i Besiddelse, men han benægter Sandsynligheden, ja Muligheden af, at de saaledes skulde komme, naarsomhelst et eller andet Medium skulde ønske deres Nærværelse.

Nærværende Bog vil aabenbart i ikke ringe Grad irritere Spiritisterne, som ikke har kunnet imponere Forfatteren, ikke engang naar de kommer med Mænd som Sir Oliver Lodge og Sir Arthur Conan Doyle i Følge; men for alle sundt tænkende vil den virke som en Befrielse og Renselse.

N. H.

Engelbert Krebs; Was kein Auge gesehen. Die Ewigkeitshoffnungen der Kirche. (4. u. 5. Auflage. Herder Freiburg im Br. 1919. XI + 206 Sider. Mk. 3,40).

I en Tid, hvor Livet her paa Jorden for mange former sig usigeligt trist, og tillige Spiritismen foregøgl

Mængden de taabeligste Forhaabninger om det hinsides Liv, er en Bog om Himmelen sikkert paa sin Plads. Man skal ikke af denne Bog vente at faa Besked om alt, hvad menneskelig Nyfigenhed kan spørge om angaaende det hinsides Liv. I Steden for at tabe sig i de ørkesløse og tit uheldige Fantasterier, der engang imellem skræmmer ellers gode Bøger om dette Emne, bygger Forfatteren helt igennem sine Undersøgelser paa Skriftens Ord og Kirkens Lærekundgørelser. Alligevel er Bogen ingen tør theologisk Afhandling, men et »*Sursum corda*« i Ordets bedste Forstand. Den fører os gennem Himmelen og Renselsesstedet — i et Kapitel omtales ogsaa Helvede — og lærer os fra Evighedens Tinder (*ex arce æternitatis*) at se ud over Jordelivets Glæder og Smerter. Intet af alle de mange Spørgsmaal, der brænder paa vor Sjæl, naar vi tænker paa Livet efter Døden, er forbigaaet; og Svaret fylder Hjertet med Taknemmelighed, Glæde og Trøst i Erkendelse af, hvilken Rigdom og Dybde der dølger sig i Ordene: Jeg tror paa Kødets Opstandelse og det evige Liv. De herlige Betragtninger over »Gensynet i de helliges Samfund« (Kap. 6), »Længslen efter Himmelen« (Kap. 9) og navnlig »Himmelen paa Jorden« (Kap. 14) turde høre til det smukkeste, som er skrevet om disse Ting.

Kun den Side 88 fremsatte Fortolkning af Opstandelselæren trænger til en nærmere Belysning, da den ellers ved sin Korthed let kunde afstedkomme Forvirring og Forargelse.

Forfatteren slutter sig til den Opfattelse, der betragter det som tilstrækkeligt for det opstandne Legemes Identitet, at det er den samme Sjæl, der danner sig sit Legeme ved paa ny at udøve sin livsgivende, formende Kraft overfor lige meget hvilke Stofdele. Denne Antagelse vilde selvfølgelig med eet Slag løse alle Vanskeligheder lige til det berømte Problem om Menneskeæderes Opstandelse, som ikke blot pinte gamle spidsfindige Skolastikers Hjerner, men endnu i vore Dage jævnlig findes som billig Vittighed i populære Angreb mod den kristne Opstandelselære.

Det kan ikke nægtes, at denne friere Fortolkning af Opstandelsen ikke dækker sig med de populære Forestillinger om det, der sker paa den yderste Dag. Den ældre Theologi synes ligeledes at tage Afstand fra den. Den hellige Thomas siger f. Eks., at Opstandelsen er ikke Antagelsen af et nyt Legeme. Men man maa huske, at det netop er Spørgsmaalet, om et Legeme, som Sjælen paa Opstandelsens Dag danner sig af hvilket som helst Stof, mere er nyt Legeme end det, som vi paa et givet Tidspunkt bærer, er det i Forhold til et tidligere Livsafsnit.

Dette Spørgsmaal er i og for sig et rent filosofisk. Den kirkelige Læresætning om Opstandelsen forlanger kun, at det opstandne Legeme er identisk med det, vedkommende havde i Livet. Hvori denne Identitet bestaar, om den er af »materiel« eller »formel« Art, har Kirken ikke udtalt sig om.

Nu har netop den nyere Tids Naturforskning forandret vor Opfattelse af Legemet og dets sidste Stofdele betydeligt. Dermed er ogsaa hele Spørgsmaalet om det opstandne Legemes Identitet med det tidligere traadt ind i en ny Fase.

Det var den berømte Kemiker Liebig, som opstillede den Hypothese, at Organismens Celler hele Livet igennem uafsladelig skifter Molekuler. Efter Liebig var det bleven den herskende Opfattelse, at Stofskiftet var saa omfattende, at Legemet efter nogle — populært syv — Aars Forløb maatte siges at være et helt andet, idet der maaske ikke var et Atom tilbage af de tidligere. Legemets Identitet gennem de forskellige Alderstrin manglede altsaa hvilket som helst materielt Grundlag. Materialismen drog de vildeste Følgeslutninger af denne Opdagelse, idet den nægtede selve Menneskets Identitet med sig selv paa forskellige Alderstrin og erklærede Personlighed, Ansvarsfølelse o. l. for tomme Ord. Overfor disse »Videnskabsmænd« er det maaske godt at gøre opmærksom paa, at nogle af den nyere Fysiologis mest ansete Forskere — her hjemme Krogh — har forladt dette »flydende« Legemsbegreb og hævder, at den levende Substans under Stofskiftet ikke nedbrydes, men »i det hele og store maa betragtes som stabil« (Tigerstedt).

Den kristne Filosofi har altid betragtet Sjælen som det aktive og derfor Hovedprincippet for den Forbindelse mellem Aand og Stof, som vi kalder Menneske. Den har derfor ikke følt den af Fysiologien paastaede fuldstændige Stofforandring som en Vanskelighed. Selv om Atomerne skiftede som Vandet i en Flod, vil Sjælen være det Baand, der opretholder Identiteten. Nu synes det altsaa, at det alligevel ikke er saa galt med det materielle Grundlag for Legemets Identitet. Men det gælder kun for det udviklede Legeme.

Sammenligner vi derimod den voksnes Legeme med Barnets, kommer Spørgsmaalet igen; den stofflige Identitet vil her være saa ubetydelig, at vi alligevel er nødte til at ty til Sjælens Virksomhed for at kunne betragte det som det samme Menneskelegeme. Overfor den »formelle Identitet«, som skyldes Sjælen, synes altsaa den stofflige at være af ganske underordnet Betydning. Deraf følger, at

Begrebet Menneskets Legeme er noget temmelig uafhængigt af netop disse eller hine Atomer. De stadig skiftende Stofdele er kun for saa vidt og saa længe Menneskets Legeme, som de er Genstand for Sjælens legemsdannende og legemsbeherskende Kraft. Kan denne Opfattelse anvendes paa det opstandne Legeme? Forskellen er egentlig kun denne, at mens Legemet under Opvæksten kun jævnt bliver et andet, behøver strengt taget det opstandne Legeme rent stoffligt set slet ikke at staa i nogen Sammenhæng med de gamle Atomer. Men det kommer aabenbart ikke an paa, hvordan Forandringen foregaar — brat eller jævnt — naar det til sidst dog ikke eller næsten ikke er noget blivende. Kan man kalde det for Opstandelse endnu? Vel med samme Ret, som man kan sige om Katedralen i Reims, at den rejser sig af sine Ruiner, selv om den blev genopbygget af helt nyt Materiale.

Selvfølgeu udelukker den omtalte Opstandelsesteori ikke, at Sjælen benytter netop det aflagte Legemes Stofdele, uden at dermed skal være sagt, at disse mere end andre var egnede til at være Sjælens Bolig, om de saa fandtes i samme Tilstand, som da Døden indtraadte. Men der kan være ydre Grunde, der gør det rimeligt, som maaske ved de Helgenrelikvier, der har været Genstand for Kirkens Dyrkelse, eller ligefrem kræver det, som ved de Opvækkelser, der fortælles i Evangeliet, og frem for alt ved Jesu egen Opstandelse.

Men nødvendigt for Opstandelsens Sandhed og Virkelighed er dette i og for sig ikke. Vi maa ganske overlade til Gud, i hvilket Omfang han paa denne Maade vil lade Opstandelsen ske. Skønt det ikke vilde stride mod Guds Almagt at lade Støvet fra alle Tider og Verdens yderste Grænser hvirvle sammen til et Menneskelegeme, turde det dog være tvivlsomt, om dette er Aabenbaringens Indhold og ikke snarere noget, vi lægger ind i den, et Menneskedogme.

A. Menzinger.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

Maribo. Søndagen Lætare var som sædvanlig en Glædesdag for de polske Børn i Maribo, idet 32 af disse modtog deres første hellige Kommunion. I Juletiden havde 30 andre Børn den samme Lykke.

Norge. Her er en af den norske Kirkes ældste og stiltfærdigste Præster, Pastor Vilhelm Hartmann, afgaaet ved Døden i en Alder af 78 Aar. Oprindelig var Pastor Hartmann Skolelærer og virkede som saadan baade i Fin-

land og Norge, men studerede senere Theologi og blev præsteviet 35 Aar gammel. Som Præst vendte han tilbage til Norge, hvor han virkede i Alten, Trondhjem og længst, fra 1890 til 1911, som Sognepræst i Christianssand. Sine sidste ni Leveaar var han Præst ved St. Josefssøstrenes Noviciat paa Vor Frue Villa ved Christiania. Ifølge *St. Olaf* var Pastor Hartmann i de sidste Aar meget skrøbelig, men læste dog stadig den hellige Messe og bad sit Breviar, indtil nu en smuk Død gjorde Ende paa hans Lidelser.

Frankrig. Det berømte Præsteseminar St. Sulpice i Paris tæller for Tiden 376 Studenter, et i Anstaltens Historie aldrig naaet Tal. Byen Paris alene har sendt 80 nye Seminarister, deriblandt 68 Officerer, der har været med i Krigen, desuden nogle Ingeniører, Læger og Advokater. Selve Latinskolen (*le petit Séminaire*), der forbereder til det egentlige Præsteseminarium, ser paa sine Skolebænke ikke saa faa ældre Præsteemner, Mænd, der har forladt en anset Livsstilling og nu med yngre Kammerater tager alvorligt fat paa de brydsomme Forstudier til Seminariets Filosofi og Theologi.

England. Paa en Forespørgsel i Parlamentet angaaende det britiske Gesandtskab ved Vatikanet svarede Bonar Law, at Regeringen endnu ikke havde afsluttet Forarbejderne til den definitive Besvarelse af Spørgsmaalet om dette Gesandtskabs Bibeholdelse eller Ophævelse. Inden det kunde afgøres, maatte Regeringen for øvrigt ogsaa indhente de forskellige britiske Besiddelsers Meninger herom. Man mener forresten, at der er mest Udsigt til, at det nuværende midlertidige Gesandtskab vil blive forvandlet til et permanent.

Polen. Den folkerige By Lodz, Polens Manchester, der er ret kendt ogsaa her hjemme, skal være Sæde for et nyt Bispedømme. Som tilkommende Biskop af Lodz nævnes en i Byen selv meget anerkendt og afholdt gejstlig.

Indsamlingen til de nødlidende Børn i Central-Europa.

Propaganda-Kongregationens Chef, Kardinal van Rossum, har i en Audiens den 19. Februar d. Aar overrakt Hans Hellighed Paven 9587 Lires 45 Cent. (4000 Kr.), Hovedparten af de Penge, som paa de Uskyldige Børns Fest blev indsamlet til Fordel for Børnene i Centraleuropa. Den Hellige Fader takkede for Gaven og sendte den Apostoliske Velsignelse. —

Den øvrige Del af de indsamlede Penge er sendt direkte til Wien til den katolske Vaisehjælpeforening. Præsidenten for denne har sendt Hans Højærværdighed Biskoppen en Skrivelse, der udtrykker den mest dybtfølte Taknemmelighed.

Brevkasse.

Ja vist sendes Ugebladet til Amerika. Hvad det koster at faa det tilsendt ugentligt, staar at læse paa hvert eneste Ugeblads Forside, hvortil henvises.

N. H.

Gudstjenesten i den stille Uge.

St. Ansgars Kirke. Palmesøndag Kl. 9 $\frac{1}{2}$ højtidelig Pontifikal-Palmevielse og Procession, derefter Højmesse og Oplæsning af Lidelseshistorien efter Matthæus. — *Skærtorsdag* Kl. 9 Pontifikal-messe, de hh. Oliers Indvielse og derefter Procession. Kl. 3 foretager Biskoppen den højtidelige Fodtvætning. Kl. 5 Aften Andagt til det allerh. Sakramente med Prædiken. — *Langfredag* Kl. 10 Pontifikal-Gudstjeneste. Ved denne synges Lidelseshistorien efter St. Johannes. Forbønner, Korsets Afhylling og Hylding, Procession og Præsantificatmesse. Kl. 6 Andagt med Prædiken. — *Paaskelørdag* Kl. 8 Ildens og Paaskelysets Indvielse, de tolv Profetiets Læsning, Døbevandets Indvielse, Litani til alle Helgener og Kl. henved 9 Højmesse med Vesper.

Jesu Hjertes Kirke. Palmesøndag Kl. 9 $\frac{1}{2}$ Palmevielse og Procession, derefter Højmesse med Oplæsning af Lidelseshistorien. Kl. 6 Aften Andagt med Prædiken. — *Skærtorsdag* er der kun en Messe Kl. 6 $\frac{1}{2}$. Om Aftenen Kl. 6 Prædiken og Andagt. — *Langfredag* begynder den højtidelige Gudstjeneste Kl. 10. Om Aftenen Kl. 6 Prædiken og Andagt. — *Paaskelørdag* begynder Ceremonierne Kl. 8 $\frac{1}{2}$, Højmassen henved Kl. 9 $\frac{1}{2}$.

St. Knuds Kapel. Palmesøndag Kl. 7 Højmesse. Kl. 3 Andagt. — *Skærtorsdag* Kl. 7 stille Messe. — *Langfredag* og *Paaskelørdag* ingen Gudstjeneste.

Den evige Tilbedelseskirke (Jagtvejen). *Palmesøndag* som en almindelig Søndag. — Mand., Tirsd., Onsd. og *Skærtorsdag* stille Messe Kl. 7 $\frac{1}{2}$. Efter Messen lukkes Kirken i denne Uge, og Andagten Kl. 3 falder bort. — *Langfredag* ingen Gudstjeneste. — *Paaskelørdag* kun Andagt Kl. 3.

Immaculatakirken. Palmesøndag Kl. 8 stille Messe. Kl. 9 $\frac{1}{2}$ Palmevielse og Procession, derefter Højmesse med Prædiken. Kl. 2 $\frac{1}{2}$ Vesperandagt. — *Skærtorsdag* Kl. 7 Højmesse. Kl. 6 Andagt til det allerh. Sakramente. — *Langfredag* Kl. 7 Gudstjeneste. Kl. 2 $\frac{1}{2}$ Korsvej. — *Paaskelørdag* Kl. 7 Gudstjeneste.

Sakramentskirken. Palmesøndag Kl. 8 stille Messe. Kl. 9 $\frac{1}{2}$ Palmevielse, Procession og Højmesse med Oplæsning af Lidelseshistorien. Kl. 6 Aften Fasteandagt m. Prædiken. — *Skærtorsdag* Kl. 7 højtidelig Messe. Om Aftenen Kl. 6 Andagt. — *Langfredag* Kl. 9 Præsantificatmesse. Kl. 6 Aften Andagt m. Præd. — *Paaskelørdag* Kl. 7 Paaskelysets og Døbevandets Indvielse og henved Kl. 8 $\frac{1}{2}$ Højmesse med Vesper.

St. Josefs Kirke. Palmesøndag Kl. 9 Palmevielse og Højmesse. Kl. 3 Andagt. — *Skærtorsdag* Kl. 6 $\frac{1}{2}$ Messe og Tilbedelse af det Allerhelligste hele Dagen. Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften Andagt. — *Langfredag* Kl. 9 Præsantificatmesse. Kl. 3 Korsvej. — *Paaskelørdag* Kl. 6 Ildens og Paaskelysets Indvielse, Litani og Messe.

Rosenkranskirken. Palmesøndag Kl. 8 stille Messe. Kl. 9 $\frac{1}{2}$ Palmevielse, derefter Højmesse med Oplæsning af Lidelseshistorien. Kl. 5 Katekese og Andagt. — *Skærtorsdag* Kl. 6 $\frac{1}{2}$ stille Messe. Kl. 5 Andagt til det allerhelligste Sakramente. — *Langfredag* Kl. 10 Gudstjeneste m. Prædiken. Kl. 5 Korsvej m. Prædiken. — *Paaskelørdag* begynder Gudstjenesten Kl. 7, Højmassen ca. Kl. 8 $\frac{1}{2}$.

Assumptionskapellet (Amalievej 14). *Onsdag* Kl. 4 $\frac{1}{2}$ Eftm. Matutin (ingen Velsignelse). — *Skærtorsdag* Kl. 6 $\frac{1}{2}$ stille Messe. Kl. 4 $\frac{1}{2}$ Matutin. — *Langfredag* Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Form. Gudstjeneste. Kl. 2 fransk Prædiken. Kl. 4 $\frac{1}{2}$ Eftm. Matutin. — *Paaskelørdag* begynder Ceremonierne Kl. 7 $\frac{1}{2}$, derefter Messe.

St. Annæ Kirke. **Palmesøndag** Kl. 8 stille Messe. Kl. 9 $\frac{1}{2}$ Palmevielse og Højmesse med Lidelseshistorien. Kl. 6 Andagt med Prædiken. — *Skærtorsdag* Kl. 7 Messe. Kl. 6 Aften Andagt til det allerh. Sakramente m. Prædiken. — *Langfredag* Kl. 10 Gudstjeneste. Kl. 6 Aften Korsvej m. Prædiken. — *Paaskelørdag* begynder de kirkelige Ceremonier Kl. 7 og Højmassen ca. Kl. 8 $\frac{1}{2}$.

St. Andreas Kirke (Ordrup). **Palmesøndag** Kl. 9 $\frac{3}{4}$ Palmevielse, derefter Højmesse med Oplæsning af Lidelseshistorien. — *Skærtorsdag* Kl. 8 Levitmesse med Procession. Kl. 6 $\frac{1}{2}$ Aften Andagt til Ære for Allerets helligste Sakramente. — *Langfredag* Kl. 10 højtidelig Gudstjeneste med Aflyngelsen af Lidelseshistorien, Korsets Hylding, Procession og Præsantificatmesse. Kl. 6 $\frac{1}{2}$ Aften Prædiken og Andagt. — *Paaskelørdag* begynder Ceremonierne Kl. 7, Levitmesse henved Kl. 8 $\frac{1}{4}$.

Aflysning af Foredrag.

Paa Grund af Forholdene i Tyskland kan den bekendte Jesu Hjerte Prædikant, Pater Mathéo, ikke komme hertil og har foreløbig maattet udsætte de anmeldte Prædikener.

Elisabethforeningens Basar

afholdes **Palmesøndag** den 28. Marts fra 10—7 og **Mandag** den 29. fra 10—3 i Bredgade 69 o. G. **Salg af de indkomne Gaver, Tombola, Restauration. Thekoncert** om Søndagen. Ved Basarens Slutning om Mandagen holdes **Auktion**.

Hvis nogen af Foreningens Velyndere kan undvære et Sukkerkort, vil det med Tak blive modtaget og anvendt i Basarens Restauration. Nemtest er det at sende det til Foreningens Protektor, højærv. Hr. Pastor Braun, Bredgade 64. — Med det samme skal det meddeles, at Lotterierne trækkes af Pastoren paa Basaren Mandag Kl. 3. Hertil iudbydes alle, der har taget Lodsedler.

Ungdomsfester.

Den paa Grund af Influenza-Epidemien aflyste Fest agtes afholdt Fredag den 16. April i **Haandværkerforeningens Selskabslokaler**, Kronprinsensgade 7. Nærmere i næste Nummer.

I Sommersæsonen agtes afholdt to Ungdomsfester, nemlig den 30. Maj i Ballerup og den 29. August i Lyngby, hvorom nærmere Meddelelser senere vil fremkomme.

Katholsk Boghandel Stenosgade 3, Kbhvn. B. Aabent 9-6. Tlf. Vester 3930. Bøger, Billeder, Devotionalier.

Husk de **to polske Børnehjem**: i Aalborg (Grevinde Ledochowska, Villa Skrænten) og Maribo (St. Josefssøstrene).

Olieindvielserne paa Skærtorsdag, Pris 25 Øre. Faas hos Kirkebetjenten i St. Ansgars Kirke og i Katholsk Boghandel.

Gethsemane-Andagt, Pris 10 Øre. Særlig passende til Skærtorsdag Aften. Katholsk Boghandel, Stenosgade 3.

Kirkelig Kalender.

<p>28. Marts. Palmesøndag. 29. — M. Ferialdag. 30. — Ti. Ferialdag. 31. — O. Ferialdag. 1. April. Skærtorsdag. 2. — Langfredag. 3. — Paaskelørdag.</p>	<p>4. April. Paaskesøndag. 5. — M. 2. Paaskedag. 6. — Ti. 3. Paaskedag. 7. — O. Oktavdag. 8. — To. Oktavdag. 9. — F. Oktavdag. 10. — L. Oktavdag.</p>
---	--

Husk Faste-Almissen inden Anden Paaskedag.

Palæstina-Kollekt. Den aarlige Kollekt for de hellige Steder i Palæstina finder Sted Langfredag i samtlige Sognekirker.

Paaskekommunionen. Med Palmesøndag begynder Tiden for den pligtmæssige Modtagelse af den hellige Kommunion.

Den stille Uge. Vor Herres og Frelseres *Lidelseshistorie* oplæses i denne Uge ved Morgengudstjenesterne i Kirkerne Palmesøndag, Tirsdag, Onsdag og Langfredag henholdsvis efter Evangelisterne Matthæus, Markus, Lukas og Johannes.

Min **Gennemgang af Troslæren** bortfalder Skærtorsdag men fortsættes som sædvanlig Torsdag efter Paaske. *J. Olrik.*

Mariakongregationen for Mænd afholder Fælleskommunion i Jesu Hjertes Kirke Søndag den 28. Marts Kl. 8^{1/2}.

Den eukaristiske Forening. Tilbedelsen til de aftalte Tider i St. Ansgars Kirke bortfalder den 2den April, da det er Langfredag. Derimod er der Fællestillbedelse fra Kl. 2—3 saavel Skærtorsdag som Langfredag. — *Skærtorsdag*, Foreningens Hovedfestdag, er Fælleskommunion i St. Ansgars Kirke Kl. 8 pr.

Tak. Til de nødlidende østrigske Børn har jeg modtaget: Kr. 10 + 20 + 10 + 10. — I Artiklen om Hjælpen til de nødlidende østrigske Børn er der paa S. 184 indløbet en Trykfejl. Restbeløbet, min Søster har i Behold, andrager nemlig ikke 5000 Kr., men det tidobbelte, altsaa ca. 50.000 Kr. *Pastor v. Kellenburg.*

Katholsk Højskole. Søndag den 18. April Kl. 6 Eftm. agtes afholdt en sønderjysk Fest i St. Andreas Kollegiums Festsal med Foredrag, Sang, Musik og Skuespil. Nærmere Program i næste Nummer. — *Højskoleforeningen* afholder Generalforsamling Fredag den 27. April i Stenosgade.

A.C. holder Møde Onsdag d. 7. April Kl. 8^{1/2} i Vesterhus, Vestervoldgade 115. 3. Foredrag af *P. Steidl*: I hvilket Forhold staar Hr. Mikael Rosenkransdigting til Alanus a Rupe's 24 Punkter?

St. Josefs Gilde, st. 1885 Forslag, som ønskes behandlet paa Gildets Generalmøde, bedes sendt før 1. April til Form., Hr. Chr. Dose, Ahornsgade 13. *Bestyrelsen.*

K.U.B. (Katholsk Underretnings Bureau), et Samfund af katolske akademiske Lægfolk, tilbyder at korrespondere med Ikke-Katolikker, som maatte ønske at faa nøjere Kendskab til den katolske Kirke. Henvendelser, der alle behandles som fortrolige, bedes rettet til Sekretæren, Magister, kgl. Translater Chr. M. Hansen, Odense.

NB. Da Nummeret for den 4. April ønskes udsendt en Dag tidligere end sædvanlig, bedes alt Stof til Bladet ogsaa indsendt en Dag tidligere end ellers, senest Søndag den 28. Marts.

FREMMEDESPROGTRYKKERIEET »ATHENE« (ALB. HANSEN),
 Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

68. AARGANG

«Nordisk Ugeblade udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 2 Kr. 50 Ø. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Stadieslr. 27-29, 1-4, Tlf. 12327). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 16 Kr. særligt. — Redaktør: Niels Hansen, cand. mug., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. Tlf. Helrup 657 y. Træffes bedst Kl. 4-5 Eftermiddag.

Nr. 14.

Søndag den 4. April.

1920.

INDHOLD: Paaskemorgen. — Min Vej til Kirken. — En ny Zan-zibar-Affære. — Af et Brev fra Père Mathéo. — Nye Bøger. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Rønne. Belgien. England. Czeko-Slovakiet. Nord-Amerika. — Avertissementer.

Paaskemorgen.

Saa dystet var Himlen, og øde
laa Jorden i stælvende Ve,
da Jesus for Synderes Brode
i Kval og Forjædelse døde
paa Lidelsens blodige Træ.

Men Døden ej Frelseren truer,
om Løben er lukket og blaa.
I Afgrundens knitrende Luer
al-Helvende raser og truer
mod ham, som det aldrig kan naa.

Af Dødsføvnens Reje, det kolde,
 til Englenes Jubel og Fryd
 gaar Golgathas Fyrste, den bolde,
 som Helten, der bæres paa Skjolde
 blandt gnistrende Lanser og Sverd.

Saa endtes Langfredagens Rvide
 og Kvalernes hulkende Nat.
 I Foraarets Solmorgen blide
 han lægger sit Ligsbød til Side
 og stiger af Gravdybet brat.

Som jublende Sejersfanfarer
 der toner i Vaardagens Ork
 en Lovsang af viingede Starer,
 som hylber al Livets Bevarer,
 der løfter sit Banner mod Sky.

Vi hilser fra vaargrønne Lande,
 hvor Farverne fejrer sin Fæst,
 dig, Dødens Betvinger, du sande,
 med Guddommens Glaus om din Pande —
 du blev kun i Graven en Gæst.

Naar engang Basunerne gjalder,
 og Himmel og Jord staar i Brand,
 i Gravens dømrænde Haller
 din Stemme os vækker og falder
 til Liv i de levendes Land.

Arendal, 8. April 1919.

K. Kjelstrup.

Min Vej til Kirken.

Af *Gustaf Baron Armfelt.*

(Fortsat.)

Endnu ejendommeligere forekom det mig, at Luther, haardt angrebet af »Sakramentererne« (f. Eks. den rationaliserende Zwingli m. fl.), paa katholsk Vis overfor sine Modstandere paaberaabte sig Traditionen. »Det er farligt og forskrækkeligt at lære eller tro noget mod hele den hellige kristelige Kirkes enstemmige Vidnesbyrd«, skrev Luther 1532 til Hertug Albrecht af Preussen, Markgreve af Brandenburg, for at advare ham mod Zwinglianerne. (De Wette, Luthers Briefe, IV, S. 354.)

Luther ansaa det for »farligt og forskrækkeligt« at forkaste Traditionen, naar hans Modstandere gjorde det. Men var det ikke lige saa farligt, da han selv forkastede den, naar den kom i Vejen for hans egne Theorier?

Jo mere jeg studerede Luther, desto mere faldt hans Modsigelser mig i Øjnene. Saaledes hævder han f. Eks., at enhver skal være fri Dommer i Trossager (Postille, Strassburg, 1523, 9. Søndag efter Pintse), men siger ved en anden Lejlighed: »Jeg kan kort og godt ikke høre eller taale noget, som strider mod min Lære« (Wittenberger-Udgaven I, Side 107).

Naar Folk følger hans eget Eksempel og frit forsker i Bibelen og saa kommer til andre Resultater end han selv, klager han: »En vil ikke vide af Daaben, en anden fornægter Sakramentet — — nogle lærer, at Christus ikke er Gud, nogle paastaar et, andre et andet; der findes næsten lige saa mange Sekter og Trosbekendelser, som der findes Hoveder« (De Wette, Luthers Briefe III, 61).

Dette Luthers Tidsbillede fra 1525 syntes mig paa en Prik at passe paa vor Tids aandelige Tilstand, kun med den Forskel, at Uenigheden var tilltaget, og at mange af Luthers ivrigste Beundrere nu roste sig af at fortsætte hans Nedbrydningsarbejde ved at forkaste ogsaa de Trossandheder, som han havde ladet bestaa, f. Eks. Christi Guddom og Opstandelse m. m. m.

Det er længe siden, at jeg har hørt, hvilke Argumenter Luther, Oppositionens Mund, anvendte overfor dem, som vovede at

opponere overfor ham. I sit ovennævnte Brev af 1531 til Statholderen paa Wartburg, Eberhard von der Tannen, giver han bl. a. det Raad, at man skal spørge »Krog-prædikanterne« om deres kirkelige Kaldelse: »Hvem har sendt dig? Hvem har bemyndiget dig til at prædike for mig? Hvorfra har du Segl og Brev paa, at du er sendt af Mennesker? Hvor er dine Undergerninger og Beviser for, at Gud har sendt dig?« (C. Olbers: Om Conventikel-friheten, Lund 1878, Side 8.) »Med hvad Ret fremfører du det nye? — Hvem har givet dig Magt til at løse det Sognebaand, som findes, og stifte Partier iblandt os? . . . Hvem har sat dig til Dommer over din Sognepræst, ja til Dommer ogsaa i din egen Sag?« (Sammesteds Side 11).

Alle disse Spørgsmaal syntes mig imidlertid med endnu mere Føje at kunne rettes mod Luther selv. Hvem havde givet ham Magt til ikke blot at løse Sognebaandet i en enkelt Menighed, men sprænge den kristne Kirkes Enhed? Hvem havde sat ham til Dommer over Pave og alle Biskopper, ja til Dommer ogsaa i hans egen Sag? »Hvor er dine Undergerninger og Beviser for, at Gud har sendt dig?« vilde jeg spørge ham selv.

Luther plejede at paaberaabe sig sit Doktorat og sit Prædike-Embede (sammesteds Side 15). Men hvem havde givet ham det? Den katholske Kirke. Var Kirken, som han paastod, affalden fra Sandheden, saa ejede den ingen Autoritet og kunde ikke give ham, hvad den ikke selv ejede, hvorfor han altsaa heller ikke selv havde nogen saadan. Havde Kirken derimod Autoritet, maatte han lyde den, og gjorde han det ikke, mistede han ved denne sin Ulydighed den betroede Myndighed. I begge Tilfælde var Luthers Autoritet værdiløs.

Selv satte Luther sin Betydning og sin Myndighed usædvanlig højt, hvad der fremgaar baade af hans Handlemaade og hans Ord. »Ingen,« skriver han — for at tage et Eksempel af mange — »har før vidst, hvad Evangelium, hvad Christus, hvad Daab, hvad Skriftemaal . . . hvad Fadervor, hvad Børn . . . , hvad Frue, hvad Tjenestepiger, hvad Djævel, hvad Engel . . . , hvad Død, hvad Synd var.« (Firlanger-Udgaven, 25³, S. 46.)

I en vis Forstand har han fuldkommen Ret. Thi hos

ingen Kirkefader eller Apostel eller Evangelist findes Mage til det Evangelium, han ved visse Lejligheder forkyndte, som da han 1520 i »De captivitate Babylonica« skrev: »Saa ser du, hvor rig en Kristen er; thi selv om han vil, kan han ikke miste sin Frelse, hvor store hans Synder end er, uden i det Tilfælde, at han ikke vil tro. Thi ingen Synder kan fordømme ham uden Vantro alene.« (Opera Latina 5, 59.) Eller naar han i et Brev af 1521 formaner Melanchthon: »Vær en Synder, og synd tappert, men tro endnu taprere, og fryd dig i Christus, som er en Sejrherre over Synd, Død og Verden. Det er nok, at vi gennem Guds Æres Rigdomme kender det Guds Lam, som borttager Verdens Synder. Fra ham skal Synden ikke skille os, om vi ogsaa tusinde Gange paa een Dag øvede Utugt og Mord.« (Epistolae Dr. M. Lutheri a Joh. Aurifabro collectae. Tom. I, 545. Jena. 1556 og De Wette II, 37.)

Skulde saadanne Udtalelser gaa og gælde som Evangeliets Forkyndelse, sagde jeg til mig selv, saa maatte man udslette ikke alene St. Jakobs Brev, som lærer en helt anden Moral (Jac. 1, 22-27), men ogsaa hele det nye Testamente. Thi hvilken skrigende Modsætning mellem disse Luthers Ord og Guds Ord (t. Eks. Matth. 7, 21. 1. Kor. 6, 9-10. Ef. 5, 5-6)!

Til Forkynderen af disse og andre nye Lærdomme vilde jeg rette det Spørgsmaal, som han selv stillede til »Krogprædikanterne«: »Med hvad Ret fører du nyt paa Bane?«

Luthers Overdrivelser og bestandige Modsigelser indgød mig ikke Tillid lige saa lidt som hans utrolige Færdighed i at bruge Ukvemsord mod sine Modstandere. Og hans Methode at sætte sig over baade Bibel og Tradition røbede i mine Øjne bestandig tydeligere hans revolutionære Karakter. Jeg kunde ikke andet end give vor gamle Historielærer Ret, naar han kaldte Luther en Forløber for Revolutionen. Især forekom mig Wittenberger-Reformatorens Indfald at brænde Pavens Bulle og den kanoniske Ret (1520) som en ægte Demagog-Handling. »En Omstyrtelse af alt bestaaende,« skrev den danske lutherske Stiftsprovst og religiøse Forfatter H. P. Kofoed-Hansen, som efter grun-

dige Studier af Luthers Skrifter 1883 tog sin Afsked og 1887 blev katholsk, »og en Opløsning af alle nedarvede Forhold kan jo ikke med Rette kaldes Reformation, men i Virkeligheden Revolution; thi hvad der skete i første Halvdel af det sekstende Aarhundrede med alt, som deraf foranledigedes og fulgte efter, er ikke mindre en Revolution end det, der skete i Slutningen af det attende . . . Reformator var Luther ikke; han var i Ordets egentligste Betydning Revolutionsmand, og i ham er den Revolution født, der i de følgende Aarhundreder har gjort sig gældende i Europa . . . Og som alle revolutionære udøvede han paa det aandelige Omraade, han erobrede, samme Tyranni, som han rejste sig imod.« (Koføed-Hansen: Er vi fremdeles Lutheranere? København 1885. Side 13, 81-82. Jfr. A. Arndt, S. J.: Wo ist Wahrheit. Freiburg, Br.)

Da jeg, især i de Schmalkaldiske Artikler (II, 4), hørte Luthers uafsladelige, heftige Udfald mod Paven og den katholske Kirke, og da endvidere mange af »Reformatorens« ivrigste Lovprisere blandt de »moderne« paastod, at adskillige af Religionens Grundsandheder (f. Eks. Læren om den hellige Treenighed, Christi Guddom og Opstandelse m. m.) var katholske Levninger, som burde udrenses af den evangeliske Kristendom, saa ansaa jeg det for rigtigt for mit Vedkommende at følge den gamle Regel: *Audiat et altera pars* (Ogsaa Modparten bør høres). Jeg besluttede derfor at anskaffe mig et katholsk Arbejde og valgte Dr. Adam Möhlers bekendte Symbolik (11. uforandrede Originaloplag. Mainz 1890).

Med stigende Interesse læste jeg Bogen. Jeg kendte jo i Forvejen noget til Kirkefædrene, thi jeg havde, som Professor Olbers raadede mig til, bl. a. læst St. Cyprianus's »Om Kirkens Enhed« og Martyrbiskopperne St. Ignatius's og St. Polycarps Breve, de to sidste i S. B. Bugges norske Oversættelse. Det var et forunderligt Slægtskab, der fandtes, mellem den katholske Theolog og de gamle Fædre fra Kirkens ældste Tider. Under Læsningen af Möhler ligesom af Kirkefædrene havde jeg Indtryk af at være kommen paa *terra firma* (fast Grund) — omtrent samme Indtryk jeg fik, da jeg engang som Dreng foretog en Som-

mervandring i Skoven, og det lykkedes mig, da jeg havde været ude i en Sump, at kravle op paa fast Grund. Ja, hos den katholske Theolog var der *terra firma*.

(Fortsættes.)

En ny Zanzibar-Affære.

(Efter America, 15. 11. 1919).

Fra England hører vi, at »Biskoppen af Zanzibar, Dr. Frank Weston, som for nylig med Orlov paa Grund af Svagelighed kom hjem fra sit fjerne Bispedømme i Sydøst-Afrika, har skyndt sig at vække gamle Stridigheder til Live igen«. Denne Meddelelse siger maaske ikke en almindelig Læser noget som helst; men den er meget interessant for den, som i de sidste fem Aar har fulgt med i anglikanske Spørgsmaal.

Dr. Weston, som hører med til Anglikanismens mest »fremskredne« Fløj, gjorde sig først bekendt i den berømte Kikuyu-Strid. I et af hans Nabo-Missionsdistrikter i Øst-Afrika holdt to af hans biskoppelige Kolleger en stor Fællesgudstjeneste i et presbyteriansk Forsamlingshus; Biskop Tucker af Uganda uddelte der den hellige Nadver, baade til Presbyterierne og til Medlemmer af andre Sekter. Dette var stik imod almindelig anglikansk Skik og Brug og harmede i høj Grad Dr. Weston og Mænd af hans Tankegang. Han saa deri en fuldstændig Omstyrtning af alt det, han havde kæmpet for, og for som Hyrden at beskytte sin Hjord sendte han en kraftig Protestskrivelse til Ærkebiskoppen af Canterbury og bad om at faa at vide, hvor vidt en Fremgangsmaade som den i Kikuyu var lovlig. Denne Protestskrivelse fremkom som et aabent Brev, og det vigtigste i den var det kategoriske Spørgsmaal: »Hvad lærer den anglikanske Kirke?«

Det er ikke godt at vide, hvad Resultatet af Protesten var blevet under normale Omstændigheder, skønt der blev talt højt nok om Skisina og forskelligt andet, medens Sagen beskæftigede kirkeligt interesserede Kredse stærkt; men før der kunde komme noget Resultat, udbrød Verdenskrigen, og England maatte kæmpe paa Liv og Død for sin Eksistens. Spørgsmaalet lød ikke længere: Hvad lærer den anglikanske Kirke?« men: »Vil den overhovedet komme til at eksistere mere?« Alle — lige fra Ærkebiskoppen af Canterbury og nedefter — enedes om at lade

alle Stridsspørgsmaal ligge, indtil Rigets store Spørgsmaal var i Orden.

Biskop Weston, hvis Arbejdsmark laa i Tysk Øst-Afrika, maatte trække i Khakidragten og gjorde — loyalt og samvittighedsfuldt — Tjeneste som Feltpræst blandt de engelske Tropper, medens Kilkuyu syntes gemt og glemt. Men Kikuyu var ikke Biskoppen af Zanzibars eneste Vanskelighed. Den Sag laa ganske vist saa lige for og kunde forarge hans troende; men i selve England saa han Kætteriet rejse Hovedet, og han hævede igen sin Røst for at protestere. Biskoppen af Hereford, en erklæret Bredkirkemand, havde skrevet en Bog, hvori han praktisk talt benægtede Christi Guddom. Selvfølgelig kunde Biskop Weston ikke finde sig i dette; han udtalte en For dømmelse af sin Embedsbroders Meninger og erklærede offentlig, at han for Fremtiden ikke kunde have »noget Fællesskab i hellige Ting« med Biskoppen af Hereford.

Mange smilede overbærende ad denne Erklæring, og selv de, der ellers var enige med Dr. Weston og beundrede hans uforfærdede Optræden, tænkte blot, at siden der var saa mange Mil mellem Zanzibar og Hereford, kunde der ikke blive megen Tale om Fællesskab mellem disse Steders Biskopper. Anglikanismen er vant til pludselige, »heroiske« Udtalelser og er hørt op med at tage dem alvorligt; saadanne smaa Uvejr plejer at gaa hurtigt over. *)

Men nu vender altsaa Biskop Weston hjem til England med Orlov paa ubestemt Tid, og der gaar Rygter om, at han skal virke som Biskop hjemme. Hvor længe vil han mon holde det ud? Og hvor længe vil han mon kunne holde sig klar af dem, der i hans Øjne optræder kætterisk? Der er megen Fornægtelse — selv af de mest fundamentale Troslærdomme — i England, og saadanne Fornægtelser hindrer ikke Forfremmelse. Biskop Weston skriver i sit sidste Brev: »For Øjeblikket har vi blandt vore Biskopper en Mand, der i sine Skrifter taler om sin Ret til at kritisere vor Herres »almindelige jødiske Sindelag« og rette hans »Overtro«. Og ikke alene tog flere Biskopper Del i hans Konsekration — men alle Biskopperne bød ham velkommen i deres Kreds.« Han røber ikke nogen Hemmelighed, naar han fortæller dette; alle ved, at det er saaledes.

Ogsaa Biskoppen af Bath og Wells bliver angrebet af Dr. Weston, der anklager ham for at kræve, at hans Præsteskab skal vise endnu mere Lydighed mod ham end mod vor Frelser selv. Dette staar i Forbindelse med Bi-

*) Ganske ligesom her hjemme i vort af Staten oprettede og autoriserede religiøse Samfund. (Red.)

skoppens Forbud mod sakramental Velsignelse, som bliver mere og mere almindelig i anglikanske Kirker. Biskop Weston siger: »Efter min Mening indeholdes der i Cere monien ved sakramental Velsignelse ingen Lære, som ikke er fuldstændig i Overensstemmelse med den engelske Kirkes Skikke og Bønner.« De fleste af hans Embedsbrødre mener imidlertid det modsatte. Og Spørgsmaalet bliver stadig: »Hvad lærer den anglikanske Kirke?«

Nu kommer der desuden en Beretning fra Philippinerne, som viser, at Spørgsmaalet ogsaa er aktuelt derovre.

For over femten Aar siden drog en amerikansk protestantisk Missionær, John A. Staunton, til en vild Egn i Luzon-Bjergene og begyndte sin Missionsgerning, der efterhaanden blev noget ganske enestaaende i de episkopale Annaler. Han forsøgte ikke at gøre Proselyter blandt de andre kristne Trossamfunds Tilhængere; thi det maa siges til hans Biskops Ros, at han ikke fandt sig i den skamløse Optræden, som de fleste protestantiske Missioner paa Øerne tillod sig, men opfordrede sine Præster til kun at tage sig af de blandt de indfødte, som ikke havde haft noget at gøre med Kristendommen før. Sayada var fuldstændig »nyt Land,« og Missionæren maatte arbejde blandt vilde Hedninger.

Her har »Fader Staunton«, som Befolkningen kaldte ham, virket i femten Aar, uden Ferie, og hans Liv har været selvopofrende til det yderste. Han har lært Befolkningen katholske Lærdomme og katholsk Fromhed. Alteret og Tabernaklet er Centrum for deres Gudstjeneste, og Guds Moders Statue bliver smykket med Blomster af Malayerne, medens de siger deres »Ave Maria« til Himmeldronningen. Sayadas Befolkning er nu civiliseret og kristen; den lever i Fred med Naboerne og dyrker Gud, enfoldigt og oprigtigt i den lille Kirke, som er Midtpunktet i dens Liv. Biskop Brent kendte alt dette og billigede det.

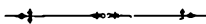
Men Krigen bragte ogsaa Uorden her. Biskop Brent blev Feltpræst i den amerikanske Hær og er derefter blevet Biskop i Buffalo, New York, medens »en Konge, der ikke kendte Josef,« Biskop Graves fra Shanghai, foreløbig skal varetage Philippinerne Tarv. Hans første Handling var at modsætte sig alt det, som var Sayadas Befolkning kærest i Gudstjenesten, og han understregede stærkt sin Misbilligelse ved paa sin Visitatsrejse at nægte at gaa ind i Kirken og velsigne Menigheden, hvad Biskop Brent altid havde gjort, naar han kom til Landsbyen, og hvad Befolkningen altid var henrykt over. Desuden har Biskop Graves skrevet til Missionsraadet, som kontrollerer Missio-

nærernes Gøren og Laden, og forlangt, at »Fader« Staunton og hans Hjælper skulde fjernes.

Men hvad lærer nu den anglikanske Kirke herom? Der er saa mange, der har gjort sig selv det Spørgsmaal, det stadig tilbagevendende for de Anglikanere, hvis Sind er katholsk. De ser, at deres Kirke stiller sig venligt til Kætterier og koketterer med alle mulige protestantiske Sekter paa Prædikestolen, ved Sammenslutninger og meget andet. De ser, at Unitarianismen hæver sin Røst, uden at der lyder nogen nævneværdig Protest fra Kirken. Men de ser ikke det, som de prøver paa at faa sig selv til at tro, at de ser: at deres Kirke officielt fremsætter den katholske Kirkes Lære, og mangen ærlig Mand inden for Højkirken er af den Grund død med et knust Hjerte. De har været Martyrer for deres Samvittighed, medens de var blinde for den eneste Vej, der fører til Sandhed og Fred. Men der er andre, som har fundet Vejen, som har gaaet i Newmans, Fabers, St. Johns, Mannings og Wards Fodspor og tappert har fulgt det »milde Lys«, om end det til Tider kunde synes taaget og fjernt. Det er Tusinder, der har staaet over for det samme Spørgsmaal og er kommet til det samme Resultat.

De anglikanske Kirkesamfund har ingen fastslaaet Lære eller Praksis; Ting, der i et Sogn regnes for Trosartikler, bliver i et andet fordømt som »Forfængelighed« og »djævelsk Opspind«. At spørge, hvad Kirken mener, er at forlange Svar paa noget umuligt, thi Kirken taaler næsten alt, naar blot dens Tilhængere ikke søger et fast Holdepunkt i Rom; det taaler den ikke. En efter en ser de katholsk-sindede, hvor haabløst det er at prøve paa at være Katholik uden katholsk Autoritet, og de vandrer deres trange Vej alene og bøjer sig enkeltvis under Kirken. Det er denne gradvise Forstaaelse, der gør »Masse-Overgangen« til en Drøm i Stedet for til en Mulighed. Biskoppen af Zanzibar har rejst Spørgsmaalet, og Biskoppen af Delaware og andre har besvaret det. Lykkelig den, »som har Øren at høre med« og saa meget Mod, at han tør lytte til den »endnu svage Røst« og underkaste sig alle de Prøvelser, der bliver dens Lod, som lytter dertil. Det er en Gave fra Gud, for »Kød og Blod har ikke aabenbaret det«, men Faderen har sendt sin Aand og vejledet dem »i al Sandhed«. Alle Katholikker skulde bede for dem, at »deres Styrke ikke maa svigte«, og for andre, at Troens Lys maa komme til at skinne for dem, og at de maa varme sig i Retfærdighedens Sols Straaler.

(Floyd Keeler.)

Af et Brev fra Père Mathéo.

Rotterdam 19/a.

... Onsdag d. 10 Marts var jeg med min Sekretær i Rotterdam, og samme Dag anmodede jeg om Pas til København. Allerede næste Dag modtog jeg den tyske Konsuls Tilladelse til at rejse gennem Tyskland, men fra det danske Konsulat fik jeg Afslag paa min Anmodning om Tilladelse til at komme ind i Danmark. Gennem Biskop von Euch fik jeg imidlertid telegrafisk Sagen ordnet med de danske Autoriteter, og allerede den 12te Marts modtog jeg Meddelelse derom. Lørdag den 13de havde jeg alle Papirer i Orden, ogsaa fra de hollandske Autoriteter, og jeg kunde bestemme at rejse til København Søndag den 14de. Men Togstandsningen i Tyskland samme Dag og Revolutionen, som samtidig udbrød, hindrede os i at rejse længere end til en lille tysk Grænseby, Bentheim, hvor vi i 4 Dage ventede i Haab om at finde en Udvej til at komme igennem og naa op til Danmark. Vi bød 1000 frcs. for at blive kørt med Automobil gennem Tyskland til den danske Grænse — men alle vore Anstrengelser var forgæves, og vi maatte til vor store Skuffelse og Beklagelse beslutte os til at vende tilbage til Holland. Vi antog jo nok, at Generalstrejken maaske om nogle Dage vilde blive hævet, men Tiden var nu allerede saa langt fremrykket mod Paaske, at mit Ophold i Danmark vilde blive altfor afkortet, idel jeg nemlig havde berammet en Række Konferenser i Holland, hvilke skulde begynde Paaskesøndag.

Skuffelsen er meget stor for mig, men jeg ofrer den i det sikre Haab, at denne Modgang, som aabenbart er sendt fra Gud, vil bidrage mere til at fremme Kærligheden til Jesu hellige Hjerte, end mine Prædikener vilde have gjort. Jeg vil dog tilføje, at jeg paa ingen Maade har opgivet min Rejse til Danmark. Jesu Hjerte indretter alt saa godt, som det er muligt, og jeg tvivler derfor ikke om, at disse Hindringer vil bære rige Frugter til Forherligelse af dette hellige Hjerte. Om et Aar, eller før, haaber jeg at kunne udføre min Plan at komme til Danmark for at kunne prædike til Forherligelse af de kristelige Familiers Konge. Jeg haaber, at alle de, som har sølt sig skuffede over denne Udsættelse, ikke vil tabe Modet, men være Apostle for Udbredelsen af Kærlighed til Jesu hellige Hjerte og arbejde for at fremme Iveren i de kristelige Familier for at intronisere Jesu Hjerte som Hjemmenes Konge og Beskytter. De vil engang faa at se, at dette Hjerte vil være til Frelse for Danmark.

Maatte Jesu Hjerte velsigne Dem alle!

Nye Bøger.

Moritz Meschler S. J. Unsere liebe Frau. (3. u. 4. Auflage. Herder. Freiburg im Br. 1919. XII + 184 Sider. 5 Mk.)

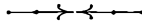
Den bekendte asketiske Forfatters elskværdige og barnligfromme Personlighed præger hele denne lille Bog. Det var et Skrift om Guds Moder — Lourdes Novene — hvorved Meschler begyndte sin Forfattervirksomhed, og nærværende Bog om Vor Frue skulde blive hans sidste. Han skrev den som firsindstyveaarig Olding, men Alderdommen har ikke sat sit Præg paa Bogen; for saa vidt kunde disse friske og varme Billeder af Vor Frues Liv lige saa godt være et Ungdomsværk.

A. Menzinger.

Ludwig Blossius O. S. B. Anleitung zum innerlichen Leben, übersetzt von Konrad Elfner O. S. B. (2. Auflage. Herder. Freiburg im Br. 1919. XXIV + 116 Sider. 2 Mk.)

Bogen er en Oversættelse og til Dels Bearbejdelse af det bekendte *Speculum Monachorum* (Munkespejl), som den mystisk fromme Benediktinerabbed fra Liesse († 1566) skrev til Brug for en ung Ordensmand Odo, der havde bedt ham om en Vejledning i det Fuldkommenhedens Liv, som han nylig havde helliget sig til. Blossius kaldtes af sin Samtid for *alter Bernardus* (en anden Bernhard), og om dette hans Skrifts Værdi vidner ikke blot dets mange Udgaver og Oversættelser op til den nyeste Tid, men endnu mere den Omstændighed, at Helgener som Frans af Sales og Ignatius af Loyola brugte det og anbefalede det til deres Disciple. Bogen blev en ikke ubetydelig Faktor i den religiøse Fornyelse, der fulgte efter Tridentinerkonciliet. Skønt i første Linie skrevet for Klosterfolk vil den dog ogsaa være en værdifuld Vejledning for Lægsfolk, der vil føre et Bønnens Liv efter Benediktinerordenens blide og vise Askese:

A. Menzinger.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. De to sidste Aftener paa Katholsk Højskole var optaget af Hr. Pastor Meyers Foredrag om St. Johannes' hemmelige Aabenbaring. Taleren gav i det første et Referat af hele denne det nye Testaments vanskeligste Bog og i det andet Forklaring af nogle af de vanskeligste Steder; han fremhævede stærkt, at Bogens Hovedmening ikke er at give en Spaadom om Verdens Undergang, hvorom kun nogle faa Vers handler, men om Guds Straffedom over det hedenske Romerrige. — Forstanderen udtalte bagefter en Tak til Aarets Talere, til Præsterne i Stenogade, til alle andre, der godhedsfuldt

havde hjulpet med ved Vinterens Arbejde, og til de mange trofaste Tilhørere.

Rønne. Her har vi haft den store Sorg at miste et af vore Wienerbørn, Maria Swoboda. Allerede ved Ankomsten hertil, i Begyndelsen af Marts, var hun meget medtaget, saa hun maatte straks indlægges paa Sygehuset. Til Trods for alle Bestræbelser for at holde Barnet i Live fik Sygdommen, en dobbelt Lungebetændelse, Overtaget. Rolig og gudhengiven, styrket med kirkens Naademidler, afgik den lille Maria ved Døden den 12. Marts paa selve Sygehuset. Begravelsen foregik i Fredags fra det katholske Kapel. Herom skriver Bornholms Social-Demokrat bl. a. saaledes: Sørgehøjtideligheden fandt Sted i det katholske Kapel, hvor den hvide Kiste, dækket med mange Kranse, var stillet op i Midten. Efter at Højtideligheden var tilendebragt, kørtes til Kirkegaarden. I Spidsen gik en Wienerdrenge, bærende et Kors, derefter Præsten og alle de smaa Wienerbørn, der i Øjeblikket er Gæster her i Byen. Et meget stort Følge ledsagede Kisten. Ved Graven talte Pastor Nielen hjerteligt om den Sorg, det var for Forældrene at miste deres lille gode Pige, som de netop havde sendt saa langt bort, for at hun skulde vinde Sundhed og Kræfter, men ogsaa for de Mennesker, særlig hendes Plejemoder, Fru Møller, der saa gæstfrit havde aabnet sit Hjem og glædet sig til at skulle gøre godt mod den lille fremmede. Det vilde være en Trøst for Forældrene, sagde Præsten, at høre om al den Godhed og Kærlighed, der var mødt deres lille Maria, og det var en Trøst for os alle at vide, at hun*) nu var taget i Jesu Favn i det himmelske Paradis. Pastor Nielen vendte sig derefter mod de smaa Wienerbørn og holdt paa Tysk en lille køn Tale til dem. Derefter traadte Borgmester Nielsen paa Komiteen for Wienerbørns Vegne hen til Graven og udtalte: Du lille Pige, som nu er sænket ned i Jorden, du kom hertil med Haab og Drømme om Glæde og Sundhed, om Lys og Solskin. Meget havde du ventet, og vi i Komiteen og det Hjem, der aabnede sig for dig, ikke mindst din Plejemoder, vilde saa gerne have gjort alt godt for dig, for at dine Drømme og Ønsker kunde gaa i Opfyldelse. Men Sygdommen og Døden knuste dine Drømme og vore Ønsker. Jeg vil her sige dig et sidste Farvel fra din lille Søster, fra Komiteen, fra din Plejemoder og hendes Hjem, fra Rønne Bys Borgere. Hvil i Fred! — Komiteen for Wienerbørns Ophold havde sendt Krans, og ligeledes var der fra Byraadet sendt en Krans, paa hvis hvide og røde Baand stod: »Til lille Maria fra Rønne By.«

*) For »Ugebladet«s Læsere er det vel overflødigt at gøre opmærksom paa, at Præsten ikke har udtalt sig paa en saa absolut Maade.

Belgien. Kardinal Mercier udtaler sig meget strengt i sit Hyrdebrev om Nutidens skamløse Moder. Det hedder heri: »Det er jer, unge Kvinder, der lærdes i hvad man plejer at kalde »det bedste Selskab«, som hovedsagelig er at dadle for den sørgelige Tilbagegang. Jeres sanselige Danse, jeres Paaklædning — lige saa taabelig som fræk —, det vanvittige i jeres Ekstravagancer og Fornøjelser har givet de arbejdende Piger, Kontordamerne, alle hæderlige Kvinder et daarligt Eksempel. Hvis den Grænse, der skiller kristelige fra verdslige Sæder, skulde falde, saa er det jeres Skyld. Tænk over det, medens der endnu er Tid. Ja, I Familiemødre, overvej dette, I, som hidtil har lukket jeres Øjne for jeres Børns Vildfarelser ved at søge at bilde jer ind, at Modens Tyranni er en Lov, og at det, at alle gør det, retfærdiggør de værste Misbrug. Nej, hvert Tyranni, hvad end dets Kilde er, angriber Friheden, og Friheden er givet Menneskene, for at Dyden maa kunne triumfere.«

England. Redaktøren af det londonske Blad »*Catholic Herald*«, Charles Diamond, er bleven dømt til $\frac{1}{2}$ Aars Fængsel for en Artikel *Killing no Murder* (At slaa ihjel er ikke Mord) i sit Blad, ved hvilken han formentes at have ophidset til Mord paa Lord French og andre, der er ansvarlige for Styrelsen af Irland. Sagen sluttedes efter to Dages Forhandling.

Czeko-Slovakiet. Den engelske Præst, Dr. John G. Vance, har i nogen Tid opholdt sig i Prag og i religiøse og litterære Kredse udøvet en ikke ubetydelig Virksomhed til Gavn for den katholske Kirke, støttet, som han har været, af den forhenværende engelske Gesandt, der er Katholik. Faa Mænd har været saa hadede som han af Kirkens Fjender, men ogsaa saa saa elskede af dennes Venner. Det vakte derfor stor Bekymring, da han i Januar skulde vende tilbage til England; Kardinal Bourne, Ærkebiskop af Westminster, til hvis Præster Dr. Vance hører, har derfor givet Tilladelse til, at han fortsætter sin Virksomhed i Prag.

Nord-Amerika (Canada). Ærkebiskoppen af Quebec, Kardinal Begin, forlader i denne Maaned sin Bispeby for at rejse til Rom, hvor han vil overvære Festlighederne i Anledning af Jeanne d'Arcs Helgenerklæring. Den ærværdige Kirkefyrste gaar nu i sit 80. Aar, men nyder alligevel et udmærket Helbred. Hans forestaaende Besøg i Rom bliver den 20ende Gang, han paa Embedsvegne, som Biskop og Kardinal, sejler over Verdenshavet.

Husk Faste-Almissen inden Anden Paaskedag.

St. Ansgars Kirke. Skærtorsdag Kl. 6 Eftm. Andagt.

NB. Ligesom i Fjor vil der Paaskesøndag under Messerne i de fem københavnske Sognekirker i Stedet for den sædvanlige Kollekt blive foranstaltet en offentlig Indsamling til Bestridelse af Kirkernes Udgifter til Lys.

St. Knuds Kapel. Mariabørnskongregationen af den ubesmitte Undfangelse holder Møde den 12. April Aften Kl. 8. Det vil som sædvanlig i Vinter være den 2den Mandag i Maaned.

St. Andreas Kirke. Næste Kongregationsmøde for Mænd er Torsdag efter Paaske.

Min Gennemgang af Troslæren bortfalder Skærtorsdag, men fortsættes som sædvanlig Torsdag efter Paaske. *J. Olrik.*

Sønderjysk Fest

afholdes af Katholsk Højskole Søndag den 18. April Kl. 6 Aften
i **St. Andreas Kollegiums Festsal.**

Foredrag af Forstanderen. Musik og firstemmig Sang samt et historisk Skuespil i fire Optrin.

Program à 1 Krone, der gælder som Billet, faas i Katholsk Boghandel, hos Fabrikant Hoffmann, Købmagergade 48, Kollegiets Portner samt Bestyrelsen. Højskoleforeningens Medlemmer har Adgang mod Forevisning af Medlemskort. Intet Billetsalg ved Indgangen. Sursum corda medtages.

Ungdomsfest.

Aftenunderholdning og Bal,

arrangeret af de herværende *katholske Ungdomsforeninger* i Forbindelse med Foreningen »Unio«, afholdes

Fredag den 16. April Kl. 7 pr.

i Haandværkerforeningens Selskabslokaler, Kronprinsensgade 7.

K.U.F.s Strygeorkester. — Berggreen-Kvartetten.

Billetter à 1 Kr. for Medlemmer af de nævnte Foreninger og Kr. 1,50 for besøgende, indførte af et Medlem, faas hos Johs. Hoffmann & Søn, Købmagergade 48, i Katholsk Boghandel og hos de forskellige Foreningers Bestyrelser. Intet Billetsalg ved Indgangen.

Katholsk Student ønsker et godt, møbleret Værelse (vistnok kun for kortere Tid). Billet, mrkt. Værelse, bedes indsendt til Bladets Kontor, Studiestræde 27-29. K.

Jesu Hjertes Budbringer, 2. Hæfte 1920: Jesu Hjerter-Andagten i Middelalderen. — En Jesu Hjerter-Apostel i Middelalderen. — Margrethe Maria Alacoques Helgenkroning. — Moder og Søn. Digt af Johs. Frederiksen. — Hovedformaal for Bønnens Apostolat i April, Maj og Juni. — Konsekrationen af Jesu Hjerter-Kirken paa Montmartre i Paris. — Korset paa Marken. — Vor Spørgeskasse.

Børnenes Budbringer. Til Jesus ved Maria. — Flugten til Ægypten. — En lille Bekender. — Søndagens Helligholdelse. — I Alterets h. Sakrament være Jesus evig Tak og Pris og Ære. — Der er Forskel.

Kirkelig Kalender.

<p>4. April. Paaskesøndag. 5. — M. 2. Paaskedag. 6. — Ti. 3. Paaskedag. 7. — O. Oktavdag. 8. — To. Oktavdag. 9. — F. Oktavdag. 10. — L. Oktavdag.</p>	<p>11. April. Hvide Søndag. 12. — M. Ferialdag. 13. — Ti. Hermenegild, Mart. 14. — O. Justinus, Martyr. 15. — To. Ferialdag. 16. — F. Ferialdag. 17. — L. Marias Officium.</p>
--	---

Gudstjenesten i Paaskedagene.

St. Ansgars Kirke. Paaskesøndag Kl. 6 Morgen: Korsets højtidelige Optagelse, Procession, Levitmesse og Prædiken. Kl. 8 stille Messe. Kl. 10 Pontifikalmesse og Prædiken. Kl. 6 Aften Festandagt. — 2. *Paaskedag* Kl. 8 stille Messe. Kl. 9 stille Messe med Fælleskommunion. Kl. 10 Højmesse.

Jesu Hjertes Kirke. Paaskesøndag Kl. 7 og 8^{1/2} stille Messe. Kl. 10 Levitmesse med Prædiken. Kl. 6 Prædiken og Festandagt. — 2. *Paaskedag* Kl. 10 Højmesse med Prædiken. Kl. 6 Festandagt.

St. Knuds Kapel. Paaskesøndag Kl. 8^{1/2} stille Messe. Kl. 3 Festandagt. — 2. *Paaskedag* som almindelige Søndage.

Den evige Tilbedelseskirke (Jagtvejen). **Paaskesøndag** Kl. 8 stille Messe med Prædiken. Kl. 6 Aften Festandagt. — 2. *Paaskedag* ligesaa.

Immaculatakirken. Paaskesøndag Kl. 6^{1/2} Morgen Korsets højtidelige Optagelse, derefter Procession og stille Messe Kl. 10 Højmesse med Prædiken. Kl. 2^{1/2} Vesperandagt. — 2. *Paaskedag* Kl. 9 Højmesse.

Sakramentskirken. Paaskesøndag Kl. 6 Korsets Optagelse, Procession og Højmesse. Kl. 10 Levitmesse med Prædiken. Kl. 6 Festandagt. 2. *Paaskedag* Kl. 8 stille Messe. Kl. 10 Højmesse.

St. Josefs Kirke. Paaskesøndag Kl. 6^{1/2} stille Messe. Kl. 9 Korsets Optagelse og Højmesse. Kl. 3 Festandagt. — 2. *Paaskedag* Kl. 9 Højmesse. Kl. 3 Festandagt.

Rosenkranskirken. Paaskesøndag Kl. 6 Korsets Optagelse, Prædiken og Højmesse. Anden Højmesse med Prædiken Kl. 10. Kl. 5 Festandagt. — 2. *Paaskedag* Kl. 10 Højmesse. Kl. 5 Festandagt.

Assumptionskapellet (Amalievej). **Paaskesøndag** Kl. 8 Messe (den h. Kommunion uddeles ogsaa Kl. 7). Kl. 2 Efterm. sakramental Velsignelse. — 2. *Paaskedag* Kl. 7 Messe. Kl. 4^{1/2} sakramental Velsignelse.

St. Annæ Kirke. Paaskesøndag Kl. 7 stille Messe. Kl. 10 Højmesse med Prædiken. Kl. 6 Festandagt med Prædiken. — 2. *Paaskedag* Kl. 8 stille Messe. Kl. 10 Højmesse med Prædiken. Kl. 6 Festandagt.

St. Andreas Kirke (Ordrup). **Paaskesøndag** Kl. 6 Morgen Korsets højtidelige Optagelse, Procession og Levitmesse med Prædiken. Kl. 7^{3/4} og 8^{1/2} stille Messe. Kl. 10 Højmesse med Prædiken. Kl. 5 Festaandagt. — 2. *Paaskedag* Kl. 6^{1/2}, 7, 7^{3/4} og 8^{1/2} stille Messe. Kl. 10 Højmesse. Kl. 5 Festandagt.

Vor kære Medsøster,

S. Maria Jolenta,

døde Mandag Morgen den 29. Marts. Den kære afdøde anbefales til de troendes Forbøn.

St. Elisabethssøstrene paa Kastanievej.

FREMMEDESPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN),
 Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdigt fra Redaktionen Mandag Aften, fra Trykkeriet Tirsdag.

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne

68. AARGANG

«Nordisk Ugeblad» udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 2 Kr. 50 Ø. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer. i alle Bøglæder og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Studiestr. 27-29. 1-4, Tlf. 12327). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 16 Kr. aarligt. — Redaktør: Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. Tlf. Helrup 657 y. Træffes bedst Kl. 4-5 Eftermiddag

---

Nr. 15.

Søndag den 11. April.

1920.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Europas Genoprettelse i Frankrig og alle Vegne. — Nye Bøger. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Aalborg. Rom. Spanien. — Avertissementer.

Smaa Indledninger.

491.

Hvide Søndag.

Ganske sikkert fejrer vi i Løbet af Kirkeåret mange store og smukke Festdage, men der er kun faa, der gør saa stærkt Indtryk paa os alle som Hvide Søndag. Den er virkelig en Hjertefest for de smaa, der for første Gang højtideligt træder hen til Herrens Bord; de er virkelig lykkelige og glade. Og af deres Glæde gaar ogsaa noget over paa os andre. Fremfor alt er det de lykkeliges Forældre og Slægtninge, som tager Del i Børnenes Hjertefred; men ogsaa hos os andre vækkes der gamle, lykkelige Tanker og Følelser ved Mindet om vort Livs eneste virkelig lykkelige Øjeblik.

Men for os er denne Dag allerede langt borte, og Tiden, som forandrer alt omkring os, har blegget Mindet. Lad os ikke blive urolige derover, ikke blive hange og tænke, at Jesus maaske har forladt os. Nej, Jesus vil jo ikke forlade os, naar vi ikke forlader ham. Saa længe vi ikke med Vidende og Vilje fornærmer den guddommelige Ven i en vigtig Sag, saa længe bor han i vort Hjerte og

tager det daglig mer og mer i Besiddelse, selv om vi ikke føler hans Nærværelse. De fromme og lykkelige Følelser, som Hjertet undertiden fornemmer, er ikke noget, som absolut maa være til Stede; det er ikke disse Følelser, vi skal bevare hele Livet igennem. Nej, der er noget andet, vi skal bevare, noget, som ikke Tid og Arbejde, ikke Sorg og Alderdom kan tage fra os, noget, som vi aldrig kan miste, naar vi ikke selv vil, nemlig Kærligheden til Jesus. Men denne Kærlighed bestaar ikke i de glade og lykkelige Følelser, vi har, nej, den bestaar i den faste Vilje til stedse at forblive hos Jesus, aldrig at lade os skille fra ham ved Verdens Tilløkkelser, aldrig at fornærme ham ved en svær Synd.

Har du ikke den faste Vilje, min Ven? Jeg kender dig ikke, men jeg ved alligevel: du har den. Bevar saa denne gode Vilje, styrk den daglig. Saa længe du har den faste Vilje elsker du din Frelser; men saa snart du bliver efterladende i saa Henseende, da gør du det første Skridt til din timelige og evige Ulykke. Hold derfor fast ved, hvad du har: bevar den helliggørende Naade og den faste Vilje aldrig at skilles fra Jesus, dit Hjertes Lykke.

Og den, som vil hjælpe dig med at bevare dette faste Forsæt, det er Jesus selv. Han vil være dig til Støtte og Styrke, han vil værne om dig og hjælpe dig til Sejr i Livets Fristelser og Farer. Gaa derfor hen til ham. Tag ikke blot din Tilflugt til ham i dine Bønner, gaa ogsaa hen og styrk dig med hans hellige Legeme og Blod. Thi hans Legeme er sandelig en Spise, der kan styrke os, og hans Blod sandelig den Drik, der kan vederkvæge vor udmattede Sjæl. Gaa ofte til ham. Din Jesus venter altid paa dig og glæder sig, naar du kommer; men han bliver bedrøvet, naar han maa se, at du glemmer ham. Ja, kom og modtag din Frelser, saa forbliver ogsaa din Vilje fast og stærk i det gode og ubøjelig i Fristelser og Farer.

Ch. Raabe.

Europas Genoprettelse — i Frankrig og alle Vegne.

Af A. J. Muench i America 27. Decbr. 1919.

Overalt i Frankrig — i Paris saavel som i andre Byer og Landsbyer — møder Blikket bestandig, paa hvert Gadehjørne, Ordene: ». . . *pour que la France vive*, at Frankrig maa leve.«

Denne Sætning er Hovedlinien — trykt med store, svære Typer — paa en Plakat, som i Slutningen af 1919 dukkede op alle Vegne i Frankrig. Det er en Advarsel, ja man kunde have Lyst til at sige et Fortvivlelsens Skrig — naar man tænker paa de sørgelige franske Familieforhold — der taler ud af de faa Ord paa Plakaten. Den meddeler Læserne, at Frankrig før Krigen var gaaet mindre frem i økonomisk og industriel Henseende og havde en lavere Fødselsprocent end noget andet civiliseret Land i Verden, at Tyskland i 1914 havde et dobbelt saa stort Folketal som Frankrig, og at det var denne Overvægt, der fik Tyskland til at angribe Frankrig med en saa uhyre Tillid til sin egen Uovervindelighed, og endelig, at Frankrig har mistet $\frac{1}{10}$ af sin Befolkning under Krigen, enten paa Slagmarken eller hjemme paa Grund af Underernæring og det frygtelige Tryk, som Krigen lagde over Befolkningen. Derfor maa Frankrig først og fremmest genopbygge Familielivet, hvis det skal vedblive at eksistere.

Denne energiske Opfordring til Befolkningen stammer fra en Organisation, der hedder *La ligue des familles nombreuses et de la repopulation* og er en Sammenslutning af en hel Del Foreninger med forskellige Formaal, f. Eks. hygiejniske eller velgørende, af Afholdsforeninger og Foreninger til Tuberkulosens Bekæmpelse. Ligaen kæmper for det franske Folks Eksistens, idet den er klar over, at det begrænsede Børneantal har været en stor Ulykke for Landet. Familielivet skal og maa fornyes. Derfor fordømmer Ligaen den Lov, der lader Skatterne vokse i Forhold til Familiemedlemmernes Antal, den bekæmper usunde og indskrænkede Boligforhold og søger at dæmme op for

de to frygtelige Ting, der hærger Frankrigs Befolkning: Tuberkulose og Drukkenskab.

Ligaens Virksomhed er i allerhøjeste Grad paa sin Plads. I Slutningen af September offentliggjorde Bladet »*Le Matin*« en lang Artikel, som hed »Frankrigs Forbrydelse« og var skrevet af den fremragende Læge Dr. Foveau de Courmelles, der er Præsident for det franske hygiejniske Selskab. I denne Artikel fordømte han skarpt de moderne Kvindedragter og gav dem en stor Del af Skylden for Landets lave Fødselsprocent, idet han paastod, at Opfyldelsen af Modens Fordringer ikke kunde forenes med Moderværdigheden. Kvinderne har den forrykte Idé, siger han rent ud, at de skal være saa slanke som muligt, og deraf følger, at Moderværdigheden, der tidligere var hellig og anset, nu betragtes som uæstetisk og derfor ikke ønskværdig. Desuden er den moderne Dragt i mange Tilfælde et rent Torturinstrument, som medfører Farer for Liv og Helbred og gør Kvinderne fuldstændig uskikkede til at blive Mødre. Paa den Paastand, at Frankrig maa spare paa Bomuld, Uld og Silke, og at det derfor er nødvendigt kun at bruge lidt Stof til Dragterne, svarer han: Skal Frankrig da ikke spare paa Liv og Helbred? De utilstrækkelig klædte Kvinder faar Bronchitis, Lungebetændelse, Tuberkulose o. s. v. Er det da økonomisk at bruge Masser af Penge til Medicin, Lægehjælp og Hospitalsophold? Moden er en Moloch, der fortærer en stor Del af Frankrigs Liv.

Hvorfor viser de franske Kvinder ikke Verden, at det franske Blod ikke er udgydt forgæves i Krigen, og at det ikke er deres Hensigt, at Landets Sønners Heltegerninger skal være spildt paa et dødsdømt Land? Hvis de er virkelig patriotiske, saa klæder de sig sundt og bekvemt, og med Henblik paa Frankrigs fremtidige Ære, saa sætter de en Bom for Modens skiftende Daarskaber, virker der ved for sand Økonomi og handler til bedste for Frankrigs Børn, til hvis Opfostring og Opdragelse de Penge burde anvendes, der nu spildes paa Klæder.

Det er interessant at lægge Mærke til to af de Forslag, hvormed han vil imødegaa det synkende Antal af Fødsler. Han tilraader for det første en Tilbagevenden til de

Drejeskiver, som blev forbudt ved en Lov af 1863. Før den Tid var der overalt i Frankrig anbragt saadanne Drejeskiver i Porter til Asyl og velgørende Institutioner, og de gjorde meget til at hindre Mord paa Børn, som Mødrene enten skammede sig over at have bragt til Verden eller ikke kunde forsørge. For det andet anbefaler haar et Lovforslag, som er forelagt af den Deputerede Doisy, og kræver, at Staten skal lønne Moderværdigheden, »fordi det at være Moder er en social Virksomhed«.

Den fremragende Læge taler med stor Vægt og har de bedste Hensigter; men han er dog ikke naaet til Ondets Rod: den moralske Slaphed, der har svækket det ægteskabelige Livs Idealer og skubbet dets Pligter til Side. En Nation kan kun genfødes, naar dens indre Liv genopbygges paa sunde, moralske Principper. Som Nationen saar, skal den høste. Kun en kortsynet Politik kunde gøre Propaganda for en saa ødelæggende og skæbnsvanger Sag som Indskrænkning af Børneantallet; men endnu er der nogle, som har Øjne og dog ikke ser. — En Franskmand, der rejste fra Paris til Dijon, sagde ved Synet af en af de omtalte Plakater til denne Artikels Forfatter:

»Det er netop heldigt, at Frankrig i de sidste Aar har fulgt en Politik, der begunstigede Faabørnssystemet. Hvis Landets Befolkning var større, end den nu er, vilde Nøden og Elendigheden være endnu langt større, end den er. Landets Industri er for en stor Del ødelagt helt eller delvis, og hvis Befolkningen var større, vilde det være umuligt at forsyne den med det nødvendige til Livets Ophold; det kan være svært nok med det Folketal, der er.«

Dette Bevis lød jo meget fornuftigt — indtil man fik tænkt nærmere over det. Det var et økonomisk Bevis; men det var af to Grunde usundt: Frankrig har — ligesom de øvrige krigsførende Lande — en uhyre Gæld. Hvis Befolkningen var større, end den er, vilde Skattebyrden blive fordelt paa flere Hænder og ikke tynde saa meget paa hver enkelt Indbygger. Desuden er det nødvendigt, at Frankrig uddyber sine Hjælpesources; men her til kræves en kraftig Befolkning. Havde Landet det, vilde det kunne mere end fordoble sin Produktion. Der vilde blive mere end tilstrækkeligt af alle Nødvendighedsartikler,

og Prisen vilde derved blive tvunget nedad; Eksporten vilde vaagne til nyt Liv og Landets svækkede Kredit derved styrkes. Thi det er ganske forkert, at en lille Befolkning gør Landet velstaaende; det viser baade Englands og Tysklands økonomiske Resultater os. En sund, stadig voksende Befolkning gør selvfølgelig Nationen rask og foretagsom, fordi den aldrig ældes, men saa at sige stedse er i sine kraftige Manddomsaar, idet Blodet bestandig rinder nyt og frisk gennem dens Aarer.

Den franske Politik, der opfordrede til Indskrænkning af Fødslernes Antal, har bragt Ulykke over Landet. En for nylig udsendt Beretning fra statistisk Bureau i Paris viser, at i Aaret 1918 var Fødslernes Antal kun 34,576, medens det i 1912 var 51,903, det vil sige en Nedgang paa 33 Procent. Hvis Paris i 1912 havde mistet 33 Procent af sine Smaabørn under en Epidemi, vilde Byen med Rette have været nedsunken i Fortvivlelse. Den vilde have været Vidne til et Ligtog bestaaende af saa mange Ligvogne, at det — hvis alle Vognene var kørt ud paa samme Tid — vilde have brugt over 20 Døgn til at passere et givet Punkt. Det er nøjagtigt et saadant Tab, Paris led i 1918.

Men Frankrig som Helhed frembyder et lige saa mørkt Billede: i 1918 var der i hele Landet en Nedgang paa 400,000 Fødsler. I tidligere Aartier var der dog ikke nogen Nedgang, selv om der ikke var Tale om Opgang. Fra 1900 til 1910 voksede Befolkningen i andre europæiske Lande med 12 pro mille mod 7 pro mille i tidligere Aartier, medens Frankrigs Befolkningsstilvækst var Nul; men nu lider Landet i et Aar et Tab paa omtrent 500,000. Hvis denne Nedgang fortsættes, vil Tysklands Befolkning om 10 Aar være 4 Gange saa stor som Frankrigs, og om 100 Aar vil Frankrig have ophørt at eksistere.

Imidlertid er der ikke ret mange, der synes at bekymre sig om dette forfærdelige Tab; thi hvem sørger over Menneskeliv, der aldrig har været til? I over 40 Aar har Frankrig behængt Strassbourg-Statuen paa Concordepladsen i Paris med Sørgelflor for at vise Landets Sorg over, at Byen i 1871 blev erobret af Tyskerne, og først i Slutningen af Verdenskrigen blev Sørgelfloret fjernet.

Frankrig burde nu rejse en Statue af et Barn — Landets Fremtid — i hver eneste By og saa skjule den under Sørgeslor, indtil alle de sidste Aars Tab var genoprettet.

Statistikken viser os en anden forfærdende Ting: Antallet af uægte Fødsler er steget fra 24 til 31 Procent, det vil sige, at praktisk talt hvert tredje Barn er født uden for Ægteskab; men den viser os ikke, hvor mange Børn der aldrig kom til at se Livets Lys, fordi Livet blev frataget dem, kort efter at det var begyndt; thi disse Synders Afgrund kan Statistikken ikke maale. Frankrig vil ikke kunne vedblive at leve, hvis det ikke retter sig efter de Ord, som den berømte Sociolog Le Play, hvis Statue staar i Luxembourg Haven, udtalte: »Ingen Fremgang uden moralsk Fremgang; ingen moralsk Fremgang uden religiøs Fremgang.«

Dette er Frankrigs Historie; men det er ogsaa enhver anden Nations, som er bleven ødelagt af det, man saa smukt kalder Civilisation, en Civilisation, der i Bund og Grund er hedensk. Disse Nationer høster Frugterne af den Sæd, der er blevet saaet af Forfattere som Bloch, Forel, Marcuse, Ellen Key og andre, hvis irreligiøse Doktriner om Ægteskabet er blevet spredt i billige Bøger over alle Lande. For godt 100 Aar siden havde England sin Malthus; nu til Dags forfægter hans Disciple, Neo-Malthusianerne, med forhærdet Skamløshed Tanken om Indskrænkning af Fødslernes Antal. Selv Socialisterne i England er blevet opmærksomme paa dette Problem, og i deres Organ, »Daily Herald«, var der en Læge, der roste den katholske Kirke, idet han skrev, at hvor Madonna æres, har man Ærefrygt for Barnets Liv, og at Irlænderne og Italienerne i Londons og Liverpools Fattigkvarterer sørger langt omhyggeligere for deres Børns Liv — trods de usunde Omgivelser, de lever i — end deres protestantiske Naboer gør.

I Tyskland er dette Problem ogsaa fremme. I München har Kommunisterne erklæret, at Tyskland har 30,000,000 flere Munde at mætte, end det kan, og at Fødselstallene derfor maa indskrænkes, »thi en klog Bonde opdrætter ikke mere Kvæg, end han har Føde til.« Og Fødselsprocenten i Tyskland er virkelig allerede i hurtig

Nedgang. — I Münchens Lægelidende har Dr. Burghöfer imødegaaet Kommunisterne, idel han paapegede, hvor stærk en Formindskelse af Befolkningen Krigen har medført: ca. 800,000 Ægteskaber, der skulde have været indgaaet, fandt ikke Sted, 1,700,000 Militærpersoner blev dræbt i Krigen, 700,000 Mennesker omkom paa Grund af Hungerblokaden, 4,000,000 Børn blev tabt for Verden. Tyske Lærde prøver nu ivrigt paa at løse Problemet »videnskabeligt«. I Juli 1919 blev der i Berlin aabnet et »Institut for seksuelle Videnskaber« med fire Afdelinger: for sexuel Biologi, sexuel Sociologi, sexuel Ethnologi og sexuel Pathologi.

Men Kampen vil blive frugtesløs, hvis der ikke først og fremmest tages Hensyn til det katholske Moralprincip, som St. Thomas udtrykker i følgende Ord: »Barnet er det mest afgørende Element i Ægteskabet«. Naar det ægteskabelige Liv er ført tilbage til de kristne Idealer, er Problemet løst.

I De forenede Stater er Mrs. Sangers — og hendes Liges — Propaganda vel kendt. Hvis den Nedgang i Fødselsprocenten, som Folketællingen i 1910 viste, fremkaldte Forbavselse hos dem, hvem Landets Fremtid ligger paa Sinde, saa vil denne Forbavselse vokse til Forfærdelse, naar Resultaterne af næste Aars Folketælling foreligger; det behøver man ikke at være Profet for at sige. Aldrig har nemlig Propagandaen for »Fødsel-Kontrol« været saa dristig og saa velorganiseret som i Tiaaret 1910—1920.

Ødelæggende Tanker om Indskrænkning af Fødslerne spredtes overalt gennem Dagblade, Piecer og Bøger af enhver Art; de blev serveret »videnskabeligt« af Universitetsprofessorer af samme Type som Dr. Thomas, hvis »fri Kærlighed« gjorde ham saa sørgelig berømt i Fjor. Denne systematiske Propaganda, i Forbindelse med det sociale Livs Degeneration, forklarer for en stor Del den synkende Fødselsprocent i U. S. A. Selskabelige Ambitioner, Luksus og Ekstravagance, Fornøjelser af enhver Art har ført store Dele af Befolkningen tilbage til Hedenskabets moralske Degeneration. »Puddelhunde«-Selskabet, hvis Medlemmer forstaar at kæle for og kysse Hunde, men har glemt,

hvordan man gør sin Pligt overfor Samfundet, er den store Forbryder indenfor Nationen.

For at Verden kan komme til at rejse sig paa ny, maa den erkende Nødvendigheden af Selvdisciplin, Pligter og Ansvar. Den trænger til en stor Forøgelse af den indre Kultur og til en betydelig Formindskelse af den ydre. Den maa have mere Sjæl og mindre Legeme. Erkendelsen heraf har bevirket, at der i Begyndelsen af 1919 blev oprettet et Professorat i Askese ved det gregorianske Universitet i Rom. Naar den indre Kultur bliver den fremherskende, kan Familielivet ikke gaa til Grunde.

I sit Hyrdebrev af 21. April 1878 udtalte Pave Leo XIII: »Naar Hjemmene støbes i Kristendommens Form, vil hvert enkelt Samfundsmedlem efterhaanden vænnes til at elske Religion og Fromhed, afsky falske og skadelige Lærdomme, arbejde paa at naa Dyden og opgive den umættelige Stræben efter Selvtilfredsstillelse, der ødelægger og svækker Menneskenes Karakter.«

Familielivets Strøm maa holdes ren ved Tilløb fra Kristendommens Kilde. Kun saaledes kan Samfundet bevares sundt og i Live.

Nye Bøger.

P. P. Jørgensen: H. P. Kofoed-Hansen med særligt Henblik til Søren Kierkegaard. Bidrag til Belysning af aandskulturelle Strømninger i det 19. Aarhundredes Danmark. (Gyldendal. Kbhvn. XXXII + 624 Sider. 1920. 28 Kr.).

Nærværende Bog om Kofoed Hansen, som under stor Anerkendelse fra de opponerende Professorers Side og med Elegance og Sikkerhed fra Doktorandens Side for nylig forsvarede for Doktorgraden ved Københavns Universitet, imponerer ved første Syn alle og enhver ved sin Størrelse og dernæst efter lidt nærmere Betragtning ved sin umaa-delige Omstændelighed og næsten utrolig minutøse Nøjagtighed. Men ved grundigere Betragtning viser den sig ogsaa at svare til sit Navn ved virkelig at være et Bidrag til Belysning af aandskulturelle Strømninger i det 19. Aarhundredes Danmark og ved at give et godt og alsidigt Billede af Kofoed-Hansen væsentlig som Forfatter og i sin stærkt paavirkede Afhængighed af Søren Kierkegaard.

Hvad der dog interesserer dette Blads Læsere mest, naar Talen er om Kofoed-Hansen, er naturligvis dennes Forhold og Overgang til den katholske Kirke. I Anledning af hans Hundredaarsdag bragte Ugebladet i Aargangen 1913, Side 329—334, en udmærket Skildring, væsentlig fra Dr. P. P. Jørgensens Haand, hvortil de Læsere skal henvises, der ikke ved rigtig Besked om Kofoed-Hansen. Der saa vel som i sin store Bog skriver Dr. Jørgensen med stor Loyalitet og videnskabelig Upartiskhed om Kofoed-Hansens aandelige Udvikling og endelige Konversion som en gammel Mand. Han mener ikke — og uden Tvivl med Rette — at Kofoed-Hansen har opfattet sin sluttelige Overgang til den katholske Kirke som en nødvendig Følge af de Forudsætninger, han gennem Kierkegaard havde tilegnet sig. At der har været adskillige Tanker hos Søren Kierkegaard, der har paavirket Kofoed-Hansen i katholsk Retning, er en anden Sag, som slet ikke kan nægtes; saaledes siger S. Kierkegaard f. Eks.: »Da Luther styrtede Paven, satte han Politikken paa Tronen.« En lidlig Sympathi for Helgendyrkelsen og en vis Beundring for Askesen har sikkert været Momenter, som har hidraget til, at Kofoed-Hansens Interesse for Kirken blev vakt og voksede. Hovedtanken, der stærkest greb ham, var dog vistnok Sammenligningen mellem Protestantismens Splittedhed og Catholicismens Enhed og Fasthed.

Det er en stor og ikke let læst Bog, Dr. Jørgensen har skrevet om sit interessante Emne; men den, som sætter sig for at læse den igennem og virkelig udfører det, vil uden Tvivl have stort Udbytte deraf ved at være kommen i Berøring med en Del af den bedste Aandskultur i vort Fædreland i det forrige Aarhundrede. N. H.

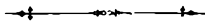
Edv. Lehmann: Oplysninger om Teosofien. (Pios Boghandel. København. 1920. 78 Sider.).

Der er faa, der kan skrive saa let og saa interessant snart sagt om alle mulige Ting, ogsaa de vanskeligste, som Professor Edvard Lehmann. Slikker den videnskabelige Snekke, han er Kaptajn paa, maaske ikke altid lige dybt, saa kommer den til Gengæld langt omkring, og hans Passagerer faar uden Vanskelighed meget haade at høre og se, som de under en andens Førerskab maaske ikke havde begrebet et Muk af. Det gælder i høj Grad om disse Oplysninger om Teosofien og dens Oprindelse i Oldtiden, som han i disse Dage har udsendt; alt er let at forstaa i den og overskueligt og klart sat frem. Enhver faar saa meget at vide, at han nu har et Begreb om, hvad Teosofi er, og Forfatterens Kritik af denne er fortrinlig.

Det er f. Eks. ypperligt, naar han betegner det som ejendommeligt for Teosofien, at den lader Menneskets Frelse fremgaa af egen Anstrengelse, ikke ved nogen guddommelig Handling. I sit Væsen og sin Rod er Teosofien ikke kristen, men hedensk, siger Forfatteren, og ligesom de gamle Kirkefædre i sin Tid fremholdt det apostoliske Symbol med dets fastprægede Trosled som Værn mod Gnostikerne, kan man nu for Tiden fastholde samme Trosregel i Kampen mod al spekulativ Forslygtigelse af Kristendommen. Dog fremhæver han, at det kristelige har med hvert Skridt i Teosofiens Udvikling fra Madame Blavatsky til vore Dage indtaget en mere og mere fremtrædende Plads. Hvor han et Par Steder kommer til at tale om katolsk Tro og Lære, røber han den samme Mangel paa Forstaaelse og Viden som ved flere tidligere Lejligheder, en nødvendig Følge maaske af hans aandelige Amfibienatur's Reaktion mod saa fast og logisk en Livsanskuelse som Katholicismen, Trods den sidst fremhævede Mangel vil dannede Katholikker dog utvivlsomt med Nytte og Udbytte kunne læse Professor Lehmanns Bog, som med al Anerkendelse af de gode Tanker i Teosofien giver den dens berettigede ikke meget høje Plads i Religionshistorien.

N. H.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Ved *Ungdomsværnets* Generalforsamling den 24. Marts holdt Hr. Johannes Hansen det indledende Foredrag, som gjorde et dybt Indtryk paa Tilhørerne. Til Medlemmer af *Ungdomsraadet* valgtes: Kandidat Hoffmann, Murermester Günther, Frk. Marta Hansen, Pastor B. Jensen og Kaptajn A. F. Beyer; til Suppleanter: Fru J. Fischer, Direktør C. Henrichsen og Billedhugger C. Skikkild og til Revisorer: Handelsfuldmægtig P. Stagno Balestrini og Vej-assistent L. A. Nielsen. Mødet fik sit særlige, vemodige Præg ved, at Værnets Stifter og hidtilværende Formand, Pater Ludv. Günther, meddelte, at han følte sig træt og derfor nedlagde Formandshvervet. Dirigenten, cand. jur. Kyhse, besvarede denne Meddelelse med at stille følgende Resolution under Afstemning: »Generalforsamlingen har med stor Beklagelse modtaget Meddelelsen om, at Formanden, højærværdige Hr. Pastor Günther, ikke ønsker at modtage Genvalg til Formandspladsen. Generalforsamlingen udtaler sin varmeste Tak for det enestaaende dygtige Arbejde, Pastoren har udført i den dansk-katholske Ungdomssags Tjeneste, og idet Generalforsamlingen opfordrer Raadet til gennem en af dette udarbejdet Lovændring at

give en snarest indkaldt, extraordinær Generalforsamling Lejlighed til at vælge Hr. Pastor Günther til Æresmedlem af »Katholsk Ungdoms Værn« samt livsvarigt Medlem af Foreningens Raad, gaar den over til Punkt 3 paa Dagsordenen.« Vedtagelsen formede sig som en begejstret Hyldest, et enstemmigt, stærkt Udslag af den Beundring, Hengivenhed og Taknemmelighed, Ungdomsværnet føler for sin højtagtede, elskværdige og fremragende Formand.

— 2. Paaskedag fyldte Hr. Murmester A. V. Günther 50 Aar og var Genstand for Opmærksomhed fra mange Sider. Festlighederne var af ganske hjemlig Karakter og havde kun samlet de nærmeste Slægtninge og

Venner, der med Hustruen og de fire Børn — hvoraf en Søn, der har fulgt Faderen i hans Haandværk glædede sig med Fødselsdagsbarnet i det hyggelige Hjem paa Nørrebro. Fra den højærværdigste Biskop, Mariahjemmet, Jagtvejens Kloster, Kollegiet i Ordrup og mange andre Steder indløb der Lykønskninger med Tak for det utrættelige Arbejde i den katholske Sags Tjeneste, der ofte optager den største Del af Murmester Günthers Ar-

bejdsdag. I Anledning af Fødselsdagen skænkede Hr. Günther Sakramentskirken en smuk Døbefont af Klæbersten med Egetræslaag efter Tegning af Windfeld-Schmidt,

— *Rosenkranskirkenes Sogn* har udsendt sin Aarsberetning for 1919, der i flere Henseender viser en glædelig Fremgang. Kirkeskatten er stegen til Kr. 5309,08 imod Kr. 3840,00 i 1918. Bidragydernes Antal er naaet til 422 mod 352 i 1918. Kirkeskolernes Skolepenge udgjorde Kr. 1423,00 imod Kr. 1391,80. Børnenes Bidrag til Skolens Opvarmning udgjorde Kr. 669,75 mod Kr. 399,75 forrige Aar. Det i Aaret 1914 stiftede Legat under Mærke G. J. & H. er af Legatstifterne blevet forøget med 1000 Kr. og udgør nu Kr. 3000. Skolernes zoologiske og fysiske Samling, som i sin Tid er bleven skænket af et af Menighedens Medlemmer, er ved sammes Offervillighed bleven betydelig forøget. Legaterne har givet 1360 Kr. i Indtægt. Kirken har i Aarets Løb modtaget 620 Kr. i Pengegaver. 400 Kr. af dette Beløb er givet som specielt Bidrag til Maristbrødrene for ved Indsættelse af Kældervinduer at forbedre Lysforholdene i Vaisenhusets Spisestuer. Skolerne har i Aarets Løb været besøgt af 672 Elever, der fordelte sig saaledes: Kirkeskolen for Drengene 85 og for Piger 134;

den franske Pigeskole 348 og Assumptionssøstrenes Pigeinstituet (hovedsagelig voksne) 105 Elever.

— I umiddelbar Nærhed af hinanden, men forhaabentlig alligevel uden indbyrdes at komme hinanden i Vejen afholdes den 16. April Ungdomsfest af de unges Foreninger og Unio i Kronprinsensgade og den 18. April Sønderjydske Fest af Katholsk Højskole paa St. Andreas Kollegium. Begge Fester fortjener fuld Tilslutning og faar det forhaabentligvis ogsaa i den smukke, lyse Aarstid, vi saa længe har kunnet glæde os over.

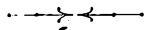
Aalborg. I Gaar, Palmesøndag, fejrede vi her en Fest, der ganske særlig passede til danske Forhold og derfor rigtig faldt i Folks Smag. 8 Børn i 14 Aars Alderen, der efter endt Eksamen nu skal forlade Skolen, holdt deres »Konfirmationsdag«, og de fornyede paa en meget højtidelig Maade deres Daabsløfter. De forudgaaende Dage havde Sognepræsten holdt Eksercitier med Børnene som Forberedelse til den højtidelige Handling. Under Højmessens Kl. 10 havde de festklædte Børn med tændte Lys i Haanden deres Pladser nærmest ved Alteret, og staaende ved dette talte Præsten kærligt og indtrængende til dem. »I er jo kommet her,« omtrent saaledes lød hans Ord, »for at aflægge et Løfte til jeres Frelser, for, som Kong David har udtrykt det, »at aflægge jeres Løfter for hele Menigheden«. Det er ikke noget nyt Løfte; I vil kun forny det Løfte, som jeres Daabsfadder har aflagt for jer paa jeres Daabsdag. Nu, da I er vokset til, vil I selv love at tro og holde Guds og Kirkens Bud, vil love at leve for Kristus og dø i ham. Jeg maa have Lov til her paa jeres Højtidsdag, hvor I staar beredt til at springe ud i Livet, at sige jer et Ord, som kan gaa jer til Hjertet, som det kommer fra Hjertet, der mener det godt med jer. Et Ord, der kan være jer til Vejledning i Livet, en Stjerne, I kan rette jer efter, og som kan blive et Fundament for jeres Lykke her og hisset i Evigheden. Det Ord lyder saaledes: »Bliv i mig, saa bliver jeg i eder.« — Præsten forklarede nu Betydningen af Jesu Lignelse om Vintræet og Vinrankerne. Disse Børn var som de sunde, friske Ranker, der endnu var forenede med Kristus, Vintræet, ved deres ægte, sande Barnetro. De var allerede ofte blevet styrket ved Modtagelsen af hans Sakramenter og derfor blevet bevaret for alt, hvad der kunde smitte deres Hjerter: »I den blinde Barnetro paa Jesu Kristi Ord vil I finde Ro for jeres Sjæle og ikke blive kastet frem og tilbage for enhver Vranglæres Vind, men holde det, som I har lært i Skolen, i Tillid til Apostelens Ord: »Naar man siger: Se der er Christus, eller se der, — saa tro det ikke;« og Apostelens andet Ord: »Men om endog vi eller en Engel fra Himlen forkyndte

eder et andet Evangelium, han være en Forbandelse.« — Der vil ogsaa for jer komme mange Fristelser og Farer, det er ikke let for en Katholik at leve mellem lutter Protestanter, der skal meget Mod og Karakter til for at forblive trofast: men naar Jesus bliver i jer med sine Sakramenter, d. v. s. naar I vedbliver at hente Styrke og Kraft der, vil I være stærke nok til at modstaa alt, og Kristus med sine velsignende Sakramenter vil berede jer mere Lykke, end I kan finde andet Steds. Ja, I vil frembringe gode Frugter for dette Liv og for Evigheden.« — Efter nogle Ord til Forældrene, som Pastoren opfordrede til endnu stadig at være deres Børn til Hjælp og Støtte ved Ord og Eksempel, vendte han sig endnu engang til Børnene og gav dem som Valgsprog det Ord, en engelsk Adelslægt bærer i sit Vaaben: »*Ero miles fidelis et semper idem* — Jeg vil være en tro Soldat og altid blive ved dermed«. Det skulde være deres Valgsprog i Fristelser og ved Forførelse: Jeg er en tro Soldat, en tro Katholik, og som saadan vil jeg leve og dø! — Børnene fornyede derefter højt og klart deres Løfter. Den overordentlig store Forsamling, der øjensynlig var stærkt belaget af den smukke, betydningsfulde Handling, sang til Slut, da Messen var til Ende: Store Gud, vi lover dig.

Th. Fr.

Rom. Her er Kardinal Philip Giustini afgaaet ved Døden i en Alder af knap 68 Aar. Afdøde havde altid været beskæftiget i Rom som Professor og som Medlem af forskellige af de Kongregationer, der er beskæftigede med Kirkens Centralstyrelse (se nærmere herom Ugebl. 1917, S. 471 ff.). Ved sin Død var han Præfekt for Sakramentskongregationen. Pius X havde den 25. Maj 1914 udnævnt ham til Kardinal-Diakon.

Spanien. Her fortælles fra Byen Limpas mærkværdige Ting om et Crucifix, som i det sidste Aar har virket ikke saa faa Mirakler, og som har draget Mennesker i Tusindvis til den lille By. Billedet paa Korset drejer Hovedet til begge Sider og følger med Øjnene, hvad der sker rundt i Kirken; en Præst fortæller, at han har set »Billedets Øjne bevæge sig til højre, til venstre, mod Loftet og saa se lige ud; undertiden var Udtrykket bedrøvet, saa mildt, saa strengt; Figuren aandede, aabnede og lukkede Munden, Øjnene stod fulde af Taarer, Ansigtet blegnede o. s. v.; dette vedvarede fulde tre Kvarter.« — Et mærkeligt Træk i det hele er, at for det meste er det kun nogle af de tilstedeværende, der kan se, at der sker noget, de fleste ser ofte ingen Ting. — Om Limpas skal blive et nyt Lourdes, er vel nok tvivlsomt.

Sønderjysk Fest

afholdes af Katholsk Højskole Søndag den 18. April Kl. 6 Aften
i **St. Andreas Kollegiums Festsal.**

Foredrag af Forstanderen. Musik og firstemmig Sang samt
et historisk Skuespil i fire Optrin.

Program à 1 Krone, der gælder som Billet, faas i Katholsk
Boghandel, hos Fabrikant Hoffmann, Købmagergade 48, Kollegiets
Portner samt Bestyrelsen. Højskoleforeningens Medlemmer har
Adgang mod Forevisning af Medlemskort. Intet Billetsalg ved
Indgangen. Sursum corda medtages.

Ungdomsfest.

Aftenunderholdning og Bal,

arrangeret af de herværende *katholske Ungdomsforeninger*
i Forbindelse med Foreningen »Unio«, afholdes

Fredag den 16. April Kl. 7 pr.

i Haandværkerforeningens Selskabslokaler, Kronprinsens-
gade 7.

K.U.F.s Strygeorkester. — Berggreen-Kvartetten.

Billetter à 1 Kr. for Medlemmer af de nævnte Forenin-
ger og Kr. 1.50 for besøgende, indførte af et Medlem, faas
hos Johs. Hoffmann & Søn, Købmagergade 48, i Katholsk
Boghandel og hos de forskellige Foreningers Bestyrelser.
Intet Billetsalg ved Indgangen.

Elisabethforeningens Basar indbragte 3546 Kr. 6 Øre. Gevin-
sterne faldt paa følgende Numre:

Tæppet paa Nr. 31, Tasken 109, Dukken 123, Skeen 156, Bonde-
huset 22, Maleriet 160, Paaskeægget 82.

Gevinsterne er allerede afleveret, kun Bondehuset staar til Af-
hentning hos Kirkebetjent Sørensen, Bredgade 67, 2. Sal o. G. —
For al den Interesse og Velvilje, som Foreningens mange Venner
har udvist mod Basaren, og som i saa rigt Maal har bidraget til
det overordentlig gode Resultat, takkes hjerteligst. — En særlig
Tak til Foreningen »Stringendo«, som ved den vellykkede Kon-
cert glædede alle, baade store og smaa. *Bestyrelsen.*

FESTGAVER.

Nye Testamente.....	Kr. 2,50	Johs. Jørgensen: Frans af	
St. Alphonsus: Bønnen..	0,60-0,90	Assisi	Kr. 5,50
Esser: Prædikener, 6 Hæft. à	1,00	— Lignelser	— 1,00
Fuldstændig Bønnebog..	2,75-3,75	Frederiksen: Digte	1,50-3,00
Børnens Bønnebog m. Tillæg	0,75	Kardinal Newmans Søn-	
Den daglige Messe.....	— 1,00	dagsbog	— 1,50
Aloysiusbogen.....	— 0,75	Schmid: Jesu Hjerte-An-	
Den fuldkomne Anger... ..	— 0,15	dagten	1,50-3,00
Bønnen — en Samtale m. Gud	0,15	Et Ord til hver Dag....	— 0,15
Svensson: Nonni og Manni	— 0,15	Brandt: Legender. Indb.	— 2,00
Lille Nellie af den h. Gud	0,50-0,60	Rosenørn-Lehn: Til Jesus	
Huronhøvdngens Ed....	— 1,00	ved Maria. Indb.	— 2,50
Spillmann: Et Offer for		Steidl: Knud den Hellige	— 6,50
Skriftemaalet	— 1,50	Skrumsager-Petersen:	
Sursum corda.....	0,60-1,00	Fadervor	— 1,00
Niels Hansen: Vore Helgener	3,00	Maurer: ABC for voksne	— 1 25
Festskriftet om Biskop		— Fadervor	— 1,50
Johs. von Euch..	— 3,00	— Veje til Moderkirken	— 3,00

Kirkelig Kalender.

11. April. Hvide Søndag.	18. April. 2. Søndag efter Paaske.
12. — M. Ferialdag.	19. — M. Ferialdag.
13. — Ti. Herminenegild, Mart.	20. — Ti. Ferialdag.
14. — O. Justinus, Martyr.	21. — O. St. Josefs Fest.
15. — To. Ferialdag.	22. — To. Soter og Cajus, Paver og Martyrer.
16. — F. Ferialdag.	23. — F. Georg, Martyr.
17. — L. Marias Officium.	24. — L. Fidelis, Martyr.

Hvide Søndag.

St. Ansgars Kirke. Kl. 7 stille Messe. Kl. 9 højtidelig Messe med Børnenes første h. Kommunion. Kl. 11 stille Messe. Kl. 5 Eftm. Festandagt med Prædiken.

Sakramentskirken. Kl. 7 stille Messe. Kl. 9 højtidelig Messe med Børnenes første h. Kommunion. Kl. 5 Eftm. Festandagt med Prædiken.

Rosenkranskirken. Kl. 7 stille Messe. Kl. 9 højtidelig Messe med Børnenes første h. Kommunion. Kl. 5 Eftm. Festandagt med Prædiken.

St. Annæ Kirke. Kl. 7 stille Messe. Kl. 9 højtidelig Prælatmesse og Meddelelse af Firmelsens h. Sakramente. Kl. 5 Eftm. Festandagt med Prædiken.

St. Andreas Kirke (Ordrup). Kl. 9 højtidelig Messe med Børnenes første h. Kommunion. Messerne Kl. 8^{1/2} og 10 bortfalder, men efter endt Højtidelighed læses Kl. 10^{1/2} en stille Messe. Kl. 5 Eftm. Festandagt med Prædiken.

Mariakongregationen for Mænd genoptager sine ugentlige Møder Torsdag den 15. April.

Jesu Hjertes Kirke. Aftengudstjenesten paa Søn- og Festdage holdes fra nu af til Oktober Kl. 7^{1/2}.

Rosenkranskirken Sogn. Under Kirkeforstander, P. Stagno Balestrinis Bortrejse fra den 15. April—15. Juni bedes man i alt vedrørende Kirkerøgnskabet henvende sig til Sognepræsten, Hr. Pastor Chr. Raabe, Boyesgade 8² Kl. 11-1 og 5-7. *Forstanderskabet.*

St. Josefs Gilde, st. 1885. Generalmøde afholdes Mandag den 12. April, Aften Kl. 7^{1/2} Bredgade 67. *Bestyrelsen.*

Tak. Til Lindring af Nøden i Wien har jeg modtaget Kr. 200 (hvoraf 100 til Ordensfruer) K. K. + 10. *Pastor v. Kellenburg.*

En lille Pintsebog.

2. Udgave. 64 Sider. Smukt indb. 75 Øre.

Alle Bønner ved Firmelsen paa Latin og Dansk.

Mindeblad foran i Bogen.

»Credo«, Mars 1920. Indhold: Jesu Christi pino thänkelse in vesperis. Af Bonaventura. — Stat crux. — Från Credos torn. — Salve Regina. Digt. — Litteraturanmeldelse. — Credos brev. — Tankar vid starten. — Svensk predikan i Rom. — Kyrklig kalender.

Til Abonnenterne. Ved en Fejl i Postlisterne er Udsendelsen af Nr. 14 (af 4. April), der af Hensyn til de mange Helligdage allerede var bleven trykt den 30. Marts, desværre bleven forsinket omtrent en Uge. *Eksped.*

FREMMEDESPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN),
Svanmosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

68. AARGANG

«Nordisk Ugeblad» udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag Abonnement 2 Kr. 50 Ø. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Studiestr. 27-29. 1-4, Tlf. 12327). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 16 Kr. aarligt. — Redaktør: Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. Tlf. Helrup 657 y. Træffes bedst Kl. 4-5 Eftermiddag

---

Nr. 16.

Søndag den 18. April.

1920.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Min Vej til Kirken. — En Henvendelse til Konvertitter. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Fredericia. Luxemborg. England. Østrig. Rusland. Nord-Amerika. — Avertissementer.

Smaa Indledninger.

492.

»Jeg har ogsaa andre Faar . . .«

Ligesom paa et Musikinstrument visse Toner, naar de anslaaes, af sig selv kan fremkalde forskellige Bitoner, Undertoner og Overtoner, saaledes kan undertiden ogsaa et Ord eller en Tanke fremkalde mange forskellige andre Tanker, Forestillinger og Stemninger.

Hvilket Myr af Tanker fremkalder saaledes ikke dette vor Frelseres Ord: »Jeg har ogsaa andre Faar, som ikke er af denne Faaresti; ogsaa dem bør det mig at føre hid, og de skal høre min Røst, og der skal blive een Hjord og een Hyrde.«

Hvad er det for Faar, der menes dermed? Hvor er de? Hvorledes og hvor naar og ved hvis Hjælp skal de føres til den ene Hjord og den ene Hyrde?

Dermed er selvfølgelig ment de Mennesker, som nok paa en Maade hører vor Frelser og hans Kirke til, men dog ikke helt og holdent, ikke ganske og fuldstændig. Dernæst alle Mennesker paa den hele vide Jord, som mer eller mindre kan sammenlignes med stakkels vildfarne Faar. De er alle sammen Guds Ejendom, tilhører ham; han har Ret til dem, Ret til deres Kærlighed, til deres

ydmyge Underkastelse og Følgagtighed. Han har Ret til at herske over dem alle med sit milde Scepter, med sin Hyrdestav. Han længes efter, at de maa træde i nærmere Forbindelse med ham, for at han maa kunne overøse ogsaa dem med sin Naade, sin Kærlighed, sin Forbarmelse. »Ogsaa dem bør det mig at føre hid.«

Naar vi rigtig opmærksomt lytter til dette Ord, forekommer det os da ikke, at der deri ligger en Hentydning til det besværlige og møjsommelige ved at »føre dem hid«, — en Hentydning til de vanskelige Problemer, som er forbundet med Forløsergerningen, de mange Hindringer, større og mindre, som er at overvinde i Menneskenes Hjerter? Lyder det ikke som et Spørgsmaal til hans trofaste, de nærmest staaende: Hvem af jer vil hjælpe mig dermed?

Lad os da ikke undskylde os med, at vi ikke har Tid og Evner og Kræfter, med eet Ord, ikke »Kald« til denne Gerning: at drage ud i al Verden og føre de vildfarne Faar tilbage til Faarestien.

Det er ikke blot Præsterne, Missionærene, som kan og skal øve denne Gerning. Det er ganske vist først og fremmest deres Sag, deres Opgave. Men til en vis Grad, paa en vis Maade har vi alle uden Undtagelse samme Pligt. Jo større Kærlighed vi har til den gode Hyrde, jo mere vi føler os i Taknemlighedsgæld til ham, jo mere vi deler hans Ønsker og Interesser — desto mere vil vi ogsaa alle sammen føle os kaldede til det samme, hver paa sin Maade, hver paa sit Omraade.

I din egen umiddelbare Nærhed, paa din Arbejdsplads, i din egen Omgangskreds er der maaske saadanne, som den gode Hyrde længes efter, som han ønsker din Hjælp til »at føre hid«.

Selv om din Bøn og dine Anstrengelser og dit Eksempel tilsyneladende ikke opnaar det tilsigtede eller ikke straks opnaar det, saa trøst dig med, at det dog aldrig vil være forgæves, hvad du gør. Hvem ved, om ikke alligevel et eller andet vildfarent Faar i alt Fald er paa Vej til den gode Hyrde, fordi din Bøn, dit Ord, dit Eksempel har givet det første Stød dertil! Hvor trøstefuldt, hvor glæderigt vilde dette ikke være. — Omvendt kunde man ogsaa sige: dersom dit Ord og dit Eksempel var Skyld i, at et vildfarent Faar fjernede sig endnu mere fra den ene Hyrde og hans ene Hjord — ja, Resten vil jeg ikke nedskrive. Tænk selv den Tanke helt ud! *Fidelis.*

Min Vej til Kirken.

Af *Gustaf Baron Armfelt.*

(Fortsat.)

Just som jeg var i Færd med at studere min første katholske Bog, skulde jeg ved en lille Tilfældighed, som man plejer at kalde et Slumpetræf, mien som dybere set er Forsynets Styrkelse, lære katholske Forhold at kende, ikke blot i Bøger, men i det virkelige Liv. Thi da mit Helbred, til Dels ogsaa paa Grund af de indre Kampe, jeg gennemgik, ikke blev bedre, besluttede jeg at rejse til et Badested, men var i Uvished om til hvilket.

Da læste jeg en Dag i Pariser-Dagbladet »*Le Figaro*« en aandrig Artikel: *Les va-nu-pieds de Woerishofen* (Barfods-Vandringen i Wörishofen). Jeg skyndte mig at anskaffe Dr. med. O. Torstenssons svenske Oversættelse af Kneipps »Min Vandkur«, prøvede den lidt og med ret god Fremgang her hjemme og rejste saa Septembris 1884 til den da verdensberømte lille By i det bayerske Schwaben.

Som faa andre Byer var Wörishofen en Modsætningernes Samlingsplads: en bayersk Bondeby med hæderlig Almue, smaa Huse og Gaarde ved Siden af nyopførte Hoteller og Villaer — en landlig Idyl og samtidig en virkelig Verdensby med Folk fra næsten alle Jordens Lande. (I Aaret 1893 var Wörishofen besøgt af c. 15000 Badegæster.) Der saas Kurgæster fra Tyskland og Østrig, fra Polens, Ungarns og Ruslands forskellige Dele, fra Frankrig, Italien og Spänien, fra det britiske Verdensrige og De forenede Stater, ja fra Tyrkiet og Persien.

Jeg gjorde der Bekendtskab med flere Katholikker, nogle fromme og ivrige, og andre, der ikke overanstrengte sig med Kirkebesøg. Katholske Lægfolk havde jeg allerede truffet hjemme i Stockholm. Katholske Præster lærte jeg derimod for første Gang i mit Liv at kende i Wörishofen. Der fandtes et rigt Udvalg af dem blandt Kurgæsterne: ved Siden af Verdenspræster mange Ordensmænd som Benediktinere, Dominikanere, Franciskanere, Karmeliter, Salvatorianere, Jesuiter m. fl.

Hvad der først tiltalte mig hos disse katholske Præster, var deres mandige, naturlige Væsen uden mindste Spor af Salvelse eller Snakkesalighed. Skønt mange af dem var hjemsogte af pinagtige Sygdomme, bar de deres Lidelser med beundringsværdig Selvbeherskelse, og de fleste af dem udmærkede sig ved deres friske og gode Humør. Selv ypperlige Illustrationer til Apostelens »Vær altid glade« (1. Thess. 5. 16) bidrog de ved deres frejdige Humør til at opmuntre deres Medmennesker.

Mange af disse Præster udmærkede sig ogsaa ved deres store Lærdom. Nogle af dem var bekendte hele den katholske videnskabelige Verden over, f. Eks. den dannede og elskværdige Dominikanerpater Coconnier, theologisk Professor ved det internationale Universitet i Fribourg (Schweiz) og Forfatter af værdifulde Arbejder, bl. a. *L'âme humaine* (se *La vie catholique dans la France contemporaine* af Mgr. A. Baudrillart, Paris 1918, S. 251, 331 og 354).

Ogsaa to andre Præster, som jeg havde den Glæde at lære at kende i Wörishofen, vil jeg bevare i kær og taknemmelig Erindring: Pater Bonaventura Lüthen fra Rom, en af de ledende Mænd i den unge Salvatorianer-Kongregation, og Pater Herberg. Den sidstnævnte virkede, om jeg mindes ret, som Missionær i Australien og tilhørte en Orden, for hvilken mange Protestanter nærer samme Frygt som Børn for Skorstensfejeren, nemlig Jesuiter-Ordenen.

Hvad mig angaar, havde jeg aldrig før truffet paa noget Medlem af St. Ignatius's aandelige Ridderskab, ej heller læst nogen Bog af disse Fædre undtagen den spanske Jesuit Luis Colomas glimrende Roman »Bagataller«, som udkom paa Svensk i 1894 og vakte stor Opmærksomhed ogsaa blandt mine Kammerater i Lund.

Jeg havde læst et Par Bøger, fulde af Udfald mod Jesuiterordenen, men ret snart indset, at disse Produkters Perfidi kun blev overgaaet af deres Uvederhæftighed. Jo mere jeg har lært denne Ordens Fædre og disses Arbejde at kende, desto højere vurderer jeg dem og tænker paa Apostelen Petrus's Ord i hans første Brevs 4. Kapitel, Vers 14. (Jvfr. Biskop, Dr. Fallize: Munkene og Jesuiterne, Kristiania, St. Olavs Trykkeri; P. M. Meschler, S. J.: Die Gesellschaft Jesu, Herder, Freiburg im Br.; P. P.: Er ro-

mersk-katholsk ægte evangelisk, København, S. 260—272; Ivar Sæter: Ignatius Loyola.)

Da jeg traf sammen med saa mange Munke og Ordensmænd der borte i det bayerske Højland ved Alpernes Fod, førtes mine Tanker ofte hjem til Sverige, til de Tider, da hele vort svenske Folk i 700 Aar var katholsk, og da St. Benedikts, St. Bernhards, St. Dominikus's og St. Franz af Assisis aandelige Sønner og Døtre ligesom vore egne svenske udførte en Gerning saa betydningsfuld og velsignelsesrig, at den har faaet en luthersk Forsker, Carl Silfverstolpe, til at sige: »I Middelalderen var Munkene næsten den eneste Forbindelse mellem Nordens og det sydlige Europas Civilisationer, og man kan derfor med Rette betragte det livlige Samkvem mellem vore og de sydlige Landes Klostre som den Pulsaare, gennem hvilken Kulturens højere Liv strømmede ind i vort Land.« . . . »Vi staar,« skriver han endog, »i stor Gæld til disse Mennesker og Munke, selvom de Aarhundreder, der ligger mellem dem og os, ikke ret har villet anerkende det« (C. Silfverstolpe: Klostreet i Vadstena, Historiskt Bibliotek. Stockholm 1875. I. Side 2).

Men Middelalderens Klostre var ikke alene Lærdommens, Videnskabens og Kunstens Planteskoler, men i dem saavel som i Helligaandshusene øvedes ogsaa kristen Kærlighed og Barmhjertighed mod fattige og syge — denne offervillige Kærlighed, blandt hvis ædleste Heltinder vi har den hellige Elisabeth, kendt i Sverige gennem Wirséns Digt og over hele Verden ved Alban Stolz's og Montalemberts Arbejder.

I Wörishofen behøvede jeg imidlertid ikke at sætte mig tilbage til Middelalderen for at se Udslag af katholsk Kærlighed. Den mødte mig daglig i Sebastianenum blandt de barmhjertige Brødre, som med Troskab og Offervillighed hengav sig til de syges og lidendes Pleje. Der som senere paa andre Steder saa jeg dem tage sig af saadanne syge, som andre ikke havde Mod til at beskæftige sig med. Kilden til denne Kærlighed til lidende Medmennesker, som besjæler de katholske barmhjertige Brødre og Søstre, er Kærligheden til Gud, og »Kærligheden siger aldrig: Det er nok«, som Santa Teresa saa træffende bemærker.

De barmhjertige Brødre ikke mindre end de fromme Munke og Ordensmænd, jeg havde lært at kende, var Repræsentanter for en Mennesketype, jeg aldrig før havde truffet: Mennesker, der for at tjene Gud opgav alt, hvad andre eftertragtede: personlig Formue, Familieliv, verdslig Ære, Selvstændighed, og som just derfor, at de ofrede alt, vandt evige Skatte og, skønt selv fattige, gjorde andre rige i aandelig Henseende. Deres Selskab var saa vederkvægende, at jeg altid opsøgte katholske Munke, Ordensmænd og andre Præster, da jeg følgende Sommer færdedes forskellige Steder paa Fastlandet. Det er i Aar (1919) 25 Aar, siden jeg for første Gang traf katholske Præster, og i de mange Aar er min Hengivenhed for Kirkens Mænd blot øgedes, selvom, eller snarere fordi, jeg ingenlunde er blind for, at der hos dem, som hos os alle, findes menneskelige Brøst og Svagheder.

Blandt de katholske Verdenspræster, jeg har truffet paa i Europas forskellige Lande, er næppe nogen mig kærere end han, der var Sjælen og Midtpunktet i den lille brogede Verden i Wörishofen, den gamle Sognepræst Sebastian Kneipp, hvis gode Hjerte slog varmt for alle lidende, medens hans klare, skarpe Forstand fandt Midler til at hjælpe dem, hvis gavmilde Haand gav de fattige alt det, de rige efterlod i den, hvis sprudlende Humør virkede som en frisk Brise i Sommerheden, og hvis rastløse Flid fik ham til endnu i 73 Aars Alderen hver Morgen at begynde sin Arbejdsdag Kl. 5 om Morgenen for, som de katholske Præster plejer, først at indvie Arbejdet ved Bøn, Betragtning og Messe og saa være i Selen hele Dagen.

Hvem var det, som bedrev Proselytmageri der, har protestantiske Bekendte spurgt mig. Ingen, det kan jeg forsikre. Ikke Præsterne og Munkene, ikke de barmhjertige Brødre, ikke Kneipp, som, ordknap og overlæst med Arbejde, aldrig ræsonnerede med os, men blot gav os sine Vandforordninger, hvilke jo i al Rimeligheds Navn ikke kan komme ind under Begrebet religiøs Kontrovers. »Ja, men der vsr dog vel alligevel nogen, som gjorde Propaganda,« blev man dog ved at indvende. Ja, een gjorde det virkelig, det maa jeg bekende, det var Wörishofens gamle Kirke, som talte sit tyste, stille Sprog til mit Hjerte.

(Fortsættes.)

En Henvendelse til Konvertitter.

De fleste Læsere kender sikkert de to Spørgsmaal, hvormed en katholsk Daabshandling indledes. Præsten spørger: »Hvad begærer du af Guds Kirke?«, hvorpaa Svaret er: »Troen«, og: »Hvad skal Troen skænke dig?«, hvorpaa svares: »Det evige Liv«. Heri ligger udtrykt en Sandhed af afgørende Vigtighed: Troen er en Guds Gave, den Helligaands Værk, ikke et Resultat af Studier og Overvejelser frem og tilbage, og dens Grundvold og Udspring er Guds uforskyldte Naade. Naar jeg derfor for nogen Tid siden har rettet en Henvendelse til en Del Konvertitter*) angaaende deres Konversion, har mine Spørgsmaal absolut ikke gaaet ud paa at faa at vide, hvorledes de er kommet til Troen, men kun drejet sig om enkelte ydre Ting, som Konvertitter ofte kan komme til at spørge hinanden om, og som det vilde være af en vis Interesse at faa en sammenhængende Række Udtalelser om.

Der er indkommet ikke saa faa og adskillige meget interessante Besvarelser, som i det følgende skal offentliggøres. Mine fire Spørgsmaal lød saaledes:

- 1) Var der enkelte bestemte Ting, der særlig frastødte Dem i Protestantismen?
- 2) Var der enkelte bestemte Ting i den katholske Kirke, der først fik Dem til at beskæftige Dem med denne?
- 3) Har nogle Bøger været af særlig Betydning for Dem ved Deres Konversion?
- 4) Var der nogle Ting i den katholske Kirkes Lære eller Praxis, der ved Deres Konversion voldte Dem særlig Vanskelighed?

1.

1. a) Dens Mangel paa Konsekvens! Den protestantiske Kirke drager aldrig den fulde Konsekvens af sine

*) Jeg vil gerne her saa eftertrykkeligt som muligt gøre opmærksom paa, at jeg uden Tvivl har forbigaaet ikke saa faa, som burde og skulde været medtaget; men jeg har ikke haft nogen Fortegnelse over Konvertitter at rette mig efter, men kun efter Bekendtskab skrevet saa mange op, som jeg i Øjeblikket kunde komme i Tanker om. Derfor vil jeg være meget taknemmelig, hvis nogle, der ikke har modtaget personlig Opfordring fra mig, efter Offentliggørelsen her i Ugebladet af de fire Spørgsmaal alligevel vilde indsende en Besvarelse.

Læresætninger, lige som den heller aldrig — heldigvis — har løbet »Reformationen«s Line ud. Jeg blev Katholik, fordi jeg maatte være fuldt og helt, hvad jeg som Protestant kun kunde være halvt og delvis.

b) Dens Mangel paa Inderlighed i Troslivet (beroende paa Savnet af Sakramenterne) og samtidig paa Umiddelbarhed og Friskhed. Fromme Protestanter forekom mig gerne allfor højtidelige, oftest sentimentale i deres Fromhed, hvorimod jeg hos Katholikker fandt langt mere Jævnhed og Naturlighed. En medfødt Afsky for Sentimentalitet og al Slags Unatur gjorde mig ret følsom paa dette Punkt.

2. a) En Art »Frastødningens Tiltrækning« — en protestantisk Theologs overdrevne og tydelig tendentiøse Anstregelser for at vække Antipati mod den katholske Kirke og dens Lære. Udtalelser som denne: »Det er en lav og tarvelig, kort sagt, katholsk Opfattelse« (!) eller »Det er en ærkekatholsk og dermed grundfalsk Tankegang« — fik mig til at studse og spørge: Er det muligt, at Flertallet af Jordens Kristne er sunket saa dybt? — (En moderat og mindre uvillig Fremstilling havde rimeligvis ikke gjort synderligt Indtryk paa mig.)

b) Det gode Eksempel, jeg i katholske Slægtninges Liv og Personlighed havde for Øje, fik mig til at se en aabenbar Modsætning mellem ovennævnte Theologs »Theorier« og disse sidstes »Praksis«.

c) En medfødt og udpræget Afsky for at blive staaende ved Uklarhed og Modsigelse førte mig videre til Underøgelse og Studium.

d) Hyppige Besøg i en katholsk Kirke, hvor jeg kun søgte Ro og Fred, men hvor det h. Sakramente øvede en bestandig stærkere umiddelbar Virkning paa min Sjæl.

3. a) Henry Ussings »Evangeliske Foredrag«, der blev holdt som »Modforedrag« mod P. Langes Fastepredikener i St. Ansgars Kirke 1890 og 1892. Jeg læste denne Bog for at styrke mine protestantiske Anskuelse, men den forholdsvis tolerante og meget sandhedskærlige Forfatter førte mig saa vidt i Anerkendelse af den katholske Kirkes »gode Sider« og mange Fortrin fremfor den protestantiske, at Skridtet til fuld Tilslutning og Anerkendelse syntes mig

meget kort. Vilde jeg være konsekvent, kunde jeg ikke blive staaende paa det Punkt, hvortil jeg var ført.

b) Robert H. Benson: Verdens Herre, der lærte mig, at naar Verden triumferer, da er den sin Undergang nærmest, og at Sandheden sejrer gennem Forfølgelse, under Vold og Tvang.

c) Thomas a Kempis: Kristi Efterfølgelse, der lærte mig, at den Kirke, der havde vist sig at være konsekvent i sine Theorier, ogsaa havde Villie og Mod til at være det i Livets Praksis.

4. Nej, indtil den Dag, jeg vovede Skridtet, var alt vanskeligt og til Dels frastødende, men efter denne Dag var alt let, naturligt, selvfølgeligt.

Naar man ser paa farvede Kirkeruder udefra, er de uskønne; de grimme Konturer og klodsede Sammenføjninger træder alt for stærkt frem, og Farverne er kedelige og graa. Men træder man ind i Kirken og Solens Lys falder gennem Vinduerne, da træder Billederne og Farverne frem, man ser ikke eller glemmer at se, hvad der før sprang i Øjnene — man ser kun Farve og Lys — Skønhed og Liv!

Saaledes er det gaaet mig!

Nova.

2.

Paa de 4 forelagte Spørgsmaal vil jeg svare:

1. Nej. 2. Nej.

3. Nej. Det var Kirkens Tro paa een, hellig, almindelig og apostolisk Kirke, der tvang mig ind i den.

4. Ja, Henvendelsen til Guds Moder. Men den Vanskelighed blev hurtigt overstaet.

L. St. Ch.

3.

1. Som afgjort og glad Protestant absolut ingen.

2. Den øjensynlige Andagt, der var til Stede ved den katholske Gudstjeneste i Rom, og den Fred og Glæde, man selv (mærkværdigt for mig den Gang) efterhaanden følte ved at deltage i den.

3. Kun den kortfattede Messebog, som jeg kom grundig igennem ved mine Anstrengelser for at »fange Katholikerne i deres selvlavede Mærkværdigheder«.

4. Løftet om aldrig at ville mene andet end Kirken. I Begyndelsen ogsaa Skrifttemaalet.

Det er vel overflødigt at tilføje, at disse Vanskeligheder er faldet bort efterhaanden, og at jeg for hver Dag, der gaar, føler mig mere knyttet til vor hellige Kirke og takker Gud for den ufattelige Naade, at jeg er kommen ind i den og det »saa ganske uforskyldt« (som Jeppe siger, da han mener at være i Paradiset). Og i allerstørste Alvor kan jeg sige til mine elskværdige, velmenende, men nidkære protestantiske Venner, at jeg ikke forstaar, at jeg før har kunnet trække Vejret.

Marie Grüner.

4.

1. Dens Uoverensstemmelse med flere Ting i det nye Testamente, især at den tillod fraskiltes Ægtevielse, og at den ikke havde den Helligaands Meddelelse ved Haands-paalæggelse.

2. At den kun var een.

3. Den hellige Teresas, Kardinal Newmans og Krogh-Tonnings Værker — foruden naturligvis Bibelen.

4. Den bestemte Adskillelse mellem svære og tilgivelige Synder, hvilken Protestantismen saa afgjort opponerer imod.

Niels Hansen.

5.

1. Protestantismens indre Splid og Selvmodsigelser.

2. Den katholske Kirkes Enhed og Logik.

3. Pastor F. Essers Skrifter.

4. Nej.

L. Svenstrup, ²⁵/₃ 20.

Garth-Grüner.

6.

1. Rationalismen indenfor Folkekirken.

2. Bønnen for de afdøde.

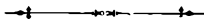
3. Elise Hoskiær's Memoirer, udgivet af Morten Pontoppidan.

4. Nej.

L. Svenstrup, ²⁵/₃ 20.

Lili Garth-Grüner.

(Fortsættes.)

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Søndag den 11. April var en Festdag for Ungdomsforeningerne i St. Annæ Sogn. idet den smukke Sal, der nylig er bleven indrettet over Kirkerummet (ikke over Koret) i Højde med Skolens 2. Sal, ved en lille Festlighed højtidelig blev taget i Brug. Efter at Lederen af de unge Pigers Forening, Hr. Pastor Resch, havde budt velkommen, holdt Ungdomsværnets Formand, Hr. Kaptajn Beyer, en lille køn Tale og overgav paa Ungdomsværnets Vegne den smukke, med fine Borde og Bænke forsynede Sal til Ungdomsforeningerne i St. Annæ Sogn. Hr. Pastor Jaworski takkede paa Foreningernes og Menighedens Vegne Ungdomsværnet for det store Bidrag, den havde skænket til Indretning af Mødesalen, og ligeledes de øvrige Bidragydere for deres Offervillighed, hvorpaa han indtrængende lagde Ungdommen paa Hjerte at benytte det udmærkede Møderum, den havde faaet, til gensidig Opmuntring og Opbyggelse. Salen, der kan rumme godt 150 Mennesker, er smukt malet og forsynet med en hel Del Billeder paa Væggene, deriblandt flere Kobberstik. En udmærket Garderobe ved Siden forøger Salens praktiske Brugbarhed.

— Ugebladets Læsere vil maaske allerede gennem Dagbladene med Glæde have erfaret, at der fra katholsk Side er begyndt en lille Virksomhed, som for længe siden burde have været foretaget, idet der er oprettet en Foyer for de fremmede katholske Matroser, foreløbig for de franske fra Krigsskibet *La Marcellase*. Det er Ungdomsforeningerne, som i Vestervoldgade 114 tager imod de fremmede og beværter dem med The, Kaffe, Smørrebrød og andet, alt sammen gratis. Foyer'en aabnedes i Mandags med en Tale af Professor Ehlers, og om Aftenen spillede Frøken Stockmarr for Matroserne. Foretagendet støttes af den store Modtagelseskomité, men maa, for at kunne klare sig, ogsaa regne paa privat Hjælp, som kan sendes til Vestervoldgade 115. Hr. Bankkasserer Monnet er Medlem af den Komité, som leder Foyer'en.

Fredericia. Under højærværdige Hr. Pastor Sialms dygtige Ledelse afholdes i Passionsugen en Mission for herværende St. Knuds Menighed. Aften efter Aften talte Pastoren fængslende og gribende til den talrig forsamlede Menighed og en Del anderledes troende. For Børnene holdt Pastoren særlige Foredrag om Morgenens efter den hl. Messe. Hensigten med Missionen, som jo gaar ud paa, at hver enkelt i Lyset af de evige, alvorlige Sandheder gør sit Regnskab op med Gud og fornys i det indvortes Menneske, blev naaet i rigt Maal, idet Størstedelen

af Menigheden under den højtidelige Messe Palmesøndag nærmede sig Herrens Bord. I sit Slutningsforedrag om Aftenen anviste Pastoren i indtrængende Ord Midler til at bevare Frugterne af de naaderige Dage og tog til Slut en gribende Afsked med Menigheden.

Luxembourg. Den 25. Marts konsekredes i Hovedstadens Domkirke den nye Biskop, Peter Nommesch, af den pavelige Nuntius fra Bryssel, Mgr. Nicotra, assisteret af Biskoppen af Namur og Hjælpebiskoppen af Malines. Til Stede var ogsaa Biskopperne af Liège, Verdun, Nancy, Strassbourg, Metz og Benediktiner-Abbeden for Clervaux foruden en Mængde af de fornemste Stats- og Kommune-Embedsmænd. Glæden er alle Vegne stor over, at der er kommen saa dygtig en Biskop, der i Fremtiden forhaabentlig er i Stand til at samle alle om sig og Kirkens Sag.

England. Frøken Benson, Datter af afdøde Ærkebiskop Benson af Canterbury og Søster til den ogsaa afdøde, berømte Forfatter Mgr. Robert Hugh Benson, er bleven optaget i den katholske Kirke i Seaton i Devonshire. Frk. Benson er ligesom sin afdøde Broder og to endnu levende Brødre en velbegavet Skribent. — Det sidste store britiske Pilegrimstog til Lourdes er bleven optaget paa Film og nylig fremvist for en indbudt Kreds i London. Den nye Film gør et mægtigt Indtryk og imponerede bl. a. flere af Tilskuerne ved at vise dem den Mængde britiske Soldater og Sømænd, der havde været med. Det er Meningen at fremvise Billederne i alle Landets Byer og for de derved indvundne Penge at bygge et Hospital i Lourdes for alle Engelsk talende Pilegrimme. — Ogsaa i England opføres der Passionsskuespil, nemlig paa den lille Ø Caldey i Nærheden af Wales. Øen tilhører et Benediktiner-Abbedi, om hvis mærkelige Conversion der fortælles i Ugebladet i 1913, Side 173, 191 og 212 og i 1914, Side 523 og 921. Forestillingen finder Sted hvert Aar, men deres Skueplads er kun lille, saa den kan ikke rumme ret mange Tilskuere; grundet paa Øens afsides Beliggenhed og ikke lette Tilgængelighed kan der heller ikke komme mange. Forestillingen finder Sted i den stille Uge, og Adgangen til den er gratis; men de ønsker kun Tilskuere, der er i hjertelig Forstaaelse med dem selv og den Sag, som samler dem. Der bruges intet Sceneri i egentlig Forstand. Hallen er fra Loft til Gulv behængt med mørkeblaa Gardiner, og ved Hjælp af større og mindre Portaler, Vægge, Trin og lignende, alt malet graabrunt, er de i Stand til at fremstille saa forskellige Ting som en Gade i Jerusalem, Templets Indre, Gethsemane Have o. s. v. (P. Benedict fra Caldey tilføjer i sit

Brev til Redaktionen: »Jeg skulde personlig have troet det ganske umuligt, hvis jeg ikke selv havde set det.«) I denne Henseende er Munkene i Overensstemmelse med den mest fremskredne Skole af dramatiske Instruktører. Derimod bruger de nøjagtig alt, hvad der kræves af Genstande til Scenearrangementet, ligesom alle de optrædende er omhyggeligt kostumeret. Alle Roller spilles af Munkene, af hvilke der er 60. Ingen Ord bruges, men Handlingen betegnes ved Mimik og Bevægelser, medens et musikalsk Recitativ forbinder Gangen i Optrinene. Alle Scener fra Nadveren Skærtorsdag til Jesu Aabenbarelse for Apostlene Paaskedags Aften gengives, men de mere pinefulde Detailler fremstilles ikke, antydes kun; saaledes ser man ikke Hudstrygningen, men man hører kun Svøbeslag udefra, ligesom Tæppet falder ved det første Hammerslag ved Korsfæstelsen. De optrædende Personer var slet ikke vant til at spille Komædie, men de havde blot faaet Bud om at opføre sig, som de vilde have gjort under lignende Omstændigheder, og de skal have gjort det udmærket. Formaalet er kun Opdragelse og Opbyggelse, derfor skænkes der gratis Billetter til alle, der vil være med. — Øen Caldey har kun knap 100 Indbyggere foruden Klosteret, hvilke alle er Katholikker undtagen Familien paa Fyrtaarnet. Munkene udsender et smukt Kvartalsskrift ved Navn »Pax«.

Østrig. Med Prins Aloïs v. Liechtenstein er i Marts Maaned en betydelig Mand gaaet bort i det forhenværende Donaumonarki. I 40 Aar har han staaet i Spidsen for den kristelige Bevægelse. Ved sin Fødsel hørte han til Landets fornemste Slægt næst efter det habsburg-lothringiske Herskerhus; men i Modsætning til Standsfællerne, der i indrepolitiske Ting holdt sig tilbage og levede et ørkesløst Liv paa deres Stamsæde eller i det højeste tjente deres Land i Diplomater eller Officerstillinger, tog Prins Aloïs i Halvfjerdserne allerede energisk Del i den indre Politik, altid i første Plan i Kampen mod de liberale, irreligiøse Strømninger. Den 32aariges Andragende for den katholske Skolesag i 1878 vakte alle Partiernes Opmærksomhed. Siden dannede han med Wiens senere kendte Borgmester Lueger og Gassman det kristelig-sociale Parti og tog ivrigt Del i Valgagitationen. Gennem 3 Valgperioder sad han i Rigsraadet som Repræsentant for Wiens Forstæder. Hans selskabelige Forbindelser i Forening med hans kloge, sikre Dom, dybe Kundskaber og skarpe Forstand var til uvurderlig Nytte for Partiet. Ved sin Moder, Grevinde Potocka, havde han udmærkede Betingelser for at skaffe sig sikkert Kendskab til Forholdene i Østen, og ved ikke saa faa Lejligheder kunde han i de

sidste Aar give gode Raad i de polske, russiske og ukrainske Forhold — desværre som oftest uden at kunne skaffe sig Ørenlyd, og dog var tidt hans Anker over de forenede centrale Magters Fejlgreb i Østens Spørgsmaal berettigede. Siden 1906 havde han været Landmarskal for Nedre Østrig og som saadan Formand for den nederøstrigske Landdag. Han har i sin Embedsførelse indlagt sig stor Fortjeneste af det gamle Monarki, men hans største Arbejde og bedste Hæder har dog Hovedledelsen af det kristelig-socialt Parti været. I Efteraaret 1918 trak han sig tilbage fra al politisk Virksomhed. I Tidsskriftet *Das neue Reich* blev han dog ved at slaa til Lyd for de Tanker, der havde ledet hans lange Livs trofaste Arbejde. Det Eftermæle, alle Partier nu har givet ham, viser bedst, at han har været en betydelig Mand, med den rette Forstaaelse for den tyske Adels Opgave i Østrig.

Rusland. Kardinal Kakowski, Ærkebiskop af Warszawa, har nylig udtalt sig om Fremtidsudsigterne i Rusland. Han mener, hvad Regeringsform der end vil blive indført i Landet, vil Czar-Regimentets Intolerance aldrig vende tilbage. Religiøs Frihed vil holde sit Indtog i det nye Rusland. Den russisk-orthodokse Kirke er ikke kommet sig efter det Slag, den har faaet. Efter at have mistet sit »religiøse« Overhovede, Czaren, forsøgte Kirken at antage en ny Organisation, og Biskopperne valgte Patriarken af Moskva til at være den højeste kirkelige Myndighed. Men de ventede lykkelige Følger af denne Fornyelse er ikke bleven virkeliggjort. Forbindelsen med dette Overhovede har aldrig været fast, og de Hyrdebreve, som han, tvunget af Bolshevikerne, har udstedt, har fuldstændig gjort hans Ophøjelse til en Fiasko.

Nord-Amerika (Kanada). Forstanderen for Sulpicianerne (en Kongregation af Præster, der underviser i Theologi) i Montreal har lovet, at hans Institut vil bidrage en Sum af en Million Dollars til Genopbyggelsen af det katholske Universitet i Montreal, som er bleven ødelagt af Ild. Ogsaa Parlamentet i Quebec har vedtaget at yde en Sum, saa der nu er Midler nok til Stede til at genopføre det store Universitet, der var et af de mest berømte Centrere for den højere Undervisning i Kanada.

— (U. S. A.). Biskoppen af Buffalo, Mgr. Turner, har udstedt en Bekendtgørelse, ifølge hvilken der hver Søndag i hans Domkirke efter Højmessens skal synges: »*Domine, salvam fac rempublicam nostram* — Herre, frels vort Land« og tilføjet, at han gerne ønskede, det samme fandt Sted i hver Kirke i hans Bispedømme. »I disse politisk og socialt saa urolige Dage burde denne prisværdige Skik optages alle Vegne, til Gavn for vort Land og

Opbyggelse for vore Menigheder.« — Biskoppen af Detroit, Mgr. Gallagher, har betydet sin Gejstlighed; at der for Fremtiden ikke maa holdes flere Basarer, Baller og Underholdninger i kirkeligt Øjemed, ligesom han bestemmer, at kun Mandskor maa have Lov til at synge med ved de liturgiske Gudstjenester.

**Dansk Afdeling af katolsk-international Forening
til Værn for unge Kvinder**

har genoptaget sin under Krigen afbrudte Virksomhed i Retning af at støtte unge Piger, der kommer til København for at søge en Stilling eller tiltræde en saadan.

Ogsaa for unge Piger, der tager til Udlandet, vil Komiteen kunne være til stor Nytte ved at sætte dem i Forbindelse med den store internationale Forenings Medlemmer, som findes i en hvilken som helst By i Udlandet.

Medlemmerne af vor danske Afdeling kan sende deres Medlemsbidrag — 1 Kr. aarligt — til Bureauet i Vestervoldgade 115 pr. Postanvisning eller i Frimærker.

Tak for Tilsendelsen af Kr. 16 + 10 + 10 + 20 + 30 + 20 til de nødlidende i Wien. *Pastor v. Kettenburg.*

A.C. (de unges Sektion) holder Møde Onsdag d. 21. April Kl. 8¹/₂ i Vestervoldgade 115. 2. Cand. phil. G. Vøhtz indleder en Forhandling om »Lægmand som Kateketer«.

St. Franciskus' III. Orden har Møde Fredag den 23. April Kl. 8 Aften i St. Knuds Kapel.

En lille Pintsebog.

2. Udgave. 64 Sider. Smukt indb. 75 Øre.

Alle Bønner ved Firmelsen paa Latin og Dansk.
Mindeblad foran i Bogen.

FESTGAVER.

Nye Testamente.....	Kr. 2,50	Johs. Jørgensen: Frans af	
St. Alphonsus: Bønnen ..	0,60-0,90	Assisi	Kr. 5,50
Esser: Prædikener, 6 Hæft. à	1,00	— Lignelser	— 1,00
Fuldstændig Bønnebog ..	2,75-3,75	Frederiksen: Digte	1,50-3,00
Børnenes Bønnebog m. Tillæg	0,75	Kardinal Newmans Søn-	
Den daglige Messe.....	— 1,00	dagsbog	— 1,50
Aloysiusbogen.....	— 0,75	Schmid: Jesu Hjerte-An-	
Den fuldkomne Anger... ..	— 0,15	dagten	1,50-3,00
Bønnen — en Samtale m. Gud	0,15	Et Ord til hver Dag... ..	— 0,15
Svensson: Nonni og Manni	— 0,15	Brandt: Legender. Indb.	— 2,00
Lille Nellie af den h. Gud	0,50-0,60	Rosenørn-Lehn: Til Jesus	
Huronhøvdningens Ed... ..	— 1,00	ved Maria. Indb.	— 2,50
Spillmann: Et Offer for		Steidl: Knud den Hellige ..	— 6,50
Skriftemaalet	— 1,50	Skrumsager-Petersen:	
Sursum corda.....	0,60-1,00	Fadervor	— 1,00
Niels Hansen: Vore Helgener	3,00	Maurer: ABC for voksne	— 1,25
Festskriftet om Biskop		— Fadervor	— 1,50
Johs. von Euch ..	— 3,00	— Vejetil Moderkirken ..	— 3,00

Kirkelig Kalender.

18. April. 2. Søndag efter Paaske.	25. April. 3. Søndag eft. Paaske.
19. — M. Ferialdag.	Josefs Værnefest.
20. — Ti. Ferialdag.	26. — M. Cletus og Marcellinus, Paver og Martyrer.
21. — O. St. Josefs Fest.	27. — Ti. Oktavdag.
22. — To. Soter og Cajus, Paver og Martyrer.	28. — O. Oktav af Josef.
23. — F. Georg, Martyr.	29. — To. Petrus, Martyr.
24. — L. Fidelis, Martyr.	30. — F. Catharina af Siena, Jomfru. I Højmesen: Marias Bebudelse. (Store Bededag.)
	1. Maj. L. Philippus og Jacobus, Apostle.

2. Søndag efter Paaske.

St. Ansgars Kirke. Kl. 7 stille Messe. Kl. 9 højtidelig Prælatsmesse og Meddelelse af Firmelsens h. Sakramente. Kl. 5 Eftm. Festandagt med Prædiken.

St. Annæ Kirke. Kl. 7 stille Messe. Kl. 9 højtidelig Messe med Børnenes første h. Kommunion. Kl. 5 Eftm. Festandagt med Prædiken.

Assumptionskapellet. Fredag den 16. April læses Kl. 6^{1/2} Messe for den nordiske Bønneforenings Anliggender. Kl. 4^{1/2} fransk Prædiken og Kl. 5 Velsignelse.

St. Andreas Kirke. Mariakongregationerne holder Fælleskommunion den 3. Søndag efter Paaske (St. Josefs Værnefest, d. 25. ds.) under den h. Messe Kl. 7^{3/4}.

Sønderjysk Fest

afholdes af Katholsk Højskole Søndag den 18. April Kl. 6 Aften i **St. Andreas Kollegiums Festsal.**

Foredrag af Forstanderen. Musik og firstemmig Sang samt et historisk Skuespil i fire Optrin.

Program à 1 Krone, der gælder som Billet, faas i Katholsk Boghandel, hos Fabrikant Hoffmann, Købmagergade 48, Kollegiets Portner samt Bestyrelsen. Højskoleforeningens Medlemmer har Adgang mod Forevisning af Medlemskort. Intet Billetsalg ved Indgangen. Sursum corda medtages.

Katholsk Højskoleforening.

Ordinær Generalforsamling afholdes Tirsdag den 27. April, Kl. 8 Atten i Stenosgade 4. Beretning aflægges. Alm. Forhandling.

Rettelse. I forrige Nummer, Side 234, Linje 19 fra oven, bedes Ordet »Politikken« rettet til »Publikum«.

Min kærlige, trofaste Hustru,

Emma Sofie Emilie Linde,

er den 10de ds. afgaaet ved Døden. Begravelsen foregaar fra Sakramentskirken Lørdag den 17de Kl. 12 til Assistentens Kirkegaard.

Dr. Linde.

Den afdøde anbefales til de troendes Forbøn.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

68. AARGANG

«Nordisk Ugeblad» udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnément 2 Kr. 50 Ø. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Studiestr. 27-29. 1-4, Tlf. 12327). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 16 Kr. årligt. — Redaktør: Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. Tlf. Helrup 657 y. Træffes bedst Kl. 4-5 Eftermiddag.

Nr. 17.

Søndag den 25. April.

1920.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Min Vej til Kirken. — Nye Bøger. — En Henvendelse til Konvertitter. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Ordrup. Odense. Sverige. Norge. Polen. Asien. Nordamerika. Australien. — Brevkasse. — Avertissementer.

Smaa Indledninger.

493.

Kun en liden Stund!

Ikke blot et Billede fra Livet, men hele vort flygtige Livs Billede opruller Herren for os i Dag. Alt minder os om den Sandhed, vi selv er Vidner til: en Vandring er vort Jordeliv. En hurtig Vandring gennem en Dal, fuld af Taarer og Smerter. Men ogsaa en Forberedelse til ufor-gængelig, evig Glæde. — Herren var paa sin sidste Vandring, kun faa Timer fra Golgathas bitreste Smerte og Af-sked. Jesus talte saare tydeligt den Dag; derfor vil han trøste: »Og atter en liden Stund, og I skal se mig igen.« Herren vil gaa bort, hans Død er nær. I første Øjeblik begreb Apostlene ikke, hvad Herren mente. Men een Tanke forfærder dem. Rædsel griber deres Sjæl. Nej, det kunde ikke være Meningen. De elleve spørger hverandre. De vil ikke tro det, de tvivler. »Vi véd ikke, hvad han siger.«

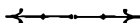
Det kan gaa med os som med Apostlene: vi véd, Livet er kort; men vi ikke blot haaber, nej, vi tror, at Afskeden ligger langt ude i en Horisont, vi ikke kan øjne. Og dog ser vi, hvor ustadigt, omskifteligt Livet er. Det er Men-neskets Lod: en stadig Gaaen og Kommen; Mennesker skilles, Mennesker forenes; man ses, og man glemmes;

Fødsel og Død i uroligt Kapløb. Afskedstimen kommer for enhver. Maaske er den allerfede nær. Husk Herrens Trøsteord: »Og atter om en liden Stund«. Det er jo en udsigelig Trøst. Vort Livs Dage og Timer flygter i utrolig Hast fra os; Lykkens og Sorgens Dage i stadig Bølgegang; men der ude, hvor Tid og Evighed grænser til hinanden, skimtes det evige Gensyn. Præg dette dybt ind i din Sjæl, brænd Herrens Ord med Flammeskrift i dit Hjerte; thi Afskedstimen kommer, og den bliver des tungere, jo mere du hænger ved Jordegods og Verdenslyst. Klamr dig ikke fast til Verdens fattige Glæder. Og staar du ved en af dine kæres Grave, eller siger Sygdom og Alder dig, at den Dag er nær, da du skal føres til den sidste Hvile, saa lad det glade Haab lyse i din Sjæl; Herrens Løfte er den gyldne Bro, der bærer fra Gravens Dyb til et saligere Liv, hvor ingen Afsked mere skal skille.

Jesus saa sine kære Apostle nedbøjede af Smerte. Han saa, at de vilde spørge ham. De turde ikke. Herren giver dem et Svar endnu tydeligere end før. »Sandelig, sandelig, I skal græde og veklage, men Verden vil fryde sig.« Jordisk Lykke og Verdenslyst vil være dem fremmede. Jesus tilbyder dem sin Lidelses Kalk at drikke. Verden har tilbudt Herren en bitter Kalk af Eddike og Galdæ. Det samme skal der tilbydes Apostlene og ogsaa os; thi Discipelen er ikke over Mesteren.

Verden vil fryde sig. Dens Bæger er fyldt til Randen af Lyst og Nydelse. Den jævner sine Veje. Tornene til-dækkes, Stenene ryddes af Vejen. Bred og magelig er dens Bane. Beruset af Sansernes Lyst danser den sin svimlende, rasende Dans. Mon disse Mennesker er lykkelige? Mon det er den rette Vej? Jesu Ord er imod. Vor egen Erfaring advarer mod »den glimrende Elendighed«. Jorden er en Jammerdal, en Taaredal. Og de erfarer det dobbelt og tifold, der prøver at omdanne den til et Paradis ved at drikke Lystens Bæger og jage efter Sansernes vilde Lyst.

»I skal græde og veklage.« Vi kender Apostlenes Skæbne. De blev Martyrer. Vor hellige Kirkes Historie vidner om Opfyldelsen af Herrens Forudsigelse. Endnu forfølges den. Og ogsaa vi staar midt i Kampen. Men vi ved, at Sejren er vor. Kun en liden Stund. Derefter evig Glæde; en Lykke og Salighed, intel Øje har set og intel Øre har hørt Mage til. »Eders Sørgmodighed skal forvandles til Glæde.« Vi vil ikke undvære Forfølgelsen her nede for ikke at savne Glæden hist oppe. »Eders Hjerte skal glæde sig, og ingen skal fratage eder eders Glæde.« *Fr. Jaworski.*

Min Vej til Kirken.

Af Gustaf Baron Armfelt.

(Fortsat.)

Jeg havde ikke besøgt nogen katholsk Kirke, siden jeg i 12 Aars Alderen havde været til Paaskedagens Højmesse i St. Eugenia-Kirken i Stockholm. Nu var jeg atter i katholske Helligdomme: først i Nürnbergs herlige Frauenkirche, derpaa i Augsburgs prægtige Domkirke og endelig i Sognekirken i Wörishofen.

Under Domkirkernes høje, mægtige Hvælvinger og i den gamle Landsbykirkes jævne Bygning havde man samme Indtryk: de var Bønnens Huse, hvorhen Mennesker kom ifølge St. Bernhards Ord: »*Orando facilius quam disputando et dignius Deus quaeritur et invenitur* — Gud søges og findes lettere og værdigere ved at bede end ved at disputere.«

Det var ikke som i de protestantiske Kirker, der alene besøges under Gudstjenesterne, men ellers staar forladte Ugen igennem og ligner tomme Skoler eller Foredragssale. Nej, de katholske Helligdomme er besøgte hele Dagen igennem. Der saa man ikke alene søndagsklædte Herrer og Damer, men Folk i Hverdagsdragt, Haandværkere, Bønder, gamle Bondekoner, som gik til eller fra deres Arbejde, Tjenestepiger, som havde været ude at gøre Indkøb, og Bagerdrengene med deres Kurve. Alle kom de ind en lille Stund, bad deres Bøn og gik atter ud til den daglige Dont, og alle syntes de at befinde sig vel i Kirken. Endogsaa jeg begyndte at føle Hjemlængsel der. Meget optaget var jeg af Skriftestolene, hvorhen Folk strømmede. Nogle saa ikke saa glade ud, naar de gik ind, men saa meget desto mere, naar de traadte ud. »Glad som en Bonde, der har skriftet,« siger et gammelt svensk Ordsprog.

Ja, hvorfor var Skriftemaalet saa godt som fuldstændig forsvundet i de lutherske Menigheder, og det skønt den lutherske Kirkes fornemste symbolske Bog, den Augsburgske Bekendelse, i sin 11. Artikel lærer, at »man i Kirkerne skal bibeholde Privatabsolutjonen og ikke lade den falde hen«. Paa Papiret fandtes den, men hvor i det praktiske Liv?

Endog i Luthers Lille Katekismus (1531) findes et

Hovedstykket om Skriftemaalet tillige med en kort Anvisning til at skrifte. Det havde jeg hjemme i Sverige mange Gange læst i Bogen *Die symbolischen Bücher der ev.-lutherischen Kirche deutsch und lateinisch*, ed. I. T. Müller (Gütersloh 1890, 7. Opl., Sid. 363 og Indledningen Sid. XCVI) og ofte undret mig over, at et saa vigtigt Stykke af et luthersk Bekendelsesskrift var udeladt af de svenske Folkeudgaver af Luthers Lille Katekismus. Ja, hvorfor kastede de protestantiske Kirkesamfund den ene Skat efter den anden over Bord? —

»Til min store Forbavselse har jeg hørt tysk Prædiken i katholske Kirker i Tyrol,« sagde en højere Embedsmand til mig flere Aar efter min Konversion. »Ja,« svarede jeg, »i de katholske Kirker prædikeres der altid paa Modersmaalet.« »Paa Modersmaalet,« indvendte den høje Bureaurokrat, »jeg troede, der kun prædikedes paa Latin.«

Saa taabelig Opfattelse havde dog ikke alle mine protestantiske Bekendte, der spurgte mig, hvad jeg syntes om de Prædikener, jeg før min Konversion havde hørt i de forskellige Lande.

Hvad Formen angik, var den naturligvis afvekslende og beroede paa Prædikantens større eller mindre Evner. Men hvad det væsentlige, Indholdet, angaar, tror jeg, at jeg bedst kan karakterisere dette ved at anføre de Ord, en dansk luthersk Avis udtaler i en Anmeldelse af Pastor Fred. Essers Prædikensamling: »*Jesus Kristus*. I Gaar og i Dag den samme og i al Evighed« (København, Andr. Fred. Høst og Søns Forlag): »Hvis Kristne,« skriver Møns Dagblad, »midt i vor af Retninger og Særmeninger søndersplittede Kirke-Verden søger efter en Forkyndelse, der giver Christus helt og udelt og uden Vaklen som Verdens og den enkeltes guddommelige Frelser . . . da vil de i denne Bog finde, hvad de søger . . . thi purt og bibelrent er det Ord, den bringer. Det er en stærk Tro, der ikke kender Afslag eller Forbehold. Man læser disse Prædikener og genfinder med Glæde den trygge Barnetro og dybe Guds frygt, som Tiden sukker efter.«

Vil en Svensker se en Prøve paa katholske Prædikener, behøver han blot at aabne den ypperlige lille Bog »Minne af andliga föredrag, hållna i Metropolitan-kyrkan i München« (Stockholm, N. Smedjegatan 24).

Ved Besøg i katholske Kirker lagde jeg Mærke til, at ikke blot Kirkekorene, men Menigheden selv sang med ved Gudstjenesten, f. Eks. i Dominikanerkirken i Møabit i Berlin og især i de polske Kirker, hvor Folket med Liv og Lyst istemmer deres religiøse Sange. Men Katholikkerne havde ikke alene Prædiken og Salmesang, men ogsaa noget, som ikke fandtes i de protestantiske Kirker, nemlig Messen. Jeg var ikke fremmed for, hvad denne indeholdt, thi allerede længe før jeg rejste til Wörishofen, havde jeg hjemme i Sverige flittigt studeret Möhlers »Symbolik« og været grebet af hans Fremstilling af Messen, ikke mindst, naar han til Indledning siger: »Frelseren levede ikke blot for 1800 Aar siden, saa at han derefter skulde være forsvunden, og vi blot paa historisk Vis skulde kunne erindre ham som en længst afdød; tværtimod er han evig levende i sin Kirke og anskueliggør dette paa en sanselig, for det sanselige Menneske begribelig Maade i Alterets Sakramente. Han er i Forkyndelsen af sit Ord vedvarende Læreren; ved Daaben optager han uafsladelig Mennesker i sit Samfund; i Bodens Sakramente tilgiver han den angerfulde hans Synder; han styrker i Firmelsen den opvoksende Ungdom ved sin Aands Kraft; han indgyder hos Brudgom og Brud et dybere Syn paa de ægteskabelige Forhold; han forener sig med alle, der længes efter det evige Liv, paa det inderligste under Brødets og Vinens Skikkelser; han trøster de døende ved den sidste Salvelse og indsætter ved Præstevielsen det Organ, gennem hvilket han i utrættet Virksomhed udfører alt dette. Udøver nu Kristus, skjult under jordisk Slør, hele sin paa Jorden begyndte Virksomhed indtil Verdens Ende, saa frembærer han sig ogsaa nødvendigvis evigt til sin Fader som Offer for Menneskene, og den vedvarende reale Fremstilling heraf maa ikke savnes i hans Kirke, om den hele historiske Christus i den skal fejre sin uforgængelige Nærværelse.« (Dr. A. Möhler: Symbolik, Mainz 1890, 11. Oplag, § 34, Side 300 ff.)

(Fortsættes.)

Nye Bøger.

Vom Sozialismus zum Priestertum. Von Illemo Camelli. Deutsch von Dr. Carl Müller. (IV + 180 S. Freiburg i. Br. 1919. Herder. Mk. 4 — dazu Zuschläge.)

Denne Bog vil være meget nyttig at læse for vor Tids unge. Den viser os, hvorledes den senere Præst, som ganske ung, blændet af Socialismens Theorier troede i dem at have fundet sit Ideal; i Aaringer arbejdede han for at virkeliggøre disse, men lidt efter lidt fik han Øjnene op for deres Uholdbarhed, og efterhaanden trak han sig tilbage fra sine Kammerater og førte i nogen Tid en Eneboers Tilværelse, indtil Naaden endelig vandt Sejrr, og han vendte tilbage til sin Barndoms Tro. Følgende lille Udrag af Bogen vil sikkert have Bud til os alle: »Jeg besøgte Vor Frues Valfartssted, der ligger højt oppe over Byen, for der at beundre Ciseris berømte Maleri af Christi Gravlæggelse, men hvor slog det mig ikke, da jeg saa en midaldrende Herre, hvis Ansigt bar Præget af Alvor, elegant paaklædt, aabenbart en fremmed, knæle ganske alene i et Hjørne af Kirken. Jeg betragtede ham længe, og der kom en ubeskrivelig Følelse af Fred over mig. Jeg husker, at jeg ikke tænkte noget derved, men kun sagde til mig selv: »Hvor er det dog mærkeligt med den Mand der, som beder alene.« Fik min Sjæl saaledes i hin Helligdom det første Stød til at vende tilbage til Gud? Jeg tør ikke vove at paastaa det, men sikkert er det, at jeg siden mit første Ophold i Locarno altid bevarede en blid og liflig Følelse i mit Hjerte. Hvor ofte, tænkte jeg som en Følge deraf, formaar ikke et godt og fromt Menneskes naturlige og ligefremme Holdning ubevidst at aabenbare hellige Regioner for dem, der lægger Mærke dertil! Det er den Prædiken, den hellige Frants anbefalede sine fattige Disciple.«

M. M. H.

Der Roman eines Missionars. Von Georg Sagchomme S. J. Deutsch bearbeitet von Rudolf Schütz S. J. Mit Bildschmuck von Fritz Bergen. (231 S. Freiburg i. Br. 1919. Herder. Mk. 5,80, geb. Mk. 7,80, dazu die im Buchhandel üblichen Zuschläge.)

Denne Oversættelse af »Roman d'un missionnaire« skildrer en Missionærs Liv i det fjerne Afrika. Vi hører om hans store Vanskeligheder og Sorger, men ogsaa om den Lykke, han føler, naar han har vundet en Sjæl for Himmelen. Bogen vil sikkert blive læst med Interesse, særlig af de unge, for hvem den er skreven. Gid den hos den ene eller anden maatte vække Kaldet til Missionsgerningen, thi Forfatteren viser os ogsaa, hvor faa Præster der er til det store Arbejde blandt Hedningerne.

M. M. H.

En Henvendelse til Konvertitter.

(Fortsat.)

- 1) Var der enkelte bestemte Ting, der særlig frastødte Dem i Protestantismen?
- 2) Var der enkelte bestemte Ting i den katholske Kirke, der først fik Dem til at beskæftige Dem med denne?
- 3) Har nogle Bøger været af særlig Betydning for Dem ved Deres Konversion?
- 4) Var der nogle Ting i den katholske Kirkes Lære eller Praksis, der ved Deres Konversion voldte Dem særlig Vanskelighed?

7.

1. Der var mange Ting, som frastødte mig i Protestantismen! Først det, at man som Regel løb Panden mod en lukket Kirkedør, naar man følte Trang til at søge Gud i hans Hus udenfor de reglementerede Kirketider paa Søn- og Helligdage. Mangelen paa Ærbødighed for det helligste i de lutherske Kirker. Til Eks., at den Del af Menigheden, som ikke skal til Alters, udvandrer under Altergangen, den Handling, som er det helligste og største — det centrale i Gudstjenesten hos Katholikkerne — og som selvfølgelig ogsaa kunde være det i alle kristne Kirker; Virkningen af denne Udvandring var for mig stødende og denne Adfærd aldeles uforstaaelig og blottede en stor Brist i den almindelige Religionsundervisning, for i de fleste Tilfælde er det Uvidenhed, der giver sig Udslag, naar Folk søger ud af Kirken under Altergangen. — Dernæst, at man forgæves søger efter kirkelig Autoritet! At Rationalismen taales og tolereres saa meget, at de Præster, der aabent erklærer, at de ikke tror paa Christus som Guds Søn, dog døber i hans Navn og i det hele bliver betroet til at forrette Kirkens hellige Handlinger!

2. Det, at der er Autoritet indenfor den katholske Kirke, med eet Ord, fast Grund, det, Menneskene trænger til, naar de ikke vil flyde ud og gaa til Grunde i den saakaldte frie Tanke. Velsignelsen ved Skriftemaalet, Freden og Glæden ved Bodens Sakrament.

3. »Edgar« af Hammerstein og »Veje til Moderkirken« af F. Maurer.

4. »Afladen«.

Rose Bruhn.

8.

1. Altergangen. Ved min første Altergang (Konfirmationen) græd jeg, fordi jeg ikke fandt tilstrækkelig Dybde i Altergangen, men savnede noget — hvad det var, stod mig ikke den Gang klart; men nu, da jeg kender den katholske Kommunion, forstaar jeg, hvad det var, der manglede.

2. Tretten Aar gammel var jeg paa Skovtur med min Familie (alle Protestanter); af Nysgerrighed gik vi ind i St. Andreas Kirken i Ordrup; jeg blev saa betaget af den Hellighed og Fred, der hvilede over den lille Kirke, at jeg, da de andre var gaaet ud, trak en mindreaarig Kusine med mig tilbage i Kirken, knælede ned og bad Gud af mit inderste Hjerte om at lade mig dø som Katholik. Hele Dagen i Skoven var jeg saa lykkelig som aldrig før.

3. Père Lange's Foredrag, trykt i Ugebladet, og Johs. Jørgensens Bøger.

4. Jesu Hjerte Andagten.

Karen Bølling.

9.

1. Ved Protestantismen frastødte det mig, at dens Ophavsmand Luther begyndte sin »reformatoriske« Løbebane med et Løftebrud; at den saakaldte Reformation sejlede og endnu sejler under falsk Flag, den var nemlig ikke en Reformation, men kun en Revolution, en kongelig Finansoperation; at den blev indført i Danmark med Vold og Magt og opretholdt ved usande Paastande og brutal Undertrykkelse af Trosfriheden — »den fri Forskning«; at den har haft væsentlig Skyld i Mellemslesvigs Fortyskning; at den paa alle Omraader bragte vort Fædreland Tilbagegang (jvfr. »Danmarks Riges Historie«); at den stillede sig i et for en kristen Kirke uværdigt Afhængighedsforhold til den verdslige Magt, og ikke mindst: at den har plyndret Kirken materielt og aandeligt og lukket dens Dør.

2. Den katholske Kirke drog mig, fordi paa den alene passer Ordet: Mit Hus er et Bedehus, idet den nu som før Kirkerevolutionen er en Helligdom, et altid aabent, helligt Fristed og sandt Hjem for den Kristne, som der finder sin i Alterets Tabernakel nærværende Frelser; og fordi den alene er Kirken, styret af Christi Stedfortræder paa Jorden.

3. Af særlig Betydning for mig ved min Konversion

var Krogh-Tonning: »En Konvertits Erindringer«, Pater F. Essers og Pater Pergers Smaaskrifter samt bl. a. Stiftsprovst Kofoed-Hansen: »Skriftemaalet« og J. L. Greve Holstein: »Evangelisk-luthersk«.

4. Intet ved den katholske Kirkes Lære og Praksis voldte mig særlig Vanskelighed. Da jeg havde indset, at den var Christi sande Kirke, antog jeg vore Fædres Tro og vendte hjem til Moderkirken, Verdenskirken, den gamle danske Kirke.

A. F. Beyer.

10.

1. Blandt flere Ting særlig dette, at den protestantiske Kirke gennem sine Præster ved Ægteskabs Indgaaelse bruger Formlen: »Hvad Gud har sammenføjet, kan Mennesket ikke adskille« — og senere ikke alene tillader Ægteskabets Opløsning, men endog nyt Ægteskab med en anden, medens den tidligere Ægtefælle er i Live.

2. Nej, det var snarere Protestantismens fortsatte Splitelse, som viste mig Vejen til den katholske Kirke.

3. Nej, jeg er overhovedet meget lidt læsende.

4. Nej, idet jeg efter en grundig Undervisning saa Kirkens enestaaende Logik.

J. W. Prüser.

11.

1. Hele min Barndom og Ungdom igennem undrede jeg mig over den ubegribelige Maade, hvorpaa den protestantiske Kirke behandlede Spørgsmaalet: Kirkens Enhed. Der manglede jo enhver Kontinuitet mellem Oldkirken og den Kristendom, som fremgik af »Reformationen«. Allerede som Barn forekom Kirken mig at ligne et Træ, der har Rødder og Grene, men ganske mangler Stammen, hvis da ikke enkelte vantrevne Skud paa den gamle Stamme (Valdensere, Albogensere, Hussiter o. l.) skulde tages for den manglende Forbindelse. Saafremt den protestantiske Kirke virkelig kan skaffe en Slags Forbindelse til Veje mellem Oldkirken og den nyere Tids Kirkesamfund, saa har de Præster, som har undervist mig og mine Skolekammerater i Kirkehistorie, i hvert Fald aldrig faaet dette frem. Dette stødte min logiske Sans lige saa meget som de utallige, modstridende Sekter, der skulde danne den »hellige, almindelige Kirke«, vi lærte om i Trosbekendelsen. Ogsaa der forekom det mig, at alt det manglede,

som netop skulde betegnes ved Ordet »almindelig«. Saa fandt jeg ligeledes, at Protestanterne vurderede afdøde Mennesker paa een Gang for højt og for lavt. Mig forekom det usandsynligt, at en jævnt skikkelig, men absolut syndig Mand, som var død pludselig om Morgenen, dog alligevel uden videre Forberedelse skulde være i Himmelen og nyde den fulde Salighed inden Aften — ja øjeblikkelig efter Døden. Det var dog at sætte Manden lovlig højt. Paa den anden Side følte jeg det urimelige i, at man fra protestantisk Side gjorde sig al mulig Umage for at nedsætte de Mennesker i Værdi, som i den katholske Kirke æredes som Helgener, skønt den nøjeste Kendskab til deres Liv og Tanker kun pegede mod en Fuldkommenhed, som ingen Protestanter kunde nærme sig. Og fra min tidligste Barndom ærgrede det mig ubeskriveligt at læse eller høre nedsættende eller spottende Bemærkninger om Jomfru Maria — det forekom mig ondt og afskyeligt.

2. Da jeg saa paa denne Maade paa alt, hvad der vedrører Helgendyrkelsen, og i Særdeleshed Mariadyrkelsen, saa var det kun rimeligt, at dette særlig interesserede mig i den katholske Kirke, ligesom Læren om Skærsilden forekom mig at være den eneste rimelige og trøstende Tanke overfor Døden. Ligeledes interesserede Spørgsmaalet om virkelige Mirakler mig meget.

3. Mærkeligt nok var det en Bog, saa hedensk som nogen, der gav Stødet til min Konversion, nemlig Zolas »*Lourdes*«. For øvrigt læste jeg mig ikke til min Overbevisning, den kom ganske selvfølgelig i Løbet af Undervisningen, skønt jeg samtidig læste en Del af de sædvanlige Bøger, som gives til Hjælp ved Undervisningen, dog uden at disse egentlig betød noget særligt for mig.

4. Da jeg først havde overvundet det Spørgsmaal: Er der i det hele taget en Gud til, saa forekom det øvrige at følge logisk Led efter Led. Naar jeg af og til syntes, at dette ikke kunde hænge rigtig sammen, saa viste det sig altid, at Vanskelighederne kun skyldtes min ringe Indsigt i Spørgsmaalet, og naar jeg havde faaet Forklaring af Præsten, saa tilfredsillede den mig altid ganske. Der var — og er — visse Sider af katholsk Praksis, som er meget vanskelige for mig, men jeg gaar ud fra, at var jeg født

Katholik, vilde det falde mig ganske selvfølgerigt, og naar jeg engang bliver mere »ægte katholsk«, saa falder det hele lettere.

E. G.

12.

1. Den lutherske Protestantisme gav mig inlet; Luthers Person var mig særlig imod; hans Formastelighed forekom mig uhyre stor, og dog kendte jeg dengang ikke videre til hans frygtelige Skriverier.

2. Min Datters Konversion var den ydre Anledning for mig til at søge Kirken. Den absolutte Andagt, der prægede Gudstjenesten, og den skønne Klarhed og Fred, der hviler over alle Ordensfolks og Præsters Ansigter, drog mig nærmere.

3. Johannes Jørgensens Bøger, særlig »Lourdes«, har talt til mit Hjerte, medens »Vore Fædres Tro« og Dr. Krogh-Tonnings: »En Konvertits Erindringer« talte indtrængende til min Forstand.

4. Nej, intet; dog fattede jeg ikke straks Afladen. J. F.

(Fortsættes.)

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. St. Ansgars Kirke var overfyldt i Fredags d. 16. April, da en stor Skare franske Sømænd fra Krigsskibet *La Marseillaise* var samlet til en højtlidelig Takkegudstjeneste Kl. 9 om Morgenen. Under Messen, ved hvilken franske Matroser ministrerede og Kirkens udmærkede Kor sang, henvendte Hr. Pastor Desnos sig i en stemningsfuld Tale til sine Landsmænd, hvem han lykønskede til nu endelig at kunne vende tilbage til Fædreland og Hjem, hvor de saa længe med Ængstelse og Utaalmodighed havde været ventet. Det var den danske katolske Ungdom, som havde følt sig tilskyndet til at indbyde dem til denne festlige Gudstjeneste for sammen med dem at takke Gud for de store Ting, som han ved de tapre franske Soldater havde gjort ikke blot mod Frankrig, men nu i de sidste Tider ogsaa mod Danmark. St. Ansgars Kirke var just Stedet til at frembære denne Tak til Gud. Thi denne Kirke var indviet til den store Helgen, som engang bragte Troens Naadegave og Civilisationens Velgerninger til det danske Folk. Ogsaa denne Mand var

fransk, født i Picardiet — Franske og Danske kunde med Rette være stolte af ham. Pastoren betonedede, at han stod ikke blot som Talsmand for den danske katholske Ungdom, men ogsaa for den danske Fædrelandskærlighed. Det var med dyb Beundring, at det danske Folk havde været Vidne til de franske Soldaters Mod og Udholdenhed i de frygtelige Krigsjaar, og det var med den inderligste Taknemmelighed, at Danmark nu ved deres Bistand og Mellemkomst modtog det Land, som engang ved Vold og Uretfærdighed var blevet det fravristet. Efter 56 Aars Undertrykkelse og Forsmædelse kunde Dannebrog nu atter vaje over den Jord, som Danmarks bedste Sønner engang havde vædet med deres Blod. En Tak, en varmt følt Tak skulde i Dag lyde til dem, der højmodigt og uegennyttigt havde ofret sig for at skaffe Danmark dets gode Ret. Men, sluttede Pastoren, for Guds Trone er det, at vi alle, Franske som Danske, i Dag vil nedlægge vor Tak. Mod ham vil vi bevise vor Taknemmelighed, ikke blot i Følelse, men i Handling. I hans Tjeneste er der bestandig Sejre at vinde, indtil vi en Dag slutter den evige Fred i det himmelske Fædreland. Der skal vi samles med dem, der ofrede Liv og Blod for deres jordiske Fædreland. De hvile i Fred.

— Unios og Ungdomsforeningernes Fest Fredag den 16. April forløb udmærket og var besøgt af over 200 Mennesker, hovedsagelig unge. K. U. F.'s Strygeorkester spillede smukt og med fortrinligt Sammenspil, medens Berggreen-Kvartetten høstede mægtigt Bifald, især for sine humoristiske Sange. Paa Grund af Lys-Rationeringen maatte Sammenkomsten slutte allerede Klokken 11.

— Fredag den 30. ds. slutter Musikforeningen »Stringendo« sin Sæson med en Koncert i Studenterforeningens store Sal. For dem, der i Foreningens sidste vellykkede Koncerts Program saa en Kulmination, bliver denne Koncert en behagelig Skuffelse. Programmet byder denne Gang foruden paa Schuberts vidunderlige H moll Symfoni paa saa fine Navne som Kgl. Kammersangerinde Frk. Ellen Beck og Kgl. Kammermusikus Hr. Peder Møller. Desuden medvirker den amerikanske Mrs. Marjorie Løve, der for første Gang synger her i Landet. Yderligere blæser et af Orkestrets Medlemmer, Hr. Svend Andersen, for første Gang Thorvald Hansens smukke Romance for Basun-Solo med Orkester-Ledsagelse. De trods det flotte Program moderate Billetpriser vil sikkert bevirke, at der snart meldes udsolgt.

— Sakramentskirkens Sogn har udsendt Aarsregnskab for 1919, hvilket, takket være den store Ejen-

dom, Kirken ejer, ikke ser saa trist ud som adskillige andre af vore Kirkeregnskaber. De direkte Indtægter, Kirken og Skolen har haft, beløb sig til godt 5½ Tusinde, de tilsvarende Udgifter til 18 Tusinde Kroner. Der blev i Aarets Løb døbt 28 Børn og viet 16 Par, medens 11 Konvertitter optoges i Kirken og 21 Personer afgik ved Døden. Skolen, der befinder sig paa første Sal i Forhuset og 3. Sal i Præsteboligen, talte 110 Elever. — Til Omtalen af Kirkens nye Døbefont, der var nævnt i Ugebladets Nr. 15, kan føjes, at der i Kummen findes et dejligt Bækken af Tin, forarbejdet af afdøde Mogens Ballin. Det er kun selve Fonten, som Billedhugger Windfeld Schmidt har leveret Tegning til. Paa Fontens Side findes Bogstaverne J. H. S. (Jesu Navnetræk paa det græske Sprog) samt en Tidsel og en Lilje, der skal symbolisere Menneskesjælen før og efter Daaben, medens der paa Kanten er indhugget: Een Herre, een Tro, een Daab (Ef. 4, 5).

Ordrup. Katholsk Højskoles sønderjydske Fest i Søndags i St. Andreas Kollegiums Festsal havde samlet ca. 500 Deltagere, som med Fornøjelse deltog i den vellykkede Sammenkomst. Foruden Forstanderens Foredrag var der Koncert af et Strygeorkester (deriblandt mange af Stringendos Medlemmer) under Ledelse af Hr. Willy Kierulff, Solosang af Hr. Dyre Jespersen, Korsang af Elever fra Kollegiet under Hr. Pastor Menzingers Direktion og endelig et historisk Skuespil i 4 Akter, Fra Ansgars Dage, som for en Del blev spillet af forhenværende Elever. Aftenen i Forvejen overværedes Generalprøven af henved 300, for største Delen Børn. Højskolens Bestyrelse har bedt Redaktionen til Referatet af Festen at føje en Tak til de mange, der ved deres frivillige, elskværdige Assistance bidrog til, at Aftenen forløb saa udmærket.

Odense. Den herværende St. Albani Menighed har udsendt sit Aarsregnskab for 1919, som er gunstigere end de tidligere Aar, idet Underskuddet er sunket til 1500 Kroner. Forstanderskabet udtaler sin Glæde herover — i Fjor var Underskuddet tre Gange saa stort — men fremhæver ogsaa, at betalte alle, der var i Stand dertil, Kirkeskat, vilde Balance snart naas. Desværre meddeles der intet om kirkelige Begivenheder i Aarets Løb som viede, døbte, døde o. s. v.; en lille Efterskrift til Regnskabet om saadanne Ting vilde være af stor Interesse. Sakramentskirkens Sogn er vist det eneste, som meddeler saadanne Oplysninger paa omtalte Sted.

Sverige. St. Birgittaforeningen, hvis Formaal er at udgive og sprede katholske Skrifter, holdt Langfredag den 2. April sin aarlige Generalforsamling i Stockholm.

Den gamle Bestyrelse genvalgte og bestaar af Baron Gustaf Armfelt, Formand — Civilingeniør Ernst Roesler, Næstformand — Fru Dr. Lilly Sundström, Sekretær — Fru M. Roesler — Comtesse Ebba Sparre.

Norge. Nr. 5 af Serien »Smaaskrifter til Sandhedens Forsvar« er udkommet. Dets Titel er »Bør jeg bli katolik?«, dets Forfatter Pastor Kjelstrup fra Arendal, som paa en meget klar og overbevisende Maade i Samtaleform paa 14 smaa Sider besvarer det vigtige Spørgsmaal. Bogens Pris kan ikke angives, da den uddeles gratis af de norske katolske Præster.

Polen. Bladet *Kurier Warszawski*, den største Avis i Warszawa, er bleven købt af Polakken Jaroszyski for tre Millioner tyske Mark og forvandlet til et katolsk Organ, hvorved der er bleven rejst et mægtigt Bolværk for den katolske Sag i Polen. Den samme Rigmænd og Velgører skænkede for et Aar siden 20 Millioner til Grundlæggelse af det katolske Universitet i Lublin, der staar under de polske Biskoppers Protektorat.

Asien (Palæstina). Der er ingen Grund til at frygte for, at de hellige Steder i Palæstina vil blive underkastet jødisk Kontrol, som mange har ment, der i Zionismen saa en Trusel i den Retning. Baade Muhamedanere og Kristne har frygtet for, at de skulde blive stillet under en jødisk Minoritet, at de nuværende Grundejere skulde miste deres Ejendomme, og at Jøder skulde besætte alle Embeder med Udelukkelse af andre. Alle disse Ængstelser er ubegrundede, om ikke af anden Grund, saa fordi England aldrig vilde tillade saadanne Overgreb fra jødisk Side.

Nord-Amerika. I Mejico er der i Vinter forefaldet flere Jordskælv, der har anrettet forfærdelige Ulykker. Befolkningen har vist stor Hjælpsomhed mod de ulykkelige, saaledes har Biskoppen af Vera Cruz, Mgr. Raphael Valonica, solgt sit med Saphirer og Diamanter besatte Brystkors, et Guldur og andre biskoppelige Skatte for at hjælpe Befolkningen i hans Bispedømme, hvoraf mange har mistet Hus og Hjem ved de sidste forfærdelige Jordskælv. Ærkebiskoppen af Pueblo har gjort det samme for ligeledes at hjælpe sin nødlidende Flok.

Tak.

Herved bringes alle, der har arbejdet for Eksercitierne i Assumptionsklosteret, Deltagernes hjerteligste Tak, især højærv. Hr. Pater Droste og Priorinden, der — trods vanskelige Pladsforhold — imødekom Ønsket om Eksercitiernes Afholdelse i den stille Uge. Med Taknemlighed og Glæde vil vi se tilbage paa disse Dage.

Marie Wissum,

Brevkasse.

Hr. Redaktør! Er det ikke at gaa for vidt, naar Katholikerne beder: »O Marias søde Hjerte, vær min Frelse«?

En ikke-katholsk Abonnent.

Hr. Abonnent! Dette Hjertesuk er ganske korrekt, hvis det blot bliver forstaaet paa rette Maade. Vi kan frelse hinanden. Den hellige Monica var sin Søns Frelser ved sine Bønner, som mangen god Moder har været. De kan selv blive Foranledningen til, at maaske Deres Ven forandrer sit hidtidige verdslige Liv og omvender sig til Gud — saa er De hans Frelser. Men det er naturligvis noget andet, vi mener med Frelse og Frelser, naar vi taler om vor Herre Jesus Christus, som jo ogsaa var sin egen Moders Frelser.

Red.

Katholsk Højskoleforening.

Ordinær Generalforsamling afholdes Tirsdag den 27. April, Kl. 8 Atten i Stenosgade 4. Beretning aflægges. Alm. Forhandling. Eventuelt Suppleringsvalg til Bestyrelsen.

Katholsk ung Dame, sprogkyndig, søger nu eller til Efteraaret Plads som Lærerinde, Selskabsdame el. lign. hos en Familie, som rejser til Udlandet. Billet, mrkt. »Kontordame«, modt. Kontoret, Studiestræde 27-29, K.

Tak for Modtagelsen af Kr. 100 + 25 + 10 til nødlidende i Wien. *Pastor v. Kellenburg.*

Til de **katholske Børn paa Landet** har jeg med Tak modtaget 25 Kroner fra St. Vincents-Konferensen i St. Andreas Sogn.

Niels Hansen.

Kardinal Newmans Majbog.

110 Sider.

35 Øre.

Katholsk Boghandels Forlag.

En lille Pintsebog.

2. Udgave. 64 Sider. Smukt indb. 1 Kr. 50 Øre.

Alle Bønner ved Firmelsen paa Latin og Dansk.

FESTGAVER.

Nye Testamente	Kr. 2,50	Kardinal Newmans Søndagsbog	Kr. 1,50
St. Alphonsus: Bønnen . . .	— 1,25	Schmid: Jesu Hjerte-Andagten	— 2,25
Esser: Prædikener, 6 Hæf. à	1,25	Et Ord til hver Dag	— 0,15
Fuldstændig Bønnebog . . .	4,50-6,50	Brandt: Legender. Indb.	— 2,00
Børnenes Bønnebog m. Tillæg	2,00	Rosenørn-Lehn: Til Jesus ved Maria. Indb.	— 2,50
Den daglige Messe	— 1,50	Steidl: Knud den Hellige	— 6,50
Aloysiusbogen	— 1,25	Skrumsager-Petersen: Fadervor	— 1,00
Den fuldkomne Anger	— 0,15	Maurer: ABC for voksne	— 1,25
Svensson: Nonni og Manni . .	— 0,50	— Fadervor	— 1,50
Lille Nellie af den h. Gud	0,50-0,60	— Veje til Moderkirken	— 3,00
Huronhøvdingens Ed	— 1,00		
Niels Hansen: Vore Helgener	3,00		
Johs. Jørgensen: Lignelser . .	— 1,00		
Frederiksen: Digte	1,50-3,00		

Udsolgte Bøger:

Festskriftet om Biskop Johannes von Euch.

Sursum corda. En Sangbog.

Bønnen — en Samtale med Gud.

Spillmann: Et Offer for Skriftemaalet.

Johs. Jørgensen: Frans af Assisi.

Kirkelig Kalender.

25. April. 3. Søndag eft. Paaske. Josefs Værnefest.	2. Maj. 4. Søndag eft. Paaske.
26. — M. Cletus og Marcellinus, Paver og Martyrer.	3. — M. Korsets Genfindelse.
27. — Ti. Oktavdag.	4. — Ti. Monica, Enke.
28. — O. Oktav af Josef.	5. — O. Pius 5, Pave og Bk.
29. — To. Petrus, Martyr.	6. — To. Johannes Evangelistens Martyrium.
30. — F. Catharina af Siena, Jomfru. I Højmes- sen: Marias Bebudelse. (Store Bededag.)	7. — F. Stanislaus, Biskop og Martyr.
1. Maj. L. Philippus og Jacobus, Apostle.	8. — L. Mikael, Aabenbar- relse.

3. Søndag efter Paaske.

Rosenkranskirken. Kl. 6 og 7 stille Messe. Kl. 9 højtidelig Prælatmesse og Meddelelse af Firmelsens h. Sakramente. Kl. 5 Eftm. Festandagt med Prædiken.

MAJANDAGTEN.

	Søn- og Festedage	Hverdag
St. Ansgars Kirke	Kl. 8	Kl. 8
Jesu Hjertes Kirke	- 7 ¹ / ₂	- 7 ¹ / ₂
St. Josefs Kirke	- 3	- 7 ¹ / ₂
St. Knuds Kapel	- 3	-
Immaculatakirken	- 2 ¹ / ₂	- 7 ¹ / ₂
Rosenkranskirken	- 5	- 7 ¹ / ₂
Assumptionskapellet	- 2	- 2
St. Annæ Kirke	- 8	- 8
St. Andreas Kirke	- 7	- 7 ¹ / ₂
Sakramentskirken	- 6	- 8

Vincentiskonferensernes andet Generalmøde

finder Sted Søndag den 2. Maj (efter Højmes- sen i St. Ansgars Kirke) Kl. ca. 11¹/₂ i Bredgade 67 o. G. Til Mødet indbydes alle aktive og bidragende Medlemmer.

Kollekt for den danske katolske Kirkesag.

Søndag den 25. April holdes den af det Apostoliske Vikariat foreskrevne **Ansgarus-Bonifacius Kollekt** i alle Kirker og Kapeller til Bedste for vore mest trængende kirkelige Institutioner.

Mariakongregationen for Mænd afholder Fælleskommunion i St. Ansgars Kirke Fredag den 30. April Kl. 8 (Store Bededag).

Rettelser. Paa Side 249, Linje 5 fra neden, er Ordene »og Bibelen« udfaldet efter Messebog. Paa Side 250, Linje 7 fra oven, bedes Ordet »nidkære« rettet til »undrende«.

FREMMEDSPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN),
Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

68. AARGANG

«Nordisk Ugeblad» udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 2 Kr. 50 Ø. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Studiestr. 27-29. 1-4, Tlf. 12327). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 16 Kr. aarligt. — Redaktør: Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. Tlf. Helrup 657 y. Træffes bedst Kl. 4-5 Eftermiddag.

Nr. 18.

Søndag den 2. Maj.

1920.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Den smilende Gud. — St. Hans Kirke i Hørsholm. — En Henvendelse til Konvertitter. — Nye Bøger. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Ringsted. Aarhus. Tyskland. Australien. — Brevkasse. — Avertissementer.

Smaa Indledninger.

494.

»Ørnen løfter med stærke Slag.«

Uagtet jeg i Overskriften anfører et Sted, der slet ikke staar i den hellige Skrift, men derimod danner Begyndelsen til et berømt og dejligt Digt af Bjørnstjerne Bjørnson, er det alligevel Søndagens Evangelium, jeg vil skrive et Par Ord om. Det handler om, hvordan vor Herre Jesus Christus forjættede sine Disciple den Helligaand, og den Forjættelse har naturligvis alle troende Del i, omend paa forskellig Maade.

Jeg kom en Gang for adskillige Aar siden op i Raadhustaaet for at nyde Udsigten, og efter at have set ud over Byen gik jeg hen til Rækværket og gav mig til at se lige ned paa Gaden neden under. Der nede i Dybet kravlede der nogle smaa, travle Væsener rundt. De saa næsten flade ud, og det var pudsigt at se deres Ben komme skiftevis forud og bagud, medens de gled hen over Dybets Bund. Det var som Myrer at se paa deroppe fra, men i Virkeligheden var det jo Mennesker.

Den Tanke slog mig, hvor urimeligt det er, naar, som vi alle nok ved, det ofte er Tilfældet, saa mange af os Mennesker gaar rundt og betragter os selv mer eller

mindre som Verdens Centrum. Hvor er vi dog gruelig smaa og ubetydelige allerede set fra en saa ringe Højde som Raadhustaarnets, og saa er vi alligevel mange Gange saa store i vore egne Tanker.

Ja, vi er meget stærkt begrænsede, vor Tilværelse bevæger sig indenfor snævre, snævre Rammer, og jo mere forstandige Mennesker studerer og lærer eller oplever, des tydeligere ser de, hvor lidt, hvor næsten haabløst lidt de i Grunden ved og er.

Men er der da aldeles ingen Maade, hvorpaa vi kan komme ud over vor snærende Lilleput-Begrænsning, en Maade, hvorpaa vi kan blive store, virkelig store og vidtfavnende? — »Ud vil jeg, ud, aah, saa langt, langt bort over de høje Fjelde.« Med disse Ord har Bjørnson tolket den dybest iboende Trang i Mennesket, Trangen til at skue vidt ud, til at »naa under Solen en Gang«, som Ingemann siger. Det er den Trang til det store og op-højede, som allerede Adam og Eva havde i Paradisets Have, den Trang, som de lod sig bilde ind skulde blive tilfredsstillet, naar de spiste af Kundskabens Træ paa godt og ondt. — Men er der da ingen Vej fremad for denne Higen?

Jo, Gud ske Lov, der er et Middel, hvorved vi kan naa frem til Erkendelsens hele Fylde, frem til at blive virkelig store og mægtige, og det er ved at tillade den Helligaand at komme over os, lade ham faa Lov til at »bære os paa sine Slagfjedre« (her citerer jeg den hellige Skrift). I Dagens Evangelium forjætter Christus os, at den Helligaand vil komme. Vi skal blot være beredte og modtagelige. Den Helligaand vil vise os, at Verdens Centrum ligger i Gud og ikke i vort lille Jeg. Den Helligaand vil bære os op over »Murkanten«, lade os »række frem« over de høje Fjelde os »se mod de fremmede Kyster«, ja endog, som Dagens Evangelium siger, »forkynde os, hvad der skal komme«. I Pagt med den Helligaand naar vi langt, langt ud over vor Begrænsning, ja endog til Delagtighed i den guddommelige Natur. Det svimler næsten for os, naar vi tænker derpaa; men den Helligaand har Slagfjedre med vældig Bærekraft, og det er en Følelse saa fri og herlig, naar man oplever det og mærker, at »Ørnen løfter med stærke Slag«.

Jakob Olrik.

Den smilende Gud.

Af A. Menzinger.

Julius Magnussens »Guds Smil« er uden Tvivl den nyeste Sensation paa Spiritismens Omraade. Omvendelse af en livsglad, frisindet Forfatter, Himmelbreve om en Gud, der smiler til os ulykkelige Mennesker, en ny Stjerne i Musikkens Verden, mod hvilken alle hidtil kendte Vidunderbørn og Genier fuldstændig blegner — hvad vil man mere! Et straalende Fata Morgana i den moderne Materialismes triste Ørken! Og mange stirrer og lytter og lokkes og drages, og de haaber, at der vil de kunne slukke deres Tørst efter Viden og Lykke.

Vi hører ikke til dem, der gør Bogen til Grin; endnu mindre mistænker vi Forfatteren for mindre rene Hensigter; naar vi tager Stilling til Bogen, er det for at stemple den som et klassisk Eksempel paa moderne Overtro.

Ved Overtro tænker vi her ikke saa meget paa Ordets theologiske Indhold: et Stykke Hedenskab (Overtro egentlig tiloversbleven Tro), ulovligt Samkvem med Aandeverdenen, satanisk Mystik o. lgn. Det er jo netop det, Spiritisterne vil. Vi tager derimod Ordet Overtro i dets logiske og psykologiske Betydning, og da forstaas ved Overtro den Lettroenhed, den Mangel paa Kritik, den Mirakelsyge, hvorved man uden tvingende Grund giver usædvanlige Tildragelser en overnaturlig Tydning.

Forfatteren synes selv at føle, at det vilde være vanskeligt at fastholde hans Oplevelsers overnaturlige Karakter, dersom han dengang befandt sig i en sygelig eller ophidset Sjælestilstand; derfor hører vi Gang paa Gang, at hans Sjæleliv var aldeles normalt og hans Sind nøgternt og roligt. Disse Forsikringer bliver dog mindre overbevisende, naar de sammenholdes med de lige saa hyppige Meddelelser om den modsatte Sindsforfatning. For blot at nævne nogle Eksempler! Side 55 midt under den første automatiske Skrivning: »Jeg var aldeles ikke i nogen Tilstand af *Trance*, som jeg har læst om. Tværtimod, jeg sad ganske normal og gnaven ved mit Skrivebord efter

en god Frokost.« Side 53, da han skrev det første Ord *Egede*, »mærkede han igen (nemlig som ved Borddansen) den frysende Fornemmelse i Nakken, og Sveden traadte frem paa hans Pande.« Side 56 og 57 kommer Kulden i Nakken igen, han føler Gulvet synke under sig, Sveden træder frem paa hans Pande, og dog forsikrer han i samme Aandedræt: »Solen skinnede paa Gaden, og Skyerne sejlede over Himmelen, og jeg sad normal ved mit Skrivebord.«

Side 58 og 59 erfarer vi som Bekræftelse paa hans normale Sjælstilstand: »Jeg vidste, at jeg indtil for et Øjeblik siden ikke havde fejlet noget. Mine Nerver var sikkert af Sejlgarn. Jeg havde ligget paa Landet i nærmest et halvt Aar og havde kun haft det godt. Ingen Sindsbevægelse af nogen Art kunde forstyrre min Bevidsthed. Jeg havde siddet fuldkommen normal og næsten fuldendt et Skuespil. . . . Jeg kunde forstaa, at et nervøst Individ, en hysterisk Person maaske kunde lade sin Haand skrive Ting, han næsten ikke selv kendte til. Men jeg! Jeg sad fuldkommen nøgtern og fuldkommen rolig ved mit Bord og fulgte min Pens Gliden hen over Papiret.«

Alligevel synes Hr. Julius Magnussens Nerver at være vævet af lidt finere Stof end Sejlgarn. Side 8 og 19 findes den ikke overflødige Forklaring for en rask Mands Halvaarsferie. »Paa Grund af Sygdom og mange andre Begivenheder, som havde taget hans Mod og Arbejdslyst«, var han gaaet fra den Plads, som han ved energisk Arbejde havde erobret sig (Side 8). Nu havde han tilbragt hele Sommeren og det meste af Efteraaret paa Landet, hvor han »efter fem Aars Hvile, Sygdom og Tung-sind« havde trukket sig tilbage for at forberede Udgivelsen af et nyt Skuespil (Side 19). Den her omtalte og Side 58 igen glemte Sygdom kommer i øvrigt til at spille en fremragende Rolle i et af Aandebrevene. Side 154 skriver han automatisk: »For tre Aar siden laa du paa en Klinik, ødelagt og forgiftet efter en farlig Operation. Dit Legeme var dødt, og din Aand var ved at forlade dit Legeme . . . En enkelt af de Læger, som var til Stede hos dig, vil vidne, at det var uforklarligt, at du levede . . . . Dit Hjerte slog ikke mere . . . Du var død . . . Du var

død . . . Jeg gik ind i din Aand, og jeg pustede Liv i dig . . . Og du levede.«

Denne mystiske Beretning er interessant, for saa vidt den viser os, hvor alvorlig Forfatterens Tilstand maa have været i denne kritiske Periode af hans Liv. Men det havde unægtelig været endnu mere i Sagens Interesse, om vi med et Ord havde faaet at vide, hvad Folk, der er bedre underrettede, ved, at denne svære Sygdom var en Hjernelidelse.

Efter alt dette vil man forstaa, at vi ikke sætter alt for stærk Lid til Hr. Julius Magnussens Helbred. I Steden for at betragte hans kølende Fornemmelser som Virkninger af en Aands Vingeslag tror vi at komme Sandheden nærmere ved i dem at se et af de karakteristiske Symptomer, der ledsager Bevidsthedens Gliden over i den hypnotiske Tilstand.

Det er værd at lægge Mærke til, at første Gang indtræder Kuldefornemmelserne under de Side 45 beskrevne indledende Borddansforsøg. Et lærerigt Eksempel paa, at Borddansen ogsaa rent psykologisk set ikke er den uskyldige Fornøjelse, som mange anser den for at være. Det er ikke saa meget Aanderne som Underbevidstheden, den maner frem! Dette kan hos dertil anlagte Individuer faa ret skæbnesvangre Følger. Det kan være meget interessant at skrue et indviklet Apparat, f. Eks. et Ampèremeter, fra hinanden og se de indre Dele; maaske kan de tages ud og bruges til et eller andet morsomt Forsøg. Men det vil knibe med at faa Apparatet sat sammen igen. Det er ikke blot for at beskytte Fabrikshemmeligheden, at Skruerne der lukker hele Kassen, plejer at være forseglede. Fabrikken paatager sig ingen Garanti, naar uvedkommende Hænder har pillet ved Mekanismen. Saaledes kan det ogsaa være uhyre interessant at rive Sløret fra det ubevidste Sjæleliv, men de Præstationer, som fremkommer derved, om de end er nok saa vidunderlige, betyder aldrig en Højnelse af Sjælelivet. Dette er kun i Behold, saalænge det underbevidste indtager den Plads, som Skaberen af vor Natur har anvist det. Det er en farlig Leg at lade det komme op over Bevidsthedens Tærskel, og at dyrke disse anormale Tilstande virker, som den bekendte Psykiatriker Pierre Janet bemærker, opløsende paa Sjælelivet.

Hypnose — kunstig Søvn — i en eller anden Form er den nødvendige Betingelse for de saakaldte automatiske Bevægelers Fremkomst. Vi behøver her ikke at tænke paa dybere Grader af Hypnose, som ogsaa giver sig Udslag i Individets Ydre og kendes paa de lukkede Øjne eller det stirrende, opspilede Blik eller manglende Evne til at høre andre end Hypnotisørens Tale. Hypnosen kan være saa let, at Individet samtidig med Automatskriften kan — i hvert Fald overfladisk — tænke paa andre Ting eller tale lidt med de tilstedeværende. De hensigtsmæssige Bevægelser, som i denne Tilstand fremkommer, kan da sammenlignes med de Handlinger, den normalt sovende engang imellem udfører i Overensstemmelse med sin Drøm. Det, der giver Stødet til de automatiske Handlinger, er — bortset fra ydre Paavirkninger i visse Tilfælde — netop det underbevidste, som bryder frem. Ved den unaturlige Indsnævring af Sjælelivet, som Hypnosen er, koncentrerer Sjælens Kraft paa de Omraader, som ikke sover. De tiloversblevne »vaagne« Sanser kan være skærpede ud over det normale; mens den normale Bevidsthed slappes, myldrer Erindringer og Forestillinger frem, der ellers er fuldstændigt begravede i Underbevidsthedens Afgrund.

Dermed er ogsaa givet, at den Bevidsthedstilstand, som derved fremkommer, maa gøre et fremmed Indtryk og ligefrem suggererer den Opfattelse, at man staar under en fremmed Krafts, en Aands, Paavirkning. Man mener at have faaet en Aabenbaring fra en anden Verden, og dog er den hypnotiske Bevidsthed ikke mere forskellig fra den vaagne end Mikroskopets Synsfelt er det fra det almindelige Øjes. I Mikroskopet ser vi kun et ganske lille Udsnit af Virkeligheden, men dette til Gengæld i en Forstørrelse, der viser os Ting, der ellers er usynlige og derfor aldeles ubekendte for os. Vidste vi ikke andet Steds fra, at de sære Former er en lille Del f. Eks. af en Loppe, saa vilde vi slet ikke være i Stand til at bringe dem i Sammenhæng med den Virkelighed, vi kender, og følgelig være fristede til at mene, at gennem Mikroskopet saa vi ind i en helt anden Verden end den, vi lever i. Et lignende Indtryk maa den blottede Underbevidsthed gøre paa den hypnotiserede. Den er fuldstændig isoleret fra det normale

Bevidsthedsindhold, og det vil derfor være umuligt uden videre at henføre den til det sædvanlige Jeg, som jo nærmest kun opfattes som Bærer for den normale Bevidsthed.

Naar dertil kommer, at de vaagnede underbevidste Forestillinger aldeles uafhængigt af Viljen tilskynder til Handlinger, f. Eks. Nedskrivning, vil de selvfølgelig endnu mere tage sig ud som Meddelelser og Befalinger fra en højere Verden. Deri bestyrkes den automatiske Skriver endnu yderligere, naar Anfaldene ikke blot gentager sig, men oven i Købet staar i Sammenhæng indbyrdes, skønt dette i og for sig ikke er mere vidunderligt end, at en Drøm kan være Fortsættelse af en anden. Hertil maa endnu føjes den uberegnelige Indflydelse, som Suggestionen udøver. Den baade fremkaldes af disse anormale Tilstande og virker tilbage paa dem. Har der først dannet sig Ideen om, at det er en fremmed Bevidsthed, som man er kommet i Berøring med, vil Suggestionen gøre det øvrige. Den ligefrem redigerer »Meddelelserne«, saa de faar det ønskede Indhold og tillige den ønskede Form lige ned til Haandskriftens Udseende.

Det er altsaa en temmelig ubegrundet Frygt, som Hr. J. Magnussen nærer S. 79, at han »havde været et Offer for en hidtil ukendt Form for Hallucination og Selvbe- drag«. Fænomenet er slet ikke saa interessant. Det indeholder ikke noget nyt Element, som kunde beskæftige Psykologen; det er ren og skær automatisk Skrivning, altsaa underbevidste Kræfters, ikke en fremmed Aands Værk.

(Sluttes.)

St. Hans Kirke i Hørsholm.

Søndag d. 18. April tog vi Afsked med vor fattige Kapelstue i »Valdemarhus«, vi — den lille Menighed af baade danskfødte og tyskfødte og czekiske og polske Katholikker. Vi havde nu alligevel — trods alt — vundet den kær, Stuen, som vi maatte kravle op til ad en kroget Trappe for saa at hilses af Jesu-Hjerte Billedets aabne Arme; vi havde vundet den kær, da vi jo der siden Pinse 1912 regelmæssig havde været samlede omkring Herrens Alter; der

stjal sig derfor alligevel en lille Taare frem i Øjnene paa en og anden under den sidste Messe.

Nu er vi husvilde — Kirkemøblerne staar opmagasinerede et eller andet Sted, der holdes foreløbig ikke mere Gudstjeneste i Hørsholm.

Men vi har jo en Byggegrund, et dejligt Stykke Jord, hvorfra man kan se hen over By og Gaard og hilse baade Skov og Sund.

Og vi har en Plan til en lille Trækirke — nej, det Ord siger for meget — til en Bræddekirke; den bliver 16 m lang, 8 m bred og 5 m høj og skal i sin simple, rektangulære Form foruden selve Kirkehallen indeholde 4—5 forskellige Smaarum for at gøre det hele saa godt og praktisk for Gudstjenesten og Præst og Folk, som det er muligt under de givne Forhold.

Vi ejer endvidere ikke saa lidt af Kirkens Udstyr, som dels er foræret (et smukt Alter, en meget smuk Kommunionbænk m. m.), dels er ved at blive tilvirket af flittige Hænder.

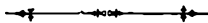
Vi har ogsaa Penge, nogle da, ca. 7500 Kr., som Katholikernes ædelmodige Offervillighed, ofte anonymt, har ladet os tilkomme for Guds og St. Hans's Skyld.

Men vi maa have nogle flere Penge. Hvis vi havde 20.000 Kr., kunde vi bygge ovenomtalte Bræddekirke paa en gældfri Grund og udstyre den værdigt og pænt.

20.000 Kr. er vel ingen Bagatel og synes dog at være en beskednen Sum, naar man tænker paa Formaalet.

Det er derfor, at vi herved henvender os til alle Katholikker i Almindelighed, og at vi i en nær Fremtid vil henvende os paa særlig Maade til mange Katholikker enkeltvis med Bøn om Hjælp til, at St. Hans-Kirke kan blive rejst paa sin egen sikre Grund.

For Bestyrelsen af »St. Hans-Kirkes Byggefond«
P. A. Meyer.

En Henvendelse til Konvertitter.

(Fortsat.)

- 1) Var der enkelte bestemte Ting, der særlig frastødte Dem i Protestantismen?
- 2) Var der enkelte bestemte Ting i den katholske Kirke, der først fik Dem til at beskæftige Dem med denne?
- 3) Har nogle Bøger været af særlig Betydning for Dem ved Deres Konversion?
- 4) Var der nogle Ting i den katholske Kirkes Lære eller Praksis, der ved Deres Konversion voldte Dem særlig Vanskelighed?

13.

Kære Niels Hansen!

Hvis De virkelig tror, at mit ringe Indlæg kan have Interesse, vil jeg med Glæde besvare de fire meget indholdsrige Spørgsmaal, som De har stillet mig; kun maa jeg have Lov til at bytte om paa Sp. 1 og 2, thi saa tidligt følte jeg mig draget til Kirken, at jeg vel næppe nogen Sinde har været bevidst, end sige overbevist Protestant. Da Kirken blev bygget i Stenosgade (1893—1895), blev der talt meget derom paa Frederiksberg; i mit Hjem hørte jeg da, som 12-aarig Pige, afdøde Pastor Laurits Schmidt ved Helligaandskirken udtale til min Mor: »Nu bygger Papisterne sig en lun Rede paa Vesterbro, nu maa vi passe paa dem!« I samme Nu var min Interesse vakt — hvem kunde det være, der var saa farlige, og hvilke Midler vilde der blive brugt? Jeg læste i Konversations-Leksikon for at forstaa det lidt bedre, spurgte saa Mor, som paa gammel-dags luthersk Vis gav mig et, som hun selv mente, sandt, afskrækkende Billede af Kirken og dens Praksis. Men underligt nok, skønt jeg ellers aldeles uforbeholdent saa op til og antog alle Mors kloge og relfærdige Anskuelser, her følte jeg Tvivl — mon Mor skulde tage fejl, mon hun kendte Kirken? Og saa gik jeg ned i Jesu Hjertes Kirke, tit fra Skole med min Skoletaske i Haanden, og efterhaanden oftere og oftere, paa alle mulige Tider; jeg satte mig bare derinde, paa den bageste Bænk, og tænkte, at her var jeg hjemme, følte, at efter dette Sted havde jeg, ligesom i en Underbevidsthed, altid lønligt længtes og nu lykkeligt fundet. Saa mærkede de hjemme, at jeg stadig besøgte Kirken mere og mere; de bad mig lade være, forklarede mig Faren ved mine Besøg der henne, men jeg kunde simpelthen ikke lade være. En gammel Kone, der vaskede Gulv i Kirken, var mit første Offer; jeg spurgte hende i den Grad ud, at hun til sidst ringede paa Sakristanen og bad ham overtage den besværlige lille Gæst. Og Broder M. var utrættelig, han gav mig min første katolske Undervisning. Om Søndagen gik jeg i Helligaandskirken med Fader, og dør følte jeg stærkt Alterets Tomhed; jeg sad og spekulerede paa, hvorfor der overhovedet var et Alter i de danske Kirker; maaske for at Folk under

Afsyngelsen af de mange, lange Salmer kunde glæde sig over den smukke Altertavle. Saa skulde jeg gaa til Præsten hos afdøde Pastor Edv. Blaumüller, og nu forbød mine Forældre mig aldeles eftertrykkeligt at besøge Jesu Hjertes Kirke i den Periode; jeg overholdt det til Punkt og Prikke, men mit Hjerte var da forlængst givet helt og udelt til den gamle Moderkirke, der ene besad den kostelige Perle. Nu gik der et Par Aar, til Dels tilbragt i Udlandet, hvor enhver Lejlighed til at slippe ind i en katolsk Kirke blev benyttet, og hvor jeg med misundelige Øjne betragtede dem, der gik ud og ind af Skriftestolen, og aldrig blev jeg træt af at betragte Vindues-Udstillingerne med Statuer, Rosenkranse, Krucifikser og fromme Billeder. »Hun bliver Katholik«, sagde de hjemme. »Vorherre bevar os!« sagde Mor. Da jeg var atten Aar, bad jeg om Lov til at gaa til Undervisning, bare for rigtig at lære det at kende, sagde jeg. Jeg fik Lov — skønt modstræbende — og valgte højærv. Pater J. Schmidt, som jeg allerede i flere Aar havde bestemt mig til at søge. Inden min Optagelse maatte jeg dog op til Pastor Edv. Blaumüller, for at han om muligt endnu kunde overtale mig til at opgive et saa alvorligt Skridt for et saa ungt Pige-barn; han talte længe og inderligt med mig; langt fra kunde jeg svare paa alle hans kloge Spørgsmaal; jeg blev kun ved med at sige: »Jeg maa blive det.« — »Hvorfor da; tror du da, at du ellers ikke kan blive salig?« — »Ja!« — »Tror du ogsaa, at jeg ikke kan blive salig, hvis jeg ikke bliver Katholik?« — »Nej, det tror ikke!« — »Men du da?« — »Det er noget andet med mig, jeg tør ikke lade være for min Sjæls Saligheds Skyld!« Saa sagde Præsten: »Ja, de har fanget dig grundigt, de dernede i Stenosgade; saa maa du jo gøre Skridtet, og Vorherre har ogsaa mange gode Venner blandt Katholikker.« Og saa er alt fortalt. Ingen Bøger har haft særlig dragende Magt — intet har særlig frastødt mig i Protestantismen; jeg har blot følt Hjemvé efter Moderkirken, fra jeg var lille Pige. Og under min Undervisning frydede jeg mig over alt, hvad jeg lærte; det var, som om jeg tidligere havde kendt og elsket alt dette, men glemt det i mange, mange Aar. Jeg følte mig som et hjemvendt Barn, der blev vist rundt i

Faderhuset, og med glad Undren og inderlig Fryd lod mig føre fra Sted til Sted, fra Rum til Rum og saa, at alt var saare godt.

K. I.

14.

Den fri Fortolkning af Bibelen, og at næsten enhver Præst, jeg hørte, udlagde det samme Ord forskelligt, det stødte mig og gav mig Uro; jeg søgte et Sted, hvor kun eet blev forkyndt, thi kun eet kan jo være Sandhed; een Hjord, een Hyrde, een Sjæl, eet Legeme fandt jeg i den hellige katholske Kirke. Ja, meget mere end det, mere, end jeg havde tænkt. Min Konversion har været lidt mærkværdig, da jeg ikke blev undervist før min Optagelse; jeg ønskede det ikke, da jeg var urokelig overbevist om, at den eneste sande Kirke var og blev den hellige katholske Kirke. Jeg mødte al Tvivl, særlig min Uforstaaenhed overfor »Aflad«, paa følgende Maade: Har den hellige Jeronimus, den hellige Augustinus, den hellige Frans af Assisi o. m. a. troet, levet og er død i den Tro, kan vel en ussel Orm som jeg roligt leve videre i den samme Tro.

E. H.

15.

1. Meget tidlig blev jeg klar over Folkekirkens Vagthed og dens Mangel paa Autoritet. Jeg trængte til en Autoritet, syntes, den maatte findes et Sted, men vidste ikke, hvor jeg skulde finde den. — Hvor kunde man ogsaa have Respekt for en »luthersk« Kirke, naar dens Ophavsmand altid havde syntes en modbydelig!

2. Det, der blev det afgørende for mig, var altsaa dette, at den katholske Kirke taler med Myndighed. Tror man, at Kirken er stiftet af Christus selv og taler i hans Navn, saa er jo dermed alt afgjort; saa maa, som den frafaldne Præst i R. H. Bensons »Verdens Herre« siger, alt det andet ogsaa være sandt — lige til Vievand og og Skapularer.

3. Da jeg tilfældigvis fik fat i Johs. Jørgensens Bøger — først og fremmest »Vor Frue af Danmark« — forstod jeg, at i den katholske Kirke fandtes det, jeg søgte. Alt det andet, jeg læste for at blive sikker i min Sag, husker jeg ikke; Johs. Jørgensens Bøger staar altid for mig som de egentlige Vejvisere.

4. Derfor var der intet i Kirkens Lære, der voldte mig virkelige Vanskeligheder — end ikke Afladen eller Andagten til Guds Moder; den sidste blev tværtimod en stor Hjælp i de andre Besværligheder, der kom. Nogen Vanskelighed, fremkaldt ved Kirkens Praksis, synes jeg heller ikke, jeg har haft; de Smaating, der kunde være i Vejen, er for ubetydelige til overhovedet at nævnes. T.

(Fortsættes.)

Nye Bøger.

Anleitung zur wahren Gottseligkeit. Von P. Karl Joseph Quadrapani, Barnabit. Deutsch von Dr. Ewald Bierbaum. (XII + 184 S. Freiburg i. Br. 1919. Herder. Geb. 5.20 — dazu Zuschläge.)

Følgende Uddrag af Forordet til denne fortrinlige Bog viser bedst, for hvem den er skreven: Det er en paafaldende Kendsgerning, at netop de gode Sjæle, der fremfor alle andre skulde udmærke sig ved Højmodighed og hellig Glæde, er mest plagede af Ængstelighed og Modløshed til Trods for Evangeliets Lære, som de samvittighedsfuldt følger efter bedste Evne. Kristendommen er ingenlunde saaledes beskaffen, at den fremkalder saadanne Stemninger, men meget mere adler den Aanden og danner højmodige Sjæle, og allerede her paa Jorden giver den en Forsmag paa de evige Glæder. Hvoraf altsaa dette saa mærkelige Fænomen? Hovedgrunden maa man vist søge i den unøjagtige Udlægning og i det manglende Kendskab til Evangeliets saa ophøjede, guddommelige og trøstefulde Sandheder. De fleste Lærere af Guds Ord plejer nemlig fortrinsvis at vise deres Tilhørere eller Læsere, hvor let og tit der bliver begaaet Synder, men forklarer aldrig, naar man ikke synder. Deraf kommer det, at de gode Sjæle, der desuden er mere tilbøjelige til Frygt end til Glæde, hengiver sig til Frygten. — Hertil maa dog bemærkes, at dette Forord allerede er skreven 1795, en Del er sikkert forandret til det bedre siden den Tid. Store Dele af Bogen er hentede fra andre kendte Forfatteres Værker, særlig den hellige Frants af Sales.

M. M. H.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Søndag den 9. Maj vil den for nylig stiftede »Katholsk dramatisk Klub« for første Gang vove

sig frem for Offentligheden med en lille Aftenunderholdning i St. Knuds Skoles Festsal, Stenosgade 4 B. Kl. 8¹/₄ Aften. Der spilles en 3 Akter og en mindre Komædie, og Mellemakterne udfyldes af K. U. F's Orkester. Aftenunderholdningen afholdes til Fordel for Katholsk Ungdomsarbejde i København, saa der ventes stor Tilslutning, særlig fra de unges Side. Billetter à 2 og 1 Kr. faas i Katholsk Boghandel, hos Portneren i Stenosgade 4, i K. U. F's Sekretariat »Vesterhus« samt hos Klubbens Medlemmer.

Ringsted. Ogsaa Præsterne her tager sig med Omhu af Wienerbørnene. Herom fortæller Ringsted Folketidende følgende: For Wienerbørnene i Sorø og Omegn afholdt den katholske Præst Boots fra Ringsted i Søndags den 18. April Gudstjeneste i Raadhusets store Sal, som ved Myndighedernes velvillige Imødekommen var overladt til dette Brug. Ved det store, smukke Lokales ene Endevæg var rejst et improviseret Alter, smukt pyntet med en Mængde Blomster og Lys. Under Messen talte Pastoren paa Tysk til Børnene, hvem han indtrængende formanede til trofast at opfylde deres religiøse Pligter i det fremmede Land, og henvendte sig derpaa til de øvrige tilstedeværende, idet han særlig dvælede ved den Glæde, det var for ham i Dag for første Gang siden den saakaldte »Reformation« at kunne læse den hl. Messe her paa dette Sted, der rummede saa mange stolte Minder fra Danmarks Stortid, da Landet var den katholske Kirkes gode Datter; da en Absalon blandt andet byggede den herlige Kirke, som endnu fandtes her. Den hellige Handling havde samlet ca. 50 Børn, hvoraf omtrant Halvdelen modtog deres Paaskekommunion, ligesom mange af Børnenes Plejefædre havde indfundet sig. Det fortjener at bemærkes, at — trods det øsende Regnvejr — var der Børn, der havde tilbagelagt 5 à 7 km paa fastende Hjerte for at kunne modtage den hl. Nadver, et rørende Bevis paa den dybe religiøse Overbevisning, der rummes i dette af Krigen saa haardt ramte Folk. Saavel Borgmesteren som Formanden for den lokale Wienerbørnskomité havde vist Sagen deres Interesse ved at overvære Gudstjenesten, som efter Forlydende vil blive søgt gentaget — foreløbig en Gang om Maaneden. Efter Messen blev Børnene, der havde kommuniceret, beværtet med Kaffe og Wienerbrød af Komiteen.

Aarhus. I Anledning af den salige Margrete Marie Alacoques Kanonisation den 13 Maj er *alle Redaktører for »Jesu-Hjertes-Budbringere«* hele Verden over bleven indbudt til at komme til Rom, hvor der er sørget for Logis til dem i det sydamerikanske Kollegium Pio Latino. For-

maalet er ikke blot, at disse Præster skulde have den Glæde at overvære den opløftende Højtidelighed i St. Peterskirken, men at de Møder, der vil blive afholdt i Rom mellem disse 50 Redaktører, skulde bidrage til at fremme Jesu-Hjerte-Andagten og specielt Bønnens Apostolat. Saa snart Menigheden i Aarhus havde hørt om denne ærefulde Indbydelse til deres Sognepræst, var der kun een Mening om denne Sag, nemlig at alt burde sættes i Bevægelse, for at han kunde blive sat i Stand til at efterkomme den og opleve denne store Glæde. Alle uden Undtagelse vilde være med til at give deres Skærv. til dette Formaal, og ved en lille Højtidelighed overrakte Menighedsforstanderne forleden Pastoren et ret betydeligt Beløb som Rejsepenge, idet de bemærkede, at Menigheden nu allerede glæder sig til de Familie-Aftener, ved hvilke Pastoren vil fortælle dem om sine Oplevelser. Pastor Schmid rejser i Begyndelsen af Maj via Berlin-München og vil fra Innsbruck af faa en Rejsefælle i Udgiveren af den østrigske *Sendbote des göttlichen Herzens*, om alt gaar godt. — Vi ønsker Pastoren til Lykke med Rejsen og haaber, at han vender sund og rask tilbage og i alle Henseender med stort Udbytte.

Tyskland. Katholikerne i Westphalen har set med stor Uvilje paa de Uroligheder og Oprør, der i den senere Tid har hærget deres Egn, og staar uden Andel i den hele Bevægelse. Det er Spartakister, der staar bag ved det hele, og som ved Tyverier har forskaffet sig store Oplag af Vaaben og Ammunition fra Statens Oplagspladser for saadanne Ting. Da alt var forberedt, ventede Forbryderne kun paa en gunstig Lejlighed til at lade Oprøret bryde løs, og en saadan fandt de i en anden Forbryders Fremtræden, i Dr. Kapps Revolution. Saa vidt det kan skønnes, har Katholikerne ikke deltaget i Oprøret.

Australien. Den nye kirkelige Statistik for denne Verdensdel er nu udkommen og viser, at der her findes i alt 1.218.673 Katholikker, hvoraf omtrent de 125.000 er Indfødte, de øvrige Hvide. Kirken styres af 7 Ærkebiskopper, 22 Biskopper og 7 Apostoliske Vikarer. Den Apostologiske Delegat (∴ Pavens specielle Repræsentant) er Mgr. Cattaneo. Der findes 2154 Kirker, 1450 Præster, 7848 Nonner og 689 Brødre.

Brevkasse.

Ærede Hr. Redaktør! — Til Lykke med Deres gode Greb an-gaaende Konvertitters Livshistorie. Det er meget interessant. Muligvis kunde vi Præster (eller andre) meddele, hvad vi ved om afdøde Konvertitter, svarende til samme Spørgsmaal — — —

Jysk Sognepræst.

Erede Læsere. — Naar jeg har offentliggjort ovenstaaende Linjer, er det, fordi jeg først vil takke Indsenderen og dernæst bede dem, som maatte kunne besvare de omtalte Spørgsmaal for afdøde Konvertitters Vedkommende, sende Ugebladet en saadan Besvarelse i Lighed med de allerede offentliggjorte. *N. H.*

Rosenkranskirken. Mariakongregationen for Sognets ugifte Kvinder holder sit første Møde Onsdag den 5. Maj straks efter Majandagten Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften. *Ch. Raabe, Præsæs.*

A.C. Ordinært Møde Onsdag den 5. Maj Kl. 8 $\frac{1}{2}$ Aften i Studenterforeningen. Foredrag af Fru E. Greve: Spiritisme. Gæster kan medtages.

Til **katholske Børn paa Landet** har jeg med Tak fra Frk. K. A. modtaget 25 Kroner, hvorfor kvitteres. *Niels Hansen.*

Til en **katholsk Gymnasieelev** søges et møbleret Værelse (helst i et katolsk Hjem og i den indre By). Tilbud bedes snarest muligt sendt til A. Menzinger, St. Andreas Kollegium, Charlottenlund.

Kardinal Newmans Majbog.

110 Sider. 35 Øre. Katholsk Boghandels Forlag.

Announcen om udsolgte Bøger

i forrige Nummer var desværre ganske misvisende og rettes herved.

Festskriftet om Biskop Johannes von Euch.

Sursum corda. En Sangbog.

Spillmann: Et Offer for Skriftemaalet

Johs. Jørgensen: Franz af Assisi (i indb. Stand)

er ikke udsolgte.

K.U.B. (Katholsk Underretnings Bureau), et Samfund af katolske akademiske Lægfolk, tilbyder at korrespondere med Ikke-Katolikker, som maatte ønske at faa nøjere Kendskab til den katolske Kirke. Henvendelser, der alle behandles som fortrolige, bedes rettet til Sekretæren, Magister, kgl. Translatør Chr. M. Hansen, Odense.

Kollekten paa Langfredag

til Fordel for den hellige Grav.

Aakirkeby.....	0.00	Amalievej.....	30.00
Aalborg.....	5.50	Tilbedelseskirken.....	0.00
Aarhus.....	29.04	Østerbro.....	0.00
Dalum.....	0.00	Køge.....	4.00
Esbjerg.....	3.94	Maribo.....	0.00
Fredericia.....	31.00	Nakskov.....	13.00
Helsingør.....	11.20	Nyborg.....	0.00
Holbæk.....	4.00	Nykøbing F.....	29.00
Horsens.....	15.30	Næstved.....	0.00
Hørsholm.....	0.00	Odense.....	24.00
Kolding.....	8.88	Randers.....	11.70
København:		Ringsted.....	10.00
St. Ansgar.....	75.00	Roskilde.....	21.83
Rosenkranskirken.....	31.20	Rønne.....	0.00
St. Annæ.....	27.00	Silkeborg.....	10.00
St. Andreas.....	46.18	Slagelse.....	22.10
Sakramentskirken.....	22.15	Svendborg.....	20.00
St. Knud.....	0.00	Vejle.....	8.24
St. Josef.....	0.00		
Jesu Hjerter.....	0.00		
Immaculata.....	0.00		
		Ialt:	514.26

København den 21. April 1920.

Det Apostoliske Vikariat.

Kirkelig Kalender.

2. Maj.	4. Søndag eft. Paaske.	9. Maj.	5. Søndag eft. Paaske.
3. —	M. Korsets Genfindelse.	10. —	M. Antoninus, Biskop og Bekender. Bededag.
4. —	Ti. Monica, Enke.	11. —	Ti. Bededag.
5. —	O. Pius 5, Pave og Bek.	12. —	O. Vigilie. Bededag.
6. —	To. Johannes Evangelistens Martyrium.	13. —	To. Christi Himmelfart.
7. —	F. Stanislaus, Biskop og Martyr.	14. —	F. Oktavdag.
8. —	L. Mikael's Aabenbarrelse.	15. —	L. Johannes de la Salle, Bekender.

4. Søndag efter Paaske.

St. Andreas Kirke. Kl. 6¹/₂, 7 og 7³/₄ stille Messe. Kl. 9 højtidelig Prælatmesse og Meddelelse af Firmelsens h. Sakramente. Kl. 11 stille Messe. Kl. 7 Eftm. Festandagt.

I Sommer-Halvaaret indtil 1. Oktober holdes Eftermiddags-Andagten paa Søn- og Helligdagene Kl. 7.

MAJANDAGTEN.

	Søn- og Festedage	Hverdag
St. Ansgars Kirke	Kl. 8	Kl. 8
Jesu Hjertes Kirke	- 7 ¹ / ₂	- 7 ¹ / ₂
St. Josefs Kirke	- 3	- 7 ¹ / ₂
St. Knuds Kapel	- 3	-
Immaculatakirken	- 2 ¹ / ₂	- 7 ¹ / ₂
Rosenkranskirken	- 5	- 7 ¹ / ₂
Assumptionskapellet	- 4 ¹ / ₂	- 4 ¹ / ₂
St. Annæ Kirke	- 8	- 8
St. Andreas Kirke	- 7	- 7 ¹ / ₂
Sakramentskirken	- 6	- 8

Vincentiskonferensernes andet Generalmøde

finder Sted Søndag den 2. Maj (efter Højmessen i St. Ansgars Kirke) Kl. ca. 11¹/₂ i Bredgade 67 o. G. Til Mødet indbydes alle aktive og bidragende Medlemmer.

St. Ansgars Kirke. Majandagten aabnes allerede Fredag d. 30. April Kl. 8 Aften med Prædiken og Procession. Selvfølgelig bortfalder saa Processionen den første Søndag i Maanedens.

Mariakongregationen af Apostlenes Dronning holder Fælleskommunion Søndag d. 2. Maj Kl. 8 i St. Ansgars Kirke. Mandag d. 3. Maj Møde paa Østerbrogade 7 D Kl. 8.

Mødreforeningen i St. Ansgars Sogn. Tirsdag den 4. Maj (St. Monicas Fest) Kl. 8¹/₄ læses d. h. Messe for Foreningens Medl. og Anliggender.

Den eucharistiske Forenings Medlemmer bedes erindre Tilbedelsen i St. Ansgars Kirke Fredag d. 7. Maj til de aftalte Tider.

Rettelse. I Nr. 16, S. 243, L. 21 f. n., skal 1884 være 1894.

FREMMEPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN),
Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

68. AARGANG

•Nordisk Ugeblad« udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 2 Kr. 50 Ø. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Studiestr. 27-29. 1-4, Tlf. 12327). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 16 Kr. aarligt. — Redaktør: Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. Tlf. Helrup 657 y. Træffes bedst Kl. 4-5 Eftermiddag.

Nr. 19.

Søndag den 9. Maj.

1920.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Den smilende Gud. — Uddrag af en Rundskrivelse af 6. Jan. 1920 fra Père Mathéo. — Miu Vej til Kirken. — En ny Ungdomshelgen: Gabriel Possenti. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Rom. Nord-Amerika. — Foyer du Marin. — Brevkasse. — Avertissementer.

Smaa Indledninger.

495.

Bønnen — det store Naademiddel.

Lys, Luft og Næring — uden dem er intet Liv tænkeligt. Det samme gælder om Bønnen, naar Talen er om det aandelige Liv. Bønnen er det store, ubetingede Naademiddel. Vil vi blive salige, maa vi bede. Thi salig bliver man kun af Guds Naade, men uden Bøn faar ingen, der er udviklet nok til at kunne bede, Del eller Lod i Naaden. Bøn er altsaa lige saa nødvendig som Naaden. Gud har ganske vist indstiftet Sakramenterne som Naademidler, men i visse Henseender kan Bønnen endog kaldes vigtigere end Sakramenterne. Disse sidste staar f. Eks. ikke overalt og altid til vor Raadighed, det gør derimod Bønnen, hvorfor Apostelen med Rette kan udbryde: »Sig altid Gud og Faderen Tak for alle Ting i vor Herres Jesu Christi Navn« (Ef. 5, 20). Ved Bønnen opnaar et Menneske alt, som er nødvendigt til et Liv efter Guds Velbehag. Derfor skal heller ingen haabe noget uden gen-

nem Bønnen; ethvert Haab, der ikke hviler paa Bønnen, er usikkert; Gud skylder os ikke noget uden paa vor Bøn, men denne har han saa at sige lovet næsten alt. Og næppe er det noget Steds udtrykt klarere og rigere end i Evangeliet paa nærværende femte Søndag efter Paaske, hvor det hedder: »Alt, hvad I beder Faderen om i mit Navn, vil han give jer.« (Efter *M. Meschler*, S. J.)

Den smilende Gud.

Af *A. Menzinger*.

(Sluttet.)

Men saa er der jo dette, at Hr. J. Magnussen ikke blot skriver, han musicerer ogsaa i denne Tilstand. Han, der i hele sit Liv kun har lært at spille Klaver i en Maanedstid, da han var Dreng, og siden glemte det hele (Side 129), kan, naar »Aanden« kommer over ham, ikke blot klimpre et Par Akkorder, men spille store, pragtfulde Operapartier, som han ikke kender og aldrig har hørt (S. 135)*). Hans Hænder farer hen over Tangenterne i de dristigste Løb, Wagners Vælde og Beethovens Magt bruser ud af Klaveret. Han kan spille alt. Instrumentet skælver under hans Hænder, til han synker sammen paa Klaverstolen, dødtræt og med forslaaede Fingre (S. 132).

Der er unægtelig en vældig Forskel mellem Hr. J. Magnussens automatiske Skrift og hans »Klaverspil«. Naar vi ser paa de automatiske Breves Indhold — rent intellektuelt, den religiøse Side skal vi senere komme ind paa — finder vi ikke en eneste Tanke, der fører ud over det, som en københavnsk Forfatter eventuelt kunde fremfantasere i en normal Drøm. Om dem gælder, hvad der maa siges om hele »Aandelitteraturen«, at den i betænkelig

*) Det sidste turde være vanskeligt at bevise. Angaaende Puccini, som han omtaler Side 136, er det oplyst, at Dele af dennes Opera »Svalen« en hel Sæson igennem er bleven spillet til Stadighed paa Kafeer og lignende Steder, saa det er ikke formasteligt at formode, at Forfatteren kan have hørt den der.

Grad er »aandsforladt« og hidtil ikke har bragt os en eneste ny og værdifuld Erkendelse.

Ganske anderledes forholder det sig med Hr. J. Magnussens musikalske Præstationer. De fører ikke blot ud over hans egen musikalske Bevidsthed eller Underbevidsthed, de fører ud over Beethoven, Wagner, overhovedet alle hidtil kendte Musikgenier eller Virtuoser. Disse har alle maattet uddanne deres Anlæg ved Øvelse og Studium. Han bliver det, han er, i een Nat. Hvis dette er Virkelighed, vilde det unægtelig være et aldeles nyt Fænomen. Hidtil er »nye Evners Opstaaen« kun bleven iagttaget under lidet tiltalende Former, nemlig som Følge af Hysterohypnosen. Et hysterisk Individ kan paa det højeste somn-ambule Stadium genvinde de ved Hysteri tabte Sanser og Erindringsomraader og saaledes fuldstændig ligne et normalt Menneske. I Sammenligning dermed er Hr. Magnussens Tilfælde det rene Pintsevidunder. Og hvilket Perspektiv aabner det ikke! Thi, hvad forbyder os at tænke, at Mennesket ad samme Vej som Hr. J. Magnussen ogsaa kan erhverve andre Færdigheder? En skønne Morgen vil han kunne vaagne som Matematiker eller som Sproglærd, Digter, ja hvorfor ikke som Universalgeni? Nogen Grund til Begrænsning ses ikke! Universitetsstudium, Konservatorieuddannelse og andre brydsomme Veje til Parnasset vil høre Historien til. Fausts Tid er kommen!

Ved at læse »det musikalske Kapitel« i Hr. J. Magnussens Bog tænker man uvilkaarlig paa den gamle Advarsel fra Logikken: Hvem der beviser for meget, beviser intet! Saa længe Hr. J. Magnussen ikke lader sin fænomenale Kunst høre i Koncertpalæets store Sal, foretrækker vi den rigtignok lidt nøgterne Forklaring, at hele hans Musik ikke er andet end en hypnotisk Drøm! Lad være, hans Hænder paa en eller anden Maade danser hen over Klaviaturet; han hører ikke Klaverets formodentlig falske Toner, men kun de musikalske Hallucinationer, som Trancen — hvis Symptomer i øvrigt netop i dette Afsnit er skildret med al ønskelig Klarhed — frembringer i hans Hjerne. Det, som Hr. J. Magnussen meddeler om sin Virtuositet, berettiger os ikke til at tillægge den større Virkeligheds-værdi end de »nye Evner«, som ethvert normalt Menneske

kan mene at være i Besiddelse af, naar han drømmer, at han flyver eller udfører andre vidunderlige Bedrifter.

Men der er jo ogsaa andre, der har hørt Hr. J. Magnussen spille! »Min nærmeste Familie har lært dette Fænomen at kende,« skriver han Side 135 og er dybt greben af det. »Og min nærmeste Familie er jo ogsaa de eneste Væsener, som kan forstaa Underet fuldt ud.« Det er maaske værd at lægge Mærke til den sidste Sætning. Hvorfor hører netop de Musikken og ingen andre? Fordi de i Forvejen ligesom Hr. J. Magnussen selv tror paa Aanden og derved frembyder den gunstige Jordbund for Suggestion. De er alle mere eller mindre musikalske Mennesker, saa det ikke skorter paa musikalsk Fantasi. Nu er de kommet ind under Suggestionens Magt og faar, naar blot Hr. J. Magnussen sætter sig til Klaveret, musikalske Hallucinationer ligesom han.

Denne Forklaring synes at blive bekræftet ved det Eksempel, som Forfatteren meddeler Side 135 ff. Hvem er denne Broder, som han spiller for, og som bliver helt betaget af denne Aandemusik? »Jeg indskyder her,« erfarer vi Side 136, »at min Broder paa dette Tidspunkt var temmelig syg og skulde et Par Dage efter ind paa en Klinik for at søge Helbredelse for sin Sygdom.« Heller ikke her røber Hr. J. Magnussen noget som helst om Sygdommens Art, skønt det i højeste Grad vilde berøre Sagen, om denne Sygdom — ligesom hans egen for tre Aar tilbage — var en nervøs Lidelse. At Broderen under Koncerten »pludselig synker sammen hulkende og stønnende«, taler just ikke imod denne Formodning. For Hr. J. Magnussen er hans nærmeste Omgivelser mere end blot et taknemmeligt Publikum. Han finder i deres Opmærksomhed og Deltagelse det længe savnede Bevis for, at han ikke er Offer for Selvbedrag. »Først naar jeg ser andre gribes af det vidunderlige og mærkelige, føler jeg en dyb, vidunderlig Tilfredshed i min Sjæl. Og i saadanne Øjeblikke jubler det i mig, og min Tvivl er dysset i Søvn« (S. 140). — — — Men vi forlanger lidt mere til et Bevis. Vi kræver, at Suggestion hos Tilhørerne er udelukket og ikke ligefrem som i de omtalte Tilfælde sandsynlig. Saa længe der altsaa ikke fremlægges bedre Materiale for Offentligheden,

tillader vi os at betragte det hele kun som et interessant, men sørgeligt Eksempel paa nervøs Smitte. — — —

»Guds Smil« vil være et nyt Evangelium, det glade Budskab om en smilende Gud, en Aabenbaring for hele Menneskeheden, som hidtil »er holdt uvidende tilbage i Mørket« (S. 96). Indholdet af dette Evangelium er imidlertid af den Art, at det ikke mindre end dets patologiske Tilblivelse taler imod en overnaturlig Inspiration.

Om »Guds Smil« virkelig gengiver det formentlige Evangeliums Originaltekst, eller om Hr. J. Magnussen har underkastet denne en senere Redaktion, faar vi desværre ikke at vide. Vi tænker her ikke paa en »Evangelieforfalskning«; vi stoler paa, at selv om Forfatteren har filet og jævnet lidt paa Manuskriptet, er den oprindelige Tankegang bevaret; men rent psykologisk set vilde det være af Interesse at vide, om Brevene netop i denne Form var flydt ud af den mystiske Pen.

For selve Sagen har det tekstkritiske Spørgsmaal næppe nogen Betydning. Thi selv om de religiøse Ideer, som Brevene forkynder, vilde gøre den onde Aand, Løgnens Fader, al Ære, er de dog helt igennem »sublunare« Tanker, som ikke først behøver at være indforskrevne fra Aandevederen. Det er de taagede Forestillinger om et hinsides Liv, som i en eller anden Form udgør mange moderne Menneskers Livsopfattelse. De maa opfattes — ligesom hele Spiritismen og Theosofien — som en naturlig Reaktion mod vor Kulturs golde og aandforladte Materialisme. Kun Skade, at denne Supranaturalisme med sin fantastiske Vilkaarlighed og vamløse Sentimentalitet skyder lige saa meget ud over Maalet, som Materialismen blev tilbage for det. »Der vil komme en ny Tid . . . en ny Tidsalder med Sol i alle Verdenshjørner, og Gud vil smile til Menneskene« (S. 87). »Gud lever, de døde lever, og de levende kan ikke dø, men alle skal de se Gud. Alle! Alle! Unge og gamle! Gode og onde! Alle skal se Guds Smil« (S. 119). Det er menneskelig Blødagtighed og Overfladiskhed, der har skabt denne smilende Gud, som kun har det ene Ord: Kommer hid til mig I alle, jeg vil vederkvæge eder — ogsaa for Rov og Mord og Utugt! Kom! — ikke blot du stakkels Lazarus, men ogsaa du rige Fraad-

ser, ikke blot du, Johannes, der sagde en mægtig Fyrste Sandheden og døde for den, men ogsaa du vellystige Herodes og du blodtørstige Herodias — I alle skal se Guds Smil!! Den fuldstændige Ignoreren af Kristendommen i disse Breve kunde selvfølgelig udmærket godt skyldes den onde Aands Had til den sande Religion. Men hvem vil benægte, at den mindst lige saa godt kan forklares ved Forfatterens absolute Mangel paa religiøse Kundskaber? Hvad han selv fortæller herom Side 11 og 28, lader formode, at hans religiøse Dannelse knap har været paa Højde med hans Klaverteknik, d. v. s. saa temmelig lig Nul.

Troen paa dette Evangelium bliver ikke lettere ved, at »Skriveaanden« Gang paa Gang modsiger sig selv. Side 96: »Retfærdigheden sker Fyldest i dens yderste Konsekvenser«, og Side 119: »Gode og onde! Alle skal se Guds Smil.« Side 98: »I maa gerne vide alting, thi vi har ingen Hemmeligheder for jer,« og Side 108: »Jeg sidder ikke her for at sige jer den fulde Sandhed, thi Sandheden skal ingen vide.« Side 98: »Livet er det samme nu og i al Evighed, og det vil aldrig blive anderledes,« og Side 103: »Alle Mennesker skal blive ens gennem Evigheden.« Side 103: »Selve Livet er guddommeligt, og Livets Kilde er guddommelig ... og Menneskets Aand er evig og guddommelig,« men Side 100: »Intet Menneske er en Gud, og intet menneskeligt bliver guddommeligt, saa længe Mennesket lever paa Jorden,« og Side 109: »Menneskeanden (efter Døden!) er ikke en viis lille Gud ... Aanden er Aanden af et Menneske, men den har de samme Egenskaber, den havde, da den boede i Mennesket« o. s. v. Vi vil ikke dømme for haardt over disse Modsigelser; Underbevidstheden er nu engang en drømmende Bevidsthed, og Logik er ikke dens Styrke.

Det var med en Følelse af Vemod, jeg læste »Guds Smil«. Dette Ord rørte ved en Streng inderst inde i mit Hjerte. Jeg tænkte paa en, som Forfatteren ikke nævner, paa ham, som alene og i Sandhed er Guds Smil til os Mennesker, paa ham, som smilte til os som yndigt Barn, saa uskyldigt og venligt, som aldrig noget Barn har smi-

let; jeg tænkte paa vor kære Frelser, som han drog omkring i Jødelandet og gjorde vel; jeg tænkte paa den opstandne, som trøster sine forskræmte Disciple; jeg tænkte paa ham, som er hele Himlens Fryd.

I Jesus er Guds evige Kærlighed til os bleven synlig, og derfor hviler baade Guds Majestæt og Guds Smil paa hans Ansigt. Smilet, det rene Smil, er Udtrykket for den ømmeste Kærlighed, den oprigligste Velvilje. Smilet indbyder, beroliger, trøster, taler uden Ord og bliver ved, til det har smittet, til det har fundet Vejen til Hjertet. Smilet paa Gudmenneskets Ansigt er Solstraalen i vort Liv; det aabenbarer os Guds Kærlighed. I hans Smil er »Guds, vor Frelasers Godhed og Menneskekærlighed bleven aabenbar« (Tit. 3, 4).

A. Menzinger.

Uddrag af en Rundskrivelse af 6. Jan. 1920 fra Père Mathéo.

I Anledning af den salige Marguerite Maries forestaaende Helgenerklæring har Père Mathéo udsendt en Rundskrivelse, som han har ønsket at faa udbredt blandt Trosfæller her i Danmark. Et Uddrag af denne Skrivelse, som er meget lang og meget udførlig, vil sikkert læses med Interesse, medens den hele Skrivelse maaske ikke vilde fange Interessen. Dette har Père Mathéo meget godt forstaaet og derfor billiget, at Skrivelsen bliver en Del forkortet, naar kun ikke derved det væsentlige Indhold forringes.

Père Mathéo skriver:

En Ærens og en Glædens Dag nærmer sig for hele Verden, nemlig den Dag — sandsynligvis den 13. Maj — da Marguerite Marie bliver erklæret for hellig. Hun vil træde frem, prydet med alle Dyder og badet i Straaler, udgaaende fra Jesu hellige Hjerte, og hun vil til alle Tider vedblive at være uadskillelig knyttet til Dyrkelsen af Jesu Hjerte — dette Hjerte, »som har elsket Menneskene saa højt«, dette Hjerte, »som vil herske«, dette Hjerte, som in-

deholder alle Visdommens, Kundskabens og Naadens Skatte, og som vil skænke alle disse Skatte i rig Overflødighed til Kirkens Børn. Andagten til dette hellige Hjerte, til hvilken Spiren efter Frelserens Befaling er bleven nedlagt af Marguerite Marie, og som under Kirkens Værn er vokset op, er bleven til et Træ, hvorunder Kirkens Børn kan opslaa deres Boliger, og hvor de, som har lidt Skibbrud i Livets Bølgegang, og de, som tørster efter Tilgivelse, Fred og Kærlighed, kan finde Ly.

Marguerite Marie blev et udvalgt Redskab til Udbredelsen af denne Andagt, af hvilken Introniseringen i Familierne er en Blomst, der straal'er gennem Tidens Mørke. Denne unge Nonne, som levede skjult bag Gitteret i Klosterkirken i Paray le Monial, lever nu ikke mere skjult, hun lever blandt os som den ledende Stjerne for dem, der elsker Jesu hellige Hjerte, og som har indviet sig til at være Apostle for Introniseringen af Jesu hellige Hjerte i Familierne. Den hyppige hellige Kommunion, Familiernes Fælleskommunion hver første Fredag i Maaned'en, Jesu Hjerte Festens Højtideligholdelse og Jesu Hjertes Stilling som Verdens Hersker vil i stedse højere Grad blive Frugterne af dette Apostolat, som ganske er i Overensstemmelse med den Dyrkelse af sit hellige Hjerte, som vor Frelser har forlangt, da han aabenbarede sig for Marguerite Marie.

Med inderlig Længsel er hendes Helgenerklæring i mange Aar bleven imødeset af troende Hjerter, fordi man mente, at denne vilde blive af største Betydning for Udbredelsen af Kærligheden til Jesu hellige Hjerte. Men Gud har villet, at dei skulde ske i omvendt Orden, saaledes at Helgenerklæringen kommer som en Frugt af Hjerternes Kærlighed til Jesu Hjerte og af den Herskerstilling, som dette hellige Hjerte omsider indtager i mange Nationer, i mange Familier og i mange Hjerter. Vor Hellige Fader, Pave Benedikt, har den 6. Januar 1918 udtalt følgende herom: »Man tager næppe fejl, naar man mener, at Marguerite Maries Helgenerklæring af Gud er bleven forbeholdt en Tid, hvor hendes Mission, at udbrede Andagten til Jesu hellige Hjerte, er bleven mere kendt og bedre forstaaet af Verden og derfor vil bære rigeligere Frugter.«

Af disse Ord fremgaar klart, at vor Hellige Fader fin-

der denne Tid belejlig for Marguerite Maries Helgenerklæring, fordi Jesu Hjerte Andagten netop nu gaar sin Sejrs-gang gennem Verden. Den udbreder sig fra Syd-Amerika til Europa, fra Polen, Spanien og Portugal over Frankrig til Holland, Belgien, England, Irland, ja selv til de nordiske Lande.

I et Brev til Père Mathéo i 1915 skriver Pave Benedikt: »Ved Daggry kan man tage Varsel af, hvordan Dagen bliver, og Vi, som betragter Familiernes Indvielse til Jesu hellige Hjerte som et Daggry, der varsler om en straalende Dag, Vi gentager med Glæde den hellige Paulus's Ord: Det bør ham at herske.«

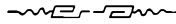
Ja, det bør ham at herske, hans hellige Hjerte skal kendes, forherliges, elskes. Verden kan ikke undvære hans Kærlighed, og han ønsker selv at dele sin Herlighed i Himmelen med os. Derfor lyder endnu gennem Aarhundreder de Ord til os, som Marguerite Marie har overbragt os fra Frelseren: »Se dette Hjerte, som har elsket Menneskene saa højt. Elsk mig til Gengæld . . . Jeg vil herske ved min Kærlighed.«

Père Mathéo henvender i Slutningen af sin Rundskrivelse nogle opmuntrende og opildnende Ord til sine Medarbejdere.

»Glem ikke,« skriver han, »at vort Hovedformaal ikke er at intronisere Jesu Hjertes Billede paa en Hædersplads i Hjemmene, i Skolerne, i Institutionerne. Vort Formaal er langt højere og mere indgribende, thi vi vil intronisere vor levende Frelser iblandt os som vor korsfæstede Frelser, som alle Tings Begyndelse og Ende, som Konge og Midtpunkt, som Herre over Samvittighederne, over Folkene, over Kongerne, over Familierne, over Lovgiverne, over Skolerne. Vi har kun een Herre, Jesus Christus, som er Vejen, Sandheden og Livet, i ham lever, røres og er vi. Han skal være Hersker over alt og alle, hvilket ogsaa Marguerite Marie har udtalt med følgende Ord: Jeg er tilfreds, naar kun min elskede Jesus bliver kendt og hersker.«

Sluttelig giver Père Mathéo nogle Raad og Anvisninger angaaende et Triduum til Ære for Marguerite Marie. Han foreslaar, at et saadant bliver holdt saa mange Steder som

muligt de sidste 3 Dage før hendes Helgenerklæring d. 13. Maj. Père Mathéo foreslaar, at der bedes Magnificat alle 3 Dage, at der bliver prædiket om Introniseringen mindst een Gang i de Dage, at saa mange som muligt modtager den hellige Kommunion i Bodfærdighedens Aand og for at opnaa, at Jesu Hjertes Stilling som Herren og Herskeren befæstes mere og mere, at Jesu Hjertes Fest bliver baade en Familiefest og en kirkelig Fest, hvor dette ikke allerede er Tilfældet, og at der paa Helgenerklæringdagen og paa Jesu Hjertes Festdag bliver bedet med stor Varme og Inderlighed efter vor store, elskede Pave Benedikt XV's Mening og Hensigter, han, som i saa høj Grad har fremmet Kærligheden til Jesu helligste Hjerter som Verdens Midtpunkt og Hersker. Ved *L. Stampe Charisius.*

Min Vej til Kirken.

Af *Gustaf Baron Armfelt.*

(Fortsat.)

Under mit Ophold i katholske Egne havde jeg god Lejlighed til ikke blot at læse om Messen, men ogsaa overvære denne. Ogsaa paa Hverdagene var der ikke saa faa Folk i Kirkerne, deriblandt mange Arbejdere, som gik did, inden de begyndte Dagens Møje.

I Kirker med flere Præster, især Klosterkirker, læses der Messer allerede fra Kl. 5 og 6 om Morgenens, og det var rørende at se Arbejdere og Fabrikspiger opgive noget af deres Hvile for at komme i Guds Hus. Ikke mindre rørende var det at se saa mange forene sig med Frelseren i Alterets helligste Sakramente, ikke blot Søn- og Helligdage, men ogsaa almindelige Ugedage.

Ja, Virkeligheden var endnu skønnere end Möhlers Fremstilling af Messen, og nu fik jeg nogle af de vidunderlig skønne Hymner at høre, som han omtaler, og som ogsaa i Middelalderen havde tonet hjemme i vore egne Kirker i Sverige, ikke mindst i Lunds gamle herlige Domkirke, hvis prægtige Hvælvinger saa ofte havde vakt katholske Minder til Live hos mig.

Men jeg vilde ikke alene vide, hvad en lærd Theolog og dyb Tænkter som Adam Möhler skrev om Messen, jeg vilde ogsaa lære de Bønner at kende, som blev bedt af det katholske Folk. Derfor begyndte jeg at læse i de Messe- og Bønnebøger, som dels laa rundt om i Kirkerne, dels blev stillet til min Raadighed af katholske Bekendte.

Hvad der først faldt mig i Øjnene, var, at de latinske Messebønner var oversat paa Modersmaalet, saa at de hel- lige Handlinger kunde følges, paa hvilket af de to Sprog man vilde. Men Messebøgerne indeholdt ogsaa Betragt- ninger over Messen for den, som foretrak at hengive sig til saadanne. To gjorde særligt Indtryk paa mig. Den ene, af St. Alfons Liguori, fandt jeg i Dr. Chr. Moufangs *Officium divinum* (Mainz, 13. Oplag, Side 95) og den anden i Abbé de Bellegardes udmærkede Oversættelse af Thomas a Kempis' Christi Efterfølgelse (Tournai, Side 251).

Men hvor gribende Messebønnerne end er, hvor smukke Ceremonierne, hvor tiltalende den kirkelige Sang, saa er det dog ikke det, der giver Messen dens virkelige Værdi.

Det ligger deri, at Messen ikke alene er Ord, men ogsaa Handling, og at den handlende Person er Jesus Christus, Guds Søn, selv, thi Præsten er, som den katholske Katekismus fremhæver, kun Christi synlige Stedfortræder. Just fordi Messen er en Christus-Handling, bevarer den evig Ungdom og Kraft og passer til alle Tider og Folk, alle Aldre og Dannelsesgrader. Med Andagt kan den over- være af den, som følger med i sin Bønebog, saavel som af den, der uden Bog hengiver sig til fromme Betragt- ninger, hvis han foretrækker dette, eller overhovedet ikke kan læse, hvilket sidste ofte var Tilfældet i Kirkens første Dage. I 1400 Aar blomstrede kristen Fromhed, selvom Haandskrifter da var sjældne og kostbare. Bogtrykker- kunsten opfandt først i Aaret 1440. Messens Ceremonier er dybe og betydningsfulde, men opfattes let af det fromme Sind.

(Fortsættes.)

En ny Ungdomshelgen: Gabriel Possenti.

Af de tre »salige«, hvis Helgenerklæring er nær fore- staaende, er de to, Jeanne d'Arc og Margrethe Marie Ala- coque, sandsynligvis saa godt kendt af de fleste af Ugebla-

dets Læsere, at en kortere Omtale af dem ikke vilde være af videre Betydning; den tredje, hvis Navn staar over disse Linjer, er derimod saa lidet kendt, at selv følgende kortfattede Biografi tør paaregne almindelig Interesse, hos ældre saa vel som og ikke mindst hos unge.

Gabriel Possenti fødtes i Assisi i Italien den 1. Marts 1838 og døde allerede 27. Februar 1862, knap 24 Aar gammel, som theologisk Student i Passionist-Klosteret i Isola di Gran Sasso. I Daaben blev han kaldet Francesco, men da han i Attænaarsalderen traadte ind i Passionist-Kongregationen, antog han Navnet *Gabriele dell'Addolorata* (Gabriel af den smertefulde Jomfru). Han var ypperlig begavet og gjorde store Fremskridt i sine Studier, især havde han en vidunderlig Hukommelse, men samtidig var han i Fromhed den ypperste blandt Klosterets andre unge, der ogsaa udmærkede sig ved Gudsfrygt; hans nøjagtige Overholdelse af Ordensregelen, hans Iver i Bønnen og glødende Andagt til vor Herres Lidelse, den hellige Eukaristi og den sørgende Gudsmoders Smerter var et Forbillede for alle. Han døde af Tæring i det sjette Aar af sit Ordensliv, og ved hans Grav i Byen, hvor han døde, er der paa hans Forbøn sket talrige Mirakler og har der fundet mange Omvendelser Sted.

Kun lidet var kendt i Gabriels Levetid om hans overordentlige aandelige Gaver. Han adskilte sig ikke ved noget udvortes fra de andre Novicer og søgte kun at leve et fuldkomment Ordensliv, skjult indenfor Klosterets Mure. Efter sin Død blev han hurtigt af Kirken erklæret »ærværdig«, medens hans højtidelige Saligerklæring fandt Sted den 31. Maj 1908 i St. Peterskirken. Blandt de tilstedeværende ved hin Fæst var der mange, som havde kendt den »salige« i hans Levetid, deriblandt en af hans Brødre, Passionistpateren Norbert, endvidere hans gamle Skriftefader og en Herre, der paa overnaturlig Vis var bleven helbredt ved hans Forbøn.

Det var Leo XIII's og Pius X's udtrykkelige Ønske, at den h. Gabriel Possenti skulde betragtes som Ungdommens Værnehelgen i vore Dage, ganske særlig for de unge, som indvier sig til Ordensstanden, og for deres indre Liv. Den 13. Maj, naar hans Helgenerklæring højtideligt forkyndes, vil der vistnok være en og anden til Stede, der baade har kendt og maaske levet sammen med den unge Helgen.

St. Gabriel Possenti, bed for os alle!

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. I denne Paasketid er Firmelsens Sakramente meddelt til følgende: I St. Ansgars Kirke til 49 Børn, i Rosenkranskirken til 47 Børn og 3 voksne, i St. Annæ Kirke til 12 Børn og 11 voksne, i St. Andreas Kirke til 24 Børn og 11 voksne, i alt til 157. — Den første hellige Kommunion modtog i St. Ansgars Kirke 24 Dreng og 22 Piger, i Rosenkranskirken 12 Dreng og 50 Piger, i Sakramentskirken 15 Dreng og 18 Piger, i St. Annæ Kirke 5 Dreng og 18 Piger og i St. Andreas Kirke 12 Dreng og 8 Piger, i alt 184.

— I Tirsdags rejste Kapellanen ved Sakramentskirken, Hr. Pastor Ravelli, paa en Maanedes Ferierejse til Rom for at overvære de der stedfindende store kirkelige Festligheder. Pastor Ravelli har i mange Aar kendt Propagandaens Præfekt, Kardinal van Rossum, der som han selv er Hollænder, og det er ogsaa dennes Gæstfrihed, han for en stor Del kan takke for den dejlige Rejse, hvortil Ugebladet ønsker ham alt muligt Held og Lykke.

— Stringendos Koncert Store Bededags Eftermiddag havde fyldt Studenterforeningens store Sal med et festklædt Publikum, for en stor Del unge, der med Begejstring paa-hørte de forskellige nydelige Numre. Foreningen spillede udmærket under Hr. Laur. Hansens Ledelse forskellige Stykker, hvoraf især Symfoni Nr. 8 i H-Mol af Schubert kan fremhæves for det fortrinlige Sammenspils Skyld. De fire Solister, Frk. Ellen Beck, Fru Løwe, Hr. Peder Møller og Basunisten Hr. Svend Aage Andersen høstede ogsaa mægtigt Bifald for deres fine og ypperlige Præstationer.

Rom. Her afholdtes den 22. April i Vatikanet et offentligt Konsistorium (Kardinal-Forsamling under Pavens Forsæde), saaledes som det altid finder Sted forud for en højtidelig Helgenerklæring. Der blev holdt Tale om de tre »salige«, der skal erklæres for Helgener: Gabriel (se om ham en Artikel foran i dette Nummer) og Margrethe Maria Alacoque paa Christi Himmelfarts Fest den 13. Maj og Jeanne d'Arc, Jomfruen fra Orléans, paa Søndagen den 16. Maj. Derpaa ansøgte de tre Talere officielt og højtideligt om, at de vedkommende »salige« maatte erklæres for Helgener, hvortil Paven gav et bekræftende Svar. Ærkebiskop Soldevilla y Romero af Saragoza, som blev udnævnt til Kardinal i December Maaned, var til Stede og modtog Kardinal-Hatten af Pavens Haand.

Nord-Amerika (U.S.A.). Ugebladet har før omtalt den bekendte Omvendelses-Prædikant Billy Sunday, hvis utrættelige Arbejde for at vække Mennesker af Ligegyldighedens Søvn og barokke Maade at prædike paa har været

Genstand for megen Diskussion i Tale og Skrift. Adspurgt, hvorfor han ikke angreb Katholikkerne, svarede han: »Ikke saa længe vi har saa meget Snavs og Skarn i vore egne Baggaarde. Jeg har travlt nok med min Møggreb i Baptisternes og Presbyterianernes og Kongregationisternes Gaarde. Den katholske Kirke er Guds Kirke og vil altid blive ved med at bestaa . . . Nej, min Herre, De vil aldrig høre et Ord mod den katholske Kirke af mig. Jeg vil revse dens Medlemmers Synder; men De vil ikke faa et Ord at høre af mig mod nogen Kirke, der hævder Guds Ord og Sandheden om Jesus Christus. Jeg ønsker, I skal være Kristne. Andet bryder jeg mig ikke om. Gaa til Præsten og skrift, hvis I har Lyst til det. Fortæl ham, hvor usle I har været, og at I nu vil blive bedre. Hvis I bliver omvendt ved mine Møder, skal jeg gerne sende jeres Navn til Præsten, hvis I ønsker at slutte jer til den katholske Kirke.«

Foyer du Marin.

Som det vil Læserne bekendt, havde Danmarks katolske Ungdom, støttet af Modtagelseskomiteen for de sønderjydske Besættelsesstropper, aabnet en »Foyer du Marin« i »Vesterhus«, Vestervoldgade 115.

Denne Foyer lykkedes saa godt, at man gav sig til at drøfle Tanken om ikke blot at lade den gælde for Besættelsen fra *La Marseillaise*, men ogsaa for deres Kammerater fra de andre Skibe, der nu og fremdeles vil komme til København.

Ved elskværdig Imødekommenhed fra forskellige Sider er denne Plan nu bleven realiseret, og fra førstkommande Uge vil Lokalerne i »Vesterhus« være aabne to Gange ugentlig, Tirsdag og Torsdag fra 3—10¹/₂, første Gang Tirsdag d. 4. Maj. I Foyeren vil der forefindes Aviser, Bøger og Skrivematerialier samt forskellige Spil. Der vil blive serveret Kaffe, The og Sodavand til moderate Priser.

Gaver, saavel i Penge som Naturalier, vil med største Glæde blive modtaget af Hr. Økonom Jensen, Vesterhus, samt af enhver af nedenstaaende Komité's Medlemmer.

A. F. Beyer,
Kapt. i Artilleriet,
Kjeldsgaards Allé 19², Valby.
A. V. Günther,
Murermester,
Bangertsgade 11.
V. Monnet,
Bankkasserer,
Zinnsgade 11.

H. Bistrup,
Kapt. i Marinen,
Madvigsg Allé 2³.
Martha Hansen,
Lærerinde,
Boyessgade 7.
E. F. Rönnow,
Cand. phil., Lærer,
Henrik Rungsgade 19⁴.

Brevkasse.

Kære Hr. Abonnent! De beder, om jeg »i Sandhedens Interesse vil bringe en Notits om Fejltagelsen« i forrige Nummer, at den lille Efterretning om Gudstjenesten for Wienerbørnene i Sorø stod under Overskriften Ringsted. Uden at opholde mig ved det pudsige i, at en saadan Ubetydelighed med Højtidelighed skal indankes for Sandhedens Domstol, skal jeg blot meddele, at det er mangeaarig Skik i Ugebladet at meddele Efterretninger om kirkelig Virksomhed under den Menigheds Navn, hvorfra vedkommende Virksomhed udgaar. Hvad vore Præster fra Ringsted udretter i Sorø, Fjennesløv, Bringstrup o. s. v., vil vedblivende blive meddelt under Ringsted, indtil der paa vedkommende Steder oprettes selvstændige Menigheder. Ærbødigst *N. H.*

Rosenkranskirkens Sogn.

Inkassationen af *Kirkeskat, Præstepenge* m. m. paabegyndes Tirsdag d. 18. Maj. De af Menigheden, som ikke yder *Kirkeskat* til deres Sognekirke, *Rosenkranskirken*, gøres opmærksom paa, at det er enhver Katholiks Pligt — gift eller ugift, rig eller fattig — efter Evne at yde Bidrag til sin *Sognekirkes* Underhold, hvorfor de opfordres til at tegne sig for et saadant.

§ 75 i den nye Grundlov lyder saaledes: »Ingen er pligtig at yde personligt Bidrag til nogen anden Gudsdyrkelse end den, som er hans egen.« *Allsaa bør enhver Katholik yde Bidrag til sin egen Kirke, ikke til Folkekirken.*

Til *Rosenkranskirkens Sogn* hører alle Katholikker, der bor paa *Frederiksberg* og i den dertil grænsende Del af *Vesterbro* indtil Stenosgade, Viktoriagade, Abel Cathrinesgade, Kvægtorvsgade og den nye Godsbanegaard (den tilstødende Side af nævnte Gader og Godsbanegaardens Terræn indbefattet), endvidere de, der bor i *Valby, Vigerslev* og *Vanløse Distrikter* samt det mellem disse Distrikter og Vestenceinten liggende *Landdistrikt*.

Anmeldelser modtages af Sognepræsten og Kapellanen, Boyesgade 8, samt af Kirkeforstanderne.

Forstanderskabet.

St. Andreas Kirke. Mariakongregationerne holder Fælleskommunion paa Kristi Himmelfarts Fest den 13de ds. under den hellige Messe Kl. 7³/₄.

»UNIO«. Onsdag den 19. Maj Kl. 8 *Generalforsamling* i Café »du Parc«, Gyldenløvesgade 4. NB. Da der skal tages Bestemmelse om Foreningens fremtidige Virksomhed, opfordres Medlemmerne til at give talrigt Møde.

Til **katholske Børn paa Landet** har jeg med Tak fra Frk. E. Christensen modtaget 20 Kroner, hvorfor kvitteres. Med det tidligere modtagne i alt: 412 Kr. 50 Øre.

Niels Hansen.

Kirkelig Kalender.

9. Maj. 5. Søndag eft. Paaske.	16. Maj. 6. Søndag eft. Paaske.
10. — M. Antoninus, Biskop og Bekender. Beded.	17. — M. Kong Erik, Martyr.
11. — Ti. Bededag.	18. — Ti. Venantius, Martyr.
12. — O. Vigilie. Bededag.	19. — O. Petrus Coelestinus, Pave og Bekender.
13. — To. Christi Himmelfart.	20. — To. Oktav af Christi Himmelfart.
14. — F. Oktavdag.	21. — F. Ferialdag.
15. — L. Johannes de la Salle, Bekender.	22. — L. Vigilie. Fastedag.

Kirkelig Kundgørelse.

I Henhold til den H. Faders Anordning bestemmer Vi, at der atter i Aar før Pintsesøndag skal holdes en ni Dages Andagt til den Helligaand i Vikariatets samtlige Kirker og offentlige Kapeller. Som fælles Bønner foreskriver Vi:

1. Hymnen *Veni Creator Spiritus* med tilhørende *V. og Oration*, Salmebog Side 187.

2. Bønnen om den Helligaands syv Gaver, Salmebog Side 505.

Novenen kan holdes efter Skolemessen eller under Aftenandagten. København, den 9. Maj 1920.

Johannes von Euch,

Biskop, Apostolisk Vikar for Danmark og Island.

Paaskekommunionen.

Christi Himmelfarts Dag udløber Tiden for den pligtmæssige Modtagelse af den hellige Paaskekommunion for deres Vedkommende, som bor i Byer, hvor der findes en katolsk Kirke.

Den sædvanlige Kirkekollekt til Fordel for Hedningemissionen finder Sted ved Formiddags- og Aftengudstjenesten paa Christi Himmelfarts Dag i alle Vikariatets Kirker.

I Pintsebogen (2. Udg. 1.50 Kr. indb.) findes alle Bønner til Novenen og den h. Alfons Liguoris smukke Betragtninger.

Klosterkirken paa Jagtvejen. Fra Søndag den 2. Maj er Andagten baade Son- og Hverdage Kl. 6.

St. Andreas Kollegium. Alle udlaante Bøger bedes snarest muligt leveret tilbage.

St. Josefs Gilde, stiftet 1885, Foreningen afholder Maanedsmøde Mandag d. 10. Maj Kl. 7½ Aften pr. Bredg. 67. Efter Mødet selskabelig Sammenkomst Bestyrelsen.

St. Knuds Kapel. Mariabørns-Kongregationen af den ubesmittede Undfangelse holder offentligt Møde Mandag den 10de Maj Kl. 8 Aften og Fælleskommunion Søndag den 16de Maj Kl. 7 Morgen.

Conventus missionariorum insulæ Selandiæ erit die decimo mensis Maji loco ac tempore assuetis.

En Kontordame (Katholik) ønsker et, helst umøbleret Værelse, om muligt med lidt Adgang til Køkken, i Hellerup, Ordrup eller deromkring. Billet, mrkt. Kontordame, sendes til Kontoret, Studiestræde 27—29. K.

NB! Paa Grund af Christi Himmelfarts Dag udgaar næste Nr. en Dag tidligere end sædvanlig.

FREMEDSPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN),
Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

68. AARGANG

«Nordisk Ugeblad» udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 2 Kr. 50 Ø. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Bogladur og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Studiestr. 27-29. 1-4, Tlf. 12327). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 16 Kr. anrligt. — Redaktør: Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. Tlf. Helrup 657 y. Træffes bedst Kl. 4-5 Eftermiddag

---

Nr. 20.

Søndag den 16. Maj.

1920.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Min Vej til Kirken. — Fra et Besøg i Lourdes. — En Henvendelse til Konvertitter. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Ordrup. Helsingør. Tyskland. Frankrig. Italien. Rom. — Brevkasse. — Avertissementer.

Smaa Indledninger.

496.

»Herren er mit Lys«.

Vi kender allesammen fra vor Bibelhistorie Fortællingen om den unge David, Hyrdedrengen, der en Dag blev hentet hjem fra Marken, fordi Profeten vilde se ham. Saa snart David traadte ind, sagde Guds Aand til Profeten: »Det er ham, som jeg har udvalgt.« Og Profeten tog Oljen, som han havde staaet og ventet med saa længe, og udgød den over Davids Hoved, salvede Hyrdedrengen til Israels Konge. Men der gik mange Aar, før Guds udvalgte virkelig fik Kongemagten, Aar fulde af Kamp og Nød, da Kong Saul i rasende Forbitrelse forfulgte sin unge Medbejler. Men David var Guds udvalgte, og derfor vandt han Sejr. Den Dag kom, da Saul selv i Fortvivlelse gjorde Ende paa sit Kongedømme og paa sit Liv. Den nye Konge drog ind i Hebron, og for anden Gang blev Oljen udgydt over hans Hoved, men denne Gang var det en offentlig Salvelse, som bragte Kongemagt. Da stemte David sin Harpe og sang til Herrens Pris: »Herren er mit Lys og min Frelse; for hvem skal jeg frygte? Herre, hør min Røst, hvormed jeg raaber til dig.« (Dav. Ps. 26.)

Med den Salme, Kong David dengang sang, begynder Messen i Dag, og det maa vel være Kirkens Mening, at den skal give Udtryk for, hvad der rørte sig i Apostlernes Hjerter i Dagene efter Herrens Himmelfart. De havde set den opstandne, Verdens Lys, og de havde erfaret, at hos ham er der Frelse. Men de stod endnu ligesom Kong David foran en stor Gerning: de ventede paa Salvelsen.

For anden Gang havde Jesus forladt sine Apostle, som han havde knyttet saa fast til sig i Kærlighed, med Baand, der næppe var til at bryde. Og dog var disse Baand nær bleven brudt den første Gang, Jesus forlod Vennerne. Dengang var han jo bleven taget fra dem og slæbt bort med Vold og Magt. Da vaklede deres Tro, og derfor greb Frygt deres Hjerter. Nu har Herren igen forladt sine Apostle, men det er dog helt anderledes. Ogsaa nu er Herren borte, ogsaa nu er der mange Ejender, men alligevel er det ikke som dengang. Der straalere et Lys fra Oljehjerget, hvor Herren stod den sidste Gang, før han gik bort i himmelsk Herlighed.

Denne Gang tvivler Apostlene ikke, thi de ved, at deres Mester har frelst sig selv af Dødens Favntag. Han blev ikke i Gravens Mørke, men straalende lys som Dagen opstod han fra de døde og bragte Lys og Frelse til alle, først og fremmest til sine Venner. »Jeg vil ikke lade eder faderløse tilbage,« har Jesus nu sagt, »jeg gaar og kommer alter til eder, og da ska! eders Hjerter glæde sig.« Hvorfor skulde Apostlene da frygte? Nej, selv om de nu er ene, er de fulde af Glæde og lover og priser Gud.

Vi skal heller ikke frygte, selv om der kommer Tider, hvor vi synes, at endog Gud har forladt os. Apostlene havde Jesus virkelig forladt, og alligevel vendte de glade tilbage til Jerusalem. De havde jo set et Glimt af Himmels Herlighed, og de vidste, at der var der Lys og Frelse for dem. I tunge Tider kan det være for os, som var vi i Mørke, hvor vi ikke kan finde Vej. Da lad os huske: »Herren er mit Lys og min Frelse; for hvem skal jeg da frygte?« Fra oven, fra Himmelen kommer Lyset ned ogsaa over vort Liv, og kun naar vi gaar efter det, finder vi frem.

Vi skal ofte staa som Apostlene og se op imod Himmelen, indtil Engle kommer og siger ogsaa til os: »Denne Jesus, som er oplagen fra eder til Himmelen, skal komme saaledes, som I har set ham fare til Himmelen.«

Bi.

Min Vej til Kirken.

Af Gustaf Baron Armfelt.

(Fortsat.)

Ligesom Christi Handling gør Messen til den kristne Gudstjenestes Midtpunkt, gør hans stadige Nærværelse i Alterets helligste Sakramente i Tabernaklet hver katolsk Kirke til et Gudshus i bogstavelig Forstand, hvor den katolske Kristen har sit kære aandelige Hjem, og hvorhen hans Hjerte længes, idet han med Salmisten udbryder: »Hvor elskelige er ikke dine Boliger, Herre, Hærskarernes Gud, mit Hjerte attraaer og længes efter Guds Forgaard« (Dav. Salmer 83, 2 [84, 2]). Jævnfør »Den daglige Messe og dens velsignede Frugter«, efter St. Alfons M. Liguori, ved N. H., København.

Til Jesus Christus, som sandelig, væsentlig og virkelig er til Stede under de sakramentale Skikkelsers Slør, bringer Tonekunsten, Arkitekturen, Musikken og Billedhuggerkunsten deres Hyldest. Hans hellige Nærværelse bevirker, at ingen Ceremoni bliver betydningsløs eller tom, thi alt sker til hans Ære, og hvor han er, der er Aand og Liv og Kraft, ligesom hans hellige Kærlighedsoffer i Messen tænder Genkærlighedens og Offervillighedens Ild i de troendes Hjerter.

Men jeg vil ikke skrive nogen Betragtning over Messen. Den katolske Læser behøver nemlig ikke en saadan, da han kender alt dette. Og den ikke-katolske, som ønsker Oplysninger herom, kan finde saadanne i katolske Theologers Værker (f. Eks. Kardinal Gibbons: »Vore Fædres Tro«), og oven i Købet bedre, end jeg, en Lægmand uden theologisk Uddannelse, skulde kunne give. Kun i Forbigaaende vil jeg nævne, at den Bog, som i dette og andre Spørgsmaal gav mig den ypperligste Vejledning, var den katolske Katekismus, som jeg anskaffede paa flere Sprog, og som siden er forbleven min Yndlingsbog, særlig i dens svenske Udgave. (Katolsk katekes. Stockholm 1893. N. Smedjegatan 24.)

Men katolsk Fromhed mødte mig ikke alene i Bøger og indenfor Kirkernes Mure, men ogsaa ude i det daglige Liv, og den er saa hjertevindende, fordi den er saa enkel

og ukunstlet og har over sig den sunde Livsglæde, hvorom ogsaa Biskop von Keplers, paa flere Sprog oversatte Arbejde *Mehr Freude* («Mere Glæde») aflægger Vidnesbyrd. I denne tiltalende Skikkelse traadte Fromheden mig i Møde, ikke blot hos mange dannede Katholikker, som jeg har lært at kende i forskellige Lande, men ogsaa, og det ikke i mindre Grad, hos katholske Arbejdere og Bønder fra Bayern, Württemberg, Schlesien, Polen, Litauen, Tyrol, Italien o. s. v., hvis stræbsomme Liv og nøjsomme Sindelag er en god Illustration til den katholske Katekismus's Lære om den gode Mening og til den hellige Kirkelærer Franz af Sales's Formaning til at »udføre alle vore Gerninger med Blikket stadig rettet mod Guds Vilje uden Hensyn til, hvor ringe og ubetydelig Gerningen i og for sig maa være . . . . Gør alt, hvad du gør, i Guds Navn og for Guds Skyld, og alt vil være vel gjort, hvad enten du spiser, drikker, sover, morer dig eller drejer Stegespiddet.« (St. Franz af Sales: Filotea III, 35, Side 404—405.)

»Lovet være Jesus Christus« — saaledes hilste en glad Børneskare os, da vi, den unge Klostermaler og jeg, en Dag vandrede i en lille Landsby ved Alpernes Fod, og min Ledsager svarede: »Nu og i al Evighed. Amen.« Den Hilsen har jeg hørt mange Gange fra katholske Børns Læber paa forskellige Sprog, og altid har den været mig lige saa kær, som da den første Gang lød for mit Øre. Den var meget kønhere, syntes jeg, end den, som jeg saa ofte havde hørt paa Hotellet i Berlin: *Mahlzeit! Mahlzeit!* (Vel bekomme!)

Den glade Barneskares Hilsen passede saa godt til de Omgivelser, hvori vi befandt os. Thi rundt om i Skovene saa man snart et Krucifiks, snart et Guds Moder Billede, Tegn paa, at Folket gerne ude i det daglige Liv ser, hvad det sætter højt og elsker. Det er godt nok at rejse Statter af Fyrster og Digtere og Videnskabsmænd — men hvorfor udelukke Frelseren og hans Helgener?

Og da min Ven Klostermaleren bøjede Knæ og bad en Bøn foran et Krucifiks og et Madonnabillede, tog jeg ikke det ringeste Anstød deraf, men følte kun Lyst til at gøre det samme. Hun er jo min Herres Moder (Luk. 1, 43). Og jeg vidste, hvor klart og tydeligt den katholske Kate-

kismus indskærper Forskellen mellem den Tilbedelse, som alene tilkommer Gud, og den Ærbødighed, vi skylder de hellige.

Og hvorledes skulde forresten en Lutheraner have noget at indvende mod denne Ærbødighed, naar Luther selv i en Prædiken, han holdt St. Hans Dag 1544, to Aar før sin Død, udtaler sig saaledes: »Du spørger maaske: Hvad skal vi gøre overfor Helgenerne? — Du skal gøre det samme overfor dem, som du gør overfor din Næste; som du siger til din Næste: Bed for mig, bør du ogsaa sige: Kære, hellige Petrus, bed for mig, og du kan være forvisset om, at du ikke synder, naar du paa den Maade paakalder Helgenernes Formidling hos Gud.« (Kirkepostillen. Wittenberg Oplaget II, Side 18.)

Pietetsløshed havde fra mine tidligste Aar stødt mig, og jeg harmedes, naar Kunstværker ødelagdes af Pøbelen og ligesindede; det var derfor med bedrøvet Vrede, jeg saa, hvor nøgen den prægtige Domkirke i Ulm stod, siden den i 1531 med næsten utrolig Vandalisme var bleven ødelagt af Økolampadius og andre saakaldte Reformatorer. (Jvfr. Keim: Die Reformation der Reichsstadt Ulm, Stuttgart 1851, S. 246.)

Derimod tog jeg aldrig Anstød af den sydlandske Iver, hvormed Pilegrimme ved Valfartskirker og andre Steder lagde deres Ærbødighed for hellige Billeder m. m. for Dagen. Kan nogen virkelig tage det ilde op, om en Søn bedækker sin Faders eller Moders Billede med kærlige Kys? Netop disse Følelser er det, som besjæler Katholikker, naar de staar overfor Frelserens og hans Helgeners Billeder, og om saa Kærligheden engang imellem giver sig Udtryk, der maaske kan støde anderledes troende Tilskuere, maa vi haabe, at vor Herre siger, som han sagde til Synderinden, der kyssede og salvede hans Fødder: »Hendes mange Synder forlades hende, thi hun har elsket meget« (Luk. 7. 47).

Det var mig ikke ubekendt, hvor nøjagtigt den katolske Katekismus fremhæver, at Billederne æres for dens Skyld, de fremstiller. Saaledes havde ogsaa vore katolske Forfædre troet og lært i Middelalderens Dage. Dette kan man bl. a. se paa et kønt lille Alterbillede, der findes

paa Oldnordisk Museum i København. Aabner man Side-dørene, ser man Christus paa Korset og Maria og Johannes ved dets Fod, medens der paa den indvendige Side af Dørene læses:

*Effigiem Christi qui transis semper honora,
Non tamen effigiem, sed quem designat, adora.*

(Christi Billed du ære, saa ofte du vandrer forbi det, ej dog Billedet her tilbed, men ham, det fremstiller.)

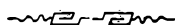
(Nord. Ugebl. f. kath. Kr. 1917. Nr. 32.)

Den katholske Lære om Forskellen mellem at ære og at tilbede kan næppe udtrykkes klarere og kortere.

Imidlertid var det ikke for at studere Middelalderens Kunst, jeg ved Fastetiden 1895 styrede Kursen mod København. Det var for at se det opblomstrende katholske Liv der og fremfor alt for at høre en berømt katholsk Prædikant, om hvem der var en ivrig Diskussion i Gang, ikke blot i danske, men ogsaa i sydsvenske Blade — Dominikanerpateren Lange.

Sjælden eller aldrig har jeg hørt en Taler, der i saa høj Grad ejede den Gave at rive sine Tilhørere med sig som denne Munk i Dominikanernes kønne sorte og hvide Dragt. Sympatetisk og sjælden intelligent forenede han glimrende Veltalenhed, Lærdom og Skarpsindighed med Pariserens Aandrighed og Charme. Gennemtrængt af Begejstringens Ild overbeviste han ved Tankens Klarhed og Hjertets Varme. Det Emne, han den Gang behandlede: den katholske Kirkes Hierarki, voldte mig egentlig ingen Vanskeligheder, da jeg under mine Studier mere og mere var kommen til at indse, at Christus, som den katholske Katekismus siger, havde overdraget sin Kirke Lære-, Præste- og Hyrdeembedet og skænket den sin Helligaands Bistand til at forvalte dette tredobbelte Embede, og at den lærende Kirke, da jo den guddommelige Sandhed gennem den skulde bevares og forkyndes for hele Verden, maatte eje Ufejlbarhedens Gave, saa at det kirkelige Læreembede ikke kan tage fejl i Tros- og Sædelæren (Matth. 16, 18).

(Fortsættes)

Fra et Besøg i Lourdes.

Af *Madeline Rock i America* 13. Marts 1920.

Lourdes, hvor Floden Gave snor sig gennem den smukke, skovbevoksede Dal ned til Flodbredde, er et smukt Sted. Paa den ene Side strækker den bølgeformede Dal sig, paa den anden Side gaar Række efter Række af Pyrenæernes snedækkede Tinder over i Himmels vidunderlige Blaa.

Fred hersker overalt. Hvilken udsøgt Plads til Marias Helligdom! Som en gammel fransk Dame sagde til mig: »Den hellige Jomfru har valgt det Sted godt, hun kom for at besøge.« Naar et Menneske for første Gang gaar ned til Grotten, er det Stedets Stilhed og Ro, der gør mest Indtryk; man føler sig saa langt borte fra Verdens Strid og Arbejde, saa nær ved Gud og Vor Frue af Lourdes.

Da Biskoppen, Mgr. Laurence, i Lydighed mod den hellige Jomfrus Forlangende til Bernadette den 27. Februar 1858: »Gaa og sig til Præsterne, at jeg ønsker, der skal bygges et Kapel her!« valgte Toppen af Massabielleklippen, lige over Grotten, til at bygge de tre Kirker paa, bestemte han, at Grotten for de fremtidige Generationers Skyld skulde blive netop saadan, som den var, da Maria ved sin Nærværelse gjorde den til sin Ejendom. Der skal hun herske som Dronning, altid rede til at modtage sine Gæster, der kommer fra alle Verdensdele for at tale med hende; thi hun er en Herskerinde, som ikke gør Forskel paa Race eller Klasse. Negeren fra det fjerne Afrika, Østens Folk fra Kina og Japan, Kongen eller Tiggeren, alle er hende lige velkomne.

Lige som sin Frue staar Grotten aaben for Jord og Himmel; dens eneste Loft er den blaa Hvælving oven over, dens eneste Skillemur Gavefloden, som begrænser den, idet den skiller Grotten fra Englandet paa den anden Side. Alteret er lige under den fremspringende Klippe; til højre, højt oppe i Nichen, staar den hvide Marmorstatue af Vor Frue af Lourdes af M. Fabisch, den berømte Billedhugger fra Lyon. Den staar paa selve det Sted, hvor den salige Jomfrus Fødder hvilede, da hun viste sig for den lille Bernadette for to og tresindstyve Aar siden. Et Rosentræ vokser rundt om Statuens Fod, og mellem Alteret og Statuen flammer en uhyre Kandelaber, fuld af Lys, Nat og Dag foran Helligdommen.

Jeg vilde ønske, jeg kunde beskrive Skuespillet der, naar der er samlet en Pilegrimsskare. I den tidlige Morgen ser man en Procession af Invalidere, haaret paa Baa-

rer, kørt i Rullestole, de blinde, Krøblingene. De anbringes alle foran Alteret og Vor Frues Statue. Denne Plads forbeholdes Invaliderne, for de er Folket i Lourdes; de passes og behandles kærligt, ikke blot af Nonner og Sygeplejersker, men ogsaa af Sygebærerne og de Damer, der betragter det som en Ære at pleje de ulykkelige Mennesker. Disse kommer for en stor Del fra Frankrigs Adel og tæller ogsaa i deres Række mange, som selv er blevet helbredet i Lourdes. Det er vidunderligt at se de lidende, trætte Ansigter lyse af Glæde og Taknemmelighed, naar Præsten gaar op og ned gennem Rækkerne af Invalider med Ciboriet og giver Jesus i den h. Kommunion. Mange Helbredelser virkes.

En vidunderlig Helbredelse var Madame Bires, som var fuldstændig blind. Hun knælede ved Grotten efter Messen den 6. August, da hun hørte Klokken ringe, idet det h. Sakramente blev baaret forbi hende. Hun løftede sine blinde Øjne i Bøn og saa Vor Frues Statue staa paa Klippen. Hun blev ført ind i det Bureau, hvor der blandt Lægerne var en velkendt Øjenlæge, Dr. Lainey fra Rouen. Han tog hende ind i et af de mindre Værelser for at undersøge hende, og da han vendte tilbage til Kontoret, sagde han: »Denne Kvinde er blind; hendes Synsnerver er fuldstændig skrumpet ind og ødelagt.« En anden Læge beskrev hende som »et blindt Menneske, der saa med døde Øjne«. De gav hende en Bog, og hun læste den til Fuldkommenhed. En Maaned senere blev hendes Øjne atter undersøgt af tre Øjenlæger, og man fandt, at hendes Synsnerver atter fungerede normalt. Dette var et Tilfælde, i hvilket Funktionen var genoprettet før selve Organet.

Ernestine Guilloteaus Tilfælde var ogsaa mærkværdigt. Hun var paa de sidste Stadier af Tæring, og alt, hvad hun kunde synke, var lidt flydende Føde. Tre Læger fra Niort gav hende højst fjorten Dage at leve i. Hendes Venner regnede det for et Vidunder, at hun overlevede Rejsen til Lourdes. Fredag den 28. August bønfuldt hun om at blive baaret ud til Grotten for at modtage den h. Kommunion. Da Ærkebiskop Morganti bar det h. Sakramente tilbage fra Grotten til Rosenkranskirken, rejste den døende Pige sig fra sin Baare og gik gennem Rækkerne af de syge. Først var Skaren rædselsslagen ved Synet af dette vandrede Skelet, saa brød de som med een Røst ud i *Magnificat*. Da hun kom til Kontoret, fandt Lægerne Omfanget af hendes Arm over Albuen mindre end 12 cm og hendes Ben 18 cm. Hun vejede kun godt 25 kg. Da hun var kommet tilbage til Hospitalet, var hun i Stand til at spise Suppe, Æg, Mælk og Brød. Næste Aar, den 6. August, kom hun

atter til Kontoret. Hun vejede da 56 kg og havde ikke Spor af Tuberkulose. Dr. Boisserie sagde: »Det er ikke en Helbredelse, det er en Opstandelse.«

En anden Opstandelse var Henriette Hautons fra Lisieux, der fandt Sted kun 12 Dage efter Ernestine Guillauteaus. Hun havde lidt af Mavetarmkatarrh i fem Aar. Hun led saa meget af Blødninger, at hun i en Alder af tyve Aar kun vejede $17\frac{1}{2}$ kg. Hun var forfærdelig at se paa. Øjeblikkelig efter sin Helbredelse var hun i Stand til at spise og gaa omkring som andre Mennesker. I Løbet af kort Tid vejede hun dobbelt saa meget. Hun bor nær ved Carmel i Lisieux og vejer nu over 56 kg. Hun bad om og opnaaede sin Helbredelse for sin Faders Konversion; han er nu en god Katholik.

Naomi Nightingale, en ung Pige paa omtrent femten Aar og Slægtning af Florence Nightingale, var stokdøv. Hun var bleven underkastet adskillige Operationer af de mest fremragende Læger i England, og de havde gjort hende raskere for en Tid. Dr. Netley sagde: »Naomi vil aldrig komme til at høre. Begge hendes Trommehinder er gennemhullede. Jeg har Tegninger af dem.« Dr. Cheatle sagde: »Hendes Helbredelse staar uden for al Lægekunst.« Hun havde meget svært ved at faa sin Faders Tilladelse til at rejse til Lourdes, da han var Protestant. Den 21. Maj knælede hun bedende foran Grotten, da hun følte en stærk Smerte i sine Øren. Det varede kun nogle faa Minutter, saa kom hendes Hørelse tilbage. Ved at undersøge hendes Øren fandt Lægerne Ar paa Trommehinderne, hvor Hulterne havde været.

Ved E. W.-H.

En Henvendelse til Konvertitter.

(Fortsat.)

- 1) Var der enkelte bestemte Ting, der særlig frastødte Dem i Protestantismen?
- 2) Var der enkelte bestemte Ting i den katholske Kirke, der først fik Dem til at beskæftige Dem med denne?
- 3) Har nogle Bøger været af særlig Betydning for Dem ved Deres Konversion?
- 4) Var der nogle Ting i den katholske Kirkes Lære eller Praksis, der ved Deres Konversion voldte Dem særlig Vanskelighed?

16.

1. Ja, Tanken om de kvindelige Præster. Jeg var Protestant, dengang Danmark fik den første kvindelige cand. theol., og jeg husker, at jeg da udbrød: Den Dag, den før-

ste kvindelige Præst her hjemme bestiger en luthersk Prædikestol. melder jeg mig ud af Folkekirken.

2. Det katholske Skriftemaal øvede stor Tiltrækning paa mig. Da jeg en Dag paa Gaden mødte en Katholik, der er i Familie med mig, spurgte jeg ham om, hvor han skulde hen. Svaret lød: Til Skrifte. Jeg tror nok, at jeg saa efter ham med en god Portion Misundelse, da han kort efter gik ned mod Kirken. Et Par Dage efter indfandt jeg mig hos en luthersk Præst og begærede at skrifte for ham. Dette Skriftemaal bidrog senere i høj Grad til, at jeg blev Katholik.

3. Af Bøger, der har været af særlig Betydning for mig, kan jeg nævne »Skibykrøniken« og Peder Palladius's »Visitatsbog«.

4. Nej.

K. H.

17.

1. Undertegnede har egentlig aldrig været Protestant, men siden kort efter min Konfirmation (i protestantisk Kirke) været Fritænker, indtil jeg overhovedet blev troende. Denne Forandring i mit Trosliv fandt Sted paa et Tidspunkt nogen Tid efter, at jeg var bleven gift med min nuværende Hustru, og da hun var Katholik, faldt det naturligt, at jeg overhovedet i alt væsentligt lærte Kristendommen at kende fra et katholsk Synspunkt. Dog havde jeg altid — ogsaa som Fritænker — følt mig frastødt af den protestantiske Retning her hjemme, der gaar under Navnet Indre Mission, og alt, hvad dertil hører, med dens usmagelige Selvgodhed og Fordømmelse af anderledes tænkende. Ligeledes har jeg følt mig frastødt af den ringe Ærbødighed mod Guds Moder, som ofte udvises af mange Protestanter. Og endelig af det protestantiske saakaldte Skriftemaal.

2. Min Interesse for den katholske Kirke blev — mange Aar før jeg blev troende — vakt ved Ugebladet, hvilket jeg i de 7 Aar, jeg som medicinsk Student færdedes paa kirurgisk Akademi i Bredgade, stadig studerede i Opslagstavlen paa St. Ansgarskirken med stor Interesse.

3. »Vore Fædres Tro« af Kardinal Gibbons.

4. Læren om Arvesynden. Og saa har jeg aldrig rigtig kunnet forstaa Dyrkelsen eller Tilbedelsen af Jesu

Hjerte i Modsætning til — eller dog som noget for sig afsondret eller forskelligt fra*) — selve Frelseren, og kan heller ikke rigtig forsones mig med Jesu-Hjerte-Billederne**).

A. B—g.

18.

1. a) Den lutherske Nadveropfattelse, at kun i Nydelsesøjeblikket og kun den Part af Nadveren, der nydes, er Kristi sande Legeme. Saaledes blev jeg allerede i 15 Aars Alderen frastødt fra Protestantismen ved at høre, at Resterne af den indviiede Vin, som en syg ikke havde drukket op, blev hældt i Vasken paa Præstens Forlangende, da det nu ikke længer var Christi sande Blod.

b) At drikke af Fælleskalken.

c) Luthers Tilføjelse af Ordet alene i Römerbrevet (3. Kap. 28. V.): Mennesket retfærdiggøres ved Troen alene.

2. a) Forvandlingslæren ved Nadveren og den Ærefrygt, Katholikkerne viser Alterets allerhelligste Sakramente.

b) Skriftemaalet og dets Hemmeligholdelse. — En protestantisk Præst havde rigtignok overfor mig erklæret, at Luther aldrig havde afskaffet Skriftemaalet, at det stadig eksisterede, og at det var lige saa hemmeligt som i den katholske Kirke. Men da han fandt det passende, aabnede han, hvad der var betroet ham (som luthersk Skriftemaal), ikke alene til mine Forældre, men offentliggjorde det endog i Avisen.

3. Bibelen og Kirkehistorien.

4. Forstaaelsen af Pavens Ufejlbarhed og Jomfru Marias ubesmittede Undfangelse samt Aflad. A. B.

19.

1. Fra Barn af har jeg følt Trang til at knæle, naar Præsten knælede under Indgangsbønnen. Da jeg som konfirmeret skulde nyde Alterets Sakramente, manglede der

---

*) Finder heller ikke Sted. Andagten til Jesu Hjerte tilstræber og vil naturligvis kun Andagt til Frelseren selv som Gud og Menneske. At dette er Kirkens Syn paa denne Andagt, fremgaar bedst heraf, at det er forbudt at udbrede Billeder af et Hjerte alene som Symbol paa Jesu Kærlighed.

**) Er en ren Smagssag — jeg synes i Regelen heller ikke om dem.

mig altid Tro paa, at Jesus var til Stede, og dette følte jeg som et dybt Savn.

2. Jesu Tilstedeværelse i Alterets Sakramente.
3. »Den katholske Kirkes Skønhed« af Rippel.
4. Skriftemaalet. *C. von Huth.*

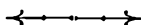
20.

1. Det, der først stødte mig, var, at Luther forkastede noget af den hellige Skrift; thi Gud, som er uforanderlig i sine Beslutninger, kunde umuligt pludselig lade noget af Bibelen blive urigtigt, saa man turde forkaste det.

2. Nej, thi Gud førte mig til straks at undersøge den katholske Religion, da jeg ikke kendte stort til den.

3. Katekismen, som jeg studerede i al Hemmelighed.

4. Troen paa Jesu virkelige Nærværelse i Alterets h. Sakramente; men den h. Skrift talte for tydeligt til, at jeg kunde tvivle ret længe derom. *Maria-Magdalene.*

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Vincentskonferensernes andet Generalmøde, der holdtes Søndag d. 2. Maj i Bredgade, havde, mod Sædvane, kun fundet ringe Tilslutning, idet der kun var mødt 14 Medlemmer. I den højærværdigste Biskops Fraværelse ledede Hr. Herm. Hoffmann Mødet. Hr. Günther stillede Forslag om, at Vincentskonferenserne skulde sørge for, at Enkerne, for saa vidt som de ikke fik Alderdomsunderstøttelse, allerede nu kunde faa bestilt — og betalt — deres Koksration for den kommende Vinter, hvad der kunde falde mange fattige Enker vanskeligt, da Koksene jo skulde betales til fuld Dagspris. For at man kunde have den fornødne Garanti, skulde Konferenserne selv indsende Pengene til Brændselskontoret sammen med Skemaet. Hr. Günthers smukke Tanke fandt almindelig Tilslutning. Hr. Pastor v. d. Kettenburg fortalte et lille rørende Eksempel paa Hjælpsomhed og Offervillighed, hvorledes en fattig Jernbanearbejder paa Landet af sin knappe Ugeløn havde understøttet en Familie i Hamburg, som han havde boet hos før Krigen, og som nu var i Nød, ved jævnlig at sende dem Levnedsmidler. • Nu havde han ikke mere — en enkelt Sending havde alene kostet ham to Dages Arbejdsløn — og han havde derfor bedt Pastor v. d. Kettenburg om at sætte ham i Stand til, om muligt,

at fortsætte med Hjælpen. Pastoren anbefalede alle, der havde Bekendte i Tyskland og Østrig, som led Nød, at følge den fattige Arbejders Eksempel. Ogsaa her laa en Opgave for Vincentsforeningerne.

— »Katholsk dramatisk Forening«s første Aften Søndag d. 9. Maj i St. Knuds Salen i Stenosgade havde samlet fuldt Hus og fik et meget vellykket Forløb. K. U. F.'s Orkester under Ledelse af Hr. August Ratz glædede ved sit fortrinlige Sæmmenspil og sine smukke Musiknumre Tilhørerne, medens de to Lystspil med deres harmløse Morsomheder gik kvikt og fornøjeligt over Scenen og vidnede om god Instruktion og Indøvelse. Efter Forestillingen opfordrede Lederen, Hr. J. Høhling, til Indmeldelse i Foreningen.

Ørdrup. Det er kedeligt, at Efterretningen om de mange Forflyttelser paa St. Andreas Kollegium allerede er kommet offentligt frem, thi de Meddelelser, et eller andet Pjattehoved har ladet tilflyde Dagbladene, er endnu af usikker og til Dels uafgjort Natur. Derfor har Ugebladet tiet ganske stille om Sagen og vil heller intel bringe, før Afgørelserne kan kaldes definitive. En eneste Ting skal dog nævnes, da den ogsaa er fremdraget: Hr. Pastor Meyer skal virkelig rejse til Sverige. Hvis det skulde bevæge en eller anden til at yde et Bidrag til Kapellet i Hørsholm for at gøre den afholdte Præst en Glæde, inden han efter saa mange Aars Forløb forlader Danmark, er det maaske alligevel godt, at den ene Ting er kommet frem.

Helsingør. Guds Tjenerinde, Louise de Marillac, der i Fællesskab med den h. Vincents af Paul stiftede de Barmhjertige Søstre (*les Filles de la Charité*) blev nylig erklæret salig af Benedikt XV. Hendes højtidelige Beatifikation finder Sted i St. Peters Kirke i Rom d. 9. Maj. I denne Anledning er Priorinden for Vincents-Søstrene i Helsingør afrejst til Rom for tillige med talrige Vincents-Søstre ved Beatifikationsfesten at repræsentere de forskellige Lande, hvor disse Søstre har Anstalter. — Louise de Marillac, Vincents-Søstrenes Medstifterinde, er født i Paris d. 12. August 1591 og blev i en Alder af 22 Aar gift med Antoine Le Gras, men efter sin Mands Død (21. December 1625) indviede hun sig helt og holdent til Barmhjertighedsgjerninger under den h. Vincents's Ledelse. Hun aflagde Løfterne som den første barmhjertige Søster d. 25. Marts 1634 og førte et fromt og pletfrit Levned, ivrig og utrættelig i de fattiges Tjeneste, indtil hun døde i Helligheds Ry i Paris d. 15. Marts 1660. Den h. Vincents, som i flere Aar havde været Vidne til hendes opofrende Liv, og som døde nogle Maaneder efter, sagde til de første

barmhjertige Søstre: »Mine kære Søstre, godt Mod! I har i Himlen en Moder, som har stor Indflydelse hos Gud.« Det var en ualmindelig Ros, som den katolske Kirke nu bekræfter ved at optage Louise de Marillac iblandt de salige. — Det er Meningen med Biskoppens Tilladelse senere at holde et højtideligt Triduum i vort Kapel til Ære for den salige Louise de Marillac.

Tyskland. Til Efterfølger paa Bispestolen i Paderborn af Biskop Schulte, der blev forflyttet til Ærkebispesædet i Köln, har Domkapitlet valgt Præsten Kaspar Klein, der i otte Aar har været Generalvikar hos Biskop Schulte. Den nye Biskop, der er henved 55 Aar gammel, skildres som en udmærket Præst og stor administrativ Dygtighed.

England. Efter hvad »America« for den 10. April 1920 meddeler, findes i Stor-Britannien 28 katolske Biskopper og Ærkebiskopper og 4528 Præster, af hvilke 1531 tilhører religiøse Ordener og Kongregationer. Katholikernes Antal i England, Skotland og Wales udgør næsten 2,500,000, i det britiske Rige 13,305,183 og i hele Verden 301,960,485.

Frankrig. Dette Lands officielle Stilling overfor den katolske Kirke antager stadig væk, trods Modstand fra radikal (ikke fra socialistisk) Side, et venligere Udseende. M. de Margerie ventes at skulle være Ambassadør ved Vatikanet, medens M. Jonnart, hvad enten ovennævnte Ud nævnelse er færdig til den Tid eller ikke, vil have repræsenteret Frankrig paa Regeringens Vegne ved Jeanne d'Arcs Kanonisation paa Christi Himmelfarts Dag i Rom. Borgmesteren i Orléans har erklæret, at i Aar vil Festligheden for Byens navnkundige Helgeninde blive holdt i den traditionelle Form, hvilket ikke har fundet Sted siden 1907.

Italien. Ærkebiskoppen af Genova, Karlinal Boggiani, O. P., har i *Revista Diocesana* offentliggjort en Kundgørelse om de tiltagende Bestræbelser, *Young Men's Christian Association* (K. F. U. M.) i Amerika udfolder for at faa fat paa den katolske italienske Ungdom og ved Gymnastikundervisning, Oprettelse af Læsesale o. s. v. at vinde Rum for det amerikanske Sektvæsen. Italien synes overhovedet i ganske særlig Grad at være udsat til »Missionsmark« for forskellige Sekter. Om disse kæmpemæssige Pengemidler kan man gøre sig et Begreb, naar man gennemblader Beretningen om det Møde, som den saakaldte *Interchurch World Movement* (fælleskirkelig Verdensbevægelse) afholdt den 9. Januar 1920. Ifølge denne har Repræsentanter for de forskellige amerikanske protestantiske Sekter besluttet i Løbet af de næste 5 Aar at anvende den Kæmpesum af 1330 Millioner Dollars til Protestantisering

saavel af katholske Egne i Amerika som særlig af Frankrig, Spanien, Belgien, Italien. I 1920 skal der allerede bruges 320 Millioner Dollars. De i Penge svømmende amerikanske Kirker, især den methodistiske, haaber med Lethed at kunne fuldende denne storstilede Propaganda; store Organisationer, Industrikonger, Fabrikker o. s. v. har allerede lovet store Bidrag. For Pengene vil man i Europa oprette Sygehuse, Rekreationshjem, Kirker, Læsesale, understøtte arbejdsløse m. m. Man stoler paa, at de forarmede katholske Lande i Europa vil modtage den amerikanske Guldregn med aabne Hænder.

Rom. Ved Siden af de i denne Maaned forefaldende vigtige Helgenerklæringer vil der ogsaa finde en Del Saligerklæringer Sted. Foruden den i dette Nummer under Overskriften »Helsingør« nævnte Louise Marillac skal ogsaa 20 unge Negermartyrer fra Uganda i Afrika (døde 26. Maj 1886) og den romerske Kvinde Anna Maria Taigi (se Ugebladet 1915, Side 387—390) erklæres for salige.

Brevkasse.

Ærede Hr. Redaktør! Tillad mig herved at bede Dem besvare et Par vidtforskellige Spørgsmaal: 1) Skal man opgive det Navn, man faar ved Firmelsen paa Mandtalslisten, Folketællingslisten etc., hvor der forlanges alle Fornavne? Der er mange Katholikker, der ikke er klar over dette. 2) Lever den stigmatiserede Rosalie, som Johs. Jørgensen omtaler i »Guds Kværn«, endnu i Lummen i Belgien? B. J.

Ad 1) Det skal man sikkert ikke — Navnet for Firmelsen har ikke i rent borgerlig Henseende nogen Betydning. *Ad 2)* Har ikke Anelse derom. N. H.

Assumptionsklosteret. Fredag den 21. Maj Kl. 6 $\frac{1}{2}$ Messe for den nordiske Bønneforenings Anliggender, Kl. 4 $\frac{1}{2}$ fransk Prædiken: *Panégryrique de sainte Marguerite Me Alacoque*, Kl. 5 Velsignelse. — I Juni, Juli, August og September bortfalder disse Guds-tjenester paa Maanedens tredje Fredag.

St. Andreas Kirke. Maria-Kongregationen for Mænd kan først holde Møde Torsdag efter Pintse.

Apostlenes Dronning. Søndag den 16. ds. Fælleskommunion i St. Ansgars Kirke Kl. 8. Mandag den 17. Kl. 8 Møde med Valg af ny Bestyrelse, Østerbrogade 7 D.

A.C. Ordinært Møde Torsdag d. 20de Maj Kl. 4 pr. i Glyptothekets ægyptiske Afdeling. Ægyptologen, Inspektør Frk. Mogensen taler om »Ægyptisk Religion«. Gæster kan medtages

Ledigt Legat. En Portion af *Kozlowskis Familielegat* for trængende, ugifte Kvinder eller Enker af de herværende katholske Menigheder er bleven ledig. Ansøgninger maa indsendes inden Lørdag d. 29. Maj. Skemaer faas og afleveres igen Købmagergade 48, Mezz. (Hoffmann) 1—4. Braun.

Kirkelig Kalender.

16. Maj. 6. Søndag eft. Paaske.	23. Maj. Pintse-Søndag.
17. — M. Kong Erik, Martyr.	24. — M. Anden Pintsedag.
18. — Ti. Venantius, Martyr.	25. — Ti. Tredie Pintsedag.
19. — O. Petrus Coelestinus, Pave og Bekender.	26. — O. Oktavdag (<i>Tamper- fastedag</i>).
20. — To. Oktav af Christi Himmelfart.	27. — To. Oktavdag.
21. — F. Ferialdag.	28. — F. Oktavdag (<i>Tamper- fastedag</i>).
22. — L. Vigilie. Fastedag.	29. — L. Oktavdag (<i>Tamper- fastedag</i>).

Kirkelig Bekendtgørelse.

Paa Anden Pintsedag Kl. 8 Morgen agter den højærværdigste Biskop i St. Ansgars Kirke at meddele Firmelsens hellige Sakramente til de voksne. De, som endnu ikke har modtaget dette Sakramente, anmodes om snarest muligt at melde sig der, hvor de er bleven optaget, og at overvære det offentlige, forberedende Foredrag i St. Ansgars Kirke **Søndag den 16. Maj Kl. 5 Efterm.**

St. Franciskus' Ill. Orden har Møde Fredag den 21. Maj Kl. 8 Aften i St. Knuds Kapel.

Rosenkranskirken Sogn.

Inkassationen af *Kirkeskat, Præstepenge* m. m. paabegyndes Tirsdag d. 18. Maj. De af Menigheden, som ikke yder *Kirkeskat* til deres Sognekirke, *Rosenkranskirken*, gøres opmærksom paa, at det er enhver Katholiks Pligt — gift eller ugift, rig eller fattig — efter Evne at yde Bidrag til sin *Sognekirkes* Underhold, hvorfor de opfordres til at tegne sig for et saadant.

Anmeldelser modtages af Sognepræsten og Kapellanen, Boyesgade 8, samt af Kirkeforstanderne.

Forstanderskabet.

»UNIO«. Onsdag den 19. Maj Kl. 8 *Generalforsamling* i Café »du Parc«, Gyldenløvesgade 4. NB. Da der skal tages Bestemmelse om Foreningens fremtidige Virksomhed, opfordres Medlemmerne til at give talrigt Møde.

Kardinal Newmans Majbog.

110 Sider.

35 Øre.

Katholsk Boghandels Forlag.

Den 22. April 1920 døde i Gud min kære Moder,
Enkefru **Elise Verhein**,
født Wermeling.

90 Aar gammel, i Schwerin, Mecklenborg.
Pinneberg, Holsten.

Franz Verhein,
Sognepræst.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

68. AARGANG

•Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 2 Kr. 50 Ø. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Bøger og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Studiestr. 27-29. 1-4, Tlf. 12327). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 16 Kr. aarligt. — Redaktør: Niels Hansen, cand. mag., Viggo Holtes Vej 14, Charlottenlund. Tlf. Helrup 657 y. Treffes bedst Kl. 4-5 Eftermiddag

---

Nr. 21.

Søndag den 23. Maj.

1920.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Min Vej til Kirken. — Katholsk Højskoles Aarsberetning. — En Henvendelse til Konvertitter. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Tyskland. Polen. Czeko-Slovakiet. — St. Andreas Kollegiet. — Avertissementer.

Smaa Indledninger.

497.

Den Helligaands syvfoldige Gave.

I det mærkelige Sted hos Esaias (Kapitel 11), hvor Profeten ser den kommende Forløser som en Kvist, der spirer frem fra Jesse Rod, hedder det, at Herrens Aand skal hvile over denne Forløser som Visdoms, Forstands, Raads, Styrkes, Kundskabs, Fromheds og Herrens Frygts Aand. Som der er syv Sakramenter, syv Bønner i Fadervor, syv Hoveddyder, syv Uger i den glade Tid mellem Paaske og Pintse, saaledes er ogsaa Gud Helligaands Gaver syvfoldige i Fylde og Herlighed.

I fuldeste Forstand boede Aanden med alle sine Gaver hos Gudmennesket, da han vandrede paa Jorden, fra den højeste Gave, Visdommens Gave, til den, som først skænkes, Herrens Frygts Gave. Men naar Talen er om os syndige Mennesker, er Tingenes Orden den omvendte: skal vi haabe paa og bede om Aandens Gaver, hvad vi som døbte Mennesker baade tør og skal, er det Frygtens Gave, vi først maa begære, for siden ved Guds Naade at stige fra denne til den næste og saaledes videre, indtil vi kan naa den sidste og højeste af dem alle.

Thi Frygtens Gave nedbryder vort Hovmod og sætter os paa den rette Plads, idet Frygten hviler paa Tanken om vor egen Ringhed og Synd i Sammenligning med Guds Herlighed og Hellighed. En usmagelig Familiaritet overfor Gud har ofte indtaget den Plads, der tilkommer denne grundlæggende Sindsstemning, hvorunder det kan ende med, at man ikke kender noget til Gud, fordi man ikke skælver for ham (Fil. 2, 12).

Fromhedens Gave bekæmper Egenkærligheden, næst efter det nysnævnte Hovmod den anden Hindring for Menneskets Samfund med Gud; den vækker den sønlige Kærlighed til Gud (Rom. 8, 15) i vore Hjerter og Broderkærligheden overfor alle Guds Tjenere.

Kundskabens Gave lærer Mennesket at skelne Frelsens Vej fra Fortabelsens og giver Klarhed over, hvad man bør elske, og hvad man bør fly. Man lærer ved den at se Tingene i det rette Lys, som er Troens Lys. (Matth. 6, 23. Ef. 5, 8.)

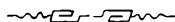
Ved Styrkens Gave faar vi Kraft til at gribe det, vi bør elske, og overvinde det, vi bør fly. Vi faar derved Kraft til at vælge mellem de to Herrers Tjeneste, man ikke samtidig kan staa i. (Matth. 6, 24. Ef. 6, 11—17.)

Men Styrken har en Egenskab nødvendig, som kan styre den, og det er Raadets Gave. Kundskabens Gave alene er ikke tilstrækkelig; den giver Lys over Livet i dets Almindelighed og sidste Maal, men Anvendelsen paa de mange specielle Tilfælde i Livet giver den ikke. Men ved Raadets Gave tager Helligaanden Magt over vor Forstand, som han ved Styrkens Gave tog det over vor Vilje; han overlader os altsaa ikke til os selv i noget som helst Tilfælde.

De fem første Gaver angaar det udvortes, virksomme Liv, de to sidste og højeste det indre, beskuelige Liv. Dette sidste kan ikke alene, som maaske nogle tror, leves af Ordensfolk, men ogsaa af Mennesker midt i Verden; thi det er i Virkeligheden ikke andet end det inderlige Forhold, der opstaar mellem Gud og den Sjæl, der er trofast i det virksomme Liv. Forstandens Gave klarer og styrker Sjælens Øje og giver det et mere udstrakt Syn over de guddommelige Ting, noget mere end det noget svage Lys, Kundskabens Gave skænkede.

Og endelig lader Visdommens Gave os smage og eje det, som Kundskabens Gave viste os. Mere end til at smage Guds Kærlighed naar vi ikke her paa Jorden, den fuldkomne Beskuelse hører Himmelen til. (Ef. 1, 17—18. Joh. 1, 14.)

(Efter *Guéranger: L'année liturgique.*)

Min Vej til Kirken.

Af *Gustaf Baron Armfelt.*

(Fortsat.)

Men Pater Lange vilde ikke, at hans Tilhørere skulde nøjes med at indse Sandheden, men at de ogsaa i Handling skulde omfatte den, og særlig formanede han i sin Langfredagsprædiken alle til at rette Blikket mod den lidende Frelser for at finde Mod til at hengive sig til Sandheden, selvom det skulde koste Tab af timelige Rigdomme og medføre Strid, Haan og Isolering. Kraftigt advarede han sandhedssøgende Sjæle mod »at bedrage sig selv og indbilde sig, at man, naar alt kom til alt, dog var Kristen, og at det kun betød lidt, om man tilhørte den ene eller den anden Kirke, naar man blot tjente og elskede Gud, som om man kunde elske og tjene ham, der har sagt: »Jeg er Sandheden«, og alligevel frivillig forblive udenfor Sandheden.« (*Père Lange: Conférences du carême. 1895. Copenhague. Page 219.*)

Jeg aflagde ogsaa Besøg hos Pater Lange, der ikke var mindre elskværdig og vindende som Menneske end imponerende som Taler. Da jeg sagde ham, at jeg i nogen Tid havde tilhørt en kirkelig Retning, der ligesom Ritualisterne i England søgte at følge en Mellemsvej mellem Katholicismen og Protestantismen, bemærkede han: »Der gives ingen Mellemsvej mellem Sandheden og Vildfarelsen.«

Saa vel hans Foredrag som hans *Conférences prêchées à Copenhague 1892*, som jeg siden læste, bidrog meget til at føre mig fremad paa Vejen til Kirken.

Da jeg i Somrene 1895 og 1896 færdedes paa Fastlandet, besøgte jeg flittigt katholske Kirker, var ofte, ja næsten daglig i Messen og blev Medlem af Bønneforeningen *Ut omnes unum* (»At alle maa blive eet« Joh. 17,21), som beder for den søndrede Kristenheds Genforening. (Jfr. Pave Leo XIII: »At alle maa være eet«. St. Olavs Trykkeri. Christiania.)

En protestantisk Præst, som vidste om mine katholiserende Tendenser, formanede mig ivrigt til at vogte mig for Katholicismen, især fordi »Pavekirken«, som han paa-

stod, ikke lærte Sandheden om Guds uforskyldte Barmhertighed i Jesus Christus.

Jeg svarede ham, at ogsaa jeg tidligere havde været hildet i saadanne Misforstaaelser, men var bleven fri derfor ved at læse katholske Skrifter. Jeg vilde imidlertid ikke henvise ham til katholske Theologers Udlæggelser, men til en Bog, som er alle Katholikkers fælles Ejendom, nemlig den katholske Katekismus. Blandt de Sandheder, som enhver maa vide og tro, er følgende: »Uden Guds Naade kan ingen blive salig.« — »Hvad forstaar vi ved Guds Naade?« — »Ved Guds Naade forstaar vi den indre, overnaturlige Gave, som Gud for Jesu Christi Fortjenesters Skyld skænker os til vor evige Velfærd.« — »Er den understøttende Naade nødvendig for os?« — »Den understøttende Naade er saa nødvendig, at vi uden den hverken kan begynde, fortsætte, eller fuldende det mindste til vor Salighed.« (Fil. 2,13. Katolska katekism, S. XVI og 99.)

Om Præsten ikke syntes om at læse katholske Forfattere, vilde jeg varmt anbefale ham at stifte Bekendtskab med en luthersk Theolog, Dr. K. Krogh-Tonning, om hvis »Den christelige Dogmatik«, der i et svensk luthersk Organ, »Tidsskrift för kristlig tro och bildning«, skrives følgende: »Dette Arbejde er en Hæder, ikke mindre for det Land og det Universitet, Forfatteren tilhører, end for ham selv.«

Men hvis Pastoren fandt Dogmatiken i de fem Bind for omfangsrig, kunde han læse den af Christiania Videnskabselskab udgivne Afhandling *Die Gnadentehre und die stille Reformation* (Christiania 1894), hvori Dr. Krogh-Tonning dels gendriver de sædvanlige Beskyldninger mod den katholske Kirke paa dette Punkt, dels paaviser, at den nyere, troende protestantiske Theologis Retfærdiggørelseslære staar i principiel Overensstemmelse med katholsk Opfattelse.

Adspurgt, om han vilde opgive den oprindelige lutherske Lære om den ufrie Vilje og Retfærdiggørelsen, svarede Krogh-Tonning: »Nej . . . Thi denne horrible Lære har jeg aldrig hyldet. Men jeg tør nok temmelig trygt sige: Det har heller ikke nogen af mine Modstandere gjort. Eller mon der er en eneste af dem, der hylder en Naadelære, som bunder i Determinisme, Forkastelse af den frie Viljes

Valg i Omvendelsen og af den levende Tro? For Tysklands Vedkommende erklærer Prof. Walther, som i vor Tid har forsøgt at reprimere Luthers Lære i det hele, at alle Tysklands Lutheranere er faldne fra Luther i denne Hovedsag. Ligesaa Dr. A. Zahn: Luthers Lære om Retfærdiggørelsen er ikke længer til i Tyskland, og ingen forskrækkes derover.« (Dr. K. Krogh-Tønning: »Den kirkelige Opløsningsproces«, Christiania og København 1896, Sid. 48; M. C. Jensen, forhenværende lutherk Sognepræst: »Hvem har Ret?«, København, 1895, 2. Oplag, Sid. 18—25.)

Vil man da virkelig ogsaa prøve paa at fornægte de Frugter, som Luthers Lære frembragte i det kristne Livs Opblomstring, i moralsk Henseende, spurgte Pastoren. Det Spørgsmaal vil jeg lade Luther selv besvare, bemærkede jeg. Hør her et Eksempel blandt mange: »Siden vi har lært Evangeliet,« skriver Luther, »stjæler, lyver, bedrager vi, hengiver os til Fraadseri og Drukkenskab og alle Slags Laster. Siden een Djævel er drevet ud, er syv andre, værre end den første, faret i os, saaledes som man kan se det hos Fyrster, høje Herrer, Adelsmænd, Borgere og Bønder. Saaledes handler de, og saaledes lever de, uden Frygt for Gud og hans Trusler« (Luthers Werke, Erlanger-Udgaven, Bind 36, Side 411). Og 1538 klager Luther: »Ja, hvem vilde vel have begyndt at prædike, om vi paa Forhaand havde vidst, at saa meget af Ulykker, Oprør, Forargelse, Bespottelse, Utaknemmelighed og Ondskab skulde have fulgt efter« (Walch VIII, Side 564).

Utallige saadanne Beklagelser kan fremdrages af Luthers og hans samtidiges Skrifter, men de anførte Eksempler synes mig tilstrækkelig oplysende.

Ikke heller kunde man vente, at Moralen kunde højnes f. Eks. ved den *Sermon vom ehelichen Leben*, som Luther holdt 1522. De, der har læst denne hans Prædiken om Ægteskabet (i Erlanger-Udgaven Bind 20, Side 57 ff.), vil sikkert, som Krogh-Tønning udtrykker det, »for bestandig give Afkald paa at nævne hans Navn i Forbindelse med Ægteskabsspørgsmaal« (»Den kirkelige Opløsningsproces«, Side 44).

Ikke heller har vel Luther fremmet Moralens Opblomstring ved, at han ligesom Melanchthon (skriftlig) tillod Landgrev Filip af Hessen, foruden sin Hustru, Christina af Sachsen, yderligere at have en »Hustru« til, Hoffrøken Margrethe von der Saale; den mærkværdige Bigami-Vielse forrettedes i Melanchthons Nærværelse den 4. Marts 1540 af Hofprædikanten Dionysius Melander, der selv uden lovlig Skilsmisse havde bortsendt to Hustruer og giftet sig med en tredje. (Jvfr. P. W. Bergstrand: Chronologisk håndbok i christna kyrkans historia, Örebro 1868, Side 162, og Gottlieb: »Luther und die Ehe«, Berlin, Verlag der Germania.)

Filip den Ædelmodiges Eksempel var smitsomt. I sin Hustru Charlotte af Hessens Levetid blev Kurfyrst Carl Ludvig af Pfalz uden forudgaaende Skilsmisse viet til Louise von Degenfeld af den lutherske Sognepræst Heyland fra Heidelberg den 6. Januar 1658 (Nordisk Familiebok, Stockholm 1907, VI, Side 20).

Flere Aar før sin Hustrus, Dronning Louises, Død giftede Kong Frederik IV af Danmark sig hemmeligt 1703 med Helena von Viereck († 1704) og derefter med Komtesse Anna Sophie Reventlow, som han havde borfført 1712. Dronning Louise døde først 1721. (Se Nordisk Familiebok. Stockholm 1908, VIII, Side 1282.)

(Fortsættes)

Katholsk Højskoles Aarsberetning.

Paa Generalforsamlingen den 27. April i Stenosgade af lagdes Beretning og Regnskab og valgtes Hr. Pastor Bernhard Jensen til Medlem af Bestyrelsen i Stedet for Hr. Student Jan Ballin, der studerede Theologi i Paris, hvis denne sidste gav sit Minde til at fratræde, hvad han i Brev af 7. Maj har gjort. Student Ballin har dog lovet stadig at støtte Bestyrelsen med Raad og Daad, naar han er hjemme.

Der var i Aar 104 Medlemmer af Højskoleforeningen, 21 færre end det foregaaende Aar. Tilhørernes Antal ved de 21 Foredrag i Vinterens Løb var 3075, 215 færre end

forrige Vinter ved det samme Antal af Foredrag. Grevinde Ledochowska samlede det største Antal Tilhørere: 235.

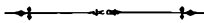
Regnskab.

Fra 1. Maj 1919 til 30 April 1920.

INDTÆGT	UDGIFT.
Kassebeholdn. fra forr. Aar 98,09	Leje af Salene 450,00
Renter 262,92	Foredragsholdere 215,00
Gaver 37,00	Forstanderen for Foredrag
Medlemskontingent 291,00	Ledelse og Kontorudgifter 150,00
Salg af Billetter 437,25	Annoncer 24,75
Ved Sanglegene 127,50	Tryksager 97,00
Servering af The 6 Aftener 112,90	Til Sanglegene 121,17
Andet 6,15	Servering af The 6 Aftener 106,09
	Thekopper 27,00
	Til Kath. Landsforbund . . 12,55
	Andet 9,20
	Kassebeholdning 160,05
<hr/> 1372,81	<hr/> 1372,81

Højskolen har altsaa ved Sanglegene tjent 6 Kr., ved The-Serveringen 7 Kr., og den gaar ind i det nye Aar med en Kassebeholdning paa godt 150 Kr. Først til næste Aar vil Regnskabet komme for den sønderjydske Fest paa Kollegiet; Indtægter og Udgifter var næsten lige store. *N. H.*

— Højskolens Bestyrelse takker de forskellige, der f. Eks. ved at spille til Sangene, senere ved Møderne og paa anden Maade frivilligt og gratis har støttet Arbejdet.

Nye Bøger.

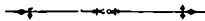
H. Martensen-Larsen: Broder og Søster. Et Ord til Opmuntring fra den spanske Syges Tid. (København. Frimodt. 53 Sider. 1920.)

Smukt og gribende skriver Domprovsten fra Roskilde om den store Sorg, han og hans Hustru har haft ved at miste to voksne Børn, og om den store Trøst, de alle fandt i de Kristnes Tro og Haab. Især er Skildringen af den energiske og kæmpende 22-aarige unge Pige af stor religiøs-psykologisk Interesse og megen Skønhed. Af særlig Interesse for os er, hvad Domprovsten skriver henimod Slutningen af den lille Bog: »Det er ganske sikkert, at vor Kirke her lider under, at den er fremkommet i Opposition til Katholicismen. Og for at bryde med dennes Sjælemesser har den drevet Bønnen for de døde tilbage, ja har bekæmpet den, som om den var noget ukristeligt. Det er, som om Livet indenfor Protestantismen derved er kommet til at mangle noget i Dybde, og den megen Pietetløshed i Tiden hænger maaske ogsaa sammen dermed . . . »Kom mig ihu ved Herrens Alter« — hvor ægte menneske-

lig, hvor dyb kristelig er ikke denne Monicas Bøn, og hvor fjern, hvor fjern fra mange Nutidskristne iblandt os.« At vi Katholikker er ganske enige med Domprovsten i disse smukke Ord, behøver næppe at fremhæves, snarere maa-ske, at vi ogsaa ganske kan følge ham, naar han siden skriver: »Vi beder ikke om et Menneskes Omvendelse, men om et Menneskes Frelse.« Godt for enhver Far og Mor, der som disse to kan finde Trøst i saa stor Sorg det eneste Sted, hvor virkelig Trøst er at finde. N. H.

Für Unseres Herrn Tischgäste. Ein Büchlein von der heiligen Kommunion für die Frauenwelt. Von F. Förster. (XII + 114 S. Freiburg i. Br. 1920. Herder. Geb. Mk. 5.80, dazu die im Buchhandel üblichen Zuschläge.)

Denne Bog opfordrer særlig Kvinderne til i denne svære Tid hyppigt at modtage den hellige Kommunion, uden dog derved at forsømme deres Standspligter. Bogen indeholder gode Tanker til paa en værdig Maade at forberede sig til den hellige Kommunion i Tilslutning til hver Maanedes særlige Andagt. M. M. H.

En Henvendelse til Konvertitter.

(Fortsat.)

- 1) Var der enkelte bestemte Ting, der særlig frastødte Dem i Protestantismen?
- 2) Var der enkelte bestemte Ting i den katholske Kirke, der først fik Dem til at beskæftige Dem med denne?
- 3) Har nogle Bøger været af særlig Betydning for Dem ved Deres Konversion?
- 4) Var der nogle Ting i den katholske Kirkes Lære eller Praksis, der ved Deres Konversion voldte Dem særlig Vanskelighed?

21.

1. Vad som först och främst stötte mig i protestantismen, var själva dess fundament: subjektivismen eller själv-tron. Det föreföll mig ohyggligt, att en ung Lundastudent, klädd i rutiga sportskläder, skulle vara själva medelpunkten i hela universum med alla dess solar och nebulosor och svindlande avstånd, att en nittonårig »filosof« skulle betrakta sig som högsta auktoritet i trosfrågor. Vad skall man tänka om en religion (= beroende, underkastelse), som har fått sitt utmärkande namn av det djupt irreligiösa ordet protest?

2. Objektivismen i den katolska tron drog mig med oemotståndlig makt. Jag behövde fast mark att stå på, fasta utgångspunkter, fasta principer. En religion må vara

aldrig så tilltalande, innerlig, djupsinnig, vidhjärtad och »up to date« — är den icke sann, så har den för mig endast kuriositetsinteresse. Men vid mina jämförande studier fann jag snart, att nu för tiden blott den katolska den katolska tron gör anspråk på att äga den ofelbara sanningen, och att den också klart och övertygande kunde bevisa, att den har rätt att säga: »Jag är den sanna religionen.« Mer kan man väl inte begära.

3. Ugebladets värderade Redaktör får inte tro, att jag vill smickra eller göra reklam, när jag säger, att hans egen tidning var mig till mycken hjälp och trevnad under konversionstiden. En katolsk vän i Absalons stad lånade mig alla årgångarna av »Nordisk Ugeblad« ända sedan 1900. Genom detta studium lärde jag mig småningom förstå, att den katolska Kyrkan ej är nogon främmande inkräktare i Skandinavien utan på det innerligaste sammenvuxen med det bästa i vår nordiska kultur och historia. Skarpa utfall mot protestantismen tyckte jag däremot inte om, särskilt förargade mig alla katolska angrepp på Luther, fast jag redan då avskydde denne man, som andligen tvingat oss in under främmande ok.

4. Om något vållade mig svårigheter, så fann jag alltid, att detta hade sin rot i min okunnighet eller värdslighet. Alltså: mitt sämre jag var den egentliga svårigheten.

Dag.

22.

I min — for andre — ikke særlig interessante Tilværelse er en Periode, jeg kun med dyb Uvilje ser tilbage til, Aar, anvendte til Unytte, i Splittelse og Vildfarelse — og det ikke alene ved egen Skyld. Imod Slutningen af denne Periode udkom »Livsløgn og Livssandhed« — og blev den ydre Aarsag til adskillige Forandringer i min Verden.

Indifferent, som jeg dengang var, vaktet min Interesse for Forfatteren, for Bogen og sidst for Sagen. Paa dette Stadie opsøgte jeg Forfatteren og begravede ham i en Flod af Spørgsmaal, hvis endelige Besvarelse det blev Pastor Neuvels Sag at klare.

Det er mig ganske umuligt nu at afgøre, hvem jeg er den største Tak skyldig, og den Taknemlighedsfølelse, jeg

nærer for dem begge, er det ikke her Stedet — ej heller nødvendigt — at bedyre.

I det følgende Halvaar var alt, hvad der bar Adjektivet »katholsk«, mig hjertens imod, navnlig det evig gentagne Krav om Orden, Konsekvens, et Krav, jeg ikke gennem Opdragelsen i nævneværdig Grad havde stiftet Bekendtskab med.

Med megen god Vilje, trods inderlig Afsky for Theologi, Filosofi o. a. dermed beslægtede Videnskaber, dem jeg til Dato ikke er kommet synderlig nærmere, underkastede jeg mig Kirkens Disciplin, hvortil eet eneste Skriftsted hjalp mig i uanet Grad: Du er Petrus . . . Da dette Skriftsteds Rækkevidde endelig stod mig klart, svandt al Modvilje.

Og det blev mig samtidig klart, at Historiens og Protestantismens Paastand om, at Luther var den Prins, der vakte Kirken af dens Tornerosesøvn, er en Gudsbespottelse af Rang, en Blasfemi; thi har Christus tilsagt sin Kirke, at Helvedes Porte aldrig skal overvælde den og dog i Aarhundreder ladet den forfalde, da har han svigtet sin egen Sag, og der er ingen Gud, ingen Himmel, intet Helvede til. —

Paa saa enkel Vis blev jeg det, jeg er: af Guds Naade romersk Katholik.

Rodemester Olsen.

23.

1. Vor nu afdøde Fader var Sognepræst paa St. Croix i Vestindien; der lærte vi, allerede i vor Barndom, de forskellige Trossamfund at kende. Vi vilde jo helst have, at »vor egen Kirke« skulde være den bedste, men da Fader forklarede os om den apostolske Sukcession, tænkte vi, at det var meget kedeligt, at vi ikke havde den i luthersk Kirke, for saa var jo i Grunden den katholske Præst »den rigtige Præst«. For Luther har vi aldrig haft den ringeste Sympati; i saa tidlig Alder, at det kun er os en dunkel Erindring, protesterede vi kraftigt, naar Fader fortalte om ham; vi mindes, at Fader sagde: »Saa synes I vel heller ikke om, at han giftede sig med en Nonne?« — — En af mine Kusiner har fortalt, at hun tænkte, at naar vi ikke holdt af Luther, kunde vi da »ikke saadan rigtig tro paa Gud«. — Den lutherske Lære om Alterets Sakramente har

vi altid funden uklare Mod sætning til den katholske og reformerte. — Vi kom senere til Skamby Præstegaard; den første Gang, vi som voksne var paa Besøg i København, mente vi, om Søndagen som Selvfølge, at gaa i Kirke, men der blev sagt til os, at »der er ingen, der prædiker i Dag«, d. v. s. ingen vedkommende behagede »at høre«; vi gik da i engelsk Kirke og vedblev dermed, hver Gang vi var i København; der gaar man da ikke kun i Kirke for »at høre«. Fra den engelske High Church er Skridtet til Rom jo ikke stort.

2. At den katholske Kirke har den apostolske Sukcesion og er den oprindelige gamle Kirke, med al dens Autoritet og hele dens faste Form.

3. og 4. Vi blev ikke paavirket gennem Bøger, uden for saa vidt vi var nogenlunde inde i de gamle Kirkefædres Lære. Da Fader tog sin Afsked, kom vi til København, fast bestemte paa at komme til at kende katholsk Kirke og sætte os ind i dens Lære; vi gik ivrigt i Kirke, gik til Højskolemøder, holdt »Ugebladet« og lærte paa den Maade — det var en langsom Maade; vi kunde faa fat paa et eller andet Spørgsmaal, som vi først fik videre Forklaring paa Maaneder efter; men all, hvad vi saaledes, efterhaanden, tilegnede os, forekom os straks saa naturligt og det eneste rette; intet voldte os Vanskeligheder — tværtimod; som f. Eks.: den protestantiske Mening, at den hellige Jomfru havde andre Børn, var os saa utiltalende, og vi hørte paa Højskolen, med stor Glæde, et glimrende Foredrag af Pastor Gamél: »Jesu Brødre«. — Da vi henvendte os til Pastor Ronge og bad om Undervisning og Optagelse, vidste vi Besked om alle vigtige Spørgsmaal, undtagen eet; dette ene Spørgsmaal var den af Protestanterne saa bagtalt Aflad, men vi var da ganske klare over, at vi med Glæde vilde høre Kirkens Forklaring om dette som om alt det øvrige; vi spurgte endda ikke Pastor Ronge om Aflad, inden han selv kom dertil i sin Undervisning.

Ch. & E. Engholm.

24.

1. Jeg er udgaaet fra et fuldstændig fritænkerisk Hjem og deltog ikke i Religionsundervisningen i Skolen. Mit første bevidste Møde med Kristendommen var, da jeg som

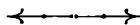
purung Pige hørte et Foredrag af den indremissionske Grev Holstein-Holsteinborg. Det gjorde et overvældende Indtryk paa mig, men eet stødte mig og navnlig foruroligede mig i høj Grad: ved hver af Grevens Paastande lagde han Haanden paa det nye Testamente og sagde: »Det staar jo her i Bibelen!« Hver Gang tænkte jeg: »Kan han da tolke Bibelen? Hvem kan i det hele taget tolke Bibelen?« — Efterhaanden som Tiden gik, forekom det mig fortvivlende, at der ingen fandtes, som kunde tolke Bibelen. Det var jo dog saa vigtigt, især for Alterets Sakramentes Vedkommende. Jeg vilde saa gerne »have Livet i mig«, som der staar om den, der nyder Jesu Kød og Blod. Men til hvilket Kirkesamfund skulde jeg henvende mig for at modtage Alterets Sakramente saaledes, som Kristus havde ment det ved dets Indstiftelse?

2. Da traf jeg »tilfældigvis« en Katholik. Vi talte om Religion, og jeg kom med det Spørgsmaal, jeg stadig tumlede med: »Hvem kan tolke Bibelen?« Til min store Forbavselse lød hans Svar uden Vaklen: »Den ufejlbare, katholske Kirke«. Jeg spurgte videre — fik Forklaring paa Alterets helligste Sakramente — troede øjeblikkelig — fandt det saa selvfølgelig — og begyndte kort efter min Undervisning.

3. Af det, jeg læste, fik de forklarende Noter i det nye Testamente særlig Betydning for mig samt Uddrag af de første Kirkefædres Skrifter, der viste mig, at Kirken virkelig er den samme nu som i de første kristne Tider.

4. En Tidlang faldt Jesu Hjerterandagten mig vanskelig. »Jeg kan da ikke bede til en Muskel!« var min Indvending. Senere blev den min kæreste Andagt.

A. J.—N.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. I Søndags Middag Kl. 12 afholdtes et med meget kort Varsel indkaldt, men alligevel overordentlig vellykket *Festmøde ved St. Jeanne d'Arcs* Statue i Ørstedsparken. Ideen til Mødet var udgaet fra den katholske Ungdom, hvis Spejderkorps havde dannet en stor Halvkreds foran Statuen, bagved hvilken en halv Snes unge havde

taget Opstilling med Faner og Bannere. Kl. 12 pr. ankom ført af Hr. Kaptain *Beyer*, det franske Gesandtskabs Medlemmer (undtagen M. Claudel, Gesandten, som er i Paris), hvorefter H. Pastor *Desnos* stod frem ved Statuens Fod og holdt et begejstret Foredrag, til Dels af historisk Natur, om Pigen fra Orléans, der just i samme Øjeblik af den Helige Fader i Peterskirken i Rom var bleven erklæret for Helgeninde; Foredraget selv skal følge i næste Nummer af Udebladet. Derpaa lagde den franske *chargé d'affaires* en stor Buket Blomster foran Statuen, danske katholske Spejdere en mægtig Laurbærkrans, Premierlieutenant *Wissum* en Buket paa en Kreds af Officerers Vegne og Frøken *Darville* det samme paa dansk katolsk Ungdoms Vegne, efter at hun først i en lille Tale havde tolket de unges Taknemlighed mod Frankrig. Hr. Kaptain *Beyer* talte om alt, hvad vort Fædreland skyldte Frankrig, iigefra St. Ansgar for omtrent 1100 Aar siden var kommen derfra til os indtil nu, hvor vi kan takke dette Lands Tapperhed for den store Glæde, der skal vederfares os ved Genforeningen med vore Landsmænd i Sønderjylland, idet han ogsaa fremdrog Mindet om de store, fromme Generaler som de Sonis, Foch, Pétain og Castelnau. Han sluttede med et Leve for Frankrig, hvorefter K. U. F.s Orkester spillede og Forsamlingen afsang 1. Vers af *Marseillaisen*. Derpaa udbragtes fra fransk Side et Leve Danmark, og 1. Vers af »Kong Christian« blev sunget. I den et Par Hundrede Mennesker store Forsamling saas flere franske og danske Officerer, en hel Del af vore Præster og mange St. Josefssøstre. Pladsen var under Festen afspærret, og kun de med et eller andet Emblem i de franske Farver forsynede fik Adgang.

— Søndag den 30. Maj afholder Ungdomsforeningerne Sommerfest i Ballerup Kro. Denne Fest bliver forhaabentlig sine vellykkede Forgængere lig. En rigtig varm og sollys Dag, hvor alle, især de unge, flygter bort fra Byen og ud paa Landet og her mødes med katholske Kammerater for at tilbringe nogle rigtig fornøjelige og morsomme Timer sammen. De lidt ældre, som ogsaa tager med, forbavses og glæder sig over at se, hvor mange unge Katholikker der egentlig er. Altsaa: vi skal have en god og fornøjelig Sommerfest, men Salen i Ballerup skal ogsaa være fyldt til sidste Plads, derfor skal ogsaa alle unge møde.

Arbo.

Tyskland. »Den tyske Krigshjælp« har udsendt en Beretning om sin Virksomhed i Krigens svære Aar. Det hedder heri: »1¹/₂ Aar forsøgte »Krigshjælpen« at faa en Præst sendt til Fangerne i Sibirien. Først i Efteraaret 1917 lykkedes Forsøget. Den danske Præst Jakob Orlrik, som havde studeret flere Aar i Tyskland og kendte

de tyske Forhold, paatog sig Rejsen, og det lykkedes den lige saa agtphaagivende som modige Præst at faa besøgt Lejrene i Dauria, Wirchne-Udinsk, Beresowka, Troitzkossawak, Tschita, Pjestscharika, Antipicha, Srijetensk, Chabarowsk, Spasskoje og Nikolsk-Ussurisk. Sin Rejses Formaal realiserede han: at skaffe Præsterne blandt Krigsfangerne Frihed til at øve Sjælesorg mellem deres Medfanger og faa dem fordelt til de forskellige langt fra hinanden liggende Lejre. Han fik endogsaa trykt en Bønebog i Sibirien til Krigsfangerne. Pastor Olrik vilde ogsaa besøge vore Fanger i Japan og havde allerede sat sin Fod paa japansk Jord, da man førte ham fra den første Jernbanestation tilbage til Skibet. Efter sin Hjemkomst har Pastor Olrik benyttet enhver Lejlighed til at sende vore Krigsfanger Pengehjælp gennem det danske Gesandtskab i Petrograd.«

Polen. Der er tilflydt Ugebladet en Meddelelse fra dette Land, der vil glæde en Del Læsere: Pater Muckermann, magister artium fra Københavns Universitet, er bleven udnævnt til Professor ved det nye Universitet i Vilna. Mange troede, at Pater Muckermann var omkommen i den store Krig, hvor han i mange Aar var med, hvor det gik allerfrygteligst til, ja, det blev fortalt som afgjort, at han var bleven skudt af Bolshevikkerne, men han klarede sig altsaa og er for Øjeblikket i Valkenburg i Holland, travlt optaget af litterære Arbejder. Men han maa i hvert Fald til Polen for — enten blot foreløbig eller for længere Tid — at overtage sin nye, ærefulde Post.

Czeko-Slovakiet. De katholske Præster i Bøhmen, siger Dr. John G. Vance fra Bispedømmet Westminster, lider den yderste Nød. Der er mange Præster, som bogstavelig inset Undertøj ejer og kun daarlige Sko og slidt Overtøj. De mangler ofte Føde, og i de bitterlig kolde Bjergegne af Landet kan de mange Steder ikke opvarme deres Stuer. I Øjeblikket trænges der stærkt til Præster for at bekæmpe Skismaet og samle de tro Katholikker om Kirken, og dog er deres Virksomhed i saa høj Grad hemmet ved den bitre Nød, de lider. Mange af Præsterne har saa lidt i Løn, at de maatte bruge mere end to Aars Løn for at købe sig et Sæt Klæder. I nogle af de allierede Lande samles der Penge ind til de ulykkelige Præster — en højst tiltrængt Indsamling og til direkte Gavn for Kirken. — Bidrag til de ulykkelige Præster kan sendes til Father John G. Vance, Mariengasse 37, Prag, Czeko-Slovakiet.

St. Andreas Kollegiet

skal — som de fleste nu ved — lukkes med dette Skoleaars Udgang.

Mange — bl. a. ogsaa undertegnede — mener, at det var paa sin Plads, at Kollegiets tidligere interne Elever rejste deres gamle Skole et varigt Minde.

Man har derfor paatænkt — og faaet Tilladelse til — at afholde en lille Højtidelighed med Afsløring af en Minde-Sten o. a. Lørdag den 31. Juli (St. Ignatius Fest) Kl. 5^{1/2}. Efter Afsløringen er der fælles Kaffe bord sammen med Kollegiets Præster og Lærere. Samværet sluttet med Andagten Kl. 7.

Da der til denne Højtidelighed skal bruges nogle Hundrede Kroner, beder vi hermed Kollegiets tidligere Interner o. a. at give et Bidrag. Bidrag modtages af Jos. Hoffmann & Søn, Købmagergade 48 og Alfr. Silcowitz, Studiestræde 27—29 4. Sal.

Jos. L. M. Hoffmann
Fabrikant.

Johs. Frederiksen
Sognepræst.

C. B. Lohrer
Grosserer.

Alf. Silcowitz
cand. phil.

A.C. Onsd. d. 26. ds. Kl. 7^{3/4} holdes i Studenteforeningen: **Extraordinær Generalforsamling.** Dagsordenen, der vil blive tilsendt Medlemmerne, omfatter Forslag til Udnævnelse af Æresmedlemmer, Lovfæstelse af De unges Sektion og Kontingentforhøjelse.

Sammededs, umiddelbart efter, holdes **Ordinær Generalforsamling.** Dagsorden: ¹⁾ Beretning og Regnskab. ²⁾ De unges Sektion's Beretning. ³⁾ K.U.B.s Beretning. ⁴⁾ Ordbogsudvalgets Beretning. ⁵⁾ Valg af Administratores.

K.U.B. (Katholsk Underretnings Bureau), et Samfund af katolske akademiske Lægfolk, tilbyder at korrespondere med Ikke-Katolikker, som maatte ønske at faa nøjere Kendskab til den katolske Kirke. Henvendelser, der alle behandles som fortrolige, bedes rettet til Sekretæren, Magister, kgl. Translator Chr. M. Hansen, Odense.

SOMMERFEST

Underholdning og Bal,

arrangeret af de herværende katolske Ungdomsforeninger i Forbindelse med Foreningen »Unio«, afholdes

Søndag den 30. Maj Kl. 4^{1/4},

i Ballerup Kro.

Adgangstegn à 1 Krone faas hos Fabrikant Johs. Hoffmann & Søn, Købmagergade 48, i Katholsk Boghandel, Stenosgade 3, hos Portneren, Stenosgade 4 A, samt gennem samtlige Ungdomsforeninger. **NB.** Der sælges **ikke** Adgangstegn i Ballerup.

Tog afgaar fra Københavns Hovedbanegaard Kl. 3¹⁷.

Sidste Tog afgaar fra Ballerup Kl. 9⁵² Aften.

Katholsk Boghandel Stenosgade 3, Kbhvn. B. Aabent 9-6. Tlf. Vester 3930. Bøger, Billeder, Devotionalier.

Kirkelig Kalender.

<p>23. Maj. Pintse-Søndag.</p> <p>24. — M. Anden Pintsedag.</p> <p>25. — Ti. Tredie Pintsedag.</p> <p>26. — O. Oktavdag (<i>Tamperfastedag</i>).</p> <p>27. — To. Oktavdag.</p> <p>28. — F. Oktavdag (<i>Tamperfastedag</i>).</p> <p>29. — L. Oktavdag (<i>Tamperfastedag</i>).</p>	<p>30. Maj. H. Trefoldigheds Fest.</p> <p>31. — M. Angela Mericia, Jomfru.</p> <p>1. Juni Ti. Ferialdag.</p> <p>2. — O. Marcellinus, Petrus, Erasmus, Martyrer.</p> <p>3. — To. Christi Legems Fest.</p> <p>4. — F. Oktavdag.</p> <p>5. — L. Oktavdag.</p>
--	--

St. Ansgars Kirke. 2. Pintsedag Kl. 8 Firmelse. Kl. 10 Højmesse.

Faxe. 1. Pintsedag Kl. 10 Messe i Logebygningen paa Rønnede Vej.

St. Andreas Kirke. *Mariakongregationen for Mænd* holder Torsdag efter Pintse, d. 27. ds. Kl. 8 $\frac{1}{2}$ om Aftenen, sit sidste Møde i Sommersemesteret. Til dette vort *Slutningsmøde med sakramental Velsignelse* bedes de kære Kongreganister, saa vidt muligt, alle at komme til Stede.

Alle, der nu skal modtage **den h. Firmelse**, bør købe **En lille Pintsebog** (2. Udgave, 1 Kr. 50 Øre indbunden), hvori alle Bønner og Ceremonier ved Firmelsen findes.

Ledigt Legat. En Portion af *Kozlouskis Familielegat* for trængende, ugifte Kvinder eller Enker af de herværende katholske Menigheder er bleven ledig. Ansøgninger maa indsendes inden Lørdag d. 29. Maj. Skemaer faas og afleveres igen Købmagergade 48, Mezz. (Hoffmann) 1—4. Braun.

„Die katholischen Missionen“.

Illustreret Maanedsskrift.

Anbefalet af Paven, Kardinaler, Ærkebiskopper og Biskopper.

Dette Tidsskrift bringer Efterretninger om den katholske Kirkes samlede Missionsvirksomhed paa hele Jorden. Talrige og fortræffelige Illustrationer ledsager Teksten. Der kommer aarlig 12 store, rigt illustrerede Hæfter for kun 6 Mark i alt (hos Herder, Freiburg im Breisgau). — Bestillinger modtages i enhver Boghandel og paa alle Postkontorer.

Den h. Kamillus af Lelfis og hans Orden. Ved *Th. Fritsche*. Forord af *Joh. Jørgensen*. VI + 120 S. 1 Kr. Indb. 1 Kr. 40 Øre.

Katholsk Akademiker søger et Laan paa 200 Kr., at afdrage maanedsvist fra September. Billet mrk. H. H. modt. Kontoret, Studiestræde 27—29.

Husk de **to polske Børnehjem**: i Aalborg (Grevinde Ledochowska, Villa Skrænten) og Maribo (St. Josefssøstrene).

Anmodning.

Saaftremt Gudstjenesteordningen paa Christi Legems Fest, bliver en anden end i Fjor, bedes dette i Tide meddelt Redaktionen (sammenlign Side 458 i Fjor).

Nordisk Ugeblads Annonceekspedition, Studiestræde 27—29, lukker i Sommertiden Kl. 4, Lørdag Kl. 3.

FREMMEDSPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN),
Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

68. AARGANG

•Nordisk Ugeblad« udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 2 Kr. 50 Ø. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Studiestr. 27-29. 1-4, Tlf. 12327). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 16 Kr. aarligt. — Redaktør: Niels Hansen. cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. Tlf. Helrup 657 y. Træffes bedst Kl. 4-5 Eftermiddag

---

Nr. 22.

Søndag den 30. Maj.

1920.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Jeanne d'Arcs Helgenkroning. — En Henvendelse til Konvertitter. — Min Vej til Kirken. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Ordrup. Tyskland. Rom. — Brevkasse. — Avertissementer.

Smaa Indledninger.

498.

Bøn paa Hellig Trefoldigheds Fest.

Jeg priser dig, himmelske Fader, min Herres Jesu Christi Fader, at du har værdigedes dig at ihukomme mig. O, Barmhjertighedens Fader og al Trøstens Gud, jeg takker dig, at du stundom husvaler mig med din Trøst, skønt jeg er aldeles uværdig til Trøst. Jeg priser dig altid og forherliger dig tilligemed din enbaarne Søn og Trøsteren, den Helligaand, i al Evighed. O Herre, min Gud, du som elsker mig med hellig Kærlighed! naar du er kommet i mit Hjerte, da vil hele mit Indre juble. Du er min Ære og mit Hjertes Fryd. Men fordi jeg endnu er svag i Kærligheden og ufuldkommen i Dyden, trænger jeg til at styrkes og trøstes af dig. Besøg mig derfor tiere, og undervis mig i dine hellige Lærdomme. Befri mig fra onde Lidenskaber, og helbred mit Hjerte for alle uordentlige Tilbøjeligheder, at jeg, indvortes helbredet og vel lutret, kan blive skicket til at elske, stærk til at lide og bestandig til at holde ud.

Efter Thomas a Kempis. 3, 5.

Jeanne d'Arcs Helgenkroning.

Foredrag i Ørstedsparken den 16. Maj af Pastor *Desnos*.

Under Sankt Peters-Kirkens mægtige Kuppel i Rom udfolder der sig i Dag, netop i dette Øjeblik, en ophøjet og storstilet Højtidelighed, som med Taknemmelighed vil blive indtegnet i Historiens Annaler. Christi Stedfortræder, omgivet af sine Kirkefyrster, af talrige franske Biskopper og i Nærværelse af Frankrigs særlige Udsending, proklamerer som Heltinde i Dyd og Tro en ydmyg og beskeden Hyrdepige, der blev sendt af Gud for at frelse Frankrig, og som midt i sin blomstrende Ungdom døde Martyrdøden efter at have fuldendt sin guddommelige Mission.

Kirken og Frankrig, Religionen og Fædrelandet, de to højeste Værdier for Mennesket her paa Jorden, forener deres Stemmer for at fejre Mindet om den heltemodige Jeanne d'Arc, Jomfruen fra Orléans, og for at nedlægge deres Hyldest for hendes Fødder. England, der forud var hendes Fjende, men nu er hendes Beundrer, og som nylig saa tappert har kæmpet sammen med Frankrig for Sandhed og Retfærdighed, tager Del i den almindelige Begejstring. Ogsaa vi, mine kære Venner, har forsamlet os her omkring Jeanne d'Arcs skønne Statue for at vise den unge Heltinde vor Hyldest og vor Beundring. Enhver stor og god Sag, ethvert Udslag af Mod og Fædrelandskærlighed finder Ekko i det danske Folks Hjerte og faar det til at banke mere varmt.

Jeanne d'Arc er ikke ukendt iblandt os. De ved, paa hvilken Tid hun levede, i det femtende Aarhundrede. Karl VII, hvis sindssyge Fader ikke havde kunnet forhindre sit Lands Sønderlemmelse, havde maattet trække sig tilbage til syd for Loire. Hans Fjender kaldte ham for Spot Kongen af Bourges. Gentagne politiske Fejlgreb, uheldige og farlige Giftermaal inden for den kongelige Familie, indre Splittelse havde ført Frankrig til Afgrundens Rand. Da var det, at Gud, »som elsker Frankerne«, sendte dem en Befrier i Skikkelse af en ung Bondepige paa 17 Aar.

I en ensom Dal ved Meuse's Bredder, i en fredelig og frugtbar Egn, som siden ofte har genlydt af Kanonernes Torden, tilbragte Jeanne sin Barndom hos sin Fader og Moder, der lærte hende at bede og at arbejde. Hendes samtidige ved at fortælle om hendes Fromhed, hendes rene, uplettede Færd, hendes blide, muntre Karakter, som dog var fast og rokkelig, naar det gjaldt Pligten.

I en Alder af 13 Aar hører hun for første Gang det, hun kalder sine »Stemmer«. Ærkeengelen Mikael, Sankt Katarina og Sankt Marguerite viser sig for hende og forkynder hende den Mission, som Gud har betroet hende. Forfærdet, ja mere død end levende, tør hun ikke tro hverken sine Øjne eller sine Øren. Er det muligt, at Gud har Brug for hende, et ringe og svagt Barn, som kun kan sy og spinde, til at frelse Frankrig og salve dets Konge i Reims? I sin Mistillid til sig selv kæmper hun i 4 Aar mod sine »Stemmer« og bevarer den fuldstændigste Tavshed om disse usædvanlige Meddelelser. Endelig giver hun efter og overgiver sig helt! Den politiske Situation bliver for hver Dag mere kritisk, og man frygter en alt tilintetgørende Katastrofe. Jeanne var jo født ved Rigets Grænse, der, hvor Nationalfølelsen altid er stærkest, fordi man der altid faar de første og de fleste Stød, og hun følte da ogsaa nu den reneste og stærkeste Fædrelandskærlighed vokse sig stærk i hendes Hjerte. Opfyldt af en urokkelig Tillid til Gud begiver hun sig paa Vej, trods al den Modstand, som hun selvfølgelig mødte hos Slægt og Venner. Hun bringer allerede nu sit Liv som Offer. »Jeg ved, at jeg vil kun holde ud et Aar eller to.« — Det er hendes egne Ord.

Det er de Følelser, der opfylder denne unge Pige paa 17 Aar, der midt i sit Livs Foraar ofrer alt for sin Gud og sit Land. Sandelig, der flyder Helteblod i hendes Aarer!

Og dette er endda kun Morgenrøden til hendes straalende Løbebane. Efter at have tilbagelagt 150 Mil gennem et Land, der var oversaaet med Fjender, opsøger hun endelig Kongen. Hun bliver Genstand for Haan og Spot ved det lille Hof i Chinon, for Mistro og Modsigelser af enhver Art — ingen vil fæste Lid til hendes Ord. Kongen selv sætter hende paa Prøve. Han stiller sig

blandt sine Hoffolk, skjuler sig mellem de bageste uden at bære noget som helst ydre Tegn paa sin Værdighed. Hun gaar lige hen til ham og henvender disse Ord til ham: »Jeg siger Dem fra Gud, min Herre, at De er Frankrigs sande Arving og Kongens Søn!« Disse Ord fjerner den Tvivl, der nager Kongen med Hensyn til hans Fødsel, og han tror nu urokkeligt paa hendes Mission.

Det ærefulde Tog, der skal føre Kongen fra Orléans til Reims, begynder nu. Med Lansen i Haanden stiller Jeanne sig i Spidsen for Tropperne, fører sin Ganger og sine Vaaben med en fuldendt Ridders Behændighed. Med en Profetindes klare, fremadskuende Blik forudsiger hun højlydt for alle Orléans' Indtagelse, Slaget ved Patay, Kongens Salving i Reims og hans Indtog i Paris.

Hun stiller sig uden for Orléans, der er en stærkt befæstet By, og som forsvares af en talrig Besætning, der allerede længe har haft Øvelse i at sejre. Hun opfordrer Englænderne til at overgive sig, men de svarer med Spot. Hun gør en Tur omkring i Byen, undersøger med en erfaren Feltherres Blik de høje Volde, kommanderer til Angreb, leder Soldaterne med en vidunderlig Forvovenhed og Dygtighed, tager selv en Stige og stiller den op mod Volden. En Pil rammer hende mellem Halsen og Skulderen, hun falder, men rejser sig straks. Dunois lader blæse til Tilbagetog. »Nej,« siger Jeanne, »fremad, fremad!« Angrebet begynder igen, endnu mere voldsomt end før. Fjenden er bestyrtet og griber Flugten, efterladende i Sejrhærens Hænder en Mængde Fanger og et rigt Bytte, for ikke at nævne de mange saarede og døde.

Orléans er befriet!

En saa hurtig og uventet Sejr burde have indgivet Kongen og hans Hær en fast Tillid til deres Vaaben. De vakler endnu i dette Øjeblik og tør ikke forfølge Fjenden. Alene Jeanne vil ikke høre tale om at blive tilbage, og hendes Raad sejrer til sidst.

Hæren følger hende, tager med Storm Jargeau, Troyes, fordriver Englænderne fra Patay; det er et Sejrstog! En Morgenstund, ved Solens første Straaler, viser sig i Horisonten — Katedralen i Reims med dens slanke Spir! Kongen frygter Modstand fra Indbyggernes Side. »Frygt

ikke, Deres Majestæt, de vil endnu i Dag komme for at bringe Dem Byens Nøgler. I Morgen vil De blive salvet til Frankrigs Konge.« Og det skete. Med feberagtig Hast arbejder man paa Forberedelserne til Salvingen, den prægtige Kirke iføres sine skønneste Prydelser — det blev for den en Ærens Dag.

Aa, den har siden kendt andre Dage, onde Dage, da man har overfaldet den med det Ønske ikke at lade Sten paa Sten i den! I Danske, Mænd og Kvinder med varme Hjerter, har givet eders store Bidrag til at genoprette den Skade, der da er sket. Gud lønne eder for eders højmodige Gavel!

Men lad os glemme disse sidste Tidens Ulykker og vende tilbage til den store Dag, da Karl VII blev salvet til Konge.

Trompeterne blæser, Byens Klokker forkynder med festlig Kimen Kongens Ankomst. Han kommer til Hest, fulgt af en glimrende Eskorte; Jeanne, Jomfruen, siddende paa sin Stridshest, rider ved Kongens Side, holdende i sin Haand Frankrigs Banner med de hvide Liljer. Hun har baaret Kampens Byrder, det er kun retfærdigt, at hun ogsaa faar Del i denne Dags Ære. Ydmyg og beskeden kaster hun sig ned foran Alteret, takker Gud og beder ham at fuldende det, han saa godt har begyndt, og at velsigne Kongen og Frankrig.

Efter Salvingen vil hun trække sig tilbage og vende hjem til sin Familie. »Min Mission er forbi,« siger hun. Hun bliver kun paa Kongens, Hærens og Folkets indtrængende Bønner. Som hun havde forudsagt, fører hun Kongen til Paris, som overgiver sig til ham.

Sommeren er forbi, og Hæren opslaar sit Vinterkvarter i Omegnen.

Det følgende Foraar iler Jeanne det belejrede Compiègne til Hjælp. Under et Udfald bliver hun tillige med sine Soldater kastet tilbage af Fjenden i et blodigt Haandgemæng. Byens Kommandant lader for tidlig Vindebroen drage op, og Jeanne bliver skilt fra sine Folk og taget til Fange.

Nederlaget gør ikke vor Heltinde mindre; hun har været stor i Medgang, hun bliver endnu større i Modgangen.

Ulykken fuldender hendes Dyd og Hellighed, den nedrige Straf sætter Seglet derpaa. Lad os ikke glemme, at de fleste Helgener har endt deres jordiske Liv med et Martyrium, ikke med en Ophøjelse!

Man fører hende til Rouen. Hun stilles for en Ret, hvis Medlemmer alle er hendes svorne Fjender, hendes Dommere vil tilintetgøre hende, de vil intet hellere end ydmyge og beskænme hende.

Ganske overladt til sig selv, uden Raadgivere, uden Støtte, maa hun svare paa tusinde Spørgsmaal, det ene mere ondsindet end det andet. Hun bevarer hele sin Koldblodighed. Hendes klare Forstand, hendes udprægede Retssind og sunde Dømmekraft tilbageviser alle Beskyldningerne, hun forsvarer sin Tro og sin guddommelige Kaldelse uden at vakle. Der er et Punkt, som end ikke hendes dødelige Fjender vover at angribe, det er hendes jomfruelige Renhed. Naar hendes Anklagere vil behandle hende som Kætter, svarer hun kun: »Jeg indskyder min Sag for Gud og den Hellige Fader Paven« — og hun vidste, at hun dermed underskrev sin Dødsdom!

Den hellige Heltinde, der midt i Feltlivets Uro og Larm altid havde fundet Tid til at tilbringe lange Timer i Bøn, sejrer nu over Naturen, der kræver sin Ret til Livet; hun skælver først længe i dødelig Angst for det, der venter hende, men bringer derpaa højmodig sit Liv som Offer til Gud. Hun overværer den hellige Messe, kommunikerer og bestiger saa uforfærdet Baalet. Flammerne omgiver hende, hun befaler sin Sjæl i Guds Hænder, idet hun tre Gange med høj Røst raaber: »Jesus, Jesus, Jesus!« Dette var den værdige Krone paa saa skønt og stort et Liv.

Hendes Aske blev kastet i Seinen. Det var lettere gjort end at udslette hendes Minde. Kun faa Aar efter blev hendes Proces revideret, og hendes Minde fik Oprejsning. I Dag vil Pave Benedikt XV for hele den kristne Verden og efter en lang og indgaaende Undersøgelse højtidelig erklære, at hun har øvet alle Dyder i en heltemodig Grad, og at Gud, ved Undere paa hendes Forbøn, har bekræftet sin Tjenerindes Hellighed. Lad os takke Gud og Kirken, der har villet lade Jomfruen fra Orléans, den heltemodige Jeanne d'Arc, nyde Retfærdighed, den fulde Retfærdighed,

allerede i denne Verden. Maatte vor Beundring ogsaa bære Frugt! Lad os efterligne hendes Dyder, lad os lære af hende at forene os i Kærlighed til Gud og til vort Fædreland. Deri vil vi finde vort Livs Glæde og Ære.

Hellige Jeanne d'Arc, beskyt Kirken og Frankrig! Beskyt os alle!

(Oversat fra Fransk af n..)

En Henvendelse til Konvertitter.

(Fortsat.)

- 1) Var der enkelte bestemte Ting, der særlig frastødte Dem i Protestantismen?
- 2) Var der enkelte bestemte Ting i den katholske Kirke, der først fik Dem til at beskæftige Dem med denne?
- 3) Har nogle Bøger været af særlig Betydning for Dem ved Deres Konversion?
- 4) Var der nogle Ting i den katholske Kirkes Lære eller Praksis, der ved Deres Konversion voldte Dem særlig Vanskelighed?

25.

Ærede Hr. Redaktør! Jeg vilde gerne have Lov til at sende Svar ind paa »Henvendelsen til Konvertitter«, selv om jeg ikke kan kaldes en Konvertit, endskønt jeg har modtaget Undervisningen. Jeg er, takket være Protestantismen, kommet i den Situation, at jeg ikke kan optages i Moderkirken, men jeg er af Hjertet en god Katholik og lever efter bedste Evne, som om jeg ogsaa officielt var det.

1. Jeg har altid syntes, at Protestantismen var magtesløs; man kunde overvære Gudstjenesten og forblive ganske uberørt. Det hele stod og faldt med, om Præsten var en god eller daarlig Taler, og det syntes mig ikke helt nok.

Og en anden Ting — der bliver fra protestantisk Side aldeles intet gjort for Ungdommen, maaske de allersidste Aar en lille Smule, men i min Tid blev der ikke givet Ungdommen Tanke af Vejledning*). Man kunde saadan trænge til det og ikke vide, hvorhen man skulde vende sig. Forældre opdrager jo ikke altid til Fortrolighed, og Præsten var da den sidste, man kunde tænke paa at henvende sig til*). Og Protestantismen er saa kold, der er

*) Den ærede Indsender maa have været særlig uheldig — mange Konvertitter vil have gjort helt andre Erfaringer.

intet af den gennemstrømmende Kærlighed, som man føler er til Stede i den katholske Tro.

2. Men jeg har altid følt mig tiltrukket af Katholicismen, og skønt jeg jo nok har hørt nogle Røverhistorier om Katholikkernes Træskhed, har de dog aldrig fundet nogen Tiltro hos mig. Jeg har altid følt mig draget til den Tanke, at en Synder kunde henvende sig til den hellige Moder Maria om hendes Forbøn. — Men hvad der først og sidst har været det afgørende for mig, var Læren om Skærsilden og Andagten for de afdøde. Det, at man kunde faa læst Sjælemesse og selv, efter ringe Evne, hjælpe ens kære afdøde ved Bønner for dem, var for mig det absolut afgørende.

Den store Ærbødighed, der udvises i de katholske Kirker, og den uendelige Fred, der findes der inde, greb mig ogsaa dybt. I Sandhed, det eneste Sted paa denne Jord, hvor man kan sige: »Her er godt at være«.

I den katholske Kirke lever Frelseren endnu og færdes iblandt os; i den protestantiske mindes man ham fra for nitten Hundrede Aar siden.

3. Mest Indflydelse paa mig har Stubs »Vejledning til religiøs Sandhed« og Kardinal Gibbons's »Vore Fædres Tro« haft.

4. Hvor modsigende det end lyder, — trods det første, der drog mig til Moderkirken, var, at man kunde henvende sig til den guddommelige Moder, har jeg dog, naar Andagten til hende bliver defineret, ofte lidt vanskeligt ved at følge den. Og jeg har somme Tider været bedrøvet over, at den Salme, der bliver sunget til Slut ved Guds-tjenesten, ikke bliver sunget helt ud, om end den er nok saa smuk. Men jeg skulde tænke paa at kritisere noget ved Moderkirken, jeg, der foreløbig er som den kananæiske Kvinde, der ikke hører til, men som alligevel beder om Smulerne, der falder fra Herrens Bord. Og jeg beder de »lykkelige«, om de vil opsende en Bøn for mig og andre, der muligt kan være stillede paa samme Maade, at vi maa være standhaftige og engang naa Maalet.

Ærbødigst K. S. M.

26.

1. At Kirken var utilgængelig paa Hverdage, og at Præsten kun paa Søn- og Helligdage ofrede sig for Menigheden.

2. Ja, Korsets Tegn. Da jeg som Protestant saa min Mands Skriftefader bøje sig over mit Barns Vugge og gøre Korsets Tegn, greb dette mig saa dybt, at jeg følte en brændende Lyst til at lære denne Tro at kende.

3. Thomas a Kempis: Christi Efterfølgelse.

4. Skriftemaalet — i Begyndelsen faldt det lidt svært, men ikke længe. *Karen Hauranek.*

27.

1. Der var intet, der særlig frastødte mig i Protestantismen, men der var paa den anden Side intet som helst, der drog mig til nogen protestantisk Kirke.

2. Den Omstændighed, at jeg altid iagttog mange unge, friske og naturlige Mænd og Kvinder, som øjensynligt ikke var religiøse Mæhæ, med en ulviltsomt ægte og følt Andagt slutte sig til den katholske Gudstjeneste.

3. Nej.

4. Jeg havde i Begyndelsen lidt svært ved at faa de mange Ceremonier til at harmonere med mit kølige nordiske Temperament. *Eyvind Ekstrøm.*

28.

1. Jeg forstaar ikke, om der ved Protestantisme udelukkende tænkes paa den evang.-luth. Kirke, eller om den anglicanske og reformerte ogsaa tænkes at lages i Betragtning — nu vel! Den hjemlige Folkekirke, som Luther vel næppe selv vilde genkende som sin egen, blev jeg kort efter min Confirmation hurtig færdig med, navnlig formedelst dens Mangel paa Consequens, Inderlighed og Skønhed — derimod har jeg, siden jeg blev gift (min Hustru er engelsk), til Stadighed og med Glæde søgt den engelske episcopale Kirke, som jo i meget (i Ritus og Liturgi) støtter sig til Romerkirken.

2. Imidlertid havde jeg, siden og medens jeg opholdt mig som ganske ung i det meget katholske Bayern og ved hyppige Rejser i andre katholske Lande, næret en ubeskrivelig Beundring for og Længsel efter Romerkirken, grundet paa dens Consequens, Inderlighed og Skønhed og navnlig dens Disciplin overfor Sacramenterne. — Den er dog en Religion, som forlanger noget af sine Trosbørn og der-

for ogsaa kan give dem meget til Gengæld, hvis de selv vil.

3. Ja — den hellige Skrift; naturligvis har jeg læst og studeret mange Bøger om religiøse Spørgsmaal, dog for mig er Tro og Religionstrang og Gudsfrygt en *Følelses- og Hjertesag*, som jeg ikke har tillæst og tilegnet mig ved Grublerier og Speculationer over det mest ophøjede, hemmelighedsfulde og uforklarlige.

4. Endnu er jeg saa »nybagt« Convertit, at mangt og meget ikke staar mig helt klart, men Rom blev jo ikke bygget paa een Dag, og Vanskelighederne skal jeg nok komme over, thi Romerkirken er saa velsignet menneskelig og naiv paa samme Tid, som den er guddommelig og streng — ofte maaske for streng for os svage og syndige Mennesker. Som Katholik trænger man ikke til, som de protestantisk troende, at danne sig sin egen private Tro, som jo altid tillempes efter ens eget Gemyt. — Og lad os saa være glade over, at vore Kirker altid staar aabne for os til Andagt, et af Romerkirkens store Fortrin.

Helge Jacobsen.

Min Vej til Kirken.

Af Gustaf Baron Armfelt.

(Fortsat.)

Nogle svenske Historieskrivere, f. Eks. Dr. P. G. Alander, paastaar, medens andre bestrider, at ogsaa Kong Frederik I af Sverige, Landgreve af Hessen-Kassel, † 1751, i sin Hustrus, Ulrikka Eleonoras, Levetid hemmeligt skal have ladet sig vie til Hoffrøken Hedvig Taube af den lutherske Biskop i Vesteraas Kalsenius, som havde indbildt den unge Pige, at Mangegifte intel Steds var forbudt i Guds Lov, men kun ved en kirkelig Ordning, som Øvrigheden havde Magt til at dispensere fra. (Dr. P. G. Alander: Fullständig lärokurs i svenska historien. Skara 1860. 3. Oplag. Side 535.)

Alle disse Historier gaar jo kun ud paa at nedsætte Morten Luther, udbrød Pastoren harmfuld og tilføjede: Hvad tænker De da egentlig om vor store Reformator?

Mine ulærde Overvejelser betyder jo saa lidt i og for sig, svarede jeg, men det glæder mig, at jeg har Støtte for mine egne Anskuelser hos grundige protestantiske Forskere, bl. a. Professor Vilhelm Mauerbrecher (»Studien u. Skizzen zur Geschichte der Reformationszeit«) og ikke mindst hos Dr. K. Krogh-Tonning, der skriver: »Der gives to Eksemplarer af Luther, en mythisk og en historisk. Man befatter sig mest kun med den mythiske, der er udstyret med alle Fuldkommenheder. Skal man tale om ham, bestiger man straks Kothurnen og udtrykker sig i hastemte Toner og i meget frisindet Forhold til Virkelighedsbilledet. Det bedrøveligste ved denne Lutherdyrkelse er den Fordring, at Manden skal være dispenseret fra al Bedømmelse efter almindelig moralsk Maalestok. Hos ham skal alt undskyldes. Det betragtes som Bagtalelse simpelt hen at citere hans egne Ord, naar disse er uforsvarlige. I den Grad risikabelt er det at befatte sig med den virkelige Luther. Det strengt orthodoxe er at betegne hans forargeligste Udtalelser som Troens Heroisme.« (Dr. Krogh-Tonning »Den kirkelige Opløsningsproces«, Side 68.)

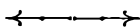
Over den historiske, den virkelige Luthers Billede vilde jeg for min Part sætte de Ord, en luthersk Præst anvender om ham i *Theatrum Germanicum*: Fyrsterne gav han Rigdomme, Præsterne Koner og det jævne Folk Frihed til at gøre, hvad de vilde — og det hjalp ikke saa lidt paa Sagen.« (Protestantism och Katolicism, Öfversättn. från engelskan. Stockholm 1881, Side 32. — Fred. Esser: Lidt mere Lys om Luther.* København.)

Saa tog Pastoren sin Hat og forsvandt.

Men ogsaa fra andre Sider fik jeg Advarsler mod Rom. En gammel Ven — vi vil kalde ham X — kom saaledes til mig, og da Samtalen var i Gang, sagde han: Du vil da vel ikke nægte, at den katholske Kirke trængte til at reformeres paa Luthers Tid. — Det beror paa, hvad man forstaar ved at reformere, svarede jeg. Hvis du vil, skal jeg lade en katholsk Theolog klarlægge Sagen. I en lille Bog, som er udkommet i mere end 40 Oplag, skriver Mgr. de Ségur saaledes: »Christus har lovet at være med sin Kirke lige til Verdens Ende for at bevare den i den sande Tro og den sande Sædelære. Kirken er altsaa ved

Herrens Bistand ufejlbar og hellig. Men Kirken be-
staar af Mennesker. Paven, Biskopperne og Præsterne er
Mennesker, og selv om deres Embede i sig selv er helligt,
har de baade personlige Ufuldkommenheder og menneskelige
Svagheder. Dette er nok til at forstaa, i hvilken Hen-
seende Kirken altid har trængt og altid vil trænge til at
reformeres. Den har intet at forandre i sin Troslære,
som er guddommelig og uforanderlig. Den har intet at
ændre i sin Sædelære, som er hellig, ej heller i Sakra-
menterne, hvorved den helliggør Menneskene. Men den
behøver uophørligt at kalde dem til Orden blandt dens Børn,
ja blandt dens Tjenere, som forsømmer, svækker eller
krænker dens Love. I over atten Hundrede Aar har Pa-
ver og Kirkemøder paa forskellige Punkter bestandig re-
formeret Tugt og Orden, som efterhaanden var bleven
svækket. Et saadant Arbejde udførtes især af det be-
rømte tridentinske Koncilium, som effektivt reformerede
Kirken.« (*Mgr. de Ségur: Causeries de la protestantisme
d'aujourd'hui, II, 1.*)

(Fortsættes.)

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Assumptionssøstrene paa Amalievej
havde i Onsdags, den 19., indbudt til fransk Komædie.
Blandt de talrige Tilskuere, der fyldte Salen til Trængsel,
saas Medlemmer af den franske Legation og nogle højtstaaende
franske Officerer med Damer. De unge Piger opførte flinkt
og pænt i hjemmelavede nydelige Dragter en Del Scener
fra Jeanne d'Arcs Liv. I alle tre Akter var der indlagt
Sange med Kor til Musik af Gounod. I den ene Mellem-
akt bød nogle Søstre og nogle af de unge Piger Sodavand
og Kager rundt til alle Tilskuerne. Efter Forestillingen
indsamlede »Jeanne d'Arc« og en anden af de unge Piger
frivillige Gaver til *Foyer du Marin*.

— St. Annæ Sogns Forstanderskab har udsendt
Aarsberetning for 1919, ifølge hvilken der i Aarets Løb er
døbt 34 Dreng og 22 Piger, i alt 56 — ægteviet 25 Par —

begravet 13 voksne og 8 Børn, i alt 21. C. 120 Skatteydere har i Kirkeskat, Præste- og Skolebidrag betalt 1881 Kroner, Kirkekollekter har udgjort 1876 Kroner, Gaver, Legatrenter o. s. v. har udgjort flere Tusinde Kroner, men alligevel ender Regnskabet med et Underskud paa henvend 2400 Kroner, og saa er der endda ikke beregnet nogen Løn til Præsterne. Kirkeskolen har været besøgt af 37 Drengene og 51 Piger, i alt 88.

Ordруп. Det herværende St. Andreas Sogn, der nylig har udsendt sin Aarsberetning for 1919, har haft en aarlig Indtægt og Udgift paa godt 3000 Kroner, med et Underskud paa et halvt Hundrede Kroner. Kirkeskat og Præstepenge, ydet af 69 Menighedsmedlemmer, har indbragt omtrent 1350 Kroner, Kirkekollekterne godt 1000. Der er i Aarets Løb døbt 14 Børn, viet 4 Par og begravet 3 voksne og 1 Barn, medens Skolerne har været besøgt af 492 Elever (320 paa Kollegiet og 172 i St. Josefs søstrenes Pigeskole). Maria Kongregationen for Mænd har talt 39 Medlemmer, den for unge Piger 28, den for Kollegiets Elever 41, Bønnens Apostolat 120, Jesu Barndomsforeningen 120.

Tyskland. Den tyske Republik har udnævnt Dr. von Berger til at være Ambassadør ved Vatikanet, hvor han er bleven højtidelig modtaget af Paven, hvem han takkede for hans faderlige Omsorg for de mange nødlidende i Central-Europa. Bayern, der jo i mange Aar har haft sin egen Gesandt ved Pavehoffet, vil vedblive hermed trods det nye Gesandtskabs Oprettelse. — Paven har besvaret denne Udnævnelse ved at oprette et Nuntiat i Berlin, skønt denne By ikke er Bispesæde, hvad ellers er Regelen, og han har udnævnt Mgr. Pacelli, Titular-Biskop af Sardes, født i Rom 1876, hidtil Nuntius i München, til den første Apostoliske Nuntius i Berlin.

Rom. Vi har nævnt flere af de kirkelige Begivenheder, som i Maj har fundet og skal finde Sted i den evige Stad. En af de interessanteste er endnu ikke omtalt: Søndag den 23. Maj, Pintsedag, blev Ærkebiskop Oliver Plunkett af Irland, der som den sidste Martyr for den katolske Tro blev halshugget 1681 paa Tyburn i London, erklæret for »salig«. — De før omtalte Uganda-Martyrers Saligerklæring vil først finde Sted Søndag den 6. Juni, og ved denne Lejlighed vil der være en Gæst til Stede, som fortjener nærmere Omtale. En af de unge Mænd, som skulde været Martyr og allerede var bundet til Marterpælen i dette Øjemed: en Page hos Dronningen af Uganda, blev i sidste Øjeblik benaadet og taget ned fra sine Brødre. Hin unge Mand blev senere Præst, og det er sikkert med stor Bevægelse, han vil overvære sine Brødres store Æres-

bevisning i St. Peterskirken. Søndag den 13. Juni slutter Rækken af Saligerklæringer med Martyrerne fra Lublin og nogle af »Den kristne Kærligheds Døtre«.

Brevkasse.

Hr. Redaktør. Jeg har engang hørt, at en Lærer sagde til et Barn i Skolen: »Du var ikke i Messe i Søndags. Saa har du begaaet en Dødssynd, og hvis du døde i Nat, vilde du komme i Helvede.« Hvad synes De om det? *En Moder.*

Ærede Moder. Uden Tvivl har vedkommende Lærer ment det godt, men alligevel er hans Udtalelse beklageligt Vrovl. I ni af ti Tilfælde er Barnet helt eller næsten helt uskyldigt i nævnte Pligtforsømmelse. Og desuden, hvem har Ret til offentlig at anklage nogen, selv et Barn, for Dødssynd? Ogsaa Barnet har sit gode Navn og Rygle. Rent personlig anser jeg det ikke for heldigt i Skolen, at foretage en offentlig Undersøgelse af, om Børnene har overværet Messen om Søndagen eller ikke. Vil man endelig gøre det, maa det ske privat, med stor Venlighed og navnlig Takt, og uden at nogen tør beskyldte Barnet for at være skyldig i Dødssynd for eventuel Forsømmelse. *N. H.*

Til flere Indsendere. — Deres Besvarelser paa »Henvendelse til Konvertitter« skal nok komme, men alle kan ikke faa Plads paa en Gang — de maa fordeles jævnt, og enkelte utaalmodige maa væbne sig med Taalmodighed. *N. H.*

Katholsk Syge- og Begravelseskasse.

Denne Forening er stiftet 1867, og det er en anselig Sum Penge. Foreningen i disse 53 Aar har udbetalt i Syge- og Begravelseshjælp. Sygekassen har den Ære at have en Del af Menighedens Præster som Medlemmer. Foreningen byder sine Medlemmer op til 1 Kr. 50 Øre om Dagen foruden fri Læge og op til 80 Kr. i Begravelseshjælp, alt for kun 1 Kr. 69 Øre i Kontingent pr. Maaned. Jeg kunde tænke mig, at ærede Damer og Herrer, som læser disse Linier, vil sige: Hvordan bliver man Medlem af denne Forening, og Svaret er da, at man enten skriver et 7 Øres Brevkort eller ringer til Foreningens Kontor Vester 3787 og beder om at faa en Blanket til Optagelse, hvorefter en saadan bliver sendt pr. Post; saa gaar man hen til en af Sygekassens Læger, hvis Bopæl og Træffetid findes i dette Blads Annonce-Omslag, lader Lægen udfylde Attesten, sender denne sammen med Kontingentet tilbage til Kontoret, og man er Medlem. — Sygekassen optager saavel Damer som Herrer, og Protestanter, som er i Ægteskab med Katholikker, kan ogsaa blive Medlemmer. Æresmedlem kan man blive for 5 Kr. om Aaret, men man er saa ikke nydende Medlem. Til Slut kan anføres, at Sygekassen ogsaa har Forbindelse med Tandlæger. Foreningens Kontor er Sct. Jørgens Allé Nr. 11. Telf. Vester 3787. *G. Lasøe-Riise, Sekretær.*

St. Ansgars Kirke. Mand. 31. Maj Kl. 8 slutter Majandagten med Prædiken og Procession, hvori de unge Pigers Foren. deltager.

Mødreforeningen i St. Ansgars Sogn. Tirsdag den 1. Juni Kl. 8¹/₄ læses d. h. Messe for Foreningens Medl. og Anliggender.

Den eucharistiske Forenings Medlemmer bedes erindre Tilbedelsen i St. Ansgars Kirke Fredag d. 4. Juni til de aftalte Tider. Det allerhl. Sakramente vil blive udstillet hele Dagen d. 4. Juni. Hermed ophører Tilbedelsen i Maanederne Juli, Aug., Septbr.

Sakramentskirken. Christi Legems Fest er denne Kirkes Hoved- og Titularfest, som fejres gennem hele Oktaven med sakramental Velsignelse baade Morgen og Aften (se Fællesannoncen). **NB.** Paa Hverdag er der altid to Messer, Kl. 7 og Kl. 8.

St. Knuds Skole. Katholske Forældre, som ønsker at sikre deres Børn Plads i Skolen efter Sommerferien, maa *anmelde disse snarest muligt.*

Mariekongregationen for Mænd afholder Fælleskommunion Søndag d. 30. Maj i Jesu Hjertes Kirke Kl. 8¹/₂.

Rosenkranskirken. Hele Sommeren holdes Andagten paa Søn- og Helligdage ikke Eftermiddag Kl. 5, men straks efter Højmessens.

Til Salg.

De 24 første Bind af **St. Olaf** (1889—1912), alle fint indbundne med Læderryg og Læderhjørner, sælges til en samlet Pris af 108 Kr. Ligeledes sælges 34 indbundne Aargange (1877—1912) af »Die **katholischen Missionen**« for en samlet Pris af 119 Kr. Henvendelse sker til Ugebladets Redaktør, Viggo Rothes Vej 14, Charlottel.

Gudstjenesten i Provinserne.

Hvis Tiden for Gudstjenester er en anden i denne Sommer end i Fjor Sommer, bedes det venligst meddelt Redaktionen snarest muligt.

SOMMERFEST

Underholdning og Bal,

arrangeret af de herværende katholske Ungdomsforeninger i Forbindelse med Foreningen »Unio«, afholdes

Søndag den 30. Maj Kl. 4¹/₄

i Ballerup Kro.

Adgangstegn à 1 Krone faas hos Fabrikant Johs, Hoffmann & Søn, Købmagergade 48, i Katholsk Boghandel, Stenosgade 3, hos Portneren, Stenosgade 4 A, samt gennem samtlige Ungdomsforeninger. **NB.** Der sælges **ikke** Adgangstegn i **Ballerup.**

Tog afgaar fra Københavns Hovedbanegaard Kl. 3¹⁷.

Sidste Tog afgaar fra Ballerup Kl. 9⁵² Aften.

Husk de **to polske Børnehjem:** i Aalborg (Grevinde Ledochowska, Villa Skrænten) og Maribo (St. Josefssøstrene).

Katholsk Boghandel Stenosgade 3, Kbhvn. B. Aabent 9-6. Tlf. Vester 3930. Bøger, Billeder, Devotionalier.

Kirkelig Kalender.

<p>30. Maj. H. Trefoldigheds Fest</p> <p>31. — M. Angela Mericia, Jomfru</p> <p>1. Juni Ti. Ferialdag.</p> <p>2. — O. Marcellinus, Petrus, Erasmus, Martyrer.</p> <p>3. — To. Christi Legems Fest.</p> <p>4. — F. Oktavdag.</p> <p>5. — L. Oktavdag.</p>	<p>6. Juni. 2. Søndag eft. Pintse.</p> <p>7. — M. Oktavdag.</p> <p>8. — Ti. Oktavdag.</p> <p>9. — O. Oktavdag.</p> <p>10. — To. Oktav af Christi Le- gems Fest.</p> <p>11. — F. <i>Jesu Hjertes Fest.</i></p> <p>12. — L. Bonifatius, Biskop og Martyr.</p>
--	---

Christi Legems Fest.

St. Ansgars Kirke. To. d. 3. Juni Kl. 10 Højmesse og Procession. Kl. 8 Aften Andagt. To. d. 10 Juni Kl. 8 Aft. Procession,
Jesu Hjertes Kirke. To. d. 3. Juni stille Messe Kl. 6, 7, 7¹/₂, 8¹/₂; Kl. 10 Levitmesse og om Aftenen Kl. 7¹/₂ Festandagt. (Processionen Søndag d. 6. som sædvanlig.)

Immaculatakirken (Strandvej 91). To. d. 3. Juni Kl. 9 Højmesse. Kl. 4 Eftm. Procession i Haven. (Udsættes i Tilfælde af daarligt Vejr til følgende Søndag paa samme Tid.)

Klosterkirken paa Jagtvej. Gudstjeneste som om Søndagen: stille Messe Kl. 8 og Andagt Kl. 6.

Sakramentskirken. To. d. 3. Juni Kl. 7 stille Messe. Kl. 8 Levitmesse. Efter Levitmessen udstilles det allerh. Sakramente indtil Aftenandagten Kl. 8. — Paa Hverdage i hele Oktaven sakramental Velsignelse efter Ottemessen og Aftenandagten Kl. 8.

St. Josefs Kirke. To. d. 3. Juni Kl. 6¹/₂ stille Messe. Kl. 10 Højmesse. Kl. 3 Eftm. Andagt.

Rosenkranskirken. To. d. 3. Juni Kl. 8 stille Messe. Kl. 10 Højmesse. Straks efter Andagt. I hele Oktaven holdes hver Morgen Kl. 8¹/₄ Sagmesse med sakramental Velsignelse. Hver Aften Kl. 7¹/₂ fortsættes den Onsdagen før Christi Legems Fest paabegyndte Novene til Jesu Hjerter Festen.

Assumptionkapellet (Analiavej). To. d. 10. Juni Kl. 4 Eftm. Procession i Haven. (Udsættes i Tilfælde af daarligt Vejr til næste Dag, Jesu Hjertes Fest.)

St. Annæ Kirke. To. d. 3. Juni Kl. 6 stille Messe. Kl. 8 stille Messe. Kl. 10 Højmesse med Prædiken. Kl. 8 Andagt. Søndag d. 6. Juni Levitmesse med Prædiken, derefter Procession i St. Elisabeth. Hospitalets Have. Kl. 8 Aften Festandagt.

St. Andreas Kirke (Ordrup). To. d. 3. Juni Kl. 7³/₄ og Kl. 8¹/₂ stille Messer. Kl. 10 Højmesse. Kl. 7¹/₂ Aften Andagt. I hele Oktaven holdes hver Aften Kl. 7¹/₂ Andagt med sakramental Velsignelse. Søndag d. 6. Juni Kl. 7³/₄ stille Messe, Kl. 9 Højmesse med Prædiken og Procession i Haven. *Efter Processionen stille Messe.*

At min kære lille Mor, Enkefru **Karen Marie Christensen**, er gaaet hjem, bekendtgøres herved for at anbefale hendes Sjæl til mine Trosfællers Forbøn.

Ellen Christensen.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

68. AARGANG

•Nordisk Ugeblad« udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 2 Kr. 50 Ø. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorér, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Studiestr. 27-29. 1-4, Tlf. 12327). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 16 Kr. aarligt. — Redaktør: Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. Tlf. Helrup 657 y. Træffes bedst Kl. 4-5 Eftermiddag.

Nr. 23.

Søndag den 6. Juni.

1920.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Min Vej til Kirken. — Nye Bøger. — Katholsk Kunst paa Charlottenborg. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Tyskland. Holland, England. Rom. Nord-Amerika. — Avertissementer.

Smaa Indledninger.

499.

Et Brev.

Landet
i de lyse Nætters Tid 1920.

Min kære Ven!

Kender du noget Ord i vort bløde, blide Sprog, der har en blødere, blidere Klang end »de lyse Nætter«? Husker du den betagende Magt, det havde over ens Sind, allerede medens man var Barn? Hvor ser jeg dem for mig under de lyse Nætters Himmel: de side Enge og de kuplede Bøgeskove der hjemme, Søen med Holmene, hvor alle Frugtræer stod i Blomst, og saa dertil den rislende og klukkende og plaskende Lyd af rindende Vand, Kilder, Vandfald og Springvand, og længe før Daggry den vaagende Fuglesang. Det er mange Aar siden — ja men hvert Aar bliver Minderne levende paa ny.

Denne vidunderlige Fuglesang! Ogsaa nu hører jeg

den hver Nat. Tæt bag Kirkens Apsis staar der her i vor Have en Guldpil, knap udsprungen endnu. I dens Top har en Drossel sin Yndlingsplads, og derfra lyder dens Sang, utrættelig og aldrig trættende at høre. Jeg vaagner og ligger og lytter til den i den lyse Nat. Det er Solen, den synger i Møde! I Timevis synger den sin Længsel ud imod den kommende Morgenrøde og Solopgang, og min Sjæl synger med Fuglen — min Sol i Møde! Om faa Timer straalere den Sol over Kirkens Alter: Jesus Christus i den hellige Hostie, som Præsten løfter i sine velsignede Hænder. Der er een lille Hostie, som maaske nu allerede hviler skjult i Tabernaklets Ciborie der ovre i Kirken, een lille Hostie, som er min Sol for den kommende Dag. Under dens hvide Slør længes allerede nu Jesu allerhelligste Hjerte efter mit Hjerte; aah, skulde da ikke mit Hjerte længes efter hans? Hver Dag er det Herrens Legems Fest for mig, og med Kærlighedens brændende Længsel jubler min Sjæl sin Herre i Møde — som Fuglen i Guldpilen bag Kirkens Apsis.

Solen er staaet op. Dagen glider, og Dagen lider. Under dens vekslende Virken hører jeg Fuglens Sang. Den maner mig de talløse Gange til at sende en Kærlighedshilsen, en Tak, en Troskabserklæring til min Sol. Alle de brogede Blomster og alle de smaa uanselige Urter i Mark og Have, de lokkes til Liv og Vækst af Himmels Sol: enhver god Tanke, ethvert retsindigt og mildt Ord, enhver lille, uanselig brav Handling, min Haand udfører — det er alt min Sol, jeg skylder Tak derfor. Derfor synger min Sjæl Dagen lang dens Lov, og den synger endnu, naar den dugvaade Jord atter slumrer ind i den lyse Nat.

Din hengivne Ven

X.

Min Vej til Kirken.

Af *Gustaf Baron Armfelt.*

(Fortsat.)

De Ségur har her vist os, hvad man forstaaer ved Reformation i katholsk Forstand. Vil du se den udført i Livet til forskellige Tider, saa betragt den Virksomhed, der udførtes af Helgener og salige som Benedikt, Gregor VII, Bernhard, Dominicus og Franciscus, Johannes af Capistran, Ignatius Loyola, Carl Borromæus, Petrus Canisius, Frants af Sales, Vincents af Paul, Birgitta, Catharina af Siena og utallige andre hellige Mænd og Kvinder. Kender du det ypperlige Skrift »Den h. Frants af Assisi« af Fred. Esser (København 1895) eller den interessante Piece »Ignatius und Luther« (Berlin. Verlag der Germania)? Hvad der i saa høj Grad bidrager til at gøre alle disse Reformatorer saa tiltalende, er, at de begyndte med at reformere sig selv, inden de søgte at reformere andre. (Jfr. A. Menzinger, S. J.: Den salige Petrus Canisius.)

Ingen af disse katholske Reformatorer, indvendte X, har alligevel udført det Størværk, som Luther gjorde, da han gengav Menigheden Bibelen. Inden hans Oversættelse udkom, var Bibelen en for Lægmænd og Theologer lukket Bog. — Adskillige Fakta taler dog et andet Sprog, svarede jeg. At Bibelen før Bogtrykkerkunstens Opfindelse 1440 ikke var saa udbredt, som den senere blev, er jo soleklart. Men vil nogen klage herover, rammer Kritikken ikke den katholske Kirke, men Gud i Himmelen, som ikke lod en Gutenberg fødes 1500 Aar tidligere, ej heller udsendte Typografer i Stedet for Apostle.

Historien beviser og bekræfter altsaa, at Læsning af Skriften ikke er nødvendig for at eje den sande Tro og endnu mindre for at blive salig. Dette fremgaar allerede deraf, at de første Kristne ikke besad den for os vigtigste Del af Skriften: det nye Testamente, at mange, mange Mennesker til alle Tider ikke har kunnet læse, og at kun faa af dem, der kan læse, forstaaer Skriften paa Grundsprogene. Oversættelsen er blot et menneskeligt Surrogat for den af Gud givne Aabenbaring i Skriften. Men Historien viser ikke mindre klart, at det er den katholske Kirke, der har reddet Bibelen, f. Eks. da Kejser Diokle-

tian i sit Forfølgelses-Edikt af Aaret 303 paabød, at alle kristne Gudshuse skulde ødelægges og de hellige Skrifter udleveres, eller senere, da Hunner, Vandaler, Saracener og Tyrker brød ind i Kristenheden og truede med at udrydde hvert Spor af kristen Civilisation og Kultur.

Hvem har vi vel at takke for alle haandskrevne Bøger før Gutenbergs Tid om ikke i de allerfleste Tilfælde Kirkens Munke og Præster? Er det ikke blandt dem, man finder Middelalderens mest kendte Bibeloversættere, f. Eks. Rabanus Maurus († 856), Maleroni, de Rely og Johan Rellach? Hvilken Svensker kan glemme de Oversættelser af flere bibelske Bøger, som udførtes af Præsten, Magister Mathias, St. Birgittas aandelige Raadgiver, og af Birgittiner-Munkene Nils Ragvaldson, Jens Budde m. fl.?

Før Luthers Bibeloversættelse af 1522 var der i de 70 Aar fra 1450 til 1520 udkommet paa Tryk ikke mindre end 17 Bibeludgaver paa Tysk, 11 paa Italiensk, 10 paa Fransk, 2 paa Bøhmisk, 2 paa Spansk, 1 paa Flamsk, 1 paa Russisk og 1 paa Limousin-Dialekten for ikke at tale om 156 Udgaver paa Latin, alle dannede Menneskers Sprog paa den Tid. Betænker du alt dette og tænker videre, at Folket var velkendt med Skriftens Indhold gennem Prædikener, Katekeser og Postiller (jfr. Dr. K. Krogh-Tonning: Die Gnadenlehre und die stille Reformation, Side 11—17), underskriver du nok den protestantiske Historiker Kr. Erslevs Dom, at »saadanne gentagne Paastande som . . . at Bibelen læstes lidt og ikke maatte oversættes paa Modersmaalet, er aldeles uholdbare« (Kr. Erslev: Oversigt over Middelalderens Historie, København, 1895, Side 92).

Om du vil se Prøver paa katholske Bibeloversættelser i vore Dage, behøver du ikke at tage Alliolis tyske eller Glaires franske eller Ærkebiskop Martinis italienske. Nej, her har du en paa Svensk: Nya testamentet från Vulgatan öfversatt af pastor E. Benelius (Stockholm 1893). Læs Forordet og den udmærkede Indledning igennem, saa faar du et klart Indblik i den katholske Kirkes Grundsatninger om Bibel, Bibeloversættelse o. s. v. Da vil du snart indse, at den katholske Kirke ikke alene har det skrevne Ord i Bibelen, men, som St. Paulus formaner: »Staa derfor fast, Brødre, og hold jer til de Overleveringer,

som I har lært, det være sig gennem Ord eller Brev fra os« (2. Thess., 2,14), ogsaa det uskrevne eller Træditionen, som de forskellige protestantiske Kirkepartier har forkastet, da de opstillede Princippet: Bibelen alene.

At dette Princip er uholdbart, indrømmer ogsaa protestantiske Theologer, f. Eks. Dr. Krogh-Tonning, hvis Udtalelser jeg skal læse op for dig:

»Denne Tillid til et ensidigt Bibelprincip,« skriver han, »bliver Aar for Aar, Dag for Dag gjort mer og mer vaklende. Fra to Hold. Fra den bibelkritiske Videnskabs Side, som ved sine negative Resultater med Hensyn til saa mange bibelske Bøgers Ægthed, ved sine Paastande om tendentiøse Bearbejdelser af Teksten, ved formentlige Beviser for paaviselige Fejl i de bibelske Beretninger, overhovedet ved et Arbejde, der i høj Grad er egnet til at rokke Kirkefolkets Tro paa Bibelens Ufejlbarehed, nødvendigvis maatte virke undergravende paa den almindelige Tillid til det eksklusive Bibelprincip eller Tilliden til Bibelen alene som absolut tilforladelig og tilstrækkelig Kilde og Norm for al religiøs Sandhed. Vi drøfter her ikke dette bibelkritiske Arbejdes Værd, men konstaterer kun Fakta.

Og paa samme Tid, som Protestantismen saaledes gennem sin negativt kritiske Videnskab stadig arbejder paa at gennemsæve den Gren, hvorpaa den sidder, eller undergrave den Grund, hvorpaa den bygger, gør Sekter og Partier den samme Gerning paa en anden Maade. Der melder sig stadig nye Individuer og nye Partier, som forklarer Bibelen paa sin Vis, det vil ofte sige paa en yderst forkert Vis, ja stundom paa en helt vanvittig Maade. Men i Kraft af Princippet om Bibelens Forstaaelse alene ved Aandens indre Oplysning gør de Fordring paa at anerkendes for ligeberettigede med ethvert andet protestantisk Samfund. Og ingen kan nægte dem denne Ret, selv om de bærer Vildfarelsen og Fanatismen klart nok til Skue. Den frie Forsknings Ret, man hævder for sig selv, kan man ikke nægte andre. Den frie Bibelforsknings Princip er et helt igennem subjektivt Princip, hvorefter enhver selv dømmer om sin Læres Overensstemmelse med Skriften. Det er Wandsbecker Botes gamle Historie om den kaglende Høne:

»Først maa jeg lægge mine Æg, men saa
Jeg selv dem recenserer ovenpaa.«

Gennem tunge Erfaringer, bitter Strid og endeløs Split-
telse har man saaledes set sig nødt til at modificere sit
lutherske Skriftprincip. Man nødtes navnlig til endelig at
indse, at det lutherske Dogme om Bibelens umiddelbare
Klarhed for hver enkelt Bibellæser var en noget forhastet
Læresætning. Den lader sig ikke holde med Kendsger-
ningerne og de bitre Frugter for Øje.

Man har i hvert Fald ikke kunnet undgaa at besinde
sig paa en Række Kendsgerninger, som ikke er til at nægte:

At Christus ikke engang gav sine Apostle nogen Befal-
ing til at skrive; men han grundede en Kirke og
sendte dem ud med Befaling til at prædike Evangelium.

At Bibelen ikke er klarere, end at kristne, ærlige Men-
nesker ligger i endeløs Strid med hverandre om dens
Forstaaelse, endog i de allervigtigste Ting.

At Bibelen ikke engang selv gør Fordring paa nogen
fuld umiddelbar Klarhed for den Enkelte. Man kunde
snarere sige: tværtimod. »Den første« blandt Apostlene,
St. Petrus, skriver i sit andet Brev (3,15 f.): »Agter vor
Herres Langmodighed for Frelse, som ogsaa vor elskelige
Broder Paulus . . . har skrevet til Eder, ligesom i alle
sine Breve, naar han taler om disse Ting, hvoriblandt
der er noget, som er svært at forstaa, hvilket de Ukyndige
og Ubefæstede forvende ligesom og de øvrige
Skrifter, til sin egen Fordærvelse.« Har han her ikke
ligefrem peget paa de fordærvelige Følger af et ensidigt
Skriftprincip?

Fremdeles: At Kristendommen allerede havde eksisteret
i lang Tid, inden der var samlet en Bibel.

At denne Bibels Omfang — hvilke Bøger der skulde an-
ses for hørende til den — ikke er bestemt ved nogen over-
naturlig Indgriben fra Guds Side, men ved Kirkemøder.

At det blev Kirkens og ikke den Enkeltes Sag at be-
vare den allerede tidlig meget corrumperede Tekst saa
ren som muligt. (Dr. Krogh-Tonning omtaler i sit Ar-
bejde »Kirken og Reformationen« (Sid. 45), at i Nye Te-
staments Tekst findes 50,000 Varianter, d. v. s. afvigende
Læsemaader).

At det aldrig har været og vel aldrig kan blive hver Enkelts Sag at bedømme dette Arbejde, lige saa lidt som hver Enkelt kan bedømme Rigtigheden af den Bibeloversættelse, paa hvilken han bygger intet mindre end sin Saligheds Haab. Mellem den Oversættelse, som falder i hans Haand, og den oprindelige Tekst er der en Række af Led, som er uoverskuelig for de allerfleste.

At vi ikke kan grunde vor Saligheds Haab paa den Bibeltekst eller den Bibeloversættelse, som gives i vor Haand, uden at der udenfor Bibelen eller ved Siden af den gives en grundfæstet Autoritet, som garanterer Tekstens og Oversættelsens Rigtighed.

Efter dette er det til Evidens klart, at man maatte ændre den ældre luthersk ortodokse Theori om »Bibelen alene« som religiøst Erkendelsesprincip. Den er ikke egnet til at være det; den giver sig ikke ud for at være det; den har oprindeligt ikke været det, den har aldrig kunnet være det. De paapegede Fakta beviser dette.

Der behøves navnlig en sikker Garanti, tilgængelig simpelthen for enhver, for dens Oprindelse, dens Ægthed og Authenti, Paalideligheden af dens Tekst i det Enkelte som i det Hele, Paalideligheden af dens Oversættelse, Rigtigheden af dens Fortolkning. Ellers svæver vi i Luften med vort Bibelprincip.

Hvor finder vi denne Garanti? I Videnskaben? Men ikke tror jeg, at vore Bibellæsere i Regelen vil findes meget villige til uden videre at sværge til Magisterens Ord. Og dernæst er det klart nok, at Videnskaben ikke umiddelbart kan blive nogen Garanti for enhver. Der er faa, der kan kontrollere den. At Bibelprincippet maa have et Correlat, det føles almindelig i Nutiden. Men sit Correlat kan den kun finde i en guddommelig Institution. Kun en saadan kan vi stole paa i vor Saligheds Sag. Men hvor finder vi en saadan uden i den af Herren indstiftede Kirke? Bibelprincippet søger sit nødvendige Correlat i et fornyet aktuelt Kirkeprincip. Bevidstheden herom er begyndt at bryde sig Vej i vor Tid.« (Dr. Krogh-Tonning: »Den kirkelige Opløsningsproces, Side 6—9).

(Fortsættes.)

Nye Bøger.

Abraham a Sancta Clara: Blütenlese aus seinem Werken. Von Dr. Karl Bertsche. 2. Bändchen. Mit 10 Bildern. (3.—4. Aufl. Freiburg i. B. Herder. Mk. 7.60.)

Hofprædikant i Wien, Pater *Abraham a Sancta Clara*, hvis borgerlige Navn var Ulrich Megerle (1644—1709), var en aandrig Humorist og leende Satiriker i Barokstil. Hans yppige Billedrigdom blev aldrig til Svulst eller paaklistret Flitterstads, men groede ud af hans Aands og Hjertes Fylde. Denne ødselt begavede Digter har beriget det tyske Sprog med en Skat af dristige, umiddelbart staaende Vendinger, og det er baade en Skam og et uerstatteligt Tab for den tyske Litteratur, at Nordtyskland i sin sure Gammelmandsklogskab har forsmaaet dermed at afhjælpe sin aandelige og sproglige Fattigdom. Et Udvalg af hans aandrige Billeder, Antiteser og Fyndsprog kan lade sig se ved Siden af det bedste, som tyske Hoveder har udtænkt. Ogsaa de enkelte Skildringer af det virkelige Liv og hans smaa Genrebilleder er fortrinlige. Men Sammenhængen i hans Skrifter er løs. De egner sig derfor særdeles godt til at udgives i Udpluk. Det her foreliggende Udvalg er for en stor Del taget af de to efterladte Prædikensamlinger »*Abrahamisches Bescheidessen*« (1717) og *Abrahamische Lauber Hütt*« I (1721), men fremfor alt af Pater Abrahams berømte Værk »*Judas der Erzscheml*« II (1695). Stoffet er ordnet i følgende Grupper: Gud og hans Rige, Menneskelivet, de enkelte Stænder og Livsaldre, de forskellige Karakterer og Temperamenter, Menneskets Bestemmelse, Naturen og tilsidst Blandinger. Afsnittet Naturen, hvori en Del Digte findes, er illustreret med Reproduktioner af gamle Staalstik. Foran i Bogen findes desuden en Gengivelse af den Statue af Abraham a Sancta Clara, som d. 15. Aug. 1910 blev afsløret i hans Fødeby Kreenheinstetten i Schwaben.

F. J. W.

Katholsk Kunst paa Charlottenborg.

Katholicismen er rykket ind paa Charlottenborg. Hæderspladsen paa Foraarsudstillingen — jeg har vist nok Lov til at kalde Hovedtrappens blomstersmykkede Estrade saadan — indtages af 3 Kunstværker, der skildrer Gudsmoder Maria; — ja netop skildrer Hemmeligheden, som den har faaet sit uforanderlige Udtryk i Ordet »Theotokos« =

»Gudsmoder«. Billedværkernes Tanke er helt katolsk, og Kunstneren, Chresten Skikkild, er Katholik, og Kunstværkerne er anbragt paa en Hædersplads. Var det for at udmærke dem, eller var det nærmest kun, fordi de efter Indhold og Form er saa ejendommelige, at de daarlig kan være sammen med Udstillingens andre Skulpturer — det er jo allerede en Udmærkelse — eller var det maaske kun af et praktisk Hensyn af en eller anden Art, men de er altsaa anbragte saa meget for sig alene, som det er muligt paa en Udstilling, og det er godt; thi disse tre Skulpturer er noget helt for sig.

Naar man er gaaet gennem Charlottenborgs Stueetage og vil op paa første Sal, da standser man som ved et Ryk med Foden paa første Trappetrin: Baggrunden af den brede Trappeafsats dannes af et Forhæng, der er aabnet i Midten, og ud af en forholdsvis stor Flade træder Gudsmoder frem som af en Tempelport, af Porten til et dybt, for andre utilgængeligt Tempel: hun kommer ikke egentlig frem, hun lige kunviser sig i den dybe Niche, som hendes Skikkelse helt udfylder; Barnet bærer hun saa godt som fuldstændig skjult af den folderige, men efter strengt ægyptisk Mønster stiliserede Kaabe; det er Hemmeligheden, der staar foran os, Kristendommens Centralhemmelighed: at Guds Søn har antaget den menneskelige Natur ved en Kvinde af Adams Slægt. At min Udtydning er rigtig, bevidner Kunstneren selv; der staar skrevet i Lapidarskrift paa Murfladen over Tempelaabningen: »*Et Verbum caro factum est et habitavit in nobis*«, og til højre og venstre er der anbragt de fra oldkristelige Billeder kendte Tegn, der betyder: Jesus Kristus, Guds Søn, og: Maria, Guds Moder. Mens jeg saadan staar paa de nederste Trappetrin og opsuger hele Kompositionens Ophøjethed i mig og Proportionernes Velklang og især betages af den Afbrydelse i den ellers helt vertikale Linieføring, der er frembragt ved Barnets horizontale Hvilestilling paa Moderens Arme, blotter jeg uvilkaarlig mit Hoved, jeg opdager, at der er anbragt Blomster foran Billedet, mange Blomster, det er jo i Majmaaned, vi er, og jeg stiger nu opad som til et Majalder, uvilkaarligt begynder en Bøn at stige frem af Hjertet, man kunde for saa vidt godt faade paa Knæ; her paa Trappen ser man ikke noget andet end Guds Moders blomstersmykkede Billeder — men — ak, hvorfor har man ikke sat Pigtraadshegn op i 15 m.s Afstand, saa jeg aldrig var kommen til at se hendes Ansigt — men nu har jeg set det, desværre, jeg standser for anden Gang — ikke af Beundring, Hatten kommer paa Hovedet igen; nej, Udstillingens Bestyrelse behøver ikke at være bange, der kommer saamænd ingen Katholik til at knæle foran det Billede, og hvis der var en

Bøn, der var ved at arbejde sig frem af Hjertet, skal den nok dø paa Læberne, man er i Forvejen sikker paa at faa et Afslag, hvis man bare et Øjeblik har set paa det Ansigt; hun er vist 50 Aar gammel og synes at være ked af at skulle staa der; — og Typen? hvor kan den nu være taget fra? Syrisk er den sikkert ikke og romansk ligesaa lidt; at kalde den germansk vilde være en Fornærmelse mod Racen, man maa ty til mindre gæstmilde Himmelsrøg for at faa den Type frem — jeg lager mig til Hovedet, jeg fatter det ikke; hvorfor skal dog et saadant Billedværk skamferes af et saadant Ansigt? Hvad kan Meningen være?

Halvt forvirret, halvt vred vender jeg mig til Reliefene, der flankerer Hovedbilledet paa hver sin Side: »Bebudelsen« og »De tre Vismænd tilbeder Jesusbarnet«.

Ligesaa snart jeg kaster et Blik paa »Bebudelsen«, er jeg fangen. Fangen af hvad? Af Rytmen. Af Rytmen i hele Fremstillingen. Det er saa enkelt som vel muligt. Paa en fuldstændig glat Baggrund tre Figurer i fladt Hautrelief: Engelen, Maria, Helligaandsduen. Der er ikke en Antydning af Biværk. I Figurerne er ligeledes kun det allervæsentligste medtaget, f. Eks. er Hovedhaaret paa ægyptisk Manér kun antydet ved dets Omridslinje. Ja, som Figurerne staar paa en ægyptisk Tempelvæg, halvt Figurer, halvt Hieroglyfer, saadan ogsaa her. Men med hvilket Mesterskab er det ikke gjort! Saadanne Smaating, som at Engelen ikke berører Gulvet med Hælen; han indtager ingen Danserstilling, ikke paa det fjerneste, men han er lige dalet ned, let, rolig paa sine store Vinger. Og som Maria synker sammen i sin Ydmyghed, »Herrens Tjenerinde«, bøjende sig ind under Engelens Bud og den Helligaands Overskyggelse, alt dette har faaet et henrivende og dybt Udtryk; Øjet vandrer hen over den glatte Flade fra den ene Figur til den anden, man frydes ind i sin inderste Sjæl af Formernes Harmonisering, man gribes ligefrem af den, men man begriber det ikke; det er aabenbart ikke gjort efter Cirkel og forudberegnete Tal, og dog synes man man kunde ikke flytte en Linie uden at forstyrre hele Harmonien eller Rytmen, *thi aabenbart er det inderste af Skikkilds kunstneriske Evne den geniale Sikkerhed til at gribe og fastholde den billedlige Rytme.*

Ogsaa i »Bebudelsen« er Engelens og Jomfru Marias Ansigter behandlet med overvejet Ligegyldighed, men den ægyptiske Stilisation forhindrer dog, at de bliver saa frastødende som i Midterbilledet.

I Pendanten paa den anden Side genfinder jeg den samme Enkelhed og strenge Harmonisation i Linieføringen.

Det er ikke Legendens Kaspar, Melchior og Balthasar,

men Bibelens »Vismænd fra Østerland«, der kommer og ofrer, virkelig »ofrer« som Præsten ved Offertorium i den hl. Messe, idet de med begge Hænder løfter hver sin Skaal op imod Barnet, der sidder paa Moderens Skød som paa et gammelbyzantinsk Alterbillede. Scenen, som den her er fremstillet, har ikke det fjerneste med en Idyl at gøre, nej, det er en liturgisk Handling: Vismændene er kommen for at tilbede, og Barnet er Guds Barn, og Moderen er Gudsmoder. Dette er fremstillet paa Billedet og ikke noget som helst andet.

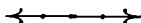
Og igen bliver mit Øje og min Sjæl sat i rytmisk Bevægelse ved at se paa Liniernes Harmoni og Figurernes Vekselvirkning, men hver Gang, naar denne Bevægelse vil løfte sig op til æsthetisk Glædesfølelse, saa stødes jeg tilbage ved at se paa Moderens og Barnets Ansigter. Og jeg staar og betragter de 3 Skulpturer, jeg gaar frem og tilbage fra det ene Billede til det andet, jeg spørger mig selv, jeg prøver paa at spørge mig frem til Kunstnerens Mening, og idet jeg nu nedskriver mine Spørgsmaal og Tanker, ender denne Artikel, der begyndte som en Slags Kunstkritik, med et aabent Brev til Kunstneren.

Hvad er Meningen med dette, min Ven? for naturligvis er der en Mening med det! Denne genial-sikre Følelse for Harmoni, for Modsætningernes Afbalancering, for billedlig Rytme kan jo kun bunde i en ægte Kunstnersjæl, denne ubønhørlige Vragen af alt, hvad der ikke er ganske væsentligt, bevidner, at De med en skaanselsløs Energi stræber efter Idealet; at De vælger rent religiøse Emner og opfatter dem efter rent katholsk Tankegang, kan kun yderligere skaffe Dem vor Sympati: men hvad er altsaa Meningen? Hvorfor skal Jomfru Maria ikke være smuk? Nu veed De jo godt, at jeg ikke mener en vis veg og sanselig, karakterløs Skønhed; hun behøver ikke være »sød«. Men hun er da baade Jomfru og Moder, den altid rene Jomfru, Himmelens og Englenes Dronning, og De selv har engang skrevet: »Den liturgiske Kunst« — og det vil Deres Kunst jo være — »nærmer sig det skrevne Ord«, men saa maa Deres Billede ogsaa sige os, at Maria er den rene Jomfru og Barmhjertighedens Moder. De selv skrev ligeledes: »Liturgisk Kunst har stærke, ubøjelige Traditioner baade med Hensyn til Emne og Form. Udøveren af liturgisk Kunst vil altid være et Led i en større Organisation, . . . saa kan hans Lænke, Traditionen, maaske blive hans fornemste Adelsmærke.« Men naar De selv skriver saadan, saa maa der da ubetinget være en eller anden Misforstaaelse: for hvis der er noget, som den katholske Kunst-Tradition med Hensyn til Guds Moder har hævdet uden Vaklen, saa var det dette, at hun er skøn og

mild. Eller er det maaske, fordi De synes, at det, vi kalder Skønhed, ikke kan være Udtryk for det guddommelige, fordi vi ser, at det her paa Jord saa ofte drager nedad og bort fra Gud? Men det er jo netop den kristne Kunsts Opgave at fremstille det guddommelige saaledes, at dets Skønhed løfter og ikke drager nedad.

Men, hvori saa ogsaa Misforstaaelsen bestaar, jeg ved, at Gud har givet Dem en rig Kunstnerbegavelse, jeg ved, at De vil ikke andet end det højeste religiøse Ideal i Kunsten, derfor beder jeg Dem, fremstil Guds Moder saadan, at vi kan bede til hende; naar hun træder frem af den dybe Tempelport, lad hende saa være som Morgenrøden, der tindrer frem af Nattens Mørke; naar hun synker ned i Ydmyghed, lad hende være som Morgenstjernen, der forsvinder i Solens Glaus; lad hende være nok saa højhedsfuld, men ogsaa skøn og mild; det beder jeg Dem om, for at Deres store Kunstnertalent ikke skal gaa tabt for os og for Kirken, det beder jeg Dem om — ved Marias Skønhed.

Deres hengivne P. A. Meyer.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Det franske Sømandshjem (*Foyer du Marin*) i Vesterhus havde Søndag den 29. Maj faaet St. Knudssalen i Stenosgade overladt til en meget vellykket Fest for de franske Alpejægere og nogle faa Marinere. Henad 8 var Salen fyldt af godt halvfjerde Hundrede Franskmand og 50 andre indbudte, deriblandt Politidirektøren, Etatsraad Dybdal, enkelte sønderjyske Damer, nogle af vore Præster, enkelte St. Josefssøstre o. s. v.; ogsaa det franske Gesandtskabs civile og militære Medlemmer var til Stede i fuld Uniform. Hr. Kaptejn Beyer bød velkommen og udbragte et Leve for den franske Præsident og den danske Konge, hvorefter Musik af Alpejægerne, Digt, Komædie og levende Billeder afløste hinanden. Bl. a. fremsagde Frk. Husson et smukt Digt af Digteren Rolf Harboe, som var til Stede og hilstes med stor Begejstring, Frk. Marie Opffer sang nydeligt, et Par franske Marinere agerede glimrende, en lille alsacisk og en dansk Pige deklamerede, Jeanne d'Arc viste sig blandt Soldater, Danebrog vajede i Sønderjylland og Tricoloren i Alsace m. m. m. Unge Damer og Spejdere bød Chokolade og Cigarer om.

— Digteren Johannes Jørgensen, som nu snart i mange Aar har levet i Udlandet, er i disse Dage vendt tilbage til Danmark og har foreløbig taget Ophold paa Nørrebro. Ugebladet hilser ham paa mange Læseseres Vegne hjertelig velkommen tilbage.

— Trods de mange Tordenbyger, der i Søndags trak hen over Byen og Omegnen, blev efterhaanden Salen i Ballerup Kro fyldt af en glad og frisk Skare katolsk Ungdom, som med Opmærksomhed paahørte Hr. Kaptejn Beyers begejstrede Tale og derefter Hr. cand. phil. Hafstrøms udmærkede Oplæsning. Kl. 9^{1/2} sluttede Festen allerede, og ikke længe efter rullede de fleste af Deltagerne med Toget ad Hjemmet til.

Tyskland. Den forhenværende Kronprins Georg af Sachsen har ladet sig indskrive som theologisk Student ved det katolske Universitet i Tübingen for siden at blive Præst. Som bekendt var Kongefamilien i det hovedsagelig protestantiske Sachsen katolsk.

Holland. Ifølge det katolske Dagblad *De Tijd* er Mgr. Arnold François Diepen (60 Aar gammel), Biskop af Bois-le-Duc eller i s'Hertogenbosh i Brabant, bleven udnævnt til Apostolisk Visitator for de tre skandinaviske Vikariatet. Det meddeles videre, at Biskoppen allerede i denne Maanedes Begyndelse tiltræder sin Rejse, der vistnok vil vare et Par Maaneder.

— I en anden katolsk Avis, *De Standard*, fortælles, at Slottet Amerongen, hvor den tyske Eks-Kejser i nogen Tid har opholdt sig, for 25 Aar siden var et Tilflugtssted for Kardinal Melchers, Ærkebiskop af Köln, da han af Kulturkampen var forjaget fra sit Hjem. Det nævnte Blad minder om, at Kejserens Bedstemoder, Wilhelm I's Hustru, siges at have ytret til sin Mand: »Al denne Forvisning og Fængsling af Præster vil ikke bringe vort Hus nogen Velsignelse.«

England. Til Ære for St. Jeanne d'Arc holdtes en stor Procession i London. Først blev der sunget Pontifical-Højmesse i Westminster-Katedralen i Overværelse af en talrig Menneskemængde, deriblandt det franske Gesandtskab i England. Om Eftermiddagen holdtes en mægtig Procession fra Katedralen gennem Hovedgaderne i Bydelen Westminster. En ung Pige forestillede Jeanne d'Arc, og der fremstilledes forskellige Scener af den unge Helgenindes vidunderlige Levnedsløb. Langs Gaderne, hvorigennem Processionen passerede, stod Folk i lange Rækker, og man regner, at omkring 100,000 var til Stede for at bringe Frankrigs nye Helgeninde deres Hyldest. — I Slutningen af Maj kom den første Sending østerrigske Børn fra Wien til England, hvor de vil blive optaget i private Hjem og plejet godt i et helt Aar. Der vil blive taget specielle Forholdsregler for, at Børnene kan faa Lov til uhindret at opfylde deres religiøse Forpligtelser.

Rom. Kardinal Julius Boschi, Biskop i det suburbikariske Diöces Frascati, er afgaaet ved Døden i en Alder

af 82 Aar. Afdøde var tidligere Ærkebiskop af Ferrara; sit nuværende Bispedømme i Roms umiddelbare Nærhed havde han kun beklædt eet Aar som Efterfølger af den i Fjor bortkaldte Kardinal Cassetta.

Nord-Amerika (U.S.A.). Hverken i England eller De forenede Stater har der nogen Sinde eksisteret noget katolsk Dagblad. Denne Mangel synes nu at skulle blive afhjulpet, idet det fortrinlige Ugeblad *The Catholic Tribune* i Iowa fra 1. Juli vil blive omdannet til et Dagblad under Navnet *Daily American Tribune*.

— Kardinal Gibbons, Ærkebiskop af Baltimore, den berømte Forfatter af Bogen »Vore Fædres Tro«, kan i Juni fejre sit Diamant-Jubilæum som Præst. Den store Kirkefyrste er omkr. 86 Aar gammel og har allerede fejret adskillige Jubilæer; han har været Kardinal i 34 Aar og er den næstældste i Anciennitet af disse, idet kun Portugiseren, Kardinal Neto, har indehaft den høje Værdighed to Aar længere.

Til Trosfæller i Provinsen.

Der plejer hvert Aar at rejse en Del katolske Børn til Dalum Kloster, hvor de i Sommerferien nyder godt af den friske Luft og den gode Pleje. Desværre er det kun et begrænset Antal, der kan komme med, de fleste Børn maa blive hjemme, hvis de ikke paa anden Maade bliver hjulpet. Men er det Ret at lade dem gaa her inde? Luften i Hovedstaden er aldrig god, men i Sommertiden, naar Solen opheder Stenmasserne, er her særlig slemt. Børnenes Tumleplads er Gaarden eller Fortovet, og de seks Ugers Sommerferie er ofte til ubodelig Skade, især for de større Drengene, naar Ferien tilbringes her i Storstaden.

Derfor i sidste Øjeblik disse Ord til Trosfæller, ikke alene paa Landet, men ogsaa i Provinsbyerne: Tag et Feriebarn! Har man flere Børn, siger det dog saa lidt med en Mund mere. Og har man ingen — ja, saa gør dog lidt godt mod andres! Husk paa, at alt, hvad vi gør mod disse Børn, har vi gjort mod vor Herre selv. Husk paa, det katolske Danmarks Fremtid hviler paa dem. Vær derfor med i Arbejdet for dem. Og lær dem saa, disse Børn med indsnævrede Københavner-Hjerner, hvor smukt vort Fædreland er, vis dem de skønne Egne, som vort Land er saa rigt paa.

Undertegnede er med største Glæde til Tjeneste med at skaffe baade Drengene og Pigerne i alle Aldre Ophold, og, uden direkte at have spurgt derom, tror jeg nok at turde regne med, at Sognepræsterne med Glæde modtager Tilbud.

Ferien begynder midt i Juni. Altsaa, tøv ikke, men skriv snarest.

Verner Stabelh, Sekretær f. K. U. F.s Yngreaafd.
Privat-Adr.: Amerikavej 9, St. t. h., København V.

St. Andreas Kollegiet

skal — som de fleste nu ved — lukkes med dette Skoleaars Udgang. Mange — bl. a. ogsaa undertegnede — mener, at det var paa sin Plads, at Kollegiets tidligere interne Elever rejste deres gamle Skole et varigt Minde. Man har derfor paatænkt og faaet Tilla-

delse til at afholde en lille Højtidelighed med Afsløring af en Minde-Sten o. a. Lørdag den 31. Juli (St. Ignatius Fest) Kl. 5 $\frac{1}{2}$. Efter Afsløringen er der fælles Kaffe-bord sammen med Kollegiets Præster og Lærere. Samværet slttes med Andagten Kl. 7.

Da der til denne Højtidelighed skal bruges nogle Hundrede Kroner, beder vi hermed Kollegiets tidligere Interner o. a. at give et Bidrag. Bidrag modtages af Johs. Hoffmann & Søn, Købmagergade 48 og Alfr. Silcowitz, Studiestræde 27—29 4. Sal.

Jos. L. M. Hoffmann C. B. Lohrer Johs. Frederiksen Alf. Silcowitz
Fabrikant. Grosserer. Sognepræst. cand. phil.

Ansgarius-Bonifatius Kollekt

(Den danske katolske Kirkesag.)

St. Josefs Fest (3. Søndag efter Paaske).

Aakirkeby.....	0.00	Amalievej.....	0.00
Aalborg.....	22.84	Tilbedelseskirken....	30.00
Aarhus.....	79.60	Østerbro.....	4.56
Dalum.....	0.00	Køge.....	9.00
Esbjerg.....	7.45	Mariibo.....	18.70
Fredericia.....	55.00	Nakskov.....	20.00
Helsingør.....	11.00	Nyborg.....	8.00
Holbæk.....	11.50	Nykøbing F.....	17.60
Horsens.....	20.40	Næstved.....	2.50
Hørsholm.....	0.00	Odense.....	60.00
Kolding.....	14.83	Randers.....	41.73
København:		Ringsted.....	15.40
St. Ansgar.....	135.84	Roskilde.....	35.00
Rosenkranskirken....	102.25	Rønne.....	0.00
St. Annæ.....	47.00	Silkeborg.....	30.00
St. Andreas.....	90.51	Slagelse.....	18.50
Sakramentskirken....	64.10	Svendborg.....	20.00
St. Knud.....	14.00	Vejle.....	24.05
St. Josef.....	221.26		
Jesu Hjerter.....	202.00		
Immaculata.....	27.06		
			Talt: 1481.68

Det Apostoliske Vikariat.

København den 17. Maj 1920.

UNIO.

Da der ved den til den 19. Maj indvarslede ordinære Generalforsamling ikke var mødt det Antal Medlemmer, der i Henhold til Foreningens Love skulde være tilstede, for at Generalforsamlingen skulde kunne afholdes, indvarsles herved til en **ekstraordinær Generalforsamling**,

der afholdes *Mandag den 14. Juni Kl. 9 Aften* i Carlsberg-Pavillonen, Strandvejen.

I Forbindelse hermed afholdes et

Sommermøde

fra Kl. 7 samme Aften med *Keglebane* til gratis Afbenyttelse for Medlemmerne.

NB. Generalforsamlingen er beslutningsdygtig uden Hensyn til de mødendes Antal, men da Bestemmelse skal træffes om, hvorvidt Foreningen skal opløses, eller om den skal vedblive at bestaa, og i saa Fald under hvilke Former, anmodes indtrængende **alle** Medlemmer, der ikke er absolut forhindrede, om ved denne Lejlighed at give Møde.

Bestyrelsen.

Kirkelig Kalender.

6. Juni. 2. Søndag eft. Pintse.	13. Juni. 3. Søndag eft. Pintse.
7. — M. Oktavdag.	14. — M. Basilius den Store, Biskop, Kirkelærer.
8. — Ti. Oktavdag.	15. — Ti. Vitus og Fæller, Martyrer.
9. — O. Oktavdag.	16. — O. Ferialdag.
10. — To. Oktav af Christi Le- gems Fest.	17. — To. Ferialdag.
11. — F. Jesu Hjertes Fest.	18. — F. Marcus og Marcel- lianus, Martyrer.
12. — L. Bonifatius, Biskop og Martyr.	19. — L. Juliane af Falconeri, Jomfru.

St. Annæ Kirke. Messen Kl. 11^{1/2} bortfalder Sønd. d. 6. Juni.

Processioner paa Christi Legems Fest.

- To. 3. Juni. Kl. 10 St. Ansgars Kirke. — Kl. 4 Eftm. Haven ved Immaculatakirken.
- S. 6. Juni. Kl. 9 St. Andreas Kirke og Kollegiets Have. — Kl. 10 St. Annæ Kirke og Elisabeth Hospitalets Have. — Kl. 7^{1/2} Aften Jesu Hjertes Kirke.
- To. 10. Juni. Kl. 4 Assumptionsklosterets Have. — Kl. 8 Aften St. Ansgars Kirke.

Sakramentskirken. Jesu Hjertes Fest Kl. 7 stille Messe. Kl. 8 Højmesse. Kl. 8 Aften Andagt.

St. Josefs Gilde, st. 1885. Torsdag den 10. Juni, Aften Kl. 8, fejres Christi Legems Festen med Procession i St. Ansgars Kirke. Foruden Gildets Fanebærere, Hr. Wiehe, og Marskallerne Hr. Albrektsen og Hr. Dietmayer, anmodes alle Medl. om at deltage. Efter Gudstjenesten i Kirken bedes Gildebrødrene komme til Stede i Mødesalen, Bredgade 67, da forskellige Udvalg holder Møde, og for at opgive Navn og Adresse til den Medlemsliste, som i en nær Fremtid agtes udsejdt. Maanedsmødet den 14. Juni og Maanedsmødet i Juli bortfalder. Bestyrelsen,

Katholsk Akademiker søger et Laan paa 200 Kr., at afdrage maanedsvist fra September. Billet mrk. H. H. modt. Kontoret, Studiestræde 27—29.

K.U.B. (Katholsk Underretnings Bureau), et Samfund af katolske akademiske Lægfølk, tilbyder at korrespondere med Ikke-Katolikker, som maatte ønske at faa nøjere Kendskab til den katolske Kirke. Henvendelser, der alle behandles som fortrolige, bedes rettet til Sekretæren, Magister, kgl. Translatør Chr. M. Hansen, Odense.

Fra Skotland har vi modtaget det sørgelige Budskab, at vor kære Plejesøn, **Carlo Willumsen**, er død d. 5. Mai d. A.

Den kære afdøde, som var vel forberedt ved de hellige Sakramenter, anbefales til Trosfællers Forbøn.

Paa Familiens Vegne:

S. E. Paulmann & Hustru.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

68. AARGANG

»Nordisk Ugeblad« udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 2 Kr. 50 Ø. Kvarialet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Studiestr. 27-29. 1-4, Tlf. 12327). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 16 Kr. aarligt. — Redaktør: Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. Tlf. Helrup 657 y. Træffes bedst Kl. 4-5 Eftermiddag.

Nr. 24.

Søndag den 13. Juni.

1920.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Min Vej til Kirken. — En Henvendelse til Konvertitter. — Efterretninger fra Ind- og Udland: Roskilde. Holland, Polen. Rom. Asien. Nord-Amerika. — Avertissementer.

Smaa Indledninger.

500.

Fortvivl ikke!

Evangelieafsnittet om det fortabte Faar er et af de trøsteligste, der findes i »det glade Budskabs Bog«; det er Kvintessensen af hele Evangeliet: »Jeg er kommen for at søge, hvad der var fortabt.«

Havde en af os været i den gode Hyrdes Sted, hvor let vilde vi ikke være kommen til at ræsonnere som saa: Ja, dette Faar er nu tabt — eet af hundrede; det er vel ædt op af Sjakalerne eller styrtet ned i en Afgrund; hvorfor skal jeg forgæves anstrenge mig for at finde det? Jeg faar trøste mig med de 99. — Ikke saaledes den gode Hyrde. Han forlader de 99 og søger og vandrer over Bjerg og Dal og giver ikke tabt, før han har fundet og genvundet det stakkels Faar.

Det er over Maade sørgeligt, naar en Læge staar ved et Sygeleje, ryster paa Hovedet og mumler: »Der er ikke noget at gøre mere; al Umage er forgæves.« Men ingen Læge vilde tale saaledes, saa længe der var det mindste

Glimt af Haab igen; thi det er sket, at en døende er kommen til Kræfter igen, at en stum har faaet sin Tunges Brug tilbage, f. Eks. ved en pludselig Forskrækkelse.

Lignende Ting kan ogsaa foregaa paa det aandelige Omraade, med Hensyn til Sjælens Frelse: vanartede Børn kan blive ordentlige Mennesker, Drukkenbolte kan omvendes, Forbrydere blive frelste. Tænk paa Magdalena, Tolderen, den ene Røver. Og naar man tænker paa Sjælens høje Værdi i Guds Øjne, idet der jo ikke er den Sjæl, ved hvilken der ikke klæber Jesu Christi, Guds Søns Blod, saa er det klart, at ingen Anstrengelse kan være for stor, naar det gælder en udødelig Sjæls Frelse.

Kunsten ved at vinde en Sjæl for Gud bestaar hovedsagelig i kærlig Behandling. Ogsaa heri foregaa den gode Hyrde os med sit Eksempel. Han hverken viser sig fortørnet eller skælder ud eller forbander eller sparker det fundne Faar, men løser det lempeligt ud af Tornekraattet, klapper det og tager det paa sine Skuldre eller bærer det paa sine Arme tilbage til Hjorden. »Med en Draabe Honning,« siger den hl. Frants af Sales, »fanger man flere Fluere end med en Tønde Eddike.«

Herefter har Forældre, foresatte, Sjælehyrder at rette sig; men de stakkels Syndere maa heller ikke glemme, at Jesu helligste Hjerte støder ingen fra sig, der har bevaret en Rest af god Vilje. Naar det fortabte Faar løber fra Hyrden og ikke vil lade sig fange, saa bliver Faren for at styrte i Afgrunden kun desto større. Saaledes bar Judas sig ad, da han viste sig utilgængelig ogsaa for Frelserens sidste Kærlighedsbevis, der laa i de Ord: »Ven, hvorfor er du kommen? Med et Kys forraader du Menneskens Søn!«

»Jesu Hjerte, fuldt af Godhed og Miskundhed, forbarm dig over os!«

G. Schmiderer.

Min Vej til Kirken.

Af *Gustaf Baron Armfelt.*

(Fortsat.)

De Grundsætninger, den lutherske Theolog her udtaler, er i det væsentlige katholske og kan findes i katholske Katekismer og katholske Theologers Arbejder. Hvor som helst man har sluppet Kirkens ledende Haand og priggivet Bibelen og Traditionen til den enkeltes Udtydning efter eget Forgodtbefindende, er Følgen bleven Partier og Sekter i en Uendelighed.

Man maa tale, saa meget man vil, om Protestantismens Splittelse, faldt X ind, men i eet er alle Protestanter enige: Man holder sig til Jesus Christus!

Hvilken Christus? spurgte jeg. Christus, sand Gud og sandt Menneske, som de fleste troende Protestanter dog heldigvis mener. Eller den moderne Christus, der er lige saa ubestemt og ubestemmelig som Protestantismen selv. Denne Christus hører ikke hjemme paa katholsk Omraade. Ingen Katholik behøver at klage, som en bekendt protestantisk Forfatter gør det, hvis Biografi af Kardinal Manning jeg netop er i Færd med at læse: »Nedrivningsarbejdet skrider fremad,« udbryder Francis de Pressensé, ». . . det overnaturlige i Kristendommen, Evangeliets Dogmer, forsvinder under den højere Kritiks Dissekerkniv; Troens Indhold, ja al objektiv Religion forvandler sig til Taage; Theologien giver os en Bibel, hvis forskellige Stumper behøver at trykkes med forskellige Farver, og som alene de lærde først efter grundige Forskninger endnu er i Stand til at læse; den skænker os en Christus, umulig at fatte eller kende, en Slags Taageskikkelse, paa een Gang afklædt sin Guddommelighed og sin Menneskelighed, uden historisk Realitet i det forbigangne, uden himmelsk Realitet i det nærværende, uden overnaturlig Realitet i Sakramenterne. Det Bæger, man byder os, er fyldt med en Dødsdrik — lad os kaste denne Gift bort! Hellere end at lade Christus fare lad os som Kvinden i Evangeliet (Matth. 9, 20-22) gribe Sømmen af hans Klædebon! Kanske maatte vi tilmed følge i hans Disciples Fodspor, var det endog blot for at be-

røres af Petri Skygge, som helbredte de syge (Ap. Gern. 5, 15) i Jerusalem.« (Francis de Pressensé: *Le cardinal Manning*. Paris 1896. 2. Oplag. Side 101—102.)

Den franske Protestants Skildring vidner just ikke om Enighed i Protestanternes Tro paa Christi Person og Gerning.

Vil du nu høre, hvad en luthersk Theolog her i Norden skriver. »Vor Kirke,« skriver Krogh-Tonning »bekender sin Tro paa Treenigheden, men tilsteder sine Præster og Lærere at forkaste dette kristelige Grunddogme. Vor Kirke bekender med den hele Kirke gennem alle Tider, at Jesus Christus er Gud. Men Samfundet taaler liberalt, at Kristi Guddom offentlig fornægtes. Vor Kirke bekender Læren om Arvesynden, men forbyder ikke sine Tjenere at fornægte den. Vor Kirke bekender Forsoningen ved Jesus Christus. Dens Tjenere forkaster Kirkens Forsoningsdogme, og Kirken som saadan tier dertil. Vor Kirke bekender Kristi Opstandelse, men tilsteder sine Lærere at fornægte den. . . . Kirken bekender sig til Underet, hvorpaa den hele Kristendom hviler. Dens Tjenere fornægter det, og Kirken tier.« (Dr. Krogh-Tonning, »Den kirkelige Opløsningsproces,« Side 30.)

Men der findes jo ogsaa Rationalisme og Atheisme i katholske Lande, indvendte X. — »Ja,« svarede jeg, »der er, som Krogh-Tonning fremhæver, Frafald og Afkristning ogsaa i katholske Samfund. Men der er den Sags ganske klar, at dette er noget, som aldrig kan ske i Kirkens Navn eller under Paaberaabelse af kirkelige Principper. Det sker da heller ikke. En Fritænker eller Rationalist vil tit nok gælde for god Lutheraner, men han vil næppe falde paa at udgive sig for god Katholik. Det gælder i Sandhed for Kirken, at dens Hænder er frie for dens Børns Blod.« (»Den kirkelige Opløsningsproces,« S. 31.)

Fritænkeri og Rationalisme under Paaberaabelse af kirkelige Principper! udrød X. Du vil vel ikke gøre Luther ansvarlig for de rationaliserende Strømninger indenfor den saakaldte moderne Theologi med dens Fornægtelse af Christi Guddom, hans Opstandelse m. m.?

Luther, svarede jeg, gjorde jo, som vi alle ved, selv Fordring paa frit at forske i Skriften uden Hensyn til

Kirkens Autoritet, og derfor applauderes Reformatoren i Worms 1521 med Begejstring ogsaa af Fritænkere og Rationalister. Anerkender man denne Ret for ham, kan man ikke nægte andre den samme.

At ogsaa andre Religionsstiftere har taget sig denne Ret, derom vidner alle protestantiske Kirkepartiers og Sekters Historie. Den uendelige Masse protestantiske Partier har bidraget til at aabne mine Øjne for det protestantiske Bibelprincips Uholdbarhed, især naar jeg tænker paa, hvad Luther selv skriver om Sekter, som forskede frit i Bibelen, men anvendte hans egne Principper mod ham selv: »Først og fremmest være hver Kristen advaret mod Sakramentsfjenderne, fordi denne Sekt lige fra Begyndelsen af har haft saa mange Partier og Hoveder og er indbyrdes uenige om denne Tekst («Dette er mit Legeme»), thi saadan Uenighed og saadant Partivæsen kan ikke være af den Helligaand.» (Dr. M. Luthers Bekenntniss vom Abendmahl Christi anno 1528.« Punkt 6. Walch XX. Side 1121.)

Men endnu mere er mine Øjne bleven aabnet for det protestantiske Troes- og Læreprincips Skavanker og Uholdbarhed, naar jeg ser Christus-Fornægtelse, parret med Luther-Dyrkelse, trives netop i Læ af dette Princip. Thi hvem priser vel Luther i Worms og hans Grundsætning, at man i Trossager ikke skal lade sig noget foreskrive af nogen, saa højt som disse protestantiske Theologer og Pastorer, som fornægter Christi Guddom, hans Opstandelse, hans Undergerninger? Og hvad er det, Fornægtelsen gaar ud paa? Ikke det specifik lutherske, ikke det specifik kirkelige, men, som Krogh-Tonning fremhæver, det specifik kristelige, »hvad der gør Kristendommen til det, den er, selve dens Væsen og Kerne. Saadan er Stillingen nu i den protestantiske Verden. Den individuelle Troes- og Lærefriheds Princip bærer sin Frugt i Folkenes Afkristning. Det betænkelige ved Stillingen er just dette, at Afkristningen foregaar i Kraft af individuelle Frihedsprincipper, som Samfundet udtrykkelig vedkender sig.« Og den lutherske Theolog tilføjer: »Der gives faktisk ikke længere nogen anden større Kirkeafde-

ling, som positivt og bekendelsesmæssigt hævder den hele uforkortede Kristentro, end den katholske Kirke.« (Den kirkelige Opløsningsproces«, Side 30.)

Armfelt, du gaar med store Skridt til Rom, sagde min Ven, rystede min Haand og gik.

(Fortsættes.)

En Henvendelse til Konvertitter.

(Fortsat.)

- 1) Var der enkelte bestemte Ting, der særlig frastødte Dem i Protestantismen?
- 2) Var der enkelte bestemte Ting i den katholske Kirke, der først fik Dem til at beskæftige Dem med denne?
- 3) Har nogle Bøger været af særlig Betydning for Dem ved Deres Konversion?
- 4) Var der nogle Ting i den katholske Kirkes Lære eller Praksis, der ved Deres Konversion voldte Dem særlig Vanskelighed?

29.

1. Nej.

2. Alterets h. Sakramente; jeg var kommen bort fra Troen paa den protestantiske Nadvere og samtidig voksede Længselen efter at modtage det sande Sakramente.

3. Thomas a Kempis »Kristi Efterfølgelse« — Stubs »Ledsagelse« (som en protestantisk Dame laante mig) og saa var det — »Fabiola«, hvor jeg første Gang læste om den h. Sebastianus, den h. Agnes og Mirjam, og ligeledes beundrede jeg Fabiolas Skikkelse; disse hellige Personers Renhed og Jomfruelighed viste mig en ny Maade og Grund til at leve rent, som jeg beundrede meget, den nemlig, at gøre det for Jesu Skyld, fordi det var ham velbehageligt; naar jeg læste, at Agnes kaldte Jesus sin Brudgom, blev jeg misundelig paa hende; jeg mindedes ikke før at have hørt det Udtryk og syntes, hun vilde tage Frelseren fra os andre, og kom, maaske netop derved, mere til at længes efter at besidde ham og derved Trang til at høre til den Art Kristendom, som kunde opdrage Menneskene saadan; thi mine gode Forældres Formaninger gik mere ud paa, at man skulde være ren for Ærens Skyld, og fordi det var Synd og ikke pænt andet, men derfor er jeg dem alligevel taknemlig derfor.

4. Ja, Korsvejen og særlig Rosenkransbønnen; jeg kunde hverken lide eller forstaa disse Gentagelser af de samme Bønner.

K. A. H.

30.

Alle Veje fører til Rom! — Min blev anvist mig i 1891 —92, da lutherske Præster angreb Père Lange i Bladene, og Dominikanerpateren vandt Palmerne ved sine gode, kloge og værdige Svar. Derved blev Øjnene opladt for den sande Kirke.

»Ugeblad for katholske Kristne«, Samtaler med fremragende Konvertitter og den katholske Præst, samt al den katholske Litteratur, der kunde skaffes, bragte fuldstændig Klarhed.

Som Robert Hugh Benson siger jeg:

Jeg tror *alt*, hvad den katholske Kirke lærer, fordi Christus har indstiftet den og bevarer den for Vildfarelser.

I. Winde.

31.

1. Uærbødigheden ved Altergangen, som tidligere Indsendere har omtalt, og Skuffelsen over ikke at komme i Kontakt med en Sjælesørger, som jeg allerede flere Aar forud havde glædet mig til og haabet at finde i den Præst, som forberedte mig til Konfirmationen.

2. En katholsk Families gode Eksempel og den altid aabne Kirke, hvor jeg følte Guds Nærværelse.

3. Rippel: »Den katholske Kirkes Skønhed«. Katholsk Katekismus og Joh. Jørgensens Bøger.

4. Aflad. Troen paa Rigtigheden af, at Alterets Sakramente kun uddeltes under een Skikkelse til de troende. Dette sidste dog kun, til jeg selv første Gang havde kommuniceret.

E. C.

32.

1. Som 11aarig Pige tog min Fader mig med ind i St. Ansgars Kirke. Jeg havde altid hørt saa meget slømt om Katholikkerne og ofte tænkt: Mon det er sandt? Luther hørte jo ogsaa til den Kirke, saa det maatte jo dog være den første kristne Kirke. Og da jeg nu stod her i den gamle ærværdige Kirke, følte jeg, at her var godt at være; senere var jeg her til flere store Højtider og længtes

altid efter at komme igen. Som voksen kom jeg mange Gange, men efter en Tids Forløb blev det forbudt mig at gaa der, men jeg saa snart Lejlighed til at komme igen. Efter at være blevet selvstændig tog jeg Mod til mig og sagde til mine Forældre, at nu maatte jeg gaa til Undervisning, og efter denne blev jeg i Jesu Hjertes Kirke af højærv. Pater Sialm optaget i vor hellige Kirke og følte, at først nu var jeg hjemme.

2. Ja, Andagten til Gudsmoder, særlig Bønnen: Hil Dig, Maria!

3. Ja, Johannes Jørgensens: »Vor Frue af Danmark.«

4. Ja, i Begyndelsen Skriftemaalet. *Maria.*

33.

1. Som lille Pige tog min Moder mig en Søndag med til Højmessen i St. Andreas Kirken i Ordrup, og jeg har aldrig glemt det Indtryk, jeg der modtog af at staa overfor noget stort og ufatteligt; der var en saadan Alvor og Højtidelighed over denne Gudstjeneste, som jeg aldrig senere fandt, før jeg igen for to Aar siden traadte ind i en katolsk Kirke, fordi jeg da var klar over, at jeg maatte blive Katholik. Jeg husker den Følelse af, at jeg nu endelig var kommen hjem igen, og den er stedse øget for hver Dag, der er gaaet, siden jeg blev optaget i vor hellige Kirke.

2. Ja, Andagten og Kærligheden til Guds Moder Maria, særlig Bønnen »Hil dig, Maria«.

3. Ja, Robert Hugh Bensons Bog »The Conventionalists«.

4. Ja, særlig Skriftemaalet. *A. M. A. M.*

34.

1. Det bitre Had, som ved enhver Lejlighed angreb den katolske Kirke, baade ved Konfirmationsundervisningen og i Prædikenen om Søndagen. Jeg var ikke helt fremmed for Katholicismen, og min Interesse vakt for denne, som jeg syntes saa uretfærdigt angrebne Tro. Jeg besluttede at søge mere Oplysning om Katholicismen og derefter at antage den katolske Tro.

2. Den ubesmittede Undfangelse.

3. Den første, danske lille Skolekatekismus. Saa min egen lutherske Bibel og senere samme Bog i andre Sprog,

indtil vort eget katholske Testamente udkom. Thomas a Kempis: Christi Efterfølgelse, selvfølgelig den ægte katholske Udgave. Mrs. Craven: En Søsters Fortælling. Franske Korsvejsbetragtninger.

4. En ganske kort Tid faldt Læren om Aflad mig vanskelig. Skriftemaalet ligesaa. *Anna H.*

35.

1. Jeg kan ikke sige, at der var noget, der særlig frastødte mig; men jeg erindrer fra min tidligste Ungdom, at jeg ofte undrede mig over den mærkelige Uoverensstemmelse mellem Folkekirkens Vielsesritual og dens Praksis paa dette Omraade.

2. Nej, den direkte Aarsag til min Konversion var mit Ægteskab med en født Katholik; men jeg maa tilstaa, at jeg hurtig følte mig haade imponeret og tiltalt af den katholske Kirkes klare og logiske Lære, og jeg erindrer, at jeg — flere Aar før jeg i det hele taget tænkte paa Konversion — brød en Lanse for Kirken med en i kirkelig Henseende stærkt interesseret protestantisk Broder.

3. Nej!

4. Nej! Vel var der Ting, som jeg fandt mindre forstaaelige; men da jeg følte mig fuldt overbevist om Kirkens Sandhed, var saadant mig ingen Anstødssten, saa meget mindre som jeg ved direkte Henvendelse til Præsten altid fik fyldestgørende Svar. *Momberg.*

36.

1. Særlig frastødte den indre missionske Retning mig; dens Krav om, at man bestemt skal kunne sige Dag og Time for sin Omvendels, og at de altid kaldte sig »vi hellige«, »vi frelste«. I den protestantiske Kirke følte jeg mig særlig frastødt ved Menighedens Mangel paa Ærbødhed overfor Allerets Sakramente og dens Tro paa, at efter Døden gaves der kun en Himmel eller et Helvede, ingen Skærsild, hvilket altsaa udelukker Bønnen for de afdøde. — Dens Mangel paa Tilbedelse.

2. Troen paa »de helliges Samfund«. Sakramentet som Midtpunkt for Gudstjenesten. Tilbedelsen i Kirken ved at knæle.

3. Pastor Stubs Bog: Fra Fordomme tilbage til Troen.

Gibbons's: Vore Fædres Tro. P. Maurers: Veje til Moderkirken.

4. Læren om Aflad. — Den vidtrækkende Helgendyrkelse. — Troen paa, at Christus bestandig ofrer sig i den hellige Messe. Gud ske Lov har jeg overvundet en Del af disse Vanskeligheder, og jeg er taknemlig over, at Gud har vist mig Vejen til den katholske Kirke. *K. F.*

37.

1. Protestantismen frastødte mig i det store og hele ved dens Tomhed, men hovedsagelig ved dens store Splid og Uenighed. Jeg kunde indse, at jeg aldrig vilde finde Fred og Hvile i en Religion, bygget paa saa løst Grundlag, og som forandrede sig sammen med Tiden.

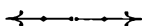
2. Det, der først bragte mig til Kendskab til den katholske Tro, var et Ophold hos Søstrene; at der blev drevet Propaganda, er langt fra; men ved at se, hvorledes Søstrene daglig ligesom fik ny Kraft og nyt Mod til at tage deres anstrengende (og ofte utaknemmelige) Gerning op, blev jeg interesseret og foresatte mig at undersøge, hvorfra Søstrene hentede denne Kraft. — Det viste sig at være i den h. Kommunion og i den h. Messe.

3. Jeg begyndte at læse enkelte Bøger, hvorved Interessen voksede, og gennem en meget grundig Undervisning stod det mig klart, at Sandheden og Frelsen alene var at søge i den katholske Tro, og der fandt jeg Enheden, som jeg netop søgte.

4. Ved min Konversion voldte særlig Læren om Aflad mig Vanskeligheder. Jeg havde i den protestantiske Skole faaet indpræget stærke Fordomme mod Katholicismen, og ganske særlig var da Aflad bleven fremhævet som et fyldestgørende Bevis for, i hvor stor en Vildfarelse Katholikkerne befandt sig. Først efter at have været Katholik et Par Aar forsvandt disse Vanskeligheder.

A.

(Fortsættes.)

Efterretninger fra Ind- og Udland.

Roskilde. Den 25. og 26. Maj holdt Søstrene paa St. Maria Hospital atter Basar med Tombola og Lotteri til Fordel for en Friseng. Ogsaa denne Gang var Tilslutningen meget stor. Gamle Patienter var glade over, at der

tilbød sig en Lejlighed til at vise Søstene deres Taknemmelighed for den kærlige Pleje, de havde faaet paa Hospitalet, og sendte deres Gaver med den største Beredvillighed. Byens Forretningsfolk viste Søstrene deres Opmærksomhed ved at gøre et dybt Greb i deres Varer. St. Josefs Skole lignede da ogsaa en lille Pariser-Basar med de mest brogede Genstande: kongeligt Porcelæn, et Maleri af Ring, Litografier, Kunstbroderier, venezianske Broderier, Puder, et Raadyr fra Ledreborgs Skove, en Række nydelige Genstande, forfærdigede dels af franske Krigsinvalider, dels af Poilu'er under Opholdet i Skyttegravene, for ikke at tale om de Hundreder af nydelige Genstande, som Venner, handlende og Søstrene selv havde skænket til Tombolaen. Gennem den med Grønst, Blomster og Flag smykkede Allé strømmede de besøgende ind, købte ved Indgangen nogle Lotterisedler, aflagde Salgslokalet, hvor Komiteens Damer forestod Boderne, et Besøg, forlod det med en Pakke under Armen, prøvede Lykkehjulene og hvilede et Øjeblik ud i Restaurationen, medens de hørte paa Orkesterets smukke Musik og nød en Forfriskning. Medens Forældrene gjorde deres Indkøb i Salene, foretog deres Børn sig en Ridetur paa islandske Heste i Hospitalets foraar grønne Have. Bordene tømtes lidt efter lidt, og da Lensgreve Holstein-Ledreborg den anden Dags Aften kom for at gøre sine Indkøb, kunde hans Hustru og de andre Damer kun overlade ham nogle Rester. Basaren endte med en Koncert i »Prinsen«s Sal og indbragte en Netto-Gevinst paa Kr. 5510,50. A. K.

Holland. I 1909 sagde Kardinal Mercier i Rom: »Skønt jeg er Biskop, vilde jeg ikke betænke mig paa at udsætte Opførelsen af en Kirke, hvis jeg derved kunde faa grundlagt en ny Avis.« Intet Land har som Holland forstaaet Betydningen af Aviserne og handlet derefter. Skønt der ikke er mere end 2 Millioner Katholikker i dette Land, findes der dog 25 katholske Dagblade her, medens De forenede Stater med sine 18 Millioner Katholikker først til Sommer vil faa sit første katholske Dagblad, saaledes som det blev fortalt i forrige Nummer af Ugebladet. I Rom er der stor Mangel paa katholske Blade, og amerikanske Katholikker samler Penge ind for at raade Bod paa denne højst beklagelige Tilstand.

Polen. En af de mest bekendte katholske polske Forfattere, Theodor Jeske-Choinski, er i en fremrykket Alder afgaaet ved Døden. Hans Værker er bleven oversat paa en Række fremmede Sprog. En af hans mest kendte Romaner hedder »En Sol i sin Nedgang«. — Biskop Marianus Ryx af Sandomir har nylig tilbagegivet til religiøst

Brug det gamle benediktinske Hellig Kors Abbedi paa Kahlenberg. Da Polen stod under russisk Herredømme, havde Czarens Voldsregering bemægtiget sig dette Kloster og forvandlet det til et Fængsel. Biskoppen var saa heldig at blive i Stand til at sikre Kirken disse Bygninger, og baade Abbediet og Kirken, der blev brugt til Fangerne, blev i Begyndelsen af Maj af Biskoppen overgivet til Benediktinerne igen.

Rom. Som Læserne af dette Blad allerede gentagne Gange har kunnet læse her under »Efterretninger«, har den evige Stad i Maj og Juni været Skuepladsen for en Række vigtige kirkelige Fester og Afgørelser, hvilke ikke har kunnet finde Sted i Krigens Aar. For større Oversigts Skyld skal her først meddeles et lille Skema over de forskellige Beatifikationer (Saligerklæringer — Højtideligheden præsideres af en Kardinal paa Pavens Vegne) og Kanonisationer (Helgenerklæringer — Festen præsideres af den Hellige Fader selv), som har fundet Sted og skal finde Sted i Maj og Juni Maaned.

Søndag den 9. Maj: Beatif. af Louise de Marillac (se Ugebl. Side 317).
Chr. Hmf. Fest den 13. Maj: Kanonis. af Margrethe Alacoque (se Ugebl. Side 295—298) og Gabriel Possenti (se Ugebl. Side 300).

Søndag den 16. Maj: Kanonis. af Jeanne d'Arc (se Ugebl. Side 338—343).

Søndag den 23. Maj: Beatif. af Oliver Plunkett (se Ugebl. Side 349).

Søndag den 30. Maj: Beatif. af Anna Maria Taigi (se Ugebl. Side 319).

Søndag den 6. Juni: Beatif. af Uganda Martyrerne (se Ugebl. S. 319 og 349).

Søndag den 13. Juni: Beatif. af 4 Vincentssøstre og 11 Ursulinerinder (se underneden i dette Nummer).

— St. Jeanne d'Arc-Festen den 16. Maj fik et imponerende og mægtigt Forløb. Den begyndte Kl. 8^{1/2} om Morgenen og varede i 6 Timer. Ca. 50.000 fremmede, hovedsagelig Franskmand, deriblandt 150 Parlamentsmedlemmer, var kommet til Stede. Det tog den store Procession en Time at passere Hoveddøren; blandt de mange Kirkens Mænd var der 500 Biskopper i deres prægtige Dragter — en tiltalende Dom over de to Biskopper, en engelsk og en fransk, som ikke vilde lade Jeannes Røst naa frem for Paven, der for øvrigt allerede 25 Aar efter hendes Dom havde ladet denne erklære for uretfærdig og magtesløs. Kardinal Bourne af England og Kardinal Mercier af Belgien overværede ogsaa Festen.

— Søndagen i Dag, den 13. Juni, finder der en stor Beatifikation (Saligerklæring) Sted i Rom af 15 af den store franske Revolutions uskyldige Ofre, nemlig 11 Ursulinerinder og 4 Vincentssøstre, som i 1794 led Døden for deres Tros Skyld. De 11 Ursulinerinders Navne er: Clotilde, Scholastica, Josephina, Ursula, Aloisia, Laurentina, Augustina, Nathalia, Anna, Francisca og Cordula,

medens de 4 Vincentssøstre hedder: Maria Magdalena Fontaine, Maria Francisca Lanel, Teresia Fantou og Johanne Gérard. Om de fire sidste fortælles, at de var i Arras, da Revolutionen udbrød, og at de nogen Tid kunde fortsætte deres Barmhjertighedsgerninger; men da den grusomme Joseph Lebon ankom til Arras, blev de stævnet for hans Domstol under Paaskud af, at man havde fundet kongelig-sindede og reaktionære Blade hos dem. Dommerne krævede af dem, at de skulde aflægge Ed paa den franske Forfatning, der stred imod den katholske Kirkes Lære og Rettigheder, hvilket en Katholik derfor ikke kunde indvillige i. Søstrene vilde ikke aflægge denne Ed og blev kastet i Fængsel, hvor de fortsatte deres Kærlighedsværk mod de fængslede, af hvilke de fleste blev dømt til Døden. — I Mellemtiden blev Lebon sendt til Cambrai, hvorhen han den 25. Juni 1794 gav Befaling til at føre de fire Vincentssøstre, og hvor de alle den følgende Dag blev stævnet for Revolutionsdomstolen. Selv Dommerne vilde skaane dem for Døden, men kun paa Betingelse af, at de vilde aflægge Ed paa Forfatningen. De fire Søstre svarede bestemt: »Vor Samvittighed forbyder os det.« Dødsdommen blev da afsagt, og de blev straks i en Arbejdsvogn ført til Skafottet. Undervejs bad de Rosenkransen og anbefalede sig til Martyrernes Dronning. En Retstjener var utilfreds dermed, greb Rosenkransene og satte dem for Spot som en Krone paa hver Søsters Hoved — et rørende Sindbillede paa den uvisnelige Sejrskrans, der et Øjeblik efter skulde belønne deres Standhaftighed i Troen. Paa Retterstedet faldt de paa Knæ og ventede i Bønnen, indtil Øjeblikket kom, og besteg da modigt, den ene efter den anden, Skafottets Trin (26. Juni 1794). Deres Forstanderinde, Søster Maria Magdalene Fontaine, døde sidst, men fra Skafottet sagde hun med stærk Stemme: »Kristne, hør mig: Vi er Rædselsperiodens sidste Ofre. I Morgen bliver Forfølgelsen standset, Skafottet nedrevet, og Jesu Altre oprejst igen med Herlighed.« Denne Forudsigelse blev opfyldt; thi de 4 Vincentssøstre var Revolutionens sidste Ofre i Cambrai, og deres Minde har altid siden været højt æret i Byen og Omegnen.

— Pave Benedikts nye Encyklika *Pacem Dei* med hans storslaaede Fredsprogram vækker stor Opsigt i alle Kredse. Fremfor alt har det vakt Opmærksomhed, at Paven har erklæret ikke mere at ville nægte at modtage katholske Statsoverhoveder, selvom de ogsaa besøge Kongen af Italien. Herved ophæves en for Italien meget ubehagelig Situation, der har eksisteret siden 1870, og som har bevirket, at ingen katholske Fyrster har besøgt Rom i de sidste halv Hundrede Aar. Nu kan de komme til Rom og be-

søge haade Paven og Kongen. Den polske Præsident ventes som den første Gæst, dernæst det belgiske Kongepar.

— Den bekendte engelske Politiker, Mr. Arthur Balfour, har nylig været i Rom, hvor han er bleven modtaget i Audiens af Paven. Da der samtidig var mange irske Biskopper til Stede i Rom (i Anledning af Ærkebiskop Oliver Plunketts Beatifikation), havde man sat hans Besøg hos Paven i Forbindelse med Ordningen af det irske Spørgsmaal, der jo for Tiden bereder England store Vanskeligheder; det var dog ikke herom, Mr. Balfour forhandlede med den Hellige Fader, men, saa vidt man har kunnet faa det at vide, om Udsigterne for »Folkenes Forbund«. Ogsaa Sir Eric Drummond, Sekretær ved det nævnte Forbund, er bleven modtaget i privat Audiens af Paven.

Asien (Palæstina). Parlamentsmedlem G. N. Barnes, forhenv. Arbejdsminister, er nys vendt hjem fra det hellige Land og har udtalt, at det er en stor Misforstaaelse, hvis man mener, at England har i Sinde at oprette en jødisk Stat i egentlig Forstand i Palæstina. Kristne og Arabere er i lige Grad fjendtlig stemte overfor en saadan Plan, som altsaa heller ikke vil blive realiseret. Det vil derfor heller ikke blive Jøderne tilladt at gøre mindste Indgrib i de Kristnes Rettigheder og Interesser, ligesom det lige saa lidt vil blive taalt, at der lægges Hindringer i Vejen for den kristne Missionsvirksomhed. Alle Forbud, som er bleven udstedt under den militære Besættelse af Landet, vil blive ophævet, saa snart den civile Myndighed overtager Administrationen. — Mgr. Barlassina er bleven udnævnt til latinsk Patriark af Jerusalem som Efterfølger af Mgr. Camassei, om hvis Lidelser under Krigen der før er bleven fortalt i Ugebladet; efter henved 14 Aars Virksomhed i Jerusalem er han bleven kaldt til Rom.

Nord-Amerika. Der er en Bevægelse i Gang blandt de katholske Indianere i U.S.A. og Canada for at faa erklæret salig en mohawkisk ung Pige, Katari Takakwaitha, kendt under Navnet »Mohawkernes Lilje«. Hun blev født 1656 og undervist i Kristendommen af de tidligste franske Jesuiter i Canada. Det er de samme Indianere, der ansøgte om Kanonisation af Jesuiter-Martyren Pater Isac Jogues, som nu heder om at faa Kateri beatificeret. Andragendet blev i Rom anbefalet af det tredje Kirkemøde i Baltimore og Kirkemødet i Quebec.

St. Knuds Ferikoloni.

Glem ikke vore københavnske Smaa børn. Bidrag modtages af St. Josefssøstrene, Østerbrogade 7 D og Frederiksberg Allé 15—17 og Griffenfeldtsgade 44, af Portneren i Stenosgade, af Frk. Martha Hansen, Boyesgade 7^s og af Ugebladets Redaktør.

DEN DANSKE KATHOLSKE KIRKESAG

(Ansgarius-Bonifatius-Foreningen)

Uddrag af Vikariats-Komiteens Regnskab for 1919

(17. Regnskabsaar)

INDTÆGT	UDGIFT
Kassebeholdning fra 1918 . . . 0,89	Udbetalt i Understøttelse
Fire kvartals-Kollekter . . . 6836,53	til følgende Menigheder
Fra Lokal-Komiteerne:	(bevilg. i Mødet ²⁰ / ₁ 20)
Aarhus 26,00	Aakirkeby 150,00
Fredericia 36,30	Aalborg 200,00
Helsingør 31,00	Helsingør 225,00
Holbæk 18,00	Holbæk 300,00
Hørsholm 61,80	Hørsholm 400,00
København og Omegn:	København (St. Annæ) . . 600,00
København 300,00	Køge 400,00
St. Andreas 338,20	Nakskov 100,00
St. Annæ 90,00	Nyborg 250,00
Køge 196,65	Nykøbing F. 100,00
Odense 50,00	Næstved 400,00
Ringsted 20,00	Odense 600,00
Roskilde 23,00	Ringsted 150,00
Silkeborg 20,00	Roskilde 100,00
Svendborg 1918:20 1919:40	Rønne 100,00
60,00	Slagelse 100,00
Samlerforeningen	Til det Apostoliske Vikariat 4000,00
(ikke indsendt noget)	Diverse Udgifter 30,70
Gaver 2 2 4 2,50 10,50	Kassebeholdning til næ-
Indvundne Renter 100,26	ste Aar 13,43
8219,13	8219,13

København, den 26. Januar 1920.

Ant. Neuvel,
Formand.

J. Olrik,
Sekretær.

Jos. L. M. Hoffmann,
Kasserer.

A. V. Günther.

Godkendt

† **Johannes von Euch,**

Biskop, Apostolisk Vikar for Danmark.

København, den 28. Januar 1920.

St. Andreas Kollegiet skal jo lukkes med dette Skoleaars Udgang. Mange, bl. a. ogsaa undertegnede, mener, at det var paa sin Plads, at Kollegiets tidligere interne Elever rejste deres gamle Skole et varigt Minde. Man har derfor paatænkt og faaet Tildelelse til at afholde en lille Højtidelighed med Afsløring af en Minde-Sten o. a. Lørdag den 31. Juli (St. Ignatius Fest) Kl. 5¹/₂. Efter Afsløringen er der fælles Kaffebord sammen med Kollegiets Præster og Lærere. Samværet sluttes med Andagten Kl. 7.

Da der til denne Højtidelighed skal bruges nogle Hundrede Kroner, beder vi hermed Kollegiets tidligere Interner o. a. at give et Bidrag. Bidrag modtages af Johs. Hoffmann & Søn, Købmagergade 48 og Alfr. Silcowitz, Studiestræde 27—29 4. Sal.

Jos. L. M. Hoffmann   *C. B. Lohrer*   *Johs. Frederiksen*   *Alf. Silcowitz*
Fabrikant.   Grosserer.   Sognepræst.   cand. phil.

Kirkelig Kalender.

13. Juni. 3. Søndag eft. Pintse.	20. Juni. 4. Søndag eft. Pintse.
14. — M. Basilius den Store, Biskop, Kirkelærer.	21. — M. Aloysius, Bekender.
15. — Ti. Vitus og Fæller, Martyrer.	22. — Ti. Paulinus, Biskop og Bekender.
16. — O. Ferialdag.	23. — O. Vigilie.
17. — To. Ferialdag.	24. — To. Johannes Døberens Fødsel.
18. — F. Marcus og Marcel- lianus, Martyrer.	25. — F. Vilhelm, Abbed.
19. — L. Juliane af Falconeri, Jomfru.	26. — L. Johannes og Paulus, Martyrer (Fastedag).

Maria-Kongregationen for Ynglinge har *Fælleskommunion* Søndag d. 13. ds. Kl. 8½ i Jesu Hjertes Kirke.

St. Knuds Kapel. Mariabørns-Kongregationen af den ubesmittede Undfangelse holder ingen Møder i Juni, Juli og August. — I de samme Maaneder er de unge Pigers Lokale i Vesterhus lukket.

St. Knuds Kapel. Andagten Kl. 3 om Søndagen bortfalder i Juni, Juli og August.

En ung Dame,

engelsk eller fransk, kan blive optaget i et Villahjem i København. Billet, mrk. »**Dame**«, modtager Bladets Kontor, Studiestræde 27—29, 4. København K.

UNIO.

Da der ved den til den 19. Maj indvarslede ordinære Generalforsamling ikke var mødt det Antal Medlemmer, der i Henhold til Foreningens Love skulde være tilstede, for at Generalforsamlingen skulde kunne afholdes, indvarsles herved til en **ekstraordinær Generalforsamling**,

der afholdes *Mandag den 14. Juni Kl. 9 Aften* i Carlsberg-Pavillonen, Strandvejen.

I Forbindelse hermed afholdes et

Sommermøde

fra Kl. 7 samme Aften med *Keglebane* til gratis Afbenyttelse for Medlemmerne.

NB. Generalforsamlingen er beslutningsdygtig uden Hensyn til de mødendes Antal, men da Bestemmelse skal træffes om, hvorvidt Foreningen skal opløses, eller om den skal vedblive at bestaa, og i saa Fald under hvilke Former, anmodes indtrængende **alle** Medlemmer, der ikke er absolut forhindrede, om ved denne Lejlighed at give Møde.

Bestyrelsen.

Vor kære, lille Moder **Amalie Charlotte Schmidt** er afgaaet ved Døden d. 9. Juni vel forberedt ved Kirkens Naademidler. Den kære afdøde anbefales til Trosfællers Forbøn.

Karl og Karla Schmidt.

Begravelsen foregaar paa Katholsk Vestre Kirkegaard Søndag Kl. 12.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

68. AARGANG

•Nordisk Ugeblad udgives af Aunguriusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 2 Kr. 50 Ø. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Studiestr. 27-29. 1-4, Tlf. 12327). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 16 Kr. aarligt. — Redaktør: Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rolhes Vej 14, Charlottenlund. Tlf. Helrup 657 y. Træffes bedst Kl. 4-5 Eftermiddag.

Nr. 25.

Søndag den 20. Juni.

1920.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Min Vej til Kirken. — En Henvendelse til Konvertitter. — Om Skikkilds Arbejder paa Charlottenborg. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Ordrup. Hørsholm. Roskilde. Næstved. Esbjerg. Rom. Nord-Amerika. — Brevkasse — Avertissementer.

Smaa Indledninger.

501.

Far ud paa Dybet.

Søndagens Evangelium fører os til Genesaret Sø, der var Vidne til saa mange af de Begivenheder, der fik størst Betydning i Herrens ypperste Apostels, Simon Peters Liv. Her træffer Jesus ham første Gang og forjætter ham hans fremtidige Stilling som Kirkens Grundvold ved at give ham Hædersnavnet Peter — Klippen. Ved en Kulild ved Søens Bred lader han Forjættelsen gaa i Opfyldelse, idet han befaler ham: »Vogt mine Lam, vogt mine Faar!« og dermed indsætter ham til den øverste Hyrde over hele hans Hjord. Her stiller Jesus Stormens og Bølgerens Rasen, da Disciplenes Tro har vist sig svag og vaklende, og de frygter for at gaa under, og her byder han Peter vandre hen over de samme Bølger, baaret oppe af Troen paa ham. Siddende i Peters Skib taler han til Folket, der i tætte Skarer staar lyttende langs Søens Bred, og her gør han Peter til Menneskefisker efter billedlig at have vist ham, hvor stor en Fangst af Menneskesjæle, der fra hans Skib skal indfanges til Guds Rige.

»Far ud paa Dybet,« lyder Herrens Befaling til Peter, »og kast dit Garn ud til Fangst.«

Den samme Befaling gælder ogsaa os den Dag i Dag. Det er det letteste og tilsyneladende det sikreste at holde sig inde paa det lave, grundede Vand nær Bredden, hvor der er Læ, og hvor Vandoverfladen kun kruses let af Vinden, men hvor Bunden er mudret og opfyldt af gammel Tang og anden Urenhed. Men — vil man opnaa noget, maa man vove noget: man maa kaste den sidste Fortøjning los og fare ud paa Dybet, hvor Bølgerne kan gaa højt, og hvor Kastevinde truer med at kuldsejle Fartøjet, men hvor ogsaa de store Stimer færdes.

Far ud paa Dybet! — Lev ikke dit Liv paa Overfladen, men far ud paa dit eget Hjertes Dyb, kast der dit Garn ud til Fangst, og drag frem for Dagens Lys alt det, der lever og rører sig paa Bunden af det. Der rører sig saa meget stygt i Bunden af et Menneskehjerte, onde Tanker og Begæringer, Misundelse, Had, Vrede og mange andre fæle Rovfisk, som maa aflives ved Anger, Bekendelse og Bod. Paa »de ti Tusinde Favne Vand« maa du ud, og der — *de profundis* — fra det dybe erkend med Peter for Herren din Gud: »Jeg er et syndigt Menneske!«

Far ud paa Dybet — paa Guds Kærligheds og Barmhertigheds bundløse Dyb, og kast dit Garn ud. Har du end arbejdet forgæves hele den Syndens Nat, du hidtil har levet, saa vil du nu, naar han er om Bord i dit Livs Fartøj, drage rige Naadeskatte op af det Rigdoms Dyb, som ingen formaar at lodde Dybden af. Velsignelse, Fred, Glæde hedder de Fisk, du der fanger.

Da lyder det for tredje Gang: Far ud paa Dybet — paa Menneskedybet og hjælp med at drage Sjæle til Guds Rige.

Himmeriges Rige ligner et Vaad, der kastes i Havet og samler alle Slags Fisk (Math. 13). Fra Peters Skib, Jesu Kristi sande Kirke, skal Garnet udkastes i de tætte Menneskestimer, og alle vi, der har den Lykke at være der om Bord, har Forpligtelse til efter Evne at tage en Haand i med. Der er saa mange forhullede, forkomne og vildledte Sjæle, der trænger til Hjælp. Den kan vi yde dem baade gennem vore Ord, vort Eksempel, vore Barmhertighedsgerninger og først og sidst gennem vor Bøn.

Paa den Maade vil vi samle os selv en rig Fangst af Skatte i Himlen, der vil fylde vort Garn, naar det for sidste Gang lyder til os: Far ud paa Dybet — paa Dødens mørke Vande — og kast dit Garn ud. Hist paa den anden Bred venter Lønnen for dit Arbejde eller Straffen for din Forsømmelighed, naar »de gode Fisk samles i Kar, og de slette kastes udenfor«.

H. Sk. P.

Min Vej til Kirken.

Af *Gustaf Baron Armfelt.*

(Fortsat.)

Ja, jeg var paa Vej til Rom, thi det var Vejen til Sandheden. Jeg begyndte alt klarere at indse, at den eneste Redning var at vende tilbage til den Kirke, fra hvilken Luther var falden, men om hvilken han i roligere og lysere Stunder dømmer mere retfærdigt end mange af hans Beundrere, f. Eks. da han 1528 skrev: »Vi bekender, at meget kristelig godt, ja alt det kristelig gode findes i Pavedømmet og derfra er kommet til os; vi tilstaar, at den ægte hellige Skrift, den rette Daab, Alterets rette Sakramente, den rette Nøgle til Syndernes Forladelse, det rette Præsteembede og den rette Katekese findes i Pavedømmet.« (Luthers Werke. Jena, Oplag IV, Side 320.)

Jeg stod overfor et Valg: enten Jesus Christus, sand Gud, eller Luther og den uendelige Række af andre Sektstiftere, Efterlignere eller Rivaler af ham, som, hver og een, med lige saa stor Ret eller Uret som han, fabrikerede hver sin lille Privatreligion.

Jeg kunde ikke følge Luther og hans Samfund, thi jeg havde indset, hvad han havde ødelagt, og hvorhen hans Grundsætninger førte. Han og hans Værk vaklede ved den Dom, han selv fælder over Zwinglianerne, og som jeg allerede delvis har anført, men her gengiver fuldstændig i dens Sammenhæng.

»Det er,« skrev Luther 1532 til Hertug Albrecht af Preussen, »farligt og forskrækkeligt at høre eller tro noget mod hele den hellige kristne Kirkes enstemmige Vidnesbyrd, Tro og Lære, saadan som det, fra Begyndelsen af og i mere end femten Hundrede Aar, endrægtig er bleven antaget i hele Verden.« . . . »Den, som tvivler derpaa, handler, som om han ikke troede paa een, hellig, kristelig Kirke og fordømmer derigennem ikke alene hele den hellige kristne Kirke som en fordømt Kætterske, men endog Christus selv med alle Apostle og Profeter, som har grundet denne Artikel, i hvilken vi siger: Jeg tror paa een, hellig, kristelig (i Grundteksten hedder det katholsk) Kirke. Og med Kraft bevidner Christus det (Matth. 28,20):

Se, jeg er med jer alle Dage indtil Verdens Ende. Og St. Paulus (1. Tim. 3,15): Guds Kirke er Sandhedens Støtte og Grundvold.« (De Wette: Luthers Briefe IV. S. 354. Walch XX, Side 2097).

Luther bebrejdede Zwinglianerne deres Ulydighed mod Kirken. Men hvem var vel mere ulydig og trodsig end han selv, Søndersplittelsens Ophavsmand? Hvem havde, om ikke han, i Ord og Gerning stemplet Christi Kirke som en Kætterske? Paastod ikke han og hans Tilhængere, at Kirken var falden i sjælefordærvende Vildfarelser og først gennem ham, den Gudsmand, reddet ud deraf?

Historien viser os de frygtelige Følger af Ulydigheden mod Christi Kirke. Over denne Ulydighedssynd udtaler Christus selv en alvorlig Dom, idet han siger: »Hvis nogen ikke hører Kirken, være han for dig som en Hedning og Tolder« (Matth. 18,11). Men naar Frelseren fordrer denne Lydighed, er det, fordi han, sand Gud, i usigelig Kærlighed har gjort Kirken til en guddommelig Institution og bevarer den i Sandheden, saa at vi gennem den hører Herrens egen Røst (Luc. 10,16). Thi kun fordi den er ufejlbar, kan Herren kræve ubetinget Lydighed af os mod den: kun Sandheden har vi Pligt at lyde.

Men eftersom Sandheden kun er een, saa har Christus kun skiftet een Kirke, lært een Tro og indsat eet Overhovede. Christus sagde (Matth. 16,18; jfr. Johs. 10,16): »Paa denne Klippe vil jeg bygge min Kirke« (ikke mine Kirker). »Saasom der ikke findes mere end en eneste Gud og en eneste Herre,« skriver Clemens af Alexandria ca. 200, »er det en Forrettighed for det mest ophøjede her paa Jorden at være ensom i sin Art og ved sin Enhed at være den højeste Oprindelses Afglans.« (*Stromata* VII, 17, hos Abbé Barthe: *Raison de ma foi religieuse*, Paris 1880, Side 467; samme Arbejde i tysk Oversættelse: *Der katholische Glaube vor dem Richterstuhl der Vernunft*, Mainz 1882).

Men skal man kunne efterkomme Christi og Apostlenes Forskrift (Mar. 16, 15-16, Hebr. 13,17), at lyde Kirkens Forstandere, høre paa dens Lærere, modtage dens Sakramenter og deltage i dens Gudstjenester, saa maa den være synlig og eje visse Kendetegn, hvorved man kan

skelne den fra alle Samfund, som udgiver sig for at være Christi Kirke, men ikke er det.

Som vi ser det i Kirkens ældgamle Bekendelser, har Kristenheden altid troet og bekendt, at Christi sande Kirke er een, hellig, katholsk og apostolisk.

Det eneste Samfund, der ejer disse fire, af Christus givne Kendetegn, er den romersk-katholske Kirke, Paa en aldeles iøjnefaldende Maade gælder dette ikke mindst om Enheden. Den katholske Kirke er, som dens Katekismus fremhæver, een, fordi den altid og alle Vegne har haft og har 1) samme Tro, 2) samme Offer og samme Sakramenter, 3) et fælles Overhovede. Men »de ikke-katholske Religionssamfund er ikke og kan ikke være enige, fordi de 1) ikke har noget fælles Overhovede, 2) intet af dem anerkender en højeste Myndighed, som med Ufejlbarhed kan afgøre opstaaede Stridigheder om Trossager, 3) hvad særlig de forskellige protestantiske Samfund angaar, har deres Tilhængere Ret til efter egen Mening at fortolke baade den hellige Skrift og Troen.« (Katholska katekesen Side 42—43). »Ingen Enhed i Kirken uden Enhed i Troen, uden en højeste Høvding,« bemærkede træffende den bekendte Tænkter, Grev Joseph de Maistre i sit Arbejde *Du pape*, 9. Oplag, S. 56. (Jfr. Leo XIII's »Rundskrivelse om kyrkans enhet«, öfversatt af pastor E. Benelius, Kardinal Gibbons: Vore Fædres Tro; G. Rauschen: Lærebog i den kath. Religion I-V; Lippert: Enesaliggørende.)

Da jeg indsaa, at den romersk-katholske Kirke er Jesu Christi ene, sande Kirke, var det altsaa, om jeg vilde frelse min Sjæl, en hellig Pligt at tilhøre den, eftersom den alene har faaet betroet Jesu Christi hele, uforfalskede Lære, den alene ejer og rettelig forvalter alle hellige Sakramenter, den alene er i Besiddelse af lovlig Myndighed, repræsenteret af Paven og de med ham forenede Biskopper. Det er den Kirke, til hvis første synlige Overhovede Christus sagde: »Du er Petrus, og paa denne Klippe vil jeg bygge min Kirke, og Helvedes Porte skal ikke overvælde den. Og dig vil jeg give Himmeriges Nøgler. Og alt, hvad du binder paa Jorden, skal være bundet i Himmelen, og alt, hvad du løser paa Jorden, skal ogsaa være løst i Himmelen« (Matth. 16, 18—19). (Fortsættes.)

En Henvendelse til Konvertitter.

(Fortsat.)

- 1) Var der enkelte bestemte Ting, der særlig frastødte Dem i Protestantismen?
- 2) Var der enkelte bestemte Ting i den katolske Kirke, der først fik Dem til at beskæftige Dem med denne?
- 3) Har nogle Bøger været af særlig Betydning for Dem ved Deres Konversion?
- 4) Var der nogle Ting i den katolske Kirkes Lære eller Praksis, der ved Deres Konversion voldte Dem særlig Vanskelighed?

38.

1. Protestantismens Mangel paa Autoritet, dens Uklarhed og Usikkerhed, dens Mangel paa effektive Midler til Helliggørelse; det smertelige Savn af en forstaaende Sjælesørger, dette i Forbindelse med en dyb Længsel og Higen efter Vished, efter den absolute, den fuldkomne Sandhed, gjorde det umuligt for mig at fortsætte Livet som Protestant.

2. Samvær med gode katolske Kristne; Erkendelsen af, at disse bedre end andre forstod at realisere det kristelige Ideal; Kirkens Enhed, dens klare og logiske Følgeslutninger; en for mig uforklarlig Følelse af, at her maatte de rette Sakramenter findes.

3. En lille Bog, »Den rette Kristentro«, gav Anledning til, at jeg begyndte at søge Undervisning og Forklaring hos en katolsk Præst.

4. Nej.

Dalum Kloster, d. 20/4 20.

L. P. Larsen.

39.

1. a) Jeg blev Katholik, fordi jeg ikke fandt, hvad jeg søgte, i Protestantismen, netop »Helhed« og fast Grund.

b) Dens Tilladelse til Skilsmisse mellem Ægtefæller.

c) Dens flygtige Maade at behandle Skriftemaalet paa.

2. a) Dens Enhed. b) Andagten under Gudstjenesten. c) Børnenes Kommunion. d) Skriftemaalet. e) Ærbødigheden for Kirken og dens Lære.

3. »Den h. Frants af Assisi« (Johs. Jørgensen). Grundtvigs følgende Ord:

»Thi havde Kirken Grundvold skiftet,

Ej Sandheds Gud den havde stiftet.«

»Den katolske Kirkes Skønhed«, »Et Offer for Skriftemaalet« (Spillmann), »Veje til Moderkirken« (Maurer) og

endelig »Betragtninger over Reformationens Indførelse og dens Følger«.

4. Nejl Tværtimod, jeg fandt, hvad jeg søgte, og ikke mindst af alt i Skriftemaalet, i hvilket jeg havde det bedste og største Bevis paa Frelserens store Barmhertighed og Langmodighed med Synderen. M. I. J.

40.

Fremad og hjemad.

At jeg i Firserne er vokset op lige ved Siden af den katholske Kirke i Aarhus, spiller ingen Rolle for min Konversion. Heller ikke, at Fader blev Læge paa St. Josefs-søstrenes Poliklinik, skønt han ofte roste Søstrene paa Diakonissernes Bekostning. Heller ikke mine første Samtaler med en katholsk Præst, Pastor Edv. Ortved, vist i 1898. Nogen Betydning fik derimod, at jeg i Vinteren 1900 fra en hollandsk Ven fik tilsendt et fanatisk anti-jesuitisk Skrift »De Zedeleer der Jesuïten«, hvis Beviser ved nærmere Undersøgelser viste sig at være »Maskinsøm, som rak' op allesammen«, men paa det Tidspunkt var jeg ellers anti-kristelig. Skønt jeg i Foraaret 1902, under Indflydelse af Adolf Harnacks »Wesen des Christentums«, var vendt tilbage til Kristendommen, kunde den radikale Theologi ikke i Længden tilfredsstille min religiøse Trang; de moderne »Forskere«s Leg med Bibelen — en Leg, jeg under andre Former genfandt hos Indre-Mission — saa vel som Indre-Missions snæversynede Dømmesyge, dens Mangel paa religiøs Blufærdighed og paa virkelig Alvor frastødte mig stærkt; Grundtvigianernes Frejdighed og historiske Sans tiltalte mig meget, saa jeg gerne deltog i deres Gudstjenester (særlig hos nuv. Biskop Ludwigs) og Møder, men mit urolige Hjerte og oprevne Sind skænkede mig ingen Hvile i deres »kirkelige Anskuelse«, ligesom jeg ogsaa snart fik Øje for, at den ved al Protestantisme hæftende Subjektivisme ogsaa hærgede deres religiøse Liv. Som Sekretær ved Orientalistkongressen lærte jeg 1908 en engelsk Katholik at kende; vi korresponderede et Aarstid, hvad der hyppigt førte mig ud i Jesu-Hjerte-Kirke og til overhovedet at beskæftige mig med Katholicismen, men Messens formodede Ubegribelighed, Menighedens tilsyneladende Passivitet og mange æstetisk-uheldige Salmer forekom mig

uhyggeelig. Pater Essers Opposition ved Frk. Ellen Jørgensens Disputats 1909 om »Helgendyrkelse i Danmark« gik dog ikke uden Spor hen over mig. Af afgørende Betydning blev dog Kendskabet til, snart Venskabet med en ung Jesuit blandt mine Studiefæller; hyppige og timelange Samtaler med ham (o: nuv. Pater Fr. Muckermann, S. J.) lærte mig at se Kirken indefra. Ogsaa en Del af min Læsning fik *nu* Indflydelse; jeg nævner særlig F. W. Foerster: »Autorität und Freiheit«, J. H. Newman: »Development of Christian Doctrine«, R. H. Benson: »Christ in the Church«, men mere end nogen anden virkede de russiske Religionsfilosoffer Konstantin Pobjedonosjew, Wladimir Solowjew, delvis Dmitri Meresjkowski, saa meget, at jeg sikkert var havnet i den russiske Kirke, som jeg havde kendt og elsket siden 1904, hvis ikke nævnte Jesuit og — gennem Breve — Digteren Thor Lange havde holdt igen, og hvis ikke Fordringen om, at jeg saa tillige skulde blive russisk Statsborger, havde oprørt mig. Den gennem c. 8 Aar fortsatte, næsten daglige Læsning af Luther førte mig snarere hen mod Rom end til ham; Mandens stadig vekslende Standpunkter, hans løgnfyldte Anklager mod Kirken, hans Kynisme og Mangel paa Kultur overskyggede efterhaanden alt det gode, jeg fandt hos ham; samtidig blev hans Tidsfælle, den store Humanist Erasmus fra Rotterdam, mig mere og mere kær. Et indgaaende Studium af tysk Middelalder-Litteratur gjorde mig til en ivrig, praktisk Dyrker af Guds Moder; den stadig voksende Længsel efter en overlegen Aands personlige Ledelse disponerede mig for Skriftemaalet. Pater Günthers Eksercitier i Vinteren 1912 slog Hovedet paa Sømmet, saa jeg meldte mig til Undervisning hos ham. Men praktiske Vanskeligheder fik mig atter til at afbryde denne Undervisning. Dog — den stadige Ufred med Gud, indgaaende Samtaler med Johannes Jørgensen (hvis Person betød saa meget, medens hans Bøger *da* yderst sjælden gav mig noget) og endelig to, den Gang endnu protestantiske, Venners energiske Indgriben gav mig dog Mod til at adlyde Gud mere end Mennesker, min Samvittighed mere end praktiske Forhold, saa jeg den 10. Januar 1913 blev optaget i den hellige Kirke. Mange ogsaa indre Vanskeligheder har jeg haft siden da; uden for Kirkens fikserede

Lære, f. Eks. paa den skolastiske Filosofis Omraade, har jeg stadig mange uløste Problemer. Men foruden Guds Naade gennem alle de Skatte, Kirken giver sine Børn, har Biskoppens kærlige Smil og friske Optimisme, St. Josefs søstrenes Godhed og private Venners Kærlighed lyst over alle Besværligheder. Og Dag for Dag bliver jeg mere og mere overbevist om, at vor hellige Kirke (trods al menneskelig Skrøbelighed og Ufuldkommenhed) er Christi mystiske Legeme, hans Liv til Tidernes Ende paa denne, stedse forfærdeligere, Jord, og at uden for Kirken er der (ogsaa i menneskelig Forstand) kun Graad og Tænders Gnidsel, men ogsaa, at den, som hører og følger Kirkens moderate Røst, han vil ikke vandre i Mørket, men stadig fremad og hjemad mod Guds evige Boliger. I denne Tro vil jeg leve og haaber jeg at skulle dø. *Georg M. Vøhtz.*

41.

1. Det første, der frastødte mig ved den protestantiske Lære, var selve Luthers Liv. Allerede da jeg som Barn (jeg er nu 25 Aar) lærte om »den store Reformation«, syntes jeg, det var underligt, at en Munk kunde gifte sig. Den katholske Tro kendte jeg jo saa godt som ikke; men jeg forstod ikke, at en Mand, der bryder den aflagte Ed, kunde være den øverste Kirkefader. Senere hen beskæftigede jeg mig kun lidt med den protestantiske Lære; uden selv at vide, at det var Tomheden ved Luthers Lære, der stødte mig, havde jeg ret stor Aversion for den.

2. Efter mange Besøg i de katholske Kirker med min katholske Veninde kunde jeg ikke lade være at beundre og respektere de Mennesker, som ikke skammede sig ved at vise deres Tro. Den h. Messes Højtidelighed, den Andagt og Fred, der altid var, fik mig til at føle mig hjemme. En ivrig protestantisk Slægtning af mig blev meget opbragt, da han erfarede mine forandrede Trosanskuelser, og erklærede, at hvad den katholske Kirke lærte, var Afgudsdyrkelse og meget andet, som jeg dog af Agtelse for den h. Kirke ikke her vil nævne. Derimod havde jeg aldrig hørt nogen Katholik (jeg kendte flere dengang) udtale sig paa slig Maade om Protestanterne.

3. Nej.

4. Den eneste Vanskelighed, jeg har haft, er Skrifte-

maalet, ikke at forstaa, at jeg fandt noget forkert, det faldt mig blot lidt vanskeligt; for øvrigt har alt faldet mig saa naturligt, at jeg ved min Optagelse var fuldt fortrolig med Kirkens Lærdomme. Ved hyppige Besøg hos St. Josefs-søstrene, hvor jeg altid har mødt den Hjertelighed, der kun sjælden træffes, har jeg lært mangt og meget, hvorfor jeg er dem Tak skyldig; thi Søstrene forstaa ofte at hjælpe over Vanskelighederne.

O.

(Fortsættes.)

Om Skikkilds Arbejder paa Charlottenborg.

Fra Billedhuggerinden, Fru Eva Petersen, har jeg modtaget følgende Indlæg i Anledning af Hr. P. Meyers Artikel i Ugebladets Nr. 23.

N.H.

Højærv. Hr. Pater Meyer!

Da man neppe kan forlange af en Kunstner, at han skal besvare et Spørgsmaal, om han finder sine egne Arbejder smukke eller ej, beder jeg Dem om Tilladelse til at fremsætte et Par Bemærkninger i Anledning af Deres Kritik af Billedhugger Skikkilds Kunst.

Pater Meyers Følelser — ved den pludselige Aabenbaring af ægte Kunst — deler jeg ganske. Var det virkelig saaledes, at jeg en Foraarsdag i 1920 stod paa Charlottenborg og saa sand inspireret Kunstl Forundringen blev til Beundring, og Beundringen til Selvforglemmelse i den Grad, at jeg godt kunde have glemt de ydre Omgivelser. Omsider fik jeg Kataloget frem, jeg maatte vide, hvem Kunstneren var. Chresten Skikkild stod der. Jeg kender ham ikke og mindes aldrig tidligere at have set noget Arbejde fra hans Haand.

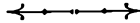
Om intet kan der diskuteres som om Kunst og om Skønhed.

Af Kunst forlanger vi, at den skal løfte vor Sjæl mod det højeste — mod Gud. Naar nu et Kunstværk paavirker os i den Grad, at alt det bedste i os kommer frem, og vi aandeligt kaster os i Støvet — Pateren siger selv, at De allerede var midt i en Bøn og i Færd med at falde paa Knæ — hvad kan vi saa forlange mere af det? Et smukt Ansigt. Nu vel, hvilke Fordringer stilles der da til et smukt Ansigt? Det er vist noget vanskeligt at besvare. Vi Kunstnere stiller først og fremmest den Fordring, at Ansigtets Udtryk er ganske i Overensstemmelse med hele Figurens Udtryk; er det det, er det smukt, thi da er Harmonien tilvejebragt. I en Fremstilling af den ubesmittede Gudsmoder forlanger vi Renhed i Udtrykket; de regelmæssige Træk er underordnet.

Lykkes det ikke en Kunstner at give til alle, er Fejlen ikke hans. Men han bør søge stadig at holde sig universel; det er hans Pligt at gøre saa mange som muligt delagtige i Skønheden og Sandheden — at bringe det guddommelige ned i Menneskers Hjerte. Men det guddommelige maa ikke forurenes. Paa Bekostning af Renheden maa Popularitet ikke opnaas. Naar det sande Kunstværk er skjult for de fleste, saa er det ikke, fordi Kunstneren vil skjule noget, men fordi kun de færreste forstaar at lodde Skønhedens og Sandhedens Dybde.

At en af de meget faa aandelige Kunstnere, vi har her i Landet, er Katholik og aabenbart vil anvende sin Kunst i Kirkens Tjeneste, lad os være saa taknemlige derover og ikke ved Kritik — af et maaske ufærdigt Arbejde — forarsage, at Kunstneren trækker sig tilbage i fornem Isolert-hed; det vil ikke han, men Kirken her hjemme komme til at lide mest under. Lad os aabne vore Kirker og Hjem for Kunsten, thi intet som Skønhed strør Roser paa vor trange Vej gennem Jordelivet: Skønhed i Naturen, Skønhed i Kunst, Skønhed i Menneskesjælene. Deres ærbødige
Charlottenlund, d. 20. Juni 1920. *Eva Petersen.*

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Paa 2. Pintsedag afholdt den højærværdigste Biskop Firmelse af voksne i St. Ansgars Kirke, ved hvilken Lejlighed ikke mindre end 46 modtog Sakramentet. Søndagen efter blev to til firmet i St. Ansgars Kirke: en fransk Officer og en Dame.

— Den Apostoliske Visitor, Hs. Højærværdighed Biskop Arnold Franz Diepen, ankom til Hovedstaden den 9. Juni og begyndte straks sin Visitation med Besøg ved vore Kirker og andre kirkelige Institutioner. I Søndags modtog han en Del af Københavns Lægmand, som er knyttede til en eller anden kirkelig Virksomhed. Det er Biskoppens Mening i Løbet af et Par Uger at besøge de forskellige Menigheder i Danmark (dog ikke paa Bornholm), hvorefter Rejsen gaar til Sverige med 5—6 Dages Ophold og derfra til Norge. Biskop Diepen er en høj, kraftig Mand, lidt højere end vor egen Biskop, 60 Aar gammel, af en hjertelig og naturlig Fremtræden. Efter Bestemmelsen vil Biskoppen i Midten af August atter kunne være tilbage i sit Bispedømme Bois-le-Duc (s'Hertogenbosh) i Brabant i Holland.

Ordrup. Nu kan der endelig meddeles noget afgjort om Forflyttelser i St. Andreas Sogn, saa afgjort, som

fremtidige Begivenheder altid er, d. v. s., hvis ikke noget uforudset skulde indtræffe. Af Præster beholder St. Andreas Kirke tre: P. Evers, P. Günther og P. Haas, og af Lægbrødre tre: B. Banzer, B. Jos. Meyer og B. Niels Christensen. Hvad de øvrige Patre angaar, saa er Bestemmelsen følgende: P. Perger rejser til Bonn, hvor han vil træffe sin gamle Ordensbroder, P. Werhahn, der virker som Præst i denne By; P. Breitung, P. Schalk og P. Honert forflyttes til Valkenburg i Holland og P. Meyer til Stockholm; P. Nøsen kommer til Aarhus, og P. Menzinger, P. Paulus og P. Back til Jesu Hjertes Kirke i København. Om endnu en Forflyttelse er Bestemmelse ikke truffet.

— Efter længere Tids Forhandlinger har Vikariatet udlejet St. Andreas Kollegiums Bygninger til Assumptions-søstrene, som fra 1. August overtager det store Komplex. Den ældste, lave Del af Kollegiet er dog undtaget, da den skal tjene som Bolig for de ovennævnte til Sognekirken knyttede Præster og Brødre.

— Den Mindesten, som ifølge omstaaende Annonce skal rejses foran Kirken, bliver den mægtige Sten, der i snart 50 Aar har ligget paa Legepladsen, og som Tusinder af Børn har leget og sprunget paa. Af de 700 Kr., som Flytning og Indhugning af Indskriften vil koste, er endnu knap Halvdelen indkommet.

Hørsholm. St. Hans Kapel, der for Tiden opføres her af Træ, er nu saa vidt fremskreden, at Tagkonstruktionen forleden Dag er bleven rejst. Det er den bitre Nød, der fremskynder Opførelsen. Menigheden her er i Øjeblikket absolut husvild.

Roskilde. Med den pragtfulde Christi Legems Procession Søndag den 6. Juni afsluttedes for vor Menighed et Halvaar, der har været rigt paa baade kirkeligt Liv og Foreningsliv; den ene Gudstjeneste og Andagt skønnere end den anden har dannet en dejlig Kæde for os fra Julens Midnatsmesse til Børnenes første Kommunion og Herrens Legems Fest. I Forsamlingssalen har der i Vinterens Løb været holdt en Række Foredrag (Sognepræst Kerckhoffs: »Lourdes« I og II, Pastor Olrik: »Konversioner«, Trafikassistent Gravgaard: »Erindringer fra Østrig«, Baronesse Rosenørn-Lehn: »Niels Steensen« I og II, »De eukaristiske Kongresser« og »Den salige Louis-Marie af Montfort«). Særlig de to Foredrag, som Pater Kerckhoffs holdt om Lourdes, havde samlet en stor og interesseret Tilhørerkreds af saavel Katholikker som Protestanter. Med udelt Interesse paahørtes ogsaa Pastor Olriks fængslende Foredrag. Trafikassistent Gravgaard glædede os med at fortælle sine Minder fra den mægtige, eukaristiske Kon-

gres, han i 1912 havde overværet i Wien. — Deres Statuter tro har St. Maria- og St. Laurentiusforeningerne udviklet et virksomt selskabeligt Liv i Vinter. Et Par muntre Bortlodninger har fundet Sted foruden flere hyggelige Møder med Oplæsning o. l. Ikke mindst Lykke har Foreningernes Aftenunderholdninger gjort, hvor forskellige Musikpræstationer vekslede med Komædie. Dilettantforestillinger er jo ikke altid til samme Fornøjelse for Tilskuerne, som de utvivlsomt er det for de agerende; men her maa det siges, at der virkelig var naaet et ypperligt Resultat til Trods for de grumme primitive sceniske Forhold; men hvad! Shakespeares Skuespil opførtes som bekendt oprindeligt mellem Skærmbrætter, der maatte ljene som Kulisser! Naar Spillet er godt, saa betyder Sceneriet ikke ret meget, og her opnaaede baade Erik Bøghs »Tre for Een« og Hostrups »Den tredie« en saa kvik Udførelse, at man glemte, de spillende var Dilettanter. De gamle, uskyldige Lystspil, som vore Bedsteforældre har moret sig over, tog da ogsaa fortjent Bifald fra det hver Gang fyldte Hus. Man skal vel ikke fremhæve nogen af Deltagerne paa de andres Bekostning, men selv blandt de agerende kunde der vist ikke være Tvivl om, at »Madam Brandt« var et lille Mesterstykke. Man maa ønske de to Foreninger til Lykke med Vinterens dygtige Arbejde og haabe, at de støttede af alles Sympathi maa virke med samme Held i næste Sæson. Enighed gør stærk! *Tilskueren.*

Næstved. I Stedet for Hr. Pastor L. A. Brems, der er bleven forflyttet til Esbjerg, er Hr. Pastor A. Cupers bleven udnævnt til Sognepræst for den herværende Menighed.

Esbjerg. Nærværende Sognekald (med Spangsbjerg som Filial), der midlertidig bestyredes af Jesuiterne, er nu bleven overtaget af Præmonstrantenserne, og Hr. Pastor L. A. Brems og Hr. Pastor Op de Coul er bleven udnævnt til Præster for Menigheden. Præmonstrantenserne har saaledes tre Sogne i Landet: Esbjerg, Vejle og Næstved. — Hr. Pastor Joseph Schmidt er forflyttet til s'Heerenberg i Holland og Hr. Pastor Wiesmann til Exaeten samme Steds.

— I Anledning af vor kære Hr. Pastor Schmidts Bortrejse, som kom ganske uventet, kan Esbjerg Menighed ikke undlade at sige ham rigtig hjertelig Tak for de 4 Aar, han har virket her i Byen, Vi har mange rige Minder om vor Sognepræst gennem hans præstelige, belærende og formanende Ord. Idet Menigheden ønsker vor bortdragende Sjølehyrde Guds rigeste Velsignelse over hans fremtidige Virksomhed, ønsker den hans Efterfølger i Embedet det samme for hans fremtidige Gerning her i Byen.

Rom. Professorerne fra det pavelige Institut for Bibelstudium har begyndt Udgivelsen af et nyt Kvartalsskrift, *Biblica*. Det skrives paa seks Sprog: Latin, Italiensk, Spansk, Fransk, Engelsk og Tysk, men Græsk og Hebræisk forekommer naturligvis ogsaa hyppig i dets Spalter. Artiklerne, som kun omhandler bibelske Emner, er meget forskellige i Karakter, men alle prægede af stor Lærdom og Intelligens. En meget interessant Oversigt gives over alle Bøger og Artikler om bibelske Emner, der er fremkommet hele Verden over (saa vidt det da er muligt) i Aaret 1919. Denne Fortegnelse, som tager Hensyn baade til katholske og ikke-katholske Forfattere, strækker sig over 31 Sider. Den aarlige Subskription er 20 italienske Lire, og Abonnement tegnes i *Pontificio Istituto Biblico, Piazza Pilotta 35 Roma I.*

Nord-Amerika (U. S. A.). Den saakaldte *Interchurch Movement* (indbyrdes kirkelig Bevægelse), hvis Formaal er at forene alle protestantiske Sekter og ved gigantiske Pengemidler overvælde den katholske Kirke, bliver kraftigt bekæmpet af den protestantiske Præst ved den første Baptistkirke i New-York, fordi Lederne af denne Bevægelse forkaster Hovedsandhederne i den kristne Tro. Han har nylig holdt et Foredrag med Titelen: »Den indbyrdes kirkelige Bevægelse — er den fra Gud eller fra Djævelen?« Præsten erklærede, at ingen burde bidrage noget til en Organisation, som indpodede Vantro i de unges Sind. »Hvis I tror paa Christi Opstandelse, hvis I tror paa Christi Genkomst,« sluttede han, »saa bidrag ikke en Dollar til denne Bevægelse. Den paastaar, at Christi Død paa Korset var en moralsk Død snarere end en Offerdød.« Præstens kraftige Udtalelser blev hilst med Haandklap og Amen-Raab.

Brevkasse.

Til den ærede *Tilskuier* i Roskilde. — Maa jeg have Lov til at takke Dem for det lille ideele Referat af Vinterens Begivenheder i Deres By? Det er saadanne Efterretninger, hvor det væsentlige er taget med, og en Mængde Detailler, der sikkert har interesseret Deltagerne, men er Ugebladets store læsende Publikum ligegyldige, fuldstændig er udeladte, som vi trænger til. Naar jeg lader Takken komme offentlig frem, er det, maa jeg til min Skam tilstaa, maaske ikke mest af Taknemmelighed, men endnu mere for at henlede andres Opmærksomhed paa denne bedste Maade at meddele Nyheder paa fra deres respektive Menigheder. Vi maa interessere os for hinanden — det opnaar vi kun ved at høre noget om hinanden — men vi bryder os kun om det, naar det, som her, er kort og godt.

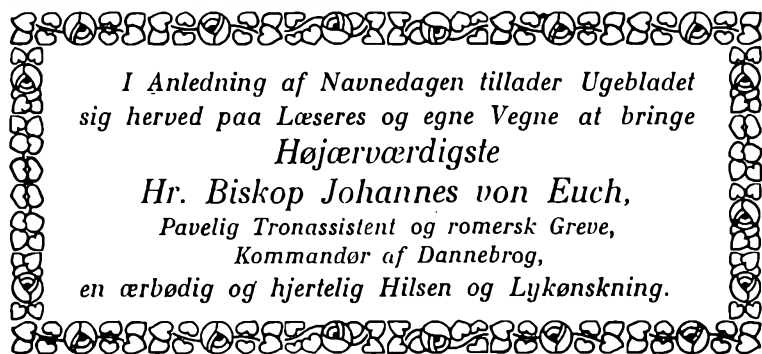
Ærbødigst Red.

Læs!**Læs!**

I denne Sommer forlader Hr. Pastor A. Meyer, St. Andreas Kollegium, Danmark, og med ham mister vi Grundlæggeren af *St. Hans Menighed* i Hørsholm.

Denne Menighed er, som nærværende Blad har meddelt, husvild, men den ejer en Grund samt en lille Kapital til en Kirke. Denne Kapital er ikke stor nok at bygge Kirken for, men dersom alle danske Katholikker forener sig og paa St. Hans Dag overrækker Pastor Meyer hver een Krone, vil Maalet sikkert være naaet.

Altsaa den 23. Juni sender vi allesammen en Postanvisning paa een Krone til Pastor A. Meyer, St. Andreas Kollegium, Charlottenlund. Vi sender kun een Krone; dog har alle, der hedder »Hans«, Ret til at sende to Kroner, men heller ikke mere. Paa den Maade kan vi danske Katholikker sige Pastor Meyer Tak for hans uegennyttige Arbejde, og selv kan Pastoren rejse fra Danmark med Visheden om, at Muligheden for en Fortsættelse af hans paabegyndte Arbejde er til Stede. H.

I Anledning af Navnedagen tillader Ugebladet sig herved paa Læseres og egne Vegne at bringe
Højærværdigste

Hr. Biskop Johannes von Euch,

Pavelig Tronassistent og romersk Greve,

Kommandør af Dannebrog,

en ærbødig og hjertelig Hilsen og Lykønskning.

St. Andreas Kollegiet skal jo lukkes med dette Skoleaars Udgang. Mange, bl. a. ogsaa undertegnede, mener, at det var paa sin Plads, at Kollegiets tidligere interne Elever rejste deres gamle Skole et varigt Minde. Man har derfor paatænkt og faaet Tilladelse til at afholde en lille Højtidelighed med Afsløring af en Minde-Sten o. a. Lørdag den 31. Juli (St. Ignatius Fest) Kl. 5¹/₂. Efter Afsløringen er der fælles Kaffe bord sammen med Kollegiets Præster og Lærere. Samværret sluttes med Andagten Kl. 7.

Da der til denne Højtidelighed skal bruges nogle Hundrede Kroner, beder vi hermed Kollegiets tidligere Interner o. a. at give et Bidrag. Bidrag modtages af Johs. Hoffmann & Søn, Købmagergade 48 og Alfr. Silcowitz, Studiestræde 27—29 4. Sal.

Jos. L. M. Hoffmann C. B. Lohrer Johs. Frederiksen Alf. Silcowitz
Fabrikant. Grosserer. Sognepræst. cand. phil.

Til Salg.

En hvid haandbroderet Messehagel (Atlask) med Tilbehør. Billet, mrkt. »Messehagel«, bedes indlagt paa dette Blads Kontor, Studiestræde 27—29.

Kirkelig Kalender.

20. Juni. 4. Søndag eft. Pintse.	27. Juni. 5. Søndag eft. Pintse. *) (Højmessen: Petrus og Paulus, Apostle.
21. — M. Aloysius, Bekender.	28. — M. Leo II, Pave og Bekender. Vigilie.
22. — Ti. Paulinus, Biskop og Bekender.	29. — Ti. Petrus og Paulus, Apostle.
23. — O. Vigilie.	30. — O. Paulus, Apostle.
24. — To. Johannes Døberens Fødsel.	1. Juli To. Jesu kostbare Blod.
25. — F. Vilhelm, Abbed.	2. — F. Marias Besøgelse.
26. — L. Johannes og Paulus, Martyrer.	3. — L. Oktavdag.

*)Afvigende fra Kalenderens Fastsættelse af Dagen.

Maria-Kongregationen for Ynglinge har Mandag d. 21. ds. (St. Aloysius' Fest) Kl. 8½ Aften *højtideligt Slutningsmøde* med Te Deum og sakramental Velsignelse. NB. Adgang for alle.

St. Franciscus' III Orden holder Møde i St. Knuds Kapel Fredag den 25. Juni Kl. 8 Aften.

Credo. Nr. 5 1920. Indhold: Ur Kardinal Newmans Maj-bok. — Tankar om kyrkan. — Ur ett brev. — Från det kyrkliga livet under påsken. — Ur föreningslivet. — Från Credos torn. — Korsmåssa. — Vi och våra krigsbarn.

Tak. Til de nødlidende i Østrig har jeg yderligere modtaget Kr. 10 + 10 + 5 + 15 + ø. Kr. 100 (Josefa) + 28.

Pastor v. Kellenburg.

Tak. Til de nødlidende Præster i Czeko-Slovakiet har jeg fra Hr. Pastor Osterhammel modtaget 10 Kr. Niels Hansen.

Til de **danske katolske Børn paa Landet** har jeg fra G. i Anledning af Modtagelsen af Firmelsens hellige Sakramente faaet tilsendt 100 Kroner. Med det tidligere modtagne i alt: 502 Kr. 50 Øre. *Niels Hansen.*

En ung Dame,

engelsk eller fransk, kan blive optaget i et Villahjem i København. Billet, mrk. »**Dame**«, modtager Bladets Kontor, Studiestræde 27—29, 4. København K.

St. Knuds Feriekoloni.

Glem ikke vore københavnske Smaabørn. Bidrag modtages af St. Josefssøstrene, Østerbrogade 7 D og Frederiksberg Allé 15—17 og Griffenfeldtsgade 44, af Portneren i Stenosgade, af Frk. Martha Hansen, Boyesgade 7^s og af Ugebladets Redaktør.

Min kære Hustru og vor kære Moder, **Kirstine Marie Magdalene Olsen, f. Jensen**, bortkaldtes af Gud ved en blid og velforberedt Død den 7. ds. Hun anbefales til vore Trosfællers Forbøn.

Rasmus Olsen,
Arbejdsmand.

Hendes to Sønner
og to Døtre.

Begravelsen har fundet Sted.

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne

68. AARGANG

«Nordisk Ugeblad» udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnément 2 Kr. 50 Ø. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Studiestr. 27-29. 1-4, Tlf. 12327). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 16 Kr. aarligt. — Redaktør: Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. Tlf. Helrup 657 y. Træffes bedst Kl. 4-5 Eftermiddag

---

Nr. 26.

Søndag den 27. Juni.

1920.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Pavelig Rundskrivelse. — Svar til forskellige. — Svar fra Billedhugger Skikkild. — En »sjælden« Fest. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Ordrup. Køge. Ungarn. Czeko-Slovakiet. — En Valfart. — Bekendtgørelse fra det Apostoliske Vikariat. — Avertissementer.

Smaa Indledninger.

502.

Farisæisk Moral og kristelig Moral.

Ligesaa vel som de gamle Dages Farisæere kan ogsaa vi trænge til at spejle os i Bjergprædikenens Idealer. Den kristelige Sædelære, som den der træder frem for os, giver os højere og ædlere Maal at stræbe efter, højere og ædlere Motiver for vore Gerninger end rent menneskelige, rent naturlige. Farisæerne foregav ganske vist ogsaa at have Guds Vilje til Rettesnor for deres Handlinger, men lod sig dog nøje med tilsyneladende i deres ydre Handlinger at rette sig efter Lovens Forskrifter; og idet de pukkede paa og pralede af denne deres indbildte Retfærdighed, søgte de altsaa dog ikke Guds Ære, men kun deres egen Ære og Forherligelse. Det var blot og bar Bogstavdyrkelse; de rettede sig maaske nok i alt Fald til Dels efter Lovens Ordlyd for at blive set og rost af Menneskene, men levede ikke efter Lovens Aand, allermindst efter Aanden i det store Bud i Loven, Kærlighedsbudets Aand, det, som det

ogsaa for os allermest kommer an paa, naar vi vil praktisere den kristelige Moral paa rette Maade.

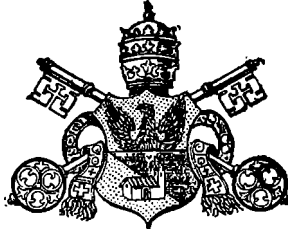
Dette at øve mange gode og fromme Gerninger blot for at blive set og rost af Mennesker, det behøver vore Dages Kristne maaske ikke særlig at advares imod. Tværtimod er der vist nu til Dags snarere Fare for det modsatte: at man ikke vover at vise sig som en from og ivrig og overbevisnings-tro Kristen, at man er bange for Folks Haan og Spot, bange for, at andre skal trække paa Smilebaandet ad os, naar vi offentlig viser os som troende Kristne. Og naar Sagerne forholder sig saaledes, saa kunde det nok være mere nødvendigt at minde om hint andet Ord fra vor Frelzers Mund: »Lad eders Lys lyse for Menneskene, at de kan se eders gode Gerninger og prise eders Fader, som er i Himlene«, d. v. s. lad Menneskene kun se eders gode Gerninger, eders samvittighedsfulde Pligtopfyldelse, under alle Livets Forhold og Omstændigheder, hjemme og ude, i Forretningslivet og i det kirkelige, det religiøse; søg altid og overalt at give andre et godt Eksempel, ikke for at blive rost eller beundret af dem, men for at de kan faa et godt Indtryk af en katholsk Kristens Liv og derved komme til at ære og agte Christi hellige Kirke og maaske selv føle sig draget til den, glade og taknemlige over at turde dele den Lykke med os at høre til hans egen hellige Kirke, til Guds-Riget her paa Jorden, der danner ligesom Forhallen eller Porten til Guds Rige hisset.

Dersom vi altid og overalt, i al vor Gerning, i al vor Bøn og i alle vore Gøremaal har dette for Øje, altid har Guds Ære og Næstens sande Vel for Øje, saa er det sikkert, at vor Retfærdighed ikke vil være en falsk, farisæisk Retfærdighed, men en sand og fuldkommen Retfærdighed, der virkelig finder Velbehag hos Gud. Da vil vor Frelzers Ord ogsaa kunne passe paa os og gaa i Opfyldelse paa os: »Salige er de, som hungrer og tørster efter Retfærdighed, thi de skal mættes.«

Fidelis.

Pavelig Rundskrivelse

(*Pacem dei*)

til Patriarker, Primas'er, Ærkebiskopper, Biskopper og andre kirkelige Tilsynsmænd, som lever i Fred og Forstaaelse med den Apostoliske Stol,

om en kristelig Genoprettelse af Freden.

(Oversat fra Latin.)

Benedikt XV

**sender sine ærværdige Brødre Hilsen
og apostolisk Velsignelse.**

FREDEN, Guds skønneste Gave, der, som Augustinus siger, ogsaa i jordiske og dødelige Ting er den kæreste, man plejer at høre om, den attraaværdigste, man kan begære, ja, kort sagt, den bedste, der gives, Freden, som de godes inderlige Ønsker, de frommes Bønner og Mødrenes Taarer har anraabt om i mere end fire Aar, har endelig begyndt at lyse over Folkene, hvorover Vi ganske særlig fremfor alle glæder og hjertelig fryder Os. Men selve denne i Vort faderlige Sind opstaaede Glæde forstyrres af alt for mange og tilmed saare bitre Ting; thi selv om næsten overalt Krigen paa en eller anden Maade er bilagt og nogle Fredsoverenskomster underskrevne, bestaar dog stadigvæk det gamle Fjendskabs Spirer; og I forstaar sikkert godt, ærværdige Brødre, at ingen Fred kan bestaa og ingen Fredsoverenskomster have nogen Kraft, under hvor lange og møjsommelige Raadslagninger de end er fastslaaet og højtideligt bekræftet, hvis ikke Had og Fjendskab samtidig hører op ved den indbyrdes kærlige Forsoning. Om denne Sag, der visselig er af den største

Betydning for det fælles Gode, vilde jeg, ærværdige Brødre, gerne samtale med eder og samtidig formane Folkene, der er eder betroet, med noget større Omhu om det samme.

Derfor har vi i Sandhed, fra den Stund Vi ved Guds hemmelige Raadslutning blev ophøjet til denne Vor høje Værdighed, aldrig, medens Krigen rasede, ophørt med af al Vor Magt og Evne at kæmpe for, at alle Jordens Folkeslag saa snart som muligt skulde genoptage den indbyrdes broderlige Forstaaelse med hinanden. Af den Grund har Vi ikke hørt op med at trænge paa med Vore Bønner, at genoptage Vore Formaninger, at foreslaa Veje til at genoprette Venskabet, ja kort sagt prøve alt, om det ved Guds naadige Hjælp var muligt at aabne Menneskene en Adgang og Dør til en Fred, som kunde være saavel retfærdig som ærefuld og vedvarende; og foreløbig har Vi med faderligt Hjerte stadig gjort Os Umage for at bringe nogen Lettelse til al den mangfoldige Smerte og Kummer, som har fulgt efter den forfærdelige Strid. Jesu Christi Kærlighed, som fra Vort Pontifikats saa vanskelige Begyndelse har tilskyndet Os baade til at arbejde for Fredens Tilbagekomst og til at mildne Krigens Rædsler, tvinger Os nemlig nemlig nu, da dog en Slags Fred endelig er kommen i Stand, til at formane alle Kirkens Børn, ja alle Mennesker paa Jorden, til at de skal udrydde det alt for langvarige Had af deres Hjerter og antage Enighed og indbyrdes Kærlighed.

Vi behøver visselig ikke med mange Ord at paavise, at det menneskelige Samfund vil lide de allerstørste Tab, hvis der, trods Freden er sluttet, bliver ved at herske skjult Fjendskab og Tvedragt blandt Folkene indbyrdes. Vi ser bort fra Tabet af alle de Ting, hvorved det borgerlige Livs Fremskridt næres og øges, saasom Handel, Industri, Kunst og Videnskab, hvilke netop blomstrer, naar Folkeslagene lever i Fred og Enighed med hinanden. Men — hvad der er langt vigtigere — selve det kristne Livs Princip og Ideal, hvis hele Kraft bestaar i Kærlighed, vilde faa det allerfarligste Saar, da selve Forkyndelsen af den kristne Lov kaldes Fredens Evangelium (Ef. 6,15).

Thi, som I ved, og som Vi gentagne Gange ellers har mindet om, er intet saa ofte og saa indtrængende af den

Herre Jesus bleven indskærpet Disciplene, som dette Bud om den indbyrdes Kærlighed, eftersom det i sig indeslutter alle de andre; og det har Christus kaldt baade et nyt Bud og sit eget og har villet, at det skulde være saa at sige et Kendetegn for de Kristne, hvorved de let skulde kunne kendes fra andre. Og endelig efterlod han, da han allerede var Døden nær, det som et Testamente til sine Disciple og bad om, at de indbyrdes vilde elske hinanden og ved Kærlighed stræbe efter at efterligne hin uudsigelige Enhed, som forener de guddommelige Personer i Treenheden: »At de alle maa være eet . . . som ogsaa vi er eet . . . at de maa være fuldkommede til eet« (Johs. 17, 21-23).

Apostlene, som fulgte efter i den guddommelige Mesters Spor, og som var ægte ligedannede med ham ved hans Ord og Forskrifter, besad derfor en forunderlig Iver efter at formane de troende til det samme: »Hav fremfor alt en vedholdende Kærlighed til hinanden indbyrdes« (1. Petr. 4, 8). »Men over alt dette hav Kærlighed, som er Fuldkommenhedens Baand« (Kol. 3, 14). »Højtelskede! Lad os elske hinanden; thi Kærligheden er af Gud« (1. Joh. 4, 7). Og vore Brødre i hine gamle Tider adlød godt Christi og Apostlenes Formaninger; ja, skønt de hørte til indbyrdes fjendtlige Folkefærd, udslettede de dog med bevidst Forglemmelse Mindet om Stridighederne og levede i den største Hjertelighed med hinanden. Og denne Sindenes og Hjerternes saa store Endræglighed afveg i Sandhed paa vidunderlig Vis fra det dødelige Fjendskab, som den Gang brændte i det menneskelige Samfunds Bryst.

Hvad der nu er anført for at indskærpe Budet om den indbyrdes Kærlighed, det formaner os ligeledes til at glemme Forurettelserne; og dette foreskriver Herren med ikke mindre Højtidelighed: »Men jeg siger jer: Elsk jeres Fjender, gør godt mod dem, som hader jer, og bed for dem, som forfølger og bagtaler jer, paa det I maa vorde jeres Faders Børn, som er i Himlene og lader sin Sol opgaa over gode og onde« (Matth. 5, 44—45). Derfor siger ogsaa Apostelen Johannes med dyb Alvor: »Enhver, som hader sin Broder, er en Manddraber. Og I ved, at ingen Manddraber har det evige Liv blivende i sig« (1. Joh. 3, 15). Og endelig har den Herre Christus lært os saaledes at bede til

Gud, at vi erklærer, at vi ønsker, der maa tilgives os, som vi tilgiver andre: »Forlad os vor Skyld, som og vi forlader vore Skyldnere« (Matth. 6, 12). Men hvis det undertiden er saare haardt og vanskeligt at adlyde denne Lov, saa er Menneskeslægtens guddommelige Forløser rede til at fjerne enhver Vanskelighed ikke blot ved sin Naades belejlige Hjælp, men ogsaa ved sit eget Eksempel, idet han, da han hang paa Korset, undskyldte dem, af hvem han saa uretfærdigt og skændigt blev pint, overfor sin Fader og sagde: »Fader, forlad dem; thi de ved ikke, hvad de gør« (Luk. 23, 34). Denne Jesu Christi Barmhertighed og Godhed bør derfor Vi, der uden nogen Fortjeneste fra Vor Side beklæder Stillingen som hans Stedfortræder, fremfor alle følge, og Vi tilgiver da efter hans Eksempel af hele Vort Hjerte alle og enhver af Vore Fjender og hvem som helst, der med eller uden deres Viden har haanet eller haaner Vor Person eller Vort Værk med al Slags nedsættende Spot, og Vi omfatter alle med den største Interesse og Velvilje, idet Vi ikke vil lade nogen Lejlighed gaa ubenyttet hen til efter Vor Evne at overvælde dem med Velgerninger. Og dette bør alle Kristne, som fortjener dette Navn, ogsaa gøre mod dem, som, medens Krigen stod paa, har tilføjet dem Forurettelser.

Thi den kristne Kærlighed er ikke tilfreds med, at vi ikke hader vore Fjender, ja elsker dem som Brødre; den vil ogsaa, at vi skal gøre godt imod dem, idet vi følger efter i vor Forløseres Fodspor, som »gik omkring og gjorde godt og helbredte alle, som var overvældede af Djævelen« (Ap. Gern. 10, 38), og som fuldendte sit Menneskelivs Løbebane, som han havde gennemvandret under de største Velgerninger mod Menneskene, ved at udgyde sit Blod for dem. Derfor siger Johannes: »Derpaa har vi kendt Guds Kærlighed, at han har hengivet sit Liv for os. Ogsaa vi bør hengive Livet for Brødrene. Men har nogen denne Verdens Gods og ser sin Broder lide Nød, men lukker sit Hjerte for ham, hvorledes bliver Guds Kærlighed i ham? Børnlille, lad os ikke elske med Ord eller Tunge, men i Gerning og Sandhed.« Aldrig har Kærlighedens Grænser syntes at burde udvides saa meget som just i vore Dage, under de store Trængsler, under hvis tunge Tryk vi alle

lider; og aldrig har maaske den almindelige Velgørenhed, der fødes af en oprigtig Kærlighed til andre og er opfyldt af ivrigt Offersind, været saa nødvendig for Menneskeslægten, som den nu er. Thi hvis vi ser os om alle Vegne, hvor Krigens Raseri har tumlet sig, frembyder der sig for os umaadelige Landstrækninger, hvor der er ensomt og øde, og hvor alt er udyrket og forladt; en Mængde Mennesker er bragt saa vidt, at de mangler Føde, Klæder, ja selv Boliger; der er talløse Enker og forældrelose, som trænger til al mulig Hjælp; der er en utrolig Masse svage, især ganske spæde og lidt større Børn, som i deres svækkede Legemer aflægger Vidnesbyrd om denne Krigs Grufuldhed,

Den, der overvejer denne store Elendighed, hvoraf Menneskeslægten knuges, kommer uvilkaarlig til at tænke paa hin Vandringsmand i Evangeliet (Luc. 10,30 f.f.), som gik ned fra Jerusalem til Jeriko og faldt blandt Røvere, af hvem han blev plyndret og, bedækket med Saar, ladt halvdød tilbage. Der er stor Lighed mellem begge; og ligesom en Samaritan, bevæget af Medlidenhed, gik hen til ham, forbandt hans Saar, gød Olje og Vin paa dem, førte ham til Herberget og drog Omsorg for ham, saaledes maa Jesus Christus, hvis Person hin Samaritan forestillede, nu ogsaa række sin Haand ud for at helbrede det menneskelige Samfunds Saar.

Dette hans Hverv og Virke, hævder Kirken, der vogter Jesu Christi Aand som hans Arving, tilkommer det den at udføre; Kirken, siger vi, hvis hele Liv er som et vidunderligt Væv af mangfoldige Velgerninger; thi den er selv »de Kristnes sandeste Moder, der omfatter Næstens Nød og Trang med en saa inderlig Kærlighed, at den har kraftige Lægemidler beredte for enhver af de mange Sygdomme, som Sjælene lider af for deres Synders Skyld; derfor øver og underviser den paa barnlig Vis Børnene, med Kraft Ynglingene og med Sagtmodighed de gamle, eftersom enhvers ikke blot legemlige, men ogsaa sjælelige Tilstand kræver det« (Augustinus). Men det er utroligt, hvor mægtigt disse den kristne Barmhertigheds Gerninger for at berolige Sindene kan bidrage til at genoprette den offentlige Ro.

(Sluttet.)

Svar til forskellige.

P. 1. København, Juni 1920.

Fra mer end een Side har jeg modtaget Protester mod min Artikel i »Berlingske Tidende om Rhinen som Grænse mellem to Verdener.

Og dog er min Artikel kun Udtryk for den historiske Kendsgerning, at ved Rhinen ophører den romersk-katholske Kultur. Det var saaledes i Oldtiden, det er saaledes den Dag i Dag. »Denne Flod,« skrev jeg, »sætter Skel mellem Lys og Mørke, mellem Kristendom og Hedenskab, mellem Humanisme og Barbari.«

Flere af de til mig indløbne Protester ser deri et Udtryk for mit »usvækkede Tyskerhad« og beklager sig derover, at jeg ved slige Udtalelser nedbryder de her i Landet saa fortjenstfuldt virkende tyske Præsters Autoritet.

Jeg forstaar ikke dette. Saa vidt jeg af min Geografi kan skønne, bor der *et anseligt Antal Tyskere paa den venstre Rhinbred* — og disse Tyskere er udmærkede Katholikker, tjener altsaa som *Bevis paa Rigtigheden af min Sætning*. Paa den *venstre Rhinbred* ligger *alle de store Centrere for katholsk Liv i Tyskland*: Aachen, Köln, Trier, Koblenz, Mainz, og det er fra dem, at Katholicismen har bredt sig ogsaa over paa den anden Side og — saa vidt det var muligt — søgt at sprede lidt Lys i det *rechtsrheinische* Mørke og Barbari. Dette er *min* Opfattelse — og dette var ogsaa de gamle Centrumsmænds Opfattelse. Den sidste, endnu levende Kulturkampsbiskop, Dr. Korum i Trier, har altid været sig denne principielle Modsætning mellem *romersk* og *tysk* bevidst. Og hans nu hensovede Kampfæller tænkte ikke anderledes. Min fromme Veninde i »Villa Emmaus« ved Koblenz, den gamle Centrumskæmpe Franz Reinhardts Datter, sagde en Gang til mig: *Deutsche Wunder giebt's nicht! Und deutsche Conversionen auch nicht!* I hendes Bibliothek var Tyskland kun repræsenteret gennem Mysti kerne fra det 13de Aarhundrede og Romantikerne fra det 19de — med andre Ord: fra de to historiske Perioder, da Tyskland virkelig syntes gennemtrængt af Aanden fra hinsides Alperne og hinsides Rhinen. Al sin Opbyggelse fandt hun ellers i Frankrig — og i sin sidste fortvivlede Sygdom søgte hun Lægedom i Lourdes. Det var hende — som mig — fuldstændig klart, at der er en *irreductibel Modsætning* mellem den tyske Aand og den katholske Aand. Medens en Franskmand bliver mere *katholsk*, jo mere *national* han bliver, er det modsatte Tilfældet paa den anden Side Rhinen. *Katholisch* og *deutsch* er *Modsætninger*, me-

dens *français* og *catholique* næsten er Synonymer. Derfor har Tyskland frembragt den Mand, som i sig samlede hele sin Races dybe Had til Rom — den store frafaldne og Oprører, Morten Luther, med sine *Es ist nicht wahr* paa Kirkeporten i Wittenberg. Den, som er for Tyskland, er ifølge Sagens Natur *mod Rom*. Det vidste *Bismarck* godt, da han sagde: *Nach Canossa gehen wir nicht!* Han viste sig som den, der fortsatte Tysklands evige Kamp. Verdenshistoriens inderste Thema er intet andet end dette: *Germania mod Rom*.

En kær Ven indvender: »Men vore tyske Præster!« Vel — jeg har selv de tyske Præster i Danmark usigelig meget at takke for. Men jeg husker ogsaa miu herlige gamle Pater *Brinkmanns* Ord: »Jeg elsker *Preusserne* akkurat nok til ikke at komme i Helvede — men heller ikke mere!« Og *Preusserne* belød for ham — som i det hele for Rhinlænderne — de protestantiske Tyskere. *Er ist zu den Preussen gegangen!* hed det om den, der laa inde som Soldat. Og *Germania*-Statuen paa *Niederwald* kaldes af Bønderne der nede *die protestantische Mutter Gottes*.

Det er rigtigt, at en uoverskridelig Grænse skiller os fra Tyskeren. Men den Mand, som har modtaget Roms Indsegl paa sin Pande og i sine Hænder, *er ikke mere nogen Tysker* — han er indlemmet i den eneste sande Kultur, der eksisterer — den, som udgaar fra Rom og er bygget paa Hovedhjørnestenen. Den Tysker, der er bleven Katholik og — især — katholsk Præst, er ikke mere Tysker. Han er — som Paulus siger — »afskaaren fra det vilde Olietræ og indpodet paa det sande«.

Johannes Jørgensen.

Svar fra Billedhugger Skikkild.

Kære Pater Meyer! Der er ikke noget saa opmuntrende og glædeligt som at opdage, at et andet Menneske forstaar og paaskønner ens Arbejde. Derfor siger jeg Dem Tak for Deres Omtale af mine Arbejder paa Charlottenborg i Ugebladet. De har — i en Grad, som overraskede mig — forstaaet Kernen i Tingene. Det er ikke Mening, at religiøse Billeder, medens man ser paa dem, kun skal kopiere sig i Tilskuerens Sind. De skal ogsaa sætte Tanken i Virksomhed og styrke Erindringen om de religiøse Ideer og mere end det: de skal give en stærk Fornemmelse af, at man staar overfor en Tilkendegivelse af noget, der ligger over Menneskelivet — over al Forstand.

Derfor anvender jeg Modsætningen mellem Lys og Mørke, mellem Figurens runde, bløde Form og Nichens skarpe, haarde for at give Billedet af det nye Liv, der fødes.

Hvis jeg nøjedes med naturalistisk at afbilde en Kvinde med sit Barn, saa vilde meget faa eller ingen være dybsindige nok til at faa en Fornemmelse af, at det symboliserede Guds og Kristendommens Fødsel. Hvis man derimod skriver »Madonna« nedenunder, saa er det Ordet, der vækker Fornemmelsen. Ligeledes, hvis man anbringer det i en Kirke, saa er det Pladsen — eller hvis man giver Billedet Attributer eller bestemte Gestus, saa er det disse, der udløser Fornemmelsen. Det er altsaa aldeles ukunstneriske Virkemidler, der muligvis fremkalder den egentlige religiøse Betragtning — selve Billedet virker lige modsat, enten rent menneskeligt eller ogsaa afkopierende en overfladisk og forbigaaende Fromhedsfornemmelse.

Men der er rent kunstneriske Virkemidler, der kan fremkalde en ægte, religiøs Sjælstilstand — baade Tanke, Erindring og Følelse. Ja, der er et helt Register af kunstnerisk Form, som Vorherre udelukkende har bestemt til det Brug — anvendt i profan Kunst er Frontalitet f. Eks. meningsløs. Hvorfor skulde de Toner ikke høres? Hvem ved — maaske er det netop — og kun — dem, der kan udtrykke det mest ophøjede — fordi det ellers slet ikke kan udtrykkes.

Men nu Hovederne paa Billederne, som for Dem og vist for Publikum i Almindelighed spiller saa væsentlig en Rolle. Ja! Jeg maa tilstaa, at for mig er de kun en Detail — ofte den vigtigste, men langt fra altid. Hænderne, hele Bevægelsen kan udtrykke lige saa meget eller mere. Endogsaa Kompositionen alene kan udtrykke Billedets Tanke saa suverænt, at det kan være nødvendigt at dæmpe Hovedernes Virkningsstyrke, for at de ikke fra at være Detailler skal tilrive sig hele Opmærksomheden.

Jeg giver Dem dog Ret i, at et vist Maal af Skønhed — baade i Udtryk og Form — maa Hovedet have, og hvis De endnu savner det hos Madonnafiguren, saa er det, fordi den endnu ikke er færdig. Først af og i det Lys, hvori den endeligt skal staa, kan man gøre en Skulptur færdig, særlig naar den, som denne, kan faa Slagskygger fra de tre skarpe Kanter.

Mild og ren skal Guds Moder se ud. Ja, det har De Ret i. Den Del af Traditionen maa vi aldrig slippe. Jeg ønsker intet hellere end med Guds Hjælp ogsaa at kunne følge den deri.

Deres ærbødige og hengivne
Chresten Skikkild.

En „sjælden“ Fest.

(Af Høfjægermester Garth-Grüner.)

Danmark staar i Festernes Tegn!

Om nogle Dage fejrer Ringsted By en stor kirkelig Fest, fordi den katholske Kirke for 750 Aar siden har bygget og indviet St. Bendts Kirke. Skrinlæggelsesdagen for en af Kirkens Helgener er valgt til Dagen for Festen.

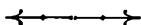
Udlændinge, som maatte høre herom, vilde sikkert gaa ud fra, at Ringsted var en katolsk By, og deres Forbavselse vilde blive stor ved at erfare, at dette ikke var Tilfældet. Større endnu vilde deres Forbavselse dog blive, naar de hørte, at den Kirke, hvori der skulde festes, var frataget den katholske Kirke, aldeles uden Erstatning, skønt den besad denne med nøjagtig samme Ret, som Grundejerne i Ringsted har besiddet og endnu besidder deres Ejendomme. — De vil sikkert finde dette ligesaa besynderligt, som hvis Tyrkerne vilde give sig til at feste for den gamle katholske Sofia Kirke i den Moské, hvortil Kirken blev omdannet efter Konstantinopels Indtagelse.

(Og heri har de Ret. Begge disse Bygninger er bygget og indviet til andre Formaal end dem, hvortil de nu benyttes. At den ene er overgaaet til et muhamedansk, den anden til et kristent Samfund, gør ikke det ene Tilfælde mere berettiget end det andet, thi Betingelserne mangler hos begge Samfund for at tilfredsstille Formaalet.

St. Bendts Kirke blev, ligesom hin, indviet med det Formaal, at fra den Dag og til evige Tider skulde daglig den hellige Messe læses, her skulde Sjælemesser læses for danske Mænd og Kvinder, som var gaaet i Døden med den Trøst og i den Overbevisning, at hvad der var lovet dem paa deres Dødsleje, ogsaa vilde blive opfyldt. Her skulde Evighedslampen aldrig slukkes og Kirkedøren ikke lukkes, og her skulde den hellige Eukaristi aldrig forlade Kirken.

Nu er alt dette, ved et kongeligt Magtbud, forsvundet og traadt i Støvet. Man mene, at dette ingen Betydning har, og at en god eller daarlig Prædiken let kan erstatte det altsammen. Man mene i det hele taget om den katholske Kirke, hvad man vil, indrømmes maa det, efter

dette, af alle, som blot ser en Smule uhildet paa Sagen, at en Jubelfest til Ære for St. Bendts Kirkes Konsekration, forsættelig fastsat til Skrinlæggelsesdagen for en af den katholske Kirkes Helgener, maa virke parodisk, naar den fejres af det Trossamfund, som i Øjeblikket besidder Brugsretten til den gamle Bygning.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Katholsk Ungdoms Nummer af 20. Juni fremtræder som et 12 Sider stort, med mange Billeder prydet Genforeningsnummer. Paa Forsiden pranget de to slesvigske Løver i en smuk Bladkrans, og Digte og Prosastykker afløser hinanden i broget Mangfoldighed. Hovedartikelen er en interessant historisk-lyrisk Oversigt over sønderjyske Begivenheder fra Oldtiden til vore Dage under Titelen »Nu er Dagen der...« fra Hr. Johannes Hansens Haand. Et Billede af den pæne katholske Kirke i Haderslev med hosliggende Præstebolig mangler heller ikke; Præst ved Kirken er Pater L. Wolff af Jesu Hjertes Selskab, hvis Præster virker i Malmø, ligesom ogsaa Pater Raltaire i København tilhører samme Kongregation.

— *Opmærksomheden* skal ogsaa paa dette Sted henledes paa de forskellige vigtige *Møder* og *Festligheder*, hvorom Annoncer findes i Slutningen af dette Nummer. Mest almindelig Glæde Landet over vil maaske knytte sig til Gudstjenesten paa Genforeningsdagen, som desværre atter er rykket en Smule ind i Fremtiden. Københavnske Katholikker vil med Glæde benytte Lejligheden paa Søndag Aften til at faa den Apostoliske Visitator at se; men desværre kan St. Knudssalen jo kun rumme ca. 300 Mennesker. Og endelig er der sikkert mange rundt om paa Sjælland, der vil følge A.C.s Forslag og gaa paa Valfart til St. Knuds Kapelruin; en saadan Valfart er dog altid en lille Sten i det danske katholske Kirkehus.

Ordruk. Som Supplement til de Efterretninger, der i forrige Nummer gaves om Forflyttelser fra St. Andreas Kollegiet, kan følgende meddeles: Brødrene Breuss, Hammer og Thiessen kommer til Stenogade i København, Brødrene Büse, Donner, Gerz, Hannappel, Nowak og Schrøer til Holland og Brødrene Fruntzek, Hiller, Münch, Seppeler og Tegeler til Tyskland. Gamle Elever og andre vil bevare mange af de bortdragende i kærlig Erindring og med Tak for meget godt ønske dem et hjerteligt Levvel og Velsignelse over Fremtiden.

Køge. Fra Torsdag til Fredag gæstede den pavelige Visitator, Biskoppen af s'Hertogenbosh, vor lille Menighed. Østsjæll. Avis skriver: »Udfor den katolske Kirke dannede Smaapiger Spalier, og i Vestibulen var nogle af Menighedens Medlemmer forsamlede. En af Smaapigerne traadte frem og hilste paa Biskoppen . . . Denne gik, iført sin sorte Præstedragt med rødt Skærf og rød Hue ind i Kirken, hvor han lyste Velsignelsen.« — Biskoppen henvendte nogle kærlige Ord til de forsamlede og udtalte, at han glædede sig over at se det pavelige Flag vaje ved Husets Indgang, man følte sig ligesom hjemme; thi skønt han kom fra et fremmed Land, var han hjemme i enhver katolsk Menighed, da Kirken er den ene, almindelige Kirke . . . Næste Morgen læstes der — en sjælden Begivenhed i vort lille Kapel — 3 Messer, idet Sognepræsten fra Roskilde, P. Kerckhoffs, som ledsagede sin høje Landsmand, læste den anden og Biskop Diepen den tredie, i hvilken en stor Del af de tilstedeværende kommunicerede. Senere var der en lille Højtidelighed i Skolen, og havde den hollandske Biskop ved sit jævne og kærlige Væsen allerede vundet sig alles Hjerter, saa steg Skole-Ungdommens Beundring for ham endnu højere ved Løftet om nogle Fritimer. Fra Køge gik Rejsten til Falster og Lolland.

Ungarn. Der hersker her en stærk Uvilje mod Frimurerne, og de Resolutioner, som baade katolske og protestantiske Organisationer har vedtaget mod disse, har gjort et ikke lille Indtryk paa Regeringen. Den ungarske Indenrigsminister har saaledes anmodet de lokale Myndigheder om at opløse for bestandig alle Frimurernes Loger, Foreninger og Organisationer over hele Landet. Ligeledes forlyder det, at Frimurernes Ejendomme vil blive stillet under Statskontrol og anvendt i filantropisk Øjemed. — De Efterretninger, der har været udsprede om et saakaldt hvidt Rædselsregimente, dementeres af de britiske og amerikanske Kommissionærer, der har været udsendt for at studere Forholdene paa nært Hold.

Czeko-Slovakiet. Ved Valgene til Deputeretkamret (bestaaende af 300 Medlemmer) 18. April og til Senatet (bestaaende af 150 Medlemmer) 25. April fik det czeko-slovakiske Folkeparti (katolsk) henholdsvis 33 og 18 Repræsentanter valgt. Partiets Stemmetail er vokset med 159,787 Stemmer, og Partiet har dermed haft større absolut Fremgang end noget andet Parti. Det er nu det næststørste Parti i Deputeretkamret, idet det czekiske Social-Demokrati er det største med 74 Mandater. Fører for Partiet i Deputeretkamret er Dr. Jan Srámek, theologisk

Professor i Brunn; han er en meget energisk, men ogsaa en af de andre Partier meget fryglet Personlighed. Fører for Partiet i Senatet er Abbed Zavoral. — Der er blevet oprettet et paveligt Nuntiatur i Prag. I et Konsistorium 7. Maj blev Mgr. Clemente Nicara udnævnt til Nuntius.

En Valfart.

Som sædvanlig sad Torsdag Aften nogle af AC's yngre Medlemmer ved »Kongekilden« i Ordrup Krat. Talen kom paa den forestaaende Fest i Ringsted den 25. Juni, da der er forløbet 750 Aar, siden Hellig Knud Hertug blev skrinlagt i den store nye Kirke. Helgenens Søn, Kong Valdemar den Store, var mødt i Spidsen for Landets Stormænd, alle danske Biskopper var til Stede, fra Sverrig Ærkebiskoppen af Upsala, fra Norge Bispen af Oslo.

Skal vi Katholikker slet ikke mindes denne store Dag, da Sjælland fik sin Værnehelgen? Vi spurgte hverandre, og vi fattede en rask Beslutning. Vi drager paa Valfart til Ringsted og Haraldsted. Vi havde først tænkt os Søndag d. 27. Juni, men forskellige Forhold gør, at det maa opsættes til den følgende Søndag, d. 4. Juli. Nu spørger vi alle Katholikker i Hovedstaden og rundt omkring paa Sjælland, om de vil med.

Vi vil tage fra Kbh. Søndag Morgen 7⁴⁷ og er saa i Ringsted 9¹⁶. Efter Højmassen i St. Knuds Kirke gaar vi til St. Bent og lægger en Krans med røde og hvide Roser (Knud Lavards ældgamle Symbol) paa den Plade i Gulvet, der bærer hans Navn. Efter Frokosten gaar vi saa til Fods til Haraldsted. Det er ca. 10 km, og det kan godt være, det bliver lidt anstrengende. Men det er heller ikke Meningen, at det skal være en almindelig Udflugt, men en Valfart. Som Pilegrimme vil vi komme til Kapellet derude, syngende og bedende, som vore Fædre gjorde det i gamle Dage. Ved Kapellet bliver der holdt Andagt, og der bliver Taler og Sang, og henad Aften vender vi saa paa samme Maade tilbage.

Vor Mening er at ære St. Knud, at bede til ham, at takke ham. Paa den Maade vil vi fejre Jubilæet. For 750 Aar genlød St. Bents Kirke af den store Forsamlings Raab: »Lovet være den Herre Jesus Kristus, som gjorde den h. Knud til Sjællands Værnehelgen!« Den Bøn skal lyde den Dag fra os.

Hs. Højærværdighed Biskoppen anbefaler paa det varmeste alle at tage Del i denne Valfart, ja han vil muligvis selv tage med, hvis han er i Stand dertil. Saa kom da Søndag den 4. Juli. Kom med for at ære og bede til Sjællands Værnehelgen.

Bernh. Jensen.

NB. Mød i til Tide Toget! Bring »Sursum corda« med!

Bekendtgørelse fra det Apostoliske Vikariat.

*I Anledning af den store Glæde, der fylder alle Dan-
skes Hjerter nu, da Sønderjylland genforenes med Dan-
mark, forordner Vi herved, at der paa den Dag, da Gen-
foreningen fejres, skal afholdes en særlig Takkegudstje-
neste i samtlige det Apostoliske Vikariats Kirker. Guds-
tjenesten skal have et saa højtideligt Præg som muligt,
der skal holdes Festprædiken og Te Deum og sakramen-
tal Velsignelse. Ligeledes skal der foranstalles Klokke-
ringning, hvorom det dog overlades de enkelte Præster
at træffe nærmere Bestemmelse.*

København den 18. Juni 1920. † Johannes,
Biskop, Apostolisk Vikar.

Kirkelig Afskedsfest

*i Anledning af den Apostoliske Visitators, Hs. Højærvær-
dighed Biskop Diepens Afrejse.*

Søndag d. 27. Juni

Kl. 6¹/₂ højtidelig Gudstjeneste i Jesu Hjertes Kirke.

Kl. 7 Festmøde i St. Knudssalen.

*Der er reserveret Pladser for Præster, Kirkeforstandere og
Repræsentanter for Ordenssamfund og samtlige Forenin-
ger. Forøvrigt fri Adgang for alle, for saa vidt Pladsen
tillader det. Det Apostoliske Vikariat.*

St. Knuds Feriekoloni.

Første Fortegnelse over de til Børnene indkomne Bidrag.

Vincentsforen. Amager Kr. 40,00	Herr B. .... » 50,00
» Bredg. » 60,00	Herr og Fru M. .... » 100,00
» Nørrebro » 50,00	Assens ..... » 5,00
» Ordrup » 25,00	Portneren, Stenosgade » 4,00
Frk. G. .... » 10,00	Min E. og »majsæl«... » 10,00
» H. .... » 1,00	Fru M. .... » 5,00
Fru R. L. .... » 10,00	St. Josefssøstr. Frberg. » 115,00
Nr. 48 ..... » 25,00	
Herr G. .... » 20,00	Kr. 530,00

 Bidrag modtages fremdeles med Tak af nedenstaaende. Lige-
ledes Adresser, hvor en eller anden lille Københavner kunde finde
Optagelse i Ferien. Som tidligere omtalt, kan kun en Del af de
smaa faa Plads paa Dalum (paa Grund af Wienerbørns Nærvæ-
relse).

St. Josefssøstrene, Østerbrogade 7 D og Frederiksberg Allé
15—17 og Griffenfeldtsgade 44, Portneren i Stenosgade, Frk. Mar-
tha Hansen, Boyesgade 7⁵ og Ugebladets Redaktør.

Kirkelig Kalender.

27. Juni. 5. Søndag eft. Pintse. *) I Højmessen: Petrus og Paulus, Apostle.	4. Juli. 6. Søndag eft. Pintse.
28. — M. Leo II, Pave og Bekender. Vigilie.	5. — M. Anton M. Zaccaria, Bekender.
29. — Ti. Petrus og Paulus, Apostle.	6. — Ti. Oktav af Petrus og Paulus.
30. — O. Paulus, Apostel.	7. — O. Cyrillus og Methodius, Biskopper og Bekendere.
1. Juli To. Jesu kostbare Blod.	8. — To. Dronning Elisabeth, Enke.
2. — F. Marias Besøgelse.	9. — F. Oktavdag.
3. — L. Oktavdag.	10. — L. Felicitas's syv Sønner, Martyrer. (Kong Knuds Død.)

*)Afvigende fra Kalenderens Fastsættelse af Dagen.

Maria Kongregationen for Mænd afholder Fælleskommunion i Jesu Hjertes Kirke Søndag den 27. Juni Kl. 8^{1/2}.

St. Ansgars Kirke. Aftengudstjenesten bortfalder Søndag den 27. Juni.

Kollekt. Søndag den 27. Juni indsamles i alle Vikariatets Kirker og Kapeller **Peterspenge** til den Hellige Fader.

Et Minde om Kollegiet.

St. Andreas Kollegiets Venner og tidligere Elever gøres her ved opmærksom paa, at der sælges et smukt rødt Album med Fotografier fra Kollegiet i Katholsk Boghandel, Stenosgade, og paa Kollegiet. Pris 4 Kr. (Ved Forsendelse pr. Post 4,30 Kr.)

Husk de **to polske Børnehjem** i Aalborg (Grevinde Ledochowska, Villa Skrænten) og Maribo (St. Josefssøstrene).

Til Salg. En god Viola samt en Del ægte bøhmiske Kniplinger. Kirkevej 10¹. Valby.

Ung Dame, der lige har mistet sin Moder, søger en proper og paalidelig Kvinde, yngre el. ældre, som mod Husly, Lys og Varme vil sørge for Middagsmad o. lign. Henv. snarest til Frk. Christensen, Oliegrensgade 4, St. efter Kl. 6^{1/2} Eftm.

Vor kære lille Mo'r, **Christine Simonsen**, er afgaaet ved Døden d. 19 Juni. Den kære afdøde anbefales til Trosfællers Forbøn.

F. Simonsen & Søn
St. Jørgens Allé 11.

Begravelsen har fundet Sted.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

68. AARGANG

Nordisk Ugeblade udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 2 Kr. 50 Ø. Kvarlalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Studiestr. 27-29. 1-4, Tlf. 12327). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 16 Kr. aarligt. — Redaktør: Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. Tlf. Helrup 657 y. Træffes bedst Kl. 4-5 Eftermiddag

---

Nr. 27.

Søndag den 4. Juli.

1920.

INDHOLD: Pavelig Rundskrivelse. — Min Vej til Kirken. — Nye Bøger. — Tysk eller fransk? — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Ordrup. Sverige. England. Østrig. Ungarn. — Avertissementer.

Pave Benedikts Rundskrivelse *Pacem dei* om Fredens Genoprettelse.

(Oversat fra Latin.)

(Sluttet.)

Derfor, ærværdige Brødre, beder og besværges Vi jer ved Christi inderlige Kærlighed, at I anvender al Iver og Flid paa ikke blot at opmuntre alle og enhver, som I har faaet betroet til eders Omsorg, til at aflægge alt Had og tilgive alle Forurettelser, men ogsaa tilskynder dem endnu kraftigere til at fremme alle hine den kristne Velgørenheds Virksomheder, der er til Støtte for de trængende, til Trøst for de bedrøvede, til Værn for de svage, ja som kort sagt bringer alle dem, der under Krigen har lidt saa store Tab, en betimelig Hjælp af forskellig Art. Men ganske særlig vil Vi, at I skal opfordre Præsterne, der er den kristne Freds Tjenere, til at de skal være udholdende i denne Ting, der er af den største Betydning for det kristne Liv, nemlig i at anbefale Næstekærlighed overfor Fjenderne og blive »alt for alle« (1. Kor. 9,22), og det i den Grad, at

de overgaar alle ved deres Eksempel og erklærer Had og Fjendskab Krig og fører denne Krig alle Vegne, hvorved de vil gøre noget, der er det kæreste for Jesu allerelskeligste Hjerte og for den, der er, selv om ikke værdigt, hans Stedfortræder paa Jorden. Her er ogsaa Stedet til at formane og indtrængende bede de Katholikker, der er optagne af at skrive enten Bøger eller Tidsskrifter eller Blade, til at de »som Guds udvalgte, hellige og elskede ifører sig inderlig Barmhertighed« og Godhed« (Kol. 3,12) og lader denne komme til Syne i det, de skriver, saa [at de ikke blot afholder sig fra falske og grundløse Beskyldninger, men ogsaa fra enhver Voldsomhed og Haan i Ord, hvilken baade strider mod den kristne Lov og blot tjener til paa ny at rive de daarligt lægte Saar op, i Særdeleshed da det Sind, hvis Saar er nye og friske, er saa meget daarligere i Stand til at taale endog den ringeste Antydning af en Krænkelser.

De Formaninger, Vi her har givet de enkelte til at udøve Kærlighedens Pligt, vil Vi lige saa fuldt skal angaa Folkeslagene, der har kæmpet Krigens langvarige Strid til Ende, for at de kan forny det indbyrdes Venskab og den indbyrdes Forbindelse, efter at, saa vidt det er muligt, naturligvis med tilbørlig Hensyntagen til Retfærdighedens Krav, alle Aarsager til Uenighed er fjernet. Thi den samme Kærlighedens evangeliske Lov, der gælder de enkelte Mennesker, er ogsaa forpligtende for selve Staterne og Folkene, hvilke jo til syvende og sidst alle er dannet og bestaar af enkelte Mennesker. Og nu, da Krigen er endt, synes Forholdene, ikke blot som Følge af den kristne Kærlighed, men ogsaa med en vis Nødvendighed at udvikle sig i Retning af en almindelig indbyrdes Forstaaelse mellem Folkeslagene, idet Folkene nu føler sig nøje forbundne ved et naturligt, gensidigt Nødens og Velvillighedens Baand, saa meget mere som den almindelige Kultur er bleven mere udpræget og de indbyrdes Trafikeringsmidler paa en vidunderlig Maade øget.

Denne Forglemmelse af Fornærmelser og broderlige Forsoning mellem Folkene, som Christi Jesu helligste Lov byder og selve Hensynene til det menneskelige og borgerlige Samfund kræver, har denne Apostoliske Stol, som

ovenfor paavist, medens Krigen rasede, aldrig undladt med Alvor at betone eller trods al Strid eller alt Had nogen Sinde tilladt at blive glemt og fremhæver og forkynder den nu, da Fredsoverenskomsten er sluttet, med saa meget større Vægt, saaledes som det for ikke længe siden er sket i et Brev til alle Tysklands Biskopper (af 15. Juli 1919) og i et andet til Kardinal-Ærkebiskoppen af Paris (7. Oktober 1919). Men efterdi den Sædvane, som i vore Dage er bleven saa hyppig, at Staternes Styrere og Fyrster besøger hinanden og kommer sammen for at afgøre vigtige Anliggender, er af saa stor Vigtighed for at hævde og fremme Enigheden blandt de civiliserede Folk, saa vil Vi, med Henblik paa alt, baade paa Tingenes forandrede Tilstand og vor Tids farlige Tilbøjeligheder alle Vegne, for at fremme den omtalte Enighed heller ikke sætte Os imod Planen om at opgive noget af Styrerens i hine Betingelser, som Vore Forgængere paa Grund af Ophævelsen af den hellige Stols borgerlige Herredømme med Rette har fastsat for at hindre de katholske Fyrsters officielle Komme til Vor By. Men til Vitterlighed for alle erklærer Vi, at denne Eftergiveness fra Vor Side, som det menneskelige Samfunds overmaade vanskelige Forhold synes at tilraade, ja næsten kræve, ingenlunde maa udlægges som den Apostoliske Stols tavse Fragsigelse af de helligste Rettigheder, som om den nu endelig har slaaet sig til Taals med den anormale Tilstand, i hvilken den for Øjeblikket befinder sig. Tvertimod, da Vi her har faaet en Lejlighed til det, »forny vi angaaende denne Sag af de samme Grunde de Fordringer, som Vore Forgængere flere Gange har stillet, ikke af menneskelige Hensyn, men bevægede af deres Embeds Hellighed, at man skal forsvare den Apostoliske Stols Rettigheder og Værdighed«, idet Vi paa ny og endnu mere indtrængende fordrer, at, da Freden blandt Folkene er bilagt, »ogsaa Kirkens Overhovede maa høre op med at leve under disse usømmelige Vilkaar, der af mere end een Grund er saare skadelig for Folkenes Rolighed« (Rundskrivelse af 1. Novbr. 1914)*).

---

*) Se Ugebladet, Aargang 1914, Side 276

Idet nu altsaa saaledes Tingenes Tilstand er genoprettet, Retfærdighedens og Kærlighedens Orden atter bragt til Veje og Folkeslagene indbyrdes forsonede, er det saare ønskeligt, ærværdige Brødre, at alle Stater, efter at al mulig gensidig Mistanke er fjernet, slutter sig sammen ligesom i et Forbund eller snarere saa at sige en Familie til baade Hævdelse af hver enkeltts særlige Frihed og Bevarelse af det menneskelige Samfunds Orden. Til Dannelse af denne Sammenslutning mellem Folkene er der, for at forbigaa meget andet, især een Ting, der opfordrer, nemlig den almindelig anerkendte Trang til at sætte alle Kræfter ind paa Ophævelsen eller dog Formindskelsen af de militære Udgifter, hvis uhyre Byrde Staterne ikke længere kan bære, saa at der ikke mere skal opstaa saa fordærlige Krige eller i hvert Fald Faren derfor kan afvendes saa længe som muligt; paa den Maade vil ogsaa ethvert Folk, i Besiddelse af sin Frihed og Uafhængighed, kunne bevare sit ved retfærdige Grænser bestemte Omraade helt og ubeskaaret.

Men hvilkensomhelst Opgave de ved den kristne Lov forbundne Nationer end tager fat paa, vil den med energisk Iver og Interesse blive støttet af Kirken, der saavel er det fuldkomneste Mønster paa et altomfattende Samfund, som den ved sin hensigtsmæssige Indretning og sine Institutioner er i Besiddelse af en vidunderlig Kraft til at knytte Menneskene sammen ikke blot til deres evige Frelse, men ogsaa til dette Livs Velfærd, idet den saaledes fører dem gennem de timelige Goder, at de ikke mister de evige. Derfor ved vi ogsaa af Historiens Vidnesbyrd, at Europas gamle, vilde og barbariske Folkeslag, fra den Stund Kirkens Aand trængte ind iblandt dem, lidt efter lidt opgav deres mangfoldige og store Uenigheder og bilagde deres Stridigheder og sluttede sig sammen til et eneste Samfund af samme Slags; paa den Maade fødtes det kristne Europa, som under Kirkens Vejledning og Førerskab bevarede Nationernes selvstændige Ejendommelighed og samtidig førte dem til en gunstig Enhed af Lykke og Ære. Hertil passer ypperligt, hvad Augustinus skriver: »Saa længe denne himmelske Stad vandrer som Pilegrim omkring paa Jorden, kalder den til sig Borgere

af alle Folk og samler sig blandt alle Nationer et Samfund af Pilegrimme, uden at bryde sig om hvad der i Sæder, Love og Indretninger er forskelligt, og uden at ophæve eller omstøde nogen af de Ting, hvorved den jordiske Fred opnaas eller bevares; ja, den bevarer og bruger endogsaa, hvad der tjener til at naa det ene og sande Maal for den jordiske Fred, hvor forskelligt det end er for de forskellige Folk, hvis det ikke hindrer den Tro, ved hvilken vi belæres om Dyrkelsen af den ene, højeste og sande Gud« (Om Guds Stat, 19. Bog, 17. Kapitel). Og den samme hellige Lærer tiltaler Kirken saaledes: »Du forbinder Borgere med Borgere, Folk med Folk, ja kort sagt Mennesker ved Mindet om de første Forældre ikke blot til et Samfund, men endog til et Broderskab« (Om den katholske Kirkes Skik og Brug, 1. Bog, 30. Kapitel).

For nu at vende tilbage til Udgangspunktet for Vor Skrivelse beder og besværges Vi atter af Hjertet først Vore Sønner, saa mange de er, i vor Herres Jesu Christi Navn til at beslutte sig til ved frivillig Forglemmelse at opgive alle gensidige Fjendskaber og Krænkelser og indbyrdes knytte sig sammen ved det hellige Baand, som den kristne Kærlighed, for hvem ingen er Udlænding eller fremmed, slynger om alle; dernæst opmuntrer Vi indtrængende alle Folkeslag til at stifte en sand Fred indbyrdes ved den kristne Velvilligheds Aand, idet de slutter sig sammen til et Forbund, der vil bestaa under Retfærdighedens Beskyttelse; og endelig opfordrer Vi alle Mennesker og Folk til af Sjæl og Sind at slutte sig til den katholske Kirke og gennem Kirken til Christus, Menneskeslægtens Forløser; og de Ord, hvormed Paulus tiltaler Efesierne, kan Vi med største Sandhed henvende til alle: »Men i Christus Jesus er nu I, som tilforn var langt borte, kommet nær i Christi Blod. Thi han er vor Fred, som har gjort begge til eet og nedbrudt den Mur, der stod os imellem, . . . idet han paa sig selv dræbte Fjendskabet. Og han kom og forkyndte Fred for eder, som var langt borte, og Fred for dem, som var nær« (Ef. 2,13 ff.). Og lige saa godt passer det, som den samme Apostel siger til Kolossenserne: »Lyv ikke mod hinanden, men aflæg det gamle Menneske

med dets Gerninger og ifør jer det nye, som fornys til Erkendelse efter hans Billede, som har skabt det; hvor der ikke er Hedning eller Jøde, Omskærelse eller Ikke-Omskærelse, Barbar eller Skythe, Træl eller fri, men alt og i alle Christus« (Kol. 3,9-11).

I Tillid til den ubesmittede Jomfru Marias Beskyttelse, hvem Vi for ikke længe siden har befalet skal paakaldes af alle under Navnet Fredens Dronning, og i Tillid til de tre Helgener, om hvis Hæder Vi nylig har truffet Afgørelse, bønfaller Vi imidlertid med ydmyge Bønner Trøsteren, den Helligaand, at han »naadig vil skænke sin Kirke Enhedens og Fredens Gaver« (af Secreta-Bønnen paa Christi Legemes Fest) og fornye Jordens Kreds ved en ny Udgydelse af sin Kærlighed til alles fælles Frelse.

Som Pant paa denne guddommelige Gave og som Tegn paa Vor Velvilje meddeler Vi med stor Kærlighed jer, ærværdige Brødre, jeres Præster og Folk den Apostoliske Velsignelse.

Givet i Rom ved S. Petrus den 23. Maj, paa Pintsefesten 1920, i Vort Pontifikats sjette Aar.

PAVE BENEDIKT XV.

Min Vej til Kirken.

Af Gustaf Baron Armfelt.

(Fortsat.)

Petrus eller Kefas, det Navn, som Herren har givet Simon, betyder Klippe (Joh. 1,42). »At Jesus med Klippen, hvorpaa han vil bygge,« skriver en bekendt protestantisk Theolog, »ikke mener sig selv, heller ikke Petri Bekendelse eller Tro, men Manden, som han har givet Klippe-Navnet, og om hvem han nu erklærer, at han fortjener Navnet, derom kan med Henblik paa Ordene »Du er Petrus, og paa denne Klippe« ikke strides mellem fornuftige Mennesker. Og nu synes ganske vist de efterfølgende Ord

»og jeg vil give dig Himmeriges Nøgler« afgjort at stadfæste Tanken om Christi Statholder og Stedfortræder paa Jorden. Thi Billedet kan ikke gaa paa en Dørvogter, ej heller paa en Hushovmester. Meget mere er Talen om det hos Esaias (Kap. 22,22) nævnte Kroneembede i Juda Rige, en Øverstes Embede i Kongens Hus...

I dette Statholderskab maa der nu ogsaa gives retmæssige Efterfølgere, og det vilde da være svært for nogen anden Biskop i Kirken at gøre Fordring paa dette Embede med mere Ret end Biskoppen af Rom.«

Saaledes skriver Professor Beyschlag i sin »Nyttestamentlige Theologi«, første Bind, første Bog, syvende Kapitel. »Saaledes tilstaar selv Rationalismen,« tilføjer Johannes Jørgensen, »naar den vil være oprigtig, at Christi Kirke virkelig hviler paa Petrus og Petri Efterfølgere, og at de romerske Bisper — Paverne — virkelig er Christi Statholdere paa Jorden« (Johannes Jørgensen: »Beuron«, København 1896, Side 138).

»Siger ikke St. Paulus selv, som lærer os, at der ikke er anden Grundvold end Jesus Christus«, fremhæver Pater Lange, »siger han ikke, at vi er den Bygning, der er opbygget paa Apostlenes og Profeternes Grundvold?« (Ef. 2,20).

Saaledes er Forholdet ogsaa her. Skønt Jesus Kristus er Hovedstenen og den oprindelige Grundvold, hvorpaa Kirken er bygget, saa er St. Peter dog ikke desto mindre en ny, den næste Grundvold, der støtter sig paa Hovedgrundvolden, og som derved faar Del i dens urokkelige Fasthed; ogsaa han bærer Kirkens Bygning. Hvad Kristus er i Følge Naturen, det er Petrus ved sin Meddelagtighed« (Père Lange: *Conférences du Carême*, 1895, Copenhague, S. 51; i den danske Oversættelse, »Hierarkiet i den katholske Kirke«, S. 36).

Jeg indsaa den katholske Læres Sandhed, men vovede endnu ikke rigtig at tage det afgørende Skridt. Thi menneskelig Svaghed kan ofte holde en tilbage overfor Forandringer, især naar de er forbundne med Ofre, virkelige eller forment. Og i Brydningstider er det ikke alene Naadens stille Røst, der høres i vort Indre; nej, ogsaa

lokkende Toner lyder og falske Lys blinker, som søger at føre Vandringsmanden paa Vildspor.

For den, som staar ved Sandhedens Tærskel og Kirkens Port, gaar det ofte, som det gaar Sejleren: under haard Storm er stundom selve Indløbet i den reddende Havn den vanskeligste Del af hele Rejsen.

Men i Vanskeligheder og Nød er Bønnen den bedste Hjælp. Og flittigt bad jeg bl. a. den smukke gamle Bøn: »Kom, Helligaand, opfyld dine troendes Hjerter og antænd i dem din Kærligheds Ild, at de alle maa være eet. Amen« — Bønneforeningen *Ut omnes unum's* daglige Bøn.

En Dag faldt mit Blik paa en lille Genstand, jeg havde faaet af en gammel from Præst til Minde om hans Valfart til Jerusalem. Skulde jeg...? Ja, jeg kunde jo altid prøve; thi en Tanke slog mig: Du sagde jo som 12 Aars Dreng til den hellige Jomfru: Din for altid! Nu, da dit Livs Fartøj kæmper paa Liv og Død blandt Braadsøer og Brændinger, gør saa ligesom Sømanden, der griber Trossen, som kastes til ham fra Land.

Jeg greb da Rosenkransen og bad den under Betragtning af Christi Fødsels, Lidelsers og Opstandelses Hemmeligheder. Jeg vedblev dermed nogle Maaneder, og Kamp og Tvivl svandt som Dug for Solens Straaler.

Jeg rejste til Malmø, gik ind i den lille katolske Kirke der, bad længe til Frelseren i Tabernaklet og fattede for ham den Beslutning at blive Katholik.

(Fortsættes.)

Nye Bøger.

Jesu Hjertes Herredømme i de kristne Hjem. (København. 1920
90 Sider. 1 Kr. 25 Øre.)

I disse Dage udkommer ovennævnte lille fortræffelig udarbejdede og smukt oversatte Bog.

Den bekendte Père Matéo af Jesu Hjertes Kongregation har udgivet en Række Smaaskrifter, indeholdende dels Prædikener over dette Emne, dels Træk og Tanker, som

staar i Forbindelse dermed, samt et meget interessant Brev fra Pave Benedikt XV til ham selv, i hvilket den Hellige Fader formelt stadfæster sin Tilslutning til Introniseringen af Jesu Hjerte i Hjemmene. Desuden findes i Bogen et Brev fra Præfekten for Propagandaen i Rom, Kardinal van Rossum, angaaende Brugen af Ordet »Intronisering« i Anledning af, at mange mente, at den Hellige Fader ikke ønskede dette Ord brugt som Betegnelse for Jesu Hjerte-Billedets Anbringelse paa Hæderspladsen i Hjemmene. Af Brevet fremgaar, at dette beror paa en Misforstaaelse, idet den Hellige Fader udtrykkelig har udtalt til ham, at han paa ingen Maade misbilliger det, men at han i øvrigt finder Navnet mindre vigtigt, fordi Hovedsagen er, at Jesu Lære, hans Liv, hans Lidelse og hans Kærlighed kendes og æres og elskes af Familierne saa vel som den enkelte.

En stor Del af den lille Bog optages af et Triduum — tre Dages Foredrag — holdt af Père Matéo i 1916 i Holland. I 6 Foredrag gives mange interessante Oplysninger om vidunderlige Resultater af Père Matéos apostoliske Missionsvirksomhed i mangfoldige Lande.

Det følgende Afsnit kaldes: »Spredte Træk og Tanker« og indeholder udmærkede Tanker og Svar paa muligt fremkommende Spørgsmaal. Folk spørger f. Eks.: Hvorfor denne særlige Andagt til Jesu Hjerte? Hvorfor ikke til Krucifikset, som jo dog er det ældste Symbol paa vor Tro?

Dertil svares, at Krucifikset ikke er det ældste Symbol paa vor Tro, thi Jesu Hjerte er 33 Aar ældre og var til før Korset*). — Der spørges endvidere: Hvorfor Intronisering? Vi har Jesu Hjerte Billeder flere Steder i Huset. Er det ikke nok?

Nej, det er ikke nok, svares der. Introniseringen bestaar ikke i at hænge et Jesu Hjerte Billede paa en Krog, og heller ikke i at faa flere Billeder af det i Huset, men den bestaar i at hylde Jesu Hjerte ved at indføre vor Frelser som Herre og Konge i vore Hjem. Introniseringen er ikke blot en smuk Ceremoni, ikke blot et Billede mere i Huset, men den er Indledning til et nyt Liv i Hjemmene, et Liv i større Kærlighed og fastere Tro.

Den hellige Marguerite Marie har selv foretaget den første Intronisering. Paa hendes Navnedag, den 20. Juli 1685, havde de unge Novicer, der var betroede til hendes Omsorg, for at glæde og overraske hende tegnet et lille

---

*) Dette er en højst utiltalendo Sofisme: som Symbol er et Krucifiks virkelig c. 1500 Aar ældre end et Jesu Hjerte Billede. I mit Hjem vil jeg nødigt se Krucifikset vige den mangeaarige Hædersplads for et Jesu Hjerte Billede. N. H.

Billede af Jesu Hjerte, omgivet af Flammer som Kærlighedens Symbol. Lykkelig knælede hun ned foran dette første Billede af Jesu Hjerte og indviede sig og de omkring hende knælende Søstre til at leve deres Liv i Kærlighed til Jesu allerhelligste Hjerte, som var stillet paa et lille Alter i Novicialet, omgivet af Lys og Blomster. Dermed var den første Intronisering foretaget af Helgeninden selv.

Maatte det Ønske gaa i Opfyldelse, som nylig blev udtalt af en from Sjæl: at den lille Bog, som udkommer i disse Dage, maatte føre lige saa mange Sjæle til at elske Jesu allerhelligste Hjerte, som der er Bogstaver i den.

L. Stampe Charisius.

Tysk eller fransk?

Hvor svært det end falder mig, anser jeg det dog for min Pligt at knytte nogle Bemærkninger til det »Svar til forskellige«, som Hr. Professor Johs. Jørgensen har offentliggjort i Ugebladets Nr. 26.

Jeg maa forudskikke den Erklæring, at jeg, nationalt set, nærmest er indifferent, Kosmopolit; skulde jeg — efter min indre Habitus — belegne mig som noget, maatte det blive som — Russer. Men, som sagt, det er mig saare ligegyldigt, om den ene eller den anden Nation har Ret, naar blot Relfærdigheden selv sker Fyldest. Men det er netop ikke Tilfældet i Prof. J.'s Svar.

Til hvilken Nationalitet vil Hr. J. henføre *alle* de i Tyskland boende Katholikker? Jeg er ganske overbevist om, at de alle — ogsaa de paa venstre Rhiubred — vil paa det stærkeste protestere mod at blive Franskmand eller noget som helst andet end Tyskere; de i Flensborg boende tyske Katholikker har sikkert ogsaa arbejdet imod at blive gjort til Danske. Og har der ikke været saare mange *nationalt*tløende Mænd blandt Tysklands Katholikker? De af Hr. J. nævnte Biskopper fra Kulturkampens Dage bekæmpede ganske vist Preussens Overmod, ogsaa nationalt; men de vilde sikkert ikke have gjort mindre Indsigelse, hvis man havde gjort dem til andet end Tyskere. Hvad Luther angaar, saa var hans Kamp mod det paa hans Tid overvældende »vælske Væsen« nationalt berettiget; han gik blot her, som næsten alle Steder, over alle fornuftige (og religiøse) Grænser og kastede Barnet ud med

Badevandet. Dernæst: De to Perioder i tysk Aandshistorie, som endnu kan glæde sig ved Prof. J.'s Bevaagenhed, har *intet med fransk Aand at gøre*. Den første, det 13. Aarhundredes Mystik, bundet helt i St. Thømas af Aquins Theologi, som ikke er noget specielt fransk, selv om St. Thomas var Professor i Paris, men noget ganske internationalt. Den forudgaaende franske Mystik, Victorinerne og St. Bernard af Clairvaux's Mystik, er ikke Fader til den tyske. Og det 19. Aarhundredes Romantik var dels ægte tysk, dels international og desuden den næst levende Protest mod fransk Aand, som denne havde fundet Udtryk i det 18. Aarhundredes Filosofi og i Napoleon. — *Ikke alt fransk er godt, og ikke alt tysk er slet!!*

Preussen! Ak ja, det er bleven en let Sport her i Danmark — ikke mindst under Hr. J.'s Paavirkning — at slaa sig til Ridder paa den preussiske Militarisme. Denne Retnings Fejl er jo ogsaa haade store og let paavise- lige; dens Misgreb og Overgreb i Sønderjylland, Alsace og Polen bør ikke glemmes. Alligevel vil den Dag sikkert komme — og maaske den er nærmere, end ret mange aner — da Europa dybt maa angre at have knust Preussen *saa grundigt*, den Dag, da Europas øvrige Folk viser sig magtesløse overfor Pesten fra Øst, overfor den russiske Bolshevisme. Da vilde det være godt, om vi havde et stærkt, militærstærkt Preussen. Det gamle Ord: »Fædrene æder Druer, men Børnenes Tænder bliver sure«, vil i en uhyggelig Grad komme til at gælde Versaillesfredens Mænd.

Hr. Prof. Jørgensen kan paa den bedste Maade hjælpe Danmarks Aandsliv i Almindelighed og Danmarks Katholikker i Særdeleshed ved at give os Del i og ved at slaa til Lyd for alle de store Værdier, Frankrigs Aand, ikke mindst for Tiden, kan skænke os. Men Hr. J. gør os ingen Gavn, men kun Skade ved stadig at saa Had til Tyskland blandt os. Det er — for at bruge en kendt Jesuitpaters Slagord — »ikke blot syndigt, men det er ogsaa — ufornuftigt.« Derimod maa *vi* protestere, maaske som Danske, men i alt Fald som Katholikker.

Georg M. Vøhtz.

Johs. Jørgensens Artikler i Berlingske Tidende, hvilke det ansete og i udenrigspolitisk Henseende beherskede Blad optog uden nogen Indsigelse, vakte hos flere Katholikker her i Danmark en Del Uvilje, hvorfor Johs. Jørgensen bad mig optage hans lille Svar i forrige Nummer af Ugebladet; jeg opfyldte hans Anmodning, fordi jeg syntes, det var et Forsøg fra hans Side paa at forklare og mildne visse Udtalelser i Berlingske Tidende, og fordi han jo intet andet Sted havde at svare sine Trosfæller her i Danmark end

vort Ugeblad. Hans lille Indlæg var altsaa ikke nogen Artikel, men kun et Svar. Alligevel har jeg givet Plads for ovenstaaende lille Indvending, ikke mindst fordi Jørgensens Indlæg jo var præget af en stærk Ensidighed. Hermed maa saa Diskussionen herom være afsluttet. Dog endnu eet, Hr. Vøhtz: Har De glemt, at Bolshevismens Opstaaen og Udbredelse er et ret kompliceret Spørgsmaal?

Niels Hansen.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Jesu Hjertes Kirke var fyldt i Søndags Aften ved den korte Andagt i Anledning af den katolske Visitators, Hr. Højærv. Biskop Diepens Afrejse. Denne istemte selv til Afslutning Te Deum og gav den sakramentale Velsignelse. — De fleste tilstedeværende samledes straks efter, Klokken 7, i St. Knudssalen, som var smukt pyntet med Flag og Bannere og Grønt, medens Spejdere var opstillede paa begge Sider af Salen. Fra Scenen sang et stort Kor, under Ledelse af Hr. Pastor Bannwart, smukt og fint forskellige Numre, allerførst vor Biskops klassiske Salme: Paa Sandheds Fjeld en Bygning staar. Derpaa bød Hr. Kaptajn Beyer paa Fransk Biskop Diepen velkommen ved den lille Fest og udtalte dernæst paa Dansk Haabet om, at den pavelige Visitator maatte have faaet et godt Indtryk af det blomstrende katolske Liv i Danmark og det vægtige Arbejde, her er bleven gjort, »ikke mindst af vor kære gamle Biskop, som vi er knyttede til med saa dyrebare Baand«. Kaptajnen sluttede med en personlig Henvendelse til Biskop Diepen paa Fransk. — Efter at Koret dernæst havde sunget en Davids Salme paa Latin, besteg vor højærværdigste Biskop Talerstolen og talte omtrent saaledes: »Kære Trosfæller. Det er sjældent, jeg nu træder op paa Talerstolen; jeg stoler ikke paa mine Kræfter, dog i Dag maa jeg staa frem og først takke for, at I er kommet saa talrigt til Stede for at hilse paa og ære Biskop Diepen, der er kommen her som pavelig Visitator, og takke ham for hans Besøg hos alle Menigheder. Men jeg kan desværre ikke gøre mig forstaaelig for Biskoppen paa vort Modersmaal og vil derfor tale paa Tysk, da det vel nok er det Sprog, der forstaas af de fleste.« Og saa begyndte Biskoppen at tale paa — Dansk, men standsede straks og tog med et elskværdigt Smil fat paa Tysk saaledes: »Højærværdigste Hr. Biskop. Paa mit Livs Aften har det været mig en stor Glæde fra den Hellige Fader at modtage en til de tre nordiske Riger udsendt

Apostolisk Visitator. Det er en historisk Begivenhed, og jeg glæder mig over, at De er kommen fra Holland, hvor der er kæmpet og arbejdet saa meget for Troen, og hvorfra vi har faaet saa mange gode Præster, hvad jeg her benytter Lejligheden til at takke Dem for. Vi er ved Deres Besøg traadt i umiddelbar Forbindelse med den Hellige Fader.« Efter saa at have mindet om, hvor nøje forbundet St. Ansgar ogsaa var med Rom, gennemgik Biskoppen ganske kort Kirkens Fremblomstring i Middelalderen, dens Ødelæggelse ved Reformationen og dens Genrejsning, da den politiske Frihed kom, saa det hellige Messeoffer nu daglig frembæres paa 50 Steder her i Landet. Til Slut udtalte Biskoppen Haabet om, at Biskop Diepens Besøg hos alle Menigheder maatte fremme vor Sag i Danmark. — Derpaa stod Biskop Diepen op paa Talerstolen og beklagede — paa Tysk — ikke at kunne tale Dansk, hvorefter han paa Fransk rettede en hjertelig Tak til Kaptajn Beyer. Saa fortsatte han paa Tysk og udtalte sin Glæde over, at Paven havde sendt ham til Danmark, hvorfra han kunde sende en smuk Indberetning om, hvad han havde set i de tre Uger, han havde været her. Han anbefalede at arbejde for Skolerne, Hospitalerne og de forskellige Foreninger og takkede alle de mange, der havde beredt ham den smukke Aften. Om Søndagen havde han opofret den hellige Messe for sit eget Bispedømme, som det var hans Pligt, men de andre Dage havde han bedt for de danske Præster og Menigheder. — Derefter stod de to høje, hvidhaarede og milde Biskopper frem og meddelte i Forening hele den knælende Forsamling deres biskoppelige Velsignelse. — Saa sang Koret til Slut meget fint *Tu es Petrus* af Haller og hele Forsamlingen staaende »Der er et yndigt Land«, hvorved den stemningsfulde Fest fik en passeude og harmonisk Afslutning. Da Biskopperne hver for sig passerede Forhallen til Salen, hilstes de af opstillede Spejdere med en hjertelig, ganske øredøvende Trommehvirvel.

— Foreningen »Unio« har afholdt sin Generalforsamling. Af Hensyn til de for Tiden herskende vanskelige Forhold for selskabelige Foreninger vedtoges det indtil videre at lade Foreningen ligge stille, af hvilken Grund Kontingentet nedsættes til 2 Kr. aarlig. Bestyrelsen genvalgtes og suppleredes med cand. phil. Jos. Hoffmann og Aug. Husson.

Ordrup. Det er i Aar ti Aar siden, at der for første Gang blev afholdt Studentereksamen efter den nye Skoleordning af 1903. St. Andreas Kollegiet dimitterede dengang 4 Studenter, hvoraf den ene — Henry Kelleher — blev et Offer for Verdenskrigen. De tre andre er nuv. Dyr læge

Howarth, Pastor B. Jensen og cand. phil. Silcowitz, der vil fejre det lille Jubilæum med en Tur til Nordsjælland sammen med nogle af de gamle Lærere — som dengang.

Sverige. Pastor J. van Gijssel, Præst ved St. Eugénias Kirke i Stockholm, er af sine overordnede bleven kaldet til Virksomhed andet Steds. Kort før hans Afrejse skænkede Venner i Menigheden ham et smukt Guldur til Tak for hans Virksomhed i Stockholm.

England. Interessant og værd at efterligne alle Vegne er den Omhu, den katholske Kirke her gør sig for at bevare de østrigske Børn, der sendes paa Rekreationsophold til England, i deres katholske Tro. I den forhenværende Soldaterlejr i Sandwich er der nu ca. 500 Børn, som skal fordeles til engelske Hjem for et helt Aars Ophold. Dø bliver i Lejren en lille Tid, indtil deres Helbredstilstand er bleven betryggende undersøgt. Næsten alle Børnene er kommet fra Wien, og kun 40 af dem kommer fra ikke-katholske Hjem. Sandwich ligger i Bispedømmet Southwark, hvis Biskop, Dr. Peter Amigo, har udnævnt Benediktinerne fra Ramsgate til at være Børnenes Sjelesørgere, og 250 af dem modtog den hellige Kommunion under den første Messe, som blev læst for dem. En lille Gruppe tysktalende Nonner vil vistnok slaa sig ned i Lejren, saa længe den skal bruges til midlertidigt Opholdssted for østrigske Børene. Saa vidt det er muligt, vil de katholske Børn blive anbragt i katholske Hjem eller i hvert Fald i Nærheden af en katholsk Kirke.

— Ved Christi Legems Fests Processionen i Jesuitter Kollegiet Stonyhurst var det interessante præstelige Klæder, som blev benyttet; fremfor alt maa en Korkaabe nævnes, der var bleven baaret af Kong Henrik VII ved hans Kroning 1485, og et Sæt Messeklæder, som var broderet af Dronning Katharine af Aragonien, da hun var sat i Fængsel af sin Mand, Kong Henrik VIII.

— (Skotland.) I Glasgow har der ved et Møde af St. Lukas medicinske Samfund været ført en meget interessant Forhandling mellem katholske Læger og Præster om forskellige kirurgiske og seksuelle Emner, hvis rette Løsning, baseret paa den naturlige og overnaturlige Aabenbaring, i høj Grad beroede paa et godt Samarbejde blandt de to Slags Fagfolk.

Østerrig. Ifølge *Reichspost* har den østrigske Regering officielt ladet Vatikanet vide, at Republikken paa Grund af finansielle Vanskeligheder ikke længere er i Stand til at genoprette sin diplomatiske Repræsentation som en virkelig Ambassade. Den nuværende Minister vil vedblive at fungere som saadan, indtil der bliver Raad til at ansætte en Ambassadør.

Ungarn. Her er man i Regeringskredse og andet Steds meget tilfreds med, at Paven har oprettet et Nuntiatur i Buda-Pest. Den nye Nuntius bliver Mgr. Lorenzo Schioppa, som tidligere har været ansat ved Nuntiaturen i München og nu kan vente en yderst hjertelig Modtagelse i Ungarns Hovedstad. — Gennem det zionistiske Presse-Bureau udspredtes stadig væk utrolig overdrevne Beretninger om et »hvidt« Rædselsherredømme i Ungarn; Sandheden er, at ca. 100 Mordere fra Bela Kuns forfærdelige Regimenter har faaet deres velfortjente Straf og er bleven halshugget.

St. Hans-Kapel i Hørsholm.

1 Kr. $\times$ 10 000 = 10 000 Kr.

Tak!

Det var da en prægtig og praktisk Tanke, som »H« i Ugebladets Nr. 25 kom St. Hans-Kapel's Byggefond til Hjælp med. Ja, hvis »alle danske Katholikker«, eller lad os nu sige De 10 000 danske Katholikker, gav hver een Krone — og enhver »Hans« blandt dem altsaa gav 2 Kroner — saa var St. Hans-Kapellets Fremtid, økonomisk set, sikret og betrygget. Jeg siger »H« hjertelig Tak for hans Iver og Interesse for Kirkesagen; dog gør han mig for megen Ære: jeg er ikke Hørsholms Menigheds Grundlægger og kan heller ikke gøre Krav paa alene at skulle have Tak for det, der er sket for Hørsholm. Alle mine Medbrødre har, hver efter sin Stilling, hjulpet med.

Lidt over 300 Katholikker har fulgt »H«s Opfordring og har sendt enkeltvis eller familievis eller gruppevis hver sin St. Hans-Krone eller, naar de hed Hans, 2 Kr. Enkelte har endogsaa af Navnet »Jens« eller »Hansen« udledet en Ret til at sende 2 Kr. Jeg takker herved alle for deres Gave, som for manges Vedkommende var ledsaget af et velgørende, venligt og katholsk Ord. Jeg maa dog have Lov til at sende en særlig Tak til dem, som længst borte fra har sendt deres Bidrag, til N. N. i Stockholm, til 3 unge Mænd i Paris, til H. paa Skagen og til A. de G. i Lund.

Byggefondet er nu vokset til næsten 10 000 Kr.

Hvis altsaa »H«s Tanke om St. Hans-Kronen naaede til alle de øvrige af de før omtalte 10 000 danske Katholikker, og hvis man paa en eller anden Maade kunde gøre det let for den enkelte at blive af med sin Enkrone eller sin Tokrone, saa tvivler jeg efter de hidtil gjorte Erfaringer ikke om, at Maalet let kan naas.

Hvem viser Vej til dette Maal? Er der ikke noget bestikkende i den simple Ligning:

1 Kr. $\times$ 10 000 = 10 000 Kr.?

P. A. Meyer.

Credo. Nr. 6. 1920. Indhold: Adoro te devote. Övers av Erik Brogren. — Om Kristi lekamen och blod (av Cyrillus från Jerusalem). — »Såsom mitt hjärta.« Av. E. A. v. G. — Jesu Hjärtas fest. — Från Credos torn (Jeanne d' Arc m. m. m.) — Katolice-rande tendenser i schartauansk åskådning och praxis. — Litteraturanmälan (Erik Brogren; Natten). — Credos post. — Från det kyrkliga livet. — Ur föreningslivet. — Kyrklig Kalender.

Pension hos katholsk Familie nær ved St. Knuds Skole ønskes for en *lille Dreng* (hidtil Andreas Kollegiet). Billet med Pris, mrk. »Hjem«, modtager Ugebladet, Studiestræde 27-29^a, K.

Kirkelig Kalender.

<p>4. Juli. 6. Søndag eft. Pintse.</p> <p>5. — M. Anton M. Zaccaria, Bekender.</p> <p>6. — Ti. Oktav af Petrus og Paulus.</p> <p>7. — O. Cyrillus og Methodius, Biskopper og Bekendere.</p> <p>8. — To. Dronning Elisabeth Enke.</p> <p>9. — F. Oktavdag.</p> <p>10. — L. Felicitas's syv Sønner, Martyrer. (Kong Knuds Død.)</p>	<p>11. Juli. 7. Søndag eft. Pintse.</p> <p>12. — M. M. Johannes Gualbertus, Abbed.</p> <p>13. — Ti. Anacletus, Pave og Martyr.</p> <p>14. — O. Bonaventura, Biskop og Kirkelærer.</p> <p>15. — To. Kejser Henrik, Bekender.</p> <p>16. — F. Karmel-Skapularf.</p> <p>17. — L. Alexius, Bekender.</p>
--	---

Søndagsgudstjeneste i Sommermaanederne i Provinsen.

Aakirkeby (Jernbanegade).....	Kl. -	Kl. 11 ¹ / ₂ med Vels.
Aalborg (Kastetvej).....	» 7 ¹ / ₂	» 10 ..... Kl. 2 ¹ / ₂
Aarhus (Rymsgade 26).....	» 7 ¹ / ₂ &11 ..	» 9 ¹ / ₂ .... » 7
Dalum Kloster.....	» 6 ¹ / ₂	» - ..... » 5
Esbjerg (Nørregade).....	» -	» 10 ..... » 3
Fredericia (Sjællandsgade).....	» 7	» 9 ¹ / ₂ .... » 2
Haderslev.....	» -	» 9 ¹ / ₂ .... » 8
Helsingør (Nygade 8).....	» 8	» 10 ..... » 2
Holbæk (Kastanievej 19).....	» 8	» 10 ¹ / ₂ . c. 11 ¹ / ₂ plis.
Horsens (Nørregade 19).....	» 8	» 10 ..... » 2
Kolding (Alhambravej).....	» -	» 9 ¹ / ₂ .... » 7
Køge (Elisevej).....	» -	» 10 ..... » 8
Ledreborg.....	» -	» 9 ¹ / ₂ .... » 2
Maribo (Ny Østergade).....	» 8 ¹ / ₂	» 10 polsk » 2 ¹ / ₂
Nakskov (St. Franciscus Kapel) ..	» 8	» 10 ..... » -
Nyborg (Stella maris Vindingevej) ..	» 7	» 10 ..... » -
Nykøbing F. (Hellig Kors Kirke) ..	» 8	» 10 ¹ / ₂ plsk » 1
Næstved (Villa Alfa).....	» -	» 9 ..... » -
Odense (Torvet 7).....	» 8	» 10 ..... » 2 ¹ / ₂
Randers (Ladegaardsgade).....	» -	» 10 ..... » 8
Ringsted (St. Knudsgade).....	» 8	» 10 ..... » 7 ¹ / ₂
Roskilde (St. Olsgade).....	» 7	» 9 ..... » 7 ¹ / ₂
Rønne (Østervoldgade).....	» -	» 10 ..... » 6
Silkeborg (Vestergade).....	» -	» 9 ¹ / ₂ .... » -
Slagelse (Tordenskjoldsgade)....	» 7 ¹ / ₂	» 10 ..... » -
Svendborg (Havnegade 1).....	» -	» 10 ..... » 3
Vejle (Blegbanken).....	» 7	» 9 ¹ / ₂ .... » 3

I Aabenraa, Sønderborg og Tønder afholdes kun periodisk Gudstjeneste, som i Forvejen annonceres i de stedlige Blade.

Afslutning paa St. Andreas Kollegium.

Mandag, d. 5. Juli.

Kl. 8 Levitmesse med Te Deum og sakramental Velsignelse som Takkegudstjeneste.

Kl. 9¹/₂ Afslutningshøjtidelighed i Festsalen.

Ferie. Hvem vil glæde to pæne, velopdragne Dreng (8 og 10 Aar) eller en lille Pige (11 Aar) med et lille Ferieophold paa Landet. T. P. Frandsen. Dannebrogsgade 15 St.

FREMMEDESPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN),
Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

68. AARGANG

«Nordisk Ugeblad» udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 2 Kr. 50 Ø. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Studiestr. 27-29. 1-4, Tlf. 12327). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 16 Kr. aarligt. — Redaktør: Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. Tlf. Helrup 657 y. Træffes bedst Kl. 4-5 Eftermiddag.

Nr. 28.

Søndag den 11. Juli.

1920.

INDHOLD: Min Vej til Kirken. — Lidt om »Fädernas kyrka«. — Nye Bøger. — »Græd ikke ...« — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Ordrup. Ringsted. Holland. Frankrig. Jugo-Slavien. — Avertissementer.

Min Vej til Kirken.

Af Gustaf Baron Armfelt.

(Fortsat.)

»Herre Jesus Christus«, sagde jeg i min Bøn, »jeg tror, at du er sand Gud, og at du derfor holder dit Løfte, at Helvedes Porte ikke skal overvinde din Kirke, at du derfor bevarer din Kirke i Sandheden, at din Kirke altsaa er ufejlbar. Derfor vil jeg blive Katholik. Thi hvis jeg standsede udenfor din Kirke, vilde jeg indbilde mig, at den, ikke længe efter at du havde stiftet den, var faldet i Vildfarelse, at Helvedes Porte altsaa havde overvældet den, at du altsaa ikke havde holdt dine Løfter, at jeg altsaa ogsaa som saa mange andre kunde styrte i Vildfarelse, at du altsaa ikke var Gud. Men jeg vil ikke synke ned i Vildfarelsernes Hængedynd, men komme til dig i din Kirke, Sandhedens Støtte og Grundvold, for at blive delagtig i alle dine hellige Naademidler, som findes der, men ogsaa kun der. Og til dig, her nærværende i Sakramentet, siger jeg med din Apostel Petrus: Herre, til hvem skal vi gaa? Du har det evige Livs Ord. Og vi har troet og forstaaet, at du er Christus, Guds Søn« (Joh. 6,69-70).

Fra Kirken gik jeg til den katholske Præst J. Popp, sagde ham, at jeg vilde være Katholik, og bad ham undervise mig. Han raadede mig til at overlægge Sagen noget endnu. Jeg svarede ham, at jeg havde overlagt og bedt længe. Nu var det Tid til at skride til Handling. — Rejs da til Stockholm og lad Dem undervise der, sagde han. — Ja, hos Pastor Benelius, afbrød jeg, hvis Vulgata-Over-sættelse har været mig til Gavn og Velsignelse.

Jeg rejste da til Stockholm, gik op til Pastor Benelius og sagde ham, hvorfor jeg kom til ham. Ogsaa han raadede mig til i nogen Tid at overlægge Sagen og paapegede for mig de Vanskeligheder i verdslig Henseende, min Konversion kunde udsætte mig for. — Jeg har overlagt alt og er beredt til at tage Følgerne, svarede jeg. Han lovede da at meddele mig Undervisning, hvilket ogsaa skete, og den Tid rummer nogle af mine kæreste Minder.

Da Undervisningen var afsluttet, og jeg ønskede en Retræte, rejste jeg til København, hvor jeg i Præstehuset ved Jesu Hjertes Kirke i Stenosgade kom til at tilbringe nogle uforglemmelige Dage, indviede til Bøn og Betragtning efter St. Ignatius's *Exercitia spiritualia* under Ledelse af den gamle, sympathetiske Pater A. von Geyr-Schweppen-*burg* S.J.

Den 7. Marts 1897, St. Thomas af Aquinos Dag, kom endelig den saa længselsfuldt ventede Stund, da jeg af-lagde den katholske Trosbekendelse og optoges i Kirkens Skød. Den følgende Dag modtog jeg i Jesu Hjertes Kirke for første Gang den hellige Kommunion. Disse to Dage regner jeg for de skønneste i mit Liv; thi de er Udgangspunkterne for mit Liv i den katholske Kirke, hvor jeg hvert Aar har følt den Lykke og Fred øget og fordybet, som jeg straks fornam fra den første Stund.

Retræten var mig til rig Velsignelse, og St. Ignatius's Eksercitier blev mig saa kære, at jeg ogsaa senere har benyttet mig af Lejligheden, naar den tilbød sig, til at forny Bekendtskabet med dem under nogle Dages stille Ophold i et Kloster eller Kollegium.

Den 8. Maj 1898 modtog jeg i Malmø Kirke Firmel-sens hellige Sakramente af Biskop Bitters Haand.

Til min uudsigelige Glæde erfarede jeg ved et Besøg

i København et Par Aar efter, gennem to Venner der, Pater A. von Geyr og Pater B. Fels, at Dr. Krogh-Tønning, som ved sine Skrifter havde gjort saa rige Indsatser i mit religiøse Liv, selv havde antaget vore Fædres Tro og den 13. Juni 1900 var bleven optaget i den katholske Kirke. Sin aandelige Udvikling har han skildret i den fængslende Bog »En Konvertits Erindringer«, som ogsaa er bleven oversat paa Tysk.

Efter min Konversion maatte jeg slaa ind paa en anden Løbebane og tog derfor Kancelli-Eksamen i Lund for at uddanne mig til Konsular-Tjeneste. Først blev jeg da ansat i Kommerce-Kollegiet i Lund, men blev saa sendt ud som Sekretær ved det svensk-norske Vice-Konsulat i Cardiff i Wales.

I England er de kirkelige Forhold vel egnede til at vække levende Interesse hos enhver Katholik. Thi der er næppe noget andet Land med Undtagelse af Holland, hvor Katholicismen er gaaet saa meget fremad som der, hvor Jorden er vædet med talrige katholske Martyrers Blod (jfr. Wolfram: »De sidste Karteusere« og »Tyburn og de Martyrer, som døde der«, Christiania, St. Olavs Trykkeri), men hvor Kirken nu nyder fuld Frihed, og hvor de katholske Ordener som Benediktinere, Dominikanere, Franciskanere, Jesuiter m. fl. udøver en velsignelsesrig Virksomhed.

I det Land, som saa Kardinal Fisher, Biskop af Rochester, Storkansleren Thomas More og mange andre dø Martyrdøden for Troen paa Pavens Primat, findes flere gamle ansete, katholske Familier, f. Eks. Adelsslægterne Norfolk, Howard o. s. v., som trods de forfærdelige Forfølgelser i Henrik VIII's og Elisabeths Dage trofast har holdt fast ved den katholske Kirke. Til denne Kærne har der i den senere Tid sluttet sig et stort Antal Konvertitter, tilhørende forskellige Samfundskredse, ikke mindst det engelske Aristokrati og lærde Kredse, især fra Universitetet i Oxford. Den derfra udgaaende Aandsretning, »Oxforder-Bevægelsen« eller Ritualismen med sine katholicerende Tendenser, har tilført den katholske Kirke i det britiske Rige nogle af dens bekendteste Konvertitter. Blandt disse maa særlig nævnes Kardinal Newman, be-

kendt over hele Verden ved sin *Apologia pro vita sua* — Kardinal og Ærkebiskop Manning, »de fattiges Kardinal«, kendt ved sine udmærkede Skrifter, f. Eks. *Why I became a Catholic* eller *Religio viatoris*, og sin afgørende Optræden paa det sociale Omraade (jfr. Pave Leo XIII: Arbejder-Spørgsmaalet. St. Olavs Trykkeri, Christiania) — Oratorianeren Father Faber, Forfatter af mange fortrinlige Opbyggelsesbøger — den protestantiske Ærkebiskops Søn, Mgr. Robert Hugh Benson, berømt baade som religiøs og skønlitterær Forfatter m. fl.

Katholikkerne, som i nogle Aarhundreder i England havde været udelukkede fra Embeder i Statens Tjeneste, indtager nu vigtige Stillinger rundt omkring i den engelske Forvaltning, i Diplomatiets og ved Hoffet. (Sluttes.)

Lidt om „Fädernas Kyrka“.

I Ugebladets Aarg. 1918 (S. 930—34) har Pastor Olrik skrevet en begejstret Anmeldelse af en svensk Bog, »Fädernas Kyrka«, af B. D. Assarson. Anmelderen slutter med Ønsket om, at alle Katholikker her i Danmark maatte læse Pastor Assarsons Bog. Hvor meget eller hvor lidt Ønsket er gaaet i Opfyldelse, ved jeg ikke; men de, som fulgte det gode Raad, har sikkert haft Glæde af det. Og dem kan det nok interessere at høre en lille Smule om, hvordan det gik den gode Bog i dens Hjemland, i Sverrig.

Naturligvis vakte »Fädernas Kyrka« ved sin Fremkomst stor Opmærksomhed, den forsvandt ikke sporløst som saa mange Bøger, men blev læst og diskuteret. For nogle Maaneder siden fik jeg overladt en hel Del Artikler fra svenske Aviser og Blade, som viser, hvor betydelig Pastor Assarsons Bog virkelig er. Selv om disse Artikler er henvendte et Aar gamle, lønner det sig dog at se lidt paa dem. Den protestantiske Pastor Herrlin i Lund slutter en Anmeldelse med følgende Ord: »Assarsons Bog bliver sikkert ikke — hvad han muligvis haaber — den Svale, som skal

bebude en Sommer for den katholske Kirke i vort Land. Det er imidlertid muligt, at det lille Skrift er en af de Stormsvaler, som bebuder en heldbringende Luftning i vort Kirkeliv.« Jeg har 30 Artikler liggende foran mig, saa nogen Blæst er der jo virkelig fulgt paa.

Først kan det nævnes, at næsten alle har været imponerede af Assarsons klare, »forførende« Tanker og smukke Stil. Komplimenterne er talrige. Særlig i Lund, Forfatterens Fødeby, lægger man ikke Skjul paa den store Agtelse, man har for Personen. »Vor Ven David Assarson har jo ved sit elskværdige Væsen gjort sig til en i Lund populær Personlighed,« skriver Docent Ribbing.

Der er ofte blevet gjort opmærksom paa, at medens vi danske Katholikker har en stor Støtte i vort Lands Historie, i den store katholske Fortid, er det lige omvendt i Sverrig. Sverrigs store Historie er nær knyttet til Protestantismen. Mens man ikke kunde se Rigtigheden af denne Tankegang i »Fädernas Kyrka«, fordi dens Forfatter er ivrig Katholik og Skandinav, træder det saa meget tydeligere frem i Anmeldelserne. Angrebene paa Gustaf Vasa har vakt Forbitrelse. Hvad synes man om følgende: »Lad os sige det straks: rør ej ved Hr. Gustaf! Hvilken Formastelighed at ville lægge Haand paa Idealet for et helt Folk, Sammenfatningen af alt det ædlest og største i vor Folkekarakter.« Og denne Forbitrelse kommer atter og atter til Orde. Og ligesom i det 17. Aarhundrede, saaledes føler Sverrig sig nu som »Protestantismens sidste Fæstning og Borg«. Men det maa sandelig være en svag Fæstning, siden saadan en lille Bog som Pastor Assarsons kan vække saa stor Forfærdelse. »Den katholske Propaganda«, »Rom kommer«, »Den katholske Fare« er Overskrifterne over Anmeldelserne.

Under den sidste Titel, »Den katholske Fare«, har den frikirkelige Missionssekretær Axel Andersson skrevet ikke mindre end syv Artikler i »Svenska Morgonbladet«, og han slutter med en Opfordring til nu i Tale og Skrift at lade Folk vide, »hvad den katholske Kirke er, og hvad den bærer i sit Skjold«. Ja, han viger ikke tilbage for følgende: »Reformatorerne havde sikkert ikke helt Uret, naar de anvendte Aabenbarings Ord om den babyloni-

ske Skøge paa den katholske Kirke. Sammenlign f. Eks. Assarsons Fremstilling af dens Herlighed med Johannes's Aabenbaring. Man behøver ikke at søge saa længe efter Lighedspunkter. Endnu er den drukken af de helliges Blod, endnu sætter den sig selv i Guds Sted og gør Fordring paa den Værdighed og Autoritet, som alene tilkommer Kristus.« Men den stakkels opskræmte Protestant haaber dog, at nu alle sande Kristne, d. v. s. de frikirkelige, vil samles i Enighed til Kampen. Og hvorpaa grunder han dette Haab? Hør blot: »Det er længe i Forvejen blevet forkyndt, at de sidste Tidens Nød skal virke forenende paa Mennesker af Jesu Tro. Maatte det nu ske! Maatte da ogsaa Enigheden og Samlingen om Kristus følge Nøden i Sporene.« Det er virkelig en fornøjelig Læsning.

Enighed og Samling! Ak, hvor er det umulige Ting for Protestanter! Selv den citerede kamplystne Forfatter vil saa sandelig ikke have andre Protestanter med under sin Fane, og da Docent T. Bohlin opfordrer til Dannelsen af »et almindeligt evangelisk Samfund« til Kamp imod Afkristningen og imod Rom, svarer Andersson med en Henvisning til, at Bohlin og hans Meningsfæller foreløbig kan have nok at gøre med at rense ud hos sig selv. Som altid, naar en Katholik angriber Protestanterne, gaar det ogsaa her saadan, at disse sidste straks kommer i indbyrdes Klammeri. Her er det saa paafaldende, at M. Fryklund i »Vår Lösens« betegner det som den katholske Kirkes Taktik at vække Splid og sætte Modstanderne op imod hverandre for saa lettere selv at kunne komme til at herske. I Virkeligheden er det jo en ganske naturlig Følge af ethvert katholsk Angreb paa de bunduenige Modstandere.

Det var særlig den saakaldte ungtirkelige Bevægelse i Sverrig, Pastor Assarson rettede sit Angreb imod. Han skildrede alt det katholske i denne Bevægelse og viste, hvorledes de ungtirkelige bruger mange katholske Talemaader og ydre katholske Skikke, og at der ogsaa inderst inde hos mange af dem sidder ægte katholske Tanker og Længsler efter »Fædrenes Kirke«. Men — og det blev Grundlaget for det skarpe Angreb — Bevægelsen førte ikke sine Tilhængere til Rom; den gik tværtimod den modsatte

Vej, ud i Modernismen, d. v. s. skjult Vantro, men den tog alt det katholske med derud som Dekoration. Mange af Protestanterne i Sverrig slutter sig i denne Kritik ganske til Assarson, saaledes den ovennævnte Axel Andersson, der naturligvis ikke kan lide alt det katholske hos de ungkirkelige. Men nu de angrebne selv! Ja, de forsvarer sig paa Kraft, de er til Dels ganske forbavsede over denne Anklage for Catholicisme. De erklærer sig for Tilhængere af en evangelisk Catholicitet, som intet har med Rom at gøre, de er og vil være renlivede Lutheranere. Men — der kommer ikke eet Ord om den anden, den virkelige Anklage, at de er Modernister, Fornægttere af den kristne Tro. I hvert Fald findes i alle de Artikler, jeg her har liggende, ikke et Ord derimod, skønt Pastor Assarson selv i de ungkirkeliges eget Blad og flere Protestanter lyser efter et Svar paa denne vægtige Anklage. Ikke et Ord!

»Det har ikke ganske forundret mig, at man fra statskirkelig Side er bleven urolig for Faren fra Rom,« skriver Rektor G. Mosesson. »Kan man forundre sig over, at Mennesker griber efter hvad som helst til Støtte og Redning, naar ledende Kirkemænd og Theologer berøver fundamentale Dogmer, Bøn, Sakramenter, Bibel og Opstandelsessaab al Hellighed og Virkelighed!« Nej, nu kan ogsaa vi forstaa, at saadan en lille Bog som Pastor Assarsons kan faa Folk til at raabe op om »Faren fra Rom«. Naar det ser saadan ud i den svenske protestantiske Kirke, saa er Faren sikkert til Stede, særlig da det, der bydes, ikke er »hvad som helst«, men den hellige katholske Kirke, »Fædrenes Kirke«. Maatte det lykkes vore Venner deroppe at gøre Faren stadig større! Bern. Jensen.

Nye Bøger.

Die Unruhe zu Gott. Von Willibrord Verkade O. S. B. Mit einem Bildnis. (8°. 264 S. Herder. Freiburg im Breisgau 1920. Kart. Mk. 5,80 und Zuschläge.)

De, der har kendt Mogens Ballin og Johannes Jørgensen enten personlig eller gennem Foredrag og hørt dem fortælle om deres Rejser baade i fremmede Lande og gen-

nem denne Verdens Ørken til Kirkens forjættede Land, vil ofte have stødt paa Navnet Jan Verkade. Det var en hollandsk Kunstner, som Ballin stiftede Bekendtskab med i Frankrig; han var ligesom Ballin udøbt, men blev i Bretagne saa greben af Kristendommens Sandhed og Skønhed, at han lod sig døbe i den katholske Kirke. Hans Omvendelse blev af stor Betydning for Ballin, der siden lod sig døbe i Italien, og ogsaa for Johannes Jørgensen har Jan Verkade vistnok haft en Del Betydning. Ikke lang Tid efter traadte Jan Verkade ind i Klosteret Beuron, hvor han nu lever som Præst, Maler og Munk, og hvorfra han — under sit Klostersnavn Willibrord — har udsendt nærværende gribende Bog om hele sit Livs Førelser og ganske særlig om sin Omvendelse for et kvart Aarhundrede siden.

Ovenstaaende Linjer kunde vistnok være tilstrækkelige til, at ikke saa faa af dette Blads Læsere anskaffede sig denne nye, opsigtsvækkende Bog. Som Ven af Mogens Ballin, der jo kaldte sin ældste Søn med hans Navn, vil hans Person alene være i Stand til at fremkalde Interesse; men Bogen er i sig selv, fraset det, at den altsaa fortæller om Personer og Forhold, vi selv kender paa første Haand (Forfatteren fortæller i et Kapitel om sit Ophold i København), saa betydelig, at den vil fængsle enhver Læser, ogsaa den, der ikke har de fremhævede særlige Betingelser for at interessere sig for den.

Saaledes er Skildringen af hans noget utøjlede Barndoms- og Ungdomsliv i Holland meget læseværdig; den skænker et Indblik i ejendommelige Forhold, som kun faa danske Læsere har nogetsomhelst Kendskab til. Hvad han fortæller om Kunstnerlivet i Paris i Halvfemserne, er ligeledes meget interessant; ogsaa denne Skildring vil føre mange ind i et for dem ret ukendt, overordentlig ejendommeligt Milieu. Hvad Verkade beretter om Bretagne og det vaagnende religiøse Liv hos ham selv, er meget skønt og gribende; den hellige Daab er for ham saa klart en Genfødselse, der bortvejrer alle Betænkeligheder og enhver Tvivl. Det er ogsaa paa den Tid, vi hører mest om Ballin, der da gennemgik en lignende Udvikling som sin halvtredje Aar ældre Ven.

Der kunde være mange Enkeltheder endnu at fremhæve, men ovenstaaende er maaske nok, ikke alene til at henlede Opmærksomheden paa den interessante Bog, men ogsaa til at have givet et lille Indtryk af dens Indhold. *N. H. Marian Morawski: Aftnar vid Genève sjön. Oversat af Dagmar Karlberg.* (Åhlén & Åkerlunds Förlags A.-B., Stockholm. 9 Kr.)

Til at kunne klare sig som Katholik i selv de mest dannede og oplyste Kredse, endogsaa med Præg af den

store Verden, byder den polske Jesuit Morawskis Bog en fortrinlig Hjælp. Den handler om de grundlæggende religiøse Spørgsmaal, som den belyser under Tankeudvekslinger i elskværdig, elegant og sleben Form mellem Personer af meget forskellig baade Nationalitet og Verdensanskuelse.

Der er ingen mere, der nu til Dags kan have en blot nogenlunde grundig Viden paa de mangfoldige Aandslivets Felter, Samtalen kan komme ind paa i Selskab med Mennesker med en videre Synskreds. Men er man nødt til at give Afkald paa et dybere Kendskab til de fleste Ting og deriblandt mange vigtige, saa er det dog saa sin Sag at skulle undvære overhovedet at have Føling med de store Spørgsmaal. Det er lidt pinagtigt at skulle sidde som den, der ikke tæller med, og er man Katholik, kan man endda ikke gøre sikker Regning paa at faa Lov til at være i Fred, blot man forholder sig tavs. Det er derfor en stor Behagelighed i alle Tilfælde at vide nogen Besked og det paa afgørende Punkter. Det gælder blot om at faa en kyndig og praktisk Mand til at vise en, hvad det egentlig er, det kommer an paa. Han maa give en nogle historiske eller andre Kendsgerninger og helst saadanne, som man daarligt kan lade være at huske. Paa den Maade bliver det muligt, f. Eks. ved en eller anden Oplysning, ligesom med en Projektør at drage det erkendte eller oversete frem af Mørket og derved give alles Blikke en ny Retning og Tankerne nyt Stof. Med de nye Synspunkter kommer saa Anskuelserne ofte til at helde til en anden Side end før.

Morawskis Bog er rig paa den Slags betydningsfulde Oplysninger. Men den indeholder ogsaa saa mange glimrende Løsninger og indlysende Forklaringer, at man ligefrem kan glæde sig til ved Lejlighed at kunne benytte dem. Det er fornøjeligt, naar man bliver stillet overfor en rigtig Gaade, hvor Traadene synes uhjælpeligt at være gaadet i Haardknude, saa at vide, hvor man skal gribe fat for med eet Træk at faa Enderne til at falde blødt og smukt fra hinanden. Naar det nu drejer sig om Livets store Gaader, bliver den Slags Viden, Tag og Træk til andet og mere end Behændighedskunster, Spilfægteri og Underholdning. Snarere kan det virke, som hvis en har Haandelag og Snilde til smertefrit at sætte en Skulder i Led. Armens Ejer vil maaske takke ham hele Livet igennem, og det behøver ikke at gøre nogen Forskel i den Henseende, naar Arm og Skulder maa tages i overført Betydning om Fornuft og Tro.

Det smertefrie, det bløde og hensynsfulde og tillige den faste, sikre Kraft, det er netop noget, der udmærker Mo-

rawski som Forfatter. Han fornærmer ingen, han støder ikke, lad mig sige, han skubber, han skyder ikke Læseren foran sig som et Lokomotiv, der er sat bag Toget, man vil endda ikke sige, at han trækker en med sig, men bedre, at han drager en til sig. Der er over hans Bog noget af det gæstfri, indbydende og menneskevenlige, som man kan finde paa en polsk Herregaard; man tager ikke i Betænkning at komme derhen, og er man der, føler man sig saa inderlig vel. Der er ingen Steder, det er saa vidunderligt at holde Sommerferie som der — der kan Nerverne komme i Ro. Og paa en noget lignende Maade vil det komme til at føles og gaa for den søgende, grublende og urolige Sjæl, der sætter sig hen at lytte til Samtalerne ved den blanke og dybe Sø med de vældige Omgivelser; der vil falde Ro over den Sjæl, og den vil komme i Ligevægt og Hvile, og den vil nyde den sunde Næring, der bydes den, og snart vil den som en Feriegæst række og strække sig mættet og glad og styrket til nyt og virksomt Liv.

Jeg kunde have haft Lyst til at komme ind paa Morawskis Bog som en Prøve paa polsk Aand og derved som et Tegn paa, hvilken aandelig Rigdom vi vil kunne vente os fra det nye katholske Rige, hvis Genopstandelse vi alle glæder os over. Men jeg ser i Tankerne Redaktøren rynke Panden for at minde mig om, at jeg maa holde mig indenfor en Anmeldelses ret snævre Grænser. Det vil jeg saa ogsaa gøre, idet jeg fremhæver, at det Sprog, hvori Morawskis Bog nu ved Dagmar Karlbergs Arbejde fremtræder — den er allerede oversat til 10 andre — er et saa letfatteligt, klart og flydende Svensk, at man har en Fornemmelse, som kørte man i Kane, naar man lader Blikket løbe langs med Bogens Linjer.

Til Slut vil jeg blot fortælle noget om at læse Svensk og om en Mand paa 86. — Da Pastor Assarsons »Fädernas Kyrka« udkom, anskaffede den 86aarige sig Bogen; men det maa siges, at han ikke læste den, for den var jo paa Svensk, og det havde han aldrig givet sig af med før. Der kom imidlertid saa mange og saa appetitvækkende Anmeldelser af det nye svenske Skrift, at den 86aarige indsaa, at der her forelaa noget mere end almindeligt, og han gjorde saa noget, som vel er værd at efterligne, han tog nemlig Mod til sig og begyndte at læse i »Fädernas Kyrka« — uden Leksikon — og saa opdagede han, at det i Virkeligheden gik meget godt. Han var begejstret over Bogen, fortrød paa ingen Maade den Smule Umage, han havde gjort sig, glædede sig over at have ryddet sin Fordom mod at lære Svensk op og erklærede endelig, at nu vilde han paatage sig at læse hvilkensomhelst Bog paa dette Sprog.

Fader Olrik.

„Græd ikke . .“

Lørdag Aften! — Skarevis kommer Arbejderne ud fra Fabrikernes sodsværtede, støvfylde Jernlokaler med deres Tummel og Larm. Deres Ansigter er i Dag saa sorgløse, det er, som om Søndagsglæden og Søndagsfreden allerede lyste ud af dem.

Midt igennem Skaren baner et Telegrambud sig hastigt Vej. Et Telegram! Det indeholdt i faa Ord en Bøn om at faa et dødssygt Barn døbt langt ude paa Vestkysten. Med Toget kan jeg, som Togplanen viser mig det, først være der Søndag Eftermiddag. Altsaa Motorcyklen! — Hurtigt bliver alle store og smaa Skruer prøvet, Benzin- og Oliebeholder fyldt, og Rejsealleret med dets kostbare Indhold snøret fast. Saa lagde jeg mig til Hvile.

Næste Morgen Kl. 4, mens Byen endnu hvilede i dyb Slummer, raslede Motoren af Sted og bar mig over Limfjorden mod Vest. Endnu et Blik i den Retning, hvor den lille Kirke maatte ligge — en tæt Taage skjulte den for mit Blik — en Hilsen til Tabernaklet, og saa i hurtig Fart hen ad Landevejen. Den kolde, fugtige Luft kaldte Taarer frem i mine Øjne under den hurtige Kørsel. Men videre — endnu 120 km! Snart førte Vejen mig gennem yndige Landsbyer, hvor jeg som oftest blev forfulgt af et Kobbel gøende Hunde, snart gennem endeløse Hedestrækninger eller mørke Granplantager; men det smukke jyske Landskabsbillede var omhyggeligt tildækket med et graat Taageslør. Kl. 7¹/₂ var jeg allerede ved Maalet. Med glad Hjerte bankede jeg paa Døren til den lille Polakbolig. Man havde ikke ventet mig saa tidligt og var derfor glædeligt overrasket. Hurtigt samledes alle Polakkerne, og alle — alle — vilde til det h. Skriftemaal og til den h. Kommunion. Man hjalp mig med at stille Alteret op. Jesu Hjertebilledet i den forgyldte Ramme skuede venligt ud mellem de mørkegrønne Grangrene og Efeuranker, og paa det lille Alter straaledede det simple Metalkors omgivet af levende Blomster. Saa hørte jeg det h. Skriftemaal.

Lige da jeg begyndte paa det h. Messeoffer, sendte den nærliggende Kirkes Klokker sin Hilsen ud over Landet. Hvilken Længsel og hvilket Haab laa der ikke i dens Toner! Ak ja, dens Metalstemme havde ogsaa engang kaldt de troende sammen til det hellige Offer og til Tabernaklets Trone; men nu var allerede forlængst dette Guds- hus, der kun laa nogle Hundrede Skridt borte, stænget for det guddommelige Offers Hemmelighed og den levende

Velsignelseskilde dermed tilstoppet. I deres dybe Forblindelse kyste de det Allerhelligste bort fra Tabernaklet. Men Offeret ophørte ikke af den Grund. Nu maa Værelser tjene som Templer, og derfra udgydes den eukaristiske Naadestrøms frugtbarørende Vande i Missionerne. Netop i samme Øjeblik som Solen lettede Taagesløret og gød en Flod af Lys over Landskabet, aabnedes ogsaa Himmellens Porte, og den himmelske Sol — Ærens Konge — værdigedes at stige ned paa det simple Alter i det lille Værelse, mens alle de tilstedeværende sank paa Knæ i hellig Ærefrygt og salig Glæde . . .

Da nærmede det velsignede Øjeblik sig, som opfylder Hjertet med hemmelighedsfuld Henrykkelse, hvor Hjertet strømmer over af hellig Glæde og jublende udbryder: »Min elskede er min, og jeg er hans!« . . .

Hvor var der dog stille og højtidsfuldt i denne lille Kreds! Man hørte kun Lysenes Sprutten og Knitren, og i et Træ tæt ved Vinduet sang en Fugl sin Morgensalme.

Efter den h. Messe bragte man det syge Barn til den h. Daab. Da den højtidelige Handling med de smukke, indholdsrige Ceremonier var tilendebragt, gav Fadderne Barnet tilbage til den uendelig lykkelige Moder. Barnets Sjæl, som for faa Øjeblikke siden var hyllet i det dybe Mørke, var nu ren og englehvid. Nu var Barnet et Guds Barn, en Arving til Himmerig. Ingen anede, at dette Barn, som næppe var traadt ind i Verden, allerede saa snart skulde forlade denne Jord med al dens Sorg og Kval for at fryde sig ved den evige Beskuelse af Gud. Allermindst anede den unge Moder det, da hun lyksalig trykkede det i sine Arme og betragtede det med et mildt Smil. Selv de gyldne Solstraaler stjal sig sagte gennem Træets Grene og de smaa Vinduesruder for at se paa dette yndige Billede; snart spillede de henover den unge Kones gyldne Haar, snart kyssede de Barnets smaa hvide Hænder eller spejlede sig i de blegrøde Silkebaand paa Daabskjolen.

Og 14 Dage senere — da skjulte de samme gyldne Solstraaler sig bag ved et tæt, koldt Taageslør, der steg op af Havet som bag et tæt Sørgeflor. De vilde ikke se den sørgende Skare, som langsomt skred op til Kirkegaarden paa Bakken, vilde ikke se en dybtbedrøvet Moders grædende Øjne. Ved Synet af den lille aabne Grav skælvede det elskende Moderhjerte. »Mit Barn! mit Barn!« raabte hun, og idet hun slyngede sine Arme om den lille Ligkiste, der skjulte hendes dyreste Skat, sank hun afmægtig om ved Foden af et Stenkors.

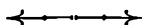
Man vristede forsigtigt den lille Kiste ud af hendes Hænder og sænkede den ned i den aabne Grav.

Fra Havet kom kolde, graa Taagebølger dragende, baaret frem af den sagte Vind . . . og fra Sørgepilen tæt ved faldt sagte, sagte sølvklare Taarer ned paa det fugtige Kirkegaardsgræs.

Pludselig vaagnede den stakkels Kvinde op af sin Afmagt. Hendes første Blik faldt paa Korset. Der stod Frelseren for hende, skinnende hvid med udbredte Arme. Da bøjede hun ydmygt sit Hoved, og over de blege Læber trængte sig i fuld Hengivelse de Ord: »Herre, din Vilje skal« Ganske vist lod Smerten sig ikke straks bandlyse af hendes sorgfulde Hjerter; men Trøst, salig Trøst fandt det og øste det nu af den hellige Tro. Som fordem i Nain ved Ynglingens Baare, saaledes stod ogsaa nu den guddommelige Frelser bydende Skikkelse foran Graven, og hvad han dengang sagde til et bedrøvet Moderhjerter, det sagde han ogsaa i Dag fuld af Medlidenshet til den sørgende: »Græd ikke!« Ved disse Ord lyste en Haabets Straale ind i det bedrøvede Moderhjerter, da blev der lyst i den formørkede Sjel, og i dette Lys saa hun en salig Paaskemorgen, Genforenings Dag . . .

Og hist oppe over Stjernerne, hist oppe i den himmelske Stad, der glædede et Barns rene Sjel sig i Evigheds Herlighedsglans og bad ved den Allerhøjstes Trone — bad for sin Moder.

P. Fr. B.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. En gammel forhenv. protestantisk Sognepræst, *Pastor N. J. J. Lund*, er i disse Dage afgaaet ved Døden. Han har i katholsk Henseende den Interesse, at han i sin pure Ungdom har været *Organist ved St. Ans-gars Kirke*. Han blev nemlig i Maj 1855, da han kun var 15 Aar gammel, *Organist Jetels (Getels) Efterfølger* ved Hovedstadens daværende eneste katholske Kirke, hvilken Stilling han beklædte indtil 1863, da han afløstes af *Jos. Eisinger*. I Betragtning af hans Ungdom er det vel, at Forstanderskabet nedsatte den normale maanedlige Gage paa 40 Kroner til 30 for hans Vedkommende. *Pastor Lunds* sidste Præsteembede var *Saaby-Kidserup*, mellem Roskilde og Holbæk, hvorfra han tog Afsked i 1908 og bosatte sig i København.

— Lørdag den 3. Juli afsluttede *St. Knuds Skole Skoleaaret* som sædvanlig med Sang og Præmieuddeling.

Bestyreren, Hr. P. Bannwart, meddelte da, at han skulde forflyttes til Svejts, hvorefter Hr. Kaptajn Beyer takkede for den Tid, der var gaaet, og Hr. cand. phil. Rønnow opfordrede Eleverne til at huske det gode, de havde modtaget, samt til at bevare Hr. P. Bannwarts i et godt Minde. Vi kan meddele, at P. Bannwarts Efterfølger er Pater Fred. K pferle, cand. mag., som har taget Eksamen ved Universitetet i København og undervist flere Aar paa St. Andreas Kollegium.

Ordrup. Mandag den 5. Juli blev St. Andreas Kollegiums sidste Dag, hvorfor Afslutningsfesten med den vanlige Præmieuddeling fik et særlig højtideligt og vemodigt Præg. Skolens mangeaarige Styrer (i de sidste 21 Aar), Hr. Pastor Günther, holdt først et længere Foredrag med Udsigt over Kollegiets Historie, hvilket skal gengives i stort Uddrag i næste Nummer af Ugebladet. Derpaa talte Lederen af den nye »Andreasskole«, Hr. cand. mag. Bæk, og takkede for de fire Aar, han havde arbejdet ved Kollegiet; han havde selv lært noget i den Tid og haabede, han kunde fortsætte i samme gode Aand og Tone, der i flere Henseender havde bragt Kollegiet saa nær Idealet. Saa tog den højærværdigste Biskop Ordet og udtalte Haabet om, at det Arbejde, der nu blev opgivet, engang atter maatte kunne rejse sig, om ikke i hans Tid, saa dog i hans Efterf lgers. Grosserer G. Lohrer bragte paa de gamle Elevers Vegne en dybt bevæget Tak til den gamle Skole, hvis sidste Stund nu slog. Kollegiets Rektor, Hr. Pater N sen, gav dernæst en Oversigt over de forskellige sørgelige Aarsager, der havde ført til Kollegiets Ophør, men sluttede sig til Biskoppens Haab om, at engang maatte Arbejdet paa en eller anden Maade kunne tages op igen. Hr. Assistent Høst overrakte paa Forældrenes Vegne Skolens Styrer en overordentlig smuk Adresse, hvori udtaltes disses Tak til Præsterne og Brødrene for det gode, friske og k nne, de havde nedlagt hos Børnene, en Gerning, Forældrene paa-skønnede og bad Gud lønne. Og endelig talte en af de nye Studenter, Hr. Emil Frederiksen, meget smukt for Skolen og bad den talrige Forsamling rejse sig og paa den Maade sige en stille Tak. Først efter 2¹/₂ Times Forløb sluttede den vemodfulde Fest.

Ringsted. Pilegrimsf rden til Hellig Knud Hertugs Kapelruin i Søndags var saa stemningsfuld og ægte k tholsk, at et kortfattet Referat af den hverken vilde tilfredsstille Deltagerne eller Ugebladets Læsere. Derfor venter vi til et af de næste Numre for da at bringe en fyldig Efterretning.

Holland. Her er efter mange Aars Forhandlinger vedtaget en Undervisningslov, ifølge hvilken alle konfes-

sionelle Skoler faar ganske den samme Støtte fra Statens Side som de offentlige Skoler. Det maa være idelle Forhold, der i saa Henseende hersker i Holland i Modsætning til Danmark, hvor den private Skoles Ligestilling med den offentlige vel nok findes i Grundloven, men ikke i det virkelige Liv; Biskop Diepen sagde ogsaa ved sit Besøg her, at de ikke kunde have bedre Skoleforhold i Holland, end de havde.

Frankrig. Det synes heldigvis, som om Genoptagelsen af den diplomatiske Forbindelse mellem Frankrig og Pavestolen vil blive fuldbyrdet hurtigere, end man for nogle Dage siden troede. Nu berettes det nemlig, at Regeringen vil søge denne Forbindelse knyttet i Løbet af nogle Uger; Sagen vil blive ordnet gennem Udenrigsministeriet. — I Slutningen af Juni blev følgende karakteristiske Lov vedtaget næsten enstemmig af Kammeret: 1. Den franske Republik vil herefter hvert Aar i Maj fejre Jeanne d'Arcs Fest som en national Festsdag. 2. Festen skal finde Sted den anden Søndag i Maj, den Dag, da Orléans blev befriet. 3. Til Ære for Jeanne d'Arc skal der paa Torvet i Rouen, hvor hun blev brændt, rejses et Monument med Indskriften: Det franske Folk i Taknemlighed til Jeanne d'Arc. — Det franske Parlament er ikke saa lidt forandret siden de sidste Valg.

Jugo-Slavien. Siden Konkordatet mellem den Hellige Stol og den serbiske Regering kom i Stand, har de katolske Udsigter i Serbernes, Kroaternes og Slovenernes forenede Kongerige i høj Grad forbedret sig. Regeringens Politik gaar ud paa at vise ligelig Retfærdighed mod Katholikker og de græsk-skismatiske, og Katholikkerne er repræsenterede i Ministeriet. Den Smule Irreligiøsitet, som findes i Landet, skyldes hovedsagelig en lille Flok Fritænkere i Kroatien, af hvilke nogle faa er frafaldne Katholikker. Man forsøgte her at foranstalte et Frafald i Lighed med i Czeko-Slovakiet, men Forsøget skal være totalt mislykket. Slovenerne er gennemgaaende et solidt katolsk Folk. Selve Serbien, der betragtedes som Ruslands Forpost paa den saakaldte Orthodoxsiens Fæstning, er nu Del af et Rige, som praktisk talt er halvt katolsk, og som staar paa den bedste Fod med Pavestolen.

Jesu Hjertes Budbringer. 3. Hæfte 1920. Indhold: M. M. Alacoques Helgenkroning i Peterskirken d. 13. Maj 1920. — »Jesu helige Hjerte, gør med mig, hvad du vil!« — Vor Spørgeskasse. — Jesu Hjerte-Andagtens Krønike. — Hovedformaal for Bønnens Apostolat i Juli, August og September.

Børnenes Budbringer. Min bedste Billedbog. — Barnets Bøn til sin Moder. — Joseph og Louise. — Bønnens Apostolat. — Man kan, hvad man vil. — Sankt Jørgen.

Kirkelig Kalender.

11. Juli. 7. Søndag eft. Pintse. 12. — M. M. Johannes Gualbertus, Abbed. 13. — Ti. Anacletus, Pave og Martyr. 14. — O. Bonaventura, Biskop og Kirkelærer. 15. — To. Kejser Henrik, Bekender. 16. — F. Karmel-Skapularf. 17. — L. Alexius, Bekender.	18. Juli. 8. Søndag eft. Pintse. 19. — M. Vincents af Paul, Bekender. 20. — Ti. Hieronymus Æmiliani, Bekender. 21. — O. Praxedes, Jomfru. 22. — To. Maria Magdalena, den bodfærdige. 23. — F. Apollinaris, Biskop og Martyr. 24. — L. Vigilie.
--	---

Rosenkranskirken. Kongregationen af Rosenkransdrønnen har Møde Onsdag d. 7. Juli Kl. 8 Aften. Foredrag om Skriftemaalet. Søndag d. 11. Juli Kl. 8 Morgen Fælleskommunion.

St. Andreas Kirke. Søndag d. 18. Juli holder begge Maria-kongregationer *Fælleskommunion* under 7³/₄ Messen. — Straks derefter har Bestyrelsen for Mændenes Kongregation sit sidste *Bestyrelsesmøde* i dette Semester.

St. Josefs Gilde, stiftet 1885. Mødet i Juli Maaned bortfalder.

Sakramentskirken. Den i Anledning af *Nordslevis Genforning* med Danmark foreskrevne Takkegudstjeneste holdes her om Aftenen Kl. 8, dersom det bliver paa en Hverdag.

Lørdag den 10. ds., den *h. Martyrkonge Knuds Dødsdag*, holdes en lille Andagt Kl. 8 Aften.

Conventus missionariorum insulæ Selandiæ hoc mense locum non habebit.

„Die katholischen Missionen“.

Illustreret Maanedsskrift.

Anbefalet af Paven, Kardinaler, Erkebiskopper og Biskopper.

Dette Tidsskrift bringer Efterretninger om den katolske Kirkes samlede Missionsvirksomhed paa hele Jorden. Talrige og fortræffelige Illustrationer ledsager Teksten. Der kommer aarlig 12 store, rigt illustrerede Hæfter for kun 6 Mark i alt (hos Herder, Freiburg im Breisgau). — Bestillinger modtages i enhver Boghandel og paa alle Postkontorer.

Den h. Kamillus af Lellis og hans Orden. Ved *Th. Fritsche*. Forord af *Joh. Jørgensen*. VI + 120 S. 1 Kr. Indb. 1 Kr. 40 Øre.

Katholsk Boghandel Stenogade 3, Kbhvn. B. Aabent 9-6. Tlf. Vester 3930. Bøger, Billeder, Devotionalier.

Pension hos katolsk Familie nær ved St. Knuds Skole ønskes for en *lille Dreng* (hidtil Andreas Kollegiet). Billet med Pris, mrk. »Hjem«, modtager Ugebladet, Studiestræde 27-29⁴, K.

NB. Foreløbig bedes alle Breve til Redaktør Niels Hansen adresseret: **Sebbersund St. Jylland.**

Annoncer og lignende bedes senest sendt **Søndag Aften.**

Kun eventuelle Dødsannoncer kan sendes til Trykkeriet »Athene«, Svanemosegaardsvej 4, København V.

FREMMEDSPROGTRYKKERIEET »ATHENE« (ALB. HANSEN),
Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne

68. AARGANG

•Nordisk Ugeblad« udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 2 Kr. 50 Ø. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Bogluder og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Studiesr. 27-29. 1-4, Tlf. 12327). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 16 Kr. aarligt. — Redaktør: Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. Tlf. Helrup 657 y. Træffes bedst Kl. 4-5 Eftermiddag. *

Nr. 29.

Søndag den 18. Juli.

1920.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Genforeningen. — Christopher Holfeldt-Houen. — St. Andreas Kollegium. — Efterretninger fra Ind- og Udland: Randers. Holland. Schweiz. — Avertissementer.

Smaa Indledninger.

503.

Naar det overnaturlige Liv mistes.

Det hænder undertiden, at et Menneske i Løbet af ganske kort Tid forandrer sig saaledes, at man næppe kan kende ham igen. Før var han religiøs helt igennem, et Mønster paa Selvbeherskelse, Pligtopfyldelse, Ordenssans og Elskværdighed. Nu er han saa pirrelig og trættekær, at alle gaar af Vejen for ham, saa gnaven, at man kan læse Bitterheden i hans Ansigtstræk. Man spørger en af hans Venner, hvorledes dette Omslag er foregaaet, og man faar at vide, at han har haft Strid med en Bekendt, hvori det viste sig, at begge var Mennesker; de blev Uvenner, og fra den Dag daterer Forandringen sig. En af hans fordums Venner, som endnu i nogen Tid havde hans Fortrolighed, har hørt ham sige, at »han nu havde indset sin Vildfarelse. Han havde stadig troet, at Kristendommen gjorde Menneskene bedre. Nu vidste han, at de Kristne var de allerværste Mennesker; deres Religion, som de gik og raabte op om, øvede de ikke, og naturlig Retskaffenhed vilde de ikke høre tale om. Læren om det overnaturlige var det rene Vaas o. s. v.« — En Forargelse

var altsaa Anledningen til dette pludselige Omslag; en Misforstaaelse, en Strid.

Noget lignende gælder om det store Omslag, der er foregaaet i det europæiske Samfund siden Humanismens Dage og i det franske Folk siden den store Revolution. Kun var Anledningen større og dyberegaaende; i det 15. Aarhundrede var det Hedenskabets Indførelse i Litteratur og Kunst og i det 18. Forgudelsen af den menneskelige Fornuft. Omvæltningen var saa stor, at den endnu den Dag i Dag er en Forargelse for Historikerne. »Der kan man se,« siger de, »hvor lidt den kristne Tro og den kristne Kultur i Grunden har udrettet. Den har rigtignok i Aarhundreder tilbageholdt Lidenskabernes voldsomste Udbrud; men man maa endelig ikke tro, at deres Kraft er bleven brudt; nej, hele Tiden har de ulmet under Asken. Saa snart den kristne Samfundsorden blev ophævet, rejste Menneskets gamle barbariske Natur sig igen i hele sin Vildskab.«

Det er Anklagen. Men hvad i al Verden forlanger disse Kritikere af Kristendommen, af Kirken? Er det ikke en Umulighed? Anklagen lyder underlig i deres Mund, som ellers plejer at anklage vor Religion for Unatur, Tvang og Magi. Thi en Slags Magi vilde det være, hvis Kristendommen forvandlede vor Natur og gjorde os til bedre Mennesker uden vor Viljes Medvirkning og saaledes, at Tilbøjeligheden til det onde var udryddet.

Nej, Kristendommen lader den menneskelige Natur, dens Frihed og Selvstændighed uantastet. Den tilbyder Menneskene overnaturlig Hjælp til at tilkæmpe sig Herredømmet over Lidenskaberne; men den tvinger ikke Viljen til at tage imod den.

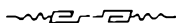
Deraf følger nu to Ting. For det første, at *Kristendommens, Naadens, Arbejde begynder i ethvert nyt Menneske paa ny og helt forfra*. Thi med hvert nyfødt Barn, med hver ny Slægt vokser det onde paa ny ind i det kristne Samfund og maa paa ny bekæmpes. Det er derfor fuldstændig at miskende de sociale og theologiske Betingelser, naar man bebrejder Kristendommen, at den i Løbet af saa mange Aarhundreder ikke har formaaet at omskabe Menneskets Natur.

Paa den anden Side kan vi nu ogsaa indse, hvorfor *de onde Drifter i det enkelte Menneske rejser sig saa tit og saa voldsomt, naar først den overnaturlige Ordens Segl og Sikringer er ødelagte og kastet bort*. Et saadant Menneske havde indtil hint usalige Øjeblik ingen Anelse om alt det onde, der boede i hans Natur; thi han havde jo hidtil ærlig gjort sig Umage for at leve efter Guds Lov. At han kunde det, havde han den overnaturlige Hjælp at takke

for, som usynlig var ham nær. Men nu vaagner pludselig Lidenskaber i ham, som han aldrig havde tiltroet sig. Spirerne havde altid været været i ham, men Naaden havde holdt dem nede. Naar den er veget, rejser de sig med uimodstaaelig Magt.

Og dertil behøves slet ikke nogen længe forberedt Omvæltning; et eneste dybt rækkende Fejltrin eller en Forargelse, der fører til Frafald, er nok. Derved er Naaden jaget ud af Hjertet, og straks slippes det onde løs. Den overnaturlige Naade er den Jordbund, hvoraf Sjælen suger al sin Kraft til at leve sit Liv i Gud. Mistes denne Grund, maa Sjælen visne og dø. Efter *Pater A. M. Weiss, O. Pr.*

Genforeningen.

Sbønt vi Katholikker jo med Glæde og Begejstring vil deltage i de mange Fester, der i den nærmeste Tid vil blive fejret blandt os til Minde om de danske Sønderjyders Genforening med Danmark, vel nok den glædeligste Begivenhed, vort Fædreland har oplevet i de sidste fem Hundrede Aar, er der dog skellig Grund til ogsaa her i vort Ugeblad at mindes vore trofaste Landsmænds Tilbagekomst efter godt halvtreds tunge og trange Aar under fremmed Herredømme.

Men vi vil her ikke dvæle ved det, vi er fælles med alle Danske om, den inderlige Taknemmelighed mod Gud, der styrede det saaledes, at der skete det lille Land Retfærdighed, at vore Landsmænds ubrydelige Troskab endelig fik sin Belønning, og at vi har faaet »et Danmarks-kort, hvor igen alt Dansk er vort«. Derom vil der rundt om ved Møder og festlige Sammenkomster sikkert blive sagt mange gode og varme Ord, langt bedre maaske end vi kan sige dem.

Men jeg vilde gerne drage et Par Synspunkter frem, ud fra hvilke vi som Katholikker med ganske særlig Glæde kan se paa den Begivenhed, der er vor alles fælles Glæde.

Det første af disse er da det, at Kampen for Modersmaalets og Nationens berettigede og retfærdige Krav i Aar-

hundredernes Løb ikke fra nogen Side har været ført med større Energi, Kraft og Opofrelse end fra den katholske Kirkes og dennes Føreres og Repræsentanters Side. Tænk paa de to Folk i Europa, der vel nok i de sidste Aarhundreder har lidt mest under fremmed Vold og brutal Undertrykkelse, to katholske Folk, nemlig Irlænderne og Polakkerne. Hvad de har maattet udstaa fra de Nationers Side, der var lige store Fjender af deres Tro og deres folkelige Liv, kan jeg her ikke komme nærmere ind paa, og ikke saa faa af mine Læsere vil ogsaa vide det; men hvem stod dem trofast bi, kæmpede og led for dem og med dem — det gjorde den katholske Kirke, dennes Præster og Ordensfolk. Her — som alle Vegne — krævede Kirken Respekt ikke alene for den katholske Tro, men ogsaa for Modersmaalet og Folkets Liv.

I Sønderjylland har den katholske Kirke ikke kunnet gøre nogen direkte Indsats for Folkets Modersmaal og endnu mindre for dets Tro, hvilken sidste de dernede desværre ikke endnu rigtig har opdaget er en fra Tyskland indført Vare, men dog har Kirken indirekte været til Støtte for vore Landsmænd i deres lange, svære Kamp. De danske Rigsdagsmænd i Berlin havde nemlig deres bedste Venner i de katholske Centrumsmænd, som forstod deres Kamp og misbilligede det preussiske Tyranni; om Redaktør Jessen fra Flensborg Avis fortaltes det endog, at den Forstaaelse, han blandt tyske Katholikker havde fundet for den retfærdige Sag, havde bragt ham i en meget venlig og nær Stilling til den katholske Kirke.

Det synes jeg derfor, vi med fuld Føje særlig som Katholikker kan glæde os over, at den nye Grænse er draget ikke ved den stærkeres Vold, men ved Modersmaalets og Selvbestemmelsens Ret, et godt gammelt katholsk Princip, og at Kampen derfor er bleven mødt med Sympathi fra ikke saa faa katholske Kristne paa den anden Side Grænsen.

Og for det andet vil jeg gerne fremhæve, naar Talen er om vor særlige Glæde over det danske Sønderjyllands Tilbagekomst til Moderlandet, at der i *historisk* Henseende er saare mange Baand, der netop knytter Katholikker til

denne Del af Fædrelandet. Der er ikke saa faa af vore største og bedste Mænd og Kvinder, Katholikker som vi, der paa en eller anden Maade har staaet Sønderjylland nær.

For her at begynde med Begyndelsen maa jeg allerførst nævne ham, vi plejer at kalde Nordens Apostel, selvom hans Virksomhed for største Delen slet ikke faldt i det, vi nu forstaar ved Norden, men i det nordlige Tyskland, nemlig den hellige *Ansgar*. Rundt omkring i vort Fædreland har han ikke været, maaske aldrig paa nogen af de danske Øer, men i Sønderjylland ved vi, han har lært, prædiket og døbt. Kun to Kirker fik han bygget i Danmark, den ene i Hedeby, saaledes som man den Gang kaldte Byen Slesvig, og den anden i Ribe, to Punkter, der markerer Sønderjylland fra Syd til Nord. Naar vi nu derfor glæder os over det danske Sønderjyllands Tilbagegivelse til Danmark, finder vi som danske Katholikker en særlig Glæde deri, at det er den Jord, som er helliget ved den første katholske Missionærs Prædiken, der nu atter er kommen tilbage til det gamle Moderland, som det med gribende Troskab holdt fast ved gennem de halvtredsindstyve onde Aar.

Middelalderens tre store Dronninger, Thyra, Dagmar og Margrethe, om hvem Digteren synger:

Fejre Dronningnavne tre,
aldrig ramt af Tidens Le,

staar baade os Katholikker og Sønderjylland nær. Var Thyra, »Danmarks Bod«, som hendes Søn kaldte hende paa Runestenen i Jellinge, Kristen, hvad vi intet bestemt ved om, saa var hun katholsk Kristen; men hvad vi ved, er, at sit smukke Tilnavn fik hun, fordi hun værnede Sønderjylland mod det Uvej, som truede sydfra. Om Dagmar ved vi ogsaa kun lidt ud over det, at hun — sikkert med Rette — var saa elsket som faa Dronninger i Danmark, og at hun fra sit fjerne Fædreland steg i Land paa Sønderjyllands Kyst. Om Margrethe Valdemarsdatter ved vi naturligvis langt mere — der er jo faa, der har sat saa stærke Spor i Danmark, ja hele Nordens Historie som hun — men hende er det et vemodigt Minde, der knytter

til Sønderjylland; det var der nede, hun uventet faldt som Offer for en pestagtig Sygdom, og

Flensborg-Fjorden sukked,
da Margrethe Øjet lukked.

Om de to sidste ved vi, de var den katholske Tro inderlig og hjertelig hengivne. Fra Dronning Dagsmars Grav har vi det dejlige Kors, som saa mangen katholsk ung Pige har faaet som Gave ved den første Kommunion eller Firmelsen, og som de senere med Stolthed har baa-ret, og om Margrethe kender vi mangfoldige Eksempler paa, hvor hengiven hun var Kirken og dens Mænd og Kvinder og den katholske Tro. Ja, Dronning Margrethe var i sin Barndom gennem den hellige Birgittes Datter Merete nær knyttet til denne Nordens store Helgeninde og mægtige Aand. Der er ingen Tvivl om, at det var deres varme katholske Tro, der gjorde Margrethe — som tidligere Absalon — til de to store Lys og Kraftcentre i vort Fædrelands Historie. Derfor kan vi fuldt og helt give Digteren Carl Ploug Ret, naar han om Dronning Margrethe udbryder

Og aldrig vi fanger den Storhed og Magt,
som vi forliste,
før Aanden os styrer, der holder Vagt
ved hendes Kiste.

Og aldrig vi fanger Frihed og Fred
og gode Dage,
før ærlig den Arv vi kendes ved,
hun lod tilbage.

Og saa lægger vi Katholikker endnu mere i disse Digte-rens Ord, end han sikkert selv har tænkt sig.

Men vi maa gaa videre, paa en Maade et Skridt tilbage, for at dvæle ved den Mand, der fremfor alle hører Sønderjylland til, og hvem vi som Katholikker ikke kan sætte for megen Pris paa eller stole for trygt paa, nemlig den hellige Knud Lavard.

Ved sin Martyrdød i Haraldsted kom han til at høre Sjælland til og blev Værnehelgen for Danmarks Hovedø, men sit Livs Manddomsgerning nedlagde han i Sønderjylland, hvor han var Hertug eller Jarl, som man endnu

den Gang sagde. Det vilde passe godt her at fortælle om de 16 Aar, Knud Lavard virkede til Velsignelse for store og endnu mere for smaa, men det vil føre os for vidt. Han bragte ved Retfærdighed og Elskværdighed Fred indtil, standsede Røveri og Plyndringer og befriede Sønderjylland for de mange Fjender, Vendere og andre, der saa længe havde truet dets Fred og Selvstændighed. Han blev derfor elsket som faa og var den jævne Mands særlige Ven. Det er hans Arv vi skulde se at løfte i Sønderjylland, og her har danske Katholikker en særlig Opgave at løse: vi skal vise vore Landsmænd der nede, at det værste, de har faaet fra Tyskerne, alligevel er den lutherske Reformation; det er den, der satte Fæit i Fortyskningen af saa stor en Del af Sønderjylland, mere end noget andet, og det er den, der skilte Norden ud fra Kristendommens store Livstræ; hvilken Forskel er der ikke mellem det blomstrende Danmark i den katholske Middelalder og de følgende tørre Aarhundreder under de protestantiske Oldenborgere!

Det er dog ikke alene til de gamle Dage, vi behøver at gaa tilbage, naar vi vil finde katholske Minder i det danske Sønderjylland. En af Danmarks fineste lærde i den nyere Tid, Arkæologen Zoega med det typisk sønderjyske Fornavn Jørgen, død 1809, var født i Nærheden af Møgeltønder, hvor hans Fader var Præst; største Delen af sin Tid tilbragte han i Rom, hvor han traadte over til den katholske Kirke.

To andre, endnu mere kendte Konvertitter, har for længere eller kortere Del af deres Liv været knyttet til Sønderjylland, og ikke saa faa nulevende vil endnu kunne huske dem. De var begge to lutherske Præster og blev i en senere Alder Katholikker. Den ene var den *Kofoed-Hansen*, hvis Navn er bleven draget frem i den sidste Tid ved den kæmpemæssige Doktordisputats, der just nu er bleven skreven om ham. Han virkede i en Aarrække som luthersk Præst i Haderslev og blev først mange Aar efter, som en gammel Mand, Katholik, men han er alligevel et lille Bindeled, der knytter os særlig til Sønderjylland. Det gælder endnu mere om hans Ven og Kollega, en anden luthersk Præst i Haderslev Provsti, Pastor *J. L. V. Han-*

sen, som blev Katholik, da han var 53 Aar gammel, og derefter i 19 Aar, fra 1864 til 1883, var Redaktør af Ugebladet. Det var sit Embede i Sønderjylland, han opgav for at blive Katholik, kun et halvt Aar, før han kunde faaet en god Pension deraf. I 1870 skrev han saa modigt og uforsagt i Ugebladet (Side 304—307) om Preussens Uretfærdighed mod Danmark og dets forskellige Handlinger i Krig og Fred, at Ugebladets nuværende Læsere vilde forfærdes, om de var stødt paa noget lignende nu.

Endnu en Mand maa jeg i denne Sammenhæng fremdrage. Han var ikke Katholik, men har ved sine sandhedskærlige Skildringer gavnet vor Sag ikke saa lidt. Han vilde glædet sig, om han nu som en næsten 80aarig Mand havde oplevet denne Danmarks store Genforeningsdag, men han er for længst død, Rigsarkivar A. D. Jørgensen. Han var født i Graasten og elskede som faa sit snævrere Fødelands Sag. Han har skrevet to smukke, ja ypperlige Livsskildringer, den ene af nys omtalte Zoega og den anden af en, der staar alle Katholikkers Hjerter endnu nærmere, den ædle Niels Stensen eller Steno, og desuden paabegyndt et herligt Værk: Den nordiske Kirkes Grundlæggelse. Han fuldendte dog aldrig dette sidste Arbejde, efter Sigende fordi det var bleven ham betydet, at blev han ved at skrive saa katholsk, som han var begyndt, maatte han vente at miste offentlig Støtte til sine Arbejder. Derfor er der god Grund til at tage A. D. Jørgensen med blandt den Række Mænd, der gør Sønderjylland særlig dyrebart for alle katholske Danske.

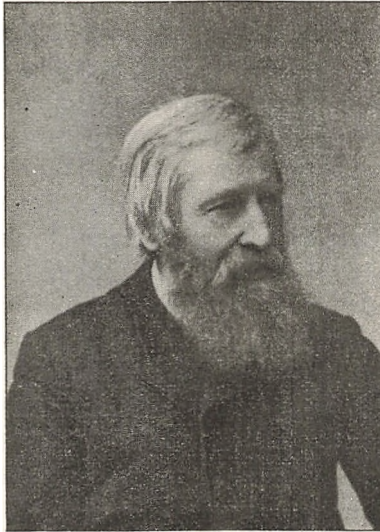
Disse Linjer har været et lille Forsøg paa at kaste et katholsk Strejflys over den store Glæde, der er fælles for alle Danske, hvor megen og hvor lidt Tro de saa har, naar de blot er enige om, at *det fælles Fædreland er som et Hjem, hvilket Husets Sønner og Døtre bør kappes om at elske og gøre saa lykkeligt og godt som muligt*. Vi vil inderlig og hjertelig tage Del i alle Folkets fælles Fester, men blot mellem os selv have Lov til at drage et Par Bevæggrunde frem, der yderligere kan opmuntre os til Tak mod Gud, der har lønnet Troskab mod Fædrelandets Sag paa saa herlig og — for manges Vedkommende — sikkert uventet Maade.

Niels Hansen.

Christopher Holfeldt-Houen.

Paa Tirsdag bliver det 100 Aar siden den Mand, hvis Navn og Billede findes paa dette Blad, for første Gang saa Verdens Lys. Han er ikke saa kendt, at en lille Skildring

af hans Liv og Virksomhed vil være overflødig for {dette Blads Læsere, og han er saa betydelig og fremragende, at han vel fortjener at blive draget frem ved denne hundred-aarige Mindedag. — Hvad her fortælles, hviler væsentligst paa den Skildring, hans yngre Ven og præstelige Broder, den elskværdige norske Præst Erik A. Wang, gav af ham i Julehilsen 1901.

Christopher Holfeldt-Houen var Søn af Lærer ved Arendals Borger- og Realskole, senere Købmand Ole Houen og Christiane Margrethe Lund, der tidligere havde været gift med Skibsrheder G. W. Ellefsen. Han blev født i Årendal 20. Juli 1820, gennemgik fra sit 8de til sit 14de Aar Børgerskolen dersteds og blev kort efter sin Konfirmation i den norsk-lutherske Statskirke sendt til Udlandet for at uddannes som Handelsmand. Sommeren 1834 kom han saaledes til Dunkerque, hvor han straks fik Plads paa et af de betydeligste Handelskontorer, der navnlig drev store

Trælastforretninger paa Norge og besøgte som dette Firmas rejsende Prokurist Sommeren 1836 Familien i Arendal, hvorfra han igen vendte tilbage til sin Plads i Frankrig. Efter 4 $\frac{1}{2}$ Aars Ophold der drog han i December 1838 til England, hvor han derpaa i Newcastle on Tyne uddannede sig som Handelsmand og var senere i 2 Aar ansat som Korrespondent i Fransk paa et Handelskontor i Riga. Efter at have tilbragt Vinteren 1843 44 dels i Fædrelandet, dels i Stockholm, gik han paa ny til Newcastle, hvor imidlertid hans yngre Broder Anton Christian Houen, den bekendte Stifter af de store Legater for norske Kunstnere og Videnskabsmænd, havde etableret sig som Handelsmand, og han var nu en Tid beskæftiget ved dennes Forretning. I 1846 gjorde han en Forretningsrejse gennem Frankrig til Italien og kom i Oktober Maaned til Rom, hvor han slog sig ned for Vinteren. Dette Ophold blev af indgribende Betydning for hans Livsførelse.

Under Samliv med den skandinaviske Koloni i Rom begyndte han at drive religionsfilosofiske Studier, gjorde lejlighedvis Bekendtskab med flere af de lærde engelske Konvertitter, saasom de senere berømte Kardinaler Dr. Newman og Dr. Manning, og lidt efter lidt, tildels under Indflydelse af den ved Pave Pius IX's Tiltrædelse af Pavestolen vakte Bevægelse i Italien, modnedes hans Beslutning om at gaa over til Katholicismen,

Den 3. Juni 1847 blev han optaget i den katholske Kirke. Omtrent samtidig bestemte han sig til ved theologiske Studier at uddanne sig til katholsk Præst eller efter Studiernes Tilendebringelse at trække sig tilbage til et Trappistkloster. Imidlertid blev han, dels ved Sygdom, dels ved Franskmændenes Belejring af Rom holdt fangen der til de franske Troppers Indtog i 1849. Da begav han sig til et Dominikanerkloster, som stod under den berømte Pater Lacordaires Ledelse, i Nærheden af La Grande Chartreuse ved Dijon. Herfra vendte han om Høsten samme Aar tilbage til Rom, hvor han nu fortsatte sine Studier paa egen Haand, indtil han fra Høsten 1850, da Pave Pius IX var vendt tilbage fra Eksilet i Gaeta, kom ind i Propagandakollegiet. Af Helbredshensyn blev han dog nødt til efter et kortere Ophold i Kollegiet at nøjes med

som ekstern at bivaane de theologiske Forelæsninger, indtil han præsteviedes i 1854.

Som nyordineret Præst bestemte han sig til at vende tilbage til sit Fædreland, hvor Taarnet paa St. Olafskirken i Kristiania just var blevet rejst. Han rejste saa til Kristiania, hvor han til 1857 var Pastor Lichtles Medarbejder ved den derværende St. Olafsmenighed.

Efter i Sommerens Løb at have besøgt Vestlandet flyttede han i December til Bergen for der at grundlægge en katholsk Menighed. Det følgende Aar fik han den Glæde at kunne modtage som Gæst sin Landsmand J. D. P. Stub, som efter sin Overgang til Katholicismen i Italien og efter at være bleven præsteviet der virkede som Barnabitpater i Italien og nu besøgte sin Fødeby.

Som Præst ved den ny grundlagte Menighed i Bergen betjente han de spredt boende Katholikker langs Kysten fra Kristianssand S. til Namsos.

Imidlertid begyndte Kravet om egen Kirke og Præstegaard at gøre sig mere og mere gældende. Bergenserens Pater Stub satte sig i Spidsen for, at det skulde lykkes. Medens denne virkede med dette for Øje i Udlandet, arbejdede Pastor Holfeldt-Houen i Bergen. I 1864 paabegyndtes allerede Arbejdet ved Grundmuren til Kirken, og den 19. September det følgende Aar fandt den højtidelige Grundstensnedlæggelse Sted. Medens saa Arbejdet ved Kirken af forskellige Grunde kom til at hvile en Stund, opførtes Præstegaarden hovedsagelig ved Enkedronning Josefines Hjælp, der bidrog 25,000 Francs til dette Øjemed. I 1868 flyttede Pastor Holfeldt-Houen ind i den nye Præstegaard og indrettede i denne et midlertidigt Kapel. I 1876 blev Kirken færdig, og den 30. Juni blev den højtidelig indviet, medens Pastor Stub udnævntes til første Sognepræst ved St. Paulskirken, som Kirken kom til at hedde. Pastor Holfeldt-Houen blev da Medarbejder hos sin Landsmand.

Høsten 1881, da en katholsk Menighed var bleven oprettet paa Frederikshald, flyttede han som dens Sognepræst did og forblev der til 1883, da han forflyttedes til Kristiania. Fra Nytaar 1884 traadte han paa Grund af Svagelighed ud af den katholske Kirkes aktive Tjeneste, men

vedblev dog at tjene Kirken ved litterære Arbejder, af hvilke maa fremhæves hans Oversættelse af Goffines Huspostille og Kardinal Gibbons's Vore Fædres Tro.

Resten af sit Liv tilbragte han dels i Italien, dels i Bergen og dels i Kristiania, hvor han afgang ved Døden i Bydelen Oslo den 22. November 1890. Torsdag den 27. holdtes højtidelig Requiemmesse for hans Sjælero i St. Olafskirken, hvorfra han stødtes til Hvile paa Vor Frelser's Gravlund.

St. Andreas Kollegium.

Det vil sikkert interessere alle Læsere at faa et lille Overblik over St. Andreas Kollegiums Historie. Det skal gives i de følgende Linjer paa Grundlag af den Skildring, Skolens Styrer, Pater Günther, gav i sin Tale ved Afslutningsfesten den 5. Juli.

For 47 Aar siden, da Skolen blev grundlagt, var det kun en lille Flok, der udgjorde St. Andreas Kollegium. I Maj Maaned 1873 var den af Kammerherreinde *Polly Berling* opførte Kirke bleven indviet, og den 30. August samme Aar aabnedes den ligeledes af hende opførte Skole med 13 Elever: 9 Danske, 2 Nordmænd, 1 Svensker og 1 Tysker. Til at undervise disse var der 7 Lærere, Præster af Jesuiterordenen, under Pater *Zurstrassen* som Forstander. Af Huse til Skolens Brug stod den Gang kun den lave to Etages Bygning bag Kirken og saa den lange Forbindelsesgang fra Porten til Kirke og Præstehus. Undervisningen — der begyndtes med 2 Klasser — foregik derfor til at begynde med nede i Avlsgaarden Ordrupsdals træbeklædte Stuehus, der forlængst er revet ned. Strækningen til og fra Skole tilbagelagdes i daarligt Vejr med Træsko.

Da jeg i 1878 blev indmeldt som Kostgænger i Kollegiets Skole, gik der Frasnagn om de herlige første Tider. Eleverne, hvis Antal i Femaaret var steget fra 13 til 30, talte om en Guldalder, der desværre ikke var mere. Sagen var, at den elskelige Pater *Zurstrassen*, der var en stor Taler, men ikke nogen øvet Pædagog, en Tid havde forvænnnet sine Drengene, for hvem han mente, at det bedste ikke var for godt. Han havde da faaet en Efterfølger i den sympathetiske, men alvorlige Pater *Rudiger van Acken*,

og denne var senere igen bleven afløst af Pater *Johannes Baptist Lohmann*, der blev den Mand, som var bestemt til i en lang Aarrække at give Skolen dens Præg.

Som sagt — Guldalderen var i 1878 allerede forbi. Det mente Eleverne da, og de var ikke glade for det. Men heller ikke Skolens Leder og Lærere var uden Sorger. Det, der navnlig vakte Ængstelse for Fremtiden, var Elevtallets ringe Vækst. Vi var som nævnt kun 30 i 1878, og da jeg fire Aar efter blev Student, var Tallet endnu kun 47. Dette var saa meget mere beklageligt, som Skolens Bygninger allerede i 1877—78 var bleven udvidet med den store Midterfløj, den med den høje Stentrappe. Det ringe Elevantal skulde imidlertid endnu i mange Aar true Kollegiets Bestaaen. Endnu saa sent som i 1889 havde Skolen kun 54 Elever, og ti Aar senere ikke flere end 89. Sagen var den, at af Landets Katholikker havde kun faa Raad og Lyst til at lade deres Sønner studere, og Tilgangen af ikke-katholske Elever var endnu forsvindende, da Skolen ikke gjorde nogen som helst Reklame. Med Hensyn til den sidstnævnte Grund — de protestantiske Hjemstilbageholdenhed — kan det nævnes, at da de første ikke-katholske Elever blev optaget, førte det — det var allerede i 1877 — til en lille Skærmydsel med Skolekommissionen. Striden endte med, at Ministeriet, til hvem der var sket Henvendelse, maatte tilstaa, at der ikke fandtes nogen Lovhjemmel til at forhindre en saadan Optagelse, naar blot de paagældende Børn blev indkaldt til Overhøring i Religion af deres Sognepræst og ved den fandtes at være vel underviste. En regelmæssig Overhøring af alle de Elever paa Kollegiet, der var skolepligtige og tilhørte Folkekirken, blev dog først forlangt og indført 20 Aar senere under Kultusminister Sthyr. Den ophørte lidt efter lidt efter den forrige Sognepræsts Afgang og har ikke fundet Sted siden 1917. Tilgangen af protestantiske Elever blev, da den en Gang var begyndt, ikke standset ved de folkekirkelige Myndigheders Indgriben. Skolen havde 9 Protestanter i 1879, 12 i 1884, 104 i 1906 og 120 i 1912; i sidste Skoleaar var Tallet 241.

En Hovedgrund, foruden de nævnte, til Skolens langsomme Fremgang var den Omstændighed, at vi ikke havde Eksamensret. Vore Eksaminander maatte gaa op ved andre Skoler, hvor de ikke blev prøvet af deres egne Lærere, hvad der ret naturligt afskrækkede mange Hjem fra at sætte deres Børn paa Kollegiet. Vore Kandidater gik i den første Tid op ved Latinskolen »Lyceum« i Nørrefarimagsgade; senere foretrak vi den nuværende Østre Borgerdydsskole i Stockholmsgade og havnede sluttelig i Ordrup Gymnasium, hvis Bestyrere *H. C. Frederiksen* og

Kr. Branner vi mindes med Glæde. De første Eksaminander, vi indstillede, var 6 Elever, der i Sommerterminen 1878 tog IV. Klasses Hovedeksamen.

Antallet af Eksaminander vedblev naturligvis at være lille, saa længe Skolen stod i Stampe. Der gik endog undertiden en hel Række Aar, hvori vi slet ingen Eksaminander havde. At dette Forhold virkede trykkende paa Humøret heroppe, siger sig selv. Det store Haab, der holdt Modet vedlige, var derfor Opnaaelsen af Eksamensretten, der ventelig vilde give flere Elever. Den kom sent — først i 1906 —, men den kom dog. Siden den Tid har vi hvert Aar kunnet indstille et passende Antal til de forskellige Prøver. I det hele har af Skolens 1611 Elever 14 taget Alm. Forberedelseksamen, 71 IV. Klasses Hovedeksamen, 208 Mellemskoleeksamen, 78 Realeksamen, 83 klass.-sprogl. Studentereksamen og 27 math.-naturv. Studentereksamen. Hvis nogen her tænker: Hvor er disse Tal dog smaa! Kun 1600 Elever i 47 Aar! Og saa faa Eksaminer! — saa maa han tage i Betragtning, at mange af de 1600 har gaaet i Skole paa Kollegiet i 10 Aar og mere, og saa for øvrigt huske, at jo mindre Elevantallet er, desto større bliver den enkelte Elevs Del i den samlede Virksomheds store Ofre af Tid og Kræfter. Vi har unægtelig den meste Tid arbejdet under smaa Forhold; dobbelt sørgeligt er det derfor, at Skolen lukker paa et Tidspunkt, da Forholdene lige havde begyndt at blive større.

Kollegiets Liv har ikke været særdeles rigt paa Begivenheder, og de faa, der er at berette om, falder først i Begyndelsen af det ny Aarhundrede. En skal dog nævnes fra Tiden forinden.

I Januar 1895 døde Skolens Stifterinde, Fru Kammerherreinde *Berling*. Paa den Dag, da Kollegiet lukker, maa hendes Navn fremfor alt ikke glemmes. Fru *Berling* er ikke Kollegiets eneste Velgører i stor Stil, men afgjort langt den største. Kammerherreinden har for egen Regning opført Kirken og det tilhørende Præstehus; til Anvendelse for Skolen har hun endvidere skænket det kendte store Areal og de før omtalte Bygninger, der stod færdige ved Aabningen i 1873; og endelig har hun stiftet et Fond, hvis Renter skulde anvendes til Fripladser i Kostskolen. Sin Godgørenhed mod Skolen fortsatte Kammerherreinden indtil sin Død, en enkelt Gang — da det kneb — med et ikke helt lille Beløb. Det Sindelag, der laa til Grund for denne Hjælpsomhed, og som ikke er det mindst værdifulde ved hendes Gaver, fremgaar paa den smukkeste Maade af hendes Breve. Det er dyb og varm Kristenkærlighed, der leder hende.

(Sluttes.)

Efterretninger fra Ind- og Udland.

Randers. Den 26. Juli fejrer Hr. Pastor O. Gethmann, Rektor des Jubilæumsspitals, Wien XIII, sit 25. Aars Præstejubilæum, og da Pastoren har været ansat som Præst ved Menighederne i Randers (og Reykiavik, senere endog i Aalborg som Kamillianerpater), er der maaske nogle i de respektive Menigheder, der vil sende ham en Tanke paa denne hans Højtidsdag. Jubilaren ønsker ikke, at man særlig skal fejre ham, men da han i længere Tid (6 Maaneder) har ligget syg og den højre Lunge er lidt angreben, vilde han sætte Pris paa at blive mindet under den h. Messe paa Højtidsdagen; (man kunde ogsaa lade en Messe læse for Jubilaren).

Holland. Ifølge en herværende katholsk Avis er der til Kongressen for den rom. kath. Esperanto Forening i Haag indgaaet følgende Skrivelse: »Kjøbenhavn 17. Juni 1920. Esperanto er sikkert et kraftigt Middel for den kath. Aktion i hele Verden. Derfor anbefaler jeg Studiet af Esperanto til alle Katholikker, som har Tid og Lejlighed dertil. Det vil være mig en Ære at tiltræde den 6. Kongres i Haag som Æresmedlem. Johannes v. Euch, Biskop.«

Schweiz. Der er bleven forelagt et Lovforslag i den schweiziske Nationalforsamling, gaaende ud paa, at den officielle Forbindelse mellem Landet og Pavestolen atter skal genoptages. Det pavelige Nuntiaturs blev ophævet under den helvetiske Kulturkamp i 1874, men nu er der altsaa Tale om — nogle mener endog Sandsynlighed for — at et saadant atter vil træde i Virksomhed.

Vincentskonferensernes tredje Generalmøde

holdes Søndag d. 25. Juli (efter Højmessen i St. Ansgars Kirke) Kl. ca. 11¹/₂ i Bredgade 67 o. G. Til Mødet indbydes alle aktive og hidragydende Medlemmer.

Helsingør: Katholsk Kapel. — I Anledning af den nylig stedfundne Beatification af den ærv. Louise de Marillac, der sammen med den h. Vincent de Paul stiftede de barmhjertige Søstres Samfund, holdes d. 16., 17. og 18. Juli et højtideligt Triduum med Prædiken, hver Dag, af Hr. Pater Rektor Nøsen fra Ordrup. Fredag d. 16. og Lørdag d. 17. Morgen Kl. 8 højtidelig Messe med Sange. — Aften Kl. 8: Festandagt med Prædiken og sak. Velsignelse. Søndag d. 18. Juli Kl. 8: stille Messe — Kl. 10: Højmesse med Festprædiken.

En ung Pige, som trænger til et længere Ophold paa Landet, søger Optagelse i et (helst katholsk) Hjem, hvor hun kunde deltage i lettere Gerning i Hus eller Have. — Tilbud bedes sendt til Pastor Ronge, Nørrebrogade 27 C. Kbhv.

Den h. Kamillus af Lellis og hans Orden. Ved *Th. Fritsche*. Forord af *Joh. Jørgensen*. VI + 120 S. 1 Kr. Indb. 1 Kr. 40 Øre.

Kirkelig Kalender.

18. Juli. 8. Søndag eft. Pintse.	25. Juli. 9. Søndag eft. Pintse. Jakob d. Ældre, Apostel.
19. — M. Vincents af Paul, Bekender.	26. — M. Anna, Jomfru Marias Moder.
20. — Ti. Hieronymus Æmiliani, Bekender.	27. — Ti. Pantaleon, Martyr.
21. — O. Praxedes, Jomfru.	28. — O. Nazarius og Fæller, Martyrer.
22. — To. Maria Magdalena, den bodfærdige.	29. — To. Kong Olaf, Martyr.
23. — F. Apollinaris, Biskop og Martyr.	30. — F. Abdon og Sennen, Martyrer.
24. — L. Vigilie.	31. — L. Ignatius af Loyola, Bekender.

Søndagsgudstjeneste i Sommermaanederne i Provinsen.

Aakirkeby (Jernbanegade).....Kl. -	Kl. 11 ¹ / ₂ med Vels.
Aalborg (Kastetvej).....» 7 ¹ / ₂	» 10 ..... Kl. 2 ¹ / ₆
Aarhus (Ryesgade 26).....» 7 ¹ / ₂ &11	» 9 ¹ / ₂ .....» 7
Dalum Kloster.....» 6 ¹ / ₂	» - .....» 5
Esbjerg (Nørregade).....» -	» 10 .....» 3
Fredericia (Sjællandsgade).....» 7	» 9 ¹ / ₂ .....» 2
Haderslev.....» -	» 9 ¹ / ₂ .....» 8
Helsingør (Nygade 8).....» 8	» 10 .....» 2
Holbæk (Kastanievej 19).....» 8	» 10 ¹ / ₂ . c. 11 ¹ / ₂ plsk.
Horsens (Nørregade 19).....» 8	» 10 .....» 2
Kolding (Alhambravej).....» -	» 9 ¹ / ₂ .....» 7
Køge (Elisevej).....» -	» 10 .....» 8
Ledreborg.....» -	» 9 ¹ / ₂ .....» 2
Maribo (Ny Østergade).....» 8 ¹ / ₂	» 10 polsk » 2 ¹ / ₂
Nakskov (St. Franciscus Kapel).....» 8	» 10 .....» -
Nyborg (Stella maris Vindingevej).....» 7	» 10 .....» -
Nykøbing F. (Hellig Kors Kirke).....» 8	» 10 ¹ / ₂ plsk » 1
Næstved (Villa Alfa).....» -	» 9 .....» 1
Odense (Torvet 7).....» 8	» 10 .....» 2 ¹ / ₂
Randers (Ladegaardsgade).....» -	» 10 .....» 8
Ringsted (St. Knudsgade).....» 8	» 10 .....» 7 ¹ / ₂
Roskilde (St. Olsgade).....» 7	» 9 .....» 7 ¹ / ₂
Rønne (Østervoldgade).....» -	» 10 .....» 6
Silkeborg (Vestergade).....» -	» 9 ¹ / ₂ .....» -
Slagelse (Tordenskjoldsgade).....» 7 ¹ / ₂	» 10 .....» -
Svendborg (Havnegade 1).....» -	» 10 .....» 3
Vejle (Blegbanken).....» 7	» 9 ¹ / ₂ .....» 3

I Aabenraa, Sønderborg og Tønder afholdes kun periodisk Gudstjeneste, som i Forvejen annonceres i de stedlige Blade.

Hos St. Josefssøstrene i Ringsted er glemt en Paraply, som kan afhentes ved Henvendelse til Klosteret paa Strandvejen.

NB. Foreløbig bedes alle Breve til Redaktør Niels Hansen adresseret: **Sebbersund St. Jylland.**

Annoncer og lignende bedes senest sendt **Søndag Aften.**

Kun eventuelle Dødsannoncer kan sendes til Trykkeriet »Athene«, Svanemosegaardsvej 4, København **V.**

Dette Nr. er en Dag forsinket paa Grund af svigtende Postforbindelse.

FREMMEDESPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN),
Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Torsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

68. AARGANG

«Nordisk Ugeblad» udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 2 Kr. 50 Ø. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Studiestr. 27-29. 1-4, Tlf. 12327). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 16 Kr. aarligt. — Redaktør: Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. Tlf. Helrup 657 y. Træffes bedst Kl. 4-5 Eftermiddag

---

Nr. 30.

Søndag den 25. Juli.

1920.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Min Vej til Kirken. — St. Andreas Kollegium. — Valfarten til Haraldsted. — Efterretninger fra Ind- og Udland: Ordrup. Aalborg. Esbjerg. Sverrig. Tyskland. — Avertissementer.

Smaa Indledninger.

504.

For Frihed og Sandhed.

Herre, lad dit Sakramentes Samfund bringe os Renselse og skænke os Enhed (Dagens Slutningsbøn).

Ved Grundloven af 5. Juni 1849 fik Danmark den Trosfrihed tilbage, som med Vold og Magt blev frataget vore Forfædre ved Kirkerevolutionen. Følgerne af 300 Aars aandeligt Tyranni lod sig dog selvfølgelig ikke straks fjerne, men som for Bondestanden, der i 3 Aarhundreder maatte lide under den gamle danske Kirkes Tilintetgørelse, gik det efter 1849 ogsaa fremad for denne.

Nu styrer den fri Bonde Danmarks Rige, og danske Katholikker gaar i Procession fra Valdemarkernes Kirke til Haraldsted, fra den danske Helgen, Knud Lavards Grav til hans Kapel. En mere end 750 Aar gammel dansk og katholsk Skik er igen kommen til Ære, og den saa sørgeligt og for vor Nationalfølelse saa skadeligt afbrudte Forbindelse med Folkets store og smukke Fortid er igen bleven knyttet, da vi hyldede den trofaste danske og katholske Fyrste, som med streng Retsfølelse værnede Lov og Ret i Sønderjylland og tappert værgede vor ældgamle Grænse.

Vor Pilegrimsfærd var ikke alene et Vidnesbyrd om de historiske Baands Tilstedeværelse og Styrke, men ogsaa om Kirkens Enhed. Ens over hele Jorden, ens gennem Tiderne, international og national.

I de 700 Aar, 826—1536, prædikede den gamle danske Kirke over hele Danmarks Rige paa Dansk for det danske Folk. Ogsaa den Gang fandtes der her Præster og Ordensfolk, som var født uden for Landets Grænser, og mange havde naturligvis studeret ved Udlandets katholske Universiteter, bl. a. Absalon. Siden fik vi selv et katholsk Universitet. I 1536 gik det tabt sammen med de mange gamle berømte Kathedralskoler. Først i 1873 aabnedes igen en dansk katholsk højere Skole, St. Andreas Kollegium.

Ære være de Præster og Ordensfolk, som drog til ringe Kaar i Danmark for at bringe os vore Fædres Tro tilbage! Hvor de end er født, de prædiker Dansk og opdrager og underviser vor Ungdom paa Dansk til gode danske Borgere og Borgerinder. De følger altsaa en baade katholsk og dansk Tradition. Det bør huskes nu, at den katholske Kirke ikke har fortysket Mellemslesvig og hverken i gamle Dage eller i vor Tid har samarbejdet med den kgl. preussiske lutherske Landskirke. —

Dagen efter Valfarten til Haraldsted sluttede St. Andreas Kollegiet sin Tilværelse. Over 1200 danske Mænd kan fortælle om, hvad de der har modtaget; 300 Drenge, som nu splittes til andre Skoler, kan der tale om den fri Skoles Stilling i Danmark og i — Holland. Gid de maa huske, at Frihed og Lighed efter Grundloven er Theori — visse følelige Kendsgerninger Praksis.

Danske Katholikker! Lysten til at undertrykke Trosfriheden og Skolefriheden er levende og arbejder flittig bag Kulisserne. Vi har mærket Reaktionens Magt. Skal vi lade den fortsætte, eller skal vi slutte os sammen for at stølte Frisindet og hævde vore Rettigheder som Mennesker og som skatteydende danske Borgere?

Det er paa Tide, at vi samler os. Skulde vi, der hører til Enhedskirken, ikke kunne blive enige om at kæmpe for vore fælles Interesser? Vi, der har det smukkeste Forbillede i vore Fædres Kirke? Vi er ikke længere et lille Samfund, og vi er ikke Gæster i Danmark, men hører hjemme her og føler os i inderlig Forbindelse med alt det gode og stærke i vort Folks Historie. Sandhed og Frihed er vore Maal. Mange andre har de samme. De har hjulpet os. Nu er vi stærke nok til ogsaa at lægge Ryg til og løfte med.

Derfor: Samling bag Korset! Samling med Bønnen: Herre, lad dit Sakramentes Samfund bringe os Renselse og skænke os Enhed!

A. F. Beyer.

Min Vej til Kirken.

Af *Gustaf Baron Armfelt.*

(Sluttet.)

Efter nogen Tids Virksomhed i Cardiff blev jeg 1902 forfremmet til Sekretærstillingen ved det svensk-norske Konsulat i Riga og glædede mig til at skulle se Lande og Folk, som jeg i Forvejen kendte noget til. Allerede den første Aften i Nattoget fra Wjersjbolowo, første Station i (daværende russiske) Polen, fik jeg en Prøve at se paa flere af de Folk, som levede under Czarens Scepter. Nogle Officerer, der rejste i samme Vogn som jeg og talte Fransk, Engelsk og Tysk, gav mig med stor Elskværdighed Oplysninger angaaende de mange Sprog, der hørtes paa Toget og ved Stationerne, saa vel som ogsaa angaaende adskil- ligt andet.

Da det ikke gik godt med at sove, begav jeg mig i den smukke Nat ud paa Waggonens Platform. Pludselig saa jeg alle blotte deres Hoveder. Hvad er det? spurgte jeg. Ostrobrama ved Vilno, oplyste en af Officererne mig om. Da jeg hørte det berømte katholske Valfartssted nævne, tog ogsaa jeg skyndsomst min Hat af, idet jeg lo- vede mig selv saa snart som muligt at tage derhen.

Da min Tid var ret optagen, maatte jeg til at begynde med nøjes med at se katholsk Fromhedsliv paa nærmere Hold i de romersk katholske Kirker i Riga. Der fandtes tre saadanne, og da Katholikerne bestod af Polakker, Li- tavere, Tyskere og Letter, prædikedes der skiftevis paa de forskellige Sprog. Paa Hverdage var Kirkerne talrigt be- søgte, paa Søn- og Helligdage overfyldte, og det var rø- rende at se, hvor rige og fattige bøjede Knæ Side om Side paa Stengulvet, naar Pladserne i Bænkene ikke strakte til. I Kirkerne i Riga som i Polen var det almindeligt, at Præsterne maatte opfordre de troende til ikke at overvære mere end een Messe — for de andre kirkesøgendes Skyld, der ellers ikke kunde komme til.

Naar man vilde skrifte, maatte man, især i Paaske- tiden, være forberedt paa at komme til at vente et Par Timers Tid; det var, som en gammel Præst engang sagde til mig, *dévotion avec mortification* (Andagt med Bodsøvelse).

Jeg husker især, hvor rørt jeg blev en Søndag Eftermiddag ved 4-Tiden i Kirken *Mater dolorosa*: der var en Mængde Arbejdere og deres Hustruer, som da modtog den h. Kommunion, efter at de havde ventet taalmodigt og fastende hele Dagen, da Tilstrømningen til Skriftestolene havde været ualmindelig stor. En saadan offervillig Fromhed var det rørende at se, ligesom det var i høj Grad tiltalende at iagttage den Venlighed og Imødekommenhed, som Arbejderne udviste under Trængselen ved Skriftestolene: saa de, at man havde travlt, gjorde de Tegn til, at man skulde gaa foran dem.

Præsterne i Riga var stærkt optagne baade af Sjælesorg og Undervisning i Skolerne og maatte arbejde strengt, især i Fastetiden, da Antallet af de skriftende var saa stort. Der som andet Steds har jeg altid været saa heldig at tælle Præsterne blandt mine bedste Venner. Særlig bevarer jeg i kær og taknemlig Erindring min Skriftefader i Riga, Abbé Sigismund de Lezinski, en af de ædleste og mest sympathetiske Personligheder, jeg nogensinde har lært at kende. Han er nu Biskop af Minsk. Inden han kom til Riga, havde han været Professor i Theologi ved det romersk-katholske Akademi i Petrograd, men var bleven afsat og kastet i Fængsel af de russiske Myndigheder, som frygtede den fromme og uforfærdede Præsts ivrige Arbejde for den katholske Tro.

I Czarernes Rige gik det nemlig ofte til som i Preussen under den saakaldte Kulturkamp (1871—1887), da Bismarck lod de kirkelige Ordener opløse, Klostre lukke, Præster og Bisper afsætte og Ærkebiskopperne Melchers af Köln og Ledochowski af Gnesen-Posen indespærre i Fængsler, ja tilmed forbød Præsterne at uddele Sakramenterne til de døende. Men i Tyskland fandtes et Parlament, og derfor kunde de energiske tyske Katholikker faa valgt saa stort et Antal deputerede til dette, at det katholske Centrumsparti under den store Statsmand Windthorst's Ledelse blev stærkt nok til at standse Jernkanslens Voldspolitik. I Rusland fandtes derimod ingen Folkerepræsentation med Centrums beskyttende Evne, og derfor optraadte Forfølgelserne mod den katholske Kirke der under endnu brutalere Former end i Preussen. Særlig i

katholske Bispedømmer med overvejende polsk Befolkning havde de russiske Embedsmænds Forfølgelser til Formaal at undertrykke den katholske Religion for at russificere Folket og fremme den russisk-skismatiske Statskirke (jfr. J. Armfelt og W. de Pomian: Polen nu och i forna dagar).

Et Bispedømme, der mer end de andre var udsat for bureaukratisk Undertrykkelse, var Vilno. Da jeg kom til Ostrobrama, havde jeg derfor næsten den samme Følelse, som naar man staar ved Martyrernes Grave: her har Mennesker ofret alt for den katholske Tro. Jeg har jo ogsaa besøgt andre Valfartssteder, f. Eks. Beuron (i Syd-Tyskland), saa ypperligt skildret i Johannes Jørgensens Bog af samme Navn. Men kærest er Ostrobrama mig dog, hvor jeg under mit Ophold i Riga to Gange aflagde Besøg, i 1905 og 1906, og altid ønskede mig tilbage igen.

Det var allerede gribende at se den Ærbødighed, hvormed alle nærmede sig Helligdommen. Foran den blide Madonnas Billede oppe i det lille Kapel ovenover Byporten i Vilno blottede alle ærbødigt deres Hoveder, og det ikke alene Katholikker, men ogsaa Skismatikere og Protestanter, ja endog Jøder og Muhamedanere.

Valfarts-Kapellet var overfyldt. Paa Gaden udenfor bøjede andægtige Skarer Knæ under Messen, og Kommunionen varede saa længe, at jeg først kom derfra Kl. c. 2. Om Aftenen var der Rosenkransandagt. Ogsaa da laa vi paa Knæ paa Gaden udenfor den lille Helligdom med Gudsmoders Billede. Det lauretanske Litani begyndte, og fra Tusinder af Læber lød det: »Herre, forbarm dig over os! Christus, forbarm dig over os! Herre, forbarm dig over os!«

Da Bønnen var sluttet, spredtes Folkeskaren. Jeg derimod dvælede endnu nogen Tid, og fra Byen ved Wiljas og Wilejkas Bredder iler Tanken hjem til Norden, og fra de katholske Forfædres Dage træder der Billeder frem af Skarer, der valfarter til St. Eriks, St. Birgittas, St. Knuds og St. Olafs Helligdomme. Men for mit indre Øje er det ikke alene Middelalderens Minder, der træder frem, ogsaa kære kendte katholske Kirker, opførte i de skandinaviske Lande i senere Tider. Vel har de ikke saa høje og mægtige Hvælvinger som de gamle Domkirker, i hvilke fordem

Eystein, Biskop Thomas, Jakob Ulfson Ørnfoot, Nils Hermannsson, Hans Brask, Absalon og Andreas Sunesøn Hvide førte Bispestaven. Men i alle katholske Kirker, smaa og store, er Jesus Christus til Stede i Alterets helligste Sakramente. Hans bestandige Nærværelse giver os en Forsmag paa Himmelen med dens Salighed og Fred. Og den, som under Livets Pilegrimsfærd er kommet til Christi ene, sande Kirke, takker af hele sit Hjerte Gud for denne hans Naade; thi der gives ikke, som St. Augustinus siger, »nogen større Rigdom, nogen større Skat end den katholske Tro«.

Kulla ved Odensviholm, Kalmar Len i Sverige.

Vor Frues Dag den 15. August 1919.

Gustaf Baron Armfelt.

St. Andreas Kollegium.

(Sluttet.)

Skolens Blomstringstid — Guldalderen, om man vil det — oprandt et Par Aar efter Aarhundredskiftet. Hidtil var en Del tyske Elever, der, efter at vor Kostskole var bleven bekendt i de katholske Egne af Nord-Tyskland, var optaget i denne, bleven undervist sammen med de danske. Dette var for saa vidt udmærket, som de danske Elever paa denne Maade nemt kom til at lære et fremmed Hovedsprog, men kunde dog i Længden ikke være helt tilfredsstillende for nogen af Parterne. I 1903 blev Skolen delt i to Afdelinger, hver med sin egen Bestyrelse. Ændringen var samtidig en Følge af og en Grund til, at Antallet af fremmede Elever steg betydeligt. Af de 1611 Elever, der udgør Skolens samlede Elev-Antal i de 47 Aar, har de 353 været tyske. Det største Tal — 92 — havde vi i Skoleaaret 1913-14. Paa dette Tidspunkt tilintetgjordes den tyske Afdeling af Verdenskrigen; den havde da bestaaet i 12 Aar.

Det var den nye Afdelings betydelige Forøgelse af Elevantallet, der foranledigede disse Aars store Byggeforetagender. Siden Lohmannsfløjens Opførelse i 1878 var der ikke sket andre Forandringer i Bebyggelsen, end at den ofte nævnte to Etages Bygning Øst for Legepladsen havde

faaet sine skraa Kviste erstattet med lige Ydermure, hvorved der rigtignok mistedes en Sovesal, men til Gengæld vandtes 8 Lærerværelser. Nu — i 1903 — opførtes den Fløj, vi her er samlede i, og Aaret efter endvidere den Østfløj, hvori der nu er Gymnastiksal og Bibliothek. Dertil kom i 1912 endnu en Udvidelse mod Øst, hvor der midtvejs tilbyggedes et Refektorium for Lærerne og et Huskapel.

Samme Aar som Skolen deltes, fik vi her hjemme den nye Skolelov af 24. April 1903. Den danske Afdeling blev straks fra det paafølgende Skoleaars Begyndelse indrettet efter denne Lov, idet der oprettedes en 1. Mellemskoleklasse i Stedet for den tidligere 6. Forberedelsesklasse. Nu toges ogsaa Tanken om Eksamensretten op paany; der skulde gøres energiske Forsøg paa i det seneste at opnaa den til 1907, da der i det Aar første Gang skulde afholdes Mellemskoleeksamen. Det lykkedes som ovenfor nævnt at faa Eksamensretten allerede et Aar før, i 1906, Christian den 9des Dødsaar. I det Aar havde vi, akkurat som i 1878, seks flinke Elever oppe til IV. Klasses Hovedeksamen, hvilke vi i Modsætning til den Gang nu selv kunde eksaminere; Aaret efter indstillede vi til samme Eksamen 5 Elever foruden 2 til Alm. Forberedelseseksamen og 8 til Mellemskoleeksamen; og efter endnu et Aars Forløb — i 1908 — »dimitterede« vi første Gang: 4 Studenter og 1 Realist. Hermed havde vi, takket være den daværende Inspektions tre Medlemmer, Professorerne *M. Cl. Gertz*, *N. Nielsen* og *J. Paludan*, opnaaet, hvad vi saa længe havde ønsket, og siden den Tid har vi hvert Aar haft Elever oppe til alle de i den nye Skolelov nævnte Prøver. Til Alm. Forberedelseseksamen har vi nemlig ikke indstillet Elever siden 1907. Antallet af de Elever, der har taget Eksamen her paa Skolen efter Loven af 1903, er 353.

*

*

Almindelig Interesse kan det vist have at se, hvor mange Studenter der er udgaaet fra Kollegiet, og disse skal derfor anføres her i kronologisk Orden.

1879. C. Behnke. J. Frederiksen. H. Hoffmann. Chr. Sørensen. P. Schreiber. 5.
 1880. F. Friedrichs. V. Funk. E. Nielsen. A. Zanichelli. 4.
 1881. O. Funk. M. Osterhammel. 2.
 1882. L. Günther. 1.
 1885. A. Amann. 1.
 1887. Fr. Schütten. 1.
 1888. Krist. Møller. Fr. Rongé. Hugo Schmidt. 3.
 1889. Laur. Birck. 1.
 1890. Em. Francis. Kn. Holstein. 2.
 1891. V. Klemp. Br. Møller. Sv. A. Rasmussen. 3.
 1892. Osk. Andersen. Joh. Diedrich. H. Gamél. P. Nielsen. 4

1893. Ernst Buch. G. Clante. 2.
 1895. Jos. Holstein. Joh. Madsen. Carl Næser. 3.
 1896. P. Perch. 1.
 1902. Kr. Holstein. 1.
 1906. G. Holler. 1.
 1907. E. Jeppesen. D. v. Zepelin. 2.
 1908. J. Em. Jensen. B. Lindskog. M. Mikkelsen. Carl Plum. 4.
 1909. R. Gaber. Ch. Klint. Kl. Lindskog. 3.
 1910. Alfred Silkowitz. Fr. Howarth. Bern. Jensen. Henry Kelleher. 4.
 1911. Fr. Weber. Chr. Winther. 2.
 1912. Ansg. Jensen. Hub. Messerschmidt. Leo Wenk. 3.
 1913. S. Aaby. K. Bredholt. H. Bølling. K. Westh-Hansen. Ernst Jørgensen. P. Messerschmidt. Vald. Rasmussen. 7.
 1914. B. Behnke. Oluf Jørgensen. Chr. Silkowitz. 3.
 1915. Kai von Benzon. Søren Opffer. P. Willems. B. Husson. P. Wenck. Rolf Ørum. 6.
 1916. Terry Engstrøm. Egede Larsen. Poul Borges. Max Elbo. Max Olsen. 5.
 1917. Henry Andersen. Jak. Christensen. Mads Madsen. Axel Jespersen. Otto Ørum. 5.
 1918. Jan Ballin. Hans Christensen. Eigil Lager. N. Nøjgaard. Tage Biering. W. Bøttern. Viktor Hansen. A. Hindsholm. H. Holbek. Kurt Holtorr. W. Kierulff. Ege Olsen. Aage Schmidt. Leo Tonti. 14.
 1919. Bj. Bjørnbak. J. Hoffmann. J. Stark. B. Wolontis. Helm. Hansen. Carl Reddersen. Aage Roussell. Torben Ørum. 8.
 1920. Leo Christensen. E. Frederiksen. C. Jaworski. P. Plate. E. Husmann. D. Jespersen. P. Falck Madsen. P. Nøhr-lind. H. Søndergaard. 9.

Altsaa i alt 110 Studenter.

Valfarten til Haraldsted

Søndag den 4. Juli 1920.

I straalende Sol ankom Toget fra København med den største Part af Deltagerne til Ringsted, hvor man straks skyndte sig til den smukke lille Kirke. Denne var festlig pyntet, Sognepræsten læste Messen, mens Kapellanen holdt en klar og smuk Prædiken, som naturligtvis drejede sig om Hellig Knud Lavard og den Valfart, der nu skulde finde Sted.

Efter Messen var der Lejlighed til at spise den medbragte Frokost. idet Præsterne og St. Josefssøstrene med største Elskværdighed havde stillet deres Haver til Raadighed for Gæsterne, ligesom Søstrene vederkvægede de tørstige Ganer med Kaffe. Imidlertid kom det næste Tog fra København og bragte nogle forsinkede Deltagere, ligesom nogle indtraf pr. Automobil. Ogsaa fra Roskilde var der ivrig Deltagelse, og stor Glæde vakte det ved Messen at se

den unge Grev Knuth, der i Fredags var blevet optaget i Kirken, ved Siden af sin Tante, Baronesse Rosenørn-Lehn. Ogsaa Pastor Kerckhoffs fra Roskilde var til Stede.

Klokken 1 samledes atter hele Skaren, der nu var vokset ret betydeligt, og man drog op til St. Bendts Kirke for at nedlægge en Krans paa Helgenens Ligsten. Da Sognepræsten ved St. Bendt havde forbudt »alle katholske Cereemonier«, var der desværre ikke Tale om at hædre St. Knud med Sang eller Bøn, men de enkelte Deltageres private Bønner kunde Sognepræsten jo ikke ret godt forhindre.

Derefter blev den vidunderlig smukke Kirke beset, som gjorde det dybeste Indtryk paa alle tilstedeværende, og mangt et Suk over den sørgelige Forandring, der var sket med den, steg op fra de besøgendes Hjerter, men tillige Haabet om, at denne Helligdom, som Landets andre fra katholsk Tid, maatte vindes tilbage.

Klokken var blevet godt to, og et graaligt Skyslør begyndte at trække hen over Himlen, hvorfra Solen hidtil havde brændt med næsten tropisk Glød. Hvis dette ikke var sket, hvis Solen havde brændt lige stærkt hele Tiden, maatte man fryglet for, at adskillige Deltagere var bleven syge, navnlig da alle Herrerne gik med blottede Hoveder.

Men St. Knud sørgede godt for sine trofaste. Man samledes i St. Knuds Kirke, hvor Helligaanden blev anraabt i Salmen »Drag til os ind som Sjælegæst«, og derpaa satte Processionen sig i Gang. Forrest gik en tapper Mand, som bar det tunge Processionskors haade frem og tilbage, paa begge Sider af dette gik Præsterne Koch og Meyer fra København og Ordrup, og derefter fulgte de øvrige Deltagere i to Rækker. Pastor Jensen fra Rosenkranskirken og Pastor Booz fra Ringsted gik mellem Rækkerne, henholdsvis i Midten og i Slutningen af Toget, for at lede Bønnerne.

Under Sang drog Toget gennem Ringsted Gader, hvor Alle Helgens Litaniet afløste Sungen, og saaledes skiftedes man med enkelte korte Pauser, der benyttedes til privat Bøn og Meditation. Rosenkransen og Korsvejen med dertil passende Salmer blev bedt under Vejs derud.

En svag Regn begyndte at drysse, hvad der dæmpede Støvet og kølede den værste Hede, men paa ingen Maade forstyrrede Toget. Hvor man kom frem, strømmede Omegnens Beboere til og stod længe og saa efter dette syngende og bedende Tog med Korset i Spidsen. Glædeligt var det at se, at de fleste Protestanter, som kom forbi, uvilkaarlig blottede Hovederne, naar de fik Øje paa Korset. En Officer gjorde Hønnør.

Tilslidst naaede man da Ruinerne af Kapellet, hvor en Sang blev sunget og nogle korte Bønner bedt, hvorpaa

hele Skaren i den sagte Regn strømmede over til Skoven. Hos en Skovarbejder, som boede lige i Udkanten, fik alle Kaffe, idet de flinke Folk gæstfrit skaffede Kopper til Veje og sørge for Kaffe, Sukker og Fløde, ja endog Kage til enkelte, der ikke havde forsynet sig med Mad hjemme fra.

Det var en meget fornøjelig Afveksling fra den mere højtidelige Del af Turen, men nu maatte man desværre bryde op, og alle skyndte sig tilbage til Kapellet. Alter blev der sunget en Sang — skrevet i Dagens Anledning af en af Deltagerne — hvorpaa Pastor Jensen talte smukt og gribende. Alle blev opfordret til paa dette Naadested at bede særlig om et eller andet for hver enkelt eller for andre foruden en Bøn for hele det danske Folks Tilbagevenden til Kirken.

Endelig blev Deltagerne fotograferet, og derpaa blev de ældste og yngste Medlemmer af Valfartsskaren sendt i Forvejen til Ringsted paa en Vogn, som Hr. Hofjægermester Garth-Grüner venligst stillede til Disposition.

Regnen var nu ganske hørt op, Luften var mild og sval, og det blev en vidunderlig skøn Aften, da Skaren atter i hurtigere Tempo end paa Udturen drog tilbage mod Ringsted. Paa ny vekslede Sange og Bønner, den herlighedfulde Rosenkrans, det lauretanske Litani, Litaniet til Jesu Navn og andre; ingen følte noget til Træthed, saa snart Bønnerne og Salmerne tog fat, og der var en vidunderlig Stemning, som yderligere steg, da man nærmede sig Ringsted. Nu gik man langsommere, da det ellers kneb med at synge, og ledsaget af den halve Ringsted Ungdom drog Processionen, syngende af fuld Kraft, gennem Byens Gader, hvor Folk ilede til Vinduerne eller stod stille paa Fortovene for at se efter Processionen.

Pastor Jensen intonerede *Te Deum laudamus*, og hele Skaren faldt i med fuld Kraft. Søstrene og de, der var kommet tilbage tidligere, kunde høre Sangen langt borte, lunge før de saa Toget; der blev ringet med St. Knuds Klokker, Orglet brusede, og alle Lys i Kirken var tændt, mens begge Døre stod vidt aabne som for at hyde den trætte Pilegrimsskare et hjerteligt »Velkommen hjem«. Under en Sang, der ikke et eneste Øjeblik svækkedes, fyldtes nu Kirken til sidste Plads, Pastor Jensen stod foran Alteret i fuld Ornat, og Velsignelsen meddeltes.

Dette Indtog i Ringsted By blev en ganske uforglemmelig Oplevelse for de halvandet Hundrede Deltagere i Valfarten. Alle følte sig saa gennemtrængte af den sande, ærke-katholske Aand, som ligger gemt i vort Folk dybest inde, og alle følte en sikker Forvisning om, at de Bønner, der den Dag var opsteget, maatte naa frem og opnaa talrige Omvendelser i vort Folk.

Der var ikke den ringeste Misstemning, alt var Harmoni og Glæde over den lykkelige fuldendte Valfart, en saadan Tak og Lykkefølelse fyldte alle, at de færreste havde følt dens Lige. Selv de mest trætte og udmattede erklærede, at de vilde ikke have undværet den Oplevelse, om de saa havde været endnu mere ødelagte af Træthed.

Og saa var der en glædelig Opdagelse, man gjorde. Det har jo hidtil været næsten et Axiom, at Katholikker ikke kan synge, og skal man regne efter Salmesangen i flere af vore Kirker eller i Højskolen ved dens Møder, saa maa man desværre skamme sig over, saa ynkelig den lyder. Men man skulde næsten tro, at St. Knud havde gjort et lille Mirakel Søndag Aften, for de halvandet Hundrede Deltagere i Processionen var pludselig blevet i den Grad stemmebegavede, at det ligefrem imponerede. Trods Varme, Træthed, Tørst og meget andet var der en saa overvældende Klang og Kraft i Sangen, at man skulde tro, det var en øvel Sangforening og ikke stakkels Katholikker, der jo ikke kan synge. Men det er at haabe, at Miraklet bliver vedvarende, saa danske Katholikker fra nu af lærer, at de har ikke alene Stemmen til at bede, men ogsaa til at synge med.

Efter denne straalende Afslutning maatte man skynde sig til Jernbanen, hvor Tilbagerejsen foregik med godt Humør, trods de udstaaede Anstrengelser — eller maaske snarere paa Grund af dem.

Enhver af Deltagerne lovede, saa vidt det stod til ham, at være med, naar vi næste Aar, om Gud vil, atter samles for at drage til Haraldsted og forkynde var katholske Tro aabent og frit.

E. G.

*

*

Det blev til en Oplevelse, en stor Oplevelse, Festen i Ringsted den 4. Juli.

Ikke Nedlæggelsen af Kransen paa Hellig Knud Hertugs Gravsten i St. Bendts Kirke, det blev i det mindste ikke nogen videre Oplevelse for os, der var jo lagt Baand paa vore Ord og Andagtsytringer; maaske var det dog noget af en Oplevelse for St. Bendts Kirke selv at se en Krans blive lagt ned paa sin Værnehelgens Gravsten af »Danmarks katholske Ungdom: Ungdom er jo Fremtid, og hvem ved, hvad St. Bendtskirkes gamle Munkesten har tænkt sig ved dette Syn? —

Oplevelsen begyndte for os med Valfarten, der i sine Enkeltheder er bleven saa smukt skildret af E. G. Der var lige fra Begyndelsen noget af Knud Lavards Aand over Processionen: lyst og frejdigt, rankt og modigt. Da Alle Helgen Litaniets »Bed for os!« og »Vi beder dig, bønhrør

os!« taktfast og rungende slog imod Ringsted Bys Huse, da vidste vi, at Slaget vilde blive vundet, da føle vi det uvilkaarligt, som om vi havde faaet direkte Forbindelse med vor katholske Fortid; da var vi ikke mere en lille Flok paa henvend 100 Mennesker, der foretager en sær Udflugt, da var vi en Afdeling af den største, den mest uovervindelige Hær, nemlig den hellige katholske Kirke.

En sær Oplevelse maa det ogsaa have været for Egnen: at se den lille Flok Mennesker med Kors i Spidsen drage syngende og bedende op ad Bakke, ned ad Bakke, ukymret for Bilernes og Cyklernes Hastværk til højre og venstre; mærkeligere maaske endnu at se dem selv i Paverserne mellem Fællesbønnen drage stille bedende videre, de unge Mænd stadig med blottet Hovede mest foran, Damerne i deres lyse Dragter ligeledes vakkert følgende Trop, alle enkeltvis i to lange Rækker uden Spor af Fjanteri eller blot Koketteri — og dette i et Land, hvor endog Følget ved Ligtogene ofte ikke ved noget bedre at gøre end ved lidt Smaasnak saa hurtigt som muligt at komme bort fra de alvorlige Tanker. Vaagnede ikke den lille, idylliske Landsby Haraldsted af sin magelige Sommermiddagsdøs, da Responsorierne fra Korsvejsandagten gav mangfoldig Genlyd imellem dens Smaabakker og Huse: »Vi tilbeder dig, Herre Jesus Christus, og lovpriser dig, fordi du ved dit h. Kors har forløst Verden!« og »Forbarm dig over os, Herre, forbarm dig over os!«?

Og i Ruinerne af Hellig Knuds Kapel selv! Vi havde jo Bevidstheden om, at vi var kommen derhen paa rette Pilegrims-Maner, saadan som de var kommen, de danske Mænd og Kvinder, Slægtled efter Slægtled, i den store katholske Tid — denne Tanke laante Bønnen Vinger!

Den mærkeligste Oplevelse var dog Tilbagevandringen; nemlig dette, at vi kundel! Hvem vilde paa Forhaand have troet det, at vi, hvoraf de fleste jo paa ingen Maade var trænede, og navnlig, at Damerne kunde gaa to Gange en 2½ Timers, til Dels stenet og ujævn Vej, og at vi kunde blive ved med at bede højt og synge næsten ustandseligt! Og at Forbederen, Pastor B. Jensen, kunde blive ved!

Da vi saa igen kom til Ringsted By, og det var vel i Mellemtiden rygtedes, hvor vi havde været henne — og naturligvis ogsaa saa noget trætte og medtagne ud, men saa alligevel, mens vi drog gennem Gaderne, sang alle 9 Vers af »Fast skal min Daubspagt evigt staa« og alle 10 Vers af »Store Gud«, saa det klang og smældede, — for imens havde vi marcheret og sunget os rigtig sammen —, da tog de gode Ringsted Børgere, der stod paa Torvet, baade gamle og unge, Hatten af. —

Og endelig: Slutningsssangen efter den sakramentale Velsignelse: *O sanctissima!* — Jeg har i Modsætning til E. G. ofte hørt smuk og kraftig Sang ved vore Gudstjenester, men jeg har sjælden eller aldrig hørt denne Sang blive sunget med en saadan Kraft og Begejstring som ved Valfartens Afslutning i Ringsted; det var, som om Loftet i det lille Kapel skulde sprænges. Ja, at vi kunde! Hvor meget kan vi dog, naar vi vil og holder sammen!

Og saa var der jo ikke nogen bekostelig Iscenesættelse af nogensomhelst Art, altsammen ligetil og ud af Hjertet! Konvertitter, der i Aarevis havde taget Del i mange katholske Foretagender, sagde, at denne Valfart var den største Oplevelse siden deres Konversion. Hvordan blev den i Grunden til det?

Naturligvis, fordi den for de flestes Vedkommende var den første rigtige Valfart, de havde været med til! Nyhedens Interesse gjorde sit, men gjorde ikke alt!

Nej, det var, fordi den hellige Knud Hertugs Aand var over Valfarten. Rank var han og lys og dannet og ligetil.

Hvis denne Valfart til Haraldsted for Fremtiden skal gaa ind som aarligt Led i vore katholske Foretagender, og hvis den skal blive til en stadig fornyet Oplevelse af samme løftende Art, som den første Valfart i 1920 var, saa maa den samme Aand vedblive med at lede Processionen, den store Middelalders ranke og lyse og ligefremme, men dog dannede Tros Aand.

Saa maa ogsaa i Fremtiden kun saadanne tage Del i Valfarten, der kan og vil vandre i Timevis og for Alvor bede og søge Ophuggelse for sig selv.

Saa maa ogsaa i Fremtiden alt det holdes borte, der smager af Reklame og virker paafaldende ud over det, der ligger i Sagens Natur; enhver Valfart bliver ganske naturligt en Demonstration; men saa snart Demonstrationen bliver Hovedformaalet, bliver Valfarten til en Karrikatur.

En ligefrem og dannet, rank og lys Bekendelse af vor Tro vil altid opbygge os selv og andre.

Det var Oplevelsen fra Ringsted. Der er katholsk Ungdom til, der kan bede. Der er katholsk Ungdom til, der synger: »Vi vinde vil vort Fædreland tilbage til vor Kirke«. Lykkelige Danmark, hvis denne Aand breder sig og løfter sine Vinger!!

P. A. Meyer.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

Ordrup. Paa St. Andreas Kollegium har det nu tyndet stærkt ud mellem Præsterne, og de fleste er allerede afrejst til deres Bestemmelsessteder. Det vil interessere mange at høre, at Hr. Pastor Droste er bleven forflyttet til København. — Opmærksomheden henledes atter paa omstaaende Annonce.

Aalborg. Den herværende Sognepræst, Hr. Pater Merx, er bleven forflyttet til Byen Werden an der Ruhr i Tyskland, og Hr. Pater Tembories, der i 16 Aar har været Provincial i Kamillianernes tyske Ordensprovins, er atter efter de mange Aars Fraværelse bleven Sognepræst i den Menighed, han selv har grundlagt. Søndag d. 18. Juli holdt han sin Tiltrædelsesprædiken og talte jævnt og inderligt om den Gerning, han nu atter optog i Aalborg. Mærkeligt var det, at de 16 Aars Fraværelse ikke var at mærke paa Prædikantens gode Dansk.

Esbjerg. »Nationalforeningen til Tuberkulosens Bekæmpelse« beretter i sit sidste Aarsskrift om Arbejdet for at hjælpe Sønderjyderne til Sanatorieplads i Kongeriget. Det fremgaar af Aarsskriftet, at St. Josefssøstrenes *Sanatorium ved Spangsbjerg* var det første Sanatorium, der aabnede sine Porte for Sønderjyderne, og da der kom et Samarbejde i Stand med Nationalforeningen, var det atter Spangsbjerg, som modtog det forholdsvis største Antal tuberkuløse af vore genforenede Landsmænd. I alt anbragtes der paa 17 Sanatorier 399 Patienter, hvoraf Spangsbjerg modtog 95 — altsaa næsten en Fjerdedel af det samlede Antal. Dette smukke Resultat skyldes Dr. Brinchs Initiativ og St. Josefssøstrenes redbonne Medvirken til at mildne Krigstidens Lidelser.

Sverige. I Danmark blev — som bekendt — ved Reformationen den apostoliske Succession fuldstændig brudt, idet det var en frafalden Præst Bugenhagen, der indviede de første danske Superintendenter, som det herlige, fra Tyskland laante Ord lød, hvilket dog Folket meget snart atter byttede om med det gamle Ord Biskopper. I Sverige har de heller ikke den apostoliske Succession, om end Bruddet der ikke var saa oplagt som i Danmark, hvor aldrig nogen har holdt paa, den fandtes, medens dog adskillige har paastaaet noget saadant om Sverige. I England er det jo de højkirkelige Hovedpaastand, at deres Kirke er i Besiddelse af denne Succession, men en Undersøgelse, som Leo XIII i sin Tid lod anstille, gav dog det modsatte Resultat. Alligevel paastaar mange anglikanske Kristne, at deres Kirke har Successionen, og det er vel ogsaa derfor, at den nysudnævnte svenske Biskop Billing, hvis Fader for øvrigt ogsaa er Biskop, har anmodet en anglikansk Biskop om at assistere ved hans Bispevielse. Betegnende for Stemningen i de »ungkirkelige« Kredse, som Billing er udgaaet fra, er det, at det er til Biskop, Dr. Hensley Henson af Hereford, at den mærkelige Henvendelse om at assistere er udgaaet, idet denne selv aabenlyst ikke tror paa nogensomhelst Succession og tilmed er stærkt mistænkt for Hæresi med Hensyn til de mest afgørende Punkter i

Troen. — Der er noget tragi-komisk i at søge apostolisk Succession hos en Mand, der hverken har den eller tror paa den eller paa Kristendommens Hovedlærdomme.

Tyskland. Hvis man for 10 Aar siden, ja for 5 Aar blot, i Berlin havde sagt, at snart skulde en Katholik blive Rigskansler, en Præst Minister, ja en Jesuit Professor ved et Stats-Universitet, var man mindst bleven godt udlet. Nu er imidlertid alt dette gaaet i Opfyldelse: den gode Katholik Fehrenbach er Rigskansler, Præsten, Dr. Brauns, er Arbejdsminister, og P. Lindworsky, S. J., er Docent i Psychologi ved Universitetet i Köln, og Jesuiterne aabner, hvor de har Lyst og Lejlighed, deres Skoler og andre Anstalter. — I Vincentssøstrenes Hospital i Köln-Nippes døde den 9. Maj den 81aarige Lazaristpræst Paul Bedschan, født i Persien i en katholik kaldæisk Familie. Han ofrede hele sit Livs Kraft paa at hjælpe sine Landsmænd og betrængte Trosfæller, især i litterær Henseende, hvortil de havde umaadelig Trang. Det er utroligt, hvad han har offentliggjort, for en stor Del paa egen Bekostning, baade af gamle kaldæiske Værker og af Oversættelser og selvstændige Værker paa Ny-Kaldæisk. 40 store Bind foreligger fra hans Haand, deriblandt et kaldæisk Breviar i tre Bind paa godt 3000 Sider, Christi Efterfølgelse, Bønne- og Andagtsbøger m.m. 19 Aar arbejdede han i sit Folk som Præst, de sidste 40 Aar i Belgien og Tyskland for sit Folk, som ganske manglede Bøger og truede med at oversvømmes af methodistiske Værker. Hans sidste Aar formørkedes ved den næsten fuldstændige Tilintetgørelse af hans Kirke i Persien, ved hvilken baade hans Slægtninge blev dræbt og alle hans Bøger i Persien ødelagt.

Tak. Til Præsterne og Brødrene ved St. Andreas Kollegium, baade dem, der drager bort, og dem, der bliver tilbage.

Modtag vor inderlige, vor dybtfølte Tak for den Tid, I har virket iblandt os. I var Tyskere, de fleste af eder, men vi mærkede det aldrig, I var udelukkende Guds Sendebud. Var alle som I, saa var Jorden god at leve paa. Tusind, tusind Tak for alt. Guds Velsignelse følge eders fremtidige Gerning, og maatte Gud velsigne vore Børn, vore Sønner, saa de maatte efterligne eder i Fromhed, i Trofasthed og Nøjsomhed.
En af mange katholske Mødre.

Vincentskonferensernes tredje Generalmøde

holdes Søndag d. 25. Juli (efter Højmessens i St. Ansgars Kirke) Kl. ca. 11¹/₂ i Bredgade 67 o. G. Til Mødet indbydes alle aktive og bidragydende Medlemmer.

Til Salg. En smuk, silkebroderet, hvid Atlaskes Messehagel med Tilbehør. Klosteret, St. Kjeldsgade 3.

Kirkelig Kalender.

25. Juli. 9. Søndag eft. Pintse. Jakob d. Ældre, Apostel.	1. Aug. 10. Søndag eft. Pintse.
26. — M. Anna, Jomfru Marias Moder.	2. — M. Alfons Liguori, Biskop og Kirkelærer.
27. — Ti. Pantaleon, Martyr.	3. — Ti. Genfindelse af Stephans Relikvier.
28. — O. Nazarius og Fæller, Martyrer.	4. — O. Dominicus, Bekender.
29. — To. Kong Olaf, Martyr.	5. — To. Maria i Sne.
30. — F. Abdon og Sennen, Martyrer.	6. — F. Christi Forklarelse.
31. — L. Ignatius af Loyola, Bekender.	7. — L. Cajetanus, Bekender

St. Andreas Kollegiet. Lørdag den 31. Juli (St. Ignatius Fest) Kl. 5½ afsløres en Minde-Sten, som tidligere Elever sætter i Anledning af Kollegiets Nedlæggelse. Efter Afsløringen Samvær i Kollegiets Refektorium. Samværet slutter med Andagten Kl. 7. Tidligere Elever indbydes og bedes møde talrigt.
Komiteen.

Basar i Helsingør. St. Vincentssøstrene agter Søndag d. 1ste og Mandag d. 2den August at afholde en Basar til Fordel for de syge og fattige her i Byen. — Gaver modtages med Tak af Priorinden, Nygade 8.

Ung Dame søger snarest Værelse. Billet, mrkt. »Værelse«, bedes sendt til Kontoret, Studiestræde 27—29⁴ K.

«St. Hans Kronen».

Pastor Meyer efterlyser i Ugebladet Nr. 27 en Ordning, der kunde gøre det let for den enkelte at blive af med sin Enkrone eller sin Tokrone til »St. Hans Kapel«.

Kunde det ikke ordnes paa den Maade, at en eller anden af de forskellige Menigheders Forstanderskaber eller Foreningsbestyrelser arrangerede en Indsamling af Bidragene og saa sendte den samlede Sum til Pastor Meyer eller, hvis denne allerede var rejst, til Biskoppen? Husk, at

$$1 \text{ Kr.} \times 10,000 = 10,000 \text{ Kr.},$$

og saa mange Katholikker er vi da mindst i Danmark.

Tænk over det og realiser Tanken.

H. 616.

Vor kære gamle Mor
Fru Ida Pino
døde den 16. ds. vel forberedt.

Hendes Børn.

NB. Foreløbig bedes alle Breve til Redaktør Niels Hansen adresseret: **Sebbersund St. Jylland.**

Annoncer og lignende bedes senest sendt **Søndag Aften.**

Kun eventuelle Dødsannoncer kan sendes til Trykkeriet »Athene«, Svanemosegaardsvej 4, København **V.**

FREMMEDESPROGTRYKKERIEET »ATHENE« (ALB. HANSEN),
Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tilf. Nora 1008 x.
Færdigt fra Redaktionen Mandag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

68. AARGANG

«Nordisk Ugeblad» udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 2 Kr. 50 Ø. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Studiestr. 27-29. 1-4, Tlf. 12327). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 16 Kr. aarligt. — Redaktør: Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. Tlf. Helrup 657 y. Træffes bedst Kl. 4-5 Eftermiddag.

Nr. 31.

Søndag den 1. August.

1920.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — En Henvendelse til Konvertitter. — Nye Bøger. — Nærhedens foruroligende Virkning. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Helsingør. Rønne. Holland. England. Lithaven. Rom. Rumænien. — Avertissementer.

Smaa Indledninger.

505.

En ofte modsagt Trossandhed.

Der er vel næppe nogen af Kristendommens Sandheder, der møder mere Modsigelse fra det verdslige Sind, end Læren om det evige Helvede. Een af Grundene hertil er maaske, at denne Lære ofte bliver saa beklageligt misforstaaet. Det er saaledes en ret almindelig Mening, at de fortabte Sjæle vilde give og gøre alt, hvad det skulde være, for at komme tilbage til Gud igen, at de under al deres Elendighed og Pine er fortærede af en Længsel efter at angre, men ikke kan det, fordi Gud ikke vil give dem nogen Lejlighed dertil. Nogle fromme Mennesker tænker sig da ogsaa, at hvis en fortabt Sjæl blev sluppet løs fra Helvede og fik Lov til at vende tilbage til Jorden, endog for blot en kort Tid, vilde den forbavse Verden ved sin glødende Ånger og utrolige Anstrengelser for at vinde Fred med Gud. Dette er sikkert ikke rigtigt. En saadan Sjæl vilde snarere forbavse Verden ved sin fuldkomne Rygges-

løshed og Haardnakkethed i Synden, ja, fik den Lov til at vende ikke een, men ti eller hundrede Gange tilbage, vilde den hver Gang vægre sig ved at angre og blot genoptage sit syndige Liv. Ja — for at antage noget ganske umuligt — fik en ond Aand eller fortabt Sjæl Adgang til Himmelens Glæde, vilde den Herlighed, der omgav den, fordi den selv ikke er i Kærlighedens Tilstand, brænde den med en Skam, endnu forfærdeligere end Helvedes Flamme. Helvede er i sig selv en Barmhjertighed for de fordømte, sammenlignet med den Lidelse, som Paradis vilde forvolde dem.

Efter *Pax*, Nr. 59, 1920.

En Henvendelse til Konvertitter.

(Fortsat.)

- 1) Var der enkelte bestemte Ting, der særlig frastødte Dem i Protestantismen?
- 2) Var der enkelte bestemte Ting i den katolske Kirke, der først fik Dem til at beskæftige Dem med denne?
- 3) Har nogle Bøger været af særlig Betydning for Dem ved Deres Konversion?
- 4) Var der nogle Ting i den katolske Kirkes Lære eller Praksis, der ved Deres Konversion voldte Dem særlig Vanskelighed?

42.

1. Det, at Protestantismen syntes mig en rendyrket Følelseskristendom, alene afhængig af det enkelte Menneskes forhaandenværende sjælelige Tilstand. Det, jeg saa ofte iagttog hos mine Venner — og mest hos dem, der var dybest og ærligst i deres Tro — at deres Religion kun var en Livsytring, om man vil, et sjæleligt Symptom, et Udtryk for deres Længsler og Følelser, højst en mere eller mindre uundværlig Levehypothese, som de i ethisk Henseende fandt Styrke i og handlede efter, men som de aldrig, i alt Fald for Alvor, dristede sig til at gøre til Grundlag for deres Tænkning. — Paa et saadant Grundlag, som jeg hos mig selv fandt saa spinkelt og omskifteligt, turde jeg ikke bygge mit Liv.

2. Det h. Messeoffer. Det lyder underligt — men længe førend jeg nogen Sinde havde bivaanet det. Ved at studere

en gammel Bys Historie i Middelalderen kom jeg til at læse om dens religiøse Liv, om, at der over 20 Steder i den holdtes katholsk Gudstjeneste. Ved tillige at læse om Oldkirkens Kultus og ved at sammenholde det læste med, hvad Katekismen fortalte, fik jeg en overvældende Følelse af her at staa over for Bindeleddet mellem Gud og Mennesker, af, at hvad her foregik, ikke alene var Udtryk for menneskelige Følelser, ikke alene fattige Symboler, men at der bag Symbolerne ude fra traadte mig en mægtig Realitet — Guddommen selv — i Møde fra Evighedens Afgrunde. — Ved den protestantiske Gudstjeneste — i den gamle, ærværdige Domkirke i Viborg — var jeg altid dybt grebet, især af Salmesangen; men det var kun Øjeblikket. Naar jeg bagefter analyserede mig selv, fandt jeg, at det i egentlig Forstand var Menneskeværk, begrænset og endeligt. Den Følelse af, under den hellige Messe at være den Allerhøjeste nær, af at staa ved Foden af Golgalhas Kors har under alle indre og ydre Omskiftelser aldrig forladt mig. — Dernæst Bodens h. Sakramente med dets absolute Krav paa en *conversio morum* og dens Gengæld: Vished om Syndernes Forladelse. — Hvad der siden har holdt mig urokkelig fast, er med eet Ord: Autoritetsprincippet.

3. Først og fremmest min Bedstefaders gamle, katolske Katekismus; han var katholsk født i et katolsk Land. Dernæst Krogh Tonnings Bøger og Kard. Gibbons's Vore Fædres Tro.

4. Gudsmoder- og Helgendyrkelsen (samtidig med, at den paa anden Maade tiltrak mig). Endvidere Spørgsmaalet om Viljens Frihed. *Paul J. Reiter.*

43.

1. Det, der undrede mig allertidligst ved Protestantismen, var Lutheranernes Utroskab mod Luthers Lære. Allerede da jeg var Barn, gjorde jeg min første Opdagelse i den Retning. I den Udgave af »Luthers lille Katekismus«, som den Gang anvendtes, var der et Afsnit, hvor der stod flere gode Ting, som Luther vidste var nyttige og gavnlige og derfor havde bibeholdt fra sin katolske Tid. Især stod der om at anvende Korsets Tegn i Forbindelse med Ordene: »I Navnet Gud Faders, Gud Søns og Gud den

Helligaands«. Dette tilegnede jeg mig i høj Grad, og hvilken mægtig Hjælp det var mig gennem Barneaarene, kan kun den forstaa, som ikke har glemt, hvorledes det er at være Barn. Men lærte jeg dette i Skolen eller hos Præsten? Nej, jeg luskede mig til at læse det i det Afsnit, vi altid skulde springe over. Men det havde Luther jo dog lært! Jeg undrede mig, men sagde aldrig til noget Menneske, hvad Luther og jeg havde sammen. Og siden, da jeg blev voksen, saa jeg den ene Læresætning efter den anden blive sveget, endogsaa de Læresætninger, som er Fundamentet for den kristne Tro; jeg saa en Kirke, som er splidagtig med sig selv, og jeg tror, at hvis Luther saa sin Lære nu, vilde han ikke kunne kende den igen. Det var dette med Utroskaben, som først aabnede mine Øjne for, at den katholske Kirke er den eneste, der slaar som en Klippe midt i Brændingen, og først da tænkte jeg rigtig over Herrens Ord: »Du er Petrus, Klippen, og paa dig vil jeg bygge min Kirke.« Alle de lukkede protestantiske Kirkedøre, der ser ud, som om de var spigret til, naar det ikke er lige i »Kirketiden«, virkede ligefrem fysisk ubehageligt paa mig; jeg blev helt misundelig, naar jeg tænkte paa de gæstfrit aabne katholske Kirker, hvor man kan komme ind allerede fra 5 eller 6 Morgen til 8 eller 10 Aften. Som Protestant forstod jeg aldeles ikke, hvad det er, som gør en katholsk Kirke til en Helligdom fremfor den protestantiske, nemlig Alterets Sakramente. Den protestantiske Kirke mangler aldeles Evnen til at lede de bløde, modtagelige Barnehjerter gennem Barnealderens betydningsfulde Aar. Den har Søndagsskoler o. l. — ja, men det er intet imod Skriftemaalet; den vil aldrig kunne gribe saa direkte ind som den katholske Sjølesørger ved Barnets Skriftemaal. Børn kan føle Sorg og Anger saa dybt som nogen voksen; de betrør sig hellere til en fremmed end til Forældrene. Først naar det protestantiske Barn er blevet konfirmeret, kommer det første Gang til Alters; nu skal det ind i kristelige Foreninger — det kan være meget godt, men det er ofte da for sent, der er maaske allerede kommen en lille Glassplint ind i Hjertet; ingen hjalp at tage den ud i Tide, ingen saa den. Det protestantiske Barn staar aldeles ene i Kampen mod det onde i sig og

om sig. Det katholske Barn kan gaa til sin Skriftefader naar som helst, han har altid Hjertelag og Tid til at høre paa den lille Synder og kærlige Raad at give. De katholske Præsters næsten ufattelige Taalmodighed paa dette Omraade er noget af det, jeg har beundret allermost ved den katholske Kirke. Forskellen er iøjnefaldende mellem dette og protestantiske Præsters korte, knappe »Besøgslid«. En Artikel i »Kristeligt Dagblad« virkede overordentlig frastødende paa mig. Den var skreven af en bekendt luthersk Dame og den hed: »Hvor har de gjort af min Jesus?« Her skildres, hvorledes Damen var kommen ind i en katholsk Kirke i Udlandet, og trods ihærdig Eftersøgning kunde hun intet Sted finde Jesus. En Præst stod for Alteret og læste Messe, men Jesus var intet Sted at finde, og hun gik bort og skrev en lang Artikel hjem til sit Blad med ovennævnte Overskrift. Det var en daarlig Tjeneste, hun gjorde sin Kirke, og mig hjalp hun mod sin Vilje et langt Stykke frem paa Vejen til Rom. At hun maaske af Uvidenhed kunde skrive saaledes, kunde vel nok tilgives; men at Protestantismens største Organ kunde give en saadan Artikel Hæderspladsen paa første Side og med fed Overskrift, det var for meget for mig; de burde dog kende den Kirke bedre, som de saa ivrigt bekæmper; thi er der noget Sted, hvor Jesus er Midtpunktet, saa er det da i den katholske Kirke. Da jeg blev Katholik, sagde en Missionærhustru til mig: »Det var dog forfærdeligt, saa skal De jo aldrig mere bede til Jesus, men kun til Jomfru Marie.« Aa, hvilket bundløst Hav af Uvidenhed — for at bruge et mildt Udtryk.

2. De tre Trosartikler! Da jeg saa, at de var katholske, og saa, at Kirken fordrer, at der læres i nøje Overensstemmelse med Trosbekendelsens Ord, fyldtes jeg af Beundring for dens klare Standpunkt.

3. Nærværende Ugeblad har været af en gennemgribende og afgørende Betydning for mig; uden det ved jeg ikke, om jeg helt havde faaet Øjnene op for Sandheden. Jeg »mødte« det første Gang paa et Gadehjørne. Jeg indskyder her, at jeg naturligvis som god Protestant, aandeligt talt, rejste Børster som et Pindsvin, da jeg saa Ordet »katholsk«, og mest for at kritisere og krigerisk i Sinde gik

jeg hen til »Skabet« og læste; men det fængslede min Interesse, Børsterne lagde sig lidt efter lidt, men rejste sig dog af og til, naar der blev skrevet om Luther; thi altfor ofte glemtes Herrens Ord: »Dommen hører mig til« og »Dømmer ikke, at I ikke skal dømmes.« Kort efter indskrev jeg mig som Abonnent paa Bladet. Det var som at faa frisk Havluft i Stedet for Stueluft, sund, nærende, uforfalsket Kost i Stedet for Surrogater. Jeg tillægger »Ugebladet« den allerstørste Betydning.

4. I den hellige Kirkes Lære har intet faldet mig særlig vanskeligt. Jeg synes, det er stort at tilhøre den Kirke, som Ansgar bragte os, og som ogsaa var vor store Absalons. — Men i Kirkens Praksis virker det afskrækkende paa en Protestant at høre den hurtige Maade, hvorpaa Herrens skønne Bøn ofte bliver bedet — hvilken Forskel, naar man tænker paa, hvor inderligt og gribende den kan bedes*). — Ligeledes forundrer det mig stadig at se, hvor lidt Hensyn der bliver taget til gamle eller svage ved Gudstjenesten. Hvem sidder tæt foran Prædikestolen i alle de første Bænke? Børnene! Hvis Kirkens ene Halvdel er lys, den anden dunkel, hvem sidder saa paa de lyseste Pladser? Børnene! Jeg har en Dag i Kirken været Vidne til, at en gammel Mand, som hørte daarlig, blev flyttet i alt tre Gange længere og længere ned, inden han fik Lov at sidde. Børnene med de skarpe, friske Sanser, skulde de ikke kunne sidde længere nede i Kirken, saa de ældre og maaske svage kunde have de første Rækker?

Margrethe Kiær.

44.

1. Fra jeg var ung, var jeg religiøst anlagt, og min Moder var en god Lutheraner. Jeg maatte i min tidligste Ungdom arbejde meget strengt her hjemme og i Udlandet, hvør jeg blev en Beundrer af Anarkismen, fordi jeg syntes, alle fattige og særlig i Rusland blev saa haardt og uretfærdigt behandlet af de rige. Jeg forlod dog denne Lære og gik over til Socialdemokratiet nogle Aar, fordi jeg syntes, det var det eneste Sted, Arbejdere og fattige kunde finde Trøst og Beskyttelse. Derefter blev jeg Atheist og

---

*) Dette sidste kan ogsaa høres i adskillige af vore Kirker. N. H.

kunde ikke forstaa, at der kunde være en Gud, der tillod al den Uretfærdighed og Ulykke, Verden var fuld af; min Forstand sagde mig dog, at en Gud eksisterede. Jeg kunde dog ikke finde Ro og Støtte heri og gik ved Læsning af Annie Besants Bøger over til Theosofien, som taltale mig i høj Grad, men heller ikke her fandt jeg det, jeg søgte. Jeg blev en Aarrække en Slider og Stræber, og der blev ikke Tid til at tænke paa det evige. Jeg fik saa Kapital, men blev slet ikke glad herved, tvertimod blev denne en Plage fra alle Sider; jeg bemærkede, at alle rige Mænd og Kvinder saa saa haarde og uglade ud, og tænkte, at det vistnok ikke var den rette Vej til Glæde og Lykke i den kommende Alderdom. Saa var jeg i fire-fem Aar dybt melankolsk og søgte Ensomhed hjemme og i Naturen, som dog altid gjorde mig god og glad. I en dybt nedslaaet Periode gik jeg Langfredag i Jesu Hjertes Kirke, og der blev jeg dybt grebet; jeg mærkede absolut, at her i denne katholske Kirke var Gud til Stede, og dette førte til min Konversion. Den protestantiske Kirke var mig altid kold, den ringe Andagt stødte mig, og dens Præster var mig for verdslige. At Ægteskabet kunde opløses, trods Kirken siger, at hvad Gud har sammenføjet, kan Menneket ikke skille, at den protestantiske Kirke holdes lukket undtagen til Gudstjenesten om Søndagen. En Anger, jeg havde, da jeg endnu var Protestant, og som jeg straks maatte sone for (en Hverdag), tvang mig da at gaa ind i den altid aabne Jesu Hjertes Kirke, hvor jeg fandt Fred.

2. Ja. Jeg kunde ikke tro, at den ca. 2000 Aar gamle Kirke i ca. 1500 Aar havde udbredt en fejl Lære, at alle de store Helgener og fromme lærde skulde have forkyndt en ikke rigtig Lære, men at denne først blev i Christi sande Aand, da den frafaldne Præst Morten Lutber rensede den. Jeg elskede straks den Stilhed og Ydmyghed, der hersker i vor h. Kirke, Betydningen af ved Indgangen til Kirken at dyppe Fingrene i viet Vand, Uddelingen af den h. Kommunion under Gudstjenesten i hele Menighedens Paasyn, som det skele ved Jesu Uddeling, da han brød Brødet, Skriftemaalets vidunderlige Rensning med paafølgende Fred; at Guds hellige Udsendinge bliver saa højt agtet og æret i den h. Kirke, at Guds Moder æres,

og den Kraft og Lykke, det bringer enhver, der søger hendes Forbøn.

3. Johannes Jørgensens Bøger og Kardinal Gibbons's »Vore Fædres Tro«.

4. Ingenting voldte mig Besvær, fordi jeg følte, den ejede den eneste sande Christi Lære, og fordi saa mange Tusind af de lærdeste og bedste Mennesker, der har levet, levede og døde, overbeviste i den hellige katholske Kirkes Lære.

Anton Petersen.

45.

1. Ja, dette, at de protestantiske Præster var uenige om flere Spørgsmaal, som er af stor Betydning for den kristne Lære. Hvor bitter en Strid blev der ikke ført om Jomfru Marias Undfangelse. — Dette, at en Kirkes Tjenere kunde strides om et saadant Spørgsmaal og smudse det til i den offentlige Presse, syntes mig saa forkasteligt, at man mangan en Gang maatte spørge sig selv: er den Præst mon virkelig troende selv? Og naar man først begynder at tvivle paa Ordets Forkyndere, saa glædes man, naar det gaar op for en, at i Moderkirken der forkyndes Jesu Christi Lære kun paa een Maade — nemlig den eneste rigtige.

2. Jeg havde altid beundret Katholikkerne for deres Kærlighed og Trofasthed mod deres Religion. Og at de aldrig forsømte at gaa i Kirke, og endelig — at de aldrig skammede sig over deres Tro. — Dette, at der i den katholske Kirke altid var en Fred og Andagt, som ikke findes nogen andre Steder, gjorde vel ogsaa sit til, at jeg begyndte at beskæftige med med den katholske Religion.

3. Ja, Krogh-Tonnings Erindringer. Den er saa smukt skrevet, og mange Tvivlsspørgsmaal har den løst for mig.

4. Ja — Afsladen. — Fordi i den protestantiske Lære er det jo særlig den, der maa holde for, naar den katholske Lære angribes, derfor var det jo groet saa godt fast, at det maatte rykkes op med Rode; men takket være højærværdige Pastor M. Osterhammel lykkedes det ogsaa saa godt, at ikke ringeste Spor af Tvivl blev tilbage. — Der kunde skrives mangt og meget om de fire smaa Spørgsmaal, men jeg vil kun slutte med, at har man først stiftet Bekendtskab med Moderkirken og mærket dens beskyt-

tende Favntag — ja, saa ønsker man sig aldrig ud af den igen, men er taknemmelig for den Dag, da man fik Lov at se og høre det, som er sandt. *Folmer Schiött.*

46.

1. Protestantismens tankemæssige Umulighed. Man kan enten være Kristen eller ikke, men man kan ikke udvælge af Kristendommen, hvad man behager, og forkaste Resten.

2. Mariadyrkelsen. En Dag slog det ned i mig: »Det er ret og rigtigt at bede til Maria«; det var 12 Aar, før jeg konverterede.

3. Vor Frue af Danmark. Beuron: Bibelen, der lærte mig Helgenernes Forbøn.

4. Selvfølgelig ikke, da jeg først blev klar over, at Kristendommen og kun den gav en mulig Verdensforklaring. *Magister.* (Fortsættes.)

Nye Bøger.

Edv. Lehmann: Religionerne. (Pios Boghandel. 104 Sider. København. 1920.)

I denne kortfattede Religionshistorie fortæller Professor Lehmann om alle de vigtigste Religioner udenfor Jødedommen og Kristendommen: Primitiv Religion, Ægypternes, Babylonierne, Kinesernes, Indernes, Persernes, Grækernes, Romernes, Nordboernes Religion og Islam. Bogen er skreven med den Lethed og Anskuelighed, som i saa høj Grad præger Forfatteren, og vil være mange en velkommen Haandsrækning til Oplysning om de forskellige Religioner, selv om den naturligvis efter sit ringe Omfang kun kan give en ret flygtig Vejledning i det store Emne. Der henvises til en Del Litteratur, men mærkeligt nok kun til danske, norske og svenske Bøger. Gymnasielærere vil kunne have megen Nytte af Bogen som en let Hjælp til at meddele Ungdommen kortfattede Oplysninger om Religionerne paa Jorden. Det vrimler med Tegnsætningsfejl og til Dels ogsaa med Trykfejl, ligesom den opmærksomme Læser ogsaa vil opdage nogle af de smaa Giftfrø, som den lundensiske Professor elsker at udstrø paa den katolske Kirkes Ager. *N. H.*

Pax. The Quarterly Review of the Benedictines of Caldey. (Annual subscription 6 sh. May 1920.)

Her er før i Ugebladet fortalt om Benediktinerne paa den lille Ø Caldey ved Wales, saa deres interessante Historie skal ikke gentages her. Opmærksomheden skal blot henledes paa deres fortrinlige Kvartalsskrift, af hvilket et Eksemplar atter er sendt til Ugebladets Redaktion. Vi føres ved det ind, ikke i en fremmed Verden, men dog i en Atmosfære, der er anderledes mættet med gammel katolsk Tradition og Aand end den, vi til daglig Brug lever og færdes i. Interessant og ejendommelig er Skildringen af, hvorledes Munkene sidste Oktober kom i Besiddelse af en værdifuld Relikvie af den hellige Samson, tredje Abbed af Caldey og siden Biskop i Dol i Bretagne i Frankrig. Det er med Spænding, man læser om den ældgamle By Dol med den store Cathedral, hvorfra Munkene ved den gamle Ærkepræsts (Dol er forlængst afløst som Bispestad af Rennes) Velvilje fik Relikvien skænket. Adskillige andre historiske, geografiske og litterære Artikler er overordentlig læseværdige og bringer ofte nye og ukendte Ting til Læsernes Kundskab. Munkene drager Nytte af deres smukke Klippeø, idet de udlejer mindre og større Huse til Gæster, sælger Æg, Ost m. m. og med Energi og Iver arbejder for deres timelige Eksistens saavel som for deres Sjæles Frelse. Vil nogen abonnere paa deres Tidsskrift, maa vedkommende skrive til *The Editor of Pax, Caldey Island, Tenby, South Wales, England.* N. H.

Joh. Peter von Kasteren S.J.: Was Jesus predigte, Eine Erklärung des Vaterunsers. Deutsche Bearbeitung von Johs. Spindel S.J. (8vo 163 S. Herder. Freiburg im Breisgau. 1920. Mk. 5.80 + Zuschläge.)

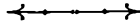
I Ugebladets Aarg. 1917, S. 988, har jeg allerede anmeldt en lille Bog af den hollandske Jesuit, Pater van Kasteren. Den handlede om, hvorledes Jesus prædikede, det var Prædikenens Form. Forf. viste. Den nye Bog fortæller os, hvad Jesus prædikede, og vi faar at se, hvorledes vi kan finde hele Evangeliet i vort Fadervor, som allerede i Oldtiden blev kaldt »et kort Udtryk for hele Kristi Lære«. Det er dog ikke helt rigtigt, for i Fadervor mangler der adskillige vigtige Trossandheder. Men man forbavses dog over, hvor meget der er at finde i denne Bøn, naar en dygtig Theolog forklarer den; og det er kun et Par Gange, man synes, Forfatteren lægger alt for meget ind i Ordene.

Selve Fadervor kan naturligvis kun føre Tanken hen paa, hvad Jesus lærte. Ved meget talrige og ofte lange Citater af Evangelierne bliver det saa nærmere udviklet og dokumenteret paa sikreste Maade. Bedst er vel Forf.s

Forklaring til Ordene »Helliget vorde dit Navn«, hvor det lykkes ham helt at rive Læseren med. Ellers kan det ikke nægtes, at det i Regelen er en noget tung Læsning, men gode Tanker faar man mange af. Meget ensidigt berører Forf. det sociale Spørgsmaal ved Ordene »Giv os i Dag vort daglige Brød«, idet han kun retter sine Formaninger til Arbejdsgivere og Rigmænd, men glemmer den anden Side.

Bernh. Jensen,

Nærhedens foruroligende Virkning.

Af Floyd Keeler i America af 21. Febr. 1920.

Naar vi betragter de nuværende Forhold i disse Dage, er vi ofte tilbøjelige til at anse dem for absolut enestaaende i Historien; vi har nemlig vort Blik alt for udelukkende rettet paa de Ting, som, fordi de er nær, synes os store, hvorimod mange Ting i Fortiden, der nu synes os ubetydelige, den Gang bredte sig i et saadant Omfang, at vore Dages Problemer næsten forsvinder i Sammenligning med dem. Dette gælder ganske særdeles, naar vi tænker paa den populære Opfattelse af Protestantismen. Vi har vænnet os til næsten altid at acceptere det protestantiske Syn paa »Reformationen« som et fuldstændigt Vendepunkt, saa vi betragter Kirkehistorien siden den Tid som noget fuldstændig forskelligt fra det, som gik forud, og vi er mere eller mindre bevidst kommet til at se paa Luthers Oprør som en Ting, der kom ganske uforberedt og uden noget Præcedens i Historien.

Den, som har en Smule selvstændigt Kendskab til Historien, indser dog godt, at denne Betragtning er ganske falsk, og til Trods for hele Folkeslags og Millioners Frafald paa den Tid ved han godt, at der har været tidligere Begivenheder, der har rystet Kirken endnu mere end Oprøret ved det 16de Aarhundredes Begyndelse. Protestantismen er saa ny, og vi lever i den Grad midt i den, at vi er tilbøjelige til at glemme Kætterierne i de tidligere Aarhundreder. Hvor mange af os er f. Eks. rigtig klare over, at der var en Tid, da den katholske Sag syntes tabt, da Christi Guddom fornægtedes omtrent alle Vegne, da

den hellige Athanasius stod næsten alene overfor den hele Verden. I vore Dage er Arianismen ganske glemt, og mange andre Kætterier, der til forskellige Tider har syntes at rokke selve Grundvolden for Guds Rige, er nu ikke mere. Sekter, der ved deres Oprindelse i Tal overgik hvilket som helst protestantisk Samfund, er nu saa fuldstændig forsvundet, som havde Jorden opslugt dem, medens det Rige, de søgte at ødelægge, stadig væk er den frygteligste Modstander af al Vildfarelse.

Historien gentager sig selv, og efter fire Aarhundreders Eksistens viser Protestantismen nu mangehaande Tegn paa at have udspillet sin Rolle. Den har fuldstændig skiftet Grundvold, og den ene efter den anden af dens Tilhængere antager just de Principper, som dens Grundlæggere forkastede. Theologisk set er Reformationens Lærdomme spredt for alle Vinde. Næppe nogen ved nu til Dags, endnu mindre bryder sig om, hvad Calvins *Institutiones* indeholder, Westminster- og Augsburg-Bekendelserne er ukendte for de fleste og Ærbødigheden for deres Læresætninger et længst overstaaet Stadium, de »39 Artikler« er en ren litterær Kuriositet, en Slags besværlig Aand, der somme Tider stiger op af Graven for at skræmme katolsk sindede Anglikanere. Den enkeltes Ransagelse af Skriften for at finde Sandheden har været en Fiasko og blot undermineret Ærbødigheden for Guds skrevne Ord.

Lad os i Lyset af disse Overvejelser ikke lade os forskrække, naar de mægtige Bølger paa Nutidens oprørte Verdenshav synes at true St. Peters Skib med Undergang. Bølgerne har været større adskillige Gange før, og de vil nok lægge sig igen, thi det Skib, hvor Jesus selv er om Bord, kan ikke gaa under — Bølgerne synes os kun saa umaadelig store, fordi de er os saa nær.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Ved St. Josefssøstrenes Skole paa Østerbrogade bestod i Juli Maaned 23 unge Piger Alm. Forberedelseseksamen, deraf 3 med Udmærkelse. Desuden

indstillede Søstrene 3 unge Piger til Studenteraksamen som Privatister for Eksamenskommissionen, hvilke alle bestod. Til næste Aar vil der ikke blive noget Artiumskursus ved Skolen, saaledes som Tilfældet har været de sidste tre Aar.

— St. Knuds Skole har i Hr. Pastor Fornlupt, der er bleven forflyttet til Feldkirch i Østerrig, mistet en mangeaarig, meget yndet Naturhistorielærer.

Helsingør. En smuk og støjningsfuld Fest har nylig været afholdt her, idet der i Anledning af den i Rom den 9. Maj stedfundne Beatifikation af den ærværdige Luise de Marillac (se Ugebl. Nr. 20, Side 317) den 16., 17. og 18. Juli fejredes et højtideligt Triduum med Prædiken hver Dag af Pater Rektor Nøsen fra Ordrup. Ved Foden af Gudsmoders Statue i Kapellet var der opført et lille Alter med hvide Silkedraperier, rigt smykket med Blomster og Lys, hvor der var opstillet en meget smuk Statue af den salige Luise, de fattiges Moder, med det store, varme Hjerte, der bankede for alle nødlidende og trængende, og som gav Verden utallige Døtre af sin Orden til Lindring for de syge og hjælpeløse. I dette Triduum var der hver Aften Festandagt med Prædiken og sakramental Velsignelse, og den sidste Dag, Søndag, Højmesse med Festprædiken. Mange kom for at høre Pater Nøsens indholdsrige og belærende Foredrag, særlig Søndag, hvor Kapellet jo, som sædvanlig, var altfor lille til de besøgendes Tal. Til Festen havde Søstrene med en lille Stab af Stemmer indstuderet en Del Sange til den saliges Ære, og det lille Kapel genlød af Hymnernes festlige Jubel. I Anledning af det her i Landet sjældne Triduum havde ogsaa en Del St. Josefs-søstre indfundet sig fra København, som med megen Glæde fulgte den smukke og højtidelige Fest.

Rønne. Under Overskriften: En smuk Gave til det katkolske Kapel finder vi i Bornholms Tidende for den 17. d. M. følgende: Det katholske Kapel her i Byen er blevet et kostbart Kunstværk rigere, et Maleri, som uden Ramme maaler 160 × 100 cm og forestiller Maria Magdalena ved Fødderne af den korsfæstede Jesus. Efter hvad vi erfarer, stammer Billedet fra den hollandske Skole fra lidt efter van Dyck's Tid og er altsaa omtrent 250 Aar gammelt. Om dets Vandring i Aarenes Løb vides kun lidt. Sikkert er det, at det oprindeligt har været et Alterbillede. Senere havnede det i en Privatsamling, hvor det er blevet købt af en kendt tysk Historiemaler. Billedets sidste Ejer, hvis Familie om Sommeren plejer at opholde sig her paa Bornholm, har villet, at det atter skulde anvendes efter sin oprindelige Bestemmelse; og skænkede det derfor til Kapellet. Nu er det ganske vist ikke anbragt

som Alterbillede, dertil er Kapellet for lille, men det har alligevel faaet en heldig Plads ved Kappellets højre Væg. Det i Reglen ligeligt indfaldende, noget afdæmpede Dagslys sætter Maleriet i den Belysning, der egner sig bedst for det. Hovedgruppen, Jesus paa Korset og Maria Magdalena, staar i sit historiske og lokale Milieu som Baggrund. Det er Landskabet omkring Jerusalem, en Stadsport og en Del af selve Byen, der danner denne Baggrund. Den ligger i en næsten uhyggelig Belysning. Derved belones, at det er Gudmennesket, som dør; thi »selve Naturen gav Vidnesbyrd om, at det var Naturens Herre, som døde«. Hele vor Opmærksomhed drages saaledes hen til Hovedpersonerne: Jesus, død paa Korset, og Maria Magdalena, der i uudsigtelig Taknemmelighed og Hengivenhed omfavner Herrens Fødder, Maleriet er holdt i en maadeholden Realisme og udført med et saadant Mesterskab i Gruppering, Kolorit og Varme, at man, jo mere man betragter det i dets Enkeltheder, desto mere betages af det. Før vort betragtende Blik aabner der sig en Verden af Tanker, der knytter sig til Golgathas Mysterium, og som faar os til i Lighed med Maria Magdalena at takke og elske vor Herre, fordi han har hengivet sig ogsaa for os. J. P. N.

Holland. P. Aug. Sträter, kendt af mange ældre Katholikker i Danmark fra mangeaarig Virksomhed her, er den 1. Juli afgaaet ved Døden i Exaeten i Holland. Der skal snart fremkomme en udførlig Nekrolog over den kendte og afholdte Præst.

England. En udmærket Idé har nogle katholske Urmagere her i Landet faaet, at konstruere Ure, der foruden Timeslagene slaar Angelus-Slag til de traditionelle Tider. I de store Byer, hvor det paa de fleste Steder er umuligt at høre Kirkeklokkerne ringe, vil aabenbart Ure af den omtalte Konstruktion kunne gøre stor aandelig Nytte, og de vil utvivlsomt hurtigt finde Vej til Tusinder af Hjem. Opfinderen, Walter E. Moser, vil udtage Patent i England og adskillige andre Lande.

Lithaven. I det nye Ministerium er en katholsk Præst, Dr. theol. & phil. Josef Puryckis, bleven Udenrigsminister. Den nye Minister, der saaledes er bleven hædret af sin Regering, er en udmærket lærd, der først studerede i Petrograd, senere i Schweiz, hvor han blev Doktor paa en Afhandling om Reformationens Historie i Lithaven. Efter at Lithavens Uafhængighed var oprettet, blev Dr. Puryckis lithavisk Gesandt i Berlin, i hvilken Stilling han udviste megen Dygtighed og politisk Klogskab. Den nye Udenrigsminister, der kun er 38 Aar gammel, er ogsaa en ypperlig Filolog og taler en Mængde europæiske Sprog.

Rom. Den Hellige Fader har modtaget i Privataudiens Historikeren Baron Ludwig Pastor, østerrigsk chargé d'affaires ved Vatikanet, som overrakte ham 7. Bind af sit berømte Værk *Geschichte der Päpste*, der nylig er udkommen hos Herder i Freiburg. Benedikt XV lykønskede hjertelig den fremragende lærde, hvis Værk er bleven oversat paa Italiensk, Fransk, Engelsk og Spansk.

Rumænien. Ogsaa dette Land har oprettet en Legation ved den Hellige Stol, og Kongen har udnævnt Demetrio Pemesco til at overtage den nye Stilling. Der vil snart blive oprettet et Apostolisk Nuntiaturl i Rumæniens Hovedstad Bukarest.

St. Knuds Feriekoloni.

Anden Fortegnelse over de til Børnene indkomne Bidrag.

Ruth	Kr. 5,00	St. Josefs Hospital....	» 15,00
Niels	» 5,00	En angergiven Pilegrim »	10,00
St. Josefssøstr. Østerbro »	60,15	Torsken	» 10,00
Portneren, Stenosgade »	64,00	Genforening.....	» 5,00
Salg af en Maskine ... »	100,00	Tidligere spec. Beløb . .	» 530,00
Lillebror.....	» 2,00	Rest fra sidste Aar ... »	7,42
St. Hans.....	» 30,00		Kr. 843,57

Afsluttet Regnskab følger efter Ferien.

Hjertelig Tak til alle, der har bidraget til, at 25 smaa Københavnerne kan tilbringe 3 glade Uger paa Dalum.

Martha Hansen.

K.U.B. (Katholsk Underretnings Bureau), et Samfund af katolske akademiske Lægfolk, tilbyder at korrespondere med Ikke-Katolikker, som maatte ønske at faa nøjere Kendskab til den katolske Kirke. Henvendelser, der alle behandles som fortrolige, bedes rettet til Sekretæren, Magister, kgl. Translatør Chr. M. Hansen, Rønde Artiumskursus, Rønde.

Husk de to **polske Børnehjem**: i Aalborg (Grevinde Ledochowska, Villa Skrænten) og Maribo (St. Josefssøstrene).

Basar i Helsingør. St. Vincentssøstrene agter Søndag den 1ste og Mandag den 2den August at afholde en Basar til Fordel for de syge og fattige her i Byen. — Gaver modtages med Tak af Priorinden, Nygade 8.

St. Andreas Kollegiet. Lørdag den 31. Juli (St. Ignatius Fest) Kl. 5½ afsløres en Minde Sten, som tidligere Elever sætter i Anledning af Kollegiets Nedlæggelse. Efter Afsløringen Samvær i Kollegiets Refektorium. Samværet slutter med Andagten Kl. 7. Tidligere Elever indbydes og bedes møde talrigt.

Komiteen.

Alma Mater. Propagandakollegiet i Rom har ifjor begyndt med aarligt at udsende et illustreret Tidsskrift »Alma Mater« (Pris: 10 lire). De højærv. Confratres, som ønsker at abonnere derpaa, bedes henvende sig til Pastor M. Ravelli, Nørrebrogade 27 C¹, Kbhvn. N.

Bogholder. 32aarig Kontormand, perfekt i Tysk, Kendskab til Fransk og Engelsk, har været 3 Aar i Udlandet, søger Beskæftigelse ved Bogholderi eller andet Kontorarbejde.

Leo Tagø, Viborggade 81 St. th., København Ø.

Kirkelig Kalender.

1. Aug. 10. Søndag eft. Pintse.	8. Aug. 11. Søndag eft. Pintse.
2. — M. Alfons Liguori, Biskop og Kirkelærer.	9. — M. Vigilie.
3. — Ti. Genfindelse af Stephans Relikvier.	10. — Ti. Laurentius, Martyr.
4. — O. Dominicus, Beken-der.	11. — O. Tiburtius og Susanna, Martyrer.
5. — To. Maria i Sne.	12. — To. Clara, Jomfru.
6. — F. Christi Forklarelse.	13. — F. Hippolytus og Cas- sianus, Martyrer.
7. — L. Cajetanus, Bekend.	14. — L. Vigilie. Fastedag.

Søndagsgudstjeneste i Sommermaanederne i Provinsen.

	Stille Messe.	Højmesse.	Andagt m. Vels.
Aakirkeby (Jernbanegade).....	Kl. -	Kl. 11 ¹ / ₂	m. Vels.
Aalborg (Kastetvej).....	» 7 ¹ / ₂	» 10	Kl. 2 ¹ / ₂
Aarhus (Rymsgade 26).....	» 7 ¹ / ₂ &11	» 9 ¹ / ₂	» 7
Dalum Kloster.....	» 6 ¹ / ₂	» -	» 5
Esbjerg (Nørregade).....	» -	» 10	» 3
Fredericia (Sjællandsgade).....	» 7	» 9 ¹ / ₂	» 2
Haderslev.....	» -	» 9 ¹ / ₂	» 8
Helsingør (Nygade 8).....	» 8	» 10	» 2
Holbæk (Kastanievej 19).....	» 8	» 10 ¹ / ₂	c. 11 ¹ / ₂ ppls.
Horsens (Nørregade 19).....	» 8	» 10	» 2
Kolding (Alhambravej).....	» -	» 9 ¹ / ₂	» 7
Køge (Elisevej).....	» -	» 10	» 8
Ledreborg.....	» -	» 9 ¹ / ₂	» 2
Maribo (Ny Østergade).....	» 8 ¹ / ₂	» 10polsk	» 2 ¹ / ₂
Nakskov (St. Franciscus Kapel).....	» 8	» 10	» -
Nyborg (Stella maris Vindingevej).....	» 7	» 10	» -
Nykøbing F. (Hellig Kors Kirke).....	» 8	» 10 ¹ / ₂ polsk	» 1
Næstved (Villa Alfa).....	» -	» 9	» -
Odense (Torvet 7).....	» 8	» 10	» 2 ¹ / ₂
Randers (Ladegaardsgade).....	» -	» 10	» 8
Ringsted (St. Knudsgade).....	» 8	» 10	» 7 ¹ / ₂
Roskilde (St. Olsgade).....	» 7	» 9	» 7 ¹ / ₂
Rønne (Østervoldgade).....	» -	» 10	» 6
Silkeborg (Vestergade).....	» -	» 9 ¹ / ₂	» -
Slagelse (Tordenskjoldsgade).....	» 7 ¹ / ₂	» 10	» -
Svendborg (Havnegade 1).....	» -	» 10	» 3
Vejle (Blegbanken).....	» 7	» 9 ¹ / ₂	» 3

I Aabenraa, Sønderborg og Tønder afholdes kun periodisk Gudstjeneste, som i Forvejen annonceres i de stedlige Blade.

Credo. Juli 1920. Indhold: Några tankar av påven Gregorius den Store. — Kristi lekamens fest i Stockholm. — St. Olafs kyrka. — Alla Sveriges heliga mäns och kvinnors åminnelse 12. juli. — Från Credos torn. — Från det kyrkliga livet. — Till frågan om katolikernas kyrkorättsliga ställning i Sverige. — Monseigneur Robert Hugh Benson som författare. — Kyrklig kalender.

NB. Foreløbig bedes alle Breve til Redaktør Niels Hansen adresseret: **Sebbersund St. Jylland.**

Annoncer og lignende bedes senest sendt **Søndag Aften.**

Kun eventuelle Dødsannoncer kan sendes til Trykkeriet »Athene«, Svaneosegaardsvej 4, København **V.**

FREMMEDESPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN),

Svaneosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdigt fra Redaktionen Mandag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

68. AARGANG

«Nordisk Ugeblad» udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 2 Kr. 50 Ø. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Studiestr. 27-29. 1-4, Tlf. 12327). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 16 Kr. aarlig. — Redaktør: Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. Tlf. Helrup 657 y. Træffes bedst Kl. 4-5 Eftermiddag.

Nr. 32.

Søndag den 8. August.

1920.

INDHOLD: Ave, rex gloriae! — Amalie Fyrstinde af Gallitzin. — † P. Augustinus Sträter S.J. — En Henvendelse til Konvertitter. — De danske katholske Børn fra Landet. — Et Par Afskedsord til P. Breitung. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København, Tyskland, Frankrig. — Brevkasse. — Nu er det Tid. — Avertissementer.

Ave, rex gloriae!

Dig ofrer jeg:

Hver Blomst, der dufter saa fromt og stille,
hver Fugl, der jublende slaar sin Trille,
hver Vind — og Stormen, den stærke, vilde.

For dig det ske!

Hvert Tordenstrald, som vort Dre naar,
hver Klokkklang, som i Luften gaar,
hvert Blad og Straa, som paa Marken staar —
Laudamus Te!

Dig ofrer jeg:

Hver Bølge, Havet mod Stranden slynger,
hvert Hjerte, Kærligheds Baande tynger,
hver Mund, som frigjort din Lovsang synger
i Fryd og Be!

Hver Flod, der vildt mellem Klipper bruser,
hvert Lyn, der blankt gennem Luften juser
som Dødens Le —
Benedicimus Te!

Dig ofrer jeg:

Hver Sky, som højt paa din Himmel blaa
steg op og brast — for som Draaber smaa
hver tørstige Blomst paa vor Jord at naa
og hvert Skovens Træ.

Hver Nadvergæst, som sin Gud tilbeder,
hver Engel, der for din Trone kvæder,
hver angrende Synder i Bon paa Kne —
Adoramus Te!

Dig ofrer jeg:

Hvert skinnende Snefugl ved Vintertid,
hver lysende Vaar saa skøn og blid,
al Menneskehjerternes Sorg og Strid
i Lyft og Ve.

O Frelser med Herligheds Sejerskrone,
som steg til Himmerigs Stjernetrone
fra Korsets Træ —
Glorificamus Te!

Dig ofrer jeg:

Hver Kærte, som i dit Hus er tændt
til Ære for Alterets Sakrament,
hver Blomst, der smykker dit Alterbord,
din ydmyge Trone paa denne Jord.
I dit Tabernakels gyldne Glans,
du samle det alt til en Hæderstrans!
Saa lyt da til Lovsjaagens stærke Toner,
der stiger som Havets fraadende Dron
og huller og jubler hver Stund og Time
i sitrende Bon
til dig, Guds Son!

(Efter en ældgammel irsk Hymne
»Hil dig, Ærens Konge« ved
Pastor K. Kjelstrup.)

Amalie Fyrstinde af Gallitzin.

Af *L. Stampe Charisius.*

Den bekendte Herder'ske Forlagsboghandel i Freiburg har nylig udgivet et nyt Oplag af en interessant Livsskildring af Fyrstinde Gallitzin, skrevet af Hanny Brentano*).

Med sikker Haand og megen Forstaaelse af Fyrstindens højst ejendommelige Karakter og sjeldne Aandsgaver er her et Billede tegnet og oprullet for os, som vil have Interesse for mange søgende og urolige Sjæle. Den højt begavede Fyrstinde, hvis levende Aand søgte opad, altid højere opad mod Idealernes højeste Tinder, fandt dog aldrig Tilfredsstillelse, før hun efter mange og svære Kampe endelig fandt Hvile i den katholske Kirkes Moderskød.

Hanny Brentanos Livsskildring af Fyrstinden vil læses med Interesse, ogsaa fordi den tegner Træk af mange bekendte Personligheder, der hørte til Fyrstindens Kreds i Münster i Aarene fra 1779 til 1806. Blandt disse kan nævnes som de mest fremtrædende den hollandske Filosof *Hemsterhuys*, som hun allerede fra 1774 havde lært at kende og skatte, og som længe kunde glæde sig ved Fyrstindens Beundring og Venskab. Endvidere Domkapitular Friherre von *Fürstenberg*, der i sin høje Stilling som Minister og senere som Generalvikar var i høj Grad skattet af hele Münster-Landet, der ligesom hele Tyskland var bleven hærget af Syvaarskrigen. Hans overordentlige Fortjenester af Omordningen af hele Tysklands Skolevæsen fulgtes med levende Interesse af Fyrstinden. Med sikkert Blik for, hvad der vilde gavne hans første nye Normal-skole, valgte *Fürstenberg* den endnu unge Kapellan *Overberg* til dens Forstander, og Tiden viste, at Valget var fortræffeligt. Denne unge, kloge, milde og gode, dybt fromme Mand forstod at vinde baade unge og gamle og blev, næst *Fürstenberg*, en af de mest indflydelsesrige

---

*) *Amalie Fürstinn von Gallitzin.* Von Maria Rafaela Brentano O.S.B. Mit 12 Bildern. Zweite und dritte Auflage. 8vo. (XII & 154 S. Freiburg im Br. 1920. Herder. Mk. 7.80, geb. Mk. 10.40 und Zuschläge.)

Mænd i Münster-Landet og en fuldtro Ven og Støtte for Fyrstinden.

Endnu maa nævnes som fremtrædende Medlemmer af den Kreds af højtstillede, indflydelsesrige og for deres Aandfuldhed bekendte Mænd, der dannede en fast sluttet Vennekreds om Fyrstinden: Grev Leopold *Stollberg*, paa hvis Tilbagevenden til Moderkirken Fyrstinden havde haft stor Indflydelse, og Dr. *Katerkamp*, hvis Livsskildring af Fyrstinden har tjent til Grundlag for Hanny Brentanos nu paa ny udkomne Biografi af hende.

Fyrstinde Amalie von Gallitzin tilhørte en oprindelig katholsk ungarsk Slægt von Schmettau, som i det 15de Aarhundrede udvandrede til Schlesien og gik over til Protestantismen. Hun var en Datter af Rigsgreve, Feltmarskal Samuel von Schmettau og Hustru Marie Anna, Friherreinde von Riffen, der var Katholik. Efter Overenskomst mellem Ægtefællerne blev Sønnerne protestantisk og Døtrene katholsk døbt; en Datter, der fødtes i Berlin den 28. August 1748 og fik Navnene Adelheid Amalie, blev altsaa katholsk døbt. Hendes dygtige og ansete Fader døde, da hun kun var 3 Aar gammel, og Moderen sendte snart efter den lille Amalie først til Slægtninge og senere i en Klosterskole, hvor hun lærte meget lidt og efter et 8aarigt Ophold vendte hjem til sin Moder, der førte et stort Hus i Berlin, og som til sin Beklagelse saa, at Datterens Opdragelse og Uddannelse ikke passede til Omgivelserne. For at bøde derpaa sendte Moderen hende i halvandet Aar til et Pensionat for unge Piger, hvorfra hun vendte tilbage til Moderen fyldt med fritænkernes Anskuelse, men tillige med en stærk, uovervindelig Higen efter Kundskaber. Det elegante Selskabsliv i Moderens Hus mishagede hende, og hun trak sig mere og mere tilbage derfra og levede sit eget Liv med sine Bøger, som hun forstod at forskaffe sig — gode og daarlige mellem hverandre. Men selv om hun ofte læste daarlige Romæner, var det, som om hendes rene Sjæl udskilte alt slet og kun tilegnede sig det gode og forædlende.

Undertiden vaagnede en Uro i hendes Sjæl ved at mindes Klosterskolens religiøse Paavirkning, som var næsten helt udvisket hos hende, og i saadanne Øjeblikke

kunde hun frygte for Guds Vrede og de evige Straffe. Men hun trøstede sig med, at alt nok var i Orden, naar hun blot higede efter Retfærdighed, Selvfornægtelse, Berigelse af sin Aand og Udvikling af sine Aandsevner.

Amalie var nu i sit 17. Aar og ganske ubekendt med Verden; men hendes Moder mente, at nu burde hun giftes. Et første Forsøg faldt uheldigt ud, idet en Baron, med hvem hun var bleven forlovet, umiddelbart før Brylluppet viste sig at være en Svindler, saa Ægteskabet blev lykkeligt undgaaet. I nogle Aar derefter fortsatte den unge Pige sine Studier med stor Iver og var samtidig ansat som Hofdame hos Prinsesse Ferdinand af Preussen. Hun maatte taale megen Spot for sit tvangfri, muntre, ligefremme Væsen; som man ikke fandt passende i hendes Stilling. Klog og selvbehersket som hun var, besluttede hun helt at forandre sit Væsen og blev tilbageholdende, stiv og kølig.

Tyve Aar gammel ledsagede hun i Sommeren 1768 Prinsessen paa en Baderejse til Aachen og blev her forlovet og meget kort Tid efter gift med en russisk Fyrste, Dimitri von Gallitzin, i hvem hun mente at finde en aandsbeslægtet og en Vejleder paa Fuldkommenhedens vanskelige Vej. Nu begyndte en ganske ny Tilværelse for den unge Fyrstinde, der paa Grund af sin Gemals høje Stilling haade i Rusland og som Gesandt, først i Paris og senere i Haag, og paa Grund af sin egen ejendommelige og elskværdige Fremtræden blev modtaget i alle Selskabskredse med stor Beundring. Hun havde nu ganske aflagt sit stille Væsen og blev en fejret Verdensdame, hvilket vel smigrede hende, men ikke gjorde hende lykkelig. Ogsaa hendes Gemal blev en Skuffelse for hende, thi hun fandt i ham en elskværdig Verdensmand, men ikke den Vejleder og Støtte, hun havde haabet paa.

I December 1769 fødte hun en Datter, Marianne — Mimi — og Aaret efter en Søn, Dimitri. Begge Børnene blev romersk-katholsk døbt, skønt Faderen hørte til den græske Kirke, men var ganske ligegyldig i Trossager.

Selskabslivet begyndte snart at trætte og kede den unge Fyrstinde, der kun higede efter at udvikle sine Kundskaber og berige sin Aand, og med sin Mand's Tilladelse trak

hun sig derfor efterhaanden mere og mere tilbage og op-slog endog efter nogle Aars Forløb sin Bolig i et beskedent Hus udenfor Haag. Fyrsten fandt sig godmodigt deri, da han saa, at hun kun vilde kunne føle sig lykkelig ved at ofre al sin Tid og alle sine Kræfter paa Studier og paa sine to Børns Opdragelse. I dette Hus, som hun kaldte »Nithuis« — Ikke hjemme — levede hun fra 1774 til 1779, da hun flyttede til Münster, ligeledes med sin Mands Tilladelse.

Det var navnlig Friherre von Fürstenbergs berømte Skolereform, der tiltrak sig Fyrstindens store Interesse, og Münster blev for hende et Hjem, hvor hun levede til sin Død den 27. April 1806.

Saa stor og udmærket en Vennekreds Fyrstinden end i disse Aar samlede om sig, kan det dog ikke forundre, at mange ikke følte sig tiltalt af hendes meget ualmindelige Levevis. Man beklagede Fyrsten, men vistnok med Urette, thi han stod i det bedste Forhold til sin Gemalinde, hvem han oftere besøgte, men med hvem han saa langt fra delte Interesser, at han vistnok følte sig lettet ved at give hende den samme udstrakte Frihed, som han selv ønskede at nyde. Ejendommeligt var Forholdet ganske vist, men Fyrstinden var ogsaa en højst ejendommelig Personlighed. For sine to Børn var hun en aarvaagen, omhyggelig, opofrende Moder og maaske en noget streng Opdragerinde, der søgte at udvikle dem baade aandeligt og legemligt og aldrig gav efter for deres, for Børn sædvanlige Lyst til at unddrage sig alvorligt Arbejde. Sønnen, Dimitri, voldte hende især mange alvorlige Bekymringer, fordi hun fandt, han manglede Viljekraft, hvilket han dog senere viste at besidde i høj Grad.

Kristelige Grundsætninger kunde Fyrstinden dog ikke indpode i deres unge Sjæle, fordi hun selv i mange Aar stod aldeles uforstaaende for Kristendommens ophøjede Sandheder, endog efter at hun til Dels havde opgivet sine filosofiske Studier, fordi de ikke mere tilfredsstillede hendes Higen efter Sandhed og Fuldkommenhed.

Mange Kampe maatte denne højsindede og ædle Kvinde gennemstride, før hun besluttede sig til helt at bryde med Filosofien og som et Barn at sætte sig ved Frelserens

Fødder og lytte til hans guddommelige Lære. Hendes udmærkede katholske Venner, navnlig Fürstenberg og Overberg, har næppe i den Henseende øvet større Indflydelse paa hende, da de sikkert har forstaaet, at en Kæmpenatur som hendes under Naadens Medvirkning selv maatte arbejde sig frem til Klarhed.

Endelig den 3. Juni 1787 modtog hun den hellige Kommunion sammen med sine Børn, der da var 17 og 18 Aar gamle, og som allerede i længere Tid var bleven omhyggeligt og grundigt undervist i den katholske Religion. Hendes Samliv med dem var nu meget inderligt, men blev ofte afbrudt ved Fyrstindens tiltagende Svagelighed og ved en meget alvorlig, livsfarlig og lang Sygdom. Datteren blev hos sin Moder til hendes Død, men Sønnen skulde, da han var 22 Aar gammel, indtræde i russisk Militærtjeneste, hvortil dog begge hans Forældre fandt ham endnu for umoden og uudviklet. Der opnaaedes Tilladelse for ham til at vente i 2 Aar og i den Tid uddanne sig ved at rejse rundt i Amerika under Ledsagelse af en paalidelig ung Mand. Resultatet af denne Rejse blev imidlertid til alles, ogsaa hans Moders store Overraskelse, at han efter kun nogle Maaneders Forløb besluttede sig til at blive Præst og Missionær. En Storm af Vrede brød i den Anledning løs over Fyrstinden fra Familiens Side, idet man mente, hun havde været vidende om den unge Fyrstes Beslutning, før han rejste, hvilket dog ikke var Tilfældet, om hun end sikkert i sit Hjerte har takket Gud for dette Naadekald, der viste sig at gøre Sønnen lykkelig og gav ham Lejlighed til at vise stor Nidkærhed, Udholdenhed og opofrende Kærlighed i Udøvelsen af sin vanskelige Missionsgerning i Amerikas Urskove.

I Aaret 1803 døde Fyrst Gallitzin, og mange Vanskeligheder opstod nu for at faa Arven efter ham udbetalt, navnlig fordi den unge Fyrste efter russiske Love ved at blive katholsk Præst havde mistet alle Krav paa Arv efter sin Fader. At forsøge at varetage sin Moders og sin Søsters Interesser i denne Arvesag mente han vilde være saa forgæves, at han ikke af den Grund vilde forlade sin store Missionsgerning i Amerika for længere Tid. Fyrstindens Formuesomstændigheder blev herved noget trykkede, men

med sin sædvanlige Sjælsstyrke fandt hun sig til Rette i de forandrede Forhold, og det var, som om hun først nu rigtig forstod de Vanskeligheder, som smaa Kaar frembyder for saa mange.

Trods sin Svaghed bragte hun personligt Trøst og Hjælp ind i mange fattige Hjem, indtil hun i Foraaret 1806 blev saa alvorlig syg, at det stod klart for hende selv og hendes Omgivelser, at det gik mod Døden. Sine sidste Timer tilbragte hun, efter at have modtaget Kommunionen af sin Skriftefaders, Overbergs, Haand, i stille Tilbedelse af sin elskede Herre og Frelser, med hvis Navn paa sine Læber hun udaandede.

Et Par Dage før sin Død — den 27. April 1806, 58 Aar gammel — havde Fyrstinden udtalt Ønsket om at blive begravet paa en lille Kirkegaard i Angelmodde, hvor hun plejede at tilbringe Somrene i de Aar, hun boede med sine Børn udenfor Haag. Hun ønskede at blive begravet »blandt de fattige«, af hvilke hun var elsket og beundret ogsaa i den fattige Landsby. En Indskrift paa Sokkelen under det Krucifiks, som er rejst paa hendes Grav, siger om hende, at »hun var de fattiges og bedrøvedes Moder, som nu her foran dette Krucifiks venter og haaber paa sin ærefulde Opstandelse«.

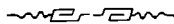
Saaledes levede og døde Fyrstinde Amalie von Gallitzin, en af Tysklands ædlestes Kvinder.

† P. Augustinus Sträter S. J.

I Bonifatiushuset i 'sHeerenberg i Holland, Novitiatshuset for Jesuiterordenens nordtyske Ordensprovins, døde den 28. Juni *P. August Sträter*, der, som bekendt, har viet en Del af sine bedste Aar til Præstegerningen i Danmark. P. Sträter fødtes den 13. Juni 1838. Nitten Aar gammel indtraadte han den 1. Okt. 1857 i Jesuiterordenen, som den Gang øvede en velsignelsesrig Virksomhed i Tyskland. Efter sin Præstevielse virkede han en Række Aar i Essen i Westfalen, og her var det, at Uddrivelsesdekretet mod de tyske Jesuiter ogsaa ramte ham. Det var morsomt at høre

ham fortælle, hvorledes han og andre Patres maatte beskytte de preussiske Embedsmænd, der havde meddelt dem Uddrivelsesdekretet, mod den rasende Folkemængde. P. Sträter kom nu til Danmark. Fra 1874—83 virkede han i Aarhus sammen med P. Wilh. Schmitz, Aug. Brinkmann og andre. Her er hans Navn uadskilleligt knyttet til den smukke Kirke ved Ryesgade, der blev bygget paa hans Initiativ. De Erfaringer, han her og andre Steder samlede sig, har han senere nedlagt i en lille Bog om Kirkebygningskunsten. Fra Aarhus forflyttedes han i 1883 til København, hvor han først virkede ved St. Knuds Kapel og Skole paa Hjørnet af Vestervoldgade og Ny Kongensgade. Det var hans Initiativ, som foranledigede Flytningen af Skolen og Kapellet til Vesterbrogade 28, ligesom ogsaa Præstehuset, Kapellet og Skolen i Stenosgade skyldes ham deres Oprindelse. Men lige da Skolen i dens første Skikkelse var færdig, brød hans Kræfter sammen, og han maatte søge en længere Rekreation ved Vesterhavet. Her kom han sig snart saa vidt, at han kunde overlage Ledelsen af de yngre Jesuiters Missionsgerning i Tyskland. De sidste Aar fandt han sit velfortjente Otium i 'sHeerenberg, indtil Herren kaldte ham til den velfortjente Løn. P. Sträter blev 82 Aar gammel, af hvilke han tilbragte de 62 i Jesuiterordenen. *R. i. p.* *F. Esser.*)*

En Henvendelse til Konvertitter.

(Fortsat.)

- 1) Var der enkelte bestemte Ting, der særlig frastødte Dem i Protestantismen?
- 2) Var der enkelte bestemte Ting i den katholske Kirke, der først fik Dem til at beskæftige Dem med denne?

---

*) Det er med Vemod, jeg for sidste Gang sætter P. Essers Navn under en Artikel, skreven her i Danmark. Hans store Hjertelighed og udtømmelige Redebonhed til altid at række mig en hjælpende Haand til Ugebladet, naar jeg bad ham derom, skal jeg aldrig glemme. Jeg sender ham, som han sendte mig, paa egne og vistnok Tusinder danske Katholikkers Vegne en hjertelig Afskedshilsen og Ønsket om et glædeligt Gensyn enten her eller i Himmelen. *Niels Hansen.*

- 3) Har nogle Bøger været af særlig Betydning for Dem ved Deres Konversion?
- 4) Var der nogle Ting i den katholske Kirkes Lære eller Praksis, der ved Deres Konversion voldte Dem særlig Vanskelighed?

47.

1. Jeg kan egentlig ikke sige, at der var noget, der frastødte mig i Protestantismen; jeg vil snarere sige, at der var en hel Del, jeg savnede og forgæves søgte efter, f. Eks. Klarhed og Konsekvens, Enhed og Tolerance. Og saa var det mig ikke muligt at faa Øje paa Kirken, som jeg dog ifølge Christi Ord om Staden paa Bjerget mente maatte være synlig. Jeg saa en Masse Kirker, men ikke Kirken.

2. Den katholske Kirkes Krav paa at være ufejlbarlig, et Krav, som intet protestantisk Trossamfund tør hævde for sit eget Vedkommende. Endvidere det, at den katholske Kirke ikke tillader en fraskilt at gifte sig, og endelig Skriftemaalet, hvis forebyggende og oprejsende Kraft selv en Protestant ikke kan være blind for.

3. Johs. Jørgensens »Den hellige Katharina af Siena«, Schepelerns »Romerkirkens Hovedvildfarelser«, hvis Aand og Tone frastødte mig i den Grad, at jeg besluttede at undersøge, hvad den katholske Kirke selv ansaa for sin Lære. Rauschens »Troskræ« og »Katholsk Katekismus« gav mig et Svar, som ikke var til at misforstaa,

4. Da jeg fra første Begyndelse stillede mig paa det Standpunkt i eet og alt at underkaste mig Kirken og opgive egne Meninger, saa har jeg ingen Vanskeligheder haft med Hensyn til Kirkens Lære eller Praksis. Jeg ved, der er Konvertitter, der savner de protestantiske »Samtalemøder«, mindre Kredse, hvor man mødes en Gang om Ugen for gensidig at »opbygge« hinanden ved at diskutere Religionen. Jeg hører ikke til disse. Tværtimod! Føler man Trang til Samvær med Trosfæller og til at høre opbyggelige og belærende Foredrag, saa har vi jo Højskolen.

Augusta Cortes.

(Fortsættes.)

De danske katholske Børn fra Landet.

Det er nu snart halvanden Maaed siden, at man for sidste Gang kunde læse mellem Ugebladets Annoncer: »Til de danske katholske Børn paa Landet har jeg faaet tilsendt — — Kr. Med det tidligere modtagne i alt 502 Kr. 50 Øre. *Niels Hansen.*«

Naar man tænker sig, at Indsamlingen har staaet paa næsten et helt Aar, er videre Kommentar overflødig. Kun det ene vil jeg understrege, at Børnesagen i dette Tilfælde ikke har mødt den Forstaaelse, den fortjener. Formaalet var en centralt beliggende Kostskole for de i religiøs Henseende vanskeligt stillede Børn fra de over hele Danmark spredte danske katholske Familier fra Landet. Hvis man vilde lade Sagen bero, indtil der var indsamlet det fornødne Beløb for ovennævnte Institution, maalte man vente i Aarevis til ubodelig Skade for mange Børn.

Derfor har vi arbejdet videre paa Sagen og har fundet Støtte hos St. Josefssøsternes Provincialforstanderinde.

Søstrene har erhvervet sig en Ejendom i Nakskov og agter den 1. Septbr. 1920 at aabne en Kostskole for de danske katholske Børn fra Landet. I danske Katholikker fra Landet, som har Børn i skolepligtig Alder og som saa tit med Bekymring har tænkt paa eders Børns Fremtid, fordi det er saa vanskeligt at opdrage dem til gode Katholikker, naar de besøger den lutherske Skole og er under Indflydelse af udelukkende lutherske Kammerater, langt fra Kirken og katholsk Menighedsliv, I vil sikkert med Glæde bringe det Offer, som fordres af eder. Send eders Børn til den katholske Kostskole, hvor de foruden Undervisning i Skolefagene af dygtige Lærere vil modtage en grundig katholsk Opdragelse ved Kirken og Skolen. Men fordi der i mange Tilfælde er Tale om Landarbejderfamilier i smaa økonomiske Kaar, ofte med stor Børnesflok, bør alle Katholikker træde hjælpende til. Vi bør alle støtte vore nye Trosfæller fra Landet. I Begyndelsen fordres der ikke saa meget, men med Aarene vil der blive stillet store Krav.

Derfor maa vi fra nu af vænne os til at lægge en lille Skærv til Side til de danske katholske Børn fra Landet. Vi kan f. Eks. begynde med, hver Gang der bliver solgt en Blomst til et eller andet Formaal, at lægge en Tiøre til Side for disse Børn. Andre vil maaske paatage sig at stille en Friplads eller Halvfriplads til Raadighed for et eller flere Aar. Lad os værne om Børnene, saa værner vi om Fremtiden.

Hvis hver vil gøre sin Pligt mod disse smaa, vil Guds Velsignelse ikke udeblive, fordi Herren har sagt: »Hvad I har gjort mod en af disse mine ringeste Brødre, det har I gjort mod mig.«

Børnene er det bedste, vor Herre ejer paa denne Jord.

Gaverne modtages fremdeles af Redaktøren. Oplysning angaaende Skolen faas hos Søstrene, adr. St. Josefssøstrene, Nakskov, eller hos undertegnede. *Pastor A. Smitz.*

Et Par Afskedsord til P. Breitung.

Af en gammel Elev.

Vi Elever fra St. Andreas har selvfølgelig fristet en meget forskellig Skæbne i vort Liv efter at have forladt Kollegiet — og ligedan vil det jo gaa de unge, som nu forlader det. Vor Skæbne »flasker« sig højst forskelligt: for den ene ligger den lige, banede Vej, som det er at indtræde i sin Faders Forretning eller arbejde sig frem i rolige, sikre Livsstillinger. Det er som et Skib, der sejler i smult Vande og intet risikerer. For andre stiller det sig anderledes: Skibet kommer ud i Søgang, i Storm og Uvejr. Det gælder da om at have en solid, rigtig solid Ballast, og her er det, at Kollegiet har haft sin store Mission: Skibet kan slingre det kan saamænd faa hel Slagside og sejle længe saadan, stadig paa Nippet til at kæntre — men den solide Ballast vil tvinge det tilbage paa ret Køl, naar der kommer Magsvejr — eller trods alt.

Hvem skylder vi denne Ballast? D'Hrr. Patres.

Deres utrættelige, opofrende Kærlighed skylder vi det, der blev det faste i vort Liv.

Blandt disse Patres mindes jeg med Vemod vor gamle »Carit Etlar«, Fortælleren, Pater Fels.

Jeg personlig mindes særlig Pater Breitung, vor kloge Fortolker af Naturens Hemmeligheder — ret lille af Statur,

men en Kæmpe i Aandens Rige. Og jeg mindes hans Kamp, den altid med Ildhu førte, mod det, der fremfor alt var ham en Pestilens: Darwinismen. Han gik ikke paa Akkord i dette Spørgsmaal, hvad ellers nok kan hænde os andre; selv husker jeg, at jeg i en hidsig Disput om det til sidst gav tabt, for saa vidt som jeg til Slut sagde: »Nu vel, jeg vil gaa med til at indrømme, at De nedstammer fra Aberne — men for mit og andre Menneſkers Vedkommende tager jeg vedblivende Reservation.« Lidt hastigt, syntes jeg, var min Modpart hermed tilfredsstillet.

Jeg gik altsaa paa Akkord med Uretten, men det er jo netop, hvad man ikke maa. Sikkert er, at P. Breitung aldrig viide vige en Tomme fra sine Meninger, og denne sejge Fastholden, underbygget med solid Viden og dyb Indsigt, har skaffet ham Respekt langt ud over vore Kredse. Mine bedste Ønsker følger ham. *Albert Hansen.*

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Vincentskonferensernes tredie Generalmøde, der holdtes Søndag den 25. Juli i Bredgade, havde kun samlet 16 Deltagere. Hr. Hoffmann indledede med at foreslaa, at Sommermøderne for Fremtiden blev afholdt skiftevis paa Amager og Frederiksberg og helst en Mandag Aften, da der saa vilde komme flere Folk. Den højærværdigste Biskop holdt derefter et varmfølt Foredrag om den kristelige *caritas*. »Vis mig din Tro af dine Gerninger«, hedder det. Man maatte ikke skyde denne Sag fra sig og lade Stat og Kommune sørge for alt. Der ved vilde Kirken netop blive lammet i sin Virksomhed; Kirken og de gode Gerninger hører nøje sammen, og for enhver god Vincentsbroder maatte det være en Pligt altid at staa de nødlidende bi. Biskoppen fortalte et smukt Eksempel paa, hvorledes en protestantisk Kvinde var bleven et Redskab til at føre en frafalden Katholik tilbage til Kirken. Denne Mand havde i en Aarrække ført et ugudeligt Liv, men paa sit Dødsleje omvendte han sig og udsonede sig med Kirken. Det var fremfor alt den sjælelige og religiøse Elendighed, som det gjaldt om at raade Bod paa. Den tog ingen Stat og Kommune sig af. Her laa en stor Opgave for Vincentsforeningerne, og ikke mindst burde de unge støtte Foreningerne i deres Arbejde.

— Ogsaa Hr. Pastor Esser ved Jesu Hjertes Kirke hører til de Præster, hvem Kollegiets Ophævelse rammer i Form af Forflyttelse; han forlader i disse Dage Dan-

mark og drager til sit Fødeland Tyskland. Andetsteds i dette Nummer findes en Afskedshilsen til ham.

Tyskland. Den pavelige Nuntius i Berlin, Mgr. Pacelli, som er en god Kender af de tyske Forhold og taler flydende Tysk, har nylig udtalt sig om Kirkens Fremtidsudsigter i Tyskland. Han er for nylig bleven modtaget i i Audiens af den tyske Præsident, hvis officielle Velkomst har gjort et meget tillalende Indtryk paa ham. Mgr. Pacelli mener, at Situationen er meget gunstig for den katolske Kirke i Tyskland, da der er sikret den Frihed, en Fordel, der ikke overgaas af nogen anden. Nuntius'en vil en lille Tid tage til Bayern for at ordne Afslutningen af et Konkordat mellem den bayerske Regering og den Helige Stol. Der vil blive udnævnt en ny Nuntius i München, da man ikke der vil opgave et selvstændigt Nuntiat, selv om der ogsaa er oprettet et saadant i Berlin. Som pavelig Nuntius har Mgr. Pacelli den øverste Rang blandt alle Gesandter i Berlin og fungerer som *doyen* for det derværende diplomatiske Korps.

Frankrig. Den ny Biskop af Soissons, Mgr. Binet, der er født 1869 og præsteviet i 1893, blev ved Mobiliseringen 1914 indkaldt til Tjeneste som Sygebærer ved en Division. I 1917 blev han som frivillig Feltpræst (*aumônier*) ansat ved 173. Infanteriregiment. 1914—18 har han deltaget i 12 Slag og tre Gange nydt den store Ære at blive nævnt i Dagsbefalingen, sidste Gang saaledes: »Som Feltpræst ved 173. Infanteriregiment har han gjort sin Fering med et Mod, en aldrig svigtende stiltfærdig Opofrelse, en uafbrudt brændende Iver og en Selvfornægtelse, som har gjort det smukkeste Indtryk. Uafsladelig har han midt i Ilden været paa Færde med at besøge Forbindingspladserne, berette de døende og trøste de saarede, idet han altid stillede sig selv i Skygge. Han har imponeret enhver ved sit Eksempel, sit Ord og sin Fædrelandskærlighed.«

(Efter *Le Pèlerin*.)

Brevkasse.

Ærede F. S. Den saakaldte »kirkelige Forlovelse« indgaas saa sjældent, at den de fleste Steder er uden praktisk Betydning. Det kræves nemlig, at Parterne afgiver et skriftlig Forlovelsesløfte, der foruden af dem selv underskrives af Sognepræsten (eller Biskoppen) eller af to Vidner. Naar Kirken stiller saa strenge Krav, hvis den skal anse en Forlovelse for retsgyldig, følger deraf naturligvis ikke, at en almindelig Forlovelse, som den indgaas her i Landet, kan man ophæve, naar man blot faar Lyst til det; nej, Respekten for Troskab og det givne Ord bør hindre enhver ærekær Mand og Kvinde i letsindigt at indgaa eller ophæve en Forlovelse.

N. H.

Nu er det Tid!

Til alle varmhjertede Mennesker!

Polen har nu lidt i 150 Aar, det lider nu mer end nogen Sinde under Bolshevikernes Invasion.

Mest lider de forældreløse Børn, og af dem findes der Tusinder og atter Tusinder. Et Børnehjem for disse smaa blev i dette Foraar grundet i Polen af Konsul Stolt-Nielsen, Kristiania; nu skal jeg overtage det, men der mangler eet — og det er Lys. Der findes ikke Petroleum i Polen, heller ikke Karbidlamper, og der er heller ikke Gas i den lille Landsby. Kun eet kan gøres, man kan indrette elektrisk Lys fra Dampmøllen i Nærheden.

Vil Danmark ikke hjælpe mig at skaffe Lys til mine stakkels Smaabørn? Indretning af elektrisk Lys vil koste 7000 Kr.

Vil ikke varmhjertede Børnevenner sende Bidrag dertil? Vil ikke de polske Smaabørns triste Skæbne røre deres Hjerter, som har vist saa stor Medfølelse med de tyske Børns Lidelser?

Endvidere har jeg faaet Tilladelse til, antagelig i Begyndelsen af August, at tage en Jernbanevogn med til Polen for at kunne bringe Møbler med dertil, men der bliver endnu Plads tilovers i Vognen. Vil Danskerne ikke sende gammelt Tøj og Fødevarer til de smaa? Alt er velkomment, alt vil blive hilst med Jubel i det stakkels forarmede Polen. Saavel Penge til Lys som Tøj og Fødevarer bedes tilsendt Grevinde Ledochowska, Villa Skrænten, Aalborg.

Kollekt af Peterspenge

paa Peter-Pauls Fest.

Aakirkeby.....	8.15	Amalievej.....	10.00
Aalborg.....	32.00	Tilbedelseskirken.....	35.00
Aarhus.....	34.45	Østerbro.....	5.10
Dalum.....	0.00	Køge.....	10.00
Esbjerg.....	4.00	Maribo.....	18.00
Fredericia.....	0.00	Nakskov.....	22.25
Helsingør.....	23.34	Nyborg.....	5.00
Holbæk.....	29.00	Nykøbing F.....	21.00
Horsens.....	16.50	Næstved.....	6.35
Hørsholm.....	0.00	Odense.....	34.00
Kolding.....	15.19	Randers.....	28.25
København:		Ringsted.....	28.00
St. Ansgar.....	127.83	Roskilde.....	37.40
Rosenkranskirken.....	26.79	Rønne.....	0.00
St. Annæ.....	43.40	Silkeborg.....	10.00
St. Andreas.....	63.56	Slagelse.....	41.00
Sakramentskirken.....	41.82	Svendborg.....	15.00
St. Knud.....	0.00	Vejle.....	10.00
St. Josef.....	57.30		
Jesu Hjerte.....	152.30		
Immaculata.....	42.48		
			Talt: 1054.46

Det Apostoliske Vikariat.

København den 24. Juli 1920.

Kirkelig Kalender.

8. Aug. 11. Søndag eft. Pintse.	15. Aug. 12. Søndag eft. Pintse. Marias Optagelse.
9. — M. Vigilie.	16. — M. Joakim, Jomfru Marias Fader.
10. — Ti. Laurentius, Martyr.	17. — Ti. Hyacinthus, Bekender.
11. — O. Tiburtius og Susanna, Martyrer.	18. — O. Oktavdag.
12. — To. Clara, Jomfru.	19. — To. Oktavdag.
13. — F. Hippolytus og Casianus, Martyrer.	20. — F. Bernhard, Bekender og Kirkelærer.
14. — L. Vigilie. Fastedag.	21. — L. Johanne Franciska, Enke.

St. Hans Kapel i Hørsholm.

Bidrag til Byggefonden bedes sendt til Kassereren

Aage v. Benzon,

Edv. Glæselsvej 5, København, F.

St. Josefs Gilde, st. 1885. Maanedsmøde første Gang Mandag den 9. Aug. Alten Kl. 8. pr. Da der foreligger forskellige vigtige Beretninger, bedes alle Medl. give Møde. *Bestyrelsen.*

Husk de **to polske Børnehjem**: i Aalborg (Grevinde Ledochowska, Villa Skrænten) og Maribo (St. Josefsøstrene).

Bogholder. 32aarig Kontormand, perfekt i Tysk, Kendskab til Fransk og Engelsk, har været 3 Aar i Udlandet, søger Beskæftigelse ved Bogholderi eller andet Kontorarbejde.

Leo Tagø, Viborggade 81 St. th., København Ø.

Familie med 3 Børn (Kbhvn.) søger en **Byttelejlighed** 4 Værelser eller lille Villa, højst 5 Værelser, i en Provinsby, hvor der findes kath. Kirke og gode katholske Skoleforhold. Nærmere Oplysning hos E. Hemicke, Hellebæk.

Til Minde om Kollegiet.

St. Andreas Kollegiets Venner og tidligere Elever gøres her ved opmærksom paa, at der sælges et smukt rødt Album med Fotografier fra Kollegiet i Katholsk Boghandel, Stenosgade, og paa Kollegiet. Pris 4 Kr. (Ved Forsendelse pr. Post 4,30 Kr.)

Sommerfest i Lyngby

afholdes Søndag den 29. August. Nærmere Program følger.

Rejseledsagelse søges af en ung Pige, cand. phil, til Paris gennem Tyskland i Slutningen af August. Man bedes venligst henvende sig til Niels Hansen, Viggo Rothes Vej 14, Charlottenl.

NB. Foreløbig bedes alle Breve til Redaktør Niels Hansen adresseret: **Sebbersund St. Jylland.**

Annoncer og lignende bedes senest sendt **Søndag Aften.**

Kun eventuelle Dødsannoncer kan sendes til Trykkeriet »Athene«, Svanemosegaardsvej 4, København V.

FREMMEDESPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).

Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdigt fra Redaktionen Mandag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

68. AARGANG

»Nordisk Ugeblad« udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 2 Kr. 50 Ø. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Bogluder og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Studivest. 27-29. 1-4, Tlf. 12327). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 16 Kr. aarligt. — Redaktør: Niels Hansen. cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. Tlf. Helrup 657 y. Træffes bedst Kl. 4-5 Eftermiddag.

Nr. 33.

Søndag den 15. August.

1920.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Den danske Folkehøjskole. — † P. Josef Haas S. J. — Mindestens-Afsløringen paa St. Andreas Kollegium. — Nye Bøger. — Efterretninger fra Ind- og Udland: Ordrup. Hørsholm. Tyskland. England. Kina. — Nødraab fra Innsbruck. — Brevkasse. — Avertissementer.

Smaa Indledninger.

506.

Marias Optagelse.

Den store Festdag for Marias Optagelse til Himmelen behøver ikke i Aar at »forlægges« til en Søndag — Festdagen falder i Aar sammen med den 12. Søndag efter Pintse. Det er en Fest, vore protestantiske Medkristne ser med en vis Uvilje paa, idet de spørger, hvor det staar skrevet, og hvoraf man ved noget derom. Der kan svares meget herpaa, vi skal her kun svare to Ting. — Der er saa meget andet, hvorom der ikke staar noget skrevet. Om Søndagens Helligholdelse og Barnedaaben har vi ikke nogen Befaling i Bibelen. Holder man alligevel paa dem, kan man lige saa gerne holde paa noget saa sandsynligt, som at Jesus har villet hædre sin Moder ved straks efter hendes Død at forene hendes Sjæl med hendes Legeme igen. — Og, var det ikke sket og Maria begravet som Apostlene f. Eks., hvorfor har man da aldrig hørt et Ord om hendes Relikvier, medens f. Eks. Peters og Pauls jordiske Levninger hviler og æres i Jordens skønneste Kirker. Nej, Maria er sikkert med Sjæl og Legeme i Himmelen og beder for os.

N. H.

Den danske Folkehøjskole.

Dens Vorden, Væsen og Virken.

Af P. Ansgar Meyer S. J.

I de tyske Jesuiters bekendte Tidsskrift *Stimmen der Zeit* har Pater Meyer, Stockholm, afvigte Februar skrevet en overordentlig læseværdig Afhandling under ovenstaaende Titel, som jeg straks bad ham om — med Udeladelse af enkelte, kun for Udlændinge interessante Oplysninger — at maatte oversætte til Ugebladet. Han gav efter kort Betænkning velvillig sin Tilladelse dertil, ikke mindst, da han fra anden Side havde faaet en betydningsfuld Opfordring til det samme; den bekendte gamle Højskolelærer, Professor H. C. Frederiksen, havde nemlig sendt ham følgende begejstrede Brev:

»Kære forfatter til

Die dänische Volkshochschule!

Lærer — muligens præst tillige —

eller hvad De nu monne være!

Min glæde, min tak og min beundring skal De finde indesluttet i disse linjer!

Gennem et studium, båret af kærlighed, har De vundet en forståelse helt ned i dybden af vor folkehøjskole. — Derfor har jeg en stor bøn til Dem: Oversæt Deres skrift på dansk og lad det komme i handelen eller i hvert fald i et dansk tidsskrift. — Det vil blive mange til gavn!»

I samme Haab som Professoren offentliggør jeg nu her i Ugebladet Pater Meyers Afhandling. Den kan oplyse om Ting, som sikkert mange af Ugebladets Læsere staar ret fremmede overfor, og den kan gavne den lille katolske Plante, vi under Navnet »Højskole« nu snart mange Aar har hæget og hygget om. N. H.

* * *

1. Kapitel.

Højskolens Oprindelse.

En Bevægelse af den Betydning, som Folkehøjskolen har opnaaet i Danmark, opstaar ikke pludselig, ikke med eet Slag. Dette maa man vel lægge Mærke til. De første Bevægelser i Retning af Højskoletanker er at spore for mere end et Aarhundrede siden.

Naar Digteren Johannes Ewald († 1781) ansaa det for en Opgave for sin Kunst at skrive Sange, der kunde give Almuen »Mod til Livet og Glæde ved dette«, saa anslaar han allerede en Tone, der stadig væk klinger videre i Folkehøjskolen. Da en Præst, Hans Bastholm, i Aaret 1830 foreslog at omdanne det rige Sorø Akademi til en Uddannelsesanstalt for unge Mennesker af alle Stænder, »da Mennesket i den voksne Alder er modtageligt for en langt højere Kultur end i den barnlige«, havde han derved udtalt et Hovedprincip for Folkehøjskolen. Interessen for Folkets Dannelse var dengang vaagnet, den laa saa at sige i Luften; men det anførte er tilstrækkeligt, og vi kan forbigaa de øvrige forskellige Udtalelser herom i Tavshed.

Den danske Folkehøjskoles aandelige Fader er og bliver alligevel Nicolai Frederik Severin Grundtvig, født 1783, død 1872.

N. F. S. Grundtvig er, naar man vil bedømme ham efter den aandelige Indflydelse, han har udøvet paa sit Folk i Sam- og Eftertiden, uden Tvivl den største i sin Tid og overhovedet en af de største i sit Lands Historie. I det dybeste af sin Natur en ægte Germaner, mere præget ved sine Ideers Størrelse og Magt end ved deres Klarhed og Harmoni, var han i al sin Virken den fødte Taler, for hvem videnskabelig Undersøgelse som digterisk Fremstilling aldrig var Maal i og for sig, men kun Midler til at paavirke, opmuntre og løfte Folket. Han var en dybt religiøs Natur og forblev, om end ikke fuldstændig fri for indre Usikkerhed, dog stedse en alvorligt troende Kristen, der blev Præst og døde med Ærestitel af Biskop, skønt han hele sit Liv havde staaet i en noget ejendommelig Stilling til den officielle Statskirke. Han har ved at fremhæve og bearbejde mange Kilder til Germanernes ældste Historie og til sit eget Folks gamle Historie udøvet Indflydelse ogsaa langt udover Danmark. Ved sine Sange, blandt hvilke der findes mange Bearbejdelser af gamle katholske Hymner, har han fornyet saa vel den protestantiske Salmesang som Folkesangen overhovedet. Indenfor den danske Protestantisme grundlagde han, uden direkte at tilsigte det, slet og ret ved sit Ords overbevisende Kraft en ny Retning, man plejer at kalde Grundtvigianisme.

Med Daaben, Nadveren og den apostoliske Trosbekendelse som Grundvold er han ved sin stærke Betoning af Friheden og Uvilje mod Rom og Paven en ægte Lutheraner, medens han paa den anden Side fremhæver Sakramenternes og Trosbekendelsens levende Overlevering som en urokkelig historisk Kendsgerning saa stærkt, at man næsten kunde tro, man havde en Katholik for sig.

En Mand af saadan Betydning var det altsaa, der laante Tanken om Folkehøjskolen sit Navn og allerede derved sikrede den Liv og Anseelse. Sine Tanker herom udvikler han første Gang programmæssigt i Forordet til sin »Nordens Mythologi«, der udkom 1832.

Dannelsens lave Standpunkt og Videnskabens Stilstand paa hans Tid*), mener Grundtvig, hidrører fra det Tryk, under hvilket den døde Latins Uaand holdt de levende Folkeslag. Man skulde dog egentlig lære Sprogene for at kunne læse Bøger og læse Bøger for at kunne lære noget deraf for Livet, ikke, som hidtil, mere eller mindre anvende Livet til at læse Bøger og læse Bøgerne for Sprogets Skyld.

Men naar man saa havde gjort det første Kæmpeskridt fra den døde Klassicisme til en levende, til Landet passende Dannelse, maatte man ogsaa vove det andet, fra de lærdes til Folkets Dannelse. Man skal dog ikke efter Rousseaus Forslag prøve paa at popularisere Latinskolen; derved vilde man kun komme fra Regn til Tagdryp. Nej, man maa fremfor alt indse, at Lærdom er noget andet end Dannelse og Dygtighed. Thi Dannelse og Dygtighed er altid rettet paa Folkelivet i Øjeblikket, Lærdom paa Menneskelivet i det hele.

Det vilde visselig være en stor Dumhed at ville gøre alle Mennesker lige kloge paa een Gang; forsøgte man paa det, vilde man blot opnaa at gøre dem alle lige dumme; men at udbrede en i Grund og Bund jævn og ens Dannelse i alle Stænder og aabne alle Vejen for stadigt Fremskridt, vilde være baade klogt og nødvendigt.

---

*) Citaterne i denne lille Afhandling er alle mer eller mindre Forkortelser af længere Stykker, der da atter saa ordret som muligt igen gengives i sammenhængende Sætninger.

Et saadant Borger- og Ridderakademi, eller hvad man nu vilde kalde en saadan højere Anstalt for Folke-dannelse og praktisk Dygtighed, er aabenbart den store Fornødenhed i alle Lande, allerede af den Grund, at Folket paa Rigsdagen udøver en afgørende Indflydelse paa hele Statens Ve og Vel. I en saadan Anstalt maatte Fædrelandet med dets hele historiske og naturlige Beskaffenhed, som det i Øjeblikket lever og virker, være det fælles Midtpunkt, hvorfra Anstalten skulde forgrene sig i alle det praktiske Livs Hovedretninger, og hvorhen den skulde bestræbe sig for at føre alle Folkets Kræfter samlede tilbage. Her skulde ogsaa alle Statens Embedsmænd, som ikke trænger til Lærdom for at udfylde deres Kald, men til levende Dygtighed, og overhovedet alle, der vil høre til de dannede Stænder, have al mulig Lejlighed til at udvikle sig i saa Henseende og lære hinanden at kende.

Et smukt Ideal! Men kan det naas i den virkelige Verden? Ja, naar man virkelig forlader den døde Klassicismes Skolegrav og anlægger en Livets Planteskole, hvor alt menneskeligt ægte Liv kan komme til Orde, »til Orde«, siger jeg, »ikke til Bog«, thi en Sandhed, der kun bliver opskreven, men ikke udtalt, kan dog aldrig blive rigtig levende og virksom. Men lad Aanden, Folkeanden, kun komme til Orde, saa vil den blive til en Løve og frarive den latinske Ørn Skolescepteret.

Saa vidt Grundtvigs Tanker fra den anførte Bog, hvori vi tydelig har for os de bærende Tanker i den senere Højskolebevægelse; noget væsentligt mangler i hvert Fald ikke. Sagens Kærne er klar at skue: Kløften mellem dannede og udannede, mellem Akademikerne og de andre skal udfyldes ved en almindelig, folkelig, højere Dannelse, der af saa mange af Statens Borgere som muligt gør dygtigere og fremfor alt dybere Mennesker og derved lader Begrebet Fædreland blive til en Sandhed for alle.

(Fortsættes.)

† Pater Josef Haas S. J.

»Pater Haas død Kl. 6¹⁰« var det lakoniske Sørgebudskab, der mødte mig, da jeg Jesu-Hjertefredags Morgen gik gennem St. Andreas Kollegiets triste Gange. Saa sørgeligt dette Budskab end var, kom det ikke egentlig overraskende for dem, der vidste, at Pater Haas kort efter Sommerferiens Begyndelse havde indlagt sig paa St. Josefs Hospital og trods sit i Forvejen svagelige Helbred maattet underkaste sig en farlig og pinefuld Operation. Efter at have stridt den gode Strid saa tappert som faa havde han omsider fundet Hvile for sit opslidende Arbejde som Sjælesørger og Lærer paa det nu nedlagte St. Andreas Kollegium. Der havde Pater Haas virket lige siden 1882 — til Guds større Ære og til Sjælenes Frelse.

De fleste af dem, der i Tidens Løb færdedes oppe paa Højen, har haft Pater Haas til Lærer og vil saude, hvor opofrende, dygtig og nidkær han var i sin Gerning. Det er ogsaa til ham, enkelte af vore hyggeligste Minder om Kollegiet knytter sig. Nogle af os vil i hvert Fald altid huske de Bog- eller Frimærker, de erhvervede sig for en særlig god »Komposition« eller for en særlig smuk Side i Skrivebogen. Besøgte man ham paa hans Værelse, var der talrige Seværdigheder. Den mest iøjne- og iørefaldende var vel som oftest en eller anden Fugl, Pater Haas en Tid lang holdt i Bur for atter at slippe den fri, naar den havde prøvet, hvordan det var at leve som Eneboer — for det var det, Pater Haas selv gjorde. Pater Haas har set mange Slægter paa Højen komme og gaa, og derfor vil hans Billede staa præget i mange af de Drengenhjerter, der har staaet inden for Kollegiets Mure.

Mange er ogsaa de, der har modtaget hans præstelige Absolution i Bodens Sakramente, og det er sikkert dem, hans Skriftebørn, der mest vil føle Tabet af ham.

Pater Haas svigtede aldrig: jeg, der har gaaet paa Kollegiet i næsten 8 Aar, mindes ikke en eneste Dag, han var fraværende. Trods Sygdom og Daarlighed stod han hver Dag Kl. 9 oppe ved Stentrappen og ventede paa sin Klasse. Han bed Smerten i sig. Saaledes sagde Lærerne inde paa

St. Josefs Hospitalet — trods den korte Tid, han havde været deres Patient, var de kommet til at holde af ham. Pater Haas stod paa Skansen som en af de sidste, og først da Kollegiet var fældet, segnede ogsaa han; hans Navn vil til evig Tid være knyttet til St. Andreas Kollegiet, og det burde prentes ind i den Mindesten, der er kommet til at staa ikke langt fra St. Andreas Kirkegaard, hvor han selv ønskede engang at blive stedet til Jorden.

Hele hans Liv var viet den Ungdom, der levede oppe paa Højen, og vi, der har nydt saa usigelig meget godt af hans velsignelsesrige Virksomhed, vil bede Gud om, at han i rigeligt Maal vil lønne ham derfor. Hans Minde vil vi hædre ved efter hans Eksempel at bestræbe os for i al Stilhed at føre et daadrigt Liv.

Requiescat in pace! En af hans yngste Elever.

Mindestensafsløringen

paa

St. Andreas Kollegiet.

Omtrent 100 gamle Elever og en Del af Kollegiets andre Venner havde givet Møde Lørdag den 31. Juli, den sidste Dag af Kollegiets Tilværelse, for ved Afsløring af en Mindesten og et selskabeligt Samvær at fejre denne vemodsfulde Dag.

Grosserer Alfr. Silcowitz bød Velkommen, hvorefter Overassistent Julius May holdt følgende Tale:

»Højærværdige Herrer gejstlige, kære Skolekammerater, ærede Elever fra St. Andreas-Kollegiet!

Det ærefulde Hverv i Dag at sige et Par Ord, er tilfaldet mig som en af Eleverne fra det allerførste Hold paa Kollegiet, nemlig Aargang 1873. Jeg takker for dette Hverv,

Naar jeg staar her paa denne Plet, rinder der mig saa mange Minder ihu netop fra Kollegiets første Aar, at jeg kunde fristes til at fremdrage flere af disse her i Dag; men da jeg er bleven anmodet om kun at sige et Par Ord i Anledning af Afsløringen, skal jeg fatte mig i Korthed.

Vi er i Dag samlede her for med Kollegiets Tilladelse at afsløre en Mindesten, rejst af tidligere interne Elever, i

taknemmelig Erindring om vort Ophold paa Kollegiet og i Anledning af Kollegiets Ophør i Aar.

Hvad selve Stenen angaar, da er det ikke nogen fremmed Sten, det er en gammel Kending, gravet op af Jorden paa Kollegiets egen Grund, af Eleverne slæbt hen paa Legepladsen, hvor den har staaet i mange Aar, og endelig nu flyttet her hen, hvor den skal have sit blivende Sted som Mindesten. Indskriften paa Stenen er paa Grund af den snævre Plads meget kortfattet: *Collegio s. Andreae a. MDCCCLXXIII fundato a. MCMXX clauso in memoriam cum spe alumni* og skal udtydes: Kollegiet blev grundlagt 1873, lukket 1920. I taknemlig Erindring. Med Haab for Fremtiden. Rejst af tidligere interne Elever.

Stenen fortæller altsaa, at Kollegiet er lukket i Aar. Da det blev bekendt, at Kollegiet vilde standse sin Virksomhed, blev der stor Sorg overalt, men jeg siger ikke for meget, naar jeg siger, at der blev størst Sorg blandt Eleverne og maaske den allerstørste blandt de ældste Elever. Det er, som om der er blevet taget noget fra os, noget, som vi var stærkt knyttede sammen med, og som vi nu skulde miste for stedse. Og derfor, naar vi nu om et Øjeblik skal afsløre denne Mindesten, i Dag paa St. Ignatius Festen, en Festens og Glædens Dag, da sker dette med Sorg i Sind, med Sorg over, at Kollegiet efter 47 Aars velsignelsesrig Virksomhed lukker sine Porte. Det er ikke saa længe siden, at en Del af os ældste Elever var sammen og mindedes Ordrupshøj, og vi glædede os til, at vi ret snart, om 3 Aar, kunde fejre 50 Aars Jubilæet, alle vi, der var med til det vellykkede og festlige 25 Aars Jubilæum for 22 Aar siden. Men det skulde desværre ikke ske, og vi kommer ikke til at holde 50 Aars Jubilæum.

Dog, naar Forholdene er saadanne og ikke kan forandres, saa vil vi i Dag til vor Sorg knytte et Haab, nemlig det Haab, at Kollegiet engang atter maa opstaa og fortsætte sin velsignelsesrige Gerning til Gavn for vore Menigheder og til Gavn for mange unge Sjæle.

Men først og sidst skal der fra os forhenværende Elever lyde en hjertelig Tak til Kollegiet for alt det gode, vi har nydt her, en hjertelig og dybfølt Tak for den Lærdom, vi fik, for de gode Impulser, gode Raad og Formaningener, vi modtog, og en hjertelig Tak for det Venskab, der blev sluttet mellem Lærere og Elever, ikke alene for Skoletiden, men langt ud over denne, ja langt ind i Manddomsalderen. Og denne Tak vil vi henvende til alle Kollegiets Bestyrere og Lærere. En inderlig dybfølt Tak for alt godt.

☞Og saa vil vi i Dag heller ikke glemme i taknemmelig Erindring at mindes afdøde Kammerherreinde Berling, som

har grundlagt Kollegiet, og til hvem mange Elever staar i Taknemmelighedsgæld.

Saa lad os da afsløre denne Mindesten.

Kammerater! Kolleger! Hver Gang vi i Fremtiden kommer til Ordrupshøj, og hver Gang vi ser denne Sten, skal den minde os om Kirken og Skolen, hvor vi fik vor Lærdom, om vore Lærere, som gav os de gode Raad, om Legepladsen, hvor vi legede vore Lege, om Damme og Søer, hvor vi løb paa Skøjter, og om de herlige Skove, vi gennemstrefede i en Mils Omkreds; og endelig skal denne Mindesten ogsaa for Efterverdenen og kommende Slægter være et synligt Tegn paa, at vi Elever ikke har glemt vort gamle Barndoms- og Ungdomshjem.«

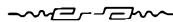
Saa afsløredes den kendte gamle Sten med den nye Indskrift, hvorefter Læge Bravi Bertini smukt og stemningsfuldt deklamerede et længere Mindedigt, han havde forfattet i Anledning af Kollegiets Nedlæggelse.

Derpaa takkede Pater Rektor Nösen for Mindestenen, hvorefter selve Afsløringsfesten, der havde fundet Sted i det dejligste Solskinsvej, var forbi. Lige overfor Stenen vajede et splinternyt Flag paa en høj Flagstang, begge Dele Gaver fra gamle Elever i Dagens Anledning.

Efter Afsløringen var der selskabeligt Samvær med mange Taler til Kl. 9½ i Patrenes Spisesal, kun afbrudt af Andagten i Kirken Kl. 7. Kl. 9½ holdtes der Fakkeltog til Ære for Pater Breitung, udenfor hvis Virduer ud til Legepladsen Togets Deltagere gjorde Holdt; Grev Chr. Holstein holdt Tale for sin gamle Lærer, og denne svarede fra Vinduet.

Saa fortsattes Toget gennem Havens Gange, indtil Faklerne kastedes sammen til et Baal foran Mindestenen. Da var Klokken 10¼.

L.

Nye Bøger.

Martin P. N. Nilsson: Den kristne Kirke og det antike Samsfund. Overs. efter Forfatterens Manuskript af Holger Mosbech. (Ny theologisk Forenings Smaaskrifter. II. Aargang. Hefte V. Kbhvn. Pio. 1920. 39 S.)

I en Tid som vor, der er fuldt optaget af sociale Spørgsmaal, og hvor alle mulige Mennesker giver sig af med karitativt og socialt Arbejde, er det af største Interesse at læse det sidste lille Skrift, som Ny theologisk Forening har udgivet. Professor Nilsson i Lund skildrer deri den

kristne Kirkes sociale Arbejde i de første Aarhundreder. Vi Kristne i det 20. Aarhundrede har altid godt af at vende Blikket mod Kristendommens første, heroiske Tider, hvor der er saare meget for os at lære og opbygges ved. Og Professor Nilssons Skrift virker næsten som et Oppbyggelsesskrift, skønt det slet ikke er Forfatterens Hensigt, og skønt Stilen er ganske jævn og lige til. Men den rent historiske Skildring virker af sig selv, saa at enhver, der har Sans for Historiens Tale, maa gribes af at læse om de første Kristnes store Kærlighed til hverandre, en Kærlighed, der viste sig paa mange forskellige Omraader, og som kan sammenfattes i de Ord: »Den Kristne stod aldrig alene i Verden som Hedningen. Hvor han kom hen, kunde han gøre Regning paa at faa Hjælp og Understøttelse, Underhold i de første Dage og derefter Anvisning paa Arbejde, hvorved han kunde tjene sit Livsophold. Der behøvedes kun, at man bekendte Kristus« (S. 19).

Kirkens sociale Virksomhed var straks fra Begyndelsen af mangeartet. Fattige og syge, Enker og forældreløse Børn, fremmede og forfulgte, alle, der trængte til Hjælp, tog Kirken sig af, mens Hedenskabet lod dem gaa til Grunde. Og dog tog man sig vel i Agt for kritikløst at uddele Almisser til Folk, der ikke vilde bestille noget. Ganske moderne lyder Forskriften om tilrejsende i »De tolv Apostles Lære«: »Vil han slaa sig ned paa Stedet, maa han øve sit Haandværk og tjene sit Underhold derved, hvis han er Haandværker. Kan han intet Haandværk, saa sørg alligevel for, at ingen Kristen faar Lov til at leve blandt eder uden at arbejde. Vil han ikke det, er han et Menneske, som gør Forretning med Kristus. Tag eder i Agt for saadanne!« (S. 17) — Om Kirkens Stilling til Slaveriet, som jo ikke blev ophævet, har jeg aldrig læst noget saa godt som her (S. 16). Det kan ikke nytte at blive ved at citere, man maa læse den lille Bog.

Men naar jeg anbefaler Bogen, maa jeg dog tage Forbehold. Naar en Forfatter skildrer en bestemt Side af en Ting, kommer han let til at overdrive denne ene Side og at forklare det hele ud fra den. Saaledes overdrives her den gamle Kirkes sociale Virksomhed, som om Prof. Nilsson delte Julian den Frafaldnes Paastand, at Barmhertigheden mod de fattige og Omsorgen for de døde var den vigtigste Drivkraft i Kristendommens Udbredelse. Dette er ganske vist ikke Professorens Mening, men det er nødvendigt stadig at huske hans egne Ord (S. 21): »Dette hjælper os et godt Stykke paa Vej til at forstaa Kristendommens hurtige og vidtstrakte Udbredelse, men det er ikke tilstrækkeligt. Thi den levende og drivende Kraft, som holdt denne omfattende sociale Virksomhed oppe, var den reli-

giøse Tro og Følelse. Men her skal vi kun behandle Kristendommens sociale og ikke dens religiøse Side.«

Men galt er det, naar Forf. vil lade hele Kirkens Organisation, ja endog Læren om den apostoliske Succession, have sin Grund i den sociale Virksomhed. Det er et Udslag af Ensidigheden forbundet med den forudfattede Mening, at fra Christus kan Organisationen ikke komme. Paa S. 7 fortællendes der om Biskopper, Præster og Diakoner i de første Menigheder, men skønt jeg har læst den Side mange Gange, er det mig ikke muligt at forstaa den; den synes mig fuld af Selvmodsigelser. — En ret almindelig protestantisk Mening er den, at »Trangen til en normgivende Autoritet førte i Slutningen af det andet Aarhundrede til Læren om den apostoliske Succession« (S. 23). Men den h. Klemens fra Rom skriver dog i Slutningen af det første Aarhundrede til Menigheden i Korinth: »Idet nu Apostlene prædikede i mange Lande og Byer, indsatte de, efter en Prøve i Aanden, Førstegrøden af deres Prædiken til Biskopper og Diakoner for de vordende troende ... Ogsaa vore Apostle havde af vor Herre Jesus Christus faaet at vide, at der vilde opstaa Strid om Bispeværdigheden. Da de havde faaet nøje Besked herom i Forvejen, indsatte de de ovennævnte og gav dem tillige den Befaling, at naar de var døde, skulde andre fuldtro Mænd overtage deres Tjeneste.«

Men disse og enkelte andre forkerte Paastande spiller dog kun en ringe Rolle i Forhold til Helheden. Jeg synes ikke, at Katholikker af den Grund burde undlade at stifte Bekendtskab med det gribende Billede af de første Kristnes Kærlighed i den Tid, da Biskopperne blev »de svages Tilflugt« og derfor ogsaa de mægtiges Herrer.

Bernh. Jensen.

■ Efterretninger fra Ind- og Udland.

Ordrup. St. Andreas Kirke har kort efter sin Adskillelse fra Kollegiet allerede nu mistet en af sine tre Præster, idet Hr. Pastor Josef Haas er afgaaet ved Døden den 6. August om Morgenen paa St. Josefs Hospital efter en ret haabløs Operation. Pastor Haas var lidet kendt udenfor St. Andreas Kollegiet, men havde i mange Aar virket ved dette som en meget ivrig og nøjagtig Lærer. Andetsteds i dette Nummer har en Elev skrevet nogle smukke Mindeord om sin kære Lærer.

Hørsholm. St. Hans Kapel i Hørsholm er bleven indviet og taget i Brug; det er en Begivenhed, som utvivlsomt har stor Interesse for den katolske Menighed og forhaa-

bentlig vil faa Betydning for det kirkelige Arbejde i Nordsjælland. Den lille Menighed i Hørsholm maatte fraflytte det lejede Lokale, som i en Aarrække havde været benyttet til Gudstjenesten, og Valget stod mellem at opgive al Gudstjeneste derude eller ogsaa hurtigst faa indrettet et passende Kapel. I Tillid til, at den lille Kapital, som allerede var indsamlet, naar Nøden bød det, ogsaa vilde naa den nødvendige Størrelse, blev Arbejdet paabegyndt, efter at en offervillig og formaaende Katholik havde kautioneret for de manglende Penge overfor Haandværkerne, og Indvielsen kunde foretages Søndag d. 18. Juli. Hr. P. A. Meyer, som i en Aarrække har været ivrigt virksom for denne Sags Gennemførelse, naaede netop — forinden sin Afreise til Stockholm — at foretage Indvielsen, assisteret af Patrene Droste og Günther. Uaglet der ikke havde været Lejlighed til at offentliggøre Tiden for Indvielsen, var dog adskillige tilrejsende, særlig fra Modermenigheden i Ordrup, til Stede; og paa den dejlige Sommerdag blev det en smuk og betydningsfuld Stund, da Processionen paa den høje, fritliggende Bakke, midt i det henrivende nordsjællandske Landskab, gik rundt om Kappellet under Indvielsen. Efter at Menigheden var bleven indladt, talte Hr. P. Droste om Menighedens Historie, fra den Gang regelmæssig Gudstjeneste for 12 Aar siden begyndte og indtil denne Dag, da et nyt Afsnit i Menighedens Liv var indledet. Hr. P. Meyer sagde derefter den h. Messe og takkede i sin Prædiken alle, som havde bidraget til dette Arbejdes Paabegyndelse. Da der er langt endnu til, at dette Kirkehus er betalt (i dette Øjeblik mangler endogsaa de nødvendige Penge til Haandværkerne), maa det være den, der skriver dette, tilladt meget indtrængende at opfordre Danmarks Katholikker til at vise Offersind for at bringe dette kirkelige Foretagende frelst over Begyndelsesvanskelighederne. S.

Tyskland. Her er allerede før nævnt, at Ærkebiskoppen af Irland, Oliver Plunket, der led Døden ved Halthugning 1680 i London som den sidste Martyr for den katholske Tro i England, er bleven erklæret for »salig« i Rom i dette Foraar. Hans Hoved hviler i Irland, men hans øvrige Legeme, hvad vistnok kun de færreste ved, i Tyskland, i den forhenværende Benediktinerkirke i Lam-springe i Bispedømmet Hildesheim. Her holdtes nylig en stor Fest til Ære for den salige, ved hvilken Biskop Joseph Ernst holdt Prædikenen, hvorefter Skrinet med Oliver Plunkets Legeme i højtidelig Procession blev baaret fra Gravhvelvingen til Alteret i Kirken.

— I Kølner Ærkebispeddømmet er man begyndt at arbejde paa at faa Jesuiter-Missionæren Johann Kaspar Kratz, Martyr i Tonking, erklæret for »salig«.

England. Under stor Tilslutning har Birgittinerinderne af Sion Abbedi i Chudleigh, om hvilket der i en tidligere Aargang af Ugebladet (1913) har været givet udførlig Besked og bragt flere Billeder, for nylig fejret den 500aarige Mindedag for deres Klosters Grundlæggelse. Sion Abbedi er, som bekendt, det eneste Kloster i England, der har eksisteret uafbrudt af Reformationens Ødelæggelse, ganske vist kun ved i mange Aar at søge Husly og vandre om i fremmede Lande; men det har dog bevaret sin uafbrudte Sammenhæng fra den første Begyndelse af. Ærkebiskoppen af Westminster, Kardinal Bourne, var til Stede og holdt en fortrinlig Festprædiken, i hvilken han priste Klosteret som det levende Led, der i England forbandt Kirken før Reformationen med Kirken i vore Dage. Ved Festens Slutning »brød« man Klosterspærringen for den ene Gangs Skyld og gav Velsignelsen paa selve Klosterets Grund.

Kina. Den store Verdenskrig var jo til stor Skade for Hedningemissionen, baade direkte og indirekte. Alligevel frembyder den kirkelige Statistik for Kina langt fra saa beklageligt et Skue, som man havde kunnet frygte.

Antallet af Biskopper	var i 1919:	52,	i 1914:	53
af europæiske Præster	i »	1372,	i »	1457
af kinesiske do.	i »	936,	i »	745
af Katholikker	i »	1954693,	i »	1615107

Ja, Tilvæksten af Katholikker og hjemlige Præster maa endog saa siges at være tilfredsstillende. Og alligevel, den katolske Kirke er endnu i det mægtige Kina som et ganske lille Frø i en stor Have; man maa ønske, at den ogsaa rigtig maa have det sunde, spiredygtige Frøs Evne til at vokse og udbrede sig.

Nødraab fra Innsbruck. Da jeg paa min Rejse til Rom i Maj opholdt mig en Uges Tid i Innsbruck, lagde jeg Mærke til, at mange Søstre i Klostrene, især Sygeplejersker, gik med Krykker. Paa mit Spørgsmaal desangaaende fik jeg til Svar: »Som Følge af den lange Underernæring er deres Ben blevet bløde, saa at Knæene ikke mere vil bære dem; omtrent en Trediedel af alle vore Søstre i Klostrene gaar med Krykker. Det eneste Middel, hvorved de kan hjælpes, er Levertran; men den kan vi ikke faa, da der kun kommer saa lidt herover fra Schweiz, og vi selv er ikke i Stand til at betale den svimlende Pris, man her forlanger.« I et Kloster i Hall ved Innsbruck var jeg Vidne til, med hvilken Glæde to smaa Flasker Levertran, en Kærlighedsgave fra Schweiz, blev modtaget; man kunde ikke se det uden at røres. Siden er der sendt 8 Dunke fra København,

Gaver fra forskellige Velgørere; hver Dunk indeholder 4 kg af den lækre Drik. Men der skulde jo langt flere Dunke til for at kurere disse Søstre selv, for slet ikke at tale om deres Patienter paa Hospitalerne. De Breve, vi har faaet, som strømmer over af Glæde og Taknemmelighed, ligesom ogsaa hyppige Opfordringer fra dansk Side bevæger mig nu til at lade denne Sag komme frem for Offentligheden. Det er sikkert ikke saa faa, der gerne vil bidrage til dette Formaal. Dunkene er blevet ekspederet af Grosserer *Fallesen-Schmidt, Gothersgade 163, København*. Hver Dunk koster alt i alt 25 Kr. 50 Øre (i østrigske Penge en Gave paa lidt over 1000 Kroner). Grosserer Fallesen Schmidt vil fremdes besørge Afsendelsen af Dunke til de mest trængende Klostre i Innsbruck og Omegn, og han *modtager ogsaa Bidrag til dette Formaal*. Hvo, som altsaa vil hjælpe disse gode, haardt prøvede Søstre, bedes sende en Gave til Grosserer Fallesen-Schmidt, Gothersgade 163, København.

Gud lønne enhver Gave rigelig.

Aarhus 31. Juli 1920.

P. Ignatius Schmid, S. J.

Brevkasse.

Hr. Redaktør! Som Abonnent paa og flittig Læser af »Nordisk Ugeblad for katholske Kristne« tillader undertegnede sig at rette en Forespørgsel til den ærede Redaktion. Det er jo bekendt nok, at der over Indgangen til en atheistisk Kirkegaard eller et Krematorium i Berlin staar:

»Es giebt kein Wiedersehen!«

Hvor trist en Livsanskuelse for dem, der har elsket hverandre her paa Jorden. Tanken om en saadan Mulighed har altid berørt mig med den største Smerte. Der er jo da heller ingen Tvivl om, at Katholikerne som vi Protestanter, som alle Kristne, haaber paa et Gensyn efter Døden, at bl. a. Forbønnerne for de Hedengangne, som efter katholsk Tro opholder sig i Skærsilden, netop tager Sigte paa et saadant Haab. Imidlertid har jeg for-gæves i de katholske Lærebøger, jeg har faaet fat i, søgt noget om denne Sag. Sig mig derfor: Hvad lærer den katholske Kirke om et Gensyn? Mig forekommer det, at hele den katholske Troslære og Trosundervisning saa udelukkende beskæftiger sig med det enkelte Menneskes Salighedshaab, at der ikke bliver Plads for andet end Forholdet mellem ham eller hende og Gud.

Naturligvis er dette Hovedsagen. Christus kalder det »det ene fornødne«. Men er det ogsaa det eneste, jeg tør glæde mig til ved Guds Naade? Har Gud mon dog ikke ført Mand og Hustru og Venner sammen her i Livet for andet end netop dette Liv? Skal jeg gaa i en stadig Tvivl om, hvor vidt jeg en Gang i en salig Tilværelse skal gense den Kvinde, der var mig en Sol-

straale her nede, min elskede Broder eller Søster, den Mand, der var min bedste og trofasteste Ven paa Jorden?

Svaret vil straks, i Forbavselse over min Naivitet blive: Det beror jo paa, hvorvidt disse dine kære har levet et Liv efter Guds Lov.

Ja, det er sandt! Men trænger vi ikke alle til et Haab, næsten til en Vished i denne Retning? Vi Protestanter føler det i alt Fald, og vi dvæler ofte i Kirkelale og Kirkesang ved Fortrøstningen herom.

En gammel Protestant.

Hr. gamle Protestant. — Kirken har ikke defineret nogen bestemt Lære om Gensynet efter Døden; men at de frelste i Himmelen kan genkende hinanden, er en utvivlsom Følgeslutning af den h. Skrifts Ord, at de salige danner Guds ny Stad (Apoc. 21,3), at de er i eet Hus med mange Boliger (Johs. 14,2), at de tager Del i eet aandeligt Maaltid (Mt. 8,11). »Salige er de, som er kaldte til Lammets Bryllupsmaaltid.« Det fremgaar ogsaa af meget i Kirkens Lære og Praksis, f. Eks. af den udbredte Paakaldelse af alle Helgener fra de tidligste Tider og indtil vore Dage. De er altsaa i god Overensstemmelse med Kirkens Tankegang, naar De til Deres kristne Længsel efter i Himmelen at skulle se Gud føjer den, vel mindre, men ogsaa nægtige Glæde der at skulle møde alle de frelste, store og smaa. Alle katholske Theologer antager et saadant Gensyn.

N. H.

Kan der i katolsk Kirke læses Messe for en afdød Protestant, selvom vedkommende var i Ægteskab med en Katholik?

Ærbødigst G. Læsøe-Riise.

Hr. G. Læsøe-Riise. Der kan *kun* læses Messe — med Navns Nævnelser — for afdøde Katholikker i vore Kirker. Man kan derimod privat anmode Præsten om at bede for enhver afdød. At Protestanten var i Ægteskab med en Katholik, kan ikke være en forværende Omstændighed, saaledes som De med »selvom« synes at antyde.

Ærbødigst N. H.

Mariakongregationerne for Mænd og for Ynglinge afholder Fælleskommunion i Jesu Hjertes Kirke Søndag den 15. August Kl. 8¹/₂.

Kostskolen for danske katolske Børn fra Landet. Det meddeles herved, at St. Joseffsøstrene i *Nakskov* aabner en Kostskole for danske katolske Børn fra Landet den 1. September 1920. Børnene faar Undervisning i alle obligatoriske Skolefag ligesom paa Kommuneskolerne. Pigerne faar desforuden Undervisning i Haandarbejde (almindelige og finere), og alle Børnene faar Undervisning i praktisk Havebrug.

Kostpengene er 35 Kr. pr. Maaned. Anmeldelse sker til Sognepræsten eller Søstrene i *Nakskov*. Sognepræsterne i Provinsen bedes underrette deres Menigheder om Skolens Aabning.

Pastor A. Smitz.

Tak for 10 Kr. fra en gammel Protestant til danske katolske Børn paa Landet.

Niels Hansen.

Sommerfest i Lyngby

afholdes Søndag den 29. August. Nærmere Program følger.

Kirkelig Kalender.

15. Aug. 12. Søndag eft. Pintse. Marias Optagelse.	22. Aug. 13. Søndag eft. Pintse.
16. — M. Joakim, Jomfru Marias Fader.	23. — M. Filip Benitius, Bekender.
17. — Ti. Hyacinthus, Bekender.	24. — Ti. Bartholomæus, Apostel.
18. — O. Oktavdag.	25. — O. Kong Ludvig, Bekender.
19. — To. Oktavdag.	26. — To. Zephyrinus, Pave og Martyr.
20. — F. Bernhard, Bekender og Kirkelærer.	27. — F. Josef Calasanz, Bekender.
21. — L. Johanne Franciska, Enke.	28. — L. Augustinus, Biskop og Kirkelærer.

Kollekt for den danske katolske Kirkesag.

Søndag den 15. August holdes den af det Apostoliske Vikariat foreskrevne **Ansgarius-Bonifacius Kollekt** i alle Kirker og Kapeller til Bedste for vore mest trængende kirkelige Institutioner.

Tidligere Elever af det nu nedlagte St. Andreas Kollegium i Ordrup vedtog ved Mindestens-Afsløringen i Lørdags at danne en Sammenslutning af Kollegiets tidligere Elever. Cand. Alfr. Silcowitz blev foreløbig valgt til Formand. Kollegiets tidligere Elever bedes meget indtrængende opgive deres Adresse til Formanden, Studiestræde 27-29. Telf. 12327.

Helsingør. Vi bringer herved alle, som ved Gaver eller paa anden Maade har bidraget til at støtte vor Basar, vor hjerteligste og bedste Tak.

St. Vincents Søstre.

Lærer paa St. Andreas Kollegiet

Pater Jos. Haas S.J.

er død paa St. Josefs Hospital i København Fredag d. 6. Aug. Begravelsen har fundet Sted. — Hans Sjæl anbefales til de troendes fromme Bønner.

Kollegiets Rektor.

At vor kære Mand, Fader og Bedstefader Grosse-
rer, Konsul **Albert Hitzinger**, d. 8. ds. er afgaaet ved
Døden bekendtgøres herved for deltagende Slægt og
Venner. **Eleonora Hitzinger** f. Pfaffstetter.

Mathilde Bjørkenheim f. Hitzinger. **Esther. Alice. Carl Axel.**
Begravelsen har fundet Sted, men den kære afdøde an-
befales til de troendes Forbøn.

NB. Foreløbig bedes alle Breve til Redaktør Niels Hansen adresseret: **Søbbersund St. Jylland.**

Annoncer og lignende bedes senest sendt **Søndag Aften.**

Kun eventuelle Dødsannoncer kan sendes til Trykkeriet »Athene«, Svanemosegaardsvej 4, København V.

FREMMEDSPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN),

Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V -- Tlf. Nora 1008 x.

Færdigt fra Redaktionen Mandag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

68. AARGANG

•Nordisk Ugeblad« udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 2 Kr. 50 Ø. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglæder og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Stuðiestr. 27-29. 1-4, Tlf. 12327). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 16 Kr. aarligt. — Redaktør: Niels Hansen. cand. mag.. Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. Tlf. Helrup 657 y. Træffes bedst Kl. 4-5 Eftermiddag.

Nr. 34.

Søndag den 22. August.

1920.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Den danske Folkehøjskole. — Vore Ordenssøstre. — En Henvendelse til Konvertitter. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Ordrup. Belgien. England. Rom. — Avertissementer.

Smaa Indledninger.

507.

Strø Ordet ud.

Til at strø Ordets Sæd ud er alle Kristne kaldede. Nogle ganske vist i særlig Forstand, men i udvidet Forstand alle. Det er ofte tilsyneladende et lidt trøstesløst Arbejde, da mange af de guddommelige Sædekorn synes spildt — og dog, og dog maaske ikke saa mange, som det synes. Hør engang, I gode Søstre, der med Taalmodighed og Kærlighed plejer de syge paa vore Hospitaler. Jeg var for nylig i et Hjem langt ude paa Landet, fjernt fra nogen katholsk Kirke. Husmoderen der, omgiven af en god Mand og fem udmærkede Børn, selv syg og skrøbelig, var i sin Ungdom et Par Maaneder hver Morgen kommen til en syg Slægting paa St. Josefs Hospital i København og kunde endnu udenad de Bønner til Frelseren, hun havde hørt Søstrene bede med de syge paa Hospitalet. Og hun tænkte kun med stor Venlighed paa den katholske Kirke. — — Altsaa, Søstre og alle andre, strø blot Ordet ud!

N. H.

Den danske Folkehøjskole.

Dens Vorden, Væsen og Virken.

af P. Ansgar Meyer S. J.

(Fortsat.)

Denne store, herved Offentligheden forelagte Tanke fandt vel Bifald — naturligvis ogsaa Modsigelse — men til en praktisk Foranstaltning førte den foreløbig ikke. Grundtvig kom dog ved forskellige Lejligheder og i flere Skrifter tilbage til Sagen. Maal og Methode for hin nye Uddannelsesanstalt blev derved nærmere udtrykt; Betydningen af det levende, gribende Ord i Modsætning til Skolens indterpende Arbejde erkendes stadig tydeligere som Rygraden i den nye Slags Skole, ligesom dens Karakter som Ungdomsskole i Modsætning til Barneskolen mere og mere fremhæves.

1838 gjorde Grundtvig paa sin Side i sin Afhandling »Skolen for Livet« opmærksom paa, at Ridderakademiet i Sorø saavel paa Grund af sit gode økonomiske Grundlag som især paa Grund af sine historiske Minder var det mest velegnede Sted til at begynde en saadan Skole paa. Virkelig besluttede ogsaa Christian VIII i 1847 at forvandle Sorø til en Højskole efter Grundtvigs Ideer. Kort efter døde Kongen dog, og med ham blev den store Plan begravet, maaske til Held for Sagen selv. Man havde nemlig hidtil tænkt paa en virkelig »Højskole« efter Universiteternes Mønster, omend paa et andet pædagogisk Grundlag. Det er et stort Spørgsmaal, om en saadan Anstalt fra oven af vilde være vokset ned i Folket, Den faktiske Udvikling gik den modsatte Vej: det blev en Vækst fra neden af, Folkehøjskole og Folk voksede sammen opad.

Flere ideelt sindede Mænd gjorde Forsøget at gennemføre Grundtvigs Ideer i det smaa; en af dem lykkedes det saa fuldstændig, at hans Navn i denne Sammenhæng altid maa nævnes ved Siden af Grundtvigs, og det var Kristen Kold.

Kold fødtes 1816 som Søn af en fattig Skomager i Thisted. Hans Moder var saa dygtig til at fortælle, at hun

kunde jævne al Kiv og Strid blandt sine Børn ved blot at sige: »Kom, saa skal jeg fortælle jer et Eventyr.« Kold blev Lærer. Det betød dengang hverken en ordentlig Uddannelse eller en god Stilling. Men Kold var Lærer med Liv og Sjæl. Han besad i overordentlig høj Grad den Gave at gøre de højeste Ting letfattelige for jævne Folk. Han kunde tale Mennesker til Hjerte. Men eet kunde og vilde han ikke: tvinge Børn til at lære Bøger udenad. Han havde nemlig gjort den »Opdagelse«, at det ikke kunde være Guds Vilje, fordi det ikke var naturligt for Børn. Og Kold var en inderlig from Mand, om end maaske efter vor Smag noget pietistisk excentrisk. En of-fentlig Ansættelse var der ikke Tale om for ham. Som Privatlærer slog han sig kun kummerlig igennem og fik som saadan endog Plads i Smyrna. Her maatte han endelig fem Aar ernære sig ved Bogbinderhaandværket. Derved fik han sparet sig ca. 1500 Kr. sammen, samtidig med at hans Skoletanker modnedes i Stilhed. 1847 vandrede han hjemad — bogstavelig! Han sejlede til Triest, læssede sine Ejendele paa en lille Vogn og trak denne gennem Østerrig og Tyskland til Hjemmet. Det var maaske ikke engang den billigste Maade at rejse paa, men den er karakteristisk for Manden, og han saa og oplevede meget. Omtrent 1000 Kroner havde han tilovers, da han kom hjem. Dem vilde han bruge til at grundlægge en Skole for efter sine egne Ideer. Medens han arbejdede herpaa, traf Kold personlig sammen med Grundtvig. De to Mænd fik stor Højagtelse for hinanden og udfyldte hinanden paa ganske ejendommelig Vis. Der var dog ogsaa Meningsforskelle til Stede; saaledes vilde Kold have Drengene saa snart som muligt efter Skolens Afslutning, men Grundtvig først efter det fyldte attende Aar. Dog tilsagde Grundtvig Kold sin Støtte.

Saaledes kunde Kold da den 1. Novbr. 1851 aabne sin første Folkehøjskole i Landsbyen Ryslinge paa Fyen. Elleve unge Mennesker kørte for at bo Vinteren over hos ham. Som Vederlag for Kost, Logis og Undervisning blev der for de fem Maaneder kun krævet 60 Kroner. Alt var naturligvis meget tarveligt, næsten fattigt indrettet, ikke i noget forskelligt fra, som det gik til i hvilket som helst lille Bønderhjem i Omegnen; saaledes spiste f. Eks.

alle, Kold med, af et fælles Fad. Kold sov ogsaa sammen med sin Hjælpelærer og alle Eleverne paa det store Tagkammer. »De to Lærere havde deres Plads i to lige overfor hinanden liggende Hjørner og underholdt sig indbyrdes til de andres Belæring om aandelige Ting, indtil Sønnen afbrød Underholdningen.« Lærefagene var Bibel-, Verdens-, Kirke- og Fædrelandshistorie med Mythologi; dertil kom endnu noget Geografi samt Læse- og Skriveøvelser. Alt blev foredraget frit og mundtligt, »fortalt«, trykte Hjælpemidler anvendtes kun meget lidt. I Stedet for Overhøring traadte »Samtale« over det læste; om Eksamen og Vidnesbyrd var der naturligvis ikke Tale. Sang spillede en stor Rolle, og det var især gamle Folkeviser, der blev sunget.

Kold var meget tilfreds med Udbyttet af den første Vinter. »Maalet blev naaet,« kunde Kold femten Aar senere sige, »og endnu har ikke nogen af hine første Elever mistet den Aand, som han den Gang modtog.« Trods mange Vanskeligheder og Fjendtligheder voksede Elevernes Antal. 1862 erhvervedes en større, bedre indrettei Bygning i Dalum, syd for Odense. 1863 holdt Kold for første Gang Sommerskole for Piger; en jævn Bondeskone havde givet det sidste Stød hertil ved den Bemærkning, at det kunde jo alligevel altsammen ingen Ting nytte, hvis de aandelig vakte unge Mænd senere fik Dødbidere til Koner. Kold indsaa ogsaa snart, at Grundtvig havde haft Ret i, at først med det attende Aar kom den rette Tid til Opholdet paa en Højskole. I den sidste Vinter, Kold oplevede, 1870—1871, havde han over 100 Bønderkarle paa sin Skole. Dermied var det bevist, at han havde grebet Sagen ret an, og hans Methode er — trods lokale og sociale Forskelle — i det store og hele uforandret optaget paa alle Højskoler.

Om Kold end altid havde betegnet det som sit Maal ved det levende Ords Magt at gøre sine Medmennesker sædelige, glade, fri og lykkelige, saa udtrykte han efter 1864 denne Tanke endnu eftertrykkeligere saaledes: han vilde bibringe Folket Troen paa »Guds Godhed og Danmarks Lykke«.

Det blev efter den ulykkelige Krig alle Fædrelandsvenners Maal: »Hvad udadtil er tabt, maa indadtil

vindes.« Hvorledes dette Krav har virket gunstigt paa Folkehøjskolens Udvikling, viser følgende Tal: 1864 bestod der foruden Kolds endnu 10 andre Højskoler, men Antallet af Elever holdt sig omkring 300. 1870 var det steget op til over 2000. En hel Række af de bedste nu eksisterende Højskoler er grundlagt i de fem Aar efter Krigen, »Højskolebevægelsens store Tid«. Men Bevægelsen vedblev at vokse. I 1913 fandtes der 76 Højskoler, som besøgte af 6433 Elever, deraf 3409 mandlige og 3024 kvindelige; heraf var 5171 mellem 18 og 25 Aar, 558 under 18 og 704 over 25 Aar gamle. Altsaa omtrent en Tredjedel af Danmarks Ungdom paa Landet besøgte Højskolen. Dette alene viser tilstrækkeligt, hvor mægtig en Faktor den er bleven i Folkets Liv. Den er virkelig en bred og mægtig Flod, der fører aandelige Interesser og en for en arbejdende Landbefolkning forbausende høj Dannelse ind i alle Lag af denne Stand, ja ud til de fjerneste Gaarde og Huse paa Heden. Fra Grundtvigs Aand har den sin Kraft og bærer derfor med Rette hans Navn, ved Kolds folkelige Tankegang blev den ledet ind i det rette Leje, men det var en Folkeulykke, der fik dens Vande til at svulme og brede sig til alle Sider. (Fortsættes.)

Vore Ordenssøstre*).

Vi møder dem paa vor Vej i de større og de mindre Byer . . . vi ved, deres Dagværk er Bøn og den kristelige Kærligheds mest forskellige Gerninger, ikke mindst i Sygehusene ved vore kæres Sygeleje. Naar vi tiltaler dem »kære, gode Søstre«, saa er det ret. Hvor kommer de fra? Hvor var deres Hjem? Snart et fattigt, snart et rigt Hus; som Regel en ægte kristelig Familie, men en Gang imellem sker det ogsaa, at Guds Navn var ukendt i deres Fædrenehjem. Deres unge Aar var som alle de andres. Som Smaabørn løb de omkring, legede, holdt af munter

*) Frit oversat efter *René Bazin* i Anledning af en Prædiken, hvor Ordensløftet blev omtalt og Forældrenes Forhold, naar Gud kalder et af deres Børn til Ordensstanden. Hvad R. Bazin siger om sit Lands Døtre, gælder ogsaa om dets Sønner.

Latter, havde Veninder; maaske har deres Moder skændt paa dem mere end een Gang om Ugen, og det var ikke saa let for dem at være rigtig stille og artige i Skolen; i det ydre aldeles ikke forskellige fra andre Børn, men hvem der havde kunnet se i deres Hjerter, havde opdaget ærlig, god Villie og stor Omhu for at bevare Renhed og Uskyld.

Saa skete det en Dag, hos den ene tidligere, senere hos en anden, at de hørte Guds Røst, der kaldte dem. Hvorledes? Det kan man ikke saa rigtig forklare, men vor Herre og Gud, hvis Eje vi alle er, møder og standser dem, befaler og drager med uimodstaaelig Magt; Sjælen kan ikke andet, den føres til Offeralteret, hvor Gud til Lindring af den menneskelige Elendighed kræver den fine, bløde Haand og det milde Øje, hver Time af deres Liv og deres Hjertes store Kærlighed. Ogsaa de, der skal leve i en streng Klausur og tilbringe en stor Del af Dagens Timer og Nattens med i Bøn, gør det af Kærlighed til udødelige Menneskesjæle, de vil gaa i Forbøn for levende og døde og sone, hvad andre fejler i Uvidenhed, Fejghed og Ondskab. Alle maatte de kæmpe mod sig selv, og det var tungt at forlade de kære. Jeg har en Ven, hvis Datter det er gaaet saaledes, da hun var tyve Aar gammel. Han fortalte mig nogle af sine Minder, og han gjorde det, som man taler om noget, der lige er sket, og hvis første gribende Indtryk endnu ikke har tabt sig.

»Mit Barn bliver nu Ordenssøster, og lige indtil det sidste gør hun sig afholdt hos os. Det er de sidste Dage, hun lever i vor Midte, og Glæden ved at eje hende parres med Kummeren over at miste hende. Jeg saa paa hende, og vore Tanker gætter hinanden og gaar til Afskeds-timen, der er aftalt. Hun er rolig, venligere end nogen Sinde før, vil være munter, for at dække over vor fælles Sorg; hun lægger ikke Skjul paa den, men hun behersker den. Hun siger til mig: »Hver lille bitte Ting her fængsler mig i mit Værelse, hvor alt er i den Orden, jeg vil: et Baand, mine Fugle, mit Sølvfingerbøl, Vievandskarret, Solen, der kiger ind i mit Værelse, de Fotografier, jeg har her paa mit Bord. Det er haardt at bryde, men det kan nu engang ikke være anderledes.« Gud kalder hende i hendes straalende Ungdom og Skønhed. Her lige ved Siden af er hendes Fætter bleven forlovet og gift; saa siger hun til mig: »Jeg kunde elske som andre, og du ved, naar jeg elsker, er det lidenskabeligt; men jeg maa ikke, det vilde være en Uret mod saa mange fattige og mod den første blandt dem, Gud selv.« Saa ofrer hun Gud dette Hjerter, der er saa let bevægeligt, saa fint og rask og ivrigt til alt stort og ædelt, men som hun har vogtet saa trofast. Guds indre Fred smiler og hviler i det,

og hun bringer den til Verdens Stakler og elendige. Mit Barn faar den Fred, der falder i de stærke Sjæles Lod. Jeg giver hende bort i smaa Stumper og Stykker saa at sige, som man giver sit Blod, Draabe efter Draabe. Jeg holder af hende, mere og mere, og tør ikke sige hende det. Gud fylde med sin Naade, hvad der nu bliver tomt i min Sjæl!

Til den sidste lille Rejse inden Afskeden havde hun købt sig en ny Hat: marineblaa Filt, paa den et udspændt Vingepar med blaa Sløjfe imellem. Da hun satte den paa, spurgte hun: »Er du smuk?« Jeg tænkte da at købe en Æske for at gemme den, naar hun ikke mere er her, om tre Uger. Og saa har vi da gjort den lille Tur gennem hele Frankrig, som vi havde aftalt. Jeg var ene med hende; jeg maatte stadig væk se i hendes Øje, og der saa jeg Landskabet, Himmelen, som vi mødte, Byerne. Paa hele Vejen vakte hun Beundring som en skær, fin Blomst: der var over hende noget fast og bestemt, noget frisk og kraftigt, en fortryllende Ynde; hun var sig det bevidst og derfor ikke Spor af bly eller ængstelig. Hun havde bedt mig købe sig tyve smaa tyrkiske Cigaretter, og det var saa morsomt at se hende ryge. »Det er sidste Gang, jeg gør det,« sagde hun. Vi modtog Breve, som jeg ikke turde læse helt for hende. Hendes Moder skrev til mig: »Jeg vilde gerne, det var igen som den Gang, jeg gav hende Die, som den Gang, jeg gav hende det Liv, som hun nu skænker Gud.« Vi bestræbte os for, mit Barn og jeg, at være lapre, men jeg var det kun ved hende, hendes Smil og hendes ædle Højsind, hun selv var det ved Gud; hun udtalte hans Navn ikke mere end ellers, men naar en Dal aabnedes og Horisonten udvidedes og og en ny Plet Jord kom til Syne, fløj med hendes Øje Hjertet til de hvide Kirketaarne. Jeg kunde gætte det, fordi mine Tanker blandedes med hendes; jeg gættede ved det pludselige Træk i hendes Ansigt, at hun sendte en Hilsen til de fjerne Kirker som til gode Venner i en fremmed Egn.

Jeg havde ønsket, denne Lidelse og denne Glæde ikke havde faaet Ende. Mindet derom har dog ikke noget bittert. Mit Barn er ikke længer mit, det tilhører Gud, de fattige, de forladte, ensomme Stakler, og den Fred, hun har vundet, er vi begge to fælles om.

Mange Fædre og Mødre har følt, hvad min Ven her har skrevet. Deres Døtre, der er draget bort, mindes Barndomshjemmet og hver enkelt af de kære, der har værnet dem, med en Kærlighed, som intet har kunnet svække. De tjener Gud, og derved tjener man jo altid sit Fædreland bedst. Mange gør det i deres Hjemland, og

denne Fredens Hær har slaaet flere Oprør ned, end alle de andre Magter i Forening, ved den Magt, deres Bøn har over Guds Hjerter, ved den Hengivenhed, den Taalmodighed, det Mod, de raader til, ved den Lydighed, den Armod, den Selvfornægtelse, deres Eksempel prædiker, den har rejst flere nedbøjede end de bedste og mest læste Bøger; den har aftvættet mere Snavs end Kilderne og Vandløbene — jeg mener Sjælens Snavs, Synden, som de soner ved frivillig Spægelse og Lidelse — den har skaffet Mad til flere end Statens Beholdninger under Hungersnøden; den har givet Ly, Støtte og Værn til dem, som Døden eller menneskelig Brøde havde gjort ensomme og hjælpeløse. Mange af disse vakre, uforfædede Piger stiller sig i Missionens Tjeneste; i smaa Flokke drager de ud til alle Verdens Kanter, og der gaar næppe noget Skib paa de store oversøiske Linier, der ikke har nogle om Bord. Ved dem som ved vore Missionspræster er Frankrig mere end noget andet Land knyttet til Troens Udbredelse og lægger det kristelige Frø i Hedningejord. Ueberørte af Fordærvsens Smitte, blide mod Vold og raa Magt, staar de fast og holder ud blandt let omskiftelige Folkefærd. Deres Arbejde synes ofte forgæves, er ofte hæmmet af Ondskabens Magter, og de dør, men erstattes saa af andre, der fortsætter deres Gerning.

En Henvendelse til Konvertitter.

(Fortsat.)

- 1) Var der enkelte bestemte Ting, der særlig frastødte Dem i Protestantismen?
- 2) Var der enkelte bestemte Ting i den katholske Kirke, der først fik Dem til at beskæftige Dem med denne?
- 3) Har nogle Bøger været af særlig Betydning for Dem ved Deres Konversion?
- 4) Var der nogle Ting i den katholske Kirkes Lære eller Praksis, der ved Deres Konversion voldte Dem særlig Vanskelighed?

48.

1. Ja, der var flere Ting, f. Eks. at Luther, som vilde reformere Kirken, giftede sig med en Nonne og saaledes brød sit Løfte, at flere Bøger blev taget ud af Bibelen, Bøger, som i Aarhundreder havde været erkendt for at være ægte og høre med til den hellige Skrift, Jeg har besøgt flere forskellige Sekter, men stadig var der noget, der ligesom manglede mig; jeg fandt, de var indbyrdes uenige om de allervigtigste Ting, og alle paastod de, at

det var den Hellig Aand, der oplyste dem; »men,« sagde jeg til mig selv, »den Hellig Aand er Sandhedens Aand, og hvad der er Sandhed for det ene Menneske, maa ogsaa være det for det andet«. Jeg stod næsten som Pilatus og sagde: »Ja, hvad er Sandhed, og hvor findes den?« Navnlig var det Uenigheden om Opfattelsen af Alterens Sakramente, der frastødte mig; jeg har hørt en Præst sige i sin Skriftetale, at enten man troede, det var Jesu Christi sande Legeme og Blod, eller man kun betragtede det som et Tegn derpaa, kunde man saa godt gaa til Alters, det maatte ikke afholde Menigheden fra at nyde Sakramentet. I det hele forekom den protestantiske Altergang mig meget usympatetisk. Man hentede Særkalkene ved den ene Side af Alteret og knælede ned rundt om Alteret, og naar man havde nydt Vinen, afleverede man Særkalkene paa den modsatte Side af Alteret. Bakker blev ustandseligt baaret ud og ind, f. Eks. Skærtorsdag, da der var ca. 225—250 Altergæster om Eftermiddagen Kl. 5.

2. Det var Guds Naade og Barmhertighed, der førte mig til den hellige katholske Kirke; jeg gik paa Kirkegaarden hver Dag — min Vej førte mig lige forbi — og bad for de afdøde, og tillige bad jeg for mig selv: »Herre, giv mig Sandhedens Lys, ligemeget, hvor du saa end fører mig hen.«

3. En Eftermiddag fik jeg den pludselige Indskydelse at gaa hen i Høsts Boghandel og spørge, om de havde en katholsk Bibel, men fik saa i Stedet for Katekismen; den og saa »Den katholske Kirkes Skønhed« blev mine Vejledere; jeg fik Svar paa alle mine Spørgsmaal, og da jeg begyndte min Undervisning hos en katholsk Præst, havde jeg ingen Vanskeligheder at overvinde. Jeg havde tillige hørt fortælle, at man ikke beder forgæves til den hellige Guds Moder; jeg prøvede dette og bad af og til »Hil dig, Maria«. Den katholske Kirkes Lære om Skærsilden, om at ære den h. Jomfru og Helgenerne tiltalte mig straks, og da jeg første Gang hørte Jesu Hjerter-Andagten nævne, tænkte jeg: »Det maa være en dejlig Andagt; hvis jeg bliver Katholik, maa det blive min Andagt.« Tilfældig traf det sig saaledes, at jeg blev optaget efter Jesu Hjerter-Andagten paa den første Fredag.

4. Ja, Skriftemaalet. Det faldt mig meget vanskeligt, vel sagtens fordi man kender sig selv for lidt; men da jeg begyndte at skrifte hver Uge i Stedet for hver anden Uge, blev det bedre; men fra Begyndelsen var det trods alt det, som jeg (tilligemed Alterens hellige Sakramente) nødigst af alt vilde undvære.

Ofte mindes jeg nu Jesu Ord: »Enhver Plantning, som min himmelske Fader ikke har plantet, skal rykkes op med Rode« og er glad og lykkelig over at tilhøre den Kirke, som Christus selv har stiftet, thi den har hans Forjættelse: »Paa denne Klippe vil jeg bygge min Kirke, og Helvedes Porte skal ikke overvælde den.«

Marguerite-Marie.

49.

Mange, som kalder sig Protestanter, er Katholikker i Aanden uden at vide det. (F. D. P. Stub: Ledsagelse.)

Har jeg nogen Sinde været Protestant? Nej — for saa vidt, som jeg aldrig har protesteret mod den katholske Kirke, har jeg aldrig været det. Saa tidligt, som jeg overhovedet har givet mig af med at reflektere, har jeg spekuleret over, hvilken Garanti jeg egentlig havde for, at netop det Trossamfund, som jeg var født i, var det rette. Det var Erslevs Bog, Dr. Martin Luthers Levned, som jeg — 13 Aar gammel — fik at læse under en langvarig Rekonvalescens, der først vakte min Tvivl om Protestantismens Berettigelse: hvorledes kunde man gaa ud fra, at et stort Livsværk, der hvilede paa en brudt Ed, kunde have Guds Velsignelse over sig? Naar Luther havde erfaret, at Klosterlivet førte saa mange Fristelser med sig, kunde han jo ud fra denne sin Erfaring have advaret andre derimod uden derfor at bryde sin Ed og gifte sig! Saadant var mit Ræsonnement. Senere øgedes min Uvilje mod Luthers Opfattelse af Ægteskabet ved Læsningen af Georg Brandes's Essay om Luther.

Da min Konfirmation nærmede sig, fik jeg Skrupler: hvor kunde jeg love at »blive i denne Tro, indtil min sidste salige Stund« — som Præstens Tiltale til Konfirmanderne lød; hvor kunde jeg vide, hvad Livet vilde bringe mig! Jeg følte mig alt for ung til at kunne give

Præsten min Haand derpaa, men var for fejsk til at gøre Indvendinger mod at blive konfirmeret. Ved den efterfølgende Altergang var jeg meget ængstelig overfor det mig uforstaaelige »i, med og under Brødet og Vinen«; men jeg dyssede min Tvivl til Ro med det Ræsonnement, at de reformerte jo ogsaa er Kristne, og naar de kunde nøjes med at sige: »Det betyder Christi Legeme og Blod«, kunde jeg vel sige det samme — paa den Maade kunde jeg jo nok blive »værdig« til at modtage Brødet og Vinen, og saa slap jeg med det samme helskindet uden om det truende Ord om, at »den, der spiser og drikker uværdigt, spiser og drikker sig selv Dommen til«. Dog var jeg klar over, at jeg for Fremtiden vilde holde mig borte derfra: saa spiste og drak jeg i hvert Fald ikke »uværdigt«.

Hvis den »fødte« Katholik« vilde prøve at drage en Sammenligning mellem denne min første protestantiske Altergang og sin egen første h. Kommunion, vil han sikkert forstaa, hvor meget han har at takke Gud for, fordi han er født indenfor den katholske Kirkes skærmende Omhu.

10—12 Aar senere læste jeg til Kommunelærerinde-Eksamen paa Frk. Zahles Kursus. Her fik jeg nuværende Professor Torm til Lærer i Dogmatik. Vi benyttede Rørdams »Troslære«, og det hændte da flere Gange, naar jeg opponerede mod et eller andet — hvad ret jævnlig var Tilfældet — at Torm udbrød: »Men det er jo Katholicisme, De der kommer med!« hvortil jeg maatte svare, at det vidste jeg ikke, da jeg intet kendte dertil. Det førte saa omsider til, at jeg tænkte: »Er jeg Katholik, er det da bedst at blive klar derover,« hvorfor jeg henvendte mig til afd. Pastor Johansen ved St. Ansgars Kirke og bad ham laane mig en katholsk Troslære. Han laante mig en Katekismus og »Vore Fædres Tro«, som jeg saa studerede parallelt med det nye Testamente og Rørdams Troslære. Resultatet blev en næsten sikker Formodning om, at den katholske Kirke er Jesu Christi sande Kirke, en Formodning, der senere steg til Vished, da jeg i St. Peterskirken i Rom saa Skriftestolene for alle mulige Folk og Tungemaal — ogsaa en for de skandinaviske Sprog. »Her er Guds Hus og Himlens Port! Dette er ikke blot Roms,

men hele Kristenhedens Hovedkirke!« var min Tanke ved Synet deraf.

Men da havde min Livsvej allerede for flere Aar siden, efter min Eksamen, ført mig bort fra København til Egne, hvor der ikke fandtes Katholikker i mange Miles Omkreds, og jeg slog mig til Taals med den Tanke, at havde det været Guds Mening, jeg skulde blive Katholik, havde han vel ladet mig fødes i et katholsk Land og ikke blandt lutter Protestanter. Kunde jeg ikke blive en god Kristen, vilde jeg stræbe at blive et godt Menneske, i Taalmod bære det Kors, Gud havde lagt paa mig, og leve mit Liv for andre. Boccacios Fortælling om de tre Ringe, som Lessing saa smukt anvender i »Nathan der Weise«, blev min Trøst: havde jeg end ikke faaet »den ægte Ring«, maatte jeg søge at faa det mest mulige ud af den »Ring«, jeg havde modtaget af min himmelske Fader.

Saa — efter en Aarrækkes Forløb — faldt Afgørelsen i den Arhoe-Rasmussen'ske Sag og viste mig med den største Tydelighed Umuligheden af hele Statskirkeordningen. Jeg søgte igen Berøring med en katholsk Præst og fandt omsider hjem til den Kirke, hvis Sandhed jeg egentlig aldrig har benægtet.

Naar der derfor under min Konvertitundervisning kunde være enkelte Ting — som Læren om Maria- og Helgendyrkelsen — der voldte mig nogen Vanskelighed, bøjede jeg mig let i Erkendelse af, at Fejlen i saa Henseende maatte ligge hos mig, ikke hos Læren.

Min Besvarelse af Deres 4 Spørgsmaal vil altsaa i størst mulige Korthed kunne lyde saaledes:

1. Ja, Luthers Lære om Ægteskabet og hans uklare Nadverlære.

2. Nej; det var min medfødte Overensstemmelse med den katholske Kirke, der drog mig.

3. Erslev: Dr. Martin Luthers Levned. Brandes: Essays. Det nye Testamente. Katholsk Katekismus. Gibbons: Vore Fædres Tro.

4. Ikke særlig, mest Maria- og Helgendyrkelsen.

H. Sk. P.

(Fortsættes.)

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Uventet og pludselig døde Hr. Alb. Hitzinger Søndag den 8. August, ramt af et Hjerteslag, i en Alder af 68 Aar, og Begravelsen fandt Sted fra St. Ansgars Kirke Fredag den 13.

August paa Katholsk Vestre Kirkegaard under stor Deltagelse. Som bekendt var den afdøde i en længere Aarrække (1898-1913) Medlem af St. Ansgars Forstanderskab og deltog med Interesse og Liv i Møderne og Arbejdet for St. Ansgars Sogn. Særlig for St. Ansgars Kirkeskole, som den afdøde selv havde været Elev af, viste han stor Interesse, og Gang efter Gang betænkte han Skolen med Gaver og overværede hyppig Skolens Eksaminer. Sin

levende Interesse for Skolen tilkendegav han senere paa en smuk Maade ved den 2. April — Fødselsdatoen — 1917 at stifte et Legat: *Konsul og Grosserer Albert Hitzinger og Hustrus Skolelegat*, hvoraf Renterne skulde anvendes til Fordel for St. Ansgars Kirkeskole. Hr. Hitzinger var ligeledes i en lang Aarrække en afholdt Formand for den katolske selskabelige Forening »Unio«, og under hans erfarne og taktfulde Ledelse oplevede Foreningen sin Blomstringstid, og mange smukke og fornøjelige Minder vil nu ved hans Bortgang erindres af Foreningens Medlemmer fra den Tid. I 1908 blev afdøde sammen med et Par andre Herrer af Biskoppen sendt til Rom som Deputation fra det danske Vikariat i Anledning af Pius X's 50 Aars Præstejubilæum. Samme Aar paatog Hr. Hitzinger sig ogsaa at overbringe den østerrigske Kejser, Franz Josef, ved hans Regerings-Jubilæum en Lykønskingsadresse fra danske Katholikker af St. Ansgars Menighed, hvis Interesser Østerrig i tidligere Tid varetog. Den afdøde var dekoreret med den af Pave Leo XIII indstiftede Orden *Pro ecclesia et pontifice* i Guld samt med Ridderkorset af Franz Josefs-Ordenen.

R.I.P.

— I Berlingske Tidende af 14. August meddeles, at Lærerinden, Frk. Thea Møller, der i 10 Aar har gjort Tjeneste ved St. Knuds Skole i Stenosgade, har faaet Ansættelse i Andreas Skolen i Ordrup. Ved sin Fratræden

fra St. Knuds Skole fik Frk. Møller som Paaskønnelse af sit trofaste og gode Arbejde udbetalt et større Gratiale.

Ordrup. Til det, som allerede er fortalt om Pater Josef Haas, er der endnu nogle supplerende Træk at føje, som baade vil opbygge og interessere Lærerne. Det blev ikke Pastor Haas forundt at overvære Afsløringen af den Mindesten, som forhenværende Elever glædede deres gamle Lærere med paa Ignatius Festen den 31. Juli; da havde han allerede tilbragt 10 Dage paa St. Josefs Hospital og imødesaa her med fattet Sind en livsfarlig Operation. For alle, der havde med ham at gøre under hans Sygdom, var han et sjældent Eksempel paa Taalmodighed, saa at en af Lægerne ytrede: »Det var en Mand, der bed Smerten i sig«, men tillige ogsaa et Mønster paa ægte kristelig Fromhed og Gudhengivenhed. En større Glæde kunde der ikke beredes ham i de sidste lunge Dage, end naar man bad korte Bønner med ham; disse trøstede og styrkede ham, saa en Klage aldrig hørtes af hans Mund. Det traf sig saa heldigt, at en af hans Kolleger fra Kollegiet samtidig laa paa Hospitalet i Værelset ved Siden af hans og jævnlig kunde bede med ham og navnlig staa ham bi i den sidste længe, men ikke haarde Dødskamp. Den døende var ved Bevidsthed og fulgte med i Bønnerne, indtil kort før Døden indtraf. Et lille karakteristisk Træk skal ikke forbigaaes her. Da han efter Operationen vaagnede af den lette Narkose, man havde været nødt til at anvende, var det første, han gjorde, at han med smilende Ansigt takkede sin Læge, der erklærede, at saadant aldrig var hændt ham før. Men saadan var P. Haas; han tog med Tak imod Operationen fra Lægens øvede Haand og anbefalede sig tillige i Guds Vold, rede til at modtage Liv eller Død, eftersom Forsynet vilde beskikke ham det. Pastor Haas var født den 21. Marts 1853 i Mønterschu (Kanton Freiburg, Schweiz) og indtraadte den 19. Oktober 1875 i en Alder af 22 Aar i Jesu Selskab. Efter at have gennemgaaet Noviciatet og de filosofiske Studier sendtes han i Sommeren 1882 til St. Andreas Kollegium og forblev her som Lærer og Præfekt i 3 Aar. Det var de vanskelige Aar, da Kollegiet kun havde et lille Antal Elever og ikke ret vilde trives. Den 28. August 1888 blev P. Haas præsteviet i Dilton Hall i England, hvor de landflygtige tyske Jesuiter i 1872 havde fundet et Tilflugtssted. Fra Aaret 1889 har P. Haas uafbrudt været knyttet til Kollegiet og her udfoldet en ivrig Virksomhed som Lærer, Skriftefader og Prædikant. P. Haas var i sine sidste Aar vistnok den af Kollegiets Præster, som de fleste Elever, især de yngre, valgte til deres Skriftefader. Ikke saa faa af Menighedens ældre Medlemmer betroede sig ogsaa til

den fromme Præsts aandelige Vejledning. P. Haas fandt sit sidste Hvilested, som han havde ønsket det, paa Kollegiets Kirkegaard. Mandag d. 9. August blev der i St. Andreas Kirken holdt en højtidelig Sjælemesse, som overværedes af mange gamle Elever, og seks af disse bar deres afholdte Lærer fra Kirken til Graven, hvor han nu hviler i Skyggen af det smukke romanske Kors. Gud give sin trofaste Tjener den velfortjente Løn! *R.I.P.*

Belgien. I det pragtfulde Kapel for den hellige Families Kvinder i Helmet, ikke langt fra Bryssel, var der foreleden Dag samlet et stort Antal Familier i Anledning af deres Børns Firmelse. Man ventede paa Kardinal Mercier, som ikke kom, skønt han ellers altid er punktlig. Endelig kom Kardinalen, og Højtideligheden kunde begynde. Grunden til Forsinkelsen gjorde kun den store Mand Ære. Paa denne Dag laa nemlig en stakkels gammel fattig og svag Kone for Døden paa en Kvist i Coteaux-Gaden i Saint-Josse-en-Noode. Hun havde sagt til Naboerne, at hendes sidste Ønske var at se Kardinalen. Dette Ønske kom Kardinalen for Øre, og skønt det var paa Tide at tage til Helmet, vilde Kardinalen uopholdelig yde den ulykkelige Kvindé den Trøst, hun ventede. Han gik op i Loftskammeret i Coteaux-Gaden og trøstede den gamle Kvinde, hvis sidste Time mildnedes ved, at den afholdte Kardinal havde beredt hende til Døden. (Efter *Le Pèlerin.*)

England. Her har nu i Liverpool — for første Gang siden Krigens Udbrud — været afholdt den store aarlige katholske Kongres. De to engelske Kardinaler, Bourne og Gasquet, deltog i Møderne og holdt glimrende Taler. Den første talte bl. a. om det hellige Land og betegnede den zionistiske Bevægelse som den største Fare for en rolig og retfærdig Udvikling af Forholdene i Landet; baade kristne og muhamedanske Arabere var enige om at bede England om Beskærmelse mod denne Fare, der vil ødelægge dem alle i Bund og Grund. Ogsaa den stærke, især kapitalstærke protestantiske Propaganda fra Amerika er en stor Fare for Kirken i det heilige Land. — Her er desværre ikke Plads foreløbig til nærmere Redegørelse for de mange Ting, der blev forhandlet paa den udmærket vellykkede Kongres.

Rom. Den Hellige Fader agter i Slutningen af dette Aar at afholde et Konsistorium, ved hvilket han vil foretage flere Kardinaludnævnelser, bl. a. af et Par tyske Ærkebiskopper. — Den pavelige Haandskrivelse (*motu proprio*) af 25. Juli om den hellige Josef vil fremkomme i fuldstændig, dansk Oversættelse i næste Nummer af Ugebladet.

Kirkelig Kalender.

22. Aug. 13. Søndag eft. Pintse.	29. Aug. 14. Søndag eft. Pintse.
23. — M. Filip Benitius, Bekender.	30. — M. Rosa af Lima, Jomfru.
24. — Ti. Bartholomæus, Apostel.	31. — Ti. Raymond Nonnatus, Bekender.
25. — O. Kong Ludvig, Bekender.	1. Sept. O. Ægidius, Abbed.
26. — To. Zephyrinus, Pave og Martyr.	2. — To. Kong Stefan, Bekender.
27. — F. Josef Calasanz, Bekender.	3. — F. Ferialdag.
28. — L. Augustinus, Biskop og Kirkelærer.	4. — L. Marias Officium.

St. Knuds Skole begynder det nye Skoleaar Tirsdag den 24. August Kl. 8 $\frac{1}{4}$ (for Elever af 1. U.Kl. Onsdag den 25. Aug.)

Til de danske katolske Børn fra Landet har jeg modtaget 500 Kroner tilligemed følgende Skrivelse:

»Vedlagt sender jeg Dem 500 Kr., som jeg har bestemt udelukkende til at afhjælpe den religiøse Nød, i hvilken de danske katolske Børn paa Landet befinder sig. Maatte nu Gud velsigne den begyndte Kærlighedsgerning. †Johannes von Euch, Ep.
A. Smitz.

Tak for 20 Kroner til de danske katolske Børn fra Landet under Mærket »En forsinket Udførelse af et gammelt Forsæt«.
Niels Hansen.

St. Hans Kapel i Hørsholm.

Bidrag til Byggefonden bedes sendt til Kassereren

Aage v. Benzon,
Edv. Glæselvej 5, København, F.

SOMMERFEST**SANG · UNDERHOLDNING · DANS**

arrangeret af de herværende katolske Ungdomsforeninger
afholdes

Søndag den 29. August Kl. 4 $\frac{1}{4}$

i Lyngby Hotel.

Adgangstegn à 1 Krone faas hos Fabrikant Johs. Hoffmann & Søn, Købmagergade 48, i Katholsk Boghandel, Stenosgade 3, hos Portneren, Stenosgade 4A, samt gennem samtlige Ungdomsforeninger. NB. Der sælges **ikke** Adgangstegn i Lyngby.

Der afgaar Tog fra Københavns Nordbanegaard Kl. 2,26 og 3,20 Eftm. De sidste Tog afgaar fra Lyngby Kl. 9,47, 10,41 og 11,10 Aften. I Tilslutning til Festen arrangeres en **Cykletur til det danske Sveits**. Kl. 10,30 Form. startes der fra St. Vibenshus (Hjørnet af Lyngbyvej og Jagtvej). Kl. ca. 11,15 passeres Femvejen, hvor Tilslutning kan ske. Kl. ca. 12 spises Frokost i Ørholm.

FREMMEDSPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN),
Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdigt fra Redaktionen Mandag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

68. AARGANG

«Nordisk Ugeblad» udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 2 Kr. 50 Ø. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Studiestr. 27-29. 1-4, Tlf. 12327). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 16 Kr. aarligt. — Redaktør: Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. Tlf. Helrup 657 y. Træffes bedst Kl. 4-5 Eftermiddag.

Nr. 35.

Søndag den 29. August.

1920.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Motu proprio. — St. Teresa som Forfatter. — En Henvendelse til Konvertitter. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Rønne. Svendborg. Tyskland. England. — Avertissementer.

Smaa Indledninger.

508.

Alt for alt.

Forsøget er gjort saa ofte, og det gentages ustandseligt; men det vil altid mislykkes — ingen kan tjene to Herrer. Det gaar vel til Nød saa længe, de to Herrer ikke kræver vor Tjeneste samtidig; men naar det Øjeblik kommer — og det ved vi jo, at det gør — kan der ikke længere nøles eller vakles, der maa vælges. — Det sørgelige er, at Djævelen meget godt midlertidig kan taale, at vi tjener vor Herre, naar vi blot ved passende Lejligheder ofrer Verden, hvad den ønsker; thi hvert Gran af vor Attraa, som Verden faar, drager os et Skridt længere bort fra Gud; og det ved Djævelen. — Det er sagt, at Gud maler langsomt paa sin Mølle; men Satan har virkelig ogsaa Tid at bie; han ser roligt til, at vi skælver, medens vi vandrer vore Bekymrings Vej. Helt anderledes med Gud. Han har kun eet Svar paa Spørgsmaalet: Hvor meget og hvor længe? Han kræver til enhver Tid alt af os; som i det smaa saaledes i det store: ingen Undtagelser, ingen Vaklen. Straks, fuldkomment og oprigtigt. — Stræb ene efter dette, bed om dette, attraa dette: at du kan blive afført alt dit eget og blottet for alt følge den for alt blottede Jesus, afdø fra dig selv og leve evig for ham. St.

Motu proprio

om Højtideligheder til Minde om, at den h. Josef, den saligste Jomfru Marias Brudgom, blev fremstillet som den katholske Kirkes Værnehelgen.

Pave Benedikt XV.

Visselig var det Kristenheden til Gavn og Fremme, at Vor uforglemmelige Forgænger Pius IX erklærede den reneste Jomfrus Brudgom og tillige Plejefader for Guds Ord i Kød, den h. Josef, for den katholske Kirkes Værnehelgen; og saasom det nu i kommende December Maaned bliver halvtredsindstyve Aar, siden denne lykkelige Begivenhed tildrog sig, har Vi ment, det vilde være til stor Velsignelse, om den blev festlig mindet og højtideligholdt paa hele den vide Jord.

Idet Vi lader Vort Øje glide hen over den henrundne Tid, drager der forbi Vort Blik en fortsat Række fromme Foretagender, der bærer Vidne om, at Andagten til den hellige Patriark i stedse stigende Grad har slaaet Rod hos det kristelige Folk; men fæstes Opmærksomheden saa paa alt det bitre, som for Tiden hjem søger Menneskeslægten, skønnes det, at netop denne Fromhedsøvelse bør fremelskes hos Folkene med endnu større Nidkærhed og gribe langt videre om sig. — Hvad der nemlig efter det frygtelige krigerske Sammenstød savnedes, inden almen Ro og Orden atter kunde komme paa Fode, har Vi nylig paa-peget i Rundskrivelsen *De pacis reconciliatione christiana*, i hvilken Vi særlig dvælede ved Folkeslagenes og Menneskenes indbyrdes Forhold. Nu derimod maa en anden Grund til Jammer tages under Overvejelse, og den er saa meget farligere, som den huserer i det menneskelige Samfunds Aarer og Allerinderste. Krigselendigheden faldt jo nemlig over Folkene paa en Tid, da de var helt forgiftede af Naturalismen, denne vor Tids farligste Sot, som, hvor den faar Magt, udvander al Higen efter himmelske Goder, slukker den guddommelige Kærligheds Ild, lokker Mennesket fra Christi lægende og løftende Naade, rover ham endelig Troens Lys, gør Naturens skrøbelige og vingskudte

Evner til hans eneste Udstyr og giver ham Sjælens løslupne Lidenskaber i Vold. — Da saaledes altfor mange Mennesker ene og alene havde Tanke for det forgængelige, og der rasede bitter Strid og Kiv mellem ubemidlede og rige, gjorde Krigens Varighed og Vælde Fjendskabet imellem Stænderne værre og uforsonligere, ikke mindst fordi den paa den ene Side havde en for Mængden utaalelig Nød og paa den anden for nogle faa pludselig Rigdom til Følge. Men allerværst var det, at Ægteskabets Hellighed og Ærbødigheden for Forældrene hos mange tog svær Skade af Krigens, fordi den ene Ægtefælle følte sig fri for sin Pligt ved den andens Fraværelse, og Vovemodet til at slaa sig løs tog Fart, særlig hos de unge Piger, hvis Værge var langt borte. — Saa maa man da med Smerte se, at Sædeligheden er sunken langt dybere end før og derved selve det saakaldte sociale Spørgsmaal Dag for Dag blevet mere brændende, saa den yderste Elendighed synes at staa for Døren. Thi alt, hvad der er af Forkommenhed, haaber og venter, at Tiden er inde til at grundlægge en Slags Verdensrepublik med fuld Lighed imellem Menneskene og fælles Eje at bygge paa, uden Skel mellem Folkeslagene, med Tilsidesættelse af Faderens Myndighed over Sønnen, Statens over Borgerne, ja selv Guds over Menneskehedens Sammenslutning. Faar alt dette Lov til at gaa i Svang, kan det ikke undgaas, at Enden jo bliver uanet Rædsel, hvad allerede en stor Del af Europa maa sande. Samme Vilkaar søger man nu aabenlyst at skabe for Resten, et afsindigt og paagaende Faatal stifter Uro blandt det menige Folk, og snart hist, snart her slaar det ud i lys Lue.

Denne Tilstand har især maattet fylde Os med Bekymring, og naar Lejlighed bødes, har Vi ikke forsømt at minde Kirkens Børn om deres Pligter, som det nylig skete ved Brev til Biskoppen af Bergamo og ligesaa til Biskopperne i Venetien. Af samme Aarsag fremhæver Vi nu af al Magt den hellige Josef som Fører og Mønster paa Livets Vej og dyrebar Værnehelgen for alle dem blandt Vore Børn, der lever af deres Hænders Arbejde, for at holde dem til deres Pligt og vare dem mod Socialismens Smitte, den værste Fjende af al kristelig Visdom.

Han levede jo sit Liv i samme Kaar som de, saa Christus i al sin Guddom, den evige Faders enbaarne Søn som han var, lod sig kalde Tømmermandens Søn. Men hvor har han prydet sin ringe Stand og sine Kaar med en Krans af herlige Dyder, dem nemlig, der nødvendigvis maatte straale hos ham, som var den ubesmittede Jomfrus Brudgom og blev holdt for Jesu Fader. — Af Josefs Eksempel skal da alle lære at se det nærværende, der forgaar, i Lyset af det tilkommende, der skal være, øse Trøst i alle Jordelivets Besværligheder af Haabet om de himmelske Goder og stræbe derefter i Underkastelse under Guds Vilje, det vil sige ved et ædrueligt, retsindigt og fromt Levned. Om Arbejdernes særlige Forhold vil det være paa sin Plads at anføre Vor berømmelige Forgænger Leo XIII's Udtalelser under lignende Omstændigheder: »Ved den Slags Overvejelser bør de nødstedte og alle de, der maa tjene deres Brød ved deres Hænders Slid, sætte Mod i sig selv og se billigt paa Tingene. Kan det ske uden Retsbrud, forbyder intet dem at arbejde sig op af deres Trang og til bedre Kaar, men hverken Fornuft eller Ret giver Føje til at vende op ned paa den Orden, som hviler paa Guds Forsyn. Og at gribe til Vold og og søge at opnaa noget ved Tumult og Optøjer er den rene Daarskab og forværrer som oftest de Byrder, man derved vilde lette. Vil de ubemidlede derfor være kloge, skal de ikke fæste Lid til oprørske Menneskers Løfter, men til den hellige Josefs Eksempel og Kirkens Moderhjerter, hvis Omhu for deres Kaar ytrer sig bestandig virksomere*).

Men saa sandt de troendes Kærlighed til den hellige Josef tager til, ligger det nær, at de ogsaa maa vokse i Kærlighed til den hellige Familie i Nazareth, hvis Hoved han var. Det ene følger selvsagt af det andet. Josef fører os den lige Vej til Maria, og Maria til Jesus, al Helligheds Kilde, der gav alle huslige Dyder deres Vielse ved sin Underdanighed under Josef og Maria. Det er Os en Hjertesag, at de kristne Familier af al Magt skal fornyes og skikke sig efter disse straalende Dydsmonstre. Paa Fami-

---

*) Encykl. *Quoniam pluries*,

liens Grundlag bygges hele det menneskelige Samfund op, og faar det huslige Samfund først større Tryghed, og bliver Kyskhed, Endrægtighed og Troskab mere hjemme inden Døre, vil med det samme ny Livskraft og saa at sige nyt Blod gennemstrømme alle Lemmer paa Menneskeslægtens Legeme, idet Christi Kraft faar fuldt Mon; og Følgen vil ikke blot blive Bedring af Enkeltmands Levned, men ogsaa af alt Fællesliv og den borgerlige Tilværelse.

Besjælede af Tillid til hans Varetægt, hvem Gud har villet gøre til Vogter og Værg for sin enbaarne i Kødet og for hans jomfruelige Moder, paalægger Vi da alle Biskopper i den katholske Kirke, at de i Kirkens nuværende Trængselstid skal formane de troende til endnu inderligere at paakalde den hellige Josefs Hjælp. Den Apostoliske Stol har jo godkendt forskellige Maader at dyrke den hellige Patriark paa, særlig hver Onsdag og hele hans egen Maaned igennem, og det er Vor Vilje, at Deltagelsen deri i hvert enkelt Bispedømme paa Biskoppens Opfordring bliver saa levende, som ske kan. Men særlig anses han med Rette for de døendes virksomme Hjælper, han, som Jesus selv sammen med Maria stod bi i Døden, og det paahviler derfor Vore ærværdige Brødre med al deres Myndighed at støtte og begunstige de fromme Broderskaber, hvis Formaal er at bede til Josef for de døende, saasom Den gode Døds Broderskab, Josefs Hedengangs Broderskab og Broderskabet for dem, der ligger i Dødskamp.

Men til Ihukommelse af nævnte pavelige Dekret foreskriver og forordner Vi, at der i Løbet af et Aar fra næste 8. December at regne skal ske højtidelig Paakaldelse af den hellige Josef, den saligste Jomfrus Brudgom og den katholske Kirkes Værnehelgen, paa hvad Tid og Maade hver Biskop skønner bedst; og alle Deltagerne deri tilstaaes der en fuldkommen Aflad paa de vanlige Vilkaar.

Givet i Rom ved Sankt Peter, den 25. Juli, paa den h. Apostel Jakobs Dag, i Aaret 1920, Vort Pontifikats det sjette.

Benedictus P. P. XV.

St. Teresa som Forfatter.

Af *Michael Williams* i *America* af 16. 11. 1919.

De fremmede, der kommer ti De forenede Stater, bliver altid spurgt, hvad de synes om Amerika, saa snart de har sat Foden paa amerikansk Grund, og de fleste af dem skriver en hel Bog som Svar paa Spørgsmaalet! For Resten faar de det Spørgsmaal bestandg, selv om de opholder sig nok saa længe i Landet, thi Amerikanerne er altid lidt naivt nysgerrige efter at faa at vide, hvad Udlændinge mener om dem. — Som det gaar disse Udlændinge, gaar det tit Konvertitter. »Fødte« Katholikker nærer en uforklarlig Interesse for Konvertittens Tanker og Indtryk, det har jeg i alt Fald erfaret, og jeg har ligesom mange af de omtalte Udlændinge følt mig forpligtet til at besvare nogle af de mange Spørgsmaal i en Bog, skønt ingen Bog var i Stand til at rumme mere end en lille Smule af alt det, jeg kunde skrive om dette Emne. Et af mine Indtryk vil jeg forsøge paa at tale om i denne korte Artikel: den Forbavselse og Bedrøvelse, der greb mig, da jeg opdagede, hvor lidt mine katholske Venner bekymrede sig om den Skat, vi har i vor katholske Litteratur. Og her taler jeg ikke om Katholikker, der ingen større Uddannelse har faaet, om Folk, der kun har haft ringe — eller maaske slet ingen — Lejlighed til at beskæftige sig med virkelig Litteratur, men om Mennesker, der er — eller mener, at de er — højt dannede og stærkt interesserede i Litteraturen og dens Mesterværker, kort sagt om kultiverede Katholikker. Jeg har lagt Mærke til, at de ofte er meget uvidende om og ligegyldige for det bedste i den katholske Litteratur. Som Eksempel paa, hvad jeg mener, vil jeg tage St. Teresa. Selv hos dem, der bærer Karmelskapularet, der har den rette Forstaaelse af Karmeliteraanden og det kontemplative Livs Værd, selv hos disse begunstigede har jeg set en fuldkommen Mangel paa Forstaaelse af, hvor fremragende en Skribent St. Teresa er.

Jeg ser ingen Grund til, at Fromhed paa nogen Maade skulde være en Hindring for litterær og kunstnerisk Dannelse. Mange af vore største Helgener har været store Digtere, Talere, Prosaforfattere, Komponister, Malere, Billedhuggere og Arkitekter; tænk blot paa St. Augustinus, St. Johannes af Gud, St. Thomas Aquinas, Fra Angelico, St. Johannes af Korset, St. Katharina, Angela af Foligno, Juliana af Norwich og mange, mange andre herlige Navne! Men — for nu at komme tilbage til St. Teresa — jeg gentager, at der selv blandt dem, som fatter, hvor stor hendes Hel-

lighed er, findes mange, som er blinde for hendes Storhed som Skribent, for den mesterlige Behandling af det skrevne Ord, der har stillet hende højt blandt Verdens klassiske Prosaforfattere. Og saa er der andre, for hvem denne hendes Storhed synes fuldstændig ukendt; det er dem, der ikke bekymrer sig videre om hendes Hellighed og kun nærer den lunkne og ubestemte Ærbødighed for hende, som saa mange af os for Resten nærer for vore Helgener, en Ærbødighed, der er saa aldeles uden Liv og Friskhed, at den lige saa godt kunde gælde en opdigtet Helt eller Heltinde i en Bog.

Hvor er det dog Skade! De, som ikke kender og skatter St. Teresas litterære Kunst, gaar tabt af en stor Glæde, en Glæde, der sikkert vilde have Velsignelse til Følge. Ukendskabet til St. Teresas Værker er saa meget des sørgeligere, fordi der læses nok af en Type, der ikke gør vor hellige Tro nogen stor Tjeneste; jeg mener de sentimentale og daarligt skrevne, som oftest oversatte Helgenbiografier. Hellighed er det største i Verden — og forlæner derfor at blive omtalt paa den smukkeste og mest ophøjede Maade i Litteraturen; men den rette Omtale, den rigtige Behandling faar den sikrest af dem, der har det sande Begreb om Hellighed: Helgenerne selv. Jeg mener naturligvis ikke, at det kun er Helgener, som kan skrive om dette ophøjede Emne; men jeg ønsker at slaa fast, at svage og sentimentale Folk ikke burde have Lov til at beskæftige sig dermed, at Kritikken burde være skarp, naar dette er Tilfældet, og at vi ikke skulde finde os i daarligt skrevne Bøger om Helgenerne, selv om saa Forfatterens Hensigt i og for sig har været nok saa god.

I St. Teresas Værker er der skrevet om Hellighed som intet andet Sted i Litteraturen. Jeg tror, at dette er Tilfældet, fordi hun aldrig, selv paa sin mest ophøjede Flugt, glemmer, at Helligheden er menneskelig, at den er en Proces i det menneskelige Liv. Skønt hun var en af de største Mystikere til alle Tider, skønt den aandelige Verdens fjerneste og mest ukendte Egne stod hende aabne, var hun samtidig det mest praktiske Menneske, man kan tænke sig; hele sit Liv var hun optaget af de utallige dagligdags Detailler, som Grundlæggelsen af hendes Klostre og deres fortsatte Eksistens førte med sig, og alt blev ordnet med en sjælden sund Fornuft; mange Aar tilbragte hun paa Rejser til Fods eller paa Muldyr gennem sit elskede Spanien. Hendes Bøger og Breve blev skrevet, naar hendes Tid ikke var optaget af andre Ting, og alle Bøgerne er skrevet paa hendes overordnede Befaling. De er derfor praktiske, ikke sentimentale eller fulde af »Aandricheder«, og de er skrevet som et virkeligt Arbejde. St. Teresa var

naturlig og ærlig, og fordi hun overvandt sig selv, blev hun Guds Redskab, og hendes Pen blev den Helligaands Værktøj.

Episoden med Broder Juan de la Miseria og hans Portræt af Helgeninden er meget malende og karakteristisk. Broder Juan var et Fænomen, der saa tit dukker op i Ordenerne: han var »kunstnerisk begavet« eller troede, at han var det, eller andre troede, at han var det, og nu skulde hans Talent benyttes. Naar der er Tale om en Fra Angelico, er alt jo godt, og Efterverdenen har kun Grund til at glæde sig derover. Men desværre er ikke alle de »kunstneriske Begavelse« lige store, og da St. Teresa saa det Portræt, som Broder Juan havde malet af hende, sagde hun: »Gud tilgive ham, at han har gjort mig saa hæslig!« Dette Udbrud er ganske herligt; det viser os Kvinden i Helgeninden, og det samme viser alle hendes Bøger os. I dem ser vi en højst menneskelig og lidenskabelig Sjæls vidunderlige Stigen gennem alle det menneskelige Livs Farer og Vanskeligheder opad til en næsten enestaaende Helligheds Tinde.

Og det Sprog, hvori disse skønne Ting er fortalt, er altid det Sprog, hvori Bemærkningen til Broder Juan udtaltes, ligesaa lidt søgt, ligesaa naturligt; hun udtrykker altid sine virkelige Tanker, ikke de Tanker, som hun maaske kunde tænke sig, at hun burde nære, fordi de nu skulde skrives ned. De Læsere, der i deres Læsning søger den virkelige Glæde, som de allerbedste Selvbiografier og Romaner giver — ikke de Stakler, der læser alt muligt daarligt for at »slaa Tiden ihjel« — vil i St. Teresas Værker finde en sjælden Skat. Deres Værd er ikke udelukkende psykologisk. Mange Afsnit af »Livet« og Kapitel efter Kapitel af »Grundlæggelsernes Bog« giver os den allerbedste litterære Kost, ogsaa udelukkende fra et litterært og ikke-religiøst Standpunkt. Helgenindens Rejser gennem Landet for at grundlægge nye Klostre og besøge de allerede eksisterende vil altid være højst interessante, og de smaa Skitser af de Mennesker, hun traf eller havde at gøre med, lige fra fyrstelige Personer til Kroværter og Æselsdrivere, er tegnet med en altid venlig, men meget skarpt iagttagende Aands sikre Streg. Hendes Bøger skildrer nok den menneskelige Sjæls Vandring i denne Taarernes Dal; men de viser ogsaa, at Dalen ikke alene rummer Taarer, men ogsaa stor Glæde og herlig Trøst, naar man som Teresa af Jesus ved, hvorledes man skal finde den. Endelig er Spanien paa hendes Tid skildret paa en Maade, der har varig Interesse, i disse straalende Bøger, som fortæller en Sjæls Historie. Paa Grund af alt dette — og saa har jeg endda ikke nævnt hendes

skønne Digte — æres St. Teresa i Spanien som en af Landet klassiske Forfattere, lige saa stor som Cervantes og Luis de Granada. Hvorfor kender andre Lande hende saa ikke?

En Henvendelse til Konvertitter.

(Fortsat.)

- 1) Var der enkelte bestemte Ting, der særlig frastødte Dem i Protestantismen?
- 2) Var der enkelte bestemte Ting i den katholske Kirke, der først fik Dem til at beskæftige Dem med denne?
- 3) Har nogle Bøger været af særlig Betydning for Dem ved Deres Konversion?
- 4) Var der nogle Ting i den katholske Kirkes Lære eller Praksis, der ved Deres Konversion voldte Dem særlig Vanskelighed?

50.

1. Ja, den Maade, hvorpaa Alterets Sakramente blev behandlet, fandt jeg meget stødende. Jeg husker første Gang, jeg skulde gaa med til Herrens Bord; min Fader forklarede mig, hvad det var; jeg troede ogsaa paa det, og dog var der noget, der stødte mig, det var saa koldt alt sammen. Jeg husker senere nogle Gange, jeg saa gamle Koner, naar de gik bort fra Alteret, først neje; jeg spurgte Fader, hvorfor de gjorde saadan, og han svarede mig, at det var en gammel Skik fra katholsk Tid. Da jeg første Gang kom i en katholsk Kirke og saa Folket knæle, maa jeg sige, at jeg var meget greben; jeg kunde ikke andet end knæle ned, og jeg bad af hele mit Hjerte, saa godt jeg forstod, at Gud vilde føre mig den rette Vej; jeg følte mig saa fattig, naar jeg tænkte paa min egen Kirke. Jeg havde en Tidlang svære Prøvelser og havde ingen, jeg kunde tale om denne Sag med; saa kendte jeg en katholsk Dame, som spurgte mig, hvad der var i Vejen med mig; jeg aabnede mit Hjerte for hende og sagde, der var saa meget, som jeg slet ikke kunde forstaa; hun sagde til mig: »Gaa op til en Præst og spørg ham om de Ting, som De ikke kan faa Ro for«, og efter nogen Tid vovede jeg mig virkelig op til et af disse Mennesker, som jeg dengang ansaa for meget strenge; jeg sagde, at den og den Dame havde sagt, at Hr. Pastoren vist gjerne vilde besvare mig nogle Spørgsmaal, men jeg tilføjede, at jeg ikke

vilde være Katholik, hvortil han svarede, at det behøvede jeg heller ikke; men efter tre-fire Gange at have talt med ham bad jeg ham en Aften, om jeg ikke maatte blive undervist rigtig i den katholske Lære, hvortil han svarede: »Meget gjerne«, og efter ca. $\frac{1}{2}$ Aar at have modtaget Undervisning blev jeg Første Juledag optaget i Kirken. Siden har jeg altid følt mig lykkelig og tilfreds og takker hver Dag min Gud for den store Naade og ønsker af hele mit Hjerte at kunne drage alle Mennesker med mig. Jeg takker den kære Præst, som gav mig Undervisning, at han havde saa megen Taalmodighed med mig; vor Herre lønne ham nu i Himlen for al hans Godhed!

2. Maaden, hvorpaa Alterets helligste Sakramente blev opbevaret, og den Ærefrygt, Katholikker viste, naar de var i Kirken. Den Præst, som gav mig Undervisning, saa jeg knæle i Bøn i en Kirke, engang jeg kom derind; jeg sagde mig selv: »Sandelig, her er Jesus til Stede, ellers kunde et Menneske ikke være saa langt borte, som han er«; for han bad saa inderligt, at man fik Andagt, naar man kun saa paa ham.

3. Hr. Pastor Jensens Foredrag og hans to smaa Hæfter: »Hvem har Ret?« og »Hvad er Sandhed?« og »Den katholske Kirkes Skønhed«.

4. Nej.

Maria Magdalene.

51.

Ærede Hr. Redaktør! Dersom vedlagte kunde have lidt Interesse for Ugebladet, vilde det glæde mig meget. Noget direkte Svar paa de fire Spørgsmaal til Konvertitter er det jo ikke.

En af mine protestantiske Slægtninge blev gift med en katholsk Mand. De første Aar af deres Ægteskab boede de paa Landet, ca. 10 km. fra den nærmeste katholske Kirke. Naar Tid og Forhold i Hjemmet tillod det, fulgte Hustruen — vi kalder hende for Marie — altid sin Mand til Gudstjenesten. Senere flyttede de til en By, hvor der var katholsk Kirke. Nu blev baade Messen og Prædikenen regelmæssig hørt. Et halvt Aar gik saaledes. En Aften, vi fulgtes fra Kirke, sagde Maria til mig: »Nu maa jeg blive Katholik.« Forbavset spurgte jeg hende, hvad der var Aarsag til hendes Beslutning nu, og hun svarede: »Jeg har set flere af min protestantiske Familie dø, det

var en haard Kamp. Naar jeg nu hører, hvorledes I Katholikker omtaler Døden med Ro og Tillid, staar det mig klart, hvor den Hjælp findes, som kan hjælpe mig over min sværeste Stund.« Undervisningen begyndte. Skriftemaalet var Maria en stor Besværlighed, men Tanken paa Døden gav hende Kraft til selv de største Ofre. Hvide Søndag havde Maria den Lykke at modtage den første h. Kommunion. Regelmæssig fulgtes nu Mand og Hustru hver Maaned til de hh. Sakramenter. Det var Festdage i Hjemmet, hvor Marias Øjne lyste af Fred og Glæde. En Dag sagde hun: »Hvor er jeg lykkelig, naar jeg tænker paa, at mine kære Smaabørn skal nyde Kirkens Goder uden først at gennemgaa de mange Kampe som jeg.« Det var 14 Maaneder efter Marias Konversion. I nogle Dage følte hun sig utilpas og maatte holde Sengen. En Morgen bad hun om at maatte skrifte og kommunikere. Sygdommen havde ikke forværret sig, men en vis Uro var over hende. Pastoren kom med det h. Sakramente, men ingen af os tænkte eller anede, dette skulde blive hendes Vandringsbrød. Hele Dagen var hun glad og fornøjet. Hen paa Eftermiddagen fik hun pludselig et alvorligt Ildebefindende. Pastoren blev hurtigt tilkaldt og bad Dødsbønnen over hende. Da Angelus-Klokken ringede, var den kære Sjæl hensovet. For at opnaa en salig Dødsstund havde Maria ofret meget, og man kan vel sige, hun opnaaede det. Endog den Smerte at skulle tage Afsked med sine kære blev hun sparet for. — 20 Aar er nu gaaet. De tre Smaabørn er bleven store og er gode, brave Mennesker. Sikkert har deres fromme Moders Forbøn hjulpet dem over Ungdommens farlige Tid. N. N.

52.

1. Protestantismen og alle de andre ikke katholske Trossamfund kan umulig være Christi Kirke, eftersom de først er opstaaet Aarhundreder efter Christi Tid. Frelserens Ære og Tilliden til hans Ords Sandhed om at ville være med sin Kirke alle Dage indtil Verdens Ende kræver, at kun den romersk-katholske Kirke, som bevislig naar op til Christi Tid, kan være den sande.

2. Som Hovedfundament for Christi Kirke har Jesus indsat den hellige Petrus, hvilket aldeles klart fremgaar

af den hellige Skrift. At han skulde have Efterfølgere, siger sig selv, da Kirken jo skulde bestaa indtil Tidernes Ende, og ingen andre har kaldet sig for Petri Efterfølgere end Paverne i Rom. Endvidere har vi i vor hellige katholske Kirke den apostoliske Rækkefølge (Succession), som selvfølgelig kun findes i den Kirke, der stammer fra Apostlenes Tid og ned gennem alle Aarhundreder*). Kun Apostlene har af Christus faaet Fuldmagt til at lære i Kirken og til at indvie andre til deres Medhjælpere og Efterfølgere. Uden en saadan apostolisk Rækkefølge kunde enhver ude fra Gaden indsætte Præster og Biskopper. At dette ikke kan være Tilfældet, maa være selvindlysende. Heller ikke Staten har faaet en saadan Fuldmagt.

3. Foruden det nye Testament og Katekismen har følgende tre Bøger særlig gjort Indtryk paa mig: a) Abbé Segur: »Spørgsmaal og Svar«, b) Pastor Stub: »Ledsagelse fra Fordomme til religiøs Sandhed«, c) Dr. Coppentraths Bog mod den lutherske Pastor Zeuthen i Fredericia.

4. Foregivne og virkelige Misbrug i Klostrene. Skriftemaalet. Den samtidige Tilstedeværelse af 3 Personer, som har udgivet sig for Pave. Alle disse og flere Vanskeligheder har jeg dog lykkelig overvundet. Ove.

53.

1. Dens Rummelighed udadtil og dens Mangel paa Rummelighed indadtil.

2. De stille, aabne Kirker med den evige Lampe — ret Symbol paa Trofasthed og Bestandighed i Troen — og den Stræben efter smuk Fromhed og Fuldkommenhed, som anderledes hersker indenfor den katholske Kirke end i den protestantiske.

3. De vigtigste: Thomas a Kempis, Philothea og Den aandelige Kamp.

4. Ja, Åfladen! Men jeg er endnu kun $\frac{1}{2}$ Aar gammel som Katholik. O. P.

(Fortsættes.)

*) Her maa ses bort fra den græsk-skismatiske Kirke, som vel har den apostoliske Rækkefølge, men hvis Betydning og Udstrækning dog meget indskrænkes derved, at den er uden Forbindelse med Kirkens Overhoved, Petrus, og hans Efterfølgere.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Skønt det maaske ikke er nødvendigt, skal Opmærksomheden dog henledes paa omstaaende Annonce angaaende Ungdomsfesten i Dag (Søndag.) Det er vel nok sidste Gang, katholsk Ungdom her fra Byen kommer til Fest paa Landet i denne Sommer; alene derfor, om ikke af anden Grund, som der jo i høj Grad er, bør Ungdommen i Hobetal strømme sammen til Lyngby i Eftermiddag.

Rønne. Efter Bornholms Tidende kan vi meddele, at Hr. Pastor Nielen, Sognepræst for den katholske Menighed i denne By, Søndag d. 15. August fejrede sit 25-aarige Præstjubilæum. Jakobus Paulus Nielen er født 25. September 1869 ved Nymegen i Holland. Han gik først paa Nymegens Gymnasium 1883—88, tog derfra Studentereksamen, hvorpaa han som 19aarig Yngling indtraadte i Dominikaner-Ordenen. Efter at have fuldendt sine filosofiske og teologiske Studier blev han præsteviet paa Marias Optagelses Fest d. 15. August 1895. Som ung Præst ansattes han som Lærer i Latin ved Dominikanernes Drengeskole i Nymegen, og der tog han sig i Aarene 1896—1904 med stor Iver af Skolegerningen. I 1904 udnævntes han af Ordensforstanderen til Sognepræst for den katholske Menighed i Isabella paa Puerto Rico (Store Antiller). I dette Sogn arbejdede han ufortrødent og samvittighedsfuldt for sine 17,000 Sognebørn og var dem til stor Velsignelse. Det var derfor med Vemod, at Menigheden i 1912 maatte skilles fra den nidkære Præst. Pastor Nielen blev nemlig i dette Aar udnævnt til Rektor for Dominikanernes Drengeskole i Santiago de Chile. Med stor Dygtighed arbejdede han der mellem sine Ordensbødre, men forblev kun 1½ Aar i denne By, idet han i 1915 af Provincialforstanderen blev sendt til Bornholm. Ved sin trofaste Virksomhed har Pastor Nielen overalt vundet Menighedens Højagtelse og Kærlighed.

— Ifølge de bornholmske Aviser forløb den herværende katholske Sognepræsts Jubilæumsfest i Søndags paa en smuk og værdig Maade. Det af Nonnerne festligt prydede Klosterkapel var ved Højmessens besøgt af saa mange, at et tilstødende Værelse — ligesom ved flere tidligere Lejligheder — maatte tages i Brug. I sin Prædiken takkede Jubilaren Gud for hans Førelser med sig og mittedes i bevægede Ord den Dag for 25 Aar siden, da han og seks andre unge Mænd salvedes og viedes til Præster af deres Biskop. To af disse er nu hensovede, medens en tredje beklæder en Bispestol i Amerika. Med et umisken-

deligt Præg af personlig Ydmyghed talte Pastor Nielen dernæst om Præsteembedets store Betydning i den katholske Kirke og om den høje Myndighed, der er lagt i den katholske Præsts Haand. Umiddelbart efter Messens Slutning bragte de tilstedeværende Jubilaren deres Lykønskning, hvorefter Søster Archangela fremsagde et i Dagens Anledning af hende selv forfattet Digt, der dvælede ved den højtidsfulde Stund, da Pastor Nielen efter at være blevet præsteviet for første Gang frembar Offeret til Gud, og da for første Gang de hemmelighedsfulde Ord: »Hoc est enim . . .« lød fra hans Læber. Et smukt udstyret Eksempplar af Digtet blev overrakt Jubilaren, der bevæget takkede og derefter fortalte lidt om sit Arbejde paa Puerto Rico og de fremmedartede Forhold paa denne Ijærne Ø, hvor hans Sognebørn baade bestod af Hvide, Mulatter og Negre, ialt 17,000, spredte over saa store Strækninger, at han ofte maatte foretage lange Rejser til Hest paa vanskeligt fremkommelige Steder. Der kom i Dagens Løb mange Lykønskningstelegrammer saavel fra Danmark som fra Udlandet, de fleste fra Holland, som er Pastor Nielens Fødeland. C.

Svendborg. Berlingske Tidende meddeler den 20. August: »Paa derom af Kirkeministeriet nedlagt Forestilling har det den 14. August d. A. behaget Hs. Maj. Kongen at anerkende Pastor Johannes Hillebrandt som Præst for den romersk-katholske Menighed i Svendborg.« — Overskriften til denne Meddelelse er betegnende nok: »De romersk-katholske Menigheder« — den danske Stat anerkender nemlig hverken Paven eller Biskppen eller den katholske Kirke som Institution, men kun det Faktum, at der her i Landet findes en Del »romersk-katholske Menigheder«.

Tyskland. Ærkebiskop Thomas Nörber af Freiburg im Breisgau (Baden) er afgaaet ved Døden i en Alder af 74 Aar. Afdøde havde i 22 Aar beklædt Ærkebispes stolen i Freiburg.

England (Irland). Den engelske Regerings Fejl og Forseelser i irsk Politik har varet i mange Aar og er saare talrige; det er ikke uden Grund, at der sker mange lovstridige Handlinger paa den gamle katholske Ø i denne Tid. En af Regeringens sidste Taabeligheder, der fordømmes fra næsten alle Sider, er at forbyde Ærkebiskop Mannix af Melbourne i Australien Adgang til Irland. Ærkebiskoppen er af politisk Anskuelse Republikaner, men enhver fornuftig Mand (ogsaa i England, ogsaa Protestanter) ved godt, at Ærkebiskoppens Optræden i Irland blot vilde have betydet Beroligelse af Sindene og maaske Ophør af en hel Del politiske Forbrydelser. Nu har Regeringens dumme

Optræden (f. Eks. Udsendelse af Torpedojagere for at holde ham borte fra Irland) bidraget til at skaffe hans Besøg en saa stor Opmærksomhed, som det ellers aldrig vilde have vakt. Nu taler man overalt i England og Irland om hans Besøg, og det vækker Uro i Stedet for at bringe Fred. Efter at være landet i Liverpool agtede Ærkebiskop Mannix at rejse til Rom for at blive modtaget af Paven.

Mariakongregationen for Mænd genoptager sine ugentlige Møder Torsdag Aften Kl. 8. (den 2. September).

Mariakongregationen for Ynglinge genoptager Møderne Mandag d. 6. September Kl. 8. Aften (ikke mere 8^{1/2}).

S O M M E R F E S T

SANG · UNDERHOLDNING · DANS

arrangeret af de herværende katholske Ungdomsforeninger
og »Unio« afholdes

Søndag den 29. August Kl. 4^{1/4}

i Lyngby Hotel.

Adgangstegn à 1 Krone faas hos Fabrikant Johs. Hoffmann & Søn, Købmagergade 48, i Katholsk Boghandel, Stenosgade 3, hos Portneren, Stenosgade 4A, samt gennem samtlige Ungdomsforeninger. NB. Der sælges **ikke** Adgangstegn i Lyngby.

Der afgaar Tog fra Københavns Nordbanegaard Kl. 2,26 og 3,20 Eftm. De sidste Tog afgaar fra Lyngby Kl. 9,47, 10,41 og 11,10 Aften. I Tilslutning til Festen arrangeres en **Cykletur til det danske Sveits**. Kl. 10,30 Form. startes der fra St. Vibenshus (Hjørnet af Lyngbyvej og Jagtvej). Kl. ca. 11,15 passerer Femvejen, hvor Tilslutning kan ske. Kl. ca. 12 spises Frokost i Ørholm.

Til **Indkøb af Levertran** til de nødlidende Ordenssøstre i Tyrol har jeg haft den Glæde at modtage 51 Kr. — 12 Kr. — 26 Kr. — 2 Kr. — 10 Kr. & 10 Kr. — — — ialt Kr. 111,00, for hvilke Beløb jeg paa Søstrenes Vegne beder enhver af Giverne modtage min hjerteligste Tak.

Bidrag modtages fremdeles. Læs Pastor Schmidts »Nødraab fra Insbruck« i Ugebladets No. 33. Th. Fallesen Schmidt.

Ung tysk Student, Katholik, 20 Aar gammel, trænger meget til et Ferieophold, men kan des værre intet udrede ud over Pengene til sin Hen- og Tilbagerejse. Vilde nogen tage ham i deres Hjem, eventuelt mod nogen Undervisning i Sprog til Gængæld, bedes man snarest henvende sig til undertegnede, som anbefaler ham paa det bedste. Maristbrødrenes Prior, Boyesgade 8 A.

Et lille møbleret Værelse, med eller uden Pension, søges paa Frederiksberg eller ved Christianshavn af ung, dannet, katolsk Mand. Ude fra 7^{1/2}—4^{1/2}. Billet, mrkt. „Værelse“, modt. Bladets Kontor, Studiestræde 27-29, K.

En dannet ung Pige, som vil slutte sig til Familien, kan faa billigt Logis og Pension fra 1. Oktober. Fru Chrysikos, H. P. Ørumsgade 25² Str.

Kirkelig Kalender.

29. Aug. 14. Søndag eft. Pintse.	5. Sept. 15. Søndag eft. Pintse.
30. — M. Rosa af Lima, Jomfru.	6. — M. Ferialdag.
31. — Ti. Raymond Nonnatus, Bekender.	7. — Ti. Ferialdag.
1. Sept. O. Ægidius, Abbed.	8. — O. Marias Fødsel.
2. — To. Kong Stefan, Bekender.	9. — To. Gorgonius, Martyr.
3. — F. Ferialdag.	10. — F. Nikolaus af Tolentino, Bekender.
4. — L. Marias Officium.	11. — L. Marias Officium.

Bekendtgørelse fra St. Ansgars Sogn.

I Henhold til Regulativet for St. Ansgars Menigheds Forstanderskab § 36 bekendtgøres herved, at det fuldstændige, specificerede Regnskab for Aaret 1919 er fremlagt til Eftersyn paa Købmagergade 48 Mezz. (Hoffmann) Kl. 1—4 fra Mandag den 30. August til Mandag den 6. September. Et kortere, trykt Uddrag af Regnskabet er i disse Dage udsendt til samtlige Bidragydere til St. Ansgars Sogn.

Assumptionskapellet (Ordrupshøj). Hverdage: Stille Messe Kl. 6 $\frac{1}{2}$, Velsignelse Kl. 4 $\frac{1}{2}$. Søn- og Helligdage: Messe og fransk Prædiken Kl. 8. Velsignelse Kl. 4 $\frac{1}{2}$.

Hørsholm: St. Hans Kapel: Højmesse hver Søndag Kl. 9. Eventuelle Forandringer vil blive meddelt her i Bladet.

Mariakongregationen af Apostlenes Dronning. Søndag den 5. September Fælleskommunion i St. Ansgars Kirke Kl. 8. Om Aftenen Kl. 8 deltager Kongregationens Medlemmer i Processionen i St. Ansgars Kirke, og fremtidig hver første Søndag i Maaenen. Mandag den 6. September genoptager Kongregationen sine Møder Kl. 8 Aften, Østerbrogade 7 D.

L'École Française de l'Assomption, Amalievej 16, begynder det ny Skoleaar den 1. September paa Ordrupshøj (forhen St. Andreas Kollegiet). Skolen har store og luftige Lokaler, udmærkede Sovesale og Opholdsværelser, en god Legeplads og stor, skyggefuld Have. Den sunde Beliggenhed nær Skov og Strand gør Stedet særlig egnet til Pensionat. Let og hyppig Sporvogns og Jernbaneforbindelse med Hovedstadens Centrum. Fra 2. August Adr.: Assumptionsklostret, Ordrupshøj.

Brugte danske Skolebøger til den nye Kostskole for danske katolske Børn fra Landet og andre for en Skole og et Hjem anvendelige Sager modtages med Taknemmelighed af
Pastor A. Smitz, Nakskov.

Klauman: Salmer og bibelhistoriske Sange,
2. forøgede og forbedrede Udgave. 48 Sider. 62 Sange. 25 Øre pr. Stk. — 50 Stk. for 11 Kr. — 100 Stk. for 20 Kr., frit tilsendt fra Niels Hansen, Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund.

FREMMEDSPROGTRYKKERIEET »ATHENE« (ALB. HANSEN),
Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

• 68. AARGANG

«Nordisk Ugeblad» udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag Abonnement 2 Kr. 50 Ø. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer i alle Bøglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Studiestr. 27-29. 1-4, Tlf. 12327). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 16 Kr. aarligt. — Redaktør: Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. Tlf. Helrup 657 y. Træffes bedst Kl. 4-5 Eftermiddag.

Nr. 36.

Søndag den 5. September.

1920.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Den danske Folkehøjskole (fortsat). — Nye Bøger. — Katholsk Arbejdsanvisningskontor. — Fra St. Hans Kapels Indvielse i Hørsholm. — En Henvendelse til Konvertitter. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Ordrup. Frankrig. Rom. — Avertissementer.

Smaa Indledninger.

509.

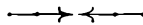
Broen til Gud.

»Man lever dog kun een Gang.« Det var den Undskyldning, en ung Pige kom med, som nylig var vendt hjem fra sit Ferieophold ved Havet. Hun mente det ikke i den Forstand, hvori det undertiden anvendes, men det skulde være en Undskyldning for, at hun havde brugt saa mange Penge i sin Ferie, at der vilde gaa flere Maaneder, inden hun kunde faa den Gæld afbetalt, hun ved sin Fløthed havde paadraget sig. Men som Ordene lød, kan der i dem lægges en anden og dybere Mening, der er nøje knyttet til det første Princip og Grundvold for det aandelige Liv.

»Spis og drik og vær glad, for i Morgen skal vi dø!« Saaledes udbrod den gamle Hedning. Men han havde heller ikke gennem Guds Aabenbaring i Jesus Christus lært Livets sande Mening og Formaal at kende. Hvis dette vort korte Liv, der strækker sig over de faa Aar fra Vuggen til Graven, var al den Tilværelse, der var tilstaaet

Menneskene, kunde man ikke med Rette dadle disse, om de greb hvert Glædens Bæger, der blev rakt dem i det flyvende Minut, og tømte det til sidste Draabe. Men der er et andet Liv bag Gravens Port. Efter at disse vore Øjne har lukket sig efter al Sorgen og Glæden i den synlige Verden, begynder der et Liv, som skal vare gennem al Evighed. De faa flygtige Øjeblikke, som vi nu kalder Liv, er skænket os, ikke til Sansernes Tilfredsstillelse, men for at gøre os rede til at møde Gud. Interesser skal vi have her paa Jorden og Møje og Offer, med større eller mindre Held, men alt er underordnet det sidste store Maal, for hvilket vi er skabt: at Livet for os kan blive den Bro, der fører til Gud.

Ja, vi lever kun een Gang. Derfor er vor vigtigste Gerning i Livet at lære, hvorledes vi kan gøre Livet og alt, hvad deri er, til en Forberedelse for Evigheden. Vi lever kun een Gang, og det er derfor den største Taabelighed at kaste sit Liv bort til Syndens kortvarige Lyster. Livet er for kostbart til at blive ofret paa andet end paa Gud.
(Efter *America* af 14. August 1920.)

Den danske Folkehøjskole.

Dens Vorden, Væsen og Virken.

Af P. Ansgar Meyer S. J.

(Fortsat.)

2. Kapitel.

Højskolens Væsen.

Det er en vanskelig og ofte tillige utaknemmelig Opgave overfor udenforstaaende at forsøge paa at gøre Rede for Folkehøjskolens Væsen. Navnet Folkehøjskole vækker nemlig allerede i og for sig Forestillinger, som ikke passer paa denne Dannelseanstalt. Thi — for straks med et Paradoks at skille Kærnen fra Skallen — denne Skole er ingen Skole, i hvert Fald ikke i den Forstand, man sædvanlig opfatter dette Ord. Fremfor alt tør man ikke ved Højskole tænke hverken paa en Fortsættelses-

skole eller en Landbrugsskole. Førstnævnte vilde naturligvis slutte sig umiddelbart til Barneskolen, ikke være skilt fra den ved fra fire til otte Aar. Selv om der ogsaa faktisk paa Højskolen gives en videregaaende Undervisning i Skrivning, Regning o. desl., saa er dette dog højst en formel Udvidelse af den egentlige »Undervisning« eller rettere en Afbrydelse af denne. Folkehøjskolen er heller ikke nogen Landbrugsskole. Der fandtes i Aaret 1913 ved Siden af de 76 Folkehøjskoler 19 Land- og Havebrugsskoler, hvilket tydeligt viser den faktiske Forskel mellem de to Slags Skoler. Nogle Højskoler er vel gaaet over til et blandet System, idet de ved Siden af den egentlige Højskole har indrettet en Landbrugs- og Haandværkerafdeling; men i Aaret 1913 besøgte af de 3409 mandlige Elever kun 88 Landbrugs- og 534 Haandværkerafdelingen, medens en til denne sidste svarende Husholdningsafdeling slet ikke eksisterer i Forbindelse med Højskolerne. Bønderkarlene viser efter ovenstaaende Statistik nogen Interesse for Haandværkerafdelingen, men det er aabenbart hverken Udvidelse af de egentlige Skolekundskaber eller faglig Udannelse, de unge Mennesker søger paa Folkehøjskolen, men noget ganske andet. Og dette noget, som Højskolen lover at give dem, er Almendannelse, ikke faglig Dannelse, ikke engang Forstandens Dannelse, men Sjæledannelse i Ordets dybeste og menneskelig-rigeste Mening. Denne Skole betegner det uden Forbehold som sit Maal, ja som sin Mening overhovedet, ikke at meddele saa mange Kundskaber som muligt eller blot en bestemt Mængde Kundskaber, men at gøre Aanden levende ved at meddele den Kundskaber. »Vi vil mere oplive end oplære,« siger Højskolens Mænd.

Naturligvis kan Aanden kun oplives ved Meddelelse af Kundskaber; men i Folkehøjskolen kommer det ikke an paa Mængden af Kundskaberne eller paa disses systematiske Fremsættelse og Ordning, men paa, at Grundlaget for vor Kultur i de væsenlige Punkter bliver Elevernes aandelige Ejendom og de støttende Tanker for denne Kultur lysende Punkter for dem, hvorfra de kan forstaa Livet, og i hvis Lys de kan arbejde med paa Fremskridtet. Alle Ledere og Lærere ved Højskolen vil derfor ogsaa tiltræde den

Sætning, at »der intet er vundet ved at indpræge Kundskaber, hvis ikke samtidig disses Værdi bliver gjort følelig for Eleverne«. Alle vil dog næppe være enige med Christopher Bruun i følgende overdrevne Udtalelse: »Hvis mine unge Tilhørere nogen Tid efter et Foredrag var i Stand til at gengive dets Indhold nogenlunde rigtigt, saa vilde jeg betragte det som et Vidnesbyrd om, at mine Ord ikke var sunket ned i deres Indre, men var bleven liggende paa Overfladen, var bleven »saaet paa Vejen«. Men trænger mit Ord virkelig ned i min Tilhørers Sjæl, bliver det en Del af den, saa sker der ogsaa en Forvandling med det, ligesom med et Sædekorn, der spirer; saa kan det ikke gengives efter et Par Dages Forløb, men det bliver et Stykke af hans indre Liv og vil til sin Tid fremkomme i en anden Skikkelse, som Svar paa et Spørgsmaal, Livet selv har stillet« (Christopher Bruun: Folkelige Grundtanker, Christiania 1878, S. 52 f.).

Andre, vistnok de fleste, vil være mere enige med Højskoleforstander, Dr. phil. Jens Nørregaard, naar han i »Testrup Folkehøjskole« (S. 19) skriver saaledes: »I Sandhed, Kundskaber og Dannelse er ikke eet og det samme. Men uden bestemte Kundskaber kan Dannelse hverken meddeles eller bevares. Det er ogsaa en uryggelig Lov, at uden Selvarbejde kan ingen Kundskaber, altsaa ingen ordentlig Dannelse erhverves. Naturligvis forstaar jeg ved Kundskaber ikke udenadlærte Forklaringer fra Lærebøger, men Kendskab til den korrekte sproglige Form og Tallets og Rummets Love, Indsigt i Naturens Love om os og Sjælelivets Love i os; jeg mener dermed Viden om Gangen og Hovedbegivenhederne i Guds Riges, de store Folkeslags og Fædrelandets Historie. Hvis man vil meddele nogen Kendskab til Sprog, Tal eller Rum, maa man lade ham læse, skrive, regne og maale og stadig lede og rette ham ved dette Arbejde. Og hermed er de to Hovedpunkter for vor Undervisning givet: dels det mundtlige Foredrag, saa vækkende, fængslende og klarende som muligt, absolut uafhængigt af enhver Lærebog, dels den stadige, indøvende Samtale.«

Trods de her fremtrædende Smaaforskelle er Enheden i Væsenet tydelig: Folkehøjskolen skal ingen umiddelbart

praktiske Formaal tjene; dens Hensigt er »at indføre unge Mennesker i den almindelige humane Dannelse for derved at sætte dem i Stand til bevidst og forstandigt at tage Del i Folkets Liv«. Derfor stiller den Folk og Fædreland, Modersmaal og Hjem saa stærkt i Forgrunden, at alt andet træder tilbage derfor. To Tredjedele af al Tid anvendes uden Tvivl paa Litteratur og Historie.

De unge Mænd gaar i Sandhed ikke ledige i de fem Maaneder, Vinterundervisningen varer, lige saa lidt som de unge Piger de tre—fire Maaneder om Sommeren — otte til ni Timer daglig er viet til Aandens Uddannelse. Ved Siden af Mythologi, Fædrelands- og Verdenshistorie, dansk, skandinavisk og fremmed Litteratur, Læsning af forskellig Art undervises i Geografi og elementær Fysik og Kemi. Herind imellem kommer der Øvelser i Skøn- og Retskrivning, Regning og Stil. Desuden holdes der sikkert paa alle Skoler daglig en Time Gymnastik. Ogsaa en Sangtime er der Plads til daglig eller næsten daglig. Til en mere indgaaende Skildring af Arbejdsplanen er her ikke Plads, men foranstaaende vil være tilstrækkeligt til at give et almindeligt Begreb om Undervisningens Art og Udstrækning.

(Fortsættes.)

Nye Bøger.

Credo. Katolsk tidsskrift. Nr 8. (6 kronor pr. år. Utkommer 1 gång i måneden. Döbelnsgatan 7. Stockholm.)

I Stedet for — som ellers — blot at angive Indholdet af det enkelte Nummer af vort svenske Broderorgan *Credo*, skal en egentlig lille Anmeldelse denne Gang henlede danske Læseres særlige Opmærksomhed paa det fortrinlige Maanedsskrift. Det har været en ypperlig Begyndelse, de svenske Katholikker har gjort med deres *Credo*, og dette ottende Nummer staar fuldt ud paa Højde med de andre. Ja, selve Indledningen til Nr. 8 er særlig fin, det er nemlig en Velsignelse fra den Hellige Fader til det nye Tidsskrift tilligemed et ypperligt Billede af ham. Artikelen »Fra Credos Taarn« er som sædvanlig et ganske fortrinligt Rundskue over kirkelige Begivenheder i Udland og Indland, skrevet med forbavsende Kendskab til en Mængde

smaa, interessante Enkeltheder. Særlig værd at fremhæve er dog Credos Brev om den katolske Propaganda, der er et ligefremt Mesterstykke, saa fortrinligt, at Nordisk Ugeblad vil tillade sig med det første at gengive det, for at alle danske Læsere kan lære det at kende. Endvidere skriver Lennart Nyblom om Mgr. Benson som Forfatter, godt og med megen Forstaaelse; men — for ikke blot at uddele Ros — Stykket i nærværende Nr. 8 har dog voldt mig baade Forvirring og Ærgrelse, det første, fordi Omtalen af Bensons Bøger er blandet saaledes sammen, at jeg ikke kan forklare det anderledes, end at Manuskriptets enkelte Blade maa være kommet til at ligge i forkert Orden ved Sætningen, og Ærgrelse, fordi flere af de engelske Titler paa Bensons Værker er stavet saa vildt, at man skulde tro, det var Hottentottisk og ikke Engelsk; Romanen *Come rack, come rope* kaldes saaledes f. Eks. for *Carne Rack, Carne Rahi*; saadanne Pletter maa ikke tilsmudske Credos for øvrigt uplettede Skjold. Ellers er *Credo* et Tidskrift, som man kan unde (ja næsten misunde) den lille kæmpende svenske katolske Kirke. N. H.

Katholsk Arbejdsanvisningskontor.

Fremfor alt vil jeg konstatere, at mange af vore unge gaar tabt for Troen paa den Maade, at de i 14—15 Aars Alderen forlader deres Hjem og kommer som Tyende eller Lærling i ikke-katolske Familier.

Og hvor mange gaar ikke moralsk til Grunde i de usunde Omgivelser paa Herregaardene og i Byerne!

Saa længe Barnet er hjemme har det en katolsk Far eller Mor til at støtte sig til og sin Præst, som har undervist det i Religionen og forberedt det til den første h. Kommunion. Men saa tager de unge ud at tjene og mister derved den faste Støtte i Kampen for Bevarelsen af den katolske Tro.

Forældrene burde naturligvis sørge for, at Børnene, naar de forlader deres Hjem, kom i Forbindelse med Præsten i det Sogn, hvor de tager Plads, men desværre tager man kun sjælden denne nødvendige Forholdsregel. Barnet — i denne Alder er man i mange Henseender kun Barn — staar alene i den store Verden, mellem ligegyld-

dige, vantro, i det mindste ikke katholske og tit moralsk ødelagte Kammerater, uden Vejleder, uden Støtte. Det er henvist til sig selv i de farlige Overgangsaaer, hvori Barnet begynder at føle sig voksent, hvori det for første Gang skal bruge sin Frihed.

Følgerne har ogsaa vist sig at være bedrøvelige. I denne Overgangstid har mange lidt Skibbrud.

Jeg tænker fremfor alt paa den katholske Ungdom fra Landet, men det gælder maaske i lige saa høj Grad Byens Ungdom.

Derfor burde man tilstræbe, at disse Børn, som skal ud tjene, eller som skal i Lære, saa vidt som muligt kommer i katholske Familier, paa Landet eller i Byen.

Til dette Formaal kunde man tænke sig at oprette en Institution — lad os kalde den for et katholsk Arbejds-anvisningskontor — hvorigennem Tjeneste tilbydes og Tjeneste søges. Man kunde ogsaa realisere Tanken paa den Maade, at alle de, som søger Tyende eller Lærlinge, annoncerer derom i Ugebladet.

Det skulde naturligvis være udelukket, at en katholsk Familie ikke synes om at have katholske Tyender, fordi disse skal have Lov til at overvære Messen paa Søn- og Festsdage.

Et af Nutidens Krav er, at vi stadig husker paa, at der omkring paa Landet opvokser en katholsk Slægt, der fortjener vor udelte Opmærksomhed og Støtte.

Pastor A. Smitz.

Fra St. Hans Kapels Indvielse i Hørsholm.

Det blev noget nær en Drøm, det man oplevede hin Søndag derude i Hørsholm, en Drøm, for det er nemlig saa uendelig sjældent, at Virkeligheden ser saaledes ud. Der er oftest ved slige Lejligheder noget, der virker afledende eller forstyrrende, et mer eller mindre vældigt Arrangement, der helt fordunkler Sagens Kærne. Her var derimod, for en Gangs Skyld, det stik modsatte Tilfældet: af Kærne var der saare meget, af Arrangement saare lidt.

Et rødmalet Bondehus, som saa mange smaa rødmalede Huse rundt om i Nord, en sollys Sommerdag ved Skov

og Strand, det var allsammen fagert nok og saa velsignet hjemligt, men det var saa vist ikke det, der lagde noget Skær af en Drøm over Oplevelsen, nej, den strømmede en i Møde fra Stuen derinde, Stuen, saadan som Ste. Hans's trofaste Venner havde tjældet den, lys og skinnende af Fyr, rød og duftende af Roser, og det var den svimlende Vished, at vor Herre selv var til Huse

i den Bondestue, der gjorde, at der var saa vidunderlig godt at være.

Og blandt Venner var vor Herre derinde, det følte man da saa usvigelig sikkert, gode, ærlige Venner, hvis redelige Viljer havde villet saa uendelig meget mere, end de mægtede, og hvis varme Hjerter bankede i hver Blomst, hvert nok saa lille Lys, hver Tone, der bar den lille Skares Andagt op mod Guds Himmel. En ubeskrivelig Understrøm af Ægthed, Ægthed i Tro, i Haab og i Kærlighed var det, der paa sælsom gribende Maade prægede alt og alle — den gav Kraft og Liv til det vidunderlig dejlige Litani, den lagde indtrængende Varme i de skønne Ord, der taltes for Alteret, ja, den saas i hver Mine, hvert Blik. Bethlehemsstemning var der i Stuen, ydmyg og fattig og himmelstormende, og denne Bethlehemsstemning derinde var det, der med Sommerens, Skovens og Sundets Dejlighed derude skabte en Virkning, jeg aldrig skal glemme.

Og saa fager en Krans
til din Pris, Sankte Hans,
blev her bundet af Hjerter, saa varme, saa gode og fromme.

O. B. Brandt.

En Henvendelse til Konvertitter.

(Fortsat.)

- 1) Var der enkelte bestemte Ting, der særlig frastødte Dem i Protestantismen?
- 2) Var der enkelte bestemte Ting i den katholske Kirke, der først fik Dem til at beskæftige Dem med denne?
- 3) Har nogle Bøger været af særlig Betydning for Dem ved Deres Konversion?
- 4) Var der nogle Ting i den katholske Kirkes Lære eller Praksis, der ved Deres Konversion voldte Dem særlig Vanskelighed?

54.

1. Bl. a. Sakramenterne. »Ingen forstandig Mand vil stride heftigt om Tal eller Navn,« siger Melanchthon i Apologien. I Dogmatiken, 1. Udg. S. 502 (m. fl. St.), siger Martensen: »Naar den katholske Kirke henfører fem andre Forhold til Sakramenterne, da lader det sig kun forsvare, naar man tager Begrebet »Sakrament« i den vidtløftigere Betydning, hvori det ikke sjældent blev taget i den gamle Kirke« — men unægtelig: »i denne var der straks efter Apostlenes Død indtraadt en forbavsende Synken — en Fordunkling i den kristelige Bevidsthed«, der først hæves, da »Paulinismens Aand i Luther atter vendte tilbage til Kirken« (Martensen: Kathol. og Protest. S. 177).

a) Daaben. Lutherdommens Lære er i Realiteten den samme som Kirkens (sml. f. Eks. Martensen, anf. Værk S. 508 og Hettinger, Apol. d. Chr. II., 2, S. 113, Freiburg 1867). Men Protesten foranlediger uovervindelige Vanskeligheder, hvorover Luther i store Katek. IV. 17 sukker: »Her er et Spørgsmaal, hvormed Djævelen forvirrer Verden — overlad det til de Lærde«, ligesom Melanchthon klager: »Det er — summa summarum af mine Bekymringer« (se Clausen: Augsb. Konf. S. 144).

b) Konfirmationen. »De var kun døble. Da lagde de Hænderne paa dem, og de annammede den Helligaand« (Acta 8, 14—17). »Affenspiel — ein rechter Lügentand« udslynger Luther (Werke, Erlangen, XX. S. 64). Af Bekendelsesskrifterne omtaler kun Apologien 7,3 denne Akt, dog kun med Kølighed. Imidlertid kalder Martensen dog det med Luthers Sanktion i Brandenburg 1540, i Danmark 1736 genindførte Ceremoniel »en Pintsefest for de unge«,

hvis »Udførelsen i den evangeliske Kirke var svarende til Begrebet« (Dogm. 517).

c) Allerets Sakrament. Clausen siger (Troslære S. 431 ff.) om de overfor den simple, ligefremme Forstaaelse af Herrens »haarde Tale« opstillede lutherske Subtiliteter: »Overfor Skolens Dialektik og Kirkens Symbolbestemmelser finder vi os staaende ved et uovervundet Punkt — en Gudmenneskelighed, som dog ikke er givet i Rummet, en virkelig Nydelse, som dog ikke er legemlig — dette er ikke et afsluttet og holdbart Begreb.«

d) Boden. Luther, der i den store Katekismus nævner Boden som det tredie Sakrament, besværges i Schmal-kaldenerartiklerne VIII, 1 i gribende Ord sin Menighed ikke at lade Skriftemaalet gaa af Brug. — Det er gaaet af Brug. »Uden forudgaaende Udtalelse af Anger fra Konfidenternes Side« gives nu »en ubetinget Tilsigelse af Syndernes Forladelse«. »Det lader sig ikke skjule,« siger Clausen (Troslære S. 465), »hvilken Mislighed der ligger (her-)i . . . Det misforstaaelige og farlige ligger i selve Anlæget af Handlingen . . . det synes unægteligt lagt an paa at lade denne Ordform*) selv træde frem som det egentlige Middel . . .« — hvad den som bekendt ikke er. Almindelig er ogsaa Bekymringen over dette Naademiddels Forfald.

e) De syges Salvelse, anvist af Apostelen Jakob, »den relfærdige«, Menighedens Pille (Gal. 2,9), Martyren, forkastes, selvom den nyere Protestantisme dadler Luthers »Egenraadighed« og »Ensidighed« overfor Apostelbrevet, dog kort og godt af Martensen som — »overflødig« (Dogmatik S. 502); thi — »Traditionen maa staa sin Prøve for en ny Revision« (S. 488).

f) Præstevielsen. Den øjeblikkeligt indtraadte Forvirring fæstnes af Konfessionens Art. 28: Menigheden skal lyde Biskopperne, men disse skal kontrolleres af Menigheden. Derfor: »Det lader sig ikke nægte,« siger Clausen (Troslære, S. 458), »at det evangelisk-lutherske Kirkeliv viser en Mangel paa Holdning, en Vaklen mellem modsatte Yderligheder, af katholiserende Præstedømme, af

---

*) Saa tilsiger jeg dig etc.

verdslig Undertrykkelse, af anarkisk Opløsthed, som tyder anklagende hen paa Manglen af indre Organisation og finder i denne Mangel sin tilstrækkelige Forklaring« — »en trøstesløs Famlen i forskellige Retninger«, hvorfor indtil nu Reformationen staar som en ufuldendt Halvhed: en Kirketheori uden tilsvarende Livsform« (se »Augsburgske Confession« S. 318 ff.).

g) Ægteskabet. Her blot en Side af »den beklagelige Slaphed« (Martensen: Ethik, Spec. Del, II. 47 ff.), Lutherdommen viser i dette af Jesus Christus selv saa detailleret angivne Forhold: »Naar Kirken,« siger Martensen her, »maa udføre den i sig selv sørgelige, om Kirkens ufuldkomne Tilstande bittert erindrende Handling: at vie fraskille...« Men: naar Handlingen er tilladt, hvorfor saa tale om Sorg, Ufuldkommenhed og Bitterhed, og er den forbudt, hvorledes kan man da udføre den?

2. Martensens Fremstilling af Læren om Kirkeforsamlingerne greb mig straks afgørende. Her saa jeg Opfyldelsen af Løftet om Helligaanden. Med dette Løftes historiske Opfyldelse staar og falder Kristendommen for mig. Opgives Antagelsen heraf, »omtumbles vi for enhver Lærdoms Vind«. Den individuelle Fortrøstning og Frelsesvished er det bærende Sjælsmoment i alle Verdens Religio-ner, ikke noget særlig kristeligt Fænomen, og kan intet yde den, der vil bygge paa mere end Følelser.

3. Martensen: Den christl. Dogmatik. Samme: Katholicisme og Protestantisme. H. N. Clausen: Christ. Tros-lære. Udv. af de christl. Hovedlærdomme. Catholicismens og Protestantismens Kirkeforfatning, Lære og Ritus. Den augsburgske Confession.

4. »Det var Israels Opgave ikke at frembringe Jesus Christus, men at frembringe Herrens Moder — den dybeste Enhed af Natur og Aand... den rene Jomfru... det reneste Punkt i Historie og i Natur« (Martensen: Dogma-tik, S. 326). Opfyldt, som jeg var, af denne Følelse overfor »den udvalgte Kvinde i det udvalgte Folk (I. c.), ud-løste den h. Messes sublime »Communicantes...« (Ihu-kommelse af samtlige Hellige) netop mit Hjertes Trang. Tiltrods herfor og trods min Erkendelse fra første Færd af i min Kaldelse at maatte se en uforklarlig og uforljet

Naadesakt af hin ophøjede Jomfru, følte jeg mig straks noget desorienteret overfor den Plads, Andagten til denne udenfor den h. Messe indtager, som lader Martensen tale om en Mariakirke i Modsætning til en Kristuskirke og Rathenau endog for nylig med megen Gift sige, at »Kærlighedens og Frelsens rene Evangelium synker saa dybt, at venligtsindede Gudsmødre gaar paa Besøg i festligt Skrud« (»Zur Mechanik des Geistes«, dansk Overs. »Sjælen«, S. 15). Dette var Uvanthed. I de forløbne 25 Aar har Forholdet ifølge sin Natur ved umærkelig Ufoldelse forvandlet sig til stor og fuldkommen Glæde. Hvorledes skulde en Moder ogsaa kunne holdes adskilt fra sin Søn?

Spodsbjerg, Langeland. April 1920. *E. H. Köhl.*

55.

1. I Anledning af et 300 Aars Jubilæum (jeg husker ikke hvilket) i den lutherske Kirke bragte Dagbladet Berlingske Tidende midt i 90erne en Notits om større Begivenheder i den lutherske Kirke. Her er et Par af dem: I Aar er det saa og saa mange Aar siden Konfirmationens Indførelse. -- I Aar er det saa og saa mange Aar siden, Johannes Aabenbaring blev optaget i Bibelen igen. I Aar er det saa og saa mange Aar, siden Krønikernes Bøger blev optaget i Bibelen igen o.s.v., o.s.v. Alle disse antagne, indførte, optagede igen imponerede mig ikke saa meget ved deres Mængde, som at der i det hele kunde være noget at optage, indføre eller antage igen. I min Bevidsthed stod det fra min Skolegang i Barneaarene, at ingen maatte slette et Bogstav eller en Tøddel i Bibelen. Hidtil havde jeg troet, at Luther havde fundet og afskrevet den rette Bibel, som havde været hengemt i et gammelt Kloster et Sted nede i Tyskland. Det var for mig, som om Fundamentet blev ikke sparket, men sprængt fuldstændig væk, og ved at sammenholde forskellige Bibler med hinanden, som jeg laante af mine Bekendte (under et eller andet Paaskud), fandt jeg ikke to ens, selv om de var fra samme Bogtrykkeri, skønt alle lutherske; jeg fandt, at hele min Luthertro slet ingen Støtte havde, siden den slog den ene Kolbøtte efter den anden, og jeg forlod saa Skuden, som jeg mente var en Plimsoller.

2. St. Josefsøstrenes uegennyttige Sygeplejergerning og en god Ven. 3. Nej. 4. Klingepungen.

Gamby Elektricitetsværk den $19/6$ 20.

H. O. Hansen.

56.

1. Jeg kunde ikke se nogen som helst Garanli for, at alt det nye, som Luther var fremkommen med, skulde være rigtigt; og Tanken om de mange Katholikker, der findes i Verden, bragte mig den Formodning, at der dog var en vis Sandsynlighed for, at de kunde have lige saa megen Ret som f. Eks. den danske Folkekirke.

2. Overværelsen af den h. Messe. I Begyndelsen tror jeg dog nærmest, at det var den Andagt, der var i Kirken, der virkede tiltrækkende paa mig — maaske ogsaa meget den smukke Kirke.

3. Ja, Katekismen. Den forekom mig at give saa klare, naturlige og letfattelige Svar paa de fleste Spørgsmaal.

4. Ja, Afladen, men dog kun, til jeg i Undervisningen omhyggeligt havde faaet forklaret, hvad det er. Ligeledes virkede den hurtige Bøn i Kirkerne i Begyndelsen stødende paa mig.

G. K.

(Fortsættes.)

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. St. Ansgars Sogn har nu udsendt sit Regnskab for 1919. Kirkeskat og Præstepenge har indbragt 4000 Kroner, en efter de øjeblikkelige Forhold ikke betydelig Sum. Det aarlige Bidrag, som det østrigske Hof tidligere ydede til Kirken, er nu ganske bortfaldet. Saa-vel Menighedens Bidrag til Folkeskolen som Skolepengene fra Eleverne er steget lidt i Aar, tilsammen ca. 200 Kr., men til Gengæld er Udgifterne til Lønningerne og Brændsel steget ganske betydeligt (2500 Kr.), og disse Poster vil sikkert gaa yderligere op. Kirkeskolen har i Aarets Løb været besøgt af 44 Dreng og 74 Piger, ialt 118 Elever. Som Følge af de mange Dødsfald under Influenza-Epidemien og blandt de fremmede Krigsfanger under deres Ophold her i Byen er der solgt ualmindelig mange Grav-

steder. De derved indkomne større Beløb er blevet anvendt til at udbetale den paa Kirkegaardene hvilende Gæld. Udgifter til Vedligeholdelse og Tilsyn er steget med ca. 1000 Kr. — Ejendommene har atter i Aar givet en større Indtægt, ca 800 Kr. I øvrigt har Forholdene været normale.

— Den københavnske Ungdoms Fest i Lyngby i Søndags havde samlet omkring halvandet Hundrede Deltagere, der havde naaet Feststedet pr. Cycle eller pr. Bane. Hr. Student Benzou fortalte og sang til stor Fornøjelse for Tilhørerne, og Hr. Pastor Günther gav flere Prøver paa sine ypperlige Evner som Oplæser. Forholdsvis faa ældre havde givet Møde.

Ordrup. Søndag den 29. August fyldte Hr. Pastor Breitung 70 Aar og var i den Anledning Genstand for megen Opmærksomhed fra mange Sider, bl. a. lykønskede mange Venner og Bekendte personlig den afholdte lærde, mellem hvilke Prof. Warming og Toldinspektør, cand. jur. Ivar Berendsen særlig maa fremhæves. Ugebladet slutter sig ved disse Linjer til de lykønskende, men bringer dog ikke nogen særlig Mindeartikel, da der i nærværende Aargangs første Numer fandtes en lang Livsskildring og et udmærket Billede af Pastor Breitung i Anledning af hans 50aarige Ordensjubileum. Den paafølgende Mandag forlod Pastor Breitung Danmark efter 34 Aars Ophold her, deraf de 30 sidste i uafbrudt Rækkefølge, for — efter Bestemmelsen — for Resten af sine Dage at tage Ophold i Jesuiternes store Studiehøjskole i Valkenburg i Holland, hvor han vil fortsætte sine naturhistoriske Studier, for hvis Skyld han jo er bleven landskendt her hjemme. Ved Afrejsen lovede Pastor Breitung at huske Danmark og Ugebladet, hvis der i de følgende Aar skulde fremkomme »Overskikkelser« paa det interessante Omraade, han har oparbejdet som sit Speciale. — Paa alle Læseres Vegne siger »Nordisk Ugeblad« ham et hjerteligt Levvel med Tak for meget godt. Mange enkelte og mange af vore Sammenslutninger, især Studenterforeningen A. C., er i saa stor Taknemlighedsgæld til Pastor Breitung, at de aldrig faar den afbetalt, saa det er med vemodblandet Tak, de siger ham Farvel.

Frankrig. Ærkebiskoppen af Paris, Leo Adolphus Kardinal Amette, er den 29. August ganske pludselig afgaaet ved Døden i en Alder af næsten 70 Aar. Leo Amette blev Biskop af Bayeux i 1898, Ærkebiskop af Paris 10 Aar efter og Kardinal den 27. November 1911. Med stor Dygtighed har Kardinal Amette i en Række vanskelige Aar beklædt sin høje Stilling, og det var ham en stor Glæde at være Vidne til, hvorledes Agtelsen for og Kærligheden til Kirken steg Aar for Aar under hans Episkopat.

Rom. Kardinal Gasquet har for nylig i London i et Foredrag fortalt om det store Arbejde, der for Tiden gøres med Ordningen af de vatikanske Arkiver. Bekostningen ved det hele bæres af Pave Benedikt XV personlig, og Udgifterne var i Fjor saa store, at Paven maatte yde et ekstra Tilskud paa 600,000 lire. Den Afdeling, som Kardinal Gasquet er Formand for, har truffet en Overenskomst med den italienske Regering om indbyrdes Ombytning af rent verdslige og rent kirkelige Dokumenter. De pavelige Registre fra Eugenius IV (1431-1447) til Pius IX (1846-1878) var bleven den italienske Regerings Ejendom, men de føres nu atter tilbage til Vatikanet ad den omtalte Ombytnings Vej. For Øjeblikket er Arkiverne optagne af at ordne en Masse Dokumenter, som Napoleon førte til Paris, men som atter blev bragt tilbage til Vatikanet i 1818. Blandt disse er der ni store Kister med Dokumenter, der angaar Pavens Forhold til England, og fem Kister angaaende Irland.

Ansgarius-Bonifatius Kollekt

til Fordel for den danske katolske Kirkesag.

(Festen for Marias Optagelse.)

Aakirkeby.....	21.00	Tilbedelseskirken.....	25.00
Aalborg.....	21.50	Østerbro.....	0.00
Aarhus.....	72.49	Køge.....	12.50
Dalum.....	0.00	Maribo.....	27.00
Esbjerg.....	12.00	Nakskov.....	25.00
Fredericia.....	134.00	Nyborg.....	6.00
Helsingør.....	67.00	Nykøbing F.....	40.00
Holbæk.....	35.00	Næstved.....	20.00
Horsens.....	28.26	Odense.....	42.00
Hørsholm.....	0.00	Randers.....	55.20
Kolding.....	16.48	Ringsted.....	32.00
København:		Roskilde.....	54.90
St. Ansgar.....	106.69	Rønne.....	0.00
Rosenkranskirken.....	51.90	Silkeborg.....	20.00
St. Annæ.....	45.00	Slagelse.....	20.30
St. Andreas.....	147.92	Svendborg.....	18.00
Sakramentskirken.....	44.72	Vejle.....	42.00
St. Knud.....	7.35		
St. Josef.....	215.92		
Jesu Hjerte.....	241.80		
Immaculata.....	33.52		
København den 21. August 1920.			

Talt: 1742.45

Det Apostoliske Vikariat.

Til **Levertran** til de syge Søstre i Innsbruck har jeg modtaget 50 Kr. + 100 Kr. = 150 Kr. Saafremt vi naar 500 Kr., vil vi være i Stand til at sende en hel lille Barrigue paa 100 Liter Levertran til Innsbruck til Fordeling blandt 10 Klostre. Hjertelig Tak.
Pastor *Ign. Schmid S.J.*

Til **Indkøb** af Medicinal-Levertran til de nødlidende Ordenssøstre i Tyrol har jeg endv. haft den store Glæde at modtage: 25 Kr. + 25 Kr. + 2 Kr., i alt 52 Kr., for hvilke jeg beder enhver af Giverne modtage min hjerteligste Tak. Jeg modtager endnu kort Tid Bidrag. Se Pastor Schmidts »Nødraab fra Innsbruck i Ugebladets Nr. 33.
Th. Fallesen Schmidt.

Kirkelig Kalender.

5. Sept. 15. Søndag eft. Pintse.	12. Sept. 16. Søndag eft. Pintse.
6. — M. Ferialdag.	13. — M. Ferialdag.
7. — Ti. Ferialdag.	14. — Ti. Korsets Ophøjelse.
8. — O. Marias Fødsel.	15. — O. Marias syv Smertes. Tamperfastedag.
9. — To. Gorgonius, Martyr.	16. — To. Cornelius og Cyprianus, Martyrer.
10. — F. Nikolaus af Tolentino, Bekender.	17. — F. Frants af Assisis Saarmærker. Tamperfastedag.
11. — L. Marias Officium.	18. — L. Josef a Cupertino. Tamperfastedag.

St. Andreas Kirke. Søn- og Helligdage: Kl. 6¹/₂ stille Messe, Kl. 8¹/₂ stille Messe med Prædiken, Kl. 10 Højmesse med Prædiken, Kl. 7 Aften Andagt. Hverdage: Kl. 6¹/₂ og 8 stille Messer.

Assumptionskapellet (Ordrupshøj). Hverdage: Stille Messe Kl. 6¹/₂, Velsignelse Kl. 4¹/₂. Søn- og Helligdage: Messe og fransk Prædiken Kl. 8. Velsignelse Kl. 4¹/₂.

Hørsholm. St. Hans Kapel. Højmesse hver Søndag Kl. 9. Eventuelle Forandringer vil blive meddelt her i Bladet.

St. Knuds Kapel. Mariabørnskongregationen af den ubesmittede Undfangelse holder offentligt Møde Mandag den 13. Septbr. Kl. 8 Aften og Fælleskommunion Søndag den 19. Kl. 7 Morgen.

St. Ansgars Kirke. Søndag den 5. Septbr. er der ved Aftenandagten Kl. 6 Procession, hvori Rosenkransbroderskabet og de unge Pigers Foreninger deltager.

Mødreforeningen i St. Ansgars Sogn Tirsdag den 7. Septbr. Kl. 8¹/₄ læses den h. Messe for Foreningens Medl. og Anliggender.

Husk de **to polske Børnehjem**: i Aalborg (Grevinde Ledochowska, Villa Skrænten) og Maribo (St. Josefssøstrene) samt **Kostskolen** for danske katolske Børn fra Landet i Nakskov.

A.C. De unges Sektion. Onsdag den 8. Sept. Kl. 8¹/₄ i Vesterhus, Vestervoldg. 115. Hr. stud. theol. Cay Benzon: Francis James, Le curé d'Ozéron. — Gæster kan medtages. *Adm.*

De danske katolske Børn fra Landet. Hr. Redaktør. Her ved sender jeg Dem en Kvittering for Modtagelsen af det gennem Ugebladet indsamlede Beløb til de danske katolske Børn fra Landet, ialt 540 Kr. 69 Øre. Pengene vil blive anvendt til Hjælp for de danske Forældre, som ønsker at sende deres Børn til den katolske Kostskole i Nakskov. Ærb. Pastor A. Smitz.

I Fredericia søger yngre Dame for Vinteren møbl. Værelse med Lys og Varme hos katolsk eller ikke-katolsk Familie. — Svar, mrkt. »Værelse«, med Pris til Bl. Kontor Studiestr. 27-29, K.

Ekspeditionen af Ugebladet.

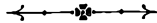
En dygtig og opofrende Mand eller Kvinde søges til at overtage Ekspeditionen af Ugebladet fra Nytaar. Vedkommende maa helst kunne disponere over en Smule Kontorplads. En lille Løn gives. Henvendelse bedes rettet til Fabrikant, cand. phil. Jos. L. M. Hoffmann, Købmagergade 48.

FREMMEDESPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN),
Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

68. AARGANG

«Nordisk Ugeblad» udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 2 Kr. 50 Ø. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Bogluder og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Studiestr. 27-29. 1-4, Tlf. 12327). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 16 Kr. aarligt. — Redaktør: Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. Tlf. Helrup 657 y. Træffes bedst Kl. 4-5 Eftermiddag.

Nr. 37.

Søndag den 12. September.

1920.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Den danske Folkehøjskole (fortsat). — Tag Eksempel af Belgiens katholske Kvinder. — En Henvendelse til Konvertitter. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Kolding. Aarhus. Italien. — St. Hans Kapel i Hørsholm. — Avertissementer.

Smaa Indledninger.

510.

Marias Navnedag.

Landet, i September 1920.

Min kære Ven!

»Jorden har givet sin Frugt,« som der staar hos Salmisten, nu er Høsten i Hus. Omme fra Stakhaven lyder Tærskværkets durende Sang, saa lang Dagen er, og gaar man forbi den gamle Vognmands Lo, kan man høre den hyggelige, lune Lyd af Plejlene; der tærskes der endnu med Haandkraft. Jeg samler et Par tunge Hvedeaks op og vejer dem i min Haand, og en varm, taknemlig Glæde stiger op i mit Hjerte, medens et andet af Bibelens Ord, en Forjættelse, strejfer min Tanke: »Jeg vil mætte dem med den bedste Hvede.« Ja, det er sandt, det er virkelig sandt — efter at den danske Jord i fire Aarhundreder har været gold for Sjælene, saa sker det nu igen, at den danske Hvede males til Mel, hvoraf der bages Hostier til den hellige Messe. Hvor husker jeg fra min Barndom den festlige, næsten højtidelige Følelse, der greb en, naar Brødet af »den nye Høst« skulde smages; men hvad var den Højtid imod denne?

Saa gaar jeg paa Hjemvejen ind i Kirken og knæler ned foran Tabernaklet, Bethlehem, Brødets Hus, hvor »den

bedste Hvede« i Kærlighedslængsel bier paa det Øjeblik, da den skal mætte vore Sjæle. Den Tanke næsten overvælder mig, at det er Kærligheden selv, der bor der inde bag Tabernaklets Dør. Hvad vil den der? Den vil elske Gud indtil Fuldkommenhed, saadan som kun Gud kan elske Gud, den vil sone for os, bede for os — iklædt Støvets fineste Dragt, den hvide Hvedes Dragt, vil den tilbede paa Støvets Børns Vegne.

Begriber du det, min kære Ven, at vore Kirker nogen Sinde staar tomme? Begriber du det, at der kan gaa Time efter Time, hvor Kærligheden, overladt til sig selv alene, tilbeder den himmelske Fader fra Tabernaklets Skjul? »Kærligheden bliver ikke elsket,« siger en af vore Helgener. Hvor er vi henne allesammen? Hvad har vi at tage vare, der er saa overvættets vigtigt, at vi ikke kan forsømme det for blot i en Time, en halv, et Kvarter at søge ind i Kirken og forene vort Hjerte med Jesu Hjerte i Kærlighed og Tilbedelse?

Jeg skal fortælle dig, hvad jeg hørte om forleden. For en Del Aar siden kom en af de nuværende spanske Biskopper som ung Sognepræst til en lille Flække, der hedder Huelva. Han kom med stor Iver og store Planer, men da han traadte over sin Kirkes Dørtærskel, var det, som greb en kold Haand om hans Hjerte og knugede det — et Blik paa det forsømte, smudsige, øde Rum sagde ham alt om den Befolkning, der var bleven ham betroet. Han sank paa Knæ i sorgfuld Bøn. Imedens han bad, forekom det ham, at han saa de tre Mariaer staa under Jesu Kors sammen med St. Johannes; det var Jesu Moder, Maria Salome og Maria Magdalene. Han syntes, de sagde til ham: »Se at finde andre Mariaer.« Den unge Præst rejste sig, og idet han vendte sig for at gaa, fik han Øje paa en Kvinde, der knælede i en mørk Krog af Kirken. Han gik straks hen til hende og bad hende finde to andre Kvinder, der vilde slutte sig til hende i Bønnen, og med disse tre Kvinder grundlagde han Foreningen »De tre Mariaer«. Foreningens væsentligste Formaal er, at dens Medlemmer daglig skal besøge Frelseren i hans Tabernakel; men for Resten skal de ogsaa yde al mulig Hjælp til, at Kirkerne kan være en værdig Bolig for Gud; de skal ikke være hange for, om fornødent, selv at tage Kost og Gulvskrubbe i Haand, de skal heller ikke være hange for at paalægge sig Ofre for at kunne støtte Præsterne pekuniært. Mænd slutter sig til Foreningen som St. Johannes's Efterfølgere. Jeg kan naturligvis her ikke fortælle dig alt om Foreningens Virksomhed; det grænser til det mirakuløse, hvad den alt har udrettet i Spanien og i spansk-talende Lande, hvor den har udbredt sig med rivende Fart fra Landsby

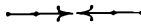
til Landsby og fra By til By. For et Par Aar siden var der i Madrid en Retræte for »Mariaerne«, og i den sidste Dags Fælleskommunion deltog 3000 Medlemmer. For mange Sogne betyder Foreningens Oprettelse en hel Genfødelse.

Selv om vi ikke har en saadan Forening, synes du saa ikke i Grunden, at vi i Aanden burde handle ligesaa?

I Dag er det Marias Navnedag — skal vi to ikke give Guds Moder den Navnedagsgave at slutte os til hende i Bøn hver Dag ved Korsets Fod, hver Dag en Stund foran Tabernaklet?

Lov mig, at du vil tænke over det!

Din hengivne Ven X.

Den danske Folkehøjskole.

Dens Vorden, Væsen og Virken.

Af P. Ansgar Meyer S. J.

(Fortsat.)

Paa to Punkter af principiel Betydning skal her gaas lidt nærmere ind: Mythologiens og Religionens Stilling indenfor Folkehøjskolens Rammer.

Gude- og Heltesagnene indtager i Skolens Læreplan ved Siden af den moderne Litteratur stadig væk en fremtrædende Plads. Siden Grundtvig for første Gang udkastede Planen til denne Skole i Fortalen til en Mythologi, har begge været inderlig sammenknyttede. Forklaringen paa denne Kendsgerning ligger i den Undertitel, som Grundtvig gav hin »Nordens Mythologi«, nemlig »Sindbilledsprog«. Sagnet er for Grundtvig og hans Tilhængere et »Sindbilledsprog«, hvori den germanske Oldtid har nedlagt sine Krafttanker, sin Kærlighed og sit Had. Beskæftigelsen med Sagnet er for dem ligesom en Hovedrod for den Dannelse, der tilstræbes, ved Hjælp af hvilken Folkeligheden skal klamre sig fast til den hjemlige Jordbund og suge Livskraft for Nutiden af den germanske Stammes Ungdomstid. Og trods al Uvilje mod Tyskerne, alt Had mod de sidste Aars Tyskland, er Følelsen for det germanske Blods Sammenhørighed yderst levende i Højskolekredse.

Lad os høre, hvad Christopher Bruun herom skriver i før omtalte Bog paa Side 30 ff.:

»Den hele, store, germanske Folkestamme finder jo i disse Sagn det oprindelige Billede af sig selv. Og denne Stamme staar dog længst fremme i Menneskeheden. Den omfatter foruden vore fattige nordiske Lande Tyskland, Holland, England og Nord-Amerika. Og halvvejs Frankrig med; thi Frankerne er jo oprindelig Germanere. Og meget af Italiens og Spaniens Storhed i Middelalderen udsprang sikkert af den samme Kilde. Det er sandt, at denne Folkestamme først naaede til Modenhed under Kristendommens Indflydelse. Men de gamle Germanere var alligevel ingen Zulukaffere. Romerne kaldte dem Barbarer. Ja! Men mange af Roms mest fremragende Aander saa paa Barbarerne med helt andre Øjne, ja sværmede ligefrem for dem. Og det er just de gamle germanske Sagn og Heltesange, der fører os ind i denne Verden, der vel er meget forskellig fra den klassiske, men derfor ikke denne underlegen. Vi finder vel ingen Skikkelser der af Hellenernes klare Skønhed. Men i Stedet for det »Mænd«, der, hvad Sjæledybde, Karakterens Adel og Viljestyrke angaar, uden Risiko kan indlade sig i Vædekamp med Homers og Livius's Helte. Vel mangler hine nordiske Digtere Sydlændingenes smagfulde Elegance, men saa besidder deres Udtryksmaade til Gengæld en Virkelighedsklang og kærnefuld Friskhed, der ikke er mindre værd. Vore Forfædre forstod den Kunst at skrive med udødelig Skrift nøjagtig lige saa godt som de gamle Grækere og Rømere.«

Hvad Religionens Stilling paa Folkehøjskolen angaar, saa savner vi Katholikker den for os saa selvfølgelig Fasthed og Bestemthed. Ogsaa gammeltroende Lutheranere betragter undertiden Grundtvigianerne som halve Kælttere. Men disse selv betegner deres Skoler bestemt som kristelige. Religionsundervisning i egentlig Forstand gives dog ikke, højst læres Bibel- og Kirkehistorie. Læreren, siger man, vil alligevel overalt give sin kristne Opfattelse Udtryk, og ingen vantro vilde kunne være Lærer paa en Højskole.

Der holdes Morgen- og Aftenandagter, men ingen Elev bliver tvungen eller blot opfordret til at deltage i disse

eller andre religiøse Øvelser. Alligevel har den grundtvigske Højskole vakt megen Religiositet, fordi den har lært sine Elever at tænke dybere og ideellere over Livet og Tilværelsen.

Det er klart, hvor meget lettere det vilde være at naa det Maal, som Folkehøjskolen har sat sig, nemlig at oplive og opløfte Sjælen, paa en katholsk Højskole, der ved at Lærer og Elev var enige om i fast Tro at hengive sig til de af Kirken bevidnede Evighedsværdier og ved den fælles Deltagelse i en afvekslende, opløftende Gudstjenestes naadefulde Liturgi. Tillige synes det, at ingen Slags Skole vilde kunne give en gunstigere Jordbund til at udsaa Frelsessandhederne paa end just den grundtvigske Folkehøjskole. Det vil et Blik paa denne Skoles Undervisningsmetode og overhovedet paa Livet i denne endnu tydeligere vise. En af de førende Mænd indenfor vore Dages danske Højskole blev spurgt, om hvad der var de væsentlige Punkter i denne Metode. Svaret lød: For det første det levende Ord, for det andet det levende Ord, for det tredje det levende Ord.

I Virkeligheden er ogsaa det levende og oplivende, det gribende og løftende Ord den grundtvigske Højskoles Særkende, Kilden til dens Liv og dens ypperste Fortrin. Siden Sokrates i spørgende Form underviste i Livsvisdom og Aristoteles vandrende frem og tilbage fordelte sin skarpe Aands Erobringer blandt sine medvandrende Tilhørere, har vel næppe nogen Skole — fraset naturligvis den kristne Forkyndelse af Frelsens Sandheder — i den Grad gjort det levende Ord til Enehersker som Højskolen. Men denne det levende Ords Herskerstilling har sine nødvendige Forudsætninger.

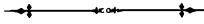
Læreren maa have Ordet i sin Magt. Eller rettere: Hans Ord maa have Magt. Det maa kunne fængsle Elevernes Opmærksomhed. Intet udvortes fra kommende Pres kommer ham til Hjælp. En afsluttende Eksamen ved et Læreaars Afslutning staar i saa grel Modsætning til Højskolens inderste Væsen, at den næsten maa kaldes utænkelig. Man maa heller ikke tænke sig, at der paa en Højskole holdes »Forelæsninger«, nej, det er »Foredrag« eller »Taler«. Ligeledes er naturligvis en Ting som et

Kollegiehæfte heller ikke at finde paa en Højskole. I Stedet for ethvert bogligt eller andet dødt Hjælpemiddel træder det levende Ord, som maa være Udtryk for en personlig oplevelt eller i hvert Fald indvortes tilegnet Rigdom. Det gælder ikke om at bringe interessante Anekdoter i vulgær-plat Stil, endnu mindre om Effekthjageri. Men Læreren maa forstaa at vække Elevens Sjæl til at skatte Værdien af det, der bydes.

Det er aabenbart ikke enhvers Sag, mindst enhver lærds Sag, at være Lærer ved en Folkehøjskole. »Et Stykke af en Tænkner maa Højskolelæreren være,« siger Christopher Bruun, »men hans Tanker maa udspringe af hint Sjælens Dyb, hvor Tænkning og Digtning smelter sammen. Hans Ord maa være baaret af Tankens Kraft og Digtningens Flugt.« Dog maa denne sidste naturligvis ikke gaa hen over Tilhørernes Hoveder og ud i det blaa. »At kunne tale dybt og jævnt om høje Ting, det er Kunsten« — Kunsten i Folkehøjskolens Foredrag.

Den grundtvigske Skole har i sine bedste Repræsentanter udviklet en egen Art af Veltalenhed. Det er noget af en Kulturoplevelse at høre en saadan Mester i den folkelige Veltalenhed. Intet ligner den mindre end ciceroniansk Deklamation eller fransk Klassicisme. Ligesaa lidt er den beslægtet med Abraham a Sancta Claras Anekdotestil. Ydre Midler er den overhovedet fremmede. Pathos findes sjælden, og Stemmemiddel og Gestikulation spiller en underordnet Rolle. Og dog er man straks i første Øjeblik fanget, og man slipper ikke løs igen — man lever med. Det er vel Kærnen i Sagen: man oplever Foredragets Indhold. Denne Talekunst anvender ikke Vold, men den virker suggestiv. Hvor det ikke drejer sig om Historie i snævrere Forstand, oplever man Sandhedens Tilblivelse i Menneskehistorien, selv naar det angaar Mathematik, eller man oplever i det mindste Sandhedens Tilblivelse i Taleren, der vil frembringe den samme Sandhed i os, derved at han lader os opleve, hvorledes den er blevet til hos ham selv. Det er vanskeligt at beskrive. Og læres kan denne Kunst sikkert heller ikke, højst kan den aflures. Det er en Virkning af samme Art, dog i noget større Bredde, som en nordisk Folkevises udøver. Man bliver

sjælelig rolig og dog rigere. Det forekommer mig, som om noget af den gammelnordiske Sagafortællers og Skjalds Kunst er genopstaaet af Folkesjælens Dyb og har vundet Nutidsskikkelse i disse Folkelærere. (Fortsættes.)

Tag Eksempel af Belgiens katholske Kvinder.

Ugebladets Læsere bør gøres bekendt med det udmærkede Eksempel, som Belgiens katholske Kvinder har givet, idet de har tilstillet Kardinal Mercier, Ærkebispfen af Malines, en Protestskrivelse imod de herskende Moders Misbrug og den Løssluppenhed, som kendetegner Tidens Sæder. Adressen har 1027 Underskrifter.

Kardinalens smukke og bestemte Svar er godt at faa Forstand af.

De katholske Kvinders Adresse.

Vi underskrevne belgiske, katholske Kvinder, Familie-mødre, Ægtefæller og unge Piger, tillader os at besvare den faderlige Appel, som Deres Eminence i Deres sidste Hyrdebrev henvendte til os; vi vil gerne være »disse frivillige Kærnetropper«, som Deres Eminence kalder til Hjælp for at frelse Samfundet. Til Eksempel vil vi tage vore italienske Søstre, hvem Pave Benedict XV. har lykønsket og velsignet, og vi er villige til at underkaste os de kirkelige Myndigheders Forlangender i det daglige Livs Praxis og ganske særlig med Hensyn til en sømmelig Paaklædning og Sædernes Renhed.

1) Vi forpligter os til, i Ærbødighed for de hellige Handlinger, aldrig i Kirken — ikke engang til Bryllupshøjtideligheder — at bære nedringede Dragter. Skulde det for ikke at støde an mod visse paakrævede Hensyn ikke være os muligt helt at undgaa en nedringet Dragt, vil vi udvise et beskedent Maadehold. Ligeledes vil vi modarbejde den nuværende Mode, hvis Uanstændighed driver det saa vidt endog at forlange, at vore smaa Børn kun skal være halvt paaklædte.

2) Vi vil hverken selv overvære eller tillade, at andre, som er afhængige af os, overværer saadanne Theater- eller Biografforestillinger, Skuespil og Forlystelser af enhver Art, der angriber Moralen eller Sømmeligheden. I lige saa høj Grad som vi vil fremme kunstneriske Forestillinger af en

sund Aandsretning, i lige saa høj Grad vil vi nægte ved vor Nærværelse at gaa i Borgen for Fester af tvivlsom Art. Ved Afholdelse af Velgørenhedsfester vil vi vaage over, at Programmet er udadleligt, og at intet i vore Selskabssale eller ved vore Foretagender kan lastes.

3) Vi vil i vore Hjem ikke tillade nogensomhelst upassende Dans, eller at der danses paa usømmelig Maade, lige saa lidt som saadanne Danse, der misbilliges af Personer, som ved deres Erfaring i den store Verden er kendt med sligt.

4) Vi vil vedblivende afholde os fra Baller og al Slags Dans i Fastetiden.

5) Vi vil ikke tillade, at der paa vore Borde henligger illustrerede Blade eller Mode-Tidender med Billeder, hvis Uanstændighed kan være stødende for vore Børns Øjne.

Vi lægger disse Beslutninger for Deres Eminences Fødder og beder Dem om at velsigne dem og modtage disse vore Løfter, ikke alene som et Udtryk for den Beundring, med hvilken vi lytter til Deres Ord, men ogsaa som et Bevis paa den Oprigtighed, med hvilken vi vil rette os efter de Raad, som De i Deres Godhed giver os.

Maa vi bede Deres Eminence værdiges at modtage Forsikringen om den barnlige Ærbødighed, i hvilken vi forbliver Deres trofaste Hjord og Deres Døtre i Jesus Christus.

Af

Hans Eminences Svar

gør vi følgende Uddrag:

De belgiske katholske Kvinders Forbund med dets 40,000 Medlemmer danner allerede en Kærnetrop. I denne udsøgte Skare danner I en særlig udmærket Gruppe, takket være eders modige Optræden og eders barnlige Hengivenhed for mig, som har den Forret at være eders aandelige Fader, men især ved eders Ærbødighed for Evangeliets kristelige Moral. Jeg lykønsker eder dertil, og jeg vil gerne uden Omsvøb, med fuldstændig Tillid, sige eder, at jeg stoler paa eder.

I gør en apostolisk Gerning. Sørg for at have Apostlenes Tro, Disciplin og Uforfærdethed!

I har den Forret at tilhøre en indflydelsesrig Samfundsklasse. I har modtaget en fortrinlig Opdragelse, I er opvokset i Familiekredse, som er gennemtrængte af Kristendom. Lev saa da efter eders Tro, udbred den, og sørg for, at de, som ikke har haft den Lykke at være dannede i Evangeliets Skole, maa faa Del i den.

Naar vi beder eder om at klæde eder i Overensstemmelse med Christi Morals Fordringer, at tænke, tale og handle, som det sømmer sig en kristen Kvinde, tænker vi ganske vist paa eder, fordi eders Sjæles Helliggørelse lig-

os paa Hjerte, og vi er omsorgsfulde for at bane eder de Veje, som skal føre eder til Livets sande Maal; men vi tænker ogsaa paa saa mange andre Sjæle, fortabte i Vrimlen, unge Piger, unge Hustruer, spredte i Storbyernes Gader eller uden Opsyn sammenhobede i Fabrikker, Sjæle, som i høj Grad trænger til at støttes og opmuntres under den Kamp, som Retskaffenheden hos enhver oprigtig Sjæl kæmper imod Urenhedens Tilløkkelser.

Det er ikke nok, at man standser, før man har naaet den urene Lasts yderste Grænse; det er ikke nok at sætte sig som Maal ikke at gøre det onde; man skal tage Sigte paa Dyden, paa at lade sig beskærme af kyske Tanker, af kyske Ønsker og af ædle Interesser. Man maa paa en virksom Maade fremme, hvad St. Paulus kalder »alt, hvad der er rent, alt, hvad der er kysk, alt, som har godt Ry, som er Dyd og fortjener Dydens Ros«. Der har I det, som eders Tanker skal være henvendt paa!

Kristendommen har i Begyndelsen fundet Udbredelse ved to Drivkræfters Virksomhed, nemlig Prædikenen og det gode Eksempel. Apostlene prædikede Troslæren; de første døbte, Bekendere og Martyrer, udbredte Morallæren gennem deres Eksempel, ved et Liv, hvis Renhed og Enkelthed stod i skærende Modsætning til Vellysten og de hedenske Fornøjelsers Forfinelser.

Lær eders Døtre, ikke hvor langt de kan gaa paa Ublufærdighedens Vej uden maaske endnu at naa Ukyskhedens og Skandalens Yderpunkt, men lær dem, i hvilken Grad det sømmer sig, at de er tilbageholdende og beskedne i deres Søgen efter berettiget Elegance.

I er ikke ansvarlige for de Vildfarelser, som visse rygesløse unge Mennesker søger paa daarlige Steder; men I er ansvarlige for den Synd, som begaas i eders Hjem, I er ansvarlige for den Opdragelse, som I giver eders Børn; I er ansvarlige for de sansepirrende og nedbrydende Nydelser, for hvilke I udsætter unge Mennesker af begge Køn, som I indbyder til at komme og more sig i eders Hjem.

Jeg modtager med Erkendtlighed de Beslutninger, som eders Afsending paa eders Vegne har fremsat; jeg opbevarer Skrivelsen og de tusinde Underskrifter, som indrammer den, i sikker Overbevisning om, at I vil forblive trofaste imod eders Beslutninger.

Hvad enten det drejer sig om Paaklædning — i Kirken eller ved verdslige Sammenkomster — om Theatre eller Biografforestillinger, om Forlystelser eller Baller, vil I mindes eders Forpligtelser og den kirkelige Myndigheds Formaninger, og i Tvivlstilfælde vil I ikke raadspørge Modens besynderlige eller upassende Luner, men saadanne kristne

Kvindens gode Smag, som har Erfaring om denne Verden, om dens Unoder og dens Farer.

Lad os bygge op, sagde jeg til eder i mit sidste Hyrdebrev; andre genoprejser vore materielle Ruiner, lad os raade Bod paa de nedbrudte offentlige Sæder.

Med eller mod deres Villie er det Overklassens Kvinder, der angiver Tonen.

Jeg kan altsaa kun gentage mine Paamindelser til eder og sige: Tænk derpaa, medens det endnu er Tid. Tænk derpaa, særlig I Familiemødre, som hidtil kun har lukket Øjnene for eders Børns Vildfarelser, fordi I har søgt at overbevise eder selv om, at Modens Tyranni er en Lov, og at de værste Misbrug retfærdiggøres ved, at man er fælles om dem.

Nej, nej, hvorfra Tyranniet end kommer, er det et Angreb paa Friheden, og Friheden er givet Mennesket, ikke for at kvæle Dyden, men for at lade den triumfere.

I Hustruer og kristne Mødre, i dette Frelsesværk er den smukkeste Opgave eders. De laverestillede ser op til eder og afventer eders Eksempel. Vi, eders Biskopper, vi ved, at vi kan stole paa eder. I vil forene eder, for at at Evangeliets Renheds-Principper og moralske Disciplin atter kan komme til Ære.

Under Medvirkning af eders Ægtefæller og Sønner vil I gengive de kristne Hjem en alvorligere Forstaaelse af Livet, af Ægteskabet, af Arbejdets verdensomspændende Lov og af de overleverede Forpligtelser til at vise Offer-villighed for det almene Vel, som paahviler Samfundets højeste Klasser.

Senere, naar eders Børn er voksne, og de skal overtage Ansvaret for den nye Generation, vil de velsigne eder, fordi I nu har tænkt og handlet for dem.

Endnu en Gang lykønsker jeg eder, mine Damer, og takker eder for eders modige og velvillige Optræden. Jeg vil i et Skrin opbevare eders Protestskrivelse med eders Underskrifter. Jeg betror eder med faderlig Omsorg til Jesu hellige Hjerte — Familiernes og Hjerternes Konge —, og jeg beder ham velsigne eder, velsigne de tilstedeværende og de fraværende, og nu og altid skænke Trivsel til vort kære helgiske Forbund af katholske Kvinder.

En Henvendelse til Konvertitter.

(Fortsat.)

- 1) Var der enkelte bestemte Ting, der særlig frastødte Dem i Protestantismen?
- 2) Var der enkelte bestemte Ting i den katholske Kirke, der først fik Dem til at beskæftige Dem med denne?
- 3) Har nogle Bøger været af særlig Betydning for Dem ved Deres Konversion?
- 4) Var der nogle Ting i den katholske Kirkes Lære eller Praksis der ved Deres Konversion voldte Dem særlig Vanskelighed

56.

Hr. Redaktør! Fra min tidligste Barndom kom jeg med mine Forældre ofte i Kirke; thi jeg havde den Lykke at være født i et kristeligt Hjem. Det Indtryk, jeg dengang fik af Kirkens Væsen, var, at den var Guds Rige her paa Jorden og derfor sand, hellig og uforanderlig, som den maatte være, da den var Guds Værk. Min barnlige Sjæl fandt det i sin umiddelbare Logik. Jeg skulde blive gammel Mand, før jeg ved Oplevelser og Tænkning ved den naadige Guds kærlige Vejledning skulde ende der, hvor jeg som Barn mente at være, men ikke var, nemlig i Christi sande Kirke. Det, der i denne Periode af mit Liv sænkede sig dybest i min Sjæl, var Kærligheden til den hellige Jomfru Maria, der som Jesu Christi, Guds Søns, Moder stod for mig som den helligste, reneste og elskeligste af alle Kvinder, endskønt hun sjælden nævntes, og der saa godt som aldrig førtes øbyggelig Tale om hende og saa endda kun med en vis Skyhed. Denne Følelse for Gudsmoder bevarede jeg bestandig under mit Livs Udvikling, endnu da jeg i en Periode af mit Liv stod Vantroen nær, og den gav sig til Kende, naarsomhelst der fra kirkelig eller vantro Side lød krænkende, mere eller mindre spotte Bemærkninger om hende eller Nægtelse af den hellige Jomfrus stedsevarende Jomfruelighed, hvad der i særdeles Grad oprørte mig, saa, da efterhaanden flere og flere kom til, var en Adskillelse uundgaelig, naar Samvittigheden skulde bevares.

1. a) Dens Forkastelse af Guds Moder som den syndfri Kvinde og ubesmittede Jomfru.

b) Det usande i at bekende den 3. Trosartikel, der

historisk er den katholske Kirkes Eje og Værn mod Sekterne, der netop er den protestantiske Kirkes Egenhed.

c) Luther, der begyndte som Reformator med god Hensigt og Forsikring om, at han var Kirkens lydige og tro Søn, men som trods sin fænomenale Begavelse faldt for Magtsyge og egen Ufejlbarhed og deraf følgende Hensynsløshed i Ord og Handling, der krænkede og forargede de trofaste og fromme af Kirkens Børn, forvirrede de svage og forledte de daarlige Elementer til strafbare Handlinger. Hans vilkaarlige Fortolkning af Evangelierne og Forkastelse af andre Dele af den hellige Skrift. Hans Nedbrydning af Kirkens Autoritet til ubodelig Skade for den kirkelige Moral. Han banede Vej for rovlystne og tyranniske Fyrsters Angreb paa Kirken, hvorved Luther fik kølnet sit Had til den, han havde givet sit højtidelige Løfte om Troskab.

d) Følgerne af det foregaaende: Statskirkens Afhængighed, Indblanding, ja Ledelse af verdslige, ofte fritænkeriske Ministre. Præsten som Statsemedsmand. Hvor sand og oprigtig en Kristen han end er, dog ikke i egentlig Betydning Kirkens Tjener, der kan tale og handle paa en ufejlbar Kirkes Vegne, der er saa velgørende for Samvittigheden og kan søges med Tillid som Sjælesørger.

e) Gudstjenestens delvise Tomhed, da Hovedmomentet er Prædikenen, Alterets Sakrament ikke virkeliggjort, derfor ingen Tilbedelse, ingen ret Ærefrygt og Hellighed, — hvad Udvandringen af Kirken ved Kommunionens Begyndelse noksom beviser — derfor ingen ret Tilfredsstillelse for det fromme, gudhengivne Hjerte, thi dertil fordres Andagt.

f) Den derved forstaaelige Aflaasning af den »tomme« Kirke uden for Gudstjenesten.

2. Dens Enhed, Alder og den Andagt, der griber Sindet ved Gudstjenestens Liturgi, Højhed og Værdighed og Menighedens ærbødige Holdning og Hengivelse, særlig under Messen.

3. Forinden min Beslutning om Overgang, men som fik sin Betydning for denne: Søren Kierkegaard »Til Selvprøvelse« og »Dømmer selv«, Krarups »Religionsfilosofi«, Valdemar Ammundsens »Menigheden og Theologien«,

Pontoppidans »Elise Hoskær«, Johannes Jørgensens »Livsløgn og Livssandhed«, Pastor Günthers Foredrag den 10. Marts 1904. Her stod jeg første Gang overfor en katolsk Præsts Vidnesbyrd, der gjorde et varigt Indtryk paa mig, særlig da jeg havde den senere Biskop Ostenfeld til Sammenligning. Ved Overgangen: Krogh-Tonning »En Konvertits Erindringer«, Stubs »Ledsagelse«, enkelte af Fred. Essers og P. P.s Smaaskrifter og flere af Johannes Jørgensens Bøger samt Ugebladet.

4. Afladen, der i Begyndelsen var mig noget vanskelig at forstaa, men som dog senere blev begribelig ud fra det Rigdoms Dyb paa Guds Naademidler, som Kirken ejer.

57.

1. Nej.

2. Biskop Martensens Udsagn, at Catholicismen indeholder et socialistisk Princip.

3. Jeg kom udelukkende gennem Læsning til Erkendelsen af den katolske Tro, da jeg bor langt borte fra nogen af dens Menigheder, og jeg er aldrig bleven paa-virket af en Katholik. De Bøger, af hvilke jeg havde meget Udbytte, er frem for alt: Rauschens fem Hæfter; Jesu-Hjerte-Andagten af Ign. Schmid; den ny Salmebog; Hammerstein: Edgar. Endvidere Krogh-Tonnings, Erindringer; Nordisk Ugeblad, særlig F. Maurers Artikler, dog med Undtagelse af hans Indlæg i det sociale Spørgsmaal. Allerede i 1885 fik jeg af vor nuværende Biskop Johannes von Euch tilsendt Stubs Ledsagelse og Deharbes Katekismus, hvilke Bøger jeg har læst med Interesse.

4. Særlig Vanskelighed voldte mig gennem mangfoldige Aar Kirkens formentlige Standpunkt til Nutidens sociale Rørelser. Mine Vanskeligheder blev ved nærmere Studium løst, og jeg følte mig omsider fuldtud tilfredsstillet i denne Retning.

N. P. R. (Fortsættes.)

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Den 1. Sept. Kl. 12 holdtes der en lille Mindefest for den berømte danske Videnskabsmand H. C. Ørsted i St. Knuds Skoles store Sal, som var pyntet

med Danebrogsflag og den store Fysikers Billede. Der var et bestemt videnskabeligt Præg over denne Højtidelighed. Eleverne begyndte og sluttede nok med de Sange, der ved denne Lejlighed blev sunget hele Landet over. Men Hovedparten i Festforanstaltningen tilfaldt P. Menzinger, en af Skolens Fysiklærere. Han samlede i en veltilrettelagt Tale, som illustredes af fysiske Forsøg, alt det væsentlige om H. C. Ørsteds Liv, om hans Betydning for Fysikkens Historie og om hans Stilling til Religionen og Aabenbaringen. P. Menzinger fremhævede stærkt, at den store Mand af sine Undersøgelser og Overvejelser blev ført hen til Gud og ikke bort fra ham, som man ellers ynder at paastaa om Naturvidenskabernes Dyrkere. Foredragsholderen sluttede med en Opfordring til Eleverne om, at H. C. Ørsted ikke blot skulde være et Navn i deres Hukommelse som saa mange andre, men Genstand for deres Hjerters Taknemlighedsfølelse, siden saa mangfoldige storslaaede Indretninger i vort Kulturliv dagligt mindede dem om Ørsteds skarpsindige Aand og heldige Haand.

— Under 31. August har Kongen anerkendt Pastor Christian Raabe som Præst for Rosenkranskirkens Sogn paa Frederiksberg.

Kolding. »Unio« holdt Søndag den 22. Aug. Udflugt pr. Motorbaad til Christiansminde, en Skov med Traktørsted, beliggende ved Kolding Fjords sydlige Bred, midtvejs mellem Kolding og Løverodde. Kl. godt 1 afgik fra Kolding Havn Fjordens største Motorbaad, flagsmykket og med Foreningens Medlemmer og disses Familie om Bord. Efter Ankomsten til Christiansminde lagdes for med fælles Kaffebord med Tale og Sange for vort skønne Fædreland, hvortil Formanden motiverede et Leve for Sønderjylland, idet det var Unios første Sammenkomst efter Genforeningen. Efter en lille Fodtur med Lege i Skoven spillede Musikken op til Dans i Salen, hvor unge og gamle derpaa svingede sig i lystigt Virvar 1½ Time, hvorefter der var god Brug for Indholdet af de medbragte Madkurve. — Var Turen begyndt med godt Humør og Stemning hos Deltagerne, saa sluttede den endnu bedre. Sejlturen hjem gennem den smukke Fjord, over hvilken Solen, der var ved at forsvinde bag Koldinghus Ruiner, kastede sine sidste gyldne Straaler, blev en smuk og passende Afslutning paa den hyggelige og fornøjelige Eftermiddag.

»Solen er slukket, Dagen forstummer,
Skyerne staar ved Himmelens Rand« —

lød smukt og dæmpet fra Baaden, der lydløst gled ind i Havnen og bragte Deltagerne tilbage til vor gamle By. -lan.
; **Aarhus.** Her har allerede længe hver Søndag Kl. 11 været Messe for Wienerbørnene saavel til Gavn for disse

som for de udenbyes Katholikker, for hvilke Kirke- og Togtiderne passer daarligt sammen. Wienerbørnene synger til Orgelledsagelse smaa tyske Messesalmer med saa megen Iver, at den stille Messe næsten faar en Højmesses højtidelige Præg. — Ogsaa *Odder* har Wienerbørnenes Tilstedeværelse skaffet den sjældne Lykke at opleve en offentlig katholsk Gudstjeneste Onsdag den 1. ds. Ved venlig Imødekommenhed var det protestantiske Menighedshuses nyistandsatte Sal stillet til Raadighed. Byens Katholikker havde fremtryllet et helt smukt lille Alterbord. Pastor Schmid prædikede paa Tysk for Børnene; og ved Hjælp af Fællesbøn og Pastor Gellers Orgelledsagelse til de tyske Messesalmer blev den stille Messe saa højtidelig, som de primitive Forhold kunde tillade. Næsten alle de katholske Wienerbørn havde givet Møde, og den h. Kommunion uddeltes til ca. 40 Børn og voksne. Nu tæller *Odder* hele 9 Katholikker blandt sine danske Indvaanere! Saavel paa disses som paa Wienerbørnenes Vegne bringes herved de Herrer Præster en hjertelig Tak. J. K. M.

Italien. Mgr. Francesco Niola, Ærkebiskop af Gaeta, er afgaaet ved Døden i en Alder af 77 Aar. Afdøde, der havde beklædt Ærkebispestolen i næsten 30 Aar, var meget afholdt af sin Flok. — Den 20. Septbr. agter Frimurerne at afholde en international Kongres i Rom i Anledning af Byens Besættelse af Italienerne for 50 Aar siden. Stormesteren for Frimurerne i New York, William S. Farmer, har afslaaet at deltage i Kongressen, da dens Afholdelse er en »bevidst Fornærmelse mod et stort Antal af vore Medborgere, med hvem vi i mange Henseender har fælles Interesser«. Alle Frimurere synes ikke at ligne hinanden.

St. Hans Kapel i Hørsholm blev indviet d. 18. Juli, og det lille Byggeforetagende var afleveret færdigt fra Entreprenøren, som efter Kontrakten 14 Dage efter skulde have haft sit Tilgodehavende betalt. Dette udgør den Sum 13291 Kr. 8 Øre; men desværre var dette Beløb ikke i Kassen, der kun indeholdt 10027 Kr. 55 Øre. Vor højærv. Hr. Biskop skænkede da straks 300 Kr. og fra Andreaskollegianere indkom 50 Kr., og endelig kom fra en unævnt Velgører den betydelige Sum af 2745 Kr. For en Del af de indkomne Penge har aldeles nødvendige Udgifter ved Bygningen maattet afholdes, og Restgælden til Entreprenøren er i Øjeblikket 291 Kr. 8 Øre. Dertil kommer, at der skal betales Assurance og inden Vinteren anskaffes noget saa nødvendigt som Kakkelovne, hvilket tilsammen vil løbe op til henvend 1000 Kr.; der er endelig andre paatrængende Arbejder (Tagrender, Indhegning, Jordarbejder m. v.), som ikke er udført og ikke kan betales, ligesom der paa Byggegrunden endnu skyldes 4000 Kr.

Der trænges altsaa i høj Grad og snarest muligt til Hjælp, og Byggefondens Bestyrelse beder derfor indtrængende Ugebladets Læsere om godhedsfuldt at sende et Bidrag til Kapellet.

Byggefondens Kasserer er: Hr. Prokurist A. v. Benzon, Edv. Glæselssvej 5, København F.

Kirkelig Kalender.

12. Sept. 16. Søndag eft. Pintse.	19. Sept. 17. Søndag eft. Pintse.
13. — M. Ferialdag.	20. — M. Eustachius og Fæller, Martyrer.
14. — Ti. Korsets Ophøjelse.	21. — Ti. Matthæus, Apostel.
15. — O. Marias syv Smertes. Tamperfastedag.	22. — O. Thomas af Villanova, Biskop og Bekender.
16. — To. Cornelius og Cyprianus, Martyrer.	23. — To. Linus, Pave og Martyr.
17. — F. Frants af Assisis Saarmærker. Tamperfastedag.	24. — F. Maria, de fangnes Befrielse.
18. — L. Josef a Cupertino. Tamperfastedag.	25. — L. Marias Officium.

Mariakongregationen for Mænd afholder Fælleskommunion i Jesu Hjertes Kirke Søndag den 12. Septbr. Kl. 8^{1/2}.

St. Franciskus III. Orden har Møde Fredag den 17. Septbr. Kl. 8 Aften i St. Knuds Kapel.

Conventus missionariorum insulæ Selandiæ erit die tertio decimo mensis Septembris hora et loco consuetis.

Min Gennemgang af Troslæren bortfalder Torsdagene den 9., 16., 23. og 30. September, men begynder paa ny Torsdagen den 7. Oktober Kl. 8 Aften i Forsamlingsværelset, Bredgade 64. Alle er velkomne, J. Otrik.

St. Josefs Gilde, stiftet 1885. Maanedsmøde afholdes Mandag den 13. Septbr. Aften Kl. 8. — 3. Grads Møde afholdes samme Aften og begynder Kl. 7 pr. Da der foreligger nye Sager, bedes alle Medl. give Møde. Møderne holdes som sædvanlig Bredg. 67. Bestyrelsen og Gradsmesteren.

Pax. Indehavere af Pax-Indsamlingsbøsser bedes aflevere disse ved St. Josefs Gildes Møde d. 13. Sept. eller til en af undertegnede. Chr. Dose, Studiestræde 41. G. Læsøe Riise, Chr. Winthersvej 1.

Til de danske katolske Børn fra Landet har jeg modtaget 10 Kr. som Bidrag for September fra E.G.T. Niels Hansen.

Tak for modtagne 25 Kroner fra Vincentskonferensen i St. Andreas Sogn til danske katolske Børn fra Landet. A. Smitz. Og for andre 25 Kroner fra A. & C. B. Niels Hansen.

Til de nødlidende **Ordenssøstre i Tyrol** har jeg endvidere haft den Glæde at modtage 10 + 20 + 5 + 100 Kr., og gennem Hr. Pastor v. Kettenburg 40 Kr. (10 + 10 + 20, i alt 175 Kroner, for hvilket Beløb jeg hermed beder hver især modtage min hjerterligste Tak. Th. Fallesen Schmidt.

Privat Kontorplads søger jeg straks eller til 1. Oktober for min Datter, 15^{1/2} Aar. Kontortid 5—6 Timer. Fru Seitzberg, Kirkevej 10^{1/2}, Valby.

Enepige søges til 1. Oktober. Fru Blatt, Sponnecks Vej 16, Gentofte.

Klauman: Salmer og bibelhistoriske Sange. Faas herefter kun gennem Katholsk Boghandel, til hvilken jeg har overdraget hele andet Oplag. Niels Hansen.

FREMMEDSPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN),
Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

68. AARGANG

«Nordisk Ugeblad» udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 2 Kr. 50 Ø. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Studiestr. 27-29. 1-4, Tlf. 12327). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 16 Kr. aarligt. — Redaktør: Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. Tlf. Helrup 657 y. Træffes bedst Kl. 4-5 Eftermiddag.

Nr. 38.

Søndag den 19. September.

1920.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Den danske Folkehøjskole (fortsat). — Solstraale. — Ja, et katolsk Arbejdsanvisningskontor. — En Henvendelse til Konvertitter. — Efterretninger fra Ind- og Udland: Maribo. Tyskland. Belgien. Schweiz. Syd-Amerika. — Brevkasse. — Avertissementer.

Smaa Indledninger.

510.

Taknemmelig Kærlighed til Gud.

Et Menneske, der havde antaget sig en ung Mand og gjort meget for ham, klagede senere: »Havde jeg gjort mindre for ham, vilde jeg nu ikke lide saa meget for hans Skyld.« En anden plejede, naar han havde vist en Tjeneste, altid at tilføje: »Glem nu, hvad jeg har gjort for dig, saa bliver vi altid gode Venner.« Og en Melankoliker, der i sin Velgørenhed altid havde søgt »Verdens Løn«, havde til Slut antaget denne mørke Livsvisdom: »Den, der gør mindst godt, faar mindst Utak.«

Dog vil den utaknemmelige, hvor han selv har været Velgører, strengt haandhæve sit Krav paa Taknemmelighed. Herved fordømmer han sin egen lave Karakter. Ham skal det siges: »Hvad du kræver af andre som din ukrænkelige Ret, gør det først og fremmest selv som din helige Pligt.« Men i den Henseende kræver mange saa meget af andre og er saa eftergivende overfor sig selv.

Allermest har Gud dog Grund til at klage over Men-

neskenes Utak. Hans Ret til taknemmelig Erindring staar, uden al Sammenligning, højt over enhver anden Velgørers Ret, og ingen andens Ret bliver saa meget miskendt. Hvad vi er, og hvad vi har, skylder vi udelukkende Guds Godhed. Vor Natur, vore Talenter, Naaden og alle gode Egenskaber, alt dette, som vi maaske roser os af, har sit Udspring i Herrens ufortjente og uegennyttige Gavnildhed. Intet har vi, som vi ikke har modtaget, og hvad vi har modtaget, enten gennem andre eller ved egen Anstrengelse, has dog Guds Godhed og Rigdom som Kilde. Og da vi tilmed i hele vort Væsen er en Legemliggørelse af Guds Gavnildhed, følger deraf, at vi burde vise Gud al den Taknemmelighed, vi formaar. Hele vort Liv burde være en stadig Taksigelse, al vor Stræben et stedsevarende Takoffer.

Taknemmelighedspligten overfor Gud trykker mange som en Byrde, som en Ydmygelse. Ganske vist, for at kunne betale Gud Taknemmelighedsgælden, behøves der allerførst Ydmyghed. Mennesket maa være overbevist om sin fuldstændige Ubetydelighed og Uværdighed overfor Gud. Mange vender helst Blikket fra deres egen Ufuldkommenhed og fordyber sig med Velbehag i Betragtningen af deres fortræffelige Egenskaber. Deres Elendighed trykker dem ikke, nej, den skjuler og tilhyller de, og derfor kommer de aldrig til en klar Erkendelse af, hvor megen Tak de skylder deres Gud. Og er det dog ikke retfærdigt, at vi, angaaende vort Forhold til Gud, anerkender Sandheden? Sandhedens Forstaaelse og Erkendelse, der gør os mindre i vore Øjne, er bedre end Selvbedrag gennem Egenkærlighed.

Særlig overfor Gud vil den oprigtige Bekendelse af vor Elendighed ikke skade os noget. Menneskene kunde misbruge vor Ydmyghed, Gud derimod hæver os højere i Ære, jo mere vi i Taknemmelighed bøjer os for ham; han kræver ydmyg Erkendelse, for at hans Gaver desto sikrere kan hero hos os. Jo højere og stoltere et Menneske ophøjer sig, desto lavere og fattigere staar det i Guds Øjne. Men den, der gør sig selv til den mindste ved ydmyg Erkendelse, bliver højt ophøjet ved forbarmelsesrig Naade.

Nogle viger tilbage for Taknemmelighedspligten, ikke af Mangel paa Ydmyghed, men af Mangel paa Offervillighed. Deres egen Ringhed og Guds rige Naadegaver anerkender de villigt, men Anstrengelsen ved i Gerning og Ofre at bevidne deres Tak, afskyr de. Dem er Erkendelsespligten en alt for tung Byrde for deres Skuldre. Og dog — hvilke Ofre forlanger Gud af os som Ydtryk for vor Taknemmelighed? Aldrig noget andet, end hvad der er til

vor egen Fordel. Alt, hvad vi ofrer af Taknemmelighed, bliver straks gengældt af Gud med en højere Naade, belønnet med en evig Løn. Hvert Takoffer er en Gevinst. Kraften til at kunne bringe disse Takofre finder den ydmyge, som anerkender Guds Velgerninger, hos Gud selv. I Striden er han ikke overladt til sin egen Svaghed, han bliver styrket ved den Allershøjstes Kraft. Han kan trygt give sig hen til Tillid, og fra Tilliden til Gavmildhed, og da vil han i Hjertets Glæde gøre hele sit Liv til et Takoffer, Gud, den algode Fader, til Ære.

Hører denne Taknemmelighed i Kærlighed ikke til det første og største Bud i Loven?

Fr. Ludolf.

Den danske Folkehøjskole.

Dens Vorden, Væsen og Virken.

Af P. Ansgar Meyer S. J.

(Fortsat.)

Naturligvis er ikke alle Lærere i Folkehøjskolen i lige Grad udformede efter den her skildrede Type; desuden vil vel overalt i Verden Lærere ved højere og lavere Skoler anvende lignende Gaver paa lignende Maade; men her bliver denne Type hævet til Krav, denne Type, der i lige Grad er forskellig fra Professoren og Skolemesteren.

En allerede ældre Mand, der som Rektor for en stor højere Almenskole var bleven bekendt over hele Landet, overlod paa Grund af forandrede Undervisningsforhold sin Skole i andres Hænder og vilde paa sine gamle Dage prøve sin Lykke som Højskolelærer. Karakteristisk for Folkehøjskolen og for den jævne, ægte Tone, som hersker der, er den Maade, hvorpaa han indledede sin første Time. Han forklarede for sine Tilhørere sine personlige Forhold, og at han nu vilde prøve paa at blive Lærer for dem. »Om jeg dur til det, ved jeg ikke. Men det skal afgøres i denne Time. Hvis mine Ord kan gløde i jeres Sjæle, og det lyser mig i Møde fra jeres Øjne, at de har nogen

Værdi for jer, saa bliver jeg; ellers rejser jeg min Vej igen i Morgen. Jeg beder jer hjælpe mig til, at Forsøget kan lykkes. I kan hjælpe mig. Se saadan paa mig, at jeg kan blive.« Han blev — thi Øjnene havde lyst.

Af sin Lærer forlanger Folkehøjskolen altsaa saare meget, af sin Elev saare lidt, eller ogsaa meget, ganske som man lager det.

Noget bestemt Maal af Skolekundskaber forlanges ikke, men mandig-*alvorlig* Lærvillighed. Barndommen, den sorgløse og overfladiske Tid, maa Højskolens Elev for længst have overstaaet. En Skole kan bibringe Børnene Kundskaber, Skrive- og Læsefærdighed, lære dem fremmede Sprog, ja mangt og meget, der hovedsagelig beror paa Hukommelsen. Men at paavirke Børn i Modsætning til den i Hjemmet raadende Aand lykkes ikke ret tit for Skolen — i Barndomstiden gør Hjemmet Udslaget. Tiden umiddelbart efter Barneskolen, Overgangsalderen, hvor det store Barns klodsede Lemmer er dette selv i Vejen, og hvor nye Følelser, saaede ligesom af en fjendtlig Magt i Hjertet, bringer dette i Forvirring, ikke sjælden i Fortvivlelse, altid i Uro, bør efter Grundtvigs og hans Tilhængeres Mening helst tilbringes under strengt legemligt Arbejde og liden aandelig Syssel. Men naar den Tid kommer, da den unge har hørt op med at vokse og har udviklet sig til sin største legemlige Skønhed, og hans Følelsesliv er kommet nogenlunde i Ro, da er ogsaa Tiden der til aandelig Paavirkning med det bedste Haab om Held.

Den Skønhed, siger Christopher Bruun, der plejer at udmærke Mennesket i »Ungdommens blomstrende Tid«, er vel en Genspejling af dets indre Skønhedsverden. Naar en Plante blomstrer, samler den alt, hvad den skjuler i sig af Finhed i Tegningen og straalende Farve, i Blomsterkronen. Saaledes samler Menneskesjælen alt, hvad den skjuler i sig af Skønhed og Farverigdom, i den blomstrende Ungdomstid. Og Ungdommens indre Øje fryder sig ved lyse og herlige Billeder. Thi Fantasien maler aldrig siden hen i Livet med saa stærke og lyse Farver som da. Og hvor man ikke under Ungdommen den mindste Rist eller Ro til dog nogenlunde at se sig om i denne in-

dre Verden, der vil man bemærke denne Mangel hele Livet igennem. Ungdommen er Idealernes, Længslernes og de solskinbestrøede Drømmes Tid. Men Drømmene beskæftiger sig mest med ens egen Fremtid, med det Arbejde, man vil indvie sig til, med det Hjem, man vil grunde, med den Kvinde, man vil gaa gennem Livet sammen med. Men denne Tids vigtigste Øjeblikke, i hvilke Ungdommens Livskraft kulminerer, er Begejstringens Tider — de er afgørende for det senere Liv. Thi højere end Ungdommens Begejstring sigtede, naar sjælden den modnere Alder, og det er ikke ofte, at Manden arbejder for det, som Ynglingen ikke glødede for.

For denne begejstrede eller dog for Begejstring modtagelige Ungdom er det, at Folkehøjskolen aabner sine Døre. Men nu skal ingen indskrumpen Kathedervisdom eller »fornem« Indbildskhed smile over, at man taler om Begejstring og Idealer hos Bønderkarle. Det er netop det store ved disse Folkeopdragere, at de tænker stort om alle Folkets Sønner og vil gøre noget saa stort som muligt ud af saa mange som muligt.

Naar vi tænker og handler saaledes, siger den ofte nævnte Christopher Bruun, skal dog ingen tale om en »Begejstringsrus«. Det er ingen Rus, man vaagner af igen, men en Gave, man maa holde fast ved. Ungdommens Glød skal ikke slukkes med en kold Vandstraale. Naturligvis kan et Menneske ikke gennemvandre hele sit Liv i glødende Begejstring, men man skal til det sidste blive det tro, man har følt i Begejstringens Stund.

Dette er Højskolemændenes Opfattelse af Ungdommen. Er den overdreven? Har ikke ved de ovenanførte Ord Hjertet banket hos mangan Ungdomsven og Præst? Ogsaa den frygtelige Krig har vist, at Ungdommen i alle Lande kan begejstres. Ogsaa Kold oplevede jo i en Krig, den i 1848, for første Gang Folkeandens Begejstring.

Vi har set, at i Danmark besøger en Tredjedel af den landlige Befolkning Højskolen. Dette vidner om virkelig Idealisme hos den. Men man maa her tage to Ting i Betragtning. Den unge Mand, den unge Pige har været fire til seks Aar eller mere beskæftiget med Arbejde paa Marken og i Stalden. Han eller hun

har sparet en lille Sum Penge sammen. Nu melder Øn-
sket sig om at komme paa Højskole. Om Tvang kan
der fra ingen Sider være Tale. Sparepengene vil i de
fleste Tilfælde kunne dække Udgifterne til Opholdet. Nogen
direkte, materiel Nytte er ikke for Haanden, der gives end
ikke noget Vidnesbyrd for Arbejdet i Skolen. Der maa
altsaa være Bevæggrunde af højere Art til Stede, og de
kan kun pege i Retning af Trang til Dannelse i dette
Ords bedste Betydning. Og det er den store Fordel, som
Folkehøjskolen har fremfor andre Skoler, at dens Elever
er unge Mennesker, som allerede kender Livet, som er
vant til strengt Arbejde, og som melder sig og holder ud
slet og ret af en indvendig fra kommende Trang til at
lære noget. Hvad disse Elever maaske mangler i aandelig
Smidighed, erstattes ved deres Alvor og Sjæledybde. Med
dem maa man i kort Tid virkelig kunne udrette noget.

Til den danske Folkehøjskoles Væsen hører endnu, at
den er Privatskole. De fleste faar vel Støtte fra Statens
Side, men denne forlanger kun visse ydre Garantier for
Lærernes Dygtighed, kræver ingen direkte Indflydelse paa
Skolens Ledelse eller Undervisningen. Skolerne er alle
stærkt prægede af deres Forstander og Lærere. Derfor er
heller ikke to hinanden lig. Personlighed og Liv træder
i Stedet for Plan og Tvang. Ja, Skolen betegner det netop
som et Fortrin, at den kan indrette sin Læreplan
nogenlunde efter dens Læreres Evner og dens Lær-
linges Tarv. Dette er utvivlsomt af uhyre Fordel for
Undervisningens Friskhed og Liv.

(Sluttes.)

Solstraale.

(Forfatterens Retskrivning.)

»Hellige Ansgar! Din Bøn og Standhaftighed vandt dog endelig Sejr. Da Dit Livs Aften kom, saa Du lysere Tidens Morgenrøde. Du fik endnu at se Christi Alter staa i vort Fædreland og hørte Kirkeklokker ringe hen over den danske Jord!«

(Andagt til den h. Ansgar.)

Overanstrengt af en Aarrækkes forcerede Arbejder ved Skrivebordet fik jeg for nogle Aar siden Klarhed over, at jeg, paa Grund af disse Arbejders Art, vilde være ude af Stand til at fortsætte dem, dersom jeg som hidtil skulde savne en Haandsrækning. Jeg averterede da om en ung Dame, der kunde være mig til Hjælp, og valgte blandt de 100 Billetter, der øjeblikkeligt strømmede ind, én, som talte mig ved sin koncise og fordringsløse Form.

Jeg havde i Sandhed været heldig. Jeg havde faaet mig en fortræffelig Medarbejderske. Stille, beskeden, flittig har hun siden da siddet ved et lille Bord i mit Arbejds-værelse, punktlig og nøjagtig i Udførelsen af alle de Smaa-krav, jeg gav hende, nydelig i hele sit Væsen. Alle lange Forklaringer overflødige med hendes hurtige Opfattelse. Efter kort Tids Forløb vidste hun, hvor hver enkelt Bog staa i mit ikke helt lille Bibliothek, hvor hvert enkelt af mine Hjælpebidler er at finde.

Mine Arbejder var og er ofte af ret alvorlig og ret sindsbevægende Natur, og de havde ofte tynget paa mig. Det var nu, som en venlig Solstraale hver Dag gled ind til mig og lyste op i min Stue. For mit Arbejdes Vedkommende skylder jeg min Hjælperske den største Erkendtlighed.

Men jeg fik mere at takke Solstraalen for, og det er af denne Grund, at jeg har bedet om Plads for nogle Linier i dette Ugeblad.

Som det gaar Tusinder i de christne Samfund, er det ogsaa gaaet mig: En Barndom, i hvilken virkelig troende Forældres Mangel paa Mod eller Evne til ret at paavirke

Børnene medførte, at det christelige ikke kom til at spille nogen sand Rolle i deres Sjæleliv. En Konfirmationstid med en kortvarig dyb Grebethed. En Ungdom i sædvanlig Letsindighed. En moden Alder i næsten endeløst Arbejde, der i Regelen fristede til at skyde vedholdende alvorlige Sjælsbetragtninger til Side.

Men naar jeg i visse Øjeblikke i Løbet af de mange Aar anstillede indre Overvejelser af mere lødig Art — slige Øjeblikke melder sig jo af og til —, var der altid nogle Momenter, der trængte sig frem i mig. Bl. a. disse:

1) Hvor afskyeligt, at Christenheden stadig skal staa splittet i de Hundreder af Sekter. Hvorfor dog ikke vende tilbage til én eneste christen Kirke? Er det da ganske umuligt igen at samle Alle, der tror paa den samme Gud og den samme Frelser, til ét eneste Samfund?

Jeg har en Gang beskæftiget mig med Missionsforholdene i belgisk Centralafrika. Et stygt Billede afstedkom her, ligesom i andre Kolonier, de forskellige christne Trosbekendelsers Væddeløb om de Indfødte. For alle Parters Værdigheds Skyld burde her én Kirke have haft Eneret til Missionsvirksomhed, og, da Belgien er katholsk, burde det naturligtvis have været Romerkirken.

2) Jeg har aldrig følt megen personlig Sympathi for Luther, navnlig ikke for hans Kampmetoder. Han er ofte forekommet mig raa, for raa, selv for hans Tid. Og fra et dansk nationalt Synspunkt beklager jeg, at det netop blev den Lutherske Protestantisme, der bredte sig her i Landet. Thi den har en meget væsentlig Andel i Danmarks Fortyskning i det 16., 17. og 18. Aarhundrede.

3) Det forekommer mig, at den katholske Præstestand staar og — paa Grund af Coelibatet — maa staa med Hensyn til en samvittighedsfuld og af verdslige Forhold uberørt Udøvelse af sin Gerning gennemsnitligt over de protestantiske Præster.

4) Paa Rejser i Frankrig og Belgien har jeg lært troende katholske Familier af Mellemklassen, nærmest den højere Mellemklasse, at kende, hvis Færd — og i iøjnefaldende Grad særligt Kvindernes — tiltalte mig stærkt. Jeg tænker navnlig paa Kvindernes Opdragelse,

deres ganske beherskede, beskedne, taktfulde Optræden i alle Forhold, som den er indpodet dem i Hjem og Skole. I de omtalte Familier kunde iøvrigt baade Unge og Gamle staa som de smukkeste Typer paa Mennesker, der bestræber sig for at føre et christeligt og naturligt Liv. Og — tilføjer jeg — i nær Tilslutning hertil stod aabenbart et udpræget nationalt Sindelag.

For at samle det foregaaende og andre Momenter, som jeg ikke skal trætte med at anføre, i Korthed: Paa mange Hovedpunkter, synes jeg, maa Andre, der kalder sig Christne, føle sig stærkt tiltrukne af de troende Katholikker i Almindelighed.

Ja, der er for dette Ugeblads Redaktion og Læsere intet som helst nyt i alt det, jeg er fremkommet med. Det er Tanker, der opstaar hos mange Protestanter, det véd jeg, og som naturligvis ofte omsættes til Ord i Samtaler med Katholikker.

Men lad mig vende tilbage til mit Udgangspunkt. Min Hjælperke er Katholikinde, og jeg genfinder i hende just den Kvindetype, jeg skildrede fra Udlandet.

En Dag rettede jeg i en Arbejdspause et Par Spørgsmaal til hende om Katholicismen. Der var uvilkaarligt nogen Kritik heri, fra mit protestantiske Staae, men en yderst høflig Kritik, forstaar sig.

Hvor blev jeg forbauset ved at høre denne ellers — i alt Fald i min Stue — saa tause unge Kvinde i korte og bestemte Vendinger forsvare sin Tro og — egentlig sejr- rigt, det maatte jeg i mit stille Sind indrømme — afparere mine Angreb.

Siden da har vi nogle Gange talt om Trossager, og Følgen blev, at jeg i min fremrykkede Alder nu i mange, mange Maaneder har fordybet mig i Læsningen af den katholske Kirkes Læremidler.

En Dag viste den unge Kvinde mig den store Godhed at tillade, at jeg ledsagede hende til Højmesse i en af Kjøbenhavns smukkeste katholske Kirker. Tidligere havde jeg kun et Par enkelte Gange og flygtigt, uden Forstaaelse, overværet en katholsk Messe. Denne Gang var jeg en Smule forberedt, og jeg fandt saa meget ved Gudstjenesten vidunderlig skönt.

Det lyder maaske noget barnligt i et ældre Menneskes Mund, men — det, der ved denne Lejlighed gjorde det stærkeste Indtryk paa mig, var, da min Ledsagerske, der gik lige foran mig op ad Kirkens Midtergang, pludseligt faldt paa Knæ med bøjet Hoved, Ansigtet rettet mod Højalteret. Jeg vidste jo godt om denne Skik, men jeg havde ikke tænkt paa den i Øjeblikket, og den kom mig saa uventet, denne Handling af dyb Ydmyghed, saa skøn og naturlig den dog er. Jeg ser hende endnu, hende og de andre Kirkegængere, efterhaanden knæle, og jeg føler, at alene i deres store Ærbødighed for Gud, som Katholikerne paa saa mange Maader aabent og ærligt lægger den for Dagen, har de noget forud, langt forud for os Protestanter.

Siden hin Dag har jeg gentagne Gange besøgt vore katholske Kirker. Jeg har fortsat mine Studier med dobbelt Iver. Jeg har søgt Oplysning hos andre Lægfolk end min Hjælperke. Man tilgive mig, at jeg siger: Præsterne kan jeg altid gaa til. Det er den enkelte troende Katholik, jeg først vil prøve paa at forstaa. Jeg beder hver Dag Gud lede mig ad Sandhedens Vej, og mægtigt drager meget mig mod det katholske Trossamfund. Dog, der er saare mange Ting at kæmpe imod, meget underlig naivt, synes jeg, som slet ikke mere hører vor Tid med dens Udviklingsstadium til. Kan jeg overvinde det? Haabet lever i mig.

Én Hindring har jeg imidlertid besejret, som for mig ikke var af de mindste.

Til den unge Pige havde jeg en Gang sagt:

»Men saa er den katholske Kirke jo ogsaa helt fremmed her i Landet, ikke dansk!«

»Ikke dansk? Det var jo den første christne Kirke i Danmark!«

Jeg blev lidt fløv.

»Ja, det kan jo nok være, men Deres Præster kan jo ikke tale Dansk!«

»Ikke det? Jeg synes, de taler udmærket Dansk, eller dog mange af dem. Det er vist ikke altid let at faa danskfødte Præster nok. Men de fremmede Præster lærer hurtigt vort Sprog.«

Præsten, der talte ved Højmessén, da vi var sammen

i Kirke, talte fuldstændig rent Dansk. Og efter den Dag har jeg hørt en Del Prædikener paa godt eller respektabelt godt Dansk. Og i den bedste Prædiken af dem alle, en Gang i St. Ansgars Kirke, taltes der saa smukt og varmt om vor gamle danske Kirke.

At Præsten her talte sandt, faldt mig endnu stærkere ind, da jeg læste om Valfarten til Haraldsted den 4. Juli og harmedes over den bornerte Sognepræst til St. Bendt, som forbød »alle katholske Ceremonier« i det gamle katholske Gudshus fra det 12. Aarhundrede.

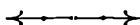
Det er den Hindring, jeg har besejret. Solstraalen havde jo saa grundigt Ret her:

Den katholske Kirke er vor gamle danske Kirke.

Derfor kan jeg kun med Glæde se, at en ikke helt lille katholsk Menighed endnu trives og voxer i mit Fædreland, og jeg forstaar fra et katholsk Synspunkt det smukke Vers i Psalme 242:

»End ulmer dog en Glød af Troens Ild i Norden
I lønligt Haab til Ham, der raader end paa Jorden.
End straaler Korsets Tegn i Danmarks gamle Flag
Og varsler atter Sejr for Ansgars Hjertesag.«

En gammel Protestant.

Ja, et katholsk Arbejdsanvisningskontor!

Højærværdige Hr. Pastor Smitz!

Tak, fordi De minder os om, at vi bør have det saa haardt tiltrængte Arbejdsanvisningskontor!

Denne Sag er tidligere bleven drøftet i Ugebladet. Ikke mindst har Sagen ligget undertegnede paa Sinde, og i Ugebladene Nr. 14, 17 og 18 af Aaret 1913 har jeg indgaaende slaaet til Lyd for dette Spørgsmaal.

Forholdene har ikke været mig saa gunstige, at jeg selv har kunnet oprette et saadant Kontor. Men kunde det mon ikke tænkes, at en af vore allerede bestaaende katholske Institutioner, der har Ungdommens Bedste for Øje, vilde tage denne Virksomhed op som en Gren af Ungdomsgerningen? Vi har jo ikke saa faa af slige Institutioner.

Erfaringen har vel vist, at Avertissementer ikke gør samme Virkning, eftersom der trindt om i Verden har rejst sig Masser af slige Anvisningskontorer.

Avertissementer er ikke saa fyldestgørende som Oplysninger paa et Kontor (Angelica Axelsens Udtalelser i Ugebladets Nr. 17 af 1913).

Et Avertissement kan ogsaa undgaa ens Opmærksomhed og — — mange ser maaske slet ikke Ugebladet!

Nej. Et Arbejdsanvisningskontor som det af Pastoren foreslaaede synes det eneste holdbare. Og jeg tillader mig at tilføje, hvad jeg ogsaa bemærkede sidst: Gennem et staaende Avertissement i Ugebladet burde Menighedens Opmærksomhed uafladelig henvendes paa et saadant Kontors Virksomhed.

Paa forskellig Vis, mundtligt og skriftligt, burde der reklameres for dette Kontor, saa dets Eksistens ikke kunde undgaa at gaa ind i alle Katholikkers Bevidsthed.

Denne Vej vilde saa for alle, baade arbejdssøgende og arbejdsgivende, blive den eneste naturlige. Selvfølgelig vilde man først og fremmest henvende sig til et saadant Kontor. Og der vilde saa Forespørgslerne fra de arbejdssøgende og de arbejdsgivende mødes.

I Lighed med slige Kontorer i Udlandet burde saa de, der fandt, hvad de søgte, betale et lille Honorar. Kontorets Udgifter og Ulejlighed maatte afholdes. Men sikkert giver man ogsaa hellere et Bidrag til Kontoret som Tak for det, man fandt, end til Avertissementer, som alligevel ikke fører til noget.

Et saadant Kontor vilde sikkert blive til stor Gavn for vor Virksomhed overhovedet.

Med ærbødigt Hilsen *Ellen Bohn-Jespersen.*

Viskingegaard pr. Svebølle d. 5. Septbr. 1920.

*

Efterskrift: Naar »mange maaske slet ikke ser Ugebladet«, kan jeg ikke begribe, hvad Nytte et staaende Avertissement i dette ikke læste Blad skulde gøre. — For øvrigt er Annoncefne i Ugebladet ofte langt mere nyttige, end den ærede Indsender synes at mene. *N. H.*

En Henvendelse til Konvertitter.

(Fortsat.)

- 1) Var der enkelte bestemte Ting, der særlig frastødte Dem i Protestantismen?
- 2) Var der enkelte bestemte Ting i den katholske Kirke, der først fik Dem til at beskæftige Dem med denne?
- 3) Har nogle Bøger været af særlig Betydning for Dem ved Deres Konversion?
- 4) Var der nogle Ting i den katholske Kirkes Lære eller Praksis der ved Deres Konversion voldte Dem særlig Vanskelighed

59. *)

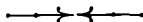
1. Ja, Mangelen paa Andagt og Ærbødighed i Kirken.

2. Grunden til, at jeg blev Katholik, var Sygdom, Sorg, Skuffelser og Uheld. Det var, som Gud havde forladt mig, jeg var syg og lidende paa Legeme og Sjæl, og jeg var indlagt paa St. Josefs Hospital. Da kom det en Aften til Afgørelse, min lille trofaste Nonne knælede ned ved min Seng og bad Aftenbøn, og jeg saa paa hendes fredfyldte, rolige Aasyn; da foldede jeg mine Hænder, bad inderlig Gud om Fred og Ro i mit Indre, og jeg blev bøn hørt. Det er nu 9 Aar siden, men jeg fik dengang Kræfter til at bære Korset. Jeg spurgte Søster ud angaaende hendes Religion og begyndte at gaa til Undervisning, og da jeg havde modtaget den første hellige Kommunion, følte jeg, at jeg stod paa fast Grund.

3. Bønnebogen og »Den katholske Kirkes Skønhed«.

4. Jeg følte ingen Vanskelighed. Jeg vil kun tro barnligt, og hvad jeg ikke forstaar, beskæftiger jeg mig ikke med.

Maria Eugenia. (Fortsættes.)

Efterretninger fra Ind- og Udland.

Maribo. Da det nye Skoleaar i den polske Kommunitanstalt her i Maribo har taget sin Begyndelse den 1. Septbr., skal her hidsættes nogle Tal, der anskueliggør Arbejdet. Anstalten har i det forløbne Aar i kortere eller længere Tid huset i alt 124 Børn, 68 Dreng og 56 Piger, fra 6—14 Aars Alderen. Desuden har en Del Børn fra Omegnen af Maribo søgt Skolen. Der er af Katholikker indkommet som Hjælp til Skolen 517 Kr. Dette Bidrag er imidlertid ikke indkommet som Følge af Annoncen i

*) Skal være 59. I det foregaaende er der nemlig to Gange bleven nummereret med 56.

Ugebladet, der desværre til Dags Dato ikke har formaaet en eneste Læser til at oplukke sit Hjerte og sin Pung for at hjælpe til, at de Stakler, der bor milevidt fra en katholsk Kirke, kan blive delagtiggjort i Kirkens Naademidler. De fleste af de ovenfor omtalte Penge er indkommet under Mærket *A. H.* og fra et Par andre Katholikker, der stedse har vist virksom Interesse for St. Josefssøstrenes Barmhjertighedsanstalter. De ædle Givere takkes her ved hjerteligst i det fortrøstningsfulde Haab, at de ogsaa i Fremtiden vil vedblive at omfatte de smaa Børn, vor kære Frelasers Yndlinge, med et varmt Hjerte. De ærede Sognepræster bedes godhedsfuldt om snarest muligt at sende de Børn, der skal modtage deres første h. Kommunion Søndagen før Jul. Pensionspengene er 30 Kr. pr. Maaned. Vask betales ekstra.

Tyskland. De katholske Ærkebiskopper og Biskopper har i forrige Maanedes Midte været samlede til deres sædvanlige aarlige Konferens i Fulda. Forhandlingerne varede flere Dage og drejede sig mest om Kirkens øjeblikkelige Stilling i Tyskland og den religiøse Opdragelse i Skolerne.

— Efter Krigens Afslutning blev det betydet de tyske Benediktinere i Prag, at deres Nærværelse i Bøhinens Hovedstad ikke længere var ønskelig. Munkene vendte derfor tilbage til Württemberg, hvorfra de fleste af dem stammede. Fysten af Turn og Taxis har nu tilbudt de hjemløse Ordensfolk Bolig i en af sine Ejendomme, det forhenværende Benediktinerkloster i Neresheim. Ved denne underlige Førelse har saaledes det protestantiske Württemberg faaet sit første Benediktiner-Abbedi.

Belgien. Pave Benedikt XV har vist Kong Albert af Belgien en meget sjælden Ære, idet han har forordnet, at der skal bedes for ham under enhver Messe og hans Navn nævnes i Messens Canon umiddelbart efter Stiftets Biskops. Dekretet herom har øjeblikkelig Gyldighed overalt i alle Kirker og Kapeller paa belgisk Territorium. Eneste Præcedens herfor er den Bøn, som tidligere blev bedet paa Langfredag for den tysk-romerske Kejser.

Schweiz. Mgr. Maglione er bleven udnævnt til paveilig Nuntius i dette Land og vil om kort Tid tage til Rom for at modtage biskoppelig Konsekration. Mgr. Maglione har i længere Tid arbejdet i Schweiz paa det store, af Benedikt XV indledede Redningsarbejde for nødlidende Børn i Europa.

Syd-Amerika. Som bekendt skal alle katholske Biskopper hvert femte Aar aflægge et Besøg i Rom og hilse paa den Hellige Fader. Formodentlig af Hensyn til den lange Rejse og vore Dages Dyrtid har Pave Benedikt ind-

skrænket dette Bud for de sydamerikanske Biskoppers Vedkommende saaledes, at disse herefter kan nøjes med hvert tiende Aar at aflægge deres Besøg *ad limina*.

Brevkasse.

Hr. Redaktør! 1) Hvor mange Katholikker findes i København?
2) Hvor mange i hele Danmark (Polakker fraregnede)?

Ærbødigst Abonnent.

1) Naar man regner Hellerup og Ordrup med til København, findes der 5880. 2) Godt 18000 i hele Danmark; men Polakkerne er regnede med. Jeg tænker, der er ca. 5000 af dem, men nogen Angivelse heraf staar ikke til min Raadighed. *N. H.*

Meddelelse.

Paa Grund af de stadig stigende Priser for Papir, Trykning og Bogbinderarbejde har det vist sig umuligt at bibeholde det idligere billige Udsalgspriser for adskillige Bøger.

Fra nu af gælder derfor følgende Priser:

Ny Testament	5,00	Kr.
Arnold: Efterlignelse af Jesu h. Hjerte	4,00	—
Bibelhistorie: lille	1,00	—
— stor, gl. Udgave, indb.	2,00	—
— » ny » »	3,00	—
Bønnebog for Ungdommen, hæft.	2,50	—
— — indb.	3,00	—
— — »	4,00	—
Bønnebog, fuldstændig, hæft.	5,00	—
— — indb.	6,00	—
— — » (Læder)	8,00	—
Katekismus, lille kart.	0,50	—
— stor* hæft.	2,00	—
— » indb.	2,50	—
Rippel: Den kath. Kirkes Skønhed, hæft.	4,00	—
Seupoli: Den aandelige Kamp, hæft.	2,00	—

*) Nyt Oplag lige udkommet.

Det Apostoliske Vikariats Forlag.

Til de nødlidende Søstre i Innsbruck har jeg endvidere modtaget Kr. 3 + 10 + 10 + 25 + 25 + 100 (fra en gammel Elev paa St. Andreas Kollegiet med følgende Hilsen: »Skaal, kære Søstre, og velbekomme! Nyd denne lækre Drik, og kast snart jeres Krykker over Klostermuren.«), i alt 173 Kr. Hjertelig Tak! Indsamlingen sluttet paa Kirkevielsesfesten den 26. ds. Vi vil nu være i Stand til at sende 125 Litre Levertran, muligvis endog en Tønde paa 200 Litre. *Ign. Schmid.*

En villig og proper ung Pige søges til 1. Okt. til Hjælp i Huset samt til Pasningen af 2 smaa Piger, henholdsvis 4 og 1½ Aar. Henvendelse til *Carl Spetzler*, Læderhandler, Kongensgade 25, Odense.

Kirkelig Kalender.

19. Sept. 17. Søndag eft. Pintse.	26. Sept. 18. Søndag eft. Pintse. (Kirkevielsesfest.)
20. — M. Eustachius og Fæller, Martyrer.	27. — M. Cosmas og Damianus, Martyrer.
21. — Ti. Matthæus, Apostel.	28. — Ti. Venceslaus, Martyr.
22. — O. Thomas af Villanova, Biskop og Bekender.	29. — O. Mikael, Ærkeengel.
23. — To. Linus, Pave og Martyr.	30. — To. Hieronymus, Kirkelærer og Bekender.
24. — F. Maria, de fangnes Befrielse.	1. Okt. F. Remigius, Biskop og Bekender.
25. — L. Marias Officium.	2. — L. Værneenglene.

Apostlenes Dronning: Mandag den 20. Septbr. Møde, Østerbrogade 7 D.

Maria-Kongregationen for Ynglinge har Fællekommunion Søndag den 19. ds. Kl. 8 $\frac{1}{2}$ i Jesu Hjertes Kirke. Paa Mandag Aften Maanedsmøde i Salen: P. Koch om Jesuiterstaten i Paraguay, 2. Del.

Min Gennemgang af Troslæren bortfalder Torsdagene den 23. og 30. September, men begynder paa ny Torsdagen den 7. Oktober Kl. 8 Aften i Forsamlingsværelset, Bredgade 64. Alle er velkomne.

J. Olrik.

St. Josefs Gilde, stiftet 1885. Generalmøde afholdes Mandag den 11. Oktbr. 1920. Forslag, som ønskes behandlet, bedes sendt til Formanden, *Chr. Dose*, Ahornsgade 13, senest 1. Oktober.

Bestyrelsen

Credo. Nr. 9 1920. Indhold: Bøner av den helige Thomas. — Tidens Krav. — Religionsundervisningen i Sverige. — Den katolske filosofien och den modernistiska. — Från Credos torn. — Från våra församlingar. — Kyrklig Kalender.

Køkkenpigepladsen paa Ledreborg Slot er ledig den 1. November. Man henvende sig til Husjomfru Gustafsson, Ledreborg, Lejre.

Porcellænsmaling.

Undervisning gives. Tirsdag eller Fredag. Bestillinger modtages. Telf. Øbro 3716. Frkn. Løssl og Lipka, Lipkesgade 23.

Husk de to **polske Børnehjem:** i Aalborg (Grevinde Ledochowska, Villa Skrænten) og Maribo (St. Josefssøstrene) samt **Kostskolen** for danske katolske Børn fra Landet i Nakskov.

K.U.B. (Katholsk Underretnings Bureau), et Samfund af katolske akademiske Lægfolk, tilbyder at korrespondere med Ikke-Katolikker, som maatte ønske at faa nøjere Kendskab til den katolske Kirke. Henvendelser, der alle behandles som fortrolige, bedes rettet til Sekretæren, Magister, kgl. Translatør Chr. M. Hansen, Rønde Artiumskursus, Rønde.

Katholsk Boghandel Stenosgade 3, Kbhvn. B. Aabent 9-6. Tfl. Vester 3930. Bøger, Billeder, Devotionalier.

FREMMEDSPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN),

Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

68. AARGANG

»Nordisk Ugeblad« udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 2 Kr. 50 Ø. Kvarialet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Bogluder og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Studiestr. 27-29, 1-4, Tlf. 12327). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 16 Kr. aarligt. — Redaktør: Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. Tlf. Helrup 657 y. Træffes bedst Kl. 4—5 Eftermiddag.

Nr. 39.

Søndag den 26. September.

1920.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Christian d. Tiende (50 Aar). — Den danske Folkehøjskole (sluttet). — En Henvendelse til Konvertitter. — Den lille Wienerpiges Begravelse. — Efterretninger fra Ind- og Udland: Ordrup, Esbjerg, England, Frankrig, Spanien, Nord-Amerika. — Brevkasse. — Avertissementer.

Smaa Indledninger.

512.

»Vær ved godt Mod ...!«

»Vær ved godt Mod, mit Barn, dine Synder er dig forladte!« Det er til en lam, Jesus, vor Gud og Frelser, henvender disse Ord. Saa hjælpeløs var det stakkels Menneske, at fire Mænd maatte bære ham paa en Seng. De navde søgt at bringe ham ind i Petri Hus i Kapharnaum, hvor Jesus netop opholdt sig og helbredte syge. Men for Stimlen kunde de ikke faa Plads til at bære ham ind. Da var de steget op paa Taget, havde brudt Hul paa dette og ladet Sengen med den lamme ned igennem Taget midt foran Jesus. Og da Jesus saa denne Tro, sagde han til den syge: »Vær ved godt Mod, mit Barn, dine Synder er dig forladte!«

At have faaet Syndernes Forladelse og atter at leve i Guds Naade og Fred, det er altsaa Grund nok til at være ved godt Mod, til at være frejdig og frimodig, selv om man skulde være lammet og lænket til Sygelejet for Livstid. Det havde nok været den syges Tanke og Haab, at Jesus

vilde give ham Førligheden igen, hvis han blot kom til at ligge for den store Undergørers Fødder. Men da han nu saa op til Jesus, da vakte den Hellighed, der straaede ham i Møde, ganske nye Længsler i hans Hjerte. Nu længtes han langt mere efter at blive frelst fra Sjælens Død og blive rensed for sine Synder end efter at faa sit Legemes Sundhed igen. Og Jesus, der læste denne angerfulde Bøn i hans Øjne, bønhører den med de livsalige Ord: »Vær ved godt Mod, mit Barn, dine Synder er dig forladte!«

Selv om vor Frelser ikke havde føjet Legemets Helbredelse til Sjælens Genfødelse, vilde den syges Taknemmelighed ikke have kendt Grænser. Nu var han jo frelst fra Syndens Forbandelse, fra Samvittighedens Uro, fra den Orm, der stadig nager, og fra den Ild, der aldrig slukkes. Nu var Guds Fred med Naadens Sødme i hans Hjerte. Med usvigelig Sikkerhed vidste han, at hans Synder var udslettede; Guds Alvidenhed og Sanddruhed gik jo i Borgen derfor, og Guds Almagt satte sit Segl derpaa. —

Ogsaa til hver af os vil Jesus sige de trøstende Ord: »Vær ved godt Mod, mit Barn, dine Synder er dig forladte!« Thi den Magt til at forlade Synder, Jesus ejer, har han efterladt sin Kirke; hver Gang Præsten i Jesu Navn udtaler Frikendelsen over en angerfuld Synder, lyder ligesom vor Frelasers Ord paa ny: »Vær ved godt Mod, dine Synder er dig forladte!«

Der er rigtignok en stor Forskel mellem den Vished, den lamme havde om sin Retfærdiggørelse, og den, vi kan opnaa. Han havde Troens absolutte Sikkerhed; thi Jesus, Gud selv, havde sagt: »Dine Synder er dig forladte.« Denne Sikkerhed er os nægtet, thi saaledes lærer Kirken: Enhver kan frygte for sin Frelse, da ingen med Troens usvigelige Sikkerhed kan vide, at han har opnaaet Guds Naade.

Men selv om vi altsaa ikke kan opnaa Troens Vished om vor Frelse og maa virke vor Saliggørelse med Frygt og Bæven (Fil. 2,12), er alligevel den moralske Sikkerhed om, at vore Synder er forladte, at vi lever i Guds Naade, den bedste Trøst i alle Prøvelser.

CHRISTIAN DEN TIENDE.

Blandt de Tusinder, der i Tale eller Skrift i Dag lykønsker vor Konge til det første halve Hundrede Aar, skal det katholske Ugeblad ikke savnes. Det har været 8 vanskelige Aar siden 1912, da Kronprins Christian saa brat og uventet kaldtes til at beklæde Danmarks Kongetrone, men det er i adskillige Henseender gaaet vort Fædreland bedre og lykkeligere end mange andre Lande. Og heri har Kongen haft sin store Andel; han har forstaaet en konstitutionel Konges Rettigheder og Pligter, har ladet Tingene gaa deres egen Gang, naar det syntes at være bedst, men ogsaa med klog og hensynsfuld Haand grebet ind, naar det var nødvendigt. »Kongen kan efter vor Forfatning ikke komme til at gøre Landet videre Skade,« sagde Jens Busk engang; »men er han en dygtig Mand, kan han gøre det megen Gavn.« Det har Christian X. gjort Danmark, og vi Danske har med Begejstring og Glæde kunnet se op til Kongen som vor Fører og Leder, ikke mindst under de store Dage i Sommer, da saa mange Danske vendte tilbage til Fædrelandet. Vi er vor Konge megen Tak skyldige, saa det er let i Dag at være med i den store Skare, der af Hjertet ønsker ham til Lykke og med Oprigtighed beder:

Gud skærme og styrke Hans Kongelige Majestæt!

Niels Hansen.

Den danske Folkehøjskole.

Dens Vorden, Væsen og Virken.

Af P. Ansgar Meyer S. J.

(Sluttet.)

Folkehøjskolen er efter Sagens Natur en Kostskole, men ikke i samme Skikkelse som de fleste af den Slags, snarere som Forstanderens udvidede Familiekrede. Da det jo drejer sig om ældre, udviklede Mennesker, gaar alt uden Kommando og egentlig Opsigt. Forstander og Lærere spiser sammen med Eleverne, deltager i deres Underholdning, lever overhovedet sammen med dem som i en stor Familie. I denne Storfamilie spiller næsten altid Forstanderens Hustru eller en anden Kvinde en afgørende Rolle. I Kolds første Højskole var det hans Søster. Ja, i nogle Skoler præger denne Kvinde ifølge sine fremragende Egenskaber Livet lige saa meget som hendes Mand Undervisningen. Dette sjælfulde Samliv med ædle og fine Personligheder vil ofte sætte et uudsletteligt Præg paa de unge Menneskers eget fremtidige Familieliv.

Den danske Folkehøjskole er et Skolehjem. Alvorlige, lærvillige unge Mennesker bor her i flere Maaneder sammen i en Storfamilie med deres Lærere. Fjernede fra Livets Bekymringer og Planer føres de ved gribende, omend jævne Foredrag ind i Aandens Verden, lærer at beundre, til Dels ogsaa at forstaa, men altid at ære og agte de aandelige Værdier i Historien, Videnskaben og Kunsten; de lærer at opfatte sig selv som en Del af et Folk, en Kulturenhed; de bliver derved sjælelig løftet og beriget. Det er den danske Folkehøjskoles Væsen: den er et Skolehjem til at besjæle Folkets Masse.

3. Kapitel.

Højskolens Virksomhed.

Væsen og Virken falder ved en Skole næsten ganske sammen. Hvilke Virkninger frembringer Folkehøjskolen? Og hvilke har den frembragt?

Det er meget vanskeligt at besvare disse Spørgsmaal. Thi nogen umiddelbar praktisk Virkning tilsigter denne Skole jo ikke. Man kan ganske vist fremdrage flere Fortrin ved det danske Folkeliv; men andre Forhold som Folkeskolen, Foreningslivet, økonomiske gode Vilkaar kan have bidraget til det gunstige Resultat. Maaske kan Højskolen, saa nøje tilpasset som den er til den danske Karakter, ogsaa bidrage til at udpræge nationale Svagheder. — Kun en længere Afhandling vilde nogenlunde kunne udrede disse og andre hermed sammenhængende vanskelige Spørgsmaal.

At Højskolen naar sit direkte Maal, at vække og begejstre Ungdommen, er sikkert — det aarlige Antal Elever beviser det. Man ser det ogsaa deraf, at Eleverne senere altid med stor Taknemmelighed, ja Rørelse plejer at tale om den »skønne Tid« paa Højskolen, og at de gerne og i stort Antal atter besøger Skolen ved festlige Lejligheder og ved de regelmæssige Efteraarsmøder. Man kan træffe ældre Bønder, Haandværkere, Embedsmænd, hos hvem dette Besøg er et fast Punkt blandt Aarets Glæder. Men Skolen fortsætter paa denne Maade en Slags »Aandsfornylelse« med dem.

Selv i de bredeste Lag i Landbefolkningen træffer man en forholdsvis stor aandelig Bevægelighed. Det ser man allerede af de mange Bøger, der findes selv i ganske jævne Huse. Folk læser gerne, men endnu hellere hører de, og de hører opmærksomt og omhyggeligt efter, naar Foredraget blot er nogenlunde godt. Ja, de kan høre det samme Foredrag af den samme Taler gentagne Gange, hver Gang med ny Nydelse.

I de Dele af Befolkningen, man kan betegne som Højskolekredse, raader en dybere, al Nutidens hule og kunstlede Væsen fjendtlig Livsopfattelse; sjælelige og kunstneriske Værdier sættes over det moderne Flitterstads; Baller f. Eks. og Biografforestillinger bryder man sig der ikke meget om, men man plejer Folkedanse, Sanglege, læser højt i Hjemmet af gode Bøger og synger smukke Sange. Endog paa Husenes Ydre kan man spore Højskolepaavirkningen, idet en jævn Bygningsmaade, der passer til

Omgivelserne og knytter sig til de gamle Traditioner, atter finder mere Indpas.

Ogsaa paa Politikken øver en saadan Folkebevægelse naturligvis en ikke ringe Indflydelse. Den radikal-socialistiske Propaganda har i de senere Aar søgt at udbrede sig paa Landet; nogle Steder har den vundet en Del Indflydelse, men de fleste Steder har den endnu kun kunnet gøre sig lidet gældende. Det skal nu vise sig, om Folkehøjskolen har kunnet bringe saa megen Sjølekultur ind i Folket, at dette ikke stiller større Fordringer til Livet, end det yder Arbejde, og ikke ser det sidste Maal for sit Arbejde i Lønnen, men i det at skabe Værdier.

Denne lille Skitse af den danske Folkehøjskoles Vorden, Væsen og Virksomhed tilstræber ikke at være udtømmende. Den giver heller ikke nogen principiel Bedømmelse og Kritik. Den har søgt at tegne et Billede af, hvad denne Skole vil være og faktisk er.

Som den er, kan den kun trives i Danmark. Uden videre kan den ikke plantes over i et andet Land. Men det levende Ords Magt og Ungdommens Evne til at begejstres kan overalt, hvor Menneskenaturen er sund, fremkalde de samme Virkninger. Og det har overalt den samme Værdi, at Folkets Liv bliver løftet op i et højere Plan. Naar nu blot katholsk Sandhed og katholske Idealer kunde blive Kærnen i og Kronen paa disse Folkeværdier!

En Henvendelse til Konvertitter.

(Fortsat.)

- 1) Var der enkelte bestemte Ting, der særlig frastødte Dem i Protestantismen?
- 2) Var der enkelte bestemte Ting i den katholske Kirke, der først fik Dem til at beskæftige Dem med denne?
- 3) Har nogle Bøger været af særlig Betydning for Dem ved Deres Konversion?
- 4) Var der nogle Ting i den katholske Kirkes Lære eller Praxis der ved Deres Konversion voldte Dem særlig Vanskelighed

Nedstammende fra en gammel dansk Præsteslægt er jeg opvokset uden at føle nogen Aversion mod Protestantis-

men; det frastødende i Protestantismen fremkom først, da jeg som 20-aarig ung Pige kom til Sydfrankrig, hvor jeg en længere Tid under et Kurophold boede hos St. Josefs-søstrene, som lige uden for Byen havde et stort Pensionat.

Det var en lykkelig Tid, jeg tilbragte inden for Klosterrets Mure. Klosterlivet gjorde et dybt Indtryk paa mig og bevirkede hurtigt, at jeg begyndte at beskæftige mig med Religionsspørgsmaal.

Jeg gik gerne i katholsk Kirke og mindes endnu, hvorledes jeg en Dag, da jeg var i Kirke sammen med en af Søstrene, hørte Præsten sige: »Frels din Sjæl; gaar den tabt, saa er alt tabt.« De Ord har sikkert grebet mig dybt, jeg har følt, at ens Sjæls Frelse var Livets Hovedopgave.

Jeg havde overværet Majandagten i en lille Landsbykirke og hørte Tale om Lourdes, som laa faa Timers Rejse fra Klosteret. Jeg tog til Lourdes sammen med nogle Venner; allerede den Gang maa jeg for Alvor have været grebet dybt af Katholicismen, thi ved Grotten bad jeg for første Gang en Bøn til Jomfru Maria og lovede hende at blive Katholik, naar hun ved sin Forbøn vilde opnaa min Helbredelse; derefter var jeg til Gudstjeneste i den skønne Kirke, og mine Tanker maa sikkert have været fyldt af Beundring over alle de Naadegaver, som Menneskene havde opnaaet ved Guds Moders Forbøn.

Da jeg kom tilbage til Danmark, korresponderede jeg en Tid med Priorinden for Klosteret, og efter Opfordring lærte hun mig Bønnen »Hil dig, Maria«. Ofte har jeg til Vor Frue af Lourdes opsendt denne Bøn, fordi jeg var overbevist om, at hun vilde bede for mig.

Aarene gik, jeg følte mig i det hele mere og mere draget til den hellige katholske Kirke. Skriftemaalet stod for mig som en stor Velsignelse. Jeg indsaa, at Protestantismen var en Vranglære, Luther var mig en Torn i Øjet, og efterhaanden traadte alle Protestantismens Mangler frem.

Det protestantiske Skriftemaal blev for mig en Parodi paa den Velsignelse, som Skriftemaalet var i den hellige katholske Kirke.

De utallige Sekter.

At Kirken tillader, at fraskilte gifter sig igen. At Præsterne har Lov til at gifte sig o. s. v.

Jeg begyndte nu at faa Undervisning, og under denne frydede jeg mig over alt, hvad jeg lærte, og inden jeg var helt undervist, var jeg overbevist om, at den katholske Tro var den sande og eneste rette Tro.

Der gik dog lang Tid, inden jeg blev optagen i den hellige katholske Kirke, men i al den Tid gik jeg ofte i Jesu Hjertes Kirke, og højærv. Pater Sialms gribende og indtrængende Prædikener har haft stor Betydning for mig.

Jeg har kun læst faa Bøger for at lære den katholske Kirke at kende, f. Eks.: »Vore Fædres Tro«, »Den katholske Kirkes Skønhed« og enkelte af Johs. Jørgensens Bøger. Mere Betydning end katholsk Litteratur har sikkert det haft for mig, at min afdøde Mand var Katholik.

Endelig oprandt den lykkelige Dag, da jeg i Jesu Hjertes Kirke blev optagen i den katholske Kirke, hvis Lære og Praksis ikke voldte mig Vanskelighed. M. S.

61.

Jeg er snart 43 Aar og er Student (sproglig-historisk) fra Sorø Akademi; min Moders Slægt har paa Faderens Side en lang Række af danske Præster; min mødrene Bedstefader var saaledes Stiftsprovst i Ribe, og jeg har to Svogre, der begge er Præster i den danske Folke»kirke«.

Fraregnet Forretnings- eller Rekreationsrejser til andre Verdensdele har jeg boet i Kina siden 1901.

1. Jeg har altid troet paa en personlig Gud og Sjælens Udødelighd, men ellers betragtet Folke»kirken« som mig ganske ligegyldig og uvedkommende, endda som noget fjendtligt og ubehageligt; jeg var derfor glad og taknemmelig, da jeg en Uge efter min Konfirmation, i 14Aars Alderen, havde overstaaet min første og sidste Altergang i den protestantiske Kirke, som jeg siden intet har haft at gøre med. Mine Forældre var dybt religiøse uden at være det mindste pietistiske, vistnok hvad man den Gang kaldte »højkirkelige«, og min Ligegyldighed overfor Folke»kirken«s Gudstjeneste, som jeg afslog at deltage i, voldte dem Undring og Sorg, men tilskreves af dem Tidsaanden; ellers var mit Forhold til mine Forældre meget inderligt;

havde de nu levet, vilde de have været de første til at glæde sig over min Indtrædelse i den katholske Kirke.

Ved en særlig Naadegave har jeg fra min første Ungdom instinktmæssigt følt, at der kun kunde være een sand, kristen Kirke, nemlig den af Christus indstiftede og af ham betroet Sankt Peter, Apostlenes Fyrste, tillige med Nøglernes Magt, Magten til at løse og til at binde, overleveret igennem Seklerne ved den apostoliske Succession. Som en Følge af denne Mening har, paa den anden Side, den lutherske »Reformation« altid forekommet mig et Oprør, et forbryderisk Frafald. Selv i min »lutherske« Periode forekom Luther mig derfor at være en Ærkekætter; ydermere var det mig altid klart, at »Reformationen« vilde være bleven en ubetydelig, skismatisk Bevægelse, om ikke Tidens Fyrster i den havde set en glimrende Finansoperation. Endelig var den protestantiske »Kirke« mig altid kold, øde, død, ganske uden Sjæl, bragte ingen Trøst og Støtte af den Art, som man haaber at finde hos en Moder, og som alle vi Katholikker modtager i saa uendelig rigt et Maal fra vor Moder, den hellige Kirke.

2. Kun det, at jeg instinktmæssigt følte, at det var den ene, sande Kirke, der var bleven os berøvet.

3. For nogle Aar siden fandt jeg ved et tilfældigt Besøg i en Antikvar-Boghandel en »Messebog« fra 1851 paa Latin og Fransk, indeholdende den hellige Messe for hver Dag i Aaret foruden Bønner, Litanier o. s. v. Denne Bog ligesom gav Stødet til min Omvendelse, der ikke skyldes nogen som helst Paavirkning fra Mennesker.

4. Jeg imødesaa med ikke lidt Benovelse det mundtlige Skriftemaal, der imidlertid straks blev mig en Kilde til den største Trøst og Sjælero; nu forstaar jeg ikke mere, hvorledes Kristne kan leve uden Bodens Sakramente.

Desuden fandt jeg lige i Begyndelsen Henvendelsen til Guds Moder besynderlig, thi for Protestanter er jo Guds Moder reduceret til en Slags rørende Sagnfigur, i hvert Fald i ren praktisk Henseende. Da jeg fra min første Tid som Katholik har elsket Rosenkransens Bønner, blev Henvendelsen til vor kære Frue mig snart ganske naturlig, og nu kan jeg ikke tænke mig Livet uden den. —

Det var mig endelig noget af et »Shock« at jeg blev døbt »*sub conditione*«, fordi Jesuit-Fædrene, hvem den hellige Kirke her er betroet, ikke vidste, om den danske Folke»kirke«s Daab var gyldig, hvad de nu ved, at den er.

Iwan Dolgorouckoff.

(Slattes.)

Hermed er Besvarelserne paa min Henvendelse til Konvertitter afsluttet. I næste Nummer skal jeg forsøge paa ganske kort at give en lille samlet Oversigt over Svarene paa de fire Spørgsmaal. N. H.

Den lille Wienerpigens Begravelse.

(Efter Vordingborg Dagblad af 9. og 10. Septbr.)

Den lille Wienerpige Hermine Totzauer, som den 8. Juli kom til Vordingborg og fik et kærligt Hjem hos Kusk Alstad paa Rosenfeld, døde Søndag den 5. Septbr. Kl. 2¹/₂ Eftm. paa Sygehuset af Tuberkler paa Hjernen, til stor Sorg for de gode Plejeforældre, der havde vundet det muntre Barn kært og gerne havde beholdt hende i Datters Sted. Barnets Moder naaede Lørdag Aften hertil fra Wien, og den døende forstod, at Moder var hos hende under Livets sidste tunge Strid.

Allerede Tirsdag foregik Jordefærden, da Moderen ikke længe kunde være borte fra sit fjerne Hjem.

I Sygehusets Ligkapel henstod den hvide Kiste, der var prydet med talrige af Sensommerens brogede Kranse, deriblandt flere signerede, samt en særlig smuk Palmedekoration fra »Centralkomiteen for Wienerbørns Ophold i Danmark«. Præmonstratensermunken Sigbert (Louis Cuper), for Tiden ansat som Præst i Næstved, læste de latinske rituelle Bønner ved et Ligs Afhentning fra Dødsstedet, og det store Følge, i hvilket bemærkedes Kammerherreinde Oxholm fra Rosenfeld, sang »Tænk, naar engang«.

Efter Ligyognen fulgte den dybt nedbøjede, grædende Moder, ledsaget af Plejeforældrene og den hvide Munk i sort fodsid Sutane med hvidt Superpelliceum og sort Stola.

Foran Ligvognen gik Wienerbørn og strøede Blomster hele den lange Vej, medens Kirkeklokkerne ringede, og de forbigaaende ærbødigt med blottede Hoveder hilste Liget paa den ikke korte Vej til Kirkegaarden.

Ved Graven holdt Pater Sigbert, efter Sangen: »Kirkeklokke, ej til Hovedstæder«, paa fortrinligt Dansk en Tale, mange gerne vilde se trykt efter hans Manuskript, med ægte flamsk Varme. Gaaende ud fra den store Verdenskrigs frygtelige Rædsler, han af Selvsyn i Belgien havde været Vidne til, takkede han de mange, ogsaa danske Mænd og Kvinder, ogsaa Indbyggerne i Vordingborg, som følgende den barmhjertige Samaritans ophøjede Forbillede efter bedste Evne søgte at læge nogle af Verdenskrigens rædselsfulde Følger ved paa kortere eller længere Tid at tage imod de stakkels nødlidende Børn fra det fordum saa pragtfulde Wien. Han henvendte trøstende Ord til den ustandselig grædende Moder og de dybt nedbøjede Plejeforældre og sluttede med i Kirkens Navn at bede Gud Herren give den hensovede Piges Sjæl den evige Hvile og lade det evige Lys lyse for hende. Hun hvile i Fred i fremmed Jord til Opstandelsens store Morgen. Evig Fred skænke Gud hendes Sjæl og alles, som hviler her omkring. Munken foretog saa, efter at den hvide Kiste var sænket, Jordspaaastelsen med de Ord af Jobs Bog, som for Tiden bruges ved de katholske Begravelser her i Landet og læste det latinske Rituals sidste Bønner og Fadervor.

Efter »Dejlig er Jorden« takkede Redaktør Oluf Olsen som Centralkomiteens Repræsentant for den store Deltagelse, og Moderen bad den stedlige Presse bringe hendes dybtføjte Tak videre til Læserne for den Offervillighed, med hvilken mange allerede i hendes Sorg og Nød havde bragt hende virksom Hjælp. »Gott vergelt's — Gud gengælde det« — som Wienerne plejer at sige. De tilføjer: »Tausend Mal — tusinde Gange«.

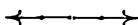
— Det var tillige en historisk Dag. Tirsdag den 7. September blev en Mindetag for den gamle Valdemarsby. For første Gang siden Christian den 3.'s Kirkeomvæltning i 1536 vandrede en hvid Munk gennem Byens Hovedgade i offentlig kirkelig Funktion. Det var Præmonstratenserpater Sigbert Cupers fra Belgisk Flandern, for Tiden ansat i Næstved som Præst, Munk fra det berømte Kloster Averbode, der ligger mellem Malines og Liège og har tre store Døtreklostre med Undervisningsanstalter i Brasilien, her i Danmark et Kloster i Vejle og et i Esbjerg.

Ordenen blev stiftet af den hellige Norbert af den adelige Familie von Genrep, født i Xanten, der grundlagde sit første Kloster i Prémontré ved Laon i Frankrig. Klosterstiftelsen blev stadfæstet af den store Pave Honorius den

2den i 1126 og havde Augustinerordenens Regel. Stifteren døde 1134 som Ærkebiskop af Magdeburg.

For Tiden er den gamle Generalabbed Norbert Schachinger i Præmonstratenserklosteret Schlagl i Ober-Østerreich øverste Prælat for samtlige Verdens mange Præmonstratenserklostre.

Ordenen kom tidlig til Danmark og havde her bl. a. Børglum Kloster i Nørre-Jylland. Allerede i Absalons og Valdemars minderige Dage virkede ikke faa af de hvidklædte Munke her i Landet.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

Ordrup. Assumptionssøstrene paa det forhenværende St. Andreas Kollegium har nu faaet deres Sager i Orden og Undervisningen i fuld Gang. Nogle og firs unge Piger søger Skolen, af hvilke de 60, for en stor Del Ud-lændinge, tillige er Kostgængere. Der er ikke meget forandret paa Kollegiet; det, som falder mest i Øjnene, er vel nok, at det store naturhistoriske Museum er forsvundet, medens den forrige Gymnastiksal nu er Spisesal for Eleverne; den lille Sal, der tidligere brugtes som Elevernes Spisestue, er nu Taleværelse og Undervisningsrum. Pensionsprisen er 150 Kroner pr. Maaned, hvori ogsaa Betaling for Undervisning er medregnet, men ikke Vask.

Esbjerg. Under 9ende September er Pater Louis August Adolph Brems af Præmonstratenser-Ordenen af Kongen anerkendt som Sognepræst for den katolske Menighed i Esbjerg og Omegn.

England (Irland). Naar Berlingske Tidendes Medarbejder, Hr. Henry Hellsen, om Ærkebiskop, Kardinal Logue, Irlands Primas, udtaler, at han »understøtter Sinn-Feinerne«, er dette en meget misvisende Bedømmelse, hvad følgende offentlige Brev, Kardinal Logue nylig har udsendt, tilstrækkeligt viser. Kardinalen fordømmer heri et nys stedfundet Mord paa en Politibetjent og kalder det en Voldsdaad, som intet Formaal, hvor ædelt og attraaværdigt det end er, kan retfærdiggøre. Kardinalen fortsætter saaledes: »Man har fortalt mig, at der er fremført Undskyldninger for at vildlede de ubetænksomme og ivrige blandt Ungdommen, der ad den Vej skulde lade sig bringe til at plette deres Hænder med Blod og betynge deres Samvittigheder med Forbrydelser, der vil ødelægge deres Fred i dette Liv og udsætte Freden i det tilkommende Liv for den største Fare. Men det er falske Undskyldninger, dikterede af Ondskabens Aand, der var en Løgner fra Be-

gyndelsen. Hvad der skete sidste Søndag, skulde være nok til at aabne Øjnene paa enhver. Tre eller fire Mænd var optagne af den fredelige Opfyldelse af deres Pligt, da de pludselig blev angrebet af hemmelige Snigmordere. En blev i Løbet af faa Sekunder sendt for Guds Domstol — jeg haaber, at han var tilstrækkelig forberedt. De to andre blev farligt saaret. Det stakkels Offer, som gik ind i Evigheden, ved jeg var en god, hæderlig Mand, som aldrig krænkede nogen under Opfyldelsen af sine Pligter. Jeg kunde sandsynligvis sige det samme om de andre, hvis jeg kendte dem. Vil man indvende, at det var en krigerisk Handling, at det er lovligt at skyde enhver, der bærer en Politibetjents Uniform og paa Lovens Grund opfylder sine Pligter, saa foretrækker jeg at kalde det ved dets sande Navn: koldt, overlagt Mord og ikke andet. Derfor, enhver som planlægger, opmuntrer, tilskynder til eller blot sympatiserer med en saadan Handling, er skyldig overfor Gud. — Det sker ofte, naar jeg finder det nødvendigt at fordømme Forbrydelse, at anonyme skriver til mig for at minde mig om, at der er værre Fejl paa den anden Side, og at jeg skulde fordømme dem. Det ved jeg, der er, og jeg fordømmer dem saa hjerteligt, som nogen kan ønske det. Jeg ved godt, at vi lever under et haardt, trykkende, tyrannisk Militær-Regimente med brutal Tvang, der indbyder til, opmuntrer og nærer Forbrydelse. Det ved jeg, og fordømmer jeg, men Forbrydelse undskylder ikke Forbrydelse, og vi bør ikke gøre ondt, fordi andre gør ondt eller værre.«

Frankrig. Kardinal Amettes Begravelse har fundet Sted under stor Deltagelse fra Notre Dame Kirken i Paris den 4. September. 5 Kardinaler, 43 Ærkebiskopper og Biskopper og 30,000 andre fyldte den store Kirke næsten baade indvendig og udvendig. Bemærkelsesværdigt var det, at alle Statens og Kommunens Embedsmænd og Repræsentanter havde givet Møde, deriblandt Førsteminister Millerand, Marchal Pétain, Præsidentens Repræsentant, den engelske, japanske, nordamerikanske og belgiske Gesandt og mange andre. Kardinal Amette var personlig en elskværdig Mand, der helst søgte at undgaa Strid, naar han kunde; for de arbejdende Klasser interesserede han sig meget, og flere vigtige Forholdsregler til disses Bedste skyldtes hans Initiativ.

— Der er i Vogeserne blevet oprejst et Mindesmærke for en jødisk Feltpræst, Abraham Bloch, som i den store Krigs første Maaneder, selv dødelig saaret, holdt et Krucifiks op til en døende katholsk Soldats Læber. Afsløringen overværedes af Stor-Rabbien over Frankrig og af Mgr. Chichy som Repræsentant for Biskop Foucault af St. Dié.

Spanien. Ærkebiskoppen af Toledo, Patriark for Vest-Indien, Kardinal Guisasola y Menendez, er i Begyndelsen af denne Maaned afgaaet ved Døden. Født i Oviedo d. 21. April 1852 blev afdøde i 1893 Biskop af Osma, 1897 af Caen, 1901 af Madrid, 1905 Ærkebiskop af Valencia og 1913 af Toledo. Den 25. Maj 1914 udnævnte Pius X ham til Kardinal.

Nord-Amerika. Den mægtige katolske Organisation Kolumbus-Ridderne (*The Knights of Columbus*), som allerede i mange Aar har gjort saa stort et Arbejde for Kirkens Sag i De forenede Stater, har i et Antal af 240, hvoriblandt 15 Præster, gjort en stor Tur til Europa, og først til Rom, hvortil de ankom i Ekstratog den 2. ds. Lørdagen efter blev de modtaget i højtidelig Audiens i Konsistorialesalen af den Hellige Fader, hvem de i deres Forbunds Navn overrakte $\frac{1}{4}$ Million Lire. Den øverste af Ridderne, James A. Flaherty, blev af Paven udnævnt til Kommandør af Gregorius den Stores Orden. Søndag den 5. overværede Ridderne den Hellige Faders Messe i Vatikanets Have ved Vor Frue af La Guardias Alter, hvorefter de blev fotograferet og optaget paa Film med Benedikt XV i deres Midte. — Fra Italien drog Ridderne til Frankrig, hvor de ogsaa blev modtaget med stor Udmærkelse af baade Regeringen og Befolkningen. Fra Paris drog Fru Jusserand, som mange Læsere vil erindre fra hendes Mands Ministerperiode her i København, med Ridderne til forskellige Steder, bl. a. til Reims, hvor Ærkebiskoppen, Kardinal Luçon, viste dem rundt i Kathedraalen. Førsteministeren, M. Millerand, der var indbudt til at deltage i Turen, kom om Eftermiddagen og var med til Festen, ved hvilken Lejlighed han tildelte Mr. Flaherty Storkorset af Æreslegionen. — I Alsace-Lorraine naaede Festlighederne for Ridderne dog Toppunktet. I Metz blev under stor Begejstring en Statue af Lafayette afsløret, og ved den højtidelige Pontifikalmesse var baade Marchal Foch og den amerikanske Gesandt til Stede. Mr. Flaherty overrakte den berømte Marchal en prægtig Stav, og Foch meddelte Æreslegionens Insignier til Mgr. Cabanel, en forhenværende Feltpræst. I Verdun, hvor Marchal Pétain var til Stede, i Strassbourg og Nancy fandt lignende Festligheder Sted. — Denne storslaaede Modtagelse, der saaledes er bleven givet Verdens største katolske Forening ved dens Besøg i Frankrig, har vist den uvidende og fordomsfulde Del af Befolkningen, at af alle internationale Kræfter er Catholicismen dog den mægtigste.

Brevkasse.

Hr. Redaktør! Tillad mig at rette en lille Unøjagtighed i sidste Nummer af Ugebladet. Under »Efterretninger« meddeles den sjældne Udmærkelse, som er bleven den belgiske Konge til Del, at hans Navn skal nævnes i Messens Canon umiddelbart efter Stiftets Biskop overalt paa belgisk Territorium. Som eneste Præcedens herfor anføres den Bøn, der tidligere blev bedet paa Langfredag (Paaskelørdag burde ogsaa været nævnt) for den romersk-tyske Kejser. Dette er ikke rigtigt. Ifølge et paveligt Privileg nød den østerrigske Kejser ligeledes den samme Begunstigelse, at hans Navn blev nævnt i Messens Canon.

Ærbødigst
Pastor v. Kettenburg.

Tak for Rettelsen. N. H.

Kollekt for den danske katolske Kirkesag.

Søndag den 3 Oktober holdes den af det Apostoliske Vikariat foreskrevne **Ansgarius-Bonifacius Kollekt** i alle Kirker og Kapeller til Bedste for vore mest trængende kirkelige Institutioner.

Min Gennemgang af Tros læren bortfalder Torsdagen den 30. September, men begynder paa ny Torsdagen den 7. Oktober Kl. 8 Aften i Forsamlingsværelset, Bredgade 64. Alle er velkomne.

J. Otrik.

Den eucharistiske Forenings Medlemmer bedes erindre Tilbedelsen i St. Ansgars Kirke Fredag d. 1. Okt. til de aftalte Tider.

Fanetoget

til Hs. Maj. Kongen 26. Septbr.

St. Josefs Gildes Medlemmer anmodes at deltage i ovennævnte og slutte sig om Fanen. Trosfæller, som ønsker at deltage, bedes slutte sig til vor katolske Fane. Adgangen fra Marmorbroen aabnes Kl. 2. — Læs i øvrigt Dagbladsannoncerne. *Bestyrelsen.*

A.C. Onsdag 29. Sept. Kl. 8¹/₄ i Vesterhus, Vestervoldg. 115²: Rusmodtagelse ved Panchesold. Deltagelse 3 Kr. pro persona. Alm. Paaklædning. Tegning senest Mandag 27. ds. hos Adm. eller paa den i A.C.s Lokaler fremlagte Liste. — De unges Sektion samme Sted, Onsdag 13. Okt. Kl. 8¹/₄: Hr. cand. phil. Preben Wenck indleder en Diskussion om Ægteskabet. Gæster kan medtages.

Adm.

St. Josefs Gilde, stiftet 1885. Generalmøde afholdes Mandag den 11. Oktbr. 1920. Forslag, som ønskes behandlet, bedes sendt til Formanden, *Chr. Dose*, Ahornsgade 13, senest 1. Oktober.

Bestyrelsen

Køkkenpigepladsen paa Ledreborg Slot er ledig den 1. November. Man henvende sig til Husjomfru Gustafsson, Ledreborg, Lejre.

Porcellænsmaling.

Undervisning gives. Tirsdag eller Fredag. Bestillinger modtages. Telf. Øbro 3716. Frkn. Løssl og Lipka, Lipkesgade 23.

Ung Pige, som kan ligge hjemme, søges til Husgerning (nær Bredgade). God Løn. Søndagen fri. Billet, nrk. »Ung Pige«, modt. Kont., Studiestr. 27-29⁴, K.

Rettelse. I forrige Nummer er paa Side 604 Ordet maaske udfaldet i Begyndelsen af Linie 10 fra neden.

Red.

Kirkelig Kalender.

26. Sept. 18. Søndag eft. Pintse. (Kirkevielsesfest.)	3. Okt. 19. Søndag eft. Pintse. Rosenkransfest.
27. — M. Cosmas og Damianus, Martyrer.	4. — M. Franz af Assisi, Bekender.
28. — Ti. Venceslaus, Martyr.	5. — Ti. Placidus og Fæller, Martyrer.
29. — O. Mikael, Ærkeengel.	6. — O. Bruno, Bekender.
30. — To. Hieronymus, Kirkelærer og Bekender.	7. — To. Rosenkransfest.
1. Okt. F. Remigius, Biskop og Bekender.	8. — F. Birgitta, Enke.
2. — L. Værneenglene.	9. — L. Pave Dionysius og Fæller, Martyrer.

St. Ansgars Kirke.

Under den højtidelige Messe paa Kirkevielsesfesten den 26de Septbr. udstilles det allerhelligste Sakramente, som forbliver udstillet hele Dagen indtil Kl. 9 Aften. Kl. 10 Levitmesse med Prædiken. Kl. 3 og 5 reciterer de gejstlige Breviarbønnerne. Kl. 8 Aften Festandagt med Prædiken og Te Deum.

Fælles Bedetimer: Kl. 2—3 den eukaristiske Forening; Kl. 3—4 Rosenkransbroderskabet og Mariakongregationen af Apostlenes Dronning; Kl. 4—5 Fidelitas; Kl. 5—6 St. Josefs Gilde; Kl. 6—7 Mariakongregationen for Ynglinge; Kl. 7—8 Mariakongregationen for Mænd.

Sakramentskirken. Efter Højmessens paa Kirkevielsesfesten Søndag den 26. Sept. udstilles det allerhelligste Sakramente, som forbliver udstillet indtil Aftenandagten. Kl. 10 Levitmesse med Prædiken. Kl. 6 Levitandagt med Te Deum.

Fredag den 1. Oktober (1. Fredag i Maanedens) sakramental Velsignelse efter Ottemessen og Aftenandagten Kl. 8.

Jesu Hjertes Kirke (Stenosgade). Fra første Søndag i Oktober (Rosenkransfest) til Paaske er der paa alle Søn- og Fstedage Andagt med Prædiken Kl. 6 Eftm. — 1 Oktober vil der blive talt om Emnet: »Er den katholske Kirke forældet?«

Jesu Hjertes Andagt (Fredag d. 1. Oktbr.):

St. Ansgars Kirke: Kl. 8 $\frac{1}{4}$ Messe med sakramental Velsignelse, Kl. 8 Aften Andagt.

Rosenkranskirken: Efter 8-Messen sakramental Velsignelse, Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften Andagt.

Sakramentskirken: Efter 8-Messen sakramental Velsignelse, Kl. 8 Aften Andagt.

St. Annæ Kirke: Andagt efter Messen Kl. 8 og om Aftenen Kl. 8

Jesu Hjertes Kirke: Efter 8 $\frac{1}{2}$ -Messen sakramental Velsignelse, Kl. 7 Aften Andagt.

St. Andreas Kirke: Efter 8-Messen sakramental Velsignelse, Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften Andagt.

Ordrup.

Mariakongregationen for Mænd: Møde i Taleværelset Torsd. d. 30. Sept. Kl. 8 (ikke 8 $\frac{1}{2}$); Bestyrelsesvalg Torsd. d. 14. Okt. **Mariakongregationen »Fredens Dronning«:** Møde Tord. d. 7. Okt. Kl. 8 $\frac{1}{4}$. **Begge Kongregationer:** Fælleskommunion Søndag d. 3. Okt. Kl. 8 $\frac{1}{2}$ (Rosenkransfest).

FREMEDSPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN),

Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

68. AARGANG

«Nordisk Ugeblad» udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 2 Kr. 50 Ø. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Studiestr. 27-29, 1-4, Tlf. 12327). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 16 Kr. aarligt. — Redaktør: Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. Tlf. Helrup 657 y. Træffes bedst Kl. 4-5 Eftermiddag.

Nr. 40.

Søndag den 3. Oktober.

1920.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Den katholske Propaganda. — En Henvendelse til Konvertitter. — Nye Bøger. — Den irske Borgmesters Sultestrejke. — Efterretninger fra Ind- og Udland: Aarhus. Luxembourg. Rom. Schweiz. Asien. — Brevkasse. — Avertissementer.

Smaa Indledninger.

513.

Min Rosenkrans.

Rosenkransen, min kære Rosenkrans! Lad mig en Gang tage den frem og se paa den; jeg gaar altid med den. Jeg er nemlig en Gang blevet Medlem af Rosenkransbroderskabet, og ved at studere den lille Seddel med Reglerne opdagede jeg, at man kunde vinde en Aflad paa 200 Dage hver Dag, naar man altid bærer Rosenkransen hos sig. Saa tænkte jeg: Det var nemt, det vil jeg gøre; jeg skal vel vogte mig for bære mig ad som Naaman Syreren og foragte noget, fordi det er let. I øvrigt har ogsaa den Opmuntring til altid at bære Rosenkransen hos mig været Skyld i mange af de Rosenkranse, jeg senere har bedet. Kirken ved nok, hvad den gør.

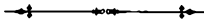
Men det var min Rosenkrans! Den er efterhaanden blevet mig en elsket Genstand. Jeg fik den i sin Tid af et sjælden godt og rent Menneske, der nu for længst er død og sikkert for længst i Himmelen. Det var til min første hellige Kommunion, jeg fik den; og der er da ikke en eneste Gave, jeg har haft saa meget ud af.

Korset er slidt, Forniklingen er delvis borte. Bag paa har jeg med en Knivspids ridset et Mærke, for at jeg al-

tid skulde kunne kende min egen Rosenkrans igen. Ansigtet er der ikke meget tilbage af, men saa meget desto tydeligere har vor Frelasers kvalfulde Aasyn indprentet sig hos mig, naar jeg bad »den smertefulde«. — De kære brunrøde Perler, der ligner matblanke, halvmodne Brombær! Og de store Roser, der har holdt deres smukke Udskæring saa forbavsende godt! Kæden imellem er af Kobber; den var engang fornicket, men det er længst forsvundet. — Der er noget saa elskværdigt ved min Rosenkrans; det gør ligefrem godt at tage paa den. Engang nede i Rom har den rørt ved Apostelen Pauli Lænker. — Der maa ogsaa for andre være noget tiltrækkende ved Rosenkransen; jeg husker engang, jeg tror jeg var ved at gaa til Ro, og min Rosenkrans laa paa Bordet, saa kom min Broder, der ikke er Katholik, ind og satte sig ned og tog fat i Rosenkransen og gav sig til at lade Perlerne glide gennem sine Fingre.

Ja, Kirken er en Moder, der forstaar at drage Menneskebørnene med de smaa, ydre Ting for at faa dem til at beskæftige sig med de store, indre og usynlige Ting; men disse sidste er der rigtignok kun faa, der bryder sig om. Hvor mange dybe og evige Ting har ikke min Rosenkrans aabenbaret for mig, medens dens glatte Perler raslede med en blødt knitrende Lyd.

O.

Den katholske Propaganda.

(Oversat efter *Credo*.)

Om den katholske Propaganda i Norden kunde man maaske udtale den forbløffende Sandhed: »Den baade findes og findes ikke.« Først og fremmest maa vi gøre det rigtig klart baade for os selv og andre, at den virkelig eksisterer. I selve Ordet »katholsk« kan Propaganda-Begrebet siges at ligge skjult. Katholsk betyder jo almindelig, d: bestemt for alle Folk og Tider, med den klare, af Herren selv givne Befaling, at »lære alle Folk,« at vinde hele Menneskeslægten. Det er jo kun naturligt, det følger jo ganske af sig selv, at man gerne vil sprede den Sandhed, som man ved er ufejlbar, absolut. Men da hertil kommer, at den sande Tro ifølge katholsk Opfattelse er nødvendig

for Sjælens evige Frelse — »Den, som tror og bliver døbt, skal blive salig« — saa forstaar man let, at Christi Kirke fuldstændig vilde svigte sit høje Kald, om den ikke med al mulig Kraft og Iver drev Propaganda, altid og overalt paa Jorden.

Visselig gør vi Forskel paa Hedninger og ikke-katholske Kristne. Visselig er vi overbeviste om, at troende Protestanter, som uden egen Skyld befinder sig udenfor den sande Kirke, godt kan finde Syndsforladelse og Frelse, saa længe de er i god Tro. Men disse vore vildfarende Brødres aandelige Vilkaar er ved de sidste Tidens Udvikling absolut blevet forværret, ikke mindst indenfor vort Landomraade. Vort Propagandaarbejde i Nutidens Skandinavien blandt alle disse søgende og sønderlidte Sjæle minder ikke saa lidt om Redningsmandskabets Arbejde ved et Forlis. Hvad vilde man sige om Lodser og Sømænd, som havde sikre, prøvede Redningsbaade til deres Raadighed, men stod nede ved Strandbredden en stormfuld Nat og lyttede til Nødsignalerne fra de synkende Skibe? Endnu strengere burde Dommen blive over Nutidens Katholikker i Norden, hvis de et Øjeblik glemte deres hellige, med et dybt Ansvar forbundne Pligt til at gøre Propaganda.

De, som baade i Tale og Skrift beklager sig over »den katholske Propaganda i Norden«, burde engang betænke, hvad de selv vilde være, hvis den ikke havde fundet Sted. For mere end 1000 Aar siden begyndte jo en katholsk Propaganda heroppe, som trods haardnakket Modstand og uhyre Vanskeligheder varede gennem tre lange Aarhundreder, et storslaaet Taalmodighedsarbejde uden meget Bulder og Brag, men i Stedet for med et i vor Historie enestaaende Resultat: de vilde, ubændige Nordboers Kristianisering og Civilisation. Uden denne heltemodige katholske Propaganda havde vi ikke haft nogen Sankt Ansgar, nogen Olaf Tryggvason, nogen Hellig Bitgitta i vore Minders Tempel. Uden den var aldrig Snorres Edda, aldrig »St. Jørgen og Dragen« i Stockholms Storkirke, aldrig »Den signede Dag« traadt frem i Virkelighedens Verden. Vore statskirkelige samtidige havde — hvis ikke den katholske Propaganda var gaaet forud for deres egen — nu maattet

klare sig uden de fleste af deres skønneste Klenodier: Domkirkerne i Lund, Uppsala og Trondhjem og utallige andre Kirker paa Land og i By, udmærkede til at holde »stemningsfulde« Gudstjenester i, uden alle de herlige Statter og Billeder, som nu staar i forreste Række paa deres »Udstillinger af kirkelig Kunst«, og uden saa meget, meget andet. Sigtuna-Stiftelsen, som vil være et Bolværk mod det fremtrængende Rom, har som det mest passende Centrum for sin Virksomhed valgt en idyllisk gammel Klosterby, som har faaet sin særegne Karakter udelukkende gennem Minderne fra den Tid, da Rom første Gang trængte sejrrikt frem i Norden. For ikke at tale om det ømtaalelige Pengespørgsmaal, som ogsaa i kirkeligt Arbejde spiller saa stor en Rolle. Hvor er vel Hovedparten af de Præstegaarde og fromme Stiftelser og gode Præbender, som nu eksisterer i Nordens lutherske Kirker, kommet fra om ikke som økonomiske Frugter af gammel god katolsk Propaganda i det yderste Thule.

Altsaa, den katolske Propaganda findes virkelig, dybt begrundet i vor Kirkes hele Opfattelse, af alle gode Katholikker betragtet som en hellig, en uafviselig Pligt. Den er ogsaa i tidligere Tider ivrigt bleven drevet her i Norden, selv om de, der nu nyder dens materielle Frugter, viser os saa liden Taknemmelighed og Velvilje.

Men hvorledes kan vi da i samme Aandedrag paastaa, at den ikke findes? Vi svarer: Den findes slet ikke — i den Forstand, som adskillige udenforstaaende synes at opfatte Begrebet »katolsk Propaganda«. Den er saaledes hverken »skjult« eller »snigende«, men aaben og ærlig. En skattet konkurrerende Redaktør har ved Credos Fremkomst højtidelig erklæret, at han vilde »holde Øje med« den katolske Propaganda i Sverige, som nu saa aabenbart var traadt frem i Dagens Lys, Vi gør intet for Propagandas Skyld, som vi behøver at skamme os over, og vi har altid aabenlyst vist, hvad vi vil. Det samme gælder om vore to Kampfæller for den katolske Sag i Norden, »Nordisk Ugeblad for katolske Kristne« i Danmark og »Sankt Olav« i Norge.

Endvidere tager vore forskrækkede Modstandere grundig fejl, hvis de tror, at vi haaber at fremkalde plud-

selige katholske Vækkelser ude blandt Folket. Vi er altfor gammeldags til at bryde os om udvortes Kvantitetsdyrkelse, der tror at kunne maale et Samfunds Styrke og Fremgang udelukkende ved Hjælp af Statistikkenes Tabeller. Vi gaar ikke omkring og samler saa mange Sjæle som muligt uden at tænke paa, hvem og hvordan de er. Det er med velberaad Hu, vi længe prøver og underviser den, som ønsker Optagelse i Kirken.

Lige saa lidt venter vi hurtige og iøjnefaldende Resultater af vor katholske Propaganda. Saadanne vilde maaske snarere forurolige og forskrække os. »Langsomt, men sikkert« er vort Valgsprog nu som før. Hvorfor er vi ellers saa tilfredse ved de smaa Resultater, vi har opnaaet, om ikke just derfor, at de er vokset langsomt, men sikkert frem? Samtiden kan altsaa være rolig. Vi planlægger ingen dramatiske, i Bund og Grund virkningsløse Korstog i stor Stil, ingen Massebevægelser i de brede Lag.

Og saa til Slut en velment Afskedshilsen til den, som egentlig har fremkaldt denne Artikel. Der findes for Øjeblikket saa mange Propagandister her i Norden. Tunge-maalstalere vrider sig i hysteriske Anfald, Adventister spaar med urokkelig Sikkerhed om Verdens snare Undergang, Spiritister sidder i Andagt omkring deres dansende Borde og Aandefotografier, Christian-Scientister besnærer lettrende og svage Sjæle med deres moderne Humbug, Fritænkerne omskaber Religionsundervisningen i Statens Skoler efter deres Smag, Anarkister prædiker ustraffet Raahedens og Usædelighedens Evangelium. Om alt dette taler Lutherdommens forskellige Zionsvægttere lidet eller intet, men saa meget mere om den »katholske Propaganda«. Var det ikke paa Tide, de kastede et nøgternt Blik paa Nutidens Forsømmelser og affyrede deres Ammunition i den rigtige Retning, ja overhovedet bedre lærte at tyde Tidernes Tegn? At de maa komme dertil, ønskes oprigtigt af

Credo.

En Henvendelse til Konvertitter.

(Sluttet.)

Da nu Offentliggørelsen af den lange Række Besvarelser paa min Henvendelse til Konvertitter er tilendebragt, skal jeg allerførst takke de mange, der saa elskværdigt har indsendt deres Svar. Interessen for denne Enquête har ikke alene indenfor vor egen Kreds været betydelig; flere kirkelige protestantiske Blade har aftrykt adskillige af Besvarelserne, ja, det grundtvigske »Menighedsbladet« har i to længere Artikler søgt at vise, hvad Prostanterne kunde lære af de forskellige Svar, samtidig med at det roste den loyale Maade, Ugebladet i det hele havde grebet denne Sag an paa.

Dernæst skal jeg, som allerede antydet i forrige Nummer, til Slut prøve paa at give en lille samlende Oversigt over de indløbne Svar.

Min første Forespørgsel lød: »Var der enkelte bestemte Ting, der særlig stødte Dem i Protestantismen?« Som det var at vente, er det Spliden indenfor Protestantismen og dennes Mangel paa Konsekvens og Autoritet, der for de allerfleste har været den store Anstødssten. Nogle færre, men ogsaa mange Indsendere har angivet Mangelen paa Inderlighed og Andagt indenfor Protestantismen som særlig stødende for dem, medens lige saa mange har erklæret, at Luthers Person og uhyggelige Optræden især frastødte dem. Syv Indsendere har klaget over, at fraskilte blev viet i de protestantiske Kirker, skønt det tydeligt er forbudt i det nye Testamente, seks har fundet de udenfor Gudstjenesten altid aflaaede protestantiske Kirker meget uhyggelige, og et Par Stykker har besværet sig over den indenfor Protestantismen voksende Rationalisme.

Svarene paa det første Spørgsmaal er ikke overraskende, men vel nok falden omtrent saaledes, som de fleste Katholikker paa Forhaand havde ventet det. Kun undrer man sig maaske over, at der ikke er kommet mere bestemte Udtalelser frem om det meningsløse i det protestantiske Samfunds fuldstændige Afhængighed af Statsmagten; det vil betragtes som det rensede Guds Rige paa Jorden, men

har altid været og er stadig væk indrettet, opretholdt, beskyttet og styret af Staten.

Det andet Spørgsmaal var formet saaledes: »Var der enkelte bestemte Ting i den katholske Kirke, der først fik Dem til at beskæftige Dem med denne?« Herpaa har henvend Halvdelen af Indsenderne været enige om at give samme Svar: Det var Andagten hos Katholikker, især i Kirken og under Gudstjenesten, der først vakte vor Opmærksomhed. Det er et skønt Vidnesbyrd, det er en stor Ros, og det er en alvorlig Formaning — ikke sandt? Der maa maa altsaa være adskillige danske Katholikker, der ved deres Holdning i Kirken, deres stilfærdige, naturlige Andagt har kunnet være en saadan Prædiken for udenforstaaende, at disse derved er bleven ledet til at beskæftige sig nærmere med den Kirke, hvis Børn disse Mennesker var. Men det er ogsaa en alvorlig Formaning: Kan det gode Eksempel virke saa meget, hvor maa vi saa ikke være forsigtige, at vi ikke ved Uærbødighed i Kirken, daarlig Holdning, Smaasnak med en Nabo skal komme til at virke i modsat Retning!

Et meget stort Antal Indsendere har, som det var at vente, erklæret, at det var Enheden, Klarheden og Autoriteten i den katholske Kirke, der først drog dem til den. Ikke saa faa, otte, har nævnet Skriftemaalet og lige saa mange Mariadyrkelsen som Bevæggrund, der først fik dem til at beskæftige sig med Kirken. Og endelig har nogle anført Bønnen for de døde som deres første Tiltrækning.

Det tredje Spørgsmaal, om hvilke Bøger der havde haft Betydning for vedkommendes Konversion, havde den særegne Interesse, at det ikke var saa let i Forvejen at tænke sig, hvorledes det vilde blive besvaret. En lille Statistik over Svarene vil maaske her være det mest oplysende. Her skal saa nævnes de Bøger, der er bleven fremhævet, og foran dem Antallet paa de Personer, der har anført dem

12 Johannes Jørgensens forskellige Bøger.

10 Den katholske Katekismus.

8 Det nye Testamente.

8 Kardinal Gibbons: Vore Fædres Tro.

- 7 Rippel: Den katholske Kirkes Skønhed.
- 7 Ugebladet.
- 7 Krogh Tonning: En Konvertits Erindringer.
- 6 Stub: Ledsagelse fra Fordomme til religiøs Sandhed
- 5 Thomas a Kempis: Christi Efterfølgelse.
- 4 Maurer: Veje til Rom.
- 3 Pater Essers Bøger.
- 3 Mgr. Robert Hugh Bensons Bøger.
- 2 H. Pontoppidan: Elise Hoskier.
- 2 Hammerstein: Edgar.
- 2 Kardinal Newmans Bøger.
- 2 Pater Pergers Bøger.
- 2 Rauschens fem Smaaskrifter.

Til denne Oversigt er ikke noget videre at bemærke ud over det, enhver Læser sikkert heraf kan slutte; jeg kan dog ikke lade være med at fremhæve det glædelige i, at saa mange er gaaet til de bedste Kilder, der findes, nemlig Ny Testamente og den katholske Katekismus. Vilde blot alle troende Protestanter læse denne sidste f. Eks. to Gange igennem, vilde vi faa se en Mængde af dem vende tilbage til den katholske Kirke.

Hvad det fjerde Spørgsmaal angaar, om de Vanskeligheder, de enkelte særlig følte ved deres Overgang, er Svarene her ogsaa ganske, som man havde maattet vente. Det er Afladen, Skriftemaalet og Mariadyrkelsen, der har voldt Vanskeligheder, de tre Ting, der er mest misforstaaede af udenforstaaende og mest fordrejede af vore Fjender. Dette maner os til aldrig at blive trætte af, hver Gang Lejlighed gives, at gøre Rede for vor Tro, ikke mindst for de Parter af den, der bliver særlig angrebet. Og herunder maa det være vor stadige Regel: Gøre Rede, oplyse, fortælle om vort eget, men ikke angribe de andres — dette sidste nytter næsten aldrig noget, hvor fristende det end tit kan være.

Glædeligt var det bestandig, naar Vanskelighederne omtaltes, at høre det Vidnesbyrd: Det var kun i Begyndelsen, jeg følte Vanskelighed, senere har alt jævnet sig i Kirkens Lys og Varme.

Niels Hansen.

Nye Bøger.

Dansk Tidsskrift-Index. Systematisk Fortegnetse over Indholdet af 200 danske Tidsskrifter, Ved Svend Dahl og Th. Døssing. Fjerde Aargang 1918. (København. Lybeckers Forlag 1920. XXXVIII + 347 Sider.)

Endelig kom da den fjerde Aargang af den meget nyttige og omhyggeligt udarbejdede Tidsskrift-Index, som der flere Gange tidligere i Ugebladet har været gjort Rede for. Den stærkt forsinkede Fremkomst skyldes den Omstændighed, at der for de foregaaende Aargange var opstaaet et Underskud, som Udgiverne maatte have Dækning for, før de turde fortsætte Udgivelsen. Da nu Regering og Rigsdag har hjulpet dem ud over Forlegenheden, er altsaa Arbejdet fortsat. Bogen er udarbejdet efter den samme Plan som tidligere med en nøjagtig Faginddeling: Filosofi, Religion, Samfundskundskab, Geografi, Lægevidenskab, Naturfag, Kunst, Sprog, Historie o.s.v. Flere af Ugebladets Medarbejdere vil kunne finde deres Artikler nøjagtigt indregistrerede med Navn og Indholdsangivelse, mest under Afdelingerne Religion og Historie. Denne Index er til stor Hjælp for studerende af alle Fag og en vis Tilfredsstillelse for den, der skriver i Tidsskrifter; der er nemlig nu en ikke ringe Sandsynlighed for, at det store Arbejde, han maaske har nedlagt i en eller anden Artikel, ogsaa i Aarenes Løb af og til kan blive til Nytte i videre Kredse udenfor det relativt lille Antal Mennesker, der læser vedkommende Tidsskrift.

Carl Koch: Hans Adolf Brorson. (Schønbergs Forlag. København.)

I Serien Mennesker har den bekendte Forfatter og Kierkegaard-Forsker *Carl Koch* udsendt en meget interessant religiøs-litterær Undersøgelse af Hans Adolf Brorsons Salmedigtning. Indledningen er en Skildring af Pietismen som den Baggrund, hvorpaa Brorsons Digtning nødvendigvis maa ses. Derefter gaar Forfatteren — af biografisk Stof findes saa godt som intet — over til selve Bedømmelsen af Brorsons Salmer, der straks bestemt betegnes som ægte danske, skønt saa stor en Del af dem, endog den største, er Oversættelser fra Tysk. Dette Blads Læsere vil det særlig interessere, at ikke mindre end ni Salmer er Oversættelser efter den bekendte tyske katholske Digter *Angelus Silesius*, † 1677. Skønt Brorson nøje følger sine tyske Originaler, er Ordvalg, Form og Stemning saa harmonisk, at man skulde tro, de var selvstændig Digtning. Grundtonen i Brorsons Salmedigtning bestemmer Forfatteren saa

ledes: »Det var ikke den sunde, rene Lære, ikke en Række Bud, ikke Hvilen paa Ordets faste Grund, ikke Frigørelse af Sjælens Kræfter til et virksomt Menneskeliv, men Forventningen om en salig Befrielse, der nærmede sig den lidende, længselsfulde Sjæl.« Brorsons Yndlingsbillede i hans Digtning er Bruden og Brudgommen, et Billede, der væsentlig er hentet fra Gamle Testamente. Blandt senere danske Stormænd satte Søren Kierkegaard især megen Pris paa Brorson, medens han mærkeligt nok i den langt større Digter Grundtvig kun saa »en brølende Grovsmed eller en jodlende Friskfyrr«. Om Grundtyigs Forhold til og Om-digtning af flere af Brorsons Salmer fortælles der ogsaa med megen Finhed og forstandig Bedømmelse. For alle litteraturinteresserede vil Pastor Kochs lille Bog om Brorson være baade en Berigelse og en Fornøjelse.

Johannes Jørgensen: Alvernerbjergel. (Gyldendal. København. 1920. 175 Sider. 10 Kr. 50 Øre.)

En ny Bog af Johannes Jørgensen modtages jo altid med Interesse, selvom et Par Kapitler, som Tilfældet er med denne Bog, allerede har været offentliggjort i Berlingske Tidende. Det er ikke en Rejsebeskrivelse, Forfatteren her har udsendt, ej heller et historisk Værk, men en Blanding af begge Dele, og det hele behersket af den mægtige Indflydelse, der er udgaaet fra den hellige Franciscus af Assisi og dennes nøjsomme og glade Efterfølgere. Alvernerbjergel (paa Italiensk *La Verna*) er Stedet for den mærkelige Begivenhed, man kalder Frants's Stigmatisation, d. v. s. hans Mærkelse med vor Frelsers fem hellige Vunder. Johs. Jørgensen heretter om sine gentagne Besøg paa det hellige Bjerg, som paa Stedet med en ikke ringe Overdrivelse kaldes »Jordens helligste Bjerg«, og om de gode, interessante Mennesker, han der har lært at kende, men fortæller ogsaa flere Scener af Frants's og hans Ordens Liv; ja, Kap. II, III og IV, ialt 25 Sider, er et ligefremt Supplement til Forfatterens store Værk: Frants af Assisi, Udfyldning af et Hul, som skyldes, »at jeg (Johs. Jørg.) — da jeg skrev min Biografi af St. Franciscus — var en Mand, som havde Hastværk og arbejdede under stærkt økonomisk Tryk«. Mange vil glæde sig over den smukke Bog, ikke mindst de, for hvem de umaadelig mange Navne paa smaa italienske Landsbyer og Bjerge er mere end tomme Lyde.

N. H.

Den irske Borgemesters Sultestrejke.

Der har været talt og skrevet meget om det moralsk-tilladelige i den Sultestrejke, Borgemesteren af Cork, *Mac-Swiney*, nu har vedligeholdt i snart 40 Dage. Han tager ingen Føde til sig; kun modtager han hver Morgen den hellige Kommunion.

I det ypperlige amerikanske Ugeskrift *America*, udgivet af Jesuiter i New York, spørger en Indsender, om Borgemesterens Handling kan opfattes som Forsøg paa Selvmord, hvorpaa de høj lærde og højærværdige Redaktører giver følgende Svar, der naturligvis ikke kan kaldes ufejlbart, men dog er værd at agte paa:

»Ifølge dygtige Theologers Anskuelse kan Borgemesterens Optræden ikke komme ind under Begrebet Selvmord. Det er tilladeligt at udføre en Handling, hvoraf baade et godt og et daarligt Resultat kan blive Følgen, under følgende fire Betingelser: 1) Handlingen maa i sig selv være god eller i hvert Fald indifferent (∴ hverken god eller ond). 2) Den gode Virkning maa kunne blive Følgen lige saa umiddelbart som den daarlige. 3) Grunden til Handlingen maa svare til den Vigtighed, Handlingen selv er af. 4) Den Person, som udfører Handlingen, maa have en retsindig Hensigt dermed. — Hvis disse fire Betingelser er til Stede, kan Borgemester Mac Swineys Handling ikke komme ind under Begrebet Selvmord; men hvis blot een af dem mangler, er hans Handling moralsk forkastelig.

De fire Betingelser er dog alle sammen opfyldte. 1) I og for sig er det at afholde sig fra Føde, strengest bedømt, en indifferent Handling. Hvis det var urigtigt i og for sig, vilde et Menneske synde, hver Gang han afholdt sig fra Føde, naar han havde Lyst til den, altsaa f. Eks., naar han efter Kirkens Anordning fastede. Handlingen er altsaa i og for sig indifferent, og den første Betingelse er opfyldt. 2) Den gode Virkning af Sultestrejken kan lige saa umiddelbart blive Følgen som den daarlige. Aabenlyst gode Virkninger af Handlingen er for det første, at derved lægges det officielle britiske Tyranni og Brutalitet aabenlyst for Dagen, og for det andet, at det irske Folk faar fornyet moralsk Styrke til at hævde sin Frihed. Paa den anden Side er den daarlige Virkning, hvis den overhovedet er moralsk daarlig, Døden. Ganske klart følger den første gode Virkning mindst lige saa umiddelbart af Handlingen som den daarlige, ja, den er allerede indtraadt, medens Døden endnu ikke (den 27. Septbr.) har fundet Sted. Den anden gode Virkning er

ogsaa indtraadt, som man kan se rundt om i de irske Aviser. Men dette er ikke nødvendigt for vor Bevisførelse — blot een god Virkning slaar til. Altsaa ogsaa den anden Betingelse for en moralsk tilladelig Handling er til Stede. 3) Aarsagen til Borgemesterens Sultestrejke er alvorlig nok, ja, dens Alvor er forholdsvis lige saa stor som Alvoren af hans Handling. For Aarsagen er en undertrykt Nations Ret til Frihed og Uafhængighed. Den tredje Betingelse for en moralsk tilladelig Handling er altsaa ogsaa til fulde opfyldt. 4) Og endelig er Borgemesterens Hensigt redelig og retsindig, ja, mere end det, den er ædel og prisværdig. Han ønsker ikke at dræbe sig selv, men at knuse Tyranniet og hjælpe til at befri sit Land. Den fjerde Betingelse er altsaa ligeledes ganske opfyldt.

Saaledes er Borgemesterens Handlemaade fuldt forsvarlig. Der kunde fremdrages endnu flere Synspunkter; men foranstaaende er formentlig tilstrækkeligt som Begrundelse af vor Afgørelse.«

Efterretninger fra Ind- og Udland.

Aarhus. Søndag den 26. Septbr. blev Pater P. Nøsen, hidtil Rektor for St. Andreas Kollegiet, af P. Schmid højtidelig indført som Sognepræst for Aarhus Menighed, efter at P. Schmid i 21 Aar havde beklædt dette Embede. Baade P. Schmid's Afskeds- og P. Nøsens Tiltrædelsestale gjorde dybt Indtryk paa den talrig forsamlede Menighed. Derefter blev Levitmassen fejret med al den Højtidelighed og Skønhed, som Kirken her er i Stand til at udfølge. — P. Schmid forlader imidlertid ikke Byen, men bliver ved med at virke her i Aarhus; især vil han tage sig af den Nyordning af St. Knuds Stiftelsens Byggeforhold, der vil blive nødvendig, efter at den forestaaende Ekspropriation af en Del af Kirkens Ejendom vil være tilendebragt. — Hr. P. Spaus, der har arbejdet her i 5 Aar, er bleven forflyttet til Holland.

Luxembourg. Lørdag den 18. September er den forhenværende Storhertuginde Marie, Adelaide i en Alder af 35 Aar traadt ind i Karmeliterinde-Klosteret i Modena i Italien. Hun fulgte i Aaret 1912 efter sin Fader, William IV, som Regent i det lille Storhertugdømme, men frasagde sig Regeringens Byrder og Besvær d. 14. Januar 1919 og efterfulgtes af sin Søster, den nuværende Storhertuginde Charlotte, som sidste November ægtede Prins Felix af Bourbon-Parma. Den nye Karmeliterindes Bedstemoder, Enkehertuginde af Braganza, levede mange

Aar som Benediktinerinde i England og havde ikke saa sjælden Besøg af sine fjerne Slægtninge Kong Edward og Dronning Alexandra.

Rom. I Anledning af, at det i Aar er 1500 Aar, siden den h. Hieronymus afgik ved Døden, har Benedikt XV offentliggjort en Encyclica om Vigtigheden af Bibelstudier. Encyclicaen, der er af ren religiøs og theologisk Indhold, begynder med Ordene *Spiritus Paraclitus* og er offentliggjort i Pavestolens officielle Blad *Acta Apostolicae Sedis*. — Den polske Regering har skabt et interessant politisk Præcedens, der har beskæftiget Bladene en hel Del og atter sat Spekulationerne om en Tilnærmelse mellem Vatikanet og Quirinalet paa Dagsordenen. Den første Sekretær ved det polske Gesandtskab hos Kongen af Italien Dr. Baranowski, maatte for nogen Tid siden paa Embeds Vegne gøre en Rejse til Warszawa. Ved hans Afrejse blev hans Forretninger ikke overdraget til en anden Embedsmand ved det quirinalske Gesandtskab, men til den første Sekretær ved det polske Gesandtskab ved Vatikanet.

Schweiz. I umiddelbar Fortsættelse af hinanden er der i August Maaned i Genève afholdt to kirkelige protestantiske Møder til Oprettelse af ydre Enhed mellem alle Kristne paa Jorden, dog med Undtagelse af Katholikerne, som tæller over Halvdelen af alle Kristne, og de tyske Lutheranere, som af nationale Grunde ikke har villet være med. Stiftsprovst Hoffmeyer fra Danmark var med og fremhævede, at »naar Paven afslaar at deltage i saadanne Møder, er det ikke ud fra et katholsk, men ud fra et separatistisk Standpunkt, og Romerkirken skiller sig derved som en Sekt ud fra den øvrige Kirke.« Forhandlingerne drejede sig for en stor Del om den apostoliske Succession, som Biskop Ostenfeld godt kunde gaa med til at indføre i Danmark, idet han dog samtidig hævdede, at den intetsohelst betød for det aandelige Forhold mellem Kirkerne. Man forhandlede om den apostoliske Trosbenedelse som fælles Samlingsmærke, men opnaaede heller ingen Enighed derom. Derimod nedsattes der en Fortsættelseskomité, bestaaende af græsk-skismatiske, Lutheranere, Anglikanere, Methodister, Bap¹ister, Kvækere, Gammel-Katholikker, Presbyterianere, Kongregationalister og Arme-niere.

Asien (Indien). Fra Calcutta meddeles, at de katholske Missioner i Bombay og Poona snart vil blive overtaget af spanske Jesuiter, der af politiske Grunde trækker sig tilbage fra Filippinerne, hvor de vil blive erstattet med Jesuiter fra Provinsen New York-Maryland. Amerikanske Jesuiter vil ogsaa optage Missionsgerningen i Patna i In-

dien, og de vil i disse Dage begive sig paa den lange Rejse dertil. En anden Skare paa 12 Præster vil komme til Bengal i Løbet af næste Aar. Disse forskellige Missionærer vil optage det Arbejde, der tidligere udførtes af tyske og østrigske Missionærer, der nu er udvist.

Brevkasse.

Ærede Hr. Redaktør. — Undertegnede, som læser Deres ærede Nordisk Ugeblad for katolske Kristne, ser i Nr. 33 af 15. August i Artiklen Marias Optagelse, at Søndagens Helligholdelse og Barnedaaben ikke er befalet i Bibelen, hvilket jeg som Protestant altid har troet. Ved at søge i Bibelen finder jeg heller intet Sted noget om det. De bedes være saa venlig i Deres ærede Blad at oplyse, af hvem og hvor naar 1) Søndagen er indstiftet som Helligdag, 2) hvor naar og hvem der har indstiftet Barnedaaben.

Ærbødigst *J. Nielsen* i Nakskov.

Ærede Hr. Nielsen. — Det er ikke muligt kristeligt at forsvare hverken Helligholdelsen af Søndagen i Stedet for Lørdagen samt Barnedaaben uden ud fra Troen paa den hellige katolske Kirke som »Sandhedens Pille og Grundvold« (1. Tim. 2). Det er i Kirkens allerførste Dage, vistnok allerede paa Apostlenes Tid, at man er begyndt at fejre Søndagen som Helligdag og døbe de smaa Børn, og vi tror, det er rigtigt, fordi vi tror, at Kirken ikke kan fejle. Der findes intet Ord af Herren eller Apostlene, opskrevet i Bibelen, hvori der gives udtrykkelig Befaling herom; men der findes flere Udtalelser, hvoraf man kan slutte sig til Tilladeligheden, ja Nødvendigheden af de to her omtalte Ting. For øvrigt maa jeg henvise Dem til to Bøger: Rauschen: Sædelære, § 41, og samme Forfatters Troslære, § 39, hvor De vil finde nærmere Oplysning om det, jeg blot i Dag har kunnet antyde.

Ærbødigst *N. H.*

Hr. Redaktør. Paa Grund af den lille Fejltagelse i mit Brev til Hr. Pastor Smitz i No. 38 (som jeg ser, De har rettet i sidste Nummer) er mit Brev maaske ikke af Ugebladets Læsere blevet opfattet, som jeg gerne vilde det. I Manuskriptet stod der: »Men sikkert giver man ogsaa hellere et Bidrag til Kontoret som Tak for det, man fandt, end til Avertissementer, som maaske alligevel ikke fører til noget.« Jeg skrev dette, ikke fordi jeg undervurderer Avertissementers Betydning, men fordi jeg af Erfaring ved, at mange unge krymper sig ved at betale de dyre Avertissementer, idet de ikke i Forvejen kan have nogen Sikkerhed for, at de herigennem bliver hjulpet. Jeg mener, de hellere vilde yde deres Skærv til Kontoret »som Tak for det, de fandt«. —

Jeg er saare langt fra at undervurdere Avertissementernes Betydning i det omtalte Øjemed. Men jeg er temmelig sikker paa, at et staaende Avertissement om et Arbejdsanvisningskontor mindre let undgaar Læsernes Opmærksomhed end et Avertissement, indrykket een Gang for alle (eller flere Gange, om man vil). Og med Tanken paa de Katholikker, der muligvis ikke ser Ugebladet, bemærkede jeg, at der paa forskellig Vis, mundtligt og skriftligt, hurde reklameres for Kontoret. Og her tænkte jeg bl. a. paa de uendelig mange Tilfælde, hvor de Hrr. Præster sandsynligvis bliver raadspurgt, naar det gælder om at finde passende Stillinger eller passende Kræfter. Med Tak for Optagelsen er jeg med bedste Hilsner Deres

Ellen Bohn-Jespersen, Viskingegaard pr. Svebølle.

Sankt Hans Kapel, Hørsholm. Siden Byggefondens Opraab i Ugebladet af 12. Sept. er der indkommet følgende Bidrag: 1—10—20—20—2—1—40, tilsammen Kr. 94, hvorefter den samlede indkomne Sum andrager Kr. 14062,22.

Da Fondens Gæld imidlertid endnu ikke med dette Beløb kan afvikles, anmoder vi endnu en Gang indtrængende om snarlig Hjælp. *Aage v. Benzon*, Fondens Kass. Edv. Glæselv. 5. F.

Katholsk Højskole.

Møde hver Tirsdag Aften Kl. 8 i St. Knudssalen i Stenosgade. Adgang 25 Øre. Højskoleforeningens Medlemskort, som koster 3 Kr. een Gang for alle, giver gratis Adgang til alle Vintermøder (fra Oktober til Marts incl.). Indmeldelser modtages hos Hr. Johs. Hansen, Svanholmsvej 12^a, samt ved Indgangen til Foredragssalen, hvor Betaling for Kortene ogsaa afgives.

Ved Mødet den første Tirsdag i hver Maaned vil der for Deltagerne efter Foredraget være Lejlighed til at forblive samlede en lille Times Tid i den mindre Sal. The og Wienerbrød vil kunne faas til en meget billig Pris.

Datum	Foredragsholder	Emne
5. Oktbr.	Stud. theol. Jan Ballin	Trappistmunke.
12. —	Pastor Olrik	Det fotografisk nøjagtige Billede af Kristus (med Lysbilleder).
19. —		
26. —	Baronesse Rosenørn-Lehn	St. Frans af Sales.
2. Novbr.	Kaptain Beyer	General de Sonis, et katolsk Soldaterliv.
9. —	Pastor Menzinger	Fra Evangelisternes Haandskrifter til vort NyTestament
16. —	Pastor Menzinger	De fire Evangeliers Indhold.
23. —	Redaktør Niels Hansen	Apostlenes Gerninger og de syv smaa katolske Breve.
30. —	Pastor Kùpferle	Apostelen Paulus's 14 Breve.
7. Decbr.	Højskoleforstander Begtrup	Ingemann.
14. —		
21. —	Pastor Günther	Oplæsning.

Katholsk Højskole. Tirsd. d. 5. Oktbr. Kl. 8 Aften i St. Knudssalen i Stenosgade 4 B. Stud. theol. Jan Ballin, Trappistmunke. Adgang for alle. 25 Øre. »Sursum corda« bedes medtaget. The bagefter.

Kirkelig Kalender.

3. Okt.	19. Søndag eft. Pintse. Rosenkransfest.	10. Okt.	20. Søndag eft. Pintse.
4. —	M. Franz af Assisi, Bekender.	11. —	M. Ferialdag.
5. —	Ti. Placidus og Fæller, Martyrer.	12. —	Ti. Ferialdag.
6. —	O. Bruno, Bekender.	13. —	O. Kong Edvard, Bekender.
7. —	To. Rosenkransfest.	14. —	To. Callistus I, Pave og Martyr.
8. —	F. Birgitta, Enke.	15. —	F. Teresa, Jomfru.
9. —	L. Pave Dionysius og Fæller, Martyrer.	16. —	L. Marias Officium.

St. Ansgars Kirke. Søndag den 3. Oktbr. er der ved Aftenandagten Kl. 6 Procession, hvori Rosenkransbroderskabet og de unge Pigers Foreninger deltager.

Mødreforeningen i St. Ansgars Sogn Tirsdag den 5. Oktbr. Kl. 8¹/₄ læses den h. Messe for Foreningens Medl. og Anliggender.

Kollekt for den danske katolske Kirkesag.

Søndag den 3. Oktober holdes den af det Apostoliske Vikariat foreskrevne Ansgarius-Bonifacius Kollekt i alle Kirker og Kapeller til Bedste for vore mest trængende kirkelige Institutioner.

Kortfattet Gennemgang af Troslæren.

For dem, der ønsker at stifte Bekendtskab med den katolske Kirkes Lære, ligesom for dem, der ønsker at genopfriske deres Kundskaber om Religionen, afholder jeg efter den Maalestok, der er den almindelige ved Konvertitundervisning, **hver Torsdag Aften Kl. 8** Gennemgang af Troslæren. Undervisningen foregaar i **Forsamlingsværelset, Bredgade 64** (Indgang gennem den lange, smalle Gaard og opad Trappen til 1. Sal). Alle er velkomne. *Jakob Olrik, Præst.*

St. Franciskus' III Orden har Møde Fredag den 8. Oktober Kl. 8. Aften i St. Knuds Kapel.

Mariakongregationen af Apostlenes Dronning holder Fælleskommunion Søndag d. 3. Octbr. Kl. 8 i St. Ansgars Kirke.

St. Josefs Gilde, st. 1885. Mandag den 4. Okt. Aften Kl. 7 holdes 3. Grads Møde med Valg af Gradmester. Samme Aften Kl. 8¹/₄ holdes Bestyrelsesmøde.

Mandag den 11 Okt Kl. 7¹/₂ afholdes ordinært Generalmøde. Alle Møderne holdes i Bredgade 67. *Bestyrelsen.*

Mandag d. 4. Oktober Kl. 1¹/₂ anmodes **Paramentforeningens** Medlemmer venligst at møde i Forsamlingsalen, Bredgade 64.

Dannet ung Pige, der vil udføre al Husgerning og daglig Madlavning hos to Damer, kan faa en god Plads med Ophold i Familien, straks eller til 1. November. Centralvarme.

Carl Johansgade 4^a tv.

Køkkenpigepladsen paa Ledreborg Slot er ledig den 1. November. Man henvende sig til Husjomfru Gustafsson, Ledreborg, Lejre.

Til de **nødlidende Søstre i Tyrol** har jeg til Indkøb af Levertran endvidere modtaget Kr. 5—5—10—20—15—50—25 ialt Kr. 130,00. Siden modtaget ved Pastor v. Kettenburg 40 Kr. og Pastor Schmiderer 10 Kr. Jeg beder hermed enhver af Giverne modtage min hjerteligste Tak. Hermed er Indsamlingen sluttet. *Th. Fallesen Schmidt.*

FREMMEDESPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN),

Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

68. AARGANG

•Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 2 Kr. 50 Ø. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Studiestr. 27-29. 1-4, Tlf. 12327). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 16 Kr. aarligt. — Redaktør: Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. Tlf. Helrup 657 y. Træffes bedst Kl. 4—5 Eftermiddag.

Nr. 41.

Søndag den 10. Oktober.

1920.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Det fotografisk nøjagtige Billede af Christus. — Brudstykker. — Musikkens Betydning for Hjemmet. — Messeklippen i Cushendum. — Efterretninger fra Ind- og Udland: Næstved. Esbjerg. Tyskland. Frankrig. England. Syd-Amerika. — Avertissementer.

Smaa Indledninger.

514.

Tak — altid og for alle Ting.

Naar vi har modtaget en Gave, skulde man synes, det maatte falde ganske af sig selv, at vi sagde Giveren Tak for den, og dog er Taknemmelighed over for Gud — alle gode Gavers Giver — desværre kun saa sjælden, at Jesus i Fortællingen om de ti spedalske siger os, at den kun forekommer i eet af ti Tilfælde. Gang paa Gang bærer vi os ad som de ni: naar det kniber for os, raaber vi til Gud om Hjælp; men naar vi har modtaget Gaven, glemmer vi kun alt for ofte at sige Tak for den.

Derfor gælder Apostelens Formaning ogsaa os, naar han i Dagens Epistel skriver: »Sig altid Gud og Faderen Tak for alle Ting i vor Herres Jesu Christi Navn.«

For ret at kunne takke maa man have følt sin egen Magtesløshed. »Uden I bliver som Børn, kommer I ikke i Himmerige.« Det lille Barn har let ved at indse sin egen Svaghed, at det uden Faders og Moders Hjælp ikke kan komme Livet igennem. Men vi voksne er saa tilbøjelige til at mene, at vi nok kan klare os selv — og dog vilde vi være mere hjælpeløst stillede end det spæde Barn, hvis Gud vilde unddrage os sin Hjælp. »Uden mig kan I slet intet gøre,« siger Herren; eller — som Døberen Johannes i Yd-

myghed erkender: »Et Menneske kan intet tage, naar det ikke bliver givet ham fra Himmelen.« Jo dybere vi har følt vor egen Svaghed og vor Uværdighed til at modtage Guds Naadegaver, des dybere følt vil ogsaa vor Taknemmelighed blive.

Foruden Hovmodet er der et andet slemt Ukrudt, der vil kvæle Taknemmelighedens gode Sæd i vort Hjerte, og det er Bekymringernes Torne og Tidsler. I Stedet for at takke Gud for alt det meget, vi har modtaget af ham, fæster vi vor Tanke ved alle de Smaating, vi synes, vi mangler, indtil de til sidst helt overskygger Guds Velgerninger for vort Øje. Derfor advarer Apostelen Paulus os ogsaa imod Bekymringernes Snare: »Vær ikke bekymrede for noget, men lad i enhver Bøn og Paakaldelse eders Begæringer fremføres for Gud med Taksigelse.«

»Sig altid Gud og Faderen Tak.« Altid skal vi bringe Herren vor Taksigelse: den skal udgøre en Del af vor Morgen- og Aftenbøn, den skal lyde før og efter vore Maaltider, og den skal følge os under vort daglige Arbejde. Kan vi end ikke altid have Takken paa Læberne, kan vi dog altid have den i Hjertet, saa at hele vort Liv former sig som en Taksigelse til Herren, idet vi bringer ham alt, baade Medgang og Modgang, vore Glæder og vore Sorger, som Takoffer.

Og for alle Ting skal vi takke.

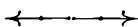
Det er ikke saa svært at indse, at vi skylder Gud Tak for de gode Dage og for vore Ønskers Opfyldelse; men ogsaa i Modgangens Dage maa vi takke, idet vi af Job lærer at sige: »Herren gav, Herren tog, Herrens Navn være lovet!« Naar altsaa Lidelsen — den aandelige saa vel som den legemlige — kommer til os, maa vi sige til os selv: Gud er almægtig — han kan tage Lidelsen fra mig; og Gud er Kærlighed — han vil mig kun godt. Naar han alligevel lader mig lide, er det, fordi han ved, at det er bedst for mig saaledes. Skulde jeg saa bede mod mit eget Bedste? Nej, lad mig takke ham, fordi han, den alvidende og almægtige, styrer min Livsvej for mig langt bedre, end jeg selv kan bede om og forstaa.

Ude i Naturen ved vi godt, at stadigt Solskin ikke er til Gavn, men at der ogsaa maa Blæst og Regn til, om Høsten skal blive god. Ogsaa vort Hjertes Ager trænger til Prøvelsernes Blæst og Taarernes Regn, for at den gode Sæd skal kunne trives og bære Frugt til Høstens Dag.

Lad os derfor tillidsfuldt sige:

Gud ske Tak for Vel og Ve,
Gud ske Tak — hans Vilje ske!

H. Sk. P.

Det fotografisk nøjagtige Billede af Christus.

Med Lysbilleder.

Ovenstaaende er Titelen paa et Foredrag, som jeg med det allerførste agter at afholde paa den katholske Højskole i Stenosgade 4. (Det bliver Tirsdag den 12. Oktober Kl. 8.) Jeg haaber, at den valgte Titel maa være saa klar, som det efter Omstændighederne er muligt. Ikke desto mindre finder jeg det dog nødvendigt i Forvejen at fremkomme med en nærmere Forklaring, da det Christusbillede, det drejer sig om, er meget lidt bekendt og endnu mindre forstaaet, saa det kunde hænde sig, at nogle troede, at den ovenstaaende forbavsende Titel paa Foredraget skulde forstaaes som en Aandrigthed eller som Billedsprog og ikke aldeles bogstaveligt.

Foredragets Titel skal altsaa tages ganske bogstaveligt. Der eksisterer virkelig en fotografisk nøjagtig Gengivelse af Christi Træk. Det er den, man i Aaret 1898 har fundet paa Linklædet i Turin. Disse Ord giver naturligvis Anledning til en Række Spørgsmaal, som jeg dog ikke agter at besvare her for ikke at foregribe mit Foredrag. Jeg vil kun sige, at Grunden til, at jeg ikke ligefrem har kaldt Foredraget »Et Fotografi af Christus«, ikke er den, at Billedet ikke giver saa meget som et Fotografi, men derimod den, at Billedet, fysisk set, ikke er opstaaet ved Lysets Medvirken, men paa en anden, højst mærkværdig Maade. Jeg skyn-der mig at tilføje, at det heller ikke drejer sig om et Maleri. Jeg har en Tid saa smaat tænkt paa at give Foredraget Titelen »Christi Blodfotografi fra Turin«. Det vilde paa en Maade have været mere oplysende, men det smagte mig for meget af Biografteaterplakater.

Jeg tror selv paa Billedets Æglthed og Sandhed, selvom min Tro ikke har den Styrke som f. Eks. min Tro paa Christi Nærværelse i Alterets Sakramente. Med Hensyn til Billedet fra Turin har jeg nemlig ikke irkens fulde Garanti, men min egen Forstand spiller ind med, og den er jo skrøbelig som alt, hvad der er menneskeligt.

Paa den anden Side skal jeg nok komme med Beviser, og det meget letfattelige, som ethvert Menneske kan tage

og føle paa. Jeg har beskæftiget mig med Billedet fra vistnok 1902 og har haft Lejlighed til at gøre forskellige interessante Opdagelser ud over Kendskabet til den vigtigste Litteratur om Billedet.

Billedet har intetsomhelst med Veronikas Svededug at gøre. Det har navnlig heller intet med det Billede, Maleri og Fantasi af Veronikas Svededug at gøre, hvor man kan se, at Øjnene baade er lukkede og aabne. Der er mange, der finder dette bekendte Billede yndigt; jeg for min Del deler ikke denne Smag. Derfor vilde jeg gerne undgaa, at nogen troede, det var dette, der var Tale om.

Det skyldes Grosserer, cand. pharm. Th. Fallesen Schmidts Dygtighed, Iver og Elskværdighed, at jeg er i Stand til at oplyse Foredraget med Lysbilleder. Uden saadanne vilde i øvrigt det hele have været ganske forgæves.

Paa mig har Linklædets Billede i sin Tid gjort det dybeste Indtryk; og dette Indtryk er ikke i mindste Maade blevet udvisket med Tiden, tværtimod! Det er dette Billede alene, jeg skylder, at jeg i sin Tid blev opmærksom paa, at der var andet og mere i den katholske Kirke end det, jeg havde forestillet mig. Dette Billede fik mig til for første Gang at henvende mig til en katholsk Præst og betræde det Værelse, hvor jeg nu skriver disse Linjer. Men det er ikke mig alene, Billedet har gjort det stærkeste Indtryk paa; der er mange andre, og jeg har fra min præstelige Virksomhed allerede interessante Eksempler paa det dybe Indtryk, dette Billede formaar at frembringe, et Indtryk, som jeg aldrig har set noget tilsvarende til ved andre Billeder. Men nu kan de, der har Lyst, jo selv komme og se.

Der er en Bemærkning, som jeg ogsaa er nødt til at komme med i Forvejen, skønt den falder lidt mere i det videnskabelige, end jeg kunde ønske; men saa er jeg fri for den i Foredraget, og her kan man jo endelig springe den over. Sagen er: Der fremkom i sin Tid i *Slimmen aus Maria Laach*, de tyske Jesuiters med Rette højt ansete Tidsskrift, en Artikel om Billedet af Rev. Pater Jos. Braun, S. J. (63. Band, 1902 pag. 249 og 398 »*Das Turiner Grabtuch des Herrn*«). I denne Artikel viser P. Braun (endelig ikke at forveksle med min kære Nabo, den højærværdige Sog-

nepræst ved St. Ansgarskirken), at Billedet er et Falskneri. Han bygger denne Paastand paa en historisk Fremstilling og viser desuden, hvordan en nærmere angivet Forklaring til Grund for Billedet er en Umulighed (paa dette Punkt har han Ret). Endelig giver han selv en omtrentlig Anvisning paa, hvordan Falskneriet kan være foretaget.

P. Brauns Artikel har haft en meget stor Betydning for den videnskabelige og almene Bedømmelse af Billedet fra Linklædet, hvilken Bedømmelse er faldet ud til Forkastelse i Størstedelen af de Lande, hvor *Stimmen aus Maria Laach* (nu *Stimmen der Zeit*) spiller en Hovedrolle. Forkastelsen af Billedets Ægthed har jeg i det mindste altid kunnet føre tilbage til P. Brauns Artikel. Jesuiterordenens, Tidsskriftets og for Resten ogsaa Forfatterens Autoritet har dækket over Artiklens i øvrigt ret aabenlyse Mangler. Jeg bliver desværre nødsaget til at afsløre disse. Jeg vil til min Undskyldning anføre P. Brauns egne Ord i Slutningen af hans Artikel: »Alle schönen Worte und Deklamationen vermögen an diesem Tatbestande (se straks nedenfor) nichts zu ändern. Unser Verdikt ist hart. Wenn wir es aussprechen, geschieht es lediglich im Interesse der guten Sache, der Wahrheit und der heiligen Kirche.*)

For det første: P. Braun, der skriver i 1902, og som bl. a. ogsaa citerer en Bog fra 1902, kender aldeles ikke Hovedværket om det Emne, han skriver om, nemlig *La S. Sindone* af P. *Giammaria Sanna Solaro* (*Torino, Vincenzo Bona*), skønt dette er udkommet i 1901, og skønt det er skrevet af en anden Jesuit, og skønt det er udkommet i selve Turin, hvor Billedet findes, og hvor P. Braun havde gjort klogt i at forhøre sig, saa meget mere som man af en Anmærkning under hans Artikel kan se, at han har haft Forbindelse med Turin. Hermed er det forbi med P. Brauns Artikels videnskabelige Autoritet, og sammenligner man P. Sanna Solaros Bog med P. Brauns Artikel, bliver man hurtigt klar over, hvor dybt det maa beklages, at P. Praun ikke har kendt P. Sanna Solaros Bog, før

---

*) Paa Dansk: »Alle smukke Ord og Deklamationer formaar desværre intet at ændre ved denne Tingenes Tilstand. Vor Dom er haard. Naar vi udtaler den, sker det udelukkende af Interesse for den gode Sag, Sandheden og den hellige Kirke.«

han skrev sin Artikel, som der rigtignok saa ikke vilde være blevet ret meget tilbage af. Det virker i Forbindelse hermed ejendommeligt at se P. Braun tale om »sund historisk Methode«. Denne hans »sunde historiske Methode« forhindrer ham heller ikke i eet Sted at lade en Mand foretage et stort og sindrigt Arbejde for at fremstille et almindeligt Billede af Christus, mens P. Braun lidt længere henne forklarer, at det kun var Mandens Hensigt at fremstille et blodigt Aftryk af Christi Legeme. — P. Braun bemærker ogsaa et Sted overfor Forsvarerne af Billedets Ægthed: »Imidlertid jo mindre en lider af Kendskab til Detaljerne, desto raskere er han til at udslynge en almindelig Dom.« Læser man imidlertid P. Brauns Artikel igennem, faar man en meget stærk Mistanke om, at han ingen Anelse har om de anatomiske Finesser, der hører til noget af det interessanteste ved Billedet, lige saa lidt som om det enestaaende Forhold ved Fordelingen af Lys og Skygge.

Mindst forundrer det mig, at P. Braun ikke tager — det er altid saa velgørende — Forbehold for Tilfælde af, at der skulde gives en Forklaring af Billedet, som han ikke kender. Og dog, hvor mange Gange har man ikke Grund til at glæde sig, naar man har taget et saadant Forbehold.

Mit Foredrag vil nok blive noget langt, fem Kvarter eller maaske halvanden Time; der er jo Lysbilleder til. Længere skal det ikke blive. Der vil derfor ikke blive megen Tid til at stille Spørgsmaal bagefter. Men hvis de, der interesserer sig for Sagen, kan finde paa en Maade at indrette en Samtale om Billedet paa, saa skal det være mig en Fornøjelse at gaa med til en saadan. Emnet kan nemlig umuligt blive behandlet udtømmende i et Foredrag paa halvanden Time.

I øvrigt, hvis nogen efter Foredraget interesserer sig for at høre nærmere om Billedet, saa bor jeg Bredgade 64, 3. Sal og træffes fra 10—11 og 4^{1/2}—5^{1/2}, Tirsdag undtagen.

Endelig vilde jeg sætte megen Pris paa, om de, der kommer til Stede ved Foredraget, vilde skrive til mig om det Indtryk, som Billedet har gjort paa dem, ganske oprigtigt. Hvis nogen tillige ønsker at fremsætte en Kritik

af mit Foredrag og af mine Beviser, saa vil jeg ogsaa læse det med Interesse; men det, det navnlig kommer an paa for mig, er det rent umiddelbare Indtryk, som de forskellige faar af Billedet baade før og efter, at jeg nærmere har forklaret det. Jeg vil sætte Pris paa, at der staaer Navn og Adresse under, og jeg vil gaa ud fra, at de paagældende intet har imod, at deres Udtalelser senere maaske offentliggøres med Navn under, med mindre der sker udtrykkeligt Forbehold. *Fader Orlík.*

Efterskrift. Jeg er i Stand til at bringe den sidste Udtalelse fra den hl. Stol i Rom til Fordel for Billedets Ægthed, nemlig fra 1913.

Desuden er jeg i Stand til at bringe den fulde Løsning med Hensyn til Billedets Opstaaen, den Løsning, der tillige indeholder det fulde Bevis for Billedets Ægthed. Denne Løsning og dette Bevis er, saa vidt jeg kender til Sagen, aldrig bragt — eller maaske bedre »fremhævet« — før; men der eksisterer rigtignok over 3000 Skrifter om Lin-klædet, og dem har jeg begribeligvis ikke læst allesammen.

Brudstykker.

---

78. Om Dr. theol Krarup, Sognepræst i Sorø og Censor ved theologisk Embedseksamen ved Københavns Universitet, skriver Valgmenighedspræst Brücker saaledes i Højskolebladet af 9. April 1920: »Vi ved, at naar Pastor Krarup dør, udfører han en symbolsk Handling, men mener ikke, der sker noget i Kraft af den. Lige saa, naar han tjener ved Nadverbordet. Han gør kun dette, fordi han af mange Grunde slutter sig til det kirkepolitiske Samfund, som har dette. Men han kunde lige saa godt — med samme Ret til at være og kalde sig Kristen — være Kvæker og ikke udføre disse Handlinger. Naar han forkynder, at kun ved at blive som smaa Børn og i Daaben lade sig genføde til et Guds Barn med Arveret til det evige Liv, vindes Indgang i Himmeriges Rige, saa mener han ikke noget med det; thi det kan opnaas uden Daab. Lige saa

lidt mener han noget med, at den, der bliver døbt, i Daaben faar Aandens Gave til med Barnesind at kunne bede til Gud.«

79. Om den nys afholdte Konferens mellem Nordens lutherske Biskopper skriver Redaktør, Pastor Axel Rosendal i Menighedsbladet af 22. August 1920: »Biskop Absalon tog paa sin Vis Del i sin Tids Kampe. Hvis hans Efterfølgere i Norden har ment at gøre det samme ved fra Kulagunnarstorp pr. Communiqué at affyre et Skud i Tidens Taage, maa man hævde, at det der benyttede Krudt har været baade røg-, knald- og brandfrit.«

80. Hr. O. R. stiller i Kirken af 14. Marts 1920 følgende Spørgsmaal: »Skulde Lovforslaget om kvindelige Præster blive ophøjet til Lov, vil adskillige af os blive stillet over for Afgørelsen af dette vanskelige Spørgsmaal: Kan vi forsvare at vedblive at tjene i en Kirke, der har gjort sig selv til Latter for hele den hellige almindelige Kirke? Eller kan vi maaske netop kun forsvare at blive for dog at gøre vort til at redde de Stumper, der da vil være tilbage af den danske Folkekirke? Dette Spørgsmaals Besvarelse vil ikke blive let. Gud forbyde, at det nogensinde bliver stillet os.« — (Dette »vanskelige« Spørgsmaal kan vist besvares saaledes: mindst 99 % af Præsterne bliver.)

81. I en Artikel i Nationaltidende fortæller nys afdøde Provst Th. Elmqvist om at gaa til Alters og Hindringerne derfor. Han beretter heri om en Dame, der for længere Tid tilbage kom ud paa Landet og overværede en Guds-tjeneste med Altergang. Da hun saa det, udbrod hun fuld af Forundring: »Hvad for noget! Bruger de den Skik endnu herude paa Landet? Den er for længe siden gaaet af Brug i København.«

Musikkens Betydning for Hjemmet.

Naar der ofte, og med Rette, ankes over, at der i vore Dage findes saa lidt af det Hjemliv, det Sammenhold i Familierne, der i saa høj Grad prægede tidligere Generationer, saa maa Hovedaarsagen til dette beklagelige Faktum vist søges deri, at saa mange af de Elementer er gaaet i Glemme eller i hvert Fald er sat i andet Plan,

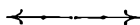
der nødvendigvis betinger Tilstedeværelsen af dette ubestemmelige, dette, der, hvor det findes, gør den fattigste Bolig, det ringeste Hus, til et Hjem i dette Ords bedste Betydning. Det vilde være for vidtløftigt at paapege alt det, der enten i sig selv eller med Henblik paa de rent individuelle Anlæg vilde kunne faa Betydning i ovennævnte Retning; jeg skal derfor nøjes med at fremdrage eet af disse Elementer, der, efter min Opfattelse, i videste Omfang har Krav paa Opmærksomhed, nemlig den virkelig gode Musik. Nægtes skal det naturligvis ikke, at umusikalske Mennesker eller saadanne, hvis musikalske Smag turde være ringere eller mindre kultiveret end andres, af den Grund alene skulde savne Betingelser for at kunne leve et i andre Retninger lige saa smukt og ethisk set værdifuldt Hjemliv som de særlig musikbegavede og musikalsk kultiverede, men i Kraft af deres særlige Begavelse ejer disse et mægtigt Plus, der, hvis det paaskønnes og udnyttes, rummer uimodsigelige Betingelser for at skabe et Hjem af stor, baade individuel og almen kulturel Betydning. Det er den hjemlige, hyggespredende, med eet Ord den »intime Musik«, der i det følgende skal dvæles ved. Thi Causerier, Operaer, Oratorier o. s. v. har en Mission, som ligger ganske udenfor denne Ramme.

Den intime Musik maa, om den i sig skal rumme de nævnte Garantier for Hjemlivet, netop være af strengt personligt Udspring og Væsen; der maa i Valg og Udførelse ligesom føles noget af de Hjerters Banken, der danner dette Hjem eller denne Kredses bærende Kræfter; først da bliver Tonerne hjemlige. Og — hvor har de ikke Magt, disse Toner fra ens Barndoms og Ungdoms Hjem, de følger en ned gennem Aarene, bygger Broer, ad hvilke vi i stille Timer vandrer over i længst forsvundne Tider — Tider, der maaske var vore bedste. Og det tør vel nok paastaas, at ingen nok saa ivrig Koncertgænger mellem sine musikalske Oplevelser kan tælle saa dybtgående Indtryk som dem, Hjemmets Musik giver.

I Hjem, hvor Familiens Medlemmer fra deres tidligste Aar er opvoksede med Musik, er der ogsaa samtidig indpodet disse et Følelsesliv af langt finere, mere aandelig Art,

end det findes hos Mennesker, der enten af Naturen er blottede for musikalsk Sans eller ikke i Hjemmet har faaet nogen Kultur i musikalsk Retning. Dog kan man vel, Gud ske Lov, med Sandhed mene, at der i de allerfleste store og smaa Menneskers Bryst rummes noget i Retning af »Sang«, Sang i den Forstand, at man i visse Øjeblikke trænger til andre Meddelelsesmidler end netop Ord, og denne ofte ubevidste Evne til at kunne tolke indre Oplevelser i Toner, burde det være alle Opdrageres, Fædres og Mødres helligste Pligt at værne om og kultivere som en sjælden Kilde til Lykke og Sammenhold i Hjemmet. Lad Børn lære god, gerne høj og klassisk Musik, om deres Evner gaar i den Retning, eller syng blot for dem vore dejlige Folkeviser, disse simple, rørende Sange, i hvilke gennem Aarhundreder de Hjerter banker, der har skabt Tider, vi vilde have Gavn af at mindes og mane tilbage. Derved bliver Hjemmet til et vidunderligt Sted, et Sted, hvor der er Sammenhold, ikke Adsplittelse, et Sted, hvor man har et dybt rodfæstet fælles Eje at værne om og bevare. Hvert Hjem er et Samfund i Staten, og Held den Stat, der dannes af Mennesker, formede og prægede af god, hjemlig Musiks forædlende Indflydelse.

(Efter en Artikel af F. J. Kelly i »America«
af 7. Aug. 1920 ved O. B. Brandt.)

Messeklippen i Cushendum.

Naar man rejser gennem Irland, Øen med de grønne Enge og brusende Floder, med de brune Moser og barske Bjerge, viser Folk en af og til en stor flad Klippe, skjult inde mellem Højene og overskygget af store Træer. *Siu i carriag an aiffion*, siger de, hvis man befinder sig i den irsktalende Del af Øen, »det er Messeklippen«. Og man ser paa den store nøgne Sten og føler sig mere bevæget end i en majestætisk Domkirke. Messeklippen, det Ord indeholder et helt Folks Historie, en Historie, der er gennemtrængt af Tro og Kærlighed og Ofre. I Forfølgelsesernes Tid var Messeklipperne de eneste Kirker, de irske Katholikker havde, og det var med Fare for deres eget Liv,

at de søgte til det hellige Messeoffer, der frembares paa disse Klipper.

Den 22. Juni, Søndagen efter Christi Legems Fest, overværede vi en meget smuk og betagende Højtidelighed ved Messeklippen i Cushendum, i Dalene ved Antim. Ganske en passant vil vi bemærke, at denne Egn ligger i det nordøstlige Hjørne af Ulster, som »Orangemændene« kalder for deres Fæstning.

Enhver, som var til Gudstjenesten i Cushendum den 22. Juni, maa være klar over, hvor latterlig denne Paastand er, og hvor afgjort irsk og katolsk det egentlige Ulster i Virkeligheden er. Der var Tusinder af Landboere til Stede, Mennesker, der var lige saa inderlig katolske som Befolkningen i Cork eller Kerry, og saa var der hist og her nogle af deres protestantiske Naboer; men de kom ikke for at kaste med Sten eller raabe Ukvemsord, de kom blot for at se med ærbødig Interesse paa det hele, ja nogle af dem knælede og bad sammen med Katholikkerne. Hvis nogle af de Politikere og Journalister, som taler om »Ulster-vanskelighederne«, havde været til Stede, vilde de nok have gnedet deres Øjne og ikke rigtig have været sikre paa, om de virkelig var vaagne.

Den omtalte Gudstjeneste finder Sted hvert Aar i Cushendum. Paa Søndagen efter Christi Legems Fest staar det helligste Sakramente efter Messen paa Alteret i Stedets Kirke indtil Klokken tre om Eftermiddagen. Kirken er først blevet bygget i den nuværende Generations Tid; før den Tid blev Messeklippen brugt. — Klokken tre samles Folk i Kirken, og Sakramentet bæres i højtidelig Procession ud af Kirken og ad Landevejen ud til en træbevokset Sænkning i et nærliggende Højdedrag. Op ad Højen vandrer Processionen, indtil den naar Messeklippen; saa anbringer Præsten ærbødigt Sakramentet paa Klippen, medens den forsamlede Mængde bryder ud i Lovprisning og Bøn. Denne Scene blandt hine Ulsterhøje glemmer jeg ikke saa let.

Jeg opholdt mig paa den Tid hos en Veninde, en Ulster Protestant, der er meget katolskvenlig, som saa mange Medlemmer af Godsejerfamilierne i det saa forkert omtalte Orangedistrikt. Hun havde tilbragt Morgenens med at binde Kranse til de smaa Piger i Processionen, og hendes Have maatte aflevere en stor Del af sit Blomsterflor til Alteret. Hun gik til Gudstjenesten sammen med adskillige af sine Slægtninge og Gæster, som alle var Protestanter undtagen jeg selv, og de knælede alle for Alterets Sakramente og optraadte med største Ærbødighed. En af dem, en Kunstner, holdt sig lidt i Afstand og tog en Skitse af Processionen. Jeg spurgte ham bagefter, om han ogsaa havde tegnet Sce-

nen ved Messeklippen, da Velsignelsen blev givet. »Nej,« svarede han, »jeg var bange for, at det skulde se uærbødigt ud; den Scene var alt for ophøjet og hellig til at kunne tegnes, medens den fandt Sted, saa jeg nøjedes med at tegne Processionen, da den snoede sig op ad Højen; men i Morgen, naar der ingen Gudstjeneste er, skal jeg ogsaa tegne Messeklippen og dens Omgivelser.«

En saadan Finfølelse er man glad for at møde.

Da Processionen kom ud at Kirkedøren, indtog min Værtinde og jeg vore Pladser paa en Skraaning, hvorfra vi rigtig kunde se den. Først kom de smaa hvidklædte Piger, der strøede Blomster, medens de gik; efter dem kom deres alvorlige smaa Brødre, blandt hvilke man mere end een Gang skimtede »Adbhar Sagaen« — ordret: »Dannelsen af en Præst«, som vi siger paa Irsk. Saa kom Korsbæreren foran Præsten, der bar det helligste Sakramente under en Baldakin, baaret af fire »stærke Bønder«. Jeg bliver vel nødt til at fortælle, at en »stærk« Bonde ikke betyder legemlig set en kraftig Mand, men en Mand, der indtager en fremragende Stilling paa sin Egn og regnes for noget baade paa Grund af sin Karakter og Velstand.

Efter Baldakinen kom en Del Præster fra Naboeegnene, derefter de lokale Kongregationer med Bannere, og til sidst en uhyre Mængde kraftige Landmænd og Kvinder, hvoraf mange var strømmet til langvejs fra. Min protestantiske Veninde knælede ved Siden af mig, da Sakramentet blev baaret forbi, og derefter sluttede vi os til Processionen. Luften var fuld af den blomsterrige Juli Maanedes Duft; Kaprifolium og vilde Roser tittede frem fra Hækkene, og Røgelsens Duft blandede sig med de vilde Blomsters. Den svage Vind bar den latinske Hymne, som Præsterne sang, tilbage til os, og Lyden af den blandede sig med »vore smaa Søstres, Fuglenes« Sang. — Saa forlod vi Landevejen og steg op ad Højen, til vi naaede en Lund af Egetræer. Her var Messeklippen, beskyttet af de venlige Træer, der havde skjult dem for Soldaterne, som søgte dem i Forfølgelsernes Tid, og som, hvis de havde opdaget dem, vilde have dræbt baade Præst og Menighed, siden den første frembar det hellige Offer, og de andre var til Stede derved.

Det skete saa til i Irland, at Præstens Blod blev blandet med det hellige Blod paa Alteret; vor Jordbund har drukket mange Martyrs Blod. Da vi stod ved Messeklippen i Cushendum, følte jeg, at vi befandt os paa hellig Grund, og at vi egentlig burde drage vore Sko af.

Da Sakramentet var anbragt paa Alteret — 3: Klippen — og tilhyllet, blev Rosenkransen bedt med inderlig Andagt. Messen og Rosenkransen — af de to Ting lever den

irske Fromhed. Vi er slet ikke liturgiske; det er naturligvis kedeligt; men i en Messeklippes Nærhed trænger man ikke til nærmere Forklaring paa denne vor Mangel. Vore Forfædre havde ikke Brug for et omhyggeligt tilrettelagt Ritual paa en storm- og regnonisuset Bakke; vi kan nemlig aldrig være sikre paa en Dag uden Regn, og den Dag, jeg beskriver, fik vi flere slemme Byger. Desuden maa man tænke paa, at Gudstjenesten ved Messeklippen kunde afbrydes, hvad Øjeblik det skulde være, ved at en Spejder kom styrtende med Raabet: »Ta na saigduira ag tescht. Sguab libh — ɔ: Soldaterne kommer! Flygt! «Hvad man kunde have under disse Omstændigheder, var kun stille Messe og den hellige Kommunion — Skriftemaal var hørt Aftenen før — og saa gik Menigheden forsigtigt hjem i smaa Grupper og gjorde sig Umage for ikke at tiltrække sig nogens Opmærksomhed. Naar saa Aftenen kom, og Dørene var lukkede, og Spionerne lukket ude bag Skodderne, bad man Rosenkransen — *paidrin pairtach* — »den Bøn, man er fælles om«, som vi siger paa Irsk. Saaledes holdt Messen og Rosenkransen Troen i Live i Irland. Men nu, da Tiderne er anderledes, maa man alligevel haabe, at vort Folk vil faa Smag for Liturgien, og at St. Benedicts Orden vil blomstre frem iblandt os og lære os Kirkens herlige Liturgi at kende.

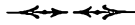
Efter Rosenkransen holdt en ung Præst en af de smukkeste Prædikener om Messeofret, jeg nogensinde har hørt. Den gjorde et dybt Indtryk paa de tilstedeværende Ikke-Katholikker og viste os Katholikker saa klart som aldrig før, hvilket uvurderligt Privilegium vi ejer i den hellige Messe.

Efter Prædikenen blev Sakramentet afdækket og Velsignelsen givet; og saa dannedes Processionen paa ny, og vor Herre blev i Triumf haaret tilbage til sit Tabernakel i Kirken. Medens vi gik iblandt den Mængde Mænd og Kvinder og Børn fra Antrim's Dale, tænkte jeg paa, hvorledes deres Forfædre havde vandret ad samme Sti, hvorpaa deres Efterkommere nu gik, for at være til Stede ved det hellige Messeoffer, skønt de vidste, at Døden var i Hælene paa dem. Og den Tanke blev endnu mere levende for mig, da min Værtinde sagde: »Min Bedstefader plejede at være Udkigsmænd dengang. Skønt han var flyttet hertil fra Skotland og var Protestant, havde han faaet saa megen Kærlighed til Ierne og deres Tro fra sin Amme og Fostermoder, en gælisk Katholik. Derfor plejede han at være med blandt de Spejdere, som ved Messetid stod paa Post ved hver Sti, der førte op til Klippen, for at kunne advare de troende, naar Soldaterne kom. Nu binder jeg, hans

Barnebarn, Kranse til Børnebørnene af dem, som dengang forsamlede sig hemmeligt, og disse Børnebørn gaar nu i offentlig Procession for at være til Stede ved det samme Mysterium, som den Gang fejredes i Fare og Angst.«

»Fra Solens Opgang til dens Nedgang ofres der et rent Offer til mit Navn,« mumlede jeg — den Tekst, som den unge Præst havde prædiket over. Vi vendte os om og kastede et sidste Blik paa Messeklippen i Cushendum, før en Drejning af Stien skjulte den for vore Øjne, og jeg tænkte paa, at den var det rette Symbol paa den irske Tro, den Tro, som er bygget paa en Klippe.

(Efter Benediktinertidsskriftet *Pax*, Sommer 1919.)

Efterretninger fra Ind- og Udland.

Næstved. Den 27. September d. A. er der meddelt *Luis Joseph Cupers* allerhøjeste Anerkendelse som Præst for den romersk-katholske Menighed i Næstved Købstad og Landdistrikt samt Fensmark Sogn.

Esbjerg. Ifølge *Berlingske Tidende* er det af St. Josefsøstrene hidtil ejede og drevne statsanerkendte Tuberkulosesanatorium *Spangsbjerg* ved Esbjerg fra den 1. Oktober overtaget af *Staten* og vil fra samme Dato at regne blive administreret af Nationalforeningen til Tuberkulosens Bekæmpelse fælles med dens andre Sanatorier.

Tyskland (Baden). Til Ærkebiskop af Freiburg im Breisgau i Stedet for afdøde Ærkebiskop Nörber er Dr. Karl Friedrich Fritz bleven udnævnt. Den nye Ærkebiskop er født den 20. August 1865 i Adelhäusen i Baden, var Medlem af Domkapitlet og fik i 1915 Titel af Mgr.

Frankrig. I Stedet for afdøde Kardinal Amette er Kardinal *Louis Ernest Dubois*, Ærkebiskop af Rouen, valgt til Ærkebiskop af Paris. Kardinal Dubois, der er 64 Aar gammel, blev i 1901 Biskop af Verdun, i 1909 Ærkebiskop af Bourges, i 1916 Ærkebiskop af Rouen og er altsaa nu bleven Indehaver af Frankrigs vigtigste Bispestol. I 1916 udnævntes han til Kardinal af Benedikt XV.

— *Skotske Pilegrimme* har for nylig gjort en Pilegrims-tur til *Lourdes* og kan fortælle om fire Helbredelser af syge. Den mærkeligste af disse lyder saaledes: Der var en lille Pige, som for 1½ Aar siden snublede paa Gaden og beskadigede sin Ankel. I fem Maaneder var Ankelen i stram Bandage, og tre Operationer var nødvendige. Efter den anden Operation kom Foden til at sidde helt skævt, og Pigen kunde nu kun gaa ved Hjælp af Krykker og en

særlig konstrueret Støvle. Hun var uheldbredelig, sagde Kirurgerne, der kunde ikke gøres mere for hende. Det var i denne Tilstand, hun blev sat ned i Vandet i Lourdes. »Der er en lille Statue af vor Frue ved Enden af Badet«, sagde hun, »og jeg kyssede den. Jeg kyssede den en Gang til, og da jeg gjorde det, for der en stærk Smerte gennem mit daarlige Ben. Der var noget, der ligesom smeldede bag mit Knæ, og jeg følte mit Ben blive rettet ud. Saa kyssede jeg Statuen for tredje Gang, og straks forsvandt al Smerte. Saa gik jeg op af Vandet, uden at nogen hjalp mig, og jeg glemte helt, at jeg havde lidt af nogen Sydom.«

England (Wales). I Wales findes en St. Winifreds Kilde i Holy Well, ved hvilken der i den senere Tid har fundet flere Mirakler Sted. For faa Dage siden bragte man til denne Kilde en 10 Aars Dreng, som led af en Rygradssygdom og ikke havde gaaet, siden han var 1½ Aar gammel. Han blev kørt til Stedet i en Sygevoan og baaret ned til Kilden, hvor han blev sat ned i Vandet. Næste Dag blev han atter baaret til Kilden og ladt alene, medens Opsynsmanden gik hen for at tage sig af en anden lidende. Faa Øjeblikke efter sagde nogen, at Drengen ønskede at løbe rundt omkring Kilden, og da Opsynsmanden kom til, fandt han Drengen gaende rundt om Kanten af Kilden, uden at nogen støttede ham og tilsyneladende fuldstændig helbredt for sin Sygdom. Skønt Drengen er Protestant, holdtes næste Dag Taksigelses-Gudstjeneste i den nærliggende Jesuiter-Kirke. Det er den fjerde Helbredelse, der har fundet Sted i Holy Well i Løbet af de sidste Par Maaneder.

Syd-Amerika (Paraguay). Bispedømmet Asuncion, det eneste i Paraguay, og som hidtil har staaet under Ærkebiskoppen af Byenos Ayres, er af Paven bleven ophøjet til et Ærkebispedømme, og der bliver oprettet et Bispedømme til i Landet. Den nye Ærkebiskop, Symhorian Bogarin, har beklædt Bispestolen i Asuncion siden 1894. Der findes c. 1 Million Mennesker i Paraguay, hvoraf omkring $\frac{7}{8}$ er Katholikker.

Til de **nødlidende Ordenssøstre** i Innsbruck er endvidere indkommen: Kr. 25—10—5—3—10—25—5—2, ialt Kr. 85,00. Hjerterlig Tak, Hermed er Indsamlingen sluttet. Et samlet Opgørelse vil blive forelagt næste Gang. Der er ingen Tvivl om, at vi vil være i Stand til at sende to Tønder à 100 Kg. Levertran til Innsbruck.
Ign. Schmid.

---

1 à 2 Værelser m. Køkken (Del af en Lejlighed) kan paa Grund af Bortrejse faaes til Leje fra Novbr. til Maj. Billet, mrkt. »Frederiksberg«, bedes sendt til Viggo Rothes Vej 14, Charl.

Gave. Et katholsk Foretagende kan faa en god brugt Trædesymaskine gratis. Billet, mrkt. Symaskine, modt. Bladets Kontor, Studiestræde 27 og 29.

Kirkelig Kalender.

10. Okt.	20. Søndag eft. Pintse.	17. Okt.	21. Søndag eft. Pintse.
11. —	M. Ferialdag.	18. —	M. Lukas, Evangelist.
12. —	Ti. Ferialdag.	19. —	Ti. Petrus af Alcantara. Bekender.
13. —	O. Kong Edvard, Be- kender.	20. —	O. Johannes af Kenty, Bekender.
14. —	To. Callistus I, Pave og Martyr.	21. —	To. Hilarion, Abbed.
15. —	F. Teresa, Jomfru.	22. —	F. Ferialdag.
16. —	L. Marias Officium.	23. —	L. Marias Officium.

Katholsk Højskole. Tirsd. d. 12. Oktbr. Kl. 8 Aften i St. Knuds-
salen i Stenosgade 4 B. Pastor Olrik: Det fotografisk nøjagtige
Billede af Kristus (m. Lysbilleder). Adgang for alle. 25 Øre.

St. Josefs Gilde, st. 1885. Generalmøde afholdes Mandag
den 11 Okt. Kl. 7½ pr. Bredgade 67. Bestyrelsen.

Mariakongregationen for Mænd afholder Fælleskommunion
i Jesu Hjertes Kirke Søndag den 10. Oktober Kl. 8½.

St. Knuds Kapel. Mariabørnskongregationen af den ubesmit-
tede Undfangelse holder offentligt Møde Mandag den 11. Oktober
Kl. 8 Aften og Fælleskommunion Søndag den 17. Kl. 7 Morgen.
Medlemmerne bedes møde talrigt, da en vigtig Sag skal forelæg-
ges efter Mødet.

Assumptionskapellet (Ordrupshøj). Fredag d. 15. Oktbr. læses
Kl. 6½ Messe for den nordiske Bønneforenings Anliggender.
Kl. 4½ fransk Prædiken og Kl. 5 Velsignelse.

Ordrup. *Mariakongregationen for Mænd:* Torsd. d. 14. Okt.
Kl. 8 (ikke 8½) Bestyrelsesvalg, hvortil alle bedes møde; der-
efter Møde d. 28. Okt. og fremdeles hver anden Torsdag. — *Mari-*
akongregationen »Fredens Dronning« har Møde i Kirken den
21. Okt. og fremdeles hver anden Torsdag; paa de mellemliggende
Torsdage er der Syaften hos Søstrene (Kl. 7½). *Begge Kongre-*
gationer holder deres Møder (Syafterne undtagen) Kl. 8. Den
næste Fælleskommunion er d. 7. November Kl. 8½.

Kortfattet Gennemgang af Troslæren.

For dem, der ønsker at stifte Bekendtskab med den katolske Kirkes Lære, lige-
som for dem, der ønsker at genopfriske deres Kundskaber om Religionen, afholder
jeg efter den Maalestok, der er den almindelige ved Konvertitundervisning, **hver**
Torsdag Aften Kl. 8 Gennemgang af Troslæren. Undervisningen foregaar i
Forsamlingsværelset, Bredgade 64 (Indgang gennem den lange, smalle
Gaard og opad Trappen til 1. Sal). Alle er velkomne. Jakob Olrik, Præst.

Dannet ung Pige, der vil udføre al Husgerning og daglig
Madlavning hos to Damer, kan faa en god Plads med Ophold i
Familien, straks eller til 1. November. Centralvarme.

Carl Johansgade 4^a tv.

Vaskearbejde ønskes. Gerda Petersen. Rosenvængets Allé 23. Kj. Ø.

Jesu Hjertes Budbringer. 4. Hæfte 1920. Indhold: Margre-
the Marie Alacoque. — Om Sorgen tynger dig. (Digt af Th. Fr.)
— De salige Ynglinge fra Uganda. — Jesu Hjerter Andagtens Krø-
nikke. — Spørgeskasse. — **Børnenes Budbringer.** Indhold: Svar
fra den Hellige Fader. — En Æresvagt. — Bønnens Apostolat.
— Smaa Besøg ved Tabernaklet I. — Den hellige Josef med Je-
susbarnet. — Toms Selvfornægtelser. — Vor Frue af den hellige
Rosenkrans, bed for os.

FREMMEDESPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN),

Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

68. AARGANG

«Nordisk Ugeblad» udgives af Aunguriusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 2 Kr. 50 Ø. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Bogladere og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Studiestr. 27-29. 1-4, Tlf. 12327). — Under Korsbånd (i Konvolut) til Udlandet 16 Kr. aarligt. — Redaktør: Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. Tlf. Helrup 657 y. Træffes bedst Kl. 4—5 Eftermiddag.

Nr. 42.

Søndag den 17. Oktober.

1920.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Den moderne Samfundsudvikling. — Kan der læses Messe for en Protestant? — Spørgeaften om Billedet af Kristus. — Spangshjerg Sanatorium. — Nye Bøger. — Brudstykker. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Ringsted. Ungarn. Polen. — Avertissementer.

Smaa Indledninger.

515.

Guds Barmhjertighed.

Det Menneske, som skyldte sin Herre ti Tusinde Talenter, og som faldt ned for ham og bad ham om at have Taalmodighed, fik *hele* den uoverkommelige Gæld *tilgivet*, skønt han dog kun havde bedt om *Henstand* og lovet at ville betale alt.

Det er et svagt Billede paa Guds storslaaede Barmhjertighed, som »*skænker de bedende langt mere, end de fortjener og ønsker*«, og som »*giver os, hvad vor Bøn ikke vover at begære*« (Kirkebøn paa 11. Sønd. eft. Pintse).

Ja, Guds Barmhjertighed er i Sandhed saa stor, at den kunde blive til en Fristelse for os Mennesker, der ser, at man saa let kan faa Tilgivelse for sine Synder igen; en Angerbøn, et Skriftemaal, et godt Forsæt, en lille Bød: hele Syndegælden er slettet! Gud holder nu engang af at »*aaabenbare sin Almagt ved at skaane og forbarme sig*« (Kirkebøn paa 10. Sønd. eft. Pintse); han viser den angerfulde og bodfærdige Synder en saa rørende Kærlighed, at den retfærdige, der ikke kender til Omvendelsens Glæder,

kunde blive helt misundelig paa ham. Ja, det er »Guds Egenskab« eller, som det latinske Ord *proprium* i den smukke Bøn efter Alle Helgens Litaniet udtrykker det, »hans Særkende altid at forbarme sig og at skaane«.

Og dog er Guds Barmhjertighed ingen Svaghed eller kraftløs Eftergivenhed; hans Barmhjertighed er guddommelig Overlegenhed, hans Barmhjertighed er Stordaad; thi »Storværk øver han med sin Arm,« som Skriften (Luk. 1,51) siger.

Guds majestætiske Taalmodighed med den syndige Verden er Stordaad, den er, som Skriften siger, »over alle hans Gerninger« (Ps. 144, 9); den burde vi i tilbedende Taknemmelighed altid ligge paa Knæ for og aldrig glemme. I vore mørkeste Timer vil den rige, evig vise og uendelig taalmodige Gud saa gerne nærme sig den syndesyge Sjæl, stille og ubemærket, for at forbarme sig over den med evig Barmhjertighed. »Naar I hører hans Røst, forhærd ikke eders Hjerter« (Hebr. 4, 7); ellers bliver den uendelig barmhjertige Fader eders uendelig retfærdige Dommer.

Men har du fundet Barmhjertighed, »burde da ikke ogsaa du forbarme dig over din Medljdener, ligesom Gud forbarnede sig over dig?« Hvor kan vi Mennesker være smaalige i vore haardhjertede og hævngrerrige Tanker og Følelser! Og dog er Barmhjertighed den Dyrkelse, Gud frem for alt forlanger af os, naar han siger: »Jeg vil Barmhjertighed og ikke Offer« (Matth. 9, 13). Hvor har de store Helgener været gode og overbærende og barmhjertige Mennesker! St. Bernhard siger en Gang: »Dersom Barmhjertighed var Synd, saa tror jeg ikke, jeg kunde lade være med at begaa den.«

Vi vil gøre os værdige til Guds Barmhjertighed ved at være barmhjertige overfor andre, for at ikke det forfærdelige Ord skal komme til at gælde om os, som St. Jakob har skrevet: »En ubarmhjertig Dom skal komme over den, som ikke øver Barmhjertighed; men Barmhjertighed er hævet over Dommen« (Jak. 2, 13), d. v. s. den barmhjertige behøver ikke at være bange for den Dom, som vi ifølge Apostelens Formaning skal forberede os paa »med Frygt og Bæven« (Fil. 2, 12); nej, »salige er de barmhjertige; thi dem skal vederfares Barmhjertighed« (Mt. 5, 7). P. M. Back.

Den moderne Samfundsudvikling.

Den berømte Opdagelsesrejsende Stanley fortæller, hvorledes der engang, da han drog gennem Junglen med en Flok Indfødte, brød en Løve ud af Tykningen og slog sine Kløer i en af hans Mænd. Før nogen var rigtig klar over, hvad der var sket, havde det behændige Uhyre slæbt sit Bytte bort og var forsvunden i Urskoveu. Virkningen paa den ibentræsfarvede Skare var, da den første Overraskelse havde fortaget sig, yderst mærkelig: de brød ud i en vild og ubehersket Latter, der var saa mægtig, at det ikke var til at tænke paa nogen Forfølgelse. De fandt, det var en umaadelig komisk Hændelse, og Tabet af et Menneskes Liv gjorde ikke noget Indtryk paa dem, lige saa lidt som de følte nogen Medfølelse med det ulykkelige Offer. Der fandtes jo Tusinder andre som han rundt omkring i Straahytterne under de høje Kakaotræer. Hvorfor saa tage sig den Sag saa nær?

Der fortælles en anden Hændelse, som minder om denne. En af de første Opdagere af Amerika landede i Nærheden af en Indianer-Boplads, hvor han stødte paa en stor, dvask Mand, der slæbte en Kvinde efter sig ved Haaret. Det var kun hans Kone, som han var bleven ked af, og som han nu vilde skille sig af med ved Hjælp af sin Stridsøkse. Det var ingen Sag af videre Betydning for ham, blot en simplere og mere afgørende Fremgangsmaade end den moderne Skilsmisse.

Er denne Ringeagt for Menneskeliv blot et Særkende for den Raahedstilstand, som visse Videnskabsmænd har fundet for godt at kalde den oprindelige Form for det menneskelige Samfund? Aldeles ikke. Blandt de materielt højst udviklede Kultursamfund maa de græske og romerske Stater i deres Blomstringstid sikkert regnes. Og vi husker maaske, hvorledes i en Krig mellem græske Stater blev Modstandernes tilfangetagne Børn koldblodigt dreven sammen i en Lade, hvor rasende Tyre blev jaget ind til dem og trampede dem alle ihjel. Ej heller har vi glemte de fornemme Romere, der fodrede Fiskene i deres Damme med Slaver, at de skulde blive rigtig lækre, eller

de grufulde Gladiatorlege, stor der med lige Interesse overværedes af Roms fineste Damer og raaeste Døgenigte.

Men er nu vor højt roste Fremskridtstid, for saa vidt den er et Resultat af den materialistiske Kulturs Opdragelse, naaet ret meget videre? Nej, Menneskeliv vurderes ogsaa i vore Dage overordentlig lavt. Vi behøver ikke at henlede Opmærksomheden paa de forfærdelige Beretninger om Forbrydelser, som refereres til de mindste Detailler i Dagspressen, eller paa den Hensynsløshed, hvormed Fyrster, Generaler, Statsmænd og Folkeledere bruger Mennesker som Bønder paa deres forfængelige Planers og herskesyge Forhaabningers store Skakbræt. Det er nok at kaste et Blik paa den moderne materialistiske Undervisning og det gudløse Hjem.

I hvor mange Hundreder af moderne Undervisningsanstalter undervises der ikke i den smukke Myrdekunst under det videnskabelige Navn »Kraniotomi«. Og dog kan ikke det fineste Sofisteri tilsløre den Kendsgerning, at det direkte Drab af et uskyldigt, ufødt Barn, ogsaa af hvilken-somhelst Grund, er rent og skært Mord. Den, der foretager det, anmasser sig den guddommelige Magt over Liv og Død. Troen paa Nødvendigheden af denne Praksis skal, efter hvad troværdige og dygtige Folk forsikrer, være en lægevidenskabelig Overtro; men selv om det ikke var saa, kunde intet Hensyn til Moderens Interesse undskylde det direkte tilsigtede Barnemord, som ikke afviger fra anden Slags Mord undtagen paa Grund af dets større Afskyelighed. Personlig Interesse er den eneste Grund, den vilde Polynesier angiver for den i hans Samfund helt respekterede Skik, at ofre et menneskeligt Væsen ved Opførelsen af en ny Bolig. I deres Foragt for ethvert menneskeligt Væsens ubetingede Ret til at leve staar Polyne-sieren og den vantro Kirurg paa samme moralske Standpunkt. Intet Hensyn til andre kan undskylde disse Gerninger — ellers kunde ethvert Mord lade sig retfærdiggøre.

Dog, hvis den Lære, der føres ved vore materialistiske Lærestalter, er rigtig, kan de her omtalte Handlinger meget vel lade sig retfærdiggøre, saa vel som adskillig anden Praksis, som Fremskyndelse af Abort, Euthanasi

og Drah af gamle og svagelige. Saadanne Handlinger er ikke væsensforskellige fra de Forbrydelser mod Menneskelivet, der begaaes af Anarkisten, Levnedsmiddelfordyreren, Sædelighedsforbryderen og adskillige andre Frembringelser af vor oplyste Civilisation. Hvis der ikke findes nogen Gud i Himmelen, hvad skulde der saa være i Vejen for at hindre, forkorte eller ødelægge et Menneskes Liv, naar det kan være til Fornøjelse, Gavn eller formodet Nytte for dem, der behersker den almene Situation?

Mord af Pigebørn er almindeligt blandt Hedninger nu til Dags. De udsættes eller druknes uden Medfølelse af deres Forældre, ligesom i den civiliserede hedenske Verden omkring os. Fødsels-Kontrol og Race-Selv-mord trives og blomstrer og har deres offentlige Tidsskrifter og organiserede Propaganda. Jo højere den materialistiske Kultur udvikler sig, desto større er ogsaa den utilslørede Frækhed, hvormed menneskeligt Liv enten hindres eller udslukkes.

Kunstig Forhindring af Undfangelsen er en forbryderisk Trods mod Guds Skabervilje. Men fra det Øjeblik Undfangelsen har fundet Sted, er virkeligt Menneskeliv ogsaa begyndt. Direkte at tilintetgøre det er — ligegyldigt under hvilket Paaskud — Mord. Endog for at frelse vort eget Liv maa vi ikke dræbe nogen, som intet ondt har gjort os. Hvor gammel vedkommende er, et Minut eller et helt Aarhundrede, er og bliver Handlingen dog den samme.

I Ly af en Tankegang som den her omtalte er Theorien om Overmennesker vokset frem. Disse kan skalte og valte med deres mindre udviklede og uheldigere stillede Medmennesker, som vi gør det med de umælende Skabninger. Saaledes bærer nøjagtig den moderne hedenske Verden sig ad. Paa den Maade handler den Moder eller Læge, som dræber det uudviklede, men sande menneskelige Væsen, ligegyldigt hvornaar efter dets Undfangelse. Og anderledes handler heller ikke den allerede eksisterende Race af Overmennesker, for hvem andres Liv ingen Rolle spiller, naar de blot kan fremme deres egen Velstand, Position i Samfundet, Ærgerrighed og glimrende

Planer. Og det er endelig ogsaa en hel moderne Litteraturs Standpunkt.

Andre uhyggelige Symptomer i det moderne Samfund peger i samme Retning som de her fremdragne. De usædelige Danse, den uanstændige Klædedragt, der kulminerer i den saakaldte *Nacktkultus*, og adskillige andre af vore Dages Fænomener er kun Udtryk for den materialistiske Kulturs Tilbagevenden til raa Hedningers Lavpunkt, selv om de kristne Traditioner i de fleste Henseender endnu virker som en Bremse. Rigdomme, materiel Udvikling og højere Opdragelse er kun en tynd Fernis paa Civilisationens Overflade. De kan ikke forvandle et halvhedensk Folk, men blot til en Tid forgyldte den hæslige Sandhed. Vender Samfundet ikke tilbage til Gud, faar vi ikke atter en religiøs Opdragelse, kan Faldet tilbage i hedensk Vildskab ikke standses. Verdenskrigen var ikke dens værste Udslag.

(Af Joseph Husslein, S. J., i *America* 29. Maj 1920).

Kan der læses Messe for en Protestant?

Der synes stadig endnu at herske Uklarhed eller rettere overdreven Strenghed med Hensyn til Kirkens Forbøn for Ikke-Katholiker. At de som ekskommunicerede, d. v. s. fra Kirken skilte, i og for sig ikke har Del i Kirkens Naademidler, turde være indlysende. Naar Kirken alligevel ikke helt lukker sin Haand overfor dem, er det ene og alene deres Nød, ikke noget Retskrav, der bestemmer den dertil. Tillige vil den ikke ved sin Gavmildhed udslætte Skellet mellem Sandhed og Vildfarelse. Der skal derfor ogsaa i Uddelingen af de overnaturlige Goder være Forskel mellem Ikke-Katholiker og Husets Børn.

Før den nye Kirkelovs Udgivelse 1918 var nu Standpunktet dette, at der forelaa Kundgørelser, der forbød Messen for dem, der var døde *in manifesta haeresi*, d. v. s. i selvforskyldt Vrangtro. Angaaende dem, der havde været *in bona fide*, d. v. s. i god Tro, havde Kirken ikke ytret

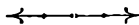
sig. Mange Theologer mente, at for dem kunde man læse Messe, blot det skele privat (stille Messe) og uden Navns Nævnelse.

Den nye Kirkelovs Bestemmelser er endnu mildere. Efter at den i Kanon 2262 (§ 1) har understreget den almene Regel: En ekskommuniceret har ikke Del i Kirkens Aflad eller offentlige Forbøn, fortsætter den (§ 2): Dog forbydes ikke, 1. at de troende beder for ham privat, og 2. at Præsterne læser den hellige Messe for ham privat og saaledes, at Forargelse undgaas. Undtagen er alene *excommunicatus vitandus*, d. v. s. en ekskommuniceret, som det tillige forbydes de troende at have Samkvem med; kun for en saadans Omvendelse maa Præsten læse Messe. Ellers kan altsaa Messeofferet frembæres baade for levende og afdøde Ikke-Katholikker ligesom for Kirkens Medlemmer, kun med den Indskrænkning, at Messen maa være privat (stille Messe), og at Forargelse undgaas, hvorved der vel nærmest maa tænkes paa Bekendtgørelse om Messen fra Prædikestolen eller lignende. Det er altsaa ikke forbudt at læse Sjælemessen (sort) med Benyttelse af de paagældende, efter Omstændighederne forskellige Bønner.

A. Menzinger.

Efterskrift. Maa jeg i Tilslutning hertil besvare en beslægtet Forespørgsel, der for nogen Tid siden indsendtes til Ugebladet. Ved *Begravelser* kan der paa de allerfleste af Aarets Dage læses Sjælemesse i sorte Paramenter. Ellers (det gælder altsaa *senere* Sjælemesser for en afdød) er det i Regelen kun nogle Dage om Ugen, Sjælemesse i sorte Paramenter og altsaa med Sjælemessens egentlige Liturgi er tilladt. Men selvom *Dagens* Messe læses (og altsaa ikke i sorte Paramenter), kan Præsten godt (efter Anmodning eller af egen Drift) frembære Messeofferet for en eller anden afdød, og *den afdødes Sjæl har naturligvis samme Gavn af dette Messeoffer som af Messeofferet under en Messe i sorte Paramenter*; dog beder man i denne sidste ogsaa i flere af Bønnerne direkte for vedkommende Sjæls Hvile og Fred, hvilket jo ikke sker i andre Messer, hvad naturligvis er et større Gode.

N. H.

Spørgeaften om Billedet af Christus.

Den 10. Oktober. — Der har allerede nu vist sig en saadan Interesse for Billedet af Christus, at jeg foreslaar Katholsk Højskoles Forstander, at jeg paa Tirsdag den

19. ds. holder en Spørgeaften om »det fotografisk nøjagtige Billede af Christus« i Stedet for mit paatænkte Foredrag om »En Maade at holde Betragtning paa«.

Disse Linjer skulde først forklare, hvad der forstaas ved en Spørgeaften; det er ikke det samme som en Samtaleaften og endnu mindre som en Diskussion. De gode Erfaringer, jeg har gjort med Hensyn til den Spørgetime, der om Torsdagen fra Kl. 9 af fortsætter min Gennemgang af Troslæren — den har i det mindste været rig paa Udbytte for mig selv — giver mig Mod til at prøve en enkelt hel Spørgeaften i Højskolen, nu da der foreligger et passende Emne.

I Modsætning til ved Diskussion eller den mildere Form »Samtale« bliver der ved en Spørgeaften ikke Tale om, at de enkelte udvikler deres Syn paa Sagen; de stiller derimod Spørgsmaal; og ved træffende og klart stillede Spørgsmaal kan den enkelte bidrage overordentlig meget til at faa en Sag opklaret og uddybet.

Jeg vil her straks indskyde, at det er Emnets særlige Karakter, der gør, at jeg vælger at holde Spørgeaften i Stedet for, som jeg først havde tænkt, Samtale. Hvis det havde været et Emne som f. Eks. »Børneopdragelse« eller »Ungdomssagen« eller »Kirkens Fremtid i Danmark« eller lignende, saa vilde der været mange, der var inde i Sagen, og en Samtale kunde været i høj Grad paa sin Plads. Christusbilledet fra Turin er der derimod kun yderst faa, der kender til, og det hovedsagelige, der er skrevet om det, er skrevet paa Fransk, Italiensk og Latin, og Bøgerne er der til Dels ikke andre end jeg selv, der har. Under saadanne Omstændigheder tror jeg, der vil komme meget mere ud af en Spørgeaften end af en Samtale.

Naturligvis maa man ikke vente, at jeg vil kunne besvare ethvert Spørgsmaal fuldtud tilfredsstillende. Adskillige Gange vil jeg nok blive nødt til at svare: »Det ved jeg ikke«, eller: »Det forstaar jeg heller ikke selv«. Det kommer for mig slet ikke an paa »at klare mig godt« eller »at redde Skinnet«. Jeg har ikke det fjerneste imod, at noget kommer til at henstaa i det uvisse, eller at jeg maa indrømme at have taget fejl. Jeg tror nok, at jeg har den fulde Løsning paa Gaaden i Hovedsagen, men ikke i alle Enkeltheder. Jeg holder netop meget af at lade Vanskelighederne ved en Sag fremtræde klart og skarpt, saa meget desto lettere finder man saa — efter min Erfaring — den virkelige og klare Løsning. Det er i det mindste noget, som jeg mener der gælder overalt, hvor man tør haabe paa Guds Hjælp, og det er jeg sikker paa, man kan her. Dette, at tilsløre Vanskelighederne, skjule dem, ikke ville se dem paa samme Maade som

Strudsen, der ikke vil se Jægeren, glitte og glatte dem ud eller ogsaa plunre Udsigten til dem ligesom Blæksprutten, det er ikke værdigt for den, der virkelig holder af Sandheden. Hvis man derimod, i Tillid til Guds Hjælp og Bønnen om den, ærligt indrømmer Vanskelighederne og Manglerne ved noget, saa er det tit, at man paa een Gang, maaske mod al Forventning, ser den fulde og enkle Løsning paa det hele. Saadan har jeg oplevet det med Hensyn til Christusbilledet, og paa samme Maade er det gaaet mig med en Mængde filosofiske og theologiske Gaader.

For at naa til Sandheden om noget maa man taalmodigt og roligt tage imod den, saadan som den kommer, og det vil ofte sige i en aldeles uventet og maaske utiltalende og kluntet Form; bøjer man sig for Sandheden, saavidt den virkelig er Sandhed og sikkert bevist, og holder man samtidig Aandens Øje rettet paa ham, fra hvem al Sandhed kommer, saa hjælper han en igennem den vanskelige og aandeligt ubekvemme, umagelige Stilling, og saa naar man langt, langt videre end den, der ikke kan finde sig i ikke straks at faa et fuldt færdigt og for Aanden bekvemt Resultat, og som derfor søger at dække over Manglerne ved mange og smukke Ord.

Eet Forbehold maa jeg tage. Det kan ofte være, at der er Ting, der fremstiller sig som Sandheder, men som f. Eks. Kirken siger om, at man ikke skal høre paa, fordi man ikke kan taale dem, og de ikke er nødvendige for en. Dem maa man naturligvis holde sig fra; men delte er heller ikke andet end en Sandhed, man bøjer sig for, nemlig den om de egne aandelige Kræfters Begrænsning. Og dette hænger igen sammen med noget, der som faa andre Ting hjælper til at faa Klarhed over Livets, Tilværelsens og Troens Gaader, nemlig den faste Tro paa og Tillid til Gud, der giver sig Udtryk i, at man siger til ham: »Gud! jeg har nok i det, du har aabenbaret mig i din hellige Kirke, jeg behøver ikke mere, jeg kan med det og din Naade klare mig tilstrækkelig godt. Vil du give mig en dybere, rigere og klarere Erkendelse og Løsning paa Gaaderne, saa vil jeg takke dig; vil du ikke, saa har du allerede i den katholske Tro givet mig saa meget, at jeg ikke behøver mere, men er fuldt ud tilfreds og endda yderst taknemmelig.« Bøder man til Gud paa den Maade, vil det let gaa saadan, at han siger: »Denne vil jeg aabenbare mig tydeligere for; thi her er ikke Tvivlens Nyfigenhed og Ubeskedenhed, men derimod den faste Tros aandelige Maadehold.«

Hermed har jeg søgt at give lidt af den Aand, hvori jeg selv søger at arbejde paa Erkendelsens Omraader, og som jeg ogsaa vil lægge til Grund for den paatænkte

Spørgeaften. Da jeg tænker mig Muligheden af senere at kunne fremvise og fortælle om Christusbilledet ogsaa i Provinsen, har jeg ment, at det ovenstaaende kunde være af almen Interesse. — Dette maa nu Redaktøren afgøre.

Fader Orlík.

Spangsbjerg Sanatorium.

Det var i August 1908, ovennævnte Institution aabnedes og indviedes med store Festligheder og skønne Forhaabninger. Disse sidste er ikke i egentlig Forstand bristede, men de mange Forandringer, som Udviklingen i de senere Aar har ført med sig, har bevirket, at St. Josefs-søstrene allerede i nogen Tid har ønsket at opgive Sanatorie-Virksomheden i Spangsbjerg. Sygepleje i egentligste Forstand er jo Arbejdet paa et Sanatorium heller ikke, da ikke saa faa af Patienterne færdes, tilsyneladende friske, baade ude og inde; de trænger ingenlunde, som de syge paa et Hospital, til en Sygeplejerskes bestandige Omsorg og Pasning. Da det nu tilmed kniber med at skaffe tilstrækkelig mange Søstre til Sygeplejen paa de egentlige Hospitaler, forstaar man, selvom det maaske har gjort ondt at høre det, at Kongregationen snarest opgav en Virksomhed som Sanatoriet i Spangsbjerg.

Om selve Begivenheden hører vi nærmere i Dagbladet *Vestjylland*, hvoraf vi har tilladt os at tage efterfølgende Linjer. Det hedder her:

»Vi opsøger Overlæge Brinch i Anledning af Spangsbjerg Sanatoriums Overdragelse til Staten og beder ham udtale sig.

Overlægen fortæller:

Allerede for 2 Aar siden henstillede St. Josefs-søstrene til Staten at overtage Sanatoriet. Grunden hertil var, at Krigen gjorde det umuligt at faa det Antal Søstre fra Udlandet, som var nødvendigt.

Sagen trak ud, og først nu, efter 2 Aars Forløb, er den gaaet i Orden, saaledes at Søstrene faar den Sum, en halv Million Kr., som det har kostet dem at opføre Sanatoriet. Da Staten ingen Sanatorier har i Forvejen, har den anmodet Nationalforeningen om at drive det for Statens Regning, saaledes at det forbliver Statens Ejendom.

Forandringen medfører, at Søstrene, for hvilke der er haardt Brug andre Steder i Landet, forlader Sanatoriet. De havde haft Ret til at gøre dette 1. Oktober, men paa indtrængende Opfordring af Nationalforeningen har de indvilliget i at blive, til der er skaffet nyt Personale.

— Hvor stort Personale skal antages?

— Ca. 50 pCt. mere end hidtil.

— Har Søstrene da været haardt spændt for, siden der nu skal ansættes saa meget større Personale?

— Disse Søstre har aldrig kendt til 8 Timers Arbejdsdagen. Deres Arbejdsdag var fra 5 Morgen til 9 Aften, og saa har de tilmed, foruden deres Sygeplejegerning, udført Pigegerning, Kontorgerning og i det hele taget alt, hvad der hører til Kvindernes Gerning.

— Hvorledes har Overlægen fundet disse Søstre?

— Det udtrykker jeg klart ved at nævne deres Navn: Barmhjertighedssøstre. Et Navn, som de altid har gjort fuld Ære. Jeg tror, det vil være meget vanskeligt noget Steds at finde civile Sygeplejersker, hos hvem Plejen af hver enkelt Person er saa stor en Hjertesag som hos disse Søstre.

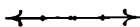
— Hvoraf slutter Overlægen dette?

— Sanatoriet her har været det bedst frekventerede af saa godt som alle danske Sanatorier. Og dernæst af de mange Breve, som strømmer ind til Søstrene med Tak fra de syges paarørende. Og jeg har erfaret det personlig ved at se, hvorledes de mange Gange ad Omveje har skaffet sig at vide, hvad der kunde glæde den eller den vanskelige Patient, og hvorledes de saa har gengældt denne Vanskelighed med opofrende Kærlighed.

— Skal der ske Forandringer med Hensyn til selve Bygningerne?

— Ja, Bygningerne, der har huset saa beskedne Mennesker som disse Søstre, maa nødvendigvis undergaa Forandringer, naar de fremtidig skal huse andre Mennesker.

Nationalforeningens Direktion, der i Løbet af de sidste Maaneder et Par Gange har været herovre og ved disse Lejligheder udtalt Paaskønnelse af Sanatoriets udmærkede hygiejniske Forhold, vil i en nær Fremtid komme hertil igen for at træffe de endelige Foranstaltninger.«

Nye Bøger.

Chr. Norlev: Brændende sociale Spørgsmaal. (Pio. København. 1920. 96 Sider. 2 Kr. 25 Øre).

Forfatteren skriver i let læselig Form og med stor Sympathi for alle, der lider Uret, om Emner som Magt og Ret, Socialisme, Syndikalisme, Bolchevisme etc. Han mener i Gennemførelsen af Henry Georges Ideer at se et af Hovedmidlerne til Omdannelsen af vort moderne Samfund i mere retfærdig Skikkelse. Selv om man paa flere Punkter kan være uenig med Forfatteren, er der dog ikke

saa lidt at lære af ham, ikke mindst i Retning af nobel Behandling og Forstaaelse af Modstandere.

Herders Wochen-Kalender 1921. Mit gegen 150 Bildern und farbigem Umschlag. (Herder. Freiburg im Br. M. 8, -- und Zuschläge).

Ikke som Afrivningskalender til at hænge paa en Væg, men i smuk Bogform præsenterer Herders praktiske og fornøjelige Uge-Kalender sig i Aar for sine mange Venner. Stor Interesse har de talrige Smaastykker af underholdende og belærende Karakter fra alle Videnskabens, Kunstens, Politikens og Religionens m. m. Omraader, hvis Betydning yderligere øges ved de talrige gode Smaaafbildninger. Ud for hver Datum er der rigelig Plads til Notitser.

Glöckleins-Kalender. Jubiläums-Jahrbuch 1921. (Von O. Kanisius Gspann. O. F. M. Verlagsanstalt Tyrolia.)

Et Eksemplar af de tysk-østrigske Franciskanernes Kalender er tilsendt Ugebladet og skal ogsaa her faa en venlig anbefaling. Det er en Jubilæums-Aargang, thi den h. Frants's III. Orden har i Aaret 1921 bestaaet i 700 Aar. Et Broderskab, der kan se tilbage paa saa lang en Bestaaen, har jo traadt sine Børnesko, og efter den omfattende Rekonstruktion og dermed forbundne betydelige Lettelse for alle Tertiärer med Hensyn til de foreskrevne Bønner o. s. v., som den store Pave Leo XIII foranstaltede ved sin Encyklika *Auspicato* af 17. September 1882, skulde man synes, at mange flere maatte skare sig om den h. Frants's III. Orden, end Tilfældet er her i Landet. Maatte det mindeværdige Jubilæum bringe mange nye Medlemmer.

F. K.

Im Rettungsschiff. Erlebnisse einer Konvertitenfamilie. Herausgegeben von Friedrich Maurer. Mit einem Titelbild. (IV + 134 S. Freiburg i. Br. 1920, Herder. M. 6,40; geb. M. 9, -- und Zuschläge).

For straks at forebygge den Misforstaaelse, som kunde ligge nær, skal det bemærkes, at den Pastor Maurer, der har forfattet nærværende Bog om sin egen og sin Families Konversion, ikke er den af Ugebladets Læsere saa vel kendte Pastor Maurer i Køge. Hovedpersonen i Bogen er Overlærer Maurer, Fader til Præsten; han blev aldrig selv Katholik, om han end naaede til Kirkens Tærskel; derimod blev hans Enke og alle Børn udmærkede Katholikker. Han skriver kort Tid før sin Død følgende Linjer til Sønnen, hvilke denne kalder en mærkværdig Tilstaaelse: »Du vil endvidere have bemærket, at jeg foreløbig endnu ikke er moden for den katholske Kirke. Germaneren sidder for dybt i mig og bryder af og til forfærdende frem.« Forfatteren selv blev 1895, fem Aar efter sin Konversion, katholsk Præst og har virket som saadan

siden. Bogen er et interessant Eksempel paa, hvorledes Naaden kan drage Mennesker, om hvem man paa Forhaand skulde troet, de altid skulde være bleven fjernt for den katholske Kirke.

N. H.

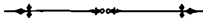
Brudstykker.

82. I København af 13. Febr. 1920 skriver Ex-Pastor og Ex-Redaktør *Henning Jensen* i Anledning af en Bog om hans Morbroder, Stiftsprovst Koføed-Hansen: »Der er i Virkeligheden kun to religiøse Standpunkter, i hvilke et Menneske, som kan og tør tænke logisk, kan finde Hvile: enten den personlige Enkeltmands-Kristendom, frigjort fra al kirkelig Autoritet, kun med Ansvar overfor Gud og sin egen Samvittighed, eller den katholske Kirkes Autoritetstro. Luther begyndte som Oprører mod Kirken, satte sin Samvittigheds Vidnesbyrd over Kirkens Autoritet; men det varede ikke længe, før Lutheranerne, tvungne af Omstændighederne, maatte vælge sig en Pave — og saa valgte de Luther. Dette var for saa vidt en Sejr for den katholske Kirkes Princip: en Kirke, der vil have Autoritet, maa have en Pave. Men naturligvis er det i og for sig en Selvmodsigelse at vælge en Oprører mod Kirken til at repræsentere Kirkens Autoritet. — Endnu er Luther den lutherske Kirkes Pave; men en Pave, der er død for ca. 400 Aar siden, har naturligvis vanskeligt ved at skaffe sig Respekt hos jævne, enfoldige Kristne; derfor er det i Praksis bleven til, at de særlig ortodokse lutherske Præster og Provster fungerer som Paver, handsætter kælterske Præster, etablerer sig selv som »Kirken« og deres Tilhængere som »Kirkefolket«, kort sagt, de karrikerer efter bedste Evne den katholske Kirke, som Luther gjorde Oprør imod. At logisk tænkende Mennesker ikke kan finde Hvile i en saadan Kirke, er naturligt.«

83. I en Artikel om Folkekirken og den kristne Lære skriver Pastor *Just Christensen* i Kirken (August 1920) saaledes: »Man skal have vanskeligt ved at vise, at man ud fra rent lutherske Principper kan frigøre sig fra at give sig Subjektivismen i Vold. Den er given med Luthers Stilling paa Rigsdagen i Worms. Han vil kun lade sig overbevise ved Skriften, sin egen Samvittighed og gode Grunde. Det lader sig ikke nægte, at det er Subjektivismen i rendyrket Skikkelse. Han henviser vel til Skriften, men er sig ikke bevidst, at han gør sig selv til Skriftens Fortolker og kun anerkender den Fortolkning, som stemmer med hans Samvittighed. Det samme har til alle Tider været Tilfældet, at man har gjort sin egen Skriftopfattelse gældende som den

eneste sande og forkastet den Lære, som kommer i Strid med denne; for saa vidt har Subjektivismen til enhver Tid været raadende i den lutherske Kirke, omend paa skjult Maade.«

84. Biskop *Ludwigs* sagde i et Foredrag i Aalestrup ifølge *Hobro Avis* af 5. Marts 1920 følgende: »Der er ogsaa Spaltninger indenfor selve Katholicismen. Der er stor Forskel paa Katholicismen, der forkyndes i Ansgarskirken, som er Franciskanerkirke, og paa Jesuiterkirken i Stenosgade i København.« (Ak, hvad kan der ikke præsteres ved et »Samfundskursus i Aalestrup«!)

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Over 200 Mennesker, hvoraf mange unge, havde givet Møde ved Katholsk Højskoles første Møde i Vinteren 1920—1921. Forstanderen bød Velkommen og udtalte sin Glæde over, at Katholsk Højskole uforandret kunde fortsætte sit Arbejde i en Tid, hvor saa meget aandeligt Arbejde var ved at gaa i Staa, hvorpaa Hr. stud. theol. Jan Ballin holdt det lovede Foredrag om Trappistmunkene. Taleren gennemgik først den ret unge Kongregations Historie og fortalte mange Eksempler paa dens Strengthed og Verdensfornægtelse, hvorefter han gav en Del personlige Indtryk fra et Besøg i et saadant Kloster i Frankrig. Foredraget varede fem Kvarter og paahørtes med stor Opmærksomhed af de mange tilstedeværende. Bagefter samledes ikke saa faa i den mindre Sal omkring Thebordene, hvor der tilbragtes en god halv Times Tid i hyggelig Samtale mellem Venner og Bekendte.

— Hs. Højærværdighed, Biskop Dr. Wilhelm Berning af Osnabrück er i denne Uge indtruffen her til Hovedstaden for at forhandle med vor Biskop om Overgangen af de katholske Menigheder i Sønderjylland til det danske Vikariat. Det Apostosiske Præfektur Schleswig-Holstein beklædes nemlig fast af Biskoppen af Osnabrück.

— Fra Rom er i disse Dage ankommet en ny Præst til det danske Vikariat, nemlig Hr. Pastor Rijckevorsel, som efter tilendebagte Studier nylig er bleven præsteviel. Pastoren, der sent har begyndt sine theologiske Studier og nu er 42 Aar gammel, er af Fødsel Hollænder.

Ringsted. Ifølge Berlingske Tidende har Hs. Maj. Kongen paa Kirkeministeriets Forestilling anerkendt H. J. Houben som Præst for den romersk-katholske Menighed i Ringsted og Sorø med tilhørende Landdistrikter.

Ungarn. I den ungarske katholske Avis »Den nye Stat« fortællés i et af de sidste Numre om den religiøse Forfølgelse, Jøden Bela Kun (d. v. s. Cohn) satte i Gang under sit, heldigvis korte, Sovjet-Regimente. Til at lede denne Del af Virksomheden udnævnte han en afsat katholsk Præst ved Navn Oskar Faber. Denne Person udstedte straks den Bekendtgørelse, at alle Trosbekendelsers Kirker og Kapeller skulde omdannes til Koncerthaller, Biografteatre og andre Fornøjelsessteder. Da han frygtede Modstand, truede han samtidig med at tage som Gidsler de fornemste gejstlige, der vilde blive øjeblikkelig henrettet, hvis de troende ydede mindste Modstand ved Vanhelligelsen og Ødelæggelsen af deres Gudshuse. I Hovedstaden Buda-Pest dannede Befolkningen straks en Sikkerhedsvagt om deres Kirker og Klostre, og det lykkedes ikke Tyrannerne i den korte Tid, de havde Magten, at virkeliggøre ret mange af deres ugudelige Planer. Mangelen paa tilstrækkeligt Personale til at assistere den frafaldne Præst og de jødiske Likvidatorer var Hovedgrunden til, at det ikke blev til ret meget med Kirkeplyndringen. Man har ogsaa fundet detaillerede Udregninger af, hvor mange Penge Plyndringen af de forskellige Trossamfund skulde have indbragt: 115 Mill. Kr. fra Katholikerne og omtrent 100 Mill. fra alle de andre tilsammen.

Polen. General Haller, som nu har Kommandoen foran Warszawa, men i 1918 kommanderede de polske Divisioner i Frankrig, foretog den Gang en Pilegrimstur til Lourdes, hvor han i Grotten modtog den hellige Kommunion sammen med 17 Polakker, som boede i det polske Hjem. Generalen erklærede, han havde til Hensigt at betro hele sin Hær til Beskyttelse hos Vor Frue af Lourdes. Hans Tillid synes jo at være bleven rigelig lønnet.

Hjælpen til de nødlidende Ordenssøstre i Innsbruck.

Førend Redaktøren for N. U. saa beredvillig havde givet Plads til vore Avertissementer, var der bleven sendt 13 Dunke à 4½ kg Levertran til Innsbruck, Gaver fra forskellige Velgørere i København og Jylland. Indsamlingen gennem N. U. indbragte derefter 951 Kr. For dette Beløb vil der i denne Uge blive sendt to Tønder à 100 kg Levertran til en Tillidsmand i Schweiz, der plejer at besøge Kærlighedsgaver fra Schweiz til Tyrol. Resten af Pengene, over 100 Kr., vil blive sendt til Innsbruck til samme Formaal. Modtageren af vor Gave er Pater Höttenschwiller S.J., Redaktøren af den østrigsk-tyske Jesu-Hjerte-Budbringer, der vil fordele Levertranen mellem de forskellige Klostre. Der vil blive stor Glæde i Innsbruck. — Der er kun tilbage, at vi af hele vort Hjerte takker alle Velgørere for den smukke Gave, de har skænket de nødlidende Søstre, for hvem Levertran f. T. er det allerbedste, man kan give dem. Gud lønne det! Ligeledes en Tak til Hr. Grosserer Fallesen-Schmidt, der har skaffet Levertran til en saa billig Pris og besørget Afsendelsen. *Ign. Schmid S.J.*

Kirkelig Kalender.

17. Okt. 21. Søndag eft. Pintse.	24. Okt. 22. Søndag eft. Pintse
18. — M. Lukas, Evangelist.	25. — M. Chrysanthus og Daria, Martyrer.
19. -- Ti. Petrus af Alcantara. Bekender.	26. — Ti. Evaristus, Pave og Martyr.
20. — O. Johannes af Kenty, Bekender.	27. — O. Vigilie.
21. — To. Hilarion, Abbed.	28. — To. Simon og Judas, Apostle.
22. — F. Ferialdag.	29. — F. Ferialdag.
23. — L. Marias Officium.	30. — L. Vigilie.

Katholsk Højskole. Tirsd. d. 19. Oktbr. Kl. 8 Aften i St. Knuds-salen i Stenosgade 4 B. Spørgeaften om Billedet af Christus. — Adgang for alle. 25 Øre.

Maria-Kongregationen for Ynglinge har Fællekommunion Søndag den 17. ds. Kl. 8^{1/2} i Jesu Hjertes Kirke. Paa Mandag d. 18. Aften Kl. 8 Maanedsmøde i Salen: »Hyad der ikke stod i Aviserne om Bolshevismen.« (Efter en katholsk Præsts Iagttagelser.) Diskussion.

Wienerbarn. For en god 12 aarig Dreng søges, helst gratis, Plejehjem for Vinteren paa Landet eller i By. Henvendelse til *Fru Eva Petersen, Hyldegaards Tværvej 7, Charlottenlund.*

Til de danske katolske Børn fra Landet har jeg med Tak modtaget: 15 Kr. fra Frk. Grüner og 10 Kr. (for Oktbr.) fra en gammel Protestant. *Niels Hansen.*

St. Hans Kapel i Hørsholm.

For at skaffe Midler til Byggefonden er der skænket nogle Gaver, som tænkes bortloddet. Hvis nogen anden vil hjælpe ved at sende andre passende Gaver til Bortlodningen, modtages saadanne med Tak i Katholsk Boghandel, Stenosgade 3, og hos Portneren i Stenosgade 4.

Husk de to polske Børnehjem: i Aalborg (Grevinde Ledochowska, Villa Skrænten) og Maribo (St. Josefssøstrene) samt **Kostskolen** for danske katolske Børn fra Landet i Nakskov.

Katholsk Ungdoms Værn.

Da Hr. Kaptain A. F. Beyer den 11. i denne Maaned har nedlagt sit Mandat som Formand for Katholsk Ungdoms Værn, har Hr. Pater L. Günther paataget sig indtil videre at fungere i hans Sted. Raadmøde og Generalforsamling vil finde Sted i den nærmeste Fremtid. Ungdomsfesten for de 14aarige er under Forberedelse. *Forretningsudvalget.*

Credo. Oktbr. 1920. Indhold: Vid Högmässan. Digt af R. H. Benson. — De sju stenarna i Birgittas krona. — Om nådens dolda kraft. Av kardinal Newman. — Den heliga Birgittas minne. — Från våra församlingar. — Främmande religionsbekännare. — Drottninggatan 108. Digt. — Credos böcker. — Från Credos torn. — The second spring. Den katolska renässansen i England. — Kyrklig kalender.

NB. Annoncer, som ønskes optaget i det første Nummer af Ugebladet, maa, som oftere meddelt, senest forudgaaende Mandag Aften skriftlig være indleveret hos Redaktionen.

FREMMEDESPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN),
Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

68. AARGANG

»Nordisk Ugeblad« udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag
Abonnement 2 Kr. 50 Ø. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer,
i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Studiestr. 27-29, 1-
4, Tlf. 12327). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 16 Kr. aarligt. --
Redaktør: Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund.
Tlf. Helrup 657 y. Træffes bedst Kl. 4-5 Eftermiddag.

Nr. 43.

Søndag den 24. Oktober.

1920.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Helene Most. — Indtrykket af
Christusbilledet. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København.
Horsens. England. Italien. — Aflads-Bevilling. — Katholsk Ungdomsværn.
— Ansgarius-Bonifatius Kollekt. — Avertissementer.

Smaa Indledninger.

516.

»Gud, vor Tilflugt!«

Et Tilflugtssted for os Mennesker her i Livet er først og fremmest vort Hjem. Det føler vi rigtigt i denne Tid, naar vi om Aftenen sidder lunt og godt omkring Lampen, mens Stormen hyler udenfor i Mørket. Da beklager vi de Stakler, som nu ikke kan være i deres Hjem, men maa færdes ude. Og naar det engang har været vor egen Lod at maatte være ude saadan en Nat, saa har vi erfaret, hvor meget vort Hjem er værd; da gik vore Tanker til Hjemmet, hvor der er hyggeligt og fredeligt, og hvor man er værnet mod alle Farer. Saadan længes i Krigen de Millioner af Mænd ude paa Valpladserne efter deres Hjem i de mørke Nætter, naar Stormene tuder, naar Sneen flyger, mens de sidder derude og fryser og sulter, mens Krigslarmen overdøver alt andet, og deres Liv er i Fare hvert Øjeblik. Da drømmer de om deres Hjem, det sikre Sted, hvor der er godt at være.

Ogsaa for Sjælen gives der Tider, hvor den er ude i Mørke og Storm, hvor den maa fryse og sulte. Vi kan ved det overnaturlige ikke saa let forestille os alting, og derfor gør det maaske ikke saa stort et Indtryk paa os.

Men det er dog kun de færreste Mennesker, som aldrig selv kommer til at prøve, hvad det er. Nogle lykkelige gives der vel, hvis Sjæl aldrig lærer andet at kende end Ro og Tilfredshed. Men de fleste møder Fristelser og Kampe, som mange Gange kan bringe Mennesker Fortvivlelsen nær.

Men ogsaa Sjælen har et Hjem, hvor der er godt at være, det er Gud selv. Saa længe den er i Forbindelse med Gud, vil den kunne faa Trøst og finde Hvile. Og Tanken om, at Gud er til, at Hjemmet er til, og at der igen vil komme en Tid med Hvile i Gud, den Tanke hjælper i de mørkeste Stunder. Derfor beder vi saa ofte, som i Dag i Kirkebønnen, til »Gud, vor Tilflugt«.

Men det sker, at Mennesker selv bliver kede af deres Hjem og længes bort fra det, og saa snart Lejlighed gives, forlader de det. Det er særlig de unge, der ofte betragter Hjemmet som noget, der binder og hemmer, og derfor vender de det gerne Ryggen. Men ofte varer det ikke ret længe, før de længes hjem igen, men saa er de maaske saa langt borte, at der ikke mere er nogen Mulighed for at naa hjem, eller de har brudt saa afgørende med Hjemmet, at de slet ikke har noget Hjem mere. Hvor underligt maa det være for saadanne forkomne Stakler, naar Stormnætterne kommer, og de saa ikke engang har et Hjem at længes efter mere. Storm og Uvejrs og Mørke skal nu være deres Hjem. Herren har fortalt os saa gribende om saadant et Menneske, der sidder som Svinehyrde og sulter, og kun tænker paa, at i hans Faders Hus har endog Daglejerne Overflod. Han siger ikke: i mit Hjem, for hans Faders Hus er ikke mere hans Hjem. Man kommer til at tænke paa Sangens Ord:

»Fremad til Ære! er Verdens Raab,
mens Bølgen mod Stormen bruser.
Hjemme at være er *Hjertets Haab*,
som Sjælen igennemsuser.«

Men det er kun et Billede paa de ulykkelige, hvis *Sjæle* ikke mere har noget Hjem, fordi de har forladt Gud og givet sig Synden i Vold. Ogsaa for dem kommer der Øjeblikke, hvor de længes hjem. Det er Guds Naade, der kalder. Det kan være bitre Øjeblikke, naar de tænker paa Overfloden i deres Faders Hus, og naar det viser sig, at det derude, som de holdt for Overflod, slet ikke kan stille deres Sult og Trang. Det viser sig, at uden for Faderhuset, uden for Gud er der kun Mørke og Uhygge. Lykkelig den, der da søger hjem, der vender sig til Herren, til »Gud, vor Tilflugt«!

Bernh. Jensen.

Helene Most.

Et Liv i Kamp og Sejr.

Helene Most døde, kun 30 Aar gammel, i November Maaned 1913 som Dominikanernonne i Speyer i Bayern. Paa sine overordnede Bud skrev hun, der havde stor digterisk Begavelse, sit Livs Førelser indtil Aaret 1905; en af hendes Ordenssøstre har senere fuldstændiggjort denne Bog ved at skildre hendes sidste otte Aar. Efterfølgende Biografi er en forkortet Genfortælling af den smukke Bog, hvis Titel er: »*Geh' hin und künde*«, og som allerede er udkommet i en Mængde Oplag paa Tysk. Den har været anmeldt her i Ugebladet 1917, Side 988, og 1919, Side 342.

Niels Hansen.

Helene Most fødtes den 19. Juni 1883 i en velslaaende protestantisk Familie i Stettin i Tyskland. Hun taler med stor Kærlighed om sin Moder. Denne var Midtpunktet i Hjemmet og paa Grund af sin Skønhed, Elskværdighed og Godhed afholdt alle Vegne. Hendes Helbred var daarligt, og hun skrantede altid; fra hende har Helene vistnok arvet sit skrøbelige Helbred, der i saa ung en Alder rev hende bort.

Helenes Barndomshjem var ikke noget egentlig religiøst Hjem, skønt Moderen var dybt grebet af Kristendommen — og Faderen paa sin Vis fulgte hende heri. Tidlig førte hun sine Børn til Christus, og allerede som ganske smaa lærte hun dem at bede. Det var især Aftenbønnen, der blev indpræntet; den bad enhver af Børnene, liggende i Sengen; paa Morgenbønnen blev der ikke lagt saa stor Vægt. I Kirke kom de smaa ikke — der er heller ikke for Børn meget at hente ved den protestantiske Gudstjeneste.

Helenes religiøse Følelse var tidlig udviklet. Fromme Sange og Bibelhistoriens Fortællinger gjorde et stort Indtryk paa hende. Særlig stod Juletiden stadig for Helene som Barndomsaaarenes herligste Tid. Selve Juleaften fik Børnene Lov til at komme med i Kirken til liturgisk Gudstjeneste, og da saa Kirken saa højtidelig og hellig ud. Paa Alteret straaede Juletræerne, og fra Orgelet tonede de dejlige Julesalmer ned. Og Præsten i den sorte Dragt læste op af Bibelen om den velsignede Julenat. I Hjem-

met prægede Julebudskabet ogsaa Festen; især gjorde Julekrybben, foran hvilken Børnene hvert fremsagde et Julevers, stort Indtryk paa dem alle.

Alle Dage var dog ikke saa lykkelige. Helene var en stærk og lidenskabelig Natur, der drev alt til det yderste, baade Lyst og Smerte, Kærlighed og Had. En utaalmodig Attraa efter Lykke og en stærk Selvfølelse, parret med en kraftig Egensindighed, blev hyppig Aarsag til bitre Skuffelser og heftige Udbrud. I mange Henseender var hun mærkværdig tidlig moden.

Hun har sikkert ogsaa Ret, naar hun bemærker, at Barndomstiden overhovedet ikke er hin Periode af ublandet Lykke, som mange voksne mener den er, naar de ser tilbage paa den. Ganske det samme gør Mgr. Benson med stort Eftertryk opmærksom paa. Lykken er ubevidst, og der flyder ofte Taarer. Og selv om Barnetaarer hurtigt standses — de er alligevel bitre. Børn er Øjeblikkets Væsener. Udsynet i Fremtiden mangler dem, derfor bærer enhver af deres Smerter Haabløshedens Stempel. Den himmelske Fader lager vistnok mange voksne Folks Hjertesorg mindre alvorligt end den Barnekummer, over hvilken vi smiler.

Helenes Moder erkendte klart sit Barns Karakter og søgte med Visdom og Kærlighed at lede den paa bedste Maade. Dog ikke længere end til sit tiende Aar kunde hun nyde sin Moders Kærlighed — da mistede hun og hendes Søskende den trofaste Moder.

En gift Søster, som Helene nærrede en inderlig Kærlighed til, tog hende med sig hjem. I hendes Hjem blev hun et Aarstid; men da Helene ikke kunde lide sin Svoger, og da der paahvilede Søsteren mange Moderpligter, turde hun ikke beholde det vanskelige Barn i sit Hjem, men overlod hende igen til Barndomshjemmet.

Her forestod en stor Begivenhed: Faderen vilde indgaa nyt Ægteskab. Helenes Hjerte, der higede efter Kærlighed, slog med Længsel den nye »Moder« i Møde; men her oplevede hun en frygtelig Skuffelse; før den nye Moders Ankomst blev hun sendt i Pensionat i en By i Nærheden, kun 10 Aar gammel.

Damen, der ledede dette, var en hæderlig Enke, der havde flere velstaaende Folks Døtre i sit Hus; men hun havde hverken Aand eller Hjerter til at behandle saa rigt begavet og mærkeligt et Barn som Helene, og denne kom til at tilbringe sine ulykkeligste Aar af sit Liv i dette Pensionat. Allerede den allerførste Aften, da hun skjulte sin fortærende Hjemve under forceret Latter, overskar Pensionatsmoderen alle Fortroligheds- og Tillidsbaand, der kunde været knyttet imellem dem. Hun lod hende mærke, at man godt vidste, hvordan hun var, og at hun forgæves vilde stampe imod Brodden; ligeledes vidste de andre Pensionærer, at hun ikke var sendt derhen for sin Uddannelses, men for sin Uopdragenheds Skyld. Krænket, ja saaret paa det dybeste trak hun sig tilbage i sig selv: var hun stemplet som et sort Faar, skulde hun nok vide at spille denne Rolle.

Forholdene ændrede sig ikke i den følgende Tid — uden maaske til det værre. Helene blev bestandig trodsigere og hæftigere, samtidig med, at hun inderst inde længtes efter at være god og ædel. Moderhaanden og Moderhertet manglede, der kunde have bragt Orden i det rige, oprørte Barnehjertes Kaos. Pensionatets Værtinde var brav og hæderlig, men forstod ikke at udbrede Varme, Solskin og Munterhed i Hjemmet.

I denne sørgelige Tid var Bønnen hendes egentlige Trøst. Hun længtes ligefrem efter at skulle i Seng for at kunne hengive sig til Bøn. Trods Søvnighed kunde hun bede længe; især var Paul Gerhards smukke Salme:

»Befal du dine Veje
og al din Hjertesorg
til hans trofaste Pleje,
som bor i Himlens Borg«

hende til stor Trøst og Opmuntring. Men at gaa i Kirke var hende en sand Rædsel. Den ene Søndag efter den anden blev Børnene sendt afsted med en Skilling i Haanden til Kirkebøssen. Melodierne var kedelige og især den lange, uforstaaelige Prædiken rent uudholdelig. Hun advarer her i denne Sammenhæng ogsaa katholske Forældre mod at stille for store Fordringer til Børnene, der jo kun

har liden Evne til at samle Tankerne og formaner indtrængende alle til ikke i den Retning at fordrø mere, end Kirken selv i sin vise Moderkærlighed gør. Erfaringen viser jo ogsaa tit, at de Børn, der er bleven plaget med overdreven Kirkegang, og de, der aldrig har faaet nogen Vejledning eller Tilskyndelse, bliver daarlige Katholikker. Den gyldne Middelvej er her sikkert den bedste, dog vel at mærke — for det er det allervigtigste af det altsammen — at Forældrene selv med Samvittighedsfuldhed og Glæde og Tak vandrer den.

To Aar varede Opholdet i dette ganske forfejlede Pensionat. Kun Skolegangen var hende til saa megen Trøst, at det saa at sige holdt hende oven Vand. Men hele hendes Livssyn var præget af den tungeste Pessimisme, hvilket i høj Grad kom frem i de virkelig smukke Digte, hun allerede den Gang kunde skrive.

Det var derfor en stor Lettelse for hende, da det forhadte Pensionat blev opløst, og hun blev sat i Huset hos en Enke med en syttenaarig Datter. Opholdet her var præget af langt større Frihed, og hun mindes derfor ogsaa Opholdet i dette Hjem med større Sympathi, selv om hun aldrig kom til at staa i noget hjerteligt Forhold til dets Medlemmer. Hun begyndte at faa Veninder, kunde komme ud og foretage lange Spadsereture. Og hun kunde læse, og hun læste og læste, godt og daarligt, sunde og usunde Bøger, uden Kontrol og til stor Skade for hendes aandelige Udvikling. Især gjorde Goethes Levnedbeskrivelse stort Indtryk paa hende, dog ikke til Gavn for hendes 12-13aarige, stærkt udviklede Personlighed.

I dette Hus var der ikke længere Tale om den tvungne, forhadte Kirkegang. Et Par Gange om Maanedene gik Husets unge Pige og Helene i den reformerte Kirke, hvor Prædikenen ikke varede saa længe, som hun ellers var vant til — altsaa kedede hun sig mindre. Men hendes private Religiositet blev ogsaa mindre, ja svandt snart fuldstændig bort. I Nøden bad hun til Gud; da hun fik det bedre, brød hun sig ikke om ham, fordi hun syntes, hun ikke trængte til ham — den gamle Historie om det let-sindige Menneskehjerte.

Og om selve Troens Sandhed begyndte hun ogsaa at

tvivle. Et spottende Ord om en bibelsk Fortælling gjorde hende først ondt, men ved Siden af rørte der sig noget nyt hos hende. Det var, som om en spottende Stemme i hendes Hjerte spurgte: »Er det da virkelig altsammen noget saa urørligt?« Og saa varede det ikke længe, før hun mente at maatte sige, at alle de gamle Fortællinger baade i Gamle og Nye Testamente ikke kunde være Sandhed. Ja, Troen blot paa en Gud og en Evighed fandt hun endog usandsynlig.

Knap 13 Aar gammel sagde hun sig saa løs fra sin Barndoms Tro, fra al Tro. Men til Vantroens Trøstesløshed mærkede hun intet. Tanken om Døden laa hende fjern, og ingen tunge Sorger trykkede hende. Hun syntes sig selv interessant i sin Vantro — vistnok langt fra noget enestaaende Fænomen. Hun jublede i sin Forfængelighed over at staa der, hvor ogsaa mange af Jordens store og geniale Aander stod.

Men hendes Hjerte hungrede alligevel efter Kærlighed, og med Henrykkelse lagde hun det i den første Haand, der blev udstrakt efter det. Hun vidste nok, hun var ung, kun 13 Aar gammel, men var hun ikke lige saa gammel som Goethes Mignon, hvem ingen dadler, nej, læser og taler om med Begejstring? Hun fandt sin Kærlighed lige saa ægte som Mignons.

En Dag forraadte hun ved en Uforsigtighed dette Kærlighedsforhold. Hendes Yndlings søster skrev indtrængende til hende, om hvor taabelig og farlig en saa tidlig Forlovelse var, og opfordrede hende ivrigt til at afbryde den. Hun opfordrede hende til at komme og bo hos hende, og Opholdet i det farlige Hjem blev da med Rette afbrudt af hendes Slægtninge. Skilsmissen var svær, men blandet med Haab om at mødes igen, og Glæden var stor, ja jublende, over at skulle faa Lov til at være hos den saa inderligt elskede Søster.

(Fortsættes.)

Indtrykket af Christusbilledet.

Ved *Fader Olrik.*

14. Oktober. — Der er forskellige, der har været saa elskværdige at imødekomme mit i Ugebladet udtalte Ønske om at meddele mig deres oprigtige Indtryk af »det fotografisk nøjagtige Billede af Christus«. Af Brevene, som jeg herved takker hjerteligt for, hidsætter jeg kun saa meget, der handler netop om Indtrykket, eller som dog maa tages med, før at dette kan forstaas. Jeg anfører Brevene i den Orden, hvori de er ankommet.

1.

Som Gæst i »Katholsk Højskole« i Aftes og følgende Opfordringen i »Ugebladet« sender jeg disse faa Linier.

En Kritik af Beviserne for Billedets Ægthed var ifølge »Ugebladet« mindre væsentlig end et Vidnesbyrd om Billedets mere umiddelbare Virkning. Ganske saa Ord om Bevisernes logiske Tvang forekommer mig dog at være paa sin Plads, ikke fordi min Kritik af dem har Vægt (det har den absolut ikke!), men fordi mit umiddelbare Synsindtryk selvfølgelig ikke ganske er til at adskille fra mine Fornuft- (eller Ufornuft-) Slutningers Indvirkning.

Altsaa: Det historiske Bevis kan jo kun bevise Sandsynlighed for Billedets Ægthed; ved at godtgøre Rimeligheden for, at Billedet er blevet bevaret, beviser man ikke (hvad selvfølgelig heller ingen forsøger), at dette er det bevarede Billede. Billedet maa derfor bevise sin Ægthed selv. Det vil det gøre ved at modbevise Muligheden for, at det kun er et Kunstværk. Jeg husker i Øjeblikket tre Beviser (det kan være, der nævntes flere), nemlig: den kunstneriske Form, der først Aarhundreder efter det Tidspunkt, Billedet i hvert Fald forefandtes paa, nærmede sig Billedets Form; den anatomiske Viden, en eventuel Kunstner maatte have besiddet; samt Hovedbeviset, at Linklædets Billede er et negativt Billede. Det første Bevis giver kun en skrøbelig Sandsynlighed, der findes jo altid originale Aander. Det andet Bevis forudsætter en Kendskab til det 13.—14. Aarhundreders anatomiske Viden, som jeg ikke ejer, men netop de senere Aar har som bekendt aabnet vore Øjne for, at Lægerne i Middelalderens Blomstringstid vidste det meste af, hvad vi nu ved (jeg støtter mig til Amerikaneren J. J. Walsh). Desuden kan der jo lægges mere ind i Smaatræk, end de kan bære (jfr. adskillige Eksempler paa formodet naturvidenskabelig Kundskab hos Shakespeare i G. Brandes Bog), og de Gengivel-

ser, jeg har set af Billedet, er utilfredsstillende at bygge en absolut Dom op paa. Hovedbeviset derimod tvinger mig (skønt jeg kæmper imod, ikke for Tvivlens, men for Sandhedens Skyld), og jeg tror, alle »naturlige« Forklaringer, jeg stiller op i lang Rækkefølge, vil falde een for een, — Gaar jeg endelig med til at anerkende Ægtheden, er det naturligt, at jeg anerkender Anna Katherina Emmerichs »Hypothese«, for alle andre vil være ubrugelige.

Det blev flere Ord end tænkt. Nu om Billedets umiddelbare Indtryk paa mig: Som sagt, jeg lod helst være med at tro paa Ægtheden. Men medens det nævnte Hovedbevis overvælder mig, bescejres jeg af Billedet selv. Jeg gør mig forgæves Anstrengelser for at analysere mit Synsindtryks Virkning: Er det kun æstetisk Betagelse? Er det kun mystisk Besættelse? Jeg kan ikke svare nu, og naar det bliver mig muligt — hvis det bliver det — ved jeg ikke. Men som Svar paa Henvendelsen i Ugebladet kan jeg give en stærk Formodning: Bliver Billedets Ægthed ikke modbevist med uimodstaaelige Grunde, tror jeg, at det vil fortsætte den paabegyndte Revolution i mig og føre til min betingelsesløse Underkastelse. Ærbødigst

Helge Kiærulff.

2.

Naar jeg skal forklare, hvorledes vor Herres Billede virkede paa mig, da jeg i Gaar for første Gang saa det paa Lærredet, vil jeg overføre den Betagethed, der greb mig, i disse alt for fattige Ord: Indbegrebet af alt, hvad der kan forstaaes ved rent, ophøjet, majestætisk. Dette var en Gud i et forpint Menneskes Skikkelse.

Jeg blev forbauset over senere at høre, at Øjnene var lukkede, for det var netop disse Øjne, der virkede saa stærkt paa mig; jeg følte det, som saa de lige til Bunds i min Sjæl, og jeg fik en Forudfølelse af, hvorledes det vil være, naar jeg engang skal sige til disse Øjne: »Det og det ser du«, og jeg ønskede, at det til den Tid ikke maatte være saa usselt som nu.

Tak for den vidunderlige Aften, den var bedre end alle de Langfredags Betragtninger, jeg nogen Sinde har hørt — Det var en Fryd, hver Gang jeg hørte Dem sige: »Maa jeg bede om Billedet Nr. 1« — saa ofte det kom frem, vakte det nye Tanker, ny Anger, nye gode Forsætter.

Jeg forslaar Deres Udtalelse om, at dette Billede helst maa hænge tildækket i et Opholdsværelse. *Mathilde Lohrer.*

3.

Jeg har ofte set det paagældende Billede, men maa desværre sige, at det aldrig har vakt videre Opmærksomhed hos mig, men jeg skal villig indrømme, at jeg nu

ser derpaa med helt andre Øjne, og efterhaanden som Deres Forklaringer skred frem, absolut blev mere og mere revet med og betaget af Billedet. Og jeg maa sige, at det har glædet mig at se, at vor Frelser har været en mandig Skikkelse med kraftig Profil; hvor velgørende virker ikke dette Billede i Modsætning til den Mængde mere eller mindre forfærdelige Billeder, hvor Frelseren, der uanset alle de Lidelser, han har maattet gennemgaa, fremstilles paa den mest »slikkede« og »yndefulde Maade — sammenlign f. Eks. de fleste Jesu Hjertebilleder, der desværre paa mig har haft den Indvirkning, at jeg aldrig rigtig har kunnet forsones mig med Jesu-Hjerte Andagten. Det dybe, gribende i denne Andagt er for mig bleven ødelagt ved disse Billeder. Derfor er det velgørende at se et Billede af Frelseren som i Aftes. Efter min Mening vilde dette mandige Billede aldrig kunne »virke godt« med et rødt Hjerte udenpaa; man ved, at der bag det af Lidelser furede, af Majestæt prægede Aasyn findes et Hjerte, men noget ydre Attribut vilde aldrig gøres Behov. —

Otto Ramsing.

4.

Da jeg læser i Ugebladet, De ønsker, man skal udtale sig om, hvilket Indtryk det mærkelige Billede af vor Herre og Frelser har gjort paa en, vil jeg herved tillade mig at beskrive det, saa godt jeg formaar.

Det er 2 à 3 Aar siden, jeg første Gang saa det; straks kunde jeg ikke rigtig ligesom faa fat paa det; jeg saa nok, det var et meget mærkeligt Ansigt, men af hvem? — Efterhaanden som jeg betragtede det paa lidt længere Afstand, kom det hele saa tydeligt frem, Tornekronen og det mishandlede Ansigt af udpræget jødisk Type; jeg saa, Øjnene var lukkede; men det var mærkeligt, det var, ligesom det ene Øje saa paa mig gennem Øjelaaget jo længere, jeg betragtede det, og jeg blev greben af en sølsom Følelse, som jeg umuligt kan beskrive; maaske den samme Følelse vilde gribe en, hvis man pludselig fik den lidende Frelser at se, og man hørte de Ord fra hans Mund: »Se, saaledes har jeg lidt for dig!« Jeg synes, der er en Fred og Ro udbredt over de lidende Træk, al Gethsemanes Angst og Kval er forbi; det er, som om de stille siger: »Det er fuldbragt!«

Der er over det Billede noget saa ophøjet, at man kunde føle Lyst til at knæle ned foran det og tilbede vor kære lidende Frelser i al hans Fornedrelse.

(Fortsættes).

Marguerite-Marie.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. St. Josefs Hospital i Griffenfeldtsgade har nu udsendt sin Aarsberetning for 1919. Der har i Aarets Løb været behandlet godt 3000 Patienter, hvoraf omtrent de to Tredjedele var Kvinder og den ene Tredjedel Mænd. Gennemsnitsbelægningen har været 355 syge daglig og bevæget sig mellem 302 og 401 syge. 267 Patienter er i Aarets Løb afgaaet ved Døden. Hospitalet har været delt i tre medicinske og to kirurgiske Afdelinger samt Afdelinger for Øre-, Hals- og Øjensydomme.

— Aldrig har Højskolen været besøgt af saa mange Mennesker, vistnok henad 450, som Tirsdag d. 12. ds., da Hr. Pastor Olrik holdt sit her i Ugeladet udførligt indledele Foredrag om det fotografisk nøjagtige Billede af Christus. Skønt det var mere end halvanden Time, Taleren lagde Beslag paa Tilhørernes Opmærksomhed, syntes denne dog uforstyrret til det sidste. Interessert sine Tilhørere har Foredragsholderen uden Tvivl — om han har overbevist dem om Billedets Ægthed, vil sandsynligvis have vist sig den næste Tirsdag, da der afholdtes »Spørgeaften« i Tilslutning til Foredraget.

— St. Josefssøstrenes Generalpriorinde, Søster *Marie du Sacré Cœur*, som i Midten af September rejste paa Visitatsrejse til de skandinaviske Lande, er nu, efter at have besøgt Norge og Sverige, i denne Uge naaet til Danmark. Opholdet her bliver sandsynligvis forholdsvis langvarigt, da det er Priorindens Hensigt at besøge alle Søstrenes forskellige Institutioner her i Landet.

Horsens. »Jens Busks Enke.« Saaledes har der i 11 Aar staaet paa en beskeden Navneplade paa Døren til 1ste Sal i den lille Villa, bygget paa den katholske Kirkes Grund i Horsens. Der levede Fru Kirsten Marie Busk sit tilbagetrukne, fromme Liv, og alle de, der besøgte hende, havde stille, skønne Erindringer derfra. Hun var alle Dage et virksomt Menneske, og endnu da hun gik i sit 80de Aar, passede hun selv sin lille Husholdning, der fik en til at mindes Grundtvigs Sang:

»Alt som et Dukkeskab saa net
var Josefs Hus i Nazareth,
ej Mage var at finde«.

De flittige Fingre var altid beskæftigede med at lave nyttige Beklædningsgenstande til hendes mange kære Børn og Børnebørn, og sikkert har mangen inderlig Bøn for deres evige og timelige Vel ledsaget Arbejdet. Trods en alvorlig, tiltagende Hjertesygdom var Fru Busk hver Morgen til den h. Kommunion, og saaledes saa jeg hende for sidste Gang, knælende paa Stentrinet, og med en inderlig

Andagt modtage sin Frelser. Og just dette er det sande Billede af Jens Busks Enke. J. U.

— Der er her Grund til ogsaa at minde om, at Fru Busk er Horsens Menigheds største Velgører. For en god halv Snes Aar siden skænkede hun ikke alene Kirken et haardt tiltrængt Varmeapparat, men byggede i det væsentlige den smukke Præstebolig, hvor Sognepræsten siden har boet, og hvor hun selv betingede sig Bolig, saa længe hun levede; nu ved hendes Død staa hele Huset til Sognepræstens Raadighed. — Om Fru Busks Begravelse meddeler Horsens Folkeblad følgende: Fru Kirsten Marie Busk (Enke efter Folketingsmand Jens Busk, som døde 1908) jordfæstedes i Gaar fra katolsk Kirke her i Byen under meget stor Deltagelse. I Kirken var alle Siddepladser optagne, og mange maatte staa op under Højtideligheden derinde. Det var afdødes talrige Slægt, personlige Venner og Trosfæller her fra Byen og især Venner og Naboer fra de mange Aar paa Gaarden i Aaes, der var mødt frem for at vise den afdøde den sidste Ære. Et rigt Væld af Kranse, deriblandt flere signerede, dækkede Baaren og hængte ned over Kirkens Stolestader. Pastor Kerff talte jævnt og kønt om afdødes inderlige og stærke Trosliv og hendes Trofasthed og flittige Arbejde for Hjem, Mand og Børn. Der var Ro og Hvile at finde, hvor hendes Haand ordnede og ledede. Ved Graven paa den nye Kirkegaard, hvor Kisten sænkedes ned ved Siden af den tidligere afdøde Ægtefælles, forreltede Pastor Kerff Jordpaakastelsen, og Havebrugsskoleforstander Svend Busk, Aarslev, bragte i bevægede Ord sin Moder en inderlig Tak for, hvad hun havde været for Børn, Svigerbørn og Bornebørn. Sluttelig reltede Svend Busk en Tak til det store Følge og en særlig Tak til Pastor Kerff og Sagfører Mortensen for den Støtte, de to hver paa sin Maade havde ydet den afdøde.

England. Det har i Aar været 500 Aar, siden det berømte Birgittinerinde-Kloster, Sion Abbedi i England, blev oprettet. Om dette Kloster har der været udførligt fortalt i Ugebladet 1913, Side 799 ff.; det er det eneste Kloster i dette Land, som — landflygtigt i Aarhundreder — uafbrudt har fortsat sin Eksistens lige til vore Dage. I Anledning af Jubilæet har Benedikt XV gengivet Ordenen dens gamle Ret til at have livsvarige Forstanderinder, og dens nuværende *Lady Abbess*, som kun var valgt for nogle Aar, er med stor Højtidelighed bleven bekræftet i sin Abbedisse-Stilling paa Livstid.

— Paven har skænket National-Bibliotheket i Wales en kostbar Gave af fine Bøger, trykte i Vatikanets Presse, deriblandt Malerierne fra de romerske Katakomber.

Gaven overraktes af Mgr. Enrico Pucci, der i den Anledning var rejst fra Rom som Pavens specielle Udsending. Mgr. Pucci medbragte ogsaa fra Rom et Fotografi af den Hellige Fader til Bibliotheket, hvorpaa denne selv havde skrevet sit Navn og Ordene *Initium sapientiae timor Domini* (Herrens Frygt er Begyndelsen til Visdom). Pavens Gave har vakt stor Glæde i Wales, af hvis Befolkning paa henvend en Million de 75,000 er Katholikker.

Italien. Nedenstaaende Brudstykke af et Brev vil sikkert interessere »Ugebladet«s Læsere; man ser, at ikke alt i Italien er haabløs, bolshevikisk Forvirring: »Jeg har været til den eukaristiske Kongres i Bergamo. Du kan tro, det har gjort mig godt. Denne Triumf for Jesus, Kærlighedens Gud, hyldet af over 200,000 Mennesker, hvoraf Størstedelen var Mænd i deres bedste Alder — disse fire Kirker, som var fyldte fra Morgen til Aften, og hvoraf den ene var aaben og overfyldt af tilbedende Mennesker selv om Natten — disse Fælleskommunioner, som talte Tusinder og atter Tusinder af troende — og endelig denne storslaaede Procession, alt det har aandet hen over Sjælene som et stort Skybrud af Haab. Og har du nogen Sinde tænkt saa klart som nu, at det er Haabet; vi maa stræbe efter at faa til at vokse i os, for at vi kan komme til at yde vor Tro og vor Kærlighed i deres hele Fylde. Jeg har aldrig følt det saa levende som der paa Bergamos Fæstningsvolde, hvorfra den hellige Hostie tre Gange velsignede Italien, der i al sin Herlighed strakte sig ved Højens Fod. Aa, hvis blot Nationerne vilde lære at leve det sande Liv, Sjælens Liv, hvor langt større Lykke, ogsaa rent materiel Lykke, vilde de ikke opnaa! . . .«

— I Assisi har man i Dagene omkring d. 4de Oktober med stor Højtidelighed fejret Hundredaarsfesten for Genfindelsen af St. Franciscus's Legeme. Paa selve d. 4de Oktober læste Kardinal Merry del Val Pontifikalmesse i Basilikaen over Helgenens Grav, assisteret af de umbriske Biskopper. Foruden ved de mange herlige Gudstjenester fejredes Festen efter god gammel Skik i katholske Lande ogsaa som en verdslig Fest med Illumination, Fyrværkeri, Koncert og sluttelig stort Vare- og Kvægmarked. — Efter Festsdagene afholdtes en katholsk Skolekongres for Bispedømmet.

Aflads-Bevilling.

Sacra Poenitentiaria Apostolica

har bevilliget 300 Dages Aflad til fire Bønner til Ære for Gudsmoder. Disse Bønner findes i Baronesse Rosenørn-Lehns Bog »Til Jesus ved Maria« og er: Bøn til Frelserens Moder

S. 190. Hellig tre Kongers Bøn til Vor Frue S. 192. Bønnen til Vor Frue af Roskilde S. 193. Bønnen til Maria, Hjerternes Dronning S. 194. Denne Aflad kan vindes, hver Gang man beder en af disse Bønner med Andagt og angerfuldt Hjerte.

Til Bønnen til »Vor Frue af Roskilde« er dog knyttet den Betingelse, at den 300 Dages Aflad kun kan vindes, naar man beder denne Bøn foran Mariaalteret i St. Laurentii Kirke i Roskilde.

Ansgarius-Bonifatius Kollekt

til Fordel for den danske katolske Kirkesag.
paa Rosenkransfesten (1. Søndag i Oktbr.)

Aakirkeby.....	3.25	Tilbedelseskirken.....	36.00
Aalborg.....	23.30	Østerbro.....	8.00
Aarhus.....	77.09	Køge.....	6.00
Dalum.....	0.00	Maribo.....	23.00
Esbjerg.....	8.00	Nakskov.....	19.00
Fredericia.....	49.55	Nyborg.....	8.00
Helsingør.....	31.65	Nykøbing F.....	41.00
Holbæk.....	10.00	Næstved.....	4.00
Hørsens.....	23.85	Odense.....	42.00
Hørsholm.....	15.25	Randers.....	137.04
Kolding.....	20.57	Ringsted.....	21.20
København:		Roskilde.....	53.60
St. Ansgar.....	187.43	Rønne.....	0.00
Rosenkranskirken.....	71.67	Silkeborg.....	45.00
St. Annæ.....	65.00	Slagelse.....	18.95
St. Andreas.....	122.80	Svendborg.....	21.00
Sakramentskirken.....	240.00	Vejle.....	47.15
St. Knud.....	21.70		
St. Josef.....	214.22		
Jesu Hjerte.....	252.12		
Immaculata.....	32.43		
			Talt: 2000.82

Det Apostoliske Vikariat.

København den 14. Oktbr. 1920.

Katolsk Ungdomsværn.

Torsdag d. 28. Oktober: Kl. 7 $\frac{1}{2}$ *Ungdomsfest* for de 14—15 aarige i Haandværkerforeningens Lokaler, Kronprinsensgade 7. Festtalen holdes af Hr. Pastor B. Jensen. Efter Talen er der Op-læsning af Hr. Rektor *Klauman* og Lege med en Payse til Indtagelse af Forfriskninger. Sangbogen »Sursum corda« bedes medbragt. Salen er opvarmet. De Herrer Gejstlige, Raadet og Ungdomsforeningernes Bestyrelser indbydes venligst til at overvære Festen.

Fredag d. 29. Oktober: *Raadsmøde*, Kl. 7 $\frac{1}{2}$, Bredgade 67. Dagsordenen tilsendes Medlemmerne.

Onsdag d. 3. November: *Extraord. Generalfors.* Kl. 7 $\frac{1}{2}$, Ste-nosgade 4, lille Sal. Dagsorden: 1. Lovændringer. §§ 2 og 3 foreslaas slaact sammen. — En ny § 3 indsættes saalydende: »Personer, der har gjort sig særlig fortjente af »Kath. Ungd. Værn« eller af den Kath. Ungdomssag i Almindelighed, kan ifølge en Generalforsamlingsbeslutning optages som Æresmedlemmer i Foreningen, eventuelt saaledes, at de tillige bliver livsvarige Medlemmer af Raadet. Æresmedlemmer er, selvom de ikke maatte opfylde Betingelserne efter § 2, sidste Stykke, altid adgang- og stemmeberettigede paa Foreningens Generalforsamlinger. — Aarskontingentet sættes til mindst 4 Kr. — I § 6 indsættes efter Ordet »Medlemmer« i første Punktum »samt af dem af Foreningens Æresmedlemmer, der er livsvarige Raadsmedlemmer«. — I § 7 skal det første Punktum slutte med »en Formand, en Kasserer, en Sekretær

og en gejstlig Ungdomsvejleder. Disse fire . . .« — § 9 sidste Sætning skal lyde »ved Stemmeligbed træffes Afgørelsen ved Lodtrækning«. — §§ 10 og 11 anbringes efter nuværende § 14 under Overskriften: »IV. Bestemmelser vedrørende K.U.V.'s Opløsning samt Lovenes Ændring og Fortolkning.« Som Følge deraf bliver Tallene 12. 13 og 14 at ændre til 10, 11 og 12 og Tallene 10 og 11 til 13 og 14.

2. Valg af Æresmedlem i Overensstemmelse med Generalforsamlingsbeslutningen d. 24. Marts.

3. »Generalforsamlingen giver sit Samtykke til, at der af Fondet »Absalons Gaard«s Kapital anvendes 1000 Kr. til Indrettelse af et Ungdomslokale oven over St. Annæ Kirke i Sundby.«

Forretningsudvalget.

Søndagsgudstjeneste i København.

	Stille Messe	Høj- messe m. Præd.	Efterm. Andagt
*St. Angars Kirke	8	10	6
Jesu Hjertes Kirke	6 7 8 ^{1/2}	10	6 (Præd.)
St. Knuds Kapel	7		3 (Præd.)
Klosterkirken paa Jagtvejen	8 (Præd.)		6
Immaculatakirken	7	10	2 ^{1/2} (Vesper)
*Sakramentskirken	8	10	6
St. Josefs Kirke	6 ^{1/2}	9	3
*Rosenkranskirken	8	10	5
*St. Annæ Kirke	8 11 ^{1/2} (polsk Præd.)	10	6
*St. Andreas Kirke	6 ^{1/2} 8 ^{1/2} (Præd.)	10	5
Assumptionskapellet (Ordrupshøj)	8 (fransk Præd.)		4 ^{1/2}
St. Hans Kapel (Hørsholm)		9	

* Sognekirker.

Kirkelig Kalender.

24. Okt. 22. Søndag eft. Pintse	31. Okt. 23. Søndag eft. Pintse.
25. — M. Chrysanthus og Daria, Martyrer.	1. Nov. M. Alle Helgen.
26. — Ti. Evaristus, Pave og Martyr.	2. -- Ti. Alle Sjæle.
27. — O. Vigilie.	3. — O. Oktavdag.
28. — To. Simon og Judas, Apostle.	4. — To. Carl Borromæus, Biskop og Bekender.
29. — F. Ferialdag.	5. -- F. Relikviefest,
30. — L. Vigilie.	6. — L. Oktavdag.

Katholsk Højskole. Tirsd. d. 19. Oktbr. Kl. 8 Aften i St. Knuds-salen i Stenosgade 4 B. Baronesse Rosenørn-Lehn. St. Frans af Sales. Adgang for alle. 25 Øre.

Academicum Catholicum. Onsdag 27. Okt. Kl. 7½ i Studenterforeningen (Indg. fra Studiestræde) *Extraordinær Generalforsamling*: Eneste Punkt paa Dagsordenen: Lovenes § 8 forandres saaledes, at Kontingentet bliver henholdsvis 8 Kr. og 5 Kr. og 100 Kr. een Gang for alle. — Kl. 8¼, Hs. Excellence Udenrigsministeren. Hr. *Harald Scavenius*: Erindringer fra Rusland. — Gæster kan medtages. *Adm.*

St. Josefs Gilde. I Anledning af Gildets 35-aarige Bestaaen afholdes der Fælleskommunion Søndag d. 24. Okt. Kl. 8 i St. Angars Kirke. Efter Kommunionen samles Medlemmerne i Bredgade 64. *Bestyrelsen.*

Syforeningen paa Nørrebro genoptager sine Møder den første Torsdag i November Maaned paa St. Josefs Hospital. Saa-vel de gamle Medlemmer som event. nye er hjertelig velkomne.

Til danske katholske Børn paa Landet har jeg fra E. modtaget 5 Kr., hvorfor takkes. *N. H.*

Husk de to polske Børnehjem: i Aalborg (Grevinde Ledochowska, Villa Skrænten) og Maribo (St. Josefssøstrene) samt **Kostskolen** for danske katholske Børn fra Landet i Nakskov.

Undertegnede, i 40 Aars Alderen, har paa Grund af Nervelidelse maattet opgive sit Haandværk og søger Plads som Kontorbud, Inkassator eller ved let Friluftsarbejde. Der haves gode anbefalinger, og der ses kun paa at tjene til det nødvendige til Livets Ophold. *C. V. Martinsen, Rømersgade 27^s, Kbhvn. K.*

Gode og gavmilde Mennesker bedes herved indtrængende om at hjælpe, i det mindste med en lille Gave. *U. Sialm,*

Udkommet er:

Gustaf Armfelt: Min väg till kyrkan.

(Faas hos Vaktmästaren, Norra Smedjagatan 24, Stockholm.)

Katholsk Boghandel Stenosgade 3, Kbhvn. B. Aabent 9-6 Tlf. Vester 3930. Bøger, Billeder, Devotionalier.

NB. Annoncer, som ønskes optaget i det første Nummer af Ugebladet, maa, som oftere meddelt, senest forud-gaaende Mandag Aften skriftlig være indleveret hos Redaktionen.

FREMMEDESPROGTRYKKERIEET »ATHENE« (ALB. HANSEN),
Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne

68. AARGANG

•Nordisk Ugeblade udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 2 Kr. 50 Ø. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorær, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Studiestr. 27-29. 1-4, Tlf. 12327). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 16 Kr. aarligt. — Redaktør: Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. Tlf. Helrup 657 y. Træffes bedst Kl. 4-5 Eftermiddag.

Nr. 44.

Søndag den 31. Oktober.

1920.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Helene Most. — Indtrykket af Christusbilledet. — St. Hans Kapel i Hørsholm. — Biskop Ludwigs retter. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Nakskov. England. Frankrig. Australien. — Avertissementer.

Smaa Indledninger.

517.

Sammenhæng og Samarbejde.

En Historiker, altsaa en Mand, der beskæftiger sig med Menneskeslægtens Udvikling, brugte for nylig i en Afhandling om en af de gamle katolske Kathedralskoler spottende Ordet »Kontinuitet« (Sammenhæng) om den Tilknytning, man gennem Navnet »Katedral« har søgt at give disse Skoler til Danmarks store katolske Fortid. Et af de sjældne, meget rosværdige Forsøg paa at knytte de Baand, som brast, da det holstenske Ridderskab hjalp Christian III med at knuse den gamle, nationale danske Kirke.

Kontinuitet, Konsekvens, Tradition hørte og hører netop til denne Kirkes ypperste Kendemærker. Den er en Bygning i denne Verden, har en Klippe til Grundsten, og enhver Sten i den hviler paa og holdes oppe af en anden, som blev lagt før den.

Der er Sammenhæng i den gamle Kirke. Andre vil gerne have Del i den, men kan ikke overvinde sig til aabent at vedgaa det.

Naar Statskirkens Salmebog kalder nogle af sine smukke, gamle Salmers Oprindelse »latinske«, er det kun en hensigtsmæssig Camouflage for »katolsk«, og naar nogle af

Nutidens lutherske Reformatorer herhjemme er i Færd med at genindføre den »gammelkirkelige« Gudstjenestes Former, »Liturgi«, saa er det kun et maskeret Tilløb til den katholske Messe.

Manges Sind drages mod det store katholske Broderskab, mange alvorlige Kristne længes efter Kirkens Enhed, og adskillige Medlemmer af større og mindre Sekter aner, at Sandheden kun er een, og at Christi Kirke ikke er et frit svævende Næt med vide Masker, men en organiseret Fortsættelse og Udvikling af den Organisation paa 12, som Frelseren selv dannede.

I Dag fejres i en Del af Kirken Festen for den hellige Wolfgang, der udmærkede sig ved sin Iver for Ungdommens Undervisning.

Maatte det blive et Særkende for den katholske Ungdoms Undervisning, at den aldrig forsømmer at paavise Kontinuiteten, at indprente, at vi skal føre det gamle videre, lægge Sten paa Sten paa et gammelt Bygningsværk, som, hvor meget vi end kaster Vrag paa Kontinuitet og Tradition, dog aldrig kan blive nyt.

Vi har set ældre Slægtled lægge Haand paa Værket og har faaet deres Haandsrækning; nu vokser yngre op for vore Øjne og begynder at *forberede* sig til at løse os af.

Løfter vi Hovedet og lader Blikket søge ud i det fjerne, øjner vi der Arbejdere af al Verdens Folk, som alle bærer Kirkens Farver: Guld og Hvidt, og som alle bygger med i den glade Vished, at Bygningens Vækst følges af dem, der *blev* løst af og nu er usynlige Medlemmer af den store katholske Kirkes hellige Samfund.

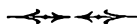
Kirken er altid og alle Vegne Arbejdets, Handlingens, Gerningernes Kirke. De ældre har nogle Egenskaber, de yngre andre; til at arbejde sammen og supplere hinanden er de skabt.

Den danske katholske Ungdom forstaar dette. Bl. a. i denne Sommer har den vist det, da den med *Foyer catholique du Marin* søgte at takke den franske Kirke for St. Ansgar, for den mandige, livlige og klare Aand, Absalon, St. Vilhelm og mange andre i Middelalderen bragte hertil fra Frankrig, og for den kærlige Interesse, hvormed »Kirkens ældste Datter« i disse Aar som forhen har omfattet Danmark og »den gamle danske Kirke«.

Den h. Wolfgang, Biskop af Regensburg, vil bede for den danske katholske Ungdom, at den maa holde gold Kritik og anden aandelig Usundhed ude og aldrig tabe Maalet af Sigte:

Handling, Sammenhæng, Enighed, Enhed!

A. F. Beyer.

Helene Most.

Et Liv i Kamp og Sejr.

(Fortsat).

Ved Nytaarstid 1897 gik Rejsen til Lyck, hvor Søsteren boede. Efter tre uendelig trange Aar havde hun atter et Hjem, og hun nød sin Lykke i fulde Drag. Hendes Søster var i Slutningen af Tyverne, altsaa 15 Aar ældre end Helene, men denne var saa udviklet, at hun og Søsteren talte sammen om alle Ting; paa anden Maade havde den ældre heller ikke kunnet vinde den unges Tillid. Tunge Tider havde Søsteren gennemgaaet, sin Mand havde hun mistet, og selv var hun meget skrøbelig af Helbred. Hun søgte sin Trøst i Kristendommen og havde mange Samtaler med Helene, der højst vilde indrømme, at det kunde jo godt være, der var en Gud til. »Men«, skriver hun senere, »det var, fordi jeg ikke vilde tro«.

Skønt hun jo i mange Henseender var voksen, kaldte de lykkelige Omgivelser meget af den naturlige Barnlighed til Live hos hende. Hun lod atter Fletningerne hænge ned ad Ryggen og legede af Hjertenslyst med sin Søsters Børn og med Skolekammeraterne. Hendes Søsters Livsglæde, som de store Sorger ikke havde kunnet kvæle, virkede lykkeligt ind paa Helene.

Men Søsterens Helbred var stadig væk meget skrøbeligt, og allerede i Efteraaret 1897 blev hun meget syg. En skrækkelig Nat sad Helene ved hendes Seng — det gjaldt Liv eller Død. Og da strakte hun sine Hænder ud som i Vrede og raabte til den Gud, hun havde forsmaaet: »Hvis du vil gøre hende rask, skal jeg tro paa dig.« Det var hendes eneste Bøn. Ikke længe efter var Krisen overstaaet, og det lød: »Reddet.« Smilende sagde Søsteren til Helene, da denne hulkende af Glæde og Sorg knælede ved hendes Seng: »Jeg er dog glad over, at jeg ikke er død. Hvad skulde I dog gjort uden mig, du og Børnene?« — Det blev de sidste Ord, Helene hørte af sin Søsters Mund.

Venner havde i Sygdommens Tid taget sig af Børnene, og Helene tilbragte samme Dags Aften hos en Veninde,

hvor hun med Henrykkelse fortalte om den indtraadte Bedring. Men medens hun med lettet Hjerte spøjte og lo, døde Søsteren. Døden maa være kommen meget hurtigt; kun en Søster til hendes afdøde Mand var til Stede.

Da Helene fik det sørgelige Budskab, blev hun ude af sig selv af Fortvivlelse. Overfor det uafvendelige lagde Ophidselsen sig dog, men hun stod som forstenet ved sin elskede Søsters Lig. De andre bad et Fadervor, men Helene bad ikke med; hun vidste ikke, hvad Bønnen skulde gøre der.

Efter hendes Ønske tog hendes Forældre hende med til Stettin. I hendes store Sorg vendte Troen paa Gud tilbage i hendes Hjerte, men kun for en Tid. Hun søgte meget Ensomhed og dvælede i sine Tanker ved den døde. Og hertil havde hun god Tid, da Skolearbejdet ikke var stort.

Efterhaanden begyndte det dagligdags Liv at gøre sin Virkning gældende, Hun fandt gode Kammerater i Skolen, som forkælede og beundrede hende. Flere af Lærerne gjorde det samme, og hun begyndte at bære Hovedet højt.

Stolthed er en af Religiøsitetens værste Fjender. Dette viste sig ogsaa her. Hun skabte sig en Naturreligion, hvis Trosbekendelse lød saaledes: »Der er en Gud, og jeg finder ham i Naturen og i min Sjæls Dybder. Min Gudstjeneste bestaar i at beundre hans Storhed og arbejde paa min moralske Forædling efter eget For godt-befindende.« Kristendommen forekom hende som de svages og elendiges Religion, og hun foragtede den, ja begyndte endog paa et stort Værk, der skulde knuse den: »Af Skriften mod Skriften«. Det var Ydmyghed, hun manglede — deraf dette Had til Kristendommen.

Paa denne Tid steg hendes Forbitrelse mod Troen endnu mere derved, at hun skulde begynde paa at gaa til Konfirmationsforberedelse. Dette begyndte ved Paaske-tid 1898.

Det blev for en stor Del en meget uhyggelig og stormfuld Tid for Helene. Religionsundervisningen i Skolen havde ladet hende kold, men nu vakttes den stærkeste Uvilje hos hende. Hovedgrunden var maaske den, at Præsten, der forberedte hende, var hende i allerhøjeste

Grad usympatisk — vistnok uden Grund, som hun senere skriver. Det var en mager Mand med skarpe Træk, af streng Retroenhed, og han krævede med Myndighed Tro paa en Række Dogmer. Dette ophidsede hendes Modsigelseslyst i højeste Grad, og hun opførte sig meget uartigt mod den vistnok brave og gode Mand. Hun kom altid for sent til Undervisningen og kunde aldrig fortælle, hvad han havde prædiket om den foregaaende Søndag; thi enten havde hun med Forsæt ikke hørt efter, eller hun havde slet ikke, som det for det meste skete, været i Kirken; een Gang havde hun siddet paa det øverste Pulpitur og læst i en jødisk Filosofis Bog. Hun havde altid Slikkerier med i Timerne, som hun med stor Ugenerthed fortærede.

En mærkelig Opførsel, da hun ellers godt kunde være elskværdig og begejstret for det gode og ædle. Om der skulde ligge en Forklaring i den Omstændighed, at vi kun kender hendes Opførsel fra hendes egen Beretning, og ædle Mennesker er tit tilbøjelige til at bedømme deres Livsvandel en Del strengere, end den maaske fortjener?

I det første Halvaar, hun gik til Præst, hændte følgende. Hun og hendes Veninde gik sammen til Kirke, og hun vilde absolut, at de skulde skulke. Veninden vilde ikke rigtig gerne være med; hun kunde jo blive spurgt hjemme, om hun havde været i Kirke. Da kom de just forbi den katholske Kirke; der blev de enige om at gaa ind, saa kunde de da sige, de havde været i Kirke. »Jeg har nylig været der med min Søster,« sagde Veninden, »vi har let os halvt fordærvet.«

Helene havde fra sin Barndom hørt meget om Katholikerne, om Afladshandel, Syndsforladelse for Penge, Tilbedelse af Jomfru Maria og en Del andre Eventyr. Da de kom ind, var Gudstjenesten begyndt, og mange Folk stod, sad og knælede rundt omkring. Præsten sang Latinsk, det klang højtideligt, og Andagt og Fred prægede alt.

Paa een Gang lød nogle smaa Klokker, og alle knælede. »Det var pinligt«, fortæller hun, »at staa op mellem alle de knælende, men mange rejste sig snart op igen, og jeg trak Vejret lettet. Og dog, hvor smukt var det ikke, da alle disse Mennesker faldt ned som fyldte af den

samme Tanke, den samme Følelse. Ak, om Klokkerne dog blot vilde ringe igen!»

Og det skete. Atter kastede alle sig til Jorden. Der blev helt stille, og Klokkerne tonedé ud i Stilheden, og de bedende bøjede sig endnu dybere. Vi to ved Indgangen bøjede os med de andre. Jeg knælede for Gud uden ret selv at vide det — for første Gang i mit Liv grebet, overvældet, i Tilbedelse uden Ord.

Vi gik tavse. »Du,« sagde jeg endelig, »det fandt jeg da ikke latterligt.« »Jeg heller ikke i Dag,« svarede den anden noget forsagt.

Et Par Gange til gik hun til den katholske Kirke, bad maaske ogsaa lidt — saa tabte Indtrykket sig. Klokkerne døjede hun mest med at glemme, men til sidst døde deres Klang ogsaa hen.

Thi mange nye, lokkende Toner bruste gennem hendes unge Hjerte. Hun sværmede for Socialdemokratiet og skrev vilde Revolutionssange. Hun elskede at sidde alene om Aftenen og se paa de smukke Skyer eller staa ved Vinduet om Natten og stirre paa Maanelyset eller lytte til Stormen. I saadanne Stunder længtes hun efter Gud og strakte Armene ud efter ham, hvad enten det nu var en Slags Naturberuselse eller en Længsel efter den fulde, hele Sandhed, hvilken aldrig helt var udslukt hos hende.

Om Natten gennemlevede hun undertiden forfærdelige Timer, naar Angsten for Døden kom over hende. En Tid lang kom denne Angst over hende Nat efter Nat, og den kunde vokse næsten til Vanvid, saa hun i hine Nætter led Helvedeskvaler; thi hun led uden Gud.

Det sidste halve Aar, hun opholdt sig i Stettin, var hendes værste Tid. Hun og hendes Veninder beskæftigede sig med hypnotiske Forsøg, studerede Goethes Faust, som de dog ikke forstod, og sværmede for Kristendommen uden Dogmer. En Bog af Sudermann fandt hun i Forældrenes Bogskab, og Studiet af den var hende til ikke saa lidt Skade.

I samme Vinter fornyede hun skriftlig den Barneforlovelse, hun to Aar tidligere var bleven nødt til at afbryde. Da hun gav sit Ja, anede hun, at det vistnok var grænseløst letsindigt handlet, da de maaske ikke passede

til hinanden, men hun higede efter Kærlighed og gav det bindende Svar.

Paaske 1899 var nær, da Konfirmationen skulde finde Sted. Den gamle Konsistorialraad bad hende en Dag blive tilbage, da han vilde tale med hende. Det blev en stormende Scene, som begyndte med, at hun erklærede, at hun ikke vilde konfirmeres, da hun ikke troede. (Fortsættes.)

Indtrykket af Christusbilledet.

Ved Fader Olrik.

(Fortsat).

Nedenfor aftrykkes et Brev (Nr. 5) fra en protestantisk Herre, et (Nr. 6) fra en katholsk og et (Nr. 7) fra en protestantisk Dame. Den første havde egentlig ikke tænkt sig, at Brevet skulde offentliggøres, men har dog givet mig Tilladelse dertil.

Jeg vil omtale et ejendommeligt Indtryk, som Billedet har gjort paa flere; man har ikke skrevet til mig derom, men jeg har hørt det. Adskillige finder Billedet »uhygge- ligt«, og nogle skal af den Grund have opgivet at hænge det paa deres Væg, saadan som de først havde tænkt sig. Dette forundrer mig ikke. Jeg vilde heller ikke selv have det Billede hængende paa min Væg paa samme Maade som saa mange andre. Dertil er Billedet for det første for helligt, for det andet for alvorligt og for det tredje for levende, trods det, at det fremstiller Christi afsjælede Aasyn.

Jeg har hidtil haft Billedet liggende i min Skuffe, men jeg vil dog nok have det paa min Væg, men saa skal det være i en Ramme, der er saaledes indrettet, at der enten kan trækkes Gardiner for selve Billedet, eller at der er Fløjdøre, der kan lukkes til for det, ligesom der f. Eks. er Fløjdøre, der kan lukkes til for Billederne, paa Hovedalteret i Jesu Hjertekirken. Saa vilde jeg trække fra eller lukke op for Billedet engang imellem i stille Timer, naar jeg kunde have min Opmærksomhed henvendt paa det, for det forlanger egentlig dette Aasyns Majestæt saavel som den, det forestiller. — Jeg vilde selv ikke kalde det Billede for »hyggeligt,« men man kan heller ikke sige om den, det forestiller, at han just var »hyggelig«. Noget ganske andet er det, naar man taler om Sjælens dybe Fred og Hvile i Gud, saa passer det baade paa Billedet

og paa den, det forestiller. Den kristne Alvor giver ikke altid »Hygge«, men den giver nok Fred og Lise for Sjælen.

Fader Otrik.

5.

Da jeg overværede Deres Foredrag i Tirsdags, tillader jeg mig at skildre Dem det Indtryk, Christi Billede gjorde paa mig. — Det var usigelig velgørende at fæste Blikket paa disse rolige, mandige Træk, efter at man altid har set et Utal af ofte skrækindjagende Fremstillinger af ham. Middelalderens Fremstillinger af ham, enten som en frygtelig Bússemænd eller som en uhyggelig Dødning, har altid frastødt mig, ligesaa moderne Fremstillinger, ja endog Thorvaldsens Alterbillede i Vor Frue Kirke, som gælder for et af de fuldkomneste Arbejder i den Henseende, har slet ikke tilfredsstillet mig. Anderledes da jeg saa disse (af den katholske Kirke fastslaaet ægte) Træk: da maatte jeg elske ham! Ja, De har Ret; der er Majestæt og Sikkerhed i det kære Ansigt. Jeg læste straks ud af disse Træk: Kommer til mig . . .! Den Mand, der havde et saadant Ansigt, kunde ikke være nogen ringere end Guds Søn, Jesus af Nazareth. At staa overfor Jesu sande Træk er en gribende Oplevelse, man ikke glemmer.

Han bliver mere levende for os, kommer os nærmere, ja favner os med sine kærlige Faderarme og holder os fast, saa intet i Verden formaar at rive os fra ham. Han lader os saa tydeligt forstaa, at vi i ham har en fuldtro Ven, der vil være ved vor Side alle Dage. Og det er usigelig dejligt at finde en, man kan støtte sig til, en Virkelighed, ikke noget intet, noget immaterielt, men en sand og kærlig Vejleder, der lader os føle med en usigelig Styrke, at med ham skal vi sejre. — Og stærk Kraft laa der i dette, om ikke skønne, saa dog stærke og alt overvindende Ansigt. Jeg tror, hvis han slog Øjnene op, da maatte man synke i Knæ af sky Ærefrygt over at staa overfor Verdens stærkeste Mand, ham, hvem Døden ikke kunde kue. — Gribende var det ogsaa at se Mærkerne af hans hellige Lidelse, en Lidelse, som vor lystige Tidsalder ganske negligerer. Ja, det Menneskehjerte, der ikke føler Taknemmelighed ved at staa overfor denne pinte Helt, der gav os alt, maa sandelig være grumt. Hvor kan han andet end afvinde Sympathi selv hos moderne Hedninger? — Hans Ansigt var ikke almindeligt, man kunde have siddet i Dage og set paa det og stadig finde nyt. Det var som en Bog. Man kunde læse dets rige Historie ud af de meget sigende Træk. — De anatomiske Finesser, De paaviste, var særdeles interessante og saa godt som afgørende med Hensyn til Billedets Ægthed. Da

jeg senere gerne vilde studere dette interessante Stof, beder jeg Pateren anbefale mig et fyldestgørende Værk desangaaende, og jeg glæder mig paa Forhaand til at stifte nærmere Bekendtskab med dette dyrebare Minde fra vor Frelasers jordiske Tilværelse, et Minde, som har lige saa stor Værdi for os Protestanter som for den katholske Kirke.

6.

Jeg betvivler ikke Billedets Ægthed og har allerede købt mig et Eksemplar i vor Boghandel.

Min Opfattelse er den, at Billedet ved nogen Betragtning gør et stærkt Indtryk, selv om det maa erindres, at det ikke kan fremtræde som et Nutidsfotografi af et levende Menneske med alle personlige Træk skarpt adskilte, men paa Grund af Omstændighederne (Døden og Overføringen til og fra Linklædet) og Omgivelserne nødvendig maa blive noget uklart. —

Sluttelig skal jeg udtale et hjerteligt Ønske om, at de Ord, Jesus sagde til sine Apostle: »Salige er de Øjne, som ser, hvad I se o. s. v.«, ogsaa paa nogen Maade og i nogen Grad maa gælde om os. *Ove Jensen, Postbud.*

7.

I Anledning af, at De opfordrer Mennesker, som har set Billedet af Linklædet fra Turin, til at meddele deres Indtryk, vil ogsaa jeg prøve herpaa. — Jeg gør det som Protestant i den Tanke derved at vise min Taknemmelighed for en god Gave, som jeg skylder den katholske Kirke, og jeg skal forsøge at gøre det saa nøjagtigt, jeg kan.

Min allerførste Tanke, da jeg saa Billedet, var denne: Det Ansigt er levende, det maa du altid have hjemme i din Stue. — Og jeg følte en egen stille Glæde derved. — Da jeg fik Billedet hjem og saa nærmere paa det, tænkte jeg paa, at jeg aldrig har kunnet lide den Slags Næser, heller ikke den Ansigtsform og heller ikke Skæg; det er altsaa saaledes, at det, der møder mig i Billedet, helt for dunkler Formen. Jeg tænker mig, at det er gaet Jesu samtidige paa lignende Maade, blot i langt stærkere Grad, nemlig at de har været saa betaget af hans Personlighed, at de aldrig har faaet Sindet saa koldt og roligt i hans Nærværelse, at de har faaet Tid til at lægge Mærke til hans Ydre. — Det er for mig, som havde jeg i Grunden forud vidst, at saadan saa han ud, skønt jeg ved, at jeg aldrig har tænkt mig ham saaledes. — Billedet øver en stadig Virkning paa mig, ogsaa naar jeg er ude og ikke ser det — mildnende og paa samme Tid løsgørende, kunde jeg sige; det føles som en ny Belysning over alle Mennesker — gør dem lidt mindre maaske, men kærere. — Naar

jeg gaar hjemad, griber jeg mig i at glæde mig til noget; jeg synes ikke mere, Stuen er tom og ligesom lidt truende og kold i sin Ensomhed: der er noget levende, der venter mig, nogen at være hos. — Naar jeg sidder i Stuen, er Billedet der stadig, selv naar jeg hverken tænker paa det eller ser det.

Det er for mig, som var der ingen Sorg, det ikke kendte dybere end jeg og havde brudt Brodden af; derfor har det paa Forhaand min Fortrolighed. Samtidig har jeg en Følelse af, at andre ikke vil kunne forstaa alt dette, naar de ser Billedet, at der ligesom er en levende Udstrømning, netop til mig, fordi jeg ved, den er der. — Jeg kan se paa det med de fremmedes Øjne — det er som at se en nær Vens Billede i en Avis. —

Somme Tider falder det mig ind, at alt dette kan være en forbigaaende Stemning. Blandt andet har jeg den Idé, at hvis jeg kommer til at være uærlig, vil det hele være forbi, og det er vel derfor, at min Holdning i visse Situationer eller Forhold er ændret, endskønt jeg ikke forud var blevet mig nogen Uærlighed bevidst og ikke havde besluttet at ændre noget. — Heller ikke synes jeg, at Billedet maa kunne taale, at jeg foragter nogen, hvilket gør alle Følelser saa stille, maaske barnlige. — Først og sidst føler jeg en inderlig Fortrolighed til den, der har lidt saadan og paa en saadan Maade — og en inderlig Taknemmelighed, fordi dette Ansigt ligesom tager mig med i alt sit og tager alt mit op i sig og smelter det om i sin Slilhed. — Højtideligt virker det slet ikke paa mig; dertil er det mig alt for nært eller kendt; men der er noget i mit Væsen, der »falder af« mig, som var det blot et Stykke Tøj, og jeg er en anden, end jeg vidste af: ganske ligetil og klar og gennemsigtig og stille og ikke bange for nogen Ting. — Og saa synes jeg, at jeg forstaa Peters Ord paa helt ny Maade, dette: »... efterdi det var umuligt, at Døden kunde holde ham«; det er, som Billedet sagde: »Jeg er Opstandelsen og Livet; hvo som tror paa mig, om han end dør, skal han dog leve.« —

Helhedsintrykket er noget, der lige saa godt kunde kaldes Sorg som Glæde: en bundløs Vemod, men klar som Krystal, lyst som en Lysstraale, gennemskinneth af et Skær, der ligesom kommer dybt inde fra, men er det dybeste og udtømmeligste — som Solen selv. Det er, som var der en Pagt mellem Billedet og mig; men hvad der staar deri, ved jeg ikke.

Ragnhild Blicher Simonsen.

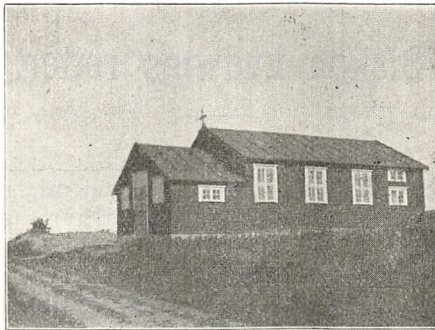
(Fortsættes.)

St. Hans Kapel i Hørsholm.

Nedenstaaende smukke Billede af vor nyeste lille Kirke er givet mig af en af St. Hans Menigheds ivrigste Medlemmer, Hr. Fuldmægtig Fink Jensen, med Anmodning om, at det maatte komme i Ugebladet. Da den lille Trækirke jo ser meget tiltalende og venlig ud, fandt jeg, at et Billede af den kun kunde være til Pryd for Ugebladet og Fornøjelse for Læserne, og her er det da.

Men hvorfor har Fink Jensen mon sendt Ugebladet dette Billede? Er det blot af ren Interesse for Bladet og i den Hensigt at hjælpe mig at underholde Læserne paa en behagelig Maade? Ja, det har jeg spekuleret paa, da der ingen Tekst fulgte med Billedet og heller ingen er kommet senere. Han har formodentlig tænkt sig, at det kunde Redaktøren nok regne ud, som saa mange andre tænker, der beder om et Par venlige Linjer i Ugebladet, »som jeg plejer«. Egentlig fortjente han jo, at jeg lod, som om han handlede udelukkende i Ugebladets Interesse og takkede ham hjertelig for Billedet. Men han har naturligvis en Bitanke med at sende Billedet, der formodentlig rettere burde kaldes en Hovedtanke. De har nemlig deres Kirke fiks og færdig oppe i Hørsholm, de holder smukt deres Messe hver Søndag, alt er i bedste Orden, kun mangler der endnu nogle faa Tusinde Kroner, for at alt skal være klap-pet og klart.

En saadan Sum faar man naturligvis lettest, hvis man kan faa en eller anden Velhaver til at tage den ud af sin

Tegnebog og sende den pr. Postanvisning. Dette er aabenbart ikke lykkedes dem, derfor modtager Hr. Aage von Benzon, Edv. Glæsels Vej 5, København F., stadig med Beredvillighed større og mindre Gaver til Kirken, og derfor har Menigheden deroppe besluttet at holde en lille Bortlodning for at klare den lille Restgæld. Gaver hertil modtages i Katholsk Boghandel i Stenosgade og af Portneren ved St. Knuds Skole, Stenosgade 4. N.H.

Biskop Ludwigs retter.

I Anledning af »Brudstykker Nr. 84« har Biskop Ludwigs i Aalborg skrevet til mig og bedet mig meddele dette Blads Læsere, at han naturligvis ikke har sagt saadan noget Snak, som Referenten i Hobro Avis har lagt ham i Munden. Biskoppen fortsætter saa: »Hvad jeg har sagt, er dette: 1) Ogsaa indenfor det romersk-katholske Kirkesamfund gør Individualitetsforskellene sig gældende og udformer forskellige Fromhedstyper, svarende til de folkekirkelige »Retninger«. Eksempelvis nævnedes jeg den franciskanske og den jesuittiske Fromhedstype.

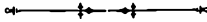
2) Hertil føjede jeg saa en Udtalelse om, at man ved den ellers saa ensprægede katholske Gudstjeneste kan mærke et forskelligt Præg, og jeg nævnedes her som et Eksempel, enhver selv let kunde kontrollere, Gudstjenesterne i Ansgarkirken og Jesu-Hjerte-Kirken.«

Saa vidt Biskop Ludwigs, hvem jeg takker for hans venlige Rettelse. Jeg er ganske enig med ham om, som han senere i sit Brev skriver, at vi ikke skal strides om formelle Ting, da der kun er allfor meget andet at være uenige om. Jeg maa dog i denne Sammenhæng gøre opmærksom paa Betydningen af den Rubrik ved Navn »Brudstykker«, hvorunder Citatet fra Hobro Avis fremkom. Jeg samler herunder Smaatræk, Citater, Foredragsstumper og alt lign., der kan have Interesse for Bladets Læsere, men ikke let kan gøres til Udgangspunkt for længere Artikler; dog lægger jeg ikke saadan Vægt paa disse Smaastykker, at jeg for de enkeltes Vedkommende skriver til disses Ophavsmænd og spørger, om deres Udtalelse er rigtigt gengivet, selvom det, som Tilfældet er med Biskop

Ludwigs' Ord, jo nok kunde synes tvivlsomt: en fornuftig Mand plejer jo ikke helt at vrøvle.

Hvad Forskellen paa Gudstjenesten i de to omtalte Kirker angaar, tror jeg, Biskop Ludwigs lægger mere ind i den, end berettiget er; den beror sikkert kun paa Skik, paa individuelle Interesser og forskellige Præsters Smag og Evner. Større Forskelle kunde sikkert paapeges ved Gennemgang af Bønne- og Andagtsbøger, udgaede fra forskellige Ordener, dog Forskelle, der gaar op i en Enhed, der er anderledes solid end den folkekirkelige.

Niels Hansen.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Paa Højskolen var der igen mødt mange Mennesker d. 19. ds., selv om der ikke var Trængsel som Tirsdagen før. Der skulde være Spørgetime om det meget omdisputerede Christusbillede. Først gentog Pastor Olrik det meste af sit Foredrag, og saa kom Spørgsmaalene. Desværre var der kun tre Mennesker, der spurgte om noget, saa man fik intet Indtryk af, hvilken Opfattelse Tilhørerne i Almindelighed havde faaet. Til Gengæld udviklede der sig en ret livlig Samtale mellem de spørgende og Foredragsholderen. Men den bidrog vist næppe til at gøre noget klarere. Billedets Ægthed vil der vel stadig staa Strid om. Men baade Tilhængere og Modstandere har vanskeligt ved at give en virkelig tiltalende Forklaring af det vidunderlige Billedes Tilblivelse.

Bi.

— Torsdag den 21. ds. fandt der en sjælden Hændelse Sted i St. Ansgars Kirke. En ældre Mand, 71 Aar gammel, Hr. Postekspedient C. F. Møller, havde den Morgen, som næsten hver Morgen, været til den hellige Kommunion. Ligesom Messen var forbi, og Celebranten, Hr. Pastor Braun, var kommen ind i Sakristiet, blev han kaldt ned i Kirken, da Hr. Møller var bleven syg. Det var Smerter i Brystet og Hjertekrampe, der tog til, skønt den syge fik baade Draaber og Vin; man sendte hurtigst Bud efter Læge, men Hr. Møller blev stedse daarligere, og Hr. Pastor von d. Kettenburg, der nu var bleven færdig med sin Messe, meddelte den døende den sidste Salvelse. Kort efter døde han i Armene paa Pastor Braun, der stadig ikke havde turdet slippe ham af Frygt for, at han skulde

styrte om. Lægen kom et Kvarter efter, men kunde jo intet gøre. Den højærværdigste Biskop, der netop da gik for Alteret for at læse Messen, frembar det hellige Offer for den nys afdødes Hvile i Fred. Den døde blev lagt ind i et af Siderummene ved Kirkens Indgang, hvor han af Søstrene blev iført Ligklæder og senere, efter at Dødsattest var bleven udstedt, ført til Kapellet paa Kirkegaarden.

Nakskov. St. Josefssøstrenes Kostskole (Jernbaneanlæg 5) er nu i god Gang, og fra mange Kanter i Landet kommer der Anmodninger om Optagelse. Priorinden takker dem, der saa kærligt har sendt Hjælp, som er kommen lige i det Øjeblik, det kneb haardest, og lover snart at sende en Redegørelse for den vigtige Virksomhed i Nakskov for danske katholske Børn fra Landet.

England (Skotland). Efter flere Aars tiltagende Hjertesvagthed er Ærkebiskoppen af Glasgow, *John Aloysius Maguire*, den 14. Oktober afgaaet ved Døden i en Alder af 69 Aar. Afdøde var født i sin Bispeby, hvor han havde været Hjælpebiskop fra 1894 og Ærkebiskop fra 1902. I Slutningen af Aaret 1878 var han i København og Horsens for at besøge sine Studiekammerater fra Propaganda-Kollegiet, Præsterne Kerff, Johansen og Heiden. Da Biskop Beckmann af Osnabrück dengang nylig var afgaaet ved Døden, og det saa ud til at skulle vare længe, inden der, paa Grund af Kulturkampen i Tyskland, skulde blive udnævnt en ny Biskop, traf daværende Apostoliske Præfekt Grüder den officielle Aftale med den engelske Præst, at han skulde sørge for, at de hellige Oljer hvert Aar blev sendt fra Glasgow til København, hvilket ogsaa skete og varede ved i nogle Aar.

— En katholsk Dame, Fru Mary Fitzgerald, som nylig er afgaaet ved Døden i Rom, har testamenteret Ærkebiskoppen af Westminster, Kardinal Bourne, 900,000 Kroner til Gavn for Kirken i England og Wales.

Frankrig. De franske Trappistmunke, som har levet i Devonshire i England siden de religiøse Ordeners Udjagelse af Frankrig i forrige Aarhundredes Slutning, forlader nu atter deres gæstfri Tilflugtssted for at vende tilbage til deres gamle Hjem, Abbediet Malleriaie i Nærheden af Nantes. Da Munkene for nogle og tyve Aar siden slog sig ned i England, var de i stor Nød og fattigdom, men efterhaanden er de ved deres haarde Arbejde naaet til nogenlunde Velstand og har bragt deres Kloster til at være et virkeligt Mønsterlandbrug, og de er de bedste Opdrætere af Kvæg og Faar i Syd-England. For en halv Snes Aar siden fik Munkene det Hverv af det engelske Hierarki at fremstille rent Hvedemel til at lave Alterbrød af. Særlig fin Hvede blev valgt til Udsæd, og naar det blev

malet paa Møllen, skete det under Opsyn af en Diakon i Alba og Stola, som læste Psalmer og Bønner, svarende til det hellige Formaal, Hveden var bestemt til.

Australien. Biskop Henry William Cleary af Auckland paa det nordlige New Zealand har et stort og omfangsrigt Bispedømme, hvortil bl. a. hører et stort Antal Øer, af hvilke mange paa Grund af Klipper og Skær er meget vanskeligt tilgængelige pr. Baad. Biskoppen, der er en Mand paa 60 Aar, har derfor fundet det formaalstjelligt at besøge de forskellige Dele af sit Bispedømme pr. Aeroplan. Da nylig en Missionær, Father van Dyke, fejrede sit 25 Aars Præstebubilæum under stor Tilslutning fra mange Sider, blev de tilstedeværende behageligt overraskede ved at se et Aeroplan dale ned og deres Biskop stige ud af Maskinen. Biskoppen er nu i Stand til at gøre hyppige Visitationer paa Øer, hvor han tidligere næsten aldrig var i Stand til at komme.

Eksercitier. Fra Sønd. 14. til Sønd. 21. Nov. afholdes der i Jesu Hjertes Kirke Eksercitier (aandelige Øvelser) for katolske unge Piger og ugifte Damer. Alle indbydes venligst til at tage Del deri.

Det første Foredrag holdes Søndag den 14. Novbr. Aften Kl. 8. De paafølgende Ugedage holdes der Foredrag hver Aften Kl. 8. Lørdag Aften bortfalder Foredraget.

Søndag Morgen den 21. Novbr. Kl. 8 Tale og derefter Messe med Fælleskommunion. Søndag Aften Kl. 8 Prædiken og Slutningshøjtidelighed.

Rosenkranskirken. Kongregationen af Rosenkransdronningen har Møde Ondag d. 10. Nov. Kl. 8 Aften. Foredrag: Mit daglige Liv. Søndag d. 14. Novbr. Kl. 8 Morgen Fælleskommunion.

Klosterkirken, Jagtvej. Fra 2. November er Efterm. Andagten Hverdage Kl. 3, Søn- og Festdage Kl. 6.

Klosteret, Jagtvejen. Fra 2. November modtager Forstanderinden kun Besøg Søndag og Torsdag Kl. 10—11 Form. og 4—5 Eftm.

St. Hans Kapel i Hørsholm.

For at skaffe Midler til Byggefondens er der skænket nogle Gaver, som tænkes bortloddet. Hvis nogen anden vil hjælpe ved at sende andre passende Gaver til Bortlodningen, modtages saadanne med Tak i Katholsk Boghandel, Stenosgade 3, og hos Portneren i Stenosgade 4.

Den eucharistiske Forenings Medlemmer bedes erindre Tilbedelsen i St. Ansgars Kirke Fredag d. 5. Nov. til de aftalte Tider.

Til danske katolske Børn paa Landet har jeg fra W. D. modtaget 10 Kr., hvorfor takkes. N. H.

Frederiksberg. St. Elisabeth-Vincentskonferens Systue genoptager sine Møder Torsdag d. 11. Novbr. Kl. 1½—4 i Boyesgade 8. — Gaver, som brugt Tøj, gode Bøger m. m., modtages med Taknemlighed.

2den Stuepige søges til Ledreborg Slot.

Grevinde Holstein Ledreborg, Lejre.

Kirkelig Kalender.

<p>31. Okt. 23. Søndag eft. Pintse. 1. Nov. M. Alle Helgen. 2. -- Ti. Alle Sjæle. 3. -- O. Oktavdag. 4. -- To. Carl Borromæus, Biskop og Bekender. 5. -- F. Relikviefest, 6. -- L. Oktavdag.</p>	<p>7. Nov. 24. Søndag eft. Pintse 8. -- M. Oktav af Alle Helgen. 9. -- Ti. Laterank. Indvielse. 10. -- O. Andreas Avellinus, Bekender. 11. -- To. Martinus, Biskop og Bekender. 12. -- F. Martinus, Pave og Martyr. 13. -- L. Didæcus, Bekender.</p>
---	---

Katholsk Højskole. Tirsd. d. 2. Novbr. Kl. 8 Aften i St. Knuds-salen i Stenosgade 4 B. Pastor Bernh. Jensen: Fra Jyllands Klosteregn. Nr. 50 og 84 synges. Adgang for alle. 25 Øre.

St. Ansgars Kirke. Mandag d. 1. Novbr. Kl. 8 er der ved Aftenandagten Kl. 8 Procession, hvori Rosenkransbroderskabet og de unge Pigers Foreninger deltager.

Sakramentskirken. *Alle Helgens Dag* (Mandag 1. Nov.): Kl. 7 stille Messe; Kl. 8 Højmesse. Kl. 8 Aften Festandagt, *Alle Sjæles Dag* (Tirsd. 2. Nov.): Seks Messer efter hverandre fra Kl. 6¹/₂; Kl. 8 højtidelig Rekviemsmesse. Kl. 8 Aften Korsvejsandagt for de afdøde.

Jesu Hjertes Kirke. *Alle Helgens Fest:* Kl. 10 Levitmesse m. Præd., Aft. Kl. 8 Festandagt uden Præd. *Alle Sjæles Dag:* Kl. 8¹/₂ højtidelig Sjælemesse.

Rosenkranskirken. *Alle Helgens Fest:* Kl. 8 stille Messe, Kl. 10 Højmesse med Præd. og sakramental Velsignelse. Aftenandagten bortfalder. *Alle Sjæles Dag:* Kl. 6¹/₂ og 8¹/₄ stille Messer. Kl. 7¹/₂ Aften Andagt for de arme Sjæle.

Kapellet paa Vestre Kirkegaard. *Alle Helgens Dag* (Mandag d. 1. Nov.): Kl. 4 Efterm. Andagt m. Præd. og Bønneprocession paa Kirkegården. *Alle Sjæles Dag:* (Tirsdag d. 2. Nov.) Kl. 9¹/₄ Sjælemesse. De, som ved denne Lejlighed ønsker at kommunicere, maa underrette Præsten derom før den hellige Messe.

Jesu Hjertes Kirke. I Anledning 25-Aarsdagen for Kirkens Indvielse holdes der Søndag d. 7. Novbr. Kl. 10 højtidelig Takkegudstjeneste (Levitmesse m. Præd., Te Deum og sakr. Velsignelse).

Det bekendtgøres herved for Slægt og Venner, at vor kære, opofrende Fader, Postekspedient

C. F. Møller

i Dag pludselig er afgaaet ved Døden.
 København, 21. Okt. 1920.

Børn, Svigerbørn og Børnebørn,
 Fredericiagade 8.

Den kære afdøde anbefales til de troendes Forbøn.
 Begravelsen har fundet Sted.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

68. AARGANG

•Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag Abonnement 2 Kr. 50 Ø. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Studiestr. 27-29. 1-4, Tlf. 12327). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 16 Kr. aarligt. — Redaktør: Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rolhes Vej 14, Charlottenlund. Tlf. Helrup 657 y. Træffes bedst Kl. 4-5 Eftermiddag.

Nr. 44.

Søndag den 7. November.

1920.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Helene Most. — En Djævelebsættelse. — Ned med Adjektiverne. — Nye katholske Salmer for Kirke og Hjem. — De fire Foredrag om det nye Testamente. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Norge. Tyskland. Frankrig. England. Rom. — Avertissementer.

Smaa Indledninger.

518.

Aarvaagenhed.

„Da Folkene sov, kom hans Fjende og saæde Klinte iblandt Hveden“ (Mt. 13, 25).

Naar kristne Forældre ikke saa sjælden har Grund til at tilraabe deres Søn eller Datter: »Hvor kunde du dog gøre dette?« saa kan Sønnen eller Datteren mangen en Gang ogsaa spørge igen: »Fader, Moder, hvorfor har I ikke advaret mig i Tide? Hvorfor har I ikke med større Omhu vaaget over mig? I maatte bedre end jeg vide, at den Omgang, jeg søgte, ikke kunde være til Gavn for mig; at det Biograftheater, I gav mig Penge til at komme i, ikke altid fremstillede Christi Lidelseshistorie; I vidste dog bedre end jeg, at »Natten er Menneskets Fjende«, hvorfor har I ikke holdt mig hjemme hos jer? . . .«

Ja, hvad Farerne for Børnenes Sjæle angaar, lider adskillige Forældre af Sovesyge, og medens de sover, kommer Fjenden — den onde Fjende i Skikkelse af onde, fordærvede Mennesker — og saar Klinte iblandt Hveden, vækker syndige Følelser og Lyster, der vokser sig stærke og bliver til næsten uovervindelige Lidenskaber og Tilbøjeligheder, saa det vilde være et Vidunder, om Forældrene ikke omsider oplevede sørgelige Overraskelser.

Lige saa omhyggelige som mange Forældre er for at holde borte fra deres Børn alt, hvad der kunde skade deres Liv og Sundhed: Forkølelser og Overanstrengelser, usund Føde og al Slags Gift — lige saa ligegyldige er de ofte med Hensyn til de Farer, der truer Børnenes Sjæle: daarlig Omgang, hemmelige Sammenkomster, smudsige Bøger og Blade, uanstændige Udstillinger og Billeder, Skuespil og Danse . . .

Hvor kan dog Forældre være saa blinde, at de ikke synes at ane alle disse Farer, der truer deres kære, elskede Børn? — Ja, de glemmer, at »Menneskets Hjerte er tilbøjeligt til det onde fra Ungdommen af«; Troen paa Arvesynden og dens fordærlige Følger er i den Grad svækket hos dem, at de ikke tillror deres Børn andet end godt. Dertil kommer, at de, selv om de indrømmer, at der truer Farer fra Kammeraters Side og andet Steds fra, er saa indtagne i deres Børn, at de kun ventjer sig godt af dem, selv om alle andres Børn er vanartede. Endelig kan det ogsaa være, at Forældrene selv i deres unge Aar har været en Del løsslupne og nu tror, at det ikke kan undgaas; ja, saa bekræftes kun Ordsproget, at »Æblet falder ikke langt fra Stammen«, og Thomas a Kempis's Udtalelse, at »hvad man har syndet ved, bliver man tugtet med«.

Maatte de kristne Forældre dog lære at forstaa, hvilket Ansvar der paahviler dem overfor deres Børn:

Barnesjæl — en Ædelsten: Far og Mor skal slibe den ren;

Barnesjæl — en Blomst snehvid: værn om den, o Mo'r, altid!

Barnesjæl — en Rosenlund: Forældre, vaag til hver en Stund!

Barnesjæl — en Morgenstjerne: lad den ej fra Gud sig fjerne!

Barnesjæl — smaa Engles Fryd: hjælp den at vogte Tro og Dyd!

G. Schmiderer.

Efterskrift: Maa jeg have Lov til at understrege og gentage et enkelt lille Ord i denne Indledning, der siger en sørgelig Sandhed saa kort og slaaende, som jeg sjælden har hørt det:

Hvad Farerne for Børnenes Sjæle angaar, lider adskillige Forældre af Sovesygge.

Red.

Helene Most.

Et Liv i Kamp og Sejr.

(Fortsat).

Den gamle Pastor var ikke Manden, der kunde tale dette trodsige, men dog saa rige Pige hjerte til Rette. Hans Formaninger og Behrejdelse gjorde kun ondt værre, og han skiltes fra hende med de Ord: »Du vil komme tilbage, naar dit Hjerte er brudt.«

Da Helene næste Dag kom i Skole, hørte hun straks i Klassen: »Konsistorialraaden er død.« Hun fortrak ikke en Mine og viste sig ganske uberørt derved, vidste heller ikke og vilde ikke vide, at en stærk Ophidselse kan virke dræbende paa en hjertesvag Mand, som den gamle Præst var.

Kort Tid efter rejste hun til Berlin, til et Pensionat ved Navn Waldeck, som en Veninde af hendes afdøde Moder forestod; det havde forresten længe været paa Tale, at hun engang skulde have et Ophold der.

Livet her blev langt behageligere for Helene, end hun havde ventet. Hun forstod ogsaa at »tage« sine Lærere, saa Undervisningen og Opdragelsen ikke kom til at hvile som nogen Byrde paa hende. Især blev en god og aandrig Lærerinde Genstand for hendes beundrende Kærlighed. Og hun saa gerne op til nogen, naar hun blot kunde anerkende vedkommendes aandelige Overlegenhed.

Straks, da hun kom til Berlin, meddelte man hende, at hun alder skulde begynde at gaa til Konfirmationsundervisning. Mærkværdigt nok stødte dette ikke paa nogen Modsigelse. Hun var da som før fast besluttet paa ikke at lade sig tvinge til noget, hun følte som Løgn. Hun indvilligede altsaa uden ret at vide, hvad Udfald hun tænkte denne Undervisning skulde faa. Til nyt Oprør sporede hun paa Forhaand slet ingen Lyst. Der var nemlig, uden at hun gjorde sig det klart, kommen en blidere Aand over hende, og der var indtraadt en bestemt Vending i hendes indre Liv.

Hun var nemlig alder begyndt at bede, og det med noget af den samme Følelse af Ydmyghed og Tillid som

umiddelbart efter Søsterens Død. Hvor naar det begyndte, kunde hun ikke sige. Hun mærkede ikke, hvorledes Naadens Haand greb efter hende just i det Øjeblik, da hun mindst syntes at fortjene det.

»Moder«, udbryder hun i sin Selvbiografi, »min Moder hos Gud i Himmelen, sig mig, har din gamle Ven deroppe fortalt dig, hvor slemt det stod til med dit Barn, i hvis Hjerte du dog saa tidlig havde sænket Guds frygtens Spire? Har I med hinanden kastet eder ned for den Albarmhjertiges Trone for at bede for mig — du i overstrømmende Moderkærlighed og din Ven for paa himmelsk Vis at hævne sig paa sin unge, forblindede Skyldnerinde. O ja, ja, saaledes er det, min Frelser og Forløser, min Gud og mit alt! Vær derfor priset, du Godhedens Konge, og forherliget og velsignet i al Evighed!«

Og nu forenedes alt, hvad der mødte hende under de nye Vilkaar, til at virke i samme Retning. Hendes Læsning, som stadig væk ikke var god, hjalp hende til at se Menneskeandens Kamp og Længsel efter et saligt og himmelsk Lys. Storbyen Berlins Tummel og Liv, det meget interessante og storslaaede, den store Hovedstad bød, den mægtige Trafik med de bestandige Afvekslinger, selv hendes Forlovelse, der endnu bestod — alt virkede i hende til at gøre Længselen efter Sandhed og Godhed, efter Gud inderligere og større.

En stærk og meget gavnlig Paavirkning fik hun af sin Religionslærer, Præst ved Kejser Vilhelms Mindekirke, hos hvem hun tillige gik til Konfirmationsforberedelse. Han var en fint dannet Mand med et fromt og varmt Hjerte, ypperlig egnet til at behandle de halv- og halv-voksne Skoledamer i et højere Berliner-Institut. Han prædikede Christus for dem med dyb Kærlighed, men ogsaa med klog Forsigtighed, da han vidste, at selv et nok saa beskedent Krav om at skulle tro lettere støder væk og saarer, end det drager. Thi ingen har Ret til at fordre religiøs Tro uden Gud selv og den, han har udsendt, Jesus Christus, og i hans Navn hans ufejlbare Kirke.

I de følgende Maaneder fortsattes hendes aandelige Udvikling paa mærkværdig Maade, og snart blev hendes daglige Bøn Gang efter Gang: »Herre, giv mig Sandheden.«

Sommerferien benyttede hun til ivrig Læsning af den hellige Skrift, og særlig bragte Profeternes Bøger i det gamle Testamente hende stor og salig Frugt; deres Formaninger, Trusler, Belæringer og Opmuntringer var som skrevne for hende og gav Genlyd i hendes Hjerte. Hun havde endnu ikke nogen fast Forestilling om, hvad Kristendom er, men havde en brændende Længsel efter at tjene Gud i Sandhed og Oprigtighed.

Ferien gik, Efteraaret kom, og med den Tiden for Konfirmationen. Nu havde hun ingen tvingende Grund til ikke at underkaste sig denne. Et halvt Aar tidligere havde hun været opfyldt af et blindt, ugudeligt Had mod Jesus Christus og den Kirke, gennem hvilken hun havde hørt om ham, og de helligste Handlinger i Kirken havde forekommet hende som Narrestreger.

Ved Konfirmationen aflagdes af alle i Fællesskab den apostoliske Trosbekendelse. Godt, det var i Fællesskab, thi overfor dens enkelte Led stod hun endnu meget usikker og kunde bedst underskrive den hele med Ordene: »Jeg ved ikke.« Men Præstens Stilling overfor de unge var meget liberal. Han havde engang sagt til dem;

»Om vort Forhold overfor Gud tør ingen dømme,« et Ord, Helene skrev op og lagde stor Vægt paa: naar hun blot ærligt søgte Gud, kunde hun lade sig konfirmere, selv om hun paa flere Punkter stod tvivlende eller søgende.

Konfirmationen og den paafølgende Altergang blev derfor en skøn og gribende Fest for hende. Altergangen stod for hende som et højhelligt, hemmelighedsfuldt Erindringsmaaltid, og hun tog Del i den med saadan Andagt og Redebonhed til at gøre Guds Vilje, at hun vistnok har faaet stor Velsignelse derved. Den aandelige Kommunionens Alterbænk strækker sig jo langt længere og videre ud end Kommunionbænkene i vore Kirker.

Det var i Oktober 1899, at hun blev konfirmeret. Og allerede den 1. November skulde hun begynde at læse i et Lærerinde-Seminarium. Ikke fordi hun vilde være Lærerinde — hun var jo forlovet, men de to unge regnede at maatte vente mindst 7—8 Aar paa Bryllup — men fordi Tiden skulde udfyldes med noget nyttigt, og fordi hun gerne vilde lære noget. Det var ogsaa Familiens

Ønske; den vilde gerne have hende saa godt som muligt uddannet, da man ventede sig meget af hendes Anlæg som Digter. Saa kunde hun siden læse videre, blive Student, gaa til Universitetet o. s. v.

Til hendes store Tilfredshed blev det bestemt, at hun skulde blive i samme Pensionat, i hvilket hun nu allerede ikke saa kort Tid havde befundet sig saa udmærket. Hendes Stilling vilde blive betydelig friere end før; de seminariesøgende unge Piger kunde læse i deres Værelser uden Opsigt og blev behandlet som voksne, hvad de jo ogsaa efter deres Alder snart var. Og saa kunde hun blive i Berlin, hvilket hun meget gerne vilde.

Kort før Kursuset begyndte, hed det sig en Dag, at en ung polsk Pige, der tidligere havde boet i Børnepensionatet, havde besluttet at ville tage Lærerindeeksamen og komme og bo sammen med de andre.

I samme Øjeblik hun hørte, at denne unge Pige skulde blive hendes Kammerat, slog den Tanke ned i hende: »Det kommer fra Gud; du skal spørge hende om hendes Religion.«

Den, som læser dette, kan ikke undre sig mere over det, end Helene Most selv gjorde. Kort Tid før, paa sin Konfirmationsdag, havde hun til en jævnaldrende yttret sig meget afvisende om den katholske Kirke, og siden havde hun ikke hørt et Ord om Katholicismen. Nu slog det pludselig ned i hende, Trangen til at lære denne Tro at kende, saaledes som Guds Naade undertiden kan komme uanet, pludselig, uden umiddelbar Sammenhæng med tilsvarende Forhold.

Hun havde ganske vist i den foregaaende Tid hørt ikke saa lidt om Katholicismen; thi Undervisningen til Konfirmationen havde for en stor Del bestaaet i Underretning om, hvad forkert Katholikkerne tror og gør, og alt dette fremhævet saa kraftigt og grelt som vel muligt. »Mine kære unge Piger,« sagde den gode Mand til Konfirmandinderne, »vogt Dem, vogt Dem for den katholske Kirke. Katholicismen har noget besnærende og forførende for et ømt Kvindehjerte. Lad Dem ikke hilde.« Men hans gentagne Anklager virkede dog saaledes paa hende, at hun stillede sig paa den angrebnes Side.

Men alligevel gik hun foreløbig sin Vej, uden at Tanken om den katholske Kirke fik nogensomhelst Betydning for hendes indre Liv. Om der fra den Tid ubevidst kan have ligget Sædekorn i hendes Hjerte, ved hun ikke; hendes pludselige Trang til at lære Kirken at kende er og bliver et virkeligt Naadeunder. (Fortsættes)

En Djævlebesættelse.

I det engelske Blad *The Universe* af 30. April 1920 læses om et højst mærkværdigt og velbevidnet Eksempel paa Spiritismens Farer, der for nylig blev fortalt af Biskop Vaughan, Hjælpebiskop i Salford, ved Aarsmødet i *Catholic Truth Society's* Manchester-Afdeling. Det var en Begivenhed, der var foregaaet i Nærværelse af hans Broder, afdøde Kardinal Vaughan, mens han endnu selv levede sammen med ham i det ærkebiskoppelige Palæ i Westminster i London.

Det var en Købmand fra Australien, der var kommen til England for at underkaste sig en Operation. I den Anledning blev han indlagt paa en Klinik, som nogle katholske Søstre havde. Han var en overordentlig behagelig Mand og viste sig meget taknemmelig for den gode Pleje, han nød. Kort efter Indlæggelsen lagde man dog Mærke til, at der var noget underligt, ja yderst uhyggeligt i hans Opførsel. Før han vilde svare paa Spørgsmaal, der rettedes til ham, holdt han paa at ville raadsørge en eller anden usynlig Aand, som altid syntes at være hos ham.

Husets Beboere blev uhyggelige til Mode, hvorfor det blev foreslaaet, at Manden skulde have en Sammenkomst med en Katholik, der var en Kender af spiritistiske Fænomener. Han gik ind herpaa, men næppe var den fremmede Herre kommen ind i Patientens Stue, før han blev kastet voldsomt til Jorden. Australieren gjorde Undskyldning herfor og bemærkede, at han ikke havde ventet noget saadant; hans Aand havde ikke baaret sig saaledes ad i mange Aar.

Herren kom paa Fødderne igen og begyndte at sætte Patienten i Rette. Han sagde ham, hvor urigtigt det var, saaledes at overgive sig til en Kraft, om hvilken han ikke vidste noget. Australieren svarede, at det var gaaet ham godt under dens Ledelse; ja, han var faktisk bleven en velhavende Mand under dens Vejledning.

Den katholske Herre besøgte ham gentagne Gange, og ved passende Lejlighed bad han ham ledsage sig til det

ærkebiskoppelige Palæ for at faa en Samtale med Kardinalen, til hvem Sagen var bleven meldt. Australieren raadspurgte Aanden, og i nogen Tid vedblev den at modsætte sig den foreslaaede Sammenkomst, men efter gentagne Anmodninger svarede den, at han gerne kunde gaa, men at det ingen Nytte vilde være til.

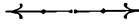
Han besøgte da saa endelig Kardinalen, der sammen med 5—6 Præster modtog ham i Audienssalen i Westminster.

Der fandt en underlig Scene Sted. Ikke saa snart stod Australieren foran Kardinalen, før Aanden syntes at blive fyldt med et Raseri, der udgød sig over den ulykkelige Mands Legeme. Der foregik en pludselig Forandring med ham. Hans egen Personlighed, der altid helt igennem havde været præget af Høflighed og fin Kultur, beherskede ham ikke længere, men en anden, grov, simpel, voldsom og djævelsk syntes at tage ham i Besiddelse. Hans hele Udseende blev forvandlet. Han syntes at skrumpede ind til en visse gammel Mand og hans Øjne at gaa ud af deres Huler. Skummet stod ham bogstavelig om Munden, og en Række af ækle, uanstændige Ord strømmede fra hans Læber, ledsagede af en Mængde Forhaanelser mod den almægtige Gud og Forbandelser over Religion, Kirke, Biskopper og Præster. Saadanne Ord passede slet ikke til Australieren, der var en dannet Mand. De, som hørte derpå, var slagne med Rædsel. Saa forsvandt Forandringen i kort Tid, og Australieren var atter sig selv. Men, mærkværdigt nok, han anede aabenbart ikke, hvad der var sket, og det var kun, da han bemærkede det Udtryk af Rædsel, der var udbredt over alle de tilstedeværendes Ansigter, at han begyndte at formode, der var noget galt paa Færde. Da han fik at vide, hvad der var sket, blev han oprigtig ked af det og udtrykte den dybeste Beklagelse derover.

Kardinalen talte saa meget alvorligt til ham om den Fare, han svævede i, og gjorde saa stærkt Indtryk paa ham, at han blev ganske urolig og erklærede, han ønskede at unddrage sig Aandens Indflydelse.

Ved Afskeden blev det aftalt, at Købmanden skulde komme igen en Uge efter. Imidlertid lovede han at bede to Bønner, som Kardinalen havde givet ham, en til St. Josef og en til St. Mikael. I den Uge levede Australieren i fuldkommen Fred. Men paa Dagen for det andet Besøg forhandlede Aanden med ham tidlig om Morgenen og gjorde ham ganske urolig for hans Forretning i Australien: den var i en meget kritisk Stilling, og hvis han ikke rejste med Baaden samme Dag til Australien, vilde han være en ruineret Mand.

Han forlod da straks London og sejlede til Australien. Mørkets Aand formaaede at drage ham bort fra Naaden, der blev tilbudt ham, og som, saa vidt vi kan se, vilde have friet ham ud af det Slaveri, hvori han var falden.

Ned med Adjektiverne!

Den engelske Dominikanerpater, Vincent McNabb, den hellige Thomas Aquino's fremragende Fortolker, er en Mand, som med en uhyre livlig Aandfuldhed tager Del i det verdslige Livs Debatter. De, der ønsker at lære hans Arbejder at kende, vil ofte finde fortræffelige Artikler fra hans Haand i de engelske Dominikaneres ny Tidsskrift *Blackfriars*, hvis flittigste Medarbejder han er, og i *The new Witness*, hvorfra vi citerer af en morsom og klog lille Artikel i følgende Linjer:

»Adjektivernes Tidsalder« kalder Pater Vincent McNabb vor Tid. Geologer fortæller os om Istider og Antropologer om Bronze- og Jern-Aldre, og der fattes en hjertelig Tiltro til dem, saa hvorfor ikke finde et Navn til vor egen Tid? Selvfølgelig skal det valgte Navn ikke misforstaas. Det betyder ikke, at vor Tid er grammatikalsk interesseret — ak! tværtimod. Det betyder heller ikke, at vor Tid udelukkende beherskes af Adjektiver — nej, lige saa slemt eller værre rides vi af Adverbiernes Mare.

Denne Opdagelse stod først klart for Pater McNabb forleden Dag, da han læste *Times* for den 2. Oktober. Deri stod at læse et Referat af Vidneudsagn, givne for *The National Birth-rate Commission*. Saaledes refererer Pater McNabb Referatet:

»Biskoppen af Birmingham sad som Dirigent. Referatet fortæller roligt og fint: »Miss Nora March var det første Vidne. Hun sagde, at hvorvidt Kyskhed var den bedste Forberedelse til Forældreskab, var en Sag, som den medicinske og psykologiske Tanke endnu ikke var enedes om. Da hun personligt besad den Mening, at Kærlighed skulde være Ægteskabets Grundvold, mente hun ogsaa etc. . . . anerkendende . . . et ansvarligt Valg.« Her er de interessanteste Adjektiver »psykologisk« og »medicinsk«.

Miss Nora March blev ved med at tale (og Biskoppen blev ved med at sidde — som en Landsmand sagde: »sidde, saa stærkt han kunde«). »Vor sociale Kodeks undergik øjensynligt en Forandring. Det var muligt, at Fremtiden vilde opleve, at nogle Former for ikke-ægteskabelige Kønsforhold og Forældreforhold fandt en anerkendt Plads i vor sociale Kodeks . . . De unge Pigers videre Uddannelse,

deres Indtrængen i Arbejdsverdenen, kort sagt deres almindelige Emanciperung (!), alt tenderede henimod en Befrielse for de naturlige Impulser og et Ønske om Valgfrihed.« . . .

Det slog mig, at Miss Nora March's Vidnesbyrd kunde oversættes til jævnt Engelsk til hendes samtidiges Forbavselse, om ikke til hendes egen Skam. Lad mig forsøge med en Oversættelse:

»Tingene gaar i Hundene. Den Dag i Morgen er der maaske ingen Hustruer, men kun Skøger. Dette vilde være godt. Nogle unge Piger prøver paa at lære at være Dreng og at glemme at være Piger. Andre, der gaar med Bukser, er i Fabrikker. Nogle af disse Kvinder kalder dette Fabriksarbejde Frihed. Men Fabriksarbejde er saa haardt, at i kommende Tider vil Kvinder sælge deres Legemer for en lille Forandring i Fabrikslivets Kedsommelighed. Saa vil Skøger være lige saa gode som Hustruer.«

Der er ikke mange Adjektiver i denne Oversættelse. Men Folk, der ikke kan forstaa, hvad Miss Nora March sagde, kan forstaa (og afsky) det, naar det oversættes. Og dog er noget af Sletheden undsluppet i Oversættelsen.

Nu er alle de bedste Ting saavel i Livet som i Litteraturen fattige paa Adjektiver. Der er næppe et Adjektiv i Rolandskvadet — eller de ti Bud — eller Apostlenes Trosbekendelse. Plato opfordrede Digterne til at gøre deres Poesi om i Prosa, for at de kunde opdage dens Tomhed. Han mente i Virkeligheden, at de skulde tage alle Adjektiverne og Adverbierne ud af deres Poesi. En Paafugl uden Paa-fuglefjer er egentlig nærmest en Gaas.

Jeg lærer at prøve Sandhed ved Nærværelsen af Adjektiver og Adverbier. Prøvet paa denne Maade stinker Miss Nora March's Duft-Camouflage snart. Men de ti Bud er god Litteratur. Hvor godt er »Du skal ikke bryde Ægteskabet«. Ikke noget af jeres »psykologisk . . . medicinsk . . . personlig . . . naturlig Impuls . . . frit Valg«! — Vaas.

Naar jeg nedsætter mig som Redaktør, vil jeg paa min sidste Side trykke: »Adjektiver skal ikke henvende sig.«

Det er saa sjældent, at en god Idé fremkommer, især da i fortrinlig Form. Den, som skriver disse Linjer, følte straks, at der i Pater McNabbs Artikel fandtes en saadan gylden Idé. Imidlertid maatte den prøves. Jeg tog derfor en Avis og læste en god Snes forskellige Ting. Jeg raderede Adjektiver og Adverbier bort — og det var faktisk: nu var der ingen Mening i det. Og morsomt nok: jeg prøvede derpaa at indsætte Ord med stik modsat Betydning af de slettede — Resultat: stik modsat Mening. Substantiver og Verber er i moderne Journalistik (og Tænkning) ganske uvæsentlige, Adjektiver (og Substantiver be-

nyttet som Adjektiver) + Adverbier derimod af en tropisk Frodighed og saaledes anbragt, at de bærer alle Beviserne, som i øvrigt er formede efter alt andet end formel Logik.

Det staar enhver frit for at gøre Forsøget. Men i øvrigt ved vel de fleste af dette Blads Læsere, at Forholdet er som nævnt. Skal jeg imidlertid nævne et godt Forsøgsobjekt (skønt det næsten er at være for haard), saa skrives der fra Tid til anden af Pseudonymet »Senex« nogle sinaa religiøse Betragtninger i »København«, som er fortræffelige til Belysning af »Adjektivernes Tidsalder«; men der er ogsaa andre Objekter, som er bedre, langt bedre.

Til sidst blot Tak til den katholske Kirke. Dens Børn er ved Kirkens Anordninger forskaandede for at blive Børn af Adjektivernes Tid.

Ved *Helge K.*

Nye katholske Salmer for Kirke og Hjem. Indbydelse til Forudbestilling.

Under Titelen »**NYE KATHOLSKE SALMER FOR KIRKE OG HJEM**« vil der allerede til Jul — hvis Sagen møder tilstrækkelig Tilslutning — paa Katholsk Boghandels Forlag udkomme en Samling af 47 enstemmige Salmer. Over Halvdelen af Teksterne er af Pastor Johs. Frederiksen og har til Dels været offentliggjort her i Bladet. Melodierne er, med nogle Undtagelser, af undertegnede. For at forebygge Misforstaaelser skal det bemærkes, at Hæftet har rent privat Karakter og ikke maa betragtes som officielt Tillæg til **KATHOLSK SALMEBOG**; alligevel har den kirkelige Myndighed tilladt, at Salmerne ogsaa kan anvendes til Menighedssang i Kirken. For at muliggøre dette vil der foruden Partituren blive trykt en mindre Udgave i Salmehogens Format, kun indeholdende Tekst og Melodi.

Inden der begyndes paa Tryklægningen, vil det dog være nødvendigt at faa Afsætningen af mindst 300 Eksemplarer af Partituren (Ledsagelse med fuldstændig Takst) sikret. De, der vil støtte Foretagendet, bedes derfor forudbestille Salmehæftet og snarest muligt opgive deres Adresse enten til Katholsk Boghandel eller til undertegnede. Ogsaa Pastoratet ved St. Andreas Kirken i Ordrup tager imod Bestillinger. Saa snart Hæftet udkommer, vil de forudbestilte Eksemplarer blive tilsendt. Prisen for

Partituren vil ikke overskride 10 Kr. pr. Stk. Ved Forudbestilling inden den 1. Decbr. gives 20 % Rabat.

Det, der har foranlediget Udgivelsen, er det fra forskellige Sider fremsatte Ønske om, at de Salmer, som ved Siden af Salmebogens gennem flere Aar er bleven sunget i St. Andreas Kirken i Ordrup, skulde blive gjort tilgængelige for videre Kredse. Disse Salmer udgør da ogsaa mere end Halvdelen af Samlingen og vil for mange være et Minde om St. Andreas Kollegiet. Men desuden bringer Hæftet ogsaa en Del nye Salmer, deriblandt de fire saakaldte marianske Antifoner efter den vatikanske Koraludgave. Alligevel er Stofvalget temmelig tilfældigt; det har ikke været Mening, at Samlingen skulde udgøre et sluttet Hele. Dertil har vi jo Salmebogen, og de nye Salmer tænkes kun brugt i Kirken ved Siden af den officielle Salmebog.

En Del af Melodierne stiller maaske noget større Fordringer end de fleste af Salmebogens. Men, naar man tager i Betragtning, hvor meget der nu til Dags gøres for Ungdommens musikalske Uddannelse, og hvilke tekniske Vanskeligheder Folk kan overvinde, naar det gælder verdslig Sang, vil man næppe for Menighedssangens Vedkommende kunne fastholde de gamle Grænser.

Til hver Salme er der trykt et kortere eller længere Forpil. At spille ind til en Salme skulde jo gerne betyde mere end at fastslaa Tonearten eller angive Melodibegyndelsen. Indledningen skal anslaa Salmens Grundstemning og vække Lysten til at synge, en Opgave, som ikke enhver Organist til enhver Tid er voksen. Forspillenes Udstrækning er ret forskellig, og de skal selvfølgelig kun benyttes, saavidt Gudstjenestens Ramme tillader det. Er de for lange som Forpil, kan de maaske tjene som Efterpil.

Til at skabe en rig Menighedssang skal der først og fremmest gode Salmer. Men at skrive Salmer, der baade i Tekst og i Melodi er et folkeligt Udtryk for Kirkens tankedybe og stemningsrige Andagtsliv, beror, som Erfaringen viser, næsten paa et Lykketræf. Det er kun gennem mange Slægtled, at der efterhaanden frembringes den Skat af udødelige Salmer, der ved Siden af Liturgien er en Kilde til Opbyggelse, Trøst og Glæde for et katolsk Folk. At bidrage til dette skønne og hellige Maal har været Hensigten med Udgivelsen af disse nye Salmer. Thi, hvor der ikke tilbydes, kan der heller ikke vælges og vrages.

A. Menzinger, S. J.
Adr. Stenosgade 4, Kbhn. B.

De fire Foredrag om det nye Testamente.

Danskerne har aldrig været noget stærkt bibellæsende Folk (som f. Eks. Englænderne), saa det er ikke underligt, at danske Katholikker heller ikke læser meget i Bibelen, men ofte foretrækker andre opbyggelige Bøger, skønt der allerede i mange Aar har foreligget et katholsk nyt Testamente med righoldige Oplysninger af allehaande Art.

For at fremme Interessen for Beskæftigelsen med den hellige Skrift har Katholsk Højskole i Sine i November Maaned at lade afholde en lille Række Foredrag over det nye Testamente, fire i Tallet, hvilke jeg maa ske her i Ugebladet med nogle faa Linjer tør tillade mig at henlede Opmærksomheden paa.

Som Foredragenes Titler viser, hvilke Læserne jo allerede vil kende fra Hovedskemaet for Højskolens tre første Vintermaaneder, er det Hensigten i største Korthed at give en Udsigt over det nye Testaments Oprindelse og væsentlige Indhold. Den, som i Forvejen sidder inde med Kundskaber paa dette Omraade, vil sandsynligvis ikke lære meget af disse Foredrag, men de mange, som mangler disse Kundskaber, vil uden Tvivl kunne faa en Del at vide, som kan være baade til »Lærdom og Opbyggelse«. De fire Foredrag er at betragte som en Helhed, og Foredragsholdernes største Tilfredsstillelse vil være at se de samme Tilhørere til alle Foredragene: hellere kun 100, og saa de samme hver Gang, end 300 forskellige — men naturligvis endnu hellere de samme 300 hver Gang.

Naar St. Johannes Aabenbaring ikke bliver gjort til Genstand for særlig Omtale, er Grunden naturligvis den, at der i Fjor (af P. Meyer) holdtes to Foredrag paa Højskolen over denne det nye Testaments vanskeligst tilgængelige Bog.

Med disse faa Linjer skal da saa den tilstundende Foredragsrække paa Højskolen paa det bedste være anbefalet. Vi har aldrig før prøvet saa nøje sammenhængende en Række Foredrag, saa det er med en vis Spænding, vi imødeser Forsøget. Det er meget at ønske, det maa lykkes; thi disse Foredrag tilsigter mere at give Undervisning end blot Underholdning, hvorved vi ligesom kan faa lidt mere Ret til det smukke Navn, den katholske Foredragsvirksomhed — mere som Betegnelse for et Haab end som Tilkendegivelse af et Indhold — allerede saa mange Aar har baaret.

Højskolens Forstander.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Ved Foredraget paa Højskolen Tirsdag den 26. Oktbr. skildrede *Baronesse Rosenørn-Lehn* den hellige Biskop Frants af Sales som den milde og kærlige Mand, der just ved disse Egenskaber blev Guds Redskab til at føre saa mange frafaldne Katholikker tilbage til Kirkens Enhed; han vidste nemlig godt, at han kom længere ved Mildhed end ved Barskhed, ligesom man fanger flere Fluer ved een Draabe Honning end ved en hel Liter Ed-dike. Baronessen betegnede Frants af Sales som en aandelig Forløber for den hellige Margrethe Marie Alacoque, om hvem hun stillede et senere Foredrag i Udsigt.

Norge. Efter længere Tids Forhandlinger har endelig en af de gamle Ordener holdt sit Indtog i dette Land. Der er nemlig kommet tre franske Dominikanere, som har slaaet sig ned i Christiania. — Hr. Pastor Kjelstrup fra Arendal, der vil være mange af Ugebladets Læsere bekendt fra hans Foredrag paa Katholsk Højskole i Fjor, har desværre ligget syg i flere Maanedes. Han opholder sig for Tiden paa St. Josessøstrenes Noviciat i Skøien nær Christiania for at komme til Kræfter igen.

Tyskland. I Stuttgart i Württemberg har man i Statsarkivet opdaget den eneste bevarede Original af Pave Leo X.s Bulle af 1520 mod Martin Luther. Bullen blev udstedt i tre Eksemplarer, af hvilke Dr. Johan Eck bragte to til Tyskland, medens det tredje blev sendt til Kejser Carl V. i Spanien. I Bullen fordømmes 41 Sætninger af Luthers Skrifter, og det befales, at de Skrifter, hvori de findes, skal ødelægges, ligesom Luther opfordres til at tage sine Vildfarelser tilbage inden 60 Dages Forløb.

Frankrig. Det gamle pavelige Slot i Avignon, hvor Paverne tilbragte deres saakaldte babyloniske Fangenskab, er nu bleven rensat og gjort i Orden som et »gammelt fransk historisk Mindesmærke«. I mange Aar har det mindeværdige Slot været brugt som Barak, hvad der naturligvis har gjort det en Del Skade. Italienske Katholikker, deriblandt Borgemesteren af Rom, nærer stor Interesse for Slottet og vil søge tilvejebragt en virkelig Restauration af det.

England. Den første engelske Kirke til Ære for St. Jeanne d'Arc er for faa Dage siden bleven indviet af Ærkebiskop, Kardinal Bourne i Islington i London. Over Hovedindgangen til Kirken findes en smuk Statue af den nye Helgeninde. Kardinal Bourne fremhævede i sin Tale Nødvendigheden af, at der bestod en *entente cordiale* (hjer-

telig Forstaaelse) mellem Frankrigs og Englands Katholikker.

Rom. Kardinal-Statssekretær Gasparri har sendt Marquesa Unza del Val, Præsident for den spanske Kvinde-Liga, et Brev, hvori han imødegaar den Vildfarelse, at Paven skulde have noget imod Kvinders Deltagelse i Politik. »Der er nogle,« skriver Kardinal Gasparri, »som af en nys udsendt pavelig Rundskrivelse har draget den Slutning, at de kristne kvindelige Foreningers Virksomhed udelukkende burde have en religiøs Karakter. Jeg er bemyndiget til at erklære, at noget saadant ikke har været den Hellige Faders Mening. Hans Hellighed fremhævede Pligten til at bevare det kristne Hjemms hellige Præg og praktisk øve Religionen til Trods for dens Fjenders Ønske om at ødelægge Troen og fordærve Folkets Moral. Men da disse Fjender søger at realisere deres Planer under Dække af industrielle, kulturelle og pædagogiske Foreninger, er det Pligt for enhver, hvem Folkets Velfærd ligger paa Hjerte, at betræde den politiske Kampplads og udfolde Christi Fane, at hans guddommelige Læres Lys og Kærligheds Ild maa udbrede sig ikke blot blandt nogle faa, men over den hele Verden. Derfor ønsker den Hellige Fader ikke blot, at den kvindelige Liga skal fortsætte sin sociale Virksomhed, men under Biskoppernes Ledelse gøre sit yderste i den Retning og bruge ethvert Middel til at opfylde alle Kvinder med sandt kristeligt Sindelag og klar Forstaaelse af sociale Problemer.« — Saa vidt Kardinal Gasparri. Heri ligger en indtrængende Opfordring til alle og enhver, som har Indflydelse (f. Eks. gennem Stemmeret), til at bruge den til Fremme af alle gode Magter og Kræfter i Samfundet.

Elisabeth-Vincentforeningens Regnskab

for Halvaaret 1919—20

(Konferens Ø., C. og S.)

Indtægt:	Udgift:
Kassebeholdning fra forrige Aar 41,63	Kontant Hjælp 107,75
Aarlige Bidrag . . . . . 110,—	Til nye Beklædningsgenstande 70,30
Ekstra Julegave . . . . . 100,—	Til Indkøb af Stoffer 58,61
Ekstra Gave . . . . . 100,—	2 Eksp. af Nordisk Ugeblad 10,00
Indsamlet ved 10 Møder 36,75	Kassebeholdning ved sidste Møde 141,72
Kr. 388,38	Kr. 388,38

Foreningens 7 Medlemmer har i Løbet af Vinteren besøgt 16 fattige Familier og enligstillede paa Østerbro og Amager c. 150 Gange. Møderne blev afholdt hveranden Uge fra Novbr. til Maj.

2den Stuepige søges til Ledreborg Slot.

Grevinde *Holstein Ledreborg*, Lejre.

Kirkelig Kalender.

7. Nov. 24. Søndag eft. Pintse	14. Nov. 25. Søndag eft. Pintse.
8. — M. Oktav af AlleHelgen.	15. — M. Gertrud, Jomfru.
9. — Ti. Laterank. Indvielse.	16. -- Ti. Ferialdag.
10. — O. Andreas Avellinus, Bekender.	17. — O. Gregor Undergører, Biskop og Bekender.
11. — To. Martinus, Biskop og Bekender.	18. — To. Peterskirkens Ind- vielse.
12. — F. Martinus, Pave og Martyr.	19. -- F. Elisabeth af Thürin- gen, Enke.
13. — L. Didacus, Bekender.	20. — L. Felix af Valois, Bek.

Jesu Hjertes Kirke. I Anledning 25-Aarsdagen for Kirkens Indvielse holdes der Søndag d. 7. Novbr. Kl. 10 højtidelig Takkegudstjeneste (Levitmesse m. Præd., Te Deum og sakr. Velsignelse).

Eksercitier. Fra Sønd. 14. til Sønd. 21. Nov. afholdes der i Jesu Hjertes Kirke Eksercitier (aandelige Øvelser) for katolske unge Piger og ugifte Damer. Alle indbydes venligst til at tage Del deri.

Det første Foredrag holdes Søndag den 14. Novbr. Aften Kl. 8. De paafølgende Ugedage holdes der Foredrag hver Aften Kl. 8. Lørdag Aften bortfalder Foredraget.

Søndag Morgenen den 21. Novbr. Kl. 8 Tale og derefter Messe med Fælleskommunion. Søndag Aften Kl. 8 Prædiken og Slutningshøjtidelighed.

Katolsk Højskole. Tirsd. d. 9. Novbr. Kl. 8 Aften i St. Knuds-salen i Stenosgade 4 B. Pastor Menzinger: Fra Evangelisternes Haandskrifter til vort Ny Testamente. Adgang for alle. 25 Øre.

St. Josefs Gilde, st. 1885. Maanedsmøde afholdes Tirsd. d. 6. Novbr. Aften Kl. 8 pr., Bredgade 67. Ved Mødet udleveres en trykt Navnefortegnelse. Den sendes ikke til Medlemmerne, men faas kun ved Mødet. *Bestyrelsen.*

Jesu Hjertes Kirke (Stenosgade). Fra første Søndag i Oktober til Paaske er der paa alle Søn- og Fstedage Andagt med Prædiken Kl. 6 Eftm. I Novbr. vil der blive talt om Emnet: »Livet efter Døden«.

Mariakongregationen for Mænd afholder Fælleskommunion i Jesu Hjertes Kirke Søndag den 7. November Kl. 8 $\frac{1}{2}$.

St. Knuds Kapel. Mariabørnskongregationen af den ubesmittede Undfangelse holder offentligt Møde Mandag den 8. November Kl. 8 Aften og Fælleskommunion Søndag den 14. Kl. 7 Morgen.

Aarhus. *Familieaften* Søndag den 7. November.

At vor kære Mand og Fader, Typograf
Reinholdt Gotthardt Aagaard,
67 Aar gammel, den 30. Oktober efter svære Lidelser er afgaaet ved Døden paa St. Elisabeths Hospital, bekendtgøres herved.

Augustagade 4, København S.

Hans Hustru og Børn.

Den kære afdøde anbefales til Trostfællers Forbøn. R.I.P.

FREMMEDESPROGTRYKKERIJET »ATHENE« (ALB. HANSEN),
Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

68. AARGANG

«Nordisk Ugeblad» udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 2 Kr. 50 Ø. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Bogladere og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Studiestr. 27-29. 1-4, Tlf. 12327). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 16 Kr. aarligt. — Redaktør: Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. Tlf. Helrup 657 y. Træffes bedst Kl. 4-5 Eftermiddag.

Nr. 46.

Søndag den 14. November.

1920.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Helene Most. — Indtrykket af Christusbilledet. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Fredericia. Esbjerg. Aarhus. Aalborg. Tyskland. England. Østrig. Asien. Nord-Amerika. — Brevkasse. — Avertissementer.

Smaa Indledninger.

519.

Sennepskornet og Surdejgen.

En Dag gav vor Herre sig til at anskueliggøre Himmeriges Hemmeligheder ved Frøcornets Skæbne ude paa Marken. Det er nu ganske sikkert, at denne Lignelse er overordentlig træffende og rammende. Men alligevel kan man finde for mange Lighedspunkter, og saa kommer man fuldstændig paa Vildspor og bliver Pessimist.

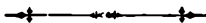
Dette synes at have været Tilfældet hos Disciplene. De blev bange for Guds Riges Fremtid, netop fordi Jesus lignede den med en Sædemands Sæd. Mesteren sagde jo selv, at af de fire Dele, der bliver saadet, vil ikke mindre end tre gaa tabt. Den første ædes op af Fuglene. Den anden visner hen paa Grund af den stenede Jord. Den tredje falder blandt Torne og kvæles af dem. Hvor meget bliver da egentlig tilovers? Hvor lille og ubetydeligt maa ikke det Rige blive, som Christus vilde grundlægge? Det var det ængstelige Spørgsmaal, som dukkede op i Disciplenes barnlige Sind.

Vor Herre læser i deres Sjæle. Han ser deres lønlige Tanker og har straks det forløsende Svar paa rede Haand. Himmerige ligner ikke blot Sædekornet, det ligner ogsaa Sennepskornet. Og denne lille bitte Ting skal blive saa stor, at den overgaar alle andre Urter i Haven. Den Spaadom er all nu gaaet i Opfyldelse. Det fik vi Bekræftelse paa for nogle Uger tilbage, da ikke en af vore egne, men Berlingske Tidendes Korrespondent i Italien fortalte Bladets Læsere, at Christi Statholder paa Jordan havde det største Rige at styre — op til 400 Millioner mener han. Han kunde godt have tilføjet en Ting endnu: Himmelens Fugle, d. v. s. Jordens Nationer, har maaske aldrig haft saa travlt med at se hen til Sennepstræet som i vore Dage. Hvem der ikke er helt lænkebundet af det jordiske, søger med stigende Længsel Skygge og Fred, Ly og Lykke i dette Træs Grene.

Men Sennepslignelsen belyser kun Ydersiden. Hvordan er det med Christi Riges indre Styrke og Virkekraft? Det skal Disciplene faa en lille Anelse om ved at tænke over Surdejgens ganske vist usynlige og meget stilsfærdige, men utrættelige og uimodstaaelige Arbejde. Ligesom denne skal ogsaa Guds Ord og Naade, Guds Lys og Kraft gennemsyre alt. Troens uovervindelige Energi skal sætte Liv og Bevægelse i Menneskehedens døde, uvirksomme Masse. Den skal faa denne til at blive større og ligesom at vokse ad Himmelen til. Og dette holder Guds Rige ikke op med, før alt, d. v. s. alle Folkeslagene, er kommet ind under dets Paavirkning.

Denne Spaadom om hans Kirke er altsaa vor Herres Trøst til hans Disciple. Mon ikke deres Øjne har lyst af Glæde og Begejstring? Mon ikke deres Hjerter bankede stærkere end ellers af Tillid til og Kærlighed mod ham, til hvem de havde indviet deres Person og Liv? Ganske sikkert! De var jo Mennesker som vi, hvis Hjerter ogsaa løftes, hver Gang vi mindes, at vor Sag, vor Kirke langsomt, men utvivlsomt føres Sejren i Møde. Nej, under Christi Banner er der ingen Plads for Pessimisme; denne maa vige, hvor som helst den viser sig! For »dette er den Sejr, som har overvundet Verden, vor Tro« (1. Johs. 5, 4).

P. Küpferle, S. J.

Helene Most.

Et Liv i Kamp og Sejr.

(Fortsat).

Foreløbig ventede hun paa den unge katholske Piges Komme. Som hun havde haabet, kom hun til at dele Værelse med hende og en anden ung Pige, og de tre blev udmærkede Kammerater og begejstrede for deres Studeringer saa vel som for et muntert, ungdommeligt Samliv.

Den unge katholske Pige var til at begynde med ikke videre indladende, naar Talen kom ind paa religiøse Spørgsmaal — af Frygt for, at man skulde beskyldte hende for at drive Propaganda i Pensionatet. Dog laante hun naturligvis Helene de Bøgers, denne bad om, deriblandt en katholsk Katekismus.

Det var vel en seks Ugers Tid efter Konfirmationen, at hun for første Gang aabnede en katholsk Katekismus. Hun sad paa sin Sengekant en Aften og læste og læste, med glødende Kinder og forbausset Hjerte. For hendes Øjne hævede sig i uanet Herlighed den vældige aandelige Bygning, som Jesus Christus har grundlagt paa Klippegrund. Dogme føjede sig for hendes Blik paa Dogme, og det blev til et Hele af udsigelig Harmoni. Det forekom hende, som om hun før havde ejet Brudstykker af noget smukt, men nu først fik at se, hvorledes de skulde lægges sammen til en herlig Helhed.

Det var hende til særlig Glæde, at Gud lod hendes Omvendelse fuldbyrde sig paa den Maade. Netop fordi hun i æsthetisk Henseende var af overmaade stor Modtagelighed og just befandt sig i den Alder, hvor Begejstring og Følelser spiller saa stor en Rolle, var det en Lykke, at ingen ydre Pragt ved Gudstjenesten, ingen begavet Prædikant, overhovedet ingen menneskelig Indflydelse gjorde sig gældende, men kun den enfoldige, nøgterne, for alle retoriske Prydelser ganske fri katholske Katekismus.

Saa uhyre simpelt, saa utvivlsomt troværdigt var alt-saa alt det, som man i hendes Skoletid havde lært hende at kende som den katholske Kirkes Vildfarelser. Skærs-

ild, Mariadyrkelse, Helgener — hvor selvfølgelig og sandt var det ikke altsammen!

Hendes Bønner blev i denne Tid bestandig flere og inderligere. Hun længtes ofte efter Ensomhed for at kunne bede ret af Hjertet. Ofte smuttede hun op paa sit og de to andres fælles Soveværelse for at faa Lejlighed til i Ensomheden at tale med Gud. »Herre, giv mig Sandheden,« var hendes bestandige Bøn, men uden Under tone af Angst — hun vidste jo, hvor Sandheden var, og haabede sikkert at faa den i Eje.

En Dag bad hun den polske unge Pige sige hende Ordlyden af Hil dig, Maria, og hun skrev de smukke Ord op. En Tid lang gik hun med den lille Seddel gemt under Urkapslen og vovede ikke at bede Bønnen. Men saa kom en Novemberaften; hun sad i Vindueskarmen og saa ud paa Nattehimmelen, medens de to andre lo og pludrede i Stuen. Da bad hun for første Gang de Kristnes skønneste Bøn til den hellige Gudsmoder, og hun følte, der skete noget stort med hende; hun havde nu stillet sig under dens Beskærmelse, om hvis Forbøn man aldrig gaar forgæves. Nu laa hendes Sag i gode Hænder, og alt maatte faa en lykkelig Udgang.

Hun begyndte nu at overveje de Hindringer, der kunde spærre hende Adgangen til den katholske Kirke. Med sin forlovede havde hun ingen Vanskeligheder, han holdt lige meget af hende, hvad enten hun var vantro, protestantisk eller katholsk. Fra sin Families Side ventede hun større Modstand; den var saa ærkeprotestantisk og vilde vistnok finde hendes Overgang fuldstændig meningsløs.

(Fortsættes.)

Indtrykket af Christusbilledet.

Ved *Fader Orik.*

(Sluttet).

Idet jeg endnu hidsætter de fem nedenstaaende Breve, takker jeg hjerteligt for disse som for de øvrige.

Forinden jeg kort sammenfatter Udtalelserne i de forskellige Breve, vil jeg blot bemærke, at jeg ikke har faaet og tilbageholdt andre; jeg har ogsaa kun strøget det i

Brevene, der blot var til mig personligt, eller som gik ind paa mit Foredrag.

Jeg forestiller mig nu, at der var kommet et Fotografi af Christus ned fra Himlen; det maatte være af samme Tydelighedsgrad og Indhold som Turinerbilledet, og det kunde f. Eks. være notarielt bekræftet af Ærkeengelen Gabriel med Apostlene Petrus og Paulus som Vidner; jeg tænker mig videre — naar man alligevel fantaserer, kan man ligesaa godt gøre det grundigt — at vi kun var nogle ganske faa Personer, f. Eks. Katholsk Højskoles Bestyrelse, der havde set Notarialattesten og vidste Besked, men vi maatte ikke tale derom til andre. Hvis vi saa fremviste dette Fotografi i Højskolen og bad de tilstedeværende om at meddele deres Indtryk, hvad kunde man saa vente, at de skulde sige andet og mere end det, de forskellige har skrevet i de tolv aftrykte Breve? Jeg ved virkelig ikke, hvad det skulde være.

Kan der nu være Tale om en øjeblikkelig og maaske kunstig fremkaldt Begejstring? Jeg havde med Vilje anlagt mit Foredrag ret tørt. Der er vist ingen, der vil mene, at Tilhørerne under Foredraget er blevet henrevet af en ciceroniansk Veltalenhed; dets Længde har snarere virket i modsat Retning. Det om den menneskelige Næses normale Skævhed var jo heller ikke særlig stemningsvækkende. Desuden er de fleste Breve skrevet flere Dage efter Foredraget. Frk. Blicher-Simonsen (Brev Nr. 7) havde overhovedet ikke hørt Foredraget, og Hr. Tandlæge Riis bemærker, at Stemningen forsvandt, da Foredraget begyndte. Det kan altsaa ikke være noget som helst andet end Billedet selv, der griber saa stærkt. Jeg har aldrig hverken hørt eller set noget lignende med Hensyn til noget andet Billede. Det hænder nok, at Mennesker bliver grebet af Udtrykket i et eller andet malet eller mejslet Christusbillede; men det er mere paa den Maade, som man ogsaa kan blive grebet af Udtrykket i et andet Menneskes Ansigt. Turinerbilledet har først og fremmest det guddommelige over sig, dette hvorfor »alle Knæ skulle høje sig, deres som ere i Himmelen og paa Jorden og under Jorden«. Turinerbilledet viser ikke et »ædelt Menneske«, men derimod »Gudmennesket«.

Og saa kommer Turinerbilledet og paastaar, at det er ægte og mirakuløst. Det er en farlig Paastand at komme med, den ægger til Modsigelse. Naar noget siger om sig selv, at det er noget stort, saa skal der nok blive gjort Anstrengelser fra anden Side for at finde noget at udsætte paa det. Det er vanskeligt at trænge igennem paa den Maade. Tænk blot paa det Raseri, Christus opvakte hos

Jøderne, da han sagde: »Det er min Fader, som ærer mig, — han, om hvem I sige, at han er eders Gud«, og »Eders Fader Abraham frydede sig til, at han skulde se min Dag.« — Naar derfor Turinerbilledet hævdedes at være ægte og oven i Købet mirakuløst, d. v. s. et Værk af Guds Haand — og saadan sagde jeg uden mindste Omsvøb i mit Foredrag — saa var der dermed sket det mest mulige for at fremkalde Modsigelse. De aftrykte Breve anerkender eller forudsætter imidlertid alle uden Undtagelse Billedets Ægthed.

Den Tanke synes mig nærliggende, at naar der fremkommer et virkelighedstro Billede af Christus, saa maa de Kristne, d. v. s. Lemmerne paa Christi hemmelighedsfulde Legeme, kende Christus, kende deres Hovede, og det ret umiddelbart. Følelsen, Anelsen, Intuitionen, Blodets Røst, d. v. s. det Blods Røst, hvormed vi næres i den helige Kommunion, og den Helligaand i os maa udbryde »Det er ham!« — Jeg har selv oplevet noget tilsvarende med Danske i Udlandet. Anelsen har sagt mig: »Han der er Dansk,« og det har passet. Det maatte være noget lignende, mener jeg, med nære Slægtninge, der af en eller anden Grund ikke kendte hinanden.

Det synes mig derfor det eneste rimelige og naturlige og derfor en ret given Ting, at de Kristne ad Anelsens Vej maa kende deres Frelasers Aasyn, naar de møder det; og det forekommer mig at være en dyb, inderlig og berettiget Glæde for et kristent Menneske at kunne sige ved sig selv: »Jeg kendte ham straks«; som der staar et Sted i Breviaret »*Quem vidi, quem amavi, in quem credidi, quem dilexi*«. — »Som jeg har set og fåttet Kærlighed til, som jeg har troet paa og elsket.« (Responsoriet til *Lectio VIII in III nocturno* af *Commune non virginum*.)

Jeg skynder mig med at trøste dem, hvem det ikke er gaaet paa denne Maade med Turinerbilledet, og det er let. Husk paa, hvad der staar i Johannesevangeliet 1. Kap. 33. Vers. Der siger Johannes Døberen: »Jeg kendte ham ikke, men han, som har sendt mig for at døbe med Vand, sagde til mig: Han, over hvem du ser Aanden komme ned og blive, han er den, som døber med den Helligaand.« — Derfor vil jeg foreslaa disse at betragte Turinerbilledet og ogsaa andre Billeder af Christus og sammenligne dem og saa bede til den Helligaand og derefter lægge Mærke til, over hvilket Billede de ser »Aanden komme ned og blive«.

Til dem, der har kendt Christi Aasyn, siger det: »Der som I elske mig, da holder mine Bud.«

Forinden jeg slutter, vil jeg, for at man kan undgaa Fejltagelser med Hensyn til Turinerbilledet, gøre opmærksom paa, at dette i sin Tid er aftegnet af en from Carmeliterinde, i øvrigt en Søster til den bekendte lille Thérèse de l'Enfant Jesus. Den gode Carmeliterinde har gjort sig en uhyre Umage for at gøre det saa godt som muligt, og hun har gjort det i den bedste Hensigt; men det var jo fuldstændig overflødigt, da Fotografiet er uendelig mere end godt nok. Resultatet er da ogsaa blevet til baade at smile og ryste paa Hovedet af. De typiske jødiske Træk har den lille franske Søster i sin rørende Troskyldighed lavet om til typiske franske Træk; dette kan paavises Punkt for Punkt; de anatomiske Finesser har hun rettet saadan, at Ansigtet nu er anatomisk urigtigt. Det er rørende at se den Omhu, hvormed hun har faaet Billedets Haar kæmmet og anbragt Skilning i Midten; men, hvad der gaar ud over alle Grænser i Retning af Troskyldighed, er, at hun har sat Billedets Skæg efter en typisk fransk Mode. Den lille Carmeliterindes Tegning er et *document humain* (et Menneskes Vidnesbyrd); den viser, hvordan hun har søgt at gøre Christus ligedannet med, som hun nu syntes, han burde være, og det har vist sig at være stærkt i Slægt med hende selv. Det er ægte menneskeligt at gøre saadan — men det burde ikke være saadan. Vi burde tværtimod rette paa vore Forestillinger om Christus efter, som han virkelig har aabenbaret sig for os, og saa søge selv at blive ligedannede med ham.

Af det rigtige Fotografi findes der i Katholsk Boghandel to Gengivelser, der er ganske fortrinlige; den ene er i naturlig Størrelse, og koster 5 Kr., og den anden er paa Postkort og koster 50 Øre. — Jeg vil da ikke haabe, at nogen finder paa at sende dette hellige Billede som Postkort!

8.

Spodsbjerg, Langeland, d. 22. Oktbr. 1920.

Jeg henleder Deres Opmærksomhed paa, at Rosenberg i »Kristendommens Aand« bemærker, næst efter at sige, at Kunsten endnu ikke har løst Opgaven at give et Kristusbillede, at det Billede, der har grebet ham mest er Svededugsbilledet i Turin. Han nævner dernæst nogle Forfattere, deriblandt Welsch, tror jeg; jeg har ikke Bogen her. Det er dog interessant, at en Protestant udtaler sig saaledes.

... fordi jeg efter først at have følt Sky for Billedet i den nævnte Time blev saa dybt belaget — jeg tør maaske sige, at Frelseren først nu blev det levende Menneske for mig ...

E. H. Kühl.

9.

Jeg har set Billedet af Vor Herre, og min Følelse for det er, at en Evighed er mig ikke nok til at se mig træt eller mæt paa det. Fru *Theresia M. Seitzberg*, Violinistinde.

10.

Uden at ville forbyde, at disse Udtalelser kommer i Ugebladet, er det dog mit Haab, at det nu er for sent dertil. For at beskrive det Indtryk, Christusbilledet gør paa en, synes det mig, at man maa prisgive mere af sine Tanker og Følelser, end man bryder sig om at meddele Offentligheden.

Med Spænding ventede jeg, da der ved Foredragets Begyndelse blev forlangt: Billede Nr. 1 — og Indtrykket var overvældende. »Det er ham, det er min Frelser! Salvator mundi!« jublede det i mig, ja, jublede, for hvor er det dog vidunderligt, at vor Gud blev vor Frelser, at han har elsket Verden saa højt, at han for vor Skyld vilde lide saa store sjælelige og legemlige Pinsler, som dette Ansigt saa tydeligt fortalte om.

I Glæden blandede der sig derfor en skærende Smerte. Foruden naturlig Medlidenhed — dog langt større end denne — var det Sorg og Skam over, at dette ædleste Væsen, som har set Dagens Lys her paa Jorden, har lidt alt dette for min Skyld, for mine Synders Skyld, og at jeg, til Trods for, at jeg var klar over dette, (maaske) vilde gaa lige fra dette Indtryk til nye Synder, til nye Ufuldkommenheder.

»Salvator mundi« var det første Indtryk af Billedet. Engang i Aftenens Løb var det ved at blegne lidt, men det forstærkedes igen i den Grad, at jeg virkelig havde Selvbeherskelse behov for ikke at kaste mig paa Knæ og raabe: »Salvator mundi!«

Mærkeligt nok er jeg ikke overbevist ved de historiske Beviser, og Mirakelforklaringer har jeg altid stillet mig uhyre skeptisk overfor; men ikke et Øjeblik har jeg været i Tvivl om, at saaledes maa den evige Guds Søn have set ud.

M.

11.

Den sidste Foredragsaften, før Foredragets Begyndelse, kom jeg til at se paa det udstillede Salgsbillede af Mesteren Jesus, og det skete, at Billedet øvede en saa stærk Tiltrækning, at jeg, trods Modstand fra min Side, ikke evnede at vende mit Blik derfra. Kort Tid efter syntes Billedet at udvide sig og blev derefter dækket af et gennemsigtigt Slør, gennem hvilket jeg klart saa et Ansigt med store gennemtrængende Øjne, der stadig var i livlig Be-

vægelse. Over Panden var der lagt et glat, hvidt Linned, der nærmest tydede paa Forbinding af et Saar. Kinderne var blege og nærmest tynde, Munden var i en stadig talende Bevægelse, som naar et Menneske taler. Det saa ud, som naar der tales til en stor Forsamling, og som for at give Ordene mere Eftertryk blev Mundaabningen større, saa jeg tydelig kunde se alle Fortænderne i Overmunden. Ved at studere de enkelte Ansigtstræk nøje og samle disse i en Enhed, gjorde der en ejendommelig alvorlig og mildt dragende Indflydelse sig gældende, og det er derfor intet Under, at saa store Skarer i sin Tid strømmede til for at høre hans Tale.

Her afbrødes jeg ved Foredragets Begyndelse.

Jens Riis, Tandlæge.

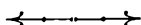
12.

Med Hensyn til mit Indtryk af vor Herre Christus' Billede, da virkede det meget overvældende paa mig. Billedet Nr. 1 maatte jeg med stigende Interesse vedblivende betragte, indtil mine Øjne blændedes af Taarer.

Skulde der staa en Tekst under Billedet, maatte det blive:

»Hellig, hellig, hellig, o evige Majestæt.«

Bertha Lübcke.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Da den egentlige Taler ved Højskolens Møde Tirsdag d. 2. ds., Hr. Kaptajn Beyer, var bleven forflyttet til Garnisonen i Holbæk, havde Hr. Pastor Bernh. Jensen velvilligst overtaget Aftenen. Taleren fortalte interessant om Egnen mellem Horsens og Silkeborg, hvor det vrimler med Minder om Middelalderens Kirker og Klostre, og fremdrog fra gentagne Besøg der mange interessante Enkeltheder fra Kirker og Ruiner.

— Til Katholsk Ungdomsværns ekstraordinære Generalforsamling d. 3. ds. var mødt 13 Medlemmer. Paa Forretningsudvalgets Vegne bød Hr. Lærer Johnsen Velkommen, hvorefter Hr. cand. jur. F. Kyhse valgtes til Dirigent. Dagsordenens Punkt 1 vedtoges enstemmigt med Undtagelse af Tilføjelsen til § 9, som Hr. Johnsen paa Forretningsudvalgets Vegne trak tilbage. — Punkt 2 overgik til Behandling paa næste ekstraordinære Generalforsamling, da den deri udtalte Beslutning forudsatte Lovændringernes endelige Vedtagelse, der først kan finde Sted

paa næste ekstraord. Generalforsamling, der besluttedes snarligt indkaldt. — Punkt 3, der drejede sig om de 1000 Kr.s Tilskud af Fondet »Absalons Gaard« til Ungdomssalen oven over St. Annæ Kirke i Sundby, vedtoges enstemmigt.

— Til Ungdomsfesten i Haandværkerforeningens Lokaler Torsdag d. 28. Oktober var mødt ca. 130 Deltagere, hvoraf godt Halvdelen unge. Da den fungerende Formand, Hr. Pastor Günther, først kunde komme til Stede senere paa Aftenen, og Kassereren, Hr. Murmester Günther, var forhindret i at deltage, var det Udvalgets Sekretær, Hr. Lærer Johnsen, der bød Forsamlingen Velkommen, idet han dybt beklagede, at K. U. V.s saa sympatiske, dygtige og energiske Formand, Hr. Artillerikaptajn A. F. Beyer, havde maattet nedlægge sit Mandat, grundet paa sin Forflyttelse til Provinsen. Det vilde have glædet Kaptajnen at tale til de unge og kalde dem under Ungdomsforeningernes Faner. Efter en Sang besteg Hr. Pastor Bernh. Jensen Talerstolen og holdt Aftenens Festtale. Gennem en smuk og gribende Skildring af den unge Kong Olavs Komme til Norges Farvande og Skjaldens herlige Varsler om en gylden Fremtid for Christi Kirke i Norden henvendte Pastoren en indtrængende Opfordring til de unge om at lytte til og følge de gode Skjalde, som Kirken paa saa mange Maader sender paa de unges Vej. Efter en Sang glædede Hr. Rektor Klauman Forsamlingen ved sin udmærkede og morsomme Oplæsning. — Da Kaffen var indtaget, legede de unge, under Ledelse af Frk. Martha Hansen og Hr. Premierlieutenant Wissum, medens Hr. Direktør Høhling og Hr. stud. med. Aage Schmidt sad ved Klaveret. I det hele en hyggelig og fornøjelig Aften.

Fredericia. Onsdag d. 3. ds. jordedes fra herværende St. Knuds Kirke under usædvanlig stor Deltagelse vor Menigheds ældste Medlem, Fru Lisette Gerlach. Hun naaede, ligesom sin afdøde Ægtefælle, Vinhandler Casper Gerlach, den høje Alder af næsten 83 Aar. Hun var ligesom sin Ægtefælle i en ganske ung Alder kommen hertil fra Westfalen. Skønt hun altid havde ført et stille, tilbagetrukket Liv, var hun dog kendt i vide Kredse paa Grund af sit bramfri, vennesæle Væsen, der gjorde hende elsket af alle, der kom i Berøring med hende. For Menigheden betyder hendes Bortgang et stort Tab paa Grund af det Eksempel, hun gav, paa ægte, uskrømtet Troskab, Hjælpssomhed og Fromhed. Hun besad, som Pastor Braun, der efter den afdødes Ønske forrettede Begravelsen, saa smukt fremhævede, den ivrige Marthas og den fromme Marias Egenskaber. Indtil hun otte Dage før sin

Død straktes paa Sygelejet, syslede hun endnu med Husgerningen, og om Lørdagen sagde hun: »Jeg maa op; i Morgen er det Søndag, saa skal jeg i Kirke.« Med Rette kunde derfor Pastor Schreiber ved Graven sige: »Tak for hver Taare, du har tørret, Tak for hver Bøn, du har bedet, Tak for det Eksempel, du har givet! Velsignet være dit Minde!« R. I. P.

Esbjerg. Sognepræsten for St. Nikolaj Menighed, Hr. Pastor L. A. A. Brems, har faaet gennemført en grundig Reparation af det herværende Kapel, og man bliver nu behagelig overrasket ved at se dette i den nye Skikkelse. Den af Fugtighed totalt ødelagte nordre Væg har faaet en 1½ m høj Panelbeklæning. Højalterets utiltalende mørke Baggrund har maattet vige for en venlig, lys Oliemaling, hvilket Arbejde Sognepræsten selv sammen med nogle af Menighedens Medlemmer har udført, ligesom ogsaa Nykalkningen af den øvrige Del af Kapellet er udført paa samme Maade. Udgifterne maatte jo, i Betragtning af vor Fattigdom, holdes indenfor beskedne Grænser. Kun lige de sidste Forskønelser, Indskriften over Alteret o. s. v. er bleven besørget af en Fagmand. Særlig glædeligt er det, at Kapellet og Skolen har faaet elektrisk Lys, da den gamle Belysning var mere end ynkelig. Menigheden kunde altsaa nu være tilfreds med sit pæne Kapel, hvis der ikke var et »men«, og det et meget berettiget. Kapellet er nemlig altfor lille, og vi maa haabe, at det om faa Aar kan blive afløst af en værdig, lille Kirke. Indsamlingen hertil er begyndt, og vi venter ogsaa en lille Skærv fra mange velvillige Ugebladslæsere.

Aarhus. I Vor Frue Kirke afholdes Eksercitier fra Søndag 14. til Søndag 21. Nov. Indledningsforedraget er i Højmessens Kl. 10. De øvrige Foredrag hver Aften (undtagen Lørdag) Kl. 8. Fælleskommunion for hele Menigheden Søndag 21. Nov. i Messen Kl. 7½. Samme Dags Aften Kl. 6 sidste Prædiken og højtidelig Afslutning.

Aalborg. Forrige Søndag havde Menigheden her uventet Lejlighed til at høre et interessant Foredrag af Hr. P. Jaworski fra København. Aalborg ligger jo desværre lidt norden for Lands Løv og Ret, saa vi har ikke ofte Lejlighed til at høre udenbys Foredragsholdere; saa meget des mere taknemmelige er vi derfor, naar engang imellem en forbigående standser paa sin Vej og glæder os med et Besøg. P. Jaworski kom egentlig ikke til Aalborg for at holde Foredrag, men var saa elskværdig straks at indvillige i at gøre det, da man bad ham derom. Med kort Varsel blev der arrangeret en Familieaften, hvortil der mødte hen imod 100 Personer, der med stor Interesse hørte paa Pastorens Foredrag. Det Emne, han havde valgt at

tale om, var: Den katholske Kirke og vor Tid. Efter at have draget en Sammenligning mellem Forholdene i Verden ved Napoleons Fald og nu under og efter Verdenskrigen og vist, hvorledes alene Kirken stod urokkelig fast, mens Troner blev styrtet, og Riger gik til Grunde, og hvorledes Verden med Ærbødighed havde lyttet til Pavens Ord, hver Gang han under Krigen havde henvendt sig til Folkene, gik Pateren over til at tale om Danmark. Han fortalte om Danmarks Storhedstid, om hvorledes den netop faldt sammen med den Tid, da Landet var helt igenem katholsk, og sluttede saa med at fremhæve, hvordan det nu efter den lange Nedgangsperiode, der fulgte paa, igen var begyndt at lysne ved den store Fremgang, Katholicismen i de senere Aartier havde vundet her i Landet. — Aalborg Menighed glædede sig over at høre P. Jaworski, og han glædede sig ogsaa over den. Han udtalte nemlig med stor Varme, at han i høj Grad havde frydet sig ved at høre Menighedens Sang ved Højmessén. I flere Byer hørte man smuk Sang af et uddannet Kor, men Menigheden deltog saa godt som ikke i Sangen; her derimod blev hele den latinske Messe sunget kraftigt og smukt af Menigheden. Vi plejer at være temmelig kritiske over for os selv med Hensyn til Sangen, saa det var en Opmuntning at faa denne Ros.

Th. Fr.

Tyskland. En Skare af 110 tyske Pilegrimme, anført af Ærkebiskop Schulte af Köln, er draget til det hellige Land. Paa Vejen er de den 31. Oktbr. modtaget i Audiens af Paven, som desuden i privat Audiens modtog Ærkebiskop Schulte og Mgr. Brenner, Rektor ved den tyske Kirke Santa Maria dell' Anima. Det fortælles som sikkert i Rom, at Ærkebiskop Schulte vil blive udnævnt til Kardinal ved det næste Konsistorium, hvis Afholdelse er bestemt til den 13. Decbr.

England. Den britiske Regering har givet Befaling til at standse al Bortsendelse af tyske og østrigske Missionærer fra Hedningemissionen, saaledes som det, siden Krigen begyndte, mange Steder har fundet Sted. Denne Ordre, Resultatet af Forhandlinger mellem Vatikanet og Regeringen, gælder foreløbig til Nytaar og omfatter ikke alene Indien og andre Dele af det britiske Rige, men ogsaa de Egne, som staar under Folkenes Forbund. De Tyskere, der er blevne udvist fra Palæstina og Ægypten, har faaet Lov til at vende tilbage. I andre Lande har de Missionærer, der er udvist, ikke endnu faaet Lov til at komme tilbage, men der er Forhandlinger i Gang i Rom, hvis Resultat man haaber skal blive et Forslag, der baade kan blive antageligt for den Hellige Stol og give i det mindste nogle af de udviste Missionærer Tilladelse til at vende til-

bage til deres Virkepladser. I Indieu kom Meddelelsen om den mildere Politik i et yderst belejligt Øjeblik. 24 Nonner fra forskellige Klostre i Bengalen havde faaet Ordre til at rejse hjem til Tyskland og var lige ved at drage bort, da de i sidste Øjeblik fik Kontra-Ordre og med Glæde kunde vende tilbage til deres Klostre. Takken for, al der er naaet saa meget, maa rettes til Ærkebiskop, Kardinal Bourne af Westminster i London og Mgr. Francis C. Kelley af Chicago, som har ført Forhandlingerne med de britiske Myndigheder; de forstod nemlig godt, at Udvisningernes Fortsættelse vilde betyde Ruin for mange blomstrende Missionsvirksomheder. Mærkeligt nok har England selv vist mest Tolerance, idet ikke faa tysk fødte Præster har opholdt sig uden nogen Forulempelse under hele Krigen i England.

— Sognepræsten i Buntingford, en lille Landsby med 1300 Indbyggere i Hertfordshire, hvor Mgr. Robert Hugh Benson havde indrettet sit hyggelige Hjem, og hvor han nu ligger begravet, har realiseret en original Idé, idet han har oprettet et Biograftheater i Landsbyen. Indtil da havde det været Langsby-Ungdommens eneste Fornøjelse at drive omkring i Nærheden af Kroen (almindelig Ungdoms-Forlystelse i mangan sjællandsk Landsby!), men nu er Biograftheateret bleven Fornøjelsens Centrum. Oprindeligt havde Præsten bygget Lokalet som et Forsamlingshus for sin egen, kun lille katholske Menighed, men mente siden, at det kunde gøre mere Gavn i dets nuværende Skikkelse. Det søges af alle de unge uden Forskel, og det er naturligvis kun gode, belærende Films, der fremføres.

Østrig. Valgene til den østrigske Rigsdag har været et stort Nederlag for de kommunistiske, samfundsopløsende Partier. Social-Demokraterne har mistet deres dominerende Stilling, og de kristelige Socialister er nu det mægtigste Parti i Rigsdagen. De har opnaaet 80 Pladser, Social-Demokraterne 70 og Altskyerne 25. I Wien, hvor der var en Million stemmeberettigede, afgaves der ikke mere end 1500 Stemmer for Kommunismen.

Asien. I Byen Isnik i Lille-Asien har tyrkiske Oprørstropper myrdet den kristne Befolkning. Omtr. 130 Familier, mellem 400 og 500 Mennesker, er bleven udryddet. Resterne af 100 Kvinder og Børn er bleven fundet i en Hule; deres Hænder og Fødder var hugget af, og de var brændt ihjel eller hugget i Stykker. — Isnik er Oldtidens berømte Nicæa, hvor der er holdt to økumeniske Kirkemøder, af hvilke især det første i 325 er berømt; her blev Christi Guddom hævdet mod Arius's Vranglære. Byens Kirke, bygget 332, med alle dens uvurderlige Kunstskatte og Mosaikker er ogsaa bleven ødelagt.

Nord-Amerika (U. S. A.). Kardinal Gibbons, Ærkebiskop af Baltimore, har med stort Eftertryk anbefalet alle kvindelige Vælgere at benytte deres Stemmeret, der ikke alene, som Navnet antyder, er en Ret, men ogsaa en Pligt. »Det hellige Korsens Søstre« har faaet deres General-Forstanderindes Billigelse til at afgive deres Stemme ved de kommende Valg, da de jo nu har faaet Ret dertil, medens de af dem, der er af fremmed Nationalitet, har faaet Befaling til saa snart som muligt at erhverve amerikansk Borgerret. Man venter, at de andre kvindelige Ordener snarest vil faa Bemyndigelse af deres Forstanderinder til at indfinde sig ved Valgene. Dette er baade rimeligt og rigtigt; thi hvorfor skal Kirken opgive saa vigtigt et Middel til at lede Udviklingen i sund og god Retning, som de mange Stemmer i de kvindelige Klostre udgør? Det vil den altsaa ikke opgive i Nord-Amerika, et Eksempel, som sikkert vil blive efterfulgt overalt blandt Katholikker. — Kardinal Gibbons har sat sit Navn som Underskrift blandt de mange gejstlige af alle Trosbekendelser, der har givet Tilsagn om at ville understøtte Folkenes Forbund. Han henviser til Pave Benedikts sidste Encyclica, i hvilken denne anbefaler Tanken om alle Staters Forbindelse til eet Forbund. Kardinalen mener, at den største Betydning af et saadant Forbund ligger deri, at det muligvis kan hindre, at Staterne altfor hastigt styrter sig ud i en ny Krig.

— I den episkopale Domkirke i New-York er der for nylig holdt en stor Gudstjeneste for Frimurere fra alle Unionens Stater. Deltagerne var Kristne af alle Trosbekendelser (undtagen Katholikker) og Jøder. Dr. Simon Cohen, Rabbi fra Brooklyn, oplæste Lektien af den hellige Skrift, og Dr. Cadman af den kongregationalistiske Menighed holdt Prædikenen. Bagefter gik alle de frimureriske gejstlige i Procession gennem Domkirken. Dr. Cadmon hævdede, at Frimurerne maatte arbejde og bede for Kristendommens Enhed og kæmpe mod den materialistiske Aand, der havde smittet Verden før 1914.

Brevkasse.

Hr. Redaktør. — De bedes godhedsfuldt oplyse mig angaaende Vigiliestagedagen før Alle Helgens Dag i Aar. I nogle Kirker blev det forud anmeldt, at der var Fastedag Lørdag d. 30. Oktbr.; i andre hed det derimod, at, da den ugentlige Vigiliedag (31. Oktbr.) faldt paa en Søndag, var Lørdag d. 30. Oktbr. ingen Fastedag. Hvad er det rigtige: Fastedag eller Ikke-Fastedag?

Deres ærbødige J. R.

Hr. J. R. — Grunden til Forvirringen er aabenbart den, at Direktoriets ansætter Fastedag, Kalenderen ikke; da begge Angivelser jo ikke kan være rigtige, maa den ene af disse Autoriteter tage fejl, og det gør utvivlsomt Direktoriets, som det bestemt synes at fremgaa af Canon 1252, § 4 i den nye *Codex juris canonici*. Altsaa var den 30. Oktober i Aar ikke nogen paabudt Fastedag. Deres ærbødige *N. H.*

*****

BASAR.

Under Protektion af Hds. kongl. Højhed Prinsesse Margrethe afholder

ST. JOSEPHS SØSTRENE

den aarlige Basar til Fordel for deres forskellige charitative Virksomheder. Den anbefales indtrængende til Publikums Velvillie. Basaren finder Sted i *Hotel Phœnix*, Dronningens Tværgade, *Onsdag 24.* og *Torsdag 25. November* fra Kl. 3.

Den bedste Hjælp ydes i Øjeblikket ved at skænke Gaver til Basaren. Selv det mindste Bidrag bliver med største Taknemmelighed modtaget følgende Steder:

Griffenfeldtsgade 44. **Strandvej 91.**
Østerbrogade 7 D. **Frederiksberg Allé 17.**

Til de sædvanlige Aftenunderholdninger med udmærket kunstnerisk Assistance faas Billetter à 2 Kr. ovenn. Steder.

*****

Katholsk Ungdomsværn. Da den sidste ekstraordinære Generalforsamling (3./11.) ikke var beslutningsdygtig for Punkt 1 og 2 paa Dagsordenen (jfr. Ugeblad Nr. 43), afholdes en ny ekstraordinær Generalforsamling Mandag d. 29. November Kl. 7½ i Stenosgade 4 (Taleværelset, Indgang ad Stentrappen) til Behandling og endelig Afgørelse af disse 2 Punkter.

Tidligere Elever og Lærere

fra St. Andreas Kollegium indbydes til et Møde Tirsdag d. 30. Novbr. (St. Andreas Fest) Kl. 7 i Wivels Selskabslokaler.

Paa Mødet træffes endelig Bestemmelse om *Andreas Kollegianer Samfundets* Stiftelse. Efter Mødet selskabeligt Samvær.

Alfred Silcowitz, Studiestræde 27—29. Telf. 12327.
Formand for Komiteen.

Til de **danske katholske Børn fra Landet** har jeg med Tak modtaget: 10 Kr. (for Novbr.) fra *E.G.P.* *Niels Hansen*,

Enepige, paalidelig og proper (helst Katholik) søges til 1. December. Familien bestaar af 3 voksne. Træffes fra 12—2, eller efter 6. Vesterbrogade 41 A, 3. Sal, Soele.

2den Stuepige søges til Ledreborg Slot.

Grevinde *Holstein Ledreborg*, Lejre.

Menighedsmedlemmer af St. Ansgars Sogn, som selv plejer at indbetale deres Bidrag (Kirkeskat, Præstevænge m. m.), bedes indbetale disse inden Aarets Udgang paa Kontoret, Købmagergade 48, Mezz, til Kirkeforstander *Hoffmann*.

Aarhus. Om Eksercitier her se under Efterretninger.

Sakramentskirken. Tirsdag 16. Novbr. Kl. 8. Sjælemesse for Katholsk Ungdomsværns afdøde Medlemmer.

Kirkelig Kalender.

14. Nov. 25. Søndag eft. Pintse.	21. Nov. 26. Søndag eft. Pintse
15. — M. Gertrud, Jomfru.	22. — M. Cæcilia, Jomfru og Martyr.
16. -- Ti. Ferialdag.	23. — Ti. Clemens, Pave og Martyr.
17. — O. Gregor Undergører, Biskop og Bekender.	24. — O. Johannes af Korset, Bekender.
18. — To. Peterskirken Indvielse.	25. — To. Catharina, Jomfru og Martyr.
19. — F. Elisabeth af Thüringen, Enke.	26. — F. Silvester, Abbed.
20. — L. Felix af Valois, Bek.	27. — L. Marias Officium.

Katholsk Højskole. Tirsd. d. 16. Novbr. Kl. 8 Aften i St. Knuds-salen i Stenosgade 4 B. Pastor Menzinger: De fire Evangeliers Indhold. Adgang for alle. 25 Øre.

Eksercitier. Fra Sønd. 14. til Sønd. 21. Nov. afholdes der i Jesu Hjertes Kirke Eksercitier (aandelige Øvelser) for katholske unge Piger og ugifte Damer. Alle indbydes venligst til at tage Del deri. Det første Foredrag holdes Søndag den 14. Novbr. Aften Kl. 8. De paafølgende Ugedage holdes der Foredrag hver Aften Kl. 8. Lørdag Aften bortfalder Foredraget.

Søndag Morgen den 21. Novbr. Kl. 8 Tale og derefter Messe med Fælleskommunion. Søndag Aften Kl. 8 Prædiken og Slutningshøjtidelighed.

Maria-Kongregationen for Ynglinge fejrer *St. Stanislaus' Fest* Søndag den 14. ds. ved Fælleskommunion i Jesu Hjertes Kirke Kl. 8 $\frac{1}{2}$ og ved *Oplagelse*, Prædiken og Festandagt i St. Ansgars Kirke om Aftenen Kl. 6, hvortil Kongreganisternes Forældre og Venner venligst indbydes.

Mandag d. 15. ds. Kl. 8. Aften: Maanedsmøde i Salen. Præses taler om *Birgittinerordenens Historie*.

Assumptionskapellet (Ordrupshøj). Fredag d. 19. Novbr. læses Kl. 6 $\frac{1}{2}$ Messe for den nordiske Bønneforenings Anliggender. Kl. 4 $\frac{1}{4}$ (ikke 4 $\frac{1}{2}$) fransk Prædiken og derefter Velsignelse.

N. B. Med de nordiske Landes Tilbagevenden til Katholicismen som Formaal holdes hver 3. Fredag i Maanedens Tilbedelse i Assumptionskapellet paa Ordrupshøj. Damer, der kunde ønske at holde en halv Times Tilbedelse i Tiden fra 8 Morgen til 4 $\frac{1}{4}$ Efterm. paa denne Dag, bedes henvende sig til Søstrene paa Ordrupshøj.

Mariakongregationen af Apostlenes Dronning. Mødet d. 15. ds. aflyses herved for at give alle Kongreganisterne Lejlighed til at tage Del i de aandelige Øvelser, som finder Sted i Jesu Hjertes Kirke fra 14. - 21. Novbr., og som netop fra Kongreganisternes Side bør finde Værdsættelse og Tilslutning. Derfor opfordres herved alle til ikke blot selv at indfinde sig ved hvert enkelt Foredrag hele Ugen igennem, men saa vidt muligt ogsaa at tage andre med. Apostolisk Nidkærlighed er jo den Aand, Mariakongregationens Medlemmer maa være besjælede af. Præses.

St. Franciskus' III Orden har Møde Fredag den 19. Novbr. Kl. 8. Aften i St. Knuds Kapel.

FREMMEDSPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN),
Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

68. AARGANG

»Nordisk Ugeblad« udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 2 Kr. 50 Ø. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Studiestr. 27-29, 1-4, Tlf. 12327). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 16 Kr. aarligt. — Redaktør: Niels Hausen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. Tlf. Helrup 657 y. Træffes bedst Kl. 4-5 Eftermiddag.

Nr. 47.

Søndag den 21. November.

1920.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Pastor Kerff †. — Helene Most. — Tilbage til Kirken. — Jesu Hjertes Kirkes Jubilæum. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Ordrup. Roskilde. Sverige. Finland. England. Rom. Czeko-Slovakiet. Jugo-Slavien. Australien. — Brevkasse. — Avertissementer.

Smaa Indledninger.

520.

Den yderste Dag.

Evangeliet paa sidste Søndag efter Pintse er sikkert et af de mest dunkle og hemmelighedsfulde i hele Aarets Evangelierække. Indholdet af dette Evangelium er en Del af det Svar, som vor Frelser gav sine Apostle paa et nærmest nyfigent Spørgsmaal, hvis klare og nøjagtige Besvarelse næppe vilde have gavnet, men snarere skadet dem.

Det var Dagen efter Jesu højtidelige Indtog i Jerusalem, at han sammen med sine Apostle sad paa Oliebjergets Skrænt og talte med dem om Templet, som de saa ligge lige overfor dem i al dets Pragt og Herlighed. Kort forinden havde vor Frelser der ovre i Templet raabt Ve over Jøderne, især over Farisæerne, over Jerusalem og Templet og forudsagt, at der ikke skulde blive Sten paa Sten tilbage af det. Saa var det, at Apostlene spurgte ham: »Sig os, naar skal alt dette ske? Og hvad Tegn skal der være paa din Tilkommelse og Verdens Ende?« — Som det synes, mente Apostlene, at Jerusalems Ødelæggelse og Verdens

Ende med Jesu Genkomst vilde være samtidig. Og vor Frelser gør dem ikke opmærksom paa, retter ikke denne deres Fejltagelse. Thi hvor naar Verdens Ende skulde komme, det havde han ikke faaet noget Hverv af sin himmelske Fader at aabenbare os. »Om den Dag og Time,« svarer han dem, »ved ingen, ej engang Himmelens Engle, uden Faderen alene.« Og derfor kan vi sige os selv, at det er fuldstændig ørkesløst, naar man af og til fra sekterisk Side giver sig af med at ville bestemme den nøjagtige Tid for Verdens Undergang. Det sker jo en Gang imellem, især i saadanne Tider som de nærværende, naar et eller andet af de i denne Forudsigelse nævnte Tegn synes at passe, som f. Eks.: »Da skal Folk rejse sig imod Folk og Rige imod Rige. Og der skal her og der komme store Jordskælv, Pest og Hunger og skrækkelige Tegn fra Himmelen . . .« — Men, som sagt, Dag og Time ved ingen og kan ingen regne ud i Forvejen — og skal heller ingen kunne regne ud. Derfor giver vor Frelser sine Apostle et ret dunkelt Svar paa deres Spørgsmaal, et Svar, hvori han, som det synes, ligesom med Vilje blander en Del af de Tegn, som skal gaa forud for Jerusalems Ødelæggelse, sammen med dem, som skal gaa forud for Verdens Ende.

Men naar Kirken i sin Liturgi minder os om Verdens Forgængelighed og Forfængelighed og om Jesu Ord, at han kommer snart, og Lønnen bringer han med for at gengælde enhver efter hans Gerninger, saa ved vi, at der derved mere tænkes paa den særskilte Dom end paa den store almindelige Dom, mere paa vort eget personlige Endeligt end paa hele Verdens Ende.

Men hvad enten der nu tænkes mere paa det ene end paa det andet, saa kommer det jo til sidst ud paa eet. Betydningen for os er den samme. Thi allerede ved vor Død gaar Verden saa at sige til Grunde for os, den gavner os intet mere, vi kan ikke tage noget med herfra over i Evigheden. Og til hvad Nytte ogsaa, om vi kunde? Nej, kun vore Gerninger følger os, og efter dem vil vi blive dømt.

Fidelis.

Pastor Kerff †

Jeg sad i Morges og tænkte paa, hvad Pastor Kerff mon særlig vilde tale om, naar jeg nu igen kom en Tur over til ham. Aa, men det er jo hans Begravelse, jeg skal til. Han vil ikke mere trække sin Liste med de mange Spørgsmaal frem, som skulde debatteres, naar jeg kom. Det er saa underligt at skulle rejse til Horsens uden at faa set Pastor Kerff. Horsens og han hørte jo sammen. I 42 Aar har Pastor Kerff boet derovre paa Nørregade. Som ganske ung Præst begyndte han i 1878 med et Par Sognebørn, paa Torsdag vil hele Horsens katolske Menighed og mange andre med den samles om den gamle Præsts Baare, og hele hans Livsgerning vil sikkert træde klart og tydeligt frem for os.

42 Aar katolsk Præst i en lille dansk Provinsby — Verdenspræst, i Reglen alene. Kan man andet end bøje sig i Ærbødighed for et saadant Liv? Vi unge Katholiker i 1920 har jo ingen Anelse om, hvordan det var at være Præst i 1878; kun naar man har kendt Pastor Kerff rigtig godt, forstaar man det. 1878—1920, det har for ham været et Liv i Arbejde og stor Opofrelse, i Ensomhed og Beskedenhed, med saare mange Skuffelser og Sorger, ogsaa med mange Glæder, men det er vist vanskeligt at sige, hvad der har været mest af, et Liv i Nøjsomhed, ja Fattigdom, ikke mindst i de sidste Aar, hvor den 70-aarige om Vinteren ofte kun havde 6—7° Varme i sine Stuer, fordi der skulde spares paa Brændselet. Og dog altid livlig, altid i godt Humør, selv om noget gik ham imod.

Pastor Kerff havde tre Kilder, han stadig øste nyt Liv af, saa at han aldrig blev gammel og sur. Først var der Bønnen, som han daglig gav sig hen i, saa at han glemte alt andet. Saa var der Minderne fra hans Ungdom, fra Rom og Studieaarene og alle de gamle Kammerater, der nu virkede rundt omkring i Verden; det var det, der knyttede ham personligt til den hellige katholske Kirke. Og endelig var der Studiet af Danmarks Middelalder, som holdt ham oppe om Natten, til Klokken blev baade eet og to og tre; det knyttede ham fast til Danmarks Kirke.

Pastor Kerff var en Type fra den gamle Tid, fra »Præfekten«s Tid. Den Tid og dens Mennesker var næsten hans Ideal. Han interesserede sig levende for alt nyt, men han rystede ofte paa Hovedet ad alt det moderne og ad os unge. Det var ikke altid lige opmuntrende at være Kapellan hos ham og møde hans Hovedrysten. Men dog blev vi aldrig Uvenner, skønt vi ofte var uenige. Der gives ældre Mennesker, som føler sig fornærmede, saa snart de yngre modsiger dem. Saadan var det ikke i Horsens. Den gamle Sognepræst og hans unge Kapellan kunde diskutere, saa at enhver fremmed vilde have antaget os for Dødsfjender, naar Pastor Kerff ivrigt gestikulerende gyngede frem og tilbage i sin Stol. Det kunde ende med, at han tilsidst erklærede: »De er ung.« Saa slap han ikke for Svaret: »Ja, og De er gammel.« Men alligevel kunde Pastor Kerff med Rette sige, da jeg i Fjor forlod ham, at der aldrig havde været et ondt Ord imellem os. Det er sjældent at træffe en Mand paa 70, der behandler en 25-aarig paa den Maade.

Mange vil mindes Pastor Kerff med Tak for alt det gode, han gjorde i hele sit lange Liv. Hans Menighed, hans Ungdomsvenner, hans ældre Kolleger, alle vil mindes hans store Kærlighed. Jeg har kun kendt ham som gammel Mand, de sidste Aar af hans Liv, men dog er det, som var en gammel Ven af mig død, en af dem, jeg var knyttet til med inderlige Baand, og som jeg aldrig glemmer.

Bernh. Jensen.

Pastor Frederik Kerff, om hvem der har været udførligt fortalt i Ugebladet 1914, S. 171—172, og 1919, S. 755—758, fødtes i Fredericia den 30. Oktober 1849. Han blev luthersk døbt, men kom allerede som Barn i katholsk Skole. 13. Novbr. 1863 rejste han til Propaganda-Kollegiet i Rom, hvor han efter fuldendte Studeringer d. 28. Febr. 1874 viedes til Præst. Efter at have virket som Præst nogle faa Aar ved St. Ansgars Kirke i København udnævntes han d. 3. Decbr. 1878 til Sognepræst i Horsens, hvilken Stilling han uafbrudt siden har beklædt, indtil han den 12. Novbr. 1920 afgik ved Døden efter faa Dages Sygdom af Lungebetændelse. Ingen af vore Præster havde saadant Kendskab til Middelalderens Kirkehistorie i Danmark som Pastor Kerff, lige- som hans Raad søgtes af mange i kirkepolitiske Spørgsmaal.

Helene Most.

Et Liv i Kamp og Sejr.

(Fortsat).

Af disse Grunde tænkte hun fra Begyndelsen af paa en hemmelig Overgang, som hun først vilde aabenbare, naar hun blev myndig. Tanken om selv at faa et eget Hjem kunde maaske have styrket hende, hvis det ikke, vistnok først helt ubevidst, var kommet til at staa saaledes for hende, at hun aldrig skulde gifte sig, skønt hun stadig væk endnu holdt inderlig af sin unge Ven.

Imidlertid gik der nogle Uger, og Juleferien førte hende som sædvanlig til Barndomshjemmet. Der stod Venindens Bøger ikke til hendes Raadighed, men desto mere fordybede hun sig i Bibelen, som hun nu forstod helt anderledes end før i Lyset af den katholske Troslære. En Rosenkrans havde hun ikke, men lavede sig selv en og endog med et lille Kors af Perler i paa Traad. Derimod blev det kun til lidt med Kirkegangen den Jul i Stettin; de Venner, hun før havde haft, var flyttet, saa et Kirkesøg kunde ikke dækkes ved et samtidigt Besøg hos dem. Først den sidste Feriedag lykkedes det hende at overvære en Del af den hellige Messe i den samme lille Kirke, hun engang som Barn havde besøgt, oprindelig i den Hensigt at skulle more sig rigtig godt. »Det er maaske baade første og sidste Gang for lang Tid«, tænkte hun; men det hele skulde gaa langt bedre og hurtigere, end hun troede.

Efter at være vendt tilbage til Berlin kort efter Nyt-aar 1900 gik al hendes ivrigste Stræben ud paa at blive Katholik. Det gjaldt først og fremmest om at faa Lejlighed til at gaa i Kirke. Dette var imidlertid ikke saa let. Pensionærerne i Waldeck maatte hver anden Uge efter Kirkegangen besøge Slægt og Venner i Berlin og blev i Regelen afhentet, men skete det ikke, gik de paa egen Haand og flagrede tit om som Fugle, der er sluppet ud af Buret. Ved disse fælles Kirkegange var det, at hun med utroligt Held Gang paa Gang smuttede fra de andre og hen i katholsk Kirke; ubegribeligt var det hende senere,

at ingen af dem, der passede paa hende, nogen Sinde opdagede det mindste. Hun bar sig ad paa følgende Maade:

Naar de steg ud af Sporvognen, ventede de ved en Lygtepæl, til alle var samlede og gik saa ind i Kirken. En Søndag — hun husker ikke, om det var en pludselig Impuls eller efter en længere Overvejelse — traadte hun hen til en af Lærerinderne og sagde: »Farvel, Frøken.« Paa samme Maade tog hun med bankende Hjerte Afsked med en anden. Ingen af dem rettede noget Spørgsmaal til hende — hendes rolige Holdning og Sikkerhed fik dem vel til at tro, at hun havde faaet Lov til at gaa sine egne Veje. Hendes Afskedshilsen blev venligt besvaret, og hun gik, indvendig bævende, men udvortes rolig, sin Vej derfra. Saa besteg hun paa ny Sporvognen og kørte til Højmesse i St. Hedvigs Kirke. Det var den første Gang, hun i Berlin betraadte en katholsk Kirke.

Siden den Dag fandt hun Gang efter Gang Lejlighed til at komme i Kirke. Paa en eller anden Maade lykkedes det hende stadig; ofte sørgede hun for at komme for sent til det Klokkeslet, de protestantiske Elever gik; det var da naturligt, at hun fulgtes et Stykke med de to katholske Damer, der fandtes; naar de saa kom til deres Kirke, tog hun Afsked med dem og ventede en lille Stund, hvorefter hun selv smuttede ind; den unge polske Pige var hendes Medvider, og hun sørgede altid for, at de satte sig paa en Plads, hvor den anden, den franske Lærerinde, ikke kunde faa Øje paa hende.

Det var herlige Timer for Helene. Hun trængte her ikke alene dybere ind i den katholske Tros Sandhed, men ogsaa i dens Skønhed. Hun fik den gregorianske Sang saare kær, især Credo i Messen, og det gennemtrængte hende med en salig Glæde, naar det lød: *Credo in unam sanctam catholicam et apostolicam ecclesiam.*

Ved denne Tid var det ogsaa, hun fik saa meget tilovers af sine ikke rigelige Lommepege, at hun kunde købe sig en Bønebog. Ved en naadig Styrelse fik hun fat paa en udmærket en, skønt hun jo ikke forstod at bedømme andet end Indbindingen og Prisen.

Men hun vilde gerne videre og bad sin Veninde spørge sin Præst, hvorledes en Protestant skulde bære sig ad

med at blive Katholik. Han svarede, at han ikke saa godt kunde tage sig af denne Sag, men raadede den unge Pige, hvis hun var overbevist om Katholicismens Sandhed, til at henvende sig til Pater Bonaventura, den bekendte Dominikaner i Moabit.

Hun var ikke ret tilfreds med dette Svar, men erkendte ellers, at hun havde haft en meget lykkelig Tid. Kun Forholdet til hendes forlovede pinte hende; hun havde endnu ikke haft Mod til at bryde det, og dog indsaa hun, at det maatte ske. Det skele ogsaa samme Sommer, da hun var fyldt sytten Aar, og hun mindedes siden med Taknemmelighed det trofaste og ædle Sindelag og den tilgivende Højhertelighed, den unge Mand ved denne smertefulde Lejlighed lagde for Dagen.

Særlig kraftig af Helbred var Helene vistnok aldrig, og for en stærk Blegsots Skyld tilbragte hun Sommerferien 1900 i Kurstedet Pymont, Hovedstad i Fyrstendømmet Waldeck. Der var en katholsk Kirke og Præst, og hun nød det at kunne gaa rolig i Kirke uden stadig Frygt for at blive »opdaget«. Interessant er det ogsaa, hvad hun fortæller om sit Ophold her, men vi maa dog for Pladsens Skyld gaa hen over det i største Korthed. Hun opsøgte Præsten i Pymont og fik regelmæssig Undervisning af ham i Religionen. Hun mente, at hun havde forstaaet alt i Bund og Grund, men hun mærkede nok, at nu begyndte først den fulde Forstaaelse at gaa op for hende. Lignende Erfaring gjorde hun gentagne Gange siden — og, som hun selv indsaa det, fordi Kirkens Lærdomme er guddommelige og derfor af en Dybde, som ingen skabt Aand kan gennemtrænge.

I Feriens Slutning havde hun en stor Skuffelse: hun blev ikke Katholik. Alt syntes klappet og klart, hendes Navn var indført i Kirkebogen, da Præsten pludselig erklærede, at han ikke kunde optage hende: Gennemgangen af Katekismen var ikke afsluttet, hun maatte gøre de sidste Skridt i Berlin. Og han raadede hende til, som hun engang før var blevet raadet — at hun skulde henvende sig til Dominikanerne i Moabit.

Hun tog da Afsked med Præsten i Pymont, takkede ham, for hvad han havde lært hende, og drog bort med

det sikre Forsæt nu snarest at ville opsøge Pater Bonaventura i Berlin.

Ved sin Ankomst hertil fik hun straks den kedelige Efterretning, at hendes polske katholske Veninde ikke kom tilbage til Pensionatet. Men Gud sørgede hurtigt for Erstatning, idet det kun varede ganske kort Tid, inden der kom en anden ung katholsk Pige, Helly, til Pensionatet, og denne blev nu Helenes fulde fortrolige.

(Fortsættes.)

Tilbage til Kirken.

Nu, da mit Livs Sommer er slut, og jeg nærmest føler mig i Slægt med det rødgyldne Løv derude, der tungt og tæt drages mod Muld for at dø, ligger det nær at tænke tilbage. Hvad der frelste min Ungdom fra at blive for flagrende let, og min Alderdom fra at blive forsumpet og træt, var det, jeg fik i Arv fra min irske Slægt: mit glade Sind og min katholske Tro.

Omendskønt døbt i St. Ansgars Kirke blev jeg ganske vist efter min Mor's Død opdraget som Protestant, men aldrig saa snart var jeg kommet i Berøring med Katholicismen, førend jeg blev grebet af Hjemvé efter Kirken. Beslutningen om aabent og helt at blive Katholik modnedes en Vinter, da jeg særlig oplevede saa megen Uro i det protestantiske Samfund; jeg fulgte med i Striden for at sætte mig ind deri, men jo mere jeg læste, des mere klart blev det mig, at jeg med min Natur gik til Grunde, om jeg endte som diskuterende Kristen, jeg maatte have noget fast, Autoriteten i Kirken. Hverken Skønhed eller Glimmer var det, der greb mig, det var Sakramentet, jeg elskede, som Solen og Midtpunktet i Gudstjenesten, det, der samlede Tilbedelsen om sig og bragte min Sjæl nærmest til Gud. Saa fik jeg tilmed den Lykke, at min kære Mand kom til at dele min Tro og blev en fuldtro Søn af

Kirken, i Liv som i Død, og hvad skal jeg saa sige andet end Tak for det altsammen.

Sandsynligheden taler for, at den romersk katholske Kirke bliver det Kirkesamfund, som gaar stærkest ud af den nuværende Verdenskrise. Her hjemme maaske mindre gennem direkte Paavirkning end gennem en vis stille Katholicering, der i disse urolige Tider faar Tag i Mennesker; dette, at Kirken er een og ens, dens Styrke, Indrømmelser hist og her af den tidligere mærkelige Mangel paa Sans for det kirkeligt overleverede, Tilbagevenden til Andagt paa Kirkegaardene Alle Helgens Dag, mere Fremdragen af hellige Mænd og Kvinder. Vi trænger alle til Forbilleder; allerførst vor velsignede Frelser selv, dernæst de, der stod ham nær, hans Moder, Apostlene, og saa hele den Skare, der fik Lykke og Naade til at blive de levende Stene i Guds Kirke.

Mange symbolske Kalkmalerier er i de senere Aar afdækket og vidner om den gamle Tro fra Danmarks lyseste Tid; de holdt sig friske og levende bag Kalken. Mangt kan være sygnet hen og udvisket, men det vaagner dog til Liv, om Herren det vil — det gælder her som i alt: »Guds Villie ske«! *Elisabeth Rosenkrantz Charisius.*

Jesu Hjertes Kirkes Jubilæum.

Den 3. November var der forløbet 25 Aar, siden Jesu Hjertes Kirke indviedes af Biskop Johs. von Euch, og Søndagen efter fejredes Jubilæet med en højtidelig Festgudstjeneste. Der vajede Flag fra Taarnet, og Kirkens Indre var festlig prydet med grønne Planter, Kirkefaner og Dannebrog. I Koret var reserveret Plads til den højærværdigste Biskop, men Pladsen forblev tom; den alderstegne Biskop turde ikke tage ud og lod sig derfor repræsentere ved Hr. Pastor Oirik. Den hellige Messe blev sunget af Kirkens Rektor, Hr. Pater Sialm, assisteret af Patrene Koch og Küpferle, medens Talen holdtes af Hr. Pastor Gamèl, hvis Ord var et skønt Udtryk for de Fø-

lelser, der bevægede Menigheden, som ganske havde fyldt Kirken. Prædikenen lød omtrent saaledes:

»Den Fest, som har samlet os i Dag, er en Minde- og en Takkefest. Et Minde om Begivenheden for et kvart Aarhundrede siden, da Biskoppen indviede Jesu Hjertes Kirke. Med store Anstrengelser var det lykkedes at rejse dette Gudshus, og nu stod det fuldført. Taarnet løftedes mod Himlen som et manende Varsel om at søge det høje, Portene aabnedes ud mod alfar Vej, og de høje Hvælvinger dækkede det nye Kirkerum, dragende Sindet opad. Kirken fik Navnet Jesu Hjertes Kirke, og dette er det skønneste Navn, en Kirke kan bære, thi Jesu Hjerte, hvad er det andet end selve Guds Kærlighed. Christus har sagt: »Jeg er sagtmodig og ydmyg af Hjertet. Kom til mig alle, som er bekymrede og besværede, og jeg vil vederkvæge eder.« Ja, hvor megen Kærlighed har Gud ikke vist Menneskene i dette sit Hus. I Tusinder maa de hellige Messer tælles, der er bleven læst her, siden den første Dag for fem og tyve Aar siden, men kun Gud kender Tallet paa de Kommunioner og Skriftemaal, hvori Guds Naade er tilflydt Menneskene. Den, der bygger Gud en Kirke, bygger sig selv et Hjem. Naar Folket rejser Kongen en Borg, vil ingen formene dennes Børn at bo deri. Men Gud Herren er vor Fader, og vi er hans Børn, derfor er Kirken, hvori han tager Bolig blandt os Mennesker, ogsaa vort Hjem, et Kærlighedens Hjem, hvor trætte Sjæle vederkvæges ved Jesu Hjerte.

Til de Minder, vi dvæler ved i Dag, føjer vi saa vor Tak. Først og fremmest en Tak til Gud, men ogsaa en hjertelig og dybtfølt Tak til de Mænd, der med saa stor Nidkærlighed trofast har virket ved denne Kirke gennem Aarene, Ignatius af Loyolas aandelige Sønner, Medlemmerne af Jesu Selskab. Det vil ikke være rigtigt at nævne Navne, vi vil kun nævne de tre, som virkede her ved Kirken til deres Død: Patrene Brinkmann, von Geyer og Frins. Vi bringer disse og alle øvrige en Tak for deres Virksomhed blandt os, og vi bringer Gud vor Hyldest — ham være Lov og Tak og Ære i al Evighed.«

Efter den hellige Messe istemtes den herlige gamle Lovsang »Store Gud, vi lover dig«, medens Kirkens Klokker ringede, Stenosgades skønne, dragende Klokker. Kirken og Menigheden blandede deres Stemmer i en fælles Hymne, Kirkens Tak til dens trofaste Børn og dissers Tak til Kirken for alt, hvad den har været for dem, baade os, der altid har haft Hjemsted paa Sandheds Fjeld, og dem, som først senere fandt derop.

Johs. H.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Tirsdag den 9. Novbr. begyndte paa Katholsk Højskole de fire Afteners Foredragsrække over Nye Testamente. Hr. Pastor Menzinger fortalte i sit Indledningsforedrag om de nytestamentlige Skrifteres Bevarelse Aarhundreder igennem til Bogtrykkerkunstens Tid og viste meget tydeligt gennem Lysbilled-Skitser, hvor ypperligt bevidnede de apostoliske Skrifter er i Modsætning til alle andre Værker fra Oldtiden. Da Foredraget tilsyneladende paahørtes med stor Interesse af de mange Tilhørere, er der jo Haab om, at dette nye Forsøg med nøje sammenhængende Foredrag vil slaa an og vise sig nyttigt.

Ordруп. Skolepligtige Drengene i St. Andreas Sogn var Fredag Aften d. 12. Novbr. sammen med deres Mødre indbudt til en Sammenkomst i St. Josefssøstrenes Skoles Gymnastiksal, der i den Anledning var festligt pyntet med Flag og Guirlander. Efter Afsyngelsen af »Der er et yndigt Land« holdt Hr. Pater Günther, der var Indbyder til Festen, en hjertelig Tale til Drengene, som de paahørte med stor Interesse. P. Günther begyndte med at mindes Kollegiet og talte derefter om, hvor vigtigt det var, at Drengene, der nu er spredte i protestantiske Skoler, holdt over at komme til Religionsundervisningen hos P. Evers og Broder Christensen. Taleren sluttede med at meddele, at denne nye Forening, som her var stiftet i Aften, Dagen før den hl. Stanislaus af Kotskas Fest, skulde kaldes »St. Andreas Menigheds Børnekreds« og have den hl. Stanislaus til særlig Beskytter. Efter Talen kom Søstrene med Chokoladekander, og alle tog Plads omkring de dækkede Borde; Stemningen var baade hos Børn og voksne yderst fornøjelig, og da P. Evers bagefter satte sig til Klaveret og spillede en Række fornøjelige Melodier, flokkedes Drengene om deres gamle Lærer, der tappert blev ved at spille, til Klokkeren blev saa mange, at Mødrene maatte hjem, for at de mindste kunde komme til Køjs.

Roskilde. En mærkelig Efterretning, der for nogle Dage siden fandtes i »Roskilde Avis« og efter den i »Nationaltidende«, berettede, at herværende Sognepræst skulde være Biskop af Roskilde og Biskop von Euchs Efterfølger. Meddelelsen er allerede dementeret i Nationaltidende som savnende ethvert Grundlag.

Sverige. Stockholms katholske Menighed har faaet sit eget »Hjem«, hvis man ikke presser Ordet »eget« for meget. Torsdag den 4. ds. aabnede Foreningen »Unitas« sine Lokaler. Dermed er et længe attraaet Maal

naet, et nyt Udgangspunkt for Menighedslivet vundet. Foretagendet er iværksat paa en meget praktisk, forretningsmæssig Maade. Under Form af et »indregistreret« Interessentskab har der dannet sig en ganske lille Forening, som ikke har noget andet Formaal end at financiere og forvalte Hjemmet. Dette er en komplet Lejlighed med tre store og nogle mindre Rum, Køkken etc. For denne Lejlighed maa erlægges den anselige Sum af 4500 Kr. i aarlig Leje. Unitas fremlejer nu Lokalerne eller stiller dem til Disposition for de forskellige Foreninger og Virksomheder i den katholske Menighed. At Unitas dermed ikke vil gøre »gode Forretninger« i Ordets gængse Betydning, er vel klart; man maa beundre den uselviske Interesse for den katholske Sag, som dens Medlemmer, mest Konvertitter, dermed har lagt for Dagen. Lokalerne meget elegante Udstyrelse er skænket af forskellige Katholikker med ægte svensk Rundhaandethed. Deres Udsmykning fra Krucifikset over Talerstolen til Gardinernes Brodering har helt igennem et katholsk Præg. Et Birgittabillede, der oprindeligt skriver sig fra Klostret Altomünster, knytter Forbindelse med denne saa berømte Datterstiftelse af Vadstena. I en Niche ses en gammel, gothisk Mariastatue, som indtil Midten af det sidste Aarhundrede endnu stod i en svensk Landsbykirke. Andre Billeder er helt nye, malede af en kendt Konvertit. Enhver Katholik maa føle sig hjemlig i disse Omgivelser. Selve Aabningshøjtideligheden gik for sig med stilfuld Højtidelighed. Beethovens C-moll-Sonate, udført af Koncertmester ved Kungl. Hofkapellet G. Turichia og Frk. M. Ohlson, satte lige fra Begyndelsen et fornemt Præg paa Aftenen. Saa tolkede Cand. Sandqvist, Formand for Unitas, i velafvejede, formfuldendte Vendinger Foreningens Glæde over at kunne aabne sit Hjem for Stockholms katholske Menighedsliv, dens Tak til alle, der paa forskellig Maade havde hjulpet til, at Maalet var naaet, og dens Haab om, at Enhed og godt Samhold maatte komme til at præge baade Alvor og Gammen i Unitas's d. v. s. Enighedens Hus. Hans Højærværdighed Biskop Bitter udformede i sin Velsignelsestale ydermere denne sidste Tanke om Enighedens og Kærlighedens Nødvendighed for de forskellige Foreningers indbyrdes Forhold. Baron G. Armfelt talte med sin vanlige Sagkundskab om Klosterlasse's literære Virksomhed som Forbillede paa energisk, klogt og modigt Arbejde i Kirkens Tjeneste. Frk. L. Cederstrøm, tidligere Elev i Assumptionsklosteret i København, begejstrede Forsamlingen ved et historisk-religiøst Lejlighedsdigt. Og saa til sidst overbeviste godt svensk Smørrebrød og endnu bedre

Sager alle om, at de befandt sig i et »Hjem«. Unitas betyder Enhed, og Enhed gør stærk, det var Tanken, som beherskede Lokalernes Aabningshøjtidelighed. Men der skal ogsaa Enhed og Mod og Kraft til, hvis det skal naas, der blev betegnet som Unitas's sidste Formaal og Hjerteønske: »Ansgarsgaarden«, den katholske Menigheds virkelige Ejendom. A. Mr.

Finland. Dette Land har hidtil i kirkelig Henseende staaet under Ærkebiskoppen af Mohilew, der var Primas for omtrent hele det store russiske Rige i Europa og Asien. Ifølge en Bekendtgørelse i det pavelige officielle Organ »Acta Apostolicae Sedis« er Finland skilt ud fra det russiske Ærkebispedømme som et særligt Apostolisk Vikariat. Der har her hjemme været Rygter i Omløb, om hvem der skulde beklæde det nye Vikariat, men der foreligger foreløbig ingen officiel Udnævnelse.

England. I det engelske Ugeskrift The Christian (Nonconformist-Tidsskrift) staaer følgende: »The Church Times (anglikansk Maanedsskrift) bringer en ærlig, men venlig Kritik over den saakaldte »Fri katholske« Bevægelse indenfor Nonconformisterne. Naturligvis gaar Artiklen ud fra, at alt, hvad »De fri Katholikker« søger, kan findes indenfor den ritualistiske Retning af Højkirken. Vi beklager os ikke derover, men hvis vi ikke tager fejl, vil Maalet for mange af de nye Pilegrimme blive — ikke Canterbury, men Rom. Det er ikke muligt at give sig af med religiøs Symbolik og præstelige Ideer uden før eller senere at opdage, at Stedet for disse er Rom. Vi ved godt, at dette benægtes ivrigt, men man kan ikke ignorere de mange Menneskers Historie, der endte med Conversion til Rom, skønt de begyndte godt, som de troede, paa en anden Vej. Det er i Begyndelsen af Vejen, at man maa stille det store Spørgsmaal »Hvorhen?« Det vilde være heldigt, om nogle af de unge Præster, som leger med Symbolik, tog sig sammen og saa skarpt paa Situationen. I et lille Blad, »Nonconformismens Selvmord«, som for Tiden udsendes blandt Præster, lægger Forfatteren urimelig Vægt paa Symbolikken, han er aabenbart grebet af »fri katholske« Ideer. Det er her, tror vi bestemt, at den største Fare ligger. En Appel til Æstetikken er meget besnærende, men det er Sandheden, som betyder noget. Sandheden klædt i graat er bedre end Fejltagelsen, klædt i Guld og Purpur.«

Rom. Konsistoriet, som man ventede den Hellige Fader vilde afholde den 13. December, er bleven udsat til Begyndelsen af Januar. Til den Tid forventer man, at et større Antal Kardinaler vil kunne være til Stede end i December.

Czeko-Slovakiet. Fyrst-Ærkebiskoppen af Olmütz, Kardinal Skrbensky, har meddelt den Hellige Fader, at han af Helbredshensyn agter at nedlægge sin kirkelige Værdighed. Et Saar i Foden har længe hindret Kardinalen i at berejse sit vidtstrakte Bispedømme. Paven har nu i Sinde at benytte Kardinal Skrbenskys Dygtighed i Rom, hvor han vil blive beskæftiget i Concils-Kongregationen og Propaganda-Kongregationen for de østerlandske Ritus. Kardinal Skrbensky er kun 57 Aar gammel og var fra 1899 til 1916 Ærkebiskop i Prag, siden i Olmütz; Værdigheden som Medlem af det hellige Kollegium fik han allerede 1901 af Pave Leo XIII.

Jugo-Slavien. Skønt Hovedstaden Belgrad er Sæde for en pavelig Nuntius, har den ikke nogen katolsk Kirke, en meget følelig Mangel. Før Serberne, Kroaterne og Slovenerne sluttede sig sammen til eet Kongerige, var det østrig-ungarske private Legationskapel det eneste katolske Gudstjenestested i Serbiens Hovedstad. Nu, da Belgrad er Hovedstad for et Land, hvori der findes Millioner Katholikker, er det kun rimeligt, at man søger at faa rejst en katolsk Domkirke i den, og der samles ind til en Fond herfor, til hvilken Paven har skænket over 50000 Kroner. Ærkebiskopperne af Westminster, Paris, Mohilev, Prag og mange andre Kirkefyrster anbefaler med stor Energi og Varme det nye vigtige Foretagende.

Australien. Den anglikanske Biskop af Rockhampton i Quensland, George Douglas Holford, har nedlagt sin Stilling som Biskop for mere bogstaveligt at følge vor Herres evangeliske Raad om Fattigdom og Lydighed. Hans Skridt har vakt stor Opsigt, og »gal« og »Rom« er nogle af de Smædeord, man har raabt efter ham. Biskoppen har i Sinde at trække sig tilbage til det anglikanske Kloster *The Community of Resurrection* i Mirfield i England, hvor Mgr. Robert Hugh Benson henlevede sine sidste Aar som Anglikaner. Man maa haabe, at det ogsaa for Biskoppen kun bliver en Overgangstid, og at han ligesom Benson maa ende som Katholik.

— Parlamentet for New Zealand har vedtaget en meget intolerant Lov om Ægteskabet. Ifølge den skal det være forbudt, baade direkte og indirekte, under Fængselsstraf eller en Mulkt paa atten Hundrede Kroner at udtale, at nogen Person, der er »ægteviet efter Loven«, ikke er ret eller tilstrækkeligt viet. Det vil med andre Ord sige, at man hverken i Kirken, Skolen eller privat f. Eks. tør udtale, at en Katholik, der lader sig vie i protestantisk Kirke, egentlig slet ikke er gift. Ærkebiskoppen af Wellington har erklæret, at Katholikkerne har i Sinde ganske at ignorere denne taabelige Lov.

Brevkasse.

Hr. Redaktør Niels Hansen. De bedes venligst gennem »Ugebladet«s Brevkasse oplyse mig om følgende: 1) Hvorfor synger man her i Landet danske Salmer til Sakraments-Andagterne i Modsætning til Udlandet, hvor man udelukkende synger Latin? 2) Hvorfor synges *Tantum ergo* paa Latin og ikke paa Dansk? Det forekommer mig at være en Inkonsekvens. 3) Hvorfor intonerer Præsten *Te Deum* paa Latin, naar Menigheden dog fortsætter paa Dansk? Ved Korsets Optagelse Paaskesøndag baade intoneres og svares der paa Dansk. Ærbødigst *A. M. Nielsen.*

Hr. A. M. Nielsen. — 1) I Udlandet synger man ikke altid Latin, men ofte ogsaa Salmer paa Modersmaalet ved Eftermiddagsandagterne (tit ogsaa under stille Messer), fordi disse er private Andagter. Har De derimod overværet den egentlige liturgiske Eftermiddagsandagt, Vesperen, som kan høres her hjemme i Immaculatakirken, har De, som det er foreskrevet, kun truffet latinsk Sang. 2) Ved den egentlige Velsignelseshandling, der følger efter den private Andagt paa Dansk, er *Tantum ergo* med efterfølgende Bøn foreskrevet paa Latin. 3) Menigheden her hjemme har efter gammel Skik Lov til at synges *Te Deum* paa Dansk. Den saakaldte Kors-Optagelse Paaskesøndag er en ganske privat Ceremoni, som vistnok kun bruges her og i Tyskland, og paa Grund af dens private Karakter kan den hjemlige kirkelige Øvrighed tillade Sange paa Dansk og Latin, som det synes mest formaalstjenligt. Ærbødigst *N. H.*

Børnehjælpsdag.

Søndag d. 21. Novbr. er det katolske Børnehjælpsdag. Kollekten afholdes i nedenstaaende Kirker til Fordel for Elisabethforeningen, der tager sig af forældreløse og forsømte Børn. Vi er overbeviste om, at Menigheden heller ikke i Aar vil svinge os, naar vi tillidsfuldt henvender os til den med Bøn om Hjælp i disse onde Tider. Børnenes Antal vokser samtidig med de unaadelige Prisstigninger paa alle Omraader. Den aarlige Kollekt hjælper os til at kunne fortsætte vor samfundsnyttige og velsignelsesrige Virksomhed. For de Menighedsmedlemmer, som ikke er tilstede ved Indsamlingen, og som dog ønsker at yde deres Skærv til de ulykkelige stillede smaa, vil Foreningens Protektor, højærværdige Hr. Pastor Braun med Glæde og Tak modtage ethvert Beløb, som maatte blive ham tilsendt. Bredgade 64 3. Sal.

Bestyrelsen.

St. Ansgars K., St. Anna K., St. Andreas K., Jesu Hjerter K., St. Josefs K., Immaculata K., Rosenkrans K., St. Knuds Kapel. Sakraments K., Klosterkirken (Jagtvej) og Østerbrogade 7.

Til de danske katolske Børn fra Landet har jeg med Tak modtaget 20 Kr. som »forsinket Udførelse af et godt Forsæt«.

Niels Hansen.

Udkommet er: Intronsationen av Jesu allraheligaste hjärta i hemmen av Pater Joachim SS. C. C. Översättning från hollandska. Göteborg, 1920. 1 kr.

Kirkelig Kalender.

21. Nov.	26. Søndag eft. Pintse	28. Nov.	1. Søndag i Advent.
22. —	M. Cæcilia, Jomfru og Martyr.	29. —	M. Ferialdag.
23. —	Ti. Clemens, Pave og Martyr.	30. —	Ti. Andreas, Apostel.
24. —	O. Johannes af Korset, Bekender.	1. Dec.	O. Ferialdag.
25. —	To. Catharina, Jomfru og Martyr.	2. —	To. Bibiana, Jomfru og Martyr.
26. —	F. Silvester, Abbed.	3. —	F. Franz Xaver, Bek.
27. —	L. Marias Officium.	4. —	L. Petrus Chrysologus, Biskop og Kirkelær.

Katholsk Højskole. Tirsd. d. 23. Novbr. Kl. 8 Aften i St. Knuds-salen i Stenosgade 4 B. Redaktør Niels Hansen: Apostlenes Ger-ninger og de syv smaa katholske Breve. Adgang for alle. 25 Øre.

A.C. Onsdag den 24. Nov. Kl. 8 $\frac{1}{2}$, i Sangsalen, Studenterforeningen (Indg. fra Studiestræde). Hr. Billedhugger *Chresten Skikkild* vil tale om »Karakteren af den danske Kunst i Middelalderen«. — Gæster er velkomne. *Administratores.*

Tidligere Elever og Lærere

fra St. Andreas Kollegium indbvides til et Møde Tirsdag d. 30. Novbr. (St. Andreas Fest) Kl. 7 i Wivels Selskabslokaler.

Paa Mødet træffes endelig Bestemmelse om *Andreas Kollegi-ners Samfundets* Stiftelse. Efter Mødet selskabeligt Samvær.

Alfred Silcowitz, Studiestræde 27—29. Telf. 12327.
Formand for Kommitéen.

Katholsk Ungdomsværn. Mandag d. 29. November ekstraordinær Generalforsamling Kl. 7 $\frac{1}{2}$, Stenosgade 4 (Taleværelset, Indgang ad Stentrappen); se nærmere Ugeblad f. 14./11.

BASAR.

Under Protektion af Hds. kongl. Højhed Prinsesse Margrethe afholder

ST. JOSEPHS SØSTRENE

den aarlige Basar til Fordel for deres forskellige charitative Virksomheder. Den anbefales indtrængende til Publikums Velvillie. Basaren finder Sted i *Hotel Phoenix*, Dronningens Tværgade, *Onsdag 24. og Torsdag 25. November* fra Kl. 3.

Den bedste Hjælp ydes i Øjeblikket ved at skænke Gaver til Basaren. Selv det mindste Bidrag bliver med største Taknemmelighed modtaget følgende Steder:

Griffenfeldtsgade 44. Strandvej 91.
Østerbrogade 7 D. Frederiksberg Allé 17.

Til de sædvanlige Aftenunderholdninger med udmærket kunstnerisk Assistance faas Billetter til 3 Kr. ovenn. Steder.

FREMMEDESPROGTRYKKERIEET »ATHENE« (ALB. HANSEN),
Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

68. AARGANG

•Nordisk Ugeblad« udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag Abonnement 2 Kr. 50 Ø. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Studiestr. 27-29. 1-4, Tlf. 12327). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 16 Kr. aarligt. — Redaktør: Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. Tlf. Helrup 657 y. Træffes bedst Kl. 4—5 Eftermiddag.

Nr. 48.

Søndag den 28. November.

1920.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Fange i halvtredsindstve Aar. — En Artikel i »Kristeligt Dagblad«. — Nye Bøger. — Nogle Bemærkninger om Turinerbilledet. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Ordrup. Aarhus. Sverige. Czeko-Slovakiet. Syd-Amerika. — Brevkasse. — Avertissementer.

Smaa Indledninger.

521.

Sursum corda.

De to smaa latinske Ord, der staar over disse Linjer, har som faa andre en kendt Klang for alle katholske Kristne. Vi kender dem jo som Indledningsord til vor Gudstjenestes Allerhelligste, men passer de ikke ogsaa godt paa Kirkens Nyaarsdag, paa den første Søndag i Adventstiden, Beredelsestiden til Jul? Vor Frelser fremfører i Dagens Evangelium en af sine skønneste Ligelser: »Betragt Figentræet og alle Træer. Naar de springer ud, ved I, Sommeren er nær. Ligesaa skal ogsaa I vide, naar I ser dette ske, at Guds Rige er nær.« Vi vil følge vor Frelzers Formaning, og naar vi i Adventstidens gribende Bønner og Salmevers mindes om den store Foraarstid i Israels Folk, da Forventningen var saa stor, indtil »Kvisten spirede op af Isai Stub«, vil ogsaa vi opløfte vore Hjerter og med Helligaandens Hjælp berede os til at modtage det store Budskab om Guds Rige, der kom nær til alle Mennesker paa Jorden, den Gang »Ordet blev Kød og boede iblandt os«.

N. H.

Fange i halvtredsindstyve Aar.

Det er næppe nogen Overdrivelse at sige, at de fleste danske Katholikker ikke forstaa »det romerske Spørgsmaale«. Og fordi de ikke forstaa det, interesserer det dem ikke. Men de burde interessere sig derfor. Naar man husker paa, at Paven er Christi Stedfortræder paa Jorden, saa er det baade en Pligt og Ære at søge at forstaa de Trængsler og Byrder, som bestandig hviler paa den ærværdige Mand, som under sin daglige Omsorg har mere end 300 Millioner Sjæle hele Verden over.

Aaret 1920 har bragt et halvhundreaarigt Jubilæum, som burde være af største Interesse for al Verdens Katholikker. I Regelen giver Jubilæer Anledning til glædefyldte Fester; men dette Jubilæum er af en helt anden Karakter. Den 20. September maatte den nuværende Pave, Benedikt XV, med Smerte mindes, at det nu var 50 Aar siden, at Christi Stedfortræder blev en Fange i sit eget Slot, Vatikanet. I 1100 Aar, indtil 1870, havde Paverne haft verdslig Magt over visse Stykker af Italien: Romagna, Markerne (Egnen ved Ancona og Ravenna), noget af Umbrien, Latium og til sidst Rom alene. Over disse Egne herskede Biskopperne af Rom som Konger, og deres Ret til deres Land var retfærdigere begrundet end nogen anden Konges i hele Europa. Ikke ved at røve fra andre, ikke ved væbnet Erobring, men hovedsagelig ved Gaver havde Paverne erhvervet deres Landomraade fra Pipins og Karl den Stores Dage af og op igennem Tiderne. Folk, der bestandig havde været plaget af Fjender, mærkede snart, at Paverne var deres bedste Venner og gav sig ind under deres Herredømme. Hvorledes Pavestaten i Tidernes Løb voksede, er et interessant Studium og vil vise, at Retfærdighed har været det bærende Princip under dens bestandige Vækst.

Men Befolkningen i Piemont (Kongeriget Sardinien) var fast bestemt paa at forene Italien til eet stort Folk med Italien som Hovedstad. Thi Italien var den Gang, ved forrige Aarhundredes Midte, delt i en Mængde større og

mindre Riger, som Kongerigerne Sardinien og Neapel, Hertugdømmerne Toskana, Parma, Modena o. s. v. Venezia var i Østrigernes Hænder, og Rom tilhørte Paven og var beskyttet af franske Tropper indtil Udbruddet af den fransk-tyske Krig i 1870. Fra omkring 1860 til midt i Treserne faldt det ene efter det andet i Piemontesernes Hænder, som havde til Konge Victor Emmanuel II, Bedstefader til den nuværende Konge af Italien. Da de franske Tropper blev trukket bort fra Rom, besluttede den italienske Regering at berøve Paven denne sidste Rest af alle hans forrige Besiddelser. De pavelige Soldater, en ren Haandfuld i Sammenligning med Piemonteserne, kæmpede tappert, men til ingen Nytte, og da de fjendtlige Tropper den 20. Septbr. 1870 trængte ind i Rom, gjorde Pius IX.s Soldater efter dennes udtrykkelige Ønske kun saa megen Modstand, at det var tydeligt for alle, at de ikke godvilligt lod Rom rive ud af Pavens Hænder. Saaledes mistede Paverne den By, de ved deres Nærværelse og Gerning 11 Aarhundreder igennem havde gjort herlig og vidunderlig. Men som en Protest mod denne Voldsdaad har Paverne siden betragtet sig som Fanger i det vatikanske Slot, indtil der engang bliver ydet dem retfærdig Oprejsning.

Paverne har altsaa mistet deres verdslige Magt. Men mon de overhovedet behøver den? Er den nødvendig for dem for bedre at kunne udøve deres Gerning? Det er Spørgsmaal, som enhver loyal Katholik maa stille til sig selv. Thi det er ikke nok, som man kan høre nogle gøre, paa Forhaand at sige, at Paven er meget bedre tjent med ikke at have noget jordisk Kongerige. Den, der taler saaledes, mangler tilstrækkelig Kundskab.

Vi vil her betragte Spørgsmaalet udelukkende fra dets religiøse Side med Udelukkelse af alle politiske, territoriale og andre Synspunkter, hvorunder ogsaa det romerske Spørgsmaal kan betragtes. Og fra det religiøse Synspunkt hævder vi uden Betænkning, at nogen verdslig Magt er nødvendig for den frie og uhindrede Udøvelse af den aandelige Magt, Paven som Christi Stedfortræder paa Jorden er i Besiddelse af. Som Katholikker tror vi, at Paven, St. Petri Efterfølger, er udvalgt

af Gud til at herske over den hele Kirke fri og uafhængig af enhver jordisk Magt. Vi indrømmer ogsaa, at alle Katholikker skylder Paven ubetinget Lydighed i religiøse Spørgsmaal. Endvidere tror vi, at Biskoppen af Rom — og kun han — er St. Petri Efterfølger. Heraf følger, at det er vor Pligt at tro, at Biskoppen af Rom ved guddommelig Udvælgelse maa styre Kirken frit og uafhængigt, og at vi skylder ham barnlig Lydighed. Det er derfor utvivlsomt Guds hellige Vilje, at Pavens Frihed maa være fuldkomment sikret, saa at han uden nogen Hindring kan vejlede hele Christi Hjord i aandelige Angiggender. Ingen Katholik kan nægte dette uden at have en Fornemmelse af, at han handler mod Guds Vilje. Ingen Katholik kan derfor billige nogen Handling, hvorved Paven berøves sin fuldkommen frie Handlekraft som Christi Stedfortræder.

Paven maa altsaa som Kirkens Hovede være fri. Siden Biskoppen af Rom har faaet sin Stilling som Kirkens Hovede af Gud, har han selv Ret til at dømme om de Midler, han anser for nødvendige til at kunne opfylde sin ophøjede Stillings Pligter paa mest fyldestgørende Maade og uden Hindring af nogen Slags. Disse Midler forandrer sig efter Tid og Omstændigheder. Men her har vi kun at gøre med eet af disse Midler, nemlig Pavernes verdslige Magt.

Sund Fornuft siger enhver, at Paven kun er virkelig fri og uafhængig i Rom, naar han ikke er underkastet nogen andens Vilje. Endvidere siger den samme sunde Fornuft os, at saadan Frihed og Uafhængighed har Paven sikrest og bedst i Rom, naar han selv er Byens verdslige Hersker. Historien lærer os yderligere, at Paverne, omtrent fra det Øjeblik, Kirken paa Konstantin den Stores Tid dukkede op af Katakomberne, har været det romerske Folks Beskyttere og fra den Tid besiddet nogen politisk Indflydelse, der gradvis voksede til den kongelige Myndighed, de besad gennem elleve Aarhundreder. St. Bernhard minder os om, at »Gud ikke elskede noget højere end sin Kirkes Frihed«. Vor Opfattelse af Kirken og det guddommelige Forsyn, der leder den, fører os til den Slutning, at Gud tilrettelagde Begivenhederne saaledes, at Kirkens Hovede skulde sikres ved verdsligt Herredømme over

Rom. Leo XIII udtrykker denne Tanke saaledes: »Ved det guddommelige Forsyns virkelig underlige Visdom skete det, at den romerske Pave skulde faa den borgerlige Ledelse i det romerske Rige, der var bleven delt i saa mange Fyrstendømmer.«

Endvidere har de sidste 50 Aars Begivenheder afgørende bevist, at Paven ikke har Frihed i Rom til at opfylde sin ophøjede Stillings Pligter paa en Maade, der svarer til dens store Værdighed og Vigtighed. Han er i Virkeligheden afhængig af Regeringens Foranstaltninger og Ministrenes, Parlamentets og Mængdens Luner. Med eet Ord, han maa rette sig efter andres Magt og Velvilje. Og endelig har enhver af de fire Paver, der har delt Vatikanets Fængsel, tydeligt og bestemt sagt os, at »Pavernes verdslige Magt for Øjeblikket er nødvendig til, at de fri og uafhængige af hvilken som helst jordisk Magt eller Fyrste kan styre og lede den hele Kirke.« Den nuværende Pave har udtrykt den samme Tanke i sin Krigs-Encyclica af 1. Novbr. 1914: »Vi ønsker ogsaa, at Kirkens Overhovede maa høre op med at leve uuder disse usømmelige Vilkaar, der af mere end een Grund er skadelig for Folkene.« Denne sidste Grund, de fire Pavers Protest, skulde være mere end tilstrækkelig for os. Paven er fyldestgørende Dommer i dette Spørgsmaal, og naar Benedikt XV erklærer, at han ikke har Handlefrihed, maa enhver Katholik ydmygt bøje sig for denne Erklæring. Vi behøver derfor ikke at forsvare Pavens verdslige Magt ud fra det Synspunkt, at han, som Roms lovlige Hersker, mod Lov og Ret blev berøvet sin Ejendom. Nej, vi har en stærkere og dybere Grund dertil; vi hævder Pavens fulde Frihed, fordi han er Pave, d. v. s., for saa vidt som han er Kirkens af Jesus Christus lovligt indsatte Hovede. Det er den religiøse Side af Spørgsmaalet, der for os er vigtigst, og vi forsvare den Frihed og Uafhængighed, som Christus gav sin Stedfortræder som uafhængelig Ret.

Kan der findes en Løsning paa dette vanskelige Spørgsmaal? Som loyale Sønner af Kirken maa vi vente paa den Løsning, Kirken selv giver. Det er Paven, den, hvem Sagen mest angaar, man maa raadspørge. Det er paa dette Punkt, man saa ofte har grebet fejl ved dette

Spørgsmaals Behandling. Den italienske Regering har foreslaaet Love og udkastet Planer om denne indviklede Sag; men Paven, den mest interesserede, har den altid ignoreret. Han er ikke bleven raadspurgt, han er ikke bleven anmodet om at sige sin Mening. Han er ikke bleven behandlet som Verdens største Hersker, hvad han er, men som en afsat Fyrste, der skulde se at opnaa en lille Smule Fordel gennem Sejrherrens Barmhjertighed. Det maa derfor være Paven, der skal have den afgørende Stemme, hver Gang en eller anden Plan angaaende det romerske Spørgsmaals Løsning er under Behandling. Det er ikke saa meget et territorialt Spørgsmaal, som det er Anerkendelsen af visse Rettigheder, som Christi Stedfortræder har faaet af Kirkens guddommelige Grundlægger. Man kan trøstigt hævde, at Paven ingen Lyst har til at splitte det italienske Folk, han er overfor Italien kun besjælet af Kærlighed. Men der er visse grundlæggende Betingelser, der maa respekteres, hvis Udsoning skal finde Sted.

For det første maa Paven anerkendes for at være uafhængig af enhver jordisk Hersker, ikke som Indrømmelse fra en eller anden Regerings Side, men fordi hans ophøjede Stilling kræver saadan Frihed. For det andet maa man indrømme, at det er hans Ret at have til sin Raadighed alle de Midler, som er nødvendige til praktisk Udøvelse af hans store Gerning, og det uden at være afhængig af nogen jordisk Myndighed. Og endelig har Paven Ret til Uafhængighed for sin Person og sine officielle Handlinger, for sin Residens og sine Kontorer tillige med saa meget Territorium, som stemmer med hans Værdighed som uafhængig Hersker. Og denne hans Uafhængighed kan ikke betragtes som en Gave fra nogen verdslig Regering, men den er en Ret, der er udadskillig knyttet til Pavens Stilling. Det tilkommer ikke os nøjagtigt at bestemme, hvilken Udstrækning det Territorium skal have, der bør knyttes til den Hellige Stol. Men Italien kunde hurtigt faa det at vide, hvis det vilde gaa direkte til Paven og spørge ham ad. Men dette er aldrig sket, og derfor er der endnu ikke fundet nogen Løsning paa det romerske Spørgsmaal.

(Efter *Bernard J. Mc Namara*
i *America* af 23. Okt. 1920).

En Artikel i „Kristeligt Dagblad“

med Kommentarer af Fader Olrik.

Der er blevet tilsendt mig en Artikel, som for nylig har staaet i Kristeligt Dagblad. Den er skrevet af en afgjort Modstander af vor hellige Kirke, men denne Modstander skriver dog saa nobelt, forstandigt og klart, at jeg paa en vis Maade føler mig helt tiltalt af den Artikel; den er, lad mig sige, til at røre ved, uden at man behøver at vaske Hænderne. Denne Maade at skrive paa hos vore Modstandere har jeg i den senere Tid oftere glædet mig over, og jeg synes, der er Grund til at anerkende den. Jeg hid sætter derfor Artikelen med nogle Bemærkninger, som ikke har Karakteren af Polemik, og som jeg beder om, man ikke vil opfatte ironisk, thi saadan er de ikke ment.

Har vi Midlet?

Bolværket mod Catholicismens Fremtrængen.

Det lyder noget truende, men jeg kan straks sige, at der ikke er nogen Grund til at blive bange.

I en tidligere Artikel har vi paavist, at Catholicismen trænger frem imod Syd, og at den nærer store Forhaabninger om ogsaa at kunne gøre betydelige Erobringer i Skandinavien.

Der tænkes paa Protestantismens ret fortvivlede Stilling i Tyskland, efter at dens Grundlag, Fyrsternes Magt, er faldet sammen. Den katholske Kirke, der aldrig har anerkendt en Kejser, Konge eller Fyrste som *summus episcopus* (øverste Biskop), lever derimod for Tiden i allerbedste Velgaaende i Tyskland, hvor Katholikkerne nu ikke mere bliver behandlet som en underkuet Nation. Her i Norden, hvor Statsforholdene er de samme som før, gaar det Protestantismen betydeligt bedre end i Tyskland, men der er jo altid noget om dette: »Turen kommer til dig, naar din Nabos Væg brænder.«

Det ligger da nær at undersøge, hvilke Midler der haves til at hindre en saadan Fremtrængen.

Der har fra Mænd, der har været opmærksomme paa Katholikkernes Arbejde for at vinde Indgang,

været gjort Forsøg paa at standse dem ved Hjælp af Skrifter, i hvilke Pavekirkens Vildfarelser afsløres. Vi har ikke megen Tro til Nyttens af den Slags Skrifter. Dels er det nemlig ikke let i et saadant Skrift at være fuldt retfærdig; og dersom man mod sin Vilje slumper til at udslynge en uretfærdig Beskyldning, skal den nok blive benyttet som et Eksempel paa hele Angrebets Uvederhæftighed.

Artikelens Forfatter vil nok arbejde med Beskyldninger, men han vil ikke komme med uretfærdige Beskyldninger, ja han vil endogsaa være fuldt retfærdig.

Det næstsidste og navnlig det sidste er udmærket, og jeg tror, det er ærligt og alvorligt ment. Med Hensyn til det første, dette overhovedet at ville arbejde med Beskyldninger, selv om de er fuldt retfærdige, da vil jeg her sige, hvordan jeg bærer mig ad. Maaske Artikelens Forfatter ikke vil være helt utilbøjelig til at studere sine Modstanderes Methode. Vi katholske Præster kæmper som saadanne for en ædel Sag, den ædleste af alle. Om Artikelens Forfatter vil jeg holde paa, at han tror, at han kæmper for en ædel Sag. Men er det nu ikke smukt at lægge dette til Grundlag: »Rene Vaaben for en ædel Sag!« og det fuldstændig rene, skinnende og lysende Vaaben? Jeg har gjort mig det til en Regel, som jeg af et ærligt Hjerte stræber at overholde, saa godt som nu et skrøbeligt Menneske kan det, ikke alene ikke at udslynge Beskyldninger mod Protestanterne, men endogsaa, saa saare nogen angriber f. Eks. en protestantisk Præst, saa altid at tage denne i Forsvar, om ikke paa anden Maade, saa f. Eks. med den Bemærkning: »De maa ikke tro, at vi katholske Præster er Engle.« Muligt er det naturligt, at jeg paa den Maade af og til lader en eller anden beholde en Ære, som strengt taget ikke tilkommer ham; men gør det i Virkeligheden noget? — Jeg har i hvert Fald den store Behagelighed at beholde en ren Smag i Munden. Og tro blot ikke, at mit Arbejde af den Grund finder mindre Genlyd; jeg kan absolut ikke klage i den Henseende, og jeg kan vel ogsaa nok gøre Regning paa, at de, hos hvem det saa finder Genlyd, er saa meget desto bedre, nemlig gode og ædelttænkende Mennesker.

Dels har alle Stridsskrifter den uheldige Side, at de

meget let kan komme til at virke som Reklame lige overfor Folk, der maaske aldrig havde tænkt paa at se til den Side, mod hvilken der advares, men nu netop paa Grund af Advarslen faar Lyst til selv at prøve.

Fuldstændig rigtigt!

Man har ogsaa ment, at man skulde kunne modarbejde Roms Fremtrængen ved at efterligne det og ganske særlig ved at gøre vore Gudstjenester mere tiltalende for den umiddelbare religiøse Sans. Vore Gudstjenester, siger man, er kolde og tørre. Der mangler, om ikke just Vievand og Røgelse, saa dog Farver og Toner. Lad os faa mere Musik, mere Liturgi, mere af det, der tiltaler Øjet og Øret og fanger Sindet, og lad os faa Prædikenen indskrænket til en meget mere beskedent Plads.

Vi maa tilstaa, at vi heller ikke nærer megen Tiltro til denne Fremgangsmaade. Man kan selvfølgelig forhandle om, hvor vidt vore Gudstjenester skal forsynes med mere Liturgi eller ikke, men som Middel mod Rom tror vi ganske afgjort, at en saadan Forøgelse vil være betydningsløs; ja, den vil maaske endog langt snarere berede Sindene for den romerske Indflydelse.

Forfatteren er en Mand, der ikke er bange for at se Sandheden i Øjnene. Det er noget, der altid betaler sig i Længden, selv om ikke altid paa den Maade, man oprindelig har haabet. Naar Forf. selv saa aabent paapeger nogle af Svaghederne ved hans egen Gudstjeneste, skal han i det mindste straks have det ud af det, at jeg ikke fremhæver dem yderligere. Forf. glemmer aldeles, at Hovedsagen ved vor Gudstjeneste absolut ikke er det ydre, men det indre, nemlig Christi Tilstedeværelse i Alterets Sakramente. — Protestantismens Stilling i Øjeblikket er vel nok omtrent denne: Hvis den ikke ændrer sin Gudstjeneste i katolsk Retning, er der flere og flere, der gaar til den katolske Gudstjeneste; hvis Protestantismen derimod ændrer sin Gudstjeneste i nævnte Retning, vil der være flere og flere, der siger: »Nej, lad os saa hellere faa det hele og faa det rigtigt (nemlig i den katolske Kirke) i Stedet for en protestantisk Gudstjeneste med katolske Lapper.« »I själva verket« er det den Lapning og Stopning, man nu ivrigt er i Færd med i de protestantiske Kirker. Vi

Katholikker kan ikke have det mindste imod det; det er alt sammen Skridt i den rigtige Retning, Skridt, som Erfaringen fra England gør os endnu mere glade ved.

Paa den anden Side forstaar jeg rigtig godt Forf., hvis han tænker: »Men ingen sætter en Klud af nyt Tøj paa et gammelt Klædebon; thi den river Klædebonnet mere i Stykker, og Riften bliver værre.« — Man kunde jo ogsaa tænke saaledes: Er det ikke snarere Protestantismen selv, der er noget i Vejen med, naar dens Frugt, for Tilfældet dens Gudstjeneste, er saa lidet tilfredsstillende?

(Sluttes.)

Nye Bøger.

M. Stanisla Steven O. S. B.: *Gott und die Wahrheit*. Lebensbild der Konvertitin und Benediktiner-Oblatin Agnes Freifrau von Herman (XII + 130 S. 8° Herder/Freiburg 1920. M. 3,50 + Zuschläge.)

En elskværdig og forfriskende lille Bog, bestaaende af korte, velskrevne Smaastykker, hvert forsynet med sin egen lille Overskrift. Derved faar Læseren et enkelt og klart Billede ligesom i Mosaikstil af denne ejendommelige Livsvej fra et i borgerligt Henseende mønsterværdigt protestantisk-rationalistisk Hjem i Nordtyskland til en i mystiske Tanker levende Klosterfamilie i Sydtyskland. En overordentlig stærk og oprigtig Sjæl stifter vi her Bekendtskab med; som 4aarigt Barn trasker hun med Hænderne paa Ryggen gennem Haven, grublende over, hvordan det er med Himlen og Gud, og som graahaaret Enke sidder hun blandt Smaapigerne i Klosterskolen for at overvære Religions-Undervisningen. Med samme selvfølgelige Pligtopyldelse sulter hun i bitter, skjult Fattigdom ved Siden af en halv afsindig, brutal Mand og overvinder kun alle de utallige smaa Ubehageligheder, naar hun, skønt *Freifrau*, i al Hemmelighed maa smyge sig til Sakrament og Gudstjenesten. Den lille Bog er egnet til at virke opmuntrende paa alle, der maa kæmpe og føler sig for svage til at vove det afgørende Slag.

A. Mr.

Nogle Bemærkninger om Turinerbilledet.

Længe har jeg gaaet og ventet paa, at der skulde blive sagt et alvorligt Ord imod den Maade, hvorpaa Turinerbilledets Ægthed søges fastslaaet. Der findes jo mange, der ikke blev overbevist ved Pastor Olriks Artikler og Foredrag, som det jo bl. a. blev antydet i Referatet af Spørgeaftenen. Man har maaske tiet, fordi man syntes, det var ikke værd at gribe ind. Men efter at jeg har læst Artiklen i N. U. Nr. 46, føler jeg det som en Pligt at gøre opmærksom paa det svage Grundlag, hvorpaa Bevisførelsen hviler, og den Fare, der er forbunden med den Slags subjektive Grunde.

Vi kan vel alle være enige om, at de objektive Beviser ikke var tvingende. Der er altsaa stadig den Mulighed aaben, at der engang findes en fyldestgørende Forklaring for dets naturlige Tilblivelse. Den Mulighed ligger ikke engang helt fjern, siden adskillige kloge og besindige Forskere og Fagmænd er aldeles overbeviste om dets Uægthed.

Men, som sagt, da nu de objektive Beviser ikke slaar til, skal Følelsen, Anelsen, Indtrykkene afgøre Sagen. Og her er det, Faren ligger. Billedet kan gøre et dybt Indtryk. Men er det derfor afgjort, at det er ægte? Findes der ikke mange Billeder af Christi hellige Aasyn, der gør et lignende Indtryk, især naar de udtrykker dyb Alvor eller stor indre Smerte. Der kunde sikkert ogsaa skrives mange Breve derom. Jeg kan da selv huske fra mit Barndomshjem et Christusbillede, der med sine alvorlige Øjne saa snart bebrejdende, snart opmuntrende paa mig, saa jeg blev bedre derved.

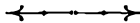
Turinerbilledet indbyder desuden ligefrem til at fordybe sig i Følelser og Anelser, fordi dets Træk er saa udviskede og taagede; man kan lægge saa meget af sit eget deri (jfr. f. Eks. Brev Nr. 11) og hildes derved i det Selvbedrag, at man holder for en overnaturlig Aabenbaring, hvad der kun er Produkt af ens egen Fantasi. Sindene var jo ogsaa

sat i Højspænding allerede ved den første Artikel, der indbød til Foredraget.

Aldeles forfærdet blev jeg, da jeg læste (S. 726), at »Blodets Røst, d. v. s. det Blods Røst, hvormed vi næres i den h. Kommunion«, maa føre os til at kende Frelserens sande Aasyn, og at vi opfordres til at bede til den Helligaand og derefter lægge Mærke til, over hvilket Billede vi ser »Aanden komme ned og blive«. Det er den Vej, hvorpaa man havner i den rene Subjektivisme, ud fra hvilken man kan bevise hvad som helst.

Jeg har ikke Tid til at sige mere. Kun dette ene endnu! Er der nogle, som synes godt om Turinerbilledet og føler deres Kærlighed til Frelseren vokse derved, saa maa de endelig blive ved med at holde det i Ære. Men lad os roligt vente med at tage Stilling til dets Ægthed eller Uægthed, til vi faar tydelige Beviser.

Jos. Koch, S. J.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. For anden Gang i dette Skoleaar havde Eleverne ved St. Knuds Skole Lejlighed til at fejre en, omend lille, saa dog meget sjælden Fest. Det var Bertel Thorvaldsens Minde, der samlede dem i Festsalen; det skulde give deres Fædrelandskærlighed forøget Styrke og begejstre dem til selv at blive dygtige Mennesker for siden en Gang at kunne være Danmark til Ære. I et ypperligt Foredrag tegnede Elevernes Dansklærer, Hr. Rønnow, den store Kunstners Billede. Hans Liv og Værker, hans Betydning og Verdensberømtthed oprulledes for de unges indre Øje, saa de kunde se, hvad den fattige Dreng fra Grønnegade opnaaede, blot fordi han vilde være sig selv og det helt og ikke delt. Rammen for Festtalen dannedes af Sange, der priste baade Danmark og dets vidtberømte Billedhugger. Mellemskolens Elever løste denne deres Opgave med megen Præcision og Forstaaelse. Deres Dirigent, Hr. Hafstrøm, havde selv forfattet en Del af Teksten.

— Det kunde jo nok mærkes paa Tilhørernes Antal ved Katholsk Højskoles Foredrag Tirsdag den 16. Nov., at der samtidig holdtes Eksercitie-Foredrag i Kirken lige ved Siden af, men alligevel var det ikke saa faa, der over-

værede Hr. Pastor Menzingers grundige og meget indholdsrige Foredrag over de fire Evangeliers Indhold. Højskolens Forstander angrede næsten at have foreslaaet saa righoldigt et Emne til en enkelt Aften, men glædede sig sammen med Tilhørerne saa meget mere over, at det virkelig lykkedes Taleren at faa saa meget med, som han fik, og alligevel blive færdig med sit vel afrundede Foredrag paa knap halvanden Time.

— (Sundby). St. Elisabethssøstrene, som for 3 Aar siden har købt en større Villa i Eberts Villaby (Dyvekes Allé 10) og derfra arbejder i ambulans Sygepleje, har paa St. Elibethsfesten, den 19. November, faaet deres lille Huskapel indviet. Indvielsen blev foretaget og den første Messe læst af Sognepræsten P. Josef Resch. Igen et Sted, hvor den h. Messe fra nu af skal fejres, og vor Frelser vil bo i Alterets h. Sakramente.

— Som et Led i sin Agitation afholdt St. Josefs Gilde Torsdag 18. ds. et Møde Bredgade 67. Formanden for Gildet, Hr. Chr. Dose, holdt en Indledningstale om Gildets Arbejde, og for de uindviede var det interessant at høre, hvor meget en saa lille Forening kan ndrette. Foreningens vigtigste Formaal er at tilvejebringe en Stiftelse med Friholiger og at forene alle Medlemmerne i broderlig Kærlighed til gensidig Hjælp i al aandelig og legemlig Nød. Gildet tæller 60 Medlemmer, deraf 24 kontingentfrie, og først fra Oktober i Aar er Kontingentet forhøjet til 75 Øre pr. Maaned. Alligevel har Gildet Raad til at yde smaa Summer i Hjælp til syge og ældre saavel som en Begravelseshjælp paa 40 Kr., der kan stige til 100 Kr. Man vil da kunne forstaa, at der skal administreres godt med det lille Kontingent; Foreningen har jo ogsaa Udgifter til Lys, Varme, Husleje o. lign. Ved Mødet oplæstes et Brev fra Gildets Protektor, Hs. Højærværdighed Biskoppen, som beklagede ikke at kunne overvære Mødet, men Biskoppen tør paa Grund af sin høje Alder ikke gaa ud om Aftenen. Biskoppen fortæller i sit Brev, at han nærer samme Interesse for Gildet nu, som da det blev stiftet for 35 Aar siden: et vigtigt Bidrag vilde det være, fortsatte Biskoppen, hvis mange af vore solide Katholikker vilde indmelde sig i Gildet, thi dette var ypperligt egnet til at blive et Centrum for vort katholske Menighedsliv. Gildets Præsident, højærv. Pastor Braun, var desværre ogsaa forhindret i at være til Stede paa Grund af Begravelse i Jylland. — Efter Formandens Tale fulgte der en ualmindelig livlig Diskussion, ikke alene om Gildet, men ogsaa om katholsk Foreningsliv, og det havde været interessant, om endnu flere havde hørt denne. Hr. Pastor Koch tog ogsaa

med megen Interesse Del i denne og gav ligeledes Anvisning paa, hvordan han tænkte sig, katholsk Foreningsliv burde føres.

Ordrup. Under lignende festlige og hyggelige Former som sidst samledes Fredag Aften den 19. Novbr. de skolepligtige Piger til et Møde i St. Josefssøstrenes Gymnastiksal, hvor da »St. Andreas Menigheds Børnekreds« fik sin Fuldendelse ved Pigerens Indlemmelse i den. Hr. Pastor Günther talte ogsaa her og betegnede den h. Elisabeth af Thüringen som Værnehelgeninde for den kvindelige Halvdel af Børnekredsen. Meningen med Oprettelsen af denne er at skaffe lidt fastere Rammer om alle Børns Undervisning i Religion, deres Deltagelse i Fælleskommunionerne og andre religiøse Øvelser. Som sidst trakteredes der med Chokolade og dejlige Kager, Gaver fra forskellige, og af Hr. Pastor Evers med en hel Bunke glad Musik til Børnenes Glæde.

Aarhus. I den forløbne Uge er der blevet afholdt en Række Eksercitieforedrag, som blev overværet af en talrig, opmærksomt lyttende Tilhørerskare. Den af dyb Alvor baarne, klare og fængslende Forkyndelse af Troens vigtigste Sandheder øvede øjensynligt stor Virkning paa alle tilstedeværende. Hr. Pastor Nøsen har gjort sig meget fortjent til hele vor Menigheds Tak for det opofrende Arbejde, han i denne Uge har udrettet. Og vi alle ønsker, at hans overbevisende, af Nidkærlighed for Sjælenes evige Frelse gennemglødede Missionsprædikener længe maa huskes af Deltagerne i disse aandelige, velsignelsesrige Øvelser og bære rigelig Frugt i Fremtiden. Baade Fælleskommunionen, i hvilken ca. 180 Katholikker deltog, og Afslutningshøjtideligheden om Aftenen formede sig som en sjælden stemningsfuld Fest, under hvilken hele Menigheden paany indviede sig til Jesu h. Hjærte.

Sverige. Stockholms katholske Studenter har sluttet sig sammen til en Forening, *Academicum catholicum*. Selve Navnet er et Program. Umiddelbart betegner det, at Foreningen skal staa aaben for enhver katholsk Student uden Hensyn til Nationaliteten, og dette er ikke uden praktisk Betydning her i Stockholm. Der er endnu andre Ideer og Idealer, som har villet give sig Udtryk i dette Navn, netop ogsaa fordi det allerede bæres i København af den Forening, der har tjent som Forbillede ved denne Nydannelse, men det er vel bedst, at disse Ideer ikke fremkommer før ved given Lejlighed. Til Foreningens Formand blev valgt Kyrkoherde Dr. Wessel, til Viceformand cand. Linders.

— Familieforeningen *Concordia catholica* fejrede Onsdag d. 17. Novbr. sit 25 Aars Jubilæum. Det blev en

munter og glad Aften under de ved saadanne Lejligheder vanlige Former. At der fra Bestyrelsens Side kunde fremkomme Oplysninger om, at Foreningen sidder inde med en Kapital paa ca. 8000 Kr., gav unægtelig hele Festligheden en Fornemmelse af Tryghed. Blandt andre Lykønskningstelegrammer indløb ogsaa et fra Søsterforeningen Unio i København.

Czeko-Slovakiet Den foreslaaede Adskillelse mellem Kirke og Stat bliver fra kirkelig Side med Rette stærkt kritiseret, fordi Vatikanet ikke forud er bleven underrettet om Regeringens Hensigt, end mindre anmodet om at afgive et Skøn angaaende den paatænkte Forandring. Siden Osservatore Romano udsendte Meddelelse om denne lidet hensynsfulde Optræden, har den czeko-slovakiske Udenrigsminister, Dr. Benés, dog afsendt en speciel Budbringer til Rom for at underrette Paven om Regeringens Hensigt. Et Pragerblad føjer dog til, at denne Ministerens Hensigt kun maa opfattes som et Udslag af almindelig diplomatisk Høflighed.

— General-Vikaren i Olmütz, Dr. Stoyan, er bleven udnævnt til Fyrst-Ærkebiskop i Diöceset. Den nye Biskop har været ivrigt optaget af Genforeningsbestræbelser mellem den katholske og de orientalsk-orthodokse Kirker, og hans Udnævnelse hilses med stor Tilfredshed paa en Tid, hvor Kirken i Czeko-Slovakiet er bleven rensset ud for en Del af dens uværdige Elementer.

Syd-Amerika. Den berømte katholske Læge i U. S. A., Dr. Thomas Walsh, er nylig vendt tilbage fra et Besøg i Republikken Colombia. Han skildrer dens Hovedstad Bogotá som den mest katholske By i hele Nord- og Syd-Amerika, og den overgaas maaske kun af Dublin (mon ikke ogsaa af Münster i Westfalen?). Over 60% af Indbyggerne, baade Mænd og Kvinder, gaar til den hellige Kommunion mindst een Gang om Maaneden.

Brevkasse.

Hr. *Franciskus*. — Tak for den elskværdige Lanse, De for min Skyld er villig til at bryde overfor en meget energisk Angriber. Jeg kan dog ikke optage Deres Indlæg, da jeg har gjort mig det til Regel overfor saadanne Angreb at efterligne Maanen, naar en Hund gør ad den. N. H.

Horsens. Efterretningen om Pastor Kerff's Begravelse er kommen Redaktionen saa sent i Hænde, at den først kan offentliggøres i næste Nummer.

Mariehjemmets Bogudlaan aabnes igen *Onsdag d. 1. Decbr.* og vil fremdeles holdes aabent hver 1. og 3. Onsdag i Maaneden fra Kl. 2¹/₂—4¹/₂ i Vestervoldg. 115, 1. Sal.

Kost og Logis søges af et ungt Menneske i Nærheden af Sølvtorvet til 1. Decbr. Billet, mrk. »Sølvtorvet«, bedes indlagt paa Ekspeditions-Kontoret, Studiestræde 27—29. K.

Kirkelig Kalender.

28. Nov.	1. Søndag i Advent.	5. Dec.	2. Søndag i Advent.
29. —	M. Ferialdag.	6. —	M. Nicolaus, Biskop og Bekender.
30. —	Ti. Andreas, Apostel.	7. —	Ti. Ambrosius, Biskop og Kirkelærer.
1. Dec.	O. Ferialdag.	8. —	O. <i>Marias ubesmittede Undfangelse.</i>
2. —	To. Bibiana, Jomfru og Martyr.	9. —	To. Oktavdag.
3. —	F. Franz Xaver, Bek.	10. —	F. Oktavdag.
4. —	L. Petrus Chrysologus, Biskop og Kirkelær.	11. —	L. Damasus I, Pave og Bekender.

Katholsk Højskole. Tirsd. d. 30. Novbr. Kl. 8 Aften i St. Knuds-salen i Stenosgade 4 B. Pastor Kùpferle: Apostelen Paulus's 14 Breve. Adgang for alle. 25 Øre.

Tidligere Elever og Lærere

fra St. Andreas Kollegium indbydes til et Møde Tirsdag d. 30. Novbr. (St. Andreas Fest) Kl. 7 i Wivels Selskabslokaler.

Paa Mødet træffes endelig Bestemmelse om *Andreas Kollegianer Samfundets* Stiftelse. Efter Mødet selskabeligt Samvær.

Alfred Silcowitz, Studiestræde 27—29. Telf. 12327.
Formand for Kommitéen.

Den eucharistiske Forenings Medlemmer bedes erindre Tilbedelsen i St. Ansgars Kirke Fredag 3. Decbr. til de aftalte Tider.

Katholsk Syge- og Begravelseskasse af 1867. Tirsdag d. 30. Nov. Kl. 7 læses der i St. Ansgars Kirke Messe for alle Foreningens afdøde. *Bestyrelsen.*

St. Josefs Gilde, stiftet 1885. Mandag d. 29. Nov. Kl. 7 læses der i St. Ansgars Kirke Messe for alle Gildets afdøde Medlemmer og deres Hustruer. *Bestgrelsen.*

St. Josefs Gilde, st. 1885. Bestyrelsen indbyder herved alle mandlige Trosfæller til at overvære et Møde, som afholdes Mandag d. 29. Novbr. Kl. 8 Aften Bredgade 67. 2. Sal o. G. — Alle Gildets Medlemmer anmodes om at komme til Stede. *Bestyrelsen.*

Julefest.

St. Andreas Menighed, Ordrup, agter at afholde Julefest for Børn og voksne i Charlottenlund Palmehave Onsd. d. 29. December Kl. 6—11. Gaver eller Tilsagn om saadanne modtages med Tak i St. Andreas Præstegaard. Paa Komiteens Vegne
A. M. Hutters, Slotsvej 33, Charlottenlund (Telf. Ordrup 1583).

Ungdommens Indsamling til det Apostoliske Vikariat.
Frivillige Bidrag modtages med Tak af K. Poulsen, fung. Inspektør, Poul Ankersgade 2. K.

Lødsedler til Bortlodningen til Fordel for *St. Hans Kapel* i Hørsholm faas for 1 Kr. Stykket hos Spejderne. i Katholsk Boghandel og hos Portneren, Stenosgade 4.

FREMMEDESPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN),
Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

68. AARGANG

»Nordisk Ugeblade udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag Abonnement 2 Kr. 50 Ø. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Bogluder og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Studiestr. 27-29. 1-4, Tlf. 12327). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 16 Kr. aarligt. — Redaktør: Niels Hænseu. cand. mag., Viggø Rothes Vej 14, Charlottenlund. Tlf. Helrup 657 y. Træffes bedst Kl. 4—5 Eftermiddag.

Nr. 49.

Søndag den 5. December.

1920.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Far hen i Fred, du kristne Sjæl. — En Artikel i »Kristeligt Dagblad«. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Roskilde. England. — Avertissementer.

Smaa Indledninger.

522.

Er du den, som skal komme?

Disse Ord tyder paa Tvivl eller Uklarhed. Men det var vel ikke Johannes selv, der havde denne Tvivl eller Uklarhed. Han havde jo peget hen paa Jesus og forkyndt ham som det Guds Lam, der borttager Verdens Synder. For at hans Disciple skulde faa den fuldkomne Vished, sendte han to af dem til Jesus og lod ham sige: »Er du den, som skal komme, eller skal vi vente en anden?« Jesu Svar paa dette Spørgsmaal skulde løse alle Tvivl.

Der kan opstaa Tvivl hos alle Mennesker, hos lærde og ulærde, hos forstandige og uforstandige, hos fromme og og hos ikke fromme. Og disse Tvivl kan være om alle mulige Ting: om Troens Sandheder, om Kirken, om Guds Naade, om Sjælen; og paa alle Steder: i Kirken, ved Kommunionbænken, hjemme og ude, i Bøn og ved Arbejdet. Intet Under da, at der ogsaa kan opstaa Tvivl om Jesus og om Jesu Guddom.

Historien fortæller os ikke saa faa Eksempler, der vi-

ser, at mange havde svære Tvivl, at mange bukkede under for dem en kort Tid eller ogsaa for bestandig.

Ufrivillig Tvivl er selvfølgelig ikke en Synd; men den kan let give Anledning dertil, hvis man ikke bortviser eller løser den paa den rette Maade.

I vor Tid findes der mange, der pines og plages af Tvivl. Og de prøver paa alle mulige Maader at gøre sig fri for dem, kun ikke paa den, der er den sikreste og bedste. Derfor er deres Anstrengelser som oftest forgæves. De gaar ikke til Jesus, ej heller til hans Stedfortrædere. Disse faar ikke Lov til at tale. Man raadfører sig med alle mulige Autoriteter, som ingen Autoritet har, men den korteste og nærmest liggende Vej lader man ligge.

En ung Mand plages haardt af en Tvivl, som han har faaet ved at være nødt til at høre paa Angreb, der var rettede mod hans Tro. Aldrig før havde han hørt dette Angreb, og nu er det, som om Usikkerhed og Tvivl bestandig dukkede op i hans Sjæl, og han kan ikke gendrive den fremkomne Paastand, og han kan ikke blive fri for sin Tvivl. Gode Ven, Hjælpen er saa nær. Gaa til din Frelser, og bed ham om Oplysning, og saa skal du opsøge en Præst og sige ham, hvad der piner dig. Kun nogle faa Øjeblikke, og du har Fred og Ro.

Saa tit staar en Kristen overfor Angreb paa Religionen. Hvem kender ikke de fortærskede Sætninger: Enhver bliver salig i sin Tro; det er ligegyldigt, hvad man tror, blot man er et ordentligt Menneske; man skal ikke gaa fra sin Barnetro, alle Religioner er lige gode o. s. v. Johannes's Disciple spurgte Jesus: »Er du den, som skal komme?« Og Jesus svarede. Nu gaar Jesus ikke længere synlig omkring paa Jorden, han svarer altsaa ikke som dengang, men han svarer gennem dem, som af ham har faaet det Hverv at lære. Opsøg en Præst, han giver dig det rette Svar.

Vogt dig for at gaa rundt og bære paa en Tvivl — den skal løses, den skal bort. Nu, da vi gaar Herrens Komme i Møde, bør intet presse Hjertet sammen, bør intet hindre vor Vej til ham. Lad din Tro paa Jesus blive stærk. Han er Verdens Lys, som oplyser hvert Menneske, der kommer i Verden, han er den levende Guds Søn. P. S.

Far hen i Fred, du kristne Sjæl!

Pastor Kerff's Begravelse er vistnok den højtideligste, Horsens nogen Sinde har set. Deltagelsen var saa overvældende stor, at vor smukke Kirke næppe kunde rumme de mange, som var kommen for at vise vor kære, i hele Byen afholdte Sognepræst den sidste Ære. Kl. 12 begyndte den højtidelige Sjælemesse, celebreret af tre Præster. En Ven af Pastor Kerff, en italiensk Musiker, havde bedt om at maatte spille med sin Trio (Orgel, Cello, Violin) under Højmessen, og det var betagende, da de alvorstunge Toner af Chopins Sørgemarch lød hen over den store, tætte Sørgeskare, hen over den hvide Kiste, hen til det sortklædte Alter. I de forreste Kirkestole sad 16 Præster i Rochette, og ved begge Sider af Kisten stod vor Skoles Børn grædende, tit højlydt hulkende, ligesom mange, mange af Menighedens Medlemmer græd under hele Højmessen, som om deres nærmeste Slægtning laa i den hvide Kiste foran Alteret.

Efter at Pastor Kerff's sidste Kapellan havde talt om den afdøde som Præst, Kristen og Menneske, førte vi vor afdøde Sognepræst, denne elskværdige, som en Fader elskede Mand, der i over 42 Aar havde arbejdet for vor Menighed, ud til Kirkegaarden. I Gaderne, paa det store Ligtogs Vej, stod mange Mennesker, og lige saa mange gik til begge Sider paa Fortovet med — den halve By fulgte ud til Pastor Kerff's Grav. I Spidsen for Følget et Kors, saa vore Skolebørn, lige efter Vognen 18 Præster i Rochette og Stola, og saa de mange, mange, som havde fyldt Kirken. Da Hr. Pastor Braun ved Graven begyndte at sige det sidste Farvel og en sidste Tak paa vor Biskops Vegne, kunde mange ikke holde deres Taarer tilbage, de græd saa højt, at man næppe kunde forstaa Pastor Brauns gripende Ord. Horsens Aviser bragte lange, smukke Artikler om Pastor Kerff; blandt dem slutter Horsens Avis sin Artikel om Pastor Kerff's Jordefærd med Ordene: »Mindet om denne stille Videnskabsmand, det elskværdige Menneske og den opofrende Præst vil bevares.«

Pastor Kerff's sidste Dage og Død var ligefrem en Apologi for en Tro, der opfatter Livet som en Vej i Udlændigheden, Døden som Porten til Hjemlandet — og ser Menneskets Maal hinsides Graven. Det er sikkert af Interesse baade for en vantro og for en troende at se, hvorledes en Mand dør, som et halvt Aarhundrede igennem har forkyndt denne Evighedstro. Jeg har som Feltpræst i Krigen set mange døende Mennesker, men jeg har aldrig set saadan en beundringsværdig Ro som hos Pastor Kerff. Og alle vi, som omgikkes ham, vidste, at han altid havde været bange for Døden. Han levede gerne, han kæmpede for sit Liv. Det var Tirsdag Aften, at Pastor Kerff's Læge ringede til mig: »Gaa til Pastor Kerff — jeg tør ikke sige, hvor længe han endnu kan leve.« Jeg maa sige — jeg var lidt bange for at meddele Pastor Kerff, hvorledes det stod til med ham. Men inden jeg blev klar over, hvad jeg skulde sige til ham, stod jeg ved hans Seng. »Pastor Kerff, Lægen har ringet til mig.« — »Hvorfor gjorde han det?« — »Han mener, De er meget alvorlig syg.« — Da saa Pastor Kerff mig lige ind i Øjnene og spurgte: »Der er dog vel ingen Fare?« — »Jo,« svarede jeg, »det er netop det, Lægen mener, og jeg tror, det er det bedste at give Dem den sidste Salvelse.« — »Ja, det kan De jo gerne, maaske i Morgen tidlig.« — Jeg følte det, i dette »maaske i Morgen tidlig« laa mere end en Tidsbestemmelse; han ønskede at blive fuldkommen klar over, hvorledes det stod til. — »I Morgen tidlig er det maaske for sent,« sagde jeg til ham. Nu vidste han, hvad han gerne vilde have at vide, og i det samme kom der en Ro over ham, som var helt forbavsende. — »Saa gaa,« sagde han til mig, »og hent den h. Kommunion og den h. Olie.« Da jeg kom tilbage til ham, spurgte jeg: »Pastor Kerff, vil De maaske skrifte endnu engang?« — »Nej,« svarede han, »det behøves ikke. Bed bare en Angerbøn for mig og giv mig saa Absolutionen.« Da jeg gav ham den hellige Kommunion og bad de Ord: »*Corpus Domini nostri* o. s. v.,« sagde han: »Det er ikke rigtigt; bed: *Accipe frater Viaticum* o. s. v.,« og alt dette sagde han med en Ro, som var større end min. Da jeg i min Sindsbevægelse ikke fandt Generalabsolutionen, sagde han: »Den staar paa

Side 48,« og da jeg alligevel ikke fandt den, tog han selv Bogen og søgte efter Bønnen. Denne Ro hos den døende Mand var gribende.

Onsdag havde han det bedre, ogsaa Torsdag, og vi troede alle, han endnu engang vilde komme sig. Torsdag Aften ved 6-Tiden spurgte jeg ham: »Pastor Kerff, skal jeg maaske i Morgen bringe Dem den hellige Kommunion?« — Han smilede og sagde: »Ja, hvis jeg lever endnu!« Han havde opgivet Kampen for sit Liv. To Timer senere knælede vi omkring hans Dødsleje, vore Skolesøstre med deres Generalforstanderinde fra Paderborn, vore Joseffsøstre og nogle af vore unge Piger, som netop den Aften havde Møde hos Søstrene. Jeg bragte ham endnu engang den h. Kommunion, og saa begyndte jeg højt at bede Bønnerne, som Kirken beder under Dødskampen. Han hørte en Stund andægtig til og svarede ved Bønnens Slutning, og saa faldt han hen i Bevidstløshed. Vi bad højt Rosenkransen. Hver Gang Pastor Kerff kom til sig selv, bad han højt med. Holdt vi et Øjeblik op med at bede, saa begyndte han højt: »Ære være Faderen og Sønnen og den Helligaand.« -- Pludselig vaagnede han igen, saa forbavset paa de mange, som knælede i Værelset, og spurgte mig: »Hvad vil de mange Mennesker her?« — »Vi beder for Dem, Pastor Kerff,« sagde jeg. — »Det er godt. Ære være Faderen og Sønnen og den Helligaand.« Skolesøstrenes Generalforstanderinde sagde flere Gange: »Hvor er det dog opbyggeigt at se, hvorledes denne Mand dør,« og det var ogsaa dybt opbyggeligt. Ved 11-Tiden sendte jeg Søstrene, de unge Piger og nogle af Menigheden, som var kommen for at bede med os, hjem. Kun fire Søstre, to Joseffsøstre, som opofrende havde plejet ham, og to Skolesøstre blev der, og saa ventede vi hans sidste Time. Pastor Kerff laa ganske rolig, rolig som et Barn. Det var Solskinsbilleder, som sværede gennem den døendes Sjel; thi det ene Smil efter det andet gled hen over hans Ansigt. Uden Smerter, uden Kamp, lykkelig og rolig, smilende gik han bort fra os Kl. 2½ Natten mellem Torsdag og Fredag.

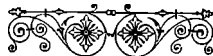
En hellig Afstutning paa et herligt Præsteliv.

Requiescat in pace.

F. F.

Pastor Fiedlers Tale i Kirken lød ifølge Horsens Folkeblad saaledes:

Dette er vor Menigheds tungeste og smerteligste Dag, vor Menigheds haardeste Vej, Vejen til Graven for vor Menigheds bedste Ven. Denne Kirke byggede han for os, hver Sten i den taler om ham, hvis Skikkelse lyste af tro Andagt og Ærefrygt for Gud. Vor Kirkes dejlige Klokker græder sammen med os Farvel til ham. Men vi ved, at han vil leve videre i denne hans Menighed. Hans Minde vil aldrig dø iblandt os. Hans Aand og Gerning bliver. Uendelig meget har vi mistet: En Præst fuld af Guds Aand, en Kristen gennemtrængt af Christi milde Lære, en Lærer af høj Viden, et Menneske fuldt af Godhed. Denne Kirke og denne Menighed er hans Livsgernings Frugt. Og han øvede sin Gerning uden at tænke paa sig selv. Dette gør hans Gerning uforglemmelig. Han var vor Menigheds Fader. Derfor er Sorgen utrøstelig dyb. Vi har ikke blot mistet en Fører til Gud, men en faderlig Ven. Alt det havde han ikke kunnet give, hvis han ikke var en Kristen, gennemtrængt af Jesu Christi Aand. Gud give os en Død som den, han døde! Jeg har beredt Hundreder af Mennesker til Døden (Pastor Fiedler har været tysk Feltpræst under Krigen. — Red.), men sjælden har jeg mødt en saa beundringsværdig Ro som den, hvormed Pastor Kerff modtog den sidste Salvelse og den helige Kommunion. Han var dog ikke nogen livstræt Olding; men da Gud kaldte paa ham, var han rolig som et Barn. I hans sidste Time gled det ene Smil efter det andet hen over hans Ansigt. Han var en Kristen helt igennem. Og en aldeles uegennyttig Mand. Han levede sit Liv i Fattigdom og tit i materiel Nød; men ingen hørte ham klage. I hans dybe Tro randt Kilden til hans kærlige og elskværdige Væsen, hans rørende Beskedenhed, som vandt alles Hjerter. Thi denne Mand med den store historiske Viden var beskeden som et Barn. Han var Menighedens Hjerte, og dette Hjerte skal vi nu bære ud til Kirkegaarden. Det er vor Menigheds tungeste Dag og haardeste Vej. Men vi maa huske, at det er Guds Hænder, som har taget ham bort for at føre ham til den evige Herlighed. Gid Kærligheden maa vokse i denne Menighed som det bedste Minde om den kærlige og milde Præsts Gerning iblandt os! Farvel, Fader, Farvel, Ven!

En Artikel i „Kristeligt Dagblad“

med Kommentarer af Fader Olrik.

Det forekommer os, at Protestantismens eneste Mid-
del til at holde Rom tilbage er Selvhævdelse. Dersom
vor danske evangelisk-lutherske Folkekirke skal kunne
undgaa at afgive flere og flere af sine Medlemmer til
Pavekirken,

ja, der kommer jo efterhaanden en Del —

saa er efter vort Skøn den eneste Vej, at det evange-
lisk-lutherske hævdes. Den egentlige Fare er altsaa
efter vor Mening den udflydende Theologi, der ikke
mere tør hævde det evangelisk-lutherske, og den Kirke-
politik, der vil udlette dette den danske Folkekirkes
oprindelige Præg.

Lad os faa Retfærdiggørelsen af Troen alene præ-
diket i ægte luthersk Forstand og i Aand og Kraft,
og lad Skriften blive sat paa den Plads, paa hvilken
den lutherske Reformation satte den, saa vil efter vor
Mening den lutherske Opfattelse have samme Kraft
overfor Rom som før.

Den sidste Forhaabning stiller jeg mig rigtignok yderst
tvivlende overfor. Men Forf. er aabenbart en Mand, der
er i absolut god Tro; han er en Protestant, der tænker
katholsk og navnlig har det katholske Ønske at lade Sand-
heden virke ved sin egen Kraft. Det er ogsaa ganske for-
trinligt, men det er af visse Grunde noget, som kun Ka-
tholikkerne kan tillade sig med Udsigt til selv at beholde
deres egen Tro og faa den udbredt til andre.

Ak ja, »den udflydende protestantiske Theologi«! Der
har Forfatteren rigtignok Ret, naar han klager over den.
Men alligevel tager han paa en Maade fejl i den Hen-
seende. Hvis Protestanterne vilde gaa hen og hævde det
evangelisk-lutherske under nogenlunde samme Former
som i gamle Dage, altsaa, hvis de virkelig vilde udtale sig
blot nogenlunde klart og bestemt og holde fast ved det,
de selv har sagt — tænk f. Eks. blot paa deres Præsteløfte
— saa vilde de straks blive langt, langt lettere angribelige
og saarbare.

Nu derimod er der ikke meget at faa ud af at angribe
dem, for hvad skal man egentlig angribe? Subjektivismen

er gennemført til det yderste. Ikke alene er der utallige forskellige protestantiske Religioner, men indenfor hver findes der mange Afskygninger, der tit staar meget stejlt overfor hverandre, og ikke engang til disse er der nogen, der er bundet. Ja, ikke engang den enkelte betragter sig som bundet til den Opfattelse, han selv har bekendt sig til maaske for ti Minutter siden. Derfor kunde det allerede af denne Grund heller ikke falde mig ind at angribe Protestanternes Lære. Man arbejder nok med Brækjern mod en Mur, men ikke i en Grusdyng.

Den udflydende Theologi byder altsaa for Protestantismen en vis Fordel, men det har Forf. ikke helt forstaaet. Han har ikke fuldtud forstaaet Protestantismens dybeste Princip, »den personlige Oplevelse«, der jo lader den videst gaaende Frihed til at mene, hvad man finder for godt i Øjeblikket. Det er denne Frihed, der har mange Navne, »Evangeliets Frihed« eller »Bibelen alene«, hvilket vil sige det samme som »Bibelen efter min Fortolkning« eller »Kristendom for mig« eller »det egne Ansvar for sin Tro«, nemlig fordi man selv bestemmer dens Indhold. Ja, selve den berømte Formel: »Jeg bliver salig ved Troen paa, at jeg har mine Synders naadige Forladelse,« hjemler i endnu højere Grad denne Frihed; for man kan dog ikke tænke sig nogen større Frihed end den, der lader Christi Død paa Korset uden videre give mig Forladelse for en hvilken som helst Synd, jeg har begaaet — Anger er ikke strengt taget nødvendig; der staar i hvert Fald ikke noget om den i Formelen. — Man skal blot tro paa, at Synderne er tilgivne, »Frelsesvisheden«. Forsæt til ikke at begaa dem mere paakræves egentlig ikke. Det er netop Retfærdiggørelsen ved Troen alene.

Ja, Friheden til at mene og gøre, som ens Følelse tilsiger en, gaar endnu videre. Man er nemlig ikke bundet til at respektere andres Frihed; det vilde ogsaa gøre et slemt Skaar i ens egen. — Hvad man derefter endelig gør, vil saa afhænge af, hvad man mægter; og da Staten og Kongen og Fyrster og Kejsere i gamle Dage var de mægtigste, blev det ganske naturligt dem, der fik sat deres Præg paa hele Protestantismen. Derfor har denne atter

maattet føle det som et skæbnesvangert Slag, da Vilhelm II og de øvrige Fyrster i Tyskland maatte forsvinde.

De danske Protestanter, der nok gennemgaaende var ententevenlige, saa ikke klart Konsekvenserne af Tysklands Nederlag for deres egen Religions Vedkommende. Svenskerne var i denne Henseende langt mere forudseende eller forudfølede og holdt derfor med den tyske Kejser.

Forf. har ikke helt igennem forstaaet sin egen Religion; han er lidt for meget Katholik i sin Tankegang. Han ser ikke, at Protestantismen netop gaar logisk videre ad den Bane, den i Begyndelsen er slaaet ind paa ifølge sit dybeste Princip, nemlig enhvers Ret til at mene og gøre, som han finder for godt i Øjeblikket, blot han er stærk nok til det. Det endelige Resultat bliver derfor til syvende og sidst den stærkeres Ret.

Selvfølgelig, jeg som Katholik synes jo ikke om en saadan Religion. Jeg elsker objektiv virkelig Sandhed, Enhed, Fasthed, Klarhed, indre Sammenhæng, Varighed og Urokkelighed, Orden, Myndighed og Lydighed, Ærbødighed, og det baade opad og nedad og til Siden, Agtelse for andres Frihed og Ret, alt i Kærlighed til Gud og gennem ham til Næsten. Alt det giver den katholske Kirke mig.

Men en saadan kraftig Genoplivelse af det ægte lutherske kan i vor udflydende Tid menneskeligt set sikkert kun opnaas ved, at Menigheden samler sig om sit lutherske Arvegods og værger det, bl. a. ogsaa ved at se sig om efter Midler og Veje til at sikre sig, at de Mænd, den betror Gerningen som Ordets Forkyndere, ogsaa er grebne af samme Aand som den, der hidførte Luthers Reformation.

Forf. gør i Virkeligheden her igen de protestantiske »Ordets Forkyndere« Uret. Deres Aand er i dybeste Forstand den samme som Luthers, kun Formerne er forskellige. De, Forf. sigter til, taler netop efter eget personligt Forgodtbefindende, som ogsaa Luther gjorde det.

I øvrigt er Spørgsmaalet et Magtspørgsmaalet. Dette er noget, der f. Eks. tydeligt viser sig i Spørgsmaalet om kvindelige Præster. Efter den lutherske Læresætning om det almindelige Præstedømme er det ganske urimeligt at nægte Kvinderne Adgang til at blive Præster; de er det jo allerede; hvorfor vil man saa hindre

dem i at trække i Kjole og Krave? Hvorfor? — De, der ikke synes om det, har Magten! De er endnu prægede af gammeldags Anstand og ubevidst paavirkede af den katolske Kirke.

Vil man ikke det, har man i Virkeligheden ingen Grund til at gøre Front hverken mod Rom eller andre fremtrængende Erobrere.

Forf. har en vis Storhed og Friskhed i sit Syn, som er tiltalende.

Og det skal da ogsaa nok vise sig, at Rom vinder mere og mere Rum.

Det tror jeg ogsaa!

Hverken Rationalismen eller Liberalismen har nogen Sinde haft nogen Evne til at holde Paven Stangen.

Det hænder ikke saa sjældent, at vore protestantiske Modstandere udtaler Ord om vor hellige Kirke, som vi baade husker og glæder os ved.

Derfor er Haabet for Tyskland ikke stort i Øjeblikket.

Nej, det er sandt. Udtalelserne dernede fra kan kort sammenfattes i dette: Protestantismen er færdig.

Vi bør lære af Begivenhederne der, medens det endnu er Tid.

Det er rigtigt og klogt; men man skal ogsaa bede til Gud om Lys til at forstaa dem paa den rette Maade.

Der er en lille Bøn, som jeg altid plejer at skrive op og anbefale dem at bede, der nærmer sig vor hellige Kirke. Den lyder saaledes: »Herre Gud Helligaand, giv mig dit Lys til min Forstand, din Kraft til min Vilje og Fred fra dig i mit Hjerte. Ved Christus, vor Herre. Amen.«

Beder man den uden Forbehold, saa beder man om Sandhed **en**, ligegyldigt hvordan den saa er, og om Kraft fra Gud til at følge den, og bærer man sig saa i øvrigt roligt og fornuftigt ad, saa skal man nok havne der, hvor der »findes Fred med Tro og Haab og Kærlighed«.

Jeg har i det ovenstaaende gjort mig Umage for at tale lige ud og uden Ironi og Bitterhed. Jeg har tilstræbt Klarhed og søgt at undgaa Skarphed i Tonen; jeg haaber, det maa være lykkedes mig — ogsaa efter andres Opfattelse.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. St. Josefsøstrenes Basar den 24. og 25. Novbr. i Hotel Fønix Lokaler havde samlet flere Købere i Aar end nogen Sinde før. Salget gik fortrinligt, og de forskellige frivillige Kræfter ved Aftenunderholdningerne var ikke alene udmærkede, men optraadte ogsaa udmærket. Dagbladenes velvillige Stilling overfor Basaren fortjener Søstrenes Taknemmelighed og har vist ogsaa for en stor Del virket med til det udmærkede Udfald,

— Ved sin Koncert paa St. Cæciliæ Dag fremførte Cæciliaforeningen *Fr. Schuberts »Missa solemnis«, komponeret 1822.* Det var saare interessant at høre, hvorledes denne Mester, der i talrige Kompositioner han skænket Verden en Skat af skønne Meiodier, formede Messens ældgamle Tekster i Toner. Hans »Festmesse« er naturligvis i høj Grad præget af sin Tid, der romantisk og følsom var fjernet saa langt som vel muligt fra den strenge kirkelige Musik. Men den er skrevet ud af et ungdommeligt, fromt og begejstret Sind og med et Væld af Toner, der fulgt af et stærkt Orkester navnlig udfoldede sig i Glorias Lovsang. — Cæciliaforeningen fortjener alle musikinteresserede Katholikkers Interesse, ikke mindst fordi den under Hr. Organist Rung Kellers dygtige Ledelse fremdrager saa megen værdifuld Kirkemusik, man ellers ikke faar at høre.

— I Ugen fra 14. til 21. November atholdtes i Jesu Hjertes Kirke aandelige Øvelser for Menighedens unge Damer. Der var hele Ugen stor Tilslutning til Foredragene, der holdtes af Hr. Pastor Sialm. Fælleskommunionen Søndag Morgen var endda ualmindelig talrig besøgt ligesom ogsaa Aftenens Afslutningshøjtidelighed. Alle der i den forløbne Uge samledes om Pater Sialm, vil forenes i en hjertelig Tak for den Iver og Nidkærhed, hvormed han har vejledet dem og givet dem et godt Ord og Velsignelse med paa den fortsatte Vandring.

— Søndag d. 28. Nov. foregik paa Katholsk Vestre Kirkegaard en smuk og stemningsfuld Højtidelighed. Hertug Knuds Division paraderede med Fane og Bannere under Kommando af sin Chef, Premierløjtnant Wissum, ved de smukt pyntede franske Krigergrave, Den franske Gesandt, Mr. *Paul Claudel*, ledsaget af Militærtatcheen, Commandant Pelissier de Feligonde, overdrog paa Frankrigs Vegne i en smuk og hjertelig Tale de franske Soldatergrave i København til de danske katholske Spejders Omsorg og Beskyttelse. Kaptain A. F. Beyer takkede paa den katholske Ungdoms Vegne for det ærefulde Tillidshverv, den havde modtaget, og fremhævede, hvor kær en Gerning det vilde være for den at staa som

Stedfortræder for de Forældre og Søkende, som maaske aldrig vilde opnaa at se Sønnens og Broderens Grav. Spejderne og den øvrige Forsamling gentog hans Slutningsord: »Gud bevare Frankrig«. Efter at Spejderne i Revuemarch havde hilset Ministeren, forlod denne Kirkegaarden.

Roskilde. Der er Sorg i hvert et Hjem og hvert et Hjerter i Roskilde Menighed: vor kære Sognepræst, Pater Kerckhoffs, Missionens Stifter og igennem snart tyve Aar dens Sjæl, forlader os. Han er bleven udnævnt til Forstander ved Valfartsstedet *'t Heilig Land Stichting* ved Nijmegen og til Medlem af sin Kongregations øverste Raad. Hvor inderlig Samfølelsen mellem Pater Kerckhoffs og hans Sognebørn er, kom ret til Syne ved det Afskeds møde, til hvilket Menigheden havde indbudt ham i Torsdags, d. 25de Novbr. Mødet holdtes i Højskolehjemmets store Sal, da Forsamlingsalen paa St. Marias Høj var alt for lille til at rumme alle Deltagere; snart hele Menigheden fra ældst til yngst var mødt og tog Plads ved det mægtige Hesteskebord, der var pyntet med Grønt og Blomster, Paveflag, Danebrog og hollandske Flag, og hvor der serveredes Kaffe og Kager. Der oplæstes en Adresse til den bortdragende Sognepræst og overraktes ham en Mindegave, til hvilken alle Menighedens Medlemmer havde ydet deres Bidrag. En Flok Smaapiger i hvide Kjoler med lyseblaa Baand traadte nu frem og afsang en nydelig og rørende lille Sang, en Afskedshilsen til den kærlige Børneven fra hans »bitte Piger«. Derefter holdt Grosserer H. N. Holten fra København, der er en af Pater Kerckhoffs's Konvertitter, en smuk Tale, i hvilken han skildrede de vanskelige Kaar, under hvilke Pateren i sin Tid havde begyndt sin Virksomhed her i Byen; det havde været haard Jord, j i visse Maader mindede den vel om den nordfranske Jord, der efter Krigen henligger fyldt med Granatstumper og næsten udyrkelig. At Pater Kerckhoffs har naaet de forbavsende Resultater, han har, skyldtes tre Egenskaber hos ham: han er en modig Mand, en from Mand og en energisk Mand. Grosser Holten fremhævede som et Par af de store Milepæle i Paterens Liv den Dag, da Grundstenen blev lagt til St. Laurentii Kirke, og den Dag, da Kirken blev indviet af Biskoppen. Han sluttede med at udtale sin egen og Menighedens varmeste Tak for, hvad Pater Kerckhoffs havde været for hver enkelt, nemlig en sand Fader. Det var den samme Grundtone, der klang igennem den unge Pater Boogs kønne lille Tale, i hvilken han fremhævede, at var Pater Kerckhoffs en Fader for Menigheden, saa var han det ikke mindre for Præsterne, og disse deler derfor af Hjertets Sorgen over Tabet af ham. Snedker Andersen, St. Laurentii Forenings Formand, holdt ogsaa en Tale,

i hvilken han dvælede ved den Mildhed og Fredsælhed, hvormed Sognepræsten har forstaaet at lede sin Menighed og bøje selv de stejleste Sind til at erkende deres Fejl. Naar vi ikke altid har været saa enige, som vor gode Fader gerne vilde have os, saa er maaske netop det Grunden, hvorfor vi bliver ramt saa haardt, idet Gud nu tager ham fra os. Taleren opfordrede til et Hurra for Haabet om, at Pater Kerchoffs snart maatte vende tilbage igen, en Opfordring, der kraftigt blev efterkommet. Pater Kerchoffs henvendte i bevægede Ord sin Tak til Menigheden og til de enkelte Talere. Han fortalte spøgefuldt om de første Tider, da Præsterne boede sammen med Rotter og Mus; da en Mus en Dag under Messen dumpede ned paa Alteret; da man nok havde et Harmonium, men ingen, som kunde spille, saa Pater Meulenberg havde maattet ledsage Sangen ved at spille med een Finger; da Broder Bonifacius havde maattet bruge en Urtepotteskaal til Røggelsekaar og i Mangel af Trækul havde taget Tørv, saa man havde været ved at kvæles af Hoste, o. s. v. Men Pater Kerchoffs havde resolut kastet sig ind i ikke blot at lære det danske Sprog, men ogsaa den danske Kultur og Historie at kende og havde sat sig ind i alt dansk Nutidsliv; han var kommen til at elske de Danske, han følte sig som Dansk. »Jeg rejser til Holland«, sluttede han, »men Dansk er jeg, og Dansk bliver jeg med at være!« — Det er netop det, vi alle som een føler, at Pater Kerchoffs tilhører os helt og holdent — »Hjertebaandene kan ikke bryde.« Den smukke, harmoniske Stemning der herskede ved Mødet, forhøjedes yderligere ved et Par Sange, forfattede til Lejligheden. Efter nogle Timers hyggeligt Samvær skiltes man med et uforglemmeligt Minde om et sandt Familiemøde, hvor alle Hjerter var eet i taknemmelig Kærlighed til den fælles Fader og i Vemod ved Adskillelsen fra ham.

Roskildenser.

England. Premierministeren har i Underhuset erklæret, at Regeringen efter grundig Overvejelse har fundet det nyttigt at fortsætte den under Krigen midlertidigt oprettede diplomatiske Repræsentation ved Vatikanet. Det var i Landets Interesse, dette skete, da Udsendingen ved Pavehoffet ofte havde gjort stor Nytte.

— (Irland). Fra Dagbladene kender Læserne uden Tvivl de utrolige Begivenheder, der i denne Tid foregaar paa Irland: Mord paa uskyldigere engelske Embedsmænd og Mord paa endnu uskyldige irske Mænd, Kvinder og Børn. En lille Begivenhed har ikke været nævnt i Bladene. En ung irsk Præst, Father Griffin, ansat i den vestirske Bispestad Galway, blev for nogen Tid siden, som Husholdersken fortalte, om Natten vækket og kaldt til Gadedøren af Folk,

der talte til ham i venlig Tone, hvilke han derefter fulgte ud med, som hun tænkte, for at besøge en syg. Men da han ikke kom tilbage næste Dag, begyndte man naturligvis at blive ængstelige, og Ængstelsen steg, indtil en Uge efter den skrækkelige Vished kom for Dagen: man fandt den unge Præst som Lig ikke langt fra Byen, til Dels begravet, til Dels ragende op af Jorden. Biskop O'Dea af Galway sagde, at Forbrydelsen var uden Parallel i Irlands Historie, og at det var umuligt, at man i England og overhovedet rundt i Verden vidste, hvor forfærdeligt det gaar til i Landet. Den kommanderende General, Politiinspektøren, den protestantiske Sognepræst og mange andre har aflagt Condolencebesøg hos Biskoppen.

Vi har modtaget fra Hendes kongelige Højhed Prinsesse Margrethe følgende:

»I Taknemmelighed over den store Venlighed og Gavnildhed, hvormed de kære Københavnerne har mødt vore Bestræbelser, at skaffe Hjælp til St. Josefssøstrenes Barmhjertighedsgerninger, beder jeg alle, der under en eller anden Form har bidraget til det gode Resultat, om at modtage min hjerteligste Tak.

Hellige Andreas.

Den hellige Andreas mindes med særlig Ære i Gentofte Sogn, idet han er dette Sogns Kirkehelgen. Hans Festdag, den 30. November, blev allerede fejret med Højmesse paa selve Dagen. Men en Hverdag er der jo ikke mange af Sognets Beboere, der kan komme til Stede, hvorfor Festen vil blive fejret med stor Højtidelighed Søndag den 5. December. Der er saa stille nu deroppe paa Højen, men det er, ligesom Menigheden er kommen mere til sin Ret, som om Forholdet er bleven mere intimt mellem Kirke og Menighed. Alle vi derude elsker vor Kirke paa Højen. hvad enten den ligger i Sommersol, kranset af grønne Træer, eller Snefoget suser fra Øst om Kirkens Taarn. Vil vi saa glemme den paa dens Højlidsdag? Paa Søndag til den højtidelige Levitmesse skal Kirken være for trang, og vor Lovsang skal staa som et Brus under dens Hvælvinger, og aldrig skal der have været saa mange til en Festandagt. Vi vil prise Gud og takke ham for alle de Velgerninger, han paa den h. Andreas' Forbøn har skænket vor Menighed. Af et godt Hjerte vil vi paa denne Kirkes Navnedag bringe vore Gaver, som den saa haardt trænger til i disse vanskelige Tider, hvor vor Sognekirkes Bestaaen og Velfærd fuldstændig afhænger af vor Pligtsfølelse og Gavnildhed.

Kirkeforstander.

I Lighed med de foregaaende Aar agter undentegnede i Anledning af Julen at foranstalle en **Indsamling** til Fordel for de fattige i **Rosenkranskirkens** Sogn. Det er vort Haab, at enhver efter Evne vil yde sin Skærv hertil. Sognepræsten, Kapellanen saa vel som undertegnede er villige til at modtage Gaver.

Frk. M. Hoffmann,
H. C. Ørstedsv. 48 A².

Frk. Ronge,
Lykkesholmsallé 14 C.

Fru F. Osterhammel,
Bülowsv. 30 A¹.

Fru Em. Siegter,
Kingsøg. 17 Mezz.

St. Franciskus' III Orden har Møde Fredag den 10. Decbr. Kl. 8. Aften i St. Knuds Kapel.

St. Knuds Kapel. Mariabørnskongregationen af den ubesmitte Undfangelse holder Møde med Optagelse af Kongreganter Mandag d. 13. December Kl. 8. Aften. Det bemærkes, at der fremtidig kun er Optagelse i Maj og December.

Søndag den 19. Kl. 7 Morgen Fælleskommunion.

Vincentiskonferensernes fjerde Generalmøde

holdes Søndag d. 12. Decbr. (efter Højmessen i St. Ansgars Kirke) Kl. ca. 11 $\frac{1}{2}$ i Bredgade 67 o. G. Til Mødet indbydes alle aktive og bidragydende Medlemmer.

O.drup. Begge Kongregationer har Fælleskommunion Søndag d. 12. December (Marias ubesm. Undfangelse). Samme Dags Aften Kl. 5 har Kongregationen »Fredens Dronning« Optagelse af nye Medlemmer. Ved Fælleskommunionerne bedes Medlemmerne om at møde med Baand og at tage Plads paa de forreste Bænke.

Jesu Hjertes Kirke. I December Maaned vil Emnet for Prædikenerne Søndag Aften være den h. Paulus' 1. Brev til Thessalonikerne. Brevet agtes gennemgaaet i homilelsk Fovm.

A.C. (De unges Sektion). — Onsdag d. 8. Dec. Kl. 8 $\frac{1}{4}$. i A.C.'s Lokaler, Vestervoldgade 115². — Hr. stud.theol. N. Nøjgaard vil tale om »Primitiv Religion«. Gæster kan medtages. Adm.

St. Andreas Sogn. Julefest (med efterfølgende Dans) afholdes i Charlottenlund Palmehave Onsdag d. 29. December. Kl. 6 Juletræ med Uddeling af Gaver og Dans for Børnene. Kl. 8 $\frac{1}{2}$ Kokolade og Kager til Børnene. Kl. 8 $\frac{1}{2}$ —11 Dans for voksne. Gaver (og Tilsagn herom) til Børnene og Tombolaen modtages med Tak i St. Andreas Præstegaard samt af Hr. Hutters, Slotsvej 33 — Fru Wulff, Bramsvej 11 — Fru Brandt, Stengaards Allé 15 Hellerup — Fru Blatt, Sponnecksvej 16 Gentofte — Frk. Holler, Eleanorsvej 24. Billetter til voksne 1,50 Kr. Børn 1 Kr. faas ovennævnte Steder. Paa Komiteens Vegne

A. M. Hutters, Slotsvej 33 Charlottenlund Telf. Ordrup 1583.

Lodsedler til bortlodningen til Fordel for *St. Hans Kapel* i Hørsholm faas for 1 Kr. Stykket hos Spejderne, i Katholsk Boghandel og hos Portneren, Stenosgade 4; i Ordrup i St. Andreas Præstegaard.

Gevinster: 1 Broncestatuette af St. Antonius (udf. af Billedh. Skikkild), 1 Mandolin, 1 antik etruskisk Vase, 1 Kobberkaffekande, 1 Tinkande, 1 Tinfad (Mogens Ballin), 1 Porcelænskaal (Bing & Grøndahl), 1 Christi Elterfølgelse (fransk Pragtudgave), 1 ægyptisk Haandbroderi (Guldt aad), 1 Skindkrave, 1 Par Ørenlukker, Danmark i Billeder (Folio), 2 Gavekort (Kath. Bogh.), 10 Adgangskort til Den katholske Højskole.

Gaver til Bortlodningen modtages fremdeles med Tak.

Ligesom de foregaaende Aar agter undertegnede i Anledning af Julen at foranstalle en **Indsamling** til Fordel for fattige, navnlig enligstillede, og for den af Dyrtiden i saa stort et Omfang forarsagede »skjulte Nød«. Uddelingen omfatter St. Ansgar, Østerbro, Nørrebro, Amager og Ordrup. De trængende, som ønsker at komme i Betragtning ved Uddelingen, maa personlig henvende sig hos en af undertegnede inden 15 Decbr.

Fru A. Osterhammel,
Frederiksborggade 54³.

Baronesse Stampe-Charisius,
Vestervoldgade 115.

Frk. F. Stratbocker,
Jægersborg Allé 19 Charlottenlund.

Frk. C. Tetzlaff,
Paludan Müllers Vej 5.

Kirkelig Kalender.

5. Dec. 2. Søndag i Advent.	12. Dec. 3. Søndag i Advent. I Højmessen: Marias ubesm. Undf.
6. — M. Nicolaus, Biskop og Bekender.	13. — M. Lucia, Jomfru og Martyr.
7. — Ti. Ambrosius, Biskop og Kirkelærer.	14. -- Ti. Oktavdag.
8. — O. <i>Marias ubesmittede Undfangelse.</i>	15. — O. Oktav af Marias ubesm. Undfang. (Tamperfastedag.)
9. — To. Oktavdag.	16. — To. Eusebius, Biskop og Martyr.
10. — F. Oktavdag.	17. — F. Ferialdag. (Tamperfastedag.)
11. — L. Damasus I, Pave og Bekender.	18. — L. Ferialdag. (Tamperfastedag.)

Katholsk Højskole. Tirsd. d. 7. Decbr. Kl. 8 Aften i St. Knuds-salen i Stenosgade 4 B. Højskoleforstander Begtrup: Ingemann. Adgang for alle. 25 Øre. Efter Foredr. er Thebordene dækket.

St. Ansgars Kirke. Søndag d. 5. Decbr. Kl. 6 er der ved Aftenadagten Procession, hvori Rosenkransbroderskabet og de unge Pigers Foreninger deltager.

Mødreforeningen i St. Ansgars Sogn Tirsdag den 7. Decbr. Kl. 8¹/₄ læses den h. Messe for Foreningens Medl. og Anliggender.

Julegaver.

Nye Testamente m/ Forklaringer. Ca. 900 Sider. 5,00.

Bønnebog (Fuldst) Schirting 6,00. Skind 8,00.

Salmebog + Bønnebog 4,00 5,00 7,00 7,50.

Min første Bønnebog. Med kolor. Billeder. Kærkommen Gave til Børn. Indbunden 2.35.

Jesu Hjertes Herredømme af Pater Matheo. 1,25.

Skrumsager-Petersen: Fader vor. 1,00. Den lille fikst udstyrede Bog med sit gode Indhold anbefales.

P. Steidl: Knud d. Hellige. 400 Sider 70 Billeder. 7,50.

» Vor Frues Sange fra Middelalderen. 4,50.

Antony: St. Antonius af Padua. Smuk Udstyrelse. Med Billeder 2,75 Indb. 4,00.

Krogsh-Tonning: Die heilige Birgitta. 140 Sider, 20 Billeder. Kvart Format. Smukt indb. 3,00.

Niels Hansen: Vore Helgener. 20 Livsskildringer, 200 Sider. Mange Billeder 3,00.

» » Fra Henrik d. VIII. Dage. 2,00.

Maurer: Veje til Moderkirken. 3,00.

Kardinal Newmans: Søndagsbog. 128 Sider. 1,50.

Menzinger: Fra tør Kant. 109 Sider. 2,00.

De danske Biskoppers Sendebrev. Ved F. J. West. 3,00.

Musik til Julen. Musique Religieuse for Sang og Piano (Fransk Tekst) 90 Sider i stort Format. Indeholder 20 Numre af Bizet, Gounod, Schumann, Mendelssohn, Stradella o. fl. Smuk Udstyrelse.

Ca. 300 forskellige letspillelige religiøse Melodier. Stk. 30 Øre. 4 Stk. efter eget Valg 1,00.

Orgelbogen. Ledsagelse til katolsk Salmebog. Let udsat, ogsaa for Piano. 14,00.

Gavekort udstedes til ethvert Beløb.

FREMMEDESPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN),

Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

68. AARGANG

•Nordisk Ugeblade udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag Abonnement 2 Kr. 50 Ø. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Studiestr. 27-29. 1-4, Tlf. 12327). — Under Korsbaanti (i Konvolut) til Udlandet 16 Kr. aarligt. — Redaktør: Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. Tlf. Helrup 657 y. Træffes bedst Kl. 4-5 Eftermiddag.

Nr. 50.

Søndag den 12. December.

1920.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Helene Most. — En hellig og heldbringende Tanke. — Kirken og Familieerne. — Om Turinerbilledet. — Tilsendte Julebøger. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Sverige. Tyskland. England. Frankrig. Rom. Italien. Grækenland. — Avertissementer.

Smaa Indledninger.

523.

Virgo immaculata.

Vor Kirke gemmer i sine Dogmer Skatte af Skønhed og Visdom.

Hvilken Skønhed og Poesi rummes saaledes ikke i Dogmet om Marias ubesmittede Undfangelse! Hvor er det ikke i Stand til at vække Glæde og Trøst! Beundrende staar vi foran denne Menneskesjæl, der straalere i den ubesmittede Uskylds Glans, i al den Uberørthed og Friskhed, der fandtes ved Skabelsens Morgengry! Saa ren er Maria, som den uendelig hellige Guds Idealbillede af en Menneskesjæl. Og tillige prydet med alle de himmelske Smykker, der fandtes i Guds Gemmer til at fremhæve Gudsmoders Værdighed. Fordyber vi os i hendes Billede, tænker vi paa *virgo immaculata*, Jomfruen, undfangen uden Arvesyndens Plet, da er det, som om vi indaadende Paradisluft, Luften fra det tabte Eden, og himmelsk Trøst og stille Vemod griber vor Sjæl. Vi forstaar, at Digtere og Malere har forsøgt at tolke Menneskehedens Følelser overfor den ubesmittede undfangne Jomfru, som jo er en af vor egen Slægt, vor egen Søster, og dog saa højt benaadet af Gud. Vi føler midt i Verdens Lyst og Jordens Støv, selv midt i Syndens Morads, at der er noget i os alle, der

har større Værd, noget, der længes og drages og løftes opad mod Himmels lyse, rene Riger. — — —

Og saa har vi tillige fuldkommen Tryghed. Kirkens ufejlbare Lærer har talt. Sagen er afgjort. Men desuden har Himmelen stadfæstet hans Lære: I 1854 hørtes Røsten fra Klippen i Rom; i 1858 udgik en himmelsk Røst fra Klippen ved Gaves Bredder. Da var det Jomfru Maria selv, der erklærede: »Jeg er den ubesmittede Undfangelse.«

Men Menneskene vilde have Sikkerhed; de var bange for at blive Ofre for Selvbedrag. Sognepræsten i Lourdes krævede, at Rosenbusken ved Grotten skulde blomstre midt i Februarkulden. Maria smilede; hun havde andre Beviser, Beviser, der vilde vedvare i Aarhundreder og gøre Gavn for mange Mennesker, for syge paa Legemet eller paa Sjælen. Hun lod Bernadette med sine smaa Fingre grave i Grottens Klippebund, og en Kilde vældede frem, hvis Vand har helbredet alle Slags Sygdomme og endog i et Nu lukket aabne Saar.

I over 60 Aar har disse Helbredelser fundet Sted; i al Offentlighed undersøges de af samvittighedsfulde Læger. Midt i det 20. Aarhundrede staar Miraklets Tegn: enhver, der har god Vilje, kan overbevise sig. Mange har ogsaa fundet Troen; men andre har lukket deres Øjne eller vendt Ryggen til. De vil ikke modtage den Haand, der rækkes dem.

Vi Katholikker trænger ikke til den Slags Mirakler; vi tror paa vor ufejlbare kirkelige Øvrighed. Men vi glæder os over den undergørende Kilde, fordi den ustandselig forkynder og stadfæster vor Tro paa Marias ubesmittede Undfangelse, paa Pavens Ufejlbarhed, paa Arvesynden og Forløsningen ved Jesu Død.

Saaledes er Mariadyrkelsen ogsaa her bleven et Værn for vor Tros vigtigste Sandheder. J. Koch, S. J.

Helene Most.

Et Liv i Kamp og Sejr.

(Fortsat).

Det gjaldt nu om at komme til Moabit, og det lykkedes ogsaa ved Hjælp af hendes ikke ringe diplomatiske Behændighed. Et Kloster forekom hende som noget fremmed, usigelig hemmelighedsfuldt. I Spanien og Italien

gaves der Munke, det vidste hun vel, men at man kunde besøge og træffe disse sælsomme Væsener i selve »Rigshovedstaden Berlin« — der var dog noget underligt i den Tanke. Hendes Haand rystede, da hun trak i Klokken, og da hun hørte dens Klang, forskrækkedes hun helt.

Døren gik op, og der stod en Munk for hende i hvid Klædning med et smalt sort Overklæde. »Nej, man kunde ikke faa P. Bonaventura i Tale i Dag, overhovedet aldrig om Søndagen, højst en Hverdag om Formiddagen.« Det var ingen venlig Modtagelse, og hendes Hjerte sank dybt. Bedrøvet gik hun bort — skulde hun nu atter vente og maaske vente uden at naa sit Maal?

Det var hende nemlig meget vanskeligt at komme noget Steds hen paa en Hverdag. Men da kom Sedandagen hende til Hjælp. Man talte netop om at afskaffe denne Mindedag, men paa den tyske Kejsers Ønske blev det atter det Aar en Fridag for Skolerne. En Dame, hun kendte, opholdt sig i Berlin og indbød hende til at besøge en Udstilling. Udstillingen besøgte de i Fællesskab, men Frokosten bagefter bad Helene sig fritaget for, da hun havde Ting af største Vigtighed at besørge.

Atter stod hun ved Klosteret, atter lukkede den samme Portner i den hvide Klædning op, men denne Gang afviste han hende ikke. Han bød hende venligt ind, anviste hende Plads i et af Klosterets smaa Taleværelser, saa skulde han hente P. Bonaventura.

Som det saa ofte gaar, naar man skal træffe en, man aldrig før har set, men ofte tænkt paa, havde hun ogsaa gjort sig Forestillinger om, hvorledes Pateren med det lykkebringende Navn saa ud: det var en høj, majestætisk Skikkelse med fine, klassiske Træk, smukt, hvidt Haar, langt, ærværdigt Skæg og et Smil af overlegen Godhed. Pludselig bankede det, og hun gik hen til Døren. En lille, beskeden Mand med tætklippet sort Haar og ungdommeligt, glatraget Ansigt traadte ind. »Jeg vilde gerne tale med Pater Bonaventura,« udbrød Helene lidt forskrækket. »Jeg er Pater Bonaventura,« lød det venlige Svar.

Nu begyndte en Samtale, der fra hendes Side først

var temmelig forvirret. »Hun havde allerede faaet Undervisning i Katekismus« — »hun var ikke helt færdig« — hun var ganske overbevist« o. s. v. Saa begyndte Pater Bonaventura at tale med hende, spørge hende om Livsforhold, om Motiver m. m., og for hvert Ord, han sagde, følte hun tydeligere og tydeligere, at nu var hun endelig kommen til den rette: denne Mand med de kloge, gode Øjne og den milde og dog saa alvorfulde Tale var ikke andet end lutter Godhed, rolig-fornem og samtidig solskinsvarm, af uendelig velgørende, hjertevindende Godhed.

Al hendes overlegne Sikkerhed og Slagfærdighed var som blæst bort, foran den hvide Mand sad hun som et om Hjælp ydmygt bedende Barn. Han talte indtrængende til hende, om det nu ogsaa var hendes fulde Alvor. »Ved De,« sagde han, »at man ogsaa kan blive salig i Deres Tro, hvis man tror, at den er sand, og elsker Frelseren? Og ved De, det er meget bedre at være en from Protestant end en halv Katholik?« »Det ved jeg,« svarede hun, »men jeg maa alligevel blive Katholik.«

Flere Gange troede hun, at han helt vilde afvise hende, og hun gentog ogsaa flere Gange sagte og bestemt: »Men jeg vil alligevel være Katholik.« Endelig kom der en Vending, idet Pater Bonaventura sagde: »Men naar et Menneske virkelig i Sandhed erkender Sandheden, er det en udsigelig stor Naade. Det synes mig at være Tilfældet med Dem. De synes mig trods Deres Ungdom at være fuldkommen alvorlig. Da kan man kun af hele sit Hjerte sige den gode Gud Tak og Pris og gøre, hvad han befaler. Og jeg vil gerne hjælpe Dem.«

Nu blev det aftalt, at hun skulde komme til Undervisning hver Søndag Eftermiddag, men først efter November; Pater Bonaventura skulde rejse, og var hun kommen to Dage senere, havde han allerede været væk.

(Fortsættes.)

„En hellig og heldbringende Tanke“.

Domprovst *Martensen-Larsen* i Roskilde har for nylig skrevet en Bog »Jairi Datter«, som gøres til Genstand for skarp Kritik i Nr. 47 af »Indre Missions Tidende«, i hvilken Pastor *Vilh. Kold* tager Domprovsten under Behandling og svinger Tugtens Svøbe over ham. Efter en Del rosende og anerkendende Ord om Domprovstens opbyggelige Skribentvirksomhed og efter at have fremhævet, at der ogsaa i den sidste Bog findes adskilligt smukt og opløftende, som fortjener Tak, erklærer Pastor K., at han har taget Pennen i sin Haand »for at advare mod Bogen«, og han tilraaber harmdirrende dens Forfatter de Ord: »Hvor tør du dog skrive saadan og sende det ud i Verden?« Thi — hedder det senere — »det er en farlig Bog, som Satan nok skal forstaa at bruge i sin Tjeneste til Skade for Guds Rige.«

Naa, det sidste vilde just ikke være det værste, der kunde siges om Bogen, da jo selv det bedste kan misbruges. Maaske erindrer Pastor Kold den hellige Petrus' Ord (2det Brev 3, 16) om Apostelen Pauli Breve, »hvori nogle Ting er vanskelige at forstaa, hvilke de ukyndige og ubefæstede fordrejer, ligesom ogsaa de øvrige Skrifter, til deres egen Fordærvelse.«

Hvad er da det, M.-L. har gjort sig skyldig i, og som har fremkaldt dette Vredesudbrud? Intet mere og intet mindre end, at han har gjort sig til Talsmand for Bønnen for de afdøde og derved i betænkelig Grad nærmet sig det Standpunkt, »Pavekirken« gennem 19 Aarhundreder urokkeligt og ufravigeligt har indtaget, den Kirke, som ifølge Apostelens Ord er »Sandhedens Støtte og Grundvold« (1. Tim. 3, 15).

Og meget hvast irettesættes Forfatteren ved følgende Angreb: »Jeg synes, der skal stor Dristighed til hos en, der staar paa en fremskudt Plads i Herrens Kirke, naar han giver sig til at forkynde en Lære, som aldeles intet Medhold har i Guds Ord.« I Forbigaaende bemærket — falder mon ikke denne Anke tilbage paa selve Angriberen? Thi han hører da vel ogsaa til dem, som Søndag efter Søndag staar frem paa Prædikestolen og holder Guds-tjeneste, skønt dette ikke er i Overensstemmelse, men i aabenlys Modstrid med Skriftens klare Ord, som lyder: »Du skal helligholde Sabbaten«, »Paa den syvende Dag skal du hvile«, »Den syvende Dag skal være eder hellig, en Sabbatshvile for Herren« (2. Mos. 20, 8—11; 34, 21; 35, 2; 3. Mos. 23, 3). Dersom Pastor Kold altsaa ikke

slutter sig til det mosaiske Trossamfund eller til »den syvende Dags Hellige«, men i Stedet for Sabbaten helligholder den første Dag i Ugen, altsaa Søndagen, saa gør han derved jo ogsaa noget, som ingen Hjemmel har i Skriften, men udelukkende i Traditionen, og han kommer derved allerede i en for ham saare farlig Nærhed af »Pavekirken«. Han accepterer derved selv noget, som ifølge hans Opfattelse burde være forkasteligt, thi han paaberører sig Herrens Ord i den hellige Johannes's Aabenbaring, 22. Kapitel, om dem, som lægger noget til eller tager noget fra, hvad der er skrevet i »Bogen«. Mærkeligt nok gør han sig for Resten i samme Aandedræt ikke blot selv skyldig i nøjagtig den samme Brøde, da det hedder: »Dersom nogen lægger noget til disse Ting (∴ denne Bogs Profetis Ord) . . . tager noget bort fra denne Profetis Bogs Ord« — der sigtes altsaa her umiddelbart kun til selve Aabenbaringens Bog — men han synes tilmed helt at have glemt Luthers Tilføjelse »alene« (i Galaterbrevet 2, 16) og dennes Forkastelse af Jakobs Brev.

Det er i denne Forbindelse maaske ikke helt overflødigt at minde om Joh. 21, 25, hvor Evangelisten udtrykkeligt fremhæver, at der ogsaa er mange andre Ting, som Jesus har gjort (selvfølgelig endnu langt mere, som han har sagt, jfr. Ap. Gern. 1, 3), men som det hverken var Apostelens Agt eller Opgave at nedskrive. Thi Christus har dog udsendt Apostlene for at prædike, altsaa at forkynde den aabenbarede Sandhed med Munden og ikke med Pennen. Havde det været vor Herres Mening, at Apostlene hovedsagelig skulde være Skribenter, saa havde de sikkert ogsaa opfyldt deres Mesters Befaling, og den hellige Skrift vilde være bleven langt omfangsrigere, end den i Virkeligheden er. Men en Kendsgerning er det dog, at Apostlene kun lejlighedsvis er optraadte som Forfattere og først efter at have grundlagt Menigheder, samt at det ikke engang er Halvdelen af de tolv Apostle, nemlig kun de fem: Matthæus, Johannes, Petrus, Jakobus og Judas Thaddæus, af hvilke vi ejer skrevne Bøger (hverken Lukas eller Paulus hørte jo til det oprindelige Apostelkollegium). Den mundtlige Forkyndelse og Belæring var og blev Hovedsagen; derfor siger Frelseren: »Hvo, som hører eder, han hører mig, hvo, som foragter eder, foragter mig« (Luk. 10, 16). I Kraft af denne Autoritet kunde Evangelisten Johannes skrive de stærke Ord: »Den, som kender Gud, hører os; den, som ikke er af Gud, hører os ikke« (1. Joh. 4, 6), og den hellige Paulus give den indtrængende Formaning: »Hold fast ved de Overleveringer, som I har lært, enten ved Tale eller ved Brev fra os« (2. Thess. 2, 14).

Men er det nu mon ogsaa rigtigt, naar Pastor K. saa afgjort erklærer, at »de, som beder for de døde . . . ikke har et eneste Sted i vor Bibel (vor Bibel? — er det ikke en Tilsnigelse, da han dog har »Pavekirken« at takke for, at Bibelen overhovedet er bleven bevaret uforfalsket og kommet i hans Hænder!) at holde sig til«, og at »man . . . ikke (kan) finde nogen som helst, end ikke den svageste, Antydning af en Opfordring til at bede for de døde«?

Altsaa virkelig ikke? Skulde (den bibelfaste) Pastor K., som holder saa stærkt paa at efterligne Berøensernes Eksempel (Ap. Gern. 17, 11) ved altid at ransage i Skrifterne, være saa ganske uvidende om Eksistensen af Makkabæernes Bøger? Skulde han ikke kende til det 12. Kapitel i anden Bog, hvor der berettes om Judas, der sendte 12000 Drachmer Sølv til Jerusalem, for at der maatte frembæres et Syndoffer for de afdøde? »Thi« — tilføjes der — »det er en hellig og heldbringende Tanke at bede for de afdøde, at de maatte forløses fra deres Synder.«

Jo, selvfølgelig kender han baade Bøgerne og Teksten, men han anerkender dem ikke, fordi de efter hans Opfattelse er apokryfe, og derfor anser han dem ikke for beviskraftige. Imidlertid vil han dog ikke kunne nægte, at Bøgerne er ældgamle, stammer fra Tiden før Christus og stedse er blevet hævdet og æret som hørende til det nedarvede haandskrevne Trosindhold. Og heraf fremgaar med al ønskelig Tydelighed, at det allerede i Jødedommen var en uimodsagt religiøs Skik, som endnu øves den Dag i Dag, at bede for de afdøde for derved at komme de trængende Sjæle til Hjælp.

Dog, det var jo i Gamle Testamente. Maaske hersker der Tavshed om dette Spørgsmaal i Nye Testamente? Paa ingen Maade — tværtimod. Eller alligevel: jo, der hersker til en vis Grad Tavshed, men en meget talende og overmaade betydningsfuld Tavshed, der forudsætter og — ved ikke at imødegaa eller dadle den — godkender og bekræfter den jødiske Praksis at mindes de afdøde ved Forbøn. Og netop paa Baggrund af denne Tavshed forstaar man saa meget des bedre den dybere Mening af flere af Frelserens Udtalelser. Der har vi først og fremmest det Sted hos Matth. 12, 32, hvor Jesus Christus siger, at dersom nogen taler imod den Helligaand, skal det ikke tilgives ham, »hverken i denne Verden eller i den tilkommende«. Af disse Ord drager allerede den hellige Augustinus, Gregor den St. m. fl. den Slutning, at der jo maa findes Synder, som tilgives i den anden Verden. Og da dette hverken kan ske i Himmelen eller i Helvede, saa maa der være en Mellemtilstand, et Mellemsted, og det er

netop dette, den katholske Kirke kalder for Renselsessted eller Skærsild.

Endvidere taler Frelseren om et Fængsel, som man ikke skal slippe ud fra, førend endog den sidste Skilling er betalt (Matth. 5, 26; Luk. 12, 59). Dette kan atter kun forstås og forklares, naar man antager et Sted i den tilkommende Verden, hvor der er Mulighed for at afbetale paa den mindre Syndegæld, Sjælen i Dødsøjeblikket er tynget af.

(Sluttes.)

Kirken og Familierne.

St. Josefs Gildebrødres Agitationsmøde Torsdag den 18. Novbr. i Bredgade 67 giver mig Anledning til følgende Bemærkninger og Henstillinger, som jeg ikke kunde fremsætte mundtlig paa Mødet, da jeg ikke har Ordet i min Magt. Desuden blev det anbefalet at skrive til Pressen, hvorfor jeg beder om Optagelse af nedenstaaende.

For en Del Aar siden, da Ungdomsværnet blev stiftet, slog jeg til Lyd for at faa et mere familiært Præg over vort Menigheds- og Foreningsliv, saafremt vi ønsker Fremgang og Blomstring for vore Menigheder.

Jeg gentager nu paa ny denne Udtalelse og skal nærmere præcisere, hvad jeg mener.

Vi maa ikke, i samme Grad som hidtil, oprette en Mængde Foreninger med særlige Formaal, hvorved Kræfterne splittes i Stedet for at samles om Hovedformaalene for vort kristelige og kirkelige Liv. Uden at undervurdere alle disse enkelte Foreningers Betydning for hver sit Formaal maa der dog lægges mere Vægt paa at samle saa meget som muligt under een Sammenslutning, een Forening. Et Eksempel fra den sidste Tid stadfæster dette. Foreningen Unio synes jo at maatte ophøre, medens det mulig havde været et Forsøg værd for denne Forening at prøve en Sammenslutning med St. Josefs Gilde og eventuelt andre Foreninger med beslægtede Formaal. I alt Fald kunde et Samraad med flere Foreningers Bestyrelser være til Gavn for Sammenholdet om den gode Sag.

Naar vi nu lægger Hovedvægten paa at faa et familiært Præg indført i vore Menigheder, kan der spørges om, hvorledes dette skal praktiseres. Ja, her forekommer det mig, vi maa kunne tage Aarhus eller en anden By til Forbillede. I Aarhus har man de kendte Familieaftener for hele Menigheden med rig Afveksling af Foredrag, Komædie, Koncert, Samtaler, Forfriskninger o. s. v.

Her kan Menighedens Medlemmer tilbringe en fornøjelig Aften i godt Selskab og derved ledes bort fra daarlige Fornøjelser andre Steder. Forældre og Børn, unge og ældre kan her slutte sig nærmere sammen til Fremgang i det gode.

Men, siges der, her i København er det langt vanskeligere end i Provinsan at indrette saadanne Familieaftener; her er mere Standsforskell end der o. s. v. Den eneste Vanskelighed, som mulig kan faa Betydning, er at skaffe de nødvendige Lokaler af passende Størrelse, og i øvrigt tror jeg, Vanskelighederne overvurderes. Selv om enkelte (mange bliver det næppe) skulde være imod en saadan Ordning, kan det næppe skade særlig meget. Der vil jo altid findes nogle, som ikke tilfredsstilles, hvorledes man end indretter sig. Det store Flertal i vore Menigheder vil sikkert glæde sig meget til saadanne Familiesammenkomster og høste megen Gavn heraf.

Jeg kunde tænke mig det ordnet saaledes, at hvert Sogn her i Byen faar sin særskilte Familieaften, helst i hvert sit Lokale, hver Maaned, og med Sognepræsten som Leder, hvor saa alle Sognets Anliggender efterhaanden og lejlighedsvis kunde komme paa Tale, afvekslende med alle de enkelte Foreningers Særinteresser. *Ove Jensen.*

Efterskrift. Hovedpunktet i forangaende Linjer beror desværre paa en Misforstaaelse. Man kan nok indføre adskillige Ting, men ikke alt, hvad man ønsker. Man kunde f. Eks. indføre, at alle Damer i Selskaber mødte i anstændigt syde Bomuldskjoler, og det vilde være en udmærket Foranstaltning, men derfor er det alligevel ikke givet, at Selskaberne vilde faa et anstændigt og larveligt Præg; thi Præg og Tone kan man ikke indføre, det vokser man og udvikler sig til. Man kan ligeledes umuligt »indføre et familiært Præg i vore Menigheder«, hvad ogsaa mange af Hjertet vilde betakke sig for, men man kan, Præster og Lægfolk hver paa sit Virkefelt, arbejde for, at opblæst Dumhed, indskrænket Snobethed og smaalig Mistænksomhed bliver lagt i Kærlighedens Smeltedigel og udrenset i vore Menigheder. Derved kan der fremkomme, jeg vil ikke kalde det et »familiært Præg«, hvad der for mig lyder ikke saa lidt af en næsvis Indblanding i andres Affærer, men en Kærlighedens og Elskværdighedens Aand, der bør sætte sit Særpræg paa alle dem, der regner det for deres højeste Ære at være Guds og den katholske Kirkes Børn. *Niels Hansen.*

Om Turinerbilledet.

Svar til højærv. Hr. Pastor Koch.

Jeg foreslaar Hr. Pastor Koch, hvis han vil, da paa en rolig og saglig Maade at angive, hvor i mit Foredrag eller mine Artikler det egentlig er, jeg har sagt noget fejl-agtigt, og hvori det fejlagtige nærmere bestaar.

Det er urigtigt, at jeg skulde have skrevet, at »Følelsen, Anelsen og Indtrykkene skal afgøre Sagen«, eller at jeg skulde have anført disse Ting som »Bevis«. Jeg har blot paavist, at en Følge, som jeg »syntes« maatte indtræde, ogsaa virkelig i nogle foreliggende Tilfælde er indtraadt. Det er det hele.

J. Olrik.

Tilsendte Julebøger.

Fra Gyldendals Forlag er der tilsendt Ugebladet en lille Bunke Julebøger, som nu, da Festen staar for Døren, ogsaa skal faa et lille, for de flestes Vedkommende anbefalende Ord med paa Vejen.

1. Juleroser behøver for saa vidt ingen Anbefaling, som den jo i talrige Hjem i mangfoldige Aar har haft sin faste Plads blandt Julens Gaver. Det er jo ikke muligt andet, end at der er Forskel, ofte betydelig Forskel, paa de forskellige Aargange; undertiden har man haft en noget tom Fornemmelse, naar man har bladet det store Hæfte igennem; i Aar er det modsatte Tilfældet; de smukke Billeder og de talrige Fortællinger og Digte giver Læseren baade Underholdning og noget at tænke paa og glæde sig over. Pastor Olfert Ricard skriver en hel lille Afhandling om Jesu Lignelser, væsentlig om den Brug, Herren gjorde af det daglige Livs smaa Begivenheder og Ting til at afbilde Guds Riges Hemmeligheder.

2. Børnenes Juleroser er ogsaa en god gammel Bekendt og fortjener en venlig Modtagelse i alle Hjem, hvor der er Ungdom paa mellem fire og fjorten Aar. De fornøjelige og kønne Fortællinger og mange morsomme Billeder og Figurer indeholder absolut ikke noget, der kan vække Anstød i et katholsk Hjem.

3. Juletid er som en mindre Børnenes Juleroser, dog med en hel anden Tekst og andre Billeder, der dog i ingen Henseende staar tilbage for det store Julehæftes; det er ikke saa dyrt, men alligevel en udmærket Gave for alle Børn, baade i store og smaa Hjem.

4. Almanakken Danmark, redigeret af Gustav Hetsch og Jeppe Aakjær. I 26 Aar har nu denne den danske

Presses Almanak set Dagens Lys og hvert Aar vundet flere og flere Venner. Det er den Almanak, der først (under Franz von Jessens Redaktion) bragte de romersk-katholske Festdage med som en fast Rubrik, der jo for tre Aar siden naaede med ind i den almindelige, officielle Universitets-Almanak. Indholdet af Almanakken er interessant og underholdende, Fortællingen om Apostelen Paulus dog ikke helt tiltalende, men Følgebladet, det nye Danmarks-kort, ganske ypperligt. Alle Danske vil med Glæde se paa det nye kulørte Stykke, der strækker sig syd for Kolding, i Flugt med Sydspidsen af Ærø.

4. Arbejdernes Almanak kan trods flere morsomme og gode Ting ikke anbefales. Ikke fordi den er Arbejdernes eller Socialisternes Almanak, men af ganske andre Grunde bør den ikke findes i noget katolsk Hjem.

Ikke fra Gyldendals Forlag, men udsendt af »Katholsk Klub i København« kommer endnu et Julehefte:

6. Julekrybhen, redigeret af Emil F. Rønnow. Alle-rede i 1901 kom det første katolske Julehæfte: »Julehil-sen«; det udkom kun i to Aar. Nogle Aar efter udsendtes »Julekærten«; det varede nogle flere Aar, saa var det forbi. »Julehelg« kom kun eet Aar. Nu, efter flere Aars Forløb, har vi altsaa atter et katolsk Julehæfte, som vi ønsker mange Aars Levetid. Af de tolv Bidrag i bunden og ubun-den Stil skal fremhæves et lille efterladt Bidrag af Mogens Ballin, der er saa ægte »ballinsk«, at man kender ham igen i hver Ytring, en stemningsfuld Skildring af Katholsk Assistent's Kirkegaard af Hæftets Redaktør, og en interessant Oversigt over det »katolske Holland« med mange Billeder.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Ved Højskolens Møde den 30. Novbr. skildrede Hr. Pastor Küpferle grundigt Apostelen Paulus's mægtige kristelige Personlighed og gav derved en fortrinlig Nøgle til Forstaaelsen af Apostelens fjorten, i Ny Testa-ment indeholdte Breve, hvilke han i Foredragets Slutning gav en kortfattet, men ypperlig Oversigt over, baade krono-logisk og stofflig betragtet.

— Paa St. Andreas Festen (d. 30. Nov.) samledes en Del af det nedlagte St. Andreas Kollegiums tidligere Lærere og Elever i Wiwels Selskabslokaler for endelig at danne det ved Mindestensfesten foreslaaede Kollegianersamfund. Den midlertidige Formand, Gross. Alfred Silcowitz, bød Velkommen og mindede Tilhørerne om længst forbigangne Andreas-Fester, tilbragte paa deres kære gamle Skole. Pa-

ter L. Günther valgtes til Dirigent, hvorefter Fabrikant Jos. Hoffmann paa et ved et tidligere Møde nedsat Udvalgs Vegne forelagde Udkast til Love. Disse blev dog forkastet som foreløbig overflødige og i Stedet vedtoges enstemmig en Resolution saalydende; »Andreas Kollegianer Samfundet (A.K.S.), stiftet d. 31. Juli 1920, har til Formaal at fremme og bevare Sammenholdet mellem samtlige tidligere Elever og Lærere fra det nedlagte St. Andreas Kollegium paa Ordrupshøj. Mindst een Gang om Aaret, saa vidt muligt d. 30. Nov., St. Andreas Fest — afholdes et Aarsmøde, hvor Samfundets Interesser drøftes. Til at varetage Samfundets Interesser for det følgende Aar og udføre de vedtagne Beslutninger vælges paa Aarsmødet mindst 3 Medlemmer, som aflægger Beretning og Regnskab ved det næste Aarsmøde. Kontingentet er 10 Kr. aarlig; tidligere Lærere af St. Andreas Kollegiet og skolesøgende Elever er kontingentfri. — Under Beklagelse meddelte Gross. Silcowitz, at han ikke ønskede Valg, hvorefter man valgte Fuldmægtig i Landmandsbanken, H. Nielsen, Red. Hutters og Fuldmægtig i Statens Hypotekbank O. Michaëly til at varetage Samfundets Interesser for det følgende Aar. — Da den alvorligere Del af Festen dermed var afsluttet, samledes man om Sinørrebrødsbordene, hvor Talerne rask afløste hinanden. Det fornøjelige Samvær blev altfor hurtigt afbrudt af Raadhusklokkernes 11 manende Slag.

— Den 29. Novbr. holdt K. U. V. sin ekstraord. Generalforsamling i Stenosgade, hvor Sekretæren, H. Johnsen, bød Velkommen og Hr. cand. jur. Kyhse dirigerede. De foreslaaede Lovændringer blev endelig vedtaget, hvorefter Værnets Stifter og mangeaarige Formand, Hr. Pastor Ludv. Günther, blev kaaret til Æresmedlem og livsvarigt Medlem af Raadet. Efter Kaaringen oplæstes en skriftlig Hilsen til Generalforsamlingen fra den for kort Tid siden afgaaede Formand, Hr. Kaptajn Beyer, hvorefter Dirigenten anmodede Udvalget om paa Generalforsamlingens Vegne at sende Hr. Kaptajn Beyer en Hilsen og Tak for det store Arbejde, han i den korte Tid havde helliget Ungdomssagen gennem Værnets Virksomhed.

Sverige. Natten til den 23. November afgik ved Døden i Stockholm Mater Solina af Elisabethssøstrenes Kongregation efter mangeaarige svære Lidelser. Søster Solina, som for nylig fejrede 50 Aars Jubilæum som Søster, fødtes i Beherstadt i den h. Elisabeths Land Thüringen, indtraadte i Elisabethssøstrenes Samfund 1869 og kom som ung Søster til Stockholm 1872, hvor hun virkede i Barmhertighedens Tjeneste i Stadens sydlige Del. Siden 1886 var hun Forstanderinde for Drengehjemmet St. Erik og en Moder for de Søstre, som styrede Huset for Biskoppen

og Præsterne ved St. Eriks Kirke samt underviste i Skolen samme Steds. Fredag den 26. Nov. fandt hendes højtidelige Jordfæstelse Sted fra St. Eriks Kirke. Handlingen foretoges af Hans Højærv. Biskop Albert Bitter, assisteret af Præsterne S. Nordmark og B. D. Assarson. Biskoppen mindede i sin Tale om den hedengangne Søsters Livsgerning med Jesus, for ham og gennem ham, fremfor alt hendes store, hengivne Taalmodighed i Lidelsen, som havde været alle, som saa hende, til Opbyggelse. Den døde hviler nu paa den smukke katholske Kirkegaard i Søstrenes fælles Hvilested der. Den talrige Sørgekære i Kirken viste, at Søster Solinas Kærlighed til fattige og ulykkelige gik langt ud over St. Eriks Menigheds Grænser.

R. I. P.

P. Stephan.

Tyskland. Alle Tysklands Ærkebiskopper og Biskopper har udsendt en fælles Hyrdeskrivelse, som er bleven oplæst i alle Kirker. Heri udtales, at Krigen og Landets Ulykke i høj Grad har fremmet den offentlige Umoralitet, som vil styrte hele Folket i Ulykke, hvis den ikke standses. Biskopperne opfordrer de kristne Kvinder til at arbejde for større Anstændighed i den kvindelige Klædedragt og fordømmer i skarpe Udtryk den raadende Tidsaad. Særlig beklages det, at Umoraliteten efterhaanden er ved at brede sig ude i Landdistrikterne, hvor man før ikke kendte saa meget til den.

England. Under britiske og amerikanske Auspicier er der begyndt en Bevægelse for at forny de i *Central-Europa vanrøgtede Bibliotheker*. Valutaen og de fortvilede Livsvilkaar har længe hindret og hindrer stadig Nyanskaffelser af Bøger, hvorfor der er afgaaet Sendinger af engelske og amerikanske Værker til Universiteterne i Berlin, Buda-Pest, Frankfurt, Göttingen, Graz, Innsbruck, München, Prag og Wien.

— De *anglikanske Biskopper* er efter indtrængende Anmodninger gaaet ind paa at meddele *Kvinder* Diakon-Vielsen. Derved faar disse Ret til at prædike og døbe, men ikke holde Nadvere.

Frankrig. I 1560 fandtes der i Frankrig 3 Millioner *Protestanter* af en Totalbefolkning paa 20 Millioner, d. v. s., 15 % af alle Franskmand var Protestanter. I vore Dage findes kun mellem 500,000 og 600,000 Protestanter, medens Indbyggerantallet er steget til omtr. 40 Millioner, altsaa er der nu kun 1 $\frac{1}{4}$ % Protestanter i Landet.

Rom. I sin nye Encylica, *Principi apostolorum*, erklærer Benedikt XV den hellige Efrem, † 373, for Kirkelærer og paaviser de mange Paralleler, der findes mellem ham og St. Hieronymus; de levede begge i Syrien, var omtrent samtidig og udmærkede sig begge ved Studiet af

den hellige Skrift. Paven fremhæver særlig St. Efrems Lære om Offeret under Messen, om Gudsmoders Jomfruelighed og Petrus's Primat.

— 17., 18., 19. Decbr. skal der i Kirken St. Maria Maggiore i Rom, hvor den h. Hieronymus i 1500 Aar har haft sit Hvilested foran Relikvierne af Bellehems Krybben, til hans Ære holdes store Festligheder, i hvilke samtlige Kardinaler og Biskopper i Rom skal tage Del. Paven har befalet alle Biskopper i Verden at holde en tre Dages Andagt til Ære for den største Lærer i Bibelkundskab (det er jo i Aar 1500 Aar siden hans Død) og priser Hieronymusselskabet, der udbreder Evangelie-Udgaver.

Italien. Kardinal Andreas Ferrari, Ærkebiskop af Milano, er efter længere Tids Sygdom den 19. Novbr. afgaaet ved Døden. Født den 13. August 1850 blev han i en Alder af 40 Aar udnævnt til Biskop; efter at have beklædt to Bispestole ophøjedes han 1894 til Ærkebiskop af Milano, 3 Dage efter at han af Leo XIII var bleven udnævnt til Kardinal. Den afdøde var en af den kristne Socialismes ypperste Repræsentanter i Italien og interesserede sig levende for Undervisningen, hvorom det nye Universitet, der med det første vil blive aabnet i Milano, er det skønneste Vidnesbyrd.

Grækenland. Meletios, statskirkelig Ærkebiskop af Athen, er bleven afskediget og erstattet af Theoklitos, den forrige Ærkebiskop, som i Oktober 1916 offentlig satte Venizelos i Band og derfor blev degraderet. — Vi har her, et typisk Eksempel paa, hvorledes det gaar alle Vegne, hvor det pavelige Supremeti afskaffes og Kirken kommer ind under Statens Slaveri.

St. Hans Kapel. Indkommet er: Kr. 7—10—5—10—8—2—720,50 (= sv. Kr. 500) —8,50—25—5—100. Med hjertelig Tak maa jeg dog gøre opmærksom paa, at Byggefondens Gæld desværre endnu ikke er afviklet. *Aage von Benson.*

Lodsedler til Bortlodningen til Fordel for *St. Hans Kapel* i Hørsholm faas for 1 Kr. Stykket hos Spejderne, i Katholsk Boghandel og hos Portneren, Stenosgade 4; i Ordrup i St. Andreas Præstegaard.

Foruden de tidligere nævnte **Gevinster** er skænket: 10 Relieffer (i Kalipasta) af Biskop v. Euch (af Hr. Billedhugger Windfeldt-Schmidt).

Gaver til Bortlodningen modtages fremdeles med Tak.

Julegave.

Forudbestilling paa P. A. Menzingers »Nye katholske Salmer for Kirke og Hjem« (Partitur, stort Format) modtages fremdeles. Prisen bliver 10 Kr.; dog gives 20% ved Forudbestilling. Gavekort paa Værket sælges for 8 Kr. i Katholsk Boghandel.

Assumptionskapellet (Ordrupshøj). Fredag d. 17. Decbr. læses Kl. 6¹/₂ Messe for den nordiske Bønneforenings Anliggender. Kl. 4¹/₄ (ikke 4¹/₂) fransk Prædiken og derefter Velsignelse.

Kollekten til Fordel for **Elisabethforeningens** Børn har indbragt:

Tilbedelses Klosteret Kr. 32,00	Rosenkranskirken Kr. 74,75
Østerbrogade 7 D » 16,60	Jesu Hjertes Kirke » 82,50
Immaculata Kirken » 36,00	St. Annæ Kirke » 40,00
St. Knuds Kapel » 10,00	St. Andreas Kirke » 114,19
St. Josefs Kirke » 40,05	St. Ansgars Kirke » 395,75
Sakramentskirken » 103,61	Ialt Kr. 945,45

for hvilket smukke Resultat herved bringes en inderlig Tak.

Paa Bestyrelsens Vegne *J. Braun.*

Til **danske katolske Børn paa Landet** har jeg fra *E. G. P.* modtaget 10 Kr. for Decbr., hvorfor takkes. *N. H.*

St. Josefs Gilde, st. 1885. Mandag d. 13. Dec. Kl. 8 Aften pr. afholdes i Bredg. 67, 2. Sal o. G. Festmøde med Optagelse af 10 nye Medlemmer i 4. Grad, ligesom der er Optagelse i 3. Grad. Efter Mødet selskabelig Sammenkomst. Bemærk: Ved Mødet udleveres den ny Navnefortegnelse, ligesom de Medlemmer, der ønsker Billetter til Gildets Juletræ, der afholdes Onsdag d. 29 Dec., maa hente disse ved Mødet, Bestyrelsen.

St. Josefs Gilde, st. 1885, afholder Juletræsfest Onsdag d. 29. Decbr. Efterm. Kl. 5 i Andreas Ordenen, Frederiksberg Allé 11. Billetter og Lykkesedler à 50 Øre, hvorpaa kan vindes 1 Par Damestøvler, 1 Par Herrestøvler (begge Par efter Maal), 4 Gange 25 Stk. Cigarer, Barbermaskiner, Handskekort, flere Bøger, store Billeder, faas i Katholsk Boghandel.

I Lighed med tidl. Aar holder St. Josefs Gilde Juletræsfest den 29. Decbr. Vi agter igen i Aar at indbyde fattige katolske Børn; endvidere vil vi gerne i Aar indbyde fattige katolske Mænd og Kvinder. Hvis nogen kunde have Lyst til at skænke os en kontant Pengegave eller en Tombolagenstand, vil denne blive modtaget med Tak af Foreningens Formand *Chr. Dose*, Studiestræde 41, Telf. Byen 2297.

Kalenderen for 1921 er udkommen og kan faas paa **Meningeskonto**ret, Bredg. 69, S. o. G. (1—4, Telefon Palæ 654) samt ved Kirkerne og i Boghandelen. Pris **40 Ørc.** Ved Indsendelse af 45 Øre i Frimærker tilsendes Kalenderen portofrit. *Ansgariusforeningen.*

Julekrybben

(Red. Emil F. Rønnow). Julen 1920 udkommer et katolsk Julhefte. (Udg. af Kath. Klub, Kbhvn.) Heftet vil blive paa 32 4to Sider, rigt illustreret med Omslagstegning i 4 Farver af Billedhugger Skikkild. **Pris 3,00.**

Indhold: En Julebetragtning af Pastor Bernh. Jensen. Julekrybben, St. Franciscus Julefest eft. Johs. Jørgensen. Jul i et Benediktinerkloster af Chr. Skikkild. Jul i Paris af Cay v. Benzon. Jul i Vælskland af Pietro della Torre. Kors paa Graven, efterladt Arbejde af Mogens Ballin. Stjerner og Klokker af H. Krusenstjerna-Hafstrøm. Det kath. Holland, paa Grundlag af Oplysninger af Pastor M. Ravelli. Vejkorset af Cay v. Benzon. Ridder Ubbos Hævn af E. F. R. Spejderhelten af S. P. Fornjotur. Det sidste Hvilested af Emil F. Rønnow.

Heftet forhandles i Katholsk Boghandel, de katolske Foreninger samt gennem Boghandlere i København og Provinser.

Expedition: »Vesterhus«, Vestervoldgade 115^A. B.

„Julekrybben“, Aarets katolske Julegave.

Kirkelig Kalender.

12. Dec. 3. Søndag i Advent. I Højmessen: Marias ubesm. Undf.	10. Dec. 4. Søndag i Advent.
13. — M. Lucia, Jomfru og Martyr.	20. — M. Ferialdag.
14. — Ti. Oktavdag.	21. — Ti. Thomas, Apostel.
15. — O. Oktav af Marias ubesm. Undfang. (Tamperfastedag.)	22. — O. Ferialdag.
16. — To. Eusebius, Biskop og Martyr.	23. — To. Ferialdag.
17. — F. Ferialdag. (Tamperfastedag.)	24. — F. Vigilie (Fastedag).
18. — L. Ferialdag. (Tamperfastedag.)	25. — L. Juledag.

Katholsk Højskole. Tirsd. d. 14. Decbr. Kl. 8 Aften i St. Knuds-salen i Stenosgade 4 B. Pastor Brems fra Vejle: Hypnotismen og Miraklet. Adgang for alle. 25 Øre.

Bønneforening,

oprettet den 8. Marts 1910 af Pave Pius X for de tre nordiske Rigers Tilbagevenden til den katholske Tro.

Messe for Foreningens Medlemmer og Anliggende læses den 3. Fred. i Maanedens i Assumptionssøstrenes Kapel paa Ordrupshøj. Indmeldelser i Foreningen indsendes under Adressen: Révérend Père Directeur de l'Association, l'Abbaye de Clervaux, G.D. de Luxembourg. — Se nærmere Ugebladet 1912, Side 39 o.s.v.

Kortfattet Gennemgang af Troslæren.

For dem, der ønsker at stifte Bekendtskab med den katholske Kirkes Lære, ligesom for dem, der ønsker at genopfriske deres Kundskaber om Religionen, afholder jeg efter den Maalestok, der er den almindelige ved Konvertitundervisning, **hver Torsdag Aften Kl. 8 Gennemgang af Troslæren** Undervisningen foregaar i **Forsamlingsværelset, Bredgade 64** (Indgang gennem den lange, smalle Gaard, og opad Trappen til 1. S.) Alle er velkomne Jakob Olrik, Præst.

Maria-Kongregationen for Ynglinge har Fælleskommunion Søndag den 12. ds. Kl. 8 $\frac{1}{2}$ i Jesu Hjertes Kirke. Mandag d. 13. ds. Kl. 8. Aften: Maanedsmøde i Salen: Tabernaklet i Oldtiden og Middelalderen. Lysbilleder. NB. Enhver ung Mand er velkommen til Kongregationens Møder.

Mariakongregationen for Mænd afholder Fælleskommunion i Jesu Hjertes Kirke Søndag den 12. Decbr. Kl. 8 $\frac{1}{2}$. Om Aftenen Kl. 6 højtidelig Andagt med Prædiken i *Sct. Ansgars Kirke*.

A.C. Onsdag 15. Dec. Kl. 8 $\frac{1}{4}$ i Studenterforeningen, Studiestræde. — Højærværdige Hr. Pastor Brems fra Vejle vil tale om »Hypnotismen«. Gæster kan medtages. Adm.

Aarets to sidste Numre.

Da Postvæsenet af Hensyn til Juletravlheden har forlangt en meget tidlig Indsendelse af Nr. 52, vil *de to sidste Numre* udkomme saaledes: **Nr. 51 Onsdag d. 15. Dec.**

Nr. 52 Tirsdag d. 21. —

Artikler, Efterretninger og Annoncer til de to Numre maa derfor være Redaktøren i Hænde senest henholdsvis den 11. og den 17. Decbr.

FREMMEDSPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN),
Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

68. AARGANG

•Nordisk Ugeblad• udgives af Aungariusforeningen og udkommer hver Søndag
Abonnement 2 Kr. 50 Ø. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer,
i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Studiestr. 27-29. 1-
4, Tlf. 12327). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 16 Kr. aarligt. --
I Redaktionen: Pastor Bernh. Jensen (ansvarhavende), Boyesgade 83 V.
Tlf. Vester 7515. Træffes bedst Kl. 5-7 Eftermiddag.

Nr. 51.

Søndag den 17. December.

1920.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Helene Most. — En hellig og heldbringende Tanke. — Nye Bøger. — Den katholske Kirkes Udvikling i De forenede Stater i Nord-Amerika. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Tyskland. Asien. — Brevkasse. — Avertissementer.

Smaa Indledninger.

524.

Hvem er du?

For tredje Gang i denne Adventstid er det Johannes Døberen, der tales om, og hans rungende Røst kalder ad os: hvem er du? Spørgsmaalet blev først rettet til ham selv; og det Svar, han giver, er vel Overvejelse værd og giver adskillige nyttige Vink om, hvorledes vort Svar burde blive. Han begyndte ikke med at sige: Jeg er . . . , De taler med . . . , saadan som vi andre plejer at gøre det. Han fortalte ikke noget om, at han var af den bekendte Præsteslægt, og at han stod i nært Venskabs- og Slægtskabsforhold til Ham, som skulde komme. Den Fejl lider vi lidt af alle sammen: vi vil gerne hente lidt Glans til os selv fra vore gode Forbindelser; vi vil gerne være eller gaa for at være lidt mere, end vi virkelig er. Jo, jo, Hjertet bankede hurtigere i »Madammerne«, den Gang »Frue«titelen blev indført, og Læredrengen, der dovent duver med Hovedet, retter sig pludselig op, naar Ordet »Svend« lyder, i hans Øre; Agenten vil gerne kaldes

»Grosserer«, og hvor mange Direktører findes der ikke i vore Dage? Den lille 14 Aars Pige kniber fornærmet Lærerne sammen, hvis hun ikke bliver kaldt »Frøken«. Ja, vi vil gerne gøre os til mere, end vi er; maaske det kun er lidt mere — men under ingen Omstændigheder mindre.

Johannes Døberen, Christi Ven og Vidne, var ganske anderledes; hans Ord er fyldte af Ydmyghed og Selvfornægtelse. »Han bekendte og nægtede det ikke, men bekendte: jeg er ikke Christus, ej heller Elias«; og paa direkte Spørgsmaal svarede han end ikke lige ud, men bøjede i Ydmyghed uden om: Jeg er ikke her, som mig selv, men jeg er hans Røst.

Hvem er du? Ja, hvem er jeg, ret beset? Er ogsaa jeg »hans Røst«, saa maa jeg berede hans Vej og jævne Stierne, at Ærens Konge kan drage ind. Kun de færreste af os kan naa viden om med vort Arbejde; men eet Sted kan vi alle naa ud: i vore nærmestes Kreds, i Familie-kredsen, til Ægtefæller, til Børnene og til dem, som staar os nær og er os af Hjertet kære, enten de er fjern eller nær.

Men enhver er sig selv nærmest og maa først feje for sin egen Dør. Og visselig er der i vort Hjerte et stort Arbejde at gøre; og først, naar det er godt i Gang (færdigt bliver det ikke!), først da kan vi vende os mod andre. Men Arbejdet med os selv er ingenlunde let: alle disse Høje af Uro og Ængstelse og Tvivl, alle disse Bjerge af Hovmod og Stolthed, de mægtige Bakkedrag af Upaalidelighed og Uvederheftighed omslynget af alle vore Lidenskabers Bække, der til sidst samler sig i Begæringernes stride Strøm — alt dette skal sprænges, skal ryddes, skal jævnes, udtørres og fyldes, saa Ærens Konge ad den banede Vej naar ind i vort Hjerte.

Først da kommer Jul. —

S.

Helene Most.

Et Liv i Kamp og Sejr.

(Fortsat).

Den første Søndag i November skulde hun altsaa begynde, Men alene kunde hun ikke foretage denne Udflugt sent om Eftermiddagen gennem den lange, ensomme Ahornsallé, hvor Husene laa i Baggrunden af store Haver eller stod helt ubeboede. Hun vovede da at bede sin Søster om Hjælp, og skønt denne ikke delte Helenes Anskuelse og snart skulde være en luthersk Præsts Svigerdatter, kom hun sin Søster saa kærligt i Møde, at denne i sin Biografi lover hende, at hun i al Evighed ikke skal glemme hendes Hjertes Trofasthed og Kærlighed. Nu vandrede Søsteren med Helene den lange Vej og sad paa et Konditori ved en Kop Kaffe og en Bunke Aviser, medens Helene fik Undervisning, og paa Vejen hjem delte hun kærlig Helenes Glæde over alt, hvad hun havde hørt og lært.

Det blev uforglemmelig herlige Timer for Helene, »Spørg blot atter og atter,« var Pater Bonaventuras Opmuntring, »at intet skal forblive Dem uklart.« Men hun havde kun lidt at spørge om; med Indvendinger og Modsigelser, som hun før havde haft saa mange af, var det nu forbi.

Da holdt Pater Bonaventura paa Katholikdagen samme Aar 1900 et Foredrag, som blev Foranledning til en Række uretfærdige og ondskabsfulde Angreb paa ham. Han tog sig dem ret nær og vilde nu ikke optage Helene uden hendes Faders Samtykke for ikke at give mulig Anledning til flere Angreb, der jo ogsaa let kunde komme til at gaa ud over hans Orden.

Skønt Helene tidligere havde anset det for umuligt at tale med sin Fader, forandrede dette alt. Rent instinktmæssigt forstod hun, at det var det guddommelige Forsyn, som her viste hende den Vej, hun skulde gaa. Julen 1900 rejste hun hjem til Stettin, og saa vilde hun tale med sin Fader. Hun satte sig ved sit Skrivebord — det samme Bord, ved hvilket hun et Par Aar tidligere

havde forfattet begejstrede Lovtaler over sin Naturreligion og skrevet trodsige Revolutionsange som: »Frem med den røde Fane i Haand« — og der skrev hun saa en lang Redegørelse for det Skridt, hun stod lige overfor, og gav sin Fader det i Haanden.

Længe svarede Faderen ikke, syntes ganske uforandret, og Helene gik om i indre Frygt og Bæven. Var det et godt Tegn, eller var det det modsatte? Kort før hendes Afrejse sagde han et Øjeblik, de var alene: »Dit Brev har grebet mig dybt. Jeg kan ikke tale med dig. Jeg vil svare dig skriftlig i Berlin.«

Imidlertid gik der den ene Dag efter den anden, og der kom intet Brev. Endelig skrev Faderen, at Sagen maatte afgøres mundtlig, og at han vilde tale med hende, naar han snart Berlin paa Forretningsrejse.

Endelig kom Faderen og hentede hende selv. I en Kafé fandt de en rolig Plads, og nu fulgte der en lang Kamp, men en Kamp i Kærlighed. Hendes Fader erkendte snart, at det ikke drejede sig om et ungdommeligt Sværmeri, men om et Hjerteanliggende af alt overvejende Alvor. Han fremførte de mange Grunde, der talte mod hendes Skridt, Grunde, der for ham var af stor Betydning; men alt var talt i størst Godhed, uden afvisende Strenghed. Det var en Kamp, der fra begge Sider blev ført med Opbydelsen af alle Kræfter.

Hendes Faders afgjorte: »Jeg kan aldrig give mit Samtykke dertil« knækkede ikke hendes Mod. Hun talte med en Kraft og Overbevisning, der ikke stammede fra hende selv, hun bad om hans Tilladelse med en Inderlighed, der kom fra Hjerte og gik til Hjerte. Hans Nægtelse vilde ikke have gjort hende vaklende i hendes Kald, men paalagt hende en lang og sørgelig Ventetid og til sidst skill hende fra hendes Fader. Og hun begyndte at vinde Overhaand, hun mærkede det tydeligt, men alligevel gentog han stadig: »Jeg kan ikke give mit Samtykke dertil.« Endelig forstod hun ham og spurgte: »Men hvis jeg nu kommer om et halvt Aar og siger, jeg har gjort Skridtet, hvad saa?«, hvortil han svarede: »Ja, forstøde dig vil jeg ikke.« Og det var nok.

Længe havde Samtalen varet, men da den var til

Ende, var der sket noget herligt: to Hjerter havde kæmpet indbyrdes, og under Kampen havde de fundet, hvor inderligt de slog for hinanden. Haand i Haand forlod de Huset og talte saa fortroligt og kærligt med hinanden som aldrig nogen Sinde før. Helenes Søster græd af Glæde, da hun fik om Samtalen at høre.

Den lille Udsættelse, hun endnu maatte udholde, betød intet i Sammenligning med den Glæde, hun følte over den lykkelige Løsning. Ingen oprivende og uhyggelige Scener ventede hende, thi hvad Faderen lod gaa uden Indvendinger, vilde Familiens øvrige Medlemmer heller ingen videre Ophævelser gøre over. At være Katholik uden Angst for Ufred og Bortjagelse fra Hjemmet, det var en Lykke, hun ikke havde turdet haabe paa. Da hun samme Aften sad i Pensionatet, sagde en af de andre Pensionærer, en stille, elskværdig Pige, der ellers ikke stod hende nær: »Du ser ud, som der i Dag var sket noget afgørende for dit Liv.« Og Helene nikkede med et glad Ansigt.

Saa snart som muligt bragte Helene Pater Bonaventura den glade Efterretning. Hendes Undervisning fandt nu ikke saa ofte Sted, den var til Dels afsluttet, og hun maatte nu blot vente det halve Aars Tid, hun var bleven enig med sin Fader om. Hun søgte nu oftere at overvære Prædikenerne og plejede i Forening med sin Veninde Hetty forskellige katholske Fromhedsøvelser som Faste og Majandagt.

Henimod Midten af Maj 1901 begyndte man mellem Lærerinder og Pensionærer at mumle om, at hun var hemmelig katholsk. Hun forskrækkedes ikke saa lidt, thi hvis Rygtet naaede Forstanderinden, og denne skrev til hendes Fader — hvad saa? Han havde tydeligt nok ladet hende forstaa, at han aldrig vilde give sin officielle Tilladelse. Alt stod altsaa nu paa Spil.

(Fortsættes.)

„En hellig og heldbringende Tanke“.

(Sluttet.)

At Apostlene maa have forstaaet deres Mesters Lære paa denne Maade, fremgaar af den h. Paulus's Ord: »Ilden skal prøve, hvorledes enhvers Gerning er. Saafremt nogens Gerning, som han har bygget derpaa (∴ paa Jesus Kristus som Grundvold), bestaar, vil han lide Skade; men han selv skal frelses, dog som gennem Ild.« (1. Kor. 3, 13—15)*).

Det skulde være mærkeligt, om Apostlene, naar de forkyndte Læren om et Renselsessted, ikke ogsaa skulde have bedet for de afdøde. I hvert Tilfælde er det en ældgammel Tradition, som naar tilbage til den apostoliske Tid og støtter sig til en fra Apostlene nedarvet Skik, at man i vor hellige Kirke stedse har bedet for de afdøde. Utallige er de Vidnesbyrd, man finder herom ved de første Kristnes underjordiske Gravsteder, i Katakomberne. (Se: Til Forsvar for Sandheden af P. P. N. 21, »Forbøn for vore hensovede kære«).

Selv *Martensen* er fordomsfri nok til at indrømme dette i sin »christelige Ethik«, hvor han skriver (II, 330): »Tros der paa en Mellemtilstand i de Dødes Rige, hvor der for dem, som i dette Liv have tilhørt Kristum, endnu staar en Udvikling [nej; Lutring] tilbage . . . da vil Kærligheden ikke lade sig afholde fra at befale de Døde til Guds Barmhertighed og gøre Forbønner for dem. Heller ikke er Forbøn for de Døde udtrykkelig forbudt i den lutherske Kirke . . . Thi det hedder i Apologien for den augsburgske Konfession . . . Vi vide, at de Gamle (nemlig i Oldtidskirken) tale om Forbøn for de Døde, hvilken vi ikke forbyde . . . I 2. Tim. 1, 16 læse vi følgende Ord af Paulus: »Herren skænke Barmhertighed til Onesiphori Hus; thi han har ofte vederkvæget mig og ikke skammet sig ved mine Lænker; men da han var i Rom, søgte han mig med Iver og fandt mig; Herren give ham at finde Barmhertighed fra Herren paa hin Dag.« Da Apostelen beder, at Herren vil vise Barmhertighed mod Onesiphori Hus, maa

*) Er det mon for Resten ikke en højst ejendommeligt, men selvfølgelig ganske utilsigtet Selvironi, naar Pastor Kold i sit Angreb paa M.—L. netop paaberaaber sig dette selvsamme Citat, som fra Arilds Tid i den katholske Kirke er bleven brugt som et Skrifthevis for Renselsesstedets Eksistens samt for den hemmelighedsfulde Maade, hvorpaa Lutringen skal gaa for sig, nemlig »som gennem Ild«?

Onesiphorus selv forudsættes at være død. Om ham beder Apostelen, at Herren vil give ham at finde Barmhertighed paa hin Dag, nemlig i den yderste Dom, som Apostelen altid har for Øje. Forholder det sig saaledes, da har vi her en Forbøn for en Afdød. Men særligt maa vi her henlede Opmærksomheden paa den Bøn: Tilkomme dit Rige, som Herren selv har lært os i Fadervor. Thi i denne Bøn bede vi ikke blot, at Guds Rige maa komme til os, men at det maa komme i alle Skabelsens Kredse, altsaa ogsaa i de Dødes Kredse, indtil Fuldendelsens Dag . . . Og skulde vi her ikke ogsaa turde indeslutte en Bøn for dem, for hvis Frelse vi have været bekymrede ved deres Bortgang, idet vi jo tillige henstille alt til Guds Barmhertighed og Visdom? Der kan ogsaa erindres om 1. Tim. 3, hvor Apostelen befaler, at der skal gøres Forbøn for alle Mennesker. Der siges ikke: for alle Mennesker i Kødet, men for alle Mennesker, og der tilføjes: thi det er godt og velbehageligt for Gud og vor Frelser, som vil, at alle Mennesker skulle frelses og komme til Sandheds Erkendelse« (citeret hos P. P. Forbøn for vore hensøvede Kære. S. 7 f.).

Saa vidt Martensen. Maaske vil Pastor K. heller ikke anerkende dennes Autoritet lige saa lidt som Luthers, skønt ogsaa denne — i alt Fald en Tid lang — har billigt Bønnen for de afdøde. Thi, som Pastor K. skriver, vi maa »dog se saaledes paa Luther og enhver anden Stormand i Kirken, hvor meget vi end beundrer og skylder dem, at de var skrøbelige Mennesker, der kunde tage fejl.«

Dette er en overmaade ærlig og værdifuld Indrømmelse, Pastor K. gør, og heri kan vi for en Gangs Skyld give ham fuldstændig Ret; thi enhver »Reformator« har taget fejl mangfoldige Gange, idelig vaklet i sine Anskuelser og skiftet dem atter og atter. Men hvem der ikke kan tage fejl, det er den katholske Kirke og denne Kirkes Lærerstand, nemlig Apostlenes retmæssige Efterfølgere. Thi disse har af vor Frelser faaet Forjættelsen om den Helligaands vedvarende Bistand indtil Tidernes Ende. Det er Sandhedens Aand, som skal lære Apostlene og deres Efterfølgere al Sandhed og minde dem om alt, hvad Jesus Christus mundtlig har betroet til sine Disciple (Joh. 14, 26).

Og derfor kan Troen paa Skærsilden ikke være nogen Vildfarelse, ej heller Bønnen for de afdødes Sjæle noget urigtigt og forkasteligt. Thi da hele den katholske Kirke, som med sine mere end 300 Millioner Medlemmer er langt det største kristne Trossamfund, større end alle de forskellige Smaagrupper og Benævnelser af Folkekirker eller

Statskirker tilsammen, stedse har holdt fast ved denne Lære og Praksis, saa vilde jo — hvis det stred mod Sandheden — Løgnens Magter og Helvedes Porte have faaet Bugt med Kirken, hvad der ifølge Herrens Løfte aldrig skulde ske, og hvad der altsaa heller ikke er sket.

At Troen paa Skærsilden skulde »svække Alvoren i Forkyndelsen« og gøre »stor Fortræd«, som Pastor K. paa-
staar, er fuldstændig urigtigt. Ingen Katholik, der tror paa Skærsilden, vil opsætte sin Omvendelse til efter Døden; han ved saare vel, at det gælder om at udnytte Livets Tid godt, thi der kommer en Nat, da ingen mere kan virke. Læren om Renselsesstedet vækker langt mere Alvoren, thi den viser Guds uendelige Hellighed og ubønhørlige Retfærdighed, der ikke tilsteder nogen Sjæl med den mindste Plet og Ufuldkommenhed Adgangen til Guds saliggørende Beskuelse; vi bliver netop derved formanede og indtrængende opfordrede til at vogte os for selv de ubetydeligste Synder og til at gøre Bod i Tide, thi »det er skrækkeligt at falde i den levende Guds Hænder« (Hebr. 10, 31).

Men en Trøst er det for de efterlevende at kunne komme de afdøde til Hjælp. Og Pastor K. »kan ogsaa godt forstaa, at der kan være en Fristelse (!) dertil«. Han »ved noget om, hvor forfærdeligt det er at staa ved en Kiste, hvori en af de kære hviler, naar man ikke er sikker paa, at de er gaaet hjem«. Ja, og hvem kan være sikker derpaa? »Ingen ved, om han fortjener Kærlighed eller Had« (Præd. 9, 1), og selv Apostelen Paulus siger: »Vel er jeg mig intet bevidst, dog er jeg dermed ikke retfærdiggjort, men den, som dømmer mig, er Herren« (1. Kor. 4, 4).

Det, hvad Pastor K. kalder for en »Fristelse«, er en almen menneskelig Trang til at yde dem Hjælp, som muligvis endnu trænger dertil i den anden Verden. »De fleste døende,« siger Protestanten Hase, »er vel for gode til at komme i Helvede, men afgjort for slette for Himmelen. Man maa aabent indrømme, at der her foreligger en Uklarhed i den reformatoriske Protestantisme« (Handbuch der protest. Polemik, Leipzig 1894, S. 485). Og en anden Protestant, Horst, bemærker: »Intet i hele Naturen sker ved et Spring, og dette gælder ogsaa om den menneskelige Aand. Og hvo er da hine, som uden Ufuldkommenhed og Skrøbelighed kunde gaa over i det hinsides Liv? . . . Hvad skal man endelig sige om dem, som først omvender sig paa Dødslejet? . . . Skulde mon ikke for disse en saadan Mellem- og Lutringstilstand være nødvendig og en Velgerning?« (Se Höningshaus, Die Resultate meiner Wanderung durch das Gebiet der protest. Literatur. Aschaffen-

burg 1835, S. 206.) Dette er et Krav, som Fornuften stiller, Følelsen billiger, Retfærdighedssansen støtter og den ved den guddommelige Aabenbaring oplyste Tro stadfæster. Herom vidner ogsaa General Superintendenten Frantz i en længere Afhandling, hvorefter anføres følgende Ord: »Bønnerne for de døde er ifølge deres Indhold og ifølge deres Indlemmelse, de fik i Gudstjenesten, samt ifølge den Trang, der fremkaldte dem, helt igennem en kristelig Indretning, den kristne Kirkes Ejendom«. (Das Gebet für die Toten. Nordhausen 1857. S. 4 ff.)

Det kan ikke hjælpe, at Pastor K. protesterer og dekreterer: »Vi skal ikke bede for dem, som er gaaet bort.« Han angiver som Grund, at: »Er de hos Gud, trænger de ikke til vor Forbøn« — fuldstændig rigtigt — »og er de der ikke, nytter det ikke, hvor meget vi raaber« — kun rigtigt, naar der sigtes til dem, som er evig fortabte. Thi det forholder sig nu engang ikke saaledes, at »naar et Menneske dør, bliver han enten baaret af Englene hen i Abrahams Skød, som Lazarus, eller ogsaa slaar han sine Øjne op i Pinestedet som den rige Mand.« Pastor K. har nemlig fortiet en tredje Mulighed, som Frelseren hentyder til, da han taler om Fængslet, hvor Mennesket holdes tilbage, indtil hele Gælden er betalt til sidste Hvid.

Denne Lære har slaaget dybe Rødder i den menneskelige Forestilling om Tilstanden efter Døden, og det vil aldrig lykkes hverken Pastor Kold eller nogen som helst anden Modstander at rykke denne Lære op med Rode, thi den guddommeligt aabenbarede Sandhed kan vel for en Tid tilsløres og fordunkles, men dens uudslukkelige Lys skal med sejrrig Klarhed tilsidst alligevel trænge igennem selv det dybeste Mørke og sprede Taagens tætte Masser. Bevis herfor er den vældige Tilslutning, Allehelgensandagterne ogsaa paa de protestantiske Kirkegaarde i de senere Aar i stedse stigende Grad har fundet blandt Befolkningen. Man er dermed imødekommet en dyb og længe skjult Længsel, en uimodstaaelig Trang, der slumrede i mangfoldige Sjæles Underbevidsthed. Selv om man foreløbig kun vil give disse Andagter Karakteren af en Mindefest for de afdøde og ivrer imod den Opfattelse eller Antagelse, at man beder for de hedenfarne Sjæle; det skal nok vise sig, at man umuligt kan blive staaende paa Halvvejen. Allehelgensandagterne — som de kaldes — er en Milepæl, der vil vise mange, at Vejen til Faderhuset, til Rom, ikke mere er lang; fra det fjerne lyder allerede den gode Hyrdes Røst: »Jeg har endnu andre Faar, der ikke hører til denne Faaresti. Ogsaa dem bør det mig at føre hid, og de skal høre min Røst, og der

skal blive een Hjord og een Hyrde« (Joh. 10, 16). »I skal erkende Sandheden, og Sandheden skal frigøre eder« (Joh. 8, 32).

Der er sikkert ikke faa, som i deres Levetid — ligesom Pastor Kold nu — ikke har villet tro paa Skærsilden, men som i Dødens Øjeblik dog alligevel endnu ikke var saa fuldkomment rene, at de ufortøvet kunde indgaa i Himmels Herlighed. Mangen en sagde maaske til sig selv: »Jeg er rig og har Oversflødighed og fattes intel.« Først for den alvidende Dominers ransagende Blik kom han til at se, at han var »elendig og jammerfuld og fattig og blind og nøgen« (Aabenb. 3, 17). Han maatte da erfare, at der gives et Renselsessted eller en Skærsild; og selv om han aldrig skulde have bedet en Bøn for de afdøde, vil han da nu være glad for »Pavekirkens« Forbøn og sande, at »det er en hellig og heldbringende Tanke at bede for de afdøde, at de maa forløses fra deres Synder.«

Pastor v. Kettenburg.

Nye Bøger.

Edelsteine aus reicher Schatzkammer. Eine Sammlung schöner Stellen aus den Schriften von Alban Stolz. Ausgewählt von Professor Heinrich Wagner. Mit einem Bildnis von Alban Stolz. (Achte und neunte Auflage. 12° XII u. 334 S. Freiburg i Br. 1920, Herder. M. 8.50; geb. M. 11.80 und Zuschläge.)

Forfatteren *Alban Stolz* (1808—83) var en Original, en Særling; det var ham ligefrem en Tilfredsstillelse at være anderledes end andre Mennesker og saa vidt muligt at gaa imod Strømmen. Af Vækst var han lille og spinkel. En ganske umoderne Frakke, en gammel Cylinderhat og store Fadermordere gjorde ham let kendelig for enhver. Som Professor i Freiburg, i Baden, boede han i en to Værelsers Lejlighed, hvor han levede saa tarveligt som en Student, indtil han i 1865 flyttede ind som Pensionær i de barmhjertige Søstres Moderhus i Freiburg, hvor han blev til sin Død. I 36 Aar docerede han praktisk Theologi og Pædagogik og har ogsaa efterladt et Skrift om hvert af disse Fag (*Erziehungskunst* og *Homiletik*); men størst Betydning har han som folkelig Forfatter. Han besad ganske usædvanlige Evner til at skrive djærvt, almenfatteligt og fængslende. Mest vellykkede er hans *Kalendere for Tid og Evighed*, særlig de ældre Aargange. To større Rejsebe-

skrivelser, en fra det hellige Land (*Besuch bei Sem. Cham und Japhet oder Reise in das heilige Land*) og en fra Spanien (*Spanisches für die gebildete Welt*) er ogsaa meget læste. Om hans Legender (*Legende oder der christliche Sternhimmel*) kan der være delte Meninger; der skal vistnok en mere lyrisk og naiv Digternatur til for her at træffe den rette Tone. De betydelige Honorarer, Alban Stolz fik for sine Skrifter, anvendte han næsten udelukkende i velgørende og kirkelige Øjemed. Den foreliggende Samling af de smukkeste Steder af hans Skrifter er taget af alle de nævnte litterære Værker og giver ogsaa en tydelig Forestilling om hans Forfatterpersonlighed. Dog faar man ikke Begreb om hans polemiske Kraft; men da Samlingen navnlig er bestemt for de unge, er det sikkert med Rette, at saadanne Steder er udeladte.

F.J.W.

Den katholske Kirkes Udvikling i De forenede Stater i Nord-Amerika.

(Af en dansk-amerikansk Katholik.)

Bispedømmet Baltimore, det ældste i De forenede Stater, oprettedes 1789, seks Aar efter, at Landet havde vundet Selvstændighed.

Det oprindelige »franske« Bispedømme New Orleans oprettedes 1793.

I 1808 blev Baltimore et Ærkebispedømme og indbefattede Bispedømmerne New York, Philadelphia, Boston og Bardstone (det nuværende Louisville).

De forenede Staters Ærkebispedømmer oprettedes i følgende Orden:

Baltimore blev oprettet	1789	og blev Ærkebispedømme	1808
New Orleans	— 1793	—	1850
New York	— 1808	—	1850
Boston	— 1808	—	1875
Philadelphia	— 1808	—	1875
Cincinnati	— 1821	—	1851
St. Louis	— 1826	—	1847
Chicago	— 1843	—	1880
Dubuque	— 1837	—	1893

Milwaukee blev oprettet	1843	og blev Ærkebispedømme	1875
Oregon City	— 1846	—	1850
St. Paul	— 1850	—	1888
Santa Fé	— 1850	—	1875
San Francisco	— 1853	—	1858

Da John Carroll, den første Biskop af Baltimore, blev indsat, udgjorde hans Bispedømme hele Territoriet øst for Mississippi med Undtagelse af Florida, hvor Missionen var begyndt af Spanierne, en Del af Louisiana og et Stykke Land nær ved Byen Detroit. Katholikernes Antal var henved 30,000, hvoraf mere end Halvdelen boede i Staten Maryland og cirka $\frac{1}{4}$ i Pennsylvaniaen; der var i det hele 25 Præster.

Ærkebiskop John Carroll, 1735—1815, blev født i Staten Maryland og var Jesuit, indtil Ordenen 1773 ophævedes.

Efter Afslutningen af den amerikanske Frihedskrig blev Pastor John Carroll udnævnt til Overhoved for den katolske Gejstlighed i Fristaterne og blev i 1789 konsekreret til Biskop af Baltimore. I 1798 blev det fastslaaet af Domstolene, at uden Anerkendelse og Tilladelse af Biskoppen af Baltimore kunde ingen katolske Funktioner udføres i De forenede Stater. Denne Lov blev af den største Betydning i de senere Tider. John Carroll tilhørte en velhavende og fornem Familie, var en god Ven af Franklin og andre af Landets store Mænd og afholdt og anset af alle.

Det første Provins-Kirkemøde i Baltimore holdtes i 1829, og da var Antallet af Katholikker vokset til 360,000. De største Forkæmpere for Katholicismen var Biskopperne Carroll, Cheverus, Flaget og England. Pastor Gallitzin, en russisk Fyrste, Søn af den bekendte Fyrstinde Gallitzin, havde udført et vidunderligt Arbejde i Pennsylvaniaen, hvor han grundlagde Byen Loretto i 1795.

Fra det første Provins-Kirkemøde 1829 til det første fuldstændige Kirkemøde 1852 blev Kolonisationen meget stor. Missourri blev en Stat, Tejas, New-Mejico, Arizona blev Dele af Fristaternes Territorium, og den katolske Immigration tiltog stærkt; i 1852 var der saaledes omkring 2,000,000 Katholikker i Landet, og der var blevet 30 Bispedømmer. Vore store Mænd i denne Periode var særlig Ærkebiskop F. P. Kenrick og Biskopperne Lovas og Rosati og Jesuiten Peter de Smet, som kaldes Klippehjergerens Apostel; han arbejdede mellem Indianerne fra 1821 til 1871 og besad i enestaaende Grad deres Tillid og Fortrolighed.

Religiøs Forfølgelse af Irlænderne og Landets Hungersnød bragte mange Katholikker til Amerika, og mange tyske

Katholikker kom ogsaa hertil i dette Tidsrum. Da det andet fuldstændige Kirkemøde holdtes i 1866 under Ærkebiskop Spalding, var der i Fristaterne omkring 4,000,000 Katholikker, og da det 3die holdtes i 1884 under Ærkebiskop Gibbons, var Antallet vokset til 8,000,000.

Den hurtige Udvidelse af Landet efter 1867 og fænomenalt hurtige Befolkning af Oklahoma, Nord- og Syd-Dakota, Montana, Washington, Idaho og Wyoming, der alle blev Stater 1889-1890, bidrog selvfølgelig ogsaa meget til Kirkens hurtige Vækst og Dannelsen af nye katholske Centre. Denne Periodes berømteste Mænd var Ærkebiskopperne Hughes, Spalding, Mac Closkey og Purcell og Biskopperne Cretien, Neumann og Baraga. En Konvertit, Præsten Hecker, grundede Paulist-Fædrenes Selskab, der siden har udviklet en stor og velsignelsesrig Virksomhed ved Missioner og fremkaldt mange Tusinders Omvendelse til Moderkirken. I denne Periode skrev Brownson, en anden Konvertit, udmærkede Bøger og øvede stor Indflydelse paa sin Samtid.

I Tidsrummet siden 1884 til 1914 har den hellige Kirke vokset som aldrig før, aldeles vidunderligt. Antallet i 1914 regnes til sytten Millioner, inddelt i 14 Ærkebispedømmer med 100 Bispedømmer; Antallet af Præster var 19,000, hvoraf 5000 tilhørte de forskellige religiøse Ordener. Foreningen *The American Federation of Catholic Societies*, organiseret for at modvirke umoralsk og intolerant Lovgivning, tæller 4 Millioner Medlemmer. Det Hellige Navns Forening tæller 1 Million Medlemmer og fremfor alt har *Kolumbus Ridderne*, en stor Sammenslutning af Mænd, ydet Kirken store, ja uvurderlige Tjenester.

I vore katholske Skoler var der allerede i nævnte Aar 1½ Million Elever, fordelt mellem 5500 Skoler. Desuden fandtes der i Alaska 4000 Katholikker, paa Philippinerne 7 Millioner, paa Portorico 1 Million, paa Hawaii 40,000, paa Guana 14,000 og i Kanalzonen 1000.

Endvidere var i 1914 Antallet af Ordenspræster følgende: Benediktinere 700, Dominikanere 250, Franciskanere 600, Jesuiter 1100, Redemptorister 400, Vincentianere 250, Augustinere 100, Carmeliter 35, Hellig Aands Fædre 125, Josephiter 60, Oblater 125, Marister 125, Passionister 128, Paulister 65, Præmonstratensere 25 o. s. v. Siden da er Antallet steget meget betydeligt.

For Missionsarbejde mellem Indianere og Negre arbejder velorganiserede klerikale Foreninger. *The Church Extension Society* hjælper til med at faa bygget Kirker og underholde Præster i fattige og tyndt befolkede Egne, og »den katholske Missions Union« leder en katholsk Propaganda blandt Folk, der ikke er Katholikker, og mange

Mennesker vender tilbage til Moderkirken hvert Aar. Da Antallet af Konvertitter for eet Aar blev optalt — det var 1906 — var Antallet omtrent 25,000.

Mange Ordenspræster virker delvis blandt Ikke-Katholikker, og i mange Bispedømmer virker ogsaa sammen-sluttede Verdenspræster for dette Formaal. I Det Apostoliske Missionshus nær Washington uddanner Paulisterne Præster specielt for dette Formaal. Vore Præster retter ikke Angreb mod andre Trossamfund, men lærer og forklarer kun, hvad den katholske Kirke er, og hvad den tror, fra Apostlenes Tider indtil vore Dage, og bringer tænkende Mennesker til selv at undersøge de historiske Kendsgerninger, og hvad Kirken virkelig tror og lærer. De ond-sindede Forfølgelser af Katholikker og usande, ja helt meningsløse Beskyldninger mod den katholske Kirke forsvinder mere og mere. I dette Aar — 1920 — antages det, at Antallet af Katholikker i De forenede Stater udgør ca. 20,000,000 (tyve Millioner).

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Hr. Højskoleforstander Begtrup's Foredrag om Ingemann paa Katholsk Højskole den 7. December havde samlet mange Tilhørere, dog ikke de 200, man mindst kunde have ventet. Det var især Digterens Ungdomsliv, Foredragsholderen gav saa skøn og kristelig en Skildring af, som desværre altfor faa af vore unge Mænd og Kvinder paahørte; der var nemlig saa meget i Foredraget, særlig den stærke Fremhævelse af Evigheds-længslens Betydning for Ungdomslivet, som det havde været af stor Betydning for vor Ungdom at høre foredraget. — Efter Foredraget samledes usædvanlig mange i fornøjelig Samtale om de hyggelige Theborde, hvor tre unge Spejderpiger som sædvanlig med Liv og Venlighed bød The og Wienerbrød om.

Tyskland. I Anledning af sit 50-aarige Jubilæum har det bekendte tyske Centrumsorgan i Berlin Germania udsendt et mægtigt Festnummer paa 54 Sider til den billige Pris af 50 Pf. Foruden selve Bladets udførlige Historie indeholder Festnummeret et stort Antal Artikler om Politik, Socialøkonomi, Videnskab og Kunst fra de sidste 50 Aar, hvilke har Interesse ogsaa udenfor Tyskland. Her maa ikke mindst fremhæves den indgaaende Skildring fra Kulturkampens Dage i Halvfjerdserne, hvor vi jo maa beundre de tyske Katholikkers udholdende og trofaste Modstand overfor den protestantiske Statsmagts mangfoldige

brutale og tyranniske Angreb, en Modstand, der har bevirket, at endnu den Dag i Dag den katolske Kirke i Tyskland er den mægtigste, næsten eneste religiøse Faktum af Betydning i dette Land.

Asien (Japan). Paa Grund af, at de har blandet sig i politiske Anliggender, har Politiet i Yamoto forbudt Frelsens Hærs Tilhængere at holde Friluftsmøder. Man mener, at visse Uroligheder i den sidste Tid ikke vilde have fundet Sted, hvis Frelsens Hær havde nøjedes med at prædike Evangeliet. Ingen andre religiøse Samfund er indviklede heri, og det er kun Friluftsmøderne, der er forbudt

Brevkasse.

Kære Hr. Pastor. De spørger, hvorfor Ugebladet kaldes »Nordisk«. Saaledes har det heddet siden Juli 1873, da det uden nærmere Redegørelse kaldte sig saa, og det var den Gang, og mange Aar efter, det eneste katolske Blad i Norden. Forinden havde det i 10 Aar heddet »Katholsk Kirketidende«, og før den Tid i lige saa mange Aar, fra sin Begyndelse i 1853, »Skandinaviske Kirketidende«. Dette er Navnets Historie. Selvom der siden i Norge og Sverige er oprettet katolske Blade, har man sagten ikke fundet nogen tilstrækkelig Grund til at forandre det nu snart halvhundredaarige Navn. Næst efter Kirkens Udbredelse i Danmark har Ugebladet jo ogsaa største Interesse for dens Udbredelse i de andre nordiske Lande, derfor bevares vel stadig det gamle Navn. Med hjertelig Hilsen N. H.

Kære Student S. Ugebladet er med sine 68 Aar utvivlsomt det ældste religiøse Tidsskrift her i Danmark, ligesom den katolske Kirke er det ældste religiøse Samfund her. N. H.

Hr. Redaktør. Er Biskop Diepen fast Visitorator for de nordiske Lande? Jeg spørger saaledes, siden der i den norske *St. Olav* staar, at »Biskop Diepen i Aar fik Titelen af Apostolisk Visitorator for de nordiske Missioner«. Ærbødigst Abonnent.

Hr. Abonnent. Biskop Diepens Stilling som Visitorator er sikkert endt med hans Visitatsrejse og paafølgende Indberetning om denne. Det er derfor en misvisende Betegnelse, at han fik »Titel af Apostolisk Visitorator« o.s.v. Han blev udnævnt til Visitorator og foretog derefter sin Visitats, og dermed er sikkert hans officielle Forbindelse med de nordiske Kirker, i hvert Fald foreløbig, endt. N. H.

Julegave.

Forudbestilling paa P. A. Menzingers »Nye katolske Salmer for Kirke og Hjem« (Partitur, stort Format) modtages fremdeles. Prisen bliver 10 Kr.; dog gives 20% ved Forudbestilling. Gavekort paa Værket sælges for 8 Kr. i Katholsk Boghandel.

Tak. Som Julegave til de nødlidende i Wien og Østrig har jeg haft den Glæde at modtage Kr. 10—150—10—5.

Pastor v. Kellenburg.

Kalenderen for 1921 er udkommen og kan faas paa **Meditationskontoret**, Studiestr. 27—29 (Telefon 12327) samt ved Kirkerne og i Boghandelen.

Pris 40 Øre. Ved Indsendelse af 55 Øre i Frimærker tilsendes Kalenderen portofrit. *Ansargariusforeningen.*

Kirkelig Kalender.

19. Dec. 4. Søndag i Advent.	26. Dec. S. Stefan, Martyr.
20. — M. Ferialdag.	27. — M. Johannes, Apostel og Evangelist.
21. — Ti. Thomas, Apostel.	28. — Ti. Uskyldige Børn.
22. — O. Ferialdag.	29. — O. Thomas af Canterbury, Biskop og Martyr.
23. — To. Ferialdag.	30. — To. Oktavdag.
24. — F. Vigilie (Fastedag).	31. — F. Silvester I, Pave og Martyr.
25. — L. Juledag.	1. Jan. L. Jesu Omskærelse.

Katholsk Højskole. Tirsd. d. 21. Decbr. Kl. 8 Aften i St. Knuds-salen i Stenogsgade 4 B. Pastor Günther: Oplæsning. Adgang for alle. 25 Øre.

Bønneforening,

oprettet den 8. Marts 1910 af Pave Pius X for de tre nordiske Rigers Tilbagevendten til den katolske Tro.

Messe for Foreningens Medlemmer og Anliggender læses den 3. Fred. i Maaneden i Assumptionssøstrenes Kapel paa Ordrupshøj. Indmeldelser i Foreningen indsendes under Adressen: Révérend Père Directeur de l'Association, l'Abbaye de Clervaux, G. D. de Luxembourg. — Se nærmere Ugebladet 1912, Side 39 o.s.v.

St. Josefs Gilde, st. 1885, afholder Juletræsfest Onsdag d. 29. Decbr. Efterm. Kl. 5 i Andreas Ordenen, Frederiksberg Allé 11. Billetter og Lykkesedler à 50 Øre, hvorpaa kan vindes 1 Par Damestøvler, 1 Par Herrestøvler (begge Par efter Maal), 4 Gange 25 Stk. Cigarer, Barbermaskiner, Handskekort, flere Bøger, store Billeder, faas i Katholsk Boghandel.

Min Gennemgang af Troslæren bortfalder Torsdagene den 23. og 30. Dec. og 6. Jan.. *J. Oirik, Præst.*

Julekrybben

(Red. Emil F. Rønnow). Julen 1920 udkommer et katolsk Julehefte. (Udg. af Kath. Klub, Kbhvn.) Heftet vil blive paa 32 4to Sider, rigt illustreret med Omslagstegning i 4 Farver af Billedhugger Skikkild.

Pris 3,00.

Indhold: En Julebetragtning af Pastor Bernh. Jensen. Julekrybben, St. Franciscus Julefest eft. Johs. Jørgensen. Jul i et Benediktinerkloster af Chr. Skikkild. Jul i Paris af Cay v. Benzon. Jul i Vælskland af Pietro della Torre. Kors paa Graven, efterladt Arbejde af Mogens Ballin. Stjerner og Klokker af H. Krusenstjerna-Hafstrom. Det kath. Holland, paa Grundlag af Oplysninger af Pastor M. Ravelli. Vejkorset af Cay v. Benzon. Ridder Ubbos Hævn af E. F. R. Spejderhelten af S. P. Fornjotur. Det sidste Hvilested af Emil F. Rønnow.

Heftet forhandles i Katholsk Boghandel, de katolske Foreninger samt gennem Boghandlere i København og Provinen.

Expedition: »Vesterhus«, Vestervoldgade 115⁴. B.

„Julekrybben“, Aarets katolske Julegave.

Alle Henvendelser til Redaktionen bedes foreløbig rettet til
Pastor Bernhard Jensen, Boyesgade 8³ København V.

FREMMEDSPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN),
Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fru Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

68. AARGANG

»Nordisk Ugeblad« udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag Abonnement 2 Kr. 50 Ø. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Studiestr. 27-29. 1-4, Tlf. 12327). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 16 Kr. aarligt. — I Redaktionen: Pastor Bernh. Jensen (ansvarshavende), Boyesgade 83 V. Tlf. Vester 7515. Træffes bedst Kl. 5-7 Eftermiddag.

Nr. 52.

Søndag den 26. December.

1920.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Bethlehem. — Under St. Peters Grav. — Hvidebrødrenes 800 Aars Jubilæum. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Aalborg. — Brevkasse. — Avertissementer.

Smaa Indledninger.

525.

Julekommunion.

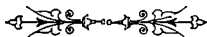
Ave verum corpus natum de Maria virgine! Vær hilset, sande Legeme, født af Jomfru Maria!

Stalden er fattig, Krybben haard og Natten kold; men een Ting har du, kære Jesusbarn, en Moder, hvis Lige aldrig er bleven set ved noget Barns Vugge. Det er dig selv, der har valgt hende til Moder fra Evighed af. Du har skabt hende, du har dannet hendes Sjæl og Legeme, saaledes som du, al Fuldkommenheds Ophav, al Skønheds og Helligheds Elsker, vilde, at den Kvinde skulde være, der skulde undfange Ordet af den Helligaand og føde det til denne Verden. Derfor har du været med din Moder fra hendes Livs første Øjeblik og lagt din beskyttende Haand paa hendes Sjæl, inden den onde Fjende kunde paatrykke hende sit Syndemærke. Du har smykket hende med Dyd og Hellighed, udøst al Paradisets Ynde over hendes Sjæl, en Herlighed som den Helligaands Brud, fuld af Skønhed og Naade. Du gav hende et Legeme, hvis

Lighed du selv vilde bære i dine hellige Ansigtstræk, et Hjerte, hvis Godhed, Mildhed og Taalmod skulde bebude dit eget ydmyge og sagtmodige Frelserhjerte. Du gav hende Moderværdighed uden at tage Jomfruelighedens Perlepryd fra hende, idet du lod dig undfange under den Helligaands Overskyggelse og fremgik af hendes Skød som af en lukket Grav uden at bryde dens Segl. O lykkelige Barn, der har en saadan Moder! O lykkelige Barn, der plejes af disse englerene Hænder, der trykkes til dette kærlige Bryst, der møder disse dybe, venlige Øjne, der kyskes af disse kyske Læber! I Marias Arme finder du den Ærefrygt og Kærlighed, der tilkommer dig; dér har du beredt dig en fast Borg, et sikkert Tilflugtssted i den Verden, der ikke har villet annamme dig.

Og nu vil du være mit Hjertes Julegæst. I den hellige Kommunion vil du betro dig til mig paa Naade og Unaade, udlevere dit Legeme til mig syndige Menneske. Hvorfor sender du ikke en Seraf herved, der først kan berøre mine Læber og min Tunge med Glød fra Himmels Røgelsesalter, som du fordem lod Profeten Isaias's Mund rense, inden han skulde forkynde dit Ord? O hellige, stærke Gud, hvorfor omslutter du mig ikke først med din Vredes lutrende Flamme for i denne smertefulde Skærsildslue at opbrænde alt, hvad der er din Hellighed imod? Det er mit Livs største Gæde, at du ikke skyer mit Hjerte, men længes efter at omfavne mig i den hellige Kommunionens udsigelige Fortrolighed. Jeg kommer, fordi du vil det. Men, stakkels Jesusbarn, hvad venter dig hos mig, hvis Hjerte er fattigere end Stalden i Bethlehém! Ak, hør mit brændende Juleønske! Maatte dette hellige Møde med dig ske under Marias, din Moders naadige Bistand og Beskyttelse! Maatte hun i dette lige saa frygtelige som salige Øjeblik gaa i Forbøn for mig! Maatte hun, mens jeg har dig i mit Hjerte, tilbede dig og elske dig i mit Sted, som dengang hun knælede ved Krybben i den stille Julenat! Maatte denne Julekommunion ved din hellige Moders Ihukommelse blive dig velbehageligere og for mig og alle dem, jeg har paa Sinde, til større Naade og Velsignelse!

A. Menzinger.

Bethlehem.

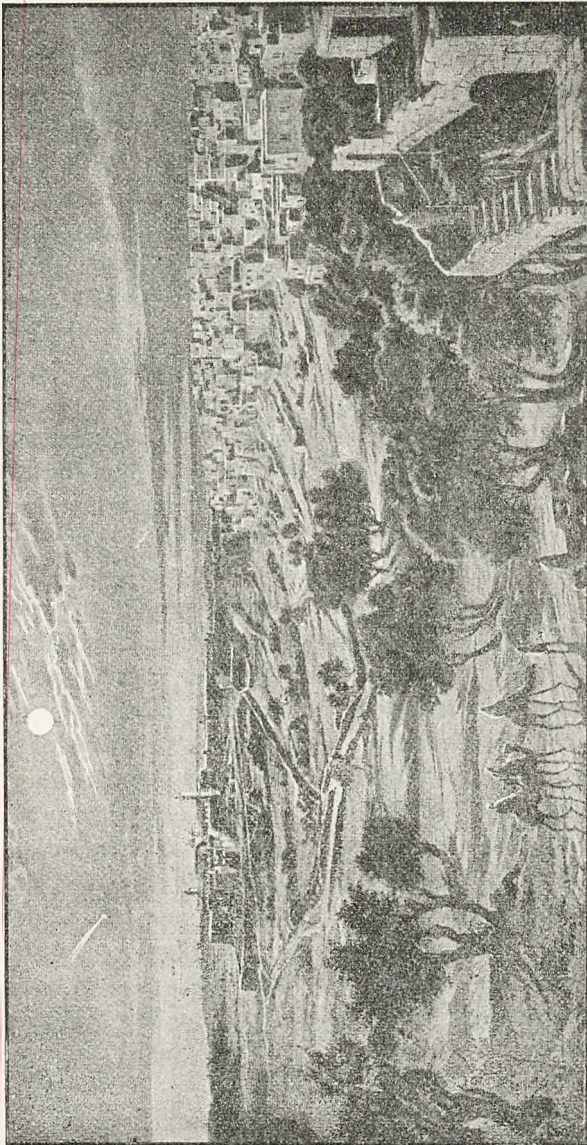
(Af Dom Bede Camm, O. S. B.)

Den store Krigs Omskiftelser bragte mig til Bethlehem — Bethlehem, over hvis Marker Englene sang deres Hymne om Fred paa Jorden. Der er sikkert mange, for hvem Julefesten er den kæreste af alle Højtider, Julen med Barnedomsminderne og med Jesusbarnet i Marias Arm. Saadan er det for mig, og derfor har der i hele Verden ikke været noget Sted, som jeg længtes saa meget efter at se som det Sted, hvor Frelseren fødtes. Nu er det jo ofte saadan, at de Steder, man har længtes efter at se, skuffer en, naar man virkelig ser dem; men Bethlehem skuffede mig ikke, den overgik langt mine Drømme. Naar man ser den, synes man, at den er det ideelle Sted for Guds Søns Fødsel; den ligger saa fredelig og smilende paa sin Bakkeskraaning, næsten skjult af Figentræer og Vinranker, og uden om den strækker sig vide Marker, hvor Hyrderne stadig vogter deres Hjorde.

Skønt der er saa overvældende meget af Interesse i Jerusalem, føler den katholske Pilegrim sig nedslaaet paa Grund af de stridende Trosbekendelser, de Skarer af Muhamedanere og fremmede Jøder, der hjemsøger den, og den Uvished, der hersker med Hensyn til nogle af de hellige Steder. Men saaledes er det ikke i Bethlehem. Her er der slet ingen Tvivl om, hvor den hellige Grotte, hvori Christus blev født, findes. Martyren St. Justinian henviser til dette velkendte Sted som et Bevis paa Evangeliets Sandhed, og denne »By i Juda« er næsten fuldstændig kristen; thi af dens ti Tusind Indbyggere er de seks Tusind Katholikker, og næsten alle de andre tilhører den orthodoxe Kirke. Og i Bethlehem er der kun een Ting af Interesse; der er intet, som kan drage Tankerne bort fra Jesusbarnet.

Den store Fødselskirke, der blev bygget af Konstantin den Stores Moder og er helt bevaret, er den eneste af St. Helenas Kirker i Palæstina, som endnu staar. I de sidste 70 Aar har den været vansiret af en hæsliig Mur, som Grækerne lod bygge mellem Skibet og Koret; men

den er nu heldigvis blevet revet ned af Englænderne, og **naar** man nu træder ind, ligger hele den ærværdige **Basi-**

lika for ens Blik. De store Monolithsøjler, der **staar** i **dobbelte** Rækker, er smykkede med falmede **Malerier** af **Helgener**, og ovenover er der endnu Rester af de **herlige**

Mosaikker, hvormed de byzantinske Kejsere smykkede Kirken inden Korstogene. Den nuværende Indgangsdør er saa lav, at man maa bukke sig, naar man gaar ind; men man kan tydeligt se Sporene af den gamle Portal, som blev muret til og erstattet med den lille Dør, for at de vantro ikke skulde drive Kvæg ind paa det hellige Sted. Træskibene og Koret skal efter nogles Mening være blevet ombygget og udvidet af Justinian, i de førstnævnte findes der Mosaikker, som fremstiller Scener af Jesu Liv, men som nu desværre er meget molesterede, medens Mosaikkerne i Hovedskibet forestiller de økumeniske Kirkemøder, der definerede de Sandheder, som angik Ordet, der blev Kød.

Men Maalet for vor Pilgrimsfart er naturligvis Grotten, som ligger under Højalteret, og hvortil der fører en Trappe ned fra begge Sideskibe. Det var en Grotte paa Bjergsiden, og den tjente til Stald for Kvæget, saadan som mange Grotter i Palæstina gør det den Dag i Dag. Klippevæggene er der stadig, behængte med kostbare, franske Vægtæpper, men Loftet maatte mures for at bære Vægten af Kirkebygningen.

Naar Pilegrimmen kommer ned i Grotten ad Trappen fra det nordre Sideskib, som tilhører *Latinerne*, finder han straks til højre den af mange Lamper omgivne Niche i Klippen, hvor en Sølvstjerne i Gulvet angiver Stedet, hvor vor Herre blev født. Omkring den er følgende Indskrift: *Hic de Virgine Maria Jesus Christus natus est* (Her fødtes Jesus Christus af Jomfru Maria). Et Par Skridt fra dette Sted er en anden Niche, hvori Krybben stod. Imellem de to Nicher, saaledes at Præsten under Messen vender Ansigtet mod Fødselsstedet, er et Alter, som er indviet til de hellige tre Konger, og ved dette Alter havde jeg flere Gange den Glæde at frembære det hellige Messeoffer.

Jeg vil aldrig, saa længe jeg lever, glemme min første Messe paa dette Sted. Det var en Søndag, og Grotten, som kun blev oplyst af nogle faa flakkende Vokskerter og de Lamper, der brændte omkring den hellige Plet, var fuld af fromme Katholikker fra Bethlehem. Tæt ved Alteret knælede tre Hyrder, som syntes at være traadt lige ud af Bibelen. De var klædt i lange, flagrende, hvid- og

brunstribede Burnusser og havde paa Hovederne hvide Slør, der blev holdt paa Plads af Kranse, som var flettede af grønne Snore og Guldsnore; disse rev de af Hovedet ved Konsekrationen og lagde dem foran Alteret og kastede sig saa ned i inderlig Tilbedelse. Da jeg løftede den indviede Hostie, begyndte et spædt Barn at græde, og jeg følte ret, at jeg var i Bethlehem. Jeg tror ikke, at der er et eneste Sted i Verden, hvor man føler den guddommelige Virkelighed saa stærkt som her; man behøver ikke at anstrenge sin Fantasi for at udmale sig Begivenhederne i Evangeliet, og jeg ved i alt Fald, at jeg selv ikke vilde blive forbavset over at høre Englene synge deres *Gloria in excelsis* der igen. Jeg vil altid være Gud taknemmelig, fordi jeg har faaet Lov til at tilbede ham sammen med Bethlehems Hyrder.

Befolkningens Dragt kan kun være lidet forandret siden Christi Tid. Mændene med de store Turbaner og flagrende Kapper og Kvinderne — i alt Fald de katholske Kvinder — i deres ualmindelig smukke Dragt, ser alle ud, som om de optraadte i et Juleskuespil. Kvinderne bærer lange, hvide Slør, som naar næsten til Jorden, for de gifte Kvinders Vedkommende er dette Slør anbragt over en høj Hovedpynt med Guldmønter, Bærerens Medgift. Selve Dragten er rigt broderet med blaa og røde og gyldne Firkanter.

Siden Englændernes Besættelse af det hellige Land har Bethlehem staaet under en militær Guvernør, og jeg er glad over at kunne sige, at begge de Officerer, som hidtil (til 1919) har haft dette Embede, er udmærkede Katholikker. De har gjort meget for at varetage Katholikkernes Interesser paa dette hellige Sted; men man maa ogsaa stadig passe godt paa, for Skismatikerne er utrættelige i deres Anstrengelser for at fortrænge Latinerne endnu mere, end de allerede har gjort. Der var engang, da hele Kirken var i Franciskanernes Varetægt; endnu ses deres Vaaben paa Dørene; Taget blev restaureret paa den engelske Kong Edward IV's Bekostning; og Inskriptionen omkring Sølvstjernen er sandelig ikke anbragt af Grækere, thi den er paa Latin. Dette sidste generede Skismatikerne saa meget, at de stjal Stjernen for nogle Aar siden, og det

kostede uendelig meget Besvær at faa den anbragt igen, hvad der først skete, efter at den franske Ambassadør havde klaget til den høje Port.

I den Tid, Tyrkerne har hersket over det hellige Land, har Skismatikernes Intriger og rige »Backschish« (Drikkepenge) kun virket alt for godt, og en stor Del af Helligdommen er bleven vristet fra Katholikkerne. Men nu er der kommet bedre Dage; engelske Soldater holder Vagt ved Kirkens Dør og i selve Grotten; og vi maa haabe, at den engelske Retfærdighed vil gengive Franciskanerne i alle Fald en Del af deres tidligere Rettigheder, som kan paavises ved gamle Dokumenter og Skøder.

Det er meget betagende at deltage i den Procession, som hver Aften drager igennem Grotten, og høre de ældgamle Hymner og Antiphoner blive sunget ved de Altre, hvor de hører til; thi fra Fødselsgrotten kommer man ud i andre Grotter med Altre. *Gloria in excelsis* og Julehymnen synges paa selve Fødselsstedet og Epiphanihymnen ved de hellige tre Kongers Alter; naar vi saa gaar videre, kommer vi til de uskyldige Børns Alter, hvor *Herodes impie* synges, og derefter følger St. Josefs Alter og saa St. Jeronimus', St. Paulus og St. Eustachius' Grave, hvor vi ærer Mindet om disse fromme Eneboere, hvis Glæde det var at leve og dø ved Krybben i Bethlehem. Til sidst synges der Antiphoner og Bønner i det franciskanske Kor i den nördlige Del af Kirken ovenover, idet Basilikaens rigtige Kor er i Skismatikernes Hænder, men nu er deres Magt brudt, de har ingen Nytte af at bestikke Tyrkerne, og Ruslands Sammenbrud har berøvet dem deres Hovedstøtte.

Ingen vil forlade Bethlehem uden at besøge endnu to Helligdomme, Grotten med »Vor Frues Mælk« og Hyrdernes Mark.

En Relikvie, der har kunnet findes paa mange gamle Altre, var en lille Flaske med »Vor Frues Mælk«. Mange uvidende Spottere har gjort Nar ad denne Relikvie, som i Virkeligheden kun er en Smule af det skinnende hvide Sand, som dækker Bunden af denne Hule. Legendens fortæller, at Jomfru Maria søgte Tilflugt her et Par Timer, medens hun gjorde sig rede til Flugten til Ægypten, og

her faldt et Par Draaber af hendes Mælk i Sandet og gav det den mærkelige Hvidhed. Fromme Pilegrimme til alle Tider tog lidt af Sandet og bragte det hjem som en kostelig Relikvie. Grotten er stadig en katholsk Helligdom.

Til Hyrdernes Mark kommer man ad en romantisk Sti, som først fører en ind ad den stejle Bjergside, saa gennem Boaz' og Ruths Kornmarker, derpaa gennem »Hyrdernes Landsby« og endelig efter en halv Mils Gang til den Mark, hvor efter Traditionen de lykkelige Hyrder hørte Englenes Forkyndelse af Freden — *Pax hominibus bonae voluntatis*.

Her findes en rummelig Grotte med gammelt Mosaikgulv, og Ruinerne af en Kirke. Endnu ser man Hyrdernes Vagttaarn, og naar man fra Marken igen vender sine Skridt mod Byen, er det let at udmale sig Mændenes Iver, medens de hastede op ad den stejle Bjergsli for at finde Stalden og BARNET. »Lad os gaa til Bethlehem og se, hvad der er sket, og hvad Herren har kundgjort os« (Luk. 2, 15). Og saa »kom de i Hast og fandt Maria og Josef og BARNET« — som Mennesker endnu gør i Bethlehem.

(Efter Benediktinertidsskriftet *Pax* fra Caldey i England, Sommeren 1919.)

Under St. Peters Grav.

Kl. 6^{1/2} i Morges, mens den opgaaende Sol kastede sin sarte, rødmende Glans over de 7 Høje i den evige Stad, forgyldte Kupler og Spir, sendte Guldstænk over Pinier og Cypresser paa Monte Pincio og lagde et forsonende Skær over Tiberens graagule Vande, kørte jeg mod *St. Pietro* for efter Indbydelse at høre en stille Messe, læst af en dansk Præst i det lille Kapel under St. Peters Grav.

Dæmpet var Larmen, Roma var endnu ikke hel vaagen, Sporvognene næsten tomme, Jernskodderne endnu ikke gledet fra Butiksvinduerne, kun Avissælgernes morgenhæse Stemmer lød med Nattens sensationelle Nyt. — Det er Strejken og Revolutionen, der bebudes, det behøves ikke at bebudes, for vi har lidt af det hver Dag og hver Nat.

Hverandet Døgn raver vi om i Bælgmørke, og Sporvognene staar fast, saa kan man selv om ved Aften- eller Nattetide at finde ud af Roms Mysterier. Skud knalder, Skrig høres, man lusker af mellem Mængden og er betydelig lettet, naar man omsider naar sit Hotel.

Luften er ladet med revolutionær Elektricitet. Her vandres paa vulkansk Jordbund! Det opsadlede og bevæbnede Militær overalt minder om, at Udbruddet kan ske naar som helst — det kan komme lig de mægtige Lyskastere, som nu i de mørke Nætter slynges fra Capitol ud over den store, mørke Stad.

Det er dog ikke om Strejker og Revolution, jeg vilde skrive, men om Fredens stille og forsonende Arbejde.

Peterspladsen ligger øde, kun faa vandrer op mod den mægtige Kathedral. Inde under de høje Hvælvinger giver de Enkeltes Skridt mangedobbelt Ekko, og Sakristanernes Raslen med Nøglerne lyder næsten brutalt i Stilheden.

Hver Gang jeg forhen er traadt ind under Peterskirkens Hvælvinger, har dens Storhed og Skønhed grebet mig — Aah — hvilken Renhed i Linierne, hvilken Vægt under dens Buer, man føler sig som et lille Fnug i Rummets Uendelighed. — Dog aldrig endnu saa grebet som denne Morgen, hvor det klare, gyldne Solskin ligesom forklarede det Tempel, der mest af alt synes mig at illustrere »Himlens Port«.

En Farve-Symfoni bryder gennem de kunstfærdige Ruder, »Solen« fra Højalleret luer som et vaagende Falkeøje, — jeg har eet at gøre, ydmygt bøje Knæ og takke Gud, fordi jeg endnu en Gang er fundet god nok til at træde over Tærskelen til Hans skønne Hus.

Og Tanken gaar videre til den store Mester og gigantiske Kunster *Michel Angelo*, som indblæst med Guds Aand og i Kraft af hans Naade har fremtryllet dette skønne Tempel til Guds Ære. Hver Dag og hver Time taler her sit eget Sprog til den, som gaar ind gennem Tempelporten.

Under den mægtige Kuppel foran den skønne Katafalk med de snoede, gyldne Søjler glimter som klare Perler de evige Lampers spæde Lys mod Guds Sol, der nu i brede Striber luer over Søjleraderne.

Fra Sidekapellerne lyder Sølvklokkernes stilfærdige Røster, naar Forvandlingen sker. Og jeg ser smaa Skikkelser komme og gaa og atter forsvinde i det Fjerne.

To Skikkelser nærmer sig, det er den danske Præst og en ung Mand, der vil ministrere ham.

Sakristanen peger paa en gigantisk Kvindeskikkelse i Marmor under en af Pillerne, som bærer Kuplen. Det er den hellige Veronika. En Gitterdør bliver aabnet, og vi gaar ned ad en Vindeltrappe, som ender i et stort Rum.

Lysene skinner paa et Alter tilvenstre. Tilhøjre staar en hvid, enkel Marmor-Sarkofag. Det er Pave Pius X's Hvilested, rent og bramfrit som han selv, ingen Udsmykning uden Korset og de friske, lyse Roser, som altid bliver lagt paa hans Kiste.

Mellem slyngede og krydsende Gange, oplyste af elektriske Lamper, bugter vi os frem, stadig mellem smaa Altre og Sarkofager, indtil vi hører den klingende Lyd af Messeklokkerne i det fjerne. Vi dæmper vore Stemmer og Skridt og staar nu dybt under den mægtige Kirke med St. Peters Grav over vore Hoveder i det lille Kapel, hvor Messen skal læses.

Den første Morgenmesse er endnu ikke sluttet. Andægtige knæler vi paa de røde Bedeskamler, til den hellige Handling er forbi.

Saa er det den danske Præsts Tur til at afløse de evige Messer, som her holdes.

En forunderlig glad og ophøjet Stemning gribes man af ved her at overvære den hellige Handling, som Herrens Apostel selv foretog og lærte andre at foretage til hans Herres og Mesters Ihukommelse, og som nu gentages i Uendeligheders Uendelighed over den ganske Jord.

Den hellige Messe sluttes med en inderlig Bøn for Danmark og for den danske Mission. Den højtidelige Handling paa dette kirkehistoriske Sted under Apostelens Grav og ikke langt fra Stedet, hvor han led Martyrdøden, er endt.

Vi vandrer stille ud af Kapellet, gaar paa de store Klippesten — den gamle romerske Brolægning, som er bevaret under Peterskirken, de samme Sten, Peter og Paulus saa mangen Gang har vandret hen over — op mod Lyset under den mægtige Kuppel, hvor en Solstraale netop falder over Christusbilledet paa det kolde Marmorklæde, som Veronika holder i sin Haand. Og over os forkynder de dybe Malmklokker, at Tiden for Højmessen er inde — snart lyder Korsangen til den Højeste!

En gribende og højtidsfuld Stund er oplevet, en Stund, der aldrig glemmes.

Rose Bruhn.

Hvidebrødrenes 800 Aars Jubilæum.

I Løbet af det snart udrundne Aar er der bleven fejret ikke saa faa Jubilæer, som var af mere almen Interesse, og som derfor ogsaa blev mindet i Ugebladet. Dog er der endnu eet tilbage, som hidtil ikke har været omtalt, men som ikke maa forbigaaes med Tavshed, da det er af særlig Betydning netop ogsaa for vor hellige Kirke i Danmark. Pladsmangel i Ugebladet tillader desværre ikke for Øjeblikket Optagelsen af nogen længere Artikel, som Anledningsens Vigtighed egentlig vilde kræve. Forhaabentlig vil det, som ikke kan lade sig gøre nu, kunne blive indhentet i den kommende Aargang, (saafremt — ja saafremt der overhovedet kommer nogen. Thi Ugebladet trues f. T. af en ret alvorlig Krise); foreløbig maa Omtalen derfor indskrænkes til nogle faa Linier.

»Hvidebrødrens« eller Præmonstratensernes Stifter er den h. Norbert, en personlig Ven af den h. Bernhard af Clairvaux, Cisterciensernes gejstlige Fader. Norbert blev født omkring Aaret 1082 i Xanten ved Nedre-Rhinen. Han nedstammede fra en fornem Familie, som endog stod i Slægtskabsforbindelse med det saliske Kejserhus. Efter en udmærket Opdragelse indtraadte han allerede tidlig i den gejstlige Stand og modtog snart Værdigheden som Kannik. I nogen Tid førte han dog ingenlunde en tilsvarende Livsvandel, indtil en rystende Begivenhed lod ham erkende de verdslige Glæders Tomhed. Paa en Ridetur (1115) overraskedes han af et Uvejr; et Lyn slog ned foran Hesten, som stejlede og kastede ham af. Halvbedøvet mente han at høre en Stenme, der tilraabte ham de Ord: »Vend dig fra det onde, og gør det gode; søg Fred, og jag efter den.« (Ps. 33, 15.) Fra dette Øjeblik af var Norbert som forandret; han trak sig tilbage til Ensomheden, modtog Præstevielsen og drog derefter omkring, idet han ved sin fattige, strenge Levevis ivrede imod Sædernes Forfald og ved sine ildfulde Prædikener manede til Bod og Omvendelse.

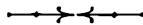
Trods Mistænkeliggørelse og Fjendskab fra manges Side, udfoldede han dog en overmaade velsignelsrig Virksomhed, som ogsaa fuldtud blev paaskønnet af den kirkelige Øvrighed. Da en Skare ligesindede unge Mænd flokkede sig om ham og stillede sig under hans Ledelse, besluttede Norbert at danne et Samfund, i hvilket hans Aand vedblivende skulde leve, og hans Virksomhed fortsættes. Denne hans Plan fandt Billigelse og Støtte hos Biskop Bartholomæus af Laon, som anviste Norbert den fredelige Skovdal Prémontré (Præmonstratum) i Departement Aisne til Opholdssted. Her oprettedes det første Kloster, hvor-

fra hele Ordenssamfundet fik Navnet »Præmonstratenserorden«, efter Stifteren ogsaa kaldt Norbertinere, eller paa Grund af deres hvide Dragt »Hvidebrødre« (fratres candidi). Statutterne var dannede efter den hl. Augustinus's Regler, forøgede og forklarede ved særskilte Konstitutioner. Streng asketisk Levevis, flittigt Studium og Nidkærhed i Sjælesorgen blev indskærpet Ordensbrødrene som særlig Pligt. Paa den hellige Juledag 1120 aflagde de første Disciple deres Løfte i Norberts Haand. Pave Honorius II stadfæstede Ordenen d. 16. Febr. 1126.

Samme Aar blev Norbert ophøjet til Erkebiskop af Magdeburg, hvor han ogsaa døde d. 6. Juni 1134. Hans Kanonisation fandt Sted i Aaret 1582. Da ifølge Reformationen de katholske Kirker i Magdeburg var frataget deres retmæssige Ejere, blev den hl. Norberts Relikvier flyttet til Prag og bisat i Præmonstratensernes Stiftskirke i Strahov, hvor de befinder sig endnu den Dag i Dag.

»Hvidebrødrenes« Ordenssamfund blev allerede meget tidligt forplantet her til Landet, hvor det snart fæstede Rod og trivedes frodigt, indtil Kirkeomvæltningens Storm knækkede og ødelagde ogsaa denne Plantning i Kirkens Have i Danmark, som jo dengang var kaltholsk helt igennem. Men ligesom Kirken selv paany har fejret sin Opstandelse herhjemme efter 300 Aars Undersøelse, saaledes har mange af de væltede og afhuggede Træer i Kirkens Have drevet nye Rodskud, — deriblandt ogsaa »Hvidebrødrenes« eller Præmonstratensernes berømmelige og fortjenstfulde Ordenssamfund. Foruden i Vejle findes den hl. Norberts Sønner nu ogsaa baade i Esbjerg og i Næstved, hvor de virker og arbejder i den samme Nidkærheds Aand, der besjælede deres Førgængere, da de midt i Vinterens Kulde med af Kærlighed glødende Hjerter viede sig ved de hellige Løfter til Guds Ære og Sjælenes Frelse — Julemorgen i det Herrens Aar 1120.

Pastor v. Kettenburg.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Vincentskonferensernes fjerde Generalmøde fandt Sted d. 12. December i Bredgade. Der var mødt 13 Deltagere. Hr. Hoffmann gav Meddelelse om, at Lokalraadets mangeaarige Kasserer, Hr. Grosserer Millech, ønskede at fratræde, da han af Helbredshensyn ikke mere kunde deltage i Konferensernes Møder, i hvilken Anledning den højærværdigste Biskop udtalte sin store Paaskønnelse af det trofaste Arbejde, Hr. Millech havde udført for Vincentsforeningen i de forløbne 25 Aar.

Hr. Pastor v. Kettenburg vilde foreslaa, at man — i Lighed med, hvad der var Skik og Brug i katholske Kredse i Hamborg — undlod at sende sine Venner Jule- og Nytaarskort og i Stedet for anvendte Pengene til Bedste for fattige gamle samt spæde Børn i Tyskland og Østrig, hvor Nøden var større end nogen Sinde. Biskoppen mente ikke, at Tanken kunde gennemføres. Vi levede jo i et protestantisk Samfund, hvor Katholikkerne var i Mindretal. Katholikkerne kunde i alt Fald ikke her gøre det første Skridt. Efter Biskoppens Forslag vedtoges det at yde et Beløb paa 300 Kr. til den Kollekt, der ifølge pavelig Anordning skal afholdes i Juletiden til Fordel for fattige Børn i de krigshærgede Lande. Biskoppen vilde ogsaa henlede Opmærksomheden paa det nye Vajsenhus for Piger, som Hedvigssøstrene havde oprettet i Haderslev, og som trængte i høj Grad til Hjælp, da Forholdene dernede var særlig vanskelige i Øjeblikket.

— Tirsdag den 14. ds. havde Katholsk Højskole Besøg fra Provinsen, idet Pastor Brems fra Vejle holdt Foredrag om Hypnotismen og Miraklet. Da Højskolens Forstander, cand. mag. Niels Hansen, foreløbig er rejst til Thisted, hvor han har overtaget et Vikariat ved den derværende Realskole, bød Medlem af Bestyrelsen, Pastor Bernh. Jensen, velkommen til Pastor Brems og de talrige Tilhørere. Det var gavnligt engang at høre en kraftig Advarsel imod at opfatte alle underlige Begivenheder som Mirakler, og det har sikkert forundret mange, at Taleren bestemte erklærede, at han ikke troede, at Rosalie Puts Stigmatisation var noget mirakuløst; af Johs. Jørgensens Livslegende (IV. Bd.) har de fleste sikkert faaet en anden Opfattelse. Med saa meget større og sikrere Glæde kunde Tilhørerne derefter følge Pastor Brems, da han talte om de virkelige Mirakler og ganske særlig om Evangeliernes Mirakler. De overordentlig levende Skildringer af Personer og Begivenheder i den h. Skrift gjorde et dybt Indtryk.

Aalborg. Den 8. Decbr., Marias ubesmittede Undfangelses Fest, fejredes der her en sjælden Mindedag, idet den ærværdige Priorinde for Josefssøstrene paa Skolen, Mère Marie Louise des Anges, paa denne Dag for 50 Aar siden aflagde sine Ordensløfter. Allerede Dagen før Festen bragte Skolebørnene Priorinden deres Lykønskning ved en lille Højtidelighed paa Skolen, de sang et Par Sange, og 3 hvidklædte Smaapiger fremsagde en versificeret Hilsen til Jubilæren. Samme Aften ankom 5 udenbys Josefssøstre, nemlig Priorinderne fra Frederiksberg, St. Josefs Hospital i København og Ordrup — hvor Mère Louise har virket i 9 Aar — samt de to Priorinder fra Skolen og Hospitalet i Randers; de vilde hædre deres Medsøster ved at deltage

i Højtideligheden paa selve Festdagen. Den højtidelige Sangmesse Kl. 6 den 8. Decbr. formede sig saa smukt og stemningsfuldt som vel muligt. 6 Josefssøstre fra Klinikken og Skolen sang flerstemmigt fra Orgelet 2 danske og 2 latinske Hymner. P. Tembories holdt en Festtale til Priorinden over de Ord af Jesus Sirach: »I Begyndelsen og før al Tid blev jeg skabt, og i al Evighed skal jeg ikke ophøre, og i det hellige Bo tjente jeg for hans Aasyn. Og saaledes blev jeg grundfæstet paa Sion, og i den hellige Stad fandt jeg et Hvilested . . . og jeg slog Rod i et hædret Folk, i min Guds Del, som er hans Arvelod, og mit Opholdssted er i hele de helliges Menighed.« — Ud fra denne Tekst talte Pastoren smukt om den katholske Ordenssøsters Kald og Løn. — Efter Messen kommunicerede mange af Menigheden. — Kl. 8 sang Søstrene igen ved Skolemessen, og Børnene gik til den hellige Kommunion. — I Løbet af Dagen modtog Priorinden mange Lykønskninger i Form af Blomstergaver og Telegrammer. De ganske smaa 3—4-aarige Børn fra det polske Børnehjem overraskede hende med at bringe deres Hyldest paa Fransk, de sang flere smaa franske Sange til Ære for hende. Mère Marie Louise des Anges er født 1851 i Chambéry, Savoie; hun indtraadte i Josefssøstrenes Kongregation i 1866 og aflagde de evige Løfter 1870. Hun kom til Danmark 1897, og med Undtagelse af et treaarigt Ophold i Rusland fra 1900—1903 har hun siden opholdt sig her i Landet.

Brevkasse.

Hr. Redaktør. Idet jeg takker for Optagelsen af min Artikel, som har glædet mig meget trods Snerten, beder jeg blot endnu om Optagelse af nedenstaaende lille Svarebemærkning. — Det kunde ikke falde mig ind at tale om et familiært Præg i Privatlivets Betydning. Selvsagt mente jeg det kun i aandelig Forstand, saaledes at Familiesammenkomster i Menighederne kunde være et aandeligt Bindeled mellem Medlemmerne, paa samme Maade som naar man siger, at alle Kristne som Lemmer paa Kristi mystiske Legeme danner en stor aandelig Familie. Jeg kan ikke opdage noget næsvist i Artiklen! *Ove Jensen.*

Hr. O. J. — Vi er vist kun uenige om Udtrykket. Jeg har ikke kaldt Artiklen næsvist men kun ment, at Ordet »familiært« for nogle kunde faa en Klang i Retning af det næsvise. Jeg vil nødig »snerte« hverken Dem eller andre, allermindst lige for Jul, Fredens Fest. *N. H.*

Kalenderen for 1921 er udkommen og kan faas paa **Menighedskontoret**, Studiestr. 27—29^a (Telefon 12327) samt ved Kirkerne og i Boghandelen.

Pris **40 Øre**. Ved Indsendelse af 55 Øre i Frimærker tilsendes Kalenderen portofrit. *Ansargariusforeningen.*

Meddelelse fra Ekspeditionen.

Paa Grund af Prisstigningerne bliver Abonnementsprisen paa »Nordisk Ugeblad« fra 1. Januar 1921 3 Kr. *) Kvar-
talet (incl. Porto). Abonnement i Udlandet koster 12 Kr. aar-
lig + 8 Kr. Porto = 20 Kr.

Prisen for et enkelt Nr. er 25 Øre.

Annoncer i selve Bladet (Foreningsmeddelelser, Dødsannon-
cer, Pladssøgende o. l.) betales med 10 Øre pr. mm. af Si-
dens Bredde. Rent religiøse Foreninger har fri Annoncering;
Ungdomsforeninger o. l. betaler halv Pris.

*) Abonnementsprisen er ens gennem Postvæsenet og Ekspeditionen.
Udenbys Abonnenter og Abonnenter fra de yderste Postkredse i København
henvises — hvor ikke anden Aftale er truffet — til at bestille og betale
Bladet gennem Postvæsenet (Postabonnement); men selvfølgelig maa Bla-
det i Tide (mindst 14 Dage før Kvar-
talsskifte) afbestilles hos Ekspeditio-
nen, naar en Abonnent, som nu betaler Bladet til Ekspeditionen, gaar
over til at blive Postabonnent.

Aarhus. Familie Aften med Tombola Søndag d. 2. Januar 1921.

Højskolens næste Møde bliver Tirsd. d. 11. Januar.

Kirkekollekt. Under Midnatsmesserne og Højmesserne paa
Juledag afholdes der i Sognekirkerne Kollekt til Kirkernes Op-
varmning.

Nytaarsaften (Fredag d. 31. Decbr.)

Takkegudstjeneste (ev. med Prædiken) **Te Deum**

St. Ansgars Kirke Kl. 6. Rosenkranskirken Kl. 6. St. Annæ
Kirke Kl. 7. Jesu Hjertes Kirke Kl. 7. St. Josefs Kirke Kl. 7^{1/2}.
Sakramentskirken Kl. 9. St. Andreas Kirke Kl. 7.

Kirkekollekt. I de københavnske Kirker afholdes
Nytaarsdag Kollekt af **Peterspenge** til den Hellige Fader.

I Vikariatets Kirker afholdes **Hellig tre Kongers Dag** ifølge
pavelig Anordning Kollekt til de **afrikanske Missioner**.

St. Andreas Sogn. Julefest (med efterfølgende Dans) afhol-
des i Charlottenlund Palmehave Onsdag d. 29. December. Kl. 6
Juletræ med Uddeling af Gaver og Dans for Børnene. Kl. 8^{1/2} Cho-
kolade og Kager til Børnene. Kl. 8^{1/2}—11 Dans for voksne. Ga-
ver (og Tilsagn herom) til Børnene og Tombolaen modtages med
Tak i St. Andreas Præstegaard samt af Hr. Hutters, Slotsvej 33
— Fru Wulff, Bramsvej 11 — Fru Brandt, Stengaards Allé 15
Hellerup — Fru Blatt, Sponnecksvej 16 Gentofte — Frk. Holler,
Eleanorsvej 24. Billetter til voksne 1,50 Kr. Børn 1 Kr. faas oven-
nævnte Steder. Paa Komiteens Vegne

A. M. Hutters, Slotsvej 33 Charlottenlund Telf. Ordrup 1583.

**Alle Postabonnenter bedes hu-
ske at for-
ny Abonnementet ved Postvæsenet snarest.**

Alle Henvendelser til Redaktionen bedes foreløbig rettet til
Pastor Bernhard Jensen, Boyesgade 8° København V

Kirkelig Kalender.

26. Dec. S. Stefan , Martyr.	2. Jan. S. Jesu Navnefest .
27. — M. Johannes , Apostel og Evangelist.	3. — M. Oktav af Johannes .
28. — Ti. Uskyldige Børn .	4. — Ti. Oktav af Uskyldige Børn .
29. — O. Thomas af Canterbury , Biskop og Martyr.	5. — O. Vigilie .
30. — To. Oktavdag .	6. — To. Epifani (H. 3 K.).
31. — F. Silvester I , Pave og Martyr.	7. — F. Oktavdag . (Knud Hertug, Martyr.)
1. Jæn. I. Jesu Omskærelse .	8. — L. Oktavdag .

Gudstjenesten Juledag.

St. Ansgars Kirke. Kl. 12 Midnat Pontifikalmesse med Prædiken. Fra Kl. 7 Morgen stille Messer. Kl. 10 Levitmesse med Prædiken. Kl. 6 Aften Festandagt.

Jesu Hjertes Kirke. Kl. 12 Midnat Levitmesse med Prædiken. Kl. 6, 7, 7 $\frac{1}{2}$ og 8 $\frac{1}{2}$ stille Messer. Kl. 10 Levitmesse med Prædiken. Kl. 6 Festandagt med Prædiken.

St. Knuds Kapel (Vestervoldgade 115). Kl. 7 og 7 $\frac{1}{2}$ stille Messer. Kl. 3 Efterm. Prædiken og Festandagt.

Immaculatakirken (Strandvej 91). Kl. 12 Midnat Højmesse og derefter to stille Messer. Kl. 9 og 9 $\frac{1}{2}$ stille Messe. Kl. 10 Højmesse med Prædiken. Kl. 2 $\frac{1}{2}$ Festandagt.

Klosterkirken paa Jagtvej. Kl. 12 Midnatsmesse. Kl. 7 $\frac{1}{2}$ og 8 stille Messe. Kl. 6 Festandagt.

Sakramentskirken. Kl. 12 Midnat Levitmesse med Prædiken. Kl. 8, 8 $\frac{1}{2}$, 9 og 9 $\frac{1}{2}$ stille Messer. Kl. 10 Højmesse med Prædiken. Kl. 6 Festandagt.

St. Josefs Kirke. Kl. 5 Morgen Højmesse med Udstilling af det allerhelligste. Kl. 6 stille Messe. Kl. 9 Højmesse med Prædiken. Kl. 3 Efterm. Festandagt.

Rosenkranskirken. Kl. 12 Midnat Sangmesse med Prædiken; de efter 2 stille Messer. Kl. 8 $\frac{1}{2}$ og 9 stille Messer. Kl. 10 Højmesse med Prædiken. Kl. 5 Efterm. Festandagt.

Assumptionskapellet (Ordrup). Kl. 12 Midnat Højmesse. (Kun Adgang for de med Kort forsynede.) Kl. 8 og 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe. Kl. 4 $\frac{1}{2}$ Efterm. Velsignelse.

St. Annæ Kirke. Kl. 12 Midnat Højmesse med Prædiken. Kl. 7 Sangmesse med Fælleskommunion. Kl. 8 stille Messe. Kl. 10 Højmesse med Prædiken. Kl. 11 $\frac{1}{2}$ Gudstjeneste for Polakker. Kl. 6 Aften Prædiken og Festandagt.

St. Andreas Kirke (Ordrup). Kl. 12 Midnat Messe med Prædiken; derefter Messer Kl. 1, 6 $\frac{1}{2}$, 7 og 8 $\frac{1}{2}$. Kl. 10 Højmesse med Prædiken. Kl. 5 Festandagt.

At vor kære Hustru, Datter og Søster
Amalie Helene Christensen (født Lennartz)
29 Aar gammel, vel forberedt er afgaaet ved Døden
bekendtgøres herved.

Holmegaards Glasværk den 14-12-20.

Familien *Ludvig Christensen*,
Th. Lennartz, Glasmager,

Den kære afdøde anbefales til Trosfællers Forbøn.